Из архивите на ДС

Комисия за разкриване на документите
и за обявяване на принадлежност на български граждани
към Държавна сигурност
и разузнавателните служби на Българската народна армия

(КРДОПБГДСРСБНА)

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ АКТИВНИ И ОСТРИ МЕРОПРИЯТИЯ (1944–1991 г.)

НИВОТО НА КЛАСИФИКАЦИЯ СЕ ПРЕМАХВА!
КРДОПБГДСРСБНА
Дата.....20.....8
Правно основание: &17 от ПЗР на ЗДРДОПБГДСРСБНА
Длъжност: секретар на КРДОПБГДСРСБНА

Committee for Disclosing the Documents
and Announcing Affiliation of Bulgarian Citizens
to the State Security and the Intelligence Services
of the Bulgarian National Army
(CDDAABCSSISBNA)

BULGARIAN STATE SECURITY ACTIVE AND POINTED MEASURES 1944–1991

Documentary Volume

Комисия за разкриване на документите
и за обявяване на принадлежност на български граждани
към Държавна сигурност
и разузнавателните служби на Българската народна армия

(КРДОПБГДСРСБНА)

Държавна сигурност

АКТИВНИ И ОСТРИ МЕРОПРИЯТИЯ (1944–1991 г.)

Документален сборник

София, 2020

Из архивите на ДС

Комисия за разкриване на документите и за обявяване принадлежност
на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби
на Българската народна армия, 2020 г.

ISBN – 978-619-7361-64-3

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение 6

Списък на документите с анотация 21

Факсимилета на документите 34

Справочен апарат 1305

1. Списък на по-важните съкращения и термини 1305
2. Списък на използваните фондове и архивни единици 1308

CONTENTS

Introduction 14

List of documents with annotation 21

Facsimiles of documents 34

Report mechanism 1305

1. List of most commonly used abbreviations 1305
2. List of the archival funds used 1308

ВЪВЕДЕНИЕ

Документалният сборник „Държавна сигурност – активни и остри мероприятия 1944–1991 г.“ е петдесет и петото издание от поредицата „Из архивите на ДС“ и е съставен изцяло от материали, съхранявани в Централизирания архив на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия.

Предложената на вниманието на читателя тема е особено актуална днес, когато прийомите за водене на студена война са се усъвършенствали в значителна степен в сравнение с изследвания период. В работата на всяка модерна разузнавателна служба има определена съвкупност от мероприятия, чието разработване и провеждане е насочено в най-голяма степен към постигането на първостепенните й цели и задачи. Един от основните похвати в това отношение е воденето на информационната война и на психологическите операции за влияние.[1] В съвременността все повече се налага използването на термина *хибридна война*. Традиционно хибридната война съдържа в себе си белезите на информационната и психологическата, но не само. Тази война не се обявява официално и не се води, а специалните служби използват неконвенционални средства - инфилтрация в информационната среда на други държави, подклаждане на паника, финансиране на нарочно създадени политически субекти с цел промяна на външнополитическата линия на набелязаните противници и войната не се „печели“, или поне не в традиционния смисъл на думата. Частичното прилагане на подобни т.нар. хибридни тактики не е ново явление, а буквално се практикува от десетилетия от разузнаванията, разбира се съобразно технологичните възможности на времето.

За първи път след края на Втората световна война на българското външно разузнаване е възложена работа от подобен характер с решение в Протокол „Б“ от заседанието на ПБ на ЦК на БКП от 29 март 1955 г. На Първо управление на ДС е вменено да популяризира политиката на социалистическия лагер и да оказва политическо влияние в капиталистическите страни, но същинската дейност започва в началото на 60-те години на XX в. Необходими предпоставки за изпълнението на тези задачи са създаването на много и целенасочени връзки с лица от буржоазните либерално-демократични политически среди – известни и уважавани политически дейци, писатели, професори, журналисти и други ползващи се с авторитет сред местната общественост.[2] Със същите трябва системно да се работи по разясняване на българските позиции по различни политически и други въпроси, търсенето на допирни точки по отделни проблеми с цел да се създадат условия за ползването на някои от тях по поставените задачи. По отношение на вестниците и списанията трябва да се търсят такива с голям тираж и влияние. В това отношение не се препоръчва даването на готови или

1 *„Информационната война“* най-общо се изразява в целенасочени действия, предприети за постигане на информационно превъзходство посредством преработка и манипулиране на информация. Много често това е въздействие върху цивилното население и/или военните от друга страна, чрез разпространението на определена информация под формата на пропаганда или дезинформация с цел да се деморализира противника. *„Психологическата война“*, известна още като психологически операции, пропаганда и др. целят да повлияят ценностната система, вярванията, емоциите, мотивите, мисленето, морала и поведението на хората. Този тип война не е ограничена само до войниците, а може да е насочена и към правителства, организации и цивилни групи от хора. Психологическата война може да бъде използвана в мирно време като форма на непряка агресия срещу дадена държава. Пропагандата може да повлияе на общественото мнение в държавата мишена, така че да се намали обществената подкрепа към текущото управление. За повече подробности Вж.: **Библиотека „пси-фактора“ информационно-психологическая война.** https://psyfactor.org/lybr62.htm Посетен последно на 12.10.2020 г.

2 Първите стъпки винаги са трудни. В началото на голяма част от резидентурите е наложено „мъмрене“ за неизпълнение на поставените задачи. Като извод се налага, че липсата на конкретни резултати в повечето резидентури говори и за недостатъчни връзки на българските оперативни работници с подходящи журналисти и политически дейци, които могат да бъдат използвани с оглед провеждане на положително въздействие върху местното обществено мнение ***(Вж. Документ № 6 от разширения електронен вариант)***. Направен е и извод, че мероприятията се провеждат „примитивно“, поради липсата на информационна база (***Вж. Документ № 6 от сборника***).

почти готови материали, защото само формално улеснява работата, но създава опасност за разшифроване ***(Вж. Документ № 8 от разширения електронен вариант)***.

В края на 1962 г. в рамките на отдел „Информация“ при Първо управление на ДС се създава направление активни и дезинформационни мероприятия известно още като Служба „Б“. През 1966 г. на основата на тази служба е създаден отдел VIII (***Вж. Документ № 31 от сборника***). Дейността в областта на активните мероприятия и дезинформацията е регламентирана с два документа. Лично строго секретно писмо №I-2610/ 10 юли 1963 г. на председателя на КДС Ангел Солаков и строго секретна заповед №I-4690/ 31 декември 1964 г. на министъра на вътрешните работи Дико Диков. Освен споменатите документи няма друг – било то заповед, положение или инструкция, който да дава по-цялостен регламент.[3] В посочената заповед е наредено всички мероприятия по политическо въздействие и дезинформация, провеждани от органите на МВР да се съгласуват на централно ниво със Служба „Б“ при Първо управление на ДС. Всички поделения на МВР трябва да събират и доставят в Службата – образци за попълване, бланки, печати, правителствени и други документи, подписи на държавни дейци и пр., необходими за подготовка на разобличителни и дезинформационни мероприятия. Радиоконтраразузваването да й предоставя всички необходими и полезни материали. Управление IV-ДС да подготвя по заявка на службата всякакви документи, писма, почерци, подписи и др. Първо управление съгласува със съответните ведомства (МВнР, ГЩ на БНА, Министерство на външната търговия и др.) всяко мероприятие, което влиза в сферите на компетенциите им. Всички работници от Управлението, заминаващи на задгранична работа, задължително минават на стаж в Служба „Б“ (***Вж. Документ № 10 от сборника***).

Активните мероприятия се провеждат по неофициални канали и със специални средства. Посредством тях разузнаването подпомага външнополитическите партийни и пропагандни органи и тяхната дейност зад граница. Неслучайно тези мероприятия са наричани „мечът на разузнаването“ (***Вж. Документ № 48 от сборника***). Тази дейност предвижда да бъде оказвано влияние както върху позициите на отделните държави, политически, военни и други деятели, така и върху правителствата, партиите, организациите и формирането на общественото мнение в дадена страна. Разузнавачът е длъжен да намери огнищата на кризите, недоволството, търканията, разногласията, съперничеството и борбата в лагера на противника. Откриването на най-чувствителните точки изисква знания и научен подход, осведоменост за процесите в света и в съответната страна. За постигането на краткосрочни тактически цели в условията на постоянно изменящи се ситуации и за предизвикване на моментален ефект се използват мероприятия с по-емоционално съдържание. В такъв случай може да се прибегне и до значително преувеличаване и остра дезинформация. И обратното – активните мероприятия с дългосрочен характер трябва да имат съдържание с по-спокоен, умерен тон (***Вж. Документ № 49 от сборника***).

Мероприятията за политическо въздействие се реализират посредством т. нар. *агентура за влияние*, произлизаща от правителствени, религиозни и други среди. За политическо въздействие се използват и отделни политически партии, групи и обществени организации. В някои страни може да се прибегне и до създаване на партии и групи за провеждане на активни мероприятия. В областта на икономиката, науката и въоръжените сили се прибягва до пускане на дезинформация. За активни мероприятия се използват и каналите за оперативни игри, както и двойните агенти. В много случаи като средство за придвижване на дезинформацията се използват техническите съоръжения, които противниковите служби монтират в офисите и квартирите на българските задгранични представители. Често се практикува методът на разпространение на лъжливи слухове, както и легендираното разпространение на документи от името на различни организации и групи във вид на фотокопия или в оригинал. Практикува

3 През 1979 г. поради тази причина вече не се изпълняват редица задължения на оперативните поделения и е изтъкната необходимостта от нов регламентиращ документ, съобразен с натрупания опит и реалното положение на нещата (***Вж. Документ № 42 от сборника***). Последното не се случва, ето защо 9 години по-късно отново (и пак със същия успех) се поставя въпросът да се утвърди „Положение“ за работата на ПГУ-ДС в областта на активните мероприятия (***Вж. Документ № 51 от сборника***).

се и „загубването“ на документи, които могат да бъдат намерени от заинтересованите лица (***Вж. Документ № 12 от сборника***).

Тези мероприятия са адресирани основно към САЩ и съюзниците им в НАТО с цел създаване на противоречия между тях и целят излизането на някои малки държави от пакта. Насочени са и към центровете на антикомунистическата пропаганда на противника, както и към органите за провеждане на „психологическата война“. Подготвят се мероприятия в подкрепа на „прогресивните сили и националноосвободителните движения“. Разузнаването действа за компрометирането на някои политически деятели, които са враждебно настроени към социалистическия лагер, особено в развиващите се страни, Близкия и Средния Изток.

Както свидетелстват голяма част от документите от настоящия сборник по направлението постоянно и целенасочено се провеждат действия по координация и взаимодействие между органите на ДС и КГБ.[4] В процеса на това сътрудничество ясно се очертават и основните цели и задачи, които стоят пред отдела за активни мероприятия. Голяма част от тях остават константни през разгледания период като към тях се добавят и други в зависимост от политическата конюнктура. Съгласно указанията на ръководството на Министерството и Управлението и съгласувано с КГБ, работата на отдела е насочена преди всичко към Турция и Гърция, в района на Средиземно море, по отслабването на южното крило на НАТО и по арабските страни. В най-общи линии направленията на работата са следните: 1/ Компрометиране политиката на САЩ по отношение на Турция и засилване тенденциите за излизането й от НАТО. Компрометиране на гръцките военни и правителството на страната и засилване противоречията между Гърция и САЩ, от една страна и Турция от друга; 3/ Укрепване на „прогресивните режими“ в Африка и Близкия изток; 4/ Задълбочаване на противоречията между западноевропейските страни членки на НАТО; 5/ Разобличаване намеренията на западното разузнаване за икономическа диверсия срещу НРБ и засилване противоречията сред българската вражеска емиграция; 6/ Подобряване на икономическото положение в страната и влошаване на икономическото положение на Турция и Гърция; 7/ Подобряване позициите на НРБ на Балканите посредством нормализиране на отношенията с Албания и внасяне на елементи в отношенията между Югославия, Албания и Гърция, изгодни за НРБ и социалистическия лагер; 8/ Провеждане на военна дезинформация с цел въвличане в заблуждение на чуждите разузнавания за действителните замисли, намерения, действия и възможности, дислокация, организация и боеготовност на БНА (***Вж. Документ № 33 от сборника***). От края на 60-те години специално внимание се отделя на работата по направление „А“, което отговаря за страните, чиято политика не е в унисон с линията на КПСС. Акцентът тук е насочен към враждебните планове на маоистите, „китайската управляваща клика и албанските разколници“, срещу единството на страните от социалистическата общност в международното комунистическо движение и за създаването на антисъветски блок на Балканския полуостров ***(Вж. Документ № 80 от разширения електронен вариант)***. Така в края на 70-те години на XX в. за основни противници в областта на активните мероприятия вече се считат САЩ и Китай, чиито интереси на Балканите напълно съвпадат, но китайските са много по-опасни, защото засягат сферата на идеологията (***Вж. Документ №№ 37 и 41 от сборника***).

Още от самото създаване на отдела като помощно звено към него функционира т. нар. *документационно направление*, което пряко подпомага и води на отчет работата по провеждането и извършването на активните мероприятия. Посредством резидентурите направлението се снабдява с образци от различни документи и образци от писмени материали от разработваните страни, въз основа на които се подработват документите, необходими при провеждането на активните мероприятия. Това са писма, ноти, доклади, обзори, докладни

4 Изказана е тезата, че липсата на желязно единство и координация между социалистическите разузнавания и страни подхранват апетитите и надеждите на противника и улесняват неговите акции. „Ние ежедневно чувстваме и виждаме как врагът се опитва да ни гъделичка на базата на национализма и антисъветизма.“ Ето защо общите усилия трябва да са обединени на здрави класови и политически позиции, а работата да е „построена на солидните и изпитани в живота основи на пролетарския интернационализъм“ (***Вж. Документ № 34 от сборника***).

записки и пр., даващи представа за начина, по който се оформят документите – адресиране, подреждане на текста, подписи, печати, шрифт на пишещата машина, сигнатура и пр. ***(Вж. Документ № 90 от разширения електронен вариант)***. Набраните образци се съхраняват в класьори подредени по страни, като се вземат мерки за опазването на вида им – не се перфорират и не се правят никакви бележки по тях с цел бъдещото им използване.

Направлението осигурява необходимите канцеларски материали и чисти образци от бланки и пликове за изготвянето на документацията за отделните активни мероприятия. Това включва хартия, мастила, химикалки, ленти за пишещи машини, фотоматериали, лепила, бланки от различните ведомства, хартия за машина, пликове и др. Набира необходимите подписи и печати за полагане върху документацията за активните мероприятия. Осигурява превеждането на съответния език на текста на даденото активно мероприятие[5], оформя дадения документ и го пуска за реализация по съответния канал или съобразно указанията от водещото оперативно направление. Води на картотечен отчет адресите, местата и градските пощенски кутии, чрез които се реализират мероприятията за предпазване от провал, както и лицата, чийто почерк или друго качество е използвано за оформяне на даден документ включен в активно мероприятие. Съобразно нуждите на отделните направления, обезпечава превод на материали от чужди легални и други източници по проблемни въпроси като осигурява съхранението и ползването им от отделните оперативни работници. Грижи се за пощата за и от резидентурите (***Вж. Документ № 39 от сборника***).

Към края на 1982 г. има предложение всички дела по проведените до 1975 г. мероприятия да бъдат иззети, прегледани и прочистени от ненужните и без оперативна стойност материали. От създаването на отдел VIII до момента са проведени над 1000 активни мероприятия, по които има натрупана солидна документация. От материалите в досиетата трябва да бъдат съхранени предложенията за провеждане, инкриминираните оригинали, документи, материалите и справките за получения ефект, които по направления да бъдат подредени в папка по години и време на реализация. Отделните активни мероприятия, протичащи по операции, да бъдат класирани на едно място и да носят регистрационния номер на операцията. След 1975 г. редовно всяка година делата да бъдат прочиствани и подреждани по същия начин. Предвижда се регистрационните номера на прочистените дела да си останат. Новообразуваните дела трябва да се съхраняват в документационното направление в отдела (***Вж. Документ № 47 от сборника***).

След запознаването с наличния документален масив по темата не става ясно през разглеждания период да има разшифровано българско мероприятие, но независимо от това отделът е съпътстван от редица проблеми, които неминуемо дават своето отражение върху работата му. Допускат се редица слабости по отношение на разнообразяване формите, методите, средствата и особено каналите, чрез които се довеждат до знанието на противника желаните сведения, информации и дезинформации ***(Вж. Документ № 109 от разширения електронен вариант)***. Като цяло обаче основните проблеми се коренят в хроничната липса на щатни бройки, подготовката на оперативния състав, необходимостта от качествена агентура и развитието на материалната база. Част от предприетите мерки дават известен положителен резултат. Така полиграфската база на Технико-документационния отдел XV ПГУ-ДС е прехвърлена на разположение на VIII отдел с цел използването ѝ при разработката на активните мероприятия ***(Вж. Документ № 125 от разширения електронен вариант)***.

Независимо, че „дейността на отдела е подчинена на висшестоящи партийни и правителствени органи“ до края на обхванатия период въпросът с липсата на кадри не е решен по съответния ред. Опитът за компенсирането му посредством увеличаване броя на оперативните работници на обществени начала[6] е отчетен като закърпване на положението.

---

5 Направлението издирва подходящи български граждани, владеещи чужди езици като за целта разполага с адресите на всички членове на Съюза на преводачите, сред които извършва проверка и подбор (***Вж. Документ № 45 от сборника***).

6 Както става ясно от документите обичайна практика е след пенсионирането на даден оперативен работник той да бъде върнат на работа като ОРОН със съответното възнаграждение.

Пак по това време де факто няма икономическо направление, а както е посочено то трябва да стои по значение наравно с турското и след тях да се нареждат всички останали ***(Вж. Документ № 136 от разширения електронен вариант)***.

Липсват работници, които перфектно да владеят съответните езици, а когато има такива, то е за сметка на недостатъчния им оперативен опит, включително и зад граница. Това налага използването на външни хора, което е опасно и неприемливо ***(Вж. Документ № 31 от разширения електронен вариант)***. В началото на 80-те години още не е решен проблемът с консултантите, особено с използването на изявени научни работници от Института по балканистика, Софийския университет, Българската академия на науките и др., за да може да се обезпечи научното осигуряване на провежданите операции.[7] Плановете на различните направления на отдела не винаги се разработват на база обвързаност и координация с дейността на линейните отдели. Това поражда несъответствие, което много често се получава между планираните акции и реалните възможности за тяхното осъществяване. Въпросът с агентурата продължава да бъде ахилесовата пета не само на отдела, но и на разузнаването като цяло. Броят на агентите и доверителните връзки е твърде малък, което води до претоварване, а това може да даде негативно отражение върху работата, включително и да доведе до разшифроване (***Вж. например Документ № 46 от сборника и Документ № 116 от разширения електронен вариант***). Ето защо с цел да се предпазят легалните резидентури от директен провал при провеждането на конкретно мероприятие е изтъкната необходимостта от използването на куриери с чужди паспорти и специални агенти. А както е добре известно специфичната работа на едно разузнаване е немислима без агентура и без пари (***Вж. Документ № 35 от сборника***).

Направлението за специални мероприятия е създадено през 1963 г. като самостоятелна Служба VII[8] към Първо управление на ДС с щат от 4, а от 1966 г. – 7 оперативни работници. През 1968 г. службата се обособява в отдел XII, който в началото на 1969 г. се слива с отдел VIII[9] и продължава да съществува като направление за подготовка и провеждане на специални и остри политически мероприятия. Организационно направлението е обособено като отделение към отдела с щат от 7 души (***Вж. Документ № 32 от сборника***).

При създаването на Службата се отчита, че врагът „отдавна работи и е постигнал сериозни резултати в областите, срещу които е насочена нашата дейност, а ние едва сега започваме“. За изпълнението на някои мероприятия няма никаква материално-техническа база. По голяма част от направленията досега изобщо никой не е работил и няма натрупан никакъв опит – било той положителен или отрицателен. Особеният характер на работата обаче не позволява трупането на отрицателен опит, защото всяко недомислие може да доведе до грешки, които от своя страна ще причинят много сериозни отрицателни политически и други последствия. Ето защо по тези въпроси е решено да се търси помощ от съветските съветници (***Вж. Документ № 9 от сборника***). Отчетено е, че поради липса на щатни бройки

---

7 В началото на 80-те години са отчетени сериозните успехи, постигнати от отдел VIII. Както казва ръководителят на отдела, ако внимателно се вникне „по-надълбоко във вътрешно-политическия живот и отношенията между Турция – Гърция – САЩ, трудно можем да намерим област на изостриите [...] отношения, където нямат пръст пряко или косвено и нашите активни мероприятия“. **Вж. АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 646, л. 1-28**. Въпреки това още в края на 1970 г. в един обстоен доклад засягащ българското разузнаване е посочено, че работата трябва да премине на по-висок етап. Да се скъса с анонимността и да има по-голяма доказателствена стойност. **Вж. „Държавна сигурност структура и основни документи.“ Разширено електронно издание, с. 945.** Независимо от постигнатите успехи провежданите активни мероприятия продължават да имат еднопосочен характер – по идеи и замисъл на Центъра. Отчетено е, че трябва да се култивира „вкус“ у оперативните работници от резидентурите и линейните отдели да излизат с предложения и полезни инициативи в това отношение (***Вж. Документ № 31 от сборника***). В края на 80-те години като главен принцип в работата е издигнато мотото: „Диалог, а не конфронтация.“ Дългосрочните мероприятия, разработени със съдействието на учени и специалисти, каквито има на прикритие в различни ведомства, вече чисто терминологично ще се наричат „Концептуални“ активни мероприятия. Целта на последните преди всичко е да намерят почва в политическите и парламентарни среди на противника, да се работи с „особени неофициални връзки“, както и да се създават контролирани организации ***(Вж. Документ № 134 от разширения електронен вариант)***.

8 Част от работата на направлението вече е представена в книгата на **Димитрова, Алексения**. Отдел за убийства. Тайната история на секретна Служба 7, създадена през 1963 г. С., 2010 г. В настоящото издание документите се публикуват в тяхната цялост, за да може читателят да си изгради собствена представа за нещата.

9 Сливането става със Заповед I-512/29 януари 1969 г. и се обособява отдел за „Активни и остри политически мероприятия“ с ръководител полк. Димо Станков. **Вж. АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1., оп. 11, а.е. 184, л. 433-435.**

Службата се е заела с разрешаването на минимално количество задачи, а работата е обемиста и разнообразна и наличният състав не е в състояние да я обхване в цялост ***(Вж. Документ № 41 от разширения електронен вариант)***.

Направлението има за задача да подготвя в капиталистическите страни, главно в Турция и Гърция, благоприятни условия за успешни действия на разузнавателно-диверсионни групи в тила на противника в особен период, а също така подготвя и провежда специални мероприятия в мирно време като възникналите въпроси по работата се обсъждат с представители на КГБ (***Вж. Документ № 13 от сборника***). До края на 1967 г. Служба VII работи главно по линия на военновременните задачи и формирането на специални диверсионно-разузнавателни групи (СДРГ).[10] По нареждане на ръководството на Управлението в края на 1967 г. работата по военновременното направление временно е спряна.

Усилията са насочени към мирновременните задачи – разработването на определени изменници на Родината, с цел провеждането на специални мероприятия за парирането на тяхната дейност[11], подготовка за провеждането при подходяща политическа обстановка на мероприятия по обекти намиращи се на територията на Турция и Гърция с цел усилване на вътрешните противоречия, създаване на антиамерикански настроения и изостряне на отношенията между тези страни.[12] За целта е набелязано провеждането на остри мероприятия срещу редица мирновременни обекти на турска и гръцка територия посредством взривни, запалителни или неприятно миришещи химически вещества. Мероприятията са разработени така, че по възможност да няма преки човешки жертви и целят влошаването на отношенията между двете страни, както и отношенията със САЩ (***Вж. Документ № 20 от сборника***). В наличната документация обаче не се откриват данни за реализацията на някое от тях.

По линия на т. нар. „специални средства“ е направено необходимото за добиването на фармакологични субстанции за оперативно ползване.[13] Произвеждането на минно-взривни и запалителни средства се явява труден за разрешаване проблем. Поради това е отчетена необходимостта да се потърси помощта на КГБ.[14] Като основна задача на този етап обаче е посочено създаването на група от *агенти-изпълнители*. През есента на 1970 г. в процес на подготовка е група от 4 агента за специални мероприятия, които трябва да бъдат включени в работата. По отношение на оперативните работници от направлението е направен изводът, че

---

10 На турска и гръцка територия са набелязани стратегически обекти на НАТО, петролопроводи, железопътна и шосейна инфраструктура, срещу които при усложнена обстановка трябва да действат специалните групи. Броят на хората в тях не е уточнен и е подчертано, че постоянно ще се променя, но се предвижда на първо време да не е по-малко от 50-60 души, които трябва да бъдат забронирани по съответния начин. Изисква се отговор от МНО какво въоръжение може да предостави, като предпочитанията са насочени основно към леки безоткатни артилерийски установки, бомбохвъргачки, мощни малогабаритни взривове, автомати и пистолети със заглушители и др. ***(Вж. Документ № 30 от разширения електронен вариант)***.

11 Още в „Инструкция за работата на разузнавателното управление на ДС“ от 1955 г. е заложено, че: „Провеждането на специални активни мероприятия против отделни лица и обекти става с разрешение на ЦК на БКП.“ **Вж. „Държавна сигурност структура и основни документи.“ Разширено електронно издание, с. 660.**

12 От 1968 г. една от задачите на направлението е разработката на специалните войски на САЩ в ГФР, Турция и Гърция, чиято основна цел е при бъдеща война да действат в тила на българската армия (***Вж. Документ № 25 от сборника***). В крайна сметка се налага мнението, че по тази линия ще има само задачи по организирането на отделни остри мероприятия. По отношение на диверсионните мероприятия трябва да бъдат подбирани обекти, чието уязвяване ще носи политически ефект или понижение на моралния дух на противника. В мирно време тези мероприятия трябва да се прилагат много ограничено – „да носят единичен характер“ (***Вж. Документ № 14 от сборника***).

13 Проучват се различни упойващи, приспивателни, отровни и психозомиметични средства. За целта е установен контакт с химическата лаборатория на Главно управление на народната милиция, болницата на МВР, факултета по фармация при Военно-медицинския институт и Държавно стопанско обединение „Фармахим“. Със средствата на МВР болница са изготвени и необходимите препарати за провалената операция по отвличане на един от обектите (***Вж. Документ № 29 от сборника***). Организирано е доставянето от чужбина на ЛСД (Диетиламид на лизергиновата киселина), Сернил (Фенциклидин) и Псилоцибин, за да се извършат опити и да се прецени възможността за използването им. Предвидено е в отдела да бъдат доставени за евентуално ползване и известни количества класически средства за приспиване, упояване и отравяне ***(Вж. Документ № 66 от разширения електронен вариант)***.

14 По отношение на взривните и запалителни смеси са проверени техническите възможности на военните заводи в Сопот, Карлово и Русе, както и на „Военнонаучния институт“ при Министерството на народната отбрана и на Химико-технологичния институт в Бургас. Проучени са специалисти инженери, химици и пиротехници, на които евентуално може да се възложи изготвянето на средствата в завършен вид (***Вж. Документ № 29 от сборника и Документ № 66 от разширения електронен вариант***). В крайна сметка става ясно, че във вида, в който са необходими тези средства не могат да бъдат поръчани в страната или от чужбина, а създаването на специална производствена база с полигон и съответния щат ще струва много скъпо (***Вж. Документ № 32 от сборника***). През 1972 г. е взето решение „ПГУ-ДС да получава оперативна техника направо от СССР, като се заплаща за това на ПГУ-КГБ“. **Вж. АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9., оп. 2, а.е. 815 Д, л. 7.** Съставен е подробен списък от необходимите „специални средства“, които трябва да бъдат доставени през второто тримесечие на 1973 г. **Вж. АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9., оп. 2, а.е. 815, л. 105-106.**

„поради качествата си, подготовката, липсата на задграничен опит, несходствата в характерите със спецификата на работата, с единични изключения, *съставът не е в състояние да реши задачите на направлението*“ (***Вж. Документ № 33 от сборника***).

Малко по-рано през същата година лично министърът на вътрешните работи обръща внимание върху необходимостта от провеждането на по-остри мероприятия, като говори за физическото ликвидиране на определени лица и за изпълнението на смъртни присъди: „На пръв поглед изглежда, че това е черна и мръсна работа, но за нас тя е благородна. [...] Трябва да се намерят смели хора, които ще се захванат и ще доведат работата до край.“ ***(Вж. Документ № 70 от разширения електронен вариант).***

Извършената до този момент работа е слаба, както се вижда от кратка бележка в полето на един отчетен доклад (***Вж. Документ № 31 от сборника***). Звеното постоянно е размествано в рамките на разузнаването в търсенето на оптималния вариант и в очакване на реални резултати. В началото на 1972 г. е обособена самостоятелна структурна единица, известна като XVI отдел. За последно направлението фигурира в състава на VIII отдел в документ от 12 юли 1971 г. ***(Вж. Документ № 75 от разширения електронен вариант).*** В „Списък на материалите за съвместната дейност на ПГУ-КГБ при МС на СССР и ПГУ-МВР на НРБ за периода 1972-1975 г.“ от 7 февруари 1972 г. вече се говори за XVI отдел.[15] Със Заповед №506/22 септември 1972 г. началникът на ПГУ-ДС ген.-майор Стоян Савов възлага на единия от заместниците си полк. Димо Станков (оглавяващ и отдела за активни мероприятия) да отговаря за работата на VIII и XVI отдели.[16] Пряк ръководител на XVI отдел е полк. Иван Горинов, оглавявал преди това XII отдел и отговорник за работата на отделението към VIII отдел в качеството си на зам.-началник отдел. Последният от февруари 1977 г. е зам.-началник на ПГУ-ДС, а от септември същата година е издигнат в чин ген.-майор и отговаря за кадрите на Управлението.

Средата на декември 1989 г., малко преди да излезе в пенсия, ген. Горинов е един от малцината, които взимат участие в първото прочистване на архивни документи от фондовете на разузнаването. Последното става със санкцията на тогавашния зам.-министър Стоян Савов броени дни преди ген. Семерджиев да оглави Министерството. Поради *липса на „оперативна стойност“* са унищожени архивни единици, които биха ни дали по-подробна информация за планирането, финансовото обезпечаване и провеждането на специалните мероприятия за времето до 1975 г.[17] Едно е ясно със сигурност – макар и да няма открити конкретни документи за структурното му обособяване, данните от наличните материали показват, че до тази година отделът функционира пълнокръвно в системата на българското външно разузнаване. По-нататъшната му история обаче остава неизвестна, изчезнала безвъзвратно преди 30 години във вече отдавна изстиналите пещи на металургичния гигант „Кремиковци“.

Следите за практическата работа на XVI отдел не са много, но за сметка на това дават точна и недвусмислена представа за извършеното.[18] Предвид големия кредит на доверие, който му е гласуван от политическото и държавно ръководство, българското разузнаване спешно се нуждае от провеждането на мащабно специално мероприятие, с което да покаже възможностите си да всява респект сред „лицата, възнамеряващи да се ангажират с вражеска дейност срещу НРБ.“ Операцията не закъснява и е проведена буквално като по учебник срещу емигранта Борис Арсов през април 1974 г. от контра-разузнавателното управление на ДС. Не точно по този начин стои случаят с убийството на писателя Георги Марков, което моментално активизира институциите, медиите и обществеността на Запад и за

15 **Вж. АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 815, л. 3.**

16 **Вж. АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9., оп. 2, а.е. 20, л. 133.**

17 **Вж. описът на АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9., оп. 2, а.е. 550; 553; 554.**

18 По темата вече има няколко изключително приносни и изчерпателни изследвания, основани на наличната документация, съхранявана в различните държавни учреждения и институции. Вж: **Христов, Христо**. Държавна сигурност срещу българската емиграция. С., 2000; **Христов, Христо**. Убийте „Скитник“ – българската и британската държавна политика по случая „Георги Марков“. Второ, допълнено издание. С., 2006; **Христов, Христо**. Двойният живот на агент „Пикадили“. С., 2008. На база цитираните книги има създадени и документални филми.

години напред насочва вниманието им към българските и съветските служби за сигурност.[19] 10 години преди смъртта на Марков, малко преди да бъде сменен на поста, тогавашният ръководител на направлението за остри мероприятия полк. Петко Ковачев казва, че за постигането на максимален ефект е най-добре винаги да се провеждат остри мероприятия в най-ниската степен на тяхната острота – „например вместо да ликвидираме дадено лице, да го отвлечем, вместо да унищожим дадена сграда, в която се намира даден институт, да компрометираме института и пр.“ ***(Вж. Документ № 49 от разширения електронен вариант).*** До каква степен тази философия се е прилагала в практическата работа на отдела можем само да предполагаме на база известните ни примери, дотолкова, доколкото към днешния ден разполагаме предимно с оскъден набор от нереализирани планове и протоколи за унищожени дела, чиято историческа стойност (за разлика от оперативната им) не подлежи на съмнение!

* * *

Сборникът „Държавна сигурност – активни и остри мероприятия 1944–1991 г.“ включва 54, а разширеният му електронен вариант 146 документа, обособени по тематично-хронологичен принцип. Приложен е списък с оригиналните заглавия на документите, като при малък брой от тях заглавието е разширено с информативна цел. Към всеки документ има кратка анотация и подробни искови данни. При отсъствието на датировка върху документа са търсени индиректни връзки със съседни документи от архивната единица или сверяване с други исторически събития, за които има информация. Датировката на съставителите, както и всяка друга намеса от тяхна страна, е поставена в квадратни скоби. Поради своя обем два документа не са публикувани в цялост, а са подбрани части от тях, които ни дават синтезирана информация по темата. В изпълнение изискванията на Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към ДС и РС на БНА в незначителна част от архивните материали е заличена чувствителна информация.

За съставянето на сборника са прегледани над 250 архивни единици от Секретариата на МВР и от архива на разузнаването. Подбраните документи са от фондовете на Първо главно управление на ДС (АКРДОПБГДСРСБНА – Р).

КРДОПБГДСРСБНА

19 За повече подробности вж. посочените в бел. 18 книги и източниците цитирани в тях, както и спомените на оцелелия след неуспешен опит за покушение срещу него в парижкото метро **Костов, Владимир.** Българският чадър. С., 1990.

INTRODUCTION

The documentary volume "State Security – Active and Pointed Measures 1944-1991" is the fifty-fifth edition of the series "From the Archives of State Security" of the Committee for Disclosing the Documents and Announcing Affiliation of Bulgarian Citizens to the State Security and the Intelligence Services of the Bulgarian National Army.

The topic proposed to the reader's attention is especially relevant today, when the techniques of keeping a cold war have improved significantly compared to the period under review. In the work of any modern intelligence service there is a certain set of measures, the development and implementation of which is aimed to, the greatest extent, at achieving its primary goals and objectives. One of the main techniques in this regard is the conduct of information warfare and psychological operations for influence.[1] In modern times, the use of the term *hybrid warfare* is used extensively. Traditionally, hybrid warfare contains the hallmarks of information and psychology, but not only that. This war is not officially declared and is not being waged, and the special services use unconventional means - infiltration into the information environment of other countries, inciting panic, financing of deliberately created political entities in order to change the foreign policy line of the targeted opponents and the war could not be "won", or at least not in the traditional sense of the word.

The partial application of such so-called hybrid tactics is not a new phenomenon, but has been literally practiced for decades by intelligence, of course according to the technological capabilities of the time.

For the first time since the end of the Second World War, Bulgarian foreign intelligence was assigned a work of a similar nature with a decision in Minutes B of the meeting of the Central Committee of the Bulgarian Communist Party on 29 March 1955. First Directorate of State Security was tasked with promoting the policy of the socialist camp and to have political influence in the capitalist countries, but the real activity began in the early 60s of the twentieth century. Necessary prerequisites for the implementation of these tasks are the creation of many and purposeful relations with bourgeois liberal-democratic political circles – famous and respected politicians, writers, professors, journalists and others with authority among the local public[2]. They should be systematically worked on to explain the Bulgarian positions on various political and other issues, the search for common ground on individual issues in order to create conditions for the use of some of them in the tasks. With regards to newspapers and magazines, one with a large circulation and influence should be sought. In this respect, it is not recommended to provide ready or almost ready materials, because it would only formally facilitate the work and would create a danger of decryption ***(See Document No.8 of the extended electronic version).***

At the end of 1962, within the Information Department at the First Directorate of State Security, a division of active and disinformation activities, also known as Service B, was established. In 1966, Eight Department was established on the basis of that service (***See Document No.31 of the documentary volume***). The activity in the field of active measures and disinformation is regulated

1 *Information warfare"* is generally expressed in targeted actions taken to achieve information superiority through the processing and manipulation of information. Very often this is an impact on the civilian population and/or the military on the other hand, through the dissemination of certain information in the form of propaganda or misinformation in order to demoralize the enemy. *"Psychological warfare",* also known as psychological operations, propaganda, etc. aim to influence the value system, beliefs, emotions, motives, thinking, morals and behavior of people. This type of war is not limited to soldiers, but can also target governments, organizations and civilian groups of people. Psychological warfare can be used in peacetime as a form of indirect aggression against a country. Propaganda can influence public opinion in the target country to reduce public support for the current government. For more details See: **Psi-Factor Library Information-Psychological Warfare**. https://psyfactor.org/lybr62.htm Last visited on 12.10.2020

2 The first steps are always difficult. At the beginning, a "reprimand" punishment was imposed on most of the residencies for non-fulfillment of the tasks assigned. In conclusion, the lack of concrete results with most of the residencies also indicates insufficient connections of Bulgarian operatives with appropriate journalists and politicians, which can be used in order to have a positive impact on local public opinion ***(See Document № 6 from the extended electronic version)***. It was also concluded that the measures were carried out "primitively" due to the lack of an information base ***(See Document № 6 of the collection).***

by two documents. Personal top secret letter №I-2610 / 10 July 1963 to the Chairman of the State Security Committee, Mr. Angel Solakov, and top secret Order №I-4690/31 December 1964 to the Minister of Interior, Mr. Diko Dikov. Apart from the mentioned above, there is no other document – an order, condition or instruction to provide a more comprehensive regulation.[3]

The order in question instructs all measures of political influence and disinformation carried out by the bodies of the Ministry of Interior to be coordinated at the central level with Service B at the First Directorate of State Security. All divisions of the Ministry of Interior must collect and deliver to the Service the following information - forms for filling in, forms, seals, government and other documents, signatures of statesmen, etc., necessary for the preparation of revealing and disinformation measures. Radio counterintelligence to provide the Service all necessary and useful materials. Fourth Directorate of State Security to prepare, at the request of the Service, all kinds of documents, letters, handwriting, signatures, etc. First Directorate coordinates with the relevant departments (Ministry of Foreign Affairs, General Staff of the Bulgarian National Army, Ministry of Foreign Trade, etc.) any measure that falls within their areas of competence. All Directorate official, who go to work abroad, must undergo an internship in Service B ***(See Document No.10 of the documentary volume).***

Active measures are held through unofficial channels and with special means. Through them, intelligence supports foreign policy party and propaganda bodies and their activities abroad. It is no coincidence that these measures are called the "sword of intelligence" ***(See Document No.48 of the documentary volume).*** This activity envisages influencing the positions of individual countries, political, military and other figures, as well as the governments, parties, organizations and the formation of public opinion in a country. The intelligencer is obliged to find the foci of crises, dissatisfaction, unpleasantness, disagreement, rivalry and struggle in the enemy's camp. Discovering the most sensitive points requires knowledge and a scientific approach, awareness of the processes in the world and in the respective country. Measures with more emotional content are used to achieve short-term tactical goals in the conditions of constantly changing situations and to cause an immediate effect. In such a case, significant exaggeration and sharp misinformation can be resorted to. Conversely, active measures of a long-term nature should have a more relaxed, moderate tone ***(See Document No.49 of the documentary volume).***

Activities for political influence are realized through the so-called *agency for influence*, originating from governmental, religious and other circles. Individual political parties, groups and public organizations are also used for political influence. In some countries, parties and groups may be set up to hold active measures. Disinformation is used in the field of economics, science and the armed forces. Channels for operative games and double agents are also used for active measures. In many cases, the technical equipment that the enemy services install in the offices and quarters of the Bulgarian foreign representatives is used as a means of disinformation. The method of spreading false rumors is often practiced, as well as the legendary distribution of documents on behalf of various organizations and groups in the form of photocopies or in the original. The "loss" of documents that can be found by the interested parties is also a common practice ***(See Document No.12 of the documentary volume).***

These measures are aimed primarily at the United States and its NATO allies in order to create controversy between them and are aimed at the withdrawal of some small countries from the pact. They are also aimed at the enemy's centers for anti-communist propaganda, as well as at the bodies for conducting the "psychological war". Measures are being prepared in support of the "progressive forces and national liberation movements". Intelligence carried out activities to compromise some politicians who are hostile to the socialist camp, especially in developing countries, the Middle East.

As evidenced by a large part of the documents in this documentary volume, purposeful actions for

3 In 1979, for this reason, a number of obligations of the operational units were no longer fulfilled and the need for a new regulatory document was emphasized, taking into account the experience gained and the real state of affairs ***(See Document № 42 of the documentary volume).*** The latter did not happen, which is why 9 years later again (and again with the same success) the question arises to establish a "Regulation" for the work of First Main Directorate - State Security in the field of active measures ***(See Document № 51 of the documentary volume).***

coordination and interaction between the bodies of the State Security and the KGB[4] are constantly carried out in this field. In the process of this cooperation, the main goals and tasks assigned to the active measures department are clearly outlined. Most of them remain constant during the period under review and others are added to them depending on the political situation. According to the instructions of the leadership of the Ministry and the Directorate and in coordination with KGB, the work of the department was focused primarily on Turkey and Greece, in the Mediterranean region, on the weakening of the southern wing of NATO and the Arab countries.

In general, the directions of the work are the following: 1 / Compromising the US policy towards Turkey and strengthening the tendencies for its withdrawal from NATO. Compromising the Greek military and the government of the country and intensifying the contradictions between Greece and the United States, on the one hand, and Turkey, on the other; 3 / Strengthening "progressive regimes" in Africa and the Middle East; 4 / Deepening of the contradictions between the Western European member states of NATO; 5 / Exposing the intentions of the Western intelligence for economic diversion against the People's Republic of Bulgaria and intensifying the contradictions among the Bulgarian enemy emigration; 6 / Improvement of the economic situation in the country and deterioration of the economic situation of Turkey and Greece; 7 / Improving the position of the People's Republic of Bulgaria in the Balkans by normalizing relations with Albania and introducing elements in the relations between Yugoslavia, Albania and Greece, beneficial for the People's Republic of Bulgaria and the socialist camp; 8 / Conducting military disinformation in order to mislead foreign intelligence about the actual plans, intentions, actions and capabilities, deployment, organization and combat readiness of the Bulgarian National Army ***(See Document No.33 of the documentary volume).*** Since the late 1960s, special attention has been paid to the activities of Division A, which is responsible for countries whose policies are not in line with the ones of the Communist Party of the Soviet Union. The emphasis here is on the hostile plans of the Maoists, the "Chinese ruling clique and the Albanian dissidents", against the unity of the socialist countries in the international communist movement and on the creation of an anti-Soviet bloc in the Balkans ***(See Document No.80 of the extended electronic version)***. Thus, at the end of the 1970s, the main opponents in the field of active measures were already the United States and China, whose interests in the Balkans completely coincided, but the Chinese were much more dangerous because they affected the field of ideology ***(See Document No.37 and No.41 of the documentary volume).***

Since the very establishment of the department, the so-called *documentation department* has been functioning as an auxiliary unit to it, which directly supports and records the work on conducting and carrying out the active measures. Through the residencies, the department is provided with samples of various documents and written materials from the developed countries, based on which the documents necessary for the active measures are forged. These are letters, notes, reports, reviews, etc., giving an idea of how the documents are formed - addressing, arranging the text, signatures, stamps, typewriting, etc. ***(See Document No.90 of the extended electronic version).*** The collected samples are stored in binders arranged by country, taking measures to preserve their appearance - they are not perforated, and no notes are made on them in order to use them in the future.

The directorate provides the necessary stationery and blank samples of forms and envelopes for the preparation of documentation for individual active measures. This includes paper, ink, pens, typewriter ribbons, photographic materials, glues, letterheads from various departments, machine paper, envelopes and more. It collects the necessary signatures and stamps for affixing on the documentation for the purpose of the active measures. Provides the translation of the text into the respective language of the given active measure[5], forms the given document and launches it for realization on the respective channel or according to the instructions from the leading operational directorate. Keeps a file of the addresses, places and city mailboxes through which the measures

4 It is stated that the lack of strong unity and coordination between socialist intelligence services and countries fuel the appetites and hopes of the enemy and facilitate its actions. "Every day we feel and see how the enemy is trying to tickle us on the basis of nationalism and anti-Sovietism." That is why the common efforts must be united in strong class and political positions, and the work must be "built on the solid and tested foundations of proletarian internationalism.***"(See Document № 34 of the documentary volume).***

5 The department searches for suitable Bulgarian citizens who speak foreign languages and has the addresses of all members of the Union of Translators, among whom it performs verification and selection ***(See Document № 45 of the collection).***

for prevention of failure are realized, as well as the persons, whose handwriting or other feature is used for drawing up a given document included in an active measure. According to the needs of the separate directorates, it provides translation of materials from foreign legal and other sources on problematic issues, ensuring their storage and use by the individual operatives. Takes care of the mail for and from the residencies ***(See Document No.39 from the documentary volume).***

Somewhere around the end of 1982, there was a proposal that all cases related to the measures carried until 1975 should be seized, inspected and cleaned of unnecessary and non-operational materials. Since the establishment of Eight Department, more than 1000 active measures have been held, and a solid documentation has been accumulated. From the materials in the dossiers, the proposals for implementation, the incriminated originals, documents, materials and references for the obtained effect must be stored, which, by directions, should be arranged in a folder by years and time of realization. The individual active measures carried out as part of operations should be classified in one place and bear the registration number of the respective operation. After 1975, the cases were regularly cleaned and arranged in the same way every year. It is envisaged to keep the registration numbers of the cleared cases.

Newly formed cases must be kept in the documentation department of the directorate ***(See Document No.47 of the documentary volume).***

After getting acquainted with the available documentary file on the topic, it is not clear that during the period under review there was a deciphered Bulgarian measure, but nevertheless the department is accompanied by a number of problems that inevitably affected its work. There were several weaknesses in terms of diversification of the forms, methods, means and especially the channels through which the desired information and disinformation are brought to the knowledge of the enemy ***(See Document No.109 of the extended electronic version).*** In general, however, the main problems are rooted in the chronic shortage of staff, the training of the operational staff, the need for a quality agency and the development of the material base. Some of the measures taken have yielded some positive results. Thus, the printing base of the Fifteenth Technical and Documentation Department, First Main Directorate of State Security was transferred to the disposal of Eight Department for the purpose of its use in the development of the active measures ***(See Document No.125 of the extended electronic version).***

Even though "the activity of the department is subordinated to higher party and government bodies" until the end of the covered period, the issue of lack of staff has not been resolved in the appropriate manner. Attempts to compensate for this by increasing the number of operational workers on a public basis[6] have been reported as patching up the situation. Again, at that time there was no de facto economic direction, and as indicated it should be on a par with the Turkish one in terms of importance and all the others should follow them ***(See Document No.136 of the extended electronic version).***

There was a lack of workers who are fluent in the respective languages, and when there were such, it was at the expense of their insufficient operational experience, including abroad. That necessitated the use of outsiders, which was dangerous and unacceptable ***(See Document No.31 of the extended electronic version).*** In the early 80's the problem with the consultants was not solved yet, especially with the use of prominent scientists from the Institute of Balkan Studies, Sofia University, the Bulgarian Academy of Sciences, etc., in order to be able to ensure the scientific support of the conducted operations[7]. The plans of the different divisions of the department were not always developed on

6 As it is clear from the documents, it is common practice after the retirement of an operational worker to be returned to work as an operational workers on a public basis with the appropriate remuneration.

7 In the early 1980s, the serious successes achieved by Eight Department were reported. As the head of the department says, if one carefully looks "deeper into the domestic political life and the relations between Turkey - Greece - the USA, he can hardly find an area of sharpened [...] relations without involving, more of less, our active measures". **See АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 646, л. 1-28**. However, as early as the end of 1970, a comprehensive report concerning Bulgarian intelligence stated that the work should move to a higher stage. To break with anonymity and have greater probative value. **See "State Security - Structure and Basic Documents."** Extended electronic edition, p. 945. Despite the successes, the active measures continued to have a one-way nature - the ideas and plans of the Center. It has been acknowledged that a "taste" must be cultivated in the operational staff of the residencies and line departments to come up with suggestions and useful initiatives in this regard ***(See Document No. 31 of the documentary volume).*** At the end of the 1980s, the main principle in the work was the motto: "Dialogue, not confrontation." Long-term measures, developed with the assistance of scientists and specialists, such as those in disguise in various departments, will now be called "Conceptual" active measures. The aim of the latter is primarily to find ground in the political and parliamentary circles of the enemy, to work with "special informal connections", as well as to create controlled organizations ***(See Document № 134 of the extended electronic version).***

the basis of commitment and coordination with the activity of the line departments. That created a discrepancy, which very often occurred between the planned actions and the real opportunities for their implementation. The issue with the agency continued to be the Achilles' heel not only of the department but of intelligence in general. The number of agents and trusted connections was too small, leading to congestion, which could have a negative impact on the work, including decipherment ***(See, for example, Document No.46 of the documentary volume and Document No.116 of the extended electronic version).*** Therefore, in order to protect legal residencies from direct failure in the conduct of a particular measure, the need to use couriers with foreign passports and special agents was emphasized. And, as is well known, the specific work of an intelligence service is inconceivable without an agency and money ***(See Document No.35 of the collection).***

The Department for Special Measures was established in 1963 as an independent Eight Service[8] of the First Directorate of State Security with a staff of 4, and since 1966 - 7 operational workers. In 1968, the service was transformed into Twelfth Department, which in early 1969 merged with Eight Department[9] and continued to exist as a direction for the preparation and conduct of special and pointed political measures.

Organizationally, the directorate is formed as a unit to the department with a staff of 7 people ***(See Document No.32 of the documentary volume).***

At the time of establishment of the Service, it was assumed that "the enemy has been working for a long time and has achieved serious results in the areas where our activities are directed, and we are only just beginning." There is no material and technical base for the implementation of some activities. In most of the areas so far no one has worked at all and no experience has been gained - positive or negative. However, the special nature of the work did not allow the accumulation of negative experience, because any misconception could lead to mistakes, which in turn would cause very serious negative political and other consequences. Therefore, it was decided to seek help from the Soviet advisers on these issues ***(See Document No.9 of the documentary volume).*** It is noted that due to the lack of staff, the Service has taken on the task of solving a minimum number of tasks, the work was voluminous and different in kind and the available staff was not able to cover it in its entirety ***(See Document No.41 of the extended electronic version).***

The directorate was aimed at preparing in the capitalist countries, mainly in Turkey and Greece, favorable conditions for successful actions of intelligence and sabotage groups in the rear of the enemy in a special period, and also preparing and conducting special measures in peacetime, while the arising work-related issues were discussed with KGB representatives ***(See Document No.13 of the documentary volume).*** Until the end of 1967, Seventh Service has worked mainly on wartime missions and the formation of special sabotage and intelligence groups (SIG).[10] By order of the management of the Directorate, at the end of 1967 the work in the wartime direction was suspended.

Efforts were focused on peacetime tasks - the development of certain traitors to the Motherland, in order to conduct special measures to fend off their activities[11], preparation for holding, in an appropriate political environment, measures on sites located on the territory of Turkey and Greece in order to intensify internal contradictions, create anti-American sentiment and aggravate relations

---

8 Part of the work of the directorate is already presented in the book of **Dimitrova, Alexenia.** Homicide Squad. The Secret History of Secret Service 7, established in 1963. S., 2010. In this edition, the documents are published in their entirety so that the reader can build his own idea of the matter.

9 The merger took place under Order I-512 / 29 January 1969 and a department for "Active and Pointed Political Measures" was established, headed by Colonel Dimo Stankov. **See АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1., оп. 11, а.е. 184, л. 433-435.**

10 Strategic NATO sites, oil pipelines, railway and road infrastructure have been identified on Turkish and Greek territory, against which special groups must act in a complicated situation. The number of people in them is not specified and it is emphasized that it would constantly change, but it is envisaged that at first there would be not less than 50-60 people who must be booked accordingly. An answer is required from the Ministry of Foreign Affairs as to what weapons it can provide, and the preferences are mainly focused on light recoilless artillery installations, bombers, powerful small-scale explosions, submachine guns and pistols with silencers, etc. ***(See Document № 30 of the extended electronic version).***

11 In the "Instruction for the work of the intelligence directorate of the State Security" from 1955 it is stated that: "The conduct of special active measures against individuals and sites is with the permission of the Central Committee of the Bulgarian Communist Party." **"State Security - Structure and Basic Documents." Extended Electronic Version, p. 660.**

between these countries[12]. For this purpose, it is planned to carry out pointed measures against a number of peacetime sites on Turkish and Greek territory by means of explosive, incendiary or unpleasant-smelling chemicals. The measures are designed so that, if possible, there are no direct human casualties and aim at the deterioration of relations between the two countries, as well as relations with the United States ***(See Document No.20 of the documentary volume).*** However, the available documentation does not contain data on the implementation of any of them.

Under the so-called "special means" the necessary steps have been taken to obtain pharmacological substances for operational use[13]. The production of explosives and incendiary devices is a difficult problem to solve. Therefore, the need to seek the help of the KGB[14] was considered. The main task at this stage, however, was to create a group of *agents - contractors*. In the autumn of 1970, a group of 4 agents for conducting special measures was in preparation to be involved in the work.

With regards to the operational workers of the directorate, it was concluded that "due to their qualities, training, lack of foreign experience, differences in character with the specifics of the work, with a few exceptions, *the staff was not able to solve the tasks of the directorate"* ***(See Document No.33 of the documentary volume).***

Earlier in the year, the Minister of Interior himself drew attention to the need of tougher measures, talking about the physical liquidation of certain individuals and the execution of death sentences: "At first glance, this seems to be black and dirty work, but for us it is noble. [...] Brave people must be found who will set to work and complete it." ***(See Document No.70 of the extended electronic version).***

The work done so far was weak, as could be seen from a short note in the side field of a report ***(See Document No.31 of the documentary volume).*** The unit was constantly relocated within the intelligence in search of the optimal option and in anticipation of real results. At the beginning of 1972, a separate structural unit, known as the Sixteenth Department, was established. Last seen in a document of 12 July 1971, the directorate was part of Eight Department ***(See Document No.75 of the extended electronic version).*** Sixteenth Department[15] is mentioned in the "List of materials for the joint activities of First Main Directorate - KGB at the Council of Ministers of the USSR and the First Main Directorate – Ministry of Interior of the People's Republic of Bulgaria for the Period 1972-1975" of 7 February 1972. By Order No.506 / 22 September 1972, the Head of First Main Directorate – State Security, Major General Stoyan Savov, assigned one of his deputies, Colonel Dimo Stankov (Head of the Department for Active Measures) to be responsible for the work of Eight and Sixteenth departments[16]. The Direct Head of the Sixteenth Department was Colonel Ivan Gorinov, who previously headed the Twelfth Department and was responsible for the work of the directorate at Eight Department in his capacity as Deputy Head of the department. The latter has been Deputy Chief of First Main Directorate – State Security since February 1977, and since September of the same year he has been promoted to the rank of Major General and was responsible for the staff of the directorate.

---

12 Since 1968, one of the tasks of the directorate has been the development of US special forces in the Federal Republic of Germany, Turkey and Greece, whose main goal in a future war was to operate in the rear of the Bulgarian army ***(See Document Np. 25 of the documentary volume).*** In the end, the opinion prevails that in this line there will be only tasks for organizing separate pointed measures. With regards to sabotage activities, sites must be selected whose damage would have a political effect or lower the morale of the enemy. In peacetime, these measures must be applied in a very limited way - "to be of a single nature" ***(See Document № 14 of the documentary volume).***

13 Various narcotics, hypnotics, poisons and psychosomimetics were being examined. For that purpose, contact was established with the chemical laboratory of the Main Directorate of the People's Militia, the hospital of the Ministry of Interior, the Faculty of Pharmacy at the Military Medical Institute and the State Economic Association "Pharmachim". The necessary preparations for the failed operation to abduct one of the subjects were prepared with the funds of the Ministry of Interior Hospital ***(See Document № 29 of the documentary volume).*** The supply of LAD (Lysergic Acid Diethylamide), Sernil (Phencyclidine) and Psilocybin from abroad has been organized in order to carry out experiments and to assess the possibility of their use. It is envisaged that certain quantities of classic sleeping pills, anesthetics and poisoning will also be delivered to the department for possible use ***(See Document № 66 of the extended electronic version).***

14 With regards to explosive and incendiary mixtures, the technical capabilities of the military plants in Sopot, Karlovo and Ruse, as well as of the Military Scientific Institute at the Ministry of National Defense and the Chemical Technology Institute in Burgas were considered. Specialized engineers, chemists and pyrotechnicians, who may be tasked with the preparation of the devices in their entirety ***(See Document № 29 of the documentary volume and Document № 66 of the extended electronic version)*** were examined and inspected. At the end, it became clear that in the form in which these devices are needed, such could not be ordered in the country or abroad, and the creation of a special production base with a landfill and the respective staff would be very expensive ***(See Document № 32 of the documentary volume).*** In 1972, a decision was made for First Main Directorate of State Security to receive operational equipment directly from the USSR and pay for it directly to First Main Directorate of KGB." **See АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9., оп. 2, а.е. 815 Д, л. 7.** A detailed list of the necessary "special means" to be delivered in the second quarter of 1973 has been drawn up. **See АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9., оп. 2, а.е. 815, л. 105-106.**

15 **See АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 815, л. 3.**

16 **See АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9., оп. 2, а.е. 20, л. 133.**

In mid-December 1989, shortly before retiring, Gen. Gorinov, was one of the few to take part in the first purge of archival documents from intelligence funds. The latter happened with the sanction of the then Deputy Minister Stoyan Savov a few days before Gen. Semerdzhiev headed the Ministry.

Due to the *lack of "operational value*", archival units were destroyed, which would have given us more detailed information on the planning, financial support and conduct of special measures for the period up to 1975[17]. One thing is clear - although no specific documents have been found for its structural differentiation, the data from the available materials show that until that year the department has been functioning in full capacity in the system of the Bulgarian foreign intelligence. However, its further history remains unknown, disappearing irretrievably 30 years ago in the long-cooled furnaces of the metallurgical giant Kremikovtzi.

There are not many traces of the practical work of Sixteenth Department, but on the other hand they give an accurate and unambiguous idea of what has been done[18]. Given the large credit of confidence voted for by the political and state leadership, Bulgarian intelligence urgently needed to hold a large-scale special measure to show its ability to instill respect among "persons intending to engage in hostile activity against the People's Republic of Bulgaria. "The operation came just on time and was carried out literally like in a textbook against the emigrant Boris Arsov in April 1974 by the counter-intelligence department of State Security. This is not exactly the case with the murder of the writer Georgi Markov, which immediately activated the institutions, the media and the public in the West and for years to come turned their attention to the Bulgarian and Soviet security services[19]. 10 years before Markov's death, shortly before he was replaced, the then Head of Special Measures Department, Colonel Petko Kovachev, said that in order to achieve maximum effect, it was best to always hold pointed measures at the lowest level of their severity - "for example, instead of liquidating a person, kidnapping him, instead of destroying a building in which an institute is located, simply compromise the institute, etc." ***(See Document No.49 of the extended electronic version).*** To what extent this philosophy has been applied in the practical work of the department, we can only guess on the basis of our known examples, insofar as today we have mostly a scarce set of unrealized plans and protocols for destroyed cases, whose historical value (as opposed to their operational) is beyond doubt!

* * *

The documentary volume "State Security - Active and Pointed Measures 1944-1991" contains 54 documents, and its extended electronic version - 146 documents, separated by thematic and chronological principle. A list of the original titles of the documents is attached, and in a small number of them the title is extended for information purposes. Each document has a short annotation and details. In the absence of a date on the document, indirect links to neighboring documents from the archive unit are sought or reconciliations with other historical events for which information is available. The date of the compilers, as well as any other intervention on their part, is placed in square brackets. Due to their volume, two documents have not been published in full, but parts of them have been selected, which give us synthesized information on the topic. In compliance with the Law on Access and Disclosure of Documents and Announcing Affiliation of Bulgarian Citizens to the State Security and Intelligence Services of the Bulgarian army, sensitive information in a minor part of the archive materials has been deleted.

For the compilation of the documentary volume, more than 250 archival units from the Secretariat of the Ministry of Interior and from the Intelligence Archive have been examined. The selected documents are from the funds of the First Main Directorate of State Security (АКРДОПБГДСРСБНА – Р).

АКРДОПБГДСРСБНА

17 **See АКРДОПБГДСРСБНА – Р, ф. 9., оп. 2, а.е. 550; 553; 554.**

18 There are already several extremely contributing and comprehensive studies on the topic, based on the available documentation stored in various government agencies and institutions. See: **Hristov, Hristo**. State Security against the Bulgarian Emigration. S., 2000; **Hristov, Hristo**. Kill the Wanderer - the Bulgarian and British state policy in the case of Georgi Markov. Second, supplemented edition. S., 2006; **Hristov, Hristo**. The Double Life of Agent Piccadilly. S., 2008. Documentary films have been created on the basis of the cited books.

19 For more details, see the books mentioned in note 18 and the sources cited in them, as well as the memories of the survivor, **Kostov, Vladimir**, after an unsuccessful assassination attempt in the Paris metro. The Bulgarian umbrella. S., 1990

СПИСЪК НА ДОКУМЕНТИТЕ

1. **Мероприятия за по-нататъшно усилване на координацията и взаимодействието между органите на ДС и КГБ, София, 3 юли 1959 г.**
   АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 195, л. 1-5

2. **Справка за мероприятията по Гърция, София, 18 юли 1959 г.**
   АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 195, л. 6-14

3. **План за провеждане на активни мероприятия в Гърция, София, 6 октомври 1959 г.**
   АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 195, л. 16-19

4. **Справка за извършената работа от резидентурите в Турция, Гърция и някои други капиталистически страни по оказване влияние на общественото мнение в тези страни, София, 1959 г.**
   АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 475, л. 5-13

5. **Предложение за публикуване на материали в подкрепа на идеята за балканско разбирателство и някои неутралистични тенденции в Турция, София, 9 август 1960 г.**
   АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 500, л. 104-105

6. **Справка за мероприятия проведени от резидентурите за обработка на общественото мнение, във връзка с процеса срещу Франсис Гари Пауърс, София, 6 септември 1960 г.**
   АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 475, л. 58-60

7. **Справка за извършената работа от резидентурите по задачите във връзка с XV-та сесия на ООН в Ню Йорк, София, 17 октомври 1960 г.**
   АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 475, л. 85-88

8. **Справка за работата по провеждане на мероприятия за въздействие, София, 15 ноември 1960 г.**
   АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 475, л. 90-93

9. **Справка за работата и възможностите за обработване на общественото мнение в капиталистическите страни, София, 1960 г.**
   АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 499, л. 169-179

10. **Предложение за провеждането на мероприятия за влошаване отношенията между Турция и Гърция, София, [25 януари 1961 г.]**
    АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 500, л. 131-132

11. **Предложение за провеждане на мероприятия за засилването недоверието между Англия и Западна Германия, София, [февруари] 1961 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 476, л. 5-6

12. **План за провеждане на мероприятия за въздействие на общественото мнение в капиталистическите страни за сключването на мирен договор с Германия и против агресивната политика на американците и съюзниците им, София, 29 август 1961 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 476, л. 43-47

13. **Указания за необходими материали във връзка с провеждането на мероприятията за въздействие, София, 1961 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 476, л. 63-64

14. **Предложение до Министъра на вътрешните работи, София, 1 март 1963 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 478, л. 1-2

15. **Препоръка за взаимоотношенията с Министерството на външната търговия, София, 5 септември 1963 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 478, л. 20-21

16. **Бележки от съвещанието при първия зам.-министър на МВР Ангел Солаков по работата на Служба „Б“, София, 14 ноември 1963 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 478, л. 22-26

17. **Основни положения за организацията на работата по линия на „специалните групи“, София, 1963 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 543, л. 1-9

18. **Препоръка за взаимоотношенията с МВнР, София, 1963 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 478, л. 18-19

19. **План на мероприятия за политическо влияние през 1964 г., София, 22 януари 1964 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 479, л. 1-8

20. **Някои бележки по активните мероприятия, София, 24 февруари 1964 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 478, л. 27-28

21. **Справка за дейността на службата за активни мероприятия и дезинформация при Управление I КДС, София, 13 април 1964 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 479, л. 9-14

22. **Доклад за работата на Служба VII при Управление I КДС, София, 7 октомври 1964 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 545, л. 1-14

23. **Справка за задачите на оперативното направление към Служба „Б“, София, 27 октомври 1964 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 519, л. 2-8

24. **Заповед № I-4690 за подобряване на работата и организацията, планирането и координирането на активните мероприятия и дезинформацията, София, 31 декември 1964 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - М, ф. 1, оп. 11, а.е. 68, л. 634-637

25. **План за оперативни мероприятия, които следва да се проведат през 1964 г. по линия на материално-техническата база, София, 1964 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 512, л. 13-18

26. **Справка за активните мероприятия проведени от май 1963 г. до март 1965 г., София, 23 март 1965 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 478, л. 36-41

27. **План за мероприятия по проваляне на усилията на САЩ да урегулира отношенията между Турция и Гърция и за по нататъшното разгаряне на антиамериканските настроения в тези страни, София, 6 април 1965 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 478, л. 46-49

28. **Ролята на резидентурите в подготовката и провеждането на активни мероприятия, доклад от Д. Станков, София, 1 юли 1965 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 69, л. 126-150

29. **Списък на въпросите за съгласуване с МНО по линия на Служба VII при Управление I КДС, София, 28 октомври 1965 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 548, л. 1

30. **Списък на въпросите за съгласуване с МНО, София, 30 октомври 1965 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 548, л. 2-3

31. **Отчет за работата на Служба „Б“ при отдел VI, Управление I КДС през 1965 г., София, 2 декември 1965 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 480, л. 6-35

32. **План за работата на направление Военна дезинформация при Служба „Б“ при отдел VI на Управление I ДС за 1965 г., София, 1965 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 205, л. 5-6

33. **Въпроси за обсъждане с Христофор Георгиевич Аганесян от КГБ по време на пребиваването му в България, София, [1965 г.]**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 549, л. 16-29

34. **Предложение за подобряване на работата на Служба VII при Управление I КДС, София, 1965 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 549, л. 30-34

35. **Перспективен план за кадрите при документационното направление, София, 30 декември 1966 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 513, л. 3-3а

36. **Отчет за проведените през 1966 г. активни мероприятия по линия на Турция, София, [1966 г.]**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 501, л. 88-93

37. **Пасаж от писмо относно подклаждане на вътрешнопартийни борби в турския политически живот, София, 6 февруари 1967 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 501, л. 138-139

38. **Проектощат на Служба VII при Управление I КДС, София, 10 май 1967 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 546, л. 1-4

39. **Справка за планираните и проведени мероприятия за политическо въздействие във връзка с преврата в Гърция от 21 април 1967 г., София, 31 май 1967 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 195, л. 144-149

40. **План на Управление I ДС за провеждане на постоянно действаща операция „Паисий Хилендарски“, София, 9 август 1967 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 195, л. 151-162

41. **Справка за разпределението на работата в Служба VII при Управление I КДС в Центъра, София, 5 септември 1967 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 546, л. 5-6

42. **Доклад за състоянието на работата в Служба VII при Управление I КДС, София, 30 септември 1967 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 545, л. 92-99

43. **Тезиси за основните насоки на мероприятията за оказване на политическо въздействие в Турция, София, 12 декември 1967 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 501, л. 239-244

44. **Из: План на Управление I КДС за оказване на политическо влияние в Турция, София, 12 декември 1967 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 501, л. 262-263; 270-273

45. **Основни насоки на активните мероприятия, София, [1967 г.]**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 501, л. 251-257

46. **План-предложение за подготовката за провеждане на специални мероприятия за 1968 г., София, 12 март 1968 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 551, л. 1-7

47. **Предложение от Служба VII Управление I КДС за провеждането на специално мероприятие, София, [преди 20 май] 1968 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 501, л. 182-185

48. **Бележки на Служба „Б“ при отдел VI, Управление I КДС по предложението на Служба VII за провеждането на „специално мероприятие“ в Турция, София, 20 май 1968 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 501, л. 195-196

49. **Мнение от Служба VII по бележките на Служба „Б“ при отдел VI, Управление I КДС, по предложението за провеждане на мероприятие „Босфор“, София, 26 май 1968 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 501, л. 197-200

50. **План за провеждането на специално мероприятие „Босфор“, София, май 1968 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 501, л. 201-203

51. **Бележки на отдел VIII по справката-анализ по ДВ „Реформатори“, София, 7 август 1968 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 501, л. 237-238

52. **Мнение на отдел VIII на ПГУ-ДС, София, 8 октомври 1968 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 528, л. 17-19

53. **Предложение за някои мероприятия за задълбочаване и активизиране на външнополитическата пропаганда и въздействие, София, 9 октомври 1968 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 516, л. 17-23

54. **Из: Доклад за работата на Управление I КДС за 1968 г., София, 10 декември 1968 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 70, л. 1-3; 21-24; 38-40

55. **План за работата на отдел XII при Управление I КДС през 1969 г., София, 29 декември 1968 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 552, л. 1-16

56. **План на мероприятия за разобличаване и компрометиране на политиката на САЩ в Турция и за създаване на благоприятна обстановка за подобряване отношенията между България и Турция, София, 30 декември 1968 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 634, л. 1-12

57. **Предложение за провеждане на активно мероприятие в Турция, София, 1968 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 501, л. 290-292

58. **Основни насоки на оперативната дезинформация с агентура, която ще се извежда чрез изселване, София, 1968 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 556, л. 3-4

59. **Основни насоки за оперативната дезинформация, която ще се проведе срещу турските КРО, като се използват условията с частично изселване на турско население, София, [1968 г.]**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 556, л. 1-2

60. **Допълнителни мероприятия за подобряване работата на Управление I КДС произтичащи от съвещанието с ръководния състав, проведено на 24 декември 1968 г., София, 26 януари 1969 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 70, л. 125-134

61. **Допълнителни въпроси, които се предлагат за обсъждане със съветските другари, София, 12 февруари 1969 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 535, л. 2-5

62. **Докладна записка от началника на отдел VIII на ПГУ-ДС за проведена командировка в СССР, София, 10 март 1969 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 535, л. 30-68

63. **Протокол от проведено съвещание със състава на отдел VIII на ПГУ-ДС, София, 17 март 1969 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 526, л. 1-2

64. **Обяснителна бележка с данни за щата на отдел VIII на ПГУ-ДС, София, 27 март 1969 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 527, л. 3-4

65. **Отчет за 1969 г. по раздел специални мероприятия, София, 12 декември 1969 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 552, л. 17-28

66. **План за работата на направление специални и остри мероприятия за 1970 г., София, 1969 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 522, л. 1-11

67. **Бележки по работата в Африка, София, [втората половина на 60-те години на XX в.]**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 504, л. 9-13

68. **Доклад за извършената работа, организационното състояние и задачите стоящи пред отдел VIII на ПГУ-ДС по линия на активните мероприятия, София, 27 юни 1970 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 525, л. 1-16

69. **Доклад за състоянието и перспективите на работата на направление специални и остри мероприятия към отдел VIII-ПГУ, София, 24 юли 1970 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 522, л. 12-23

70. **Изказване на Министъра на МВР във връзка с разглеждане работата на отдел VIII, София, 30 юли 1970 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 525, л. 19-22

71. **Бележки за работата на отдела за активни мероприятия, София, 22 август 1970 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 525, л. 23-27

72. **Справка за отдел VIII на ПГУ-ДС, София, 1 октомври 1970 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 525, л. 33-47

73. **Задачите на разузнавателните органи на социалистическите страни и по-нататъшното разширяване и задълбочаване на взаимодействието между тях, София, 1970 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 533, л. 23-34

74. **Докладна записка от началника на отдел VIII на ПГУ-ДС за посещението в България на началника на отдел „А“ при ПГУ-КГБ, София, 8 юли 1971 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 535, л. 111-129

75. **План за работата на отдел VIII по линия „Остри мероприятия“ за 1971-1972 г., София, 12 юли 1971 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 524, л. 1-10

76. **Справка за насоките на активните мероприятия на КГБ в Близкия изток, София, 10 януари 1972 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 505, л. 1-8

77. **Бележки на съветските другари по някои конкретни мероприятия по българския перспективен план по Турция, София, 10 януари 1972 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 634, л. 129-130

78. **Перспективен план за съвместна дейност на външните разузнавания на КГБ-СССР и МВР-НРБ по линия на Гърция в областта на активните мероприятия, София, 18 януари 1972 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 511, л. 8-17

79. **Приложение №8 за съвместната дейност на органите на КГБ и МВР на НРБ по линия на активните мероприятия за периода 1972-1975 г., София, 24 февруари 1972 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 536, л. 166-180

80. **Перспективен план за взаимодействие между органите на КГБ и МВР на НРБ за периода 1972-1975 г., София, 29 март 1972 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 536, л. 181-188

81. Инструкция за взаимоотношенията и взаимодействието между ПГУ, ВГУ и VI-то Управление-ДС, София, 18 май 1972 г.
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 120, л. 28-43

82. Тезиси за беседите с братските разведки по противопоставяне на американското и китайското влияние на Балканите, София, [1972 г.]
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 534, л. 15-19

83. План за съвместни активни мероприятия за влияние на външните разузнавания на НРБ, СССР и ГДР на Балканите, София, [1972 г.]
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 534, л. 22-25

84. Инструкция за подготовка и провеждане на психологически мероприятия от чехословашкото разузнаване, София, [7 юни 1973 г.]
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 538, л. 51-60

85. План за активни мероприятия за провеждане на задачите по пресичане влиянието на Китай и САЩ на Балканите, София, 1973 г.
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 517, л. 15-21

86. Изказване за задачите на органите на ДС, произтичащи от решенията на Пленума на ЦК на БКП по идеологическите въпроси, София, 16 април 1974 г.
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 517, л. 62-69

87. Справка за приноса на проведени български активни мероприятия в Гърция, София, 23 август 1974 г.
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 509, л. 4-11

88. Отчетен доклад за работата по линия на арабските страни и проведените активни мероприятия през 1974 г., София, 16 декември 1974 г.
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 503, л. 152-160

89. Положение за взаимодействие между резидентурите на ПГУ-ДС и РУ-ГЩ, София, 1974 г.
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 129, л. 20-21

90. Списък на въпросите, по които резидентурите следва да събират и изпращат информации и документация на отдел VIII-ПГУ, София, 25 февруари 1975 г.
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 515, л. 9-11

91. Задачи и организация на работата в направление „документация“ при отдел VIII-ПГУ, София, 27 февруари 1975 г.
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 515, л. 5-6
Направлението обезпечава образци от различни документи и писмени материали от разработваните страни въз основа на които се подработват документите, необходими при провеждането на активните мероприятия.

92. **План за съвместните активни мероприятия на външнополитическите разузнавания на СССР и НРБ през 1976 г., София, 1975 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 537, л. 254-267

93. **Справка за проведената консултация по линия на активните мероприятия в Берлин от 3 до 6 май 1976 г., София, 10 май 1976 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 542, л. 206-208

94. **За работата на направление „документация“ при отдел VIII-ПГУ, София, 21 юли 1976 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 515, л. 12-16

95. **Справка № 503 за плана за активните мероприятия през 1977 г., София, април 1977 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 207, л. 22-27

96. **Справка за проведените делови разговори в Служба „А“ на ПГУ на КГБ, София, 4 юли 1978 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 208, л. 28-35

97. **Основни насоки на агентурно-оперативната работа на органите на ДС по Югославия, София, 3 август 1978 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 189, л. 20-22

98. **Справка за насоките на активните мероприятия по Албания, София, 4 септември 1978 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 189, л. 27

99. **Справка за насоките на активните мероприятия по Китай, София, 18 септември 1978 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 189, л. 26

100. **Отчет за работата на Европейското направление на отдел VIII при ПГУ ДС за 1978 г., София, 9 ноември 1978 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 201, л. 65-68

101. **Доклад за състоянието на дезинформационната работа в ПГУ-ДС и предпоставки за нейното подобряване, София, 5 май 1979 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 637, л. 1-20

102. **Роля и място на активните мероприятия в разузнаването, София, 6 юни 1979 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 209, л. 45-54

103. **Използването на агентура за влияние. Форми и методи на работа. Беседа, София, 6 юни 1979 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 209, л. 55-61

104. Справка за съгласуване на мероприятията залегнали в плана на отдел VIII при ПГУ ДС по време на посещение в Москва от 23 до 27 април 1979 г., София, 20 юли 1979 г.
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 209, л. 62-92

105. Отчет за работата на отдел VIII при ПГУ ДС през 1979 г., София, 7 декември 1979 г.
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 186, л. 29-35

106. Отчет за извършената работа от направление „Документация“ при отдел VIII при ПГУ ДС за 1979 г., София, 2 януари 1980 г.
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 204, л. 6-13

107. Справка за проведените по-значителни активни мероприятия през периода 1979 до септември 1980 г., София, 18 септември 1980 г.
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 638, л. 48-55

108. Доклад за дейността на ПГУ-ДС в областта на активните мероприятия и мерки за нейното подобряване, София, 21 юли 1981 г.
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 646, л. 1-28

109. Бележки за работата на отдел VIII-ПГУ на ДС по активните мероприятия, София, 1 август 1981 г.
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 646, л. 29-34

110. Данни в табличен вид за проведените активни мероприятия по направления през периода 1980-1981 г., София, август 1981 г.
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 646, л. 35-41

111. Отчет за работата на отдел VIII-ПГУ на ДС през 1981 г., София, 24 декември 1981 г.
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 643, л. 62-73

112. План на отдел VIII-ПГУ на ДС за провеждане на активни мероприятия по линия на направление „Оперативна дезинформация“ през 1982 г., София, 4 януари 1982 г.
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 647, л. 115-120

113. Предложение за прочистване на досиетата на проведените активни мероприятия при отдел VIII-ПГУ на ДС, София, 6 октомври 1982 г.
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 687, л. 81-82

114. Програма на ПГУ по линия на активните мероприятия и задачите на отдел VIII, произтичащи от XII конгрес на БКП, националното съвещание на МВР и Московското съвещание на братските разузнавания за периода до 1985 г., София, 19 октомври 1982 г.
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 647, л. 70-83

115. **Приложение №1 към програмата на ПГУ по линия на активните мероприятия и задачите на отдел VIII за периода до 1985 г., София, 19 октомври 1982 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 647, л. 84-97

116. **Отчет за работата на отдел VIII ПГУ-ДС през 1982 г., София, 8 декември 1982 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 647, л. 98-114

117. **Тезиси към програмата на ПГУ по линия на активните мероприятия и задачите на отдел VIII за периода до 1985 г., София, 7 февруари 1983 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 650, л. 160-168

118. **Справка за бележките на вътрешния министър към програмата на отдел VIII ПГУ-ДС за периода до 1985 г., София, 7 февруари 1983 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 650, л. 158-159

119. **Указания за изготвяне на отчетите и разработка на нови планове за работа през 1984 г., София, 5 август 1983 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 650, л. 214-221

120. **Отчет за работата на отдел VIII ПГУ-ДС през 1983 г., София, 6 декември 1983 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 650, л. 238-254

121. **План за работата на отдел VIII ПГУ-ДС по линия на направление „Специални служби на противника и вражеска емиграция“ за 1984 г., София, 5 януари 1984 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 654, л. 53-61

122. **Справка за проведените разговори и постигнатите договорености в сътрудничеството между отдел VIII ПГУ-ДС и служба „А“ на ПГУ-КГБ по линия на активните мероприятия, София, 13 ноември 1984 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 663, л. 5-25

123. **Изкуството на планирането, разработката и осъществяването на активните мероприятия, София, януари 1985 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 663, л. 55-60

124. **Отчет за проведени съвместни активни мероприятия с ПГУ-КГБ през периода 1981-1985 г., София, 15 юли 1985 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 663, л. 167-181

125. **Отчет за работата на отдел VIII ПГУ-ДС през 1985 г., София, 29 ноември 1985 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 660, л. 81-105

126. **План за работата на отдел VIII ПГУ-ДС по арабско направление, Израел и Иран за 1986 г., София, 6 януари 1986 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 665, л. 44-55

127. **Сътрудничеството между разузнаванията от социалистическите страни в областта на активните мероприятия, София, 7 април 1986 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 671, л. 10-42

128. **План за провеждане на активно мероприятие против САЩ във връзка с агресията срещу Либия, София, 18 април 1986 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 665, л. 9-13

129. **Доклад за състоянието на работата и задачите на отдел VIII ПГУ-ДС, произтичащи от XIII конгрес на БКП и националното съвещание на МВР, София, 24 октомври 1986 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 668, л. 7-34

130. **Данни за активните мероприятия от „Вега-8“ за 1986 г., София, 2 декември 1986 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 665, л. 36

131. **План-програма за неутрализиране и пресичане враждебната политика на Турция по възродителния процес и нейното дискредитиране пред международната общественост, София, 16 февруари 1987 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 672, л. 84-113

132. **Програма за издигане на активните мероприятия на ново качествено равнище, София, 12 ноември 1987 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 677, л. 1-23

133. **Данни за активните мероприятия от „Вега – 8“ за 1987 г., София, 27 ноември 1987 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 672, л. 219

134. **Справка за разговорите, водени със Службата за активни мероприятия при ПГУ-КГБ в Москва от 25 до 28 октомври 1988 г. по сътрудничеството с отдел VIII-ПГУ на ДС, София, 12 декември 1988 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 685, л. 22-54

135. **Изходяща шифрограма №140 до резидентурите за подготвяните чествания на 40-та годишнина от създаването на НАТО, София, 10 януари 1989 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 685, л. 66-69

136. **Протокол на изказванията, направени на отчетното служебно съвещание на отдел VIII-ПГУ на ДС, проведено на 2 февруари 1989 г., София, 15 февруари 1989 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 680, л. 17-31

137. **План за работата по направление Китай и Движение на необвързаните страни, София, 9 януари 1990 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 641а, л. 255-259

138. **План за работата на направление „Турция“ в отдел VIII-ПГУ на ДС през 1990 г., София, 9 януари 1990 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 684, л. 6-16

139. **План за работата на направление САЩ, НАТО и Западна Европа при отдел VIII-ПГУ на ДС през 1990 г., София, 9 януари 1990 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 695, л. 1-5

140. **План за работата на отдел VIII-ПГУ на ДС по линия на Гърция и Кипър през 1990 г., София, 9 януари 1990 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 695, л. 21-28

141. **План за работата на отдел VIII-ПГУ на ДС през 1990 г. по специалните служби на противника, центровете на вражеската емиграция и правата на човека, София, 9 януари 1990 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 695, л. 29-34

142. **План за работата на отдел VIII-ПГУ на ДС през 1990 г. по арабско направление, София, 9 януари 1990 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 695, л. 40-48

143. **План за работата на културно-историческото направление в отдел VIII-ПГУ на ДС през 1990 г., София, 9 януари 1990 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 695, л. 49-73

144. **План за агентурно-оперативните мероприятия, които ще бъдат проведени от ПГУ-ДС във връзка със сесията на Комисията по правата на човека на ООН (Женева 30 януари-11 март 1990 г.), София, 17 януари 1990 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 656, л. 221-225

145. **Справка за унищожени томове на действащи оперативни дела, София, 15 март 1990 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 696, л. 8

146. **Предложение за провеждането на активно мероприятие „Застава 91“, София, 28 февруари 1991 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 697, л. 18-20

Строго секретно!

Превод от руски!

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

МЕРОПРИЯТИЯ ЗА ПО-НАТАТЪШНО УСИЛВАНЕ КООРДИНАЦИЯТА И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО МЕЖДУ ОРГАНИТЕ НА ДС-НРБ и ОРГАНИТЕ НА БЕЗОПАСТНОСТТА НА СССР.

„ Изхождайки от общи интереси в работата против главния противник – САЩ и другите капиталистически държави и техните разузнавателни служби, а така също за разкриване дейността на англо-американците в използването на Турция и Гърция против нашите страни и социалистическия лагер, целесъобразно е органите на безопастността на Съветския съюз и на НР България да провеждат съвместно и координирано в своята разузнавателна работа следните мероприятия:

„

I. За отслабване позициите на НАТО в района на Турция и Гърция, влошаване отношенията между Турция и Гърция и между тези страни и САЩ, нужно е да се извърши следното: „

а/ Да се изучат и използват създадените неприязнени отношения между Турция и Гърция по Кипърския въпрос. Органите на безопасността на НР България да изучат възможността за провеждане активни мероприятия по отношение музея на АТАТЮРК в Гърция.

б/ Да се изучи обстановката и възможностите на съветската и българската разведка за провеждане мероприятия за настройване общественото мнение против американците и против правителствата в тези страни, чрез поместване статии в пресата, изказвания в парламента и на други обществени места, разпространяване на листовки, слухове и пр.

в/ Отчитайки, че в Гърция има достатъчно силно обществено мнение против американците и има патриотични сили, които се борят против правителството в Гърция и по-специално против строителството на американски площадки за изстрелване на ракети в Гърция, да се изучи възможността за усилване на общественото мнение насочено против американците и гръцкото правителство, и да се окаже помощ на прогресивните и демократични сили в създаването на демократичн

Из архивите на ДС
35

правителство и усилване борбата за откъсване на Гърция от НАТО.

г/ Да се изучат конкретните възможности на двете разведки и набележат мероприятия за разработване на Багдатския пакт, сега с цел разкриване плановете и замислите на неговите участници и използване противоречията между тях за отслабването на пакта.

Срок 1.IX.1959 година

II. В Истанбул и Анкара оперативни работници от Държавна сигурност на НРБ живеят в съседство с американски офицери. От наблюдение е установено, че американските офицери провеждат служебни разговори в своите квартири. Полезно ще бъде да се организира подслушване и записват тези разговори. За тази цел съветски специалисти да подготвят необходимите технически средства и обучат оперативни работници от органите на ДС-НР България за провеждане на тези мероприятия.

Срок 5.VIII.1959 година

III. Ватикана провежда вражеска дейност против Съветския съюз и страните от социалистическия лагер. За разкриване и пресичане на тази дейност е необходимо координация в работата на съветската и българска разузнавателна служби, използвайки възможностите на България и имайки предвид, че днешния папа е живял дълго време в България и е създал много връзки. Целесъобразно ще бъде съветски разузнавачи на място в България да изучат тези възможности и да се състави конкретен план за работа против Ватикана.

Срок 15 август 1959 година

IV. Реакционната емиграция от Съветския съюз и България в своята вражеска дейност против нашите страни, ръководена от американците участва в различни международни организации, във връзка с това е необходимо да се проведат съвместни координирани мероприятия:

7 3 12

а/ За разлагане и компрометиране на лидерите на емигрантските организации;

б/ Против СЕЕН /Събрание на поробените европейски народи/ и "Зеления интернационал";

в/ Органите на безопастността на НР България да изучат своите възможности за оказване помощ на органите на безопастността на Съветския съюз при разработката на НТС и "ДАШМАГ".

V. Съветските органи на безопастността могат да използват в НР България лица, които са родени в капиталистически страни в това число в САЩ и Канада, лица с родствени и наследствени връзки с чужди граждани живущи в капиталистически страни, а така също и посещаващите България граждани на капиталистически държави, като: търговци, туристи и др.за обработка, вербовка и извеждане агентура, и използване на тяхните документи в интерес на съветската разведка.

VI. В случай, че българската разведка придобие интересни наводки на лица работещи в такива важни обекти, като НАТО, М-вото на външните работи и други американски служби, към които органите на безопастността на България имат оперативни съображения, то тя ще информира за тези лица органите на безопастността на Съветския съюз за оперативното им използване в зависимост от наличните възможности.

Такива съвместни мероприятия могат да бъдат проведени и с цел изучаване на лица, интересуващи съответните органи на безопастността на НРБ и СССР, изхождайки също така от наличните възможности. В случай, че на българската разведка се отдаде възможност да завербова агент в капиталистическа страна, но изхождайки от положението и характера на работата на агента, няма възможности да го ръководи и използва, то по взаимна договореност агента може да бъде предаден на връзка на органите на безопастността на Съветския съюз.

Из архивите на ДС
37

4 (43)

VII. Желателно е щото органите на безопастността на Съветския съюз давайки оценка на информациите получени от органите на безопастността на НРБ, да набелязват какво конкретно е необходимо да се изучи. Това на свой ред ще даде възможност на органите на безопастността на НРБ правилно да насочват своята агентура към изясняване на въпросите, които представляват интерес за нашия лагер и по такъв начин по-пълно и целесъобразно да използват своята агентура.

VIII. В някои страни, където условията за работа на съветската разведка са трудни, а българската разведка се намира в по-благоприятно положение, целесъобразно би било в интерес на общата работа българската разведка да провежда разузнавателна дейност в полза на съветската разведка. Такава възможност понастоящем има в Швеция и Индия, където има по един оперативен работник от органите на безопастността на НРБ, но за българската разведка няма особена заинтересованост за водене на разузнавателна работа. При необходимост числото на оперативните работници на НРБ в тези страни може да се увеличи.

IX. С цел оказване помощ за подобряване подготовката на оперативните работници от органите на безопастността на НРБ, които заминават на задгранична работа, съветските другари да ни дадат примерен план за подготовка на такива работници, в който да бъде отразено: с какви въпроси трябва да се занимава в процеса на подготовката, какви материали да изучават, какви практически мероприятия да се провеждат с тези оперативни работници, стаж в служба "Информация", за какъв срок и т.н. Конкретно нас ни интересува каква подготовка е необходима за работниците заминаващи в САЩ, Турция, Гърция и Зап.Германия.

X. За установяване по-тясна координация в работата по линия на разведката и за оказване практическа помощ, считаме за целесъобразно органите на безопастността на Съветския съюз да изпратят в НРБ ръководящи другари от линейните отдели, с които на място би могло да се обсъдят въпросите по координираните действия, по

Из архивите на ДС
38

взаимната информация и набележат конкретни мероприятия по-специално по работата против Турция, Гърция и др.страни.

XI. Доколкото нашите възможности по линия на научно-техническата информация са малки, ние молим при даване оценка на такава информация да се посочва и конкретно какви въпроси е необходимо да се изяснят от страна на даден агент или друг източник.

XII. Да се организират съвместни мероприятия по отношение на гражданите на капиталистически страни посещаващи нашите страни по различни поводи, да се обменя своевременно информация по тези граждани и за онези, за които са получени данни, че се занимават с разузнавателна или друга подрибна дейност против нашата страна. Активно да се използват възможностите, които съществуват в нас за вербовка на някои граждани на капиталистически страни пребиваващи в НРБ по различни поводи.

XIII. Да се обсъдят съвместно мероприятия за използване възможностите на нашата агентура и на лицата из средата на гръцката политическа емиграция за работа по гръцкото посолство в Москва и обратно, по използване възможностите на отделни агенти из числото на гръцката политическа емиграция живуща в гр.Ташкен за работа против гръцкото посолство в София. В гръцкото посолство в Москва работи МАТЕ ТЕОДОРИДИС. Тя е работила в гръцкото посолство в София. Ние имаме възможност да окажем съдействие на съветските другари за нейната активна разработка.

XIV. Желателно е да се изпрати в България специалист по отваряне на каси, който да окаже помощ в организиране на съответна служба в България.

XV. За подобрение координацията в работата и разглеждане някои въпроси по линия на водния транспорт, предлагаме да се проведе съвещание между работниците от центъра и местните органи /Варна и Одеса/ в края на м.август т.г. в гр.Варна /България/.

XVI. Да се установи контакт и взаимодействие между ръководителите на оперативните групи на органите на ДС на НРБ и СССР на фестивала във Виена.

3 юли 1959 година

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

За Г Ъ Р Ц И Я

При разговор с др.ЧЕХОНИН - зам.началник отдел при Първо главно управление - КГБ, същият разказа за опита на съветската разведка в работата срещу Гърция, както следва:

Известно е, че хазяй на страната са американците. Правителството на КАРАМАНЛИС напълно изпълнява указанията на американците. Отсъствуват всякакви демократични свободи и права на гръцкия народ. Управляващите кръгове в Гърция през цялото време водят настъпление против демократичните страни и социалистическия лагер. В последно време реакцията отива на крайни мерки с редица свои действия и мероприятия. Въпреки всичко обаче, Гърция няма политическа стабилност. Макар КАРАМАНЛИС да има в парламента 165 депутата, той едва се крепи на власт. Както в неговата партия, така и в другите партии има остри вътрешни борби. Всеки ръководител на буржоазните партии счита себе си за по-умен, по-способен и с всички средства се стреми да дойде на власт. Някои опозиционни лидери по силата на международната и вътрешна обстановка и в желанието си да дойдат на власт, започват някакси уж да оценяват по-трезво обстановката. Такъв е случая с МАРКЕЗИНИС, който наскоро посети Москва. След завръщането си той направи изказване в смисъл, че обстановката в Гърция трябва да се измени. Това негово изказване не е в съгласие с политиката на правителството.

Всичко това обаче не значи, че подобни заявления на опозиционни лидери могат да бъдат гаранция, че те са се отказали от поддържка на американците. Все пак обаче, съществуването на такива тенденции обективно насочени против правителството трябва да бъдат използвани, доколкото

46

спомагат за провеждане от страна на Гърция по-независима политика. Ако се вземе даже ГРИВАС, който по-рано не е имал никакъв авторитет в Гърция, сега същия води активна политическа дейност, мъчи се да събира около себе си някои недоволни от КАРАМАНЛИС, да ги обедини, да обедини около себе си някои военни, с явно намерение чрез преврат или по друг начин да се добере до властта. Такива са последните данни - непроверени. Същият този ГРИВАС по-рано е известен като авантюрист, а сега се мъчи да се представи за важна политическа личност.

Гръцкото население в голямото си болшинство симпатизира на нас - на нашия лагер. И такива като ГРИВАС и други опозиционни лидери се стремят да се представят като сторонници за промяна на съществуващия режим.

От друга страна трябва да се отчита обстоятелството, че ЕДА има 79 депутата в парламента и е втора по големина партия в Гърция. Независимо от настъпленията на реакцията, ЕДА съществува, бори се, има широко влияние всред гръцкия народ и това е важно обстоятелство, което трябва да се има впредвид в нашата разузнавателна работа.

Кипърският въпрос е една от особеностите в обстановката в Гърция, което също трябва да се има впредвид в нашата разузнавателна работа. По този въпрос може да се използват антиимпериалистическите и антитурски настроения, които има в Гърция.

За отбелязване е, че когато МАРКИЗИНИС идва в Москва, ВЕНИЗЕЛОС искаше да се възползва от това и да направи капитал. По същото това време той направи екскурзия в Черно море към Кавказ и искаше да получи покана да отиде в Москва. Пътуването по това време е извършвал с параход, като екскурзиант, но той е стар политически деятел, бил е по-рано министър-председател и явно е, че е имал други намерения.

При така обрисуваната обстановка, база за наша работа в Гърция има. Даже политически деятели - антикомунисти, при определена обстановка, при определен етап от развитието на събитията идват на контакт с нас. По определени въпроси ние можем да използваме този контакт за наша полза. В тази връзка

Из архивите на ДС

може да се оказва влияние на общественото мнение, на политиката на правителството. Можем следователно да придобиваме агентура за оказване политическо влияние. Има търговци, специалисти, близки до правителството на КАРАМАНЛИС и пр., чрез които може да се оказва влияние върху правителството. Като знаем, че във всяка буржоазна партия има отделни групировки, няма вътрешно единство, всичко това ние можем да използваме. Можем да придобием и вербоваме лица от средата на тези групировки за оказване политическо влияние в наша полза. Такива кандидати трябва да се изучават добре, да се знае тяхната ориентация по политически въпроси и в съответствие с това, да се подхожда към тях. Опитът показва, че извършената работа в това направление дава не лоши резултати.

За работата против американците.

В Гърция има около 2.000 американци в различните американски служби и учреждения. В Гърция главно има военни американски служби. Разбира се нас най-много ни интересува да се доберем до касата на американското посолство, което разбира се е трудна работа. Известно е, че има указания американците да не отиват на контакт с наши представители. По американците разбира се трудно се работи. Въпреки това, обаче чрез наличната агентура и доверителни връзки може да се подходи към интересуващи ни лица сред американците подходящи за вербовка. В този случай трябва да се държи сметка, че познанството на наши представители с американците бърже се разкрива. Трябва да се използва обстоятелството, че много американци живеят на квартира в града. Ако ние чрез агентура изучим тези американци, можем да подходим било пряко, било чрез агент вербовчици. Доброто изучаване на местата където живеят американците може да ни разкрие възможност за използване и на техника. Може понякога да се установи доверителна връзка и същата да се използва за получаване на информация без да е извършена вербовка.

Доверителни отношения с гръцки гражданин лесно се осъществява. Гърците идват на контакт с наши представители. Работата с доверителни връзки се оказва много резултатна.

Може да се използва гръцки граждани, които работят в американските служби. Опасен се явява периода на запознанс вото, тъй като може да се засече от органите на местното КРО. Обикновено запознаство се извършва при официални срещи и след това бързо трябва да се вземат мерки за преминаване на конспиративни срещи.

Подчертава се, че придобиването на лице работещо в американските служби, в американската мисия е извънредно важно и полезно дело, тъй като работата в това отношение е незадоволителна.

За работата на местното КРО в Гърция.

По-рано местното КРО в Гърция е работило лошо, но след идването на американците и даването на американска техника, работата му почва да се подобрява. Трябва да се има впредвид, че местното КРО поставя техника в нашето представителство, поставя техника в нашите машини /колите/, подхвърля лица предлагаци услугите си. Въпреки трудностите обаче, могат да се вербуват лица и в полицията на материална или идейна база. Вербовката на такива лица по-правилно и по-резултатно е да се извършва чрез агент-вербовчици. По-успешно и по-резултатно и също така може да се вербова технически персонал в Министерството на външните работи и американски служби в Гърция чрез агент-вербовчици.

Съобщава се, че в Гърция в празнични дни обикновено младежите и девойките се събират в специални салони на веселия и игри. На тези места може да се търсят подходящи лица за подбор, изучаване и съответна вербовка.

Могат да се използват също така и журналистите. Чрез тях може да се проникне и в полицейските органи по пътя на събиране на информация.

При вербовка на агентура от агент-вербовчици за Гърция е по-удачно да се използва френски или такъв на ГФР чужд флаг. При провеждането на важна вербовка на дадено лице, може специално да се изпрати за случая оперативен работник, който след извършване на вербовката да се върне обратно в

Из архивите на ДС
42

страната.

Главните задачи, които стоят пред разведката в Гърция са - разработка на канцеларията на министър-председателя, където се съхраняват най-важните интересуващи ни тайни;; разработка на Министерство на външните работи; разработка на американската мисия; разработка на шифровалния отдел към Министерството на външните работи.

Уровена на осведоменост на политическите деятели, които не са свързани с отговорни лица, като министри, министър председателят, американци изпълняващи отговорни длъжности и пр. е една и съща. С тях разбира се не е трудно да се установи контакт. За нас е нужно да подберем за наша работа такива лица, които в перспектива да попаднат в правителството. Ако това ние успешно извършим ще осигурим получаването на интересна и документална информация.

При провеждането на разговори с доверителни връзки - журналисти, политически лица и др. обезателно трябва да се вземе това, което ни интересува, защото поначало тази категория лица са приказливи и от нашето умение да водим разговора с тях, те могат да ни кажат това което ни интересува. Всичко това разбира се зависи от подготовката и умението на работниците, които провеждат разговор с доверителните си връзки.

По отношение на външното наблюдение, което се провежда на нашите представители, опита е показал, че се използват машините /колите/, но използват се също така осторожно и пешеходците. Изтъква се, за сведение, че през дена от 1 до 4 часа /местно време/ когато се извършва обеда, понякога се снема външното наблюдение.

Препоръчва се проверка на агентите чрез друга агентура и поставяне на задачи по известни на нас данни.

По връзките с агентурата.

За предпочитане е да се използва за връзка с агентите агент-вербовчиците - груповоди. Може да се използва също така явка и тайник. При срещите трябва да се използва тъмно време - нощем, да не се насрочват срещи в крайните квартали, защото там по-лесно се забелязват непознати лица, а също така

Из архивите на ДС
43

Из архивите на ДС
44

има и агенти на полицията вербовани из средата на крайни националисти, които веднага съобщават на полицията за всяко непознато лице, което се явява за тях съмнително.

Др. ЧЕХОНИН предложи:

1.Да обсъдим и излезем с конкретно предложение за съвместни мероприятия по използване противоречията между Гърция и Турция.

2. Да използваме за в бъдаще нашите и техни възможности за изучаване на интересуващи ни лица и за тяхната вербовка.

По наша молба др.ЧЕХОНИН обеща по наличните тяхни материали да се изготвят справки за:

1. Справка за НАТО в Гърция - адреси, телефони и пр. на работещи лица там.

2. Справка за разузнавателния пункт в Кавала действащ срещу нашата страна.

3. Справка по наличните материали за френски разузнавателен пункт в гр.Солун.

1. Отчитайки обстановката в Гърция, едновременно с усилване на информативната работа, трябва да се използва обстановката в Гърция за провеждане съвместно със съветските другари активни мероприятия за засилване тенденцията в Гърция за откъсване от НАТО и влошаване отношенията с Турция. Оказване подкрепа включително и материална на опозиционните сили в Гърция за създаването на демократично правителство.

2. Оперативните мероприятия за усилване на агентурно-оперативната работа по внедряване на агентура в интересуващите ни обекти ще залегнат в перспективния план.

II. ГЪРЦИЯ

1. Провеждане активни мероприятия:

а/ Използване неприязнените отношения между Гърция и Турция по Кипърския и др. въпроси - усилване тази неприязненост.

б/ Придобиване агентура за политическо влияние - използването й за усилване тенденциите за провеждане независима гръцка политика против американците и против атомната политика на гръцкото правителство.

в/ Използване противоречията между политическите партии, противоречията в тези партии и в самото правителство в подкрепа на опозиционните сили за откъсване на Гърция от НАТО.

г/ Подкрепа на ЕДА и прогресивните сили.

д/ Компрометиране на онези политически лидери, които се домогват до власт, под маската, че са за промяна на съществуващото положение в Гърция, а в същност са за американска политика. /При положение, че разполагаме с такива данни/

13

2. Усилване и качествено подобряване на работата за проникване в НАТО и американските служби и учреждения.

а/ Установяване на лицата работещи в групата за връзки към НАТО - проучване и вербовка на подходящите.

б/ Установяване и изучаване на техническия персонал работещ в американските служби и учреждения, представляващ интерес за нас и преди всичко лица от гръцки произход, вербовка на подходящите от тях - пряко или с агент-вербовчици.

в/ Разкриване възможностите за използване техника в квартирите на американците.

3. По-широко използване на агент-вербовчици и агенти за връзки - груповоди.

4. Пълно използване визуалното наблюдение - подготовка на оперативните работници от военен специалист и обучение на подходящи агенти.

5. Съвместни мероприятия със съветските другари:

а/ При провеждане на активни мероприятия.

б/ Взаимно изучаване и вербовка на някои лица, при използуване по-добрата възможност на една от страните.

6. Усилване и подобрение вербовачната работа по гръцките граждани пребиваващи в страната.

а/ Създаване група от два-трима оперативни работници знаещи гръцки и западни езици за изпълнение на горната задача, съгласувано с Второ управление ДС и с окръжните управления по места.

б/ Вербовка на специална агентура, която ще бъде на връзка към I-ви отдел при Управление I-ДС за изпълнение на горните задачи.

7. Мерки за предпазване от местното КРО.

III. ОБЩИ МЕРОПРИЯТИЯ

1. Разработка на мероприятия за цялостно подобряване подготовката на оперативния състав и по-специално на тези другари, които ще заминават зад граница.

2. Разработка на мероприятия за провеждане разложителна работа всред вражеската емиграция.

3. Обсъждане с парт.бюро на партийно-политически мерки за активизиране разузнавателната работа по главното направление, усилване инициативата и творчеството на оперативните работници - комунисти за изпълнение на горните задачи.

18 юли 1959 год.
София
/633/

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ I-ви
Полковник_____

Из архивите на ДС
47

25

Строго секретно!

16

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ
ЗАМ.МИНИСТЪР НА МВР
Ген.лейт._____
_____ 1959 година
С о ф и я

П Л А Н

ОТНОСНО: Провеждане на активни мероприятия в Гърция.

За отслабване позициите на НАТО в района на Турция и Гърция, влошаване отношенията между Турция и Гърция и между тези страни и САЩ, обработване на общественото мнение в полза на социалистическия лагер и мира, необходимо е да се проведат следните мероприятия:.

1. Да се изучат задълбочено неприязнените отношения между Турция и Гърция по Кипърския въпрос. За изостряне на тези противоречия да се проведат активни мероприятия по отношение [redacted] Гърция. За провеждането на тези мероприятия, необходимо е предварително да се установи:

а/ Точното местонахождение на музея на Ататюрк в Гърция;

б/ историческа справка за същия;

в/ външно и вътрешно разположение - скица;

г/ установен ред за посещение на музея, от кога до кога е отворен, кой има достъп до него, режим на охрана.

На базата на получените данни по горните въпроси, да се разработи конкретен план за провеждане на мероприятието. Провеждането на мероприятието да бъде предшествувано с редица статии в пресата насочени против Турция.

Срок: 30.XI.1959 г.
Отг. Андров-Пандев

29

17

2. 83

2. Да се подберат най-подходящите от всички налични връзки и агенти на резидентурата из журналистическите и политически среди в Гърция за настройване общественото мнение против Турция. За целта да се инспирира поместването на статии и разкази в пресата против Турция, да се говори сред народа на обществени места /някой депутат сред избирателите си/ против Турция, да се пишат листовки против Турция, по стените на домовете на някои турци, които местното население особено силно мрази, да се появяват надписи със съдържание: "Вън от Гърция", "Идете си в Турция" и други подобни. За да се извърши това, необходимо е резидентурата да прегледа основно своите връзки из горепосочените среди и да набележи точно лицата, чрез които ще бъдат провеждани мероприятията, като укаже и метода на подхождане за всеки по отделно.

Ония вестници и списания, които ще бъдат използувани за обработване общественото мнение против Турция, не бива да се ангажират с поместването на материали за социалистическите страни. Има се предвид предпазването им от КРО и другите власти, които биха ги обвинили в провеждане на комунистическа пропаганда.

3. Създадените за изпълнение на мероприятията посочени в точка 2-ра агентура и връзки, да се използуват и за настройване на общественото мнение против американците чрез поместване на статии в пресата, изказване в парламента и други обществени места, пускане на слухове и др.. В статиите могат да се засягат отделни въпроси от американската политика: последствията за Гърция от участието й в НАТО - големите разходи за военни цели, влошаване икономиката на страната, поскъпване на живота и пр..

За провеждането на това мероприятие да се подберат най-подходящите вестници и съответно излезе с предложение.

Срок: 30.XI.1959 г.
Отг. Андров-Пандев

4. Да се отпочне активна работа за обработване на общественото мнение в полза на лагера на мира - да се изтъкват нашите успехи във всички области на живота, нашата сила - икономическа и политическа, да се показват пагубните последици от една трета световна война. Да се използува всеки наш успех, особе-

18

3.-

но във външната политика, да се прави достояние на широките народни маси.

Във връзка със състоялата се среща между др.Н. Хрушчов и Д.Айзенхауер, необходимо е да използувате възможностите на резидентурата при новосъздадената обстановка за оказване въздействие върху общественото мнение в Гърция, в полза на мира.

Преди всичко е необходимо да се увеличи броя на видни гръцки политически и обществени деятели, които подкрепят политиката на СССР за взаимни контакти и преговори между ръководителите на държавите с различен обществен строй, за изграждане на международните отношения върху нова, миролюбива, база.

За тази цел ще трябва да се намерят начини за установяване контакт с влиятелни лица от горната категория, а така също и с видни гръцки журналисти и да се поощряват, да излизат пред гръцката общественост с изявления и статии в тази насока, за порицаване привържениците на остарялата тактика на твърди позиции,за призоваване на гръцкото правителство да тръгне и то по нов път в отношенията си със своите съседи от социалистическия лагер.

Създаденият "Комитет за разбирателство между Балканските народи" е проява, която сочи, че сред гръцките политически среди се оформя течение, което не споделя водената от Караманлис проамериканска политика. Необходимо е да се проучи този комитет, силите които стоят зад него, перспективите за неговото развитие, влиянието му сред обществото и да се потърсят и предложат начини за неговото подпомагане.

Срок: 20.XII.1959 г.
Отг. Андров-Пандев

5. За улесняване работата по провеждането на активните мероприятия и за неутрализиране на някои особено зле настроени редактори на вестници, могат да се публикуват в интересуваите ни вестници и реклами, с цел поставяне в известна икономическа зависимост интересуващите ни лица.По този въпрос да се излезе с конкретно предложение, както за вестниците, така и за финансите.

Срок: 30.X.1959 г.
Отг. Андров-Пандев

28

19 85 4.-

Провеждането на активни мероприятия е нов етап в работата на резидентурата и изисква максимум усилия и напрежение от целия състав. Това трябва да помогне на резидентурата да разгърне по-широко агентурно-оперативната работа, като използува създадените делови отношения с най-добре информирани лица - редактори, заведущ външно-политическите отдели, журналисти и други.

_____1959 година
С о ф и я

ПРЕДЛАГА
Н-К ОТДЕЛ II-РИ,
Подполковник _____ 5.10.59г.

СЪГЛАСЕН
ЗАМ. Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-ВО ДС,
Полковник _____
6 - X - 1959 година

Екз.единствен
ЛЛ/814
Изпълн._____

Строго секретно!

Екз.№___

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

Относно извършената работа от резидентурите в Турция, Гърция и някои други капиталистически страни по оказване влияние на общественото мнение в тези страни в нужното за нашата страна и нашия лагер направление.

В изпълнение дадените указания от ръководството на Министерството за провеждане съвместно със съветските другари мероприятия за оказване влияние на общественото мнение в капиталистическите страни във връзка със срещата на другаря Хрушчов с Айзенхауер бяха изучени възможностите на резидентурите за провеждане на такива мероприятия и се дадоха указания на резидентурите за поместване статии в пресата на капиталистическите страни и съответно се разработиха задачи на резидентурите. Формите и способите за провеждане на тази работа се обсъдиха с болшинството резиденти и оперативни работници от резидентурите, намиращи се по това време в отпуск в страната ни.

На проведеното съвещание на 28.VIII.1959г. с ръководящи работници от разузнавателното управление и от резидентурите пребиваващи по това време в страната, другаря Министър подчерта важността от провеждане мероприятия за влияние на общественото мнение в капиталистическите страни и даде указания да се пристъпи към изпълнението на тази работа.

В съответствие с указанията на другаря Министър

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

бяха разработени и изпратени на резидентурите допълнителни указания. В изпълнение на получените указания и разработените мероприятия, работниците в резидентурите по места пристъпиха към изпълнение на мероприятията за поместване на статии в буржоазната преса за оказване влияние на общественото мнение в нужното за нас направление и провеждане на редица други мероприятия.

По Турция

Особени трудности в осъществяване на поставените задачи срещна резидентурата в Турция, която практически не разполагаше с агентура и доверителни връзки, на които можеше да се опре при разгръщане работа по осъществяване на горепосочените мероприятия. Към това се прибавяха и трудностите свързани с острия контрол над пресата от страна на местните власти във връзка с което поместването на статии в пресата за нас известно време не ни се отдаваше.

Жестоката цензура в Турция и преследванията на много журналисти са създали страх в последните от възможни репресии. Някои журналисти са имали положително отношение по срещата, но са изтъквали, че положението им било такова, че трябвало да се въздържат от открито вземане отношение, тъй като такъв бил официалния тон в Турция. Турската преса не изпрати свои кореспонденти в САЩ по време на срещата на другаря Хрушчов с Айзенхауер, които да следят и отразяват това крупно историческо събитие, с което открито се изрази отрицателно официално отношение към срещата.

При тази трудна обстановка и нашите слаби агентурни възможности, резидентурата ни з Истанбул прояви активност по издирване и уговаряне на журналисти за написване статии, с които правилно да се осветлят читателите от посещението на др. Хрушчов в САЩ.

След проведени разговори и съответна обработка известния турски журналист помести последователно три положителни статии във вестник "Дюня" - сутрешен вестник на опозиционната Републиканска партия, един от големите турски вестници. В първата статия преди срещата на др.Хрушчов с Айзенхауер: "В навечерието на посещението", разглежда

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Глоба: 09.10.2023г. Секретар:

отношението на др. Хрущов към индокитайския спор, като искрено негово желание за разрешаване на спора с мирни преговори. Той изтъква това отношение на др. Хрущов като доказателство, че той желае да няма нито една пречка по пътя му за подобряване отношенията му с Айзенхауер. По-нататък той пише, че др.Хрущов отива във Вашингтон с твърдото решение действително да се постигнат положителни резултати или пък да се намерят пътища за това.

Във втората статия: -Хрущов се завърна", спирайки се на разговорите на др. Хрущов с Айзенхауер прави изводи, че посещението на др. Хрущов в САЩ не е отишло напразно и цитирайки мисъл на Никсън при изпращането на Хрущов: "Дошло е време, когато прибягването до сила е станало немислимо" - заключава: "Това е такъв напредък, щото приятелите на мира би трябвало да бъдат много благодарни".

В третата статия "Комюникето и Хрущов" разглежда пункт по пункт комюникето и заключава: "Има още много да се направи, обаче, най-важната стъпка е направена. Сега може да се очаква добро бъдеще".

И трите статии са написани обективно без нападки и уговорки. И трите статии се различават от общия дух на статиите, които бяха написани по това време в останалите турски вестници.

След като посочените статии бяха публикувани, по указания на Центъра работниците от резидентурата в Истанбул се срещнаха с , благодариха му за статиите, похвалиха го за смелостта и му пожелаха по-нататъшни успехи в благородното дело в борбата за намаляване на международното напрежение и установяване добросъседски отношения между Турция и нейните съседи, на първо място с България и Съветския съюз и дадоха на малък подарък. изразил задоволство от оказаното му внимание и похвала по негов адрес и обещал да продължи започнатата работа, като съобщил, че има намерение да излезе със серия от статии,призоваващи към установяване добросъседски отношения на Турция с нейните съседи и на първо място с България и СССР.

На 5 ноември т.г. във вестник "Дюня" излезе с хубава статия за външната политика на България, която

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

12
8

статия почти нацяло, с положителен коментар, беше препечатана във вестник и вестник на т.г. Вестник под заглавие "Доброто съседство е напълно възможно" пише: "Един от големите турски вестници истанбулски ежедневник "Дюня", който подкрепя опозиционната Републиканска партия излиза със статия озаглавена: "Турция и нейните съседи". Авторът на статията, външнополитическия коментатор на вестника, известния турски журналист разглежда преди всичко отношенията на Турция с НР България като отбелязва, че в близките дни ще излезе с други статии, в които ще разгледа отношенията на Турция с другите й съседи и най-вече със Съветския съюз".

След като бяха постигнати първите резултати резидентурата в Истанбул продължава започнатата работа и провежда мероприятия насочени за разширяване възможностите за оказване на влияние на общественото мнение в Турция в желаната от нас насока. Договорено е и с други журналисти от вестник "Ондьор", "Економи" и "Спорт" за поместване на материали отразяващи нашите успехи в областта на народното стопанство, на нашата промишленост и спорт.

Нямайки опит в тази работа резидентурата допуща някои малки грешки в провеждането на тези мероприятия във връзка с което Центъра следейки хода на работата от близко, своевременно обръща внимание за избягване на грешките.

По Гърция

Резидентурата в Гърция й се удаде да помести в провинциален вестник няколко статии за България и да създаде някои предпоставки за поместване във влиятелни издания на гръцката буржоазна преса статии с нужното за нас съдържание. В частност на резидентурата се удаде да подработи журналиста Такис Константопулос, който във вестник "Неологос Патрон" /независим вестник излиза в гр. Патрас/ в броя си от 9 и 10 септември помести две статии, в които обективно разказва за достиженията на България след установяване на народната власт и настоява за подобряване българо-гръцките отношения.

11/9

Провеждайки съответна работа с журналисти, работни
ците от атинската резидентура се сблъскват с трудности, свърза-
ни с неблагоприятните наслоения предизвикани от многогодишната
антибългарска пропаганда, провеждана от реакционните кръгове
в Гърция, които твърдят, че както в миналото, така и сега
не е имало и няма светли страници на българо-гръцко сътрудни-
чество. Във връзка с това резидентурата се е договорила с
журналиста Георги Караниколас, който да подготви и публикува
в пресата материал взет от историята на българо-гръцкото
сътрудничество. Заинтересувайки се от тези въпроси, Каранико-
лас е започнал да подбира съответен материал от различните
библиотеки и се натъкнал на ценен, малко известен до сега
материал и непубликувани документи за участието на българите
в освободителната борба на гръцкия народ против турското
робство. Караниколас се е свързал с видния прогресивен гръцки
историк Янис Кордатос и е в сътрудничество с него, пише сега
книга на посочената тема, която ще бъде публикувана.

Работниците от резидентурата са запознали Кара-
николас с управляващия нашата легация в Атина и са му разказа-
ли за замисления от Караниколас работа. В резултат на това
чрез легацията ни в Атина вече са направени постъпки пред
нашето Външно министерство за отпущане на средства за издаване
на книгата.

Атинската резидентура поддържа контакт с ръко-
водството на създадения в Гърция комитет за Балканско сътруд-
ничество и взаимно разбирателство и е свързала ръководството
на този комитет с управляващия нашата легация др. Ламбрев, кой-
то е излязъл с предложение пред Външно министерство за създа-
ване на такъв комитет в България и отправяне покана до ръковод-
ството на комитета в Гърция през 1960 г. да посети нашата
страна. Това предложение сега се разглежда от нашето правител-
ство.

Изхождайки от по-добрите възможности на атин-
ската резидентура от тази на истанбулската и отчитайки по-
благоприятната политическа обстановка в Гърция, където много
обществени деятели, пресата в това число и създадения Балкан-
ски комитет, открито излизат с предложения за намаляване на
международното напрежение и на първо място на Балканите, ре-

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

17/10

зидентурата в Атина не положи достатъчно усилия, за да използува и развие тези възможности. Във връзка с това в Управлението се взимат мерки за коренно подобряване на работата в областта на активното въздействие на общественото мнение в Гърция в нужното за нас направление.

По Австрия

В Австрия чрез заместник главния редактор на вестник "Нойе Тагес Цайтунг" - орган на управляващата Народна партия, д-р Цирхер, виенската резидентура е поместила няколко статии във вестника от 22,23 и 29 септември, осветляващи в благоприятен дух срещата на др.Хрушчов с Айзенхауер. В броя от 23 септември е била поместена статия под заглавие:"Сърдечно изпращане в Калифорния и пристигането в Айова". В броя от 29 септември е била поместена уводна статия благоприятно осветляваща срещата на др.Хрушчов с Айзенхауер. В същия брой е бил добре отредактиран раздел: "Външно-политически новини", посветен на пребиваването на др. Хрушчов в САЩ и редакционна статия "Хрушчов вярва на Айзенхауер", относно речта на др.Хрушчов, произнесена на митинга на стадион "Ленин" след неговото завръщане от САЩ.

Следва да се отбележи, че преди обработката на Цирхер от нашата резидентура, неговия вестник отразяваше разговорите на др. Хрушчов с Айзенхауер в ироничен тон, служейки си с различни провокационни подзаглавия.

По Италия

В Италия римската резидентура чрез

й се е удало да помести в италианското месечно списание "Сучесо", орган на деловите кръгове, свързани с Общия пазар, голяма статия - репортаж за обиколката на Вигорели в Съветския съюз под заглавие: "Русия 1960 година". Статията изобилствува с хубави цветни снимки и в нея се подчертава стремежа на СССР към мир. Автора се изказва в полза на установяване контакт между СССР и САЩ.

Резидентурата в Рим се е договорила с някои журналисти и доверителни връзки да помести в близко време в

КРДОПБГДСРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

различни вестници и списания в Италия/списания на секция ООН, вестник "Дейли Американ" и др./ 4 статии в благоприятен за нас дух.

За разлика от писаното в останалата буржоазна преса в Италия за пръв път в репортажа на Вигорели се изтъква, че съветските хора действително желаят мир, намаляване международното напрежение и приятелство със САЩ и другите страни.

По Аржентина

Получавайки указания от Центъра резидентурата в Аржентина е пристъпила към обработка на различни журналисти и в частност се е договорила с - виден журналист, който се е съгласил да отиде в САЩ и по време на престоя на др. Хрушчов да изпраща репортажи в аржентинските вестници в благоприятен за социалистическия лагер дух по повод пребиваването на др. Хрушчов в САЩ. Американските власти, обаче, не са дали виза на , което заставя резидентурата да измени първоначалния си план и се договори с да публикува сам той в местната преса статии. се е съгласил и чрез него са публикувани следните статии във вестник "Демократия".

От 15.IX.1959 г. в посочения вестник е публикувана статия на тема: "Двама души, две системи и един път към мира", която осветлява в благоприятен дух срещата на др.Хрушчов с Айзенхауер. В същия дух е била написана статия "Конференция на века" от 15.IX.1959г.

Освен чрез , резидентурата е обработила негови колеги, които са публикували следните коментарии и съобщения в аржентинската преса: "Ще търся да обединя усилията на двата народа в полза на мира - казва руския шеф" - вестник "Демократия" от 15.IX.1959г. и "Браво на русите - казват в САЩ - вестник "Демократия" от 14.XI.1959г.

Анализирайки проведените от разузнавателното управление мероприятия по публикуване на статии в пресата на капиталистическите страни с благоприятно за нас съдържание следва да се отбележи, че работата проведена в това направление, независимо от скромните резултати оказва на работници-

Из архивите на ДС
58

16/12

те в резидентурите положително влияние. Както в работниците от резидентурите, така и в оперативния състав в Центъра се появи увереност, че нашето разузнаване е в състояние да провежда мероприятия по оказване въздействие на общественото мнение в капиталистическите страни в нужното за нас направление. Това даде възможност на разузнавателното управление да пристъпи към разработване на по-сериозни планове за провеждане на такива мероприятия. Следва да се отбележи, че провеждането на такива мероприятия не само не отвлича работниците от тяхната агентурна работа, свързана с добиване на информация, но обогатява техните възможности за добиване на повече интересни връзки, от които може да се черпи и интересна информация. В такъв смисъл оценява извършената работа резидента в Истанбул др. Атанасов.

При провеждането на тези мероприятия целия наш задграничен апарат не можа активно да се включи поради това, че нямаше достатъчно ясно разбиране, липса на опит и предварителна подготовка.

Практическата дейност, която се извърши и резултатите, които се получиха показват, че има възможности и условия за организиране и системно провеждане на такива мероприятия.

При провеждането на тези мероприятия не беше достатъчно разработен въпроса за съгласуването им с шефовете на нашите представителства.

Изготвени са справки за СЕНТО, гръцко-турските противоречия, гръцко-американските противоречия и турско-американските противоречия.

На основание на подработените материали се разработват планове с мероприятия, насочени към подобряване отношенията между България и Турция, между България и Гърция и други мероприятия, свързани с тази задача.

Голямо внимание в тези планове се отделя на организиране публикуването на съответни статии в гръцката и турска прса от името на различни журналисти и наблюдатели, насочени към установяването на добросъседски отношения с

Из архивите на ДС
59

47
13

България и за подобряване на отношенията между балканските страни, превръщане на Балканите в зона на мира.

Във връзка с това, че българо-гръцките и българо-турските отношения не трябва да се разглеждат като общи и отвлечени въпроси а като важни въпроси, които се състоят от отделни въпроси свързани с икономическите, търговски, спортни и културни връзки между тези балкански страни, от които жизнено са заинтересовани съответните народи, за всяка една от тези страни сега главно се обръща внимание на осветляване, изучаване и подемане на тези конкретни въпроси. По Турция се населязва да се осветлят въпросите, свързани с търговски и културни взаимоотношения, а по Гърция се набелязва да се осветлява в пресата и правят изказвания на отделни политически деятели и да се изпращат в Парламента писма по установяване на железопътни връзки в България, телефонни и телеграфни връзки, по съвместното използуване водите на Струма и други актуални въпроси.

За довеждане до знанието на резидентурите разработените планове във втората половина на октомври т.г., със съгласието на ръководството на Министерството, от резидентурата в Атина беше извикан резидента, с който бяха обсъдени въпроси, свързани с провеждането на горепосочените мероприятия. На 6 ноември беше изпратен на задгранична командировка началника на отдел II-ри др. Пандев. Предстои идването на резидента от Истанбул към средата на т.м. и изпращането зам.началника на отдел I-ви др. Миларов в задгранична командировка.

_____ 1959 година
С о ф и я

#9

Строго секретно. 194

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ
МИНИСТЪР НА ВЪТР. РАБОТИ
Генерал-полковник _____
_____ 1960 година
С О Ф И Я

П Л Д Л О Ж Е Н И Е

Относно публикуване материали в подкрепа на идеята за балканско разбирателство и на някои неутралистични тенденции в Турция.

Според редица данни, в Комитета за национално единство в Турция съществували тенденции за провеждане политика на постепенно освобождаване от опеката на САЩ. Най-ярки изразители на такива настроения били влиятелните членове на"Комитета": дивизионният генерал ДЖЕМАЛ МАДАНОГЛУ, бригадният генерал СЪДКЪ УЛАЙ, генерал-щабният полковник АЛПАРСЛАН ТЮРКЕШ и др.

В Турция недоволни от вмешателството на американците във вътрешните работи на страната са и голяма част от научните и културни среди, офицерите и известни среди от буржоазията.

Тази обстановка създава благоприятни възможности за провеждане някои мероприятия, с цел подсилване и укрепване на антиамериканските настроения и постепенно насочване Турция към добросъседски отношения със социалистическите страни и неутралистична политика.

Във връзка с гореизложеното,

П Р Е Д Л А Г А М:

Да се проведат следните мероприятия, с оглед даване морална подкрепа на антиамериканските настроения в Турция:

2.- 105

1. В нашия печат и радио да се започне публикуването на статии и коментари:

а) По въпроса за балканско сътрудничество, като по същество се възобновят предложенията направени вече от др.др. Тодор Живков и Антон Югов.

б) Да се дадат известни благоприятни отзиви във връзка с лозунга издигнат от АТАТЮРК - "Мир в страната, мир в света" - и сега твърде често споменаван от турски правителствени дейци.

в) Да се публикуват материали, разобличаващи агресивната същност на американските военни бази на чужда територия.

2. В турския печат да се продължи публикуването на материали по въпроса за мирното съвместно съществуване на Балканите. Да се направят опити за влизане в контакт и с други журналисти, склонни към подобряване на отношенията между балканските страни, например ГЬОКАЙ и др.

9.8. 1960 г.
София

ПРЕДЛАГА
НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ I-ДС
Генерал-майор Torel

Изпълнител: Акопдров

ИМ-489
1 екз.

Публикуване на статие във в. „Работ. дело" от 14 октомври 1960 г.

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

Строго секретно.

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

58

Да се запознаят
др. Дъбков, Григоров, Иванов,
Колчев, Куманов, Ив. Иванов,
в Андреев и Г. Георгиев
За вземане на мерки
Гочев
7/9 60

С П Р А В К А

Относно мероприятията, проведени от резидентурите за обработка на общественото мнение, във връзка с процеса срещу ПАУЪРС.

Съгласно указанията на ръководството на МВР във връзка с процеса срещу летеца-шпионин ПАУЪРС, на 10 август т.г. бяха изпратени радиограми на резидентурите в Истанбул, Анкара, Атина, Кайро, Рим, Берн, Виена, Париж и Лондон, с които се поставяше задача да се започне подготвителна работа, с оглед обработка на общественото мнение в съответната страна в подкрепа на обвинителния акт и съветската външна политика. С радиограмата се даваше и тридневен срок да се отговори в Центъра какви мероприятия предвижда да проведе съответната резидентура. Посоченият срок не бе спазен от нито една резидентура. До 16 август, т.е. до деня преди започване на процеса, отговориха само резидентурите от Истанбул, Анкара и Париж. На останалите бе наложено "мъмрене".

Допълнително на някои от горните резидентури бяха изпратени конкретни указания за работа. На Дамаск, Брюксел, Стокхолм, Тел Авив, Бейрут, Буйнос Арес, Ню Йорк и Вашингтон бе наредено да ни съобщават своевременно за реакцията на правителствените и други среди но хода на процеса в Москва. Останалите резидентури трябваше да ни информират ежедневно и за проведените от тях мероприятия по обработка на общественото мнение в съответната страна.

В изпълнение на поставените задачи е било извършено следното:

1. ИСТАНБУЛ. По указание на резидентурата на 22 август т.г. във в."Дюня" журналиста е поместил обективно написан

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

2.-
59

коментар за процеса и присъдата срещу ПАУЪРС. Вестникът е орган на Народно-републиканската партия в Истанбул и по официални данни се разпространява в около 40-50.000 броя ежедневно.

Коментара на е бил отпечатан и във вестник "Журнал д'Ориан", излизащ в Истанбул на френски език. Този вестник се разпространява в сравнително по-ограничени среди.

Работници от резидентурата са посетили редакциите на вестниците "Хюриет", "Йени Истанбул", "Йени сабах", "Ватан", "Джумхуриет" и "Терджуман". От разговорите с някои редактори и журналисти се установило, че съответните вестници ще публикуват обективни информации по хода на процеса, но не е възможно поместването на статии и коментарии в желаната от нас насока.

По същата причина безрезултатни се оказаха и опитите на резидентурата в Анкара да организира публикуването на материали по наши указания.

2. КАЙРО. Резидентурата е уредила чрез КАНЕЛ ЗОХЕЙРИ публикуването на статия в списание " Роза ел Юсеф", под заглавие "Шпионинът", в която ударението се поставяло върху опасните последици, които може да има за мира политиката на САЩ. Списанието се разпространява предимно сред интелигенцията в ОАР.

От резидентурата бе съобщено, че е осъществен контакт и с други журналисти и редактори на вестници, като "Ал Джумхурия" "Ахбар ел Йом", излизащия на гръцки вестник "Фост".

Не ни е съобщено дали са отпечатани всички уговорени материали.

3. РИМ. С няколко радиограми бяхме информирани, че е осигурено публикуването на статии в :

а) Вестник "Конкуиста"- седмичник, орган на младежката организация на Италианската социалистическа партия.

б) Вестник "Ла воро" - орган на профсъюзите.

в) Вестник "Паезе" - ляв,независим, с тираж около 200-250.000.

г) Вестник "Лота" от гр.Болоня.

д) Списание"Мондо Нуово"-демократично; орган на левите социалисти - опозиционни

3.40
60

д) Списание "Вие Нуове" - демократично, под влияние на Италианската компартия.

е) Бюлетин на агенция SPJ (дружество за публикации).

к) Списание на ARCJ - д-вото за културна почивка.

Не разполагаме с данни дали всички от посочените статии са излезли и какво е съдържанието им.

Провеждането на мероприятия по тази задача, от страна на резидентурите, позволява да се направят някои изводи:

1. Част от резидентурите се показаха с ниска дисциплина закъсняха с отговорите си или въобще не отговориха докато не им бе обявено "мъмрене".

Резидентурите в Париж и Виена се задоволиха с обяснението, че нямат възможности и не съобщиха нищо повече за проведени от тях мероприятия.

2. Резидентурата в Лондон се позова на известни обективни пречки, като "режима на печата, ваканцията на парламента и пр.". Трябва да се отбележи, обаче, че в лейбъристкия вестник "Трибюн" и др. бяха поместени и без наше внушение материали в подкрепа на идеята за премахване чуждите военни бази и пр.

3. Резидентурата в Берн прояви неразбиране на задачата и се ориентира към публикуване на материали в партийната преса. Поради това им бяха дадени допълнителни указания.

Необходимо е за в бъдеще указания от подобен род да се изпращат на резидентурите по възможност по-рано.

Липсата на конкретни резултати в повечето резидентури говори и за недостатъчните връзки на нашите оперативни работници с подходящи журналисти и политически дейци, които могат да бъдат използвани с оглед провеждане на положително въздействие върху местното обществено мнение. В това отношение положителна роля могат да изиграят с указанията си отделите в Центъра.

6.IX.1960 г.
София

ИНСПЕКТОР: Ак[illegible]

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

Относно извършената от резидентурите работа по задачите във връзка с XV-та сесия на ООН в Ню Йорк.

Във връзка с XV-та сесия на ООН, на резидентурите ни в Ню Йорк, Вашингтон, Истанбул, Анкара, Кайро, Атина, Дамаск, Тел Авив, Багдад, Рим, Париж, Виена, Берн, Буенос Айрес, Брюксел и Лондон бяха дадени указания: 1) да организират публикации в местния печат в подкрепа на съветските предложения и за оказване въздействие върху общественото мнение и 2) да ни изпращат секретна информация за реакцията на местните правителствени и други среди спрямо политическите стъпки на представителите на социалистическите държави в ООН.

Според съобщенията, получени от резидентурите, по наши указания в печата на капиталистическите страни е била поместена правдива информация (по някои въпроси на сесията на ООН и предложенията на социалистическите страни), която е достигнала до около 250.000 души (изчислено на базата на официалните тиражи на съответните вестници и списания).

В отделните страни е извършено следното:

ИТАЛИЯ

1. В. "Конкуиста" от 30.IX.1960г. публикува статия под заглавие "Конкретни предложения на ХРУЩОВ пред ООН".Вестни-

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

86 бл

кът е орган на Младежкото социалистическо движение в Италия и има тираж от около 30.000 екземпляра.

2. Вестник "Лаворо" от 2.X.1960г. помести статия "Отново в ООН" от МАРИО ПИРАНИ. Вестникът е орган на Италианската конфедерация на труда и има тираж от около 100-120.000 екземпляра.

3. Списание "Мондо Нуово" от 2.X.1960г. публикува статия "Демократична революция в ООН" от ЛУЧИО ЛИБЕРТИНИ. Списанието е орган на левицата в Италианската социалистическа партия и има тираж от около 60.000 екземпляра.

В статиите, поместени в италианската преса се излагат обективно предложенията, направени от др.ХРУЩЧОВ пред ООН и се застъпва становището, че те имат положително значение за световния мир. Специално внимание се обръща на въпросите по разоръжаването и защитата, оказана от др.ХРУЩЧОВ в полза на народите от Африка и Латинска Америка. В една от статиите се подчертава предложението на др. ЖИВКОВ във връзка с положението на Балканите. Отправя се и призив италианската общественост да вземе положително отношение към тези предложения.

ИСТАНБУЛ

По наши указания във в. "Дюня" бяха публикувани от журналиста редица коментари, с които се дава правдива информация за някои от съветските и наши предложения и им се прави положителна оценка. От този вид са коментарите: "Балканския пакт" от 3.X.1960г.; "Случката с Марица" от 4.X.1960г.; "Възгледът на ХРУЩЧОВ" от 8.X.1960г.; "Важно пояснение" от 10.X.1960г. и "Съветския план за разоръжаване" от 11.X.1960г.

Трябва да се отбележи, че в някои пунктове коментарите на носят отпечатък на двусмислие и недоизказаност, нещо, което до известна степен може да се обясни с условията при които е поставен печата в Турция.

В. "Дюня" се издава в Истанбул и разпространява в тираж от около 40-50.000 екземпляра.

КРДОПБГДСРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

87

КАЙРО

в сп. "Роз ел Юсеф", заместник главния редактор КАМЕЛ ЗОХЕЙРИ публикува на 10.X.1960г. статия под заглавие: "По-добре спор, отколкото война". В същата се разкрива двуличната политика на САЩ спрямо неутралните страни. Списанието се разпространява в повечето арабски страни.

От резидентурата бяха изпратени секретни сведения за дейността на югославския дипломат ДРЪНДИЧ, който отправил нападки спрямо съветските предложения в ООН.

С А Щ

Резидентурата съобщи, че за разяснителна работа сред икономическата емиграция са били използувани връзките им

Получени бяха и някои сведения за бразилската делегация, които бяха използувани в информация за ръководството на МВР и Политбюро на ЦК на БКП.

От резидентурата в Багдад бяха получени неуточнени и в известна степен противоречиви сведения във връзка с реакцията на местните среди по отношение предложенията на СССР.

Данните от Дамаск засягаха становищата на някои търговци по въпросите, разглеждани в ООН. Някои от лицата одобрявали и предложението на др.ХРУЩЧОВ за създаване тричленен секретариат в ООН.

Резидентурите в Тел Авив и Брюксел съобщиха за отрицателните коментарии на местните управляващи среди спрямо съветските предложения.

Резултатите от изпълнението на поставените задачи показват, че редица резидентури продължават да не обръщат необходимото внимание на голямото значение на мероприятия от този вид. Доказателство за това е факта, че другарите от Лондон, Париж, Виена, Атина, Анкара и Буенос Айрес въобще не ни отговориха във връзка с указанията от 27 септември т.г. и не проведоха каквито и да било мероприятия.

63
88

-4-

Поради това, че резидентурите в Лондон, Париж, Атина и Виена не изпълниха поставените от нас задачи и във връзка с процеса срещу ПАУЪРС, уместно е да им бъде направено строго предупреждение и да им се поиска да представят план за работа по създаване на подходящи връзки за оказване влияние върху общественото мнение посредством печата.

На резидентурите в Рим, Кайро и Истанбул да се съобщи, че се дава положителна оценка за активната им дейност по тези мероприятия. Съответните резиденти да излязат с предложения за заплащане някои от направенит е публикации или да се дадат подходящи подаръци на журналистите.

Общо на всички резидентури да се изпрати циркулярно указание по въпроса за работата за оказване въздействие върху местното обществено мнение, като за целта се използуват постановките, залегнали в решението на Политбюро на ЦК на БКП от м. януари 1960 год.

12.7 1960 година
С о ф и я

Изпълнител Аксамбуров

НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ I-ДС
за Генерал-майор [signature]

Информирам др. Министър и др. Егоров.

Строго секретно. 91
90

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Относно работата по провеждане мероприятия за въздействие.

В едно от решенията за работата на нашите органи се казва:"Нашето разузнаване следва да използува всички свои възможности за провеждане на мероприятия в интерес на страната ни и социалистическия лагер, за популяризиране на нашата миролюбива политика, миролюбивата политика на нашия лагер и да оказва влияние в това направление в капиталистическите страни".

Тази задача има особено важен политически характер и е неразделна част от цялостната дейност на резидентурата. Това означава, че по нея трябва да се работи системно и упорито, а не акционно.

Необходими предпоставки за изпълнението на конкретни задачи в тази насока са създаването на много и целенасочени връзки с лица от буржоазните либерално-демократични политически среди (отговорни държавни служители, депутати, партийни ръководители), хора на науката и изкуството, журналисти и пр. Системната работа със същите: разясняване същността на нашите позиции по различни политически и други въпроси, търсене допирни точки по отделни проблеми и т.н. ще създаде условия за ползуване на някои от тях по посочените задачи, броя на които вероятно постоянно ще се увеличава. По тази причина за посочената цел трябва да се подбират лица, чието служебно и обществено положение дава основание да се предполага, че чрез тях ще могат да се решат стоящите пред нас задачи. Що се касае до вестниците и списанията, макар и с цената на повече усилия, ще трябва да се търсят възможности в такива от тях, които имат по-голям тираж и влияние.

Целта на нашата работа по тази линия трябва да бъде както публикуването на положителни за нашата страна и лагер полити-

чески материали, така и статии, коментари и бележки, в които, в подходяща форма, да се изнасят факти и данни за разширяване противоречията между членовете на агресивните военни групировки (НАТО, СЕНТО и пр.) или икономически обединения (Общия пазар, Европейската асоциация за свободна търговия, Евратома) или внимателно да се прокарват някои наши тенденции и идеи.

Като правило подготовката на материалите за публикуване не трябва да става от нас. Необходимо е съответния журналист да бъде убеден той сам да пише по определен въпрос, като при това му придава стила и формата характерни както за него, така и за вестника и страната. Ние естествено трябва да му помагаме с подбора на общите идеи и някои конкретни факти. Това налага нашият о.р. да бъде много добре подготвен по проблемите, по които ще се публикува статия или друг материал.

Даването на готови или почти готови материали от нас само формално улеснява работата, но създава опасност за разшифроване на съответния журналист. Наред с това материалите, които открито се застава на наши позиции имат и по-малка въздействена сила върху читателите от средите, намиращи се под влияние на буржоазните партии.

Нашата дейност за оказване влияние, по никакъв начин не трябва да се ограничава само с работа чрез печата и радиото. Необходимо е да се търсят възможности за това и посредством влиятелни парламентарни, административни, стопански и дейци на различни партии. Създаването на доверителни връзки с тях позволява при нужда и подходяща обстановка да ги използуваме за повдигане на някои въпроси в Парламента и други важни ръководни институти.

Наличните възможности трябва да се ползват след съгласуване с Центъра по най-важните и актуални въпроси. За сега като такива се очертават:

1. Запазването на мира и укрепване на мирното съвместно съществувание - жизнено важен въпрос за човечеството.

2. В подкрепа на съветските предложения за разоръжаване и за реорганизиране структурата на ООН.

3. Подкрепа на идеята за разширяване търговските отношения със социалистическите страни.

4. Разобличаване агресивната политика на САЩ и създадените империалистически военни пактове като заплаха за мира в света;

Опасността която представляват американските военни блокове и техните бази разположени на територията на други страни.

5. Против американският диктат в НАТО, СЕНТО и пр. и за независима външна политика на съответната страна.

6. Против въоръжаването на ГФР, милитаризма на която крие сериозни заплахи и за западните капиталистически страни и световния мир.

(За съответните страни въпросите да се конкретизират допълнително - например за Турция и Гърция - засилване стремежите към неутралистична политика, като се използуват предложенията на социалистическите страни и някои становища на арабските държави и пр.).

Мероприятията за въздействие могат да играят сериозна роля и при работа всред емиграцията: от една страна за разлагане вражеската емиграция и от друга за държане под наше политическо влияние икономическата емиграция и лицата склонни към връщане в Родината.

Провеждането на мероприятия всред емиграцията изисква в повечето случаи наличието на агентура с възможности за задълбочаване противоречията или създаване недоверие между отделните емигрантски групировки. В тази насока е възможно изнасянето на яве, в подходяща за нас светлина връзките на емигрантски ръководители с американското и други разузнавания, вземане за лични нужди отпусканите помощи за емигрантите, кражби, морално разложение и пр. За целта могат да се пускат някои добре обмислени слухове, с оглед компроментиране някои от тях.

При всички случаи трябва да се определи съвсем точно срещу коя вражеска организация, срещу кои лидери или агенти на чужди разузнавания се налага да се насочат усилията с оглед постигане максимална полза-частично или пълно обезвреждане дейността на дадена вражеска централа.

93 ~~94~~
4.-

Провеждането на мероприятия за популяризиране нашата миролюбива външна политика, за разобличаване агресивните действия на правителството на САЩ и пр. трябва да става системно и непрекъснато.

Необходимо е за в бъдеще още по-внимателно да се следят изказванията на политически дейци и журналисти. С тези от тях, кои то правят положителни за нас коментари и заявления трябва да се влиза в контакт, като за това се намира подходящ повод. В редица случаи формален повод може да бъде и самото публикуване от тяхна страна на такава "обективна и полезна статия". С евентуалните понататъшни срещи и беседи нашият о.р. трябва да цели укрепване на връзката с оглед в бъдеще и други актуални политически въпроси да бъдат разработени по такъв "обективен" начин. В случай, че се касае за лице чиито убеждения не са по всички линии еднакви с нашите внимателно трябва да се търсят общите допирни точки и именно те, по възможност, да заемат централно място в публикациите. Особено полезна може да се окаже работата с известни и уважавани политически дейци, писатели, професори и други ползуващи се с авторитет всред местната общественост.

В Центъра са известни следните лица, които по различни поводи са правили изказвания даващи основания да се счита, че е целесъобразно да се влезе във връзка с тях:

1. _____
2. _____
3. _____

Със следваща поща ни съобщете как смятате да организирате работата си по всички засегнати въпроси.

13. XI. 1960 г.

Д.Камбуров

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

169

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Работата и възможностите на нашето разузнаване за обработване на общественото мнение в капиталистическите страни и по-специално в Гърция и Турция в нужното нам направление.

В решението на Политбюро на нашата партия от 14 януари 1960 година пред органите на нашето разузнаване е поставена задачата да се използуват всички възможности на целия оперативен състав работещ в капиталистическите страни за провеждане на мероприятия за влияние на общественото мнение в нужното нам направление.

Положителния опит който нашето разузнаване вече има в провеждането на такива мероприятия в Турция, Гърция и някои други капиталистически страни показва, че при по-активна, целенасочена и правилно организирана работа на нашите резидентури в това отношение, могат да се постигнат добри резултати.

Така, през миналата 1959 година, изпълнявайки указанията на ръководството на МВР и лично на др.Министър, привеждайки в изпълнение набелязаните съвместни мероприятия със съветските другари, бяха изучени възможностите на резидентурите за поместване на статии в пресата на капиталистическите страни с благоприятно за нас и нашия лагер съдържание във връзка със срещата на др.Хрушчов с Айзенхауер. Формите и способите за провеждане на тази работа се обсъдиха с болшинството резиденти и оперативни работници от резидентурите, намиращи се

КРДОПБГДОРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

по това време в отпуск в страната ни и се нареди да се пристъпи към изпълнение на задачата.

През м._____1959 година ръководството на разузнавателното управление направи равносметка на извършената работа и със справка уведоми ръководството на МВР за постигнатите резултати.

Обобщените и анализирани данни от този по-смел опит ясно говореха,че възможности за влияние на общественото мнение чрез поместване на статии в пресата ни капиталистическите страни има, даже и тогава когато трябва да се преодоляват сериозни трудности каквато е обстановката в съседна Турция.

Благодарение активността на резидентурата в Истанбул-Турция и лично на резидента др. Атанасов при помощта от Центъра беше подработен виден журналист, който помести и продължава да помества по наше задание редица статии в опозиционния вестник "Дюня" в наша полза - Резидентурата в Анкара в момента обработва друг виден журналист Проф. Есмер, който вече излезе със статия общо взето в благоприятен за нас смисъл, също по наше задание. Някои от цубликуваните в турския печат статии с благоприятно за нас и нашия лагер съдържание в резюме бяха поместени

Все във връзка с посещението на др.Хрушчов в САЩ нашите резидентури и в другите капиталистически страни успяха да подработят някои журналисти и други лица, които написаха статии в благоприятен дух.

Така резидентурата в Гърция подработи журналиста Такис Константопулос, който във вестник "Неологос Патрон" /независим вестник,излизащ в гр.Патрас/ в броя си от 9 и 10 септември 1959 година помести две статии в които обективно разказва за достиженията у нас след установяване на Народната власт и застоява за подобряване на българо-гръцките отношения.

В Австрия чрез заместник главния редактор на в-к "Ное Тагес Цайтунг" - орган на управляващата народна партия Д-р Цюрхер, виенската резидентура помести няколко статии във вестника осветляваща в благоприятен дух срещата на др.Хрушчов с Айзенхауер.

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

В Италия, римската резидентура,

помести в италианското списание "Сучесо", /орган на деловите кръгове/ голяма статия - репортаж за обиколката на Вигорели в СССР през 1960 год. в която автора подчертава стремежа на СССР към мир и се изказва за установяване контакт между СССР и САЩ.

В Аржентина, нашата резидентура публикува във вестник "Демократия" някои статии осветляващи в благоприятен дух срещата на др.Хрушчов с Айзенхауер в САЩ.

Извършената работа в това направление макар да беше със скромни резултати оказа на работниците в резидентурите положително влияние. В работниците от резидентурите и в оперативния състав в Центъра се появи увереност,че нашето разузнаване е в състояние да провежда мероприятия по указване въздействие на общественото мнение в капиталистическите страни в нужното за нас направление. Тази работа не само не отвличаше работниците от резидентурата от тяхната агентурна работа свързана с добиване на информация, но напротив обогатяваше тяхните възможности за добиване на интересни връзки от които можеше да се черпи и интересна информация. Такъв беше случая с обработения и използуван в Турция за писане на статии турски журналист

от който резидентурата получи и интересна информация за положението в Народно-републиканската партия и за отношението на Иньоню към речта на др. Антон Югов произнесена в Народното събрание.

Отчитайки всичко това, ръководството на разузнавателното управление пристъпи към разработване на по-сериозни планове за провеждане на такива мероприятия. При разработването на тези планове се изхождаше от необходимостта да се включи в тази работа целия наш оперативен състав на базата на досегашния опит. Разработен беше и въпроса за съгласуваността с шефовете на нашите представителства. Вземаха се мерки щото провеждането на тези мероприятия да не се превърне в кампания, да не се дигне излишен и вреден шум, а да се работи строго конспиративно, под личното ръководство на резидентурите зад граница и начални-

ците на отдели или тяхните заместници в Центъра.

При разработката на въпроса главно внимание беше обърнато на подготвяне на мероприятия за обработка на общественото мнение в Турция и Гърция за подобряване на отношенията на тези две съседни нам страни с България, за подобряване на отношенията между балканските страни, превръщане Балканите в Зона на мира.

По всички тези въпроси началника на разузнавателното управление пред партийното бюро и ръководящия състав от Управлението, анализирайки досегашната работа даде конкретни и подробни указания за бъдещата работа.

През настоящата година всеки отдел има разработен лично от началника на отдела план с мероприятия за влияние на общественото мнение в наша полза в съответните капиталистически страни. Всички указания с пощите и грами и всички материали от извършената работа са концентрирани на едно място в специално за целта дело, което се води или от началника на отдела или неговия заместник.

Може да се каже, че сега е сложено началото на по-планова работа в това направление, работи се при по-голяма яснота и по-добро разбиране на важността и особеностите на този вид наша работа.

Все още обаче ние сме далеч от изискванията поставени пред нас с новото решение на Политбюро на нашата партия от 14.I.1960 год. да се използуват всички възможности на оперативния състав в провеждането на мероприятия за влияние на общественото мнение в капиталистическите страни в наша полза.

Трябва да се отбележи, че въпреки дадените указания и набелязаните мероприятия не всички резидентури работят активно и системно както за използуване на наличните възможности така и в разкриване нови такива за влияние на общественото мнение. Нямаме и нужното разнообразие на възможните други начини и форми за влияние на общественото мнение в капиталистическите страни в наша полза извън писането на статии в капита-

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

123
5.-

листическата преса с изключение на Австрия.

Горния извод се потвърждава от хода на изпълнение на заплануваните мероприятия и добитите резултати които имаме в последно време. Преглеждайки състоянието на работата в настоящия момент, ние констатираме,че от някои наши резидентури / в Турция, Италия, Австрия/ се проявява активност и сега, обработват се нови лица за поместване на статии в капиталистическия печат в наша полза, има поместени вече такива статии ,но останалите резидентури не проявяват нужната активност.

Така например Истанбулската резидентура в Турция укрепва заимоотношенията си с обработения за целта журналист и същия излезе до сега във вестник "Дюня" с повече от 10 статии в наша полза. В тези статии по наше задание засегна и разви в благоприятен за нас дух важни политически въпроси свързани с подобряване заимоотношенията с нашата страна и нашия лагер, с проблема за запазване на световния мир, въпроса за Балканското сътрудничество и други. Също така започна да дава и интересна информация по някои вътрешно политически въпроси за Турция. На бе изказана благодарност за извършената работа и му беше дадено парична сума, което помогна за укрепване връзките с него. Работата с продължава.

Анкарската резидентура в Турция по задача на Центъра умело подходи към турския журналист Проф. ЕСМЕР, който по наша молба също излезе със статия в благоприятен дух и сега се провеждат мероприятия за укрепване заимоотношенията с него с оглед бъдещото му използуване.

В работата на резидентурата в Турция има насоченост към издирване и обработване и на нови лица, които могат да се използуват за публикуване на статии в наша полза.

Резидентурата в Италия продължава да укрепва отношенията си

след посещението на Гронки в Москва помести материали в седмичното списание "Темпо" /независимо/ и благоприятен за нас дух. Също по внушение на нашата резидентура е отпечатена статия в списание "_____

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Гата: 09.10.2020г. Секретар:

_____", в която се подчертава благоприятното настроение към икономическите връзки между двата лагера през призмата на визитите на Хрушчов -Айзенхауер. Вестник "Конкуиста" / орган на младежите социалисти на Нени/ по внушение на резидентурата е поместил редица статии против войната и за намаляване на международното напрежение.

Резидентурата в Австрия освен журналиста Цилхер /от управляващата Народна партия/ е използувала и журналиста /независим/ в публикуване статии и изнасяне на доклади в полза на България. По указания на резидентурата е провеждал публични събрания в градове определени му от резидентурата на които е говорил за постиженията в нашата страна и социалистическия лагер. На същия е изказана благодарност и му е дадено парично възнаграждение. Направени са му и подаръци. Работата с него се развива много добре.

Резидентурата в Гърция използувайки старото познанство на наш оперативен работник с журналиста Георги Караниколас се беше договорила със същия да събере материали и напише статия на историческа тема - участието на българите в национално-освободителната борба на гръцкия народ, с цел да се разсеят някои спекулации на гръцката шовинистическа пропаганда с историческите събития. Караниколас след като е събрал материали по този въпрос предложи написването на цяла книга. Изникна въпроса за паричните средства които Караниколас е изразходвал за набиране на материали и такива които ще са необходими за нейното издаване. Въпроса беше отнесен до нашето Външно министерство /уведомен е др.Ангелов/ но все още работата не е придвижена.

Трябва да се отбележи,че в Гърция,където обстановката е в това отношение по-благоприятна в сравнение с Турция, извършената работа от нашата резидентура за влияние на общественото мнение в наша полза не е задоволителна.

Какви са възможностите за влияние на общественото мнение в капиталистическите страни в наша полза за в бъдеще и по-специално в Турция и Гърция?

Правилната миролюбива политика провеждана от нашата страна и социалистическия лагер начело със Съветския Съюз, голямите успехи които ние постигнахме в социалистическото изграждане на нашата родина във всички области на живота, огромните достижения на Съветския Съюз и на социалистическите страни като цяло, създават много благоприятна обстановка за влияние на общественото мнение в капиталистическите страни в наша полза и по-специално в Гърция и Турция. Всичко това намира широк отзвук в различни среди в капиталистическите страни. Задълбочава се и разраства процеса на все по-трезво и по-реалистично оценяване на съвременната международна обстановка от много хора в капиталистическите страни с различно социално и обществено положение, с различни политически и идейни убеждения. Увеличават се приятелите на нашите страни и нашия лагер.

От друга страна провежданата политика на студена война от САЩ и страните членки на НАТО и от останалите капиталистически страни и всичките последици на робската същност на отживялия и умиращ капитализъм, усилват ниавистта към американците, ненавистта към буржоазните правителства проводници на тази политика в отделните капиталистически страни. Изострят се противоречията между капиталистическите страни, засилват се гласовете за водене на самостоятелна, национална политика в страните зависими от САЩ и от другите капиталистически страни. Такъв характерен процес има и в съседна Гърция и Турция.

При тази обстановка, органите на нашето разузнаване, използувайки своите легални /официални/ и нелегални /агентурни,/ възможности, могат с успех да провеждат активни мероприятия за влияние на общественото мнение в наша полза в Турция и Гърция и останалите капиталистически страни по следните въпроси:

1. Популяризиране и правилно разясняване на миролюбивата политика на нашата страна и нашия лагер и свързване с това конкретни предложения и мероприятия, които нашата страна и нашия лагер предлагат и провеждат: за намаляване на международното напрежение, за запазване на мира на Балканите и в света, за изграждане на добросъседски отношения с Турция и Гърция, за

ние в капиталистическите страни са:

ТУРЦИЯ

1. Истанбулската резидентура ще продължи използуването на обект "АГИТАТОР" - журналист за писането на статии с благоприятно за нас и нашия лагер съдържание.

2. Анкарската резидентура ще продължи обработката на турския журналист Проф. ЕСМЕР за написване нови статии с благоприятно за нас съдържание.

3. Ще се използуват връзките на о.р. КАМЕНОВ от Истанбулската резидентура с журналисти от вестниците "Икономи", "Спор", " Ондьорт Майк" за написване статии в наша полза. Някои от тях са дали съгласието си за това.

ГЪРЦИЯ

1. Атинската резидентура може чрез журналиста ТАКИС КОСТАНДОПУЛОС да помести във вестник "Неологос Патрон" нови статии в наша полза.

2. Резидентурата би могла да подходи към журналистите: КОСТАС КАРАХАЛИОС - близък до в-к "Акрополис", ГЕОРГИОС КОРОНЕОС и ЛИБЕРОПУЛОС - журналисти от същия вестник, които могат да се използуват за поместване на материали в буржоазни вестници в наша полза.

3. Може да се използува и журналиста ДРОСОС, който през 1957 год. е публикувал обективни статии за нашата страна.

4. Журналиста П.Каравиас в миналото е помествал статии против Турция, а журналиста Д.ФИЛАТЕРОС е помествал статии против американците. Към тези журналисти също може да се подходи за подработка и използуване.

ФРАНЦИЯ

1. Агент "ЛАЗАРОВ" ще се използва за публикуване на материали в емигрантската преса, с цел разложение и възпрепятствуваща обединението на "Съюза на свободните журналисти" и " Свободна преса".

разширяване на икономическите, научни, културни и други връзки с всички страни заинтересовани от това, за разрешаване по мирен път с преговори всички спорни и други въпроси касаещи нашите страни и другите капиталистически страни и пр.

2. Популяризиране на голямите успехи и достижения в нашата страна във всички области на живота, популяризиране успехите и достиженията на нашия лагер, на Съветския Съюз. По такъв начин ще се разобличава буржоазната пропаганда в капиталистическите страни, която съзнателно изврящавайки истината, поддържа атмосфера на студена война, на антикомунизъм, атмосфера на неприязън и всевъзможни заблуди и предубеждения.

3. Усилване на противоамериканските и противоимпериалистическите настроения и чувства в хората в капиталистическите страни и особено в Гърция и Турция тясно зависими от САЩ, разобличаване политиката на студена война провеждана от САЩ и страните членки на НАТО, СЕНТО и др.; усилване тенденцията за провеждане на своя национална политика, в интерес на трудещите се.

4. Изостряне на съществуващите противоречия между капиталистическите страни по редица въпроси по които съществуват разногласия. Така между Гърция и Турция съществуват остри разногласия по Кипърския въпрос, по въпроса за риболова, по въпроса за взаимните териториални претенции от миналото и пр. което е довело до силно анти-гръцко настроение в Турция и обратното. Усилването на взаимните търкания и спорове между капиталистическите страни отслабва позициите на империалистите, а може да доведе и до разрив в отношенията им, какъвто беше случая с напускане щаба на НАТО в Измир от гръцките офицери по време на противогръцките погроми в Турция.

5. Разлагане на вражеските емигрантски организации и парализиране на тяхната дейност против нашата страна чрез задълбочаване на противоречията и разгаряне борбите между тях.

За сега конкретните възможности на нашето разузнаване за провеждане на мероприятия за влияние на общественото мне-

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

2. Ще се използуват възможностите на агент "250" да отпечата статии във вестник "Либерасион" и други буржоазни вестници в полза на нас и нашия лагер.

3. Ще се използуват възможностите на агент "БЕРНАР" за отпечатване на статии в пресата в наша полза.

ИТАЛИЯ

1. Ще се използуват възможностите на доверителните връзки и други за поместване в буржоазните вестници материали в наша и на нашия лагер полза.

2. Ще се използуват възможностите на доверителната връзка за указване влияние над някои висши служители от италианското министерство на външната търговия за разширяване търговските отношения с България.

3. Ще се използуват агентите "ДИНОВ" и "ДРАГНЕВ" за разлагане вражеските емигрантски организации в Италия.

АВСТРИЯ

По емиграцията.

1. Ще се изведе на временно оседание в Австрия агент "КАЧЕВ" за обработване на обектите СВРАКА и един от ръководителите на гемеджии в Австрия, с цел прекратяване на вражеската му дейност и евентуална вербовка.

2. Ще се проведе мероприятие за разлагане и обработка на обекта "ГЛАДНИК".

3. Ще се използуват агентите: "ИНДИЯ", "ПРОЛЕТ" и "РУМЕН", за да се попречи на обединяването на вражеските емигрантски организации в Австрия.

Други

1. Ще се използува доверителната връзка за публикуване в австрийските и западно-германските вестници статии в наша полза.

2. Ще се използува със същата цел /доктор/ ЦИЛЕР.

КРДОПБГДОРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

172 л.-

ШВЕЙЦАРИЯ

1. Ще се възложи на "ДИК" да отпечати в своя и в други вестници материали в наша полза.

2. Със същата цел ще се използува и връзката на резидентурата за публикуване материали в гръцки и швейцарски вестници.

АРЖЕНТИНА

Ще продължи използуването на за публикуване на материали в наша полза в пресата е редактор на вестник, който излиза в 200.000 броя и се ползува с името на авторитетен журналист.

_____1960 год.
С о Ф и я

131

УТВЪРЖДАВАМ,

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Р Е Д Л О Ж Е Н И Е

Относно провеждането някои мероприятия за известно влошаване отношенията между Турция и Гърция

Въпроса за Кипър е бил винаги една от основните причини за лошите отношения между Турция и Гърция. Въпреки че под натиска на САЩ и НАТО бяха сключени известните Цюрихски и Лондонски споразумения и бе предвидено създаването на Кипърска държава, фактите показват че както гърците така и турците не са доволни от намереното разрешение на въпроса. Западната преса съобщи вече за нови прояви на въоръжена борба между турци и гърци на острова.

Тази обстановка създава благоприятни условия за провеждане допълнителни мероприятия от наша страна с оглед още по-голямо влошаване отношенията между двете страни и с това разстройване и дейността на НАТО в този район на света.

Във връзка с гореизложеното,

П Р Е Д Л А Г А М,

С помощта на резидентурите в Анкара и Истанбул да се организира изпращането на заплашителни писма до гръцките офицери на работа в щаба на НАТО в Измир-Турция/Известно е че същите вече веднаж бяха изтеглени от този щаб във връзка с антигръцките погроми в Турция през 1955 год. и се завърнаха в Турция преди 10-12 месеца/.

За целта да се проведат следните предварителни мероприятия:

1.Да се издирят имената и адресите на гърците на работа в щаба на НАТО в Измир.Да се използуват телефонни указатели,измирската преса и др.способи.

За горните лица да се установят по възможност и други характеризиращи ги данни които могат да се използуват в процеса на проведане мероприятието.

Също и за служителя в гр. консула в Истанбул

2.Да се закупят:хартия,индига,лента за пишуща машина,както и няколко вида пликове,които биха могли да се използуват за написване писмата до гръцките офицери.

Горните материали по възможност да се закупят от книжарници или магазини от които се снабдяват и някои студенти или университети в Турция.

3.Да се издирят вестници,позиви,апели и пр.на турски студентски и националистически организации/например организацията"Кипър е турски" и др./публикувани в пресата или по друг начин по време и след антигръцките погроми в Турция.

Пасажи от същите материали да се използуват при написването на писмата.

4.Да се проучи от къде и как в Турция би могло да стане изпращането на писмата без опасност да бъдем засечени.

5.На адрес на някои от офицерите-гърци да се изпратят обработени писма от"гръцки агенти",с оглед да бъдат заловени от КРО.на Турция.

С мероприятието се цели внасяне смут всред гръцките офицери,разстройване отношенията им с турските им колеги и създаване допълнителни дипломатически усложнения между двете страни.

Строго секретно. 75 5

УТВЪРЖДАВАМ

На резидентурата в Лондон са изпратени указания с пощата от 16 февруари 1961 г. Оригинал в секция „Англия". [illegible]

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Р Е Д Л О Ж Е Н И Е

Относно провеждане мероприятия за засилване недоверието между Англия и Западна Германия.

Западногерманската икономическа и военно-политическа експанзия все повеме засяга интересите и на другите големи капиталистически страни. През 1958-1960 год. ГФР застана на второ място всред капиталистическите страни, както по обема на индустриалната продукция, така и по износа, измествайки Англия на трето място. В английския и др.западен печат нееднократно намираха място тревожни статии и др.материали, констатиращи изместването на английските стоки от пазарите на Западна Европа, Близкия и Среден изток и Латинска Америка.

Твърде сериозно се засягат "интересите на Англия" в Гърция от растящото икономическо и политическо влияние на ГФР в тази страна. Известно е, че непосредствено след края на Втората световна война английското правителство считаше Гърция за страна намираща се в нейнатах"сфера на влияние". Според някои съобщения във връзка със сесията на НАТО през декември 1960 година между представители на САЩ и ГФР били водени разговори с оглед Гърция и Турция да бъдат подпомогнати от Зап.Германия в изпълнение на военните програми, предвидени от плановете на НАТО. Трябва да се отбележи, че и преди това съобщение, позициите на ГФР в Гърция бяха вече твърде засилени. Например в общия обем външната търговия на същата ГФР е на първо място, а Англия на трето.

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

2. 76

С оглед засилване недоволството в различните английски политически, военни и търговски кръгове от постоянно засилващата се западногерманска експанзия,

П Р Е Д Л А Г А М;

да се проведат следните мероприятия:

1. Агент _____ да направи запитване по въпроса "не са ли опасно застрашени английските икономически и политически интереси" от страна на ГФР в редица страни, между които и в Гърция.

По възможност и да се изкаже по този въпрос след като предварително е сондирал мнение

"_____= ще бъде снабден от нас с някои фактически материали относно външната търговия на ГФР с Гърция и Турция, проникване на западногермански капитали в тези и други страни и пр.

2. В английския печат посредством _____ и _____ да се организира публикуването на материали по същия въпрос.

3. В гръцкия печат да се направи опит за публикации в сп." _____" чрез _____ и др., в които да се разобличава политиката на големите страни от НАТО, за които малки и бедни държави като Гърция и Турция са само разменни монети и слепи изпълнители.

По възможност публикациите да бъдат неоднократни.

_____ 1961 г.
София

НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ I-ДС
Генерал-майор _____

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно!
Екз.№ 1

П Л А Н

За провеждане на мероприятия за въздействие на общественото мнение в капиталистическите страни за сключване на мирен договор с Германия и против агресивната политика на американците и съюзниците им.

1. Използуване на материал "Х" за подсилване на общественото мнение и възможно организиране протести на кипърци против англичаните в Кипър.

За да се организира и проведе изпълнението на тази задача е необходимо:

- Да се издирят лицата, турци и гърци, живущи в Кипър, които водят активна борба за независимост и против английските бази в Кипър. На адресите на тези лица да се изпрати фотокопие от документ "Х";

- Да се издирят организациите и лицата в Турция и Гърция, които са водили и водят активна дейност за независимост на Кипър, против англичаните и техните бази, дори изхождайки от чисто националистически позиции, като организацията "Кипър е турски" и др.;

- Да се проучи в кои райони и градове на ОАР и Ирак има съсредоточени по-компактни маси турци и гърци, за да се определи мястото, от където да се изпрати документ"Х" в Кипър. Също така да се провери какво количество турци и гърци има в Англия, напуснали по една или друга причина Кипър.

Срок - 7.IX.1961 год.
Отг. - Н-к отдел I-ви

141 44

2. За усилване настроението на общественото мнение в Турция против американците и базите им на територията на Турция, а така също и за мирното разрешаване на Германския въпрос, ще се извърши следното:

а) Ще се договорим с "Агитатор" да напише статии, в които да засегне следните въпроси:

- Да издирва обществени, политически и държавни дейци в Турция, които се изказват за необходимостта от сключване на мирен договор с Германия и да не се рискува за Западен Берлин. Такива изказвания "Агитатор" да публикува;

- Популяризиране на случаи на грубо поведение на американците в Турция (дори и дребни факти), които са му станали известни по различен начин - от провинциални вестници, от събрания в градове или села, от съдилищата и пр.;

- Даване гласност чрез пресата на мирните предложения на Съветския съюз по уреждане на Германския въпрос и едновременно с това осветляване политиката на западните държави по този въпрос;

- Даване гласност в пресата на изказвания на държавни дейци от неутралните страни и такива от западните капиталистически държави, насочени към мирното уреждане на Германския въпрос.

б) Да се проведе среща с "ГАЛИБ", на която да се изясни какво може той и неговите съмишленици да направят по горните въпроси в интерес на Турция, за засилване на настроенията против американците и базите им.

в) Да се помоли "СЕИР" да излезе със статия по Германския въпрос, в която да се подчертае необходимостта от запазването на мира и мирното уреждане на Германския въпрос.

Срок - 10.IX.1961 г.
Отг. - Н-к отдел I-ви

Из архивите на ДС

91

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

3. Използуваните до сега

за поместване на материали против СЕНТО, НАТО, ХАМАРШЕЛД, в подкрепа на мирните предложения на СССР в ООН и пр. във вестниците "Ал Гомхурия", "Ахбар ел Йон", "Ал Ахбар", "Ал месаа", сп. "Роза ел Юсеф" сега ще се договорим за използуването им в следното:

- Да усилят в настоящия момент осветляването на въпроса за необходимостта от сключване на мирен договор с Германия, в подкрепа на съветските предложения по този въпрос, както и да критикуват и разобличават позицията на западните държави (САЩ, Англия, Франция и ГФР), техните агресивни намерения и опити да провалят мирното уреждане на Германския въпрос;

- Да публикуват статии против американските военни бази, особено тези в района на Близкия Изток, Гърция и Турция, които застрашават живота и безопасността на населението в този район и независимостта на държавите на чиято територия се намират.

Срок - 10.IX.1961 г.
Отг. - Н-к отдел II-ри

4. Да се изучи въпроса по използуването на гръцкия вестник "Политическа и икономическа трибуна" за поместване на материали против американските военни бази в Гърция чрез редактора от същия вестник КАРАХАЛИУС,

Срок - 15.IX.1961 г.
Отг. - Н-к отдел II-ри

5. Да се използуват възможностите за публикуване на статии в италианския печат против ракетните и други бази на НАТО в Италия и за създаване на обществено мнение в полза на съветските предложения за мирно уреждане на Германския въпрос.

Из архивите на ДС
92
КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

За целта ще бъдат използувани лицата:

- БРУНО РАНИЕРИ - за напечатване на статии във вестник "Мондо нуове";

- ИТАЛО ТОНИ - за напечатване на статии във в-к "Експресо" - орган на Радикалната партия;

- СКАРОНЕ - за публикации във вестник "Ла Конкуиста" и други социалистически вестници;

- МИКЕЛЕ и САЛЕРНО - за публикации във вестник "Паезе Сера";

- за публикации в икономическото списание "Рассеня Доганале";

- ГУИДО ВАЛАГРЕДА - за публикуване на статии в седмичното списание "Релационн интернационале";

- ДЖАНКАРЛО ВИГОРЕЛИ - за публикации в буржоазните списания "Темпо" и "Сочесо".

Срок - 20.IX.1961 г.
Отг. - Н-к отдел III-ти

6. Да се изучат възможностите

за организиране на пресконференции и интерпелации в Парламента по горните въпроси.

Срок - 15.IX.1961 г.
Отг. - Н-к отдел III-ти

7. Да се проведе среща с , за да се разбере неговото становище и възможности за провеждане на следните мероприятия:

- Да обработи свои колеги

в подкрепа на мирното уреждане на Германския въпрос, като помоли същите да излезат със статии в печата и упражнят влияние върху английските правителствени кръгове и обществеността.

При обработката на да се използува изказването на МАКМИЛЪН, че "никой на възнамерява да воюва за Берлин", като се изтъква авантюристичната политика на САЩ и германски-

КРДОПБГДСРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 05.10.2020г. Секретар:

те реваншисти, опасността, която тази политика крие за Англия и същевременно се подчертава силата и мощта на Съветския съюз и социалистическия лагер;

- Да обработи някои английски търговски кръгове в полза на мирното разрешаване на Германския въпрос, с цел последните да упражнят влияние върху правителствените среди и обществеността;

- Лично да излезе със статия в английския печат, в която да се подчертава авантюристичния характер на американската политика по Берлинския въпрос.

Срок - 25.IX.1961 г.
Отг. - Н-к отдел IV-ти

8. Да се издирват нови факти, материали и възможности за провеждане на мероприятия в горния дух и по горните въпроси, като се издирват лица, които освен публикации в пресата, да правят запитвания в парламентите, устройват пресконференции и пр. във всички по-важни страни - Турция, Гърция, Англия, САЩ, Франция, Италия, Австрия и др.

Срок - постоянен
Отг. - Началниците на отделите

9. Да се дадат точни и ясни указания на резидентурите да се заемат веднага с провеждането на горните мероприятия, както и да излизат с предложения за провеждане на нови такива.

Срок - 5.IX.1961 г.
Отг. - Началниците на отделите

29.8. 1961 година
София

НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ I-ДС
Генерал-майор Гочев

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

238
63

Строго секретно!

Във връзка с провеждането на мероприятията за въздействие е необходимо да събирате и изпращате в Центъра:

1. Попълнени и чисти бланки, бележници, хартия, папки, пликове и пр., печати и отпечатъци от тях и пр. от различни министерства и държавни учреждения (предимно Министерствата на външните и вътрешни работи, полицията, разузнаването, пропагандата, финансите и отбраната), политически партии и отделни отговорни служители от тези ведомства и организации.

2. Да се събират същите материали и от организации като НАТО, СЕНТО, Западноевропейския съюз и пр. и най-вече от техните политически и разузнавателни органи.

3. Чисти и попълнени бланки на БНК, СПЕН, "Съюз на свободните юристи", "Съюз на свободните журналисти", "Международния селски съюз" и др. национални и международни организации на вражеската емиграция и на емигрантските лидери.

4. Печати или отпечатъци на печати на горните организации с указание при какви случаи се използуват.

5. Хартия на която се печатат писма, окръжни, пропагандни листове, афиши, бюлетини и пр. материали на горните ведомства и организации.

Да се издирват материали писани с различни пишущи машини, циклостили и пр. както и документи или писма със саморъчния почерк или подпис на различни лидери на вражеската емиграция или др. емигранти.

6. Лични снимки на лица и групи от посочените организации и ведомства, както и лични и служебни писма писани по различни поводи и характеризиращи отношенията с други лица или разкриващи някои интимни или поверителни подробности.

При изпращането на посочените материали, по възможност да се отбелязва кога и от кого се вземат, кога се е работило с тях и използуват ли се още от съответните организации или лица.

139/64

Снабдяването ни с горните материали може да става евентуално и чрез книжарницата, търговския магазин или печатницата, от където си ги доставят и съответните организации и лица.

В случай, че на писмата или окръжните се нанасят някакви знаци, букви или цифри, желателно е да се установява скрития им смисъл и начин на разшифровка.

В случай, че между различни капиталистически страни (както например Турция и Гърция) или големи буржоазни политически групировки има сериозни противоречия и борби, да се издирват по възможност, издаваните различни пропагандни афиши, брошури и пр., с които в един или друг период са били разгарянни чувства на национална или междупартийна омраза (например по кипърския въпрос -многобройни антигръцки съответно антитурски позиви и др., често написани в най-груб и обиден тон и изхождащи от позициите на краен национализъм).

Лично строго секретно!
Екз.единствен.

16.3.1963,

ДО МИНИСТЪРА НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
Ген.полковник ДИКОВ
Т у к

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Р Е Д Л О Ж Е Н И Е

от ген.майор ГОСПОДИН ГОЧЕВ - н-к У-ние I-ДС.

Др.Министър,

Пред Управление I-ДС - службата за активни мероприятия и дезинформация стои задачата да предлага и провежда известни дезинформационни мероприятия и вътре в страната, главно по военна и стопанска линия, с цел отклоняване вниманието на врага от важни военни и стопански обекти. От извършената до сега проверка се установява, че империалистическите разузнавания са успели вече да се доберат със сведения за някои наши строго секретни военни и стопански обекти. Това налага да се проведат някои срочни мероприятия за дезинформиране на врага, както и системното провеждане на такива мероприятия за в бъдеще.

За тази цел е необходимо от наша страна да се установи контакт с отговорни представители на заинтересуваните учреждения и институти за съвместно обсъждане и съгласуване на мероприятията по дезинформация. Във връзка с това ПРЕДЛАГАМ:

Да се установи контакт със следните другари:

1. От Министерство на народната отбрана с генерал майор ДОБРЕВ - зам.началник ГЩ.

25 2 24
2.-

2. От Държавния комитет за планиране с др.КИРИЛ ЗАРЕВ - зам.председател на Комитета.

3. От Министерство на външната търговия с др.ДРАГАН ДРАГАНОВ - началник Управление "Търговски договори".

4. От Министерство на външните работи с др.ПЕТЪР ВУТОВ - първи зам.министър.

Установяването на връзка с посочените другари да се извърши след предварителна договореност между Вас и ръководителите на съответните учреждения. След изграждането на връзки контакт с тях да поддържа др.СИМЕОН ЦВЕТКОВ - зам. началник отдел при Управление I-ДС.

11 III 1968 год.
София

НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ I-ДС,
Генерал майор Гочев

25 015
20

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪНШНАТА ТЪРГОВИЯ

С Ръководството на Министерството на външната търговия е необходимо да се поддържа постоянен контакт по следните основни въпроси:

1. Съгласуване насоката на специалните мероприятия, които Министерство на вътрешните работи провежда по външно-търговска линия.

Главната цел на тези мероприятия е облекчаване на нашите външно-търговски мероприятия с капиталистическите държáви. За да могат тези мероприятия да оказват по-ефективна помощ на нашите външно-търговски органи, необходимо е тяхната насока (но не и самите мероприятия) предварително да се съгласува с Ръководството на Министерството на външната търговия.

2. Подобряване взаимния обмен на информация по интересуващите двете министерства въпроси, като се обръща внимание главно на следното:

а) Министерство на вътрешните работи да предоставя на Министерство на външната търговия своевременно придобитата секретна разузнавателна информация по външно-търговски и други икономически въпроси за капиталистическите държави.

б) Министерство на външната търговия да предоставя на Министерство на вътрешните работи:

- Информации и справки за трудностите, които нашите външно-търговски органи срещат при сключването на изгодни за нашата страна сделки с капиталистически фирми.

- Списък на особено дефицитните стоки за нашата страна и капиталистическите фирми, които търгуват с тези стоки.

- Копия от докладите и отчетите на нашите търговски

256 44 21

представители в капиталистическите държави.

- Копия от писма и сведения за икономически противоречия между капиталистическите държави, както и сведения какви клаузи в търговските договори и съглашения между капиталистическите държави са насочени против интересите на нашата страна.

- Да поставя задачи по икономически въпроси на капиталистическите държави за изясняване от органите на Министерство на вътрешните работи.

Контактът между двете министерства да се поддържа между председателя на Комитета по ДС и министъра на Външната търговия или неговия пръв заместник. По отделни въпроси, при спазване на необходимата конспирация, да се поддържа контакт и между началника на Управление I-ДС, неговия заместник и началник отдел "Информация" от Министерство на вътрешните работи и първия зам. министър и началник Управление търговски договори от Министерство на външната търговия.

На 8.IX.63 год. въпросите разгледани при др. Будиков - заедно с другарите Солнков и Атанасов.

Договорено: вдъхна да се поддържа с др. Вълчев - др. Будиков съгласен с поставените въпроси.

8.IX.63 год.

Светлов

05.9 1963 година
София

1

Строго секретно!
Екз.единствен!

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Б Е Л Е Ж К И

от съвещанието при др.СОЛАКОВ на 14.XI.1963 г.
по работата на служба "Б".

1. Др.К.АТАНАСОВ

Няма пунктове през които да се проконтролират мероприятията, които провеждаме. Те не протичат близко до наши доверителни връзки или агенти, чрез които да следим за резултатите от мероприятията.

2. Др.ГОЧЕВ

а) Новият план на службата трябва да се изготви съобразно указанията,които получихме от съветските другари през тази година.

б) Трябва да се измени начина на планиране, като някои въпроси се поставят в проблемно направление.

в) До сега на резидентурите са поставяни общи задачи за събиране на документация. Ако в плановете са набелязани проблемни въпроси, тогава на резидентите могат да се поставят и конкретни задачи.

г) Не трябва да се провеждат често мероприятия, които не се очаква да произведат голям ефект. По-добре е малко мероприятия, но с голям ефект.

3. Др.Я.ХРИСТОВ -

а) Мероприятията по турските изселници трябва да се обмислят по-добре. Какъв ще бъде политическия ефект, ако някои поискат да се завърнат в България.

2 ~~288~~

232.-6

16

(Др.Солаков каза, че ако някои изселници поискат да се върнат в България, ще бъдат приети).

б) Някои мероприятия биха могли да се проведат срещу Турция и Гърция и от други страни. Биха могли да се намерят журналисти, които да се изпратят в Турция с цел след това да напишат някои отрицателни статии.

Др.ИЛИН -

Службата току-що е организирана, но тя е извършила хубава работа. Сега вече всички са убедени, че службата е ефективна и нужна.

Според мен най-главната нейна слабост е липсата на база. Мероприятията се провеждат примитивно.

- Не разполагаме с необходимите данни, като лични качества, интимен живот, фотографии, за интересуващите ни лица, които могат да бъдат използувани.

- Не разполагаме с документи: подписи, бланки, печати и др.

У нас (в Съюза) има специална картотека, в която могат да се намерят подписи на държавници, бланки от Съвета на министрите и пр.

(В течение на годината ние нито веднаж не поискахме от Москва да ни изпратят някои подписи).

Би било добре ако в Турция и Гърция се изпратят за известно време хора от активната група, с цел опознаване на обстановката.

Ние не трябва да мислим, че активните мероприятия против Гърция и Турция следва да се провеждат само от тяхна територия.

Нещо което вече е написано за Турция, примерно в Египет или САЩ, след това по-лесно може да намери място в турския печат.

~~3~~ ~~247~~ 3.-

Доколкото помня ние се договорихме да поискаме в началото на следващата година да дойде специалист от Съюза (например др.Агайянц или някои от неговите заместници), който да ни помогне при разработката на плановете, който може да донесе някои документи и пр.

Др.СОЛАКОВ

Оценката на работата е положителна, доколкото това е нова служба.

Разбира се ние трябва да виждаме добре своето място.

Какво трябва да се направи:

Да се изработи план за работата на службата за 1964 година, срок до 20.XII.1963 година.

В плана да се има предвид това, което се каза от останалите другари и се набележат мероприятия:

I. ОБЩИЯТ РАЗДЕЛ ДА ОБХВАЩА

а) За разширяване на проблематиката

Да се набележат проблемните въпроси от военен, политически и икономически характер.

Естествено ние не можем да засегнем проблематиката, без да сме получили консултации от Министерство на външните работи и Министерство на търговията.

При определяне на проблемите ние ще изхождаме от интересите на целия лагер, а така също и от някои специфични въпроси в българо-гръцките и българо-турските отношения.

В плана се определят проблемите по които ще се работи и ориентировачно какви евентуални мероприятия биха могли да се предвидят от сега, без да се указват средствата.

4 ~~290~~ 25
4.- 8
48

Например по въпроса за гръцко-българските преговори. По него трябва да се проведат мероприятия, но следва да се имат предвид и някои нови моменти в сегашния етап.

б) За разширяване на документационната база и необходимите данни

Как ще подобрим през този период документацията и данните.

Да създадем и при нас картотека в която да има данни по всякаква тема.

В плана да се набележат мероприятия по създаването на такава картотека: какво ние тук ще направим, какво ще искаме от съветските другари, какво следва да свършат по резидентурите, не само в Турция но например в Париж, Рим и пр.

в) По линия на средствата за провеждане на активните мероприятия

Да се усвои пластичната бомба, ракети и всички ~~и~~ други форми, памфлети, вицове, слухове и т.н.

г) За разширяване на обсега

Какви мероприятия да проведем за използуване примерно на Франция, Алжир и други страни срещу Турция и Гърция.

д) След това да се набележат конкретни мероприятия по отделните страни и направления: Турция, Гърция, военна и икономическа дезинформация.

Проблематиката е съвършенно конкретна.

През 1964 година някои въпроси могат да претърпят изменение.

Проблематиката се има предвид не само по линия на генералната политика, но и по някои аспекти на тази политика.

Например: да вземем турската работническа партия Това е един проблем, по който могат да се проведат мероприятия за подпомагане на партията.

15.XI.1963 год.
София

ЛЛ/1976
1 екз.

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОТНОСНО: Организацията на работата по линия на "спец.групи".

I. Състояние на досегашната работа.

Работата по линия на "спец.групите" до сега е водена от линейните отдели и от окръжните управления по места. Не са разработени цялостни планове за работа по тази линия по интересуващите ни страни с обозначени цели и задачи и необходимите мероприятия за тяхното постигане и изпълнение. Извършен е подбор на известен брой агенти, подходящи за използуване при усложнена обстановка в Турция и Гърция и на някои от тях е извършена различна степен на политическа, оперативна и бойна подготовка. На няколко души бойната подготовка е стигнала до степен на запознаване с основните приоми на миннопоздривното дело.

При подбора на хората се е изхождало преди всичко от принципа за политическа пригодност и до известна степен от перспективните им възможности за работа на чужда територия в смисъл на връзките, които имат зад граница и на които биха могли да ме опрат в случай на нужда. Не се е изхождало от предварително определени конкретни задачи и въз основа на това да се търсят за изпълнението им подходящи хора.

Нито за един от подбраните хора не е разработен подробен план, в който да залегне точно какви задачи ще изпълнява, как да бъде подготвен за изпълнението именно на тези задачи, как ще бъде изведен при случай на нужда на местоизпълнението на задачите, начин на връзка след извеждането и пр.

По-голямата част от подбраните и подготвени до съответна степен агенти подлежат на по-нататъшна конкретна подготовка с оглед на конкретните задачи, които ще им бъдат определени.

Резидентурите не са работили до сега специално по линия на "спец.групи" и работата, която е извършена тук в тази насока не е координирана с тях.

II. Какво трябва да се направи по линия на работата на спец.групи.

1. Трябва да се разработи цялостен план за всяка интересуваща ни вражеска страна с конкретните задачи, които ще стоят пред нашите разузнавателни органи при усложнена обстановка.

Тези задачи трябва да бъдат разработени в следните основни направления, а именно:

а) Разузнавателни. Те трябва да обхващат:

- Събиране и изпращане в Центъра на информации от военно-стратегически характер, също така и от тактически такъв-т.е. за строеж, местонахождения и действия на военно-стратегически обекти, като ракетни, военновъздушни и военноморски бази, складове на атомни оръжия и по-големи такива на класическо оръжие, снабдителни и комуникационни бази и пр.; предвижване на крупни военни съединения; мобилизационни мероприятия, които провежда вражеската страна; координационни мероприятия, които провеждат вражеските съюзници и др.

Събиране на информации и изпращане в Центъра от вътрешно-политически характер - за настроението на различните слоеве от населението, за недоволства, паники, евакуации, гражданск мобилизации и пр.

Организиране начина на изпращането на информациите в Центъра трябва да бъде предвидено съобразно възможностите, които биха могли да съществуват при усложнена обстановка.

б) Политико-диверсионни. Тези задачи трябва да обхващат пускане на слухове от най-различен характер, увреждащи на врага; всяване на паника; дезинформационни такива и пр.

Из архивите на ДС

Постигането на тези цели трябва да бъде съчетано при необходимост с частични малки действия, като терор, диверсии, прекъсване на комуникационни връзки и др., последствията от които да бъдат психологически, смут и разстройство на политическия, икономическия и военен живот на вражеската страна.

в) Минно-подривно дело. Тези задачи трябва да обхващат - рушене комуникациите на врага на най-уязвимите звена дълбоко в неговия тил, създаване на дезорганизация в предвижването и снабдяването на армията и населението, паника и несигурност.

г) Изграждане на канали за прехвърляне на наши спец. групи и упорни пунктове за укриване и снабдяване на тези групи.

д) Други специални задачи.

Всички тези задачи трябва да се разработят основно, с оглед нашите нужди, които считаме предварително, че ще възникнат при усложнена обстановка, да се набележат интересуващите ни райони, места и обекти и с оглед на това да се отпочне цялостна подготовка по подбиране, вербовка и обучение за действие на тези хора, както от Центъра, така и от резидентурите. Трябва да бъде изградена сложна система със съответните резерви, която да е в състояние да действува и след получили се неблагополучия неуспехи и жертви, които са възможни при военна обстановка.

Връзката на групите, изпълняващи задачите по т.т. б,в, и г.с Центъра да бъде организирана съобразно ограничените възможности, които съществуват при усложнена обстановка.

2. Как и какви хора (агенти) трябва да се подбират за спец.групите.

Социалният произход на кандидатите, политическата подготовка и закалка, преданността им към нашата власт, владеенето на чужди езици и необходимите лични качества за изпълнението на спец.задачи са общ принцип за всички.

4.- 37 ч

Като се вземат предвид те - основният и най-общ принцип от който трябва да се изхожда при подбора на хората за спец.групи трябва да бъде: подбраните лица след съответна подготовка, на която да подлежат, да могат да изпълнят набелязаните им задачи.

Като се изходи от това, т.е. от конкретните задачи, които ще стоят пред нас за разрешение при усложнена обстановка, трябва да се отпочне подбора,вербовката и окомплектоването на спец.групи за разрешението на всяка от тези задачи поотделно както от Центъра, така и от резидентурите. Подготовката на отделните агенти и групи трябва да бъде също така конкретна, с оглед на задачите, които са им набелязани и с оглед на предварително набелязаният им начин на извеждане.

С оглед на перспективните задачи, необходимо е да се подбират млади хора, на които да се уреди да служат в такъв род войска, където да бъдат подготвени по специалности,които ще им бъдат необходими, като парашутизъм, радиотелеграфия,миноподривно дело, топография и пр. или в цивилният живот да изкарат съответни курсове, школи и пр.

За всеки кандидат за работа по линия на спец.групите трябва предварително да се изготвя цялостен перспективен план, в който да бъде отразено, в общи линии следното:

а) За изпълнението на какви задачи го определяме.

б) Какви налични обективни и субективни възможности има, какъв език знае, какви връзки има зад граница и къде;каква специалност има.

в) Каква допълнителна подготовка още трябва да му се проведе - политическа, оперативна, специална и пр., как, от кого, къде, кога, какви средства са необходими за това.

г) Какъв начин за извеждането му се предвижда;

Възможно ли е и необходимо ли е по време на подготовката му или преди нея да му устроим предварително легално или нелегално извеждане до мястото на действие във време на усложнена обстановка, за изучаване на обстановката там, за укрепване на връзките му и пр.ако агента е на наша територия.

д) Какъв начин на връзка му се предвижда след извеждането; как ще бъде подготвен за него и какви средства са необходими за този начин на връзка.

е) Какви средства са необходими за изпълнението на предвидените задачи на агента и в състава на каква спец.група трябва да влезне, има ли такава на лице и пр.

3. Как, от кого и къде трябва да се подбират, вербоват и подготвят кандидатите за работа по линия на "спец.групи".

Работата по линия на "спец.групите" трябва да се провежда по две линии:

а) по линия на резидентурите (въпроса ще се разработи отделно).

б) вътре в нашата страна.

Работата вътре в страната е вършена до сега от линейните отдели и по места от съответните окръжни управления. В окръжните управления пряко с нея са се занимавали окръжните началници на МВР и техните заместници по ДС. Това е дало както положително, така и отрицателно отражение. Положително отражение е дало, защото окръжните началници и техните заместници са най-подготвени оперативно и изобщо имат най-големи възможности. Отрицателно отражение е дало, защото окръжните началници и техните заместници са много заети с ред други задачи, много често за момента по-важни от работата по линия на спе.групите.

С оглед цялостно разгръщане работата по линия на "спец.групите", необходимо е в някои от окръзите, където има по-големи възможности за работа по тази линия, да бъдет определени по един оперативен работник, които да робятят по тази линия. Тези работници ще бъдат подробно запознати със задачите, които стоят за разрешение по линия на "спец.групите", те да бъдат допълнително подготвени при необходимост, ще поддържат пряк и непосредствен контакт с I управление и ще могат да разгърнат работата както трябва.

Тези работници ще бъдат натоварени и с всички останали задачи по линия на Управление I-ДС, ще следят и провеждат мероприятия по всички временно пребиваващи в нашата страна чужденци, представляващи интерес за I-во управление,както с оглед задачите по линия на "спец.групите", така и с оглед други наши цели и задачи.

Инструктори и специалисти за извършване на спец.подготовка на кандидатите трябва да бъдат намерени на място, или изпратени от Центъра.

Включването на някои от кандидатите в разни курсове, или организиране изпращането им в определен род войска ще се организира и с помощта на Центъра.

4. Отчетност.

Отчетността за извършената работа трябва да се води централно в Управлението. Досиетата на агентурата, намираща се в провинцията,обаче, трябва да бъде по места, а в Центъра трябва да има контролни такива.

За изпълнение на задачите по места, както и до сега трябва да бъдат отговорни окръжните началници на МВР и техните заместници по ДС. Това ще помогне както за указване всестранна помощ в работата по линия на спец.групите, така и по-голям контрол от близко на работниците по места.

Работата по линия на резидентурите трябва да бъде координирана с линейните отдели.

Съвместно с тях трябва да бъдат изработени общите планове по страни и доколкото няма да има отделни работници в резидентурите за работа по линия на "спец.групите", линейните отдели трябва да се чувстват отговорни за изпълнение задачите по тази линия от резидентурите.

Из архивите на ДС

5. Организиране връзката с Центъра.

За ефикасно и резултатно действие на специалните групи във време на усложнена военна обстановка за работа в Турция ще бъдат създадени най-малко 18-20 такива групи, за работа в Гърция - приблизително същото количество и за работа в други страни известно количество. При това положение, във време на усложнена обстановка-военна, с Центъра ще се поддържат различни видове връзки, но предимно рйдио-връзки, от голямо количество пунктове от различни краища на земята. За всички тях трябва да се разработи цялостна система. Например, за радиовръзките трябва да се изготвят за всеки поотделно радио-вълни, графици за работа, начини на повикване, сигнализации и пр. Всяка точка трябва да разполага с шифър. Тук в Центъра трябва да бъде организиран свързочен център-комплектуван от достатъчно количество радисти и шифровачи, снабден с необходимите средства.

Цялата тази организация трябва да бъде създавана едновременно със създаването на групите, без да бъдат назначавани или мобилизирани хора за необходимите щатни единици, но в даден момент - при нужда, веднага да е в състояние да задействува.

За това е необходимо да бъдат назначени след време двама души специалисти, един по радио-връзките и един по шифровата работа. Тези двама души ще извършват цялостната организаци по връзките -щат, план, разстановка, технически средства и материали, ще я изпробват доколкото е възможно и ще я законсервират

Едновременно с това, те ще бъдат натоварени с организацията на работата по подготовката на членовете на групите, които ще бъдат отговорни за връзките, като сами лично доколкото е възможно ще извършват тази подготовка или ще използуват и други специалисти.

6. Организиране на екипировката.

Едновременно с подготовката на образуваните групи, за да бъдат в непосредствена готовност, веднага да задействуват при нужда, необходимо е да се организира и екипировката им. Екипировката на различните групи в много случаи ще бъде различна-

Из архивите на ДС

спесифична. За това ще са необходими складове, отчетност и компетентност. Необходимо е по късно да бъде назначен един работник, който да бъде натоварен с организацията на тази работа.

7. Организация на извеждането.

При днешните съвременни средства за война и доктрините за започването и воденето й, подготвените "специални групи" трябва да са в състояние веднага да задействуват при необходимост. Извеждането им до местата където ще действуват е много сериозен проблем, затова е необходимо той да бъде предварително подготвен съвършенно точно. Болшинството от групите при днешните доктрини за започване на войната, ще се наложи да бъдат изпратени до района им за действие по въздуха -като парашутисти, някои по море, други по суша, а някои предварително изведени или нелегално.

За подготовката на този въпрос е необходимо, съвместно с МНО, съобразно перспективните ни планове да се изработи план по извеждането на нашите групи, в който да залегнат всички необходими подробности, да бъдат определени отправните пунктове, средствата и изпълнителите. Съобразно този план, изпълнителите трябва да бъдат специално подготвени, да бъдат изучени добре маршрутите и пр.

8. План за бойна готовност и действие.

След утвърждението на всички основни положения за работа по линия на "спец.групи" и след като бъдат изяснени всички основни моменти по нея, за всяка страна поотделно трябва да се изготви подробен план за бойна готовност и действие, който да обхваща следното:

а) Наличие на спец.групи и предназначението на всяка от тях, къде се намират, забронирани ли са, как ще бъдат повикани при необходимост, от кого, къде.

б) Къде, как, от кого и с какво ще бъдат екипирани.

в) Къде, как и от кого ще получат последен инструктаж.

г) Как, с какво и от кого ще бъдат изведени до мястото за действие - заангажирани (забронирани) средства и хора за това.

д) Цялостна организация на откочване действието на Центъра за връзка с групите.

Цялостната работа по линия на спец.групите да бъде насочена съобразно "плана за бойната готовност и действие" и всичко след извършената подготовка да бъде законсервирано съобразно този план.

1963 г.

Из архивите на ДС

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно!

93 41 18

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ

С Ръководството на Министерството на външните работи е необходимо да се поддържа постоянен контакт по следните основни въпроси:

1. Съгласуване насоката на специалните мероприятия, които Министерство на вътрешните работи провежда по външно-политическа линия.

Главната цел на тези мероприятия е създаване благоприятни условия в дадена капиталистическа страна - главно в Турция и Гърция за облекчаване провеждането на външно-политическия курс на НРБ. За да могат да служат колкото се може по-пълно на целите на нашата външна политика необходимо е тяхната насока (само насоката, а не и самите мероприятия) предварително да се съгласува с Ръководството на Министерството на външните работи.

2. Подобряване и разширяване взаимния обмен на информация по интересуващите двете министерства въпроси, като се обръща внимание главно на следното:

а) Министерство на вътрешните работи да предоставя на Министерство на външните работи придобитата секретна разузнавателна информация за плановете и намеренията на главните империалистически държави и на управляващите среди в Турция и Гърция по отношение на нашата страна.

б) Министерство на външните работи да информира Министерство на вътрешните работи:

- за трудностите, които среща при провеждането на външно-политическите мероприятия;

- за състоянието на отношенията на НРБ с главните империалистически държави и Турция и Гърция;

- да поставя въпроси по външно-политическа линия за изясняване от органите на Министерство на вътрешните работи;

- да предоставя на Министерство на вътрешните работи за ползуване, при спазване на необходимата конспирация, на документацията, с която разполага за капиталистическите държави.

Контактът между двете министерства да се поддържа на високо равнище - между министъра на вътрешните работи или председателя на Комитета по ДС с министъра на външните работи или първия зам. министър.

По отделни въпроси, при спазване на необходимата конспирация, да се поддържа контакт и между Началника на Управление I-ДС, неговия заместник и началник отдел "Информация" от Министерство на вътрешните работи и съответните началници отдели от Министерство на външните работи.

_____. 1963 година
София

Строго секретно!
Екз.№ 1

2731
Ж

УТВЪРЖДАВАМ
ПРЕДСЕДАТЕЛ КДС
Ген.майор
22. 1. 1964 година
С о ф и я

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

На мероприятията за политическо влияние през 1964 година.

I.

Изхождайки от задачите залегнали в Положението за работа на Разузнавателното управление при КДС, мероприятията за оказване политическо влияние през 1964 година да се провеждат в следните насоки:

1. Да се работи за разобличаване агресивните военни планове и действия на НАТО главно в района на Югоизточното командване, за отслабване връзките на Турция и Гърция с НАТО и засилване на тенденциите в тези страни за провеждане на по-самостоятелна външна политика.

2. Да се разобличава политиката и мероприятията на САЩ, ГФР и другите империалистически страни в Турция и Гърция.

3. Да се работи за разобличаване дейността на "Корпуса на мира", ЮСИА и други органи на "психологическата война" на главния враг, а така също и дейността на антикомунистическите центрове на САЩ, ГФР, Англия и Франция.

2.-

4. Да се работи за изостряне на противоречията между Турция и Гърция.

5. Да се разобличават плановете и намеренията на реакционните сили в Турция и Гърция; да се компрометират видни политически дейци и отговорни военни ръководители от щабовете на НАТО и армиите на Турция и Гърция, които действуват в интерес на чуждите империалистически сили.

6. Да се укрепват позициите на прогресивните сили и организации в Турция и Гърция.

7. Да се съдействува за създаването и разрастването на реформистични и противоправителствени тенденции в армиите на Турция и Гърция; да се създава нестабилност и недоволство сред личния им състав.

8. Да се засилват противоречията между управляващите групировки в Турция и Гърция; да се изострят отношенията между военните и управляващите буржоазни партии в тези страни.

9. Да се разобличава и компрометира неоколониалистическата политика на САЩ, ГФР, Англия и Франция спрямо ОАР и Алжир, с цел да не се допусне разширяване на техните политически, икономически и идейни позиции в тия страни.

10. Да се разобличават и дискредитират партиите, организациите, групите и отделни лица в ОАР и Алжир, на които се опират империалистите при провеждане на политиката си.

11. Да се подпомага дейността на прогресивните сили в ОАР и Алжир в борбата им срещу империалистическите домогвания и вътрешна реакция, за създаване на по-близки връзки със страните от социалистическия лагер.

ДДС 3

3.- 6

12. Да се провеждат мероприятия за подпомагане външнополитическите, икономически и търговски функции на НРБ, както и за популяризиране миролюбивата външна политика и постиженията в социалистическото строителство на НРБ и другите социалистически страни.

II.

С цел създаване база за провеждане активни мероприятия, през 1964 година да се извърши следното:

1. Да се изучат възможностите за провеждане мероприятия, които ще съдействуват за разширяване на икономическите връзки на нашата страна с Турция и Гърция.

Срок: юни 1964 година

2. Да се съберат факти и данни за накърняване националната независимост и суверенитет на Турция и Гърция от страна на САЩ и другите империалистически държави в резултат на неравноправното им положение във военните и икономически блокове както и случаи на грубо оскърбление на националните и религиозни чувства на турския и гръцкия народ, с цел подготовка и разпространение на материали, разобличаващи политиката на империалистическите държави сред турската и гръцка общественост.

Срок: август 1964 год.

3. Да се изучи положението на изселените от България турци, с оглед провеждане на мероприятия, противодействуващи на намеренията на турското правителство да използува този въпрос за създаване трудности в нашата страна.

Срок: май 1964 година

4. Да се изучи положението на живущите в Турция малцинства - кюрди, араби, гърци и други и възможностите за провеждане мероприятия сред тях в изгодна за нас насока. Да се изучи цялостно кюрдския въпрос. Да се съберат факти и данни както за положението на кюрдите, живущи в Турция, така и за кюрдите в Иран, Ирак и западноевропейските капиталистически страни, с цел да се провеждат мероприятия като контрамярка срещу подривните действия на турската реакция сред турското малцинство в нашата страна.

~~226~~ 4
4.- Я

5. Да се изучат възможностите и съберат факти и данни с цел провеждане на мероприятия за:

- засилване недоверието и насаждане подозрителност между Турция и Гърция;
- изолиране на Турция от съюзниците й и от съседните й-капиталистически страни;
- изолиране на Гърция от главните империалистически държави.

6. Да се създават доверителни връзки сред лица, заемащи отговорни места в политическия живот и печата в Турция, които да се използуват за написване на статии, в изгодна за нас насока.

7. Да се събират компрометиращи данни за дейността на гръцкия кралски двор и се обмислят възможности за провеждане на мероприятия за компрометирането му.

Срок: април 1964 година

8. Да се събират данни за онези реакционни египетски ръководители, които са привърженици на определена антикомунистическа политика и по такъв начин се явяват проводници на империалистическото влияние в ОАР, с цел провеждане на мероприятия за тяхното компрометиране.

9. Да се изучи въпроса за оказваната от САЩ "помощ" на Алжир- форми, условия и органи, чрез които се отпуща; да се събират сведения за качеството на предоставените "храни за мир" и др., с оглед провеждане на мероприятия за дискредитиране на тази "помощ".

Срок: ноември 1964 год.

10. Да се събират данни за десните и други политически дейци като МОХАМЕД ХИДЕР, МОХАМЕД БУДИАФ, КРИМ БЕЛКАСЕМ и други, с цел провеждане на мероприятия за разобличаване на реакционните сили и особено на тези, които се явяват проводници на империалистическата политика и влияние в Алжир.

11. Да се изучат възможностите в ОАР и Алжир за пускане на слухове, с оглед компрометиране политиката на САЩ и реакционните сили в арабските страни.

Срок: октомври 1964 г.

12. Да се създават доверителни връзки сред лица, заемащи отговорни места в политическия живот и печата в ОАР и Алжир, които да се използуват за написване на статии, популяризиращи нашите постижения в социалистическото строителство и успехите на миролюбивата външна политика на НРБ, изтъкващи вредата, която политиката на антикомунизъм нанася на политическите и икономически интереси на арабските народи и разобличаващи маневрите на неоколонализма.

13. Да се проучат организациите на турската икономическа емиграция в ГФР, Франция и Англия, техни клубове, водачи, адреси, има ли противоречия в тях и на каква база са създадени с цел при нужда да се използуват за провеждане на мероприятия.

Срок: ноември 1964 год.

14. Да се съберат материали за издаване на брошура "Какво е допринесла американската армия за развитието на Европа", в която да бъдат изложени действителни или близки до действителните факти за хулиганското държание на американските военни в Европа и главно в Турция и Гърция. Брошурата да се разпространи в Турция и Гърция и някои други западноевропейски страни.

Срок: август 1964 г.

15. Да се проучат организациите на гръцката икономическа емиграция в ГФР, Англия и Австрия, адреси, клубове, водачи, има ли противоречия сред тях и на каква база са те, с оглед използуването им при провеждане на някои мероприятия.

Срок: ноември 1964 год.

~~278~~
6.- 9
6

16. Да се организира системно събиране на данни, документи и други материали, които да се използуват при провеждане на мероприятия за въздействие:

- Компрометиращи данни за турски и гръцки държавни и политически ръководители и връзките им със САЩ, ГФР и Англия, характеристика на националистическите групировки и отделни висши офицери от турската и гръцката армии.

- Противоречия между отделни буржоазни партии, групировки и отделни деятели в Турция и Гърция.

- Данни за противоречията между Гърция и Турция по риболова, териториалните води и Кипър, слухове и инциденти между турски, гръцки и други граждани на страните от НАТО.

- Дейността на официалните учреждения на САЩ, Англия, ГФР и Франция в ОАР и Алжир - посолства, мисии, пропагандни институти, организации от типа на "Корпуса на мира" на САЩ и други.

- Дейността на отделни разузнавачи, активни дипломати и журналисти на западните страни в ОАР и Алжир, подходящи за компрометиране.

- Противоречията между империалистическите страни в ОАР и Алжир.

- Икономически и други съглашения и договори с тежки и неблагоприятни условия за ОАР и Алжир и под чий натиск са били сключени.

- Компрометиращи данни за държавни, политически и военни ръководители в ОАР и Алжир, явяващи се опора и проводници на политиката на империалистите в тези страни.

- Данни за накърняване националното достойнство на местните жители в ОАР и Алжир от представители на западните страни.

~~204~~ 7
7.- 10

III.

През първото тримесечие на 1964 година да се проведат следните мероприятия:

1. Да се подготви и разпространи позив от името на студентска националистическа организация в Анкарския и Истанбулския университети, призоваващ турската младеж на борба срещу домогванията на десните и реакционни сили в страната.

2. Да се разпространи позив от името на фиктивната организация "Съюз на младите ататюркски офицери," в който да се критикува турското правителство, че не провежда политика в духа на 27 май.

От името на същата организация по-късно да се разпратят заплашителни писма до някои отявлени реакционери и американски представители в Турция.

3. Да се проведе мероприятие за компрометиране на началника на генералния щаб на турската армия - генерал СУНАЙ.

4. Да се изготви и разпространи възвание от името на "група офицери" в гръцката армия, с което да се окаже въздействие на гръцкото правителство за провеждане на по-самостоятелна външна политика. Възванието да бъде с антиимпериалистическа насоченост.

5. Да се изготви и разпространи документ, изхождащ от въоръжените сили на САЩ, с който се дават указания за запазване в тайна случаите на аварии с атомни оръжия и техника в района на Средиземно море и радиоактивното заразяване на гръцките териториални води, в резултат на тези аварии.

?!

~~280~~ 8

8.- II

6. Да се изработи и разпространи документ, съдържащ данни за споразумение за доставка на оръжие от ГФР на Израел, с цел да се изострят отношенията между ГФР и ОАР и се попречи на западногерманската експанзия.

IV.

Въз основа на получаваните данни в резултат на изпълнение проучвателните мероприятия по настоящия план и в зависимост от обстановката в края на всяко тримесечие ще се набелязват конкретни активни мероприятия за следващото тримесечие.

7 I. 1964 година
София

ПРЕДЛАГА
Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-КДС
Ген.майор Горев

2 екз.
ЛЛ/409

6

Строго секретно!
Екз.единствен!

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

НЯКОИ БЕЛЕЖКИ

по активните мероприятия, които др.ИЛИН направи след завръщането си от отпуск.

I. По Гърция

1. Генерална линия - в настоящия момент е необходимо с всички способи каквито имаме да намерим начин за да доведем до гръцкото обществено мнение какво място американците искат да отредят на Гърция в една бъдеща война. Американците искат щото целия съветски удар да падне на Гърция, а не на 6-тия американски флот, т.е. да отместят атомния удар на СССР от 6-тия флот и да го стоварят върху Гърция, без да се считат с гръцкия народ и страна.

2. Понастоящем в Гърция се води борба между германци, американци, англичани и французи и на нас е изгодно да ударим първо американците, англичаните и германците. Сега ние можем да постъпваме от френски позиции и това е изгодно за нас.

II. По Турция

Генералната линия трябва да бъде: компрометация на американците в Турция пред турското обществено мнение.

На каква база? На базата на това, че американците подкрепят поддръжниците на Мендерес, които те искат да докарат на власт в Турция.

Американците поддържат партията на справедливостта.

7 ~~295~~
28 2.- 5 11

III. По Кипър и гръцко-турските отношения.

Генерална линия - трябва да бъде: противопоставяне на всякакво изпращане на войски на НАТО в Кипър.

Ние можем да поддържаме като един от вариантите идеята за изпращане на войски в Кипър от името на ООН, в които да участвуват и неутрални страни.

Две забележки:

а) Англичаните сега се убедили в това, че Макариос станал голям патриот на своята страна и желае да се отърве както от англичаните, така и от турците и гърците. Затова те са решили да го компрометират пред кипърците. Англичаните са се заели сега да разпространяват дезинформации, че Макариос провежда проанглийска политика. Някога действително Макариос провеждаше английска политика. Използувайки този факт англичаните искат да го дискредитират в лицето на кипърския народ.

б) В настояще време когато излезе обръщението на Н.С.Хрушчов по въпроса за пограничните конфликти и спорове, и когато това обръщение се поддържа от целия социалистически лагер и много несоциалистически страни, сега у нас има линия да не се изострят отношенията между граничещи страни.

В частност не се препоръчва да се изострят гръцко-турските отношения и да се стига до конфликти. Това не е политически изгодно.

Същото се отнася и до арабско-израелските отношения - да не се разгарят пограничните конфликти между страните.

Това обаче не означава, че ние трябва напълно да се отказваме от такива мероприятия.

24.II.1964 год.
София
1 екз.
ЛЛ/484

Отч. тетр. 1964 г. пор. № 10.

12 ~~294~~ 53
9

Секретно от особена важност!
Екз.№ 1

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Дейността на Службата за активни мероприятия и дезинформация при Управление I-КДС.

Службата за активни мероприятия и дезинформация към отдел "Информация", която беше създадена в края на 1962 година след идването на др. Серяков от Съветския съюз, понастоящем има следната структура:

1. Началник.
2. Един оперативен работник по линия на Турция.
3. Един оперативен работник по линия на Гърция.
4. Един оперативен работник по арабските страни.
5. Един оперативен работник по военна дезинформация.
6. Един оперативен работник по икономическа дезинформация.
7. Един оперативен работник по документация.
8. Един технически сътрудник по документацията.

В дейността си през 1963 година службата се придържаше главно към изработените планове за провеждане на мероприятия по Турция и Гърция, а от началото на 1964 година беше изработен цялостен план.

13 ~~295~~ 10
2.- 54

I.

От създаването на службата до сега е извършено следното:

На територията на Турция и Гърция бяха проведени редица мероприятия, насочени против САЩ, целящи разобличаване тяхната политика, засилване на антиамериканските настроения сред турската и гръцката общественост, дискредитиране на американците в лицето на турския и гръцкия народ, разобличаване на крайно-реакционните сили в Турция и Гърция и подпомагане на демократичните и прогресивни сили в тези страни.

Повечето от проведените мероприятия дадоха добър ефект. В това отношение могат да се посочат следните:

1. Разпространяването през февруари 1963 година в Турция на листовка от името на "ататюркско крило" на ЕМИНСЮ - крайно реакционна организация на запасни офицери. В резултат на това мероприятие, на което беше дадена широка гласност в турския печат, се засилиха антиамериканските и антинатовски настроения сред турската общественост, а ръководството на ЕМИНСЮ беше дадено под съд.

2. Разпространяването в Анкара и Истанбул през май 1963 година на позив от името на крайно десни елементи от опозиционната Партия на справедливостта (ПС) с подстрекателско и заплашително съдържание против правителството на ИНЬОНЮ, ГЮРСЕЛ и НРП. В резултат на мероприятието вътрешнополитическата борба в Турция се изостри, обленчи се положението на реформистките сили, тъй като правителството предприе известни мерки срещу крайно-десните елементи.

3. Разпространяването в Турция през ноември 1963 година на възвание от името на "Комитет за защита на подсъдимите от 21 май". По агентурен път беше изяснено, че това

~~44~~ ~~216~~ 11
3.- ~~55~~

възвание е предизвикало сериозна тревога сред турските управляващи и военни кръгове. Били са предприети специални мерки за "успокояване духовете в армията".

4. Разпространяването в Истанбул през януари 1964 г. на позив от името на фиктивна организация "Кипър е гръцки - Истанбулски филиал". Мероприятието допринесе за по-нататъшното изостряне на отношенията между страните от юго-източното крило на НАТО, както и за усложняване на вътрешно-политическата обстановка в Турция.

5. Разпространената в Гърция през юни 1963 година "прокламация" от името на група офицери от гръцката армия, с антиамериканско и антикараманлиско съдържание. Мероприятието ускори падането на правителството на КАРАМАНЛИС, внесе сериозни смущения във висшето командване на гръцката армия и засили антиамериканските настроения сред гръцката общественост.

6. Разпространен в Гърция през август 1963 година "част от документ" на партията на Караманлис -"Национален радикален съюз" (ЕРЕ). С това мероприятие беше засилено настроението срещу крайно десните елементи в Гърция и косвено срещу американците.

Освен посочените мероприятия както в Турция, така и в Гърция бяха проведени и редица други мероприятия от подобен род, за конкретния ефект от които данни неможахме да получим. По повечето от тези мероприятия обаче имаше известни сигнали, от които по косвен път може да се направи извод, че са изиграли известна роля в желаната от нас насока.

Анализът на проведените до сега от службата мероприятия показва, че както в Турция, така и в Гърция съществуват благоприятни условия за работа срещу САЩ за разобличаване на крайно реакционните политически и военни дейци и за отслабване юго-източното крило на НАТО.

~~15~~ ~~197~~
4.- 86
12

В плана на службата за 1964 година се предвиждат редица проучвателни задачи, като събиране на данни за накърняване националните интереси и достойнство на турския и гръцкия народи от страна на САЩ. Изпълнението на тези задачи ще ни даде възможност в недалечно бъдеще да проведем нови мероприятия за по-нататъшното дискредитиране на политиката на САЩ на Балканите и плановете на НАТО пред лицето на турския и гръцкия народи.

За разобличаване и компрометиране на неоколониалистичната политика на САЩ и техните съюзници от НАТО и по-конкретно дейността на "Корпуса на мира", ЮСИА и другите органи на "психологическата война" се предвижда проучването и провеждането на активни мероприятия на територите на някои слаборазвити страни и на първо място в ОАР и Алжир.

Предвидено е също така да се изяснят нашите възможности за провеждане на допълнителни активни мероприятия в някои западноевропейски страни.

II.

За провеждане на дезинформационни мероприятия по въпроси, свързани с отбраната на страната беше установен контакт с ГЩ на МНО, както и с II и III управления КДС. Бяха обобщени всички данни, станали достояние на вражеските разузнавания и бяха уточнени по-важните въпроси и обекти от военен характер, по които се проявява особен интерес от страна на врага.

Съвместно с ГЩ на МНО са набелязани най-важните мероприятия, които следва да се провеждат през периода 1964-1965 година за дезинформиране на противника. Предвидените мероприятия са насочени към укриване на най-важните военни обекти и поделения и въвеждане противника в заблуждение по отношение на тях.

~~16~~ ~~298~~
5.-~~81~~
13

В изпълнение на утвърдените по тази линия мероприятия до сега са подготвени две дезинформации - една за американското и една за италианското разузнавания. Основното предназначение на тези дезинформации е да се укрепи положението на съответните два агента и да се създадат благоприятни условия за по-нататъшно придвижване на лъжливи данни към противника.

III.

За провеждане на дезинформационни мероприятия по линия на икономиката беше установен контакт с Министерство на външната търговия и бяха изучени някои от най-важните въпроси от икономически характер на капиталистически държави, с които нашата страна е заинтересувана да разширява търговските си връзки. Конкретен план за провеждане на мероприятия по тази линия още не е изработен.

IV.

Значителна работа бе извършена и по създаване на документационната и материална база на службата.

Използувани бяха възможностите в страната, като архивите на Министерство на вътрешните работи и особено отделите на II управление, занимаващи се с разработка на капиталистическите легации, на Министерство на външните работи, Външна търговия и външно-търговските централи за набавяне на някои документи главно за Турция и Гърция и за някои други капиталистически страни.

Прегледани бяха и редица дела на дипломати от капиталистическите страни, от които бяха иззети подписи и други документи на някои интересуващи ни лица.

Използувани бяха и възможностите на нашите резидентури зад граница за набавяне на образци от документи,

~~17~~ ~~219~~
6.-~~58~~
14

бланки, печати от държавни учреждения, както и отделни почерци и автографи на видни буржоазни политически и военни деятели главно от Турция и Гърция.

В службата бяха набавени и различни видове пишущи машини и отделни шрифтове, хартии, мастила, индига и други, с помощта на които могат да се изготвят необходимите материали и документи.

Все още обаче в службата няма създадена една систематизирана по страни и категории документация. Базата, с която разполага службата, е все още недостатъчна както по обем, така и по обхват.

13.IV.1964 година
С о ф и я

2 екз.
ЛЛ/ 988

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително!

1

Д О К Л А Д

За работата на служба 7 при управление I-во,КДС.

Оценката на Майския пленум за органите на ДС,критиката на органите в Политбюро,тревогата на Политбюро и оценката дадена в доклада на др.Министър за работата на управление I-во КДС за неизползуваните възможности против главния враг,Турция и Гърция се отнасят и за нашето съвсем малко подразделение в КДС.

Сферата на дейноста на нашата служба,определена от утвърденото за нея положение,по същество е много важна.Тя обхваща борбата срещу много важни сектори на дейноста на главния враг,Турция и Гърция,която борба,в нашата страна,главно ние сме натоварени да организираме и осъществяваме.

Целият империалистически лагер,начело с САЩ,в подготовката си на нова световна война,много отдавна работи и е постигнал сериозни резултати в областите срещу които е насочена нашата дейност,а ние едва сега започваме.Противникът години наред провежда планомерна,системна и огромна по мащаби дейност за строеж на военни и военнопотенциални обекти на териториите на Турция и Гърция;Провежда много широка и активна разузнавателна дейност срещу нашата страна и нашия лагер,като активно използуват нашата вражеска емиграция,като при това организирано провеждат масови мероприятия за създаване нови изменници на родината с цел политически ефект и включването им в борбата против нас;САЩ,Гърция,Турция и другите страни от НАТО създадоха,разширяват и усъвършенствуто специалните войски,като им отделят място,равно на другите родове войски в бъдещата световна война и [illegible]

Всичко това задължава,наред с всички подразделения на МВР и нашата служба да активизира целенасочено,добре обмислено и плодотворно,дейноста си до максимум в направленията,които са ни определени.

Конкретната,основателна критика,която беше отправена на съвещанието на МВР по отношение на дейноста на управлението, представляваща наш сектор за работа,по някои мирновременни

обекти, говори също, че трябва с тревога да се замислим за максимално активизиране на нашата работа.

Организационният период на нашата служба продължава-в смисъл, попълване на щата ни, организиране работата ни зад граница и пр. Но периодът на изясняване задачите за отпочване на пълнокръвна работа от наличния състав завърши. Този период, ние междувременно използувахме, като изучихме много възможности за бъдещата ни работа, натрупахме доста материали, много от които сега ще можем конкретно да използуваме.

През този период, в общи линии от наличният състав на службата беше извършено следното:

1. Изготвено беше "Положение" за работата на службата.

2. Събрани и обобщени бяха всички налични материали, при нас, в РУМНО и в други някои инстанции, за най-важните райони и намиращите с в тях интересуващи ни обекти в Турция и Гърция. Снабдихме се с карти-топографски и други за тези райони и изработихме наши оперативни карти за тях, като нанесохме на тях всички известни ни важни обекти.

3. Събрахме и обобщихме всички налични материали у нас за специалните войски на САЩ, Турция и Гърция, изготвихме подроб ни справки и ги доложихме на ръководството на министерството и Комитета.

4. Снабдихме се с уставите на Турция-а/За борба с противникови диверсионни групи и б/. За психологическа война, които ще ни бъдат необходими в конкретната ни работа.

5. Сдобихме се с каталог за образците на въоръжение на американските димерсионно-разузнавателни групи.

6. Приведохме в известност наличната агентура, на наша територия, подготвяна за изпълнение на задачи по наша линия и отпочнахме работа по нея.

7. Прегледан беше контингента от проучени лица от управле нието и бяха заделени тези, за които има данни, че в една, или др друга насока биха могли да бъдат използувани за наша работа.

8. Проучени бяха много български граждани, притежаващи някои качества, които биха могли да бъдат полезни за наша работа и заделени някои по които ще работим.

9. Отпочната беше работа по три мирновременни обекта- "Черният", "Изменник" и "Х".

10. Сложено е началото на работата в резидентурите с които ще работим за сега-в Турция, Гърция, САЩ, Англия, Франция и Италия.

Из архивите на ДС
133

От досегашната ни работа могат да се направят следните с основни изводи:

1. Периодът на организацията на работата и на изясняване задачите ни, по ред причини продължи доста. Това даде до извест на степен отрицателни последствия. В някои от работниците се получи неувереност в бъдещото развитие на работата на служ-бата.

2. По изучаването на възможностите за работа, по търсене-то и изучаването на контингенти и наводки за вербовка на под-ходяща за наша работа агентура ние извършихме много. Прегледах-ме голямо количество изучен контингент, проучихме много лица по някои подходящи за наша работа признаци, изучихме ред въпро-си и проблеми по интересуващата ни оперативна обстановка и по насоките на нашата бъдаща работа и набрахме доста материа-ли, много от които ще ни влезнат в работа.

След изясняването на задачите ни, работата ни в тази на-сока трябва да продължи. Задачите на нашата служба са много тежки. За тяхното разрешение се изисква намирането на най-бла-гоприятните решения. По създаването на агентурно-оперативната база, дотолкова доколкото нашата агентура трябва да отговаря на ред особенни условия, се изисква голяма прицизност в нашата работа.

За проникване до интересуващите ни обекти, се изисква от нас умело използуване на най-подходящи форми, насоки и пътища на работа, голяма гъвкавост и умение и много добре да познаваме съответната оперативна обстановка.

За постигане на това се изисква упорита работа на доста широк фронт, за да можем от многото, да се установим на малко но най-ценно и най-качествено.

Напр. от анализа на досегашната работа на резидентурите в интересуващите ни страни, е ясно, че по създаването на аген-турна база на противникова територия, пряко, чрез резидентурите ще срещнем големи трудности. Това особенно важи за Турция. Сле-дователно, ние трябва да търсим други пътища-работа чрез трети страни, агент-вербовчици, организация на вербовачната ни работа под чужд флаг и пр. Ние бяхме насочени от ръководството на уп-равлението в това направление. Отлочнахме ~~някои разработки~~ работа по някои обекти за извеждането ~~на наша агентура~~ в З. Европа, където има много турци и гърци на работа и в Близкия изток, където има възмож-ности за работа срещу Турция. Още в началото срещнахме доста т трудности и още ще срещаме такива. Много от тях не ще ни се

отдаде да преодолеем, разработките ще отпаднат, ще трябва да търсим нова агентура, нови възможности, нови пътища за разрешаване на стоящите пред нас задачи.

По работата по мирновременните обекти, пък възникват трудности от друг характер. Изучаването на конкретната обстановка около интересуващите ни обекти, като първично условие за провеждане на мероприятията, изисква създаването на собствена агентурна база. Извеждането на такава агентура, за изпълнението само на тези задачи струва скъпо, извеждането й е свързано с ред трудности, преодоляването на които често пъти не зависи от нас. При това, често пъти, не може да се даде предварително гаранция, че тя ще изпълни задачите, за които е предназначена.

От използуването на агентурната база на другите подразделения на управлението и на КДС не се отказваме. Но досегашната ни работа показа до голяма степен, че такива възможности, или не съществуват, или ако съществуват, те доколкото са създадени с други цели и за изпълнението на други задачи, трудно могат да се приспособят и преорганизират за използуването и за разрешението на нашите задачи.

Работата по двете разработки, които водим за сега в това направление ни доведе до горните изводи.

Работата ни по разработката на специалните войски на САЩ, Турция/Гърция и другите страни от НАТО ни изправя пред разрешение на проблеми от естество, различно, от горните и съответно пред трудности, различни от горните.

До сега по тази линия, от нашата страна конкретно никой не е работил. И по тази линия трябва да създаваме собствена агентурна база-за проникване в тези войски. Агентурата за тази цел, трябва да отговаря на ред условия, работата с нея ще бъде много спесифична.

Анализът на наличните материали за тези войски, дава основание да вярваме, че ще ни се отдаде да използуваме някои възможности за проникване в тях. Ние имаме някои идеи в това отношение и ще излезнем с предложения пред ръководството, за да отпочнем активна работа и по тази линия.

3. По работата по наличната, наследена от линейните отдели, агентура, намираща се на наша територия, търпим сериозна критика.

Известна част от тази агентура се указа непригодна за изпълнение на нашите задачи при новите изисквания, възникнали след изясняването и уточняването на задачите ни.

Из архивите на ДС

Друга част от нея, обаче, особенно от тази по турска линия може да бъде използувана в една, или друга насока и няма да бъде изоставена.

През изтеклия организационен период, ние се срещнахме с някои от тези агенти, за почти всички изготвихме планове съвместно с окръжните управления на МВР, в които залегнаха мероприятия за проверка, за укрепване на връзките им с тяхните близки зад граница, за подготовка условия за извеждане на временно оседание, като гости, зад граница, за обучение и пр. Но чакайки изясняването на задачите, ние предоставихме работата по тях почти изцяло на окръжните управления. Не проконтролирахме изпълнението на плановете и работата по по-голямата част от тези агенти беше занимарена, а по някои от тях нищо не се работи.

От тази агентура по турска линия 8 души бяха изпратени това лято по за 25 дена на специално военно обучение. Постигнатите резултати са много добри, но работата по тях трябва да продължи в духа на уточнените задачи.

Сега ние анализираме наличните материали за всичката тази агентура и даваме определена насока на работата по всеки един от тях, по който излизаме с становище, че отговаря на изискванията за изпълнение на едни, или други наши задачи. Някои от тях ще помъчим да изпратим на временно оседание в Турция, за изучаване близките им там и обстановката около интересуващи ни обекти, други ще използуваме, като чрез тях привлечем тяхните близки да дойдат да им гостуват на наша територия, трети ще използуваме в същите насоки по отношение на тяхни близки заминали като работници в З.Европа. За двама агенти, изучаваме възможностите за извеждането им някои западноевропейски страни, на по продължително оседание с цел изучаването на тяхните близки, намиращи се там и на турският контингент, изобщо и подготвяне условия за извършване на вербовачна работа.

По известна част от тази агентура ще дадем насока на работата ни да бъдат обучавани, проверявани, възпитавани и тренирани, за да бъдат готови за изпълнение на наши задачи при усложнена обстановка зад граница.

4. По набирането на нова агентура, по всички линии на нашата работа ние имаме създадена известна база, от проучен контингент, но след изясняването на задачите, насоките на работата и изискванията, тази база се указа недостатъчна. От проучените лица, които по някои признаци сме заделили, като подходящи за

наша работа, голяма част отпада. Необходимо е да продължим усилията в тази насока, особено по гръцка линия, по която в момента нямаме нито едно лица, проучено, по което можем да вземем становище, че може да се работи по него за вербовка.

Особено упорито трябва да търсим наводки за агенти, за провеждането на мирновременните мероприятия, за разработка на специалните войски и за агент-вербовчици, за извеждане на оседа ние зад граница.

За сега работим по двама агенти, турци, които искаме да из ведем на по продължително оседание в З.Европа, един-ерменец, за извеждане в близкия изток, трима за извеждане в Англия работата по мирновременни мероприятия. Набелязали сме един агент на II-ро управление за извеждане на временно оседание в Италия за изпълнение на задачи по мирновременни мероприятия.

5. По работата на резидентурите. Поставено е началото й в резидентурите в Гърция-запознати са с задачите резидента и опер.р-ка който ще изпълнява наши задачи; в Турция-запознат е с задачите опер.р-ка, който ще изпълнява нашите задачи; В САЩ, Италия, Англия и Франция, където ще бъдат изпълнявани наши задачи за сега само по специалните войски, са писани писма с задачи те в тази насоки и са им изпратени справки от наличните матери али по спец.войски. Резидента в Италия е запознат подробно с задачите в тази насока.

6. Нашата служба е нова. По по голяма част от направления та в които работим, до сега никой не е работил. Наред с засегнатите по горе проблеми, има още много такива, които стоят пред нас за разрешение. Ще възникнат и нови. В някой области на нашата ра бота нямаме никакъв опит, няма и лекции. За изпълнението на някои мероприятия нямаме никаква материалнотехническа база.

По тези въпроси ще търсим помощ на другарите съветници.

Основното, обаче, остава в нас. Всеки от нас, освен член на колектива, представлява и самостоятелна оперативна единица, в областа на своя сектор и в рамките на своите задачи. Това задъл жава всеки от нас задълбочено да изучава проблемите които въз никват във връзка с изпълнението на стоящите задачи, оперативна та обстановка и пр., да търси фарми, методи, начини, насоки, пътища и средства за разрешение на тези задачи, да излиза с инициати ви и добре и цялостно отработени предложения, както по насоките на работата, така и по мероприятията за изпълнението на задачите Това трябва да стига до там, че въз основа на общите, изяснени цели и задачи, всеки опер.работник от нас, самостоятелно да опре-

деля и предлага, обекти за работа, нови задачи за разрешение по търсене на нови обекти, по изучаване на обекти, по разработка на обекти, по създаване на агентурна база с различни цели и предназначения и пр.

Така трябва да се оформи стила, метода и организацията на работата на нашия колектив.

За да се постигне това, обаче, трябва упорита работа. Защото теоритически идеи могат винаги да се дават много. А конкретните идеи изискват конкретни данни, за което е нуждно проучването на много хора, на много проблеми, на оперативните обстановки в много области, райони и пр.

За постигането на това, ще трябва да търсим упорито, но при спазване на всички принципи на конспирацията и помоща на другите подразделения на управлението и КДС, на другарите от РУМНО и на други институти. Особено тесен контакт ще се наложи да имаме по мирновременните обекти с IV-ти отдел на управлението ни.

Тези елементи от стила, метода и организацията на нашата работа съществуват и сега в нашия колектив. Но ние трябва още повече да ги засилим, да ги задълбочим, да проявим още по голяма енергичност, експедитивност, упоритост и най-важното-неприклонност пред трудностите.

Трябва да се отбележи, че при нас, при сегашният стадий на работата се виждат много трудности (~~и за много~~ от тях не се ~~виждат~~ начини за проеделяването им). Това се дължи преди всичко на обстоятелството, че много проблеми не са още доизучени, че имаме малка агентурнооперативна база за опериране и че все още в много от конкретните сектори на нашата работа нямаме наш собствен, натрупан положителен, или отрицателен опит. Това положение постепенно ще се изменя, все повече ще преодоляваме трудностите. Особеният характер на нашата работа, обаче не ни дава право да допускаме отрицателен опит, защото всяко наше недомислие, може да доведе до грешки, които от своя страна почти всякога ще довеждат до много сериозни отрицателни политически и други последствия. От нас зависи да поставим здраво начало на работата на нашата служба. Качественото изпълнение на задачите, обаче не бива в никакъв случай да бъде за сметка на забавянето им.

7. На всички ни е известно, че нашата служебна работа трябва да се опира на партийнополитическата такава. Ние сме малък колектив като отделна служба. Следващата година, съгласно становището на ръководството на управлението и на КДС, по нашия щат

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

ние ще се уверим.

Досегашната дейност на нашата партийна група търпи сериозна критика. Ние проведохме много малко мероприятия от спустнатите от партийната организация такива. По собствена инициатива не сме провели никакви допълнителни, спесифични за нашия колекти

Партийнополитическата работа при нас трябва да подпомага създаването на база за по добро изпълнение на служебните задачи В това отношение може и трябва много да се направи.

Всички ние имаме голяма нужда от повишаването на знанията си в областа на оперативната подготовка, на техническите си знания, на военното дело, на цялостната обстановка в страните срещу които работим/география, история, бит, нрави и обичаи, икономика, политика, военно дело, култура, изкуства, законодателство, оперативна обстановка и пр. и пр./, на общата си култура, на изиковата си подготовка и пр. и пр. Ние работим в това отношение, но недостатъчно. Необходимо е много повече да работим, защото ще се сблъскаме с много проблеми в тези области, особенно, като изходим от обстоятелството, че общо взето, не можем да се похвалим с натрупани много знания в много от тези области.

В това отношение партийната група и специално партийният отговорник трябва да излиза с повече инициативи, да препоръчва индивидуални и организира колективни мероприятия.

Недостатъчно мероприятия провеждаме и от рода на препоръчаните, съгласно решенията на партийната организация за укрепване на колектива, за указване на политиковъзпитателно въздействие на жените и пр. Инициативите на нашия партиен отговорник и в това отношение са недостатъчни. И членовете на партийната ни група не могат да се похвалят, че са го подкрепили в това отношение.

8. До тук изброените основни изводи за нашата служебна и партийнополитическа работа, се отнасят в една, или друга степен, в един или друг аспект за всички нас. Дотолкова, доколкото нашата работа не е добила конкретен израз, ние не можем да направим и конкретен анализ на работата на всеки опер. работник, в който да отразим конкретни положителни страни и слабости по основните показатели на оперативната работа изобщо, като вербовачна работа, ръководство и възпитание на агентура, проверка на агентура, информационна работа, комбинации и пр.

Ако трябва, обаче да се спрем, при сегашния етап на работата на някои общи персонални изводи, без да се спираме на положителните страни, за които говорихме до сега, би могло да се каже

9

за всеки от нас следното:

а/.Н-ка на службата:През време на периода до изясняването на задачите,не можа в достатъчна степен да разработи задачи по създаване база за бъдещата работа,на всички работници.Въз основа на общите указания и на утвърденото "Положение" за нашата работа,след 10.III.т.г.можеха да бъдат изучени много повече проблеми във връзка с бъдещата наша работа,можеше да бъде изучена много по добре общата и оперативна обстановка в Турция и Гърция,можеха да бъдат изучени много повече възможности,канали и насока за бъдещата наша работа,много по голям контингент от хора,които по първични данни имат потенциални възможности за наша работа и да бъдат полезни сега и пр.

Организационният период и доизясняването на нашите задачи ще продължи още,но въз основа на сегашното положение,ние имаме много широко поле за действие.В нашата работа трябва да създадем по голяма стегнатост,да премине тя напълно на планови начала,до степен,всеки ден да си планираме времето,което за сега не правим.А за това,че не го правим,н-ка на службата,единствен е отговорен.

Обективните условия,като липса на стая,където да бъдат обсъждани спокойно въпросите,са представлявали известна пречка в това отношение,но не най-главната.

б/.Зам.н-ка на службата-др.Кръстев:Същият отговаря пряко и за работата по гръцка линия.

Като зам.н-к на службата [redacted] не проявяваше достатъчно самоинициатива в търсене пътища, начини, средства и пр. за създаване база за бъдещата наша работа.Не търсеше достатъчно упорито проблемите,които стоят пред нас и начините за разрешението им.А такива проблеми има много и ние сами трябва да ги търсим и изучаваме,като изхождаме от общите задачи и направления дадени ни от ръководството и залегнали в нашия основен документ. [redacted]

Като отговарящ за работата по гръцка линия [redacted] не се задълбочи достатъчно в този сектор,в резултат на което сега нямаме издирени агенти,освен "Пиер",които да бъдат използувани в една или друга насока за наша работа. [redacted] проучени лица,по които [redacted] може да се вземе становище,че може да се работи по тях с една,или друга цел; [redacted] изучени възможности по които да може да се каже,че могат да бъдат рационално изпол

Из архивите на ДС

141

7 сл

10

зувани за създаване на агентурна база.

По мирновременните обекти, др. Кръстев се зае упорито и резултати ще има

От другаря Кръстев се изисква по голяма самоинициатива и то не само по сектора по който работи, а и по цялостната работа на службата, повече конкретни предложения.

в). Др. Донов, който работи по турска линия: Недостатъчно упорито се занимава с изучаването на общата и оперативна обстановка в Турция. Необходимо е да проявавя по голяма самостоятелност, по голяма активност и експедитивност и по голяма задълбоченост в обмисляне на предлаганите от него мероприятия и комбинации. Той има при себе си материалите на много агенти и данни за много проучени лица. Много от тях могат да бъдат използувани в една, или друга насока за наша работа, а от други трябва да се очистим. Това можеше да стане до сега, ако бяха съблюдавани от негова страна горните препоръки.

г). Др. Ангел Илчев, който работи по гръцка линия: Необходимо е да се заеме по сериозно и по задълбочено с издирване на конкретни възможности за разрешение на стоящите пред него задачи и да доведе тази работа до конкретни резултати-намиране наводки за вербовки, вербовка на агентура, сдобиване на такава от други поделения и пр.

Основното, главното в нашата работа сега, а то ще бъде и за в бъдаще е създаването на агентурна база за изпълнение на нашите задачи. На нас всички е ясно, че ни е необходима не каква да е агентурна база, а агенти, които да свършат определените наши задачи. Тези агенти ще придобиваме и тук и зад граница. За това се изисква тежка, упорита, огромна, квалифицирана работа. Резултатите за всеки в неговия сектор зависят преди всичко от самият него. Всички сме стари, опитни опер. работници и нищо не ни пречи да поставим едно хубаво начало на нашата работа и да я развием съгласно поставените задачи.

Пример: „Стоянов"

За подобрение работата на службата, считам, че трябва да се проведе следното:

1. Да се даде една стая на службата, без да се чака завършването на новата сграда.

2. Да ни се попълни състава с още един работник от резерва на управлението, без да се чака влизането в сила на новия щат. Същият ще бъде натоварен да се занимава с разработката на специалните войски на САЩ и другите страни от НАТО и с някои мирновременни обекти.

3. Да не се отклонява предложението ни за включване в щата за следващата година на един специалист по военнотехническите

Из архивите на ДС
142

въпроси.Същият ще бъде натоварен сразработката на военните, техническите,химическите проблеми по въоръжението,екипировката и обучението наагентурата.След назначаването му при нас,ще бъде квалифициран допълнително в областите в които няма квалификация.Той ще организира и материалнотехническата база на наша територия,което е залегнало в нашето "Положение".Той ще подготвя и нашия състав по тези проблеми,за да можем да готвим пък ние от своя страна агентурата.

4.С помоща на ръководството да се организира тясна координация с отдел IV-ти-КРО по мирновременните обекти-там където то е необходима такава.

5.Ръководството на управлението да подпомогне службата в работата й по създаване на агентурна база,като ни се предадат всички задгранични агенти,които не са пригодни за изпълнение на други задачи,а наши такива биха могли да изпълняват,или са по пригадни за изпълнение на наши задачи.

6.При спазването на принципите на конспирацията,да се засили контакта ни в съответни форми с II-ро,III-то и IV-то управления и с другарите от РУМНО,по итнересуващите ни въпроси по които те имат отношение,възможности,или са компетентни.

Същото да стане и с окръжните управления на МВР.

7.Да ни се даде още поне един мирновременен обект,ако има такива,за да започнем своевременно работа.

8.Да се организира запознаването ни с всички новопостъпващи в управлението материали по оперативната обстановка в страните срещу които работим.Ние съгласно положението сме законспирирани като служба за анализ...

9.Да се организира,по един екземпляр от служебния бюлетин редовно да минава и при нас.

10.Да се обърне сериозно внимание и организира рабатата на службата ни по чужденците,за набиране на подходящи наводки за вербовки,за използуването им на тъмно за изучаването на интересуващи ни въпроси по обстановката,по интересуващи ни обекти и пр.

Да се организира минаването при нас бюлетина за влезлите и излезналите.Да се изучат възможностите за използуване в учрежденията и институтите,които имат контакт с чужденци и които изпращат свои хора зад граница.

11.Парт.отговорник да изготви план за работата на парт. група с конкретни групови мероприятия и индивидуални такива в

Из архивите на ДС
143

духа на препоръките в извода за партийнополитическата работа и го предложи за обсъждане пред групата.

12.Ръководството на управлението да направи необходимото да утстои искането ни за увеличяването на щата ни за следващата година.Ние сме далеч от мисълта,да разширяваме в големи размери нашата работа.Но за да хванем минималното,при сегашното положение не ни стигат силите.Нашата работа в основата си, както [redacted] по горе,при този етап [redacted],а и за в бъдаще ще е на наша територия.Ние ще готвим тук агентура,готова за прехвърляне на противникова територия в усложнена обстановка; Ще вербоваме агентура и готвим за извеждане,за вербовчици,наводчици и пр.в трети страни,за работа срещу Турция и Гърция, за създаване агентурна база там;ще работим по мирновременни обекти;Ще разработваме специалните войски на САЩ,Гърция и Турция и другите страни на НАТО.По всеки от тези сектори,само поставянето на истинско начало на работата,изисква количественно много работа-изучаване на контингенти,проучване на канали за извеждане,изучаването на обстановка,подготовка на агентура и пр.

Изобщо,за началото на работата се изискват повече сили защото трябва от многото да се подбира малко,но качественно, а след това пък,малкото което имаме,изисква много работа за обработка.

Напр.сега по Турция имаме на наша територия 28 агента, всичките в провинцията.По тях е работено,готвени са.Някои от тях ще отпаднат.Но около 11 почти без съмнение ще останат и ще бъдат използувани в една,или друга насока.С тях ще работи един човек.И доколкото нито един от тях не попада по някои сектори за работата по Турция,ние ще търсим и нови.И прибавихме към тях [redacted]-Стоянов от Пловдив,за работа от трета страна,а търсим и други.Изводът е,че двама души за работа срещу Турция ще бъдат напълно заангажирани.

При сегашното ниво на нашата работа,работата по един мирновременен обект може да заангажира времето почти изцяло на един опер.р-к в Ц.А ние имаме за сега два мерновременни обекта.След това,когато добием опит и създадем наша агентурна база и увеличим изобщо възможностите си,ние пък ще вземем повече мирновременни обекти.А такива,за вземане има много.

За работата по специалните войски,един опер.р-к може да се каже,че не е достатъчен...

При това и зад граница ни се дава минималното.

Тезата, да вземем толкова задачи, колкото сме в състояние да изпълняваме с наличните сили е поначало правилна. Но ние имаме основен документ-"Положение", който ни задължава да работим по няколко основни сектора. Основателноста на нито едно от задачите, залегнали в положението не може да се постави под съмнение, или да се умаловажи. За минималното обхващане на работата по всеки от тези сектори се изискват минимум сили.

Да вземем напр. работата по Турция. Трябва да се създава агентурна база от тук състояща се от: агентура, която да бъде обучавана тук и готова за извеждане в усложнена обстановка, като за всеки се търсят най-различни пътища и начини. Подбора, възпитанието и обучанието на такава агентура, малка по количество но качествена е много обемиста работа; Подготовка и извеждане на агентура с различно предназначение в трета страна за работа срещу Турция е също обемиста работа; Вербовка на турски граждани, посещаващи нашата страна, минаващи транзит, или в трети страни, също изисква количествено много труд, за да се стигне макар и до малки резултати; Изучаването на обстановката, работата с резидентурите и пр., всичко това не е по силите на един опер. работник. Колкото и малко да се стреми да обхване от работата, колкото и да я стесни, той не може да изпустне нито една от тези насоки, ще си пръска силите и вниманието. Плюс това трябва да мисли и за организиране работата по мирновременни обекти в Турция, трябва да се отпочне и организира работата и по турските специални войски...

Положението по линия на Гърция е същото...

Съгласно положението, необходимо е да се организира и работата по разработка на специалните войски на САЩ-тези които се намират в Бад-Тьолц-З. Германия и другите страни от НАТО. Като изхождаме от наличните данни за тези войски, работата по тях не бива нито да се подценява, нито да се забавя. Никой, освен нас, не ги разработва, а самото обстоятелство, че управляващите и военни кръгове на САЩ изравняват тяхнато значение с значение то на другите два основни вида войски, говори какво отношение т трябва да вземем ние. Един опер. работник, какъвто искаме да се занимава с тях и с специалните мирновременни обекти в Европа дори не е достатъчен.

Един специалист, който искаме, който да разработва, военните, военнотехническите, проблеми, проблемите с въоръжението и екипировката на агентурата, да направлява специалната подготов-

14

ка на агентурата, да организира материалнотехническа база, да поддържа материалната част, да я подновява и държи на нивото на развитието й, да ни улеснява в планирането на всички видове мероприятия, на какво можем да разчитаме и пр. е крайно необходим. Старата практика, да се обръщаме към IV-то управление, не е дала резултат. Те нямат военнен специалист, нямат оръжеен специалист-такъв има в отдел тил, редицата други специалисти-химици, и др. се занимават тясно с специалностите си.

На нас е необходимо, един с пециалист, който да разширява познанията си и по другите въпроси, за да може да знае, от къде какво да иска в детайли.

Считам, че службата, която е създадена преди повече от една година трябва да започне да функционира пълнокръвно. На всички ни е ясно, че не количеството решава основните въпроси, но и без количество не може. Чакането, работата да покаже необходимоста от увеличаването с още 3 бройки щата и състава ни ще бъде само вредно.

7.X.1964г.

Ковачев

Из архивите на ДС
145

Секретно от особена важност!
Екз.единствен!

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Задачите на оперативното направление към служба "Б".

След разговорите с ръководителя на служба "Д" при КГБ през първата половина на септември 1964 година, бе решено да се предложи и ръководството на Министерството на вътрешните работи утвърди към служба "Б" на Управление I-ДС да се създаде ново направление – оперативно – със задача да провежда оперативна дезинформация и активни мероприятия по разузнаването и контраразузнаването на противника.

Според досегашната практика и опита на съветските другари в това отношение,с активните и дезинформационни мероприятия по линия на КРО се решават следните по-конкретни задачи:

1. Разобличаване агресивната същност и плановете на империалистическите разузнавания пред народите и правителствата на развиващите се страни от Азия и Африка, като се изнасят конкретни факти от тяхната дейност на територията на тези страни.

2. Разобличаване плановете и пресичане на подривната дейност на отделни разузнавачи и крупна агентура на капиталистическите страни и разкриване на прикритията, които използуват за своята разузнавателна дейност.

3. Дезинформиране противниковото контраразузнаване относно нашите истински интереси, цели, задачи, обекти на

агентурно проникване, кадри, агентура, форми и методи на връзка, т.е. отвличане вниманието му от дейността на нашата служба.

4. Насочване усилията на противника по лъжливи направления; да се накарат неговите контраразузнавателни органи да се занимават с безполезна работа - с проверка и разработка на лица, с които нашите представителства поддържат контакт, но които не се явяват агенти и не представляват интерес за разузнаването.

5. Компрометиране лидерите на вражеската емиграция както пред емигрантите, така и пред разузнавателните и контраразузнавателни органи на противника, разлагане на емигрантските организации и създаване на раздори сред тях.

6. Изостряне на противоречията между империалистическите разузнавания, създаване на взаимно недоверие и търкане.

Главната цел на оперативното направление е разобличаване и пресичане на подривните планове и действия на противниковото разузнаване,

От съществено значение за нас е разобличаването на американските разузнавачи зад граница, тяхното компрометиране в страните на Африка, разкриване на техните прикрития, което неминуемо води до изгонването им от местните власти. Успешно проведените мероприятия в това отношение могат да доведат до ефикасни резултати.

При всеки провал чуждото разузнаване понася големи загуби, още повече когато се стигне до едновременното разобличаване на няколко американски резиденти в Азия или Африка.

За подработване на разобличителни мероприятия са необходими данни за дейността на вражеските разузнавания, които

следва непрекъснато да се събират и обработват в оперативното направление. Всеки разкрит американски и английски разузнавач трябва да бъде под погледа ни, дори и след като напусне територите на социалистическите страни. Ако днес един разузнавач от капиталистическа страна е в България, утре този същият разузнавач може да бъде изпратен в Алжир, Сирия или ОАР. Задача на оперативното направление е да докаже на съответното правителство, че той работи активно против страната.

Активни мероприятия се провеждат и против крупните ръководители на разузнавателните органи на противника. За тази цел обикновено се изработва цялостен комплексен план, в който вземат участие почти всички поделения на Министерството на вътрешните работи в пряк контакт с Министерство на външните работи и Прокуратурата. Събирането на данните и материалите и изпълнението на плана може да продължи редица години.

Значително място в работата на оперативното направление заемат мероприятията по обезпечаване безопасността на нашите резидентури зад граница, като се накара противниковото контраразузнаване в съответната страна да търси нашите разузнавачи и агентура в местата, които не представляват интерес за нас.

Въвеждането на противника в заблуждение относно целите, задачите и насоките на работа на нашите разузнавателни органи може да се постигне с провеждане на умела оперативна дезинформация .

С течение на времето много наши форми и методи на работа стават достояние на на противника. Затова в последно време особено значение се отдава на оперативната дезинформация, т.е. да се излъже противникът по отношение обектите за проникване, прикритията на нашите разузнавачи, методи на работа и пр. Тази област от активните мероприятия е призвана да осигури безопасност в нашата собствена работа.

5 7

4.-

Контраразузнавателният отдел при Управление I-ДС също се занимава с безопасността на нашите представителства, но това става по пътя на проникването в онези звена на контраразузнаването на противника, които работят против нашето разузнаване. Когато обаче става въпрос да се излъже противниковото КРО, да се въведе в заблуждение, да се накара да работи напразно и да губи своите сили по разработка на хора непредставляващи интерес, това е вече задача на служба "Б" и по-конкретно на нейното оперативно направление.

Мероприятията по безопасността на резидентурите могат да се разделят на две групи:

1. Обезпечаване на такава организация на връзката с агентурата - лична, безлична, чрез посредници и пр. в зависимост от условията на работа и оперативната обстановка, която осигурява пълна безопасност за резидентурата и за отделните работници.

2. Заблуждение на противника по това каква е връзката ни с агентурата, какви тайници използуваме, провеждаме ли лични срещи с важната агентура на територията на трета страна и на коя. Тази група мероприятия се провеждат от служба "Б".

Начините за това са много - залагане в лъжливи тайници, писане на писма до различни хора и устройване на срещи при особена обстановка, с цел да се поставят под ударите на контраразузнаването хора от местното население или емиграцията, които нямат нищо общо с нашето разузнаване, създаване на впечатление, че има друг резидент, представяне за разузнавачи други хора от прикритието и пр.

Някои по-конкретни способи и пътища за изпълнение на горепосочените задачи:

а) Нашите разузнавачи да се покажат неосведомени по методите на външното наблюдение на противника. Това означава

6 ф

5.-

да не се проверяват грубо, демонстративно, да не показват с нищо, че знаят месторазположението на закритите постове за наблюдение, че разпознават колите на проследяването и пр.

б) Дневният режим на нашите работници да не се различава от режима на служителите от Външно министерство и Външна търговия.

в) Привичките на нашите работници, техните интереси да не се отличават от тези на другите служители, което значи да ходят по-често на кино, на театър, да проявяват интерес към културния живот на страната, да посещават музеи, галерии, кафенета, т.е. с нищо да не дават повод, че имат спешни и неотложни задачи.

г) Нашите разузнавачи трябва известно време да минават по един и същ маршрут, за да притъпят бдителността на наблюдението. По този маршрут контраразузнаването ще постави обезателно постове за външно наблюдение, но нашите работници не следва да дават повод, че са ги разкрили, а по най-подходящ начин да използуват това обстоятелство за изчистване от проследяването.

д) Служителите от нашите представителства, които не са разузнавачи, могат да бъдат заангажирани в работа, която да показва, че те се занимават с активно разузнаване, като се организират телефонни разговори, необикновени излизания от представителствата и необичайни срещи с различни хора.

е) Да се използуват писма на наши граждани до техни връзки зад граница, за да се отвлича вниманието на контраразузнаването. Със загадъчните си въпроси, с интереса, който проявяват към известни предварително набелязани лица, може да се накара контраразузнаването да се занимава с такива хора, които са извън нашия интерес, а в същото време да опазим истинските наши връзки.

Писма могат да се пишат и от името на върнали се репатрирани български граждани до техни роднини зад граница. Този канал може успешно да се използува както за политическо влияние, така и за компрометация на емигрантски ръководители и други лица.

ж) Практикува се организирането на срещи на наша територия между разузнавачи и агенти на противника с наши известни разузнавачи, които впоследствие се правят достояние на противниковото разузнаване.

Понякога се използува и изпращането на писма, колети и други пратки до някои "наши хора", които всъщност се явяват агенти на противниковото КРО, но по такъв начин, че това да стане известно на съответните органи.

Всичко това се прави с цел тяхното разобличаване и компрометиране.

з) Чрез отиващите зад граница опитни разузнавачи може да се практикува влагане на материали в лъжливи тайници, пускане на писма на условни адреси, за да се имитира нашата активност там, където противникът не я очаква.

В писмата до някои хора зад граница може да се използува и тайнопис, който не е трудно да бъде разкрит от контраразузнаването.

и) Трябва да се използува агентурата, която подозираме като подстава на чуждото контраразузнаване за легендиране на нашата заинтересованост към някои обекти на агентурно проникване. С това, поне за известно време може да се намали бдителността на противника и се отслабят мерките за охрана в интересните за нас обекти.

8
7.- 7

Горната цел може да се постигне само в резултат на комплекс от мероприятия, в изпълнението на които трябва да вземат активно участие както разузнавателните, така и контраразузнавателните органи на Министерството на вътрешните работи.

27.X.1964 година
С о ф и я

ЗАМ.Н-К ОТДЕЛ,
Полковник

1 екз.
ЛЛ/2962

Ж - Разузноване обиди

634

Строго секретно!

Екз. N. 1

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

З А П О В Е Д

НА МИНИСТЪРА НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Съдържание: Подобряване работата и организацията, планирането и координирането на активните мероприятия и дезинформацията.

№ I-4690 София, 31.12 1964 год.

През 1963 и 1964 г. органите на Министерството на вътрешните работи проведоха редица активни, разобличителни и дезинформационни мероприятия против империалистическите държави и страните-участнички в агресивния блок НАТО, някои от които дадоха положителен ефект в желаната от нас насока.

Служба "Б" при Управление I-ДС за това време натрупа известен опит по разработката и провеждането на тези мероприятия и по взаимодействието с другите поделения на Министерството. Но в планирането, организацията и координацията на активните мероприятия са налице редица съществени недостатъци: проведените мероприятия не винаги се отнасят до главните въпроси; не се използуват всички налични канали и възможности на Министерството; взаимодействието с другите оперативни поделения не е на необходимата висота; редица поделения все още не използуват метода на активните мероприятия и дезинформация за решаване на поставените пред тях задачи.

С цел да се отстранят недостатъците и коренно да се подобри работата по организацията, планирането и координацията на активните мероприятия и дезинформация в органите на Министерство на вътрешните работи, както и за избягване на евентуални провали,

635

З А П О В Я Д В А М:

1. В служба "Б" при Управление I-ДС да се централизират всички мероприятия по политическото въздействие и дезинформация, провеждани от органите на МВР.

Нито едно поделение на Министерството в Центъра и по места не може да провежда каквито и да са активни и дезинформационни мероприятия без предварително те да са съгласувани със служба "Б".

2. Управление II и Управление III-ДС да информират служба "Б" (в обезличена форма) за своите възможности и канали за провеждане на дезинформационни мероприятия, явили се в резултат на извършени вербовки на чужденци, както и тези, които се създават в резултат на разкрити канали за изтичане на държавни тайни.

3. Всички поделения на МВР, които по естеството на своята работа имат допир до чужденци и особено Управление II-ДС и отдел I-ви на Управление IV-ДС да съобират и представят в служба "Б" образци от бланки, печати, правителствени и други документи, подписи на държавни дейци, образци за попълване и пр., необходими за подготовка на разобличителни и дезинформационни мероприятия.

4. Всички материали, полезни за работата на служба "Б", които постъпват в радиоконтраразузнаването да се предават на служба "Б" за използуване при възможност.

5. Управление IV-ДС, по заявка на служба "Б" да подготвя всякакви документи, писма, почерци, подписи и др.

6. За провеждане на важни дезинформационни мероприятия по политически и военни въпроси, Управления I, II и III-ДС

със съвместни усилия да работят по създаването на специални канали за придвижване на дезинформация към противника.

7. Управление I-ДС да съгласува с ръководството на Министерството на външните работи всички мероприятия за въздействие, които се отнасят до външната политика.

Военната дезинформация да се предава само със санкция на Генералния щаб на Българската народна армия.

Икономическата и научно-техническа дезинформация да се подготвя съвместно със съответните компетентни ведомства у нас и се съгласува с ръководствата на същите.

8. Всички работници от Управление I-ДС, заминаващи на задгранична работа, задължително да минават на стаж в служба "Б".

9. Оперативната и служебна квалификация на работниците от служба "Б" да се организира съобразно специфичните задачи на службата. В случаите, когато това е целесъобразно, да се организира изпращането им зад граница, с цел запознаване с конкретната обстановка в интересуващите ни страни.

10. Служба "Б" и Управление III-ДС да разработят агентурно-оперативни мероприятия за дезинформация на противника по военни въпроси в съответствие с плана, утвърден от министъра на народната отбрана, изхождайки от анализа на последните данни за осведомеността на противника по въоръжените сили на НР България.

11. Да се предвидят в бюджета на Министерството за 1965 година средства за създаване на материално-техническа база на служба "Б".

632

4.-

Да се осигури получаването в служба "Б" по един екземпляр от всички явни, секретни и статийни бюлетини на БТА, както и необходимите български и чуждестранни вестници и списания.

.....

2 екз.
ЛЛ/2912

МИНИСТЪР:
23.12.1964

27.10-64

Подлежи на отчет в дневник прил. 6.

СТРОГО СЕКРЕТНО. 14
13

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

НА ОПЕРАТИВНИ МЕРОПРИЯТИЯ, КОИТО СЛЕДВА ДА СЕ ПРОВЕДАТ ПРЕЗ 1964 ГОД. ПО ЛИНИЯ НА МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКАТА БАЗА.

I-ВО МЕРОПРИЯТИЯ ПО УРЕЖДАНЕ НА МАТЕРИАЛНАТА ЧАСТ.

1/ ДА СЕ ПОДГОТВИ ОБРАЗЕЦ КАРТОН ЗА СЪЗДАВАНЕ НА КАРТОТЕКА И КАРТОТЕКИРВАНЕ НА НАЛИЧНИТЕ АВТОГРАФИ И ПОДПИСИ НА ИНТЕРЕСУВАЩИТЕ НИ ЛИЦА ОТ ГЪРЦИЯ, ТУРЦИЯ, ЕГИПЕТ, АЛЖИР, САЩ, АНГЛИЯ, ФРАНЦИЯ, И ЗАПАДНА ГЕРМАНИЯ. КЪМ ТОЗИ КАРТОН ДА СЕ ВКЛЮЧАТ И НАЛИЧНИТЕ ФОТОСНИМКИ И ДРУГИ МАТЕРИАЛИ ОТНАСЯЩИ СЕ ЗА СЪОТВЕТНИТЕ ЛИЦА.

2/ ЗА ПО ДОБРА ПРЕГЛЕДНОСТ, ДА СЕ ИЗРАБОТИ ОБРАЗЕЦ КАРТОН С КОЙТО ДА СЕ КАРТОТЕКИРАТ НАЛИЧНИТЕ МАТЕРИАЛИ ОТ ХАРАКТЕРА НА ОФИЦИАЛНИ ДАКУМЕН ОТ РАЗЛИЧНИ ДЪРЖАВНИ УЧРЕЖДЕНИЯ И ВЕДОМСТВЕ, БЛАНКИ, ПЕЧАТИ И ДР. ОТ ТОЗ РОД ЗА СТРАНИТЕ; ГЪРЦИЯ, ТУРЦИЯ, ЕГИПЕТ, СИРИЯ, ИРАК, АЛЖИР, САЩ, ГФР, АНГЛИЯ И ФРАНЦИЯ.

3/ ДА СЕ СЪЗДАДЕ КАРТОТЕКА В КОЯТО НАНЕСАТ АДРЕСИТЕ НА ИНТЕРЕСУВАЩИТЕ НИ ГРАЖДАНИ С ТОЧНИТЕ ИМ АДРЕСИ НА СЪОТВЕТНИЯ ЕЗИК ОТ ТУРЦИЯ, ГЪРЦИЯ, ЕГИПЕТ И АЛЖИР. В КАРТОНА ДА СЕ ОТРАЗИ ПО КАКЪВ ПЪТ СМЕ СЕ ДОБРАЛИ ДО АДРЕСА И АКО Е ПОЛЗУВАН ПО МЕРОПРИЯТИЕ ПО КОЕ.

4/ ДА СЕ СЪЗДАДАТ ДЕЛА НА ВСИЧКИ ПИШУЩИ МАШИНИ, КОИТО СЕ ПОЛЗУВА ОТ НАС ПО МЕРОПРИЯТИЯ. ДЕЛАТА ДА ПРЕДСТАВЛЯВАТ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПИШУЩИТЕ МАШИНИ. В ТЯХ ЩЕ СЕ СЪХРАНЯВАТ ДАННИ ЗА [redacted] ПОЛЗУВАНЕТО НА МАШИНАТА ОТ ДРУГИ ХОРА. ШРИФТОВЕ НА СЪЩАТА ПРИ РАЗЛИЧНИТЕ И ПРОМЕНИ И СПРАВКА ПО КОИ МЕРОПРИЯТИЯ Е ПОЛЗУВАНА.

5/ ДА СЕ СЪЗДАДАТ ДЕЛА ПО СТРАНИ, В КОИТО ДА СЕ НАНАСЯТ СИСТЕМНО ВСИЧКИ ДАННИ ЗА ПОЛЗУВАНИТЕ МАТЕРИАЛИ ПО МЕРОПРИЯТИЯТА. В ТЕЗИ ДЕЛА Д ДА СЕ ПРИЛАГА ПО ЕДИН ОБРАЗЕЦ ОТ ПОЛЗВАНИТЕ МАТЕРИАЛИ. ЦЕЛИ СЕ ДА СЕ ВС

Из архивите на ДС
158

15
14

ВОДИ СМЕТКА ПРИ РАЗЛИЧНИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ, КАКВИ МАТЕРИАЛИ СА ПОЛЗУВАНИ И ДА НЕ СЕ ДАПУСТНЕ ПОЛЗУВАНЕТО НА ЕДНИ И СЪЩИ МАТЕРИАЛИ.

II. КАКВА МАТЕРИАЛНА ЧАСТ Е НЕОБХОДИМА.

1/ ДА СЕ ЗАКУПЯТ;

А/ ДВЕ ПИШУЩИ МАШИНИ С ЛАТИНСКИ ШРИФТ С ПО ДВА КОМПЛЕКТА БУКВИ.

Б/ ЕДНА ПИШУЩА МАШИНА С АРАБСКИ ШРИФТ И ДВА КОМПЛЕКТА БУКВИ.

В/ ЕДНА ПИШУЩА МАШИНА С ГРАЦКИ ШРИФТ И ДВА КОМПЛЕКТА БУКВИ КЪМ НЕЯ.

Г/ ДВА КОМПЛЕКТА БУКВИ НА ТУРСКИ ШРИФТ.

2/ ДА СЕ ПРОУЧИ ВЪПРОСА С ЗАКОПУВАНЕТО И СНАБДЯВАНЕТО НИ С ТУРСКИ И ГРЪЦКИ ПЕЧАТАРСКИ БУКВИ И НЕОБХОДИМОТО КОЛИЧЕСТВО ХАРТИИ И МАСТИЛА.В ТАЯ ВРЪЗКА ДА СЕ УСТАНОВИ КАКВО ВЗАИМСТВУВАНЕ ИМАТ НАЛИЧНИТЕ ПЕЧАТАРСКИ БУКВИ У НАС С ШРИФТОВЕТЕ В ТУРЦИЯ И ГЪРЦИЯ И ЕВЕНТОАЛНО ДА СЕ ПРОСЛЕДИ И УСТАНОВИ ДАЛИ ГЪРЦИТЕ И ТУРЦИТЕ ВНАСЯТ ПЕЧАТАРСКИ БУКВИ И ОТ КЪДЕ.

3/ ДА СЕ ИЗУЧИ ПОДРОБНО ТЕХНОЛОГИЯТА ЗА ПОЛЗУВАНЕТО НА ПЕЧАТАРСКИ МАТЕРИАЛИ, С ОГЛЕД СЪЗДАВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА ОТПЕЧАТВАНЕ НА МАТЕРИАЛИ.ДА СЕ ВЛЕЗЕ ВЪВ ВРЪЗКА С КОМПЕТЕНТНИ ЛИЦА ПО ПЕЧАТАРСКОТО ДЕЛО ЗА ИЗУЧАВАНЕ И ПОЛЗУВАНЕ НА ОВСЕТОВИЯ ПЕЧАТ.

4/ ДА СЕ РАШИРИ МАТЕРИАЛНАТА БАЗА НА ПЛИКОВЕ, МАРКИ, ХАРТИИ, МАСТИЛА И ДР. ПОМОЩНИ МАТЕРИАЛИ, КАТО СЕ ЗАКУПЯТ ТАКИВА И ОТ ГФР, ФРАНЦИЯ, ЛИВАН, ШВЕЙЦАРИЯ, САЩ, И АНГЛИЯ.

III.МЕРОПРИЯТИЯ ЗА РАШИРЯВАНЕ СРЕДСТВАТА И МЕТОТИТЕ ЗА РАЗПРОСТРАНЯВАНЕ НА МАТЕРИАЛИ.

1/ ДА СЕ ВЛЕЗЕ ВЪВ ВРЪЗКА С РЪКОВОДСТВОТО НА 4-ТО УПРАВЛЕНИЕ С ОГЛЕД ДА СЕ ВИДЯТ ТЯХНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА НЯКОИ ТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВО, КОИТО ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗУВАНИ В НАШАТА РАБОТА, КАКТО И КАКВИ ИДЕЙ МОГАТ ДА НИ ПОДСКАЖАТ ТЕ ПО ТЕЗИ ВЪПРОСИ.

2/ ЧЕТВЪРТО УПРАВЛЕНИЕ ДА РАЗРАБОТИ ПРОЕК И ИЗРАБОТЯТ РАКЕТИ, ПОДХОДЯЩИ ЗА РАЗПРОСТРАНЯВАНЕ НА ПОЗИВИ И ДР. АГИТАЦИОННИ МАТЕРИАЛИ.

16
15

3/ ДА СЕ ПОСТАВИ ЗАДАЧА НА ЧЕТВЪРТО УПРАВЛЕНИЕ, ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ХИМИКАЛИ, КОИТО В ОГРАНИЧЕНИ КОЛИЧЕСТВА МОГАТ ДА ПРИЧИНЯТ ОТРАВЯНИЯ ИЛИ ДРУГИ ПО ЛЕКИ ЗАБОЛЯВАНИЯ.

4/ ЧЕТВЪРТО УПРАВЛЕНИЕ ДА ИЗРАБОТИ БАЛОНИ С МАЛКИ РАЗМЕРИ И СЪОТВЕТНАТА АПАРАТУРА В КОЯТО ЩЕ СЕ СЪХРАНЯВА ЛЕКИЯ ГАЗ С КОЙТО ЩЕ БЪДАТ ПЪЛНЕНИ БАЛОНИТЕ, ЗА ПОЛЗУВАНЕ ПРИ НУЖДА.

5/ ОА РАЗРАБОТИ ЧЕТВЪРТО УПРАВЛЕНИЕ ПРОЕКТИ ЗА СЪЗДАВАНЕ НА МАЛКИ БОМБИЧКИ С НЕОБХОДИМИЯ ЕФЕКТ, КОИТО ПО ФОРМА И ГОЛЕМИНА ДА МОГАТ ДА СЕ ПОСТАВЯТ В КНИГИ ИЛИ ДРУГИ МАЛКИ ПРЕДМЕТИ, С ОГЛЕТ ИЗПОЛЗУВАНЕТО ИМ ПРИ НУЖДА.

6/ ДА СЕ ПРЕДЛОЖИ НА ЧЕТВЪРТО УПРАВЛЕНИЕ, ИЗРАБОТВАНЕТО НА ПОДХОДЯЩО ПЛАСМАСОВО УСТРОЙСТВО С МАГНИТ, КОЕТО ДА МОЖЕ ДА СИ ПОЛЗУВА ЗА РАЗПРОСТРАНЯВАНЕТО НА ОГИТАЦИОННИ МАТЕРИАЛИ, КАТО СЕ ПРИКАЧВА НА ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА КАТО ТРОЛЕЙБУСИ, АВТОБУСИ, ВЛАКОВЕ И ДР.

7/ ДА СЕ ПОСТАВИ ЗАДАЧА НА РЕЗИДЕНТУРИТЕ ВЪПРОСА С ИЗУЧАВАНЕ ТРАНСПОРТА ВЪВ СЪОТВЕТНИТЕ СТРАНИ И КАКВИ СА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА РАЗПРОСТРАНЯВАНЕ НА АГИТАЦИОННИ МАТЕРИАЛИ КАТО СЕ ПОЛЗУВА ТРАНСПОРТА.

8/ ДА СЕ ПОТЪРСИ ТЕХНИЧЕСКА ЛИТЕРАТУРА ОТ ЕСТЕСТВОТО НА ГОРНИТЕ ВЪПРОСИ С ЦЕЛ ДА СЕ НАМЕРЯТ НОВИ ПЪТИЩА ЗА РАЗПРОСТРАНЯВАНЕ НА АГИТАЦИОННИ МАТЕРИАЛИ.

9/ ДА СЕ УРЕДИ СИСТЕМНОТО ПОЛУЧАВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ОТ ОТДЕЛЕНИЕ "АНОНИМКИ" ПО ХАРАКТЕРНИ НАЧИНИ НА РАЗПРОСТРАНЯВАНИ АНОНИМКИ В НАША СТРАНА И ЗА ХАРАКТЕРНИ ХИТРОСТИ ПРИЛАГАНИ ОТ АНОНИМЧИЦИТЕ ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА АНОНИМКИТЕ.

4.МЕРОПРИЯТИЯ ПО ПОДСИГОРЯВАНЕ НА КВАЛИФИЦИРАНИ ЛИЦА ЕЗИКОВО И СТИЛОВО ВЪВ ВРЪЗКА С ПРОВЕЖДАНЕ НА МЕРОПРИЯТИЯ.

1/ ОА СЕ СЪЗДАДЕ КАРТОТЕКА НА ЛИЦА ЗНАЕЩИ ДОБРЕ ГРЪЦКИ, ТУРСКИ, ФРЕНСКИ И АНГЛИЙСКИ ЕЗИЦИ ПРИ НАС, С ОГЛЕД ПРИ НУЖДА ДА СЕ ПОЛЗУВАТ, БЕЗ ДА СЕ НАРУШАВА ПРИНЦИПА НА КОНСПИРАЦИЯТА. ЕЗИ КОИТО СА ИЗВЪ СИСТЕМАТА НА МИНИСТЕРСТВОТО ДА СЕ ПРОУЧАТ И ПРИ НЕОБХОДИМОСТ ДА СЕ ПОДХОЖДА КЪМ ТЯХ С ОГЛЕД ИЗПОЛЗУВАНЕТО ИМ.

Из архивите на ДС
159

Из архивите на ДС

2/ ЛИЦА ЗНАЕЩИ АРАБСКИ ЕЗИК ДА СЕ ПОТЪРСЯТ И ИЗ СРЕДИТЕ НА СТУДЕНТИТЕ АРАБИ. ЗА ЦЕЛТА ДА СЕ ВЛЕЗЕ ВЪВ ВРЪЗКА С ВТОРО УПРАВЛЕНИЕ И УТОЧНЯТ И ПРОУЧАТ НАЙ ПОДХОДЯЩИТЕ С ОГЛЕД ЗА ПОЛЗВАНЕ ПРИ НЕОБХОДИМОСТ.

3/ДА СЕ ПОМИСЛИ И ПОДБЕРАТ ПОДХОДЯЩИ ХУДОЖНИЦИ С ОГЛЕД ПОЛЗ: ВАНЕ ПРИ НЕОБХОДИМОСТ.

<u>МЕРОПРИЯТИЯ С КОИТО ДА СЕ ПРОВЕРИ КАК РАБОТЯТ МЕСНИТЕ КОНТРАРАЗУЗНАВАТЕЛИ ОРГАНИ В ГЪРЦИЯ И ТУРЦИЯ, ПО РАЗКРИВАНЕ НА АНОНИМНИ ДОКУМЕНТИ.</u>

1/ ДА СЕ СЛЕДИ НАЙ - РЕДОВНО КАКВИ РАЗКРИТИЯ НА АНОНИМНИ И ДР. МАТЕРИАЛИ ПРАВЯТ ГРЪЦКОТО И ТУРСКОТО КРО, ЗА ЦЕЛТА ДА СЕ ПОЛЗУВА ПРЕСАТА И ДРУГИ ПЪТИЩА. ДАНИТЕ ДА СЕ СИСТЕМАТИЗИРАТ С ЦЕЛ ПРАВЕНЕ НА ИЗВОДИ.

2/ ДА СЕ ПОМИСЛИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА КОМБИНАЦИЯ С КОЯТО ПРЕДИЗВИКА ТУРСКОТО И ГРЪЦКОТО КРО И СЪОТВЕТО ПРОВЕРИ ПРИ СЪЗДАДЕНАТА СИТОАЦИЯ КАК ЩЕ ДЕЙСТВУВА, С ЦЕЛ ИЗВОДИ И ПОДОБРЯВАНЕ НА НАЩА РАБОТА.

3/ ДА СЕ ВЛЕЗЕ ВЪВ ВРЪЗКА СЪС ВТОРО УПРАВЛЕНИЕ И СЕ ПОИСК ОТ ТЯХ С КАКВИ ДАННИ РАЗПОЛАГАТ ЗА ТУРСКОТО И ГРЪЦКО КРО. СЪЩО ТАКА ЩЕ СЕ ИСКАТ ОБЗОРИ И ОТ РЕЗИДЕНТУРИТЕ ПО ТЕЗИ ВЪПРОСИ.

4/ ДА СЕ ПОТЪРСИ ТУК ПОМОЩА И НА СЪВЕТСКИТЕ ДРУГАРИ, ТЕ КАКВИ ДАННИ ИМАТ ПО ТЕЗИ ВЪПРОСИ.

5/ ДА СЕ ПОСТАВИ ЗАДАЧА НА РЕЗИДЕНТУРИТЕ В ГЪРЦИЯ И ТУРЦИ КОИТО ДА СЛЕДЯТ И НИ ИЗПРАЩАТ ОТ ЛИТЕРАТУРАТА СВЪРЗАНА С РАЗВИТИЕТО Н НА КРИМИНАЛИСТИКАТА В ТЕЗИ ДВЕ СТРАНИ КАКТО И ПРИ УДОБНИ СЛУЧАИ ДА БЪ БЪДАТ ПОСЕЩАВАНИ ОТ НАШИ ДОВЕРЕНИ ЛИЦА ДЕЛА [redacted] ИМАЩИ КРИМИНАЛИ ХАРАКТЕРИ в сходни С ОГЛЕД ПОЛУЧАВАНЕ НА ПЪЛНА ЯСНОТА ПО ТЕЗИ ВЪПРОСИ.

6/ ДА СЕ ПОСТАВИ ЗАДАЧА НА ОПЕРАТИВНИТЕ РАБОТНИЦИ ОТ ГРУПАТА И ПРЕД ОТДЕЛА, ОСОБЕНО НА ОНЕЗИ ДРУГАРИ КОИТО ОБРАБОТВАТ ПРЕСАТА НА КАПИТАЛИСТИЧЕСКИТЕ СТРАНИ, ДА СЛЕДЯТ ЗА МАТЕРИАЛИ ПО АКТИВНИ МЕРОПРИЯТИЯ ИЛИ МЕТОДИ НА РАБОТА НА КАПИТАЛИСТИЧЕСКИТЕ СТРАНИ ПО РАЗКРИВАНЕ НА АНОНИМНИ МАТЕРИАЛИ. МАТЕРИАЛИТЕ ДА СЕ СИСТЕМАТИЗИРАТ С ОГЛЕД ПОЛЗУВАНЕ ОТ ГРУПАТА ЗА КВАЛИФИКАЦИЯ И ИЗВОДИ.

160

Из архивите на ДС

~~18~~
17

МЕРОПРИЯТИЯ ЗА НАБИРАНЕ НА АВТОГРАФИ, ПОДПИСИ, СНИМКИ, ПЕЧАТИ, БЛАНКИ И ДР. ОФИЦИАЛНИ ДОКУМЕНТИ.

1/ДА СЕ ПОСТАВИ ЗАДАЧА НА РЕЗИДЕНТУРИТЕ В ТУРЦИЯ И ГЪРЦИЯ, ОПЕРАТИВНИЯ СЪСТАВ НА КОИТО В ПРОЦЕСА НА ЕЖЕДНЕВНАТА МУ РАБОТА ДА СЪБИРА АДРЕСИ, АВТОГРАФИ, ПОДПИСИ, ПЕЧАТИ, БЛАНКИ И ДРУГИ ОФИЦИАЛНИ ДОКУМЕНТИ ОТ РАЗНИТЕ МИНИСТЕРСТВА И УЧРЕЖДЕНИЯ, ЧАСТНИ ФИРМИ И ОТДЕЛНИ ЛИЦА И ОРГАНИЗАЦИЙ, ПРЕДСТАВЛЯВАЩИ ИНТЕРЕС ЗА НАША РАБОТА.

2/ДА СЕ ПОСТАВИ ЗАДАЧА НА РЕЗИДЕНТУРИТЕ В ТУРЦИЯ, КОИТО ДА ОТПОЧНАТ СЪБИРАНЕТО НА АДРЕСИ, КАКТО НА ОБИКНОВЕНИ ГРАЖДАНИ ТАКА И НА ГЪРЦИ ЖИВУЩИ В ТУРЦИЯ.РЕЗИДЕНТУРАТА В ГЪРЦИЯ СЪОТВЕТНО С АДРЕСИ НА ГРЪЦКИ ГРАЖДАНИ И НА ТУРЦИ ЖИВУЩИ В ГЪРЦИЯ. ПЕРИОДИЧЕСКИ ДА НИ СЕ СЕ ИЗПРАЩАТ ОТ ИЗЛИЗАЩИТЕ В ИСТАНБУЛ ГРЪЦКИ ВЕСНИЦИ И ТУРСКИ ТАКИВА ИЗДАВАНИ В ГЪРЦИЯ-ТРАКИЯ.

3/ ДА СЕ ПОСТАВИ ЗАДАЧА НА РЕЗИДЕНТУРИТЕ В ГЪРЦИЯ И ТУРЦИЯ, КОИТО СИСТЕМНО ДА НИ УВЕДОМЯВАТ ЗА НОСЕНЕТО НА РАЗНИ СЛУХОВЕ МЕЖДУ ГРАЖДАНСТВОТО В ТЕЗИ СТРАНИ НЕЗАВИСИМО ОТ ХАРАКТЕРА ИМ КАКТО И РАЗНИ ИНЦИДЕНТИ МЕЖДУ ТУРЦИ, ТУРЦИ И ГЪРЦИ И ДРУГИ ГРАЖДАНИ ОТ СТРАНИТЕ НА НАТО.

4/ ДА СЕ ПОСТАВИ ЗАДАЧА НА РЕЗИДЕНТУРИТЕ В ИТАЛИЯ, ФРАНЦИЯ И ЗАПАДНА ГЕРМАНИЯ, ДА ИЗДИРАТ КАКВИ СЪЮЗИ СЪЩЕСТВУВАТ В ТЕЗИ СТРАНИ НА ТУРСКИ И ГРЪЦКИ МАЛЦЕНСТВА, ТЕХНИТЕ КЛУБОВА, ВОДАЧИ И ТЕХНИТЕ АДРЕСИ, КАКТО И ТЪРКАНИЯ И ПРОТИВОРЕЧИЯ В ТЯХ.

5/ ДА СЕ ПРЕГЛЕДАТ ДОСИЕТАТА НА ДИПЛОМАТИТЕ ОТ ГЪРЦИЯ, ТУРЦИЯ, АНГЛИЯ, САШ И ФРАНЦИЯ БИЛИ У НАС С ОГЛЕД НАБИРАНЕ НА АВТОГРАФ ПОТПИСИ, БЛАНКИ И РАЗНИ ОФИЦИАЛНИ ДОКУМЕНТИ.

6/ ДА СЕ ПРЕГЛЕДАТ МАТЕРИАЛИТЕ ВЪ МИНИСТЕРСТВО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ ЗА СТРАНИТЕ ГЪРЦИЯ ТУРЦИЯ, ЕГИПЕТ, СИРИЯ, ИРАК, АЛЖИР, АНГЛИЯ ФРАНЦИЯ И САЩ С ОГЛЕД НАБИРАНЕТО НА БЛАНКИ И ОФИЦИАЛНИ ДОВУМЕНТИ.

7/ ДА СЕ ЗАДЪЛЖИ ОПЕРАТИВНИЯ СЪСТАВ ПРИ ВТОРО УПРАВЛЕНИЕ РАБОТЯЩИ ПО ЛЕГАЦИЙТЕ И ДИПЛОМАТИТЕ ЗА СЪБИРАНЕТО НА АВТОГРАФИ И ПОДПИСИ ОТ ДИПЛОМАТИТЕ КАКТО И ОФИЦИАЛНИ ДОКУМЕНТИ , СНИМКИ И БЛАНКИ КОИТО РЕДОВНО ДА НИ ИЗПРАЩАТ.

19
18

8/ ДА СЕ ПОСТАВИ ЗАДАЧА ПРЕД ОПЕРАТИВНИЯ СЪСТАВ НА ВТОРО УПРАВЛЕНИЕ, КОЙТО ОБСЛУЖВА КАПИТАЛИСТИЧЕСКИТЕ ГРАЖДАНИ, ПРИСТИГАЩИ В НАШАТА СТРАНА ПО РАЗЛИЧНИ ПОВОДИ, ПО ВРЕМЕ НА НАБЛЮДЕНИЯТА ИМ, ОПЕРАТИВНИТЕ РАБОТНИЦИ ДА СЕ СТРЕМЯТ ДА ПОЛУЧАВАТ АВТОГРАФИ, ПОДПИСИ, ФОТОСНИМКИ, РАЗНИ БЛАНКИ И ОФИЦИАЛНИ ДОКУМЕНТИ, АДРЕСИ И ДР. МАТЕРИАЛИ КОИТО МОГА ДА НИ ПОСЛУЖАТ В НАША РАБОТА.

8/ЗА В БЪДЕЩЕ ДА СЕ ИНСТРУНТИРВАТ РАБОТНИЦИТЕ ОТ ВТОРО УПРАВЛЕНИЕ КОИТО ЩЕ СЕ ИЗПРАЩАТ ПО ПАНАИРИТЕ В ИЗМИР И СОЛУН, С ОГЛЕД В ПРОЦЕСА НА ДРУГИТЕ ИМ ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ТАНА ДА ПОДСТРОЯТ РАБОТАТА СИ., ЩОТО ДА СЪБ БИРАТ АВТОГРАФИ, ПОДПИСИ, АДРЕСИ И ДР. МАТЕРИАЛИ ОТ ТЕЗИ ДВЕ СТРАНИ НА ЛИДЕРИ НА ПАРТИ Й , МИНИСТРИ, ОТГОВОРНИ РЕДАКТОРИ И ДР. ЛИЦА КОИТО НИ ИНТЕРЕСУВАТ.

9/ ДА СЕ ПОСТАВИ ИСКАНИЯ ПРЕД ВТОРО И ТРЕТО И ЧЕТВЪРТО УПРАВЛЕНИЯ КОИТО ПРИ ПОЛУЧАВАНЕ НА РАЗНИ ОФИЦИАЛНИ ДОКУМЕНТИ, АВТОГРАФИ И ПОДПИС ФОТОСНИМКИ НА ДИПЛОМАТИ ОТ КАПИТАЛИСТИЧЕСКИТЕ СТРАНИ, ТОРИСТИ, РАЗНИ КАПИТАЛИСТИЧЕСКИ ДЕЛЕГАЦИЙ ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОРИ, КОМИСИЙ И ДР. . ДА НИ ГИ ПРАЩАТ.ПРИ НЕУДОБСТВО, ДА НИ СЕ ПРАЩАТ ФОТОКОПИЯ.

10/ ДА СЕ ВЛЕЗЕ ВЪВ ВРЪЗКА С ДРУГАРИТЕ ОТ ПЪРВИ ОТДЕЛ ПРИ ЧЕТВЪРТО УПРАВЛЕНИЕ И СЕ УГОВОРИ , ПРИ ПРЕХВАЩАНЕТО ОТ ТЯХ НА ОФИЦИАЛНИ ДОКУМЕНТИ ИЛИ [illegible] ПИСМА С АВТОГРАФИ НА ЛИЦА ПРЕДСТАВЛЯВАЩИ ИНТЕРЕС ЗА НАША РАБОТА, ДА НИ ИЗПРАЩАТ ФОТОКОПИЯ ОТ ТЕЗИ МАТЕРИАЛИ.

11/ ДА СЕ ПРОВЕЖДА ОТВРЕМЕ НА ВРЕМЕ МЕРОПРИЯТИЕ ДЕВЪТ НА ПИСМАТА ОТ БЪЛГАРИЯ ЗА ТУРЦИЯ И ГЪРЦИЯ С ЦЕЛ ПРЕХВАЩАНЕ НА АДРЕСИ ЗА ТЕЗИ ДВЕ СТРАНИ И НА АДРЕСИ НА ГРЪЦКИ ГРАЖДАНИ ЖИВУЩИ В ТУРЦИЯ.

12/ ЧРЕЗ ВТОРО УПРАВЛЕНИЕ ДА СЕ НАПРАВИ СПИСЪК С КРАТКИ ХАРАКТЕРИСТИЧНИ ДАННИ ЗА ЛИДЕРИТЕ НА НАША ВРАЖЕСКА ЕМИГРАЦИЯ В ТУРЦИЯ И ГЪРЦИЯ СЪЩО ДА ИМ СЕ ИЗЗЕМЕ АВТОГРАФ И ПОДПИСИТЕ.

13/ ДА СЕ ВЛЕЗЕ ВЪВ ВРЪЗКА С ДЪРЖАВНИЯ АРХИВ И ПРЕГЛЕДАТ НАЛИЧНИТ МАТЕРИАЛИ В НЕГО ЗА ТУРЦИЯ И ГЪРЦИЯ, С ЦЕЛ ДОБИВАНЕ НА ОФИЦИАЛНИ ДОКУМЕНТИ,РАЗНИ ДОГОВОРИ И ДР. МАТЕРИАЛИ ПРЕДСТАВЛЯВАЩИ ИНТЕРЕС ЗА НАС.

14/ ПО ПРОБЛЕМНИТЕ ВЪПРОСИ СТОЯЩИ ПРЕД ДРУГАЛИТЕ ПО ТРИТЕ НАПРАВЛЕНИЯ ДА СЕ ЗАПЛАНУВАТ ОТДЕЛНИ КОНКРЕТНИ МЕРОПРИЯТИЯ.

ИЗГОТВИЛ: _____
КАПИТАН КРЪСТЕВ.

Из архивите на ДС
162

121

Секретно от особена важност!
Екз.№ 1

61
59
36

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Активни мероприятия, проведени от м.май 1963 г. до м.март 1965 година.

За посочения период от служба "Б" при Управление I-ДС, съгласувано със съветските другари, са били проведени следните мероприятия:

I. ПО ТУРЦИЯ

1. С цел да се задълбочат противоречията между буржоазните партии в Турция и да се създадат благоприятни условия за дейността на прогресивните сили в страната, през м.май 1963 година в Анкара и Истанбул бяха разпространени листовки и заплашителни писма от името на крайно реакционните сили на ПС.

Турските вестници съобщиха за мероприятието и публикуваха част от текста. Властите предприеха следствие срещу десните елементи , а някои младежки демократични организации се активизираха.

2. С цел да се повиши активността на реформистките сили в турската армия и да се създаде впечатление за нестабилност сред нейния офицерски състав през м.декември 1963 г. от името на "Комитет за защита на подсъдимите от 21 май" бяха разпространени от Анкара възвания с искане за отменяне

60
37 ~~122~~
2.- 62

на смъртните присъди срещу участниците в опита за преврат на 21 май 1963 година.

Получиха се секретни сведения, според които турският ГЩ е провел съвещание с висши офицери и взел решение да проведе разяснителна работа сред личния състав на въоръжените сили по смъртните присъди срещу АЙДЕМИР и ГЮРДЖАН.

3. С цел да се задълбочат противоречията между Турция и Гърция, на 4.I.1964 година от името на организация "Кипър е гръцки" - истанбулски филиал, в Истанбул бяха разпространени антитурски позиви.

Турските вестници и радио Анкара съобщиха за появата на позивите и напечатаха антигръцки статии, а гръцкото посолство в Анкара публикува комюнике, с цел да опровергае съществуването на подобна дейност от страна на гърците, живущи в Турция.

4. С цел да се задълбочат съществуващите антиамерикански настроения и се компрометира политиката на САЩ в Турция, на 2 юни 1964 година беше разпространена от Истанбул до представителствата на западните страни, чуждестранни агенции, редакциите на турски вестници и до някои военни и политически дейци "Открито писмо до американците", носещо заглавие "Що за приятелство?".

Точни данни за ефекта от мероприятието нямаме. Но пресата отбеляза, че в следващите дни е било забелязано особено раздвижване на американски дипломати - срещи на посланика Хейър, Иньоню и др.

5. С цел изостряне на отношенията между правителството на ИНЬОНЮ и САЩ и разобличаване Партията на справедливостта (ПС) за връзките й с американците, на 3.XII.1964 г. беше проведен разговор с отговорни лица от НРП и деловите среди - наши ДВ, на които бе съобщена специално подготвена от

Няма данни за ефекта от мероприятието.

38 3.- 63 ~~123~~

нас информация за плановете на американците в Турция.

Заб.

6. С цел задълбочаване на антиамериканските настроения, на 18 март 1965 година в Анкара бяха разпространени листовки с искане за отзоваване на ХЕЙЪР и други дипломати на САЩ.

Липсват данни за ефекта от мероприятието.

За посочения период от време в Турския печат по наши внушения са били направени 103 публикации по актуални политически въпроси, предимно по международни проблеми и отношенията между Турция и нашата страна, някои наши успехи и пр.

II. ПО ГЪРЦИЯ

1. С цел задълбочаване недоверието между САЩ и Франция, на 10 май 1963 година непосредствено преди посещението на де Гол в Гърция, от името на гръцки офицер бе изпратено писмо до френския посланик в Берн, в което се разкриваше американският натиск върху Гърция, против едно сближение с Франция.

Резултати от мероприятието не са ни известни.

2. С цел засилване на антиамериканските настроения сред гръцката общественост и утежняване положението на правителството на КАРАМАНЛИС, на 6 юни 1963 година до адресите на 40 офицери, вестници и политически дейци бе разпратена по пощата прокламация от името на група офицери.

На 10 и 11 юни почти всички гръцки вестници публикуваха пълния текст на възванието, придружено с коментари. Френският печат също коментира върху положението в Гърция, засягайки и"раздвижването сред гръцките военни".

62 ~~125~~
39 4.- 64

3. С оглед засилване тенденциите за разцепление в ръководните среди на реакционната партия ЕРЕ и създаване недоволство в гръцката общественост, че тази партия продължава да използува държавния апарат за партийни цели, на 29 август 1963 година до редакциите на някои атински вестници бяха изпратени страници от "документ-циркуляр", изпратен по линия на гръцкото външно министерство с указания до гръцките задгранични представителства за нова тактика от страна на ЕРЕ.

"Документът-циркуляр" намери широко отражение в някои гръцки вестници, които поискаха пресичане възможността на ЕРЕ да използува държавния апарат.

4. С цел изостряне противоречията между Гърция и Турция, на 30 септември 1963 година бе изпратен до редакциите на някои гръцки вестници и до американското и турско посолства в Атина, гневен протест от името на "група офицери", под заглавие "Да се сложи край на турските предизвикателства".

Нямаме данни за ефекта от мероприятието.

5. С цел да се упражни натиск от името на армията върху общественото мнение по време на изборите против крайно десните среди в Гърция, на 12 февруари 1964 година бе разпространено по пощата възвание до вестници и обществени дейци.

Съобщение за възванието бе публикувано във в-к "Вима" от 14 февруари 1964 година.

6. С цел разобличаване пред гръцкия народ опитите на реакционните сили да заговорничат срещу правителството на ПАПАНДРЕУ и оказване морална подкрепа на ПАПАНДРЕУ, на 25 август 1964 година бе изпратено по пощата обръщение от страна на група офицери - "Пазители на обновената нация".

Възванието бе коментирано в печата.

~~225~~
5.~~65~~
40 63

7. С цел изостряне на гръцко-турските отношения и засилване на доверието на гърците към НР България, на 24 август 1964 година чрез наш работник в резидентурата в Атина , на министъра на земеделието в Гърция АЛЕКСАНДРОС БАЛТАДЗИС бе предадено устно съобщение, че разполагаме със сведения за засилена дейност от страна на турското разузнаване в Атина.

БАЛТАДЗИС се е отнесъл с безразличие към направеното съобщение.

8. С цел предотвратяване на евентуален преврат срещу МАКАРИОС и насилствено присъединяване на Кипър към Гърция, чрез наши работници в Атина на 24 ноември 1964 година и в Никозия на 26 ноември 1964 година бе доведено до знанието на ръководствата на ЕДА и АКЕЛ за плановете на генерал ГРИВАС да извърши преврат и да реши кипърския въпрос в полза на НАТО.

На 2 декември 1964 г. почти всички кипърски вестници писаха за подготвяния преврат срещу президента МАКАРИОС.

На 3 декември 1964 г. на свой ред гръцките вестници препечатиха съобщенията за планове срещу МАКАРИОС, появили се в кипърските вестници.

9. С цел разобличаване намеренията на американците и десните сили в Гърция за сваляне правителството на ПАПАНДРЕУ, на 9.I.1965 година посредством наш работник в Атина бе доведено до знанието на ръководството на ЕДА план на реакцията за сваляне на правителството на Центъра, по сведения, изхождащи от английски източници.

Нямаме данни за ефекта от мероприятието.

10. С цел по-нататъшно задълбочаване на турско-гръцките противоречия, до турските държавни органи бяха изпратени на 20 март 1965 година документи, показващи, че гръцкото правителство продължава антитурската си дейност сред гръцката колония в Истанбул.

126
6.66
71 64

Публикации на материали за България по наши указания:

В."Политикон-икономикон вима" - 10 поредни статии през м.октомври и ноември 1964 година за впечатления от България, на посетилия по наша покана през м.септември 1964 година нашата страна гръцки журналист КОСТАС КАРАХАЛИОС.

III. ПО ОАР

С цел влошаване на отношенията на ОАР с ГФР, през м.февруари 1965 година до органи на ОАР бе изпратен документ, изхождащ от Министерство на външните работи на Италия , с който се разкриват някои противоарабски страни на политиката на ГФР.

Нямаме данни за ефекта от мероприятието.

В печата на ОАР бяха публикувани 13 статии по актуални политически въпроси - предимно за превръщане на Средиземноморието в безатомна зона, срещу американските бази и пр.

IV. ПО АЛЖИР

В Алжир бяха публикувани 2 статии срещу базите на САЩ.

23.III 1965 година
- С о ф и я

2 екз.
ЛЛ/1088

Забележка: Мероприятие № 5 по Турция и мероприятия №№ 7, 8 и 9 по Гърция са разработени ~~и проведени съвместно със~~ съветските другари.

69

Др. Крайчев,
нямам възражения
на предложенията.
Струва ми се, че
има таблон вл. оформяте
(почти само писме). Арсенале
ни е по-богат! Помислете
и Вя мероприятия от по
друг характер
10.4.67. [signature]

Секретно от особена важност!
Екз.№ 1

106
~~67~~
46 70

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ПЛАН-МЕРОПРИЯТИЯ

ОТНОСНО: Проваляне усилията на САЩ за урегулиране отношенията между Турция и Гърция и по-нататъшно разгаряне на антиамериканските настроения в тези страни.

Според данни от наши и официални източници, в последно време ръководните среди на САЩ и НАТО полагат големи усилия за намиране на някакво разрешение на кипърската криза, което може да се отрази неблагоприятно върху по-нататъшното подобряване на гръцко-българските и турско-българските отношения. В настоящия момент няма изгледи за някакво бързо и трайно разрешаване на кипърския въпрос и с това урегулиране на отношенията между Турция и Гърция. И да се постигне някакво споразумение то ще бъде нетрайно, няма да отстрани съществуващите противоречия между двете страни, а напротив още повече може да ги задълбочи. Толкова повече, че и самата Англия не е заинтересована от окончателното разрешаване на кипърския въпрос заради собствените й бази.

Независимо от това, необходимо е да се провеждат мероприятия за поддържане на това напрежение между Гърция и Турция и създаване и разгаряне на настроения, насочени срещу САЩ и Англия.

С оглед на горното, необходимо е да се проведат следните мероприятия:

107
47 2.-
71 68

1. Да се изготви писмо от турския генерален щаб до командира на турската войскова част в Кипър, с което се уговарят подробности по операция "Акула" - диверсионно-терористичен акт срещу САМСОН, ЙОРГАДЗИС, МАКАРИОС и други екстремистки и непримиримо настроени гръцко-кипърски ръководители във връзка с преговорите по кипърския въпрос.

Фотокопие от това писмо ще бъде изпратено от името на възмутен арменец на работа у англичаните до НИКОС САМСОН - собственикът на вестник "Махи".

2. Да се внуши на архиепископ МАКАРИОС или неговото обкръжение, че американците настояват преговорите за Кипър да се водят в Ню Йорк или Лондон не само за политически натиск върху кипърското правителство, но имат и тайни намерения да направят преврат в неговото отсъствие и поставят на негово място свое послушно оръдие.

3.Да се изпрати открито писмо от националисти от средите на ЕОКА от Никозия чрез атинските вестници до ПАПАНДРЕУ, в което като му напомнят за неговите предизборни обещания за еносис , изразяват разочарованията си от неговата политика на компромиси по отношение на турците в угода на САЩ и Англия. В писмото авторите напомнят, че ПАПАНДРЕУ нищо не е направил, за да спечели САЩ за съюзник на кипърските гърци и се посочват антигръцките действия на американците на острова - Корпуса на мира, посолството и пр.

4. От Лондон да се разпространи писмо-обвинение спрямо турското правителство, изхождащо от кипърско-турска организация, в което да бъдат отправени обвинения, че турските управляващи среди са се огънали под натиска на САЩ и Гърция и са отстъпили от националните интереси на турската общност.

Из архивите на ДС

48 108
3.- 69
72

В екземплярите, които ще се изпратят до политически дейци, вестници и дипломати в Англия и Франция да бъдат приложени фотокопия от гръцките зверства на острова през последните събития.

5. Открито писмо от организация "1922 година" до американски дипломатически и други представителства и отделни американски граждани в Турция, в което се отправят обвинения и предупреждения, че в бъдеще няма да бъде търпена досегашната антитурска политика на САЩ по кипърския въпрос.

6. Да се подготви антитурско мероприятие във връзка с 10-годишнината от противогръцките погроми, които бяха извършени от турците през 1955 година в Истанбул. За целта да се подготви и разпространи документ, с който от името на пострадали гърци да се иска пълно обезщетение и да се правят остри нападки срещу турските власти.

7. Публикации на материали:

а) В ОАР да се използуват възможностите на "ФРАНКО" и във в."Ал Хакаек" за публикуването на материали против плановете на САЩ и НАТО за разрешаване на кипърския въпрос в интерес на империалистическите страни и при запазване на сегашните военни бази на острова.

б) В СИРИЯ да се използуват възможностите на резидентурата и се организира отпечатването на статия - срещу заплащане,против военните бази на Кипър и плановете на САЩ и НАТО да задържат острова като свой опорен пункт.

в) Във връзка с останалите наши мероприятия по Кипър,да се използуват нашите връзки във вестниците

43 ~~109~~
4.- ~~70~~
~~73~~

"Филелефтерос" и "Махи" и се внуши публикуването на антиамерикански материали - по политиката на САЩ по кипърския проблем, базите, "Корпуса на мира" и пр.

6. IV 1965 година
София

2 екз.
ЛЛ/1621

Д. Стайков
126

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно!

РОЛЯТА НА РЕЗИДЕНТУРИТЕ В ПОДГОТОВКАТА И ПРОВЕЖДАНЕТО НА АКТИВНИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ

Когато се говори за активни мероприятия в най-широкия смисъл на думата, обикновено се има предвид втората страна от дейността на разузнаването. Ако първата страна е добиването на информация – и в това се състои главната функц на разузнаването – то втората страна са активните действия, т.е. осъществяването на такива мероприятия чрез които може да се оказва влияние на отделни страни от живота на капиталистическите държави. С активните мероприятия, провеждани по неофициални канали и със специални средства, разузнаването оказва съществена помощ на нашите външно-политически, партийни и пропагандни органи в тяхната дейност зад граница.

Кои са факторите обуславящи провеждането на АМ?

1. Преди всичко това са империалистическите държави, техните разузнавателни органи и военни щабове, които усилено се подготвят за нова световна война. Във връзка с това изниква необходимостта от разобличаване на империалистите, като се разкриват пред световното обществено мнение конкретните им планове и действия.

2. Усилената дейност на империалистическите разузнавания по събиране на шпионски сведения за нашите страни.

3. Засилване влиянието на социалистическите страни на световната политическа арена. Сега нито един важен въпрос от областта на външната политика не може да бъде разрешен без активното участие на социалистическите страни.

4. По-нататъшното укрепване на силите на мира, демокрацията и прогреса създава особени възможности за провеждане на АМ в областта на политиката.

Из архивите на ДС
174

5. С разпадането на колониалния свят се създава нова група държави, които търсят опора в борбата против империализма.

Задачите на разузнаването се състоят в това да се разобличава и срива дейността на империалистите, които се стремят да спрат настъплението на революционните сили в света

6. Наличието на дълбоки противоречия между империалистическите страни (Европа, Латинска Америка, Източното Средиземноморие, Югоизточна Азия и на други места) дава възмо: ност на разузнаването с активни мероприятия да способствува за по-нататъшно задълбочаване на тези противоречия в интерес на социалистическия лагер.

Средства и методи, които се използуват при АМ.

Основното средство за провеждане на мероприятията за политическо въздействие, това е агентурата за влияние. Затова важно място в нашата вербовачна работа трябва да заема и придобиването на агентура, изхождаща от правителствени, религиозни и други среди, която е в състояние да оказва влияние върху политическия живот на интересуващата ни страна в изгодна за нас насока. За политическо въздействие се използуват отделни политически партии, групировки и обществени организации. В някои страни може да се прибегне и до създаване на партии и групи за провеждане на АМ.

Организиране на масови действия-митинги, демонстрации, изпращане на делегации до Парламента и правителството, изпращане на писма до ръководителите на партиите и правителствата с конкретни искания.

Издаване и разпространение по неофициални канали в капиталистическите страни на книги, брошури, памфлети, бюлетини, афиши и др. печатна пропаганда. Изготвяне на специални документални материали (фалшиви и лъжливи такива), които по произхождение могат да бъдат чуждестранни, а в отделни случаи и наши, и когато това изискват интересите на работата.

Из архивите на ДС

В областта на икономиката, науката и въоръжените сили се прибягва до пущане на дезинформации до генералните щабове и разузнаванията на капиталистическите страни.

За активни мероприятия се използуват и каналите на оперативните игри. Ефикасно средство в това отношение се явяват агент-двойниците.

В много случаи като средство за придвижване на дезинформация се използува оперативната техника, която противниковото КРО поставя в официалните представителства и квартирите на задграничните ни работници.

Един от ефикасните методи, който обезпечава провеждането на АМ, особено във време на война, във военния и военно-политическия живот на противника, е разпространението на лъжливи слухове.

Твърде често се практикува метода на легендираното разпространение на документи от името на различни организации и групи, разпространение на анонимни документи и анонимни писма. Разпространение на документи по пощата във вид на фотокопия или в оригинал.

Практикува се и "загубването" на документи, които могат да бъдат намерени от заинтересованите лица.

В КАКВИ НАПРАВЛЕНИЯ СЕ ПРОВЕЖДАТ АМ

1. АМ за политическо въздействие

Преди всичко това са мероприятия, насочени към разобличаване агресивната политика на Съединените щати и техните съюзници в НАТО; засилване на противоречията между тях и създаване на недоверие към САЩ от страна на техните по-малки партньори и създаване и изостряне на противоречията между широките народни маси и управляващите десни кръгове в страните от НАТО.

В крайна сметка тези мероприятия трябва да способствуват за излизане на малките страни от НАТО.

Из архивите на ДС
176

Важно направление в областта на политическите мероприятия за въздействие се явява разобличаването на неоколониализма на САЩ и другите империалистически държави, отслабване на техните позиции в Азия, Африка и Латинска Америка, изостряне противоречията между тях, създаване на антиимпериалистически настроения сред местното население , разобличаване на "Корпуса на мира", "икономическата помощ" и другите форми на проникване на западните страни в развиващи се държави.

Политическите мероприятия са насочени също така и против дейността на пропагандните центрове на противника, като ЮСИА, Британския съвет, Германския реферат при бундес канцлера, които се явяват центрове на антикомунистическата пропаганда.

Сериозно място в дейността на АМ заемат такива мероприятия за подкрепа на прогресивните сили и национално-освободителните движения. Чрез агентура на влияние и крупни доверителни връзки се оказва помощ на прогресивните сили за формулиране на техните политически програми и за създаване на печатни органи.

Разузнаването изпълнява важни задачи като съдейству ва за популяризиране на различни външно-политически ходове на правителството при посещения на отделни министри и държавни ръководители в капиталистически страни.

Разузнаването провежда мероприятия за компрометиране на някои политически деятели, които са враждебно настроени към социалистическия лагер и се явяват проводници на империалистическата политика, особено в развиващите се страни, Близкия и Средния Изток.

В това отношение българското разузнаване си е поставило по-ограничени задачи. Мероприятията, които то провежда имат за цел:

1. РАЗОБЛИЧАВАНЕ АГРЕСИВНИТЕ ВОЕННИ ПЛАНОВЕ И ДЕЙСТВИЯ НА НАТО В РАЙОНА НА ЮГОИЗТОЧНОТО КОМАНДУВАНЕ, ОТСЛАБВАНЕ НА ВРЪЗКИТЕ НА ТУРЦИЯ И ГЪРЦИЯ С НАТО И ЗАСИЛВАНЕ ТЕНДЕНЦИИТЕ В ТЕЗИ СТРАНИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ОТНОШЕНИЯТА СЪС СОЦИАЛИСТИЧЕСКИЯ ЛАГЕР И ПРОВЕЖДАНЕ НА ПО-САМОСТОЯТЕЛНА ВЪНШНА ПОЛИТИКА.

Из архивите на ДС
177

130

КОМПРОМЕТИРАНЕ ПОЛИТИКАТА И МЕРОПРИЯТИЯТА НА САЩ, ГФР И ДРУГИТЕ ГЛАВНИ ИМПЕРИАЛИСТИЧЕСКИ СТРАНИ В ГЪРЦИЯ, ТУРЦИЯ И НА КИПЪР.

ИЗОСТРЯНЕ НА ОТНОШЕНИЯТА МЕЖДУ ТУРЦИЯ И ГЪРЦИЯ, С ЦЕЛ ДА СЕ ПРЕДОТВРАТИ РАЗРЕШАВАНЕТО НА КИПЪРСКИЯ ВЪПРОС В ИНТЕРЕС НА НАТО.

Няколко примери за илюстрация:

1. Твърде успешно мероприятие бе проведено по разобличаване агресивния характер на СЕНТО и довеждане до знанието на обществеността тежките последствия, които очакват населението в страните-членки на този съюз при една ядрена война. В ръцете на разузнаването попадат секретни документи, подписани от известни военни ръководители от СЕНТО. В тях се прави оценка на жертвите, които страните от СЕНТО биха понесли при евентуална ядрена война.

Решено бе част от тях да се размножат под формата на фотокопия и да се разпространят до много обществени и политически организации в страните-членки на съюза. Предизвикани бяха много въпроси в парламентите на съответните страни и отпечатани изобличителни материали във вестниците.

Създадена бе работа и на американското разузнаване, което се зае да изясни по какви канали са изтекли документите. Възникна взаимно недоверие между страните-членки на СЕНТО. Целта на мероприятието бе постигната.

2. С цел засилване антиамериканските настроения сред обществеността на една от страните-членки на НАТО преди известно време бе проведено следното АМ: от името на група офицери бе издадена прокламация към народа и армията, в която се обрисува грубото вмешателство на американците в нейното ръководство.

Тази прокламация бе разпространена сред печата и други заинтересовани лица и организации и няколко дни след разпространението й всички вестници публикуваха пълния текст

Из архивите на ДС
178

на документа, придружен с коментарии по него. Коментарии по положението в армията на тази страна направиха и някои чужди агенции и вестници.

Мероприятието изигра своята роля, то внесе сериозни смущения сред командуването на армията, засили антиамериканските настроения сред обществеността.До известна степен то спомогна за падането на правителството на деня.

3. Неотдавна се постави задачата да се компрометира дейността на американските радиостанции, намиращи се на територията на една страна, като се покаже пред обществеността, че тяхната главна задача е провеждане на шпионска и подривна дейност, както срещу страната, в която се намират, така и срещу някои балкански и арабски страни. За целта се проведе следното активно мероприятия:

Изготвено бе на английски език донесение на агент на Интеликанс сервис, който работи на една от радиостанциите. Това донесение, съдържащо силни компрометиращи данни за американците по съответен начин бе изпратено лично до редактора на един десен буржоазен вестник. Около една седмица след това в няколко поредни броеве на вестника бяха отпечатани в най-големи подробности данните за подривната дейност на американците. Отпечатано бе и факсимиле от документа.

В резултат на това мероприятие в Парламента на страната на чиято територия се намират радиостанциите бил поставен въпроса да се извърши разследване на тяхната дейност.

Извършените разкрития разтревожиха и американското посолство, което поискало да се поместят неговите опровержения. Тази възможност му била отказана най-категорично от редактора на вестника.

Може определено да се каже, че мероприятието постигна своята цел.

III. ДРУГА ОСНОВНА ЗАДАЧА НА АКТИВНИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ ЗА ПОЛИТИЧЕСКО ВЪЗДЕЙСТВИЕ СЕ ЯВЯВА КОМПРОМЕТИРАНЕ ПЛАНОВЕТЕ И ДЕЙСТВИЯТА НА КРАЙНАТА РЕАКЦИЯ В ТУРЦИЯ И ГЪРЦИЯ И КОМПРО-

Из архивите на ДС
179

ф 32

МЕТИРАНЕ ПРЕД ЛИЦЕТО НА ТУРСКИЯ И ГРЪЦКИЯ НАРОДИ ОНЕЗИ ПОЛИТИЧЕСКИ ПАРТИИ И ОТДЕЛНИ ЛИЦА, КАКТО И ВОЕННИ РЪКОВОДИТЕЛИ, КОИТО СЕ ЯВЯВАТ ПРОВОДНИЦИ НА ПОЛИТИКАТА НА ИМПЕРИАЛИСТИЧЕСКИТЕ СИЛИ.

УКРЕПВАНЕ ПОЗИЦИИТЕ НА ПРОГРЕСИВНИТЕ И ПАТРИОТИЧНИ СИЛИ И ОРГАНИЗАЦИИ В ТУРЦИЯ И ГЪРЦИЯ, СЪЗДАВАНЕ НА НОВИ И РАЗРАСТВАНЕ НА СЪЩЕСТВУВАЩИТЕ РЕФОРМИСТКИ ТЕНДЕНЦИИ СРЕД ТУРСКАТА И ГРЪЦКАТА АРМИЯ И ЗАСИЛВАНЕ ПРОТИВОРЕЧИЯТА МЕЖДУ РЕАКЦИОННИТЕ ПАРТИИ И ГРУПИРОВКИ В ТЕЗИ СТРАНИ.

За постигане на тази цел бяха проведени редица мероприятия. Ще приведа няколко примера:

1. В началото на 1963 година се получиха данни, че крайно-реакционната организация на запасното офицерство в една от интересуващите ни страни развива активна дейност, насочена срещу правителството и левите сили в страната.

Решено бе да се компрометира организацията пред правителството и управляващата партия и да се подтикне правителството да вземе по-решителни мерки срещу нея.

От името на дясното крило на тази организация бе изготвена листовка (обръщение), в която се критикуваше правителството и се призоваваха всички членове на организацията да се отпочнат по-сериозни действия за решително изменение на политическата обстановка в страната.

Листовката бе разпространена до вестници, списания чужди агенции, политически и военни лица. Печатът даде широка гласност на листовката.

В резултат на мероприятието правителството взе твърди мерки по отношение на организацията, като призова на съд някои от нейните ръководители. С това фактически организацията бе разтурена. Доколкото в листовката се изнасяха някои данни за дейността на американците в тази страна, мероприятието засили антиамериканските и антинатовски настроения сред обществеността.

Из архивите на ДС
180

133

2. С цел задълбочаване противоречията между буржоа-
ните партии и създаване на по-благоприятни условия за дей-
ността на прогресивните сили в една капиталистическа страна бе
проведено активно мероприятие, което по мащаб не беше особено
голямо, но по своя ефект твърде значително.

През май 1963 година беше напечатана листовка от
името на крайно реакционните сили на една буржоазна партия.
Листовката представляваше твърде критичен и изобличителен
документ, насочен против правителството и управляващата
партия. Материалите бяха разпространени в по-големи количества
с което се целеше да се даде и по-масов характер. Една част
от листовките, заедно с остри заплашителни писма, бяха изпра-
тени до видни обществени и политически деятели от ръковод-
ството на управляващата партия и Парламента.

Почти цялата преса в страната публикува листовката,
в Парламента бяха зададени редица въпроси, а някои от депу-
татите поискаха да се извърши разследване и да се накажат
авторите на листовките и писмата, като обвиненията бяха
насочени към ръководството на реакционната буржоазна партия.

Правителството наистина предприе следствия срещу
някои десни елементи, а изнесените в печата материали
активизираха дейността на демократичните младежки организации
в страната.

3. В друга капиталистическа страна бе проведено
АМ, което имаше за цел засилване на разцеплението сред
ръководството на управляващата буржоазна партия и създаване
на недоволство сред широката общественост за това, че
въпросната партия използува държавния апарат и по-специално
Външно министерство и неговите дипломатически представителства
зад граница за партийни цели.

Изготвен бе специален "документ-циркуляр" от
името на някои ръководители на партията, предназначен за
задграничните представителства, акредитирани в страните от
НАТО. Документът съдържаше указания да се отпочне подработва-

Из архивите на ДС
181

134

нето на държавните ръководители на съответните страни за евентуална подмяна на тогавашния председател на партията.

От името на служител във Външното министерство, който не споделя възгледите на тази партия, част от "документа" бе изпратен на няколко вестника, които му дадоха широка гласност на страните си. Някои вестници, и особено опозиционните поискаха пресичане възможностите да се използува държавния апарат за партийни цели и същевременно подчертаха дълбокото разцепление, което съществува в ръководството на партията.

Мероприятието изпълни своята цел. С разобличаване машинациите на управляващата партия се засилиха настроенията на широката общественост срещу нея, а прогресивните сили използуваха изнесените данни, за да активизират своята дейност.

III. ТРЕТА ОСНОВНА ЦЕЛ НА МЕРОПРИЯТИЯТА ЗА ПОЛИТИЧЕСКО ВЪЗДЕЙСТВИЕ СЕ ЯВЯВА РАЗОБЛИЧАВАНЕ И КОМПРОМЕТИРАНЕ НЕОКОЛОНИАЛИСТИЧЕСКАТА СЪЩНОСТ НА ПОЛИТИКАТА НА САЩ, ГФР, АНГЛИЯ И ФРАНЦИЯ СПРЯМО АРАБСКИТЕ СТРАНИ, С ЦЕЛ ДА СЕ ОТСЛЕБЯТ ТЕХНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ, ПОЛИТИЧЕСКИ И ИДЕЙНИ ПОЗИЦИИ В ТИЯ СТРАНИ.

ПОДПОМАГАНЕ ДЕЙНОСТТА НА ПРОГРЕСИВНИТЕ СИЛИ В АРАБСКИТЕ СТРАНИ В БОРБАТА ИМ СРЕЩУ ИМПЕРИАЛИСТИЧЕСКИТЕ ДОМОГВАНИЯ И ВЪТРЕШНАТА РЕАКЦИЯ, КАТО СЕ РАЗОБЛИЧАВАТ И ДИСКРЕДИТИРАТ ОНЕЗИ ОРГАНИЗАЦИИ, ГРУПИ И ОТДЕЛНИ ЛИЦА, НА КОИТО РАЗЧИТАТ ИМПЕРИАЛИСТИТЕ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА СВОЯТА ПОЛИТИКА.

КОМПРОМЕТИРАНЕ ДЕЙНОСТТА НА ОРГАНИТЕ НА "ПСИХОЛОГИЧЕСКАТА ВОЙНА" НА ГЛАВНИЯ ВРАГ КАТО ЮСИА, "КОРПУСА НА МИРА" И ДР.

Известно е , че за да укрепят своите позиции в някои новоосвободени страни, американците прибягват към най-груби действия, в това число и към политически преврати, като поставят на власт хора, които се явяват открити проводници

Из архивите на ДС
182

135

на американската политика. В редица случаи с активната намеса на разузнаването са били предотвратявани такива опити на САЩ.

1. След като по агентурен път става известно, че американците подготвят план за сваляне на министър-председателя на една неутрална страна, поставя се задачата да се провали този план и да се укрепи позицията на министър-председателя. Известно било също така, че е замесен и бившият военен министър и посланик на тази страна в Лондон. За последния обаче се знаело малко. След необходимите проучвания било установено, че като посланик в Лондон той бил в близки отношения с чистачката в посолството - англичанка, по която изразходвал много държавни средства, за което му било искано писмено обяснение от Министерството на външните работи. Намерен бил и неговия почерк, както на френски, така и на родния му език.

Решено било да се проведе АМ, като се доведе до знанието на министър-председателя документ, който да показва убедително, че американците подготвят заговор срещу него. чрез своето посолство и че ръководител на заговора се явява бившия военен министър - негов открит противник, подкрепян от други съседни страни, проамерикански настроени.

Извършени били допълнителни проучвания за живота на организатора, установило се неговото местонахождение в една от съседните страни и пр.

В резултат на няколкомесечни усилия било изготвено "лично писмо" от името на ръководителя на превратата до съветника на американското посолство, в което макар и между редовете става дума за определен заговор, насочен срещу министър-председателя.

Чрез възможностите на разузнаването било организирано отпечатването на това писмо в няколко съседни страни, като няколко вестника са поместили и фотокопие от същото.

Когато американският посланик узнал за публикациите веднага посетил министър-председателя и протестирал, като го заплашил, че ако не излезе с опровержение, той ще напусне страната.

Из архивите на ДС

183

Министър-председателят, който по своя линия разполагал с някои данни за плановете на американците, не само, че не поместил опровержение, но по негово давление на следващия ден в печата излезли силно разобличителни материали против американците.

Също така били организирани демонстрации против САЩ и пуснати слухове, че посолството гори документи и се подготвя да напусне страната. Посланикът получил мъмрене от Държавния департамент за прибързаните решения да напуска страната, а съветника бил преместен незабавно в друга страна.

Не помогнала на американците и експертизата, която била направена от трима специалисти: французин, швед и швейцарец, определени от министър-председателя. Пръв французинът се произнесъл, че документа действително принадлежи на този, който се е подписал. Последвали утвърдителните заключения и на останалите членове на комисията. В резултат на мероприятието животът на американците в страна страна бил разстроен за дълго време, а положението на министър-председателя било укрепено.

Биха могли да се приведат още много примери, от които да се види колко силно оръжие в нашите ръце се явяват добре обмислените, квалифицирано изготвени и умело проведени активни мероприятия. Но за това не ни позволява времето, нито пък е необходимо да се направи сега.

АМ ПО ЛИНИЯ НА ВЪОРЪЖЕНИТЕ СИЛИ И ИКОНОМИКАТА

Главната цел на тези мероприятия е да се защити отбранителната и икономическа мощ на страната. Провеждайки дезинформационни мероприятия разузнаването се стреми да съхрани държавните и военни тайни по пътя на отвличане вниманието на противника от особено важните обекти, като му се показват маловажни или се създават специално лъжливи такива.

От особено голямо значение за нашата страна са мероприятията, с които може да се подпомогне дейността на

Из архивите на ДС

184

137

външно-търговските ни организации за спечелване на повече валута за страната.

АМ ПРОТИВ РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ И КРО НА ИМПЕРИАЛИСТИЧЕСКИТЕ СТРАНИ

Тези мероприятия се провеждат с цел разобличаване плановете на империалистическите разузнавания и тяхната подривна дейност на територията на новоосвободените страни.

АМ по тази линия се провеждат и срещу отделни крупни ръководители на разузнавателните органи на противника.

Важно място в оперативната дезинформация заемат мероприятията, целящи обезпечаване безопасността на нашите резидентури, като се накара контраразузнаването в съответната страна да работи по обекти и да търси нашата агентура в такива места, които не представляват интерес за нас.

Не по-малко значение имат и мероприятията, насочени към разобличаване лидерите на вражеската емиграция и разлагане на емигрантските организации зад граница.

В настоящия доклад не се дават примери за АМ проведени по линия на въоръжените сили и икономиката, както и по оперативната дезинформация, тъй като това са сравнително нови направления и проведените мероприятия не са от такова важно естество.

IV. РАБОТАТА ПО АМ В РЕЗИДЕНТУРИТЕ

Основната работа по планирането и подготовката на мероприятията се извършва в Центъра. Но като се изхожда от сложността и многообразието на задачите по АМ, голям дял за тяхното изпълнение се пада и на резидентурите зад граница, особено при набирането на материалите, необходими за подготовката на мероприятията и при тяхното провеждане на място.

Из архивите на ДС

Какви са задачите на резидентурите при подготовката на мероприятията?

На първо място резидентурите са длъжни да излизат с идеи и предложения за активни мероприятия, като се съобразяват с основните задачи на нашата разузнавателна дейност. Оперативните работници трябва много добре да познават обстановката в дадената страна, за да могат бързо да реагират на политическите събития.

В нашата практика напоследък все по-често се забелязва стремежът на някои резидентури и отделни работници да правят предложения за АМ, на базата на отделни донесения от агентурата или на базата на някои политически събития. За пример може да се посочи резидентурата в Анкара, която през годината направи някои не лоши предложения. За съжаление това са отделни изолирани случаи и активните мероприятия за повечето от нашите резидентури си остават задължение само на служба "Б" в Центъра.

Всяка информация, получена в резидентурите трябва да се оценява от резидента и останалите работници като възможност за провеждане на АМ.

Няколкото плахи опита на резидентурите да подскажат идеи за АМ трябва да се превърнат в твърдо установена практика.

ОР в резидентурите държат на ръководство агентура и непрекъснато работят за придобиването на нова такава, която да бъде в състояние да решава задачите на разузнаването. Работниците са длъжни да изучават възможностите на всеки агент не само като източник на информации, но и като канал за провеждане на активни мероприятия. Там, където резидентурата не разполага с такива възможности, тя трябва да насочи своите усилия към издирване и вербовка на агенти за влияние. Придобиването на агент измежду членовете на Парламента, та дори и от редовете на опозиционните партии представлява сериозен успех за разузнаването. От друга страна не трябва

Из архивите на ДС
186

с лека ръка да се прекратяват разработки на обекти, произхождащи от буржоазни партии, само поради този показател, че нямат възможност да ни дават ценна информация за главния враг или не са в състояние да изясняват определените номенклатурни въпроси. Днес може даден агент да няма възможности да събира интересуващата ни информация, или все още да му липсва авторитет сред членовете на партията, от която произхожда, но утре той може да стане достатъчно силен и авторитетен, в резултат на изменение на политическата обстановка в дадената страна. Като разузнаване ние сме длъжни да оценяваме реално обстановката във всяка страна и да правим верни прогнози за хода на политическите събития в бъдеще, ако не искаме да бъдем изпреварени от политическите събития и по същество бити.

В една от резидентурите е бил държан на връзка агент, който се явявал и ръководител на опозиционна партия с няколко депутата в Парламента. Дълго време резидентурата е гледала на агента само като на източник на информация. Макар и скрито, агентът започнал да проявява известно недоволство, за това, че се използува единствено за информатор. Дори на няколко срещи той не се явил. Проанализирана била цялостната работа с агента и се дошло до извода, че резидентурата не действува правилно с него. Решено било в състава на една от поредните делегации, които заминават за тази страна, да бъде включен работник от Центъра, който преди е работил с агента. При проведената среща с него и водения разговор се оказало, че той си остава верен на разузнаването, но открито заявил, че не желае да бъде използуван само като информатор. Той имал намерение да продължи борбата срещу реакцията, но вече по друг начин и в тази борба искал да счита разузнаването като естествен и най-близък съюзник.

Връзката с агента била отново възстановена. Съвместно с него била обсъдена политическата линия на партията, която оглавявал и отпусната съответна сума, необходима за издаване на печатен орган. Работата с агента продължила, но вече по друго направление - като агент за влияние, за провеждане на активни мероприятия.

Из архивите на ДС

187

Друго важно задължение за резидентурите, произтичащо от задачите на службата за АМ, е да използуват всички свои сили и възможности за набавяне на необходимите образци от документи, бланки, писма и пр., искани от Центъра.

Какви са тези документи?

На първо място това са документите, които изхождат от правителствените органи - президенство, Съвет на министрите, различни министерства, ГЩ, войскови поделения, военни бази, местни правителствени органи, полиция, разузнавателни и контраразузнавателни органи и пр.

Към втората група спадат документите от неправителствените органи - фирми, компании, банки, монополи, подписи и почерци на ръководителите на тези фирми. Не бива да се забравя, че крупни генерали и ръководители от разузнаванията много често се явяват представители на различни банки и монополи.

От интерес за службата за АМ са почерците и подписите на видни обществени и политически деятели, членове на ръководствата на различните партии, издатели на вестници, отделни учени, компрометиращи и други данни за техния живот, финансови затруднения, спекулации, вършени от същите, бланки в учрежденията, в които работят и пр.

Не без интерес са циркулярните писма на външните министерства, личните писма на посланиците до външните министри или до свои колеги, всякакви указатели за имената и телефоните на служителите от външните и вътрешни министерства, имената и телефоните на офицерите от НАТО или на американските военнослужащи по базите, бланки, подписи, почерци, образци от бюлетини и други, които се издават от "Корпуса на мира", ЮСИА и др. органи на психологическата война.

Успехът на АМ зависи от това доколко вярно се анализира и оценява обстановката в дадена страна - разстановка на политическите сили, вътрешно и външно-политическо положение и правилно се предвижда развитието на събитията в тази страна в бъдеще.

Из архивите на ДС
188

941

АМ трябва да се обмислят и подготвят в перспектива, далеч преди да са станали събитията, което за съжаление все още не е така при нас. За подготовката на перспективни мероприятия е необходима солидна база от документи, които трябв да се събират и натрупват в Центъра, независимо от това дали в дадения момент може да се подготви и проведе АМ или не може Главната задача за събирането на такава документация се пада на резидентурите. Дори и гениални да бъдат работниците от службата в Центъра, много скоро могат да се изправят пред невъзможността да проведат що годе сносно мероприятие, ако липсва солидна документационна база, непрекъснато попълваща се с нови материали.

Възможностите на нашите резидентури в това отношение не са малки, но определено може да се каже, че те не се използуват напълно. Ежедневно различни държавни учреждения влизат във връзка с нашите представителства зад граница по тяхна инициатива и искат сведения или изпращат такива по най-различни въпроси. Не малко обществени и политически деятели пишат писма до представителствата по различни поводи интересуват се от разни въпроси, искат визи или други услуги и пр. А колко хора минават ежедневно през консулските служби, подават молби, искат заверка на разни удостоверения и пр. Само ако се подбират образци от документи, почерци, подписи и пр. от тези, които влизат в представителствата и се изпращат редовно в Центъра, това ще бъде достатъчно да се поддържа един редовен приток на документи, необходим за служба "Б".

А колко повече документи, бланки, подписи на лица и др. могат да се намерят ако ОР проявяват инициатива, настойчивост и изобретателност при тяхното издирване. Така например, при посещение на Парламента или други държавни учреждения ОР трябва винаги да се възползува от възможността, която му се предоставя, по благовиден начин или незабелязано, да вземе някои материали, които иначе свободно на друго място не могат да се намерят, като пликове, бланки, бюлетини и пр.

Из архивите на ДС

По естеството на своята работа зад граница дипломатическите и търговски работници имат възможност да бъдат в допир с различни чужденци, включително и с американски дипломати. Много често на официални приеми, или при други случаи те се срещат с тях, разговарят, разменят си визитни картички, както е възприето да се прави. Всякакви данни специално за западните дипломати, включително и визитните им картички, представляват интерес за служба "Б".

Или например нашият работник пътува с обществено превозно средство, става свидетел на различни разговори или дори инциденти, в които са замесени американци. Твърде полезно би било, ако този инцидент се опише и с поредната поща се изпрати в Центъра.

Да вземем друг пример. Седи нашият ОР в ресторанта в Анкара. След малко влиза някакъв американски дипломат или военен, който сяда на масата на турски или гръцки военен и двамата любезно си разменят няколко фрази. Сам по себе си този факт няма абсолютно никакво значение за информацията или линейния отдел. Но за службата за АМ, която има за задача да разобличава американците и онези местни граждани, които се явяват проводници на тяхната политика, такъв факт би бил много ценен.

В много случаи, без особени усилия, изпълнявайки ежедневните си официални и други обязаности, ОР в резидентурите могат да събират твърде ценни материали и документи. Нужно е само да се осъзнае необходимостта от тази дейност и да се придобие навика за работа по линия на АМ.

Друго задължение на резидентурите, което по важност не стои на последно място, това е най-точното изпълнение на поставените от Центъра задачи по набавянето на материалните средства - пишущи машини, листа, индига, пликове и другите канцеларски материали, които наред с документалната база играят важна роля при подготовката на активните

Из архивите на ДС
190

мероприятия. А тези материали се закупуват от резидентурите по поръчка от Центъра. От това как ще се изпълни една поръчка, навреме ли ще се закупят и изпратят исканите материали, понякога зависи ще се проведе ли едно мероприятие. Повечето от резидентурите са изпълнявали задачите съвестно и навреме. Трябва обаче да се каже, че някои от другарите резиденти не отдават необходимото значение на този въпрос. Не са редки случаите когато вместо исканите материали се изпращат съвсем други. Така например, искат се няколко вида различни по големина пликове, а резидентът изпраща само един вид. Или в пасажа изрично е казано да се закупят по 20-30 плика от най-лошите, които се намират на пазаря. Вместо тях резидентът изпраща от най-хубавите. Налага се по няколко пъти да се пишат напомнителни и разяснителни пасажи, а дори и да се изпращат образци от пликове, за да се покаже на другарите какво представляват лошите пликове, които следва да се закупят. Не навреме и лошо е изпълнявала задачите на Центъра резидентурата в Париж. От м. март до сега например резидентурата не е закупила една пишуща машина на гръцки език. Такъв начин на работа от страна на резидентите говори за известно неразбиране на задачите на активните мероприятия. Такова неточно и ненавременно изпълнение на задачите води до проваляне на някои наши добре обмислени акции.

КАКВИ СА ЗАДАЧИТЕ НА РЕЗИДЕНТУРИТЕ ПРИ САМОТО ПРОВЕЖДАНЕ НА А М

Когато дадена резидентура трябва да проведе едно мероприятие, на нея се дават най-подробни указания с пощата. В зависимост от характера на мероприятието и неговото предназначение, на резидента се дават повече или по-малко подробност по съдържанието на материала, от чие име се изпраща и пр.

Най-главна задача на резидента е да вземе всички предохранителни мерки за безопасното провеждане на мероприятие

Из архивите на ДС
191

144

то. Резидентът е длъжен да се отнася с чувството на най-голяма отговорност и да взима необходимите мерки, независимо от това дали мероприятието се състои само от един плик или от 500 плика. Еднакво големи ще бъдат последствията за нашата страна в случаите когато работник от резидентурата бъде засечен от КРО в момента на пускане в кутията, независимо от това дали пуща 1 или 20 плика.

Всичко това изисква сериозна предварителна подготовка на всяка отделна операция - подбиране на маршрут за изчистване, намиране на подходящи пощенски кутии, отговарящи на нашите изисквания и обезпечаващи незабалязано пускане на писмата, подбиране на подходящи дни и часове за провеждане, добра легендировка за появяването на работника в района на пощенската кутия, подбиране на средства и хора и пр. Намирането на подходящи кутии трябва да става далеч преди провеждането на мероприятието. Нужно е да се изучи в кои райони на града пощенските кутии се пълнят с писма след работно време от различните учреждения. Опасно и рисковано е пускането на голям брой писма в пощенски кутии в покрайнините на столицата, където обикновено пощенския чиновник събира по няколко писма на ден и когато новопоявилият се куп от нови пликове веднага се хвърля на очи. При такива случаи писмата се изземват, проверяват и трябва да се счита, че мероприятието е провалено. Не са достатъчни обаче само мерките, които резидентът ще вземе за осигуряване на безопасно пускане на писмата в кутиите или за оставянето им на купчини на различни места. Необходимо е да бъдат пуснати без да бъдат оставени по тях следи от пръсти, които при анализ ще покажат, че изхождат от нас . Такива неща не бива в никакъв случай да се допускат. Трябва стриктно да се спазват указанията на Центъра, колкото и понякога да изглеждат дребнави и ненужни.

Често пъти се налага поради редица обстоятелства дадено активно мероприятие, което вече е изпратено на резидентурата, да се проведе със закъснение. В такъв случай

Из архивите на ДС

ЛИ5

резидентът е длъжен да не забравя нито за минутка наличието на материалите в своята каса. Той трябва да следи непрекъсната вътрешно-политическата и оперативната обстановка в страната до провеждане на мероприятието и да отчита своевременно всички нови моменти, които налагат да се вземат спешни мерки, за да не се допусне провал, като за целта веднага информира Центъра и прави своите предложения за по-нататъшни действия. Тези мерки могат да бъдат най-различни - да се поправи текста на подготвения материал, ако съдържанието е известно на резидента , да се спре пускането на писма до лица, които по някои съображения не следва да ги получава или най-после да се спре провеждането на цялото мероприятие, ако обстановката налага това.

Поради несъобразителност от страна на резидентурата в Атина и поради ненавременна намеса от страна на Центъра, беше допуснат сериозен пропуск. На тази резидентура в началото на годината беше изпратена подготвена от нас информация, която трябваше да се доведе до знанието на определени среди в страната. Провеждането на мероприятието закъсня по вина на резидентурата и в момента, когато е била проведена срещата с определеното лице, някои моменти от информацията се оказали остарели и непотвърдени от събитията. Въпреки това обаче резидентурата е запознала лицето с цялата информация. Ако резидентът беше отчел навреме изменилата се обстановка в страната, ако мислеше за информацията, която му лежи в касата в продължение на 10-15 дни, нямаше да допусн тази грешка, която видимо даде отражение върху ефекта от мероприятието.

При всички случаи резидентурите са длъжни след провеждане на мероприятието да изготвят подробна справка, в която да отчитат подробно начина на неговото провеждане, средствата, местата и хората, които са били използувани и да направят своята оценка по същество, доколкото им е известно съдържанието на документа. Въпреки тези указания повечето от резидентурите, които са провеждали мероприятия, са ги

Из архивите на ДС

отчитали в твърде кратки справки, бих казал съвсем формално. Подробното отчитане на мероприятията,другари, не е дребна и маловажна работа. То е абсолютно необходимо и трябва да бъде задължение на резидентите, тъй като в резултат на анализа можем да се предпазим от грешки и провали в бъдеще.

За Центъра са особено ценни критичните бележки и мнението на резидентурата по проведените мероприятия в страната, където те най-добре познават политическата обстановка. Тези бележки обаче за съжаление са липсвали в справките с които се отчитат мероприятия, дори и тогава когато съдържанието на документите е било известно на резидентите.

След провеждането на едно или друго активно мероприятие настъпва и друг момент - когато трябва да се следи за неговия ефект и реакция. Задачата на резидента да организира силите на всички работници, за да се следят резултатите от мероприятието не е еднократна. Това трябва да стане по такъв начин, че да обхваща по-дълъг период от време - не дни, а седмици и понякога месеци. Мероприятието за политическо въздействие не винаги веднага намира отражение в печата. А в много случаи те въобще не са предназначени за печата, поради което техният ефект трудно може да се отчете дори и по пресата. Означава ли това обаче, че мероприятието не е имало ефект, или не е постигнало набелязаната цел? Определено трябва да се каже, че не означава.

В нашата практика имаме такъв случай когато в Турция вестниците реагираха на едно наше мероприятие едва един месец след неговото провеждане. Трябва да кажа, че Истанбулската резидентура, която проведе мероприятието, своевременно ни информира за резултата. През м. юли на 1964 г. службата проведе мероприятие в Турция, което имаше за цел засилване на антиамериканските настроения. Моментът беше правилно избран. Политическите събития потвърждаваха напълно исканията, които се поставят в документа. Все повече и повече антиамерикански статии намираха своето място в

Из архивите на ДС
194

турския печат. Турското правителство реши да отиде на подобряване на отношенията със Съветския съюз и предприе редица ходове в това отношение, които са известни на всички нас. Тук трудно може да се каже до къде се простира ефекта от нашето мероприятие, въпреки че няколко дни след провеждането му американския посланик по свое искане е посетил турския министър на Външните работи, като на излизане от кабинета на министъра е отбягнал да отговори на поставените му от журналистите въпроси. В някои антиамерикански статии, появили се в турския печат след провеждане на мероприятието се забелязваха ясно някои определени мисли и констатации по турско-американските отношения, залегнали в нашия материал. Близо година обаче след като бе разпространен материала, известен турски журналист написа статия, която озаглави точно така както бе озаглавен нашия документ и в която са намерили място цели изрази от него.

Поради всичко това следенето ефекта от мероприятията не е еднократна задача, а постоянна такава. Не бива в никакъв случай да се счита, че щом като в следващите няколко дни след провеждане на акцията не се констатират никакви коментарии в печата или на други места, мероприятието не е дало никакъв ефект, или че то не е постигнало целта си. С провеждането на активното мероприятие не трябва да се счита, че задачата е изпълнена и разработката следва да се закрие и сложи към архив. Тя продължава да се води и след това за един продължителен срок от време, в зависимост от характера на мероприятието, от политическата обстановка в страната и пр. За това са нужни общите усилия на Центъра и на резидентурите.

РОЛЯТА НА ЛИНЕЙНИТЕ ОТДЕЛИ В ОБЛАСТТА НА АМ

Линейните отдели следва да играят твърде важна роля както в подготовката, така и в провеждането на АМ. Инициативата за разработването на едно или друго мероприятие не бива да изхожда само от службата за АМ или от резидентурата.

Из архивите на ДС

Първоизточници на много активни мероприятия могат да бъдат самите линейни отдели, които държат на ръководство агентурата и познават възможностите на резидентурите.

Линейните отдели са тези, които получават наводки от резидентурите, те са , които определят дали резидентурата трябва да се занимава с една или друга наводка, те са, които определят дали даден обект следва да се разработва с цел получаване от него на информация, или трябва да се прекрати разработката му. Един обект, който не дава информация, може да се окаже годен за изпълнение на задачи по активните мероприятия. За това преди да се реши окончателно неговата съдбата, линейният отдел следва да съгласува със службата за АМ дали той не е подходящ за провеждане чрез него на АМ - написване на брошура, предаване по радиото, написване на статия и пр. Всяка наводка за вербовка трябва да се разглежда не само от гледна точка на информацията, но и от гледна точка на изпълнение задачи по активните мероприятия.

Линейните отдели трябва да участвуват най-активно в подготовката на мероприятията. Те са стопаните на каналите и те са, които ще кажат може ли да се използува един или друг от тях за АМ.

В отделите понякога пристигат много ценни материали, от които обаче не може да се подготви информация за съответните инстанции. Такива материали много често остават да лежат в делата на агентите, когато в много случаи те могат да се окажат твърде полезни за службата по АМ и да послужат за разработка на сериозно мероприятие. А кой друг, освен линейния отдел, може да сигнализира за това службата за АМ?

Като се има предвид остротата на активните мероприятия и необходимостта от активизиране на работата по тази линия, с цел получаване на още по-големи резултати, както и за да се избегнат евентуални провали, най-строго трябва да се изпълняват следните изисквания:

Из архивите на ДС

1. Всички задачи, поставени на резидентурите от Центъра във връзка с провеждането на конкретни мероприятия или за извършване на известна подготвителна работа, като събиране на документи, закупуване на различни материали и пр., трябва да се изпълняват в срок и при стриктното спазване на даваните указания.

2. Резидентурите са длъжни да изучават политическата и оперативната обстановка в страната, за която отговарят за да бъдат в състояние бързо да реагират на политическите събития и да правят навременни и ценни предложения за активни мероприятия. Не може да предлага АМ този, който не следи политическите събития.

3. Непрекъснато да се търсят канали за провеждане на мероприятия; да се изучават възможностите на всеки агент не само като информатор, но и като канал за провеждане на АМ+ всяка информация получена в резидентурата трябва да се разглежда като потенциал за предложение за АМ.

4. Резидентът, който лично отговаря за провеждането на всички активни мероприятия, е длъжен да взема всички мерки, които да осигуряват безопасното им провеждане, като извършва най-сериозно предварителна подготовка на всяка отделна операция.

5. Да се следи внимателно конкретната обстановка в страната до момента на провеждане на активното мероприятие, с оглед при непредвидени изменения да се вземат своевременно необходимите мерки и не се допусне някаква несъобразност, която може да има сериозни последствия или да доведе до провал на мероприятието.

6. След провеждане на всяко мероприятие, колкото и малко да бъде то, резидентът е длъжен още с първата поща да изпрати в Центъра подробен отчет за начина по който е била изпълнена задачата. На това искане на Центъра не трябва да се гледа като на формалност, а като необходимост и сериозно задължение за резидента.

Из архивите на ДС

150

7. Да се използуват възможностите на резидентурата, за да се проследи ефекта от дадено мероприятие.

Това не бива да се счита като еднократна и временна задача, а постоянна такава.

От това как ще се отчете ефекта от мероприятието, коментариите и реакцията на политическите среди и най-сетне личното мнение на резидента, ще зависи дали Центърът ще има възможност да направи пълен анализ и да се предпази от грешки и провали при подготовката и провеждането на нови мероприятия.

Другари,

Успехът на активните мероприятия ще зависи не само от работата на работниците от служба"Б" - колкото и блестяща и резултатна да бъде тя - а от това , ще могат ли да бъдат мобилизирани усилията на целия състав на Разузнавателното управление зад граница и тук, за да станат АМ постоянен метод в ежедневната дейност на разузнаването.

1. VII. 1965 г.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно!

1
74

С П И С Ъ К

На въпросите за съгласуване с МНО по линия на Служба 7 при Управление I-во КДС.

По време на усложнена и военновременна обстановка, наши специални групи трябва да задействуват в тила на противника, преди всичко в Гърция и Турция. По създаването на условия за това и за обезпечаване тяхното действие, необходимо е да бъдат съгласувани следните въпроси с МНО:

1. Обектите, които вземаме на разработка за създаване на условия за действия срещу тях, и задачите за изпълнение по тях.

2. Транспортните средства, които МНО ще трябва да ни предостави за прехвърляне на противникова територия на агентурата, която готвим на наша територия.

Във връзка с това трябва да се уточняват и изучават маршрутите до местопредназначението на групите, да се определят изпълнителите, т.е. водачите на транспортните средства.

3. Плановете за бойна готовност на нашите специални групи, които готвим на наша територия, за прехвърляне на противникова такава. Къде, кога и как трябва да бъдат дислоцирани и изобщо как ще бъде организирана подготовката им за прехвърляне.

4. Какви материални средства-въоръжение, екипировка, средства за връзка и пр. може да ни предостави МНО за специалните групи подготвени на наша територия и тези подготвени на противникова територия.

5. Какви инструктори може да ни предостави МНО за обучаване на специалните групи, подготвени на наша таретория със въоръжението, екипировката и средствата за връзка, които ще ни предостави.

6. Съгласуване на действията, които планираме да провеждат нашите специални групи на противникова територия.

7. Необходимо е още от сега да се организира постоянна връзка между КДС и Генщаба, като се определят съответно по един офицер за съгласуване на текущи моменти по горните въпроси.

8. Забронирването на лицата, предвидени за включване в специалните групи.

София, 28.X.1965 год.

Н-к Служба 7 при У-ие I-во КДС
Полковник: Ковачев

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

75
2

С П И С Ъ К

На въпросите за съгласуване с МНО.

I.По време на усложнена и военновременна обстанока,наши специални групи трабва да задействуват дълбоко в тила на противика,преди всичко в Турция и Гърция.По създаването на условия за това и за обезпечаване на тяхните действия,необходимо е да бъдат съгласувани следните въпроси с МНО.

1.Обектите,които вземаме на разработка за създаване на условия за действия срещу тях и задачите за изпълнение по тях.

За сега сме взели на разработка следните обекти:

а/На турска територия:

-Тропосферните станции на НАТО и САЩ,от които ще подберем най-уязвимите и тези по отношение на които най-лесно ще можем да създадем възможности за нействия на наши спецгрупи.

-Петролопровода "Анталия-Бандърма",по цалото трасе на който ще търсим най-уязвамите места и местата по отношение на които ще можем да създадем най-лесно условия за действия на наши спецгрупи.

б/.На гръцка територия:

-Тропосферната мрежа на НАТО./Задачи,като тези по Турция/

-Петролопровода "Андикира,на Коринтски залив-с.Скидра,в околностите на гр.Воден./Задачи като тези по петролопровода "Анталия-Бандърма" в Турция/.

-Шосейният мост на р.Пиниус при с.Темпи,под който минава като подлез и ж.п.магистрала Атина-Солун.Цел-създаване на условия,за изваждането на ж.п.магистрала и шосейната такава от строя за известен период време.

2.На наша територия се готвят специални групи за действие срещу гореотбелязаните обекти.

На какви транспортни средства-самолети и др.можем да разчитаме от МНО за прехвърлянето на тези групи до някои пунктове около взетите на разработка обекти.

Във връзка с това трябва да се уточняват и изучават маршрутите,да се определят изпълнителите,т.е.водачите на транспортните средства и пр.

Трябва да се координират плановете за бойна готовност на нашите спецгрупи,които готвим на наша територия за прехвърляне

76

ляне на противникова територия-къде,кога и как трябва да бъдат дислоцирани ,като се изхожда от месторазположението на предоставяните ни транспортни средства.

Как практически да се извърши това.

3.Може ли МНО да ни достави ново,ефикасно въоръжение за спецгрупите,които готвим на наша територия и за тези които готвим на противникова територия,като напр.:

-Ефикасни средства за действие срещу уязвимите места на обектите които сме взели на разработка,от разстояние,като леки безоткатни артилерийски установки,бомбохвъргачки и др.подобни.

-Взривчатки,малогабаритни на с голяма разрушителна сила.

-Автомати и пистолети безшумен вариант и др.подобни.

Каква ефикасна екипировка може да ни предостави МНО за нашите спецгрупи,чийто брой не е установен и ще се мени постоянно,но на първо време за около 50_60 души.

-Ще е в състояние ли МНО да ни обезпечи инструктори за обучение на хората-членове на спецгрупите с новите средства, които ще ни се дадат.

4.Как на практика можем да съгласуваме още от сега действията на нашите спецгрупи,които планираме да извършват на противникова територия.

Необходимо е още от сега да се организира постоянна връзка между представител на КДС и представител на Генщаба за съгласуване това,което ние планираме,за да не се получат наши грешки в планирането.

5.Необходимо е да се договорим за начина на забронирване при нас на предвидените за включване в спецгрупите български граждани,подлежащи на мобилизация към МНО.Тяхният брой постоянно ще се мени,не на групи,а поединично,поради което ние не можем да правим групови заявки до Комитета по отбраната.

II.По съгласуване на други военновременни въпроси.

1.Предвижда ли се по военновременния щат на МНО създаването на орган,който да се занимава с дезинформационни мероприятия и мероприятия за моралнополитическо въздействие на противникаК Как на практика ще се координира тази дейност на МНО с КДС-респективно,управление I-во по изготвяне на съвместни планове и пр.

2.Предявяваме искане,частните леки коли подлежащи на мобилизация,собственост на служителите от поделенията на КДС да бъдат освободени от военните окръжия и оставени на разположение на поделенията в които работят служителите.

30 X.1965г.

Из архивите на ДС
200

165
82
39
6

Строго секретно!
Екз.№ 1

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

О Т Ч Е Т

за работата на служба "Б" при отдел VI,
Управление I-КДС през 1965 година.

I. ПОЛИТИЧЕСКО НАПРАВЛЕНИЕ

Т У Р Ц И Я

През годината бе предвидено да се провеждат мероприятия за разобличаване на агресивните военни планове и действия на НАТО в района на Югоизточното командуване, за отслабване на връзките на Турция и Гърция с НАТО, за компрометиране политиката и мероприятията на САЩ, ГФР и другите империалистически страни в Турция, за изостряне отношенията между Турция и Гърция, за разобличаване действията на реакцията в Турция, за укрепване позициите на прогресивните сили и за подпомагане дейността на нашите външно-политически и търговски органи.

В изпълнение на горните задачи и на утвърдения план през 1965 година бяха проведени следните мероприятия:

1. През м. март в Анкара бяха разпространени листовки от името на офицери ататюркисти, възмутени от вмешателството на САЩ във вътрешните работи на Турция, с искане за отзова - ване от страната на посланика ХЕЪР и на други дипломати на САЩ.

В турската преса се появиха статии в духа на листовките, но нямаме данни, които да показват, че те са в резултат на мероприятието.

2. За засилване на антиамериканските настроения през март т.г. беше разпространено писмо (написано на арабска азбука) от името на защитници на религията, с което се протестираше

I 166 70
83

срещу кощунството с мюсюлманската религия в Ню Йорк и се отправяха заплахи за репресивни действия срещу американските учреждения и американците в Турция. За ефекта от това мероприятие нямаме данни.

3. За настройване на офицерския корпус на турската армия срещу ПС, през юли т.г. от Виена и Рим бяха изпратени писма от името на турски граждани до председателството на Меджлиса и до турския конституционен съд, с искане да се възстанови правото на БАЯР и КОРАЛТАН, за да се кандидатират в изборите на 10.X. т.г.

4. За да се внуши, че тези писма са инспирирани от средите на ПС, през август т.г. от Виена бяха изпратени от името на живущи там турци писма до 4 турски вестника с подписа на 3 души. В тях се говореше за изпратените по-рано писма, искащи възвръщането към политически живот на бившите ръководители на ДП и като нови искания се поставяха "възстановяване на законността в Турция", "окончателното изтегляне на турската армия от политическия живот", "потърсване сметка от превратаджиите" и др.

В пресата се появиха съобщения за разговора между ГЮРСЕЛ и председателя на Меджлиса Ф.Сирмен във връзка с предизборната дейност на ПС. Коментирайки същия въпрос на 7 август в-к "Улус" изрази тревога, че около изборите ще се активизират кадрите на бившата ДП. На 17 август в-к "Акшам" съобщи за разговора между ГЮРСЕЛ и ДЕМИРЕЛ за правата на някои хора да избират или да бъдат избирани и за отговорът на ДЕМИРЕЛ на журналистите по този въпрос. Може да се предполага, че това са резултати от споменатите две мероприятия.

5. За изостряне на отношенията между ПС и офицерския корпус, а също между ПС и НРП през септември бяха изпратени от Истанбул до турски граждани и дипломати във Виена и Париж позиви със съдържание против 27 май и военните. За да се доведе това до знанието на заинтересованите турски органи след няколко дни екземпляри от същите документи бяха изпратени до някои турски ведомства и видни държавници в Турция.

16744
8 84

По този повод във в-к "Джумхуриет" се появи съобщение, че някои от кадрите на бившата ДП, намиращи се в Европа са организирали изпращането на въпросните позиви в Турция. Може да се предполага, че пак в резултат на това мероприятие възникнаха острите нападки в пресата между пожизнения сенатор МЮДЖИП АТАКЛЪ и един от депутатите на ПС.

6. За засилване на антиамериканските настроения и настроението срещу ПС на 8 октомври т.г. в Анкара бе разпространена из града и изпратена до някои вестници карикатура с предизборен сюжет, насочена против ПС и САЩ. На 22 октомври 1965 г. същата беше поместена във в-к "Йон" заедно със статия против САЩ и ПС.

Поради липса на достатъчни материали и данни по съответните проблеми или поради изменения в обстановката някои от запланувaните мероприятия не бяха проведени.

Така - мероприятието за компрометиране командуващия сухопътните военни сили на Турция ген. ТУРАЛ не бе проведено, тъй като получените противоречиви данни за същия не позволиха неговото провеждане.

Настъпилите изменения в обстановката в Турция във връзка с парламентарните избори наложиха да се откажем от провеждането на мероприятие от името на привърженици на екзекутираните ТАЛЯТ АЙДЕМИР и ФЕТИ ГЮРДЖАН.

Положителна страна на проведените през годината мероприятия беше, че те бяха насочени против САЩ и главната реакционна сила в Турция - ПС. Проникналите в печата материали във връзка с тези мероприятия не дават пълна представа за действителните резултати и за размера на ефектите от тях.

Трябва да се отбележи, че особено резидентурата в Анкара прояви активност и отзивчивост за изучаване и изясняване на някои интересуващи ни проблеми, в набирането на материали и документи и в предлагането на идеи за провеждане на мероприятия.

168/42
85 9

Съществена слабост в работата ни през годината е тази, че не можаха да бъдат подготвени и проведени задълбочени мероприятия, разобличаващи плановете и действията на НАТО, компрометиращи политиката на страните от НАТО в Турция, за изостряне на турско-гръцките отношения и отношенията между Турция и страните от НАТО. Една от главните причини за това е и обстоятелството, че тези проблеми не са достатъчно добре изучени и наличните по тях материали не са достатъчни за подготвяне и провеждане на мероприятия.

През годината резидентурите не винаги се отзовааваха на всички наши искания и не винаги спазваха определените срокове. Ние не получихме мненията и предложенията им за компрометиране на американските служби, служби на НАТО и на работещи в тях лица, а също и на свързани с американците турски държавни дейци.

Положени бяха и усилия за разнообразяване формите на работа и по линия на Турция. Използувана беше доверителна връзка за провеждане на дезинформация. Разнообразие в изготвените материали представляваше разпространената карикатура. Проведоха се помощни мероприятия (лични писма, телеграми и пр.) за подсилване на основни мероприятия. Независимо от това обаче и през изтеклата година позивите и листовките бяха основната ни форма на работа.

Настъпи известно подобрение в работата на Центъра, което се изразява във внасяне на повече плановост в работата. Преодоля се до известна степен прибързаността в подготовката и провеждането на мероприятията. Подобри се подготвителната работа по изучаването на проблемите и събирането на материали.

Недостатък в работата на Центъра по линия на Турция е, че се планираха някои мероприятия за чието подготвяне и провеждане все още нямаме реални възможности. Това се прояви при изготвяне на плана във връзка с изборите в Турция. Друг съществен недостатък е, че са проведени мероприятия от името на доста фиктивни организации, без по-нататък да са се провеждали от тяхно име други мероприятия.

169 86 43
10

Известно подобрение има и в съвместната работа с линейния отдел, което се изразява в това, че ръководството на този отдел участвува при набелязването и обсъждането на мероприятията и дава препоръки по тях. Необходимо е обаче и линейният отдел да дава предложения за нови мероприятия и за начините на тяхното провеждане.

През годината съгласувано с нас линейният отдел е успял да организира отпечатването в турската преса над 20 статии, няколко от които са по посочени от нас теми и насоки, а останалите са били в духа на общите указания, дадени на агента. Необходимо е в бъдеще работата в това отношение да се канализира,още повече да се засили публикуването на статии от агента по разработен от нас тематичен план и да се търсят и други възможности за такива публикации.

Г Ъ Р Ц И Я

Като основни са стояли следните задачи:

1. Отслабване връзките на Гърция с НАТО.
2. Компрометиране политиката на САЩ, Англия, ГФР и Франция в Гърция и Кипър.
3. Изостряне отношенията между Гърция и Турция по кипърския и други неразрешени между тях въпроси.
4. Задълбочаване противоречията между буржоазните партии в Гърция и Кипър.
5. Отслабване отбранителната способност на гръцката армия.
6. Засилване тенденциите за независимост в Кипър против еносиса.

Проведени са следните конкретни мероприятия:

1. С цел разобличаване намеренията на американците и десните сили в Гърция за сваляне правителството на ПАПАНДРЕУ, на 9.I.1965 г. посредством резидентурата в Атина бе доведена до знанието на ръководството на ЕДА информация относно плана

11 17.0 44 87

на реакцията за сваляне правителството на Центъра. Информацията бе подготвена от съветските другари.

Не разполагаме с данни за ефекта от мероприятието.

2. С цел по-нататъшно задълбочаване на турско-гръцките противоречия, на 20 март 1965г. бяха изпратени до турските държавни органи документи, показващи, че гръцкото правителство, главно чрез своите представителства в Турция, продължава антитурската си дейност сред гръцката колония в Истанбул.

Не разполагаме с данни за ефекта от мероприятието.

3. На 28.III.1965 г. бе изпратено до няколко вестника на Обединения център в Гърция фотокопие от писмо на КАРАМАНЛИС до някои негови привърженици в Гърция, в което се изнасят данни разобличаващи връзките на КАРАМАНЛИС със западните съюзници и преди всичко с американците, с помощта на които КАРАМАНЛИС щял да спечели армията и двореца и се върне отново на власт.

На 5 април атинският буржоазен вестник "Атинаики" помести фотокопие с подходящ коментар.

На 14 април се проведе подкрепящо мероприятие към първото, което представляваше обръщение на група патриотични офицери, които се възмущават от поведението на КАРАМАНЛИС и изказват пълната си подкрепа на правителството на ПАПАНДРЕУ. Обръщението бе изпратено до 17 лица и 6 вестника в Гърция.

Както основното, така и подкрепящото мероприятие, спомогнаха за разобличаването на крайната десница - ЕРЕ и американците. Мероприятието постигна набелязаните си цели.

4. С цел разобличаване на американците, на 4.VI. 1965 г. до НИКОС САМСОН - главен редактор и собственик на вестник "Махи" бе изпратено фотокопие от документ, в който се изнасят данни от които се вижда, че американците чрез техните радиостанзии в Кипър провеждат активна шпионска заговорническа и миноподривна дейност, както по отношение на кипърското правителство, така и срещу арабските страни.

Из архивите на ДС
207

~~17~~·45
12 88

На 11,12 и 13 юни в."Махи" публикува фотокопие и съдържанието на документа със свои коментарии и снимки на самите радиостанции и иска от правителството да вземе мерки против "тези шпионски гнезда".

Атинският вестник "Авги" и два сирийски вестника също писаха за документа. Американското посолство в Никозия остро реагирало на тези писания.

Във връзка с изнесеното в документа, в кипърския парламент бе поставен въпросът за премахване на американските радиостанции от Острова.

Мероприятието постигна набелязаните си цели.

Към горното мероприятие бяха проведени и две подкрепящи мероприятия:

а) От името на една нова дясно-реакционна организация "Съюз за спасяване на Острова" в Кипър бе разпространен позив, с който се изнасяха редица данни, разобличаващи американците на острова.

Пълни данни за ефекта на мероприятието няма. Единствено десният вестник "Патрис" помести съобщение за разпространението на позива, изразявайки съгласие с неговото съдържание, но не го помества поради това, че не е известен адреса на автора.

б) От името на кипърските студенти в Париж бе отправено открито писмо до МАКАРИОС, с което се изразява пълна подкрепа на неговата политика и се призовава, по примера на генерал ДЕ ГОЛ, още по-твърдо да отстоява на натиска на американците и да не се позволи кипърският проблем да се реши в интерес на НАТО.

Не разполагаме с данни за ефекта от мероприятието.

5. За разобличаване на американците, двора и десницата на Обединения център като виновници за политическа криза в Гърция, бе изработен документ - доклад на "кралски съветник" до ЦРУ, от който се вижда, че цялата сегашна политическа

Из архивите на ДС

криза в Гърция, включително и процесите около "АСПИДА" са резултат на предварително подготвена и проведена операция на ЦРУ за дискредитиране и свалянето на правителството на ПАПАНДРЕУ. Фотокопие от доклада бе изпратено до вестници и някои лица в Гърция.

На 10 август кипърският независим вестник "Телефтеа ора" публикува документа с коментари. След "Телефтеа ора" почти всички атински вестници и радио писаха за този документ. Правителството направи официално опровержение и предупреди, че ако тези вестници продължават да пишат за този случай, ще бъдат дадени под съд.

Целта на мероприятието - да бъде създадено объркване в редовете на десницата на Обединения център, с което да се помогне на ПАПАНДРЕУ в борбата му срещу неговите отцепници, бе постигната. В същото време бяха разобличени американците, двора и крайната десница като виновници за сегашната политическа криза в Гърция.

Към горното мероприятие бяха проведени и две подкрепящи мероприятия:

а) Писмо до вестник "Вима", с което се съобщава, че новият американски посланик в Гърция отишъл направо на остров Корфу, за да се съвещава с краля.

б) Писмо от служител в американското посолство в Атина до редактора на вестник "Телефтеа ора", с което му съобщава, че всичко изнесено по "ЦЕРБЕР" е истина.

През изминалата година работата по направлението има подобрение: дадени са повече и по-разнообразни оригинални идеи както за съставяне на документите, така и по начините за довеждането им до получателя. Политическата обстановка в страните, където се провеждаха мероприятията също бе правилно отчетена, което се вижда и от факта, че изпратените материали бяха публикувани и оказаха необходимия ефект. Нещо повече, някои надминаха очакванията ни. Например, след публикуване материалите по мероприятието "Сена" въпросът за статута на

Из архивите на ДС
209

К-7347
90

американските радиостанции в Кипър бе поставен и в Парламента.

Взаимодействието с линейните отдели беше добре. Всички наши мероприятия бяха съгласувани със съответния отдел. Другарите от линейните отдели ни оказаха ценно съдействие със съветите и консултациите по много въпроси от обстановката в съответната страна. Като недостатък във взаимоотношението ни с линейните отдели трябва да се посочи, че службата недостатъчно конкретно е искала идеи и предложения от съответните отдели, а последните по своя инициатива почти не са излизали с предложения за активни мероприятия.

Определена трудност през годината беше превода на материалите на гръцки език. Другарят когото използуваме - грък политемигрант , преподавател в школата на МВР, не успява за краткото време достатъчно квалифицирано да се подготви за превода на съответния документ, което крие винаги опасността да бъдат допуснати езикови грешки, които да се окажат фатални.

Друг недостатък, който се чувствуваше при планиране и подготовката на мероприятия и особено при изработване на документите беше слабото познаване конкретната обстановка в страната. Познаването на обстановката, както и непрестанното следене на събитията се оказа решаващо за крайния успех на мероприятието.

През отчетния период планът на направлението беше основно ръководство за действие - за подготовка и провеждането на мероприятията.

В резултат на това общо взето проведените мероприятия бяха залегнали предварително в плана било конкретно или пък тематично. В това отношение правят изключение някои неизпълнени точки от плана, като годишнините от арменските клането, проблемът за атомната зараза от Шестия американски флот и използуване на Гърция от САЩ като плацдарм в една ядрена война. По първия проблем не проведохме мероприятие защото и без нас вестниците достатъчно писаха и се счете, че няма какво повече да се добави. В същото време обаче проведохме

Из архивите на ДС

210

91

друго по-актуално мероприятие. По втория и третия въпрос: поради липса на материали не проведохме мероприятие.

През втората половина на годината бе започната работа с лица, с оглед използването им за активни мероприятия. В момента съвместно със служба "8" се работи по два обекта "ОБЩЕСТВЕНИКА" и "ХЕКТОР". Първият е по Гърция, а вторият - по Кипър. Както на единия, така и на другия още през януари 1966 г. ще им бъде възложена конкретна задача за подготовка на мероприятие по влияние: в Гърция - за създаване фракция и разцепление на ЕРЕ, а в Кипър - формиране на антиамерикански настроена група сред обкръжението на МАКАРИОС.

Дейността на резидентурата в помощ на подготовката, провеждането и отчитането на ефекта от активните мероприятия

ГЪРЦИЯ

1. Дейността на резидентурата по издирване на материали - бланки, писма, обръщения легални и нелегални листовки и т.н. през тази година беше в количествено отношение малко по-добра от миналогодишната. Лошото е, че качеството на материалите е все още много ниско. Повечето от материалите се получават и без друго в нашето посолство по официален път. И по тази причина нито един от материалите до сега не е използуван за мероприятие. Някои обаче от изпратените материали вероятно ще могат да се използуват в бъдеще.

В изпратените материали до сега липсват такива, които поради това, че са важни или особено интересни да насочват към подготовка на мероприятие. Например, подписът и почеркът на началник на отдел в Държавна сигурност или царски съветник и съответна за това бланка, разменени писма между реакционни политически дейци и т.н.

2. По техническото изпълнение:

Нямаме данни за някакъв провал или недостигане на материалите до адресанта. Напротив, мероприятията са провеждани в срок при вземане на съответните предпазни мерки.

Из архивите на ДС

211

175 92 16 49

3. Отчитането на ефекта от мероприятията е все още незадоволително. Обикновено резидентурата се задоволява да отчете изнесеното във вестниците или съобщеното по радиото, както и техническото изпълнение на самото мероприятие.Това е разбира се необходимо, но съвсем недостатъчно. Много пъти на другарите в резидентурата е обръщано внимание за необходимостта от пълното отчитане ефекта на нашите активни мероприятия от всички възможни източници, с които разполагат. Въпреки това обаче до сега нито едно мероприятие не е отчетено както следва.

4. Най-важното изискване обаче към резидентурата бе да излиза с инициатива за провеждане на активни мероприятия. За съжаление в това отношение почти няма какво да се отчете. Истина е, че през тази година другарите от резидентурата направиха два пъти предложения за активни мероприятия. Нито едно от тях обаче не се осъществи поради това, че имаха най-общ характер и липсваха достатъчно данни и документи за разработване на активно мероприятие.

КИПЪР

1. Изпратени са по наше искане известни материали относно пощенския режим - марки и опаковка на изпращаните печатни материали и др. Изпратени са някои материали и по инициатива на резидентурата - една листовка, както и някои материали от западни пропагандни институти в Кипър. Това е обаче крайно недостатъчно. Бяха искани бланки или хартии и други материали, употребявани от англичаните - в посолството или базите, адреси на някои военнослужащи или легационни работници от западните страни, имена и адреси на служители от войските на ООН и т.н., но нищо до сега не е изпратено. От изпратените ни до сега материали не са използувани нито един за мероприятие, но някои от тях можем да използуваме в бъдеще.

Из архивите на ДС
212

2. По изпълнение на мероприятията: някакви особени претенции в това отношение нямаме. Поставените задачи са били изпълнявани в срок и качествено.

3. Отчитането ефекта на провежданите мероприятия е крайно незадоволително. Резидентурата се ограничаваше само с изпращане на вестниците, в които бяха публикувани материалите или отзиви за тях. За последното мероприятие "ЦЕРБЕР" резидентът дори не даде писмено за ефекта от мероприятието. Др.ДОНЧЕВ имаше какво да отчете, тъй като в личен разговор с някои доверителни и други връзки беше научил интересни данни относно ефекта от мероприятието. Формално беше отчетен и ефекта от мероприятието "БАЙКАЛ": бяха изпратени позиви до 37 организации и известни обществено-политически дейци в Кипър. С изключение на публикацията на "ПАТРИС" никакви други сведения и до сега не сме получили за ефекта от мероприятието. При идването си в Центъра др.ДОНЧЕВ само каза, че от никого нищо не е чувал за това мероприятие. Неубедително е в един град като Никозия да бъдат разпространени позиви до 37 организации и лица с такова значимо съдържание и да няма никакво отражение - положително или отрицателно. Очевидно др.ДОНЧЕВ не е проявил достатъчно амбиция да научи нещо за ефекта на мероприятието.

4. Резидентурата не е правила предложения за провеждане на активни мероприятия.

5. Някои публикации в кипърски вестници, представляващи интерес за служба "Б" беше наредено на др.ДОНЧЕВ да закупи тези вестници и ги изпрати в Центъра, но и до сега това не е направено.

О А Р

За първото тримесечие на настоящата година беше запланувано и проведено АМ "ПРОЛЕТ", имащо за цел влошаване отношенията между ОАР и ГФР, като се има за база острият спор относно помощта, оказвана от ГФР на Израел, както и разкритията, направени в печата по този въпрос. Нямаме доказателства и факти за резултат от проведеното мероприятие, тъй като

Из архивите на ДС

213

по начина на реализация на документа не се очакваше да се получи гласност. Но насоката на "ПРОЛЕТ" съвпадаше с желаната от нас линия на ОАР спрямо ГФР. В края на краищата 11 арабски страни скъсаха дипломатическите си отношения с ГФР, което говори красноречиво за намалелия авторитет на ГФР в Арабския Изток.

Можем само да предполагаме, че съставеният от нас документ е допринесъл за непримиримата позиция на ОАР спрямо ГФР.

Все пак това е един от първите опити на службата за изготвяне на документ на чуждо външно министерство...

През течение на цялата година пред резидентурата в Кайро са стояли редица проучвателни задачи, задачи по набирането на документация , както и работата с някои местни журналисти.

Работата с "ФРАНКО" протичаше по две линии - едната, използуването на "ФРАНКО" при изготвянето на различни коментари за гръцката емисия на радио Кайро. Общата преценка за изготвяните от "ФРАНКО" коментари е, че те следват стриктно официалната политика на правителството на ОАР и е трудно да се види къде е нашата намеса и дадени насоки при изготвянето на тези коментари.

По въпроса за печатницата на "ФРАНКО" резидентурата придоби някои данни, но исканите допълнителни сведения не намериха отговор.

Работата с двамата журналисти от "Ал Хакаек" - САЛД ХАБИБ и НАБИЛ САЙЕД не беше добре организирана от резидентурата. Докато през 1964 г. чрез тези журналисти бяха публикувани някои статии в изгодна за нас насока, то през настоящата година не бе публикувана нито една статия. Резидентурата не направи анализ по работата с тези журналисти и не даде никакво предложение за използуването им, въпреки че бе запланувано за края на шестмесечието това да стане. Не е известно какво се прави за придобиването на нови възможности за публикуването на материали в изгодна за нас насока.

Из архивите на ДС
214

~~47852~~
95

По заплануваните проучвателни задачи и от самата резидентура и от служба "Б" за второто шестмесечие до сега не са получени никакви резултати. Даже и такава лесна задача като организиране получаването на издавани в Кайро от различните представителства на капиталистическите страни бюлетини не е доведена докрай. Така например, до сега не сме получили нито един бюлетин или други официални документи от френското, италианското, английското и турското представителства.

С И Р И Я

До сега по отношение на Сирия не са провеждани от нас АМ. Затова и задачите, които стояха в плана бяха проучвателни. Въпреки съвсем конкретно поставените задачи от страна на служба "Б" нямаме почти никакви резултати. Единствените изпратени материали са някои документи - главно молби за визи, дошли в консулската служба и изпратени в Центъра, както и няколко информационни бюлетина. Като добра можем да отчетем работата на др. АСЕН ТОШЕВ по набавянето на материали относно разногласията между Сирия и Турция по въпроса за Александрета.

Работата с местни журналисти се намира в начално състояние.

А Л Ж И Р

Резидентурата придоби известни възможности за поместване на материали в изгодна за нас насока. Чрез ФАХМИ и ЗАКИ бе поместена една статия. Резидентурата излезе с предложение за използуване възможностите на ЗАКИ за публикуване на брошура, изобличаваща американската икономическа експанзия в страните от Африка. Но по мнение на съветските другари ЗАКИ не се явява подходящ за написването и публикуването на брошурата поради това, че същият сътрудничи и с други посолства от социалистическите страни.

По материали от резидентурата започна подготовката на мероприятие "АКУШЕРКАТА", имащо за цел дискредитиране американската помощна организация "Квакер сервис" в Алжир.

Из архивите на ДС
215

~~179~~ 53
96

Идеята беше добра, но резидентурата не успя в кратък срок да изясни с точност имената на интересуващите ни членове на "Квакер сервис", което се и оказа фатално за провеждането на това мероприятие.

След събитията от 19 юни не бяха поставяни задачи на резидентурата поради рязко изменилата се оперативна обстановка. Единствено резидентурата трябваше да изпълни задачата по събиране и изпращане в Центъра на образци от листовки и позиви, издавани от съпротивата. Трябва да кажем, че тази задача бе изпълнена.

През м. октомври от служба "Б" беше предложено провеждането на АМ - изготвяне и разпространяване на прокламация от името на Организацията за народна съпротива, с цел да се повдигне духа на борците от съпротивата след арестите на ЗАХУАН и други ръководни дейци от ОНС. Но поради поканата БУМЕДИЕН да посети СССР това мероприятие не бе проведено.

Т У Н И С

Работата по АМ в Тунис през отчетния период бе насочена към членовете на "Корпуса на мира". Поради това, че американските "доброволци" на много места работят заедно с наши архитекти и инженери, съществуват много добри възможности за работа по тях. През изтеклата година основната задача е била изучаването на членовете от "Корпуса на мира". През второто шестмесечие бяха набелязани конкретно по кои американци ще е необходимо пълно изучаване и съсредоточаване на усилията. Въз основа на това бяха разработени и конкретно задачите по всеки обект.

Но смяната на един о.р. от резидентурата и попълването й с други о.р. забавя за сега изпълнението на конкретно поставените задачи по определените обекти. Другарите Русев и Маринов положиха доста усилия за получаването на документална информация относно "Корпуса на мира" - различни документи и писма на самите членове на "Натрапници",

Из архивите на ДС
216
КРДОПБГДОРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА

~~780~~ 59
21 97

указания, давани им от ръководството в Тунис и др. Наред с това обаче резидентурата не даде някои от данните, необходими за провеждане на АМ.

Напоследък резидентурата направи предложение за провеждане на АМ за разобличаване разхищенията по строителството на хотел "Хилтон" в гр. Тунис. Но за провеждането на това мероприятие е необходимо изучаване на въпроса, каквито указания са дадени до резидентурата.

ж ж ж

През настоящата година бе направен опит за създаване на канал за довеждане на целенасочена информация до ръководните среди на ОАР. За тази цел бе използувана ДВ на Анкарската резидентура. От Центъра бе подготвена на два пъти информация - целенасочена, базираща се на наши документални материали, с която се целеше да се окаже известно въздействие върху правителството на ОАР. Поради това, че бяха проведени само две такива срещи, въпреки интереса, с който са били посрещнати съобщените информации от , не можем да направим извод за резултата. Други срещи не бяха проведени поради заминаването на ДВ от Турция.

По една от точките на плана: "Да се изучат възможностите за показване пред обществеността на страните от района на Средиземно море сериозната опасност от радиоактивно заразяване, което може да се причини от атомните морски съдове в състава на VI американски флот" не е направено почти нищо. Получена е само една справка относно VI американски флот от РУМНО. До резидентурите бяха поставени конкретно разработени въпроси по тази задача, но отговор не се получи.

Съгласувано със съветските другари бяха проведени и други мероприятия за оказване на въздействие в необходима политическа насока:

1. Мероприятие "СОЛИДАРНОСТ" - същото бе запланирано във връзка с предвиждания конгрес в защита на Куба.

Из архивите на ДС
217

Съвместно с оперативните отдели бяха преценени възможностите на резидентурите и се набелязаха мероприятия за популяризиране на дейността на Подготвителния комитет на конгреса. В по-активна работа бяха заангажирани агентурни и други възможности на резидентурите в Италия и Австрия.

Няколкократното отлагане на конгреса стана причина за да не се разгърнат всички мероприятия по набелязания план.

2. Мероприятия за освобождаване на съветския кореспондент в Конго (Леополдвил) - ХОХЛОВ. От наша страна бе организирано поместването на статии в западния печат. Излязоха две публикации в Италия, разобличаващи ЧОМБЕ и империалистическите среди, които го подкрепят в антикомунистическата му борба.

II. ОПЕРАТИВНО НАПРАВЛЕНИЕ

За работата по направлението бе изработен план за второто шестмесечие на 1965 година поради това, че бе назначен работник през м. април 1965г. В плана залегнаха главно проучвателни мероприятия и някои по-незначителни конкретни мероприятия за провеждане през този период.

През шестмесечието бяха проведени три мероприятия и едно предложение за мероприятие, предадено за разглеждане и одобрение от ръководството.

Първото мероприятие бе проведено във връзка с получен сигнал, че американските власти обсъждат въпроса за евентуални мерки срещу изпращането на свещеници от нашата страна в българската епархия в САЩ, което би довело до затруднения в работата по извеждането на наши агенти от тези среди. Мероприятието бе насочено към дезинформиране на съответните американски служби по този въпрос. За прокарването на дезинформацията бе използуван агент на Управление II-КДС и американски гражданин, имащ отношение към тези въпроси. За резултатите от мероприятието до сега не сме получили сведения. Няма

Из архивите на ДС
218

КРДОПБГДОРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА

данни също така за предприети мерки от страна на американските власти срещу църковните общини и изпращането на свещеници.

Второто мероприятие има характер на шантаж по отношение на редактора на в-к "Македонска трибуна" и трима духовници, отцепници от епархията в САЩ. До тези лица бяха изготвени заплашителни писма, с които се цели ограничаване на тяхната дейност срещу нашата страна и българската епархия в САЩ. Тъй като писмата предстои да бъдат пуснати до адресантите в началото на м. декември тази година, за резултата и реакцията от тях ще бъде докладвано по-късно.

С третото мероприятие се цели компрометирането на ГЕМЕТО и неговия комитет (БНК) и разлагане на вражеската емиграция. Изготвено е за разпространяване "предсмъртно писмо-завещание" на починалия член на БНК СЛАВИ НЕЙКОВ. Писмото ще бъде разпространено от Франция през средата на м. декември 1965 г. във връзка с годишнината от смъртта на НЕЙКОВ. В зависимост от резултатите от това писмо се предвижда по-късно да бъде разпространено анонимно такова от името на група емигранти, текста на което е подготвен.

Изготвено е и дадено за утвърждаване от ръководството предложение за провеждането на оперативна дезинформация на гръцките КРО чрез обектите , за които има данни, че са в услуга на гръцкото разузнаване. Същите са гръцки търговци, занимаващи се с изкупуване на добитък от нашата страна и до сега са ползувани от РУМНО.

Извършена бе и сериозна проучвателна работа и изяснени редица въпроси, които ще ни помогнат в разработването и провеждането на мероприятия през следващата година.

От придобития до сега малък опит от работата на оперативното направление могат да се направят следните посъществени констатации:

1. Поради това, че в направлението работи само един работник, не е възможно да се разгърне работа по много страни.

Из архивите на ДС

183-57
100

Провеждането на мероприятия само по линия на Турция и Гърция ангажира изцяло неговите усилия. Задачите тук са свързани с редица предварителни проверки, преглеждане на доста материали, тяхното изучаване и пр.

2. Срещат се затруднения по подработването на мероприятия за компрометация на вражеските разузнавателни централи и особено на ЦРУ, техните прикрития, разузнавачи и агентура на територията както на Турция и Гърция, така и на други страни. Трудностите произтичат от липсата на материали от нашите резидентури в тези страни. Изпълнението на тази задача не би могло да се осъществи без активното участие на съответните резидентури и служби при Управлението.

3. Мероприятията по оперативното направление ще трябва да се провеждат в тясно взаимодействие и с активното участие на Управление II-КДС.

Известно е, че за провеждане на оперативна дезинформация по Турция, Гърция и някои други страни, успешно биха могли да се използуват туристи, търговци, транзитници или идващи по други причини лица. За целта е необходим добър контакт и разбиране от страна на другите поделения на КДС.

Трудностите тук идват главно от това, че на голяма част от оперативния състав на другите поделения не са ясни нашите задачи, а от друга страна в повечето случаи нашите искания се считат като допълнително бреме за тях.

За да се преодолее това необходимо е въпросът за оперативната дезинформация да стои като задача и пред Управление II-КДС, а мероприятията се провеждат съвместно и при взаимна заинтересованост и отговорност.

4. Полезно ще бъде също така да се договори на по-високо служебно ниво взаимодействие и с РУМНО. Впечатлението е, че при тях има обекти, които резултатно биха могли да бъдат използувани по линия на оперативната дезинформация, които понастоящем или не се ползуват активно от тях или са изоставени, но не известни на нас.

Из архивите на ДС
220

181, 58
101

5. Необходимо е да се подобри и засили координацията и в рамките на Управлението. Все още редица материали, постъпващи от резидентурите било под формата на информации или справки, които биха се оказали интересни за направлението, не стават достояние на службата.

III. ДЕЗИНФОРМАЦИЯ ПО ВОЕННИ ВЪПРОСИ

През 1965 година в направлението е работено около 4 месеца, поради това, че ОР е назначен през м. май, а по-късно е ползувал отпуск във връзка със сдаването на изпити в университета.

За периода е имало план с мероприятия, утвърден от Ръководството на Комитета. Изпълнението на същия, въпреки срещаните големи трудности, е протичало нормално. Проведени бяха следните мероприятия:

1. На 1.VII.1965г. др.Министър утвърди предложение за даване дезинформационен материал на турския помощник военен аташе. Целта на мероприятието бе да се дезинформира турското разузнаване по интересуващ го въпрос.

2. С цел да бъдат утвърдени неверни данни, намиращи се в разведките на НАТО, се провежда мероприятие за поделенията в гр. Стара Загора, Казанлък, Карлово, Пазарджик, Пловдив, Смолян, Асеновград и Девин. Същото се изпълнява с участието на радио средства.

Едновременно с това бе използувано отиването на агент "КАДРИЕ" в Турция, на която беше дадено военно сведение, утвърждаващо горната дислокация.

Донесението бе адресирано от обекта "ТЕРЗИЕВ" до турски разузнавателен център.

3. В процес на провеждане е мероприятие "ПОЛОНИЙ", което за отчетния период е най-важно. Целта му е да привлече вниманието на противниковите разузнавачи в лъжлива посока, да заангажира силите им, да ги отклони от действителните режимни

Из архивите на ДС
221

~~1859~~
102

поделения, да утвърди обекта като действителен в плановете на НАТО и др.

Изучени са възможностите и ще бъде направено предложение за организиране на закрити райони, които ще бъдат обявени с нота от Министерството на външните работи. В случай, че бъде проведено мероприятието ще бъде крупно и с изключително висок оперативен ефект.

Правени са и други предложения за дезинформация, които по мнението на Началника на ГЩ са отлагани по стратегически съображения.

Едновременно с това изучавани са дела, водени от Управление III-КДС и Окръжните управления на КДС за изграждане на канали с помощта на които да се внася дезинформационен материал към противниковите разузнавателни централи.

Съвместно с Управление III-КДС е извършена вербовка с цел подстава на турското разузнаване. От страна на противника към нововербования агент има проявен интерес.

В гр.Казанлък се изучават възможностите за вербовка на друг агент.

На основание на извършеното за указания период от време могат да се направят следните изводи и препоръки:

1. За отчетния период са изградени здрави делови връзки с ГЩ-МНО, от където получаваме необходимото морално и материално съдействие за провеждане на предлаганите мероприятия.

Делово е взаимоотношението на направлението с другарите от Управление III-КДС. Ръководството на същото оказва необходимата помощ и проявява готовност за провеждане на наши мероприятия.

Не са добри взаимоотношенията с другарите от Управление II-КДС. Понякога се проявява неразбиране и стремеж за самостоятелно ползуване на определени възможности. Това спъва работата в направлението, съдбата на която е тясно свързана с възможностите на посочените поделения.

Из архивите на ДС
222

2. През годината направлението се ориентира към изграждане съвместно с Управление III-КДС агентурна база за подстава. Същата се създава от контингента към който има проявен разузнавателен интерес.

Въпреки срещаните трудности тази задача трябва да се реши и с другарите от Управление II-КДС.

3. През отчетния период, макар и в началото на своето съществуване, направлението се е намирало в отбранителна позиция по отношение на противника, не е било в състояние да вземе инициативата в свои ръце, главно поради отсъствието на определени агентурни възможности в Управление II-КДС и Управление III-КДС.

Не са използувани възможностите на другарите от РУМНО за съобщаване на дезинформационен материал на чуждите разузнавателни централи. Такова мероприятие имахме заложено в плана, но то не бе проведено.

4. Допълнителни трудности на направлението създава обстоятелството, че капиталистическите военни аташета набират данни за БНА като правило без да ползуват агентура, а с други средства, това ограничава възможностите за извършване подстави.

Организацията на въоръжените ни сили им е известна почти изцяло. Известна им е с малки изключения и въведената на въоръжение техника.

Това налага да се обръща голямо внимание и върху маскировката на войските и въоръжението, което трябва да се има предвид при даване на предложения за дезинформация на противника. В това отношение следва да се използуват и достиженията в науката и техниката.

5. Формите на проведените мероприятия са били различни.

За в бъдеще е необходимо:

1. Да се укрепват и разширяват връзките с ГЩ и Управление III-КДС.

Из архивите на ДС

Да се анализира взаимодействието с другарите от Управление II-КДС като се разгледа на нивото на началниците на управления, с оглед отстраняването по-нататъшния ущърб, който евентуално би нанесъл на работата сегашното му състояние.

2. Съвместно с Управления II и III-КДС да се вербова и възпитава агентура, имаща възможности за подстава на противниковите разузнавачи. Същата да се използува за внасяне на наш дезинформационен материал.

3. Необходимо е да се съгласува с другите поделения на КДС, да съобщават на служба"Б" когато проверена и имаща връзки в капиталистическите страни агентура отива на посещение там. Същата да се използува за предаването на дезинформационен материал.

4. Да се изготви съвместен с ГЩ перспективен 5-10 годишен план за военна дезинформация, който да бъде съобразен с нуждите на ГЩ и с възможностите на КДС. При изготвянето му да се отчитат достиженията на науката и перспективите в развитието на разузнавателната и военна техника.

5. Развитието на военната техника и политическата обстановка налагат военното направление да изучава проблемите на противниковите въоръжени сили от Южното крило на НАТО, с цел да се провеждат активни мероприятия за създаване или увеличаване противоречията в ГЩ, в щабовете на обединенията и съединенията, да се използуват възникналите противоречия в съюзническите командувания, в офицерския корпус и др. такива. Това предполага системното набиране на материали и използуването му за разлагането на щабовете и войските в особения период, в началото и хода на войната. Изпълнението на тази задача има национално значение и ще изиграе голяма роля за осигуряване на победата при една евентуална война, за запазването на нашите ресурси, независимо, че сега е свързано с увеличаване броя на работниците в направлението.

Из архивите на ДС
224

IV ДЕЗИНФОРМАЦИЯ ПО ИКОНОМИЧЕСКИ ВЪПРОСИ

Работата по линия на икономическата дезинформация през 1965 година е протекла главно по подпомагане дейността на Министерство на външната търговия, с цел реализиране износа и вноса на по-важните наши стоки при цени и условия най-изгодни за страната.

В процеса на работата се оказа, че икономическото направление може да провежда мероприятия, насочени и към изостряне на съществуващите противоречия на икономическа основа между страните-членки на НАТО и най-вече между Турция и Гърция от една страна и САЩ от друга страна.

През отчетния период бяха проведени следните мероприятия:

1. С цел активизиране на френските делови среди по отношение на търговията им с НР България и по този начин подобряване на външно-търговския ни баланс с Франция, съвместно с Управление II-КДС и Министерството на външната търговия бе проведено мероприятие за дезинформиране на заинтересованите френски среди.

Чрез агент на Управление II-КДС в София и резидентурата ни в Париж бе доведено до знанието на французите "решението" на Министерството на външната търговия да преориентира някои нови големи поръчки за комплексни обекти към Италия и други западноевропейски страни, ако не настъпят изменения в поведението им по отношение на търговията им с нас.

Данните, с които разполагаме показват, че мероприятието е изиграло своята роля. Реален израз на това е успешното завършване на разговорите на др.БУДИНОВ с френските делови среди и съгласието на Франция да закупи от България 4000 тона тютюн.

2. През м. ноември беше проведено мероприятие за изостряне на противоречията между турските и американски фирми-износителки на сухо грозде и засилване на антиамерикански настроения в Турция. За провеждането на това мероприятие

Из архивите на ДС

225

беше използувана създадената обстановка - разпространеният от американците слух, че турските стафиди причинявали раково заболяване.

Ефектът от мероприятието се очаква към края на месец декември при условие, че се осъществят предвижданията ни.

3. През отчетния период е работено по отделни проблемни въпроси и са набирани материали по конкретни идеи за провеждане на мероприятие. Основно бе изучен въпросът за противоречията между тютюнопроизводителите и правителството в Гърция по отношение на тютюневата политика. Всяка година възникват ситуации (вълнения на тютюнопроизводителите), които умело могат да се използуват от нас в определено направление според интересите ни.

По редица идеи е събирана документация, но към конкретни предложения не бе пристъпвано. В това число спадат - въпросът за компрометацията на италианския пълномощен министър; въпросът за сделката относно доставка на кораби -рудовози; идеята да се отклоняват чуждите туристи от Гърция, Турция и Италия, с цел да се усили притока на чужди туристи в полза на нашата страна; идеите за компрометация на гръцките тютюни и др.

Тежестта на работата падна предимно по въпросите, свързани с нашата външна търговия. Практиката показва, че икономическото направление може активно да съдействува за по-успешното изпълнение на задачите, които Външна търговия си поставя.

Ако се съпоставят мероприятията, залегнали в плана за 1965 г. с тези, които са проведени, ще се види, че голяма част от тях не са доведени до край. Трябва да се отбележи, че планът се оказа нереален както по обема на заплануваните задачи, така и по отношение на конкретните мероприятия.

Не всички запланувани мероприятия съответствуваха на характера и възможностите на службата. В плана не намериха място проблемните въпроси, които да трасират пътя на

Из архивите на ДС
226

19069
107

перспективните и конкретни мероприятия. Поради това и идеите възникваха стихийно и мероприятията, които бяха проведени не дойдоха като резултат на планова разработка и предварителни предвиждания.

Отчитайки слабостите на плана отчитаме всъщност, слабостите в организационно отношение на икономическото направление. Главната причина за това е изолацията, в която се намираше работещия по това направление от Министерството на външната търговия и всички други институти, имащи отношение към икономическата дезинформация. В крайна сметка те трябва да ни дадат онези важни проблеми, които особено ги затрудняват, за да можем с нашите средства и възможности да им окажем известна помощ.

Такива въпроси обаче не бяха получени защото липсваше действен контакт между ОР, отговарящ за икономическото направление и компетентните ръководители от съответните институти. Икономическото направление и в бъдеще не ще изпълни задачите си ако построява работата си изолирано от съответните ведомства. През годината беше осъществен известен контакт с др. БУДИНОВ и главния директор на "Булгартабак". По-постоянен контакт сме поддържали с др. П.Стефанов - началник управление "Търговски договори" при Министерство на външната търговия. Тези контакти обаче са били ограничени и недостатъчни. Необходимо е да се установят делови връзки с директорите или специалистите на външно-търговските централи, там където се извършват най-важните за страната търговски сделки.

V ДОКУМЕНТАЦИЯ И ТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА

Работата по направлението през годината беше насочена по събирането на документи, бланки, подписи и други материали и технически средства. Мероприятията по плана са изпълнявани със силите на резидентурите зад граница в разузнаваните страни и тук в нашата страна от служба "Б" при взаимодействие с другите поделения от системата на КДС.

Из архивите на ДС
227

Основното занапред е да се научат другарите от резидентурите какви материали ни интересуват, да заострим вниманието им по тях и да увеличим контрола по поставяните задачи.

Из архивите на нашите представителства зад граница има много документи, които интересуват службата. Тези архиви трябва да бъдат прегледани цялостно и онова, което ще ни влезе в работа да бъде взето или преснето.

Някои резидентури, като Истанбулската и Парижката, не изпълняват точно нашите искания и ни се закупуват материали, които не можем да използуваме. Закупуването на тези канцеларски материали резидентите в повечето случаи възлагат на домакините при прикритията, а домакините ги закупуват от магазините, от които обикновено прикритието купува, което също е опасно.

През изтеклия период направлението успя да създаде по-тесни контакти с другарите от Управление II-КДС, обслужващи капиталистическите представителства у нас за получаване на автографи, оригинални бланки и писма, адреси и други секретни образци. Добре на нашите искания се отзоваха другарите, обслужващи легацията на САЩ.

Съвсем малко е направено по използуване на панаирите и митническите постове за набиране на документи, а това са добри източници и ние трябва да ги използуваме.

От книгите за изказани съболезнования по случай смъртта на Д.ГАНЕВ, получени от Турция, Австрия, Сирия, Египет, Алжир, Кипър, Франция, Англия и други капиталистически страни получихме подписите на различни капиталистически представители. Не всички обаче подписи могат да се ползуват, тъй като за някои подписи не е ясно на кого принадлежат. Вина за това имаме и ние, че не инструктирахме другарите по места как да водят тези книги, с оглед да бъдат използувани и за службата.

Из архивите на ДС
228

Направлението все още не е обхванало всички институти в страната, до които се изпращат разни материали от търговци, учреждения, фирми и др. частни лица от капиталистическите страни, които контрактуват с нашите външни централи, висши учебни заведения и др. Страната ни се посещава от много капиталистически делегации по различни поводи, на които не се вземат автографите, подписите, както и други материали. Незадоволителни са и материалите, които получаваме от линейните отдели при Управлението. Не са прегледани и материалите на сваленатa в архив агентура, в които има документи. Съвсем са редки случаите когато работник от линейния отдел ще се обади, че в досието на действуващ агент има някакъв документ. В тази насока недостатъчно е направено и от нас, защото не сме потърсили помощта на по-горното ръководство.

По документационното направление инициатива ще трябва да проявяват и другарите от останалите направления в службата, защото те са в течение на много събития и най-добре познават проблемите в разузнаваните страни.

Службата ни разполага с 14 пишущи машини, общо от които 5 са нови, закупени през 1963/64 г. и 5 шрифта и се разпределят по шрифтове така - 6 машини с турски шрифт, 5 с гръцки и 3 машини с латински. Шрифтовете са ползувани по няколко пъти. При нарастналите нужди на службата паркът на пишущи машини е малък и следва да се потърсят пътища за увеличаването му.

През настоящата година имахме запланувани две машини и 3 шрифта, една с гръцки шрифт и 3 комплекта букви и една с арабски. Поръчката за машините ведно с шрифтовете направихме във Франция посредством резидентурата, но независимо от напомнянията, резидентурата не закупи машините и шрифтовете.

По набирането на лица, знаещи чужди езици разполагаме само с един знаещ турски и трима гръцки езици, които до сега бяха достатъчни. С други езици - френски, немски, ита-

Из архивите на ДС

229

~~193~~ 67 Но
34

лиански и английски прибягвахме при нужда до наши сили от Управлението и до сега сме се справяли сравнително успешно със стоящите задачи. Трябва да се активизира в тази насока работата, особено за издирване на лица, знаещи турски език, италиански, френски и английски.

Условията при които се съхраняват натрупаните материали не отговарят на изискванията на конспирацията. Шкафовете са лесно отваряеми и неудобни.

По провежданите мероприятия.

За разлика от миналата година през настоящата се проведоха повече и по-качествени активни мероприятия. В провеждането им се ползуваха само чуждестранни материали и машини и смятаме, че в техническо отношение мероприятията са качествено изготвени. По време на тяхната подготовка обаче се чувствуваше една стихийност, която се дължи на обстоятелството, че не всичко се предвиждаше предварително. В повечето от проведените мероприятия другарите предвиждаха само основните неща, без цялостна разработка на мероприятията до момента на запечатването им и изпращането. Затова в последните моменти се бързаше, изменяха се варианти, търсеха се нови хора и средства, което усложняваше правилното изпълнение на мероприятията. В тази насока следва да се взисква от другарите, с оглед канализиране на работата и точно изпълняване на задачите по мероприятията.

Необходимо е също още със замислянето на активното мероприятие другарите да предвидят и помощните материали и техническите средства и своевременно да направят исканията в направлението, с оглед подсигуряването им.

НЯКОИ ОСНОВНИ ИЗВОДИ:

1. С малки изключения за провеждането на АМ и като канали бяха използувани същите средства и възможности както до сега.

~~19~~ 68
35 АП

2. Техниката при изготвянето на материали продължаваше да се движи в старите рамки. Направените опити за разширяване на възможностите станаха в края на годината и не са показали резултатност.

3. Възможностите за провеждане на по-сериозни мероприятия с използуването на оригинални документи се сериозно ограничиха поради липсата на квалифицирани преводачи, владеещи съвършено английски, френски и др. езици.

През 1966 година ще се наложи използуване на специалисти по гръцки и турски езици, които са вън от щата на Управлението. Това е свързано с редица неудобства и рискове. Разширяването на нашата работа е свързано с необходимостта от привличане в службата на лица с подобна квалификация.

2. XII 1965 година
София
ЙТ/1707- 2 екз.

Строго секретно!
Екз.№ 1

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КДС
Ген.майор _____
_____1965 година
С о ф и я

П Л А Н

За работата на направление Военна дезинформация при Служба "Б", отдел VI-ти, Управление I-ДС.

1. Съвместно с II-ро управление да се разгледат и обсъдят наличните канали за провеждане на военна дезинформация и се установи кои от тях е целесъобразно да се използуват.

Да се предложи на II-ро управление и се обсъди въпросът за създаване на нови канали за дезинформация.

Срок: 30.IX.1965 година

2. Съвместно с II-ро и III-то управления ДС да се прави оценка на получените сигнали за проявен интерес към въоръжените сили на НРБ от граждани на капиталистическите страни, посещаващи Родината ни, като главните обекти се използуват за канали за дезинформация, а другите да се използуват за разработване на помощни мероприятия.

Срок: 31.XII.1965 година

3. Да се предложат на ГЩ мерки по запазване в тайна наличието, организацията и местостоянките на самолети МИГ-21 и танкове Т-55, като едновременно с това съвместно с II-ро и III-то управления се проведат мероприятия за дезинформиране на противника по най-уязвимите места.

Срок: 31.XII.1965 година

6

2.-

4. Да се излезе с предложение пред ГЩ за създаване на 2 лъжливи ОП с признаци за наличие на ракетен обект, в райони определени от ГЩ, след което с цел отклоняване на вниманието на противника от действителните ОП, съвместно с управления II и III-ДС да се проведат мероприятия за насочването му към лъжливите съоръжения.

Срок: 31.XII.1965 година

Може би, да е подобре без ние да ти насочваме, или ако това е нужно да стане след необходимо гакване и т.н. Мел

5. Да се проучат и използуват възможностите на нашите военни аташета в капиталистическите страни за даване дезинформационни сведения по провеждани от МНО мероприятия, като се използуват местата, където противниковата контраразведка е оборудвала апаратура за подслушване.

Срок: 31.XII.1965 година.

Отг. Траянов

_____1965 год.
С о ф и я

ПРЕДЛАГА
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VI-ТИ
Полковник [signature]

СЪГЛАСЕН
Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-ДС
Полковник [signature]
14.7.1965 година.

3 екз.
ЛЛ/2294

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно!

16

В Ъ П Р О С И

За обсъждане с др. Христофор Георгиевич Панесян по време на пребиваването при нас.

I. ПО ОСНОВНИТЕ НАСОКИ НА РАБОТАТА.

А. По структората и вътрешната организация на службата.

Понастоящем в Службата работат 5 души-един н-к, един опер. р-к работи по Турция, двама-по Гърция, един-по "Специалните войски". На някои опер. р-ци са дадени и мирновременни обекти.

Б. По създаване на агентурна база по линия на военновременните обекти:

-Вербовка на агентура на наша територия. Вербова се със следните цели:

1. За изучаване на тяхни връзки зад граница, с оглед вербовка:

а/. Като събираме сведения за тях от тук, от тяхни близки, приятели и познати;

б/. Чрез писма;

в/. Чрез разговори с дошли от там гости.

г/. Чрез разговори с хора, които ходят там на гости.

д/. Чрез изпращане на нашите агенти на посещение там.

е/. Чрез довеждане на връзките на нашите агенти на посещение у нас, или чрез организиране на срещи при транзитно преминаване.

2. За опознаване и изучаване на обстановката зад граница-в районите в които ги готвим да действуват:

а/. Като изпращаме на посещение там нашите агенти;

б/. Чрез разговори на нашите агенти с посетили районите наши граждани-близки и познати на агентите;

в/. Чрез разговори с посетили нашата страна задгранични връзки на нашите тукашни агенти.

г/. Чрез разговори с тук създадени връзки на нашите агенти с чуждите граждани посетили нашата страна;

3. За създаване на нови вразки на противникова територия;

а/. Като изпращаме на песещения там наша агентура;

б/. Като насочваме нашата тукашна агентура към контакт с посетили нашата страна граждани на противниковата страна.

17

4.За включването им в състава на специалните групи и подготовката им за действие на противникова територия във време на усложнена обстановка.

Това става,само след като им се изчерпят всички възможности за използуването им по горните въпроси и особенно след като вземем становище,че даден агент,повече няма да излиза зад гр граница,нито за разрешение на наши задачи,нито по частен път, за да не създаваме риск от разкриване същноста на нашата работа вследствие обстоятелството,че в процеса на подготовката ги запознаваме вече с много въпроси...

След включване на агентурата на наша територия в Спец.гру пите,на тях се отпочва активна специална подготовка,разширява им се и им се задълбочава оперативната подготовка с оглед бъдащите им задачи и им се продължава водената и преди това активна политическа подготовка.

Специалната подготовка е съобразена с задачите,които се има предвид,че ще изпълняват агентите,но в общи линии обхва ща в по голяма,или по малка степен следното:

а/.Оръжезнание и тренировка;

б/.Топография и тренировка;

в/.Минноподривно дело и тренировка;

г/.Парашутизъм;

е/.Начини на връзка с Ц.и там-между членовете на групата и с други тяхни връзки-радиовръзка,шифър,тайнопис,тайници,конте йнери,сигнализация и др.

ж/.Борба с хладно оръжие...

з/.Изучаване устава на противника за борба срещу нашите спецгрупи.

и/.Самоохрана

к/.Вражеска охрана на обекти-военна,полицейска,цивилна, агунтерна,техническа и пр.

л/.Санитарна подготовка.

Оперативната подготовка обхваща:

а/.Изучаване на интересуващ ни обект и лице-визуално, чрез разговор на тъмно,чрез разпит на заловен противник,чруз до верителна връзка и пр.

б/.Организиране и провеждане на среща в и извън населено място;

в/.Установяване на връзка... и създаване на нови връзки.

г/.Организиране на база,скривалите,склад и пр.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

з/.Предпазване от вражеска агентура,от наблюдение и проследяване,от вр.техника,заличаване на следи при движение,маскировка и пр.

и/.Изучаване методите и приомите на действие на противника

к/.Общи положения по събирането на разузнавателни сведения,оформянето им и изпращането им в Ц.

Политическата подготовка обхваща следното:

а/.Марксистка,идейнополитическа подготовка;

б/.Икономика на противника;Подработват се специални материяли с обобщени официални данни.

в/.Бит,нрави,обичаи,религия,култура и обобенности на противниковото население;

г/.Общи познания по история,география,административно устройство,армия,полиция и др.на противника.

-ВЕРБОВКА НА АГЕНТУРА СРЕД ПРОТИВНИКОВИ ГРАЖДАНИ.Вербова се за целите указани в "Положението".

235

Насочили сме се към следните възможности:

1.Използуваме възможностите на резидентурите,като ни дават наводки и им се извършва вербовката,координирано с Ц.,или,като сами се насочват,сами изучават и сами вербоват...

2.С помощта на вербованата на наша територия агентура,както е указано по горе,в раздела за използуването на агентурата на наша територия...

3.Създаване на агентура на наша територия с възможности за вербовка на територията на трета страна,или на територията на разработваната противникова страна "под чужд флаг".Търсят се агенти,отговарящи на изискванията на агент вербовчици,знаещи западни езици.

4.Вербовка и подготовка на агенти за извеждане на постоянно оседание в трети страни,с възможности за работа срещу противниковите разузнавани страни.Напр.-арменци,за извеждане в Ливан, за работа срещу Турция и Гърция.Основното при тези случаи е,агентите да имат връзки в Ливан,които да им помогнат да се устроят и с връзки в разработваните страни,които да използуват за набиране на наводки,за изучаване на местни граждани с цел вербовка,за изучаване на интересуващи ни обекти и райони и пр.При усложнена обстановка,те ще могат да служат и за агенти за връзка,за пощенски кутии и пр./По тази линия се готви агент "Стоянов"./

Из архивите на ДС
236

19

В. По изучаването на военновременните обекти:

Събрани и обобщени са всички налични, при нас, в РУМНО и други институти, официални и други материали за интересуващите ни райони, населени места и обекти в Турция и Гърция. За сега сме се ориентирали към главните центрове-За Гърция-Атина, Пирея и Солун и за Турция-Анкара и Истанбул и съобщителните артерии между тях.

Събирането и обобщаването на такива материали продължава. Дадени са конкретни указания на резидентурати ни в двете страни за събиране на нови конкретни данни, с цел определяне на конкретни обекти./До сега са постъпили такива данни в ограничено количество само от резидентурата ни в Атина./

Г. По работата по мирновременните обекти:

Службата има за сега три мирновременни обекта:"Изменник", "Черният" и "операция Х".

1. По"Изменник".

а/. Дадени са задачи на резидентурите ни в Италия, Австрия Франция и Тунис да изяснят постоянното му местонахождание и обстановката по местоживеенето и месторабтата му. До сега няма резултат.

б/. Замислена е комбинация за разрешение на горните задачи, с агент "Динов", който е на постоянно оседание в Тунис. Същият ще пътува през летните месеци из Европа. Ще го насочим към Христо Статев-в Италия, приятел на "Изменник". Ще го заинтригова с интересна информация и идеи и ще поиска да го свърже с "Изменник".

в/. Замислена е подобна комбинация с агент "Стоянов"-журналист на наша територия, с много влиятелни връзки. Ще посети Италия и с помоща на друг наш агент-от Италия ще го свържем с Христо Статев. Ще заинтрегова Статев с интересна информация, която няма да доизказва, като държи такава линия на поведение, която да предизвика Статев да го свърже с "Изменник".

2. По"Черния".

Проведохме ред мероприятия за установяване на местонахождението му и изясняване обстановката по месторабтата и местоживеенето му, но без резултат.

Предлага се провеждането на операция "У".

3. За даване ход на операция "Х" се чака благоприятна политическа обстановка.

Д. По "Специалните войски".

Из архивите на ДС
237

Основната насока на работата по тази линия се състои в следното:

Събират се данни за тях от всички възможни източници тук в страната. Дадени са задачи за това и на резидентурите в САЩ, Франция, Италия, Франция, Турция и Гърция.

Преглеждат се делата на всички завърнали се и.р. Разпитват се всички новозавърнали се такива. Изясняват се, кои и.р. служат, или са служили в С.В., предупреждават се за това съответните окр. управления и II-ро у-ие ДС, изучават се задълбочено. Търси се агентура годна за внедряване в тях. Дават се материали за публикация в пресата, за разубличаването им... Превеждат се в известност и други изменници на родината, които служат в други части на армията на САЩ, тъй-като не е изключено във време на усложнена обстановка да бъдат прехвърлени към С.В. и използувани против нашата страна.

И З В О Д И

1. По линия на военновременните обекти, агентура на наша територия можем да придобием голямо количество. Можем да изградим групи за много райони в Турция и Гърция. За това съществуват обективни условия. Същата може да бъде използувана и за набиране на наводки, за изучаване на лица на противникова територия и за провеждане на вербовачни мероприятия. Съществуват обаче следните пречки:

а/. Не ни стигат силите. Оперативните работници в Ц. са недостатъчни. В резидентурите нямаме определени работници, които да работят преди всичко по наша линия, а след това и по линия на другите служби и отдели, поради което степенуват нашите задачи на второ място.

б/. Не можем да разчитаме на технически средства за извеждането на агентурата на наша територия, във време на усложнена обстановка до местоназначението и на противникова територия.

в/. Не знаем на какво бихме могли да разчитаме по екипировката и въоръжението на спецгрупите, нямаме такива на които трябва да ги обучаваме и подготвяме.

2. По линия на мирновременните обекти, работата се затормозява също от няколко фактора:

а/. От общото ниво на работата и възможностите на управлението и министерството. /На обектите на разработка не можем да установим адресите/.

б/. От липса на опит.

Из архивите на ДС
238

21

в/.От липса на технически средства,на които да знаем,че можем да разчитаме в даден момент и да планираме предварително работата си в тази насока,и др.

3.По линия на "Специалните войски",не сме имали възможност до сега да развием работата,поради липса на хора които да работят в това отношение.Опитът,в процеса на работата ще ни по каже с какви трудности ще трябва да се справяме.

II.Детайлизирани въпроси:

А.По структоратата на службата.

Наличният състав на Службата не може да обхване цялостно всички задачи,залегнали в"Положението",и да разгърне пълнокръвна работа.

Ако трябва да се разгърне пълнокръвна работа и да се отговори на всички задачи залегнали в "Положението",като се използуват всички обективни налични възможности,съществуващи за нашата страна,необходим е следният минимум от опер.работници:

1.Началник на службата
2.Зам.н-к " "
3.Двама опер.работници,за работа срещу Турция
4.Двама опер.работници за работа срещу Гърция
5.Един опер.р-к за работа по линия на "Спец.войски".
6.Един опер.р-к за работа по мирновременните обекти.
7.Един военен специалист-инженер по въоръжението.

Или всичко в Ц.-9 души.

В резидентурите в Турция и Гърция-по един опер.р-к,които да бъдат натоварени "преди всичко" с изпълнение на задачите на Служба 7 и на второ място да имат за задача да събират и политическа информация и да изпълняват и други задачи по другите линии.

Б.По определяне районите и обектите,по отношение на които се създават условия за действие на наши спецгрупи и отделни агенти при усложнена и военновременна обстановка и координиране на работата с КГБ.

1.До каква степен можем и трябва да се разпростираме? Изхождайки от обективните възможности,в смисъл,че могат да се намерят български граждани с връзки в много райони,на противниковите страни,бихме могли да се захванем с повече райони и обекти и да търсим възможности за работа по тях,като разбира се това стане степенувано и постепенно.

Изхождайки,обаче от сегашните си налични субективни

Из архивите на ДС
239

22

възможности, трябва да се ограничим в по малки размери. В такъв случай, по какви признаци да определим най-важните райони и обекти. Отговарят ли на най-общите такива признаци сега определените райони в Турция и Гърция, по които сме концентрирали нашето внимание?

2. На какви признаци трябва да отговарят нашите конкретни обекти, за да се постига преди всичко смисъла на политическия ефект след тяхното уязвяване и уязвяването им да бъде по силите на малка спецгрупа, каквито обикновенно ще бъдат нашите.

3. Трябва ли да се счита, че не бива да работим по организиране на действия във военновремена обстановка, срещу обекти, които ще създадат масово недоволство сред противниковото цивилно население, като изваждането от строя на водоснабдяването на данен град или район, електроснабдяването, разрушаването на бараж който ще предизвика масови опустошения и пр.

4. Един пертолопровод, като тези от Анталия до Бандърма в Турция, или строящият се такъв от Атина до Солун, може ли да бъде обект на наши действия. Има ли средства, които да го извадят от строя по трасето.

5. Една станционарна радиостанция, тропосферна станция, радиорелейно станция, радиолокационна станция и тяхни транслатори, могат ли да бъдат наши обекти. Има ли средства с които биха могли да бъдат извадени от строя от разстояние, и заслужава ли си труда ефекта.

6. Влиза ли в кръга на нашите задачи визуалното и друго наблюдение на крупни обекти, като пристанища, авиобази, ж.п. и шосейни магистрали за събиране на информации за голяма концентрация на войскови подразделения и техника, за десантни операции, за признаци на подготовка на настъпателни, или отстъпателни операции, крупни евакуации и пр. и сигнализиране на центъра, за нанасяне масирани удари с средства на армията.

7. Можем ли да си поставим за цел, добре подготвена, екипирана и въоръжена наша спецгрупа, със своите действия в даден район да се яви като "магнит" за привличане местни прогресивни противникови сили и се превърне в ядро на партизански отряд.

8. Когато готвим наша група за действие срещу специален обект в даден противников район, трябва ли да й се постави задача да действува и по други такива, да издирва сама нови, дори неизвестни такива, съобразно обстановката...

Из архивите на ДС

9.Кои райони и обекти в Турция и Гърция,бихме могли да вземем допълнително,освен тези които сме взели,кои от взетите трябва да изоставим,за сметка на новите и по кои бихме могли да се споговорим за съвместни действия.Как на практика ще се изразят съвместните действия-по изучаването на обектите,по покриването им с агентура.

/Ако някъде е възможна такава координация,за състава на дадена група,примерно един агент на място-на противникова територия да бъде от едната страна,а другата агентура-от наши или съветски граждани-на другата страна,би могло да се осъщес: ствя/.

Възможна ли е координация по средствата за извеждане на агентурата във военновременна обстановка,т.е.да се разчита на транспортине средства на другата страна.

В.ПО АГЕНТУРНАТА БАЗА.

I.По придобиване на агентура.

-На наша територия:

1.Трябва ли да вербоваме агентура на наша територия,ако липсва по важната от двете основни цели за които я вербоваме-възможности за набиране на наводки и изучаване на лица на противникова територия с цел вербовка.

2.Какво главно трябва да съблюдаваме по принцип при оформяне на спецгрупите:

а/.Можем ли да предвиждаме в тях и опер.р-ци-щабни и запасни;

б/.Можем ли да предвиждаме,особенно за ръководители на групите,или като специалисти-радисти,миннопоздривници,санитари и др.не знаещи езика на страната,на територията на която се предвижда да действуват.

в/.Трябва ли в групите да се дублират най-важните специалности,за да могат да се заместват-радисти,шифровачи,миннопоздривници и др.

3.За придобиване на специална подготовка на нашата агентура,можем ли да използуваме,като изпращаме там кандидати агенти,или агенти:-армията,ж.п.,т.п. и др.институти,езикови гимназии,разни факултети в университета и пр.,или изпращане на наши агенти в друга страна,напр.ГДР.за изучаване на езици.

4.Трябва ли да готвим агент-вербовчици на наша територия,за изпращането им в трети страни за извършване на еднократни вербовки,или това да вършим с опер.р-ци.

Из архивите на ДС
241

-На противникова територия:

1.Нашето становище е,че придобиването на такава агентура е най-целесъобразно,и по лесно осъществимо на територията на нашата страна,когато минават транзит,или когато я посещават по разни причини,или на територията на трета страна,като напр. ГФР,където има много гърци и турци,работници и учащи.

Това не крие ли опасност,че лицата напустнали пределите на& собствената си страна,са вече под някаква форма в обсега на вниманието на тяхното КР.

2.Вербовката "под чужд флаг",би била резултатна и благоприятна по нашата линия.Какъв флаг е най-благоприятно да използуваме за Турция и какъв за Гърция;

3.Вербовката на братя,сестри,бащи,майки и др.близки, необходима ли е,когато знаем,че при нужда и без това ще помагат на близкият,а на друг не биха помагали,даже и да са вербовани,-когато се касае за хора с малки възможности.

II.По извеждане на агентурата на наша територия.

1.Когато инициативата е наша за усложняване на обстановката:

а/.Бихме ли могли да изведем предварително агентура в трета страна.Напр.:В Сирия,като специалисти,за Турция;В Кипър-за Гърция;

б/.Бихме ли могли да ги изведем предварително,като гости туристи,транзитници и пр.в тези страни;

в/.Бихме ли могли да ги изведем като туристи "под чужд флаг".

2.При внезапно възникнала усложнена обстановка:

а/.По въздуха....

б/.По море.....

в/.През фронта...

Как трябва да бъдем подготвени за такъв случай.Какво трябва да съдържа предварителният мобилизационен план за нашата агентура:

а/.Забронирване -

б/.Начин на повикване/явяване/-къде,кога,как,от кого и пр.

в/.Предварителна здготовка на екипировка и въоръжение

г/.Последен инструктаж

д/.Съвмесет план и координация сМНО,когато те ни предоставят траспортни средства...

Из архивите на ДС
242

25

III. По екипировката на Спецкрупите.

1. Трябва ли да си имаме наши складове.

2. Всичко ли трябва да бъде от чуждестранен произход. Можем ли да ползуваме вещи от немски произход, макар и да знаем че ги няма на снабдяване в противниковата армия.

3. Как можем да се снабдим с нововъведенията в това отношение, като: Противоатомно облекло; Дозометри за определяне на атомна радиация; Комбинирани малоколибренни сапьорни чанти; Уреди за нощно виждане и др.

IV. Свързочни средства.

1. На какви свързочни средства трябва да готвим агентурата, за връзка с Ц. и за връзка помежду си

2. Трябва ли да се снабдим с радиостанции с бързодействуващи устройства, с радиостанции УКВ-"квачки".

3. Какви шифри трябва да изготвим предварително за снабдяване на групите.

4. За отдаване сигнал за действие, бихме ли могли да си послужим с определен код, който да дадем предварително на нашата задгранична агентура, която да ни слуша с транзистор....

5. Би ли било рационално, да снабдим нашите групи с апаратура за прикачване-включване към телефонните мрежи на противника за подслушване.

6. Трябва ли да прослушаме предварително различните противникови райони, за да знаем на каква вълна най-добре се чува радиопредаването ни, и особенно как би могло да стане това двустранно.

7. Съществува ли опасност, при силна радиация да се объркат изобщо радиовръзките, и ако съществува, на какво средство за връзка бихме могли да разчитами при военновременна обстановка.

V. По въоръжението.

Изхождайки от конкретните задачи на дадена група, ще се търсят и конкретни средства за изпълнението им. Наред с това, обаче всички групи и отделни агенти, ще имат и общо въоръжение, както за самоохрана, така и за активни действия, а също така и общи универсални за действия срещу много видове обекти. Към какви видове оръжия трябва да се ориентираме в тази насока: Обикновенни, или най-новите технически постижения, които първо са най-ефикасни и второ, повишават самочувствието на

Из архивите на ДС
243

изпълнителите,като:пистолети-безшумен вариант;автомати-безшумен вариант;леки безоткатни установки,за поразяване на обекти от разстояние;малокалибренни взривчатки с голяма разрушителна сила;разни мини с механизми за задействуване с закъснител,или от разстояние и пр,пластични бомби и др.

На какво можем да разчитаме за закупуване от страните от нашия Лагер.

На какво трябва да обучаваме нашата агентура предварително.

Какви количества трябва да имаме на склад и как трябва да организираме нашите складове.

Какви специалисти трябва да ползуваме за боравенето с тези средства-наши,или на други поделения и как да обучаваме агентурата на тези средства.

Какви химически средства можем да имаме предвид при планиране на различни мероприятия по изпълнение на различни задачи,както по линия на военновременните обекти,така и по линия на провеждането на мирновременните мероприятия.

Напр.съществуват ли:

1.Отрова,без вкус,цвят и мирис,действуваща с закъснение

2.Упойващо средство,което и при по голяма доза не умъртвява;

3.Химическо средство,чийто изпарения са без цвят и мирис и отравят;

4.Химическо средство,чийто изпарения-без цвят и мирис упойват и приспиват;

5.Химическо средство,което е на прах,и в съприкосновение с въздуха,или смесено с друго средство,след продължително време се самозапалва,или избухва.

6.Силнозапалителни смеси.

7.Взривяваща се хартия

8.Силно отровни течности и парообразни вещества с рокадно действие-определен район.

9Химическо средство,което да парира обонянието на обучено да следи куче... и др.

Г.<u>По създаване на материална база на противникова територия</u>.

1.Трябва ли да създаваме малки складчета,скривалища, тайници и пр.на противникова територия-за оръжие,екипировка, свързочни средства,медикаменти и пр.Ако се създават такива

Из архивите на ДС
244

27

най-правилно би било да ги създава местната агентура. Но ако няма такава подходяща, бихме ли могли да търсим други средства и начини, като туристи "под чужд флаг", нелегално пренасяне и пр.

2. Какви места трябва да подбираме за това...

3. Какво главно трябва да складираме.

4. Как практически се провеждат такива мероприятия, за да не се допустне провал, който би имал много сериозни последствия

Д. По провеждането на мирновременните мероприятия.

1. Към какъв род мирновременни обекти и провеждане на остри мероприятия по тях трябва да се ориентираме първоначално и преди всичко.

2. Как на практика трябва да провеждаме такива мероприятия, когато нямаме собствена агентура, а наличната такава на управлението поначало вербована с други цели, първо трудно се приспособява към такъв род задачи, второ "притежателите" на такава агентура, често пъти не са склонни да я отклоняват от тяхните си задачи и трето, много често, ненапълно проверена агентура, може да бъде заангажирана с изпълнението на други задачи, но когато се касае въпроса за изпълнение на наши задачи по мирновременни обекти, най-малкото съмнение ни възпрепятствува да ги поставим, защото рискът е провал на мероприятието.

3. Трябва ли да си вербоваме наша агентура, зад граница, и или да извеждаме такава, която да ни служи като резерв и да я използуваме, отначало за други задачи, а когато възникне специална такава, да я зангажираме с нейното изпълнение.

4. Можем ли да се ориентираме към издирване на годни за изпълнение наши задачи лица зад граница, срещу заплащане, и кой е най-правилно да върши това-наши работници от легалните резидентури ли, наша задгранична агентура ли, изведени от тук наши агенти ли, командировани ли наши опер. работници ли; Направо от името на нашата страна ли, или "под чужд флаг" ли и как да става заплащането, там ли, у нас ли, в трета страна ли и пр. Разбира се конкретните случаи, винаги конкретно ще се решават, но доколкото нямаме опит, известна принципна ориентация ни е нужна.

5. При отвличане на жив обект, какви приоми бихме могли да употребяваме при преминаване на граници, и какви-зада избегнем такива преминавания.

6. При диверсионни действия в мирно време, какви взривни, запалителни и други средства е най-рационално да употребява-

Из архивите на ДС
245

ме и на какви можем да разчитаме за закупуване от страните от нашия Лагер.Особенно важни за нас са маскировките.Напр. за изпълнението на замисленатa от нас операция "Х".

7.Разглеждане на разработките "Изменник","Черният", "Операция Х".

Е.ПО "СПЕЦИАЛНИТЕ ВОЙСКИ".

1.Пътят по който се приемат в тях наши изменници на родината ни е известен.В общи линии са ни известни и качествата на които трябва да отговарят кандидатите за тях.

Трябва ли да правим необходимото за внедряване на агентура от тук.Би ли могло да ни се каже нещо по конкретно,което да съблюдаваме,за да може изведен от нас агент непременно да попадне в тях.

2.На какво трябва да се обърне особенно внимание при подготовката за извеждане на агент,с цел внедряване в С.В.

3.Каква линия на поведение трябва да му се даде,така че да печели доверие,а да не вреди ...

4.Как трябва да се организира връзката с такъв агент,като се има предвид,че ще служи в тях 5 години,на различни места и не е изключено да попадне не там където очакваме и е логично да попадне,като българин.

5.Какви,главно,задачи трябва да се възложат на изведен с такава цел агент-за мирно време и ако в неговият престой там,настъпи усложнена или военновременна обстановка.

6.Бихме ли могли да се ориентираме /оплитически и изобщо,правилно лие/,към извеждане с цел внедряване в С.В. на агент,войник,сержант,курсант и офицер.

7.За внедряване на агентура в С.В.на Гърция,Турция и другите страни от НАТО,за сега не виждаме начин.Нямаме данни да приемат в тях изменници на родината.В Турция и Гърция има достатъчно техни граждани,които знаят български език.При това положение,може би трябва да търсим агентура от местни граждани -младежи,знаещи български/македонски/език.

8.Трябва ли да продължаваме да организираме публикуването на материали в пресата за С.В.,за разобличаването им...

Ж.ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОБЩИ ВЪПРОСИ.

1.Как трябва да бъде организирана специалната подготовка на нашия оперативен състав и на запасните о.р.предвидени във военновременния щат и в какви размери трябва да стане това.

2.Как и до каква степен можем да планираме използуването

Из архивите на ДС
246

29

на кадрови и запасни опер.работници за военновремените мероприятия-за включването им в специалните групи,като специалисти,командири на групите и пр....

3.Ние не можем да имаме специалисти по всички въпроси с които е свързана нашата работа.Трябва да използуваме такива отвън.Как трябва да става това.Не трябва ли да има при нас един поне специалист,чиято подготовка да му позволява,по широк кръг от технически въпроси да знае какво да иска,към какво да се насочва и да разбира това което получава,да го изучава и по този начин да разширява познанията си.

Напр.Един инженер-миннoподривник-със следните задачи:

а/.Да изучава компетентно уязвимите места на взетите от нас обекти и въз основа на наличните данни,да ни насочва какво допълнително да доизучаваме,доуточняваме и пр.

б/.Да изучава изобщо уязвимите места на различните видове наши обекти и да спомага в определянето на такива за вземането на разработка,по въпросите,кое е по силите ни,кое не и пр.

в/.Да изучава съществуващите видове средства за действие срещу нашите обекти и се запознава с новите технически постижения в това направление.

г/.Да ни подпомага в планирането на нашата работа-изобщо и по конкретните,взети от нас обекти,от техническа гледна точка.

д/.Да организира,или подпомага организирането на специалната подготовка на нашата агентура и в необходимите случаи участвува в провеждането й.

е/.Да организира снабдяването ни със средства за действие и съхранението им.

4.Как трябва да организираме консервирането на подготвената на наша територия агентура за действия по линия на военновременните обекти.

Ковачев

50

Строго секретно от особен характер!

УТВЪРЖДАВАМ
Министър на вътр.р-ти
Ген.Полковник:_____
_____ 1965 год.

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Р Е Д Л О Ж Е Н И Е

ОТНОСНО:Подобрение работата на Служба 7 при Управление I-во Д.С.

В разговорите,проведени с др.ХРИСТОФОР ГЕОРГИЕВИЧ АГАНЕСЯН от КГБ на Съветския Съюз,по работата на Службата беше констатирано следното:

В "Положението" за работата на Служба 7,правилно са залегнали задачите на Службата,средствата за тяхното изпълнение, начина на отчетност,организацията на Службата,взаимоотношенията ѝ с другите поделения и пр.

Що се касае до формулировката за задачите на Службата по работата ѝ срещу "Специалните войски" на САЩ и другите капиталистически страни,същата трябва да се измени.Така сформулираните задачи,Служба 7 не е в състояние да изпълни,защото няма и не може да има такива сили и възможности.Тези задачи са по същество задачи на К.Р. отдел към управление I-во ДС.

Служба 7,в общи линии правилно е насочила усилията си за разрешение на стоящите пред нея задачи,съгласно положението за нейната работа:

а/.Правилно се е насочила към изучаване на обстановката и на някои важни обекти и райони в Турция и Гърция,за да подбере такива,които да вземе на разработка за подготвяне на условия за действие срещу тях в усложнена и военновременна обстановка.На основата на извършеното до сега,вече могат да бъдат взети на разработка някои обекти в Турция и Гърция.Понататъшното изучаване на обстановката в тези страни,ще ѝ позволи да вземе на разработка и нови такива.

б/.Службата правилно е взела на разработка няколко мирновременни обекта,но за довеждането им до реализация трябва да се мобилизират и други възможности на управлението.

в/.Службата правилно се е ориентирала към създаване на агентурна база на противникова територия.Досегашните ѝ усилия

Из архивите на ДС

248

31

насочени към вербовка на агенти из противниковите граждани са правилни. Предвид спесифичноста на работата, обаче, изискваща безпределна вярност и преданност от страна на изпълнителите на провежданите от службата мероприятия, необходимо е работниците в службата да насочат усилията си и към извеждане на противникова територия по всички възможни начини на добре подготвена, проверена и заангажирана агентура, а също така, посредством отдел V-ти при Управление I-во ДС и на нелегали.

Службата трябва също така да придобие и подготви няколко агент-вербовчика за извършване на вербовки на чужди граждани на наша територия и няколко такива, за извършване на вербовки зад граница.

Службата трябва да изведе и извесетн брой свои агенти в трети страни, като наводчици, вербовчици и за изучаване на лица и обекти от разработваемите страни, а също така и за изпълнение на задачи по мирновременните обекти в други страни.

Щата на Службата не бива да проявява тенденция към увеличение в мирно време. Наличният й състав в мирно време трябва да представлява добре подготвено ядро за разширяване на службата във военновременна обстановка.

Като се изходи, обаче, от потенциалните възможности за работа от страна на България срещу Турция и Гърция, сегашният наличен състав на Службата не е достатъчен за разгръщане на пълнокръвна работа.

За подобрение работата на службата

п р е д л а г а м:

1. <u>По увеличение щата на службата:</u>

Щата на Службата да се увеличи както следва:

а/ Да се назначи допълнително един работник в Ц., който да работи срещу Турция, като се отпустне щатна бройка. Същият да знае турски език, с оглед, след като работи известно време в Ц. да бъде изпратен в резидентурата в Турция.

б/. Да се назначи допълнително един работник в Ц., който да работи срещу Гърция, като се отпустне щатна бройка. Същият да знае гръцки език, с оглед изпращането му на работа след известно време в Гърция.

в/. Да се назначи допълнително един работник-специалист миннoподривник в Управление IV-то ДС, като се отпустне щатна бройка. Същият ще изпълнява преди всичко задачи на Служба 7, като постепенно разширява познанията си по ред въпроси от дей-

Из архивите на ДС

249

ността на Службата, за да може да се явава като консултант при определяне на обектите, при определяне на тяхните уязвими места, при подбиране средствата за изпълнение на мероприятията, при подготовката на изпълнителите, по определянето на материалната база за военновременните мероприятия и пр.

г/. Да се определи един работник от резидентурите в Турция, който да бъде натоварен с изпълнението преди всичко на задачите на Служба 7. Същият ще издирва и изучава обекти и райони интересивущи Службата, ще работи по създаване на агентурна база, ще подготвя и участвува в провеждането на мирновременни мероприятия и пр.

д/. Да се определи единопер. р-к от наличните такива в резудентурата в Гърция, който да бъде натоварен с аналогични задачи, като този в Турция.

2. По изменение на раздела в "Положението" за работата на Служба 7 за "Специалните войски".

Задачите по проникването в "Специалните войски" и разработването им, залегнали в "Положението" за работата на Служба 7 да се прехвърлят на отдел IV-ти към управление I-во ДС, като спесифични контраразузнавателни такива.

На Служба 7, по тази линия да останат задачите по организиране на отделни мероприятия, имащи остър характер, което я задължава също да проникна в тях, на само с тази цел.

Отдел IV-ти да работи по линия на "Специалните войски" на САЩ и другите капиталистически страни с наличните си възможности по страни.

3. По организация на работата на Служба 7.

а/. По характера на мероприятията, които службата изпълнява.

Залегналите в "Положението" за работата на службата мероприятия и задачи, които тя трябва да изпълнява имат програмен всеобхватен характер и ако се заемем с разрешението на всички, те добиват стратегически характер.

Службата трябва да подбира такива от тях, имащи политическо и оперативно значение, като:

-Обекти и задачи, за указване помощ на съпротивителното движение, или създаване на огнища за партизанско движение в противниковите страни по време на усложнена и военновременна обстановка. Службата предварително създава условия за това, за да може да задейства в необходимия момент.

Из архивите на ДС
250

33

-Диверсионни мероприятия.За това трябва да бъдат подбирани обекти,чийто уязвяване ще носи политически ефект,като създаване противоречия между отделни страни,или отделни политически групировки в противниковата страна,или понижение на моралния дух на противника и пр.

В мирно време тези мероприятия трябва да носят единичен характер.

-Изземване на важни секретни документи.Службата установява местонахождението на такива,следи за изменението на обстановката и създава условия за изземването им при подходящ момент

-Остри мероприятия по отношение на най-злостните наши врагове зад граница-изменници на родината,отговорни фактори в вражеската емиграция и вражеските разузнавателни централи и др.подобни.

б/.<u>По характера на обектите,които службата взема на разработка.</u>

Обектите,които Службата взема на разработка на противникова територия,трябва да бъдат преди всичко свързани с главния враг-американците,като:

-Военни командни пунктове за управления-радио,радиорелейни,радиолокационни и тропосферни станции и системи.

-Обекти на правителственни връзки-централни телефонотелеграфни станции,крупни правителственни радиостанции и др.

-Обекти по противниковите железопътни и шосейни комуникации,като мостове,тунели и други съоръжения.

-Складове за ГСМ,петролопроводи,складове за военни материяли,но преди всичко взривни,химически.

-Водоснабдяване,баражи,чийто уязвяване ще допренесе ущърб на американците,или вътрешнополитически ефект в противниковата страна.

-Високоволтови линии,електростанции,подстанции и др.

-Хранилища на секретни документи.

-Научноизследователски учреждения,полигони и експериментални бази,с цел открадване,повреждане,унищожаване и пр.на различни образци или специалисти.

-Отявленни,злостни врагове на нашата страна и лагер зад граница.

Из архивите на ДС
251

в/. По начина на воденето на разработките.

На взетите обекти на разработка се завеждат досиета с 6 раздела:

Първи раздел обхваща-Справка за значението на този обект и мотивировка, защо искаме да го изучаваме; Справка и материали за същноста на обекта; Материали за режима, персонала, охраната, характеристика на района, какви военни и полицейски части има в и около него и др.

Втори раздел обхваща-Характеристика на уязвимите места на обекта-едно, или няколко и материали за тях...

Трети раздел-Характеристика на набелязаната акция и какви средства ще бъдат използувани-ориентировачно-взрив, химически вещества, оръжие и пр.

Четвърти раздел-Всички данни и материали за изпълнителите-Справки за агентурата, за нелегали, за връзки и пр.

Пети раздел-Ориентировачен план на цялата операция, включително и мероприятия по зашифровката й.

Шести раздел-Мероприятия, които ще бъдат проведени, до и след операцията за засилване ефекта и за дозашифровка. За изпълнение на тези мероприятия ще се използуват възможностите на служба "Б"-активни мероприятия.

Когато се взема даден район, по отношение на който отпочваме създаването на условия за възникване на партизански огнища, също трябва да му се открива досие като се вземат подходящите от гоеизброените раздели и се допълнят с нови такива, съдържащи-политически, исторически, георгафски, етнографически и други данни и материали.

Когато, обект на разработка е лице, досието трябва обезателно да съдържа данни, че то е точно установено, и няма опасност да проведем мероприятие, вместо по него, по друго.

Попълването на разделите на досиетата на обектите на разработка, фактически обуславя същноста на работата по разработките.

Строго секретно!
Екз.единствен!

144
3

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ПЕРСПЕКТИВЕН ПЛАН

за кадрите при Документационното направление.

В предстоящите пет години документационното направление следва да има следната кадрова структура:

1. Началник на направлението, който отговаря за работата на направлението и пряко ще събира документационни материали от европейските страни. Той участвува по обмисляне и провеждане на мероприятията от останалите направления, анализира провежданите от врага активни мероприятия, уведомява отдела и ръководството на управлението за тях и прави изводи за формите на активните мероприятия, провеждани от отдела. Началникът на направлението се явява основна работна единица и отговаря за всичко по даденото мероприятие. Отговаря и за техническото развитие и равнище на направлението.

2. Един ОР знаещ турски език, който ще отговаря за Турция и арабските страни със задачи да събира документационни материали от тези страни, да изучава пощенския режим, да бъде в контакт с политическото направление при отдела и с отделите в Управлението. Да следи и събира материали от турски и арабски граждани, представляващи интерес за службата, посещаващи нашата страна, да държи връзка и събира материали от поделенията при II-ро управление, работещи по турци и араби, да издирва лица знаещи турски и арабски езици, с оглед ползуване за преводи, издирване на журналисти, писатели и художници, запознати с турската и арабска действителност с оглед ползуване по направлението. Ще движи въпросите на пощата до тези страни.

145
2.- 3

3. Един ОР знаещ гръцки език, който ще работи по Гърция и Кипър и ще се занимава със същите въпроси, каквито и този, отговарящ за Турция и арабските страни.

4. Един оперативен работник - жена, знаеща машинопис и един западен език - ще завежда картотеката при направлението, а именно:

а) картотеката в която се отчитат публикациите в капиталистическите страни, запитванията в парламентите, интервюта, демонстрации, обръщения и пр. което се прави по страни.

б) Картотека за отчитане на всички издадени брошури, книги, листовки и пр. от нас предназначени за разпространение зад граница, като се водят картоните по страни. От всеки издаден материал се съхраняват по 5 екземпляра.

в) Картотека за отчитане на всички мероприятия от дезинформационен характер.

г) Картотека за отчитане на АМ при фалшифициране на документи.

Ще води на отчет всички пишущи машини, като нанася всички промени станали с тях. Ще води на отчет канцеларските материали за всяка страна отделно в отделни тетрадки.

Ще бъде използувана за писане на материали на чужди езици.

Първоначално да бъде назначен един ОР, който ще поеме част от работата на началника на направлението, а след това и втория.

30.XII.1966 год.
София

1 екз.
ЛЛ/1105

88

Стр.секретно.

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

О Т Ч Е Т

За проведените през 1966 год. по линия на Турция А.М.

Насоката на провежданите от нас по линия на Турция А.М. през 1966 год. се определяше от развитието на вътрешно политическата обстановка в страната.

След парламентарните избори през м.октомври 1965 год. и самостоятелното идване на власт на ПС,всички опозиционни партии и демократично настроени среди се обявиха против режима на ПС борейки се против евентуална реставрация на бившия режим на Мендерес и ДП.

Предвид на това провежданите от нас през 1966 год. АМ по линия на Турция бяха насочени против управляващата ПС като главна реакционна сила в страната;против САЩ и техните военно политически мисии в Турция а също и против Гърция с оглед подържане на напреженията и по-нататъшното разстройване на гръцко-турските отношения

Проведените през 1966 год.по линия на Турция АМ се изразяват в следното:

1.Мероприятие "Тревога" проведено чрез резидентурата в Анкара на 17 януари 1966 год.Разпространен беше изработен от нас на турски език позив от името на "Комитет на свободните офицери". Като се използваше факта на свалянето в Черно море в района на гр. Самсун американски разузнавателен самолет,в позива остро се нападаше провежданата от правителството на ПС и Демирел угодническа на САЩ политика и грубото вмешателство на американците във вътрешните работи на Турция.Настояваше се за провеждането на самостоятелна национална политика от Турция и се предупреждаваше, че ако правителството не се съобрази с тези критики и искания въоръжените сили отново ще се намесят и заедно с режима на ПС ще изгонят и американците от Турция.

Позивът беше разпространен в района на няколко факултета на анкарския университет което насочи властите да провеждат издирванията си сред студентската младеж а това пък се отрази благоприятно на преследвания от нас ефект.

В същото време в Истанбул бяха разпространени от изготвени от нас на турски език листовки които предупреждаваха за радиоактивна зараза на рибата в Черно море от свалените през декември 1965 го

Из архивите на ДС

89

около гр.Самсун американски военен самолет.Подчертаваше се и опасността която грози Турция от безконтролните полети на американските самолети носещи на борда си ядрен товар.

Мероприятието предизвика остър и траен ефект.Последваха редица претърсвания,обиски,разпити и арести на студенти и прогресивни лица в Анкара уличени като автори и разпространители на позивите.Тези мерки предизвикаха остра протестна вълна против бруталните действия на правителството която прерастна в антиправителствена кампания на демократично настроените среди от интелигенцията и младежта в цялата страна.Всички опозиционни партии и демократично настроени организации опълчвайки се против правителството окачествиха бруталните действия на властта като посегателство срещу демократичните свободи в страната и като възраждане на диктаторските методи на свалания режим на Мендерес. Изостриха се междупартийните борби,нажежи се атмосферата в меджлиса,засили се настроението и брожението срещу току що дошлата на власт ПС.За известно време в Турция се създаде обстановка на несигурност за режима и психоза за подготвящ се нов преврат.

/Към ефекта на "Тревога" мероприятие се прибави и ефекта на проведеното от съветските другари през февруари 1966 год. мероприятие от името на "Комитет за национално освобождение" -/разпространени изготвени от нас на турски език позиви/.

Последваха остри инциденти против правителството и ПС в меджлиса.С редица свои действия опозиционните партии в парламента фактически парализираха дейността на правителството,което наложи в средата на м.юни 1966 год.всички политически партии да подпишат специален протокол за нормализиране дейността на парламента.

2.Мероприятие "Завеса" проведено в края на януари и началото на февруари 1966 год, от резидентурите в Анкара и Истанбул. Беше разпространен слуха,че предвид несигурното положение на властта и на Демирел американците държали на разположение за него на едно от близките до Анкара летища специален самолет с който в случай на вътрешни усложнения същият да избяга в САЩ.За ефекта на това мероприятие не можаха да се получат данни.

3.Мероприятие "Кошмар - 1 " проведено на 14 юни 1966 год. чрез резидентурата в Анкара.До президента на републиката Сунай и до председателя на групата на пожизнените сенатори Ф.Йоздилек от името на турчин работещ в турските органи на сигурността бяха изпратени изработени от нас"документи"показващи,че чрез своите

255

Из архивите на ДС
256

90

мисии САЩ вършат шпионаж срещу Турция и че ръководни хора от ПС се явяват агенти на ЦРУ.

Мероприятието предизвика продължителен и остър ефект.

На 7 юли 1966 год. от името на групата на пожизнените сенатори в турския сенат бяха оповестени подхвърлените от нас "документи".Това разкритие предизвика бурна реакция в Сената.Медиите,сред политическите партии,армията,интелигенцията,младежта и печата в Турция.Случаят се превърна в един глъм политически и дипломатически скандал.Против политиката на правителството, ПС и против американците в Турция бе подета широка и остра кампания в парламента и в цялата страна.НРП и ТРП излязоха в парламента с предложения за ревизиране на турско американските отношения,за преразглеждане на двустранните споразумения със САЩ и за откриване на парламентарни дебати про провежданата от правителството на ПС политика.По линия на своите партийни организации тези партии проведоха кампания в цялата страна против политиката на правителството обвинявайки го в угодничество пред САЩ и против политиката на САЩ в Турция.В същото време тази кампания се подкрепяше и от останалите опозиционни партии,демократично настроени организации и сред от интелигенцията и младежта.В хода на тази кампания се поставиха и въпросите за американските бази в Турция,за пребиваването и статута на членовете на американския корпус на мира в тази страна а също и за ползата от участието на Турция в НАТО.

Според достоверни източници ефекта на мероприятието продължава и сега.Правителството и ПС са поставени в неудобно положение пред органите на прокуратурата от резултатите на направените експертизи по документите.

Мероприятие "Кошмар-1" създаде сериозни затруднения на управляващата ПС и на правителството,разшири и засили антиамериканските настроения сред народните маси в Турция и компромитира американските служби и мисии в Турция като шпионски центрове работещи против интересите на турския народ.

В резултат на тези мероприятия управляващата ПС и правителството бяха заплетени в постоянни остри борби с опозиционните партии и демократичните организации в страната и в едногодишния период на своето съществуване не можаха да проведат една резултатна вътрешна политика.

4.Мероприятие "Злоба" проведено на 4 ноември 1966 год. чрез резидентурата във Виена.От името на фиктивна турска наци-

91

оналистическа"Организация за защита на турците в Кипър и Зап. Тракия" бе изпратен позив на адреси на живущи в Зап.Тракия турци.Позивът е с остро_антигръцко съдържание и създава впечатление че тази организация е поощрявана от турското правителство.

Проведеното през резидентурата във Виена е само първия етап на това мероприятие.

За сега още нямаме данни за ефекта на мероприятието.

Из архивите на ДС

92
4-а

~~за защита на турското население в Кипър и Зап.Тракия~~.

6.Освен това през м.май т.г. по молба на съв.другари организирахме изготвянето на образци за позиви на турски език с арабско писмо с религиозно съдържание.

Преценявайки резултатите от проведените тази година от нас по линия на Турция АМ следва да се отбележи,че те са далеч по-съществени от тези получавани в миналото.Реалният ефект на мероприятие "Тревога" и продължаващият се все още ефект на мероприятие "Кошмар 1" е продължителен и траен и даде сериозно отражение на развитието на вътрешно политическото положение в Турция в желана за нас насока.

Положителна страна на първото мероприятие беше тази,че в благоприятна за нас обстановка се изхождаше от името на турските въоръжени сили против току що дошлата на власт ПС и против САЩ.Тъй като всички обществени среди в Турция са много чувствителни по отношение на армията за опозиционните среди се създаде впечатлението,че те имат подкрепата на военните в борбата им против ПС /което е близко и до действителното положение/ а за управляващата ПС се създаде впечатление,че макар и на власт срещу нея са се опълчили всички политически сили в страната.

Друга положителна страна беше факта,че нашите мероприятия засягаха основни и важни за страната въпроси като отношенията със САЩ,американските бази в Турция,провеждането на независима и самостоятелна турска политика, те се третираха в духа на настроението на опозиционно настроените към ПС среди и затова се подемаха от всички опозиционни и демократично настроени кръгове.

Положителна страна на мероприятие "Кошмар 1" беше тази,че същото ~~[illegible]~~ като "доказваше" разузнавателните действия на САЩ в Турция разобличаваше САЩ като нелекрен и нечестен союзник, ~~[illegible]~~ нав вътрешните работи на Турция и уличаваше ръководните среди на ПС като агентура на ЦРУ предателка на интересите на собствената си страна.

По отношение на изготвените на турски език документи не се появиха никакви съмнения и резерви което създаде убеждението че същите са дело на действуващи в Турция среди,Полицейските издирвания потвърдиха това по безспорен начин.

Резидентурите в Анкара и Истанбул проявяваха оперативна находчивост и активност ~~[illegible]~~ при практичското провеждане на

повече активността

мероприятията ~~през~~ и при изучаването на проблемите свързани с подготовка на нови мероприятия и при сдобиването с необходимите документи, подписи и други подобни. Въпреки това обаче не може да се каже, че резидентурите са разглеждали работата по линия на отдел 6-б като една от постоянните свои задачи по които те трябва да проявяват постоянен интерес и самоинициатива. Досегашният начин на работа резидентурите да очакват само напъдяването на задачи по линия на отдел 6-б поставяни им от Центъра трябва да се измени. Те трябва да анализират обстановката от гледище на работата на отдел 6-б и да излизат с [redacted] и конкретни инициативи и предложения от които да е видно спрямо кого какво конкретно мероприятие предлагат да се организира и проведе и да дадат достатъчно материали и данни въз основа на които предлаганото мероприятие би могло да се подготви в Ц.

Високо е известно подобрения и в проучвателната работа изразяващо се в събиране на материали по редица проблеми касаещи вътрешно политическото положение и външната политика на Турция с оглед използването им за подготовка на бъдещи мероприятия. ~~С оглед~~ За по-успешната ни работа по линия на Турция в бъдеще е необходимо още по добро координиране на работата с линейния отдел както при обсъждане на подготвяните мероприятия така и по насочване на резидентурите за работа по изучаване и обработка на някои насоки за работа по линия на отдел 6-б.

26 138 3.-

Пасаж № 13, писмо № 2
от 6.2. 1967 година
от КОНДОВ

По плана за тази година се предвижда да бъдат проведени някои мероприятия за разгаряне на вътрешнопартийните борби в ПС; засилване на антиамериканските настроения; изостряне на турско-гръцките отношения и злепоставяне на Турция пред арабските страни, изобличавайки я, че тайно сътрудничи с Израел против арабите.

За да се осигури провеждането на тези мероприятия е необходимо:

1. Да изясните какви враждуващи групировки и течения съществуват в ПС, кои от изтъкнатите държавни и партийни дейтели на ПС към коя от тях принадлежат, по кои проблеми и на каква основа са съществуващите между отделните групировки различия; какви са становищата на отделните групировки по спорните въпроси. Отношението на различните групировки по въпросите на икономическото развитие на страната, насоката на външната политика; отношенията със САЩ, поведението им по отношение на армията и религията.

При изучаването на въпроса изяснете действителната обстановка в ПС и отделните групировки. В справката, която ще изпратите по този въпрос посочвайте конкретните факти (официални и неофициални данни, прояви и изявления и пр.), въз основа на които правите съответните изводи.

2. Чрез използуване възможностите на прикритието или чрез проведени от вас комбинации, е необходимо да се придобият и изпратят в Ц. документи (писма, циркуляри, окръжни, пликове и други подобни - използувани или не) на ПС и особено на ЦР на същата, а така също и подписите на Демирел, министри от неговия кабинет и членове на ц.р. на ПС.

Като имате предвид, че без тези материали е почти не-

27 139
4.-

възможно провеждането на споменатото мероприятие, направете всичко възможно за придобиване на същите.

Справката за състоянието в ПС, получените материали, подписи и бланки за същата и официални материали, осветляващи становищата и дейността на отделните групировки изпратете в Ц. до средата на м.март т.г.

3. Необходими ни са също официални и неофициални материали и данни, изясняващи различията, противоречията и взаимните обвинения и претенции между Турция и Гърция по въпроси от териториален, малцинствен, религиозен, икономически и друг характер и предприеманите или замисляни в това отношение ходове и мероприятия.

Особено необходими и ценни ще бъдат документи на различните държавни ведомства и органи като ГЩ, М-во на отбраната, М-во на вътрешните работи, М-во на външните работи, министър-председателството и други, засягащи тези въпроси.

Събирането на подобни данни и материали считайте като постоянна задача, а придобитите такива изпращайте своевременно в Ц.

4. Използувайте всички възможности за придобиване и изпращане в Ц. на разпространявани в Турция материали, пропагандиращи християнската религия.

Егоров

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно!
Екз. № ____

ПРОЕКТО - ЩАТ

на служба VII при Управление I-КДС

Служба VII при Управление I-КДС има следните щатни бройки по щата за 1967 година.

1. Един н-к отдел - началник на службата.
2. Един зам.н-к отдел - зам.н-к на службата
3. Един н-к отделение - работи в турската секция.
4. Един н-к отделение - работи в турската секция.
5. Един ст.р-ч - работи в турската секция
6. Един зам-н-к отделение - работи в гръцката секция.
7. Един н-к група - работи в гръцката секция.

Със задгранични щатни бройки не резполага.

За нормалната работа на службата, необходимо е същата да добие следната структура:

1. Един н-к отдел - началник на службата.
2. Един зам-н-к отдел - зам.н-к на службата.
3. Една секция за работа по линия на военновременните обекти срещу Турция, която да създава спецгрупи на наша територия и агентурна база на турска територия, състояща се от 3 души.

а) Един н-к отделение (на лице)

б) Един зам-н-к отделение (на лице)

в) Един ст.р-ч (на лице)

4. Една секция за работа по линия на военновременните обекти срещу Гърция, която да създава спецгрупи на наша територия и агентурна база на гръцка територия, състояща се от 3 души.

Из архивите на ДС

а) Един н-к отделение (на лице)

б) Един н-к група (на лице)

в) Един инспектор (иска се бройка)

5. Една секция за работа по линията на мирновременните обекти. По досегашния щат, щатни бройки по тази линия няма. Задачите се разпределят между наличния състав, което след разрастването на работата стана невъзможно.

Необходимо е секцията да се състои от 8 души, които да водят разработките по линия на мирновременните обекти и да създават специална агентура.

а) Един н-к отделение (иска се бройка).

б) Един зам-н-к отделение (иска се бройка)

в) Един старши разузнавач (иска се бройка)

6. Един военен специалист - инжинер минноподривник. След като работата вече премине в по-висок етап на развитие, необходи мостта от такъв се явява наложителна. За отпускането на щатна бройка за същия има утвърдено предложение от Председателя на КДС от 1.VII. 1965 година.

7. Двама души по задграничния щат-на работа, по един в резидентурите в Турция и Гърция, които да работят по създаване на агентурна база на противникова територия, да водят създадената там агентура, да издирват и изучават интересуващи ни военновременни и мирновременни обекти и да провеждат мероприятия по линия на мирновременните обекти на противникова територия.

За отпускането на щатни бройки за същите има утвърдено предложение от Председателя на КДС от 1.VII.1965 година.

Или, общо, за служба VII се иска отпускането на следните нови щатни бройки:

Из архивите на ДС

24

Пощата в Центъра

1. Н-к отделение ..... 1 бр.
2. Военен специалист, н-к отделение .....1 бр.
3. Зам.н-к отделение.....1 бр.
4. Инспектор..... 1 бр.
5. Старши разузнавач..... 1 бр.

ВСИЧКО: 5 бр.

По задграничния щат

1. За работа срещу Турция, до н-к отделение .. 1 бр.
2. За работа срещу Гърция, до н-к отделение.... 1 бр.

ВСИЧКО: 2

Н-К СЛУЖБА "VII",
Полковник: [signature]

10 V 1967 г.
София

Съгласен за 1970-71;
За 1968 — 3 бройки в Центъра
[signature]

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно!

Екз. № ___

25

ПРОЕКТОЩАТ

на служба VII при У-ние I-КДС

Длъжности (по секции)	На лице	Иска се отпускането им	Забележка
н-к отдел	1	-	
Зам.н-к отдел	1	-	
Секция по линия на Турция			
н-к отделение	1	-	
зам.н-к отделение	1	-	
ст.разузнавач	1	-	
Секция по линия на Гърция			
н-к отделение	1	-	
н-к група	1	-	
инспектор	-	1	
Секция "мирновременни обекти			
н-к отделение	-	1	
зам.н-к отделение	-	1	
ст.разузнавач	-	1	
Военни специалисти			
н-к отделение	-	1	
задгранични бройки			
До н-к отделение (в Турция)	-	1	
До н-к отделение (в Гърция)	-	1	
ВСИЧКО:	7	5+2	

НАЧАЛНИК СЛУЖБА "VII",
Полковник: Ковачев

144

Строго секретно!
Екз.№ 1

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Запланираните и проведени мероприятия за политическо въздействие във връзка с превратa в Гърция от 21.IV.1967 година.

Като се изхожда от задачите на външната политика на НРБ и задачите на разузнаването, активните мероприятия за политическо въздействие в Гърция са били провеждани в следните основни насоки:

1. Изостряне на отношенията между Гърция и Турция в изгодна за нашата страна и социалистическия лагер насока.

2. Разобличаване и компрометиране на най-реакционните институти, партии, групировки и отделни лица в Гърция и подпомагане тенденциите за сближаване със социалистическите страни.

3. Компрометиране политиката на САЩ в Гърция и разобличаване дейността на империалистическите разузнавания и главно на ЦРУ на територията на Гърция.

След превратa от 21 април основните насоки на нашата дейност, макар и да не се измениха чувствително, все пак тежестта трябваше да се постави на следните основни моменти:

1. Разобличаване на превратаджийското правителство пред световната общественост и неговата изолация в дипломатическо, политическо и икономическо отношение.

2. Засилване противоречията между правителството на КОЛЯС от една страна и ЕРЕ, Двора и висшето офицерство от друга.

3. Разобличаване плановете на Централното разузнавателно управление за извършване на аналогични преврати на Кипър, Турция, Сирия и в други страни.

II. Какво е извършено до сега

1. По линия на обработване на общественото мнение.

а) Дадени бяха указания на резидентурите ни в Италия, ОАР, Франция, Турция и на други места за използуване възможностите на някои агенти и доверителни връзки за разгръщане на по-активна дейност, съобразно местните условия за международна изолация и дискредитиране правителството на КОЛЯС.

("РАДАР" - Италия - излизане в печата с публикации, предприемане на действия както от негово име, така и от името на партията му против диктатурата. Публикувана бе резолюция.)

("РЕМЗИ" - Турция - публикуване на статии против превратаджиите в Гърция с препоръка турското правителство да се въздържа от сближаване с профашисткото гръцко правителство. Публикувал е 3 статии в този дух.)

("ФРАНКО" - Кайро - разгръщане на по-активна дейност според своите възможности в радиото за дискредитиране на гръцкото правителство.

("АНЖЕЛО" - Италия -развиване на по-активна дейност от неговите съподвижници и организацията му за борба против военната диктатура и за международна изолация на гръцкото правителство).

б) Пускане на слухове и разпространяване на инспирирани информации за положението в Гърция след преврата.

Посредством гръцки емигранти, живущи в България които заминаха за Западна Европа, а някои специално командировани от нас, бяха между другото разпространени определени (подработе-

ни от нас) слухове за тежкото положение в Гърция - арести, избивания, затвори и пр.

в) По изучаване дейността на създадените комитети, в някои западно-европейски страни, против диктатурата в Гърция, с цел превключване в нея било чрез наши хора или използуването им за терен, на който да се провеждат документални акции.

Дадени бяха указания на нашите резидентури в Западна Европа и арабските страни за изучаване състава и дейността на комитетите в Англия (координационен комитет), Франция, Италия, Швейцария, Западна Германия, Кипър, ОАР.

(Получените до сега данни все още не определят ясно организационната и идейна насоченост на комитетите.)

г) Изучаване дейността на политическите дейци, намиращи се в Западна Европа до преврата и заминали такива след преврата, както и на създадените комитети и организации, действуващи в полза на превратаджийското правителство, с цел тяхното компрометиране и улесняване дейността на антидиктаторските комитети.

В изпълнение на задачите по букви "в" и "г" бяха изпратени в някои западноевропейски страни оперативни работници, които да се свържат с избягали от Гърция политически дейци или с агенти от гръцки произход, живущи в тези страни,

Предстояща е срещата с бивш наш сътрудник от Кипър, намиращ се понастоящем в Англия, с оглед даване на указания за внедряването му в Координационния комитет в Лондон.

III. Какво се върши в настоящия момент

Утвърдени са, подготвени и предстоят да бъдат отправени за провеждане зад граница следните мероприятия:

1. Документална акция - изготвено обръщение на група генерали до гръцкия крал, с което те изразяват готовност да действуват за сваляне на сегашното правителство.

Мероприятието ще бъде проведено на два етапа - първият етап - разпространение на документа в Кипър и Гърция. Вторият етап - разпространение на документа в Западна Европа.

Цел: изостряне на противоречивите тенденции между правителството, генералитета и краля.

2. Открито писмо на младежката организация на ЕРЕ до Караманлис, в което изразяват готовност да се борят за сваляне на това правителство и искат завръщането му в Гърция.

Разпространение на Запад.

Цел: засилване противоречията между ЕРЕ и правителството.

3. Изложение на гръцки журналист до свои колеги, журналисти от Западна Европа, на работа в арабските страни,с подбрани и измислени факти за положението в Гърция.

Цел: разобличаване правителството на Коляс пред световната общественост.

4. Комплекс от мероприятия за отклонение на чужди туристи от Гърция.

Цели: а/ дискредитиране на правителството пред обществеността на Западна Европа;

б) Създаване икономически затруднения на сегашното правителство;

в) Изостряне на отношенията между Гърция и Турция.

5. Позив от името на фиктивна организация "Международен фронт за борба срещу диктатурата в Гърция", с който се разобличава правителството на превратаджиите и се приканват хората от Западна Европа да засилят своята дейност за ликвидиране на диктатурата.

Разпространение в Западна Европа и арабските страни.

Из архивите на ДС

6. Изготвя се листовка от името на организация, подкрепяща военната хунта в Гърция и еносис на Кипър. Листовката ще призовава гърците в Истанбул за подкрепа вековната мечта на елините - обединение и единство. .

Разпространение - Истанбул.
Цел: изостряне на гръцко-турските отношения.

IV. Какво предстои да се извърши

На основа на сегашната обстановка в Гърция, беше разработен план-мероприятия, чието разработване и провеждане ще обхване един по-продължителен период от време. Това ще бъдат главно документални акции, разработени съвместно със съветските другари.

1. Използувайки преврата в Гърция и участието на американците в него, да се разработи мероприятие за компрометиране на генерал Гривас като бивш нацистки агент преминал на служба в ЦРУ и получаващ указания от него за своята дейност на острова.

Цел: осуетяване на преврат на десните сили на Кипър.

2. Разгласяване на действителен гръцки документ, от който се вижда, че американското разузнаване направлява дейността на разузнаванията в страните на НАТО в изгодна за САЩ насока.

3. С действителен документ на американското военно аташе в Атина да се разгласи в Турция , че становището на американското правителство е в Турция да не се извършва преврат, поради това, че на власт е Партията на справедливостта, която държи положението в свои ръце, а да се отстранят определени отговорни държавни, политически и военни фактори, които пречат за пълното осъществяване на плановете и намеренията на САЩ по

Из архивите на ДС

849

6.-

отношение на Турция.

Цел: засилване на антиамериканските настроения.

4. Да се доведе до знанието на американците документ на геленовото разузнаване, в който се дава оценка на обстановката в Турция и се прави извода, че за проникване на ГФР в Турция пречат определени проамерикански настроени лица, правителството, армията и партиите.

Цел: изостряне отношенията между САЩ и ГФР на територията на Турция.

5. Да се разработи мероприятие, насочено към изостряне на отношенията между разузнавателните служби на Гърция и Турция и за отвличане силите на турското контраразузнаване от резидентурите на социалистическите страни. Чрез комбинация, в която ще бъде вмъкнат шофьора на гръцкия военен аташе в Анкара, ще бъде показано на турските контраразузнавателни служби, че гръцкият военен аташе събира разузнавателни информации, касаещи Турция.

31 май 1967 год.
С о ф и я

[signature] /Д. Станков/
Н-к отдел VI б

2 екз.

ЛЛ/380

Екз. N 2 - [illegible]

457

Секретно от особена важност!

Екз.№ 1

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КДС
Ген.лейт.
9-8-1967 година
София

П Л А Н

На Управление I-КДС за провеждане на постоянно действуващата операция " Паиси Хилендарски ".

Като изхожда от задачите на външната политика на НРБ на Балканите и създалата се обстановка в Гърция след преврата от 21 април 1967 година, Управление I-КДС ще използува всички свои средства и възможности за успешното осъществяване на постоянно действуващата операция " Паиси Хилендарски ".

ГЛАВНИ НАСОКИ

1. Да се дискредитира и разобличава пред световното обществено мнение фашисткия характер на преврата от 21 април т.г. довел до установяване на военна диктатура в Гърция:

- да се разгръща активна дейност за международна изолация на правителството на Коляс в политическо и икономическо отношение;

- да се оказва помощ и активизира дейността на Комитетите за борба срещу диктатурата в Гърция, които се създават в някои западноевропейски и арабски страни;

- да се разобличава и неутрализира дейността на онези организации и отделни политически дейци извън Гърция, които водят активна дейност в полза на новото гръцко правителство;

Из архивите на ДС

273

- да се обработва общественото мнение за бойкотиране на международните прояви, запланирани да се проведат в Гърция през тази година;

- да се създават икономически затруднения за новото правителство, като се компрометират условията за туризъм и се отблъскват чуждите туристи от Гърция.

2. Да се разширяват и задълбочават разногласията между извършителите на преврата от една страна и краля, висшето офицерство и някои среди от ЕРЕ от друга, както и между самите превратаджии, с цел създаване на неспокойна обстановка в страната.

3. Да се компрометира външната политика на САЩ на Балканите и Източното Средиземноморие:

- да се разобличава прякото участие на американските разузнавателни служби във военно-фашисткия преврат в Гърция от 21 април т.г. ;

- да се разкриват плановете и намеренията на ЦРУ да извършва нови преврати в Кипър и други страни от Средния Изток.

4. Да се изострят отношенията и разколебава доверието между Гърция от една страна и Турция и Кипър от друга, с цел отслабване югоизточното крило на НАТО и предотвратяване решаването на кипърския въпрос в интерес на НАТО.

Да се укрепва положението на МАКАРИОС и на онези сили на Кипър, които се борят за независима Кипърска република и се разобличават крайните реакционери от типа на ГРИВАС като агентура на империалистическите разузнавания.

М Е Р О П Р И Я Т И Я

I.

1. Да се поиска от резидентурите ни в Италия, ОАР, Турция, Франция и от други места да съобщят в Центъра своите

Из архивите на ДС

възможности за разгръщане на по-активна дейност за международна изолация и дискредитиране военно-фашисткото правителство на КОЛЯС. На базата на това да се разработят по-конкретни указания за действия на резидентурите.

Отг. К.АНАНИЕВ
Срок: 30.VIII.1967 г.

2. Да се изучава дейността на създадените в Италия, Франция, Швейцария и др. страни Комитети за борба против диктатурата в Гърция, с цел активизиране на тяхната дейност и при възможност провеждане чрез тях на документални акции.

Отг. К.АНАНИЕВ и резидентурите.

3. Да се изучава дейността на гръцките политически дейци, намиращи се в Западна Европа като Вардиноянис, Пападопулос и други, както и на създадените организации, работещи в полза на новото гръцко правителство, с цел тяхното компрометиране и подпомагане дейността на антидиктаторските комитети.

За изпълнение на задачите по точки 2 и 3 да се използуват възможностите на ДВ "ХАДЖИЯТА" и агент "ДОРФ"- на резидентурите в Париж, Рим и други.

Отг. К.АНАНИЕВ

4. Да се проучи по официални и други пътища какви мероприятия от международен характер предстоят да се провеждат в Гърция през настоящата година и се обмислят конкретни акции за обработване на общественото мнение с цел бойкотирането и провалянето им.

Срок: 15.VII. 1967 г.
Отг. К.АНАНИЕВ

5. Да се изпрати писмо до в."Македонска трибуна" - орган на МПО в САЩ от група македонци "избягали" от Турция в Западна Европа, в което да се съобщават факти за фашистки приоми

Из архивите на ДС

на действие на правителството по отношение на населението в Гръцка Македония.

Срок: 30.VII.1967 г.
Отг. Г.АВДЖИЕВ

6. Като се използува несигурното вътрешно положение в Гърция след преврата от 21 април, намаляване броя на чуждите туристи през лятото и стремежа на Турция да привлече по-голям брой туристи от западно-европейските страни и извлече облаги за себе си от икономическите затруднения на Гърция, да се проведат комплекс мероприятия, с цел:

- дискредитиране правителството на военната хунта,
- създаване допълнителни икономически затруднения на Гърция,
- изостряне отношенията между Гърция и Турция.

Срок: 30.X.1967 г.
Отг. Г.БУРЛАКОВ

7. От името на фиктивна младежка организация "Международен фронт за борба срещу диктатурата в Гърция" със седалище в Париж и с филиали в останалите европейски страни, периодически и в зависимост от случая да се подготвят и изпращат позиви, обръщения, петиции, писма и пр. до международни организации, вестници, отделни политически и обществени дейци, с цел обработка на световното обществено мнение против военно-фашисткия режим в Гърция.

Отг. К.АНАНИЕВ

8. За създаване на обстановка на недоверие и засилване недоволството към новото гръцко правителство на Запад, да се използуват възможностите на резидентурите в Швейцария, Италия, Кипър и евентуално някои други страни за публикуване данни относно намеренията на правителството да изпрати военни поделения във Виетнам и за подготовка на провокации по отношение на Албания.

Срок: 15.VIII.1967 г.
Отг. АНАНИЕВ+резидентурите.

9. За мобилизиране на общественото мнение против военно-фашисткия преврат в Гърция и се направи известна аналогия между експанзията на ГФР сега и проникването на хитлерова Германия на Балканите по време на Втората световна война, да се използуват възможностите на Управление I-КДС (ДВ "РОМЕО" и др.) за разпространение, след известна обработка и осъвременяване, на трофейния филм "Походът на Балканите", изготвен от службите на Гьобелс.

Отдел "А" при КГБ ще предостави на отдел VI-Б копие от филма.

Срок: 15.IX.1967 г.
Отг. К.АНАНИЕВ

10. Да се разработи мероприятие за разобличаване на някои членове на сегашното гръцко правителство като бивши агенти на нацистите, а след войната преминали на служба при американските разузнавателни служби, с цел създаване на непоносима за тях обстановка. На първо време да се има предвид министър-председателя Коляс.

При разработката на мероприятието да се потърси помощта и на отдел "А" при ПГУ.

Срок: 30.X.1967 г.
Отг. К.АНАНИЕВ

11. Да се дадат указания на резидентурите да събират материали за държанието и поведението на гръцките дипломати зад граница, с оглед разработка на мероприятия по отношение на някои от тях за моралното им разлагане, напущане на работа, а при възможност и за създаване на обстановка за оперативен подход към тях.

Отг. АНАНИЕВ + резидентурите

12. Посредством гръцки емигранти, живущи в България, (агенти и ДВ на II-ро управление КДС, линейните отдели и Служба 7 при Управление I-КДС), които имат естествен повод да посещават

западноевропейски страни и такива, които се изпращат от нас със задачи, да се пускат различни слухове и разпространяват инсперирани информации сред живущите там гърци за положението в Гърция след превърата.

Отг. К.АНАНИЕВ

13. От името на гръцки "комитет" за борба с диктатурата със "седалище" в Париж (Рим), да се подготви и издаде малка брошура на гръцки, френски, английски и немски езици, която да съдържа: разобличителни данни за извършителите на превърата; последствия от превърата: суспендиране на конституцията, арести, брой на разтурените младежки и масови организации, уволнения в армията, противопоставяне на едни министри срещу други, призив за борба с всички средства срещу диктатурата.

Цел: разобличение на сегашното правителство пред световното обществено мнение и създаване на недоверие към него. Брошурата да се разпространи с наши средства в страните, в които има гръцки колонии и от където притокът на туристите за Гърция е по-голям. Да се изпрати също така до разни международни организации, вестници, агенции, клубове, туристически бюра и пр. При възможност известен брой от брошурата да се разпространи и в самата Гърция.

Срок: 30.XI.1967 г.
Отг. К.АНАНИЕВ, КРЪСТЕВ

14. Да се изготви обръщение от името на "група" бивши депутати до Интерпарламентарния съюз, в което да се осъжда диктатурата и ликвидирането на парламентарния режим в Гърция и се поиска помощта на съюза за по-скорошното възстановяване на конституцията и парламентарната демокрация в страната.

Срок: 20.IX.1967 г.
Отг. АНАНИЕВ

15. Да се изготви писмо от името на "група" журналисти в Гърция, което да се изпрати до Международния съюз на журнали-

Из архивите на ДС

стите, телеграфни агенции, национални съюзи на журналистите и до някои вестници.

В писмото да се описва тежкото положение, до което е бил доведен печатът в Гърция, въвеждане на груба цензура и ликвидиране свободата на печата, спиране издаването на голям брой вестници и списания и като резултат на това - безработица сред журналистите, упражняване натиск върху арестуваните журналисти да подписват декларации за отказ от политическа дейност и пр.

Групата журналисти искат активната помощ на тези организации за ликвидиране на диктаторския режим в Гърция и връщане на страната към нормален живот.

Срок: 30.VIII.1967 г.
Отг. ВЛ.ПОПОВ

278

II.

16. Да се изготви обръщение към краля от името на група генерали, които не одобряват действията на превратаджиите и изразяват своята вярност към краля и готовността си да работят за сваляне на правителството.

Цел на мероприятието: създаване на недоверие между организаторите на преврата и военната върхушка.

Реализацията на мероприятието ще стане на няколко етапа:

а) Довеждане до знанието на Пападопулос факта за "съществуването" на такова обръщение, без да му се изпраща копие;

б) Изпращане на документа до два кипърски вестника;

в) Ако не бъде отпечатен в Кипър, ще се направи опит за публикуване в Западна Европа.

Срок: 25.VII.1967 г.
Отг. К.АНАНИЕВ, Л.ТРАЯНОВ

458

17. Да се изготви "открито писмо" от младежката организация на ЕРЕ в Гърция (ЕРЕН) до К.Караманлис, в което му съобщават, че след като са разгледали на съвещание "неговото писмо" във връзка с превратa, изразяват готовност да се борят за свалянето на правителството на Коляс и искат неговото завръщане в Гърция.

С мероприятието ще се цели засилване на недоверието между ЕРЕ и правителството.

Писмото ще се изпрати до вестници, организации и отделни лица в Кипър и някои западноевропейски страни.

Срок: 20.VI.1967 г.
Отг. М.АРСОВ

III.

18. С цел разобличаване на САЩ и ЦРУ за пряко участие в подготовката и провеждането на преврат от 21 април, за стремеж към разрешаване на кипърския въпрос в интерес на НАТО, от името на офицер от КИП (действително съществуващо лице) да се изпрати поверително писмо до личния лекар и съветник на Макариос - Васос Лисаридис.

В писмото офицерът съобщава, че КИП разполага с документи, от които се вижда, че генерал Гривас, който бил агент на нацистите по време на окупацията, след Втората световна война преминал на служба при ЦРУ. По време и след превратa Гривас посетил Атина, където се срещнал с представител на ЦРУ и получил указания да започне подготовка на преврат в Кипър, с цел отстраняване на Макариос и извършване на еносис.

Към писмото на офицера се прилага документ с подписа на Гьоринг, показващ, че Гривас е бил немски агент иизрезки от гръцкия печат с коментарии за сътрудничеството му с нацистите. (Продължение на мероприятието на отдел "А" - "ЕГЕЯ").

В случай, че в Кипър не се даде гласност на документа,

ще бъде проведен вторият етап на мероприятието за публикуването му в Турция или арабските страни.

За осъществяване на мероприятието отдел "А" при ПГУ ще предостави на отдел VI-Б съответните документи.

Срок: 20.VI.1967 г.
Отг. К.АНАНИЕВ

19. За разобличаване вмешателството на САЩ и ЦРУ във вътрешните работи на другите страни, в това число и на съюзниците им, за това, че с полицейско-фашистки методи задушават буржоазно-демократичните свободи, да се използуват възможностите на резидентурите за даване гласност на действителни документи на КИП, вече изпратени на Макариос на 30 април т.г.

(От документите се вижда, че дейността на КИП не е подчинена на гръцките национални интереси, а на интересите на САЩ и НАТО).

За реализиране на акцията ще се използува на тъмно агент "ЖАН" в Кайро.

Отдел "А" при ПГУ ще изпрати на отдел VI-Б фотокопие на документа.

Срок: 15.VII. 1967 г.
Отг. К.АНАНИЕВ

20. За разобличаване дейността на разузнавателните служби на САЩ в Гърция и Турция, на базата на истински документ, да се изготви доклад на американския военен аташе в Атина до американското военно разузнаване.

В доклада се съобщава за проведено съвещание в Атина, на което са присъствували представителят на Държавния департамент (зам.държавен секретар) _____, посланикът Талбот, военният аташе и резидентът на ЦРУ. Съвещанието обсъждало плана за извършване на преврат и предотвратяване изборите в Гърция на 28 май. Представителят на Държавния департамент изказал мнение, че в страни като Турция, където положението се

контролира от техни привърженици като ПС, не следва да се прибягва до превират, а да се премине към постепенна изолация и отстраняване на някои антиамерикански настроени лица (посочват се и имена).

Образец на документа ще бъде предоставен от отдел "А" при ПГУ.

Канал за реализация на мероприятието ще обезпечи отдел VI-Б.

(Мероприятието ще представлява продължение на постоянно действуващата операция "КОШМАР")

Срок: 15.VIII.1967 г.
Отг. АНАНИЕВ, ИВАНОВ

IV.

21. За изостряне на отношенията между Турция и Гърция в изгодна за нашия лагер насока и за отвличането вниманието на турските КРО от нашите резидентури, да се проведе мероприятие "ИМАНЯР".

На шофьора на гръцкия военен аташе в Анкара ще бъде подхвърлена бележка в колата от името на местен грък, който, чувствувайки, че изживява последните си дни, съобщава на шофьора местонахождението на скрито църковно съкровище от 500 жълтици, завещание на монастира "Света Анастасия" в Гърция. В бележката старецът заклева шофьора в името на бога да вземе това съкровище, като никому нищо не казва и го занесе при първото си отиване в Гърция на игумена на монастира.

На посоченото в бележката място ще бъде предварително оборудван тайник, където вместо съкровище ще бъде поставена касийка с разузнавателни военни сведения - шифровани и с открит текст, от които ще се вижда, че:

- гърците извършват активен военен шпионаж в Турция;
- Гърция създава тайна терористическа организация

и че

- ще бъдат дадени координатите на някои турски офи-

цери - служители в полицията, като агенти на гръцкото разузнаване. Предварително ще бъде съобщено на турските КРО, че шофьорът на гръцкото военно аташе получава секретни военни сведения от тайник.

Срок: 30.X.1967 г.
Отг. АНАНИЕВ, ИВАНОВ

22. С цел взимане на репресивни мерки по отношение на гърците в Турция и изостряне на гръцко-турските отношения, да се разпространи в Истанбул обръщение от името на "гръцка организация", с призив към гърците в Истанбул за оказване всякаква помощ на новата власт, за еносис на Кипър и обединение на гръцкия народ.

Срок: 15.VII. 1967 г.
Отг. ИВАНОВ, КРЪСТЕВ

23. Чрез възможностите на резидентурата в Анкара и по анонимни пътища да се довежда до знанието на Макариос и прогресивните сили на Кипър подготвени от нас информации за плановете и конкретните действия на натовските страни за извършване на преврат на Острова и решаване на кипърския въпрос в интерес на НАТО.

Отг. АНАНИЕВ и резидентурата

24. За изостряне отношенията между Турция и Гърция да се продължи провеждането на мероприятие "ЗЛОБА" (разпространение на "турски материали" сред турското население в Северна Гърция), целящо да покаже пред гръцките власти активната дейност на Турция за поддържане будно националното чувство на малцинството.

Отг. ИВАНОВ

V.

25. Да се предложи на ЦК на БКП и на Министерския съвет да се обърнат към съветското правителство с молба да се окаже помощ за построяването на мощна радиостанция, която да предава на гръцки език.

При целесъобразност радиостанцията може да се използува за разпространение и на по-специални материали, предназначени за оказване на политическо влияние върху Гърция.

Срок: 1.IX.1967 г.
Отг. АНАНИЕВ

26. Да се предложи на ЦК на БКП и Министерския съвет да се отпуснат средства за засилване мощността на нашата телевизия, като се построят нови ретранслационни постове в граничните райони, за да се направи възможно гледането на нашите телевизионни предавания в Гърция, а по-късно и в Турция.

Срок: 1.IX.1967 г.
Отг. АНАНИЕВ

27. Като се използува сегашното икономическо положение на Гърция, да се препоръча на Министерството на външната търговия да се разработят и проведат съвместни дезинформационни мероприятия за нашите бъдещи намерения по линия на търговията ни с Гърция, с цел решаване в наша полза някои въпроси като получаване по-високи цени за месото, разрешаване внос за сирене, увеличаване износа на наши машини, купуване на по-ниски цени цитрусови плодове и маслини и др.

Срок: 30.VIII.1967 г.
Отг. БУРЛАКОВ, ДАМЯНОВ
Отг. за изпълнението на плана - Д.СТАНКОВ.

6. 8. 1967 год.
С о ф и я

ПРЕДЛАГА
Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-КДС,
Ген.майор _____

СЪГЛАСЕН
ЗАМ.ПРЕДСЕДАТЕЛ КДС
Ген.лейт. _____
_____1967 г.

Отп.в 3 екз.
ЛЛ/696
Изготвил: _____
(полк.Станков)

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно!

5
с6

С П Р А В К А

ОТНОСНО:Разпределението на работата между работниците на Служба 7 при Управление I-во КДС в Центъра.

Служба 7 има по щат 8 бройки,от които 7 попълнени и една ваканция.Работата се разпределя,между наличните работници,както следва:

1.Един н-к отдел-ръководи Службата.

2.Един зам.н-к отдел.Замества началника.Работи сам по създаването на една Специална диверсионно-разузнавателна група по турска линия.Води една мирновременна разработка-"Хамлет".

3.Един н-к отделение.Работи по турска линия.Води разработката на един военновременен обект.Работи по създаването на една СДРГ.Води кореспонденцията с резидентурите в Турция.Работи по създаването на агентурна база на турска територия и в трети страни за работа срещу Турция.Води работата по разработката на един мирновременен обект.

4.Един старши разузнавач.Работи по турска линия.Води разработката на един военновременен обект на турска територия.Създава една СДРГ.Работи по създаването на агентурна база на турска територия и в трети страни за работа срещу Турция.

5.Един старши разузнавач.Работи по турска линия.Създава една СДРГ.Работи по създаването на агентурна база на турска територия и в трети страни за работа срещу Турция.

6.Един зам.н-к отделение.Работи по гръцка линия.Води разработката на един военновременен обект на гръцка територия.Създава една СДРГ и работи по създаването на една резервна такава.Работи по създаването на агентурна база на гръцка територия и в трети страни за работа срещу Гърция.Води разработката на един мирновременен обект-"Мавров".

7.Един н-к група.Работи по гръцка линия.Води разработката на два военновременни обекта на гръцка територия.Създава две СДРГ.Работи по създаването на агентурна база на гръцка територия

376

и в трети страни за работа срещу Гърция.Води кореспонденцията с резидентурата в Гърция.Води разработката на един мирновременен обект-"Хикс".

И з в о д и:

Служба 7,съгласно дадената и линия на работа се е заела с разрешението на минимално количество задачи с които ако не се захване,не би оправдала предназначението и съществуването си.Работата,обаче е обемиста и много разнообразна и наличният оперативен състав не може да я обхване както трябва.

За пълнокръвно разгръщане на работата по задачите с разрешението на които се е заела службата за сега е необходимо:

1.Да бъде попълнена вакантната и длъжност с опер.работник знаещ гръцки език,за да се окомплектува гръцката секция от 3 души.

2.Да бъде увеличен щата й както следва:

а/.С 3 опер.работници,за работа по мирновременните обекти и създаване агентурна база от специална агентура на наша и противникова територия.

б/.Един военен специалист,който да бъда натоварен да се занимава с разрешението на всички военни проблеми свързани с работата по военновременните и мирновременни обекти.

в/.Един старшина,който да бъде натоварен с работата по имуществото за въоръжение,екипировка и снабдяване на СДРГ.

г/.Двама задгранични опер.р-ци-един за работа в една от резидентурите в Турция и един-в разидентурата в Гърция за изпълнение задачите по линия на Служба 7.

София,5 септември 1967 год.

Началник Служба 7
Полковник: Ковачев

Из архивите на ДС
285

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно!

Екз. № 92

ЧРЕЗ Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-КДС

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КДС
ДР.ГЕН.ЛЕЙТ. СОЛАКОВ
Т У К

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

ОТНОСНО: Състоянието на работата в служба "VII" при У-ние I-КДС.

Служба VII при Управление I-КДС работи по две основни направления:

а) По линия на военновременните обекти.

б) По линия на мирновременните обекти.

По линия на военновременните обекти, основното внимание на службата е насочено към създаване на условия за действие на наши спецгрупи на противникова територия, главно в Турция и Гърция по време на военновременна обстановка. Състоянието на работата е следното:

Обекти на разработка

По линия на Турция

Взети са на разработка следните обекти:

а) "ТОРОС" - Петролопровода „Анталия - Бандърма

б) "КОСМОС" - Тропосферните станции на Н.А.Т.О и САЩ.

Из архивите на ДС

287

93
11 8

Двата обекта са изучени в основни линии. Изучаването им и установяването и изучаването на най-уязвимите им места продължава.

По "ТОРОС" се работи за създаването на две спецгрупи от по шест души - една за района Бандърма - Ескишехир и другата за района на Бурдур - Анталия. За първата група са определени 3 агента - "ГОРАНОВ", "БАГЕР" и "ТОПЧУ", за втората - 3 - "МЛАДЕЖ", "ПЕЙК" и "ВИДЕНОВ". По останалите се работи за придобиването им.

Освен това по "ТОРОС" се работи по подготовката за вербовка на обектите на разработка - турски граждани "ФЕТХИ" и "НУРИ" живущи в района на "ТОРОС" и за извеждането на постоянно оседание в Турция на агент "КЕМАЛ".

По "КОСМОС" се работи за създаване на две спецгрупи на наша територия от по 6 души. Едната за района на гр. Бурса е оформена от агентите "ХРИСТОВ", "АЛТЪНОВ", "ЗЛАТЕВ". За другата са определени агентите "САШО", "АХМЕДОВ", "БОЙКО", "МАКСИМ" и "ПАВЕЛ" Работи се за окончателното й сформиране от района на Кърджали. По останалите необходими агенти се работи за издирването им.

По линия на Гърция

Взети са на разработка 3 обекта.

а) "СНАБДИТЕЛ" - Петролопровода „Андикира - Скидра"

б) "БУНКЕР" - Тропосферните станции на Н.А.Т.О. и С.А.Щ.

в) "АРКА" - Моста на ж.п. линия и шосето при с. Темпи

Трите обекта са изучени в основни линии. Изучаването им и установяването на най-уязвимите им места продължава.

По "СНАБДИТЕЛ" се работи за създаването на две спецгрупи от по шест души - едната за района на Солун, другата за района на Кожани-(ВОЛОС).

Из архивите на ДС

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020 г. Секретар:

94

За първата са определени четири агента, по които се работи за формянето й: "КАРАЯНИС", "ТЕОФИЛОС", "ТАНАСАРАС", "ИВАН ДИМИТРОВ". По останалите двама се работи за придобиването им.

По създаването на втората група се изучават на наша територия група лица с цел вербовка.

По "БУНКЕР" се работи за създаването на една спецгрупа за района на гр. Волос. Определени са трима агенти - "АЛЕКСИЕВ", "ЙОРГОС" и "МАНОЛИС". Изучава се група лица с цел вербовка на агентура за докомплектуване на групата.

Изучават се и местни гръцки граждани от този район с цел вербовка.

По "АРКА" се работи за създаването на една спецгрупа. Определени за включване в групата са агентите "ДРАГАНОВ", "ИВАНОВ" "СОТИРОВ". Изучават се лица на наша и гръцка територия.

11 По линия на мирновременните обекти са открити четири разработки.

а) "МАВРОВ".

б) "ХАМЛЕТ".

в) "НИК" - .

г) "ХИКС" - Къщата музей на К. Ататюрк в Солун.

По "МАВРОВ" се работи за установяване местоживеенето и местоработата му и се издирва агентура за провеждане мероприятия за реализирането на разработката.

По "НИК" се работи съвместно с Управление II-КДС за установяване местоживеенето и местоработата му и се издирва агентура за провеждане мероприятия за реализиране на разработката.

Из архивите на ДС

95
42 0

По "ХИКС" се работи за създаване готовност за провеждане мероприятия за реализация.

Общо службата разполага с 39 агента.

От тях 3 са зад граница - "СТОЯНОВ", "ПЕТРОВ" и "ПИЕР"; По четири се работи за извеждане на постоянно оседание - "КЕМАЛ", "ВИДЕНОВ", "ЛЕСЕВ" и "БОНЧЕВ"; Двадесет и четири са предвидени за включване в СДРГ; Останалите се използуват за изучаване на техни връзки зад граница, за резерви по линия на спецгрупите и по линия на мирновременните обекти.

Предстои придобиване на нова агентура за докомплектуване на спецгрупите, за подготовка за извеждане на постоянно оседание в Турция и Гърция и за използуване по разработките на мирновременните обекти.

За работата по линия на военновременните обекти е разработен перспективен план до края на 1970 година.

По линия на мирновременните обекти се изработват планове за всеки обект по отделно.

ИЗВОДИ:

1. По линия на военновременните обекти са открити всичко 5 разработки - 2 в Турция и 3 в Гърция. Това е един минимум без който службата не би оправдала съществуването си.

В същност, обаче взетите на разработка обекти по тази линия са много малко, ако се изхожда от необходимостта, която ще възникне при евентуална военновременна ситуация и от обективните възможности, за работа, които съществуват в мирно време, от нашата страна против Турция и Гърция.

Откритите 4 разработки на мирновременни обекти са също минимума, без който службата не би оправдала съществуването си. И те са много малко в сравнение с това, което е необходимо.

Из архивите на ДС

290

96
24

Работата, обаче и по едните и по другите е много обемиста отнема много време и на практика наличният състав не е в състояние да я обхване цялостно.

Службата има осем щатни бройки, от които една вакантна. Прилага се справка за разстановката им.

2. Задачите на службата са определени и ясни. Съществуват, обаче много проблеми, които службата не е в състояние да разреши, без помощта на ръководството на Управлението и Комитета.

3. Получените до сега резултати от работата на службата по линия на военновременните обекти са незадоволителни.

Главната и най-трудна задача е създаване агентурна база на противникова територия - в Турция и Гърция и в някои трети страни. Работата по създаване на такава агентура, само от наша територия при наличието на недостатъчния оперативен състав и без помощта и съдействието на резидентурите не донесе резултати до сега. Един агент вербовахме в Гърция, но за проверките, заангажирването и подготовката му ще е необходимо много време.

Изучаването на обектите на разработка само с възможностите от наша територия се оказа също почти невъзможно. Същото се отнася и по създаване условия за действие на нашите СДРГ на противникова територия, като издирване и оборудване на крупногабаритни тайници, на площадки за десантиране и пр.

Резидентурите ни в Гърция и Турция могат да помогнат:

а) Като ни предоставят наличната си агентура с възможности за работа в интересуващите ни райони във военно време и я подготвят за това, без да престават да я използват по текущите й задачи при настоящата мирновременна обстановка. Подходящи за целта в Гърция могат да бъдат: "СКИРОС", "ДЛЪЖНИК", "О.П.", "МИКРОС" и др. На същите могат да се възлагат задачи по изучаване на обектите: "СНАБДИТЕЛ", "БУНКЕР" и "АРКА".

В Турция не са известни агенти с такива възможности.

Из архивите на ДС

97

б) Като издирват и изучават с цел вербовка подходящи противникови граждани от интересуващите ни райони.

в) Като изучават взетите от нас на разработка военновременни обекти.

За успешното решаване на тези задачи е необходимо с тях да бъде натоварен определен оперативен работник. Досегашната практика, резидентът да използва възможностите на резидентурата за това не донесе почти никакви резултати.

Наред с това, необходимо е работниците от Центъра, отговарящи за работата по линия на военновременните обекти да бъдат изпращани от време на време в командировка на противникова територия, за изучаване на обстановката и за разрешаване на някои задачи.

Разрешаването на втората основна задача по тази линия - създаване на СДРГ върви успешно. С подписването на постановлението за работа по тази линия от Председателя на Комитета за отбраната всички основни трудности ще бъдат преодоляни.

За разрешаване, обаче на специфичните военни и други специални задачи по изучаването на обектите на разработка, по въоръжението и екипировката на агентурата, както и по нейната специална подготовка, към служба VII да бъде назначен един военен инженер-специалист и един старшина, който да се грижи за снабдяването с въоръжение и екипировка, със съхранението им и с организиране на складове на определени за сбор места на СДРГ.

Работата по линия на мирновременните обекти също не е донесла почти никакви резултати. Обектите "МАВРОВ" и "НИК" не можем още да установим. По "ХАМЛЕТ" проведохме няколко мероприятия за доброволното му завръщане, които не дадоха резултати. По "ХИКС" освен известно изучаване на обекта, друго не ни се отдаде да проведем.

Из архивите на ДС
292

98
123

Основните причини за незадоволителни резултати от работата по тази линия са следните:

а) Оперативни работници, които да водят работата по тази линия няма. Разработките на мирновременните обекти са разпределени между работниците заети с работата по линия на военновременните обекти и не могат да съсредоточат усилията и вниманието си по мирновременните разработки.

б) Резидентурите в четирите страни, в които се намират обектите не разрешават дори най-елементарни задачи по разработките.

Обекти за вземане на разработки по тази линия има много. Има много лица, живущи зад граница извършили и извършващи престъпления против нашата страна, Съветския съюз и другите социалистически страни, против които трябва да бъдат проведени "специални" мероприятия за наказанието им, за парирање действията им, за разкриване миналата им дейност, плановете и намеренията им и пр. Съществуват много обективни възможности, чрез провеждане на "специални " мероприятия на територията на нашите противници да се предизвикат вътрешнополитически усложнения, да се засилват антиамериканските настроения, да се засилват усложненията в международните им отношения и пр.

За развиване работата по тази линия е необходимо да се разреши отдавна поставеният въпрос за създаване към служба VII една секция "мирновременни обекти" от трима оперативни работници които да се заемат с наличните задачи по тази линия, да създават агентурна база от "специална агентура" на наша и противникова територия и отпочнат провеждане на специални мероприятия.

Изхождайки от горното,

П Р Е Д Л А Г А М:

Да се разгледа работата на служба VII на възможното най-високо равнище, с помощта на съветските другари да се по-

99
107

могне за отстраняване на слабостите, да й се предоставят необходимите възможности за обхващане на двете основни направления и коренно подобряване на работата.

30 IX 1967 г.
София

НАЧАЛНИК СЛУЖБА VII,
Полковник: Ковачев

ЦС/2 екз-1213

Из архивите на ДС

Секретно от особена важност! 259
Екз.№ 1

3614

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Т Е З И С И

За основните насоки на мероприятията за оказване на политическо въздействие в Турция.

Неутрализирането и постепенното откъсване на Турция от НАТО и САЩ е за сега главната ни политическа задача по тази страна.

Вътрешно-политическата обстановка в Турция, предприетият от нея през последните години курс на подобряване на отношенията си със страните от социалистическия лагер, арабските и необвързани страни и стремежа й да провежда независима национална политика по отношение на САЩ и НАТО, позволяват провеждането на мероприятия в посока на неутрализирането и постепенното й откъсване от НАТО и САЩ.

С оглед на това мероприятията за политическо влияние в Турция ще се провеждат в следните основни направления:

а) Поддържане на добросъседски отношения с Турция; оказване на подкрепа и съдействие за успешното разрешаване на външно-политическите и икономически задачи на нашата страна по отношение на Турция и популяризиране на успехите на социалистическото ни строителство.

б) Разширяване и изостряне на антиамериканските

821

Из архивите на ДС

настроения, като един от основните фактори за обединяване на всички прогресивни и демократични сили в Турция.

в) Изостряне и влошаване на турско-гръцките отношения, като се използуват кипърския, малцинствения и други спорни въпроси между двете страни.

г) Поддържане и укрепване новите тенденции за независима национална външна политика, за излизане на Турция от НАТО и СЕНТО, за разширяване контактите и всестранните отношения на Турция със социалистическите страни.

д) Разобличаване на вътрешната реакция и оказване помощ на прогресивните и демократични сили за тяхното укрепване, организиране и обединяване.

За изпълнението на тази главна политическа задача по линия на Турция, в рамките на посочените основни направления, се предвижда провеждането на мероприятия като:

1. Идейно-политическа обработка на доверителни връзки, чрез които да се направлява дейността на демократично настроени и прогресивни среди сред младежта, интелигенцията и офицерството.

2. Поканване и довеждане по различни поводи и под различни форми в нашата страна на предварително подбрани от нас турски държавни, партийни, обществени, културни, младежки деятели, военни (запасни и действуващи), журналисти и други подходящи лица за обработка и оказване на политическо въздействие, с оглед засилване на антиамериканските и антиимпериалистическите им настроения и засилване дейността им за национална независимост.

3. Провеждане на пропаганда в духа на основните

насоки на работа чрез наша агентура и доверителни връзки - журналисти, работещи в различни вестници и списания.

4. Организиране и подпомагане издаването на политически брошури - книги и художествени произведения с антиамерикански насоченост и в неутралистичен дух.

5. Овладяване на някои от сега излизащите или пък организиране издаването на вестник за провеждане на антиимпериалистическа, антиамериканска, антинатовска пропаганда от позициите на националната независимост.

6. Оказване на непосредствено влияние върху ръководните кадри на основните политически партии (ПС и НРП) чрез наша агентура и доверителни връзки.

7. Активни и дезинформационни мероприятия и акции, провеждани в и вън от Турция за:

- компрометиране на службите на САЩ в Турция и за разгаряне на антиамерикански настроения;
- поддържане напрежението между Турция и Гърция;
- компрометиране на вътрешната крайна реакция.

8. Мероприятия, подкрепящи изпълнението на нашите политически и икономически задачи в Турция; създаване на благоприятна обстановка във връзка с предстоящото посещение на др. Т.Живков.

Наред с мероприятията на КДС, необходимо е и други наши министерства и институти да проведат някои допълнителни мероприятия, с оглед оказване влияние върху Турция от по-голям мащаб.

Из архивите на ДС

В тази връзка предлагаме:

1. Министерски съвет:

Да отпусне средства за усилване мощността на нашата телевизия и за построяване на нови ретранслационни постове в пограничните райони, за да се направи възможно гледането на телевизионните предавания в Гърция, а по-късно и в Турция.

2. Министерство на външните работи:

а) Да разработи подробен, целенасочен план за разширяване контактите с Турция по линия на: турски партийни и обществени организации, парламентите, деловите, културни, журналистически, профсъюзни и младежки организации и институти, кооперативни организации.

б) Да предложи подписването на културна спогодба между нашата страна и Турция.

в) Да засилва публикацията в турската преса на материали за нашата страна, а също така в нашия печат да се поместват материали, осветляващи някои положителни събития и явления от действителността на Турция.

г) Да взема бързи мерки за реагиране и неутрализиране на реакционни вестници и журналисти, занимаващи се с антибългарска пропаганда.

д) Бързо да реагира при решаването на някои висящи въпроси между двете страни като:

- подписване на консулска спогодба;
- режима за движение на дипломатическия състав (наш и техен) в двете страни;
- многократни входни и изходни визи за дипломатите на двете страни;
- спогодбата за използуване водите на реките;

е) Чрез дружеството на кемалистите в Истанбул да издаде книга, която да отразява развитието на НР България

като социалистическа страна за намаляване ефекта от антибългарската пропаганда в Турция.

3. Министерство на външната търговия:

а) Да изучи условията и организира постоянна икономическа (промишлена и селскостопанска) изложба в Анкара.

б) Да обсъди въпроса за реекспорта на турски стоки и намери най-удачната форма за неговото извършване, за да не се дразнят турските власти от това.

в) Да ориентира нашите външно-търговски предприятия да работят предимно с търговци турци.

г) Да направи опит за съгласуване икономическата политика на страните от СИВ по отношение на Турция.

д) Да разработи мероприятия за засилване пропагандната дейност на търговското представителство и бюро в Турция с печатни материали, публикации, участие в Измирския панаир и други създаващи се поводи.

4. Комитет по туризма при МС:

а) Да засилва размяната на туристи между двете страни.

б) Да разработи мероприятия за идейно-политическа работа сред турските туристи, посещаващи нашата страна.

в) Да организира широк обмен на туристически пропагандни материали.

г) Да обмисли създаването на съвместно българо-турско туристическо дружество, което може да стане добър пропаганден център.

244

6.-

5. К.П.К.В.Ч.

а) Да засили размяната на научни работници и професори за изнасяне на лекции и беседи.

б) Да организира регулярна размяна на художествени и научни филми, музикални и художествени произведения.

в) Да предлага и осъществява размяната на ориенталисти, художници, архитекти и музиканти, художествени и фотоизложби.

г) Да установи контакт между Съюза на писателите на двете страни.

д) Да разшири издаването на наша художествена и обществено-политическа литература в Турция. За целта да се създадат двустранни връзки между наши и турски издателства.

е) По линия на ЮНЕСКО да се издаде книга за живота и дейността на Георги Димитров и се разпространи и в Турция.

6. Да се установят и разширят контактите по линия на БАН, Института по балканистика, Университета и други висши учебни заведения (особено с техническия университет в Истанбул), Народното здраве, Просветата и спорта.

12.XII.1967 година
С о ф и я

3 екз.
ЛЛ/1028

Съгласно получените допълнителни разяснения от др. Спасов на 22.2.68г. мероприятията отнасящи се до другите ведомства следва да се считат за утвърдени и се работи за тяхното осъществяване
[illegible]
22.2.68г.

3614

Секретно от особена важност!
Екз.№ 2

262

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КДС
Ген.лейт._____
_____1967 год.
София

Утвърден от Н. Соловов
На 3.2.1968 г.
Екз. № 1 в. у. Тр. Петров
Екз. № 3 в отдел 6-Б
Екз.

П Л А Н

На Управление I-КДС за оказване на политическо влияние в Турция.

Главната политическа задача на разузнаването срещу Турция е неутрализирането й и постепенното й откъсване от НАТО и САЩ.

В оперативната и политическа обстановка на Турция през последните две-три години има редица елементи, даващи основание да се счита, че провеждането на целенасочени и на широк фронт активни мероприятия за политическо влияние помага за решаването на тая задача.

Проведените до сега мероприятия оказаха определено положително въздействие върху общественото мнение в Турция, бяха спечелени ценни приятели на нашата страна. Обективно те помагаха за изостряне на антиамериканските настроения в Турция, за засилване тенденциите за независима национална политика, за укрепване на демократичните и прогресивни сили в страната.

Изхождайки от обстановката в Турция и досегашния опит, предлагаме политическото влияние в Турция да се провежда в следните главни направления:

а) Поддържане на добросъседски отношения с Турция; оказване на подкрепа и съдействие за успешното разрешаване на

820

външно-политическите и икономически задачи на нашата страна по отношение на Турция и популяризиране на успехите на социалистическото ни строителство.

б) Разширяване и изостряне на антиамериканските настроения, като един от основните фактори за обединяване на всички прогресивни и демократични сили в Турция.

в) Изостряне и влошаване на турско-гръцките отношения, като се използуват кипърския, малцинствения и други спорни въпроси между двете страни.

г) Поддържане и укрепване новите тенденции за независима национална външна политика, за излизане на Турция от НАТО и СЕНТО, за разширяване контактите и всестранните отношения на Турция със социалистическите страни.

д) Разобличаване на вътрешната реакция и оказване помощ на прогресивните и демократични сили за тяхното укрепване, организиране и обединяване.

За изпълнение на тия задачи да се проведат следните мероприятия:

I. ЧРЕЗ АГЕНТУРАТА И ДВ

1. ДВ "РЕФОРМАТОРИ"

а) Да се следи и изучава отблизо дейността на "РЕФОРМАТОРИ" за укрепване и обединяване на прогресивните, демократични и национално-патриотични групировки, течения и сили в политическите партии, армията, интелигенцията, младежта и профсъюзите, което самите те считат своя главна политическа задача.

Активно да се влияе и помага (при нужда и материално)

9.-

6. Чрез възможностите на резидентурите в арабските страни да се поместват статии и коментарии в местния печат, в които да се прокарва тенденцията, че арабските страни биха подобрявали отношенията си с Турция, ако последната провежда независима от НАТО и САЩ външна политика.

Срок: постоянен.

7. Във връзка с посещението на др.Т.Живков в Турция, да се проведат редица мероприятия, съгласно специално разработен план.

III. ЧРЕЗ АКТИВНИ МЕРОПРИЯТИЯ

1. За компрометиране вмешателството на САЩ, ЦРУ и военното разузнаване на САЩ във вътрешните работи на Гърция, Турция и другите страни, върху действителен документ на военен аташе на САЩ в Атина ще се изготви негово донесение до военното разузнаване на САЩ. В донесението ще се информира за проведено в Атина съвещание с участието на зам.държавния секретар на САЩ - Каценбах, посланика Талбот, военния аташе и ръководителя на ЦРУ, на което е бил обсъждан плана за извършване на преврат в Гърция за предотвратяване на изборите на 28 май 1967 година в Гърция. На съвещанието представителят на държавния департамент е защитил становището, че в страни като Турция, където положението се контролира от техни привърженици като ПС, не трябва да се подготвя преврат, а е по-целесъобразно да се действува да бъдат отстранявани от ключови позиции в армията и управлението антиамерикански настроените елементи.

Срок: 30.VI.1968 година

Отг. За частта по Гърция - Караянев
За частта по Турция - Иванов

2. За компрометиране на дипломатическите, консулски и други служби на САЩ в Турция и за разгаряне на антиамерикан-ските настроения в Турция, ще се организира изпращането на действителни християнски пропагандни материали от името на съществуващи в САЩ религиозни секти, на адреси на живущи в Турция американци и други подходящи лица. От съпроводителните писма на материалите ще е видно, че разпространяването на материалите е организирано по инициатива и внушение на мисиите на САЩ в Турция. (Разпространяването на подобни материали в Турция е забранено и властите строго преследват лицата, които се занимават с подобна дейност).

Срок: 25.II.1968 година
Отг. ИВАНОВ

3. За засилване на антигръцките и антиамерикански настроения в Турция и за изостряне на отношенията между Турция от една страна и САЩ и Гърция от друга, на органите на турското военно разузнаване по подходящ начин ще бъдат подхвърлени документи на гръцката разузнавателна служба КИП, разкриващи гръцките разузнавателни планове срещу Турция. От документите ще е видно, че при съставянето им е участвувал и представител на ЦРУ за координация с гръцките разузнавателни органи.

Срок: 30.IV.1968 година
Отг. ИВАНОВ, КАРАЯНЕВ

4. За поддържане на напрежението в турско-гръцките отношения ще се продължи в различни варианти изпращането на позиви на турски език до турци, живущи в Западна Тракия, Гърция от името на "организация за защита на турците в Кипър и Западна Тракия", за да се създава впечатление сред гръцките власти, че това са подстрекателски действия на турските власти.

Срок: 28.II.1968 година
Отг. ИВАНОВ

5. За разгаряне и поддържане на антиамериканските настроения в Турция, ще бъде осквернено турско знаме и изпратено на резидентурата в Анкара. Начинът на оскверняването ще създава впечатлението, че същото е дело на американци в Турция. В благоприятен за целта момент знамето ще бъде подхвърлено на подходящо място така, че да стане публично достояние и предизвика реакция на обществеността.

Срок: 30.X.1968 година
Отг. ИВАНОВ

6. За изостряне на отношенията между САЩ и ГФР в Турция, на американците ще бъде подхвърлен документ на геленовото разузнаване. В документа ще се дава оценка на обстановката в Турция и ще се прави извода, че за успешното проникване на ГФР в Турция пречат известни проамерикански настроени лица в правителството, армията и политическите партии, свързани с американски капитали.

Ще се предлага план за изместването на такива лица от заеманите от тях постове и заменяването им с такива, благоприятно настроени към ГФР.

Срок: 30.IX.1968 година
Отг. ИВАНОВ

7. Ще се изучава проблема и събират материали за положението на гръцкото население в Истанбул и Турция, с оглед подготовката на мероприятие за разгаряне на антигръцки настроения в Турция и разстройване на турско-гръцките отношения.

Срок: 30.X.1968 година
Отг. ИВАНОВ

8. Ще се изучават проблемите и събират материали за дейността на политическите партии в Турция, с о_глед провеждане-

то на мероприятия за компрометиране, изолиране и разлагане на реакционните течения сред тях, особено в ПС и "Партията на доверието".

Срок: 30.VII.1968 г.
Отг. ИВАНОВ

9. Ще се изучава проблема и ще се събират материали по кюрдското движение в Турция, с оглед подготовка и провеждане на мероприятие за компрометиране на САЩ, че те се явяват подстрекатели и подкрепят това движение във вреда на турските национални интереси, осигурявайки си в перспектива влияние в този район чрез подкрепа на кюрдите.

Срок: 30.V.1968 г.
Отг. ИВАНОВ

10. Да се събират материали и документация за живота и дейността на някои крайно реакционни политически деятели и журналисти като ТЕВЕТОГЛУ, ФЕЙЗИОГЛУ, ТЮРКЕШ, БЮЮКБАШИ, ОСМАН ТУРАН и други, с цел тяхното компрометиране.

Срок: постоянен.

Ако в процеса на изпълнението на плана настъпят нови моменти или възникнат изменения в обстановката на страната, да се реагира своевременно и се набелязват за изпълнение съответно нови подходящи мероприятия.

За изпълнението на настоящия план отговарят съответно началниците на отдели I и VI-Б към Управление I-КДС.

_____1968 година
С о ф и я

ПРЕДЛАГА
Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-КДС
Ген.майор _____

СЪГЛАСЕН
ЗАМ.ПРЕДСЕДАТЕЛ КДС
Ген.лейт._____
София, _____1968 г.

3 ека.
ЛЛ/1029
12.XII.67

3614

Строго секретно! 251
кз.№ 5

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОСНОВНИ НАСОКИ НА АМ

1. Разгаряне и засилване на антиамериканските настроения сред народните маси и сред управляващите и военни среди за по-нататъшно охлаждане и изостряне на турско-американските отношения.

2. Подкрепа и засилване на неутралистичните тенденции сред обществеността, военните и управляващи среди, за засилване настроението за ревизия на двустранните спогодби със САЩ и ликвидиране на американските военни бази, за отслабване обвързаността към НАТО и за засилване на настроенията за излизане на Турция от тази организация.

3. Поддържане на постоянна вражда и напрежение в турско-гръцките отношения.

4. Дискредитиране и разобличаване на вътрешната реакция и представителите й като предатели на националните интереси, за изолирането й от народните маси и за укрепване влиянието на напредничавите и прогресивни сили в Турция.

5. Оказване на подкрепа и съдействие за успешното разрешаване на външно-политическите и икономически задачи на нашата страна по отношение на Турция и за популяризиране успехите на социалистическото строителство.

Конкретни АМ

1. За компрометиране външната политика на САЩ, ЦРУ и военното разузнаване на САЩ във вътрешните работи на Турция и дру-

209/0122

Из архивите на ДС

гите страни, върху действителен документ на американския военен аташе в Атина ще се изготви негово донесение до американското военно разузнаване. В донесението ще се информира за проведено в Атина съвещание от зам.държавния секретар на САЩ - КАЦЕНБАХ, посланика ТАЛБОТ, военния аташе и ръководителя на ЦРУ, на което е бил обсъден планът за извършване на преврат в Гърция за предотвратяване на изборите на 28 май 1967 г. Според представителя на Държавния департамент,в страни като Турция, където положението се контролира от техни привърженици като НС, не трябва да се подготвя преврат, а е необходимо да се отстраняват от ключови позиции в управлението и армията антиамерикански настроените елементи, като се посочат някои имена.

2. За засилване на антиамериканските настроения в Турция, ще се организира довършването, отпечатването и разпространяването на втората част на книгата "Америка в Турция" с антиамерикански насоченост.

3. За компрометиране на американските дипломатически и консулски служби в Турция ще се организира изпращането на действителни християнски пропагандни материали от името на съществуващи в САЩ религиозни секти, на адреси на живущи в Турция американци. От съпроводителните писма на материалите ще е видно, че разпространяването се организира по инициатива и внушение на кръговете на САЩ в Турция. (Разпространяването на подобни материали в Турция е забранено и властите преследват лицата, които се занимават с подобна дейност).

4. За засилване на антиамериканските и антигръцки настроения и изостряне на отношенията между Турция от една страна и САЩ и Гърция от друга, ще органите на турското военно разузнаване по подходящ начин ще бъдат подхвърлени документи на гръцките разузнавателни служба - КИП, разкриващи гръцките разузнавателни планове срещу Турция. От документите ще е видно, че при съставянето им е участвувал и представителя на ЦРУ за координация с гръцките разузнавателни органи.

23

3.-

5. За подлъгване на антиамериканските настроения в Турция, на подходящо място в Анкара, за да стане обществено достояние, ще бъде подхвърлено осквернено турско знаме. Върху знамето ще бъде нарисувана антитурска карикатура с обяснения на английски език, представляваща предупреждение към Турция.

Английският текст в карикатурата, свързан с католическия празник Коледа и американската религиозна традиция по този повод ще създаде впечатлението, че оскверняването на знамето е дело на американци в Турция.

6. За изостряне отношенията между САЩ и ГФР в Турция, до знанието на американците ще се доведе документ на геленовото разузнаване. В документа ще се дава оценка на обстановката в Турция и ще се правя изводе, че за проникването на ГФР в Турция пречат известни проамерикански настроени лица в правителството, армията и в политическите партии. Ще се предлага активизиране на работата по изместването на тези лица от заеманите от тях постове и заменяването им с такива благоприятно настроени към ГФР.

7. За засилване на неутралистичните тенденции в Турция ще се организира издаване на брошура от ДВ "ВСВН". За целта по наши указания и подпомогнат финансово от нас "ВСВН" ще посети няколко арабски страни. След тази обиколка той ще издаде брошура за турско-арабските отношения, в която ще прокара идеята, че арабските страни биха подобрили отношенията си с една независима, необвързана с НАТО и СЕНТО Турция и че такава Турция не ще представлява опасност за тях.

8. За изостряне на гръцко-турските отношения и за отвличане вниманието на турските КРО, на шофьора на гръцкия военен аташе в Анкара ще бъде подхвърлена бележка от името на грък в Истанбул. С бележката ще му се съобщава местонахождението на заровени в полето на манастира "Света Анастасия" в Олимп 500 кутии, с молба да ги прибере и предаде на игумена на манастира.

На посоченото място ще бъде оборудван тайник с постове-

ни в него сведения за турски военни обекти.

Преди подхвърлянето на белезите на шофьора, турските КРО ще бъдат сигнализирани, че същият получава секретни военни сведения, оставени му на предварително уговорени места.

9. За подхранване на напрежението в турско-гръцките отношения и разгаряне на антигръцките настроения в Турция, от името на живущите в Истанбул гърци ще бъде разпространен меморандум с който ще се привлича вниманието на световното обществено мнение върху преследванията извършвани от турските власти над гърците в Истанбул и Турция.

В подходящ момент по повод на меморандума ще бъде разпространен призив на гръцкия Св.Синод в подкрепа на гърците в Истанбул.

10. За подхранване напрежението в турско-гръцките отношения ще се продължи изпращането на позиви на турски език на адреси на турци в Западна Тракия, от името на "Организация за защита на турците в Кипър и Западна Тракия".

11. За разгаряне на вътрешно-партийните борби в ПС и за предизвикване разгонване и разпръсване с крайно десните елементи в същата, до висшестоящите ръководства на ПС ще бъде разпространен документ от името на противниците на ДЕМ.РЕЛ с призив да се отпочне кампания за овладяване ръководството на партията.

Из архивите на ДС

255

Препоръки и мнения за мероприятията, които следва да проведат други наши институти:

1. Да се продължи дейността по поканване на подходящи лица в нас по линия на КПКВЧ. Институтите и лицата, до които ще бъдат отправяни поканите да се уточняват предварително с посолството и консулството ни в Анкара и Истанбул, Външно министерство и със заинтересованите служби в КДС. Същите заинтересовани органи да подготвят програмата за всеки отделен случай.

2. Да се продължат контактите по линия на спорта. Освен отбори в Анкара, Истанбул, Измир да се канят и такива от градовете Бурса Ески Шехир, Адапазар, Измит, в чиито райони има повече населници от България и Югославия и са благоприятно настроени. Посещенията на наши отбори в тези градове ще предизвикат благоприятно на нашата страна настроение.

3. Да се продължи работата по поканване на турски писатели от Съюза на българските писатели, като предварително се уточнява с Външно министерство и съответните служби в КДС кандидатурите на лицата, които ще бъдат поканени.

4. Освен екскурзиите с кораб и автобус до Истанбул, по линия на Балкантурист да се организират екскурзии с автобуси и до други обекти във вътрешността на Турция. При такива екскурзии пътниците ще видят действителността в турското село и вместо да се влияят от вражеската пропаганда, сами ще се превърнат в агитатори в интерес на нашата страна.

5. В нашия печат и пропагандан апарат да се поместват и използват повече материали за Турция, осветляващи обективно някои положителни страни и елементи от икономическото развитие и политиката на Турция. Това ще въздействува положително на управляващите среди и общественото мнение на Турция.

6. Да се потърсят възможности и осъществи контакт между

Из архивите на ДС

наши и турски кооперативни деятели и организации, както в областта на кооперативното дело, така на делова основа - стокообмен между кооперативни организации на двете страни.

7. Да се продължат и потърсят нови възможности за осъществяване и поддържане на контакти чрез Института по балканистика, Академията на науките и университета със съответните турски институти.

8. Да се осъществят и подържат връзки чрез селскостопанската академия и Ветеринерния факултет със съответните турски институти за размяна на информации и опит и за съвместна работа по някои общи въпроси и проблеми.

9. Години наред Турция предлага сътрудничество и фактически съгласувани действия на световния пазар за тютюни, - от България, Турция и Гърция, с оглед осигуряване на пазари и поддържане на изгодни цени. Да се проучат всички страни на проблема от икономическа, търговска и политическа гледна точка, и в случай, че се окаже интересно за нашата страна, да се приеме турското предложение.

10. Да се търсят и поддържат контакти между националните библиотеки за сътрудничество и размяна на фотокопия на интересни документи и материали.

11. Да се продължат контактите по линия на Съюза на българските журналисти, като се търсят форми за покачване по тази линия на подходящи от наше гледище журналисти.

12. В Турция съществува държавен сектор в промишлеността, селското стопанство и търговията. Същевременно тя среща редица затруднения във вноса (поради липса на валути) и в износа на някои свои стоки. Като се има предвид това, да се обсъди в Министерство на външната търговия и ако се окаже изгодно за нас, да се предложи

217

на Турция основаването на смесена търговска фирма. Капиталът на фирмата да се състои от равни части държавен капитал на двете страни. Фирмата със седалище Истанбул и филиал Варна да се занимава с внос, износ и транспорт. Чрез нея да се изнасят стоки на двете страни, да се търсят и разработват пазари за стоки на двете страни и да се внасят стоки интересуващи двете страни. Двете страни участнички да участвуват по равно в печалбите и загубите.

УТВЪРЖДАВА,
Н-К У-НИЕ I-КДС
Ген.майор:_____
_____1968 год.
С О Ф И Я

Строго-секретно от особенни въпроси

КРДОПБГДСРСБНА 3 203
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н - П Р Е Д Л О Ж Е Н И Е

ОТНОСНО: Подготовката за провеждане на специални мероприятия. - за 1968 г.

I. ПО ОТНОШЕНИЕ НА Турция

А. По гръцко-турските отношения

На фона на големите противоречия по кипърския въпрос турското и гръцкото правителства в последно време правят големи усилия за постигане разбирателство по някои въпроси. Дългата досегашна антигръцка пропаганда в Турция, обаче е създала трайни антигръцки настроения сред широките слоеве от турското население. Това обстоятелство ни дава възможност да проведем мероприятия в Турция с антигръцка насоченост за поощряване антигръцките настроения в Турция и засилване антитурските такива в Гърция.

Изхождайки от горното, могат да бъдат подготвени за провеждане следните мероприятия:

Изучено обстановката за сего трудно!

I. Във Вселенската патриаршия в Истанбул на една врата 1821 год. някога е бил обесен от турците един гръцки Григорий патриарх. След това тази врата е затворена и до сега не се отваря.

Да се изучи обстановката и създадат условия за _____ осквернение тази врата, обявена за свещенно място, чрез малка взрывчатка или запалително вещество.

Срок:_____

Отг: [illegible]

207
2.- 2

2. В Истанбул има 6 гръцки църкви.

Да се изучи обстановката и се _____ най-посещаваните от тях, чрез _____ вещество.

Срок: _____

Отг: _____

3. В Истанбул, на площада "_____" се намира крупния магазин "Анкара пазар" за хранителни продукти, принадлежащ на гърци. В него, между другите стоки се продават и продукти от свинско месо, което дразни мюсолманските фанатици.

Да се изучи обстановката и се създата условия за _____ му с _____ вещество, едновременно с една от гръцките църкви.

Срок: _____

Отг: _____

Б. ПО АМЕРИКАНО-ТУРСКИТЕ ОТНОШЕНИЯ

I. Американският културен център в Анкара развива многостранна дейност за политическа обработка на турското обществено мнение. Същият има зали за прожектиране на филми, за изучаване английски език, за организиране на изложби, библиотеки и пр. Същите са достатъчни за публиката.

Да се изучи обстановката и се създадат условия за _____ на Центъра, като се _____ проява на антиамериканско настроение чрез _____, или _____ на някоя от залите му.

Срок: _____

Отг: _____

2. Поделение AFES-55 на "ТУСЛОГ" в Анкара се занимава с връзките и комуникациите и ръководи плетенията на ВВС на САЩ в Турция. Занимава се също с техническо разузнаване. Известна

605

3.- 3

част от персонала му говори руски език. Намира се на подходящо място за подхвърлене на взривчайка със закъчителен чиято избухване би предизвикала голям политически ефект.

Да се изучат възможностите и създадат условия за провеждане на такова мероприятие.

Срок: _____

Отг: К. Филипов

3. Поделение 30 на "ТУСЛОГ" в Анкара е ръководен център на много американски военни служби в Турция. Състои се от 2 сгради съединени с тунел на вторите им етажи. Намира се на подходящо място за поставяне на взривчайка със закъчителен, чиято избухване би предизвикала голям политически ефект.

Да се изучат възможностите и създадат условия за провеждане на такова мероприятие.

Срок: _____

Отг: К. Филипов

Изучен, но по подходящ за Х. Станков

4. Американският късовълнов радиопеленгатор с разнесена база - крупно съоръжение в което работят около 250 американци, намиращ се край с. Датънова - между Карамюрсел и Ялова е изучен от нас. Известни са ни много адреси на местни граждани от съседните на обекта населени места. Това ни дава възможност да проведем следното мероприятие: От името на турска патриотична организация да се разпратят писма до няколко местни граждани, в които да се пише, че американската база при евентуално започване на война ще бъде унищожена още в първия момент от противника, което грози от онищожаване и цялото околно население.

Да се подготви провеждането на такова мероприятие.

Срок: _____

Отг: Г. Велев

Изучен. Обстановка

5. В хотел "ХИЛТОН" в Истанбул отсядат преди всичко американци, особено военни делегации.

Няма възможност

Из архивите на ДС

206

4.- 4

Да се подготви мероприятие за _____ на хотела с _____ веществ, или поставянето на _____ с _____ и се проведе когато там има такава делегация.

Срок: _____

Отг: _____

мероприятие Босфор

6. В турските вестници често излизат антиамерикански статии, което много дразни американците. Това ни дава възможност за провеждане на следното мероприятие: Да се подбере редакцията на такъв вестник и се изучат възможностите за поставяне на _____, или _____ с _____, които да се поставят след излизането на такава статия, така че да се създаде впечатление, че е дело на американците.

Срок: _____

Отг: _____

Б. ПО ТУРСКО-ЗАПАДНОГЕРМАНСКИТЕ ОТНОШЕНИЯ

м. „Бъмц"

Между работещите в ГФР турски работници все повече се засилва недоволството от немците.

Отношенията между Турция и ГФР обаче са добри. Немците в Турция се посрещат най-благоприятно измежду почти всички западно-капиталистически граждани.

За изменение на така сложилите се обстоятелства, за засилване на настроенията в ГФР против турските работници и за засилване на антизападногерманските настроения в Турция съществуват възможности за провеждане на следното мероприятие:

Да се подбере една от многото минаващи през нашата страна западногермански леки коли. Да се постави в бензиновия й резервоар _____ така че да се _____ в Турция при това в 4 или 5 часа сутринта, когато е най-малко вероятно да е в движение и няма да има в нея хора.

Из архивите на ДС

207

5.- 5

Да се подготви такова мероприятие за провеждане.

Срок: _____

Отг: Д. Ричев

II. ПО ОТНОШЕНИЕ НА ГЪРЦИЯ

Подготвено

А. По гръцко-турските отношения

I. Води се разработка "ХИКС" за осквернявване чрез взрив или запалително вещество на къщата-музей на Ленин в Москва. Предвижда се изпращането на 2 операции с кола под "западногермански флаг". Изготвят се документи. Организира се екипировката на изпълнителите.

Да се завърши подготовката на мероприятието.

Срок: _____

Отг: _____

Не е изпълнено нищо

2. В гръцка Тракия има компактна маса ~~маса~~ турско население, което е пропито от религиозен фанатизъм. Има много джамии.

За засилване на антигръцките настроения в Турция, може да се организира взривяване или запалване (или опит за такива) на една джамия.

Да се изучат възможностите и създават условия за провеждане на такава мероприятие.

Срок: _____

Отг: _____

Б. По американо-гръцките отношения

Не е взимо ребро за сего. Разнасяната обвиди, че нема достъп...

I. В Атина има американски културен център, който развива многостранна дейност за политическа обработака на гръцкото обществено мнение. Същият има широко достъпни зали за прожектиране на филми, за изучаване английски език, за организиране на изложби библиотеки и пр.

Да се изучи обстановката и се създадат условия за компрометирането му, като се инсцинира проява на анти американско настроение, чрез запалване, или [illegible] на

Из архивите на ДС

208

6.- 6

някои от помещенията на центъра.

Срок: _____
Отг.: _____

Предложение 2. Складовете на американската организация „Пнекс" за снабдяване на американците в Гърция се намират в един неоживен атински район. Това създава условия за исциниране на антиамериканска проява, чрез организиране на пожар или взрив, което би предизвикало голям шум и политически ефект.

Да се изучи обстановката и се създадат условия за провеждане на такова мероприятие.

Срок: _____

Отг: _____

Предложение, но се допускава

3. Гаражът на американското посолство в Атина се намира на безлюдна улица. В него се паркират много коли. За изразяване на антиамерикански настроения съществува реална възможност:

а) За подхвърляне на взривчатка със закъснител между колите;

б) За поставяне на взривчатка със закъснител около бензиновия резервоар на американска кола, която се паркира в гаража, когато е в града, с разчет да експлодира, когато е паркирана в гаража.

Да се изучат възможностите и се създадат условия за провеждането на един от горните варианти.

Изучава се обстановката

Срок: _____

Отг: _____

В. По засилване вътрешно-политическите противоречия

Бившия министър-председател на Гърция живее в Париж. Там развива известна политическа дейност, която е неприятна за управляващата Гърция военна хунта. Един опит за покушение срещу Караманлис би довел до засилване противоречията между

209

7.-

двете най-реакционни политически групировки в Гърция. Това бе могло да стане, като на Караманлис бъде изпратена по пощата книга с монтирано в нея взривчатко която да избухне при отворене ~~книга~~, на "книгата", от Англия, от където такива пакети могат да се изпращат, като се пускат в пощенските кутий. Обстоятелството че пратката идва от Англия и че тя съдържа книга, намалява вероятноста дапредизвика съмнение във Френските контролиращи органи. Най-вероятно е пратката да бъде отворена от секретаря на Караманлис, негов роднина и верен политически привърженик.

Да се изучат възможностите и създадат условия за провеждане на горното мероприятие.

Срок: _____

Отг: [signature]

12 III 1968 год.
С О Ф И Я

ЦХ/2 екз.

ПРЕДЛАГА,
Н-К СЛ.7 ПРИ У-НИЕ I-КДС
Полковник: [signature]

СЪГЛАСЕН,
ЗАМ.Н-К У-НИЕ I-КДС
Полковник: _____

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Гина : 09.10.2020г. Секретар :

182

УТВЪРЖДАВАМ
ПРЕДСЕДАТЕЛ КДС
Ген.лейт:_____
_____1968 год.
С о ф и я

Строго секретно от особена важност!

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Р Е Д Л О Ж Е Н И Е

ОТНОСНО: Провеждане на специално мероприятие.

Както е известно, антиамерикансктото настроение в Турция все повече расте,независимо от обстоятелството,че редица американски организации и институти провеждат многостранна пропагандна и друга дейност за обработка на турското обществено мнение,като използуватмного свои платени,облагодетелствувани и други категории помагачи-турци.

Всяка антиамериканска проява и проява на обективност в Турция дразни американските управляващи кръгове и особено най-реакционните американски слоеве, което те изразяват официално и неофициално по най-различни начини: пишат статии в пресата; отправят индивидуални покани до отделни личности за посещение в САЩ, където ги подлагат на конкретна многостранна обработка; подкупват някои и пр.

Една група от най-способни турски журналисти, обаче все по-остро критикува авантюристичната политика на САЩ изобщо, и намесата им във вътрешните работи на Турция. Един от тези журналисти е турският журналист-публицист _____
_____, който се характеризира като обективен в своите статии. Той посети заедно с Демирел СССР и написа доста

Из архивите на ДС

321

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: Секретар:

183

обективни неща за съветската действителност. Пише често за отрицателното влияние на САЩ върху икономиката и обществено-политическия живот на Турция. Поради това той е един от хората в Турция, чийто прояви дразнят американците и особено екстремистите в САЩ. Потвърждение за това е и обстоятелството, че той беше поканен официално да посети САЩ, но след завръщането си продължи да пише в същия дух.

Тези обстоятелства и обстоятелството, че най-реакционните слоеве в САЩ, обособени във финансирани от някои бизнесмени организации проявят все повече и повече терористически наклонности, ни дават възможност да проведем специално мероприятие с цел:

а/ Да отблъснем някои помагачи на американците в тяхната дейност в Турция; да разколебаем други; да озлобим някои антиамерикански настроени, ползуващи се с влияние турски граждани , да ги стимулираме в антиамериканската им дейност и пр.

б/ Да създадем впечатление в някои турски обществени кръгове, че след убийството на Кенеди, д-р Мартин Лутър Кинг и др. в САЩ, чийто убийци остават неразкрити, американските екстремистки изнасят терора и вън от границите на САЩ, недържейки сметка за благоприличие, престиж и пр.

Изхождайки от горното,

П Р Е Д Л А Г А М:

Да се проведе следното специално мероприятие:

1. Да се подготви от нас и изпрати от резидентурата ни в Истанбул на адреса на _____ анонимно писмо от името на турски гражданин "Доброжелател", с което да уведоми _____ следното:

"Един американец, който казал, че не е от американския персонал в Турция се е договорил с турски гражданин, срещу голямо възнаграждение да убие _____. За целта му е оставил оръжие на определено място./Описва точно

Из архивите на ДС

322

КРДОПБГДОРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА

184

мястото/. Половината от сумата е получил предварително. Остатъка ще получи след убийството. Оръжието ще стои на местото докато подкупеният изучи обстановката около _____ и възможностите за действие. Съобщаващият е накарал свой приятел да напише писмото, като по този начин знаят вече повече хора и ако стане нещастие с някого от тях, останалият ще разобличи американеца.

След убийството убиецът трябвало да остави оръжието на същото място, а от там да вземе някакви писма, които да пусне в пощата."

2. В предварително обурудван тайник, резидентурата ни в Истанбул да постави:

а/ Един пистолет от западнокапиталистически произход с известно количество патрони.

б/ 6 писма предварително изготвени от нас със съдържание: "И тебе очаква съдбата на _____", адресирани до следните турски граждани, показали известни антиамерикански прояви.

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Изхождайки от характера на ЖУРНАЛИСТА _____ и преди всичко от обстоятелството, че не се страхува да пише нехаресващи се на американците статии и продължава да пише такива и след завръщането му от САЩ, където беше специално поканен за обработка, считаме:

а/ Че _____ ще разшуми случая сред многобройните си приятели.

Из архивите на ДС

185

= 4 =

б/ Че ще уведоми шесте лица, до които са адресирани заплашителните писма.

в/ Не е изключено да се появят и статии в турската преса по случая. Ако се явят такива, американците непременно ще се опитат да опровергават, което още повече ще разшуми случая

_____1968 год.
С о ф и я
2 екз./ЛБ
Изпълнител: Йовалев

ПРЕДЛАГА:
НАЧАЛНИК У-НИЕ I КДС
Ген.майор:_____

СЪГЛАСЕН:
ЗАМ.ПРЕДСЕДАТЕЛ КДС
Ген.лейт:_____

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Секретно от
особена важност
Екз.единствен

195

БЕЛЕЖКИ НА ОТДЕЛ VI-Б

На сл. 7

по предложението за провеждане на
"специално мероприятия" в Турция

1. Така както е замислено и формулирано предлаганото мероприятие по същество е активно, а не специално мероприятие. Елемента, че набелязаното лице се заплашва с убийство, и че в тайник ще бъде поставен пистолет, не придава на мероприятието характер на специално.

2. Мероприятието с нищо не доказва твърдението в анонимното писмо, че американците са тези, които са организирали покушението. Такова анонимно писмо може много лесно да бъде използвано като аргумент против демократичните и прогресивни сили в Турция, че те чрез подобни скалъпени машинации искат да компрометират американците.

3. Кандидатурата на _____ като обект на замисляното покушение е неудачна. (Ако той се смути и престане да пише, ние сами ще се лишим от една трибуна с голямо влияние сред демократичните и прогресивни сили в Турция . оказваща ежедневно положително влияние от страниците на в-к _____

По-удобно би било ако вместо _____мероприятието се насочи против _____ или _____, които имат не малко изказвания против политиката на САЩ в Турция

4. В мероприятието има редица неестествени, неправдоподобни и нелогични неща.

а/ Защо анонимният подател чрез писмо разкрива целия план на замисляното покушение. От кого знае това?

196

б/ Защо анонимния подател, който ръководен от добро желание към жертвата на покушението, разкрива в детайли целия план, а скрива подкупеното лице, което ще извърши покушението и американеца, който го е подкупил?

в/ Защо американеца при договаряне с "убиеца" не му предава оръжието, а ще го оставя в тайник?

г/ Защо след извършване на покушението "убиеца" ще трябва да остави пистолета пак в тайника?.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VI-Б:
полковник

20. V. 1968 г.

Секретно от особенна важност!

197

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М Н Е Н И Е

ОТНОСНО: Бележките на отдел VI-б по мероприятие "БОСФОР".

1. Ако се счете, че мероприятието е активно, а не остро, но дава перспектива за добри резултати, нека се проведе от отдел VI-б.

Употребата на остри средства обаче, независимо от това, че те не са задействувани, го правят по същество остро, в съответна степен. Ако ние можем винаги да провеждаме остри мероприятия в най-ниската степен на тяхната острота, би било най-добре - например вместо да ликвидираме дадено лице, да го отвлечем, вместо да унищожим дадена сграда, в която се намира даден институт, да компрометираме института и пр.

2. Мероприятието доказва, че американците са тези, които са организирали покушението, поради следните обстоятелства:

а) В анонимното писмо се съобщава за това и тия срещу които е насочено, никога няма да възприемат обратната логика - защото те не са разузнавачи;

б) Обстоятелството, че всички, към които е насочено мероприятието са изразявали антиамериканските си настроения направо ще ги наведе на мисълта, че американците искат да ликвидират тяхната дейност;

Из архивите на ДС
327

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

в) Американците са приели като свой метод - терора. Логично е изнасянето му и извън границите на САЩ;

г) Демократичните сили до сега не са си служили с такива методи. Нямат средства. Нямат и интерес. Те имат по непосредствени задачи.

3. По кандидатурата на _____. Опасност да се откаже няма, защото продължава да пише, след като е бил в САЩ и след като беше бит негов колега. Има изграден авторитет и известност, от които не може лесно да се откаже, без да даде обяснение пред многобройните си приятели и познати. Наред с това, обстоятелството, че се е намерил честен негов "благожелател", най-логично е да го окуражи.

Резидентът ни в Истанбул счита, че по подходящ от него не би могъл да се намери.

За _____ би могло да се спори, но не е така подходящ от много гледни точки.

За _____ въобще не може да се говори, защото никак не е логично да постъпят американците спрямо една най-реакционна политическа личност, която в борбата си за власт взема отношение по някои въпроси изразявайки недоволство от американците.

4. По редицата несъществени, неправоподобни и нелогични неща:

а) Разкриването на целия план на замисленото покушение чрез писмо цели:

- да покаже на _____, че има привърженици, единомислещи и доброжелатели;

- да постави турската контраразведка в тежко положение- да мисли, че сам подкупеният е съобщил; че подкупеният нарочно е казал на свой приятел, роднина и пр., за да се отърве от извършване на престъплението; че подкупеният е търсил съдействие на друг; че американците са организирали всичко това сами, без да са подкупвали когото и да е било, за да сплашат редица свои

Из архивите на ДС
328

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 08.10.2020г. Секретар: [illegible]

противници; че има и религиозни подбуди и пр.;

- да постави в аналогично положение и самия _____ _____ и приятелите му, в расъжденията си да стигнат до много догатки и да не могат да направят конкретен извод, освен най-логичният и главният, че не се харесват на американците, последните действуват срещу тях, но действията им са разкрити.

б). Защо анонимчика скрива себе си, подкупеното лице и американеца.

Скриването на себе си и подкупеното лице е съвсем логично - мярка за сигурност. Освен това, това обстоятелство също ще постави в [illegible] положение турското КРО ; _____ и приятелите му да расъждават и търсят истината в един периметър от 360 градуса.

Американеца, който е подкупил "убиеца" е съвсем логично да не е известен на "доброжелателя".

в) Защо американеца оставя оръжието в тайник и защо след това пак трябва да го остави там?

По-добра мярка за сигурност не би могла да се измисли, особенно като се има предвид една особенна черта на турчина изобщо - да се хвали, да се изтъква, което не може да не се отчита от американците. Освен това, пистолета може случайно да бъде виден у носещия го, или криещия го от близки, приятели, познати и когато се разшуми въпроса с убийството, да се разшуми и въпроса с пистолета. Така би разсъждавал организатора на операцията, ако тя е действителна.

Вярно е, че след операцията, на изпълнителя биха могли да бъдат дадени указания да хвърли пистолета някъде. Но тук може да се разсъждава и по следния начин:

- Организатора се бои, че изпълнителя след операцията в смущението си може да направи грешка и хвърли пистолета на уязвимо за него място; че изпълнителя може да се съблазни да

201

задържи пистолета за себе си, което много го уязвява.

- Организаторът наред с главното иска от изпълнителя да пусне и писмата, пистолета, което в сравнение с главното, което е направил, почти нищо не му струва. Такъв маниер съответствува на американския общ начин на мислене - след като плащат, да използуват максимално тези на които плащат.

Изобщо по цялото мероприятие "БОСФОР" могат да се поставят много въпроси. Нашата цел е, то така да бъде организирано и проведено, че наред с главната цел, която преследваме, противника да потъне в безброй въпроси и догатки, в същото положение да бъдат поставени и засегнатите лица и след като не могат да се доберат до никаква нишка за изясняване, за противника да си останат съмненията, а за засегнатите - главното, че са обект на американците, в смисъла на предложението.

26 V 1968 год.
София
ЦХ/1 екз.

Н-К СЛУЖБА 7-МА
Полковник: Ковачев

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020 Секретар:

201

УТВЪРЖДАВАМ
Н-К УПРАВЛЕНИЕ I КДС
Ген.майор:_____
_____1968 год.
С о ф и я

Строго секретно от
особена важност!

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

За провеждане на специално мероприятие
"БОСФОР"

Предложението за провеждане на специално мероприятие "БОСФОР" беше обсъдено:

1. С резидента ни в Истанбул. Същият счита:

а/ Че мероприятието е реално и може практически да се осъществи. Намирането на тайник и поставянето в него на предвидените средства, както и пускането на писмото до обекта _____ не представлява особена трудност и не крие в себе си риск от провал.

б/ Обект _____ е много правилно подбран. Същият със своята досегашна дейност е създал благоприятна обстановка за организиране на набелязаното мероприятие. Едновременно с това той не принадлежи към групата най-леви журналисти, поради което няма опасност от някакви усложнения по отношение на тях.

в/ От мероприятието може да се очаква голям ефект, като се има предвид сегашното политическо положение в Турция и характера на турската преса.

г. Изрази мнение, да не би сходството с едно друго мероприятие по отдел VI б, което е проведено, да даде отрицателни резултати и настоя да посъгласуваме с др. Д. Стоянков.

202

= 2 =

2. С началник отдел VI-Б. Той заяви, че писмата, които се предвиждат да бъдат използувани, могат да бъдат изготвени. Има възражения по някои моменти, дадени обяснения.

3. С началник отдел I-ви. По принцип не възразява против провеждането на мероприятието. Има възражения по някои от дейностите, които ще бъдат предмет на обсъждането.

Изхождайки от горното,

П Р Е Д Л А Г А М:

Мероприятие "БОСФОР" да се проведе по следния начин:

1. Анонимното писмо да се изготви на турски език от отдел VI-Б, а се напише на ръка с печатни букви от др.Филипов от Служба 7.

Отг: - Ковачев-Сийчков

2. Писмата до 6-те души да се изготвят, напишат на машина и адресират до адресантите от отдел VI-Б.

Отг: - Ковачев-Сийчков

3. Пистолета да бъде марка "Валтер" - 7/65. Да се вземе от склада на Управление I, или ако няма- от склада на КДС.

Да се поставят 14 патрона, които да бъдат от чуждестранен произход /от конфискуваните/, за да не може да се разкрие наш произход на материалите,от които са произведени при евентуален химически анализ.

Със същата цел, смазката на пистолета, до колкото трябва да има такава ще бъде от чужд произход.

Отг: - Белев

4. Контейнера в който ще бъдат поставени пистолета, патроните и 6-те писма - някаква металическа кутия, да бъде подбран от резидентурата в Истанбул.

Отг: - резидента Шийев

203

= 3 =

5. Изпращането на анонимното писмо да бъде осъществено от резидентурата в Истанбул.

Отг: - резидента Мишев

6. Контейнера с материалите - пистолетът, патроните и 6-те писма да бъдат поставени в предварително подбран и оборудван тайник от резидентурата в Истанбул.

Отг: - резидента Мишев

_____1968 год.
С о ф и я
2 екз./ЛБ

ПРЕДЛАГА
НАЧАЛНИК СЛУЖБА 7
Полковник: Ковачев

СЪГЛАСЕН
ЗАМ.Н-К УПРАВЛЕНИЕ I КДС
Полковник:_____

3614

Строго секретно
Екз.№ 1

257

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Б Е Л Е Ж К И

от отдел VIII във връзка със справката-анализ по ДВ "Реформатори".

1. Едва ли ще бъде оперативно целесъобразно и финансово оправдано създаването на отделна група от оперативни работници към I отдел с цел да ръководи работата по "Реформатори".

Още по-неоправдано ще бъде привличането към тази група на хонорувани сътрудници - икономисти, социолози и пр.

От една страна осъществяването на подобна идея е проблематично, дори практически невъзможно, а от друга - съществува реална опасност отдел I да се заеме с изпълнение на несвойствени нему задачи, които следва да се изпълняват от други служби.

2. Създаването на такава група изисква предварителното изясняване на един принципен въпрос за ролята и мястото на отдел VIII в планирането и провеждането на активните мероприятия за политическо въздействие.

3. Взаимодействието и съвместната работа между отдел I и отдел VIII по тази линия е абсолютно необходимо условие за цялостното изпълнение на поставените ни задачи по Турция.

4. Изземването на някои основни функции на отдел VIII - планиране и координиране на всички активни мероприятия за влияние, ще доведе до стесняване на неговата дейност, до неговото обезличаване.

208/0122

136

5. Не е правилно да се прави разлика между мероприятия за политическо влияние и активни мероприятия и да се счита, че разработката и провеждането на първия род мероприятия са от компетенция само на линейния отдел, а вторите – от отдела за активните мероприятия. В практиката на съветските другари съществува едно единно понятие – активни мероприятия за политическо влияние и дезинформация.

Всякакво разделяне на тази разузнавателна дейност по признаците кой изпълнява мероприятието и с какви средства, е не точно и в крайна сметка не ще способствува за нейното подобряване и канализиране.

По същество службата, която със заповед е натоварена да планира, координира и ръководи провеждането на всички голями активни мероприятия, на практика не е в състояние да изпълнява тези задачи.

7.8. 1968 г.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VIII:
Полковник

Строго секретно
Екз.№ 2

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М Н Е Н И Е

на отдел VIII

От нивото на подготовката, знанията и умението на ръководния състав (от зам.-началник на отдел и нагоре) зависят до голяма степен резултатите от разузнавателната работа. Този състав е не само гръбнака на ръководящия, но и на изпълнителския апарат на управлението.

От друга страна, както на офицерския кадър в МНО се дава възможност да завършва висши военни академии, за да получат квалификация и умение да командуват по-големи единици, така и за ръководния състав на разузнаването е крайно необходимо една преподготовка с оглед повишаване на неговото теоретическо и практическо умение да ръководи разузнавателни поделения тук и зад граница, при сегашната сложна международна обстановка.

Във връзка с горното считам за целесъобразно да се направи следното:

1. Да се сформира специален курс за преподготовка на ръководния състав в СССР, в продължение на 6 месеца, по специална програма.

Курсът да минава на високо теоретическо и практическо равнище във всички области на разузнавателната работа, така че след завършването му хората да бъдат подготвени да ръководят умело отдели в Центъра и резидентури зад граница.

По-конкретно програмата за подготовка да обхваща следните направления:

А. Агентурно-оперативни въпроси

а/ Агентурно-оперативната работа в Центъра и зад граница

Из архивите на ДС

336

на сегашния етап на политическата и оперативна обстановка в света и по-конкретно в интересуващите нашето разузнаване страни.

Някои социални, политически и психологически проблеми в работата с агентурата и ДВ.

б/ Информационната работа - зад граница и Центъра.

в/ Активните мероприятия за политическо влияние и дезинформация в разузнаването.

г/ Техническите средства в помощ на разузнаването.

Б. Организационно-административни въпроси:

а/ Научна организация на управлението въобще и в частност в разузнаването.

б/ Особености в организация на работата в Центъра и зад граница.

2. В края на курса, в продължение на 1 или 2 седмици, да се дава възможност на курсистите и особено тези, които ръководят определени звена, да поработят заедно със съответните служби и отдели на КГБ и обменят опит със съветските другари по конкретни страни, отделни разработки и мероприятия.

3. Освен курса за преподготовка по чисто разузнавателните проблеми квалификацията на ръководния състав трябва да върви и в следните две направления:

А. В политическо отношение

а/ Да се държат в течение на основните политически, идеологически и икономически събития в света и особено такива, които засягат пряко нашата страна, респективно нашето разузнаване (проблемите на Турция, Гърция, Близкия изток, борбата срещу идеологическата диверсия на противника и пр.)

Из архивите на ДС

~~19~~
19

За това могат да се използуват: специалния курс за преподготовка, сега действуващите семинари за ръководния състав, издаване на специални материали, организиране на други семинари, конференции, съвещания и пр. в системата на КДС, към някои други учреждения, като М-во на външните работи, БАН и пр.

б/ Включване на работниците в някакви дейности, които да предполагат и да задължават да се четат материали, които отразяват международните и вътрешни събития (да се подготвят доклади за конференции, съвещания, за използуване от по-горното ръководство и пр.) т.е. непосредствената им работа да има отношение към политически, икономически и др.въпроси.

Б. Даване специална подготовка и профил на ръководните кадри.

Всеки ръководен работник трябва за определен период от време (2-5 години) да стане специалист по определена страна, направление или по група такива. Напр.специалист по Турция, по Гърция, по арабските страни, по икономически проблеми, по центровете за идеологическа диверсия на противника и пр.

За тази цел е необходимо включването на хората в дейността на такива учреждения, институти и организации в системата на КДС или извън него, които се занимават най-квалифицирано и най-задълбочено със съответните страни и проблеми. Задачата е не само да се използуват информацията, с която разполагат тези институти, но и самите да се изграждат като специалисти, не по-малко компетентни от специалистите в съответните учреждения.

4. На ръководния кадър да се дава по-голяма възможност за редовен обмен на опит със съответните отдели и служби на разузнавателните управления на Полша, Унгария и ГДР.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VIII:
Полковник

8.X.1968 г.
София

Отп.в 2 екз.
НХ/891
Екз.№ 1 - отдел „Кадри"

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

17

Строго секретно
Екз.№ 1

УТВЪРЖДАВАМ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА К Д С:
Ген.-лейт._____
_____1968 година
С о ф и я

П Р Е Д Л О Ж Е Н И Е

Относно: Някои мероприятия за задълбочаване и активизиране на нашата външнополитическа пропаганда и въздействие.

Разширяване мащабите на пропагандно-подривната работа против нашата страна и наличните данни във връзка с това показват съществуването в редица западноевропейски страни, като ГФР, Австрия, Франция, Англия и пр. на трайно изграден апарат за такава дейност. Териториите на тези и други страни се използуват и като база за работа на американските служби, за пропагандно-подривни акции, които са тясно свързани с различните разузнавателни централи.

С оглед нашата пропагандна дейност да изпълнява още по-успешно собствените си задачи и да може своевременно да долавя и реагира на вражеските мероприятия на психологическата война, умѐстно е да се проведат следните организационни и други мероприятия:

18

I. Дейност на други институти и ведомства

1. Под ръководството на М-во на външните работи докрая на 1968 година да се проведе съвещание по въпросите на външно-политическата, икономическа, културна и туристическа пропаганда.

В работата на съвещанието да вземат участие ведомствата имащи конкретно или ръководно отношение към тези въпроси.

Във връзка със съвещанието да се създаде работна група от 5-7 души, която в срок от 3 месеца след завършване на същото, да излезе пред ЦК на БКП със заключение и предложения по въпросите на нашата задгранична политическа и културна пропаганда.

2. Съвместно със заинтересованите ведомства да се обсъди въпроса за концентриране нашите пропагандни усилия към няколко основни страни или райони и там да се положат максимални усилия за укрепване и задълбочаване на нашето политическо, културно и пр. влияние. В тази връзка интерес представляват нашите съседи на Балканите, арабските страни и някои други, към които имаме по-сериозни икономически интереси.

В Западна Европа нашата пропаганда да се специализира предимно като културна и туристическа. Като основни нейни обекти да се определят тези, към които са насочени нашите търговски и туристически интереси. От капиталистическите страни това могат да бъдат например ГФР, Австрия, Франция, Англия и някои от скандинавските страни.

В държавите, които ще станат основни обекти на нашата пропагандна дейност да се изградят информационно-пропагандни служби или центрове (концентрирани около пресслужбите на посолствата) годни да провеждат възложената им дейност.

3. Опитът показва, че Запада системно използува разширяващия се културен обмен с нашите страни за целите на идеологическата диверсия (Чехословакия, Полша и пр.). В Австрия

например биват канени граждани на социалистическите страни работещи изключително в областта на обществените науки или литературата и изкуството и които повлияни в някаква степен от буржоазната или социалдемократическата идеология, стават нейни по-нататъшни разпространители (Чехословакия и пр.).

Във връзка с това е целесъобразно заинтересованите ведомства да направят преоценка на съществуващите програми за културен и научен обмен със Западните страни. За в бъдеще да се обърне по-голямо внимание на изпращането на наши студенти, научни работници и други специалисти от областта на частните науки. Същевременно внимателно да се преценяват политическата устойчивост и конкретна научна подготовка на кандидатите за посещения от сферата на социологията, философията, икономиката и литературата.

4. С цел да допринесе за разширяване на базата за сериозни изследвания на интересуващи ни външнополитически въпроси, да се изгради на обществени начала "Дружество за външна политика и международни отношения".

Научната дейност на дружеството да се извършва в тясна връзка с Института по въпросите на външната политика към М-во на външните работи, катедрите при БАН, някои висши учебни заведения и пр.

Под формата на научни контакти, дружеството да установи връзки с организации и институти за изучаване на социалистическите страни в Западна Германия, Австрия, Франция и пр..

Дружеството да поеме и издаването на набелязаното списание по въпросите на външната политика.

5. Да се създадат нови организационни форми за политически, културен, научен и др.контакти с лица в останалите балкански и други страни. Те да се използуват за разширяване на

нашето политическо, културно и пр. въздействие.

Към Комитета за солидарност със страните на Азия и Африка да се създадат няколко обединения на "приятелите на . . . . . ." (Сирия, ОАР ш пр.) например. В тях да се концентрират лицата били на работа в тези страни (дипломати, журналисти, инженери, лекари и пр.) и разполагащи със знания, които представляват интерес за различните ведомства у нас.

Да се потърсят и нови подходящи форми за работа със съществуващите в някои страни дружества за приятелство в съответните страни с България (пример - Австрийско-българско дружество във Виена.) Те да се наблюдават системно и да им се оказва помощ.

Различните български дружества в чужбина (като градинарски в ЧССР, Австрия и др.) също да се имат предвид и чрез тях да се засили контакта с българската емиграция, да се търсят пътища за информация и когато може за пропаганда.

6. На създадената научна основа и съгласувано да се започне или разшири задълбоченото научно изучаване на няколко основни проблема от особено значение.

Такива могат да бъдат:

а/ Развитие на турско-гръцките отношения.

Стари и нови спорни проблеми - Кипър, малцинствата (Истанбул и Западна Тракия), Додеканезките острови и пр..

Възможности и трудности за разрешаването им.

б/ Националния въпрос в Турция.

- кюрди, араби, арменци и въпроса за отношенията със съответните съседни страни.

Отношенията между Турция и САЩ по тези въпроси.

в/ Пантюркистките настроения в Турция и въпроса за турското население у нас.

Из архивите на ДС

г/ Отношенията между Турция и САЩ.
Тенденции и перспективи за анти-НАТО и САЩ настроения.
(същия въпрос за Гърция)

д/ Въпроса за съществуването на военнополитическите блокове НАТО и СЕАТО в нашия географски район и за излизането на Турция и Гърция (от НАТО).
Обществени сили и методи на работа.

е/ Роля и значение на Македонския въпрос на Балканите понастоящем и въпроса за възможни нови политически решения.

ж/ Националистически и центробежни тенденции в Югославия и възможността да се стигне до разпадане на политическото, икономическо и културно единство на страната.

з/ Тенденции и насоки на политическото и икономическо развитие в ОАР и Сирия и отношения с основните капиталистически страни.

и/ Ролята на Социалистическия интернационал в политическите акции против социалистическите страни и специално против НРБ.

к/ Използуване на ционистки католически организации за пропагандно-подривни политически действия против нашата страна.

л/ Студентските вълнения в света.

Да се разреши разработката на тези въпроси да става и като научни работи - дисертации и пр., когато това се налага.

Да се организира системно и актуално проучване състоянието на германския въпрос, с оглед неговата роля за Европа и неизбежното му отражение върху пропагандните ходове особено на ГФР, а отчасти и на Австрия.

Из архивите на ДС

343

7. Във връзка с възстановяване на международна основа на историческата правда за Македония да се пристъпи чрез използуване на подходящи средства към публикуване на Запад на стари и по-нови произведения на чужди историци, слависти и публицисти, в които се застъпва нашата теза по въпроса.

Академията на науките да активизира контактите си със славистите в Европа и издири тия които застъпват правилни становища.

II. Организационни мероприятия на КДС

1. Към Управление I-КДС (най-целесъобразно към отдел VIII) да се създаде група по въпросите на вражеската идеологическа диверсия, която:

- своевременно да събира и системно да анализира данните за организациите, формите, методите и мащабите на империалистическата идеологическа диверсия против нашата страна;

- да излиза с предложения за мерки, както срещу отделни ходове на западните пропагандно-подривни централи, така и за по-дълготрайни мероприятия против тях.

Групата да работи в непосредствена функционална връзка с ЦИАС, информационните отдели и служби на I, II и VI управления.

2. Да бъдат изпратени в резидентурата в ГФР, Австрия, Англия и Франция под съответни прикрития (по печата, културните въпроси и пр.) подходящи о.р. за работа по въпросите на подривната пропаганда срещу нас.

Не по-късно от една година след започването на работа, съответния о.р. да представи подробен и аргументиран доклад с предложения за проникване в пропагандно-подривните централи, за компрометиране на отделни сътрудници или звена от техния

апарат и за парализиране дейността им.

3. С оглед набиране на първоначални и изходни данни за дейността на вражеските централи за психологическа война в ГФР, Франция и Англия, да се изпратят за по два месеца 2 о.р.запознати с въпросите на подривната пропаганда и ползващи съответния език. Като най-подходящо прикритие да се използува легендирането им като работници по линия на печата и културните въпроси.

4. Да се вземат на разработка институтите, организациите и ведомствата в Западна Германия, Австрия, Франция и Англия, занимаващи се с антикомунистическа и антибългарска пропаганда.

5. Да се подготви и маршрутира подходяща агентура на поделенията на КДС със задача и възможности да проникне в средите на учрежденията занимаващи се с подривна пропаганда.

Такава агентура да се даде като правило на връзка с о.р. работещи в съответните резидентури по въпросите на идеологическата диверсия и пропагандно-подривна дейност.

6. На резидентурите да се изпрати (до края на 1968 г.) справка по въпросите на вражеската подривна пропаганда и произтичащите от това задачи с оглед разработване и включване на конкретни мероприятия в плана за оперативната работа през 1969 година.

ПРЕДЛАГА,
Н-К I УПРАВЛЕНИЕ-КДС:
Полковник
София, 9.X 1968 г.

СЪГЛАСЕН,
ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ-КДС:
Ген.-лейт.
София, 9.10. 1968 г.

Отп.в 2 екз.
НХ/892

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

2
1

Строго секретно!
Екз.№ 1

1116 29 Г 9

Д О К Л А Д

ОТНОСНО: Работата на Управление I-КДС през 1968 година.

I.

Разузнавателното управление при КДС през 1968 година работи при усложнена международна обстановка в главните разработвани от нас райони и страни - Балканите, Близкия Изток и Средна Европа.

В Гърция хунтата, с помощта на САЩ, укрепи своите позиции, засили репресивните мерки и нанесе сериозен удар върху демократичните и прогресивни сили, задели значителни средства и проведе редица мероприятия за укрепване на контраразузнавателните си органи. Правителството на ПАПАДОПУЛОС положи усилия за преодоляване на външно-политическата изолация на страната, за решаване на кипърския въпрос в интерес на НАТО, за подобряване на отношенията с Турция и "нормализиране" тези със социалистическите страни.

Правителството на ДЕМИРЕЛ стабилизира до известна степен вътрешното и икономическо положение на Турция, независимо от съществуващите противоречия между Партията на справедливостта, армията и опозиционните партии. Това даде възможност на турската реакция да предприеме по-решителни действия за ограничаване възможностите на демократичните и прогресивни сили за активна дейност, да провежда мероприятия, и то не без успех,

Из архивите на ДС

за разлагане на демократичните и прогресивни организации, в това число Турската работническа партия. Партията на справедливостта на последния конгрес има смелостта да приеме резолюция за реабилитиране на дейците на бившата Демократическа партия. Контраразузнавателните органи на Турция проведоха мероприятия за подобряване организацията и методите на своята работа срещу нашите страни. Трябва определено да кажем, че Турция провежда външната си политика в интерес на САЩ и НАТО. "Подобряването" на отношенията й с нашите страни е подчинено на тази главна насоченост.

Турция и Гърция провеждат мероприятия за разрешаване на кипърския въпрос в интерес на НАТО, въпреки противоречията между двете страни.

Кризата в Близкия Изток не бе разрешена и крие в себе си опасности за възникване на остър конфликт. Изострящите се противоречия между самите арабски страни позволява на САЩ и Израел да бъдат по-арогантни и твърди в действията и исканията си. Вътрешните противоречия в някои арабски страни(ОАР, Сирия, Алжир, Ирак) се изострят и не позволяват да се стабилизира политическото и икономическото им положение.

Важен фактор за положението на Балканите и Близкия Изток е и засиления интерес, а в известен смисъл и натиск, на САЩ и ГФР в тези райони на света.

Чехословашките събития и неправилното становище на някои партии в Турция, Гърция и Западна Европа(в това число и някои комунистически и работнически партии), макар и временно, успяха да създадат известни настроения и обстановка, които отблъснаха една част от контингента и намалиха възможностите за контакт на нашите оперативни работници зад граница с интересуващите ни лица. В тази връзка трябва да кажем, че макар и за кратко време една част от нашата агентура и доверителни връзки, предимно в западните страни, прояви колебание в работата и отношенията си с нас. Отрицателна роля изиграха и декларацията на югославското правителство за гарантиране на границите на Гърция и Италия и поведението на по-голяма част от дипломатическия чехословашки корпус.

43

Активната политика на нашата страна на Балканите и Близкия Изток, посещението на др. Т.ЖИВКОВ в Турция, на редица правителствени и партийни делегации в Турция и арабските страни, изиграха значителна роля за разширяване на контактите с интересуващите ни среди, за създаване на полезни връзки с влиятелни правителствени и партийни деятели. Благоприятни условия за нашата работа създаде и отрицателното и враждебно отношение на хунтата към гръцката емиграция, намираща се в Западна Европа.

Разширяването на търговските, икономически и научни връзки на нашата страна с редица западни капиталистически страни създаде благоприятна обстановка за работа по линия на научно-техническото разузнаване.

Проведеният фестивал в София и редица други международни конференции, симпозиуми и други проявления помогнаха на Управлението да се създадат полезни връзки и контакти.

Разузнавателното управление, изхождайки от главните насоки на външната политика на Партията и Правителството и договорките със съветските другари, през годината работи по следните основни задачи:

1. Работа срещу Турция и Гърция.
2. Работа по страните от Близкия Изток.
3. Научно-техническо разузнаване.
4. Работа по САЩ, ГФР и НАТО и по-специално тяхната политика по отношение на Балканите.
5. Проникване в чуждите разузнавателни и контраразузнавателни органи и опазване на нашата колония зад граница.

Главна задача пред Разузнавателното управление бе и провеждане на активни политически мероприятия, с цел оказване на политическо влияние и помощ на прогресивните и демократични сили в главните разработвани от нас страни, компрометиране на вътрешната и външна политика на реакционните правителства на Турция и Гърция и тази на САЩ на Балканите и Близкия Изток.

Отпочната бе работа по организиране на икономическо разузнаване.

Из архивите на ДС
348

например от получената информация от резидентурите в Турция, ГФР и Италия общо 118 информации са използувани за информиране на по-висши инстанции само 4. Значително изоставаме във въвеждането на по-голяма техника в информационната работа на тези два отдела, който въпрос ще се обсъди от ръководството на Управлението.

СЪТРУДНИЧЕСТВОТО С БРАТСКИТЕ РАЗВЕДКИ

И през 1968 г. продължи сътрудничеството с братските разведки както по обмена на информации, така и по редица агентурно-оперативни въпроси. Особено ценно и постоянно е сътрудничеството ни с ПГУ - КГБ, от където получаваме ценна помощ. С останалите братски разведки обаче контактите са недостатъчни.

III. АКТИВНИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ В РАБОТАТА НА УПРАВЛЕНИЕТО ПРЕЗ ГОДИНАТА

Дейността на Управлението през годината по оказване на политическо влияние зад граница е била свързана тясно с политическите, икономически и други мероприятия на Партията и Правителството, провеждани в областта на външната политика и международни връзки.

Дейността на отдел VIII е имала широк диапазон, но и тук централно място са заемали въпросите, свързани с подпомагане политиката на нашата страна по отношение на Турция и Гърция. Проведените активни мероприятия са били насочени за оказване на положително влияние за развитие на добросъседски отношения с тези страни, за изостряне и задълбочаване на антиамериканските настроения в тези страни, за подпомагане въпроса с консолидиране на демократичните и прогресивни сили в страните, за провеждане на национална външна политика и накрая мероприятия, насочени към влошаване на отношенията между самите две страни, което ще бъде от голямо значение за разстройване дей-

Из архивите на ДС
349

ността на Югоизточното крило на НАТО. Тук могат да се посочат проведените активни мероприятия "КОШМАР 1-2", "ДОЙРАН","ТРЕВОГА", "ЗЛОБА 1-2", работата с "РЕФОРМАТОРИ" по линия на Турция, активното използуване на някои агенти на Управлението, като "ЖУРНАЛИСТ", "СТЕФАН", "АДВОКАТ" и др.

Трябва да отчетем сравнително слабата работа на Управлението в другото основно направление - арабския свят, а именно провеждането на активни мероприятия по линия на арабските страни, насочени към тяхното по-нататъшно откъсване от влиянието на западните страни, към по-нататъшното задълбочаване противоречията им с Израел и накрая към укрепване на нашето влияние в тези страни. Работата е все още в процес на натрупване материали и подготовка на такива мероприятия.

Проведените мероприятия по линия на военната дезинформация, като "СВЕТКАВИЦА"(свързано с учението Родопи), "ОАЗИСИ" , "РОЗА", "УРАГАН" и др. дадоха положителни резултати за въвеждането в заблуждение противниковите разузнавания по някои въпроси, свързани с боеспособността, дислокацията, координацията на българската народна армия. При провеждането на тези мероприятия са използувани възможностите на II, III Управления на КДС и Министерството на народната отбрана.

Внимание е отделило Управлението и за провеждането на мероприятия, насочени към подпомагане на икономическите интереси на нашата страна и използуване на икономическите проблеми за оказване на политическо въздействие в интересуващо ни направление. В това отношение следва да се посочат мероприятията "МИСКЕТ" , "КОСМОС" , "ДЕМОН" , "ЕКСПРЕС" и др., които улесниха сключването на някои търговски сделки от една страна и от друга допринесоха за засилване противоречията между Турция и Гърция, както по някои икономически, така и по политически въпроси.

Сравнително по-слаба е работата на Управлението по оперативното направление, целящо да въведе в заблуждение чуждите контраразузнавателни органи и създаване значително по-

Из архивите на ДС
350

благоприятна обстановка за извършване на нашата разузнавателна работа в тези страни. Известни успехи в това направление има постигнати по линия на Турция, където водим една оперативна игра. По линия на вражеската емиграция се проведоха също няколко активни мероприятия и се работи по използуването на изселническия въпрос с Турция за провеждане на серия от активни мероприятия.

Оценявайки работата на Управлението по линия на активните мероприятия можем да кажем, че са постигнати значителни успехи в сравнение с миналите години. Независимо от това съществуват редица слабости, които ще следва да се отстранят в бъдещата ни дейност. Така например:

- Все още усилията на Управлението не са насочени към организирането и провеждането на активни мероприятия за политическо, икономическо и др. въздействие от по-големи мащаби и по-трайни по тяхното провеждане, което ще доведе и до по-ефикасни и положителни резултати. Малкият опит по линия на Турция потвърждава това.

Усилия в това отношение следва да се положат както от Центъра, така и от резидентурите зад граница.

Много от нашите активни мероприятия са с голям ефект, но откъслечни, единични. Необходимо е да се определят точно обектите, проблемите и целта; да се сведе тяхното число до ниво(степен), позволяваща на наличния състав да изпълнява последователно, системно, целенасочено различни мероприятия от разни ъгли, но в определената политическа прицелна точка, за да може накрая да имаме за последствие дълбоки и трайни политически изменения в определения обект.

- Недостатъчна е координацията и взаимодействието с другите поделения на КДС, с братските органи, с други наши ведомства и организации, имащи възможност за работа по линия на активните мероприятия.

- Слаба е документацията на отдела, занимаващ се с активните мероприятия, което ще бъде от решаващо значение за

Из архивите на ДС
351

подобряване на работата. Необходимо е да се обсъдят и въведат редица нововъведения, които ще доведат до значително подобрение в натрупването на материали, до улесняване на тяхното намиране и използуване.

В събирането на необходимата документация ще следва да се активизират и нашите резидентури зад граница.

- Все още някои направления в работата на Управлението по линия на активните мероприятия не са получили своето пълно развитие, какъвто е случая с оперативното и икономическо направление. Така стои въпроса за провеждането на активни мероприятия за противодействие на идеологическата диверсия, провеждана от империалистическите страни.

Особено внимание заслужава оперативното направление при провеждането на активни мероприятия в разузнаваните страни, понеже резултатите от тях ще дадат пряко, непосредствено влияние върху агентурно-оперативната обстановка и ще облекчи провеждането на цялостната наша разузнавателна работа както по направления, така също и по отношение на отделно взети разузнавани от нас страни.

Накрая следва да се отбележи, че ще трябва още по-тясно да се свърже работата на Управлението по линия на активните мероприятия в бъдеще с конкретните мероприятия, провеждани от ЦК на БКП и Правителството в областта на външната политика и международните връзки, за да можем по-пълно да изпълним своя дълг в това направление.

V.

Завършвайки доклада по четирите основни раздела трябва да се каже, че пред Ръководството на Управлението, което се е стремяло колективно да решава всички въпроси, стоят за разрешаване още редица големи и конкретни въпроси. Някои от тези проблеми са следните:

Из архивите на ДС

използуват постиженията на техниката.

VII.

Изхождайки от политиката на нашата страна на Балканите и Близкия Изток и значението на тези райони, базата и възможностите, с които разполага Разузнавателното управление, считаме, че не е необходимо изменение в главните насоки на разузнавателната работа през следващите четири-пет години, задачите на която могат да се определят както следва:

А.

1. Вътрешната и външна политика на Турция и Гърция и икономическото положение на тези страни.

2. Политиката на Турция и Гърция към НРБългария и другите социалистически страни и отношението на главните империалистически държави към тази политика.

3. Политиката на главните империалистически държави и на първо място - САЩ и ГФР, към Турция, Гърция и Кипър.

4. Състояние и планове на Югоизточното крило на НАТО и политиката на страните-членки на НАТО за неговото укрепване.

5. Вътрешната и външна политика и икономическо положение на арабските и страните от Близкия Изток (ОАР, Алжир, Сирия, Ирак, Ливан и Израел).

6. Политиката на главните империалистически държави по отношение на арабските и страните от Близкия Изток.

7. Политиката на главните империалистически държави по отношение на социалистическите страни, с цел разбиване единството между тях и откъсване на някои от тях от СССР.

8. Набиране на научно-техническа информация, интересуваща нашата страна.

9. Икономически проблеми и възможности за наше

Из архивите на ДС
353

проникване в страни, към които НР България проявява икономически и търговски интереси.

Б.

1. Провеждане на мероприятия за обединяване на прогресивните и демократични сили в Турция, в единен фронт, с цел постепенното откъсване на Турция от НАТО.

2. Провеждане на мероприятия за разобличаване на военната хунта в Гърция и обединяване на прогресивните и демократични сили, с цел установяване на демократичен режим в тази страна.

3. Провеждане на мероприятия за поддържане на постоянно напрежение и изостряне на противоречията между Турция и Гърция.

4. Провеждане на мероприятия за консолидиране на прогресивните сили в арабските страни и установяване в някои от тях на действителни прогресивни режими.

5. Провеждане на мероприятия за компрометиране на политиката на главните империалистически държави, по-специално на САЩ и ГФР по отношение на арабските страни.

В.

1. Разкриване агентурата на вражеските разузнавателни органи.

2. Изучаване на вражеските и емигрантски централи и организации, провеждащи дейност срещу нашата страна.

3. Провеждане на мероприятия за разлагане на вражеската емиграция и проникване в емигрантските и други централи и организации на капиталистическите разузнавания.

4. Провеждане на мероприятия за опазване на нашата колония зад граница от капиталистическите разузнавания и контраразузнавания.

41
40

Г.

1. Вербовка на нова ценна агентура в обектите на проникване.

2. Укрепване и разширяване възможностите на наличната агентура.

3. Проверка на наличната агентура.

4. Подобряване и усъвършенствуване на връзката с агентурата.

5. Внедряване на техника в работата на Управлението и особено във връзката с агентурата.

10.12. 1968 година
София

НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ I-КДС,
Полковник

ЙТ/VI-2400
3 екз.
екз 1 - К дело
екз 2 и 3 унищожени с протокол
№ 19

Строго секретно!
Екз. № 1 3

УТВЪРЖДАВАМ,
Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-КДС
Полковник:_____
_____ 1968 год.
С О Ф И Я

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

За работата на отдел XII-ти при
Управление I-КДС през 1969 год.

Отдел XII-ти при Управление I-КДС работи по три основни направления:

1. Подготовка и провеждане на специални (остри) мероприятия на противникова територия.

2. Разработка на лица зад граница, провеждащи вражеска дейност срещу нашата страна, с цел париране дейността им.

3. Разработка на "Специалните войски на САЩ в ГФР, Турция и Гърция.

НАПРАВЛЕНИЕ "СПЕЦИАЛНИ (ОСТРИ) МЕРОПРИЯТИЯ"

А. По линия на Турция

По линия на Турция са обособени 3 сектора за подготовка и провеждане на специални мероприятия:

1. Американо-турски отношения - "ХИЩНИЦИ"
2. Турско-гръцки отношения - "ТРОЯ"
3. Вътрешно-политически противоречия - "ХАЙЪРСЪЗИ"

34
2

Сектор "Американо-турски отношения"

По този сектор пред отдела стоят следните основни задачи за разрешение:

1. Подготовка и провеждане на специални мероприятия с цел засилване отрицателната реакция сред някои слоеве на турската общественост по отношение на САЩ, отношенията между Турция и САЩ и присъствието на американците и тяхните институти в Турция.

2. Подготовка и провеждане на специални мероприятия за създаване на противоречия между САЩ и Турция и за засилване на съще ствуващите такива.

3. Подготовка и провеждане на специални мероприятия с цел стимулиране дейността на антиамерикански настроените сили сред турската общественост против САЩ.

За разрешаване на горните задачи през 1969 година ще бъдат проведени следните мероприятия:

1. Ще продължи установяването и изучаването на всички по-важни американски учреждения, организации и институти в Турция.

Срок: Постоянен
Отг. Рисин, Филипов, резидентурата

2. Ще бъде обсъдено с ръководството на отдел I-ви при Управлението, коя агентура на турска територия би могла да бъде насочена към изучение и наблюдение на някои американски учреждения, институти и организации в Турция и на пригодната такава ще бъдат дадени такива задачи.

Срок: 31.V.1969 год.
Отг. Ковачев

3. Ще бъде придобит един агент на наша територия с качества и възможности за изпращане в коминдировка под "чужд флаг" за изпълнение на наши задачи на турска територия.

Срок: 1.IX.1969 год.
Отг. Филипов

4. Ще бъде окончателно подготвено и предложена за провеждане специално мероприятие по отношение на сградата на поделение на "Туслог", което се намира на ул. Байъндър 81 в град Анкара.

Срок: 30.VI.969г.
Отг. Рисин

5. Ще бъде издирен и изучен подходящ кандидат за вербовка из средите на чуждестранните студенти у нас, които периодически пътуват през Турция с цел вербовка и използуване за разрешение на наши задачи.

Срок: 30.XI.1969г.
Отг. Филипов

Сектор "Турско-гръцки отношения" - "ТРОЯ"

По този сектор пред отдела стоят следните основни задачи:

1. Подготовка и провеждане на специални мероприятия, с цел засилване противоречията между Турция и Гърция.

2. Подготовка и провеждане на специални мероприятия с цел поддържане напрежението по отношение на гръцкото малцинство, което да дава отрицателно влияние върху взаимоотношенията между двете страни и усложнения в НАТО.

За разрешаване на горните задачи през 1969 година ще бъдат проведени следните мероприятия:

1. Ще продължи изучаването на всички по-важни гръцки обекти на турска територия.

Срок: постоянен
Отг. Рисин, резидентурата

2. Ще бъдат обсъдени възможностите с отдел II-ри за командировка на някои подходящи агенти от резидентурите в Гърция и Кипър-в Турция за изучаване на интересуващите ни обекти.

Срок: 1.II.969г.
Отг. Ковачев

36
4

3. Ще бъде придобит един агент на наша територия с качества и възможности за командировка "под чужд флаг" в Турция за изпълнение на наши задачи.

Срок: 1 IX 1969г.
Отг. Русин

4. Ще бъде основно изучена една гръцка църква в Истанбул с цел подготовка за провеждане на специално мероприятие по отношение на нея.

Срок: 30 X 969г.
Отг. Русин, Резидентурата

5. Ще бъде основно изучена гръцката ПАТРИАРШИЯ в Истанбул, с цел създаване условия и възможности за провеждане на специално мероприятие за оскверняването или уязвяването й. За целта ще бъдат изяснени възможностите на агентите "СПИРО" и "ФРАНК(от резидентурата ни в Кайро и на агент "НИКО" от резидентурата в Атина и някои други агенти от резидентурата в Кипър.

Срок: 30.XII.969г.
Отг. Ковачев, Русин

Сектор "Вътрешно-политически противоречия"-
"ХАЙРСЪЗИ"

По този сектор пред отдела стоят следните основни задачи за разрешение:

1. Подготовка и провеждане на специални мероприятия за компрометиране на реакционните сили в страната.

2. Подготовка и провеждане на специално мероприятие за създаване на противоречия и засилване на съществуващите между различните реакционни политически партии.

3. Подготовка и провеждане на специални мероприятия за създаване на противоречия и засилване на съществуващите такива между различните групировки в самите реакционни партии.

4. Подготовка и провеждане на специални мероприятия за сѣ създаване на противоречия и засилване на съществуващите такива

37
5

между армията и различните политически партии и групировки.

5. Подготовка и провеждане на специални мероприятия за създаване на противоречия и засилване на съществуващите такива между отделните групировки в турската армия.

За разрешаване на горните задачи през 1969 година ще бъдат проведени следните мероприятия:

1. Ще продължи установяването и изучаването на всички по-важни обекти от сектора - местонахождения на ръководните органи на партиите, на редакциите на вестници и списания, на разни обществени организации, изучаване на различни политически, военни, държавни, обществени и културни и други дейци, депутати, журналисти и пр.

Срок: постоянен
Отг. Велев - Резидентурата

2. Придобиване на един агент на наша територия с качества и възможности за командировка в Турция "под чужд флаг" за изпълнение на наши задачи.

Срок: 1.IV.969г.
Отг. Велев

3. Подготовка за извеждане на постоянно оседание съвместно с отдел I-ви във връзка с изселването, на агент "ВИДЕНОВ".

Срок: 1.IV.969г.
Отг. Велев

4. Подготовка за извеждане на временно оседание (командировка) в Турция под формата на гостуване, на агент "ХРИСТОВ" за изучаване на интересуващи ни лица и обекти.

Срок: 1.IV.969г.
Отг. Велев

5. Подготовка за извеждане на временно оседание в Турция, под формата на гостуване на агент "АЛТЪНОВ" за изучаване на интересуващи ни лица и обекти.

Срок: 1.IV.969г.
Отг. Велев

38
6

Б. По линия на Гърция

По линия на Гърция са обособени 3 сектора за подготовка и провеждане на специални мероприятия:

1. Американо-гръцки отношения - "ЯСТРЕБИ"
2. Гръцко-турски отношения - "ДЕРВИШИ"
3. Вътрешно-политически противоречия - "ЛИДЕРИ"

Сектор "Американо-гръцки отношения"

По този сектор пред отдела стоят следните основни задачи за разрешение:

1. Подготовка и провеждане на специални мероприятия за засилване отрицателната реакция сред гръцките обществени среди по отношение на САЩ, отношенията между Гърция и САЩ и присъствието на американците в Гърция.

2. Подготовка и провеждане на специални мероприятия за създаване на противоречия между САЩ и Гърция за засилване на съществуващите такива.

3. Подготовка и провеждане на специални мероприятия за стимулиране съпротивителната дейност на антиамерикански настроените сили сред гръцката общественост против САЩ.

За разрешение на горните задачи през 1969 година ще бъдат проведени следните мероприятия:

1. Ще продължи установяването и изучаването на всички по-важни американски учреждения, организации и институти в Гърция с възможностите на резидентурата в Атина и от Ц.

Срок: постоянен
Отг. Сарафов - Новев

2. Ще бъдат обсъдени с началник отдел X-ти техните възможности за изучаване и наблюдение на интересуващите ни обекти и наличните такива ще бъдат използувани по съответния ред.

Срок: 31.7.969г.
Отг. Ковачев

39
7

3. Ще бъде окончателно подготвено и предложено за провеждане на специално мероприятие "Термопили" по отношение на склада на американската организация "Хикс" на улица Сингру

Срок: 1.VI.969г.
Отг. САРИЕВ

4. Ще бъде окончателно подготвено и предложено за провеждане специално мероприятие "Саламандра" по отношение сграда на американското посолство в Атина.

Срок: 31.VII.969г
Отг. САРИЕВ

Сектор "Гръцко-турски отношения" - "ДЕРВИШИ"

По този сектор пред отдела стоят следните основни задачи:

1. Ще бъде окончателно подготвено и предложено за провеждане мероприятие "ХИКС".

Срок: 30.IV.969г.
Отг. САРИЕВ

2. Ще продължи установяването и изучаването на всички по-важни турски обекти на гръцка територия.

Срок: постоянен
Отг. САРИЕВ

Сектор "Вътрешно-политически противоречия"
"ЛИДЕРИ"

Основната задача, която стои пред отдела за този сектор е да изучава тези противоречия и търси възможности за провеждане на специални мероприятия с цел компрометиране на най-дясните сили в страната и в емиграция и улесняване борбата на най-прогресивните такива.

Из архивите на ДС

КРДОПБГДОРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРОПБГДОРСБНА

За разрешаване на тази задача през 1969 година ще бъдат проведени следните агентурно-оперативни мероприятия:

1. Ще продължи изучаването на различните политически групировки, тяхните лидери и противоречията между тях, както в страната, така и зад граница.

Ще бъде установено точното местонахождение и изучена обстановката около него-на Крал Константин, Караманлис, Папандреу, Елени Влаху и Павлос Вардиоянис.

Срок: 31.XII.969г.
Отг. Горинов, Сариев

2. Ще бъде придобит един агент на наша територия с качества и възможности за изпращане в командировка "под чужд флаг" за изпълнение на наши задачи на гръцка територия.

Срок: 1.IX.969г.
Отг. Сариев

НАПРАВЛЕНИЕ "РАЗРАБОТКИ НА ПРОВЕЖДАЩИ ЗАД ГРАНИЦА ВРАЖЕСКА ДЕЙНОСТ СРЕЩУ НАШАТА СТРАНА ЛИЦА"

В отдела се водят разработки на следните обекти:

1. "МАВРОВ" - _____ бивш о.р. изменил на Родината на 17.II.1962 година в Англия. Разработката се води с цел откриване местоживеенето му и местоработата му и създаване условия за провеждане на специални мероприятия по отношение на него.

Последните, най-правоподобни данни получени за него са, че работи в Източния отдел на английското Външно министерство.

Разработката се води по специален план. През 1969 година по нея ще бъдат проведени следните по-важни мероприятия:

Из архивите на ДС

КРДОПБГДОРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА

9.-

1. Ще бъде командирован няколко пъти в Англия агент "СИМЕОНОВ", работещ в морския ни тарнспорт, който има връзки с лица за които има сериозни данни, че знаят положението за "МАВРОВ".

Срок: 30.XI.1969г.
Отг. Филипов

2. Ще бъде организирана някоклократна командировка в Англия на , работещ във въздушния ни транспорт , близък роднина на "МАВРОВ" и бъдат проведени комбинации за осъществяване контакт с "МАВРОВ".

Срок: 30.XI.969г.
Отг. Филипов

3. Ще бъде извършена вербовка на _____ роднина на "МАВРОВ" и организирано извеждането му на временно оседание под формата на краткотрайна специализация в Англия. Ще бъде обмислена комбинация, целяща установяването на контакт на агента с обекта.

Срок: 30.IX.969г.
Отг. Филипов

4. Ще бъдат използувани по специален план всички възможности на резидентурата в Лондон - агентура, връзки, визуално наблюдение и пр.

Срок: 31.XII.969г.
Отг. Филипов

5. Ще се следи за всички заминаващи за Англия български граждани и на подходящата агентура, ДВ и честни политически граждани ще се възлагат съответни задачи.

Срок: постоянен
Отг. Филипов

КРДОПБГДОРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА

42
10

2. "ЛАКЕЙ" _____, бивш о.р., изменил на Родината заедно с брат си на 20.VII.1968 година в Дания. Разработката се води по-специален план с цел изясняване обстановката около тях и създаване възможности за провеждане на специално мероприятие по отношение на тях.

През 1969 година по нея ще бъдат проведени следните по-важни мероприятия:

1. За изясняване причините за измяната и от там евентуално изясняване месторабо тата и местоживеенето им, ще бъде проведено следното,

а/ Ще бъде организирано М-15 в домът на родителите им.

Срок: 15.II.969г.
Отг. Рисин

б/ Ще бъдат проведени разпити съвместно с отдел I-ви на следните лица: _____, _____ и други.

Срок: 1.III.1969 г.
Отг. Рисин

2. Ще бъде подготвена вербовката на _____ зам.търговски представител на НРБ в _____ родина на изменниците, с цел използуването му за изясняване положението на обектите.

Срок: 31.I.969г.
Отг. Ковачев-Рисин

3. Ще бъдат използувани възможностите на резидентурата ни в Осхом за издирване обектите.

Срок: постоянен
Отг. Рисин

4. Ще бъде подготвен за вербовка на наша територия

КРДОПБГДОРБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРБНА

брата на агент "ПОПОВ", който се намира като гръцки политемигрант в Копенхаген, с цел командировката му в Дания за да мобилизира усилията на "ПОПОВ" по изпълнение на нашите зада чи във връзка с "ЛАКЕЙ".

Срок: 30.III.969
Отг. Рисин

5. Да използуваме възможностите на полските другари, като продължи съвместната работа с тях.

Срок: постоянен
Отг. Горинов

6. Ще бъдат подбрани от наличната агентура или придоби-ти нови 2 агента-"изпълнители" и ще им се отпочне специална под-готовка.

Срок: 30.VI.969 г.
Отг. Рисин

3. "НИК" - _____ изменил на Родината по 9.IX.1944 година. Развива активна разузнавателна и политическа дейност срещу нашата страна, живее в гр. Страсбург _____ - Франция. Разработва се с цел предаването му нашата страна.

През 1969 година по него ще бъдат проведени следните по-важни агентурно-оперативни мероприятия:

1. Ще бъде активизиран агент "ЧАВДАР", като се излезне с предложение за предаването му от резидентурата ни в Франция _____ на резидентурата ни в ФРГ.

Срок: 31.I.1969г.
Отг. Велев

2. Ще бъдат възложени задачи по изучаване на обекта и обстановката около него на агент "_____?_____" на ръководство в отдел IX-ти при Управлението, изведен на продължително оседание в Страсбург.

Срок: 15.II.969г
Отг. Велев

Из архивите на ДС

КРДОПБГДОРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА

44
12

3. Ще бъдат придобити два агента на наша територия от средите на чуждестранните студенти, или наши граждани с качества и възможности за пътуване под чужд флаг и отпочне подготовката им за командировка в Франция.

Срок: 30 VI 969г.
Отг. Белев.

4. "ХАМЛЕТ" - [redacted] бивш наш о.р., чийто съпруга е уличена в услуга на гръцкото разузнаване. Живеят в Женева. Не искат да се завърнат, без да са се обявили за ИР.

Разработката се води по специален план с цел довеждането им в нашата страна.

През 1969 година ще бъдат проведени следните по-важни мероприятия по разработката:

1. Ще продължи контакта с "ХАМЛЕТ" от о.р. в резидентурата ни с цел успокояването на обекта.

Срок: постоянен
Отг. Рисин и резидентурата

2. Ще бъдат активизирани агент "РОЖЕНСКИ" в Женева и ДВ в Москва за доизучаване обстановката около обектите и за успокояването им.

Срок: 31.I.969г.
Отг. Рисин

3. Ще се влезне във връзка с унгарските другари и изяснят възможностите им за оказване помощ по разработката, тъй като главен шеф на "ХАМЛЕТ" е назначен унгарски другар.

Срок: 31.I.969г.
Отг. Рисин

4. Използване нашата резиденту[illegible].

Из архивите на ДС

КРДОПБГДОРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРВОПБГДОРСБНА

5. "ВОЛ" - _____ изменил на Родината в Етиопия след крупни злоупотреби.

Разработката се води по специален план с цел принудителното му завръщане в нашата страна.

През 1969 година по нея ще бъдат проведени следните по-важни мероприятия:

1. Ще се прави всичко необходимо за реализиране официалното ни искане пред етиопските власти да ни го предадат като криминален престъпник.

2. Ще бъдат мобилизирани усилията на резидентурата ни в Адис-Абеба за изучаване обстановката около обекта, за следене поведението му и за провеждане мероприятия за предотвратяване бягството му от Етиопия.

Срок: 1.V.1969г.
Отг. Филипов

3. Ако "ВОЛ" не ни бъде предаден от ЕТИОПСКИТЕ власти, ще бъде изготвен план съгласно новата обстановка за принудителното му довеждане у нас.

Отг. Филипов

6. _____ _____ ИР от 1949 година като активен николапетковист. Живее и работи в полза на "Гемето" и американското разузнаване в гр. Трест.

От 1956 година с него поддържаме контакт на базата на "агентурни" отношения. Разработва се с цел довеждането му в нашата страна.

През 1969 година по него ще бъдат проведени следните по-важни мероприятия:

1. Ще се поиска провеждането на една среща с нас на територията на неутрална страна на която да се договори едно

Анализ и в зависимост от него да се разработи план

Из архивите на ДС

КРДОПБГДСРБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРБНА

46
14

негово довеждане на наша територия.

Срок: 10 I 969г.
Отг. Горинов

2. Ако се съгласи да бъде доведен в нашата страна ще се организира това и ще бъда превербован.

Срок: 30.IV.969г.
Отг. Горинов-Рисин

3. Ако не се съгласи да бъде доведен в нашата страна, ще бъде организирано мероприятие за принудителното му довеждане от Австрия.

Срок: 30.XI 969г.
Отг. Рисин-Генев

7. "ДОНЧЕВ" - _____. Бивш наш агент в Истанбул. Има сериозни данни , че е минал на предателство. Разработката се води с цел довеждането му в нашата страна. През 1969 година по нея ще бъдат проведени следните по-важни мероприятия:

1. Ще бъдат взети всички необходими мерки за предотвратяване измяната на Родината от членовете на семейството му за подготовката на каквато се получиха данни.

Срок: 10.I 969г.
Отг. Велев

2. Ще се проведат мероприятия, които да застяват членовете на семейството му да му въздействуват да потърси контакт с нас.

Срок: 15.II 969г.
Отг: Велев

Провежда се

3. Ще бъде изучена задълбочено обстановката около него зад граница и връзките му с оглед откриване възможности за провеждане на нови мероприятия.

Срок: 31.XII 969г.
Отг. Велев и резидентурата

КРДОПБГДСРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

4. Ще се подбере и вербова подходяща връзка на семейството му на наша теротория, като бъдат основно изучени _____ - студент от _____, _____ женен за туркиня, чийто баджанак е изселен в Турция и е близък на _____ и _____ турчин, български гражданин, бивш офицер от милицията, който също е баджанак на _____ и _____.

Срок: 1-VIII.969
Отг. Белев

НАПРАВЛЕНИЕ "СПЕЦИАЛНИ ВОЙСКИ НА САЩ В ГФР И НА ТУРЦИЯ И ГЪРЦИЯ

Специалните войски на САЩ бяха създадени през 1952 година След това такива бяха създадени във всички по-главни страни на НАТО.

X-та специална бойна група от "Специалните войски" на САЩ, която има подразделения за действия срещу нашата страна се намира в гр.Бад Тьолц - ГФР.

Главното предназначение на гръцките специални войски, възризащи на около 5,400 души и на турските - възлизащи на около 3000 души е в усложнена обстановка да действуват в нашия тил.

Американските специални войски в Бад Тьолц, турските, гръцките такива се разработват от отдел XII-ти с цел:

1. Установяване дислокацията им, плановете и намеренията им, въоръжението, екипировката и подготовката им, военновременния и мирновременния им числен състав и пр.

2. Установяване всички българи-ИР и изселници от България влизащи в състава им и вземане профилактични мерки за париране дейността им в районите, които познават на наша територия.

3. Чрез внедряване на наша агентура в тях, подготовка на възможности за разлагането им, за разобличаването им и за провеждане на остри мероприятия по отношение на тях.

Из архивите на ДС
369

4916

16.-

За разрешение на горните задачи през 1969 година ще бъдат проведени следните мероприятия:

1. Ще продължи най-детайлно изучаването им за изясняване към какви категории се ориентират турските, гръцките и американските органи за вербовка на доброволци в С.В. с цел придобиване на съответна агентура с качества за извеждане и внедряване в тях.

Срок: постоянен
Отг. Велев, Рисин, Сариев

2. Ще продължи установяването на всички българи-ИР и изселници от нашата страна, служащи в американските, турските и гръцките С.В. и бъдат уведомявани съответните органи за вземане профилактични мерки.

Срок: постоянен
Отг. Велев, Рисин, Сариев

3. Ще бъдат мобилизирани наличните възможности на резидентурите ни в ГФР, Турция и Гърция и тези на отдел V-ти, Управление I-КДС (ако има такива) за изучаване дислокацията, плановете и намеренията, въоръжението, екипировката, подготовката, числения състав и пр. на гръцките, турските и американските С.В.

Срок: постоянен
Отг. Велев, Рисин, Сариев

29 XII 1968 год.
С о ф и я
№ XII- 2/15169
ЦХ/2 екз.

ПРЕДЛАГА:
Н-К ОТДЕЛ XII, У-НИЕ I-КДС,
полковник:

СЪГЛАСЕН:
ЗАМ.Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-КДС,
подполковник:
26 XII

Строго секретно
Екз.№ 1

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Да
31.12.86 г.

П Л А Н

Относно: Провеждане на мероприятия за разобличаване и компрометиране политиката на САЩ в Турция и за създаване на благоприятна обстановка за подобряване отношенията между нашата страна и Турция.

В работата по провеждане на политическо влияние в Турция през последните няколко години нашето внимание и усилия бяха насочени и към:

а/ Разобличаване и компрометиране политиката на вмешателството на американските представителства и служби във вътрешните работи на Турция; създаване и разгаряне на антиамерикански настроения; подсилване на настроенията за ликвидиране на американските бази, за излизане на Турция от НАТО, за ревизиране на турско-американските отношения и за освобождаването на Турция от американската зависимост и опека.

б/ Мероприятия за подобряване на българо-турските отношения.

Проведени бяха мероприятия за въздействие чрез агентура и ДВ, поместване на публикации в пресата, издаването на брошури и книги, разпространяване на позиви, изпращане на обръщения и писма до политически лидери, разпространяване на слухове, прокарване на дезинформация чрез ДВ, провеждане на документални акции и др.

Чрез аг."Ремзи", аг."Есен", "Фикир", "Реформатори" бяха публикувани много материали в пресата с антиамериканско

Из архивите на ДС

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Гита: Секретар:

съдържание. Сериозен успех имаха издадената чрез брошура "Ей ти, американецо", а също така и сбирката "Америка" в Турция".

Продължаващ и траен ефект предизвикаха мероприятията "ПРОПАСТ", "ТРЕВОГА", "ЗАВЕСА", "КОШМАР", "ЕХО-2" и други. Всичко това допринесе твърде много за разобличаването на политиката на САЩ в Турция, за създаването и разгарянето на антиамерикански настроения сред широките народни слоеве на турската общественост, за подтикване, раздвижване и обединяване на демократичните и прогресивни сили за борба против американското вмешателство и бази в страната, за излизането на Турция от НАТО и против местната реакция в страната. За подобряване на българо-турските отношения, наред с провежданите мероприятия чрез "Ремзи", "Есен", "Фикир", "Шукран", "Интибах" и др. за оказване влияние върху общественото мнение, бяха организирани и гостувания на турски делегации - по здравеопазването, делегация на ПС, парламентарна делегация, посещението на "Реформатори" и др., което беше използвано за политическа обработка на редица членове от тези делегации, които след завръщане споделяха устно и чрез пресата своите впечатления за НРБ. Проведените мероприятия допринесоха също така за изграждането на "Съюза на революционните сили", като форма на единен фронт против империализма и реакцията и за организирането и провеждането на масови антиамерикански демонстрации в Турция.

Сегашната вътрешно-политическа обстановка в Турция благоприятствува да се провеждат мероприятия за по-нататъшно разобличаване и компрометиране политиката на САЩ и дейността на американските представителства в тази страна.

В тази връзка като изхожда от интересите на нашата страна и социалистическия лагер и от задачата да се съдействува на политиката на правителството за подобряване и укрепване на добросъседските ни отношения с Турция, Разузнавателното управление предлага през близките няколко години да бъдат проведени следните мероприятия:

Из архивите на ДС

373

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

I. МЕРОПРИЯТИЯ ЗА РАЗОБЛИЧАВАНЕ И КОМПРОМЕТИРАНЕ ПОЛИТИКАТА НА САЩ В ТУРЦИЯ

1. Агент "РЕМЗИ"

а/ Да се използува за придобиването на регулярна информация за дейността, която представителствата и службите на САЩ в Турция и НАТО провеждат за да прокарват политическо влияние в Турция. След анализ и оценка на тези данни да се решава по-нататъшното им използване.

б/ Да бъде внедрен в централното ръководство на НРП, където да влияе за засилване на антиамериканските настроения и за внасяне на антиамериканско и антинатовско съдържание в провежданата от НРП линия "в ляво от Центъра".

в/ Да използува личните си контакти и връзки сред офицерството в армията, чрез които да влияе за засилване на антиамериканските настроения и за излизането на Турция от НАТО.

г/ Да продължи поместването на статии с антиамериканско съдържание в пресата, за разобличаване политиката на САЩ в Турция и за засилване настроението за излизането на Турция от НАТО.

д/ Да използува връзките си сред журналистическите и интелектуални среди и да подтиква подходящите от тях чрез публикации в пресата, издаването на книги, организирането на дискусии и други подобни за разобличаване политиката на САЩ и дейността на техните представителства в Турция.

2. Агент "ЕСЕН" ✓

а/ Да се използува за събиране на регулярна информация за дейността на американския информационен център в Истанбул и на останалите американски служби в Турция.

б/ Да се осигури изпълнението от "ЕСЕН" на мероприятията "ИЗТОК" (издаване на книга за политиката на САЩ в арабските страни и поуките за Турция) и "ЛЪЧ" - преиздаване на излезлите досега две части от книгата

Из архивите на ДС

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

3. Агент "ЧЕЛИК"

а/ Да се проведат мероприятия за проверка и възстановяване на връзката с "ЧЕЛИК" и се изучат възможностите му за системно поместване на публикации в пресата, разобличаващи дейността на американците в Турция.

4. "РЕФОРМАТОРИ"

а/ Да се използуват личните контакти и връзки на сред офицерството, НРП, Парламента, интелигенцията и младежта, а също и чрез печата за разобличаване политиката на САЩ в Турция, за засилване на настроението против американските бази и за излизане на Турция от НАТО, за провеждане на независима и необвързана национална политика.

б/ Да използуват връзките си сред ръководните среди в НРП, на които да внушават за допълване на линията "в ляво от центъра" с искането за ликвидиране на американските бази и за излизане на Турция от НАТО, за да се придаде антиимпериалистически облик на политиката на НРП и за осигуряване на нейното сътрудничество и подкрепа на "съюза на революционните сили" в борбата му против реакцията и империализма.

в/ Чрез своята дейност в "Съюза на революционните сили" да увличат повече младежки, обществени и др.организации и деятели в движението за изграждане на единен фронт против империализма и реакцията, за засилване на антиамериканските настроения.

г/ Наред с публикуването на свои материали в печата, да подтикват и други бивши военни като НАХИТ АРДА, ФЕРИДУН АККОР, ИСМАИЛ ХАККЪ ОГУЗ, ДЖЕЛЯЛ ИРИКАН, СЕЗАИ ОРКУНТ, МУСТАФА ОК и други, да излизат със статии в пресата или да организират открити дискусии за ликвидиране на американските военни бази и за излизане на Турция от НАТО.

Из архивите на ДС

375

д/ В подходяща обстановка, чрез "РЕФОРМАТОРИ" или техни съмишленици, да се внасят в турския сенат за разискване някои актуални въпроси, като ходът на преговорите между Турция и САЩ по двустранните тайни споразумения и др.

5. Да се укрепват доверителните отношения с "Интибах" и се използуват възможностите му за поместване на публикации с антиамериканска насоченост в пресата.

6. Да се започне работа по изучаването и установяването на контакт с подходящите за целта от бившите военни, проявяващи се в пресата като антиамерикански настроени СЕЗАИ ОРКУН, ДЖЕЛЯЛ ЕРИКАН, НАХИТ АРДА, ФЕРИДУН АККОР, ИСМАИЛ ХАККЪ ОГУЗ, МУСТАФА ОК и др., с цел използуването им за прокарване на антиамерикански и антинатовски настроения чрез публикации в пресата.

7. Да се започне работа по изучаването и установяването на контакт с деятелите от ЦР на НРП проф.МУАМЕР АКСОЙ, професор ТУРАН ГЮНЕШ, ДЖЕМАЛ РЕШИД ЕЮБОГЛУ и МУАМЕР ЕРТЕН, с цел използуването им за засилване на антиамериканските и антинатовски настроения в самата НРП и нейните младежки организации.

8. Да се изучат възможностите на агентите "Манафоглу", "Хикмет", "Ханц" и други и по преценка целесъобразността да се използват за разпространяване брошури и материали с антиамериканско съдържание, издадени в Турция, сред турската колония в ГФР, Австрия, Франция и други европейски страни.

Да се обсъди възможността за командироване на аг."Есен" в ГФР и Франция със същата цел.

9. Да се проведе комплекс от взаимно подкрепящи се мероприятия, разобличаващи представителствата и службите на САЩ в Турция, в организирана дейност по разпространяването на християнски пропагандни материали, което е забранено по турските закони и строго се преследва.

6

10. Да се проведат серия взаимно подкрепящи се мероприятия, разкриващи и доказващи, че американците подкрепят и подстрекават кюрдското движение в Турция, с оглед осигуряване на своето влияние и интереси в страните с кюрдско население.

11. За разобличаване вмешателството на САЩ във вътрешните работи на Турция, да се проведе мероприятие, разкриващо задкулисните действия на представителствата на САЩ по организиране и подпомагане на реакционните среди, сгрупирани около Баяр, целящи компрометирането и изолирането на крилото на Демирел в ПС, с намерение да укрепят влиянието на САЩ в Турция.

12. Да се проведат мероприятия за разобличаване и компрометиране дейността на двама служители от американските представителства в Турция.

13. В подходяща обстановка да се проведат специалните мероприятия "ТРОЯ-1" и"ТРОЯ-2".

14. Да се провеждат мероприятия за разобличаване политиката на САЩ по кипърския въпрос, като се цели изостряне на турско-американските отношения и турско-гръцките отношения, което обективно да допринася за създаване условия за подобряване отношенията на нашата страна поотделно с Турция и Гърция.

15. Резидентурата в Ню-Йорк да използва различните органи на ООН за разобличаване политиката на САЩ в Средиземноморието и Близкия Изток. Особено внимание да се обърне на кипърския въпрос, който регулярно се разглежда пред Съвета за сигурност. За целта да продължат и се задълбочат контактите с връзките на резидентурата "Хасан", "Бюрек" и "Йълдъз" и се създават нови такива.

Из архивите на ДС
377

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

16. Да продължи изучаването и събирането на материали и документация, с оглед използуването й за мероприятия против САЩ, по проблемите:

а/ Турско-американските отношения в икономическата, политическата, военна и културна области и особено мероприятията и каналите, чрез които САЩ провеждат политическо влияние в Турция.

б/ Дейността на привържениците на Баяр, организирани в клубовете "Безим ев" и връзките им с представителствата на САЩ в Турция и с фирми, представителки на американските капитали в Турция.

в/ Кюрдското движение в Турция, мерките на режима против него и интереса на американците по този въпрос.

г/ Служители в държавния департамент на САЩ и видни общественици в САЩ от гръцки произход.

д/ За сегашния посланик на САЩ в Турция.

е/ За арменските организации в САЩ, Ливан и други капиталистически страни и отношението на САЩ към тяхната дейност.

ж/ Политиката на САЩ и дейността на представителствата на САЩ в арабските страни, Кипър и европейските страни касаещи Турция, за да се използват за провеждане на мероприятия насочени против САЩ.

II. МЕРОПРИЯТИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ БЪЛГАРО-ТУРСКИТЕ ОТНОШЕНИЯ

1. ДВ

Да продължи укрепването на отношенията и политическата обработка на с цел оказване влияние в средите на ПС за засилване тенденциите за независима външна политика на Турция и за подобряване отношенията със социалистическите страни.

Из архивите на ДС

КРДОПБГДСРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

2. ДВ_____

а/ Да се използва за публикуване на материали в пресата по българо-турските отношения.

б/ Да се използва за организиране посещение на съпруга й _____ - един от идеолозите на , в нашата страна с цел създаване по-близки връзки с него и провеждане известна обработка за неутрализирането му.

3. Чрез "РЕМЗИ" и "РЕФОРМАТОРИ" и други наши връзки и възможности да се установяват имената на подходящи лица от армията, по които да се провеждат мероприятия за политическа обработка с цел използването им за подобряване отношенията между двете страни.

378

4. Да се укрепват създадените отношения с_____ зам.-председател на ЦР на ПС и се провежда политическата му обработка и решаване на някои въпроси от развитието на българо-турските отношения и засилване позициите на "умерените" в ЦР на ПС. За тази цел да се има предвид и материалната му заинтересованост.

5. Да се продължи установяването на членовете на ЦР на ПС, които са за добросъседски отношения с нашата страна, против НАТО и антиамерикански настроения и се набелязват мероприятия за тяхната политическа обработка и използване.

6. Своевременно да се установят членовете на делегацията, която ще посети нашата страна с министър-председателя Сюлейман Демирел и се разработи отделен план за обработката на някои от тях.

7. Да се използват възможностите на Разузнавателното управление за популяризиране в Турция успехите на НРБ във връзка с 25-годишнината от социалистическата революция.

Из архивите на ДС
379

III. МЕРОПРИЯТИЯ, КОИТО ДА БЪДАТ ПРОВЕДЕНИ ОТ ДРУГИ ВЕДОМСТВА

1. През близките няколко години Министерство на външните работи и другите ведомства, които имат контакти с представители на Турция, да показват предпочитанието на нашата страна за развитие на добросъседски отношения с нея, като това става внимателно и тактично, без да се нанася вреда на отношенията ни с други страни.

2. Да се работи за размяна на делегации, държавни и обществени дейци на най-високо ниво:

- Официално посещение на ДЕМИРЕЛ.
- Председателят на Президиума на НС да покани президента на Република Турция на официално посещение ун нас.
- Министъра на външните работи да покани министъра на външните работи на Турция на почивка у нас.
- Началниците на отдели "Печат" и "Културен" при Министерство на външните работи да поканят на посещение в страната ни колегите си от турското министерство на външните работи.
- Министъра на народното здраве и социални грижи да покани министъра на здравеопазването на Турция с група специалисти да посети страната ни и се запознае с нашия опит в здравеопазването.

3. Да се възложи на Съюза на кооперациите да покани делегация на турските производителни кооперации.

4. ДО "Българско радио и телевизия" да изпратят покана до директора на Турското радио и телевизия за гостуване у нас и обмяна на мнения за сътрудничество.

5. Предвид интереса в Турция към предаванията на Радио София и българската телевизия, да се проучат възможностите за изграждане ретранслационни постове в граничните райони.

Из архивите на ДС
380

6. Директора на БТА да предложи на директора на Анадолската агенция гостуване в страната ни и разговори за сътрудничество.

7. Да се възложи на председателя на ГНС-Варна, да вземе инициативата и предложи на ГНС-Одеса и Кюстенджа и на кмета на Истанбул среща за обмяна на мнения и учредяване на Комитет за всестранно културно-научно техническо спортно и друго сътрудничество между тези черноморски градове.

8. Председателят на СГНС да покани за гостуване у нас кмета на Анкара Екрем Барлас.

9. Да се възложи на председателите на ОНС-Ямбол и Хасково за установяване на сътрудничество с Лозенград и Одрин и за провеждане на културни и спортни мероприятия по границата.

10. Във връзка с откриването на международния път Е 97 да се предложи на турската страна организиране на граничния пункт среща на населението от двете страни на границата с музикални тържества и спортни игри.

11. Да се възложи на МНО, командирите на граничните застави да установят по-близки и редовни връзки с турските гранични застави, като се използуват официални и други празници в двете страни за взаимни посещения и общи тържества.

12. Да се възложи на МВР да предложи на турското МВР да разменят делегации на органите на КАТ от София и Анкара за обмяна на опит.

13. Да се възложи на Комитета за младежта и спорта при МС да разработи програма за сътрудничество с младежки, студентски, детски и спортни организации в Турция.

Из архивите на ДС

14. Съюза на въздържателите, Съюза на есперантистите и Съюза на филателистите да установят тесни редовни връзки със сродните турски организации с оглед взаимно да си сътрудничат.

15. Да се предложи на турската страна съвместно проучване и използуване на помощи по линия на Международни организации към ООН за научни изследвания и икономическо, научно и културно строителство.

16. Министерството на външната търговия да разработи програма за трайно разширяване на търговски обмен с Турция.

17. Да се подготви и предложи на турската страна проект за сключване на дългосрочна икономическа спогодба.

18. Да се възложи на БАН - икономически институт по философия и института по Балканистика да следят, изучават и анализират икономическите проблеми на Турция и идеологията на буржоазията в тази страна.
Да се разменят научни работници.

19. Съюза на българските журналисти да стане инициатор за провеждане във Варна на среща между български, съветски, турски и румънски журналисти.

20. Съюзът на журналистите да организира екскурзия на журналисти от Турция, Румъния, Съветския съюз и България под лозунга: "Черно море - море на мира и дружбата".

21. Министерството на външните работи и другите институти да продължават усилията за разширяване на културния обмен с Турция и за сключване на културна спогодба.

Из архивите на ДС
382

22. Във връзка с провеждането на Балканските игри през 1969 година в София, да се поканят турски обществени и спортни деятели, журналисти и писатели.

23. Ръководители на наши стопански обединения да поканят на посещение у нас главните директори на турски държавни ведомства, като "Сумербанк", "Етибанк" и др.

24. Бюрото на Народното събрание да ускори работата по изграждане на групи за приятелство между парламентите на двете страни.

25. Ръководството на БЗНС да укрепва връзките си с ЦР на ПС и продължи размяната на делегации с цел политическа обработка на турските представители и оказва влияние за подобряване отношенията между двете страни.

Да се обсъди възможността и целесъобразността БЗНС да използва установените добри отношения с някои аграрни партии като полската, финландската и други скандинавски страни за насочването им към ЦР на ПС, с цел засилване неутралистичните тенденции в ПС и нейното правителство и развитие на отношенията с балканските страни.

26. В подходяща обстановка да се отправят покани от НС на ОФ или профсъюзите до отделни лица от ЦР на НРП за гостуване у нас, с цел обработката им и засилване тенденциите на политиката "наляво от Центъра" и за подобряване българо-турските отношения.

27. По линия на НС на ОФ, ЦСПС, ДКМС, спортни и други масови обществено-политически организации да се провежда целенасочена антиамериканска пропаганда и обработка на турското население у нас, подлежащо на изселване в Турция, което ще подпомогне разрастването на антиамериканските настроения в Турция след изселването на тези лица.

30.XII. 1968 г.
София

Отп.в 4 екз.
/НХ

Н-К I УПРАВЛЕНИЕ-КДС:
Полковник

29.12.68г.

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

290

УТВРЪЖДАВАМ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ КДС ПРИ МС
Ген.лейт._____
_____1968 год.
С о ф и я

Секретно от особ.важност!
Екз.№ 1

3614

П Р Е Д Л О Ж Е Н И Е

ОТНОСНО: Провеждане на активно мероприятие в Турция.

Като изхождат от активизираните на реакционните сили в Турция-изменението на избирателния закон,стремежът на Партията на справедливостта да измени конституцията и опасността от разправа с прогресивните и демократични сили в страната-съветските другари предлагат в близко време да подготвим и разпространим в Турция позив насочен към разоблачаване на американците и техните турски слуги.

Предвид на това

П Р Е Д Л А Г А М:

Чрез резидентурите в Анкара и Истанбул да се разпространи позив на турски език изхождащ от името на несъществуваща нелегална военна организация "Комитет на свободните офицери"/Хюр субайлар комитеси/.Текстът на позива се прилага.

Считаме,че е подходящо и целесъобразно позивът да изхожда от името на тази организация,тъй като през 1966 год. от нейно име разпространихме позиви в Турция с подобно съдържание/ АМ "Тревога"/.Това мероприятие даде много силен

213/01 22

ефектни предизвика извършения обиск в Меджлиса.

Освен това излизайки от името на същата организация ще се създаде впечатление, че такава организация действително съществува и ще се подготви база за по-нататъшното й използуване.

Позивът ще се отпечати на циклостил в 500 екземпляра и ще бъде разпратен по пощата на определени адреси и разпръснат на подходящи места в Анкара и Истанбул.

_____1968 год.
С о ф и я
Отп.в 1 екз.
ДС.

ПРЕДЛАГА,
НАЧАлник I-во УПРАВЛЕНИЕ -КДС
Ген.майор_____

СЪГЛАСЕН,
ЗАМ.ПРЕДСЕДАТЕЛ КДС
Ген.лейт._____

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

3614

Превод от турски 292

Строго секретно!

Екз.№ 1

СКЪПИ СЪОТЕЧЕСТВЕНИЦИ,

Верен на американските си господари и по тяхно нареждане режимът на ПС,без да зачита волята и интересите на турския народ, нагло потъпква гарантирания от конституцията демократически ред в страната.Изменението на избирателния закон е една нова стъпка предприета от правителствотосрещу конституцията.

Демирел като кокетничи с висшето командуване на армията провежда политиката"привет на армията-продължаване на насилието". Целта на ПС е изменение на конституцията,заличаване на революцията от 27 май,установяване и в нашата страна крайно реакционна диктатура както в Гърция.

Дълбоко призрените от цял свят американци и техните турски слуги,-блюдоблизци съобразявайки се със станалите в света изменения,за да запазят старото положение и привелегии,измамвайки турския народ,лицемерно обявиха,че преразглеждат двустранните споразумения между САЩ и Турция.Това в същност не бе премахване на неравноправието и унизителното положение в което е поставена Турция,а приспиване и излъгване на турското обществено мнение.

Режимът на ПС упорито привързва страната ни към компрометираната в цял свят американска политика.Подобно действие уронва държавния ни авторитет и излага родината ни на смъртна опасност.

Славната турска армия,която от сърце и душа обича народа и родината си и счита,че независимостта на Турция и турските национални интереси стоят над американските домогвания,отново счита за свой дълг да предупреди режима на ПС,че водейки опасна политика реже клона на който стои. .

Турската армия и "Комитетът на свободните офицери", които винаги са били на страната на конституцията и на народа, не ще позволят в свещените ни земи,напоени с благородната кръв на турчина,да разиграват конете си по свой кеф чужденците и техните местни лакеи,нито пък Турция да остане чуждо оръдие.

КОМИТЕТ НА СВОБОДНИТЕ ОФИЦЕРИ.

Отп.в 2 екз.

214/01 22

66 3

ОСНОВНИ НАСОКИ НА ОПЕРАТИВНАТА ДЕЗИНФОРМАЦИЯ
С АГЕНТУРА КОЯТО ЩЕ ИЗВЕЖДАМЕ ЧРЕЗ ИЗСЕЛВАНЕ

I. Показатели по които да се подбира агентура:

1. Стара наша агентура работеща с нас на компрометираща база.

2. Над 30 години.

3. Без образование, средно образование, но без перспектива да завиши ВУЗ.

4. Без професия, занаятчии.

5. Националисти, репресирани от органите на КДС, срещу заплащане.

6. Безпринципни, авантюристи, корумпирани лица, без особена перспектива в живота.

II. Задачи за решаване с агентурата изведена чрез изселване

1. Да се поставят задачи за отпочване на активна дейност в съвсем кратък срок, след изселването.

2. Да се устроят в райони, където има военни обекти и чрез познати да набират информация за тях.

3. Задачи по емигрантите, изменниците на Родината и реакционна дейност на бивши изселници от нашата страна.

4. Задачи по отделни икономически въпроси и обекти.

III. По поддържане на връзката:

1. Отчитане при друг агент за дезинформация.

2. Връзка като тази която ще използува "Скорец".

3. Фиктивна резидентурна група ръководена от агент.

Из архивите на ДС

62 ч

4. С агентурата провеждаме само лични срещи в Турция.

5. ПК в Ирак.

IV. Обекти на разработка:

1. Американските и други разузнавателни централи водещи разузнаване срещу нас от територията на Турция.

2. Религиозните и антибългарски организации в Турция.

3. Емигрантски центрове.

4. Че от турска територия работим срещу Гърция.

5. За компроментиране на реакционери - ръководни дейци.

прибавен от с. Димитров

_____1968 г.
София

64 1

Проект

Строго секретно
Екз.№ 1

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

за

ОСНОВНИ НАСОКИ

на ОПЕРАТИВНАТА ДЕЗИНФОРМАЦИЯ, която ще се стремим да проведем на турските КРО, като се използват условията създавани с частичното изселване на турско население от НРБ в ТУРЦИЯ.

Постигнатото споразумение за частично изселване на турско население от НРБ в Турция създава известна благоприятна обстановка за провеждане на активни мероприятия за дезинформиране на турските КРО.

Използвайки тая обстановка, отдела ще проведе самостоятелни и съвместно с други поделения на КДС мероприятия, целящи:

I. Дезинформиране турските КРО относно действителните разузнавателни задачи, методи, форми и средства на разузнавателната ни работа на турска територия.

II. Отвличане вниманието на турските КРО от действителния ни агентурен апарат в Турция, чрез насочването им по лъжливи следи и сигнали, с което да облекчим работата на резидентурите в Турция.

III. Компроментиране на отделни агент-предатели, подстави на турските КРО и отявлени антибългарски настроени националисти из средата на предишните и сегашни изселници.

За постигане на горните цели, ще се провеждат мероприятия в следните основни насоки:

I. ПО ДЕЗИНФОРМИРАНЕ НА ТУРСКИТЕ КРО

1. Ще се проведат мероприятия, за създаване убеждение в турските КРО:

а/ че не работим срещу Турция от трети страни. ~~и не разработваме техни граждани в нашата друга страна;~~

65 2

б/ че на територията на Турция нямаме други разузнавателни интереси, освен изучаването на военните, разузнавателни, икономически и политически организации на империалистическите страни и по-специално на САЩ;

в/ че се насочваме към изучаване, обработка и вербовка на турски граждани, за изпълнение на задачи само по горните обекти, а на наличната си агентура поставяме задачи само по тях;

г/ че с наличната агентура не провеждаме срещи на територията на Турция, а само на наша ~~и в трети страни~~. Между срещите с агентурата поддържаме само едностранна връзка чрез кодови системи и тайнописни средства (неизползвани в действителната ни разузнавателна работа), с помощта на които агентите изпращат сведения по предварително поставените им задачи.

II. ПО ОТВЛИЧАНЕ ВНИМАНИЕТО НА ТУРСКИТЕ КРО от ДЕЙСТВИТЕЛНАТА НИ АГЕНТУРА

1. Със задачите, които ще се поставят на специално подбраните "агенти" за изучаване на "интересуващи" ни хора, ще се покаже на турските КРО, че ние се насочваме изключително към такива от реакционните среди, които се "ползуват" с доверие пред американците и могат да ни бъдат най-полезни.

III. ПО КОМПРОМЕТИРАНЕ НА ОТДЕЛНИ ЛИЦА ИЗ СРЕДАТА НА ИЗСЕЛНИЦИТЕ.

1. Съвместно с другите отдели на управлението, управление II, VI и окръжните управления на КДС, ще се подберат определени агент-предатели, установени подстави на турските КРО и антибългарски настроени отявлени турски националисти из средата на бившите и бъдещи изселници, които чрез различни наши мероприятия ще бъдат представени пред турските КРО като наши действителни агенти, с оглед тяхното компрометиране.

Др. Солаков,
Моля запознайте се.
М. Стоянов
31.1.69.

29.1.69г.

КДС
УПРАВЛЕНИЕ I-во
Вх. № 1376 от 6 II 1969 г.

173
125

Строго секретно
Екз.№ 1

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ДОПЪЛНИТЕЛНИ МЕРОПРИЯТИЯ

За подобряване на работата на Управление I-ДС произтичащи от съвещанието с ръководния състав, проведено на 24.XII.1968 г.

Въз основа на изводите и констатациите направени в доклада на началника на управление I-ДС пред съвещанието на ръководния състав, състояло се на 24.XII.1968 г., станалите разисквания и изказването на др.министър на вътрешните работи и ДС се налага да бъдат набелязани някои допълнителни мероприятия, които да доведат до подобряване работата на управлението и издигането й на нивото на изискванията на ЦК на БКП и сложната международна обстановка.

А. ПО ОСНОВНИТЕ НАПРАВЛЕНИЯ НА РАБОТАТА НА УПРАВЛЕНИЕ I-ДС

I. ПРОВЕЖДАНЕ НА АКТИВНИ МЕРОПРИЯТИЯ ЗА ПОЛИТИЧЕСКО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

1. В бъдеще една от главните задачи на всички отдели в управлението да бъде създаването на база и възможности, които да позволят в близките 4-5 години да се проведат крупни активни мероприятия за създаване на необходимия благоприятен климат на Балканите и Близкия изток, който да благоприятства за решаване на стратегическите задачи на нашия лагер.

Активните мероприятия да бъдат насочени главно към разобличаване политиката на САЩ, Англия и ГФР и оказване влияние върху определени слоеве на съответните страни - военните, младежта и студентите, творческата интелигенция, изселниците

174
126

турци, гръцката емиграция - за създаване на здрава база за нашата бъдеща работа.

Арабският отдел и резидентурите, които ръководи, да считат провеждането на активни мероприятия за политическо въздействие като главно направление в своята работа.

За целта:

а/ Да се определят от наличния сътруднически апарат на управлението, агентите и ДВ с възможности и годни за провеждане на активни мероприятия и се уточнят насоките за тяхното използуване.

Отг. - началниците на отдели

б/ Отдел VIII и IX при управлението в срок от 3 месеца да разработят широк план за политическо въздействие в Сирия, ОАР и Алжир.

Отг. - началниците на VIII и IX отдели

2. До 15.IV.1969 г. отдел VIII да разработи и предложи:

а/ Заповед от началника на управлението, която да урежда взаимоотношенията на отдела за активните мероприятия с останалите отдели в управление I-ДС.

б/ Заповед на др.министър на вътрешните работи и ДС, която да регламентира взаимоотношенията на управление I-ДС с останалите поделения на ДС по линия на активните мероприятия и дезинформацията.

Отг. - началник отдел VIII

178
127

3. Отделите IV, VIII и IX при управлението до 1.VI.1969 г. да подготвят доклад за работата на българските специалисти в развиващите се страни и предложения за подобряване работата по използуване на специалистите за провеждане на политическо влияние в интерес на НР България, които ръководството на Министерството на вътрешните работи и ДС да внесе в ЦК на БКП.

4. С цел да се използуват по-добре възможностите на института за външна политика към М-во на външните работи за провеждане на мероприятия за политическо въздействие, отдел VIII срочно да изучи въпроса и излезе с предложение пред ръководството на управлението за непосредственото участие в разработката на насоките за работа на института и неговата организация.

Отг. - началник отдел VIII

II. <u>ПО СЪБИРАНЕ НА ПОЛИТИЧЕСКА, ВОЕННА, ИКОНОМИЧЕСКА И НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ</u>

1. С цел по-пълното информиране на правителството за военно-политическите замисли и военен потенциал на противника, I управление ДС и РУМНО до 30.V.1969 г. да уеднаквят и конкретизират задачите си по събиране на военно-политическа информация.

Отг. - началник управление I-ДС

2. До 30.X.1969 г. отдел VI при управлението да излезе с предложение за организиране работата по използуване на официалните източници на информация по номенклатурните въпроси.

Отг. - началник отдел VI

3. За по-целенасочено и пълно използуване възможностите на наличната агентура и ДВ за набиране на информация по номенклатурните въпроси линейните отдели с помощта на отдел Информация до 1 март т.г. да изготвят годишни планове за информационните задачи, които ще реши всеки агент и ДВ през 1969 година.

Отг. - началници линейните отдели
и отдел VI.

Из архивите на ДС

393

176
128

4. През 1969 година линейните отдели и ръководените от тях резидентури да работят изключително по заплануваните обекти за проникване и придобиване информация по номенклатурните въпроси, като придобият агентура и ДВ годни да решават задачите по основните направления на работа - Гърция, Турция, Арабските страни, НАТО и САЩ.

За целта до 1 март 1969 г. да се прегледат всички разработки и перспективните се вземат на личен контрол от н-ци на отделите и техните заместници.

Отг. - началниците и зам.-н-ците на линейните отдели

5. До 1 април т.г. да се проведе семенар с окръжните началници, ръководни работници от поделенията на ДС и всички о.р. на управление I-ДС в центъра и окръзите работещи по чужденците, на който да се обсъдят и възможностите за разузнавателна работа от територията на нашата страна и набележат конкретни мероприятия за нейното подобряване още през тази година.

отгов. Ил. Кръстев.

6. За по-радикално решаване на въпроса за разузнавателната работа от територията на България, другарите Илия Кръстев, Райчо Асенов и Петко Ковачев да проучат въпроса, като влезат във връзка с другите поделения на ДС и на базата на досегашния опит и заповедите на ръководството на Министерството за работата с чужденците, до 30.X.1969 г. да разработят и предложат цялостна система за организацията на работата по тази линия.

отгов: Кръстев, Асенов, Ковачев.

7. Зам.-началниците на управлението и началниците на отделите до края на 1969 г. да обезпечат провеждането на заплануваните мероприятия по проверка и надеждна връзка с агентурата залегнали в годишните планове на отделите.

Отг. - зам.-началниците у-ние и началници отдели

177
129

8. До 1 май 1969 г. да се направи анализ на извършената досега работа по изселването на турците и се внесе цялостно предложение в ръководството на Министерството за по-нататъшната работа на управлението по използуване възможностите на предстоящето изселване и утвърждаване кандидатите, с които ще се работи по различните направления.

Отг. - началник отдел I

9. Ръководството на управлението срочно да окомплектова и изгради отдела за икономическа и търговска информация. До 1 март 1969 г. да се внесе за разглеждане от ръководството на Министерство на вътр.работи и ДС и Министерството на външна търговия документ уреждащ мястото на отдела в управлението и взаимоотношенията му с М-во на външната търговия.

Отг. - н-к управление I-ДС

III. ПО КОНТРАРАЗУЗНАВАТЕЛНАТА РАБОТА ЗАД ГРАНИЦА

1. Да се съберат и анализират всички агентурни и други данни за дейността на разузнавателните и контраразузнавателни органи на Гърция, Турция, САЩ, ГФР, Франция и техните централи и пропагандни центрове през последните няколко години срещу нашата страна (разкрити агенти, опити за вербовка на наши граждани, идеологическа диверсия и др.) и на базата на тези данни се провеждат вербовъчни мероприятия за вербовка на кадрови разузнавачи, превербовка на тяхна агентура и поставяне на наши агенти.

2. Да се анализират случаите на бягства на български граждани през последните 3 години (социален произход, канали, устройване след бягствата им), с оглед намирането и използването на най-подходящите канали и легенди за извеждане и внедряване на наша агентура в интересуващите ни обекти за проникване.

178
130

За изпълнението на ~~точка 1 и 2~~ тази задача да се потърси съдействието и помощта на II и VI управления, някои окръжни управления и Следствения отдел на ДС, като до 30.XI.1969 г. се излезе с конкретни предложения.

Отг. - началник отдел ~~X~~ IV

3. До 1 май 1969 г. началниците на отдели да прегледат всички дела на действуващата агентура, разработки и перспективни връзки, както и сваленитe такива в архива на управлението и подходящите от тях за работа по линия на контраразузнаването и проникването да се насочат в това направление.

Отг. - н-к отдел ~~X~~ IV и началници на линейните отдели

4. Съвместно с II управление ДС срочно да се изучи контингента български граждани в Чехословакия с оглед подбиране вербовка, подготовка и извеждане на агентура на запад с цел внедряването ѝ в разузнавателните централи на противника, като се използува съществуващата благоприятна обстановка в тази страна.

Отг. - началник отдел ~~X~~ IV

5. Да се създаде и окомплектова технически отдел в управлението, който до края на 1969 г.:

а/ да извърши проверка за разкриване противникова подслушвателна техника в помещенията на посолствата в Атина, Париж, Рим, Франкфурт и Виена;

б/ да оборудва секретни помещения за оперативни разговори и съхраняване на материали в резидентурите в Рим и Франкфурт;

в/ да създаде през 1969 г. база за техническо наблюдение на интересуващи ни обекти в Анкара и Атина и се отпочне

179
131

подготовка за създаване след 1970 година на такива бази в Париж, Рим, Франкфурт и Виена;

Отг. - началник отдела

г/ да създаде организация и техническа база за извършване необходимата техническа подготовка на оперативни работници заминаващи зад граница в зависимост от обстановката в страната, задачите на резидентурата и конкретната работа на о.р.

Отг. - началник отдела

6. Да се окаже помощ на групата от лекари психолози към Министерство на вътр.работи и ДС при разработване задачите на сектора с оглед интересите на управление I-ДС (проверка честността на агентите, с които се работи за подставяне на чуждите разузнавания, подготовката на същите за устояване проверките, които ще им се правят от противника, задачи по линия Н и др.).

Отг. - н-к управление I

+ 7. До 15 март т.г. да се проведе съвещание с началниците на отдели за работата по проникването, с оглед пълното използуване възможностите на цялото управление по тази линия.

Отг. - н-к управлението и
IV X отдел

Б. ПО ОРГАНИЗАЦИЯТА НА РАБОТАТА В УПРАВЛЕНИЕТО

1. Ръководството на управлението, началниците на отдели и целия оперативен състав така да организират своята работа, че усилията им и основната част от работното време да бъдат посветени за изпълнението на задачите по утвърдените планове.

Из архивите на ДС

397

180
132

0 За осигуряване на горното ежемесечно при началниците на отделите и на всеки три месеца при съответните зам.-началници на управление да се отчита изпълнението на плана.

~ + До 1 май т.г. отдел Анализ при управлението да проучи въпроса как оперативния състав в управлението планира своята работа, с какви задачи се занимава и как оползотворява работното време. На базата на констатациите и изводите от това проучване ръководството на управлението да вземе необходимите мерки за подобряване на работата.

Отг. - началник управление то

+ 2. Началниците на отдели до края на м.януари да запознаят оперативния състав с изводите от съвещанието и указанията на др.Министър през призмата на задачите на всеки отдел.

Да включат, въз основа мероприятията на управлението, конкретни задачи в плановете на отделите.

Отг. - началниците на отдели

+ 3. През първото тримесечие на 1969 година ръководството на управлението да запознае всички резиденти с изводите на съвещанието, указанията на др.Министър и задачите, които произтичат за резидентурите, чрез пасажи, извикване в Центъра или посещение на място.

До 1 февруари да се изготви съответен график.

Отг. - н-к управлението

4. За подобряване организацията на работата в отделите:

+ а/ До 30.IV.1969 г. началниците на отдели да направят предложения за назначаването в отделите на офицери, които да държат оперативното деловодство.

Из архивите на ДС

398

181
133

б/ До 30.III.1969 г. да се въведат перфокартите за сътрудническия апарат на отделите.

Отг. - н-к отделите

5. С цел изпълнение заповедта на др.Министър по създаване информационна система за чужденците в определения срок, оперативните отдели до 9.IX.1969 г. да осигурят на "К.и А." необходимите данни за агентурата съгласно формулярите.

Отг. - началниците на отдели

6. През 1969 година да се изгради резидентурата в Белгия и укрепят кадрово и организационно резидентурите във Франция, Англия и Австрия, за да могат да отговорят на изискванията и решават успешно стоящите пред тях задачи.

Отг. - началниците на отдели
I, II, III, IX и Кадри

7. На базата на досегашната практика, проведеното съвещание в края на 1968 година и направеното на него изказване на др.министър А.Солаков,до 30.I.1969 г. ръководството на управлението да внесе в ръководството на Министерството предложение за частични структурни и организационни промени.

Отг. - началник управлението

8. До 30.VI.1969 г. ръководството на управлението да разработи и внесе в ръководството на Министерството доклад-анализ за кадровото състояние на управлението и перспективен план за подбора, езиковата и оперативна подготовка и разстановка на кадрите в управлението.

Отг. - началник отдел Кадри

182
134

9. До края на 1969 г. да се разработи перспективен план за начините и етапите за реорганизиране работата на управлението на основата на конспирацията и засекретяване на неговите о.р.

Отг. - н-к управлението

10. Да се направи предложение пред ръководството на Министерството на вътр.работи и ДС съвместно с Министерствата на народната отбрана, на външните работи, на външната търговия и други заинтересовани институти в срок от 6 месеца да внесат в ЦК на БКП и Министерския съвет мотивирано предложение за създаване на интернат за децата на служителите им в задграничните представителства на НРБ в капиталистическите страни от 10 до 18 годишна възраст, с цел предпазването им от буржоазното влияние, за обезпечаване правилно патриотично възпитание и даване солидно наше образование.

Отг.-н-к управлението

11. До 15 март 1969 г. управлението да внесе пред ръководството на Министерството предложение за уреждане на някои въпроси свързани с моралния и материалния стимул в разузнавателната работа.

Отг. - зам.-н-к управление Ив.Иванов

12. В началото на м.октомври ръководството на управлението да доложи на ръководството на Министерството на вътр.работи и ДС изпълнението на мероприятията, произтичащи от съвещанието.

Отг.-н-к управлението

НАЧАЛНИК I УПРАВЛЕНИЕ ДС:
Полковник

24.6 1969 г.
София

Отп.в 4 екз.
№ 1-
№ 2-
№ 3-
№ 4-
/НХ

2

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно
Екз.№ единствен

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ВЪПРОСИ (извън плана)

които се предлагат за обсъждане със съветските другари.

1. Какви задачи изпълнява отделът за АМ при ПГУ-КГБ в борбата срещу идеологическата диверсия на врага - вътре и вън от страната.

а/ Как се използуват официалните и неофициални съветски органи като: печат, радио, ТАСС, АНП и др. за провеждане на някои активни мероприятия срещу центровете на идеологическа диверсия.

б/ Как практически се осъществява взаимодействието с тези органи и на какво равнище.

2. Прието ли е Положение за функционирането на службата за активните мероприятия при ПГУ-КГБ и как се уреждат въпросите за:

а/ Взаимодействието на службата с останалите отдели в управлението, с другите поделения на КГБ и с организации, учреждения и институти извън КГБ; на какво равнище и по какъв начин се осъществяват контактите.

б/ Критерия за подбора на кадрите, които работят в отдела за АМ: идейно-политическа, оперативна и специална подготовка.

3. Какво е участието на отдела за АМ в придобиването и използуването на агентура за влияние:

Из архивите на ДС

а/ кой непосредствено се занимава с нея; какви задачи изпълнява и с какви средства;

4. Как работи икономическото направление - какви проблеми решава, върху каква база изгражда мероприятията; как осъществява взаимодействието с другите поделения на КГБ и заинтересованите институти извън КГБ.

5. Какви мероприятия отдел "А" е провел във връзка с празнуването на 50-годишнината на Великия октомври и какво можем да ползуваме от неговия опит във връзка с чествуване 25-годишнината на 9.IX.

6. Как съветските другари оценяват сегашната обстановка в арабските страни и особено в Сирия, ОАР, Ливан, Алжир и Тунис и в какви направления считат, че трябва да се провеждат активните мероприятия.

7. Какви предложения биха направили съветските другари за осъществяване на още по-тесна координация между съответните отдели при планирането, подготовката и провеждането на активните мероприятия.

8. Как е организирана работата на военната дезинформация.

а/ Дезинформиране на противника на територията на СССР и на чужда територия - форми, методи и средства. (~~агентура, техника и пр.~~)

б/ Провеждат ли се мероприятия за създаване противоречия и разлагане противниковите армии - организация на работата, форми, методи и средства.

в/ Провеждат ли се мероприятия за създаване противоречия (съмнения, неприязън) между военните аташета на капиталистическите страни акредитирани в СССР

4

г/ Организация на съвместната работа на направлението с другите поделения на КГБ и Министерството на народната отбрана.

д/ Счита ли се необходимо и възможно организиране на съвместни действия за дезинформиране на противника при провеждане на общи мероприятия на Главното командуване на Обединените Варшавски сили.

9. Документационна направление

а/ Роля и място на документационното направление в цялостната работа на отдела за активните мероприятия; организация съхранение и ползуване на документацията; пряко участие в разработката на мероприятията, каква техника се използува при разработката и провеждането на мероприятията.

б/ Какъв анализ се извършва на проведените мероприятия и от кого.

в/ Отчитане и съхранение на проведените мероприятия (картотека и архив).

г/ Използуват ли се извънщатни хора от други ведомства (публицисти, художници и други специалисти по различните страни) при разработка и провеждане на активните мероприятия и как става това.

д/ Какви начини използуват за подправяне на почерци и подписи, разполагат ли със свои специалисти.

10. Планиране и подготовка на мероприятия обезпечаващи успешната работа на различните направления в отдела при усложнена обстановка и във време на война.

12.V. 1969 г.
София

ГК - ОВС

11. В какви насоки би следвало в настоящия момент да се провеждат мероприятията срещу империалистическите разузнавания и центровете за идеологическа диверсия, които се стремят да дискредитират мерките на 5-те социалистически страни в Чехословакия и да се възползуват от създалата се там обстановка.

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно 30
Екз. единствен

ДО НАЧАЛНИКА НА
УПРАВЛЕНИЕ I-ДС
Т у к

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

От полковник Димо Станков, началник на отдел VIII

ДРУГАРЮ НАЧАЛНИК,

По време на командировката ми в Съветския съюз от 24.II.до 1.III. 1969 съгласно утвърдения план проведох редица разговори с отговорни работници от I Главно управление при КГБ, като зам.-началника на управлението др.Кондрашов, зам.-началника на отдела за активните мероприятия др.Модин, др.др.Радченко, Морозов, Максимовски, Гавилевски и др.. Преди отиването ми в Москва на другарите от КГБ бяха изпратени за запознаване няколко документа: плана за работата на отдел VIII за 1969 година; списък с допълнителните въпроси, които предлагахме да се обсъдят извън плана и няколко справки по различни проблеми, предложения за мероприятия и пр.. Другарите се бяха запознали много внимателно с всички документи, поради което още от първия ден започнахме деловите разговори.

На 24.II.т.г. ме прие др.Кондрашов. На срещата присъстваха и др.др.Модин, Морозов и Илин. На тази среща др.Кондрашов говори по някои въпроси от работата на отдела за активни мероприятия.

Из архивите на ДС

I. Задачи на отдела за АМ в борбата срещу идеологическата диверсия.

Др.Кондрашов заяви, че задачите на отдела тесно се преплитали със задачите на партийния апарат. Твърде често дори партийните органи са искали от разузнаването да се заемат с допълнителни задачи, поради това че то разполага с богата информация и със съответни средства. Но другарите от разузнаването стоели на позициите, че трябва ясно да се разграничават партийните задачи от оперативните, чекистките. При всички случаи, обаче, оперативните мероприятия трябвало да се съчетават и извършват съгласувано с партийния апарат. Органите на КГБ не се заемали с целия комплекс от мероприятия, които се провеждат в борбата срещу идеологическата диверсия, а тази част която се провежда по каналите на противниковите разузнавателни органи. Когато се констатира, че някоя антисъветска акция се провежда от разузнавателните органи, тогава с проблема се заема разузнаването. Когато се провеждат антисъветски действия с пропагандистки методи, то тогава противодействието се извършвало от съответните пропагандистки органи в Съветския съюз. Според него дори техния отдел за активните мероприятия, който бил солидно организиран можъл да потъне в задачи, ако се заеме с изпълнението на целия комплекс от мероприятия в борбата срещу идеологическата диверсия. Той приведе следния пример: На Запад се разпространяват различни съобщения на международните агенции за наличието на някаква голяма група хора главно произхождащи от интелегенцията, която се изказвала против политиката на КПСС по различни въпроси. Дори се превеждали данни, че 89 човека от средите на интелегенцията изпратили писмо до ЦК на Партията. Другарите от КГБ се заели и установили, че такова писмо в живота не съществува. Разбира се имало такива хора сред интелегенцията, които в една или друга степен могат да изразят несъгласие с политиката на КПСС, но очевидно разпространението на такова писмо е дело на разузнаването. В потвърждение на горното др.Кондрашов преведе пример с поета Евтушенко, който е изпратил писмо до Министерския

съвет, с което го съветвал по различни въпроси. Западът се показал готов да поддържа Евтушенко, но когато е станало въпрос Евтушенко да бъде приет за професор-преподавател в един английски университет, Западът е отказал. Изобщо в работата ни по тази линия трябвало винаги да се изхожда от това дали антисоциалистическите мероприятия са дело на разузнаването или не.

Пункт а.

Др.Кондрашов съобщи, че официалните органи се използвали само в случаите когато било нуждно да се разобличи някоя акция на противника, само за разобличителни цели а не за целите на дезинформацията. В някои отделни случаи на страниците на съветския печат се помествали и дезинформационни съобщения, но тогава когато тези съобщения са намерили място зад граница и някои съветски кореспонденти са изпратили съответните материали до своите вестници. Отделът за активните мероприятия не е в състояние да предупреждава всеки, че това е дело на разузнаването и пр. Когато е нуждно материал на отдела в никакъв случай да не намира място в съветския печат, предупреждава се само ръководителят на агенция ТАСС, но по такъв начин, че да не стане достояние на съответните журналисти. Необходимо било да се избягват всякакви разисквания, поради което не съобщавали дори и на зам.-директора на ТАСС.

Що се отнасяло да разобличителните материали те широко използвали съветския печат, но винаги им предоставяли действителни материали основани на съществуващите факти.

Пункт б.

Отдела за активни мероприятия имал контакти с официалните органи както на среден, така и на по-висок уровен. На работен уровен използвали хората от управлението, които се намират на подготовка, или съответна агентура когато на дадено място не разполагат с оперативен работник.

В някои учреждения и институти като например ТАСС, те разполагали с работници, които дърго време стоят на подготовка

Из архивите на ДС
407

която в някои случаи можела да продължи две или повече години с оглед специализирането им като журналисти. В такива случаи тези работници се закрепяли съответно към линейните отдели.

Изобщо контактите им с ТАСС били много добри и те позволявали да се придвижват много лесно разобличителните материали, които им предоставяли. Разбира се предварително използването на материалите се съгласувало с ЦК на КПСС. Управлението не държало специални хора в ТАСС, които да придвижват материалите на отдела за активните мероприятия. Такива работници се държели по линия на отдела за работа срещу чужденците в Съветския съюз. За поставяне на задачи към работниците, които са на прикритие по линия на отдела за чужденците или по линия на териториалните отдели, отдела за активните мероприятия се обръщал съответно към началниците на тези отдели.

В разузнавателното управление се получават всички информации, които се издават в агенция ТАСС. Много важно било да се получава и следи бюлетина за вражеската пропаганда на противника срещу Съветския съюз. Твърде важно е за отдела да следи и анализира насоките на противниковата вражеска пропаганда. Също така в отдела за активните мероприятия се получава цялата информация по линия на разузнавателното управление - секретна, официална и пр. .

II. По статута на отдела за активните мероприятия.

Положение за работата на отдела като такъв за сега нямали. Правата и обязаностите на отдела за активните мероприятия се определяли с решенията на Колегиума на КГБ при създаването на отдела и при няколко отделни случаи в последствие.

Решенията на Колегиума в основни линии се свеждали до следното:

На всички органи - разузнавателни, контраразузнавателни било наредено да разработят активни мероприятия при участието на отдел АМ (отдел за АМ). Провеждането на тези мероприятия,

Из архивите на ДС

408

обаче, трябвало да се провеждат със санкция на централния апарат. Нито едно дезинформационно мероприятие в мащабите на цялата страна не могло да се проведе ако на него не е положен подписа на един от ръководителите на отдел А. При всички случаи трябвало да се допитват и до съответните учреждения и ведомства извън КГБ. Твърде строго се съблюдавал принципът - има ли дезинформация мероприятието да се провежда със знанието на отдел А.

Другарите от отдел А работили по положението, тъй като се счита, че ще бъде полезно да се приеме такова и досега отделът е работил достатъчно успешно без положение, но видимо има смисъл да се разработи един основен статут. Др.Кондрашов смята, че през тази година те ще разработят такова положение. Това щяло да бъде важно и за териториалните отдели, които ще почувстват важността на активните мероприятия в тяхната работа и едновременно с това да видят своите задачи. От самото създаване на отдела те не са се заели веднага с изработването на положение, а са оставили в течение на тези десет години да се натрупа опит, да се изяснят основните въпроси и чак след това да отпочнат работа по изготвяне на трайно положение.

Пункт а.

Отдел А работи много тясно с другите поделения. Тук било важно да се съблюдава един принцип. Независимо от важността на работата, отдел А не трябвало да застава над другите отдели. Отдел А трябвало да подсказва, да споделя опита си и да помага на другите подразделения, а по-малко да командва. Важно било да се създаде в разузнаването атмосфера на сътрудничество между отдел А и другите подразделения. Ако се постави отдел А в положението на опекун, то имало опасност да се започне ненужно съперничество, спорове по това кой какво трябва да прави и успех няма да има. Ръководството на разузнавателното управление считало отдел А за много важен участък от работата, но същевременно то било с намерение да съхрани

Из архивите на ДС

409

този отдел на положението на другите отдели. По своята численост по задачите които решава отдел А е надраснал другите подразделения, но другарите го съхранявали в качеството на отдел само заради опасността да не се създаде елемент на съперничество между отделите. Отдел А е длъжен да съгласува всички свои мероприятия с териториалните отдели.

Пункт б. - др.Кондрашов остави въпроса да се развие от др.Модин при следващите разговори.

III. По придобиване и използване на агентура.

Отдел А не води агентура зад граница. Той имал не голямо количество агентура в Съветския съюз, но това били главно агенти, които помагали при разработването на мероприятията в техническото им осъществяване. Що се отнася до агентурата зад граница, тя се ръководела от териториалните отдели. Ръководството на управлението се противопоставяло на това отдел А да ръководи агентура зад граница. Агентите които ръководели на територията на Съветския съюз били главно чужденци - американци, англичани, французи и др., които били използвани за разработка на документи на съответния език. Те смятали, че отдел А трябва да мисли по проблемите на активните мероприятия, а не по работата на съответната агентура.

Териториалните отдели държали твърде много и то съвсем основателно на своята агентура. Ако разполагат с ценен сътрудник от когото получават секретна информация, той трябвало на всяка цена да бъде запазен, трябва да се проявява грижа за неговата безопасност. Ако отдел А иска да привлече ценен агент за разработване на някое мероприятие, при всички случаи това трябвало да се съгласува с териториалния отдел, за да не му се нанесе някакъв ущръб. Ако отдел А даде указание за използване на някои агенти без знанието на териториалния отдел, то може началника на този отдел да се изкаже, че агента му е бил провален. Същевременно отдел А може в редица случаи да помогне на

Из архивите на ДС

410

територриалния отдел в работата му с агентурата. В тази връзка др.Кондрашов приведе следния пример: Разузнавателното управление е разполагало с ценен агент произхождащ от правителствения апарат на една чужда страна. Той давал твърде ценна информация, но самия човек по своите лични качества не обладавал достатъчно фантазия и политическа острота. За издигането на този човек бил разработен план и подготвени редица материали по външната политика на съответната страна. Подготвени му били въпроси по които да се изкаже в правителството. Благодарение на тази помощ агента е заел още по-високо положение. В този случай отдел А е оказал ценна помощ на териториалния отдел.

IV. Въпросът за работата на икономическото направление бе предоставен на др.Модин.

V. По мероприятията във връзка с 50-годишнината.

По този въпрос другарите са натрупали твърде богат опит. Основното което е било проведено в периода преди празника се отнасяло до мероприятията, които подготвял противника във връзка с 50-годишнината. В резултат на това цяла редица мероприятия на разузнавателните органи са били отклонени или предотвратени. Какъвто е случая с мероприятията на американското разузнаване около бягството на Алилуева.

(Развиването на този въпрос беше предоставен на др.Радченко.)

VI. По Арабския Изток.

(Поради заминаването на др.Сахаровски за България по въпроса не беше разисквано.)

VII. По военната дезинформация.

До преди 5-6 години отдел А се е занимавал с въпроса за военната дезинформация във всичките му аспекти. След това са разбрали, че да се занимават с всички въпроси по военна линия не е по силите на отдела. Далеч не всички военни проблеми

Из архивите на ДС
411

са били добре разбирани. Като са имали предвид огромния апарат на Генералния щаб съветските другари са предложили на ЦК част от въпросите по военната дезинформация да се поемат от Генералния щаб. Въпреки че такова решение е било прието, по линия на ГЩ по тези въпроси не се е правело много. Основните съображения, които в дадения случай са затруднявали провеждането на военната дезинформация са се заключавали в следното: По всеко време и винаги възникнали въпроси да се създавали в противника впечатление, че Съветския съюз е по-силен от него или обратно да се създава впечатление, че е по-слаб от него. Ако се създава впечатление, че Съветския съюз е по-силен означавало да се тласка противника към ускорена подготовка на неговите въоръжени сили, на увеличение капиталовложенията във военните съоръжения, а с това означавало да се създават допълнителни трудности свързани с усъвършенстване на собствените си въоръжени сили. От друга страна ако се създава впечатление, че Съветския съюз е по-слаб съществувало опасност да се появи съблазън у противника и той да поиска да се възползва от тези слабости. Това разбира се в никакакъв случай, не означавало, че не трябва да се провеждат такива мероприятия. Целта на военната дезинформация е да се дезориентира противника относно конкретните военно стратегически обекти, дислокацията, въоръжението и т.н.

Провеждат се мероприятия и от военно оперативен характер. Когато органите са заинтересовани да хванат едно чуждо военно аташе с документи в отделни случаи се създават и лъжливи обекти, за които по агентурен път или по някакъв друг път се прокарва информация към същият. Военното аташе се устремява към тези обекти и със съответна комбинация се залавя с документи. Това разбира се се правело в ограничени рамки.

Провеждат се мероприятия свързани с маневри, маскировка на поделения и пр. Известно е, че и противника се занимава с такъв род неща. Така например било известно, че на територията на Съединените щати се намират около 25% огневи позиции на

Из архивите на ДС

412

ракетно-ядреното оръжие, в това число и със стратегическо назначение. В това време част от тези оръжия са твърде добре скрити.

По отношение провеждане на мероприятие за отслабване на противниковата армия др.Кондрашов съобщи, че в мирно време такива мероприятия не се провеждали, но подготовката на подобни мероприятия се извършвала с оглед тяхното провеждане в усложнена обстановка. В политическите планове за оказване въздействие на населението мероприятие за разложение на армията на противника не се провеждали в мирно време.

Що се отнася до мероприятия за създаване на противоречие и раздори между военните аташета акредитирани в Съветския съюз, такива досега не били провеждани, но др.Кондрашов смята, че има място за такива мероприятия, които да разгарят националните чувства на гърци и турци, да създават настроение против американците и пр..

По възможностите за дезинформация във връзка с Варшавския договор др.Кондрашов счита, че биха могли да се провеждат съвместни мероприятия за даване на противника тенденциозни информации по отношение задачите и мащаба на маневрите и другите действия, когато възникват съображения могат да се обменят мнения в работен порядък. Когато се прецени, че е полезен такъв обмен може да се поиска от едната или от другата страна разработването на съответни мероприятия. Необходимостта ще се определя от конкретните възможности и стремежа да се постигне един или друг ефект. Зависим от целта, която ще си постави, от агентурата чрез която ще се прокара военната дезинформация. С една дума ще зависи с какви способи и средства ще се проведе дезинформацията. Много е важно да има канал, който да води към командването на НАТО.

Във всяка армия имало управления, които се занимавали с мероприятията за разлагане на противника, специални подразделения, които подготвят листовки, радиопредавания и др.мероприятия на фронта, но това били задачи за военно време и техния отдел

Из архивите на ДС

413

не се занимавал с такива въпроси. Каква подготовка извършва понастоящем Министерството на отбраната на СССР не им било известно.

Важно обстоятелство, което трябвало да се има предвид било, че всичко каквото се прави трябва да не показва на противника, че се подготвяме за война. Ако се извърши нещо неудачно може да покаже пред противника, че ние подготвяме агресивна война. Това особено се отнася до онези подготвителни мероприятия, които се разработват в мирно време и които при неспазване на някои важни изисквания на конспирацията могат да създадат такова впечатление.

В заключение др.Кондрашов каза, че сега в отдела се прави анализ на някои проблеми свързани с работата на направлението за военна дезинформация, за да се определи по-точно бъдещите насоки на тяхната дейност в това отношение - сили, средства, взаимодействие с Народна отбрана, с другите подразделения на КГБ, въобще по задачите които ще се възлагат на направлението в сегашната обстановка на високо техническо насищане на въоръжените сили, на ядрената стратегия и пр..

VIII. По документацията.

На това направление отделяли огромно внимание, тъй като то опазва отдела от неудачи и провали. На него е възложено да се занимава наред с чисто техническата работа, с изучаването и оформянето на документите произхождащи от различните органи на противника. У тях бил приет такъв принцип. Ако не се знае как точно се оформя документ на противника с такъв документ те не излизат. Ако има образец на документа или се знаят изискванията за неговото оформяне, тогава с него се занимават и подготвят такъв какъвто им е необходим. Въпросите за образците на хартията, мастилата, на всички тези и други дребни неща се изучават и отчитат пред тях. Те се анализират най-подробно и прецизно. Това се прави защото е известно, че противника извършва анализ на

Из архивите на ДС
414

всеки документ с такива подробности, че твърде често и най-незначителните грешки могат да му покажат кой е автора на документа. Поради това и работата на направлението никак не се подценява.

По отношение на някои детайли от работата на направлението остана да ме запознае началника му др.Соколов.

IX. За работата при усложнена обстановка.

Отдел А имал за задача да изучава конфликтните ситуации в света, които могат да се окажат полезни в случай на някакво усложнение в международната обстановка, не обезателно във време на война. Др.Кондрашов приведе пример с Берлинския въпрос. Според него той може във всеки момент да се усложни. В случай именно на такова усложнение на Берлинския въпрос може да потрябва провеждането на мероприятия, което би могло да отвлече вниманието на противника от този проблем. Отдел А трябва да планира такива акции, които в даден момент да отвличат вниманието на противника. Отдел А трябва да има в касите си разработен план и подготвено мероприятие например по Южнотиролския спор между Австрия и Италия, по Кипърския въпрос, Близкия Изток, по взаимоотношенията между Индия и Пакистан или в Далечния Изток, които да се задействат в случай, че се създаде заплашваща ситуация, да се отвлече вниманието на противника, да се затрудни развързването на един опасен конфликт, с една дума да се планират мероприятия, които да предотвратяват конфликта.

X. Мероприятията във връзка със създалата се в Чехословакия обстановка.

Неотдавна е било проведена среща с ръководството на вътрешните работи на Чехословакия в лицето на министъра Пелнарж и неговите заместници. Било констатирано с удовлетворение, че те правилно оценявали обстановката в Чехословакия. Трудността им се състояла в това, че те не винаги можели да реализират получаваните материали. В настоящия етап се считало, че е необходимо да се оказва конкретна помощ на Министерство на вътрешните

Из архивите на ДС

415

работи, като им се предоставя получаваната в нашите разузнавателни управления конкретна и фактическа информация за дейността на западните разузнавателни служби против интересите на Чехословакия. Когато обаче им се предоставя информация трябва също така да се знае, че все още в апарата на Министерство на вътрешните работи на Чехословакия има и случайни хора, има хора които са настроени антисоциалистически, затова трябвало да се грижим за конспирацията по отношение на агентурата от която се получава информацията. Предаването на конкретни материали за дейността на западните разузнавания би била най-добрата помощ, която може да се окаже на чехословашките органи.

С това срещата с др.Кондрашов първия ден завърши. Разговорите след това продължиха с др.Модин.

Първият въпрос на който се спря др.Модин бе взаимодействието на отдела за активните мероприятия с останалите отдели в управлението и другите организации. (точка 2/А от списъка на допълнителните въпроси)

В КГБ имало установено положение, че активните мероприятия не се разглеждат като отделна линия на работа, поради което и отдел А се счита като орган , който организира и координира работата по активните мероприятия, както в рамките на разузнаването, така и в рамките на органите на Държавната сигурност като цяло.

Съветските другари считат, че активните мероприятия това е метод на работа и този метод на работа трябва да се използва от всички подразделения на КГБ. В решенията на колегиума било казано, че отдел А се явява организиращ и координиращ орган в областта на активните мероприятия провеждани от всички подразделения на разузнаването и контраразузнаването. Това означавало че с активни мероприятия били длъжни да се занимават всички линейни отдели в управлението, различните служби, контраразузнавателните органи в Центъра (II и III у-ние) и периферийните органи, както в областта на политиката, така и в областта на икономиката и промишлеността.

Това означава, че у съветските другари не възниква въпроса дали е нужна агентура на отдел А или не е нужна, защото те считат себе си задължени да подготвят съдържанието на мероприятията, а що се касае до тяхното осъществяване и реализация, те привличали всички подразделения на органите на безопасността по пътя на съставяне на съвместни планове, по пътя на привличане на отделни работници и агентура на разузнаването и контраразузнаването. По такъв начин те не държали на ръководство агентура, която се използува изключително за провеждане на активни мероприятия. Работниците на отдела били в състояние да вникват дълбоко в един или друг проблем, те го изучават в подробности, подготвят съответно мероприятие и когато дойде въпросът как да се реализира това мероприятие, тогава се отива при линейния отдел и се обсъжда в подробности с ръководството на отдела реализацията на мероприятието. Например - другарите се занимават с Гърция. На основа на изучаването на всички информации - от резидентурите, от ТАСС, прихващания на чужди информации и пр., у работника възниква идея за провеждане на дадено мероприятие. Най-напред тази идея се обсъжда с ръководителя на направлението. Да допуснем, че се идва до извода, че идеята е правилна. След това се определят основните насоки на мероприятието - публикации в някой вестник, вътре в страната или зад граница, изпращане на протести, организиране на митинги, пущане на устна дезинформация из средите на едно или друго правителство, подготовка на документ и пр. С това идеята придобива по-конкретна форма и се докладва на заместник началника на отдел А, или на началника на отдела. Когато се направи извода, че е целесъобразно да се обсъди мероприятието със съответния линеен отдел, тогава се осъществява контакта с ръководството на отдела, с друго поделение на Комитета или друго ведомство извън Комитета. С линейния отдел се обсъждат въпросите, свързани с начина за реализиране на мероприятието. В случаите, когато един линеен отдел не разполага с възможности, тогава работникът от отдел А се обръща към друг линеен отдел. За осигуряване възможности за провеждане на едно мероприятие, отговорност носи съответния линеен отдел. Предложение за провеждане на едно или друго мероприятие се прави след като се изяснят всички възможности

за реализирането му. Що се отнася до въпросите по публикуването на статии или мероприятия, които са предвидени в перспективните планове на отдела, същите се провеждат самостоятелно, като отдел "А" се консултира с линейните отдели по възможностите им. Такива мероприятия утвърждават началниците на двата отдела. Например в перспективния план по НАТО е казано, че е необходимо да се публикуват материали в печата. Най-важното тук е къде да се осъществят тези публикации. Това решават началникът на отдел "А" и началникът на линейния отдел в изпълнение на дадения пункт от този перспективен план. Ако това мероприятие носи по-сериозен характер или засяга организиране на митинг, или изпращане на някакво протестно писмо, което е свързано с използуване на съответна агентура и доверителни връзки, независимо от това, че то е залегнало в перспективния план,за неговото реализиране се докладва на заместник началника на Управлението, който отговаря за съответния географски район. За още по-сериозните мероприятия отдел "А" се обръща към началника на разузнаването. Например провеждане на документална акция, акции, които носят политически характер. По преценка на началника на Управлението, въпросите се отнасят към председателя на КГБ или в ЦК на Партията. Обикновено към Централния комитет се отнасят когато в провеждането на мероприятията се предвижда и използуването на други съветски органи или ведомства, излизащи извън оперативните рамки. Например, когато е трябвало да се провежда мероприятието срещу Би-Би-Си, отдел "А" се обърнал към Централния комитет и препоръчал да се използуват и другите печатни органи. На тези органи указания се дават от страна на Централния комитет. Наред с това отделът също се обръща към съответните ведомства и организации, като им съобщава, че по решение на ЦК следва да проведат някои съвместни акции по изпълнение на поставените от ЦК задачи.

Форми на взаимодействие и изготвяне на документи.

Указания до резидентурите обикновено се дават с подписа на началника на отдел "А" или съответния линеен отдел. Когато работата се отнася до зам.началника на Управлението, то телеграмата се подписва от него.

15.-

Разрешение за поставяне на задача може да се иска с отделен рапорт до зам.-началника на управлението. В него се пише, че във връзка с изпълнение на плана или по други причини се счита за целесъобразно провеждането на дадено мероприятие. С подписите на началник отдел А и на линейния отдел рапорта се докладва на зам.н-ка на управлението. По някога този рапорт може да се пише само от отдел А или само от линейния отдел. Върху него зам.-н-ка на управлението пише "съгласен" или "несъгласен" или дава съответни указания. Този документ е достатъчен, за да се разработят указания до резидентура и с подписа на началника на отдела се иска изпълнението им. Понякога въпросите се докладват на началника на управлението под формата на телеграма или рапорт. Този рапорт се подписва от началника на отдел А и на линейния отдел, а се визира от зам.-н-ка на управлението. Началника на управлението може сам да реши въпроса, като пише на рапорта "съгласен", а когато въпросите са от особена важност, тогава докладва рапорта на председателя на КГБ. Понякога рапорта се утвърждава от него по нареждане на председателя. На председателя не се дават телеграми за подпис, а рапорт или предложение. Например, ако се планират някои мероприятия за противопоставяне на американците в Близкия Изток, но на територията на САЩ, тогава на рапорта, който се изготвя от отдел А, трябва да се получат подписите както на началника отговарящ за Близкия Изток, така и на този отговарящ за САЩ. Този рапорт тогава се докладва на началника на разузнаването, който внася някои поправки и от своя страна го докладва на председателя на КГБ. Това предложение се изпълнява, след като се получи подписа на председателя.

Понякога преди да се докладва дадено предложение за мероприятия на началника на разузнаването, последният иска мероприятието да е съгласувано и с Министерство на външните работи, ако въпросът е от негова компетенция.

При получаване на интересна телеграма с предложение за мероприятие практически съветските другари пристъпвали към провеждане на мероприятието по следния начин. Например, в теле-

Из архивите на ДС

грамата има интересни сведения, които трябва да се доведат до знанието на пакистанците. Възниква идея за мероприятие, обсъжда се идеята и след като се преценят възможностите за реализацията й заедно с линейния отдел, се звъни по телефона или се отива при зам.-на управлението, който отговаря за съответния географски район. Докладва му се въпроса по същество и се иска неговото разрешение за провеждане на мероприятие. Ако той каже, че е съгласен това е достатъчно за да се направи предложение до началника на управлението.

Другарите от отдел А настояват също така понякога предложенията по съответните географски райони да се внасят в ръководството и от самите линейни отдели. Понякога в линейните отдели работят хора, които са по-добри специалисти по дадената страна отколкото работника в отдел А, който специализира едновременно по няколко страни. За да се задействат тези работници от отделите и за да се използват по-пълно техните способности и знания иска се и от тях да поемат инициативи и да внасят предложения за мероприятия. В редица случаи работниците от линейните отдели внасяли много ценни предложения. Преди години всички предложения за АМ са излизали от отдел А. Понастоящем от линейните отдели също постъпват много предложения. Поставя се въпроса вече отдел А да се занимава с крупните проблемни мероприятия, а всички останали по-малки и текущи мероприятия да се планират, подготвят и осъществяват от линейните отдели, като за това поставят в известност отдел А.

А какво значи крупно и дребно мероприятие?

Крупни или комплексни мероприятия другарите наричат мероприятията, които засягат крупни политически проблеми и то от много страни. При тях се предвижда серия от различни мероприятия, с използване на различни форми насочени към постигането на една определеня голяма цел.

Примери:

а/ Дребно мероприятие може да се счита засилване на борбата между полицията и войската в Гана или на друго място.

Такова мероприятие може да проведе и линейния отдел.

б/ Комплексно мероприятие може да бъде например разгарянето на противоречия между англичани и американци в Нигерия.

в/ Комплексно мероприятие може да се проведе и по НАТО, когато задачата се решава с много по-дребни мероприятия, които засягат и другите отдели в управлението.

По начало другарите от отдел А често обсъждали съвместни мероприятия на специални съвещания с представители на линейните отдели или с ръководството на отдела. С това те се стремят да създадат в работниците на линейните отдели вкус към активните мероприятия, заставят ги да се откликват на мероприятия изхождащи от отдел А. Ако се вземе например кюрдския проблем. По него отдел А работи, но когато се счете, че е необходимо въпроса да се разгледа и обсъди подробно от повече хора се свиква съответно съвещание. Началника на съответния линеен отдел, заместника на този отдел и работника, който се занимава непосредствено с въпроса вземат най-активно участие в съвещанието. На него може да присъства и работник от отдел Информация, зам.-н-ка на отдел А и съответно оперативен работник от този отдел. При обсъждането на въпроса възникват предложения за активни мероприятия. По този начин и в работниците на линейния отдел възниква интерес към активните мероприятия. Ако всички въпроси се решават само от отдел А, то тогава и най-раздутите щатове няма да му помогнат.

В съвместната работа с линейните отдели другарите от отдел А се стараят да не се показват, че стоят над линейните отдели. Винаги дават заслуженото на началниците на линейните отдели, като главни инициатори и извършители на някои мероприятия. Въпроса за установяването на добри взаимоотношения с всички подразделения на КГБ се считал за много важен. Работниците от отдел А ходят непрекъснато в линейните отдели, беседват с редовите оперативни работници, с ръководството на отделите, интересуват се от нови материали, но във всички случаи се стремят да не създават лоши отношения. Всеки оперативен работник от

отдел А отива при съответния началник на линейния отдел, последните от своя страна викат при селе си оперативните работници от отдел А и по такъв начин се създава благоприятна обстановка за съвместна работа. При отчитане резултатите от проведените мероприятия се показва, че те се дължат преди всичко на усилията на линейните отдели. Много често началниците на линейните отдели предоставят свои работници на разположение на началник отдел А. Те правят това когато виждат, че има известна изгода за тях. Другарите от отдел А се стремят да заставят по същество цялото разузнаване да работи в областта на активните мероприятия.

Какви възможности се използват за подобряване на отношенията?

- Провеждане на съвместни занятия по плана за оперативната подготовка. Например, направлението по Близкия и Средния изток в отдел А подготвя въпрос свързан с провеждането на АМ. Договаря се с началника на линейния отдел по Близкия и Средния изток и занятието се провежда в самия линеен отдел с цел неговите работници да се привлекат и придобият по-голям интерес към работата на АМ.

- Добри отношения трябва да се поддържат и с другите подразделения на КГБ. Например по въпроса за дезинформацията на противника в областта на икономиката, политиката, науката и техниката. Тук е необходимо да се изграждат контакти по линия на каналите, по линия на довеждане на противника някои сведения чрез възможностите на II главно управление. Тук изниква един въпрос, че що се отнася до възможностите на II главно управление всичко и свързано с агентурата, чието използване е въпрос от особена важност и секретност. Затова контакта с II главно у-ние се осъществява само чрез един работник, който сам е работил преди във II управление, познава ръководството на управлението, а и той самия е много добре известен на ръководителите на същото. С цел да се съхрани секретността на каналите на II управление, с тях се занимава единствено определения за целта работник. Ако трябва например да се покаже на американците сведение за позицията на съветското правителство по Близкия и Средния Изток. Тази

Из архивите на ДС

дезинформация или инспирирана информация се подготвя от съответния оперативен работник от направлението за Близкия Изток. След това се отива с предложение за такова мероприятие при зам.-н-ка или началника на отдел А, а последния от своя страна извиква работника отговарящ за каналите и му нарежда да отиде във II главно управление за да подбере съответни възможности за нейното прокарване към американците. Работника след като се запознае с възможностите на II управление съответно се връща и за тях докладва само на началника на отдела. Работника от политическото направление не знае чрез кого и по какъв начин ще се реализира материала. Аналогичен е примера и с работника по НАТО, който ще поиска да се проведе дезинформационно мероприятие по отношение на американците. При всички случаи ръководството на II управление знае, че агентурата му ще се запази в тайна. Работникът от отдел А, който осъществява работата по линия на каналите отговаря за провеждане на дезинформационни мероприятия, като се използват възможностите и на периферийните органи. Ако например от Ивановска област постъпи писмо, с което се съобщава, че по линия на еди кой си завод отива в задгранична командировка агент на органите, който може да доведе до американците определени сведения, писмото се дава съответно за изпълнение на този работник, независимо от това кой ще подготви дезинформационния материал.

По взаимоотношението на отдел А с организации, учреждения и институти извън КГБ.

Министерство на външните работи - с него се поддържа контакт когато се отнася до политически проблеми. Началникът на отдел А и неговите заместници се познават с ръководителите на съответните отдели в Министерство на външните работи. Във взаимното общуване на началниците на отделите в М-во на външните работи става ясно, че на тази служба в КГБ лежи задачата за провеждане на акции, които в крайна сметка спомагат за провеждане на външната политика на Съветския съюз. Понякога контакта с тях се разширява, като при посещение в М-во на външните работи се вземат и съответните началници на направления .

Активен контакт се поддържа и със съответния зам.-министър Когато началникът на разузнаването нареди даден въпрос да се съгласува с М-во на външните работи в отдела се решава от къде да се започне. Ако се счете, че е по-добре да се започне с н-ка на съответния отдел, тогава се отива най-напред при него. Ако въпросът е по-голям, звъни се направо на помощника на първия заместник Кузнецов и се иска неговото съдействие със своевременното докладване на въпроса на зам.-министъра. Разбира се на помощника не се казват подробности по проблема. Когато възниква необходимостта от провеждане на крупни мероприятия, то по тях водят разговори съответно Андропов и Громико. В М-во на външните работи се отива само когато има конкретни предложения, които са добре формулирани и подготвени. Понякога се появявали различни мнения, в резултат на които могат да се внесат и съответни поправки.

Контактите с Централния комитет били много добри. Много работници от отдел А са работили в Централния комитет и било съвсем лесно да поддържат контакт в работен порядък със съответни работници от отделите на ЦК. Когато става въпрос обаче за официален контакт с отдел Международни отношения такъв се поддържа само от началника на управлението и председателя на КГБ. Когато Андропов подписвал документ за Централния комитет на него му е известно, че в работен порядък е бил извършен някакъв разговор със съответния сектор в отдела на ЦК и съответно е получено съгласие.

Министерство на отбраната - с него поддържа контакт началника на отдел А. В отдела обаче има работник отговарящ за военното направление, който има големи връзки в МНО. Като правило всички въпроси които възникват с военното разузнаване и с генералния щаб като правило се решават чрез този работник. Ако въпросът е по-сериозен и по същество той не е компетентен или не трябва да знае, то чрез него се договарят за среща на началника на отдела със съответния началник от МНО. При такива случаи винаги се отива от името на началника на разузнаването.

Контактите с М-во на външната търговия се осъществяват както и с М-во на външните работи.

Отдел А поддържа лични връзки и контакти с различни институти. Обикновено на тези институти се дава под формата на заявка разработка на различни въпроси, които те включват в собствените си работни планове. Това включване става по няколко начина, но най-често се извършва чрез Централния комитет, който по искане на разузнаването дава задача за разработка на един или друг проблем интересуващ отдела за активни мероприятия на ръководството на института. Понякога се използват личните връзки с ръководителите на институтите или сътрудници на Държавна сигурност, които работят в института.

По въпроса за изискванията към кадрите.

Когато се създавал отдел А подбирани са били такива работници, които вече имали оперативен опит, бивали са зад граница, но които в същото време поради редица причини не се предвиждало тяхното използване за активна разузнавателна дейност. Това са били като правило по-възрастни работници, които са имали работа с агентура, хора пилитически мислещи, политически израстнали и разбират правилно марксизма-ланинизма. Обръщало се особено внимание тези работници да бъдат в състояние своите теоретически знания да използват на практика. В отдела са били назначавани и по-млади хора, на които не предстояло в близко време излизане зад граница т.е. такива които да могат да работят в отдела най-малко 2-3 години. Към работниците се предявяват изисквания да знаят поне един чужд език, на който да четат книги, вестници и пр. Имало разбира се изключения. Например човека който поддържа връзки с II управление не знае чужд език, но за него е известно, че той няма да ходи зад граница. Изключение имало и за работниците от документалното направление. Работниците от документално направление, които се занимават с изготвянето на документите (фалшификациите) знаят много добре чужди езици. От тях се иска да знаят системата по която се изготвя различната документация

(американска, английска, френска и пр.). Това изучаване на документацията се прави по различните документи, които отделът има на разположение. Особено щателно се изисква от тях да изучават документите, които попадат по линия на II управление - какви номера се слагат, резолюции, бележки, запетаи и пр. По изготвянето на документите съветските другари привличали различни нелегални работници. За изготвяне на документ на немски език се търси помощта на немските другари. За изготвянето на документите се привличат и чужденци, които понастоящем живеят в Съветския съюз, а някои от тях се явяват агенти на II управление и на които не се предвижда излизане зад граница.

По идейно политическата и специалната подготовка на оперативните работници.

Подготовката се води по два плана - по линия на партийната организация и по плана за оперативната подготовка. Плана за оперативната подготовка се съставя през септември, след като се прегледат старите планове и въпросите, които са били разглеждани по-рано и след като се изслушат изказванията и мненията на всички ръководители на направления. В отдела се предвиждат 9 занятия. Плана се утвърждава от началника на разузнаването или първия заместник. През настоящата учебна година всички работници проявявали интерес за положението в комунистическите и работнически партии в Европа, поради което било договорено с Централния комитет да се изпрати докладчик от там за провеждане на съответна беседа. Целта е след като се изслуша лектора, който знаейки с какви хора има работа разказва за действителното положение в настоящия етап. С подробното разглеждане на въпроса се цели да се разработят и съответни мероприятия.

Втора лекция в плана била озаглавена "Положението в НАТО". Поради това, че другарите се интересували не въобще от НАТО, а военната организация на този пакт, поканили лектор от ГРУ, който се занимава специално с този въпрос.

Като трета тема било решено да се разгледат всички ръководящи заповеди на началника на Разузнаването и на КГБ. Такова

разглеждане се прави периодически за да не се забравят заповедите.

Четвърта тема е била определена "Активните мероприятия на противника против Съветския съюз и страните от социалистическия лагер". В отдел А се съхранява специално дело, в което са концентрирани всички мероприятия на противника. Възложено било на документалното направление да анализира тези мероприятия и да доложи на едно от занятията. Другарите достигнали до много интересни изводи.

Петата тема била свързана с живота и делото на Ленин във връзка с 100-годишнината от неговото рождение. Известно е, че противника провежда много мероприятия за дискредитиране учението на Ленин. Възложено било на другар от отдела да събере и анализира всички материали свързани с мероприятията на противника срещу Ленин. С това се цели да се набележат и съответни контрамерки.

За разлика от миналото сега в отдела започнали да назначават и млади оперативни работници без оперативен опит зад граница. Липсата на такъв опит се оказало твърде зле за работата. Поради това за младите работници били предвидени допълнително оперативни занятия. Пред тях са били поставени за разглеждане по-различни въпроси:

първи въпрос "Изисквания при планирането, подготовката и осъществяването на активните мероприятия". За провеждане на тази беседа бил натоварен зам.-н-ка на отдела.

втори въпрос "Особености при провеждане на активните мероприятия в Африка". Занятието се провежда от работник, който много години е работил по Африка. Това занятие се предвиждало за да се покаже особеното в провеждането на мероприятията в африканските страни за разлика от другите райони на света. В различните райони на света могат да се провеждат различни мероприятия, които се различават едни от други.

Трета тема "Принципи на организацията на мероприятие в САЩ".

Из архивите на ДС
427

Четвърта тема "Провеждане на активно мероприятие "Х". По мероприятието се разглежда всичко от начало до край по съответен зашифрован начин. С подобно разглеждане на проведено вече мероприятие на младите работници се показва как е станало планирането, разработката и провеждането на дадена акция.

В партийната подготовка също се предвиждат разглеждането на някои въпроси с цел подобряване специалната подготовка на работниците. В началото на годината когато се провеждат отчетно-изборните събрания на партийната организация, партийното и служебно ръководство си вземат бележка за всички предложения. Още тогава се набелязват всички теми, които трябва да се провеждат през годината извън тези които ще се дават от горе. Списъка с темите се прави като се отчитат както партийните така и оперативните интереси. Например, има такава тема "Ленин за конспирацията и задачите на нашата партийна организация в това отношение". Доклада по тази тема може да се състои от две части - теоретическа - какво е говорил Ленин за организиране на партията по време на царизма и втора част - какво е състоянието на конспирацията в отдела.

Може да се разработи също така тема "Марксизма-ленинизма за естетиката". Естетиката е свързана и с нашата работа и ако беседата е подготвена добре ще се получат и добри резултати. За такава лекция може да се вземе и лектор отвън. Партийният комитет също може да предложи на партийни събрания да се разгледа и въпроса за национално-освободителните движения. Когато един такъв въпрос се разглежда от нас, той не се обсъжда в подробности, а по-скоро се конкретизира. Излага се състоянието на национално-освободителното движение в Африка например, прави се съответен анализ, като се вземат предвид интересите на отдела за активни мероприятия. Понякога отгоре също може да се поиска разглеждането на въпроса "Икономическото положение в капиталистическите страни". Този въпрос също се конкретизирва в отдела и се взема една по-малка тема каквато е темата за състоянието на чуждестранната валута или положението на фунта-стрелинга. Тези въпроси се раз-

Из архивите на ДС
428

глеждат като се има предвид, че е необходимо да се провеждат мероприятия за подриване позициите на фунта-стерлинга.

По въпроса за участието на отдел А в придобиването на агентура др.Модин ми съобщи, че отдел А не води агентура на ръководство. Тази която се използва за влияние се държи също от линейните отдели.

По въпроса за търговската дезинформация.

Пример: Съветския съюз е заинтересован да закупи завод от италианците и се установява поради различни съображения, че е най-подходящо именно от италианците да се закупи завода. Поради това че италианците искат голяма цена, създава се обстановка да се появят нови конкуренти - французи, англичани, немци, японци. Това нещо обикновено става като се доведе до знанието на италианците, че японците в съвсем доверителен разговор са поискали много по-ниска цена и по-малък срок на доставки. Тази информация съгласувана със съответните търговски органи се довежда до италианците. Тук е много важно да се знае чрез кого може да се доведе тази информация до знанието на италианците. Тъй като въпроса касае Съветския съюз винаги има една опасност италианците да разберат, че това е работа на съветските органи затова голямо внимание се обръщало на начина за довеждане информацията до италианците. Това се правело обикновено чрез фирми, които не са заинтересовани от сделките, но които съперничат с японците. На съветските другари е известно, че по много въпроси японците си съперничат с англичаните затова информация за отношението на японците по даден въпрос се довежда до знанието на англичаните, които от своя страна поради конкуренцията с Япония ги съобщават до италианците.

Понякога дезинформационните съобщения се дават направо на италианците. Например, ако се водят преговори с фирмата Фиат и е необходимо да се съобщи нещо на италианците, то за случая може да се използва направо представителя на Фиат в гр.Ташкент. Той от своя страна веднага ги съобщава на ръководството на фирмата

Твърде често за търговски дезинформации се използват и работниците в търговските представителства. На тях се дават съответни указания с кой търговец какви разговори може да проведе и какви данни да съобщи.

На каква база се работят мероприятията?

На първо място имат се предвид исканията на Министерството на външната търговия. Другарите от отдел А поддържат много близки отношения с министъра на външната търговия и неговите заместници. Те са заинтересовани от провеждане на мероприятия от такъв характер. Оперативния работник от отдела звъни преко на заместниците на министерството и разговаря по подработката на мероприятието. Отначало на работен уровен се постига разбиране, изясняват се нещата, съгласуват се мероприятията с Министерство на търговията и след това предложението се докладва на началника на отдела. Началника на отдела от своя страна звъни на отговорен работник от II управление и се договарят по съвместната работа. II управление определя с чий подпис трябва да се изпрати документ в управлението. Преди да се пристъпи към осъществяване на тези мероприятия, когато се получава искане от М-во на търговията или друго ведомство, съставя се специално предложение. В него по същество се излагат въпроса и се показва целесъобразността от провеждане на мероприятието. Подписва се от началника на отдела или заместника. Под предложението трябва да се подпише също така и съответния началник от II управление и началник на отдела в I управление, който отговаря за съответната резидентура, чрез която ще се провежда мероприятието. Под документа могат да си сложат подписа (ако това е необходимо) зам.-н-ка на управлението и началника на управлението, след което документа се физира от съответния началник на управление в М-во на търговията. Такива документи обикновено се утвърждават от двамата министри - на външната търговия и на КГБ.

Смята се за правилно използването на отдела за търговска и икономическа информация за разработка на всички мероприятия.

Използват се специалисти за написване на статии за разобличаване на американците като експлоататори в някои слаборазвити страни. Тези статии се отпечатват зад граница. На специалиста се дават съответни средства за написване на статията без да му се казва в каква страна ще се отпечати.

Другарите посъветваха при създаването на отдела за Икономическа и търговска информация трябва да се имат предвид бъдещите планове и работата на търговската дезинформация. Нужно е да се преценят взаимоотношенията между отдела и ръководството на М-во на търговията, работата и възможностите на началник отдела с оглед подготовката на мероприятия - набиране на информации, разработка на подробности по мероприятията, които трябва да се доведат до противника по съответни канали на органите.

Положението в Близкия и Средния Изток.

В основата на всички активни мероприятия на КГБ по Близкия и Средния Изток лежи съдействието за урегулиране на близкоизточния проблем с политически средства на основа на резолюцията на Генералната асамблея, а така също довеждане до арабските държави действителни и инсперираши (но в никакъв случай недезинформационни) сведения свидетелствуващи за подкрепата на американците и западните държави на израелския империализъм и израелската държава. Насочената информация и фактите се дават по такъв начин на арабите, че те да разберат подкрепата на американците на Израел. Това по същество е истинска информация. Американците например доставят оръжие на Израел чрез други държави и други фирми. Когато е възможно съветските другари им съобщават такива данни. В такива случаи когато възниква кризисно положение, което застрашава от военни действия, тогава се довеждат до арабите такива сведения, които да ги принуждават да поддържат позицията; която са заели, а именно изпълнение резолюциите на Общото събрание т.е. да се постига разрешение на кризата с политически а не военни средства.

Провеждат се мероприятия, които показват, че Западна

Из архивите на ДС

Германия оказва всестранна помощ на Израел в това число и военна и отново тук се цели да се насочат арабите срещу стремежите на западните държави. Съветските другари считат, че особено важно е да се избива от главите на арабите мнението, че средноизточната криза може да бъде разрешена само с помощта на американците.

Второто направление в което се провеждат активни мероприятия е оказване подкрепа на прогресивните режими в Арабския свят и разобличаване прозападните реакционни политици и реакционни арабски режими. Когато се разполага с информация дискредитирането на реакционните арабски дейци се извършва по пътя на публикациите, изпращане на писма, изготвяне на листовки, с които се подрива авторитета на тези дейци. Съветските другари изхождат от постановката, че единството на арабските държави може да се постигне само в този случай когато реакционните режими бъдат смъкнати. Единство между реакционни и прогресивни арабски държави е почти недостижимо.

Много важно е да се мобилизират линейните отдели за създаване на възможности за работа в различните страни.

<u>По плана на отдел VIII</u>.

I. Съединените щати, НАТО и идеологическата диверсия.

Съветските другари нямат възражение по основните направления на работата, тъй като ги считат за много добри.

По конкретните мероприятия:

1. По радио "Свободна Европа". По тяхно мнение мероприятието ще има голямо значение във връзка с отпразнуване на 25-годишнина. Те могат да окажат определена помощ с материали относно работата на комитета и радио "Свободна Европа". Имат подготвена справка, която ще ни я изпратят.

2. Мероприятие по БНК и БНФ.

Другарите приведоха следния пример на проведено мероприятие. След Втората световна война зад граница останал като невъзвращенец някакъв човек, който бил много активен в дейността

Из архивите на ДС

432

си против Съветския съюз, дори станал един от ръководителите на антисъветска емигрантска организация. Установено било, че този човек някога бил агент на органите и дори разполагали с негов подпис. Доколкото провеждал активна дейност решено било да се компрометира като "съветски агент". За тази цел били пуснати слухове, че той сътрудничи с органите на КГБ. Такъв слух бил пуснат сред емигрантите, които се настроили срещу него. След това било изготвено писмо, което уж изхождало от органите. То било съставено по такъв начин, че при прочитането му да се остава с впечатление за съществуването на някаква условност. Едновременно с това направили и тайнопис, който би могъл да се разкрие от противника, а в тайнописа изложено указанието какво трябва да прави агента във връзка с тази организация, ругали го защо не е изпратил своевременно списъка на заминалите за Съветския съюз емигранти и пр. Направено било така, че писмото да попадне в негов съперник в ръководството, който бил заинтересуван от неговото компрометиране. Съперника му бил английски агент. Той предал писмото на англичаните, които разкрили тайнописа и съобщили текста на американците. В резултат на това американците спрели субсидиите, възникнал голям скандал и човекът изпаднал в немилост пред американците.

В провеждането на мероприятия срещу такива емигранти може да се превключва и преписката, която те водят със своите родственици в страната. Може на такива писма изхождащи от България да се слага съответен тайнописен текст, с който да се покаже, че някога той е работил с органите на сигурността. В такъв случай не е необходимо родствениците въобще да се закачат. От името на неговите родственици могат да се отправят писма до най-различни места.

Друг вариант - женския въпрос. Трябва да се знаят много добре взаимоотношенията им и връзките им с жени. Много може да се направи по този въпрос. Важно е да се знаят подробности от личния живот на емигранта - има ли сериозни врагове, противници и всичко това най-умело да се използва.

Из архивите на ДС

433

3. По брошурата

Другарите съветват фактите които ще се подберат да бъдат истински. Обещаха да ни изпратят брошури, които са били издавани срещу НАТО и материали, които могат да се използват.

Задача за проучване.

За центъра на ЮСИА във Виена обещаха да ни изпратят материали . Този център играе ролята на организиращ и координиращ работата на агенцията в Източна Европа.

Съветските другари ни помолиха да им изпратим данните, с които ние разполагаме за ционистките центрове въобще.

По използване на ООН - считат, че могат да се провеждат мероприятия, които касаят политиката на САЩ по отношение на Турция и Гърция и Кипърския въпрос. Умало могат да се използват доверителни връзки и агентура за довеждане на информация до турците и гърците в такива крупни международни центрове.

II. По Т у р ц и я

Другарите считат, че първата насока може да се формулира: пропаганда и оказване съдействие за изпълнение външнополитическите цели и задачи на партията и правителството на НРБ по отношение на Турция и Гърция.

Направлението по изостряне на противоречията трябва да се формулира по следния начин: изостряне противоречията между страните участнички в южния фланг на НАТО.

Др.Модин обърна внимание, че когато се говори за американците в Турция едновременно и паралелно трябва да се говори и за проникването на Западна Германия в Турция. Те имали данни, че германците се стремят да проникнат по-дълбоко в Турция, Иран и Афганистан. Западните немци помагат на Израел, възможно е тази помощ да се върши чрез Турция. Те имали данни, че и оръжие се изпраща на Израел по този канал.

Конкретни мероприятия.

"Ремзи". Считат, че задачите биха могли да се формулират по следния начин:

- да се съдействува за засилване на антиамериканските настроения;
- засилване на националистическите тенденции;
- засилване стремежа към провеждане на независима политика на Турция;
- противодействие на икономическото проникване на американците в Турция.

По такъв начин с поставянето на по-реални задачи биха могли да се подготвят условия за масови изказвания за излизане на Турция от НАТО.

Др.Модин счита, че ако "Ремзи" влезе в НРП ще бъде по-добре. Той ще може да дава информация за партията и нейните действия и ще може да оказва по-определено влияние.

"ЕСЕН". Нямат никакви възражения за провеждане на мероприятия. Смятат, че е много добре ако може да се получат предварително макар и в общи линии заглавието и съдържанието на книгата, за да могат да се внесат съответни корекции. Понякога се практикува да се дават и предварително написани текстове, които един или друг човек могат да корегират и използват със свой подпис.

"РЕФОРМАТОРИ". Нямат бележки по направленията за работа. Обърнаха внимание на пункта относно работата на "Реформатори" по младежите, тъй като тези които привлекат сега ще могат да ги използват по някакъв начин в бъдеще. Изказаха мнение, че вместо така определено да се пише за излизане на Турция от НАТО по-добре е да се каже "създаване сред обществеността мнение за необходимостта Турция да излезе от НАТО - да се ликвидират базите, да се ликвидират американските капиталовложения и да се намали тяхното влияние."

Из архивите на ДС

Предлагат да се помисли за влияние на Турция чрез Пакистан, с цел отслабване на връзките между Турция и САЩ.

Забележки по задачите за изучаване нямат.

По точка четвърта др.Модин направи едно малко допълнение. Доста често използвали агентура и доверителни връзки за напечатване и разпространение на брошури. В такива случаи се използват агенти, които по своите възгледи и положения и без да бъдат наши агенти се занимават с подобна издателска и журналистическа дейност. Те не заставяли агентурата да се занимава с такива въпроси ако официално никога не се е занимавала с тях. Важно е да се знае по какви въпроси обикновено пише нашата агентура. Има агенти, които пишат от позициите на пацифизма. Ние ги подкрепяме и им даваме съответни материали, но се знае, че той пише винаги като пацифист. Ако един агент пише срещу НАТО, то ние искаме той винаги да излиза от такива позиции.

За техническо разпространение на материали използват само тази агентура, на която напълно й вярват, иначе в никакъв случай. За отпечатване на брошури и други материали както и за тяхното разпространение използват агенти, които се явяват ръководители на местни организации. На същите подготвят материали, дават им средства, а те извършват всичко останало.

Разпространение на листовките вършат по най-различен начин. Досега са използвали главно силите на резидентурите.

По кюрдския въпрос желаят да им изпратим всички материали, с които разполагаме.

По точка шеста - връзката с институтите. Осъществява се чрез доверителни връзки,по личен път, официално чрез КГБ посредством Централния комитет и чрез посещение при директорите на институтите, с които разглеждат това което е вече подготвено от хората на института. Ръководството на отдел А заставя работниците да отиват в институтите и да се запознават с работата им, за да бъдат в течение на въпросите, които там се разработват.

По мероприятието във връзка с християнската литература. Другарите считат, че е необходимо да се съберат стотици брошури

62

на английски език. Тези брошури да се изпратят на сто адреса - на интелигенция, журналисти, писатели и пр. направо по пощата. Естествено е когато получат брошурите турците да съобщят в полицията. Това разпращане да се повтори, като могат да се използват и някои нови адреси. След това да се напише писмо от името на американската агенция ("ЮСИА") в Истанбул до своя център в САЩ, в което те да говорят, че е проведена такава и такава операция от религиозни организации и с помощта на агенцията да се съобщава също така, че изпращането на християнска литература, по сведения на агенцията е дало твърде интересни резултати. Независимо, че един голям брой хора са доложили на полицията агенцията има достоверни данни, че значително число турци прочели или оставали у себе си брошурите. Накрая на писмото може да се каже, че агенцията счита за целесъобразно да се продължи операцията, като към брошурите да се напише препоръка получателят да предава брошурата на своя съсед (този документ на английски може да бъде изготвен от съветските другари. Копие от документа трябва да се доведе до знанието на турската полиция, която ще е вече узнала за разпространението на подобна литература. Би било добре ако може да се направи брошура на турски език и да се изпрати в Турция от Берн. Препоръчаха да се попитат унгарските другари дали не ще бъдат в състояние да отпечатат такава брошура.

Във връзка с това мероприятие другарите предложиха преди провеждането му да се извърши сериозен анализ с цел да се изяснят както положителните така и отрицателните последствия, които могат да настъпят с провеждането му. Имат предвид, че християнските малцинства в Турция са главно гърци, арменци и българи, а това може да доведе до засилване на контраразузнавателната работа сред тях и до извършване на някои провокации и кървави инциденти.

По мероприятието за кюрдите и САЩ. Целта на това мероприятие би следвало да се формулира: "Да се компрометират някои действия на службите на САЩ в тези страни имащи намерение да използват кюрдския проблем и засилване активността на кюрдите като допълнителен натиск върху тях." Да се подчертае, че САЩ

Из архивите на ДС
437

имат намерение да оказват натиск или заплашват Турция в случай че прояви някакви антиамерикански действия.

По точка 12 - гръцко-турски отношения. Другарите посъветваха да се има предвид въпроса за публикуването в гръцкия печат материали свързани с турското население. Изразиха известно съмнение по публикуването на специалната заповед на полицията.

III. Г ъ р ц и я

Др.Модин ми съобщи, че почти в продължение на цяла година са провеждали мероприятия с цел създаване на единен фронт на антихунтовските сили включително и такива свързани с откриването на една радиостанция, но досега никакви резултати в това отношение не са постигнати. На първо място самата комунистическа партия е разцепена и не е било възможно да се постигне споразумение между десните и либерални кръгове за борба срещу полковниците.

Др.Модин счита, че трябва да се провеждат мероприятия за разобличение социалната политика на Хунтата. Това може да се върши и от нашите радиостанции. Съветските другари молят да им се изпращат материали, с които ние разполагаме разобличаващи вътрешната политика на Хунтата. Считат също, че трябва да се провеждат мероприятия за намаляване капиталовложенията на САЩ и Германия в Гърция, тъй като Хунтата непрекъснато се хвали с това. Трябва да се търси начин за компрометиране на американското проникване в Гърция и на първо място как те експлоатират гръцкото национално богатство и развиват това което е изгодно за тях. Такъв анализ на официални материали извършен от органите или от други специалисти може да представлява твърде ценен материал. Съветските другари биха желали да получават и такива материали, които са от официални източници.

Считат за много важно непрекъснато да се довеждат до турската общественост данни за това, че гръцката хунта се подкрепя от американците в ущръб на Турция.

По отношение на турско-гръцките противоречия другарите считат, че целия този комплекс от отделни въпроси трябва да се даде на подробно изучаване на съответните наши институти.

Из архивите на ДС

'64

35

Някои въпроси свързани с дейността на противника по време на отпразнуване 50-годишнината на Октомврийската революция.

Акциите на центровете на идеологическата диверсия във връзка с 50-годишнината на съветската власт започнали отдавна. На първо място те преследвали целта да дискредитират КПСС и съветския строй и да нанесат ущръб на целия лагер на социализма. Заедно с това бил свързан и въпроса за комунистическото движение. За първи път към тези операции били привлечени широк кръг лица сред така наречените научниизследователски учреждения, университети, "свободен" печат, советолози, кремлянолози и др. Още от началото на 1967 година са се появили цяла редица книги и писания за комунизма и за недостатъците на съветския строй. В масов тираж бил пуснат сборник "Рийдърс дайджест" посветен на Съветския съюз; публикацията "Загубения рай на работниците"; "Петдесет години комунизъм и неговите достижения". Излезли са серия от статии включително и тези на Керенски и стотици други публикации във вестниците, списанията в Англия, Франция, Италия и др.страни. В края на 1967 година е излязла така наречената "Бяла книга" по делото на Синявски и Даниел, в която се прави опит да се засегне съветския обществен и държавен строй. Особено внимание привлекла излезлата в САЩ и обявената с големи шумни реклами книга на Алилуева "Двайсет писма към другаря". Първоначално било предвидено книгата да бъде издадена едновременно в Европа и САЩ на 16 октомври т.е. 2-3 седмици преди празника и видимо по плановете на противниците трябвало да се яви нещо сериозно около което да се разгърне дейност против Съветския съюз.

В тази връзка съветските другари извършили следното:

1. Подготвили и изпратили до основните резидентури своегорода ориентировка-задание по основните данни, с които разполагат и ориентирали резидентите относно кампанията която се откривала срещу Съветския съюз. Съобщени били всички данни,

за "Гласа на Америка", радиостанция "Свобода", "Свободна Европа" и др. Отделно засегнали въпроса за мястото на мемоарите на Алилуева, за плановете и намеренията на емигрантските организации, които също се подготвяли да отбележат юбилея по свой начин. За съветските другари понастоящем емигрантските организации не играели сериозна роля. Що се отнася до Съветския съюз начело на всички акции против него вече не стои емиграцията, а разузнавателните органи на противника, неговите идеологически и подривно пропагандни центрове - ЦРУ, ЮСИА, Държавния департамент, радиостанциите в Съединените щати; Британския съвет и информационната агенция в Англия. Информационната агенция е център, който се занимава с разработка и изготвяне на информациите за живота във Великобритания. Тя не се явява копие на ЮСИА. Като сериозен идеологически център може да се счита и БИБИСИ. Но английското разузнаване е това, което разработка операциите за идеологически, политически и психологически диверсии.

Със същата тази ориентировка-задание от резидентурите била поискана съответна информация по тези въпроси. Информацията била разделена условно на две части: една която се намира на повърхността и която достатъчно леко може да бъде получена. Това е по-скоро информацията основана на дейността на средствата за масова информация - радио, преса, издателства и т.н. Другарите тук обръщат внимание на една особеност. Да се информира центъра, след като се е появила книгата и е била вече разпространена, това е една работа. Но да се каже 3-4 месеца предварително, че се готви издаването на една книга, която ще бъде с едно или друго съдържание, това вече е друг въпрос. Последното позволява да се вземат мерки включително и за предотвратяване издаването ѝ. Затова от резидентурите се искат данни за дейността на противника, за крупните негови акции предварително когато те са още в процес на планиране, независимо от това че те могат да се проведат и със средствата за масова информация.

Втората страна на информацията обхваща диверсиите от идеологически характер, които носят секретен характер, чиито резултат може да се прояви по-късно. На този въпрос се обръща особено внимание и към него се насочват резидентурите. Тук става въпрос да се събират данни, как се използват разузнавателните служби на противника.

На базата на наличните данни и на събраните такива след изпращането на ориентировката, изготвен бил план, който засягал различни подразделения на комитета. Планът бил доста широк. Другарите са се ориентирали към няколко вида операции:

а/ Превантивни или предупредителни мероприятия - по агентурни канали, дори открито в печата, те са показали определена осведоменост по това какво противника прави и подготвя в своите идеологически центрове по отношение на Съветския съюз. Едновременно с това се отправят предупреждения, че тази дейност може да се отрази на междудържавните отношения със съответната страна, че Съветския съюз от своя страна ще предприеме ответни мерки. Когато американците пуснали "записките на Пенковски" и започнали да ги разпространяват в печата чрез "Вашингтон пост" и "Обзървър" те просто изгонили постоянния кореспондент на "Вашингтон пост" в Москва, а на кореспондента на "Обзървър" не е била разрешена виза.

В Съветския печат били публикувани редица интересни материали. Във в-к "Комсомолска правда" от 22.II.1967 г. статията "Страхуват се", която направо разобличава антисъветската насоченост на дейността на някои органи. Персонално са били разобличени и някои американски журналисти. Във в-к "Известия" от 4.VI.1967 г. била поместена статията "Маляри". По това време към антисъветската кампания са били включени и някои държавни учреждения в частност Комисията на Сената по разследване на антиамериканската дейност "шпионска дейност" на някои представители на комунистическите държави. По дипломатически канали и в тази статия достатъчно нашироко била атакувана комисията.

67

38

Статията "Маляри" била подготвена от отдел А. В някои случаи отделът е давал материали непосредствено в издателствата, които са привличали свои коментатори.

Например материалите за БИБИСИ и връзките му с английското разузнаване били подготвени от КГБ. Предупредителните акции са се основавали на определени материали, с които са заплашвали противника, че ще проведат съответно мероприятие. Това е накарало някои хора да се откажат от своите планове. В работата срещу англо-американците и против другите страни особено когато трябва да се разобличават държавни учреждения, като М-во на външните работи, БИБИСИ, информационни агенции, разузнавания и пр., органите на социалистическите разузнавания да се заемат с такива въпроси или да провеждат едни или други мероприятия, с които може пряко да се докаже, че дадена акция се провежда от съответния орган на противниковата страна. По сложен е въпроса когато не се разполага със съответни материали. Предупредителните акции до известна степен служат за локализация на акциите на противника, особено когато са проведени от позициите на държавните учреждения на империалистическите страни.

Някои операции във връзка със спомените на Алилуева.

След като на съветските другари е станало известно, че противникът се готви за големи сензации - публикациите на писмата на Алилуева на 16 октомври решено било да се проведат някои мероприятия за проваляне на тези намерения. На първо място посредством най-различни канали вестниците в западна Европа започнали много по-рано да печатат същите писма. С това далеч по-рано от определената дата на хората е станало известно съдържанието на голяма част от писмата, а с това постепенно се е намалявал интереса към тях. С това към годишнината от 7 ноември някои крупни идеологически диверсии на противника са претърпяли сериозен провал и големи идеологически центрове не отишли към широко антисъветски кампании.

68

39.

Наред с предварителното публикуване на някои писма на Алилуева, съветските другари са провели редица мероприятия за дискредитиране моралния облик на Алилуева - организиране интервю на западни журналисти с децата на Алилуева, инсперирање в западния печат на материали относно нейните неморални деяния и пр.

Били планирани също така и проведени някои операции срещу разузнаванията, като:

а/ Разобличаване финансирането на младежки и други организации от страна на ЦРУ.

б/ Публикуване спомените на американския разузнавач в Индия.

в/ Провеждане някои акции по компрометиране американските действия във Виетнам с цел да се отвлече вниманието им от Съветския съюз.

Мероприятия по емиграцията.

На първо време това са били мероприятия от пропагандан характер. За да се покаже на неутралната емиграция постиженията на съветската страна. На второ място проведени са били разобличителни мероприятия срещу открити вражески емиграции и специално срещу организацията НТС, която се явява една от най-злостните антисъветски организации. С мероприятията се е доказвало, че организацията е свързана с разузнавателните органи на САЩ и Англия. Съветските другари обърнаха внимание, че трябва да се има предвид и да се преценя дали е необходимо да се провеждат мероприятия по отношение на емигрантски организации, които не се ползват с авторитет за да не се дава ненужна гласност и с това да се издига авторитета им. По емиграцията се провеждат мероприятия и от контраразузнавателното поделение на разузнаването. То върши работа главно чрез агентурата, а отдел А се занимава с пропагандно-дезинформационните мероприятия.

10.3.1969г.

Н-к отдел VI

8120 1811

Строго секретно
Екз. № 2

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Р О Т О К О Л

Днес 14.II.1969 г. се проведе служебно съвещание с целия състав на VIII отдел при дневен ред:

1. Прочитане заповедта на др.Министър за състоянието и организацията на работата с телеграмите, изпращани по далекопишещите машини.

2. Информация за състояние на конспирацията в отдел VIII

В своята информация началника на отдела Станков отбеляза голямото значение на конспирацията за работата на обединения отдел. Подчертавайки обстоятелството, че в една стая работят по три или четири души от различни направления, той обърна внимание, че това налага ОР да бъдат още по внимателни в разговорите, щото работата на едното направление да не стане достояние на другото и обратно. Ако се спазват дадените указания и досега съществуващите заповеди и наредби за секретността, ако не се проявява интерес и любопитство към работата на друг служител и не се споделя кой какво прави и какво възнамерява да предприема, то възможностите за пропуск и провали значително ще намалеят. Да се говори зашифровано, а когато е невъзможно да се проведе разговор в присъствието на трети човек, то той да бъде помолен да напусне стаята. При неспазване разпорежданията за секретността е възможно нашите мероприятия да станат достояние на много служители, които въобще не трябва да знаят за това. Др.Станков приведе съответни примери на пропуски в това отношение.

Др.Станков напомни за правилното ползуване на секретните тетрадки. Изрично подчерта, че писането на хвърчащи листа не се разрешава и правилно да се описват постъпващите документи. Като се има в предвид разположението на стаите да се говори

Из архивите на ДС

372
116

тихо, за да не станат някои наши мисли, изказани по-високо, достояние на хора, които случайно минават по коридора. Секретните материали да се прибират в касата и при най-краткото напускане на стаите. Наблегна, че някои документи ще трябва повече да се засекретяват. Често се пише повече отколкото трябва. Другарите които не могат да определят какво трябва да се зашифрова да се обръщат към ръководството. Зашифровката на документите е задължително.

В заключение др.Станков още един път наблегна за спазването на всички заповеди за секретността в министерството, управлението и отдела.

След него се изказаха др.др.Иван Петков и Христо Сариев.

Др.Иван Петков подчерта, че ще бъде най-грубо нарушение на заповедта на секретността ако служител споделя за работата си с човек, който няма отношение към работата на отдела или дори направлението. Предложи резолюциите на по-горните началници да не се пишат на хвърчащи листчета, защото много лесно е това листче да се откачи и да се изгуби, което по същество е крайно секретен документ и при изчезване няма да се знае какво да се предприеме.

Др.Христо Сариев каза, че често се налага да се докладва на началника в присъствието на трети човек. Приведе пример със своя прек началник, заместника на отдела др.Горинов, който работи в една стая с друг служител и при докладване не може казаното да не стане достояние и на другия работник, с когото работят заедно.

ПРОТОКОЛЧИК:

17.3.1969 г. НАЧАЛНИК ОТДЕЛ:

Отп.в 2 екз.
/НХ
VIII-11-15167

ОТДЕЛ VIII

Строго секретно!
Екз.№ 2

3
124
42

По щат - 24
Необходими стаи - 21

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

О Б Я С Н И Т Е Л Н А Б Е Л Е Ж К А

/ към примерната схема /

Стаи №№ 1 и 2 - хранилище за всички секретни материали на отдела/ 5 железни шкафа,2 средни каси и 3 малки каси/

Стая № 3 - склад за пишущи машини и друга множителна техника/рафтове за машините/

Стая № 4 - Документация и анализ,за сега 1 ОР/карто-тека/

Стая № 5 - Склад за канцеларски материали от чужд произход,различни документи,бланки образци от различни страни.
Стаята трябва да бъде затъмнена,с оглед предпазване на материалите от светлина.
Необходими са шкафове /дървени/за подреждане и съхранение на документите.

Стая № 6 - Стая за техническа подготовка на мероприятията,за обсъждане на различни въпроси между няколко ОР,клубче-библиотека на отдела.

Стая № 7 - за машинописката

Стая № 8 - 2 ОР водещи специални разработки.

Стая № 9 - 2 ОР водещи специални разработки.

Стая № 10 - Зам.началник на отдела

Стая № 11 - Началник на отдела

Стая № 12 - технически сътрудник-секретар на отдела.

Стая № 13 - Зам.началник на отдела

Стая № 14 -АМ-турско направление - 2 ОН

Стая № 15 - АМ- гръцко направление - 2 ОР

Стая № 16 - АМ -арабско направление - 2 ОР

4
125
43

Стая № 17 - АМ -идеологическо направление- 2 ОР

Стая № 18 - икономическо направление - 1 ОР

Стая № 19 - военно направление - 2 ОР

Стая № 20 - остри мероприятия по Турция и Гърция-2ОР

Стая № 21 - 1 ОР -за изпълнение на особени поръчения

27 март 1969 год.

Отп.в 2 екз.
Изп.и написал:ДС/
/ 15167 /

Началник отдел VIII

Полковник

Из архивите на ДС

КРДОПБГДОРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА

отчет - 1969 г.

РАЗДЕЛ СПЕЦИАЛНИ МЕРОПРИЯТИЯ

Работата по направление СПЕЦИАЛНИ мероприятия през 1969 година протече под знака на реорганизирането в съответствие с указанията на началника на управлението от м.март и особено на тези от м.септември т.г. В резултат на последните указания бяха положени сериозни усилия да се преодолее разпиляването на силите по много задачи, като се въведе в работата такъв стил, методи и форми, които ще способствуват за по-скорошното ни приближаване към крайната цел на някои от разработките и други мероприятия.

Направлението има 8 щатни бройки, в т.ч. зам.-началник на отдел, военен специалист и една вакантна длъжност. Един от оперативните работници е назначен от м.септември. При това положение през годината в направлението са били активно заангажирани четири оперативни работници, от които един с по-малко от едногодишен стаж.

Работата на направлението през годината е протекла в следните насоки:

I. Разработки на лица

През годината се работи по следните разработки на лица-ИР:

1. "МАВРОВ"
2. "ЛАКЕЙ"
3. "ДОНЧЕВ"
4. "ЛИБЕРТО"
5. "НИК"
6. "ВОЛ"
7. "ХАМЛЕТ" - предадена на друг отдел
8. "ПРЕДАТЕЛ" - открита на 27 октомври т.г.

По тези разработки беше извършено следното:

1. "МАВРОВ"- _____

Основна задача съгласно плана за 1969 г. беше издирването и установяването на обекта. Няколко пъти в подходящи моменти

Из архивите на ДС
448
КРДОПБГДОРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРЗОПБГДОРСБНА

беше експлоатирано М-15 в дома на родителите на обекта, следена и анализирана беше кореспонденцията на близките и роднините му. Вербовани бяха двама агенти, близки на обекта и семейството му, с възможности за изпълнение на задачи по разработката. С резидентурата в Лондон бяха обсъждани възможностите за издирване на обекта. В резултат на това бе открит адрес и телефон на обекта, посочен в телефонния указател на Лондон.

За издирване на обекта на място беше използувано служебно пътуване на агент "Александров" в Лондон, където по предварително разработен план бе потърсен обекта. Придобитите данни показаха, че "Мавров" не живее на посочения адрес от две години, но получавал кореспонденция на него, която живущите му връщали в пощенския клон "до поискване".

Други данни относно местопребиваването на "Мавров" не са придобити.

От предвидените в плана мероприятия не е изпълнено командироването на агентите "Симеонов" и "Соколов" в Лондон поради това че първият претърпя катастрофа, а вторият не успяхме навреме да включим в екипаж на самолет, пътуващ до Англия.

Работата по издирване на обекта ще продължи и през следващата година. За активно провеждане на мероприятия по разработката, която се слага като една от най-важните на направлението от м. октомври т.г. за работа по нея са включени още двама оперативни работници. В момента се подготвят за вербовка двама кандидати, които през 1970 г. ще престоят в Лондон от 3 до 5 месеца.

По разработката е изготвен нов план, с основни мероприятия за придобиване на агентура и решаване главната задача през 1970 г.

2. "ДАКЕЙ" - _____ - бивш ОР, изменил на Родината заедно с брат си на 20.VII.1968 г.

Бяха проведени голям брой агентурно-оперативни и технически мероприятия, във съответствие с плана предвиждащ изясняване

Из архивите на ДС

КРДОПБГДОРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДВРОПБГДОРСБНА

обстоятелствата около измяната и установяване местонахождението на обекта. От началото на годината в дома на родителите на обекта беше организирано М-15. Привлечена е като ОВ _____ на обекта.

През второто тримесечие на годината съгласно заповедта на др. министър беше организирано следствие в I отдел по измяната на обекта, както и неговото съдене от военния съд. По време на следствието и във връзка с разпитите им. родителите на обекта и най-близката му връзка _____ бяха поставени под ВН, съчетано с М-15. Към разпити бяха привлечени и всички връзки на обекта и брат му. Разпитите бяха проведени по предварително подготвен план. През периода на тези мероприятия, в продължение около един месец беше ангажиран целия състав на направлението.

Положени бяха усилия за издирване на обекта чрез Н.О.Р. _____ - на работа в представителството на "Балкан" в _____, като няколкократно му бяха разработвани задачи. Същият не прояви старание и не положи усилия за изпълнение на тези задачи, въпреки наличието на добри възможности.

Доста сили бяха хвърлени за издирване на подходяща агентура от I управление и други служби на ДС, както и за подбор и вербовка на агенти специално по разработката. На тази основа е създадена база за реализиране вербовки в първата половина на 1970 година.

Поискана беше помощ за издирването на обекта от братските органи на Полша и ГДР, но ни се отговори, че нямат възможности.

От проведените мероприятия бяха изяснени редица моменти по разработката, но основната задача на този етап - установяване точното местонахождение на обекта не беше решена. За нейното изпълнение през следващата година е изготвен нов план с главна насока - създаване на агентурна база по разработката.

Из архивите на ДС
450
КРДОПБГДСРОБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРОБНА

Поради това, че разработката се оценява като една от най-важните за направлението, от м.октомври т.г. към нея са прикрепени още двама оперативни работници, което ще активизира работата през новата година.

3. "КАРАКУШ" _____ - бивш агент, изведен в Турция. Има сериозни данни, че е минал на предателство.

В началото на годината беше възприета линия за провеждане на мероприятия, които да застават членовете на семейството на обекта да му въздействуват за да потърси контакт с нас. Провеждаше се редовно М-9, М-15 и неколкократно ВН. Беше организирано М-30.

В резултат на прекратената от наша страна издръжка на членовете на семейството на обекта и изгонването им от София в Габрово, очакваната реакция се получи: чрез писма, телефонен разговор и специален пратеник те уведомиха обекта за тежките затруднения пред които са изправени вследствие на неговото поведение. Той обаче не потърси контакт с нас и съобщи на семейството си, че не може да се завърне в България, защото тук щял да бъде убит.

С цел да се освободим от провеждането на постоянни агентурно-оперативни и технически мероприятия по семейството и насочим вниманието си по разработката на обекта, съгласно утвърдено предложение от първия зам.-м-р на МВР др.ген.-полк.М.Спасов, семейството беше взето на разработка от окръжно управление МВР-Габрово. За съжаление другарите не се отнесоха достатъчно отговорно към задачите си. Установено бе, че семейството на обекта фактически живее в София.

По наша комбинация беше организирано извеждането на НОР от Михайловград _____ в Турция заедно с негов баджанак _____ от София. Те трябваше да гостуват на третия си баджанак _____ в Истамбул,

Из архивите на ДС

КРДОПБГДОРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДОПОПБГДОРСБНА

който е в много близки отношения с обекта. За целта _____, който е в близки отношения със съпругата на обекта, установи контакт с нея с цел да получи пари от обекта в Истамбул, срещу предоставени български пари на съпругата му тук.

Турските власти обаче не дадоха виза на _____ _____, поради което на 21 ноември т.г. замина за Истамбул само _____. Чрез НОР _____ той беше подготвен по наши указания за среща и разговор с обекта.

На 6 декември т.г. _____ се завърна в страната. От разговорите, които проведе с него по наши указания НОР _____ и от беседата, която водихме с него в Паспортния отдел на 9.XII.т.г. се оказа, че той действително се е срещал и говорил няколко пъти с обекта. От този разговор се установи следното относно положението и намеренията на "Каракуш".:

а/ Има пренебрежително отношение и се държи на семейството си. Счита, че настояванията на жена му и децата му да се завърне в страната са наши комбинации.

б/ Има враждебно отношение към нашата страна и строят, не желае да се завърне, защото се страхува, че ще бъде ликвидиран както навремето е бил ликвидиран от Народния съд брат му.

в/ Има добре платена работа и положение в Истамбул и няма намерение да се изделва в друга страна.

г/ Към някакъв лагер за изменници имал своя стая, но не спял там. Преди години бил увещаван от американски капитан работещ към лагера да работи за американското разузнаване и да бъде прехвърлен в друга страна, но той отказал.

Всичко това потвърждава още един път нашите съмнения за двойничество и нечестно отношение на обект "Каракуш" към органите, за неговото враждебно отношение и дейност срещу нашата страна и твърдото му решение да не се завръща в страната.

Из архивите на ДС
452

КРДОПБГДОРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА

През следващата година ще се проведат мероприятия за детайлно изучаване обекта по месторабота и местоживеене и ще се пристъпи към подготовката на специално мероприятие.

4. "НИК" - _____ - ИР от 9.IX.1944 година, живущ в Страсбург - Франция.

Положени бяха усилия да се активизира работата по разработката чрез единствено ползувания агент "ЧАВДАР".

В това отношение резидентурата в Париж направи малко, мотивирайки се със затрудненията за поддържане на по-често и регулярна връзка със сътрудника. По този начин дейността по обекта се ограничи около агентурното му наблюдение по местоживеене

По повод сигналите, че през м.август т.г. заедно със съпругите си са дошли в страната "ЧАВДАР" и ИР Гинаеров, бяха проведени съвместно с II главно управление ДС редица мероприятия за изясняване на случая. От анализа на получените данни от техническите мероприятия и ВН се установи, че съпругите на посочените интересуващи ни лица са пристигнали сами и по време на пребиваването си в страната не са установили съмнителни контакти.

Поради това, че "ЧАВДАР" е за сега единственият ни агент с възможности за работа по обекта, нео ходимо ще бъде в близко бъдеще да се подготвят мероприятия за неговата проверка, а с оглед резултатите - по-активното му заангажиране. Необходимо ще бъде също така да се прецени целесъобразността да бъде на ръководство към резидентурата в Париж или да бъде предаден на резидентурата във Франкфурт/М - ГФР, тъй като към последната бихме могли да го използуваме по-активно не само по разработка "НИК", но и по новооткритата важна разработка "ПРЕДАТЕЛ".

Въпреки усилията по тази разработка не беше изпълнена задачата за придобиване агентура из средите на наши студенти и специализанти, намиращи се или заминаващи за града на пребиваването на обекта.

Из архивите на ДС

453

КРДОПБГДСРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

За в бъдеще основна задача остава обезпечаването на разработката с агентура.

5.

ИР от 1949 година, като активен николапетковист. Живее в гр. Триест Италия. Има сериозни данни, че работи срещу нашата страна за ГЕМЕТО и американското разузнаване. Напоследък получихме потвърждение на данните, че набира и обобщава в квартирата си сведения за наши граждани на ръководна държавна и партийна работа, за всички важни събития в България. Получи се сведение, че в тази дейност активно участвува и собствената му дъщеря.

Съгласно плана, по разработката бяха обсъждани няколко варианта за принудителното МУ ЗАВЕЖДАНЕ В ЧУЖБИНА. През м.юли беше организирано операция за ОТВЛИЧАНЕТО му от Триест и ЗАВЕЖДАНЕ в България с кораб, бил на ремонт в същия град. Операцията не можа да се проведе резултатно, поради това, че за реализацията й можехме да разчитаме на комбинация, разиграваща се в 5-6 от последните 24 часа на престоя на кораба. Обектът не се отзова на поканата за среща с изпълнителите на мероприятието. Нямаме основание да предполагаме, че той е заподозрял нещо. Анализът на организацията на тази операция показа някои наши недостатъци, които ще се имат в предвид при бъдещата ни работа. Независимо от неуспеха на операцията оперативните работници натрупаха известен опит в работата по организирането на подобни мероприятия.

Основен недостатък в работата по разработката е липсата на агентура, която да е в контакт с обекта, чрез която можем да го изучим основно и подготвим специално мероприятие. В предстоящата ни работа обезпечаването на обекта с агентура ще бъде остовна задача.

6. "ВОЛ" - [redacted], намиращ се в гр. АСМАРА - ЕТИОПИЯ.

Из архивите на ДС

454

КРДОПБГДОРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА

Бяха провеждани мероприятия за реализиране официалното ни искане до ЕТИОПСКИТЕ власти да ни предадат обекта като криминален престъпник.

Във връзка с това от страна на д-во "РЕСЕАКО" беше заведено дело за злоупотреба на обекта. По основните обвинения обаче обектът не е бил признат за виновен. По този начин беше отслабена каузата ни за обвинение в криминални престъпления - злоупотреби.

Понастоящем посредством резидентурата се следи за поведението и намеренията на обекта за напускане на ЕТИОПИЯ, с оглед на което ще бъдат предвидени нови мероприятия.

7. "ПРЕДАТЕЛ" - _____, бивш подполковник от БНА, н-к служба АВ към поделение 65180 гр.Айтос, изменил на Родината на 3.VI.т.г. за ТУРЦИЯ.

Разработката е заведена на 27 октомври т.г. Води се по план с III управление ДС, което изпълнява мероприятията вътре в страната съвместно с други поделения на МВР.

Досега по разработката е извършено следното:

1. Проведени са няколко мероприятия за компрометиране на обекта:

а/ чрез агенти-двойници по линия на ЗКР;

б/ чрез радиовръзки на МНО и теле-канали по граничната линия;

в/ чрез разпространение на слухове в средите - близки на обекта;

г/ чрез семейството и близките на обекта.

2. Семейството на обекта е взето на разработка от III управление ДС.

3. Посредством снимки беше извършено опознаване на лицето, явило се в представителството в Франкфурт/М. Установи

Из архивите на ДС
455

се, че това е обекта.

През следващата година ще се провеждат мероприятията по плана.

II. Разработки на обекти за провеждане на специални мероприятия

Съгласно указанията на началника на управлението от м.март т.г. беше изоставен широкия план за изучаване на възможности и обекти за провеждане остри мероприятия в Турция и Гърция и се премина към изучаване по няколко отделни по-важни обекта в тези страни. Преди това бяха изпратени искания до резидентурите за изучаване на набелязаните в плана обекти, но това отпадна. Сега по двете страни са изготвени нови планове в съответствие с указанията. Набелязаните обекти са изучавани досега посредством събиране материали от официални източници.

По линия на Турция набелязаните за изучаване обекти, чиято реализация би предизвикала изостряне на отношенията между Турция и Гърция и между Турция и САЩ, както и отслабване позициите на НАТО в този район са:

гръцкая патриаршия в Истамбул;
гр. духх. семинария на о-в Хейбели;
гръцки магазин в Истамбул;
Американския информационен център в Анкара;
отряд № 6 от американската организация "Туслог" Анкара;
Американския културен център в Анкара.

Подготвено е извеждането на един НОР в Турция за кратък срок с цел изучаването на някои от набелязаните за провеждане на остри мероприятия обекти.

В значителна степен беше извършена подготовката на две специални мероприятия в Гърция срещу склада на американската организация Пиекс и Гарана на американското посолство в Атина. Поради някои непредви-

Из архивите на ДС
456

дени обстоятелства по-нататъшната работа по тези мероприятия беше спряна.

По линия на Гърция са събирани материали за изучаване местонахождението и движението на крал Константин, К. Караманлис, А. Папандреу, някои видни представители на кипърските гърци и турци; изучават се турските консулства в Солун и Гюмюрджина, американски склад за продоволствени стоки в Атина.

В степен на пълна подготовка с изключение на средството за проваляне е обект "Х"-музея Ататюрк в Солун.

Трябва да се отбележи, че по това направление, поради ангажиране със спешни мероприятия по някои разработки, бяха отделяни малко сили. Освен това за една по-задълбочена и целенасочена дейност липсва агентурна база. Напоследък усилията на работниците от направлението са насочени към подбор и изучаване кандидати за вербовка за разрешаване горните задачи.

Направление "специални войски на САЩ в ГФР и на Турция и Гърция

През изтеклия период поради недостиг на сили първоначално работата по направлението беше разпределена между трима работници по страни. По-късно ра отата беше възложена на един от младите работници. Поради това особен напредък не е отбелязан. До резидентурите в ГФР, Гърция и Турция са съобщени с пасаж въпросите, които ни интересуват. Събрани са някои материали от наши и чужди официални източници.

Предстои през идущата година да се работи за създаване агентура, която да решава задачи по това направление.

Специални средства

I. Взривни и Запалителни и др.

Постигнато е следното:

Из архивите на ДС
457

1. Изучени са техническите възможности на заводите за специално производство: Завод 10 – Казанлък, Завод 11 – гр.Сопот.

2. Изучени са възможностите на секция "химическа" към "Военнонаучен институт" при МНО за изработване на ЗАПАЛИТЕЛНИ средства (смеси).

3. Установени са ВЗРИВНИТЕ средства и механизми за ВЗРИВЯВАНЕ използувани в МНО.

4. Установен е редът за възлагане задачи за изработване на ВРИВКИ и ЗАПАЛИТЕЛНИ средства.

5. Изучени са техническите възможности на ХТИ в Бургас и ДСП "ДУНАРИТ" – Русе.

През 1970 г. трябва да бъде създадена работна група от НОР, която да се занимава с експериментирането и произвеждането на ВРИВКИ, ЗАПАЛИТЕЛНИ и др. средства.

Ще бъде организирано също така и доставянето на необходимите материали от западен произход.

II. ОПОЙВАЩИ, ПРИСТИВИТЕЛНИ, ОТРОВНИ и ПСИХОЗОМИМЕТИЧНИ средства.

Изучени са всички описани в българската литература ОПОЙВАЩ, ПРИСТИВАТЕЛНИ И ОТРОВНИ средства с цел тяхното приложение в оперативната практика.

Изучавана е най-новата чуждестранна медицинска литература, засягаща въпросите на приложението на психозомиметичните средства, както и въпроси засягащи телепатията, внушението и хипнозата. В процес на превеждане е книгата "Лекарства и фантазия" от английски автори, която третира приложението и ефекта при употреба на психозомиметични средства.

През изтеклия период е осъществен контакт с химическата лаборатория на Гл.управление на НМ, болницата на МВР, факултета

Из архивите на ДС

458

по фармация при ВМИ и ДСО "Фармахим". Запознахме се с възможностите на тези институти, както и евентуалното съдействие, което могат да ни окажат при необходимост.

Със средствата на болниците на МВР бяха приготвени за ползване при операция "Либерто" необходимите препарати.

Изучават се и подготвят за привличане към сътрудничество специалисти и научни работници - фармаколози, анестезиолози и химици, които през следващата година ще бъдат ползвани по набавянето и експериментирането на специалните средства.

12.12 1969 г.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VIII:
Полковник _____

Отп.в 2 екз.
VIII-49-15167
НХ/12.XII.69 г.

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Гата: 09.10.2020 Секретар:

План
1970г

22

1

Б. НАПРАВЛЕНИЕ СПЕЦИАЛНИ И ОСТРИ МЕРОПРИЯТИЯ

Направление специални и остри мероприятия при отдел VIII на управлението през 1970 година ще работи по три линии:

- разработка на лица зад граница, провеждащи вражеска дейност срещу нашата страна, с цел париране дейността им;

- подготовка и провеждане специални мероприятия на противникова територия;

- разработка на "Специалните войски" на САЩ в ГФР, Турция и Гърция.

Основна задача за решаването на която ще бъдат насонечи усилията на всички работници от направлението ще бъде създаването на агентурна база за подготовката и провеждането на мероприятията.

РАЗРАБОТКА НА ЛИЦА ЗАД ГРАНИЦА, ПРОВЕЖДАЩИ ВРАЖЕСКА ДЕЙНОСТ, С ЦЕЛ ПАРИРАНЕ ДЕЙНОСТТА ИМ.

I. "МАВРОВ" - _____.

Основна цел през 1970 г. ще бъде откриване местонахождението му и изучаване по месторабота и местоживеене.

За активизиране издирването ще бъдат заангажирани 3 ОР. Ще бъдат проведени следните по-важни мероприятия:

1. Ще бъдат вербовани двама агенти и подготвен един бивш ОР, които ще изпълняват задачи по издирването.

Срок: 20 IV 1970г.
Отг.: Рисин

Вербовани 3
+ "Мавров"

2. От агентурния апарат на отдела агентите "Соколов", "Александров", "Албена" и "Искра", както и "Симеонов" - окръжно у-ние МВР-Варна, ще бъдат включени за издирване на обекта по отделни планове.

Срок: 10 V 1970
Отг.: Велев, Рисин

Из архивите на ДС

КРДОПБГДСРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: Секретар:

62

2

3. Ще бъдат взети мерки за агентурно-оперативното наблюдение на родителите и близките връзки на обекта.

Срок: постоянен
Отг.: Д. Русин

II. "ЛАКЕЙ" - _____, бивш ОР изменил на Родината в Дания. Ще бъде установено точното местонахождение на обекта и извършено изучаване, с цел подготовка на специално мероприятие.

За ускорено изпълнение плана на разработката през 1970 г. ще работят трима ОР. Ще бъдат проведени следните по-главни мероприятия:

1. На аг."Олимп" на ръководство към отдел II ще бъдат разработени в отделен план задачи по разкриване на обекта.

Срок: 20.I.1970 г.
Отг.: Горинов, Сариев

2. Ще бъдат вербовани двама агенти - единия за работа по издирване и изучаване на обекта, а втория - за подготовка за изпълнител.

Срок: 1.VII.1970
Отг.: Г. Иванов

3. Ще бъде командирован ОР в Дания със задачи:

а/ изучаване оперативната обстановка в страната, с оглед нашите задачи;

б/ с помощта на НОР да установи местата, където обектът и неговия брат са се снимали неколкократно;

в/ да постави на НОР предварително разработени и допълнени на място задачи за изпълнение.

Срок: 15.IV.70г.
Отг.: Горинов, Иванов

Из архивите на ДС

461

КРДОПБГДОРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар: [illegible]

63
3

III. "ПРЕПАТЕЛ" - [redacted] - бивш подполковник от БНА, изменил на Родината на 3.VI.1969 г. за Турция, понастоящем във Гфр.

Главна цел на разработката през 1970 г. ще бъде създаване условия за постоянен контакт с обекта, установяване адреса му, изучаване обстановката около него и намеренията му.

За постигане на тази цел ще бъдат проведени следните мероприятия:

1. Ще бъдат изучени задълбочено най-доверените лица от връзките на обекта, както и жените към които е имал най-дълго и силно влечение, с цел вербовка и използуване в комбинации за откриване, разложение и изучаване на обстановката.

Срок: 20 III 1970
Отг.: г.Велев

2. Съвместно с отдели III и IV ще бъдат разработени мероприятия за компрометиране и разложение на обекта и за подържане постоянен контакт с него.

Срок: 15.II.1970г.
Отг.: г.Велев

3. Ще се провежда М-9 и М-15 на близките на обекта, с цел изучаване настроенията, намеренията и движението му и набелязване нови мероприятия, както и за морално-политическото укрепване на съпругата му.

Срок: постоянен
Отг.: Велев

4. Ще бъде вербован агент с перспектива за продължително ползване по местопребиваването на обекта.

Срок: 1 VII 1970.
Отг.: г.Велев

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020 Секретар: [illegible]

64
4

IV. "ЛИБЕРТО" - ИР
отговорник БНК-Триест, развиващ актив. вражд. дейност

През годината усилията ни ще бъдат насочени за окончателното изучаване на обстановката около обекта и определяне най-благоприятни варианти за провеждане специално мероприятие отвличане на обекта.

ДС 1. Ще бъде изготвен съвместен план с управление VI-ДС за подготовка на аг."Николай" и организиране бъдещия му контакт с обекта в Триест, с цел придобиване по-широки данни за дейността, плановете и намеренията му, както и за изучаване обстановката около него.

Срок: 15.III 1970 г.
Отг.: Горинов, Рисин

Не се получава известен на обекта като наш новак -

2. Ще бъдат проверени възможностите на аг."Попов" - Софийско управление МВР и подготвени мероприятия с цел неговото ползване по разработката.

Срок: 25 III 1970 г.
Отг.: Горинов, Рисин

Вербовано един - вторн. Николай

3. Ще бъдат изучени и вербовани двама кандидати за агенти-изпълнители, които ще се подготвят за реализиране на операцията.

Срок: 30 VIII 1970 г.
Отг.: Д. Рисин

V. "КАРАКУШ" - ,
бивш наш агент, изведен в Истамбул - Турция.

Насока на работата през 1970 г. ще бъде изучаване на обстановката около обекта по месторабота и местоживеене.

Ще бъдат проведени следните по-главни мероприятия:

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Гата: 09.10.2020г. Секретар: [illegible]

Подготовен по не ищ. дадена вх. вида

65/5

1. Подготовка и извеждане на НОР - _____ до Истамбул-Турция, където по наши указания е направил постъпки да гостува на свои роднини, които са в близки връзки с обекта.

Срок: 1.4.1970г.
Отг.: Велев Рисин

изпълнено

2. Ще бъде изучен с цел вербовка и използване по разработката _____ от гр. Севлиево, който има приятели, изселници от неговия град, познати с обекта и работят в съседство с квартирата му.

Срок: 20.III.1970г.
Отг.: Велев, Рисин

VI. "НИК" - _____ - бивш 4-к от фаш. армия. Живее в гр. Страсбург - Франция.

Работата през 1970 г. ще бъде насочена към изучаване обстановката около обекта, с цел определяне най-подходящи варианти за провеждане специално мероприятие.

За постигане горната цел ще бъдат проведени следните по-важни мероприятия:

1. Ще бъде направена оценка за работата на аг."Чавдар" по разработката и се предложат мерки за проверка и активизиране.

Срок: 15.4.1970г.
Отг.: Новев

2. Ще се разработи план за ползуване на агентите "Спартак" на ръководство Второ главно у-ние ДС и "Яков" на ръководство окръжно управление МВР-Хасково.

Срок: 1.4.1970г.
Отг.: Горинов, Новев

Из архивите на ДС
464
КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

3. Ще бъде вербован агент с възможности за работа в Страсбург.

Срок: 15.IX.1970г.
Отг.: Г. Ковев

XII. "ВОД" - _____,
живущ в гр. Асмара - Еритрея.

Ще бъдат проведени следните мероприятия:

1. Чрез резидентурата в Адис-Абеба ще бъдат изучавани плановете и намеренията на обекта за напускане на Еритрея, с цел провеждане на специални мероприятия в подходяща страна.

Срок: постоянен
Отг.: Г. Ковев

2. Ще бъде вербован агент от специалистите заминаващи на работа в гр. Асмара, със задача създаване близки отношения с обекта с цел получаване своевременна информация за неговите предстоящи планове.

Срок: 15.V.1970г.
Отг.: Г. Ковев

x x x

С цел да бъде постигната сигурна реализация на едно остро мероприятие ще бъдат мобилизирани усилията на всички ОР от направлението за подбор и изучаване, вербовка и подготовка на един агент-изпълнител.

Срок: 31.X.1970г.
Отг.: Горилов

Из архивите на ДС

465

ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА СПЕЦИАЛНИ МЕРОПРИЯТИЯ НА ПРОТИВНИКОВА ТЕРИТОРИЯ.

А. По Турция.

На територията на Турция ще се работи за подготовката и провеждането на специални мероприятия, които да доведат до засилване на антиамериканските настроения и до влошаване отношенията на тази страна и Гърция.

За постигане на горната цел, ще бъдат проведени следните по-важни мероприятия:

1. Ще бъде изучена обстановката в и около Вселенската патриаршия в Истанбул, с цел подготовката на специално мероприятие.

Срок: 30 VIII 1970 г.
Отг.: Велев

2. Ще бъде изучен амер. културен център в Анкара с цел подготовка и провеждане на мероприятие "Букет".

Срок: 30 IX 1970 г.
Отг.: Г. Велев

3. Ще бъде изучена обстановката и възможностите за провеждане специално мероприятие срещу амер. инф. център в Анкара.

Срок: 1. VII. 1970 г.
Отг.: Велев

4. Ще бъде изучен виден турски журналист или общественик с антиамериканска насоченост на публикации и дейност, с цел подготовка на специално мероприятие с антиамериканска насоченост.

Срок: 1. V 1970 г.
Отг.: Велев

Из архивите на ДС
466

68
8

5. Ще бъдат изучени български граждани, пътуващи и работещи в Турция, с цел ползването им за изучаване на интересуващите ни обекти.

Срок: 25 IV 1970
Отг.: Велев

6. Ще бъдат проведени мероприятия за изучаване турски граждани – изселници от България с цел вербовка.

Срок: 15.X.1970г.
Отг.: Велев

7. Ще бъде командирован ОР от отдела за изучаване на място някои от обектите и уточняване подробности по подготовката на специалните мероприятия.

Срок: Д. Стайков
Отг.: 1V 1970г.

Б. По Гърция.

Дейността по отношение на Гърция ще бъде насочена към изучаване обекти и видни личности с цел провеждане специални мероприятия по отношение на тях, които да предизвикат:

а/ политическо напрежение в страната;

б/ изостряне отношенията между Турция и Гърция и от тук създаване усложнения в южното крило на НАТО;

в/ по-нататъшното дискредитиране на военната хунта пред световната общественост и стимулиране на антихунтовските сили.

За постигане на горната цели ще бъдат проведени следните по-важни мероприятия:

1. По разработка "ХИКС" къщата-музеи на К. Ататюрк в Солун:

а/ Ще бъде подготвено техническо средство за провеждане операцията.

Изпълнено от цяла О.Р. Ведену Р1 ...

69
9

б/ Организиране пропътуването на определен маршрут в Гарция от изпълнителите с цел изучаване оперативната обстановка в страната в и около обекта.

Срок: 15 IX 1970
Отг.: Х. Сариев

2. Ще продължи изучаването на обектите:
а/ турското консулство в Солун и Гюмюрджина
б/ турските джамии и мюфтийство в гр. Гюмюрджина.
в/ Американския склад за продоволствени стоки в гр. Атина.

Срок: 15 XI 1970
Отг.: Сариев

3. Ще бъде изучена обстановката около:
а/ Крал Константин; б/ К. Караманлис;
в/ Георги Папандреу, и подготвено за изпълнение едно специално мероприятие.

Срок: 25 IX 1970 г
Отг.: Сариев

4. Ще бъдат подготвени за изпълнение задачи по специални мероприятия агентите "Бончев" и "Алексиев". срок 30 VI 1970 г отг. Х. Сариев

Б. Великов

? 5. Издирване, изучаване и вербоване на агент от гръцки произход, с цел подготовката му за изпълнение задачи по специалните мероприятия.

Срок: 1.VII.1970 г
Отг.: Сариев

Ведени 4 агенти

6. Да се вземат на лично ръководство двама агенти от апарата на др. Ангел Илчев, които са с възможности за изпълнение задачи в района на Гюмюрджина.

Срок: 1.III.1970 г.
Отг.: Сариев

Из архивите на ДС
468

70/10

РАЗРАБОТКА НА СПЕЦИАЛНИТЕ ВОЙСКИ НА САЩ В ГФР, ГЪРЦИЯ и ТУРЦИЯ.

През настоящата година поради недостиг на щата работата по специалните войски ще бъде възложена на военния специалист към отдела др.Желязко Овчаров. По тази причина не могат да бъдат запланувани и реализирани голям брой мероприятия.

С цел събиране информация за дислокацията, състава и задачите на специалните войски ще бъде проведено следното:

1. Ще продължи събирането на информация от официални източници в страната и чужбина.

Срок: постоянен
Отг.: ж. овчаров

2. Ще бъдат изучени връзките на ИР служещи, служили или живущи в районите на дислокация на специалните войски, с цел вербовка на най-подходящи за ползуване по наши задачи.

Срок: 15.VI.1970 г.
Отг.: ж. овчаров

СПЕЦИАЛНИ СРЕДСТВА

За придобиване на специални средства през годината ще бъде направено следното:

А. взривни, запалителни и др.

1. Ще бъдат подготвени и експериментирани съвместно с техническия отдел прототипи на два вида запалителни и два вида взривни средства с различни размери и предназначение.

Срок: 30.VII.1970 г.
Отг.: ж. овчаров

Из архивите на ДС

469

2. Ще бъде организирано набавянето на различни видове взривни и запалит. материали от западен произход и други специални камуфлирани средства с особено предназначение.

Срок: 25.VII.1970 г.
Отг.: Гаринов

3. Ще бъдат изучени специалисти инженери, химици и пиротехници, на които ще се възложи изготвянето на средствата в завършен вид.

Срок: 30.V.1970 г.
Отг.: Овчаров

Б. съноотворни, опойващи, отровни и психозомиметични средства.

1. За непосредствена работа по теоретическото изучаване и експериментиране на специалните средства, внушението и хипнозата и преценка на възможностите за тяхното ползване в оперативната практика ще бъдат привлечени 4 специалисти.

Срок: 15.V.1970 г.
Отг.: Новев

2. Ще бъде организирано доставянето от чужбина на LSD, сернил, псилоцибин, със психозомиметично действие, за да се извършат опити и прецени възможността за тяхното ползване.

Срок: 20.VI.1970 г.
Отг.: Новев

3. Ще бъдат доставени на разположение в отдела за евентуално ползуване известните класически средства за приспиване, опойване и отравяне.

Срок: 1.IV.1970 г.
Отг.: Новев

_____ 1969 г.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VIII:
Полковник

Отп.в 2 екз.

СЪГЛАСЕН,
ЗАМ.-Н-К УПРАВЛЕНИЕ:
Полковник _____

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно
Екз.единствен

БЕЛЕЖКИ ПО РАБОТАТА В АФРИКА

I. Основни задачи на активните мероприятия, провеждани в африканските страни:

1. Разобличаване неоколониалистическата същност на политиката на западните страни в Африка, стремящи се да насочат развитието на младите африкански държави по капиталистически път.

2. Компрометиране на отделни разузнавачи, дипломати, представители на ведомства и фирми, използувани от разузнаванията.

3. Разобличаване агентите на империалистическите страни из средата на реакционните африкански деятели с прозападни настроения.

4. Оказване помощ на национално-освободителните движения в Африка, особено в Ангола, Мозамбик, ЮАР и Южна Родезия.

5. Подкрепа на страните, които провеждат антиимпериалистическа политика (Алжир, Гана, Мали, Занзибар и Гвинея), укрепване на прогресивните сили в тези страни.

6. Оказване помощ и съдействие на социалистическите страни за успешно осъществяване на тяхната политическа линия и отделни политически акции в Африка.

7. Разобличаване подривната дейност на китайските разколници в Африка.

Из архивите на ДС

II. Особености на обстановката в африканските страни

Работниците от специалните служби на социалистическите страни за пръв път посещават африканските страни и там се сблъскват с много своеобразни особености, които трябва да се имат предвид в работата, а именно:

- ръководните кадри на всички независими африкански страни обикновено получават своята подготовка в западните държави и затова имат смътна представа за научния социализъм;

- във всички млади африкански страни няма достатъчно местни специалисти нито в една област на държавния или стопански живот;

- предоставяйки формално независимост на колониите, империалистите фактически държат в свои ръце цялата икономика и имат възможност да оказват въздействие на тяхното развитие. Ето защо те са заинтересовани да се запази "стабилността" на африканските страни и им оказват "помощ";

- много африканци имат редица специфични лични особености: подозрителност към белите, болезнено самолюбие, слабост към ласкателствата и подаръците, излишна доверчивост към съплеменниците (сънародниците), свадливост с представителите на другите племена и т.н.

При организирането на работата е много важно в активния план още от самото начало да се предвиди внимателно и системно изучаване на страната и общоафриканските проблеми, да се събират конкретни факти, да се изучава опитът от работата на спецслужбите на империалистическите страни, да не се бърза защото неуспехите (провалите) при провеждането на

Из архивите на ДС

активни (остри) мероприятия могат да нанесат сериозни вреди.

Наред с изучаването на развитието на отделните страни и общоафрикански проблеми, а така също с натрупването на факти и материали, е нужно целеустремено да се създават възможности за провеждане на активни мероприятия; да се придобиват доверителни връзки, да се създават възможности за използуване на печатните органи и издателствата, радиото, да се създават канали за придвижване на (дез) информация, да се придобиват документи и други необходими материали.

III. Важността (значението) на активните мероприятия в Африка

В младите независими африкански страни официалните представители на социалистическите страни се подлагат на концентрирани нападки от страна на опитните империалистически служби, за което засега благоприятно спомагат крайната изостаналост на африканската общественост и запазилата се все още атмосфера на антикомунизма. Разобличаването на политиката на империалистите по официален начин много често се затруднява или въобще в редица страни е невъзможно. С помощта на активните мероприятия по неофициални канали може да се постигнат положителни резултати, обаче при тяхното провеждане трябва много внимателно да се работи, за да се прикрие участието в тези мероприятия на страните от социалистическия лагер.

IV. Основни насоки на активните мероприятия

Целесъобразно е да не се разпиляват силите по всички африкански страни, където има официални представители, а работата да се концентрира в основните райони на Африка: Северна Африка (Алжир); Западна Африка (Гана, Мали, Гвинея);

Из архивите на ДС

473

Аб 12

Източна Африка (Кения), Централна Африка (Конго); Южна Африка (ЮАР).

В тези райони активните мероприятия се провеждат за осъществяването например на такива цели:

- подкрепа на лидерите, партиите, групите и организациите, които провеждат антиимпериалистическа политика като им се оказва въздействие по изгоден план; инспирация на подкрепата им от страна на други държави, партии, ръководители и т.н.;

- разобличаване политиката на империалистическите държави и компрометиране на техните представители и агентура;

- осъществяване на комплексни мероприятия (инспирация на въздействие, разобличителни акции и т.н.) във връзка с международните и общоафриканските конференции, важни събития от общоафриканско или световно значение.

V. Някои форми на активни мероприятия

а) Въздействие на ръководителите на държави, партии, организации чрез:

- довеждане до тяхното знание на специално разработена (дез) информация в устна, документална или друга форма;

- подтикване за вземане на изгодни за социалистическите страни решения, провеждане на мероприятия, публични изказвания, заявления и т.н.;

б) Въздействие в изгоден план на общественото мнение в страната, на членовете на организациите, на групи и отделни лица чрез придвижване на съответни материали в документална или устна форма или пък във формата на публикации.

Из архивите на ДС

17
13

в) Публикуване на изгодни материали в печата, излъчването им по радиото и т.н. Издаване на книги, брошури и други материали с разобличителен характер от името на африканци или представители на капиталистически държави.

VI. Координиране на действията при осъществяването на активните мероприятия

Често пъти дадено активно мероприятие, което засяга отделна африканска страна, не може да бъде осъществено непосредствено в тази страна. Но това може да бъде осъществено в някоя друга - трета - например неафриканска страна. Обаче при това трябва да се подготвят много внимателно канали, по които провежданото мероприятие би оказало необходимото въздействие в съответната страна. Във връзка с това е много важно да се изучават връзките на африканските страни, на техните лидери и организации с трети страни, в това число и извън пределите на Африка.

Въз основа на събраните материали и изхождайки от възможностите да се разработват и провеждат съвместни активни мероприятия преди всичко в ОАР и Алжир (против США, ГФР, Англия и Франция, против вътрешната реакция).

177
1

Строго секретно
Екз.№ 1

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Д О К Л А Д

ОТНОСНО: Извършената работа, организационното състояние и задачите стоящи пред отдел VIII на ПГУ-ДС по линия на активните мероприятия.

Направлението активни и дезинформационни мероприятия в ПГУ-ДС бе създадено в края на 1962 година като служба в рамките на отдел Информация при управлението. През 1966 година на основата на тази служба бе създаден сегашният отдел VIII.

Понастоящем отдел VIII при ПГУ се състои от две главни направления:

а/ Направление за активни и дезинформационни мероприятия и

б/ Направление остри мероприятия, представляващо бившия отдел XII, предаден към отдел VIII в началото на 1969 година.

В настоящия доклад се разглежда дейността само на първото направление.

Към 30.VI.1970 г. направлението по щат се състои от 15 човека, включително началника и зам.-началника на отдела, отговарящ за същото.

Оперативните работници са разпределени по страни и направление, както следва:

Из архивите на ДС

~~178~~ 2

- по Турция - 2
- по Гърция - 2
- по арабските страни - 2
- НАТО и центровете за идеологическа диверсия - 2
- икономическо направление - 1
- военна дезинформация - 2
- оперативна дезинформация - 1
- документация - 1

Поради някои разместванията на ОР в управлението - заминаване на задгранична работа и на школа, в направлението понастоящем има 5 ваканции. От ръководството на управлението се вземат мерки попълнението на ваканциите да стане най-късно до края на настоящата година.

По указание на ръководството на Министерството и Управлението, съгласувано и със съветските другари, работата на отдела през последните години е била насочена преди всичко към провеждането на АМ по Гърция и Турция, в района на Средиземно море и по-специално арабските страни, по страните от южното крило на НАТО, с оглед неговото разстройване. В най-общи линии основните направления за работа на отдела могат да се формулират така:

- компрометиране политиката на САЩ по отношение на Турция, засилване антиамериканските настроения, разстройване турско-американските отношения, засилване неутралистичните тенденции и тези за излизане на страната от НАТО и СЕНТО, дискредитиране на десните проамерикански партии и техните лидери и на тази основа подпомагане прогресивните сили да укрепват своите позиции в политическия живот на страната;

- компрометиране гръцката военна хунта и сегашното правителство пред световната демократична общественост и пред гръцкия народ, засилване на противоречията между Гърция от

Из архивите на ДС
477

една страна и САЩ от друга, а така също между Гърция и Турция, недопускане постигането на компромис между хунтата и десните проамерикански настроени гръцки политически лидери, създаване условия за изграждането на единен антихунтовски фронт в страната под ръководството на ГКП.

Подпомагане усилията на Макариос за запазване независимостта на Кипърската държава и предотвратяване натовско решение на кипърския въпрос;

- укрепване на прогресивните режими в ОАР, Сирия, Алжир, Либия и Судан, засилване на тенденциите за тяхното ориентиране по некапиталистически път на развитие, разобличаване на американските подривни планове в този район на света, компрометиране на отделни американски представители и организации в тези държави, а така също реакционни арабски ръководители или организации, засилване влиянието на НРБ и социалистическите страни, на социалистическите идеи;

- задълбочаване на противоречията между западноевропейските страни - членки на НАТО и по-специално противоречията между Гърция, Турция, Италия и др. страни, разобличаване агресивната същност на НАТО и неговата възпираща национално-освободителните революции роля;

- разобличаване плановете и намеренията на разузнавателните служби и центрове на противника за провеждане на идеологическа диверсия срещу НРБ, засилване противоречията и разложителните тенденции сред вражеската българска емиграция;

- подобряване икономическото положение на страната и влошаване икономическото положение в Турция и Гърция;

- подобряване позициите на НРБ на Балканите посредством нормализиране отношенията ни с Албания, привличане същата отново в социалистическия лагер, внасяне на елементи в отношенията между Югославия, Албания и Гърция изгодни за политиката на НРБ и Социалистическия лагер;

Из архивите на ДС
478

- с провеждане на военна дезинформация да се въвеждат в заблуждение чуждите разузнавания относно действителните замисли, намерения, действия и възможности на въоръжените сили на НРБ, както и да се отвлича вниманието им от действителната дислокация, организация, боеспособност и боеготовност на БНА.

По време на своето кратко съществуване отделът проведе 10 операции, състоящи се от общо 28 по-малки мероприятия и 75 самостоятелни АМ.

Издадени бяха 3 книги и извършени 57 публикации в чуждия печат.

Поради редица обстоятелства не е било възможно да се проследи ефекта на всички проведени акции. Това обаче не означава, че и онези, които не са намерили място по страниците на печата, или в изказванията на държавни и обществени функционери, на радиоговорители, не са предизвикали някакъв ефект или не са заангажирали сили и внимание на противника.

Трябва да се отбележи, че някои наши документални акции със своята ефективност и резултатност бяха от естество да предизвикат политически събития в съответните страни, правителства и партии, или да насочват вече съществуващи такива в желани от нас направления.

Някои операции и отделни активни мероприятия предизвикаха значителен и дълготраен политически ефект, оставиха трайни следи в обществения живот на страните, по отношение на които те бяха насочени.

Ще споменем само най-важните, които продължават да действуват и сега:

Т У Р Ц И Я

"КОШМАР", "ЗЛОБА", "ТРАКИЯ"

Операциите имаха за цел да компрометират политиката на САЩ в Турция и службите, които я провеждат("Кошмар"), да изострят

Из архивите на ДС
479

181/5

отношенията между Турция и Гърция ("Злоба"); да злепоставят политиката на ГФР в Турция ("Тракия").

И трите операции постигнаха добри резултати. Особено операция "Кошмар" оказа извънредно голямо влияние върху турската общественост и предизвика силна антиамериканска кампания в Турция. Документите протичащи по нея бяха публикувани в повече от 20 турски ежедневника и седмичника, като броя на публикациите надмина 500.

АМ от операцията "Кошмар" дадоха повод да се напишат и издадат в Турция книгите "Истинският лик на двустранните споговори" от пожизнения сенатор Тунчканат и "Америка в Турция" от Невзат Юстюн. И в двете книги бяха поместени документите на нашите АМ. Някои материали по операцията бяха препечатани, както в арабския, така и в западния печат.

Г Ъ Р Ц И Я

По отношение на Гърция успешно действуваха и продължават да действуват операциите "ПРЕСПА", "СВОБОДА" и "ВАРДАР". Проведените АМ в рамките на тези операции постигнаха значителни резултати. Засилиха се антихунтовските настроения сред гръцката и световната общественост. Повлия се отрицателно върху вътрешното и външно-политическото стабилизиране на хунтата. Документът само на едно от АМ ("Преспа-1") бе отпечатан в 23 вестници и списания в повече от 10 страни.

В резултат на едно от АМ на операцията "Свобода" в хунтата бе създадено убеждението, че в страната съществува и действува нелегалната организация "Свободни гърци". Гръцките официални власти, чрез говорителя на правителството Зафиропулос, съобщиха, че са я "разкрили".

Като последица от "разкритието" на организацията през май 1969 г. в Гърция бяха арестувани 50 привърженика на краля, от които 14 генерала.

Из архивите на ДС

В продължение на една година арестуваните бяха под следствие. Неотдавна 10 души бяха освободени, а 40 въдворени на островите Самотраки и Китара, без да бъдат съдени.

Едно от мероприятията на операция "ВАРДАР" (АМ "Вардар") допринесе да се сторнира договора за инвестиране на 830 мил. долара в Гърция от американската корпорация "Литън".

АРАБСКИ СТРАНИ

АМ в арабските страни бяха насочени главно към укрепване на прогресивните режими, към разобличаването на плановете и политиката на САЩ и на техните съюзници в НАТО, техната обвързаност с Израел. Мероприятия с подобна насоченост бяха: "Прилив", "Вихрушка", "Мародери", "Разочарование" и др.

АМ "Прилив", проведено в началото на юли 1969 г., имаше за своя основна задача изживяването и премахването на противоречията между президента Атаси и министъра на отбраната Асад. Както "Прилив", така и АМ "Разочарование" проведено в Алжир, имаха и за задача да засилят недоверието на правителствата на Сирия и Алжир към Турция и Гърция, недопускане разширяване на техните отношения. АМ "Вихрушка" в Тунис имаше за цел да накърни отношенията между САЩ и туниското ръководство, да се засили недоверието на туниските власти към политиката на САЩ. АМ "Мародери" в Ливан, което се изрази в разпространяването на позив от името на "Студентски комитет-вън американците от Ливан", бе насочен пряко против американските позиции в тази страна, към компрометирането на някои американски дипломати.

Бяха проведени и ред други АМ по линия на икономическо направление, идеологическата диверсия и военната дезинформация. Една част от тях са намерили място в тук приложения албум на по-важните АМ.

Извършената досега работа от отдела за АМ при ПГУ позволява да се направят няколко основни извода и констатации:

Из архивите на ДС

481

183
7

1. Работата по линия на активните мероприятия и дезинформация, която в началото се е изразявала главно в организиране на публикации в чуждия печат и провеждане на дребни, незначителни и с краткотраен ефект мероприятия, достигна до едно повисоко равнище, когато отделът е в състояние да провежда сравнително по-сложни документални и други акции.

Особено ценна за отдела беше помощта, която му оказаха съветските другари, както в процеса на неговото създаване, така и в непосредствената негова дейност.

2. Проведените мероприятия през последните години в изпълнение указанията на ЦК на БКП и ръководството на Министерството, бяха насочени към активното подпомагане външната политика на НР България и на Социалистическия лагер в района на Балканите и Средиземноморието.

3. В по-голямата си част мероприятията постигнаха поставените цели. Твърде значителен е политическият и икономически ефект на операции като "Кошмар", "Свобода", "Преспа", "Вардар", "Тракия" и пр., постигнат при това с изразходване на минимални материални средства.

4. Резултатите от работата на отдела по това направление биха били още по-значителни, ако не бяха на лице някои фактори играещи в известен смисъл задържаща роля, ограничаващи възможностите за провеждане на по-настъпателни и всеобхватни действия.

По-важните от тях са следните:

а/ Поради липсата на необходимата материално-техническа и полиграфическа база, която да позволява провеждането на документални операции от по-сложен характер, АМ бяха подготвяни на сравнително ниско документационно равнище.

Сега, след прехвърлянето на отдел IV при IV управление към ПГУ, се създават предпоставки за окончателното решаване на въпроса.

Из архивите на ДС

б/ Както в отдела, така и в управлението няма високо квалифицирани преводачи по основните западни езици - английски, френски и немски. Това неминуемо се е отразявало отрицателно върху работата на отдела. От една страна то е забавяло провеждането на дадено АМ и са били пропускани изгодни ситуации, а от друга - възпрепятствувало ни е да подготвяме документи и други материали, изхождащи от тези страни, с което се е пречило и на разнообразието.

Тази липса е била компенсирана до известна степен от помощта на братските разведки, които са ни подготвяли някои документи по наше искане.

5. Все още провеждането на АМ по Гърция, Турция, Арабските страни и др.има еднопосочен характер. Почти всички проведени досега мероприятия, а и тези които са в процес на подготовка, са по идеи и замисъл на Центъра. Наложително е да се предприемат стъпки с оглед обръщането с лице към АМ на ОР от резидентурите и линейните отдели, да се изработи у тях вкус към тази дейност на разузнаването, което ще им позволи да излизат с предложения и полезни инициативи.

6. Недостатъчно се използват възможностите на другите поделения на ДС и особено ВГУ, IV и VI управления ДС и пр., които често разполагат с изключително ценен документален и информационен материал, явяващ се добра обосновка на възможни активни мероприятия, сега или в бъдеще.

7. Отделът не разполага с агентура за влияние, което се отразява отрицателно върху работата му. Поради това и начините за провеждане на АМ се свеждат главно до анонимно изпращане, което не винаги е най-резултатно. Придобиването на повече агентура с възможности за работа по линия на АМ и вземането й на връзка от отдела, би довело до по-голями практически резултати.

Из архивите на ДС

483

8. Независимо от посочените недостатъци и празноти от технически и оперативен характер отделът досега няма провал. Нито едно АМ проведено от нас не е посочвано,официално, за наше. Нещо повече, проведените АМ показаха по недвусмислен и категоричен начин, че ПГУ е в състояние да влияе, в желана от нас насока, върху някои страни от вътрешната и външната политика на Турция и Гърция.

Като изхождаме от изложеното по-горе ние смятаме, за съвсем реално, отделът да мобилизира усилията си през следващите 10 години за постигането на следните цели:

Т у р ц и я

- да съдействуваме за изостряне на противоречията между Турция и САЩ, както и останалите главни страни от НАТО (ГФР, Англия и Франция) до степен на пълна военно-политическа изолация на Турция от тях. Да се създадат в страната силни неутралистични тенденции, включително до излизането на Турция от НАТО;

- да ускорим засилването на вътрешните противоречия в Турция по кюрдския въпрос и създадем условия и предпоставки за привличането на турския пазар към пазара на СИВ;

- в Турция да дойде на власт режим приятелски настроен към НРБ и социалистическия лагер;

- указване помощ и насочване дейността на младежките организации по правилен път.

Г ъ р ц и я

- компрометиране на хунтата по всички линии и създаване на обстановка за нейното подменяне с друг режим;

- да съдействуваме за създаването на буржоазен либерално-демократичен режим с една легализирана ГКП;

Тъй като в този режим ще участвува една част от намиращата се на Запад гръцка буржоазна емиграция, да се включим

Из архивите на ДС
484

186
10

в нейното организиране, чрез придобиване на агентура от нейните среди и след свалянето на хунтата поставим тези хора на отговорни места в правителството в Атина;

- Гърция да излезе от НАТО.

Албания и Югославия

- да допринесем с наши АМ за връщането на Албания в социалистическия лагер;

- да представим пред югославското партийно и държавно ръководство опасността от разпадането на федерацията по инициатива на САЩ и НАТО толкова реална, че да го принудим да потърси помощ от нас и от социалистическия лагер, като по основните въпроси от международната политика и партийното и държавно строителство застане на наши позиции.

Б л и з к и я И з т о к

- да се окаже помощ на арабските страни и на първо място на ОАР да ликвидира политическите и военни последици от войната с Израел;

- чрез наши АМ да се компрометира САЩ и отделни нейни служби (ЦРУ) и лица в отделните арабски страни;

- да се въздействува върху правителствата на арабските страни за още по-голямо приближаване към социалистическия лагер.

(При провеждането на АМ в Близкия Изток постоянна ще бъде само насоката. В коя страна ще трябва да падне центъра на тежестта на нашата дейност ще се решава конкретно, като се изхожда от интересите на нашата страна и социалистическия лагер.)

Идеологическа диверсия и вражеска емиграция

- да изместим радио "Свободна Европа" от територията на ГФР;

- да разложим докрай БНК, БНФ, АБН и компрометираме техните лидери.

Из архивите на ДС
485

Оперативна дезинформация

Досега това направление е било практически винаги пренебрегвано в работата. На него се е гледало винаги едностранчиво и само от гледна точка на оперативните игри.

Ние считаме, че оперативната дезинформация е изключително важна за работата на разузнаването и тъй като тя е средство за активно въздействие на противника, да бъде ползувана почесто и резултатно. Тя трябва да може да изпълнява задачите:

- да създава благоприятна обстановка за работата на нашите резидентури в Турция и Гърция, като дезинформира противника по отношение на съставите на резидентурите и техните ръководители и ги насочва към лица извън истинските ни резидентури;

- да създадем например в Дания една "фиктивна" резидентура за работа срещу Турция и Гърция и насочим вниманието на техните КРО там, с цел те да хвърлят усилията си в тази страна срещу нас, а ние прикрием истинските си резидентури за работа от "трета" страна;

- да се създаде обстановка на недоверие и подозрителност между разузнавателине служби на Турция и Гърция.

И к о н о м и к а

Досегашната практика при провеждането на АМ в тази насока следва да се измени. Трябва да бъдат административно разграничени задълженията по провеждането на АМ за предизвикване на дисхармония в икономиката на Гърция и Турция от тези за подобряване на външнотърговския баланс на страната и увеличаване на валутните й резерви. Първите ще минат към политическите направления Турция и Гърция, а вторите ще се провеждат във взаимодействие с икономическия отдел при ПГУ.

За тази цел ще се провеждат АМ за влошаване на отношенията между Турция и ЕИО, а също така и Гърция и ЕИО. Ще провеждаме АМ за изостряне на отношенията на двете страни и с

Из архивите на ДС
486

други капиталистически икономически организации и групировки (ОЕСД, ММФ, ЕФТА);

Чрез АМ да се внасят разногласия в отношенията на Турция и Гърция с по-значителните американски и западногермански финансови групировки, от които те получават кредити.

Н А Т О

Работата по тази линия ще се концентрира по направление на Турция и Гърция, тъй като те са членове на южното крило на НАТО.

- да се създават противоречия между Гърция и Турция като страни-членки на НАТО и централното ръководство на организацията, с крайна цел, да се помогне за излизането и на двете от нея.

Военна дезинформация

- да се дезинформира противника по отношение на въоръжението, стратегията, тактиката и дислокацията на БНА в страната;

- да се провеждат АМ за разлагане на личния състав на армиите на Турция и Гърция.

От задачите, които отдела респективно ПГУ си поставя, се вижда, че усилията ще се групират в три основни направления с три главни обекта - Гърция, Турция и Арабските страни и до известна степен и Югославия. Считаме, че ако се постигне необходимата концентрация на съществуващите в рамките на ПГУ, министерството и държавата възможности и се координира и планира добре тяхната дейност, поставените цели ще бъдат постигнати.

Осъществяването на необходимата концентрация и централизация на усилията за изпълнение на набелязаните цели изисква нова организационна структура на отдела. По наше мнение тя би трябвало да бъде изградена като се вземат предвид следните обстоятелства:

Из архивите на ДС
487

- да се създаде висококачествена документационно-техническа база съоръжена със съвременна литографска техника;

- създаване на преводаческа група на турски, гръцки, френски, английски и немски езици;

- да се организира от извънщатни специалисти група за научно-документална проверка на подготвяните АМ;

- в състава на резидентурите в Гърция и Турция да има ОР и от отдел VIII за събиране на документация, подготовка и провеждане на АМ с по-далечна перспектива;

- да се иска от резидентите при завръщането им да отчитат по-пълно извършената работа по линия на АМ, като се търси отговорност за непроявена инициатива и липса на предложения за конкретни акции;

- по основните направления (Гърция, Турция, Близкия Изток) регулярно да се провеждат двустранни или многостранни срещи с другите братски разведки за координиране на действията. При нужда да има уговорка и за незабавно оперативна среща с някое от братските разузнавания. Такива срещи да бъдат делови, а не в рамките на общият обмен на опит, както се извършват сега;

- отделът да не разработва планове за конкретни АМ по всичките направления, а да изготвя план за насоките в които ще работи, като конкретните АМ се определят в зависимост от наложилите се обстоятелства в момента;

- отделът да се подготвя за преминаване в недалечно бъдеще към прогнозиране и математическо моделиране с помощта на електронно-изчислителни машини. Още отсега да се започне подготовката по създаване на прототипи на математически модели по основните направления в работата (Турция, Гърция, Близкия Изток).

Във връзка с това да се предвиди привличането на инженер за математическо моделиране в отдела и се определи един ОР;

Из архивите на ДС

488

от състава му или този на ПГУ за обучение за систем-анализатор;

– към отдела да се създаде група за координация и планиране на операциите, ръководена от началника на отдела. Тази група ще взема решенията, въз основа на постъпилата информация в ПГУ, кога, къде и как да се проведе дадено АМ. Тя ще изработва моделите на отделните АМ и по този начин ще се увеличи оптималността на резултата поради съчетаване на воинското единоначалие със системното решаване на проблемите.

Кадровото състояние на направлението сега не позволява да бъде организирана работата на действително научна основа, да се планират мероприятията в перспектива и след съответен задълбочен анализ, да се въведе стройна отчетност на проведените операции, да се анализират получените резултати, тяхното отражение в страните обект на въздействие и др.

Крайно слабо звено, което има изключително важна функция в цялата работа на отдела, това е "Документация и анализ", където за сега работи само един ОР, който се занимава с чисто техническата работа. Отделът няма свои квалифицирани преводачи и анализатори. Оперативните работници сега са принудени сами да анализират и предлагат мероприятия, сами да извършват необходимите преводи, сами да подреждат и подшиват документалния и информационен материал. От друга страна, поради липса на квалифицирани преводачи, често се налага търсенето на помощта на служители извън отдела и управлението, с което се нарушава конспирацията и се създава опасност за неочаквани провали. Всяко разширяване на кръга от хора, които знаят характера на работата на отдела крие сериозни опасности.

Порасналият обем на работа, сложния процес, който изминава подготовката на всяко отделно мероприятие и документална операция, обезпечаване на необходимия информационен и документален материал, оформянето на идеята за мероприятие, уточняване на всички възможни варианти и подбирането на възможно най-надеждния, най-ефикасния от тях, изготвяне на предложение и

Из архивите на ДС
489

191/15

текстове на документите, съгласуване на мероприятието, извършване точен превод на съответния език, техническо изработване на самите документи - напечатване на пишуща машина с точно определен шрифт, поставяне на необходимите подписи, печати и др. с оглед придаването на документа максимално достоверен характер, намиране най-подходящия канал за реализиране на АМ, организиране наблюдаване на предизвикания от него ефект, провеждане на други АМ подкрепящи предходното и пр., налага внасянето на някои съществени подобрения в организацията на направлението, увеличаване на броя на ОР занимаващи се пряко с подготовката на АМ, попълването на отдела с подготвени и високо квалифицирани кадри. Кадри в отдела за влияние следва да бъдат подбирани между най-добрите и задължително да отговарят на следните няколко изисквания: да имат оперативен опит не по-малко от 5 години, да владеят 1-2 чужди езика, да имат висше образование (юристи, философи, историци), да обладават някои допълнителни специфични качества, като въображение, склонност към творчество, самоинициативност, комбинативност, предвидливост и аналитичност.

Ако се вземат под внимание изложените по-горе съображения, би следвало структурно и числено по линия на АМ отделът да придобие следния вид:

- началник отдел	-	1
- група за координация и планиране и анализ	-	3
- секретар и машинописец	-	2
- зам.-началници отдел	-	2
<u>Политическо направление</u>		
- Турция	-	2
- Гърция и Кипър	-	2
- Арабски страни	-	2
- Идеологическа диверсия и Б-2	-	2
- НАТО	-	1
		9

12/16

Дезинформационно направление:
- Оперативна дезинформация - 2
- Икономическа дезинформация - 2
- Военна дезинформация - 2

6

Направление "Документация и техн. обработка на АМ:

- Отговарящ за направлението - 1
- Материално техн.база и картотека - 1
- Техн.обработка на АМ (преводи, изготвяне на документи, написване на чужди езици) - 4

6

О б щ о: - 29 човека

Това искане не трябва да се счита само като опит за екстензивно увеличаване на продуктивността на отдела. То е необходимо за повишаване качеството на активните мероприятия, на тяхната ефективност, като същевременно максимално се увеличи и процента на запазване от провал, цената на който би могла трудно да се определи.

При едно такова структурно преобразуване на отдела, неизбежно ще се измени и процеса на подготовката и изпълнението, както и ефекта от активните мероприятия.

27.6.1970 г.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VIII-ПГУ-ДС
полковник

Отп.в 1 екз.
Изпълнител:
VIII-10-15167
НХ/26.VI.1970 г.

Строго секретно
Екз.№ 1

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Д О К Л А Д

за състоянието и перспективите на работата
на направление специални и остри мероприятия
към отдел VIII - ПГУ

Направлението е създадено през 1963 г. като самостоятелна "Служба 7" към управлението с щат 4 ОР, от 1966 г. - 7 ОР. През 1968 г. службата се обособява в отдел XII, който в началото на 1969 г. се слива с отдел VIII и продължава да съществува като направление за подготовка и провеждане на специални и остри мероприятия в рамките на този отдел. Организационно направлението е обособено като отделение към отдел VIII, с щат 7 ОР.

Съгласно § 7 от "Положението за работа на управление I-КДС" направлението има задача да "подготвя в капиталистическите страни, главно в Турция и Гърция, благоприятни условия за успешни действия на разузнавателно-диверсионни групи в тила на противника в особен период, а също така подготвя и провежда специални мероприятия в мирно време". В "Положението за работа на "Служба 7"" от м.март 1964 г., утвърдено от тогавашното ръководство на МВР, са разработени подробно всички възможни военновременни и мирновременни задачи, които направлението следва да решава.

Поради малкия състав на "Служба 7" (4 ОР включително и н-к), при създаването ѝ, задачите се ограничаваха главно по военновременното направление и разработката на специалните диверсионно-разузнавателни войски на САЩ, Турция и Гърция. Освен това бяха заведени и се извършваше работа по три мирновременни разработки ("Мавров", "Ник" и "Хамлет").

Из архивите на ДС

През 1965 година, по наше искане ни беше оказана помощ от специалист на съответното поделение от КГБ. Поради краткия период от съществуването на "Служба 7", помощта се изрази по организационните въпроси. Въпреки това тази помощ беше много навременна и полезна. В работата се почувствува по-голяма яснота и целенасоченост. Бяха решени редица въпроси от вътрешно-организационен характер, което допринесе за успешното изпълнение на много от задачите на службата.

Докрая на 1967 година "Служба 7" работи главно по линия на военновременните задачи - специални диверсионно-разузнавателни групи (СДРГ).

От вербованата и придобита от другите поделения на министерството агентура бяха сформирани на наша територия три такина СДРГ - "Дунав", "Камчия", "Арда". На агентите, включени в СДРГ, се извършваше цялостна политическа, оперативна и специална подготовка, включително парашутизъм, минно дело, военна топография и стрелково дело, необходима за тяхната дейност при прехвърляне на противникова територия (Турция и Гърция) във време на усложнена или военновременна обстановка.

Дейността на това направление, която беше определена като главна задача на службата, поглъщаше времето и силите на целия оперативен състав, поради което по трите мирновременни разработки ("Ник", "Мавров" и "Хамлет") бяха проведени по-ограничен брой мероприятия. По линия на специалните диверсионно-разузнавателни войски на противника работата беше сведена до събиране и обобщаване на секретни и явни материали и до набавяне на отделни информации от резидентурите за тях.

По нареждане на ръководството на управлението в края на 1967 г. работата по военновременното направление беше спряна изцяло. Усилията на службата бяха насочени към мирновременните задачи: разработка на някои ИР, с цел провеждане на специални мероприятия за париране на тяхната вражеска дейност; подготовка

Из архивите на ДС

493

за провеждане при подходяща политическа обстановка на мероприятия по обекти намиращи се на територията на Турция и Гърция с цел усилване на вътрешните противоречия, създаване на антиамерикански настроения и изостряне на отношенията между тези страни.

От началото на 1968 година, в изпълнение на дадената линия, отдел XII и сегашното направление за провеждане на специални и остри мероприятия към отдел XIII работи главно по мирновременни разработки в три главни насоки:

а/ Подготовка на остри мероприятия по обекти на разработка на противникова територия - 4 такива разработки в Турция и 3 в Гърция;

б/ Разработка на лица зад граница, развиващи вражеска дейност срещу нашата страна, с цел парирване тяхната дейност. Засега направлението работи по 9 такива разработки;

в/ Разработката на специалните войски на Турция, Гърция и тези на САЩ в ГФР.

През м.март 1969 г. и м.януари т.г. бяха дадени указания да не се изоставя и военновременното направление за работа, като се има предвид подготовката на специални мероприятия по обекти, чието реализиране по време на война ще има важно политическо и военно значение за нас. Не е отменена обаче и работата по подготовката на СДРГ.

Особеният характер, разнообразието на задачите, както и нарастналия обем на работата предявяват високи изисквания към подготовката и качествата на оперативните работници, налагат известно профилиране на работата. От 1967 година направлението работи с един щатен състав - 8 оперативни работници, включая началника и един военен специалист, от които с изключение на н-ка на отдела никой не е бил на задгранична работа. При това само половината са завършили разузнавателна школа и са работили по-продължително време в отдела и органите. Останалите о.р. са

Из архивите на ДС

494

~~75~~
15

млади и са взети на оперативна работа от 1-2 години. Последните 3 години направлението работи без попълване на една вакантна длъжност, докато през същия период само разработките на лица зад граница се увеличиха от 3 на 9, т.е. 3 пъти.

Липсата на опит и традиции в работата на направлението, промените в насоките и нарасналия обем на задачите предизвикваха периоди на лутания, реорганизация и преориентиране в работата на оперативния състав, периоди на изучаване и навлизане в новите задачи, което създаваше трудности и намаляваше резултатността.

Така например близо две години хвърлихме почти всичките си сили за провеждане различни оперативно-технически мероприятия по близките и връзките на обектите на разработка на наша територия, за разрешаване второстепенни задачи. Това пречеше и ние все не можехме да изнесем работата си зад граница, там където в същност трябва най-много да работим. Понякога не се реагираше навреме и задълбочено на интересни сигнали. Не се подхождаше достатъчно аналитично и последователно при решаването на някои задачи. Не бяхме достатъчно настойчиви, имаше стихийност, силите не се разпределяха правилно. Липсваше целенасоченост в близките и далечни перспективи за работа по разработките. Ръководството не беше достатъчно взискателно и непримиримо с недостатъците и грешките. Липсваше и строга плановост и контрол по изпълнението на задачите от отделните работници.

През последните 2 години ръководството на отдела и партийното бюро многократно се занимаваха с въпросите на организационната структура на направлението, с търсене на най-правилното насочване, мобилизиране на силите и разпределение на задачите, с цел да се създадат благоприятни условия за по-голяма ефективност в работата. Възприетото и утвърдено със заповед профилиране на направленията на работа, оформени организационно в отделения към отдела, осигуряват по-добри възможности за творческа и целенасочена работа на оперативния състав по задачите.

Из архивите на ДС

495

~~76~~
16

Ръководството на отдела, с помощта на партийното бюро и целия колектив преодолява тези слабости и затруднения. С всеки изминат ден направлението стъпва по-здраво на краката си. Агентурно-оперативните мероприятия все повече се изнасят зад граница - там където са обектите.

В това отношение ни се оказва навременна и ценна помощ от Ръководството на управлението в лицето на др.Кьосев. По негови указания от 1969 година бяха степенувани по важност задачите и разработките и се прилага методът на групиране силите на оперативния състав по отделни разработки, при създадени ситуации за провеждане на определени мероприятия. За обсъждане, набелязване и провеждане на мероприятия по най-важните разработки са определени от ръководството на отдела по няколко оперативни работници.

Считаме, че сега по-рационално са насочени усилията на оперативните работници. Задачите са ясни, има по-голяма целенасоченост и по-голяма гъвкавост при използуване на наличните сили и възможности. В своята практическа дейност оперативните работници виждат насоката и перспективите на по-нататъшната си работа. Това повиши тяхното самочувствие като разузнавачи и увереност в силите. Виждат се вече реални възможности за реализиране на някои от разработките.

Ръководството на отдела, в духа на дадените от др.Кьосев указания, насочва всичките усилия на оперативния състав към изграждане на агентурен апарат, способен да реши нашите задачи по разработките зад граница. В това отношение са постигнати резултати. Докато през цялата 1968 година имахме 3 агенти по разработките, през 1969 година те се увеличиха на 9, като сега само през изтеклите месеци от настоящата година агентурния апарат се увеличи с нови 19 агенти, които имат възможности за работа по нашите обекти зад граница.От тях 7 ползваме от други поделения.

Може да се каже, че вече е създадена сравнително достатъчна и надеждна агентурна база по разработка "Лакей". В скоро време

Из архивите на ДС

496

~~27~~
17

ще бъде създадена такава и по р/ка "Либерто" и "Предател". Добри перспективи в това отношение има и по разработките "Ник", "Каракуш" и "Мавров". За решаване задачите по тези разработки са в процес на усилена подготовка и в близките 2-3 месеца ще бъдат вербовани нови 7 агенти. Но ние не си правим илюзии, че с това ще решим въпроса за необходимия ни агентурен апарат. Наличната агентура, с която ще разполагаме по разработките, не е достатъчна и което е още по-важно, не е в състояние да участвува във всички мероприятия и ни доведе до крайната цел на разработките - до тяхната реализация. По-голямата част от нашите сегашни агенти са в състояние да решават задачи по издирването, установяването и изучаването на обстановката около обектите, но не и да бъдат изпълнители в конкретни операции. В това отношение ни предстои сериозна работа и тук ще насочим нашите усилия. Без изпълнението на тази задача не можем да разчитаме на успех.

Наред с разгръщането на работата за придобиване на агентура бяха положени сериозни усилия за провеждане агентурно оперативни мероприятия зад граница, за издирване на обекти на разработка, за създаване контакти на наша агентура с тях и изучаване обстановката около тях. Бяха командировани наши агенти в Истанбул по обект "Каракуш",в Лондон по "Мавров". По разработка ""Либерто" бяха командировани трима агенти и двама оперативни работници. По същата разработка през 1969 година беше подготвена операция за реализиране на обекта с кораб, която въпреки неуспехът й беше полезна като първи наш опит. Проведена беше една комбинация за компрометиране обект "Лакей". За изучаване обект "Х" бяха командировани под чужд флаг в Гърция двама опер.работници. Като турист по същата задача скоро беше изпращан и друг оперативен работник.

Макар и в недостатъчно широк мащаб, в началото плахо и с известни недостатъци, горните мероприятия помагат за натрупване опит в направлението. По този начин бяха изпълнени редица задачи по изучаването и откриването на някои от нашите обекти. Много

Из архивите на ДС

~~78~~
18

моменти от дейността и обстановката около обект "Либерто" бяха изяснени и проверени. Укрепва се доверието на наш агент пред обекта, с готовност да се срещнат във Виена. Открит е адреса на обект "Мавров" и е започнато изучаването му. Изяснени са намеренията на "Каракуш". Доказано е пребиваването на обект "Лакей" в Копенхаген. Наблюдавана беше реакцията и действията на американското разузнаване в ГФР, което влезе в контакт с изпратен от нас агент, но не допуснаха среща на обект "Предател" с него.

В съответствие с указанията се изучава и наблюдава обстановката около обект "Х", по който с изключение на средството може да се каже, че сме готови за провеждане на мероприятие.

Провеждането на горните мероприятия и постигането макар и на малки, начални резултати, породи известен ентусиазъм и страст в работата на оперативните работници. Сега има най-разнообразни идеи за комбинации с агентура за откриване и изучаване на обектите, за провеждане на мероприятия, основаващи се на макар и малките ни агентурни възможности.

В процес на активна подготовка и скорошно изпълнение са мероприятия за командироване наши сътрудници по разработките "Лакей", "Мавров", "Каракуш", "Предател", "Вдовец". В подготовка са комбинация за реализиране на обект "Либерто" и установяване връзка на наш сътрудник с обект "Ник". Ще бъдат прехвърлени наши агенти в Гърция за изучаване определени обекти за подготовка на остри мероприятия.

Би могло да се каже, че главните усилия на направлението, основните агентурно-оперативни мероприятия са насочени зад граница, непосредствено срещу нашите обекти. Заедно с това както изтъкнахме ще мобилизираме всичките сили на направлението за придобиване на агентура способна да участвува и реши задачите по реализацията на разработките.

Ръководството на отдела с помощта на партийното бюро и организация взима всички мерки за мобилизиране на състава за изпълнение на тази задача.

79/19

В работата е въведена строга седмична и ежедневна планост, която се контролира за разлика от преди системно и с взискателност. За неизпълнение на задачи се изисква лична отговорност. Повишена е дисциплината и продуктивността в работата. През настоящата година няма оперативен работник без вербовка. Чувствува се наличието на амбиции за резултатно изпълнение на задачите.

Положителен момент в стила и метода на работа на направлението е разгърнатата дейност по издирване и използуване възможностите на другите отдели от управлението и другите поделения на ДС, особено Второ главно и VI управление и някои окръжни управления на МВР. Нашата работа в това отношение се разшири особено след националното съвещание на ръководния състав от МВР от 9 януари т.г. Проведените след това съвещания в другите поделения в Центъра и окръзите спомогнаха за изясняване техните възможности, които в някои отношения вече ползваме. Тук ние виждаме голям резерв и реална перспектива за достигане по-добри успехи и в нашата работа.

Както беше изтъкнато при сегашния щат и квалификация на оперативния състав не е възможно да се работи еднакво активно по всички задачи, поставени пред направлението. Основните сили на работниците са заангажирани по най-важните и перспективни лични разработки и за подготовка на специални мероприятия на противникова територия. Поради това малко е направено и се прави по разработката на "специалните войски", а за работа по военновременните обекти не достигат сили.

Макар че снехме в архив или предадохме на окръжните управления по-голямата част от агентурата, която беше вербована преди няколко години за спецгрупите, то като имаме предвид, че работата ни по това направление не е отменена, все още държим на връзка 17 агенти. Работата по ръководството и възпитанието на тази агентура и книжнината свързана с това ни отнема също доста сили и време. При това агентите остаряват и станаха

Из архивите на ДС
499

неподходящи за задачите, за които са вербовани, а почти няма възможност да ги използуваме по други наши задачи и обекти зад граница. Затова някои от тези агенти, с наше знание и съгласие се ползуват и от окръжните управления, като се намират на ръководство към работниците изпълняващи задачи по линия на Първо главно управление.

През последните две години бяха положени големи усилия за изучаване и придобиване на специални минно-взривни, запалителни и фармакологически средства, необходими за оперативно ползване. Изучаването на тези въпроси показа, че съществуват възможности за доставяне на някои фармакологически средства от нашата страна и от чужбина. Произвеждането на минно-взривни и запалителни средства се оказа труден за разрешаване проблем, поради това, че тези средства не могат да бъдат поръчани у нас или внесени от чужбина в такъв вид, какъвто ни е необходим. Създаването на наша специална база със съответен щат, полигон и помещения ще струва много скъпо. Поради това считаме за целесъобразно в това отношение да се потърси помощта на братските разведки и особено на КГБ.

През следващата година може да се създадат благоприятни условия за произвеждане на някои взривни и запалителни средства у нас, тъй като чрез наша връзка в плана за 1971-1975 г. на Комитета за наука и технически прогрес е предвидено разработването и произвеждането на диверсионни средства.

Сегашния щат на направлението - 8 оперативни работници, както показа практиката може да обхване личните разработки и до известна степен мирновременните обекти в Турция и Гърция. Разбира се, за да може това да стане успешно, ще бъде необходимо ръководството на ПГУ да окаже помощ да се попълни щата, да се подсили със завършили разузнавателна школа оперативни работници, както и някои с задграничен опит.

За да може направлението да обхване и изпълнява задачите по разработването на специалните войски, военновременните обекти

Из архивите на ДС
500

и по-нашироко мирновременните такива, ще бъде необходимо изграждането на едно ново отделение.

В това отделение 2 о.р. ще работят по обектите на разработка (мирновременни и военновременни) в Турция и Гърция; 1 о.р. - специалните войски и 1 старшина - зав.склад.

Съставът на отделението заедно с началник ще бъде 5 души.

Съществена помощ в нашата бъдеща работа може да ни окаже пълното използуване на възможностите на ПГУ - подходяща за нас действуваща агентура, която поради малките си или изгубени възможности не се използува активно по други направления, законсервирана от други отдели, но с възможности за работа по наша линия агентура, подходящи за нас кандидати за вербовка, по които са работили други отдели, но са ги изоставили поради някое качество, факт или причина, които нямат за нас съществено значение. В това отношение ръководството на управлението може да ни оказва конкретна и по-близка помощ.

На сегашния етап на нашата работа, когато по някои от разработките ни са изяснени известни неща, с помощта на ръководството на ПГУ може да се насочва и командирова агентура на други отдели за уточняване, доизучаване, наблюдение и пр. на обектите.

Трудности в разработката на нашите обекти зад граница ни създава обстоятелството, че в резидентурите няма ОР по линия на направлението или отдела. Нашите задачи най-често се оставят на последно място или въобще не се изпълняват. Разбираме, че по някои задачи резидентурите не могат и не бива да се заангажират, но по редица въпроси те биха могли да ни помагат без да ангажират много време и без опасност от провал.

От друга страна характера на нашата работа налага почесто да маршрутираме и изпращаме агентура за решаване на определени задачи по обектите на разработка. В тази връзка, както поради увеличаването напоследък на нашите мероприятия зад граница, ще бъде необходимо в страните, където имаме обекти на разработка

Из архивите на ДС

82
22

периодически да се командироват ОР за запознаване на място с обстановката около обектите, уточняване задачите на резидентурите и пр. Това ще помогне на тези ОР по-целенасочено да работят по обектите, да излизат с конкретни предложения по разработките или по начина за провеждане на специалните мероприятия, за правилно и пълно инструктиране на извежданата агентура и пр.

Като се има предвид недостатъчния опит на нашето направление, особено необходимо и изключително полезно ще бъде организирането на обмен на опит със съветските другари.

За да се създадат условия за по-ускорено решаване задачите, ръководството на отдела счита, че ще бъде целесъобразно и за в бъдеще още по-определено да съсредоточи усилията на целия оперативен състав по онези разработки, по които са се очертали перспективи за създаване условия за реализация.

Ще се работи с групиране на силите по следните разработки:

1. "ЛАКЕЙ" - създадена е през годината група от 5 агенти, с основна задача в момента - издирване, установяване адреса и местоработата и изучаване обстановката около обекта. С оглед правилното и резултатно ръководство на тази агентура е необходимо тя да бъде оформена в резидентурна група, за което ще бъде внесено предложение.

Ще бъде изпратен в Копенхаген наш агент, който да влезе в контакт с обекта и да се опита да установи колата и някои моменти около местонахождението на обекта. Същото мероприятие ще бъде използувано и за да създадем възможност някои от агентите които работят в града да видят обекта, което ще ни улесни за в бъдеще, както и чрез тях да установим колата и номера.

По разработката ще бъде заангажиран агент "Попов" (ВГУ) от гръцки произход, чрез когото ще бъде организирана операцията за реализиране на обекта.

83
23

2. Разработка "ЛИБЕРТО" - ще продължи изпълнението на мероприятията по плана с цел създаване условия за реализация в недалечно бъдеще. Ще бъде включен нов агент, връзка на обекта.

3. Разработка "МАВРОВ" - на първо време ще бъдат проведени мероприятия за изучаване квартирата на обекта и установяване действително ли живее на същия адрес, колата му и номера, маршрута му при излизане и прибиране в квартирата, месторабота му.

По останалите пет разработки ще бъдат провеждани мероприятия за установяване местонахождение, адреси, за разлагане и пр.

Паралелно с горните мероприятия ще можем да изучим няколко обекта на гръцка територия за подготовка на остри мероприятия, тъй като за тази страна имаме по-добри възможности.

Ще бъдат положени максимални усилия от целия колектив за създаване агентурна група-изпълнители, което за сега е една от най-главните ни задачи.

Като се има предвид взетия правилен курс за създаване на надеждна агентурна база зад граница, мероприятията за маршрутиране агентура, придобитият опит от мероприятията през последните две години, увереността в силите и амбициите на оперативния състав, считаме, че в близко време ще можем да създадем необходимите условия за успешно реализиране на някоя от разработките и специални мероприятия на противникова територия.

24.7.1970 г.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VIII-ПГУ
полковник

Отп.в 3 екз.
Изпълнител:
VIII-13-16337
НХ/24.VII.1970 г.

Строго секретно
Екз.единствен

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ИЗКАЗВАНЕ НА ДРУГАРЯ МИНИСТЪР

във връзка с разглеждане работата на отдел VIII на 1.VII.1970 г.

Другари,

Трябва да кажа, че отделът през последните 3-4 години изпълнява много големи, бих казал чудесни операции и затова би трябвало да се даде изключително висока оценка на тази работа. Тази дейност не остава скрита. Да вземем последното мероприятие около Макариос, веднага се почва брожение, търсене, гонене, арестуване, уволнение и пр., което показва, че операцията е попаднала в целта си.

Естествено тази оценка трябва да се даде на хората и преди всичко на Димо Станков и неговите сътрудници, на ръководството на Първо главно управление. Висока оценка представлява това, че досега няма провал, което показва, че се работи конспиративно, че изпълнението е качествено, отговаря на езика, нравите и обичаите на дадена страна и това е много хубаво.

Когато даваме висока оценка на отдела същата оценка трябва да дадем на другарите, които ни помагаха, които ни подсказаха голяма част от мероприятията, а друга част е съгласувана с тях. Имам предвид съветските другари. Това е голяма помощ. Ние изпълняваме тези операции в рамките на сътрудничеството.

Според мен стоят няколко големи въпроса пред отдела за активните мероприятия:

1. Ние трябва да провеждаме по-остри мероприятия. Преди година и половина се обединиха двете служби. Ако не почнем да провеждаме някои остри мероприятия ще съжеляваме. Службата за остри мероприятия беше създадена само за военновременни задачи. Впоследствие обаче тя започна да работи и провежда мероприятия и

Из архивите на ДС

КРДОПБГДОРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА

1470

в мирно време. Сега имаме една задача конкретна, която не се изпълнява, а тя е да докараме в България заедно с цялата негова архива. Втора задача е да се докара Петерс - американски разузнавач, който работи активно срещу нас. Верно, че въпросите са сложни, но за е дадена санкция, а задачите не се изпълняват. Над трябва да се изпълни смъртната присъда. На пръв поглед изглежда, че това е черна и мръсна работа, но за нас тя е благородна. Хората работещи в това направление не проявяват достатъчно активност и инициатива. Очевидно вас ви е страх да се занимавате. Тук трябва да се намерят смели хора, които ще се захванат и ще доведат докрай работата. Неотдавна избяга един професор по очни болести, който трябва да бъде докаран в България. В срок от един месец и половина някъде към 15 август на 1-2 страници да се набележат острите мероприятия, които ще трябва да се изпълняват. Сега обстановката не налага да действаме с остри мероприятия на много широк фронт, но аз не зная дали няма да ни се постави задачата да се ликвидира например . Сега ни се поставят по-малки задачи и ние трябва да натрупаме известен опит.

2. Струва ми се, че трябва да разширим сферата на мероприятията. Все още плахо действаме в областта на икономическата дезинформация. След като сега на преден план изпъкват проблемите на икономическото строителство, явно ние трябва да се заемем с провеждане на по-сериозни активни мероприятия в тази област. В това отношение следва да се действува ръка за ръка с икономическото разузнаване и Второ управление. Трябва да се изготви едно планче съвместно с отдела за икономическото разузнаване и отдела във Второ главно управление за мероприятията, които трябва да проведем през близките години с оглед да се създадат благоприятни условия за търговията ни с капиталистическите страни. В срок от 2 месеца - към 1 септември да се изготви план за активни мероприятия в областта на икономиката, като се има предвид тяхното изпълнение в продължение на 2-3 години.

Из архивите на ДС

~~197~~
21

3. Напълно съм съгласен да се постави ударението върху дългосрочните операции. Ние трябва да имаме една дългосрочна операция по Гърция, друга за Турция с редица разклонения. Главната цел на една такава операция за Турция би могло да бъде да се подрони държавния строй в тази страна и да я извадим от НАТО. По отношение на Гърция трябва да проведем една операция, главната цел на която трябва да бъде сваляне на хунтата от власт и установяване на демократичен режим. Тези операции трябва да се състоят от множество по-малки мероприятия, които обаче да бъдат насочени към определената цел.

4. Трябва да се обогатят формите. Необходимо е да се използват и други форми. Ще дойде ден когато някои наши мероприятия ще бъдат разкрити, а от там да бъдат разкрити по аналогия всички онези които по форма си приличат. Ние нямаме агентура зад граница, чрез която да провеждаме мероприятията. Не използваме оперативни връзки или добри журналисти в западните страни, които да бъдат вербовани специално за нуждите на активните мероприятия. Това ще бъдат хора, които ще излизат от свое име при провеждане на различни акции.

Например ние можем да провеждаме някои мероприятия, като използваме и нашата територия. Вие знаете, че дипломатите много говорят, а ние получаваме достатъчно информация от дипломатическите представителства. Тази информация би могла по съответен начин да бъде доведена до знанието на други дипломати, в резултат на което да се дойде до скарване на двете представителства. Това можем да направим и в някои слаборазвити страни, но не обезателно по този начин който се използва досега. Аз разбирам вашето положение. Вие сте взели инерция по един път, този път дава резултати, но той може и да секне, да спре. Верно е, че нашите мероприятия са много по-сложни но ще дойде ден когато може и да не минават. Предлагам ви още един път да помислите, необходимо е по-голямо разнообразие във формите на активните мероприятия.

Из архивите на ДС

5. Подготовката и провеждането на активните мероприятия трябва да става на една по-солидна научно-техническа база. Вече е предаден към управлението отдел IV на IV управление, който ще изпълнява главно задачи за нелегалната служба и активните мероприятия. Следва да се прави всичко което е нуждно за да стане отделът една много солидна база. Готови сме да почнем изграждането на една специална печатница да произвеждаме собствена хартия, да се създаде печатница за чужди езици, за която да не знае никой.

6. Що се отнася до сътрудничеството с другите братски органи като изключим съветските аз съм малко песимист. Аз съм за търсене на съответна помощ, за провеждане на отделни мероприятия, за изработване от тях на документи чиито текстове ние подготвяме или обратно те ни изпращат такива документи, но в тази връзка следва да бъдем съответно предпазливи и то главно с оглед на това да не се допусне някакъв провал.

По въпроса за структурата и щата нямам възражения в рамките на управлението на отдела да се дадат бройки с цел да се укрепи работата. Да седне ръководството на управлението и да помисли. Явно е, че другарите от отдел VIII имат моралното право. Колко ще се дадат 29 или 30 сега няма да определяме. Да се реши в управлението. Могат обаче да им се дадат 10 човека от новите хора. Смятам, че това няма да бъде проблем. Отделът заслужава. Явно е, че хора трябва да се дадат на отдела за активните мероприятия. Необходимо е да се даде едно предложение до мен от къде, какви бройки ще се вземат. Предполагам, че бройки ще се намерят.

30.VII. 1970 г.
София

Записал: /Станков/

Отп.в 1 екз.
VIII-13-15167
ИХ/30.VII.1970 г.

Строго секретно!
Екз.№ 1

199
23

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Б Е Л Е Ж К И

ОТНОСНО: Работата на отдела за АМ.

Направлението активни и дезинформационни мероприятия в ПГУ-ДС е създадено в началото на 1968 година, като служба в рамките на отдел "Информация". Броят на заетите работници тогава е бил 5. През 1966 година на основата на тази служба бе създаден сегашния отдел VIII-ми, състоящ се общо от 8 човека.

В началото на 1969 година към отдел VIII-ми беше предаден бившият отдел XII - остри мероприятия, чиято работа не е предмет на разглеждане тук.

Работата на отдела за АМ и дезинформация в началото на своето създаване се изразяваше главно в организиране поместването на материали в чуждестранния печат и провеждане на дребни, незначителни и с краткотраен ефект мероприятия. Сега отделът се намира на значително по-високо равнище и е в състояние да провежда сравнително по-сложни документални и други акции.

Към 30.VI.1970 година направлението за активни и дезинформационни мероприятия по щат се състоеше от 15 човека, включително началника и зам.началника на отдела, отговарящ за същото.

Оперативните работници са разпределят както следва:

- По Турция - 2
- По Гърция - 2
- По арабските страни - 2
- НАТО и направлението за идеологическа диверсия - 2
- Икономическо направление - 1
- Военна дезинформация - 2
- Оперативна дезинформация - 1
- Документация - 1

2.- 20) 24

На 1.VII.1970 година работата на направлението за АМ беше разгледана при др.Министър Солаков. Утвърдена бе нова структура на отдела, която предвижда значително увеличаване броя на ОР, а именно:

I.	- Началник отдел	- 1
	- Група за координация, планиране и анализ	- 3
	- Секретар и машинописец	- 2
	- Зам.н-ци на отдел	- 2
		8

II.	Политическо направление	
	- Турция	- 2
	- Гърция и Кипър	- 2
	- Арабски страни	- 2
	- Идеологическа диверсия и Б-2	- 2
	- НАТО	- 1
		9

III.	Дезинформационно направление	
	- Оперативна дезинформация	- 2
	- Икономическа -"-	- 2
	- Военна дезинформация	- 2
		6

IV.	Документация и техническа обработка на А.М.	
	- Отговарящ за направлението	- 1
	- Материално-техническа база и картотека.....	- 1
	- Техническа обработка на АМ (преводи, изготвяне на документи, написване на чужди езици).....	4
		6

ИЛИ ОБЩО - 29 ЧОВЕКА

201
3.-25

От началото на 1970 година към ПГУ-ДС бе прехвърлен IV-ти отдел при IV управление. По този начин отделът за АМ има на разположение материално-техническата и полиграфична база на IV отдел с тенденция тя да бъде значително разширена.

По време на своето кратко съществуване отделът за АМ е провел 10 операции, състоящи се от 28 по-малки мероприятия и 75 самостоятелни АМ.

Издадени бяха 3 книги и извършени 57 публикациив чуждия печат.

По години броят на проведените АМ е следния:

1966 година - 11 АМ

("КЛИН", "Р-94", "ПАНАМА", "МЕЛОДИЯ", "ЗАВЕСА", "КОШМАР", "БЕЛАСИЦА-1", "БЕЛАСИЦА-2", "ЗЛОБА", "ТРЕВОГА").

1967 година - 16 АМ

("КОСМОС", "ДЕМОН", "СРЕДЕЦ","СРЕЩА", "ГЕНОЦИД-50", "ДАН КОЛОВ", "ДИАНА", "ЕРМА", "АТЛАНТИКА", "МИРАЖ", "ЕХО", "ЗОВ", "ЗЛОБА-67", "КОШМАР-2", "ЕХО-2", "МИСКЕТ").

1968 година - 15 АМ

("БОДИЛ", "АКАЦИЯ" , "БУРЯ", "ДОЙРАН", "ЗЛОБА-68", "Ф-68", "КАТАНГЕ", "БИЗНЕС", "ЕКСПРЕС", "ДЖЕБЕЛ" и др.)

1969 година - 21 АМ

("РАКЕТА", "Ю-25", "РАЗОЧАРОВАНИЕ", "ТАРАЛЕЖ", "ПРИЛИВ", "ЗЛОБА-69", "КОШМАР-3", "ФЕРМЕНТ" , "ПРЕСПА-1", "СВОБОДА-1", "СВОБОДА-2", "ВАРДАР-1", Тракия и др.) Вихрушка, „Маладеж"

По-голямият брой от мероприятията постигнаха поставените цели. Твърде значителен е политическият и икономически ефект от операциите "КОШМАР", "СВОБОДА", "ПРЕСПА", "ВАРДАР", "ТРАКИЯ" и др. постигнат при това с изразходването на минимални средства.

По страни и линии на работа мероприятията с по-

значителен ефект са:

По Турция

Операциите "КОШМАР", "ЗЛОБА", "ТРАКИЯ". Те имаха за цел да компрометират политиката на САЩ в Турция и службите, които я провеждат ("Кошмар"); да изострят отношенията между Турция и Гърция ("Злоба"); да злепоставят политиката на ГФР в Турция ("Тракия").

Значителен успех постигна операция "КОШМАР", която оказа силно въздействие върху турската общественост и предизвика широка антиамериканска кампания. Документите протичащи по нея бяха публикувани в повече от 20 турски печатни органа, а общият брой на публикациите надмина 500.

По Гърция

Операциите "ПРЕСПА", "СВОБОДА" и "ВАРДАР". Документът само по едно от АМ ("ПРЕСПА-1") бе отпечатен в 23 вестника и списания в повече от 10 страни.

В резултат на едно от АМ по операция "Свобода" в хунтата беше създадено убеждение, че в страната действува нелегална организация "свободни гърци". Властите заявиха, че са я разкрили и арестували 50 души, от които 14 генерала.

По арабските страни - "ПРИЛИВ", "ВИХРУШКА", "МАРОДЕРИ".

АМ "ПРИЛИВ" имаше за цел изглаждането на противоречията между Атаси и Асаад в Сирия и др.

Отделът за АМ до сега няма провали.

По време на разглеждане работата на отдела за АМ в началото на юли т.г. др.министър Солаков заяви между другото:

"... Отделът през последните 3-4 години изпълнява много големи бих казал чудесни операции и затова би трябвало да се даде изключително висока оценка на тази работа ... Висока оценка представлява това, че до сега няма провал....

203
5.27

Когато даваме висока оценка на отдела, същата оценка трябва да дадем на другарите, които ни помагаха, които ни подсказваха голяма част от мероприятията. Имам предвид съветските другари..."

22. VIII 1970 година
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VIII
Полковник

2 екз.
ЛЛ/22.8.70

Зоб. Материалът бе подготовен за общия доклад на Н-ка на ПГУ за съставянето на Управлението, предназначен за др. министър.

209

Строго секретно 33
Екз.№ 1

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

VIII ОТДЕЛ

21.X.1970 г.

Направлението "Активни и дезинформационни мероприятия" при ПГУ-ДС е създадено в началото на 1963 година като служба в рамките на отдел "Информация". През 1966 година на основата на тази служба бе създаден сегашният отдел VIII.

В началото на 1969 година към отдел VIII беше предаден бившият отдел XII - Остри мероприятия. По този начин в отдела бяха формирани две основни направления на работа - активни мероприятия и дезинформация, и остри мероприятия.

I. НАПРАВЛЕНИЕ АМ И ДЕЗИНФОРМАЦИЯ (ПОЛИТИЧЕСКО НАПРАВЛЕНИЕ)

Към 30.VI.1970 г. направлението по щат се състои от 15 човека включително началника и зам.-началника на отдела отговарящ за същото. По указания на ръководството на министерството и управлението, съгласувано със съветските другари, работата на направлението през последните години е била насочена преди всичко към провеждане на АМ по Гърция и Турция, в района на Средиземно море и по специално арабските страни, по страните от южното крило на НАТО с оглед неговото разстройване. В най-общи линии основните направления за работа на отдела могат да формулират така:

- компрометиране политиката на САЩ по отношение на Турция, засилване антиамериканските настроения и разстройване турско-американските отношения, засилване тенденциите за излизане на страната от НАТО и СЕНТО, дискредитиране на десните проамерикански партии и лидери, подпомагане прогресивните сили;

- компрометиране гръцката военна хунта и сегашното правителство пред световната общественост и пред гръцкия народ, засилване противоречията между Гърция и САЩ, между Гърция и

Из архивите на ДС

513

~~210~~ 34

Турция, недопускане постигане на компромис между хунтата и десните проамерикански кръгове, създаване на условия за създаване на единен антихунтовски фронт в Гърция.

Подпомагане усилията на Макариос за запазване независимостта на кипърската държава;

- укрепване на прогресивните режими в ОАР, Сирия, Алжир, Либия и Судан, разобличаване на американските подривни планове в този район на света, компрометиране на отделни американски представители и организации, а така също и реакционни арабски лидери, засилване влиянието на НРБ и социалистическите държави;

- задълбочаване на противоречията между западноевропейските страни членки на НАТО и по специално противоречията между Гърция, Турция, Италия и други страни, разобличаване агресивната същност на НАТО;

- разобличаване плановете и намеренията на разузнавателните служби и центрове на противника за провеждане на икономическа диверсия срещу НРБ, засилване противоречията сред вражеската българска емиграция;

- подобряване икономическото положение на страната и влошаване икономическото положение в Турция и Гърция;

- подобряване позициите на НРБ на Балканите посредством нормализиране отношенията ни с Албания, внасяне на елементи в отношенията между Югославия, Албания и Гърция, изгодни за политиката на НРБ и социалистическия лагер;

- провеждане на военна дезинформация, с цел въвличане в заблуждение чуждите разузнавания относно действителните замисли, намерения, действия и възможности на въоръжените сили на НРБ, отвличане вниманието им от действителната дислокация, организация и боеготовност на БНА.

Из архивите на ДС

По време на своето кратко съществуване отделът проведе 10 операции, състоящи се общо от 28 активни мероприятия и 75 самостоятелни АМ. Издадени бяха три книги, извършени 57 публикации в чуждия печат. За резултата от проведените оперативни мероприятия своевременно е докладвано на ръководството на министерството и управлението.

Трябва да се отбележи, че някои наши документални акции със своята ефективност бяха от естество да предизвикват политически събития в съответните страни, правителства и партии или да насочват вече съществуващи такива в желани от нас направления. Някои операции и отделни АМ предизвикаха значителен и дълготраен политически ефект, оставиха трайни следи в обществения живот на страните по отношение на които те бяха насочени.

Като изхождаме от международната политическа обстановка и преценяваме нашите действия при отделни политически ситуации и периоди на кризи, които се създават в някои райони на света, трябва да се каже, че не винаги сме отговаряли на изискванията на момента. Колкото и да бъдем доволни от резултатите и направеното досега ние не можем да бъдем напълно удовлетворени когато чувстваме и виждаме, че е могло и би трябвало да се направи още много.

Къде се крият причините?

От една страна на лице са някои слабости при нас, които могат да бъдат отстранени със силите и средствата на управлението От друга страна необходимо е на управлението да се окаже известна помощ и от страна на министерството.

Резултатите от работата на отдела по това направление биха били още по значителни ако не бяха на лице някои фактори имащи задържаща роля, ограничаване възможностите за провеждане на по-настъпателни и всеобхватни действия.

По-важните от тях са следните:

Из архивите на ДС

515

36
212

а/ поради липса на необходима материално-техническа и полиграфическа база, която да осигури провеждането на документални операции от по-сложен характер, АМ бяха подготвени на сравнително ниско документационно равнище. Сега след прехвърлянето на отдел IV при IV управление към ПГУ се създават предпоставки за окончателно решаване на въпроса;

б/ както в отдела, така и в управлението няма много високо квалифицирани преводачи по основните западни езици - английски, немски и френски. Това се отразява отрицателно върху работата на отдела. От една страна то е забавило провеждането на дадени активни мероприятия и са били пропускани изгодни ситуации, а от друга - възпрепятствувало ни е да подготвим документи и други материали изхождащи от тези страни, с което се е пречило на разнообразието;

в/ организацията на работа зад граница по линия на АМ, така каквато е била досега не отговаря на изискванията на времето и на задачите. Тя не съдейства за подготовка и за провеждане на мероприятия от по-широк мащаб. Все още провеждането на АМ по Гърция, Турция и арабските страни има еднопосочен характер. Почти всички проведени досега мероприятия и тези които са в процес на подготовка са по идеи и замисъл на Центъра. Наложително е да се предприемат стъпки с оглед обръщането с лице към АМ на о.р. от резидентурите или нейните отдели, да се изработи у тях вкус към тази дейност на разузнаването, което ще им позволи да излизат с предложения и полезни инициативи.

г/ недостатъчно се използуват възможностите на другите поделения на ДС и особено Второ главно управление, IV и VI Управления-ДС, които често разполагат с изключително ценни документални и информационни материали, явяващи се добра обосновка на възможни АМ.

д/ направлението за АМ и дезинформация не разполага с агентура за влияние, което се отразява отрицателно върху работата му. Придобиването на повече агентура с възможности за работа по линия на АМ и вземането им на връзка от отдела би довело до по-големи практически резултати.

Из архивите на ДС

516

~~243~~ 37

Независимо от посочените недостатъци и празноти от технически и оперативен характер, отделът досега няма провал. Нито едно АМ, проведено от нас не е посочвано, официално, за наше. Нещо повече, проведените АМ показаха по недвусмислен начин, че ПГУ е в състояние да влияе в желана от нас насока в някои страни от външната и вътрешна политика на Гърция и Турция.

Кадровото и организационно състояние на направлението сега не позволява да бъде организирана работата на действително научна основа, да се планират мероприятия в перспектива и след съответен задълбочен анализ да се въвежда строга отчетност на проведените операции, да се анализират получените резултати, тяхното отражение в страните обекти на въздействие.

Крайно слабо звено, което има изключително важна функция в цялата работа на отдела това е "документация и анализ", където засега работи само 1 о.р., който се занимава с чисто техническа работа. Отделът няма свои квалифицирани преводачи и анализатори. Оперативните работници сега са принудени сами да анализират и предлагат мероприятия, сами да извършват необходимите преводи, сами да подреждат и подшиват документационните и информационни материали. От друга страна поради липса на квалифицирани преводачи често се налага търсенето на помощ на служби извън отдела и управлението, което се нарушава конспирацията и се създава опасност за провали.

Порасналият обем на работа, сложният процес който изминава подготовката на всяко отделно мероприятие и документална операция; обезпечаване на необходимите информационни и документални материали, оформянето на идеята за мероприятие, уточняването на възможните варианти и подбирането на най-надеждния, изготвяне предложение и текстове на документите, съгласуване на мероприятието, извършване на точен превод на съответния език, техническо изработване на самите документи - напечатване на пишуща машина с точно определен шрифт, поставяне на необходимите подписи, печати и др. с оглед придаване на документа на максимално достоверен характер, намиране най-подходящ канал за реализиране на

Из архивите на ДС
517

~~214~~ 38

АМ, наблюдаване на предизвикания от него ефект, провеждане на друго АМ подкрепящо предходното и пр., налага внасянето на някои съществени подобрения в организацията на направлението, увеличаването на броя на о.р. занимаващи се пряко с подготовката на мероприятията, попълване на отдела с подготвени и високо квалифицирани кадри.

Кадрите в отдела за влияние следва да бъдат подбирани между най-добрите и задължително да отговарят на следните няколко изисквания: да имат оперативен опит не по-малък от 5 години, да владеят един-два чужди езика, да имат висше образование (юристи, философи, историци), да обладават някои допълнителни, специфични качества като въображение, склонност към творчество, самоинициатива, комбинативност, предвидливост и аналитичност.

Работата на направление АМ и дезинформация бе разгледано при др.министър през м.юли т.г. Предложените структурни изменения в отдела бяха възприети. С едновременното разширяване и подобряване работата на другите съществуващи линии на работа, специално внимание се отдели на необходимостта от създаване на група за координация, планиране и анализ на направление "Документация и техническа обработка на АМ", а така също и на работата по линия на дезинформацията (оперативна, икономическа и военна).

Ръководството на управлението правилно оценява ролята на биографичното разузнаване в подготовката и провеждането на АМ. В това отношение е създадена база в отдел VI на управлението и отпочната работа по нейното попълване и обезпечаване активното й използване от всички оперативни отдели и по специално от отдела за влияние.

Голям въпрос, който стои пред управлението и по специално пред отдела за АМ, е да се обезпечи "доказателственост" "автентичност" на документите, които се готвят при провежданите операции и мероприятия. В тази връзка в управлението е в процес на създаване на вещотека.

Из архивите на ДС

518

~~215~~ 39

Пряко отношение към ефективността, обсега и разнообразието в работата на отдела за АМ има въпроса за изграждане на агентурен апарат зад граница в страните обекти, с възможност да решават задачи по линия на отдел VIII. Представляват интерес лицата изхождащи от парламентите, от службите за пропаганда, институтите, които разработват политиката на дадена страна и с възможности да окажат влияние върху общественото мнение в изгодна за нас насока. Особено полезни могат да се окажат и лицата с възможности да решават въпроси от технически характер- разпространяване на позиви, листовки, пускане материали в пощенски кутии и пр. Наложително е предприемането на мерки с оглед използването на наличната агентура и оперативни връзки на ръководство в оперативните отдели, която не се използва за изпълнение на техни задачи и която е честна, проверена и могат да й се възложат задачи от по-остър характер.

Изграждането на материално-техническа база на отдела за АМ е един голям кардинален въпрос. Поради известна примитивност в изработването на документите досега съществуваше реална опасност на провал, а от друга страна не бяхме в състояние да провеждаме мероприятия от по-широк мащаб. Идването на отдел XV при нас решително подобрява възможностите и създава условия за изграждането на база в рамките на самия отдел. При наличието на този отдел, след закупуване комплекти от шрифтове ще бъдем в състояние да провеждаме и по-големи мероприятия. Управлението разполага с редица възможности и канали за разпространяване на брошури и други по-големи материали,чието написване не е проблем, но досега то не е пристъпвало към изготвянето на такива главно поради липса на възможности за отпечатването им. В тази връзка е наложително изграждането на цех за хартия, който ще решава задачи не само по линия на АМ, но и по линия на реставрацията и изготвянето на документи.

Както вече бе казано по-горе, на отдела за АМ е възложена задачата да провежда дезинформация в икономическата и военна област с цел подобряване икономическото положение на

Из архивите на ДС

519

страната и въвеждане в заблуждение на чуждите разузнавания по отношение на БНА. Съгласно разпореждане № 5 от 1969 г. на Държавния комитет за отбрана на отдела за АМ е възложена задачата със съдействието на други поделения на министерството да организира работата по провеждане на дезинформация през различните степени готовности и в началото на войната. Мероприятията по военната дезинформация се провеждат съгласувано с Генералния щаб на БНА и с управление III-ДС и са подчинени на най-общи замисли. Не така стои въпроса обаче с провеждането на някои дезинформационни мероприятия по линия на икономиката, политиката и оперативните проблеми. Понякога дезинформацията се разглежда като нещо идентично с оперативните игри. По същество дезинформацията - политическа и икономическа, военна и оперативна - има общодържавен характер и се провежда в по-широк мащаб. От тук и нуждата от координиране и концентриране на дезинформационната дейност, което безспорно ще се отрази благоприятно върху успехите на разузнаването и контраразузнаването. Несъгласуваността при провеждането на дезинформационни мероприятия води неизбежно до провал. Известно е, че противника сериозно анализира всякакъв вид информации и други съобщения, които се получават в неговите специални служби било по агентурен или по друг път. Ние считаме, че дезинформационната дейност е дейност на цялото Министерство на вътрешните работи и както досега тя трябва да се ръководи пряко от министъра или неговия пръв заместник и практически да се организира от разузнавателното управление. Често пъти в другите поделения на министерството се говори за провеждане на АМ. В повечето случаи на нас не е известно какви са тези мероприятия, но ако те касаят външно или вътрешнополитически въпроси на чуждите страни и са свързани с нашата дейност, не е правилно да се провеждат без наше знание и съгласие.

Важен въпрос, който по наша преценка не е най-сполучливо разрешен, това е работата по идеологическата диверсия на противника. По тази линия работи VI управление ДС, IV отдел при ПГУ-ДС и частично отдел VIII при същото управление. Често

Из архивите на ДС
520

се счита, че отделът за влияние активно работи срещу идеологическата диверсия на противника, а хората в същия са специалисти в тази област. Поради това към него се отправят и материали и задачи, които отклоняват същия от пряката му работа и създават обстановка за губене на време. В същност в отдел XIII към управлението само един о.р. отговаря за работата по линия на идеологическатадиверсия и българската вражеска емиграция тогава когатò в други управления с решаването на тези задачи са натоварени цели отдели.

Работата по идеологическата диверсия би следвало да се разглежда в по-широк смисъл, а така също и вражеските центрове за провеждане на идеологическа диверсия. Към тях следва да се отнасят както самите разузнавания, организации и институти намиращи се под пряко тяхно ръководство, така също и различни троцкистки, ревизионитски, маоистки и др.центрове и организации, чиято дейност има едно и също цяло, нейн обект се явява марксистко-ленинското учение и единството на социалистическата общност. Това налага цялостната работа на ПГУ по тези обекти да се подобри и активизира до максимум.

Получената понастоящем в управлението информация и документална материали за горните центрове е крайно недостатъчна. Това не позволява провеждането на по-конкретни и по-целенасочени АМ за разлагане и компрометиране на тези центрове, за отслабване влиянието на различни троцкистки, ревизионистки и маоистки групи и организации.

Наложително е създаването на самостоятелно направление в разузнавателното управление за по-активна работа срещу идеологическата диверсия на противника. Необходимо е също така да се оформи един център, който да насочва цялостната наша работа като разузнаване и държавна сигурност срещу центровете за идеологическа диверсия на противника.

ПГУ-ДС бе отпочнало системна работа за по-активно използване в борбата срещу идеологическата диверсия на агенция "София-прес". Отделът даде своето, както във вътрешната

Из архивите на ДС

521

организация на "София-прес", така и по някои други въпроси. Трябва да се съжелява само, че се случи това с Коста Ананиев - условие което разстрои замисляната организация и сега отново и то с повече трудности отколкото преди ще трябва да се гони нивото, което трябваше да бъде постигнато досега.

В повечето случаи досега отделът е разработвал и провеждал мероприятия, които политическата обстановка в страните налага. Наред с това набелязани са и редица проблеми, които се изучават, по които се събират материали с оглед подготовка на мероприятия в бъдеще. Това е кюрдският въпрос, кипърският въпрос, гръцко-турските отношения и пр. Налага се обаче още по-сериозно да се помисли за по-голяма перспективност в АМ. Това би могло да стане само на базата на една солидна разработка на най-важните проблеми, които касаят интересуващите ни страни, като на базата на съществуващи информации се разработи и съответна проблематика. Както съществуват обекти за проникване на линейните отдели и резидентурите, по които се вербова агентура и събира информация, така и отдела за АМ трябва да има разработена своя проблематика. Това ще даде възможност на отдела да разполага с по-точна и по-пълна информация за проблемите, необходимо за подготовката на мероприятията. За проучване на тези въпроси е необходимо да се поставят задачи и на наши научни институти, които в своите годишни планове да предвиждат разработка на теми и по наша инициатива и предложение, които ще се използват в бъдеще като база за по-нататъшно развитие на мероприятия от по-голям мащаб и перспективност.

273

11

II. НАПРАВЛЕНИЕ "ОСТРИ МЕРОПРИЯТИЯ"

Направлението е създадено през 1963 година като "Служба 7" към управлението. През 1968 година бива обособено в отдел XII, който отначалото на 1969 г. влиза в рамките на отдел VIII. Щата на направлението е 8 о.р. включително зам.-началник отдел.

От създаването му досега пред направлението стоят задачите: да "подготви в капиталистическите страни, главно в Турция и Гърция, благоприятни условия за успешни действия на разузнавателно-диверсионни групи в тила на противника в особен период, а също така подготвя и провежда специални мероприятия в мирно време." (§ 7 - "Положение за работата на служба 7" - м.март 1964 г.)

Разбити горните задачи се свеждат до:

а/ Вербовка, организиране и подготовка на специални диверсионно-разузнавателни групи (СДРГ) за действие на противникова територия в особен период.

б/ Подготовка и провеждане на остри мероприятия по мирновременни обекти на противникова територия - Турция и Гърция, с цел влошаване отношенията между тези страни, както и отношенията им със САЩ.

в/ Разработка на лица зад граница развиващи вражеска дейност срещу нашата страна, с цел парира не дейността им.

г/ Разработка на специалните войски на Турция, Гърция и тези на САЩ в ГФР (възложено от 1968 г.)

До края на 1967 г. направлението работи главно по линия на военновременните обекти. От вербуваните и придобити сътрудници бяха сформирани три СДРГ. Извършваше им се необходимата подготовка - оперативна, парашутизъм, минноподривна, военно-стрелкова и пр.

44
220

12

От 1968 г. по указание на ръководството усилията на оперативния състав бяха насочени към решаване задачите по разработката на лица зад граница и подготовката на остри мероприятия по мирновременни обекти на териториите на Турция и Гърция.

В продължение на тригодишния период от 1968 г.личните разработки се увеличиха от 3 на 8. Значително се увеличи обема на работата и по мирновременните обекти на турска и гръцка територии.

Заангажирането на силите на оперативния състав в тези две основни линии не позволи да се разгърне активна работа по военновременните обекти и специалните войски.

Положени бяха големи усилия за създаване агентурен апарат, без който не можем да провеждаме никакви мероприятия по нашите обекти. През 1968 г. ползвахме 3 с.с., през следващата година бяха вербовани и придобити нови 6 с.с. През настоящата година с.с. на направлението се увеличиха с нови 12 души. В усилията за изнасяне агентурно-оперативните мероприятия зад граница - там където са обектите на разработка е постигнато 8 с.с. и един агент да изпълняват задачи на място по три обекти на лична разработка.

Разшири се ползването на възможностите и агентура на други поделения на ДС. През последните 2 години бяха командировани по различни разработки и агентурно-оперативни комбинации в Истанбул, Лондон, Триест, ГФР, Копенхаген и Швеция 9 с.с. на други поделения на ДС.

Двама о.р. от други поделения след съответна подготовка пропътуваха под чужд флаг и изучиха непосредствено обекта на разработка "Х" КЪЩА-МУЗЕЙ НА К.АТАТЮРК - СОЛУН, по който са в подготовка и за изпълнители.

С помощта на създадения апарат и проведените агентурно-оперативни мероприятия и комбинации са изучени в значителна

Из архивите на ДС

~~221~~
45

степен по местоживеене и месторабота обектите "Дончев", "Либерто" и "Ник". По "Либерто" успешно се провежда комбинация за внедряване агент и създаване условия за принудителното му довеждане в страната. Установени са адресите на обектите "Мавров" и "Вдовец" и в момента се провеждат мероприятия за изучаване.

Чрез наша комбинация беше установена връзката на обект "Предател" с американските разузнавателни органи в ГФР. Предстоящо е откриването на точното местонахождение на обект "Лакей" в Дания, по която задача работи група от пет наши с.с. в същата страна.

Като подготвен за провеждане остро мероприятие на противникова територия (Гърция) може да се посочи обект "Х" – Болун, обстановката около който се наблюдава системно. С изключение на запалителното средство, което ще се ползва при операцията, всички мероприятия по разработката успешно са изпълнени.

За подготвяне и провеждане остри мероприятия на противникова територия е в процес на подготовка една група от четири агенти за специални мероприятия, които в началото на следващата година ще бъдат включени в мероприятия.

Може да се отчете, че темпът на работата на направление "Остри мероприятия" през последните години е значително усилен. Подобрена е плановостта. По-задълбочено и целесъобразно се набелязват и провеждат мероприятията. Решени са редица важни и основни задачи по някои от личните разработки и мирновременни обекти на противникова територия. За кратък срок е създадена сравнително широка агентурна база, чрез която могат да се изпълняват много от мероприятията за установяване, изучаване, наблюдение и провеждане комбинации по обектите на разработка.

Въпреки, че постигнатото не е малко, направлението все още не може да реши основния и належащ въпрос за вербоване на специална агентура, с помощта на която да се провеждат остри

Из архивите на ДС
525

222
46

мероприятия, особено срещу обектите на лични разработки - същността на работата да се изнесе зад граница. Направлението в това отношение макар и перспективно е още в подготвителен стадий. Трябва да се положат максимални усилия, да се работи по-смело и настъпателно за решаването на тази задача. Ръководството на ПГУ очевидно трябва да окаже по-близка помощ в това отношение.

Нужно е обаче да бъдат уредени някои въпроси на направлението, без които не може да се гарантира успешното изпълнение на задачите.

Реалната преценка би показала, че в кадрово и щатно отношение направлението не е обезпечено. Докато обемът на работата от създаването на направлението е нарастнал не по-малко от три пъти, задачите трябва да се изпълняват от един и същи щат оперативни работници. При това щатът почти от създаването на направлението не е бил попълван. Даже и сега се работи с трима о.р. по-малко. При това положение не е възможно да се обхванат всички задачи, нито пък по определена част от тях да се работи еднакво активно.

От друга страна определено трябва да се оцени, че поради качествата си, подготовката, липсата на задграничен опит, несхождането на характерите със спецификата на работата, с единични изключения, съставът не е в състояние да реши задачите на направлението.

Необходимо е срочно да се окаже помощ за обезпечаване на направлението с оперативен състав притежаващ оперативна подготовка и качества, които ще гарантират изпълнението на задачите.

Сериозен организационен недостатък, който спъва работата на направлението е обстоятелството, че в нито една резидентура (Турция, Гърция, Италия, Париж, Лондон, Франкфурт) няма натоварен работник, който да е запознат със съответните задачи

273
47

15

на направлението и да отговаря за тяхното квалифицирано изпълнение.

Нарасналия обем на задачите и несъответствието с реалните възможности на направлението, за тяхното обхващане и изпълнение налагат да се разгледа въпроса за съкращаването на някои задачи.

Ръководството на ПГУ счита, че на сегашния етап ще бъде целесъобразно от задълженията на направлението да отпаднат:

а/ Подготовка на благоприятни условия за успешни действия на СДРГ в тила на противника (Турция и Гърция) в особен период.

б/ Разработката на специалните войски на Турция и Гърция и тези на САЩ в ГФР.

Направлението да има задачи по две линии:

а/ Подготовка и провеждане на остри мероприятия по обекти на териториите на Турция и Гърция с цел влошаване отношенията между тези страни, изостряне вътрешните им противоречия, както и отношенията им със САЩ.

б/ Разработка на лица зад граница, развиващи вражеска дейност срещу нашата страна с цел провеждане остри мероприятия и парибане дейността им.

В рамките на своите възможности отдел VIII е изпълнявал задачите си, стремял се е да обхване най-важните политически моменти в дадена страна и е отреагирвал навреме посредством провеждането на съответни мероприятия. Дадените указания от ръководството на министерството по време на разглеждане работата на отдела, перспективата за благоприятно, положително решаване на някои от поставените въпроси ще даде допълнителен стимул и възможност за по-широка и всеобхватна дейност на отдел VIII.

1.X.1970г.

Изготвил: станков, бориков, хорохайнив

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
АКТИВНИ И ОСТРИ МЕРОПРИЯТИЯ
73
Из архивите
527

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно
Екз.единствен

~~10~~ 391
23

III. Задачите на разузнавателните органи на социалистическите страни и по-нататъшното разширяване и задълбочаване на взаимодействието между тях за успешното изпълнение на основните им задачи.

Общоизвестно е, че основната, главната прицелна точка на врага, обект номер едно на неговата дейност, е единството между социалистическите държави, единството на комунистическите и работнически партии.

Още Вл.Ил.Ленин в свое време обръщаше внимание на опитите на империалистическите държави да вбият клин в отношенията между комунистическите партии и социалистическите страни. На всички вас е известен опитът на австрийския буржоазен печат, който през май 1919 г. действувайки явно по указание на своето правителство, разпространи клеветнически съобщения за това, че Ленин се бил изказал пренебрежително за Унгарската съветска република, за нейния ръководител Бела Кун.

В наше време на попрището на идеологическата война действува целия сложен и разгънат империалистически механизъм. Особено опасни форми взема днес работата на вражеските разузнавания по внедряването на своя агентура в социалистическите правителствени и партийни органи с цел осъществяване на идеологическа диверсия против тези страни, за тяхното разлагане отвътре, ако им се удаде това.

Събитията в братска Чехословакия поставиха ребром един от най-важните и принципиални въпроси на развитието на социалистическото общество - въпросът за класовата борба в условията на социализма.

Класовата борба при социализма днес има две страни: външна и вътрешна. Външната страна на тази борба най-добре се вижда и се изразява в борбата между двете системи - социалистическата и капиталистическата. Тя се води в глобален и общомирови мащаб. Както справедливо отбеляза в едно свое изказване

Из архивите на ДС
528

др.В.Гомулка "строителството и развитието на социализма във всяка отделна страна се явява борба против обединените сили на империализма". Тези сили се опитват с хиляди средства, начини и канали да спрат, да извратят или сринат социалистическото развитие, както в национален, така и в световен план. Такова обединение на силите на империализма против всички страни на социализма, изисква от последните да отделят още по-голямо внимание за обединение на своите сили в рамките на цялата социалистическа система.

В основния документ на Московското съвещание на комунистическите и работнически партии през 1969 г. се подчертава: "Установяването на социалистическия свят е съставна част от класовите битки на световната арена. Враговете на социализма не ще се откажат от опитите си да подронят основите на социалистическата държавна власт, да сринат делото на социалистическото преобразование на обществото и да възстановят своето господство. Решителният отпор на такива опити е необходима функция на социалистическата държава, опираща се на широките народни маси, ръководени от работническата класа и нейния комунистически авангард".

Възникването на световната социалистическа система поставя и пред разузнавателните органи на социалистическите страни съвършено нови задачи в строителството и укрепването на социалистическата общност.

Политическата и оперативна обстановка в света и по-специално в страните и районите представляващи особен интерес за разузнаванията на социалистическите страни на настоящия етап, стратегията на непрекъснат натиск на врага с цел изменение баланса в съотношението на силите в полза на НАТО и САЩ, единодействието на врага в стремежа му да разедини социалистическите държави и ги отдалечи една от друга или по-точно, ако му се удаде да противопостави едни социалистически страни на други и на тази основа да реализира своите коварни замисли,

Из архивите на ДС

529

393
28
25

налагат още по-тясна, по-съвършена и действена координация в работата на разузнаванията на социалистическите държави.

Това се налага на първо място от наличието на Северноатлантическия блок (НАТО), с неговата сложна система от военни, икономически, политически и разузнавателни органи, така наречения "Общ пазар" на шестте западноевропейски страни, разполагащ с широка система на икономически и други организации, в това число и извън Европа, ГАТТ, "Западноевропейския съюз", Парламентарния съюз, договори и съглашения от най-различен характер - една реалност, недооценката на която би била особено опасна.

Необходимостта от взаимодействие и координация се налага и от:

- засилената активност през последните години на основните империалистически сили: САЩ, ГФР, Англия и техните съюзници във военнополитическите блокове, които използуват тактически и стратегически неправилните позиции заети от ръководството на КНР;

- наличието на все по-тесно координиране и специализиране в действията на вражеските разузнавания срещу социалистическите държави.

Няма съмнение, липсата на желязно единство и координация между социалистическите разузнавания и страни подхранват апетитите и надеждите на противника, дават му кураж, улесняват неговите акции.

Като работници в разузнавателните органи на социалистическите страни ние можем да си дадем точна сметка какво значи национализма в нашето социалистическо семейство, в социалистическия лагер. Ние ежедневно чувствуваме и виждаме, как врагът се опитва да ни гъделичка на базата на национализма и антисъветизма. Когато империалистическите разузнавания отиват на вербовка на наши граждани в това число и на разузнавачи, те се стремят да им покажат, че не работят срещу малките

Из архивите на ДС
530

страни, че главния им обект се явява не някой друг, а Съветския съюз.

Затова нашите усилия трябва да бъдат обединени на здрави, класови, политически позиции. Работата на разузнавателните органи в социалистическите страни трябва да бъде построена на солидните и изпитани в живота основи на пролетарския интернационализъм. Иначе ние няма да бъдем в състояние да устоим на силния напор, на който ежедневно сме подложени от страна на огромната машина на империализма и неговите всевъзможни помагачи. Това взаимодействие по наша преценка следва да се гради на абсолютното взаимодоверие и обезпечаване необходимите гаранции за сигурност на всяка страна от Социалистическия лагер и самия лагер като цяло. Взаимодействието, поставено на солидни основи, ще създаде предпоставки за по-големи успехи в работата на братските разведки в името на тържеството на нашите велики идеали и разрастване влиянието на Социалистическата общност.

Пред разузнаванията на социалистическите страни стоят отговорни задачи, както по отношение на всяка една от нашите братски социалистически държави, така и пред Социалистическия лагер и Международното комунистическо, работническо и прогресивно движение в света. В борбата им срещу общия враг от нашите разузнавания се изисква да разгърнат активна, целенасочена, максимално резултатна дейност на основата на братско сътрудничество и координация в следните основни направления:

1. Разкриване на плановете и намеренията на империалистическите държави и техните военни съюзи по отношение на Социалистическия лагер.

2. Провеждане на необходимите разузнавателни мероприятия и акции, които активно да подпомагат реализирането на приетите решения от страна на нашите партии и правителства, насочени към обезпечаване на външната и вътрешна сигурност както на Социалистическия лагер като цяло, така и на всяка страна по отделно.

Из архивите на ДС

531

3. Провеждане активна работа по линия на НТР за да се съдействува с всички възможни сили и средства за изпълнение решенията на СИН, насочени към ускореното икономическо и научнотехническо развитие на всички социалистически държави.

4. Провеждане на съответни активни мероприятия, насочени към разкриване и разобличаване на империалистическите заговорнически планове и действия срещу социалистическите страни: предизвикване коренни политически промени и създаване в интересуващите ни страни вътрешна и външна политическа ситуация изгодна за Социалистическия лагер; укрепване на прогресивните сили и разширяване влиянието на Социалистическия лагер в различните райони на света.

Според нас, изпълнението на тези задачи, би било още по-успешно, ако се постигне пълна съгласуваност по редица основни въпроси от практическата работа на разузнаванията.

Да вземем първия въпрос - информацията.

За успешното изпълнение на тези големи по мащаб и важни по значение задачи е необходима много и най-различна информация от политически, военнополитически, научнотехнически, икономически и оперативен характер.

В резултат на целокупната и многостранна работа на разузнаванията на социалистическите държави се придобива огромна по обем и разнородна информация. На практика обаче сегашният начин на обмен на този богат фонд от информация не позволява неговото максимално и рационално използуване. Редица важни документи остават неоползотворени. Сигурно няма да бъдат малко случаите, когато разузнаването на една братска страна е принудено да полага големи усилия и да изразходва много средства за придобиване на информационни данни, с които вече разполага друга съюзническа държава и нейните разузнавателни органи. По наша преценка въпросът за обмена и използуването на информацията, която разузнаванията придобиват по най-различни пътища, има голямо практическо значение.

Из архивите на ДС

532

Един добре организиран обмен на информация между братските органи може да бъде извънредно полезен за отделните социалистически страни. Този въпрос придобива още по-голямо значение, когато се отнесе към областта на научнотехническата информация. Ние сме убедени, че много от нашите органи разполагат, или имат възможност да придобиват ценна научнотехническа информация, която не се оползотворява в дадената страна, но е от голям интерес за друга.

Нашата работа по линия на НТР има и един друг аспект. В капиталистическите страни съществуват голям брой интересни обекти за агентурно проникване. Но когато една социалистическа страна определя нивото на научноизследователската работа, важността на разработваните проблеми в тези обекти, в повечето случаи тя се базира на собствената си информация, която е ограничена по количество. От друга страна, от разговорите които сме имали с братски разузнавания се вижда, че почти всички работим за проникването във фирми или институти като IBM, НАСА и др. Това води не само до неоправдано губене на време и средства, но и крие опасност от дублиране на работата по едни и същи лица, което неизбежно води до провали и злепоставяне.

Целесъобразно и наложително е, по наша преценка, да бъдат обсъдени и уточнени най-интересните обекти по линия на НТР в отделните капиталистически страни, да обменим информация за същите и да се съгласува, координира и евентуално разпределят обектите, като се възложат на съответна братска разведка за проникване.

НТР на социалистическите страни биха могли да си окажат ценна помощ при решаване на различни проблеми в областта на разработката на нови видове конвенционално, ядрено, химическо и бактериологическо оръжие, залегнали в плановете на съответните комитети на Варшавския договор. Досега по тези проблеми основната информация се придобива от органите на СССР.

Из архивите на ДС
533

Една друга област от работата на разузнавателните органи на социалистическите държави, където се изисква още по-голяма координация и съгласуваност, това е областта на активните мероприятия и специалните операции. Независимо от деликатността и специфичността на тази наша дейност, изискваща желязна, строга конспирация, съгласуваността и съвместната координирана дейност на нашите разузнавания е повече от наложителна. Само влагайки нашите дружни усилия в това изкусно дело, обединявайки възможностите на техническите и полиграфични служби, използвайки наличните канали, ние ще можем да усъвършенствуваме нашата работа по тази линия, да придадеме на същата по-голяма целенасоченост, съобразявайки както интересите на всяка братска страна, така и интересите на Социалистическия лагер и световния революционен процес.

Независимо от това, че диапазонът и най-непосредствените задачи на отделните социалистически разведки по линия на АМ е различен, че се определя от политико-географското разположение на всяка от тях и зависи от наличните възможности, то не трябва да се забравя, че ние всички имаме един общ враг - империализмът като цяло и по-специално неговите основни крепители - САЩ, ГФР, Англия и Франция, изградените от тях политически, военни и икономически съюзи.

Необходимо е да бъдат разработени съвместно концепциите и основните насоки на провежданите АМ и специални операции предназначени да засилват нашето влияние, особено по някои обекти - САЩ, ГФР, НАТО, Близкия Изток (арабските страни, палестинското движение, Израел), Латинска Америка, Африка.

Обединени силите и възможностите на социалистическите разузнавания са огромни. Съсредоточени върху отделни страни и райони, те несъмнено могат да постигнат съответни политически, икономически и пр.резултати и да предизвикат такъв развой на събитията, какъвто е от интерес за нашия лагер.

Трябва обаче да кажем, че едва ли ще бъде възможно всички разузнавателни служби с еднаква сила и едновременно да

Из архивите на ДС
534

работят по всички изброени по-горе проблеми и по всички райони на света. Мислим, че ще бъде много по-ефикасно, както досега и в бъдеще, усилията на нашите разведки диференцирано сé специализират.

На основата на концентрацията и специализацията, но при пълна координация силите на разузнавателните органи на отделните братски страни трябва да се насочат към определени райони и страни. Това разпределение и насоченост трябва да бъде съобразено както с разположението, възможностите и интересите на всяка социалистическа държава, така и с интересите на целия лагер.

Паралелно с конкретизиране задачите и обектите на всяко разузнаване, следва непрекъснато да действува и принципът на взаимодействието и координацията, комплексното използване на силите и възможностите на Социалистическия лагер в дадения район и страна в зависимост от нашите непосредствени и по-далечни тактически и стратегически задачи от политически и военен характер.

С оглед решаване задачите на дадена братска разведка в даден район или група страни, по които тя преимуществено следва да работи, наложително е и е необходимо да бъдат използвани напълно наличните сили, възможности и средства на останалите братски страни и разузнавания по тях, макар те да не са основни техни направления на работа.

Практиката показа, че координацията в нашите действия трябва да бъде поставена на такива основи, че тя да позволява цялостно използване силите на братските разузнавания в онези страни и райони на света, които се явяват невралгични, уязвими и критични за врага.

Може би това ще изисква да се уточнят обектите за проникване в дадена разузнавана страна, като се отчитат възможностите и специфичните интереси на съответните братски разведки;

Из архивите на ДС
535

399
31
31

съвместно да се обсъди и уточни състоянието на агентурното покритие и обезпечаване на даден обект представляващ общ интерес за проникване, при максималното спазване на принципите за конспирация; да се координират действията и мероприятията във вербовачната работа насочена към агентурно обезпечаване на обектите за проникване и пр. Това ще позволи разстройването на неговите сили, тяхното разсейване и на тази основа извършването на съответни пробиви, завоюване на нови позиции от наша страна.

Българското разузнаване, съобразно географското разположение на нашата страна, с всички свои сили и средства действува на един важен участък от общия фронт на Социалистическия лагер - района на Балканския полуостров и Източното средиземноморие. В този район ние сме принудени да решаваме сравнително сложен комплекс от задачи, които са тясно свързани и са изцяло подчинени на интересите на нашия Социалистически лагер. Това е повеля за нас особено в условията на усилващата се заплаха за социалистическия свят от страна на империалистическите държави.

Днешната политическа обстановка, тенденциите на развитие на страните от района на Източното Средиземноморие и интересите на НР България и целия Социалистически лагер изискват от българското разузнаване да организира своята работа по такъв начин, че да бъде в състояние да обезпечава на правителството на НР България и на др.социалистически страни политическа, военно-политическа и икономическа информация за плановете и намеренията на НАТО в този район на света, с оглед своевременно предприемане на такива действия, които да гарантират сигурността на Социалистическия лагер; самостоятелно и съвместно с другите братски органи да провежда комплекс от мероприятия, които непрекъснато да стесняват и ограничават позициите на САЩ и другите главни империалистически страни в района на Балканския полуостров и Близкия Изток и едновременно с това да способствуват за разширяване политическото и икономическо влияние на Социалистическия лагер; със своите специфични средства да дискредитира реакционният

Из архивите на ДС

536

сили и правителства и да подкрепя прогресивните тенденции, сили и отделни организации, които се явяват естествен съюзник на социалистическите страни, на комунистическото и работническо движение в света. Естествено българското разузнаване само със собствените си сили не ще може да изпълни успешно всички тези задачи. Неизбежно то трябва да се опре там, където това е възможно, на гърба и на останалите социалистически разузнавания, които разполагат с такива възможности.

IV. П Р Е Д Л О Ж Е Н И Я

Изхождайки от изложеното по-горе, ние считаме за целесъобразно да поставим за обсъждане на настоящено съвещание следните предложения:

1. Да се създаде към ПГУ-КГБ обща картотека на:

- разкрити разузнавачи на противника;
- вражеска агентура;
- разкрита оперативна техника на противника;
- установени прикрития на разузнавателните и контраразузнавателни органи и идеологически центрове на главните капиталистически страни.

За подготовка на практически мероприятия да се създаде подкомисия или работна група.

2. Да се разработят общи концепции и основни направления в активните мероприятия по някои общи за всички разведки обекти и проблеми.

За съгласуване и уточняване на тези концепции да се свикват периодически (не по-малко от веднаж на две години) съвещания на ръководителите на службите за активни мероприятия.

За разработка и провеждане на съвместни мероприятия, особено в тези райони и страни, където активно работят 2 или три разведки, да продължи практиката на двустранните обсъждания.

3. Би било целесъобразно като се вземе предвид начина по който са уредени отношенията си със съветското разузнаване, да помислим и обсъдим в двустранните срещи, там където е

Из архивите на ДС
537

възможно да се разменят представители и между останалите разведки, с оглед на по-бързото изпращане на материалите, за своевременно координиране на действията, за по-голяма оперативност и деловитост.

4. Все още някои братски разведки ни изпращат материали на родния си език, което ни затруднява в техния превод и обработка. Ние предлагаме документите и информационните материали, които се разменят между нашите разузнавания да се изготвят на руски език. Това несъмнено би ускорило тяхното практическо използуване.

5. Да се установи постоянен, делови контакт между резидентите на братските разведки в съответните страни за обмен на информация по политическата и оперативна обстановка и съгласуване на някои общи действия. От анализа на данните на контраразузнавателните органи в нашата страна за дейността на капиталистическите разузнавания и особено на военните аташета от страните - членки на НАТО се вижда, че те разпределят задачите по между си и си разменят придобитата информация.

6. Да се изгради Съвет (Комитет) на началниците на разузнавателните управления в социалистическите страни, който периодически не по-малко веднаж в две години да се свиква на съвещание със задачи да решава основните въпроси на взаимодействията на братските разведки, да набелязва главните задачи и направления на дейността на братските разведки и да решава основните въпроси на взаимодействието им за дадения период от време.

Що се отнася до нас работниците от българското разузнаване, следвайки неотклонно пътя на социалистическия интернационализъм, пътя, който ни чертае Българската комунистическа партия, без да го поставяме за обсъждане на настоящето съвещание, трябва да заявим, че сме готови дори и на създаване на един Координационен център на социалистическите разузнавания. Ние сме уверени, че ще дойде време когато този Център, чието седалище виждаме столицата на Великия Съветски съюз - Москва, ще стане една необходимост, една реалност.

402
34

12 34

Другари,

За нас сътрудничеството с братските органи не е случайно хрумване или временно явление, то е наш комунистически дълг, наша повеля. Ние предлагаме по-нататъшно задълбочаване на това сътрудничество с ясното съзнание на комунисти интернационалисти, с разбирането, че нашето съществуване извън Социалистический лагер е немислимо. В това отношение у нас няма абсолютно никакви колебания и скрупули, защото ние не си правим илюзии, че разузнаването на България само, без помощта на братските разведки и особено без огромната помощ на съветската разведка, може да реши успешно поставените му от ЦК на нашата партия задачи.

ИЗГОТВИЛ ОТДЕЛ VIII-ПГУ-ДС

1970 год
София

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно
Екз.единствен

ДО НАЧАЛНИКА НА П Г У
др.ген.-майор Д.Кьосев
Т у к

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

От полковник Димо Станков, началник отдел VIII-ПГУ

ДРУГАРЮ НАЧАЛНИК,

От 14 до 20 VI.1971 г. в нашата страна пребивава др.полковник Николай Антонович Косов, началник отдел "А" при ПГУ-КГБ. Неговото посещение беше осъществено в състава на петчленна делегация по линия на Идеологическото управление на КГБ.

Пред вид на това, че за пребиваването на делегацията беше подготвена обща програма, времето за разговорите с др.Косов по линия на активните мероприятия беше съобразена с тази програма.

На 15.VI. др.Косов изнесе беседа пред ръководството на управление VI-ДС за някои страни от работата на активните мероприятия и взаимодействието между ПГУ и управление V на КГБ. [redacted]).

Също на 15.VI. по молба на ръководството на ВГУ др.Косов изнесе втора беседа по някои въпроси на дезинформационната работа и взаимодействието между органите на ДС по тази линия. ([redacted]).

На 15.VI. след обед се състоя първата среща с др.Косов в ПГУ, на която присъстваха др.др.Иван Иванов, първи зам.-н-к ПГУ, Димо Станков и Атанас Гинев. По същество с тази среща започнаха и деловите разговори по предварително набелязаните въпроси.

Из архивите на ДС
540

В своите встъпителни думи др.Косов заяви, че с голямо удовлетворение може да се отбележи доброто сътрудничество между разузнавателните управления по линия на активните мероприятия и че това сътрудничество с всеки изминат ден се развива още по-добре. Другарите отбелязват, че в замисъла на активните мероприятия, които провеждаме ние, има известно качествено изменение в положителен смисъл. Те разбират, че както и у тях не бива да има успокоение, защото задачите нарастват непрекъснато и всичко допирало до агентурно-оперативните възможности на разузнаването. Ръководството на ПГУ и КГБ напоследък предавало огромно значение на разширяване агентурно-оперативните позиции на разузнаването в областта на активните мероприятия. Поставена била задачата пред всички резидентури да активизират работата за придобиване на агентура и оперативни връзки за влияние и дезинформация в страните по които работим, като се вземат пред вид вътрешните сили, които се явяват решаващи. Такива хора набирали главно от прогресивните организации, партийни и младежки движения, пацифистки организации, журналисти, от правителствени кръгове, особено в онези страни, които вървят по некапиталистически път на развитие. Др.Сахаровски искал от отдела за активни мероприятия заедно с линейните отдели да оказва помощ на резидентурите за изпълнение задачата по набиране на агентура и за подобряване на разузнавателно-информационната работа. Резидентурите изпращали много информации по междудържавните отношения, но за активните мероприятия и необходимо информация и за вътрешно-политическото положение на дадена страна, за социално-политическите процеси, които се развиват по разстановката на класовите сили, противоречията между политическите партии и пр. Резидентурите не изпращали такава информация, тъй като не винаги била секретна. Задачата на отдела за Активни мероприятия била да се повиши вкуса на резидентурите за придобиване и на такава информация. Практиката показвала, че резидентурите които отделяли внимание на вътрешно-политическите процеси като правило били способни да решават и по-големи задачи на активните мероприятия.

Из архивите на ДС

541

113

Преди няколко седмици в ПГУ било проведено съвещание под ръководството на др.Сахаровски по състояние на разузнаването в областта на активните мероприятия и мерки за повишаване на ефективността им. Присъствали всички заместници на управлението и началниците на отдели. Това съвещание се явило в резултат на бележките на ръководството на КГБ, че се провеждат много мероприятия, но голяма част от които били малки и по незначителни въпроси. Указанията били да се правят по-малко, но по-крупни и ефективни мероприятия, да се вземат мерки за подобряване на информационната работа.

Дадени били указания на резидентите и се държало строго на това при идването си в отпуск или при други случаи, като ръководители на разузнаването зад граница, да правят оценка на обстановката в съответните страни, с оглед провеждането на активни мероприятия. В същото време всички крупни мероприятия отделът не докладва на началника на разузнаването преди да се вземе мнението на резидента.

За да се създава непрекъснато вкус към работата на активните мероприятия във висшата школа на КГБ се предвиждат часове по линия на активните мероприятия за изнасяне на лекции, практически занятия и пр. Предвиждат се лекции и в оперативната учоба в рамките на управлението през годината. Провеждат се съвместни занятия с останалите оперативни поделения на тема активни мероприятия. Отделът отговарял за подготовката на работниците, които отиват зад граница по линия на активните мероприятия и особено на тези, които имат подходящо прикритие. Ръководството на управлението държало на това цялото управление да се занимава с придобиване на информация и активни мероприятия.

Др.Косов изтъкна, че противникът в настоящия етап води срещу нас непрекъсната война. От тук произтича и нашата задача да водим война срещу него в онези места, където той е по-слаб. Стремежът е противникът да се удари в развиващите се страни, да се подкопават позициите на САЩ, да се отслабва южният фланг.

Из архивите на ДС
542

Отделът за АМ се стреми да помага на останалите оперативни отдели и резидентурите в две направления:

а/ за решаване задачи по вербовката със средствата и формите на активните мероприятия. В една страна била изградена националистическа организация (с определена програма) на антиамериканска основа. Впоследствие от тази организация били придобити и ценни агенти. В резултат на непрекъсната обработка на едно лице от организацията, в това число и посредством листовки, възвания и пр. това лице започнало да вярва, че съществува една крупна организация и когато обстановката назряла към него било подходено за вербовка под чужд флаг.

б/ Когато ~~контра~~разузнаването събере материали за американците в дадена страна отделът за АМ "помага" на контраразузнаването да състави документ от тези материали, който впоследствие да се използва и за вербовка.

От друга страна се провеждат мероприятия, които да отвличат вниманието на контраразузнаването на противника. Така например ако в Турция могат да се дадат материали на съответните органи за антитурска дейност на западногерманци, англичани и пр. това ще застави турските органи да работят повече срещу западните страни.

Къде и как да се планират активните мероприятия? Някои считали, че ако се създаде група от работници на отдела за АМ, оперативните отдели, информационната служба и контраразузнаването ще може да се разработи план, който ще помогне за подобряване разузнавателната работа, създаване агентурен апарат. Др.Косов счита, че ако се създават непрекъснато такива групи това ще доведе до планирането и провеждането на по-малки мероприятия. Големи планове и замисли могат да се родят от хора, които специално се занимават с тези проблеми и мислят по тях. Но за да не бъде разработката един чист академизъм, трябва тези които мислят, да имат солиден опит в разузнаването, да бъдат опитни агентуристи. Главното е те да бъдат специалисти по страните, истински експерти. Когато в Центъра има такива експерти специалисти, ще има един щаб от хора, които ще помагат на разузнаването да придобива агентура за влияние и правилно да я ръководи.

Из архивите на ДС

543

За съветските другари голям проблем за сега представлявала ОАР. Въпросът бил какво ще стане с милиардите рубли, които са дадени като помощ. Много често те си задавали въпроса каква е агентурната база в арабските страни като се има пред вид, че само с агентура може да се постигнат големи задачи. Съветските другари в момента подготвяли записка до ЦК на КПСС (отдела за АМ съвместно с оперативните отдели) в която се поставят някои проблеми свързани с придобиването на агентура за влияние, даване на повече пари на тази агентура, когато трябва да се изпълняват големи задачи и пр. Мнението им е, че не може да се влияе без агентура и без пари. Само с политически мероприятия не може да се запази един политически курс, ако не се води организационна работа и ако няма агентура.

Според др.Косов усилията на ПГУ по линия на активните мероприятия в перспектива ще бъдат съсредоточени последните основни проблеми:

1. НАТО
2. Мирът и безопасността в Европа
3. Центрове на идеологическата диверсия в империалистическите държави.
4. Укрепване позициите на Социалистическия лагер и прогресивните сили в страните от Близкия и Средния изток.
5. Проблеми които засягат интересите на Социалистическия лагер като цяло.

С оглед подобряване ефективността на активните мероприятия съветските другари се стремят да провеждат по-малко на брой но по-големи комплексни и дългосрочни мероприятия. Разработват планове за АМ, които биха дали чувствителен политически резултат. Смятат, че трябва да се отделя по-голямо внимание на координацията на такива мероприятия с разузнавателните органи на социалистическите страни, да се съсредоточи вниманието на разработката и осъществяването на съвместни мероприятия, които представляват общ интерес за Социалистическия лагер.

Из архивите на ДС

Какво се прави по НАТО?

1. Съветските другари провеждат мероприятия за разобличаване агресивната същност на НАТО, мероприятия насочени към сриване плановете на НАТО и особено тези на САЩ.

2. Засилване противоречията между страните участнички в този блок.

3. Да се подпомагат неутралистическите тенденции в някои страни и се засилва недоволството в тях от политиката на САЩ.

При планирането и провеждането на мероприятията съветските другари изхождат от обстоятелството, че НАТО има две уязвими места - южния и северния фланг.

Било разработено и проведено на няколко етапа активно мероприятие по НАТО под псевдоним "ЦУНАМЕ". Мероприятието било насочено към разобличаване военните планове на върховното командване на американските въоръжени сили в Западна Европа:

а/ Плановете за използване ядреното оръжие против съюзниците им и неутралните страни.

б/ Създаване на подривни организации от страна на САЩ на територията на натовски и неутрални страни.

в/ Използване на химическо и бактериологическо оръжие.

Документите по мероприятието - по съдържание и по дух показват с какво пренебрежение американците се отнасят към своите съюзници. Др.Косов обеща да изпрати документите по мероприятие "Цунаме" за евентуално използване в Турция.

Според съветските другари слабо място в южния фланг на НАТО сега се явявала Италия. Там били на лице сравнително по-благоприятни условия за провеждане на АМ - остри класови борби, борби между буржоазните партии, засилване на комунистическата партия и пр. Тези мероприятия биха могли да се провеждат в следните направления:

а/ Разобличаване плановете на американците за извършване на преврат в Италия заедно с десните сили.

Из архивите на ДС
545

б/ Подтикване италианците към искане да заемат своето място в Средиземно море.

в/ Засилване настроенията в Италия към по-голяма самостоятелност в рамките на НАТО, като се взема за пример Франция.

г/ Като програма максимум излизане на Италия от военния пакт.

Съветските другари са разработили дезинформационен документ, в който се разобличават САЩ в Италия. Този документ ще ни бъде изпратен за използване по наши канали.

По въпроса за безопасността и мира в Европа.

Под натиска на САЩ страните от НАТО в Западна Европа са взели курс на отхвърляне идеята на Съветския съюз за свикване на конференция по сигурността и безопасността в Европа, на сриване преговорите по намаляване въоръжените сили в Централна Европа. На САЩ такава линия била изгодна. Това пречело за обединяване на Европа, тъй като една обединена Европа не е изгодна за САЩ. От тук и тяхното намерение на всяка цена да се попречи на свикването на тази конференция. В тези свои намерения САЩ са подкрепяни от англичаните. Заедно с това обаче според др.Косов имало признаци, че в рамките на НАТО по този въпрос съществуват и разногласия. Отчитайки тези разногласия съветските другари провеждали мероприятия за обезпечаване условия за свикване на конференция по въпросите на безопасността в Европа. По-конкретно мероприятията се изразяват в следното: чрез агентура за влияние инспирирали създаване на парламентарни групи за свикване на конференцията; създадени били 2-3 инициативни комитети и пр. Другарите предлагат там където имаме възможност да се присъединим към техните усилия за създаване на инициативни комитети, групи, обезпечаване на подкрепа от отделни обществено-политически деятели от капиталистическите страни и пр.

Според съветските другари в крайна сметка най-голямата опасност идвала от САЩ и ГФР. Затова и техните мероприятия били насочени към разобличаване производството на химическо и

Из архивите на ДС
546

бактериологическо оръжие и особено на екстремистките тенденции в Западна Германия. Въпросът бил как да се помогне за ратифициране на договорите, които Брандт подписа със Съветския съюз и Полша.

Друга сериозна грижа за съветските другари била укрепване позициите на социалистическите страни в района на Близкия изток и уреждане на израело-арабския конфликт в съответствие с резолюцията на ООН.

Съветските другари смятат за една от най-главните свои задачи да не се допусне президентът на ОАР Ануар Садат да отиде на десно. Те щели да приветстват включването и на нашите сили в това направление. Наред с това стоял въпросът и за компрометиране на арабските реакционни организации и отделни личности, като Захария Мухиадин, Хейкал и др. Главното било да не се позволи на Садат да провежда мероприятия за подкрепа на реакционните сили.

По Турция и Гърция.

Както съобщиха и по-рано съветските другари др.Косов потвърди, че документите по операция "Кошмар" са били в процеса на изготвяне и поиска да им съобщим по какъв начин ще бъдат реализирани - искаме ли да се получи гласност, как ще се следи за резултата и пр. (Договорихме се да им съобщим по-подробно допълнително). Др.Косов обърна внимание особено когато се разглеждаха въпросите свързани с АМ "Буря-2", че трябва много добре да се изясни по всички възможни начини на какви политически сили ще разчитат в бъдеще американците.

Изяснени бяха по-подробно нашите замисли и намерения във връзка с планираните мероприятия "Кошмар-8", "Буря-2", "Кошмар-9", "Злоба-71" и кюрдския проблем. Договорено беше за всяко едно от тези мероприятия да се изпраща в Москва по-подробна разработка за да бъдат в състояние другарите да дават по-компетентно мнение.

Из архивите на ДС
547

Др.Косов направи кратка оценка на положението в Гърция. Той счита, че позициите на Пападопулос се укрепват. Това се обяснявало с факта, че в Гърция се забелязвал висок темп на икономическо развитие, липса на активна съпротива против режима вътре в страната, както няма организирани действия от страна на емиграцията. По същество десните сили и ЕРЕ били съгласни с линията на Пападопулос да вземат участие в парламентарни избори в Гърция на основата на антидемократическата конституция.

Независимо от това Пападопулос вижда за себе си някаква определена опасност главно от страна на офицерския корпус. Това се тези офицери, които са за републиканска форма на управление и онези които бяха изгонени от армията. Имало данни, че главнокомандващия гръцките въоръжени сили Ангелис в беседа с Никсън грижейки се за собствените си позиции намекнал на Никсън, че Пападопулос не може напълно да обезпечи здравината на своето правителство, от което се нуждае Гърция и че той бил готов да възглави по-силно правителство на базата на националното единство. Никсън му отговорил, че се явява противник на всякакъв род експерименти в Гърция. Там била нуждна спокойна обстановка.

Какви мерки предприема Пападопулос за да се чуства по-сигурен.

Преди всичко измислил и провеждал на дело ротация на офицерския корпус, централния апарат и периферийните гарнизони.

Подписал декрет за създаване на национална гвардия за борба против комунистическата угроза.

Желаел да организира някакво парламентарно прикритие на своя режим.

Какво трябва да се направи за да се повлияе на вътрешно-политическата обстановка в Гърция.

На първо място създаване и изостряне на разногласията вътре в хунтата. Др.Косов смята, че по Гърция има място за разработка на съвместно мероприятие, което да има пред вид темата "Гръцката хунта и бъдещето на Гърция"; екстремистите на Кипър и

Из архивите на ДС
548

гръцката хунта. Друго направление за работа по Гърция може да бъде - Гърция и арабските страни, а също така Гърция и западната социалдемокрация. Разбира се не трябва да се забравя и гръцката емиграция в чужбина.

Трябва да продължат усилията за компрометация на военната хунта и политиката на гръцкото правителство, което да способства за политическа изолация на Гърция в международно отношение. Трябва да се използват възможностите за инспириране на изказвания на видни личности от Западна Европа за изключване на Гърция от НАТО. С всички сили трябва да се съдейства за консолидация на единния антидиктаторски фронт в Гърция и извън нея.

Във връзка с проведените досега мероприятия по операция "Свобода" др.Косов поиска да изпратим повече материали за ефекта. Счита, че може да се работи за още по-доброто утвърждаване на организацията "Свободни гърци". Могат да сътрудничат при разработката на мероприятие за компрометиране на Георгалас и Пападопулос.

Направление за работа по Кипър.

Да се оказва подкрепа на прогресивните сили.

Да се влияе над някои отговорни деятели.

Компрометация на САЩ и техния стремеж да използват Кипър за своя база.

Във връзка с мероприятие "Преспа-2" др.Косов счита, че е уместно да се използува канал на унгарските другари за да се доведе документа до знанието на новия холандски министър на външните работи.

По отношение на мероприятие "Пробив-3" др.Косов изрази съмнение за реалността на мероприятието. Според него ролята на Спиро Егню била второстепенна дори той бил почти отстранен от всякаква политическа дейност.

121

Борбата срещу идеологическата диверсия.

Др.Косов се спря на някои моменти на борбата на врага срещу Социалистическия лагер. Империалистическите разузнавания все повече провеждали мероприятия, документални акции, фалшивки и пр. насочени към отслабване единството на лагера. Особено много мероприятия провеждали по Югославия и Албания. Неотдавна бил разпространен документ - някакви записки на КПСС по положението в Югославия. Разпространявали слухове, че съветското разузнаване провежда своята дейност като използва югославските емигранти. Др.Косов счита, че ако трябва да се води борба срещу тези подривни центрове на противника, то трябва да се съсредоточи вниманието на разобличаване техните действия. Нашите разузнавания трябвало да действат за сплотяване на социалистическите страни. В тази връзка полезни се явяват мероприятията насочени към разобличаване американците и другите антидемократически сили в Европа. Съветските другари смятат за правилно ако присъединим нашите усилия към разобличаване плановете и практическата подривна дейност на враждебните центрове на подривна пропаганда в това число ЮСИА, емигрантските организации в Западна Европа, ционистките центрове, които водят борбата в тясно съдружество с разузнавателните центрове.

По радио "Свободна Европа".

Мнението на съветските другари е да се използва факта, че крупните западногермански капиталисти, които са вложили своите капитали в строителството на спортни съоръжения във връзка с олимпийските игри в Мюнхен през 1972 г. за да се оказва влияние над тях, а те от своя страна да оказват натиск върху радио "Свободна Европа" в изгодна за нас насока. Ако не сме в състояние да провеждаме мероприятия против радио "Свободна Европа" в Мюнхен то би могло да се съсредоточат усилията и по филиала на "Свободна Европа" в Австрия, чиито присъствие във Виена е несъвместимо с мирния договор с Австрия.

В своята беседа др.Косов подчерта особено силно необходимостта от усъвършенстване на аналитичната работа по линия на активните мероприятия. Внимателно следвало да се събират

Из архивите на ДС
550

и изучават мероприятията, които противникът провежда срещу нашите страни. Мероприятията на идеологическите и диверсионни центрове срещу Югославия и Албания по подриване позициите на социалистическите страни в Азия и Африка и в съответствие с това да се правят съответни изводи и предприемат конкретни действия. Др.Косов помоли при изработката на такива аналитични справки от наша страна винаги да им се изпраща по един екз.

По дезинформационната работа на отдела.

Основен принцип в работата по линия на дезинформацията бил да се поставят на отчет на едно място всички провеждани мероприятия от органите на сигурността. Всички дезинформационни акции се провеждали със знанието и съгласувано с отдел "А" при ПГУ. Контраразузнавателните органи можели да провеждат сами без знание на разведката чисто оперативните игри. Във време на военна криза контраразузнавателните органи можели да провеждат дезинформационни мероприятия от тактически характер. Главно оперативно управление към Министерството на народната отбрана имало специално поделение, което се занимавало с въпросите на маскировката и то провежда тактическа дезинформация съвместно с военното контраразузнаване. Сега в отдел "А" при ПГУ такива дребни мероприятия от типа на маскировачните не се провеждали. Според др.Косов по правилно било на настоящия етап военното направление да съсредоточи своето внимание по следните въпроси:

Действията на нашите органи срещу противниковите армии във време на война. За тази цел следвало да се изучава как противникът е провеждал и в бъдеще ще провежда своите психологически операции срещу нас.

Подготовката на операции от голям мащаб насочени към отслабване на морално-политическите сили на армията на противника е от особена важност за нас.

За да бъдем готови за действие във време на война мероприятията трябва да се подготвят още от мирно време. Основното внимание на направлението следва да се насочи към турската и гръцката армии.

Из архивите на ДС

551

В плана по Гърция би могло да се постави задачата да се води работата сред офицерския и редови състав на гръцката армия за засилване самостоятелността на патриотичните сили, за изработване на програма за възстановяване на буржоазно-демократическата република. Би могло да се предвиди мероприятие за сриване на мобилизационните планове на страната главно в политически аспект.

В рамките на НАТО биха могли да се предвидят мероприятия от военнополитически характер, като се всява страх сред западногерманското население от провеждане стратегията на САЩ, както в случаите на локална война, така и в случаите на по-голяма война с конвенционално оръжие и в термоядрената война.

Би могло да се предвиди изучаване на пацифистките организации на Запад и се използват техните възможности за лазвиване на дейност против САЩ като подпалвачи на световна война.

От важно военнополитическо значение ще бъдат и мероприятията насочени към обезпечаване европейски пакт за сигурност, за изтегляне на войските на САЩ от Централна Европа и др.подобни.

Би могло в крайна сметка да се отделят всички военнополитически въпроси и се поставят в един план.

Дезинформация по линия на икономиката.

Преди да се започне дейност по тази линия следва отделът за АМ чрез ръководството на министерството да се запознае с външнотърговските сделки на страната за следващите 5-7 години и то с най-крупните сделки. След това трябва да се планират само няколко операции за създаване на изгодни за страната ни условия. Такива сделки например биха могли да бъдат закупването на комплексни обекти. Според др.Косов отдел "А" при ПГУ имал право да ходи при ръководството на Министерството на външната търговия без да използва посредничеството на другите поделения на КГБ. С това се обезпечава и известна самостоятелност на отдела по тази линия.

Из архивите на ДС
552

Др.Косов приведе следния пример: При пристигане на чужди търговски делегации контраразузнавателните поделения провеждат свои мероприятия, правят обиски, подслушват и др. Когато намерят документи, те или ги използват направо или ги дават на ПГУ. Когато става дума за разработка на по-крупни мероприятия, които изискват по-дълъг период на работа, те се подготвят съвместно. Тук ВГУ се използвало главно за агентурните канали по които може да се разпространи и доведе до знанието на съответните лица подготвените сведения. Може да се направи и така. Подготвят се всички материали, утвърждава се предложението и се изпраща една записка до ръководството на ВГУ, като се указва, че следва чрез възможностите с които разполагат да се доведе даденото сведение до представители на еди коя си страна.

За разработка на дезинформационни мероприятия по линия на търговията е необходимо да се използват и специалисти от Министерството на търговията. Тези специалисти обикновено посочват самия министър или неговите заместници. За тях обаче трябва да се прави проверка по картотеката и във ВГУ.

Биха могли да се провеждат мероприятия от икономически характер с оглед влошаване на отношенията между страните от НАТО.

По политическата дезинформация.

Дезинформационни мероприятия от политически характер се провеждат с цел да се способства за решаване на политическите въпроси, които се поставят от Партията и правителството. Такива въпроси могат да бъдат свикване на конференция по европейската сигурност, изтегляне на войските от Централна Европа, ратификацията на договорите сключени между ГФР и Съветския съюз и Полша и др. Могат да се провеждат дипломатически мероприятия за признаване на ГДР, като се довежда до правителствата на някои страни информация, че ако не признаят ГДР те ще изгубят в икономическо отношение. В това отношение съветските другари провеждали съответни мероприятия. Др.Косов взе за пример желанието на Никсън да посети Москва. Задачата е да

Из архивите на ДС
553

се отслабват политическите позиции на Никсън. Да се подриват позициите на САЩ. Тук може да има различни аспекти. Може да се доведе до знанието на американците информация, че Никсън няма какво да прави в Москва, защото той не е готов да се постигне съглашение по никакъв въпрос или да се вземе друг пример - пристига министър на външните работи на дадена страна. Предварително още чрез агентура, техника, чрез каналите на ВГУ се довежда до знанието на този министър или правителството такава информация, която би оказала съответно влияние в полза на лагера. По думите на др.Косов тази форма на работа се считала за доста ефективна. Особено ако информацията преминава по дипломатическите канали. Такава информация обикновено се приема добре и има сериозен ефект. Как на практика се провеждат мероприятия. Предварително мероприятието се съгласува със ЦК - Външния отдел. След това се прави предложение, което се подписва от министъра на външните работи и председателя на КГБ. По такъв начин подписано от двамата министри предложението отново се връща в ЦК. Понякога направо се отива при министъра на външните работи, а при други случаи се използва и неговият помощник.

Подобни мероприятия могат да се провеждат чрез агентура и оперативни връзки, като се използват различни международни конференции, сесиите на НАТО и пр.

Др.Косов подхвърли идеята да се търсят начини и възможности за мобилизиране на световната общественост по някои действия на американците. Обикновено американците и англичаните а и много други вдигали много голям шум по някои порядки в нашите страни, а Социалистическиятлагер не може да закове на позорния стълб американците като използва такива важни въпроси като расовата дискриминация. Необходимо е да се помисли как да се действа, да се иска вмъкване на подобни въпроси в дневния ред на сесиите или да се намери начин да се повдигне въпроса в целия свят, да се поиска слаборазвитите страни да се вдигнат в защита интересите на черните и пр.

Из архивите на ДС
554

Във връзка с признаването на ГДР биха могли да се провеждат мероприятия с цел:

- да се компрометира ГФР пред онези правителства, които ние искаме да признаят ГДР;
- да се покаже двуличието на политиката на ГФР;
- да се показва несъстоятелността на доктрината Халщайн главно пред африканските страни, страните от Близкия изток и пр.

По въпросите на оперативната дезинформация.

Би могло да се легендира изграждането на група или организация в дадена страна под флага на която дори могат да се вербоват и отделни хора. В тези случаи се пишат листовки от името на организацията (в ограничено количество), изпращат се до съответните лица, от които се интересува разузнаването, с което непрекъснато се оказва въздействие и се извършва известно приобщаване към организацията. Когато се сметне, че дадено лице е достатъчно обработено може да се пристъпи и към пряка вербовка под флага на организацията.

С оперативната дезинформация се цели главно да се отвлече вниманието на силите на контраразузнаването от резидентурите. Тук могат да се измислят много комбинации с използване на различни агентурно-оперативни средства (използване на подстави, подхвърляне на тайнописи, използване на тайници, манипулации с някои чужденци, с използване на условни знаци, извикване на среща с наши дипломати някои лица, към които нямаме интереси, съобщаване на контраразузнавателните органи на противника, че дадени хора са имали среща с представители на социалистическите страни и пр.) Според др.Косов разумна се явява и диеята и за създаване на фиктивна резидентура там където има достатъчно хора и условия за това. Умело трябва да се използват и данните, с които разполагаме за дейността на противниковите разузнавания на територията на трета страна. Например, ако имаме френски данни за дейността на американците ние трябва да ги използваме, като ги довеждаме до знанието на французите.

Из архивите на ДС
555

127

Договорено беше с др.Косов да се изпрати отново на съветските другари напомняне за проверка по отчетите и събиране на някои данни за немския резидент в Турция Александър.

Във връзка с подготовката на петгодишния план за работа на отдела др.Косов счита, че е възможно да се планира съвместно мероприятие по линия на Турция, което в общи линии да се изрази в следното:

- да се изучи със силите на нашите институти, министерства, информационни служби и др. структурата на външната търговия на Турция, с кои страни е свързана и от кои зависи;
- да се изучат също така възможностите на социалистическите страни за преориентация на външната търговия от една страна към друга;

Тази разработка трябва да се проведе комплексно, като въпросът се постави за проучване на конюнктурните институти, след това въпроса да се постави пред съответните служби на социалистическите страни за изясняване на всички въпроси. Тук трябва да бъде изучен и въпроса за структурата на промишленото производство, вноса и износа на Турция и пр. Според др.Косов в крайна сметка трябва да се разработи един план за провеждане на мероприятията насочени срещу Западна Германия и САЩ в Турция. В изпълнение на тази задача биха могли да вземат участие и разузнавателните органи на Съветския съюз, ГДР, Полша и Унгария, както при проучването на проблемите, така и при подготовката и реализацията на мероприятията.

В петгодишния план биха могли да залегнат и други съвместни мероприятия. Така например, по Италия може да се проведе съвместна работа, да се изучи вътрешнополитическата обстановка с оглед подготовка и реализация на съвместни мероприятия. По Гърция би могло да се постави задачата със съвместните усилия на разузнавателните органи на социалистическите страни да се работи за възстановяване на буржоазно-демократичния режим в Гърция.

Из архивите на ДС
556

Др.Косов отбеляза, че и при тях въпросът за анализа на официалните източници все още не бил поставен на необходимата висота. Поради това той пожела да им изпращаме всички материали, които се разработват от кабинетното разузнаване.

По арабските страни.

Когато се провеждат мероприятия в Алжир във връзка с нацианализацията на нефтените компании на Франция трябва да се има пред вид това което американците са заявили на Алжир, че те ще помогнат за осъществяване на тези мероприятия. Поради това трябва да се прави възможното от наша страна да се провеждат мероприятия в Алжир главно за разширяване противоречията между Франция и САЩ. Като второ направление в работата на активните мероприятия би следвало да се има и стремежа ни да се способства с всички сили за възстановяване на комунистическата партия. Трето направление в Алжир да се компрометират с всички сили и средства най-големите реакционери. Не бива да се забравя е Бутефлика. Правилна е идеята да се помисли за едно сериозно мероприятие съвместно с немските другари за компрометирането на Бутефлика.

Много важно за Алжир да се извърши едно основно проучване на вътрешнополитическия живот и да се установят насоките, в които би могло да се оказва влияние върху Алжир, за да провежда една по независима политика.

По Кипър

Мероприятие за разобличаване на посланика на ГФР в Кипър. Според др.Косов идеята е правилна, но би могло да се помисли как да се използва тази компрометация за да се окаже помощ на Макариос или да се покаже, че хунтата се възползува и от немците.

Кореният въпрос за Кипър е икономиката и зависимостта на Острова от английската икономика. Поради това и тук трябва да се направи продължение на няколко години едно много сериозно изследване, за да се види не може ли да се даде на кипърците идея и програма за независимост, обезпечаване на независима

Из архивите на ДС
557

129

база в икономическо отношение. Затова е необходимо да се видят какви изменения трябва да настъпят в икономиката. Въпросът е за създаване на програма за обединение на национално-освободителните сили за сметка на икономическата и културна независимост на страната. Всички тези проучвания трябва да имат за резултат създаване на програма за Кипър. Това ще бъде една платформа за борба и на комунистическата партия. Това проучване би могло да се постави в плановете на най-различни институти, учреждения, информационно-аналитични управления, министерството, на академията на науките и пр.

Във връзка с работата ни в Кипър би могъл да се използва и документът на КИП (АМ "Преспа-2") но да се направи така, че да хване място и в арабските страни. Този въпрос може да се направи допълнителна договореност със съветските другари.

По АМ "Свобода"

По мнението на др.Косов за разширяване ефекта на АМ "Свобода" би могло да се използва и човекът (агента) на унгарските другари, като се използва на тъмно за съставяне на програма на организацията "Свободни гърци".

По ОВ "Журналист"

Мнението на др.Косов е, че трябва да се използуват всички възможности, които ни дава "Журналист" в работата ни срещу Гърция. Хора като него, с колкото и малки възможности да са, трудно могат да се намерят. При това той излиза от името на една буржоазна партия, като в същото време изпълнява честно линията на комунистическата партия.

8.VII.1971 г.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ УПП-ПГУ-ДС
полковник

Строго секретно
Екз.№ 1

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ,
НАЧАЛНИК НА П Г У - ДС
ген.-майор
12.VII 1971 г.
София

П Л А Н

за работата на отдел VIII по линия "Остри мероприятия" за 1971-1972 година.

През периода 1971-1972 г. направление "Остри мероприятия" ще работи по две основни насоки:

- Разработка на лица зад граница провеждащи вражеска дейност срещу нашата страна с цел парира**н**е дейността им.
- Подготовка за провеждане на остри мероприятия на противникова територия в мирно време, през различните степени готовност и във време на война.

Ще се работи за решаване на следните основни задачи:

а/ Създаване агентурен апарат от с.с. зад граница с възможности за изпълнение на остри мероприятия.

б/ Създаване възможности за осигуряване системно, навременно и активно ръководство и възпитание на агентурата зад граница особено по назряващите за реализация разработки.

в/ Създаване условия за провеждане на ОМ и провеждане такива по някои от обектите.

А. <u>По придобиването на агентура</u>.

1. Ще бъдат придобити двама с.с. от чужд произход с възможности за изпълнение на остри мероприятия.

Срок - 30.VI.1972 г.
Отг. - Горинов

Из архивите на ДС

559

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: Секретар:

2. Ще бъдат разработени и проведени мероприятия за ръководството, възпитанието, проверка и ангажиране на с.с. "Пикадили", "Исмаил", "Папазов" преди включването им по задачи от разработките и при изпълнение на такива.

Срок - 30.V.1972 г.
Отг. - Горинов

3. Ще бъдат придобити три Я/К в София.

Срок - 20.III.1972 г.
Отг. - Сариев,
Филипов,
Салиев

4. Ще бъдат назначени по свръхсекретния щат група ОР, които след специална подготовка да бъдат изведени зад граница за изпълнение на остри мероприятия.

Срок - 15.V.1972 г.
Отг. - Келчев
Горинов

5. Ще бъдат прегледани делата на наличната агентура на отдела и преценени възможностите и целесъобразността за по-нататъшното им ползуване.

Срок - 15.II.1972 г.
Отг. - Горинов и опер.р-ци

Б. Разработка на лица зад граница провеждащи вражеска дейност с цел парализиране дейността им.

I. Разработка "МАВРОВ" - _____ - ИР намира се в Лондон.

1. С цел да се установи действително ли обектът живее на извеетния ни адрес и се изучи обстановката ще бъде разработена и проведена комбинация за изпращане наш с.с. на прек контакт с обекта.

Срок - 15.III.1972 г.
Отг. - Филипов

Из архивите на ДС

560

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020 Секретар:

~~86~~
3

ДС ~~2.~~ Чрез с.с. и силите на резидентурата ще бъде изучена обстановката около квартирата на обекта.

Срок - 30.IV.1972 г.
Отг. - Филипов

Да Дерков ~~3.~~ Ще бъде вербован или придобит от други поделения на ДС подходящ с.с., който ще бъде подготвен за изпълнител.

Срок - 15.X.1972 г.
Отг. - Филипов

II. Разработка "ЛАКЕЙ" - _____ бивш ОР, изменил на родината, понастоящем в Дания.

? 1. Да бъде устроен на прикритие в Копенхаген оперативен работник, който да обезпечи близко, навременно и активно ръководство на агентурния апарат за бързо изпълнение задачите по разработката.

Срок - 30.I.1972 г.
Отг. -

2. Ще бъде завършено изучаването на обекта по месторабота и местоживеене и ще се набележат възможните варианти за реализация.

Срок - 30.IV.1972 г.
Отг. - Горинов
Сариев

3. Ще бъдат проведени и подготвени мероприятия за създаване благоприятни условия за ликвидиране на обекта и за зашифровка на операцията.

Срок - 30.VII.1972.
Отг. - Горинов
Сариев

КРДОПБГДСРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

1.

4

III. Разработка "ПРЕДАТЕЛ" - ИР _____
_____ бивш подполковник от МНО.

1. Чрез комбинация ще бъде командирован с.с. за контакт с обекта с цел откриване местонахождението му,

Срок - 30. VIII. 1971 г.
Отг. - Йорданов

2. Ще бъде разработена и проведена комбинация за компрометиране на обекта.

Срок - 15 IX 1971 г
Отг. -

3. Ще бъде подбран от наличната агентура или придобит от други поделения на ДС, подходящ сътрудник, който след съответна подготовка да бъде изведен в страната на пребиваването на обекта, където ще работи за неговото установяване, изучаване и провеждане остро мероприятие.

Срок - 15.IX.1972 г.
Отг. -

IV. Разработка "СЛЕПЕЦ" - ИР _____
_____.

1. Съвместно с други поделения на ДС ще бъдат разработени и системно провеждани агентурно-оперативни и техн. мероприятия по близките връзки на обекта, по линия на туризма, транспорта, търговията, спорта, културния обмен и пр. за откриване местонахождението и адреса на обекта.

Срок - 30.IX.1971 г.
Отг. - Хр.Сариев

2. На с.с."Бончев" изведен в ГФР ще бъдат поставени задачи по издирване на обекта.

Срок - 15.X.1971 г.
Отг. - Хр.Сариев

Из архивите на ДС

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

89
5

3. Ще бъдат поставени конкретни задачи на с.с."Боби" и "Златков" (по линия на транспорта) за установяване местонахождението на обекта.

Срок - 30.VIII.1971 г.
Отг. - Хр.Сариев

4. Ще бъде подбран от наличната или вербован и подготвен за извеждане специален с.с. - изпълнител.

Срок - 15.VIII.1972 г.
Отг. - Горинов
Хр.Сариев

V. Разработка "ЛИБЕРТО" -

1. Ще бъде насочена с.с."Жана" за установяване контакт с обекта и предизвикване интересите му към нея, с оглед да приеме бъдеща покана за посещение във Виена.

Срок - 15.IX.1971 г.
Отг. - Филипов

2. Поради разконспириране на аг."Николай" ще се направи анализ за изясняване възможностите за бъдещето му ползване по разработката.

Срок - 15.XI.1971 г.
Отг. - Филипов

3. Ще бъдат изучени възможностите на ВГУ и ще се изпрати предложението относно придобиване или ползуване на техни с.с. за изпълнение задачи по обекта.

Срок - 1.IV.1972 г.
Отг. - Филипов

Из архивите на ДС

563

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Гита: 09.10.2020г. Секретар:

~~89~~ 6

VI. Разработка "КАРАКУШ" - _____

_____.

До - По метод.

1. По агентурен път и с помощта на резидентурата ще бъде изучен обекта по местоживеене и месторабота.

Срок - 30.XII.1971 г.
Отг. - Филипов

2. С помощта на агентура на отдел VIII-ВГУ ще бъдат създадени условия за провеждане на ОМ отвличане или ликвид. на обекта.

Срок - 20.II.1972 г.
Отг. - Горинов
Филипов

3. Ще бъде подготвен план за провеждане на ОМ.

Срок - 30.III.1972 г.
Отг. - Горинов
Филипов

VII. Разработка "НИК" - ИР _____

_____.

1. Ще бъдат поставени задачи на аг."Чавдар" за основно изучаване квартирата на обекта, обстановката около нея и начина му на живот.

Срок - 30.X.1971 г.
Отг. -

2. С цел да се влошава обстановката около обекта, ще се проведат мероприятия за по-нататъшната му изолация от емигрантските среди, отблъскване от семейството му и недопускане материална подкрепа от България.

Срок - 30.III.1972 г.
Отг. -

КРДОПБГДОРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

90 1

3. Ще се подготви предложение за по-нататъшната насока на работа по разработката.

Срок - 30.X.1972 г.
Отг. -

VIII. Разработка "ВДОВЕЦ" - ИР _____
_____, живущ гр. Упсала - Швеция.

1. Ще завърши изучаването на обекта по месторабота местоживеене.

Срок - 15.XI.1971 г.
Отг. - Салиев

2. Посредством близки връзки на обекта ще се провеждат мероприятия за неговото раздаване.

Срок - постоянен
Отг. - Салиев

3. Ще бъде проведено мероприятие за компрометиране на обекта.

Срок - 30.VI.1972 г.
Отг. - Салиев

IX. Разработка "ВОЛ" - ИР _____
_____.

1. По разработката ще се провеждат агентурно-оперативни и технически мероприятия за откриване местонахождението му.

Срок - постоянен
Отг. - Салиев

2. Ще се разработят задачи на агент "Пикадили" за установяване близък контакт с връзки на обекта в Италия, чрез които може да се научи местонахождението на обекта.

Срок - 30.VII.1971 г.
Отг. - Горинов

Из архивите на ДС

В. Подготовка за провеждане ОМ на противникова територия в мирно време, различните степени готовност и в период на война.

А. По Турция

I. Разработка "КРЪСТ" - Вселенската патриаршия в гр. Истанбул.

1. Чрез резидентурата и командироване с.с. на отдела ще бъде изучен обекта и обстановката около него.

Срок - 15.II.1972 г.
Отг. - Филипов

2. Ще бъде извършена подготовка на с.с. _____ и _____ за изпълнители на ОМ.

Срок - 15.V.1972 г.
Отг. - Филипов

3. Да бъде командирован ОР от отдела за непосредствено изучаване обекта, уточняване удобни места за ползуване при мероприятия, определяне маршрути на с.с. - изпълнители и запознаване с оперативната обстановка в града.

Срок - 30.X.1971 г.
Отг. - Д.Станков

4. Ще бъде разработено АМ за подсилване ефекта от ОМ и зашифровка на същото.

Срок - 15.IX.1972 г.
Отг. - Гаврилов
Филипов

II. Разработка "Дабъл Ю" - Изучаване няколко кино-салона в Истанбул, където постоянно се прожектират американски филми. Предвижда се мероприятие ОМирисване, чрез което да се изрази и предизвика усилване на антиамерикан-ските настроения, както и насочване издирването на изпълнителите към ГРЪЦКИТЕ среди.

92
9

1. Чрез резидентурата и с.с. на отдела ще бъдат изучени няколко кино-салони.

Срок - 15.XI.1971 г.
Отг. - Филипов

2. От наличните с.с. ще бъде подбран с подходящи възможности, който да бъде подготвен за изпълнение на мероприятието.

Срок - 15.VII.1972 г.
Отг. - Филипов

3. Ще се организира подготовката на подходящо камофлирани контейнери за силно миришӗщо вещество.

Срок - 10.VI.1972 г.
Отг. - Филипов

Б. По Гърция

I. Разработка "ХИКС" - къща-музей на Кемал Ататюрк в Солун.

1. Ще бъде предложен нов кандидат за изпълнител по разработката.

Срок - 30.V.1972 г.
Отг. - Хр.Сариев

2. Ще бъде проконтролирана обстановката около обекта.

Срок - 30.VII.1972 г.
Отг. - Хр.Сариев

3. Подготовка на необходимото техн.средство.

Срок - 30.IV.1972 г.
Отг. - Хр.Сариев

4. Командироване изпълнителите в Г.Д.Р. за усъвършенстване на езика и придобиване на навици.

Срок - 30.X.1972 г.
Отг. - Хр.Сариев

Из архивите на ДС

93/10

II. Разработка "ГРАНИТ" - подготовка на ОМ срещу ТУРСКИ обекти на ГРЪЦКА територия.

1. Извършване подготовка на изпълнителите с.с."Бойков", "Сребров", "Кръстан" и "Иван I".

Срок - 30.VI.1972 г.
Отг. - Сариев

2. Ще бъде подготвено за провеждане едно ОМ.

Срок - 15.VII.1972 г.
Отг. - Сариев

3. За подмладяване състава на сътрудниците ще бъдат придобити двама нови с.с.

Срок - 30.X.1972 г.
Отг. - Хр.Сариев

III. По СДРГ

Ще бъде разгледано състоянието на СДРГ и проведени срещи със с.с. с цел да се установи положението на всеки от тях и се прецени годността им да бъдат поставени в положение на готовност за в бъдеще.

Срок - 20.VI.1972 г.
Отг. - Горинов и о.р-ци

30 VI 1971 г.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VIII-ПГУ
полковник

Строго секретно
Екз.№ 2

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Разговорите с др.Приволов по политическата обстановка на Блидкия изток и насоките на АМ в този район на света.

На 6.I.1972 г. се проведе беседа с др.Анатолий Петрович Привалов, старши направленец по Турция и Близкия изток в отдел "А" по някои въпроси от работата на АМ в Близкия изток. На беседата присъствуваха и др.др.Атанас Гинев и Димчо Георгиев.

В своето изказване др.Привалов се спря накратко на обстановката в този район и очерта насоките в които те провеждат активните мероприятия. Ето и по-съществените моменти от неговата беседа:

"Районът на Близкия и Среден изток се счита като едно от главните направления за работа на отдела за АМ. Това е така защото там се преплитат интересите на социалистическите страни с тези на американците и техните главни съюзници по НАТО. САЩ се стремят чрез Израел да се укрепят в този район и ако им се отдаде да изгонят от там социалистическите страни, да стеснят позициите на Англия и да приберат към себе си нефта. И те са постигнали някои успехи. Трябва да не се забравя факта, че САЩ са велика държава и че те не могат да губят навсякъде и че могат да спечелят някои битки в Средиземноморието.

Първият въпрос от особено значение за този район е арабо-израелския конфликт. От това как ще бъде решен този въпрос, ще зависи до голяма степен нашите позиции в арабския свят.

Американците се стремят да ни изгонят от там. Затова и нашите мероприятия са насочени към подриване политическите и

икономически позиции на американците и на другите империалистически държави – техните партньори, компрометиране и разстройване дейността на специалните им служби в Арабския изток.

От друга страна нашите активни мероприятия са насочени към укрепване нашите позиции и позициите на целия социалистически лагер в този район.

Сложен е арабо-израелският конфликт. Той е нерешен и кога ще се реши, никой не знае. У нас на първо място стои мирното политическо урегулиране на този конфликт в съответствие с резолюция № 249 на съвета за сигурност. Но за изтеклия период ситуацията се е променяла така, че е имало моменти, когато нашите активни мероприятия не са били в подкрепа на мирното решение. Когато американците са имали инициативата, ние сме били против и обратно, ние подкрепяме този път на решение, когато американците не държат инициативата.

Така, че по това направление първата задача е да се способствува за мирното политическо урегулиране на арабо-израелския конфликт, като се съхранят позициите на Съветския съюз. Ако въпросът бъде решен в резултат на американска инициатива, ръководителите на арабските страни ще отидат на отстъпки пред американците и не е изключено "най-учтиво" да ни помолят да напуснем този район. Такова намерение има и у Садат, който е заявявал, че съветските войници струват много скъпо на Египет, защото им плащали в твърда валута. Лъжа!

Сега въпросът отива към частично урегулирване т.е. към Суецкия вариант, което ще означава откриване на канала. Египет настоява за решение на въпроса в рамките на общото урегулиране, докато Израел е само за частично решение.

Какво е положението по страни?

1, Египет. В страната са останали още реакционни сили като организацията на "Мюсюлмански братя", групировката на Захария Мухиетдин и др., които поддържат тесни връзки с американците и са получили по-голяма свобода на действие след идването на Ануар Садат на власт. С нашите мероприятия се стараем да

Из архивите на ДС

показваме реакционната същност на "Мюсюлманските братя" и хората около Мухиетдин и да ги дискредитираме. В тази връзка за да се подготви и проведе АМ "Лотос" трябва да се съберат повече материали и да му се даде по-друга насоченост.

(Забележка: С оглед съгласуване на мероприятие "Лотос" на съветските другари беше изпратена кратка справка за същността на мероприятието и проект на документа. Поради липса на достатъчно данни в справката идеята не е била добре обоснована, поради което се е породило у тях съмнение върху целесъобразността от провеждане на мероприятието).

Договорихме се да се съберат всички данни за Ел Тухами и да се изпратят в Москва заедно с нова обосновка за насочеността и целесъобразността на акцията. Би могло да се покаже, че независимо от желанието му, американците искат да го вмъкнат в някои планове спрямо Садат, като използуват за това турците).

В Египет провеждаме мероприятия срещу американската мисия в Кайро с цел компрометирането й, като се показва, че тя се занимава с разузнавателна дейност, вмесва се във вътрешния живот на страната и пр.

Показваме на Садат дейността на десните лица, за да може да взема мерки за тяхното задушаване и отстраняване от политическия живот.

2. Палестинския проблем

В последно време палестинското движение претърпя големи загуби. Хюсеин разби всички негови сили. Нашата задача е да се използува това движение в полза на социалистическия лагер, с наши мероприятия да му се помага. Но то е много разностранно, има организации, които се подпомагат от различни страни. По-конкретно ние трябва да подкрепяме Народно-демократическия фронт на ~~Ж~~Жорж Хабаш или "Фатах" начело с Арафат.

Твърде важен е въпросът със създаването на Палестинска държава. Най-реално е да се подкрепя създаване на Палестинска държава на Западния бряг на р.Йордан, която да има прогресивен характер. Инициатор за създаване на държавата трябва да бъде

Из архивите на ДС

571

~~224~~
4

нашата организация – Националния фронт. Би било лошо за нас ако американците създадат една буферна държава.

Понякога провеждаме мероприятия, които са насочени към въздържане на палестинците от извършване на екстремистки действия – убийства, терор, покушения, отвличания на самолети и др.

3. Сирия

Нашите АМ са насочени към изменение позицията на сирийското правителство по разрешаване на арабо-израелския конфликт. Известно е, че Сирия не признаваше резолюцията на Съвета за сигурност по конфликта и бе против мирното му разрешение. В последно време Асад заявява, че техното становище съвпада с резолюцията. Сега Асад и Садат са на по-близки позиции, отколкото тези на Кадафи.

В Сирия се развива интересен процес с изграждането на нещо като Национален фронт, което се изразява в участието на прогресивните сили в правителството. Партията има двама министри в кабинета и играе известна роля. Подкрепата на тези процеси и прогресивни начинания е една от задачите на активните мероприятия по тази страна.

4. Йордания

Основното направление на работата е борбата срещу англичаните и американците. Хюсеин получава помощ от американците, но е повече свързан с англичаните и специално войската му, която израства и се развива под влияние на англичаните. Този момент трябва да се използува в активните мероприятия и той дава добри резултати.

Против самия Хйсеин трябва да се провеждат АМ тогава когато е изгодно от наша гледна точка. Когато заедно с другите арабски страни е заангажиран в борбата срещу Израел, ние сме за него. Тогава главното остава да се борим против англичаните и американците в Йордания.

За създаване недоверие между Хюсеин и американците, трябва да се използуват противоречията между Хюсеин и принц Хасан, към когото американците са настроени по-благосклонно.

Из архивите на ДС

572

~~228~~ 5

5. Ирак

Тази страна заема особена позиция по много въпроси. Иракското правителство е против мирното решаване на арабо-израелския конфликт. Отношенията между Ирак и Сирия са обтегнати и имат много спорни въпроси за разрешаване.

В Ирак АМ са насочени срещу англичаните, които все още имат много агентура там. Провеждат се мероприятия за отслабване позициите на Англия в района на Персийския залив. Използуван бе случая с разрешаването на Иран да завземе трите острова в залива.

Не вишаги се действува за изостряне на отношенията между Иран и Ирак . Когато Ирак започне да действува против нас, тогава ние започваме да изостряне отношенията й с Иран.

Важно е да се провеждат мероприятия за мир между кюрдите и властите в Ирак. В Демократичната партия на Барзани има и някои екстремистки бури.

В Ирак твърде активно работят китайците. Иракското правителство поддържа тесни дипломатически и икономически отношения. В скоро време към Китай ще се отправи голяма иракска делегация.

Тук има място за дейност срещу китайците.

Ние провеждаме мероприятия срещу реакционните политически дейци и специално срещу началника на службата за сигурност.

6. Ливан

Тук се преплитат интересите на много страни, като регионален център на много разузнавателни служби. В основни линии работата върви по линия на борбата срещу разузнавателните служби на главните империалистически страни и най-вече срещу специалните органи на САЩ. Трябва да има по-добра координация на АМ, които нашите разузнавания провеждат по американския университет в Бейрут, за да-доброто използуване възможностите, които ни предоставя този университет.

Поради това, че ливанската преса сама по себе си е най-либерална в този район, то в ливанските вестници могат да се публикуват много материали.

Из архивите на ДС

573

~~289~~ 6

Вътрешно-политическото положение не ни интересува особено много. Но в навечерието на избори, ние подкрепяме онзи кандидат за президент, който е пригоден за нас.

7. Саудитска Арабия

Дейността на крал Фейсал е опасна за нас. Арабските страни получават много пари от Фейсал, поради което не са готови да влошат отношенията си с него. Всякаква информация за дейността на Фейсал и за други интересуващи ни сили, би била от полза за АМ.

8. Южен и Северен Йемен

Южен Йемен заема по-прогресивна позиция.

Северен Йемен е отишел към установяване на добри отношения със Саудитска Арабия. Десните групировки в Северен Йемен са се активизирали. Там активно работи и ГФР. Нашите възможности в тези страни са по-слаби.

9. Зоната на Персийския залив

В зоната се води борба за освобождение. Образуват се нови държави. Ние сме длъжни да проникваме и да провеждаме мероприятия срещу англичаните и американците в този район. Едновременно с това следва да провеждаме на мероприятия за засилване на нашето влияние.

10. Ционизъм

С този проблем в отдела за АМ се занимава направлението, което отговаря за Близкия изток. Той е много важен за нас. Солидна е връзката между Израел и ционистките организации във Франция, Англия и др.страни. Скоро в Иерусалим ще се проведе конгрес на ционистите. Там главният въпрос ще бъде "положението на евреите в СССР .

11. По Арабската федерация

Със съответни активни мероприятия да се поддържа това което е прогресивно и да се води борба срещу онова което има антисъветски и антисоциалистически характер.

Из архивите на ДС

Сега Садат е много заангажиран с грижата за укрепване на своя личен авторитет и позиция. Вече е разгонил авангарда на социалистите. Все още той счита, че американците са тези, които могат да разрешат арабо-израелския конфликт.

Египтяните непрекъснато искат от Съветския съюз нападателно оръжие. С разговорите си за започване на военни действия Садат се е заангажирал твърде много. През миналата година са проведени някои АМ за неговото отрезвяване и отказване от военни действия. Но той е навлязъл в задънена улица и бърза да реши някои въпроси, за които скоро може да бъде критикуван от някои среди в Египет и извън него."

Накрая бяха изказани съображения и по някои други въпроси, касаещи работата по Близкия изток.

За обезпечаване на информации и прогнози за бъдещето развитие на събитията в Близкия изток в СССР работели много учреждения и институти. Ежегодно, дори и по-често представители на Института на народите от Азия и Африка, Института по външна политика и международни отношения, Института за световна икономика, КГБ и М-во на външните работи се събирали и разработвали единен документ по обстановката в този район и мероприятията които следва да провежда СССР, предназначен за ЦК на КПСС. След утвърждаването му той ставал задължителен за всички заинтересовани и отговорни за политическите и икономически ходове и действия в Близкия изток.

Отделът за АМ при ПГУ-КГБ разполага с възможности за изработване на документ на арабски език, независимо от това, че представлява голяма сложност. За целта разполагат и със съответните арабски пишущи машини за всяка страна. Стараят се, тогава когато условията изискват да се проведе дадена акция с арабски документ, на всяка цена да се изработва такъв.

В арабските страни използуват и то твърде успешно пущането на слухове.

Възможностите им за публикуване на материали в печата в някои страни са добри и при необходимост може да се използуват успешно.

Из архивите на ДС

Със страните от Магреба се занимава африканското направление.

Хейкал е една много хитра и умна личност, но същевременно и много противоречива. Никой досега не се е занимавал и не е изучил задълбочено трудовете му. А това е крайно необходимо, за да се определи нашето отношение към него. Срещу Хейкал са провеждани отделни мероприятия, но с известно въздържане от страна на по-горните инстанции. Трябвало още по-определено да се докаже неговата антисъветска и антисоциалистическа дейност.

Другарят Приволов обеща да ни изпрати списък на най-реакционните организации и деятели в Египет и другите арабски страни.

10.I 1972 г.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VIII-ПГУ
полковник

Отп.в 2 екз.
№ 1-др.Станков
№ 2-КД
Изпълнител:
VIII-1-17402
/НХ

129

Строго секретно
Екз.№

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Бележките на съветските другари Косов и Приволов по някои конкретни мероприятия в нашия перспективен план по Турция.

1. Мероприятието "Кошмар-9" да се подготвя, като предварително се уведомят другарите и се поиска тяхната помощ в изготвянето на "Служ.записка".

2. По-добре е АМ "Кара Али" да бъде насочено към подкрепа дейността на онези сили в Турция, които се борят за национална независимост. А може подкрепата на американските войници да бъде насочена и към прогресивните сили.

3. С АМ "Хаджилък" може по-определено да се търси компрометация и на "Роберт колеж" в Истанбул.

4. Другарите са на мнение, че е целесъобразно провеждането на АМ "Буря", но по-добре да не се използува печата. Съществува опасност да не могат да се реализират понякога и истински документи, ако вестниците се наводнят с много фалшивки.

5. Предвиденото от нас организиране на картотека за всички обществени, писатели, журналисти и др. в Турция, които някога са заели антиамериканско становище, написали са статии, книги и пр. се оценява от другарите като много целесъобразно.

Те също смятат да го организират, като препоръчаха да го разпространим и по някои други страни. Разбира се тя трябва непрекъснато да се попълва, като се дават задания на резидентурите да се използуват възможностите на други наши институти на официалните източници и пр.

Често трябва да се мисли, как да се използуват натрупаните данни за хората, както по линия на АМ, така и в агентурно-оперативната работа.

Из архивите на ДС
577

6. Разменени бяха някои мисли за подготвяното съвместно активно мероприятие "Злоба-СБ-71".

Съветските другари споделят нашето мнение за начина на реализирането му по анонимен канал до някое официално турско представителство зад граница (в Гърция или на др.място). Все пак те пожелаха да ги информираме предварително, като изложим нашите съображения за канала на реализирането.

(Забележка: АМ "Злоба-СБ-71" при тях върви по линия на Гърция, поради което другарите не бяха запознати в подробности с документите.)

7. При разглеждане на съвместния план др.Кьосев даде някои указания за допълнителни мероприятия по Турция:

а/ Да се изучи въпроса с писмата, които се получават в турската секция на радио "София" от слушателите на емисиите, с оглед използуването им в разработката и провеждането на активните мероприятия по Турция.

б/ Да се предложи на ЦК на БКП да възложи на съответните наши учреждения, институти и организации, които да извършат необходимите проучвания за движението на турските граждани в нашата страна и набележат мероприятия за оказване влияние и обработка на същите в изгодна за нас насока.

10 I 1972 г.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VIII-ПГУ
Полковник_____

Отп.в 2 екз.
№ 1-др.Д.Станков
№ 2-КД
Изпълнител:
VIII-2-17395
/НХ

8

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно
Екз.№ 2

ПЕРСПЕКТИВЕН ПЛАН

за съвместната дейност на външните разузнавания на КГБ при МС-СССР и МВР-НРБ по линия на Гърция в областта на активните мероприятия.

Поради своето географско положение на Балканите и Средиземно море, Гърция е играла и продължава да играе извънредно важна роля в агресивните военно-стратегически планове на САЩ и другите империалистически държави срещу социалистическите страни. САЩ и НАТО придават особено значение на Гърция, която заема много важна позиция на южния фланг на НАТО в непосредствена близост до границите на социалистическите страни. Превратът от 21 април 1967 година отново подтвърди стремежа на САЩ да не допуснат разклащане на южния фланг на НАТО, каквато заплаха съществуваше при тогавашния подем на прогресивното движение в Гърция.

Като се имат предвид тези факти, интересите на социалистическите страни изискват да се съсредоточат усилията за отслабване и разстройване на южния фланг на НАТО чрез отслабване на позицията на хунтата в самата Гърция.

I.

Като главни дългосрочни задачи на външните разузнавания на КГБ при МС-СССР и МВР-НРБ по линия на Гърция да се считат провеждането на мероприятия (съвместни и самостоятелни) насочени към:

- Демократизиране на политическия живот в страната, създаване на благоприятни условия за разлагане и дискредитиране на хунтата и отделни нейни ръководители; създаване недоверие и разрив между отделните крила на хунтата.

Из архивите на ДС

579

– Обединяване на всички патриотични и демократични сили в Гърция и чужбина в единен антидиктаторски фронт; да не се допуска постигане на политически компромис между хунтата и политическите опозиционни сили вътре и вън от страната; по-нататъшно изостряне на отношенията между хунтата и кралския институт.

– Създаване на предпоставки за разстройване чрез Гърция на южното крило на НАТО; недопускане превръщането на Кипър в база на НАТО и САЩ; недепускане осъществяване на еносис или двоен еносис в полза на Гърция и Турция.

– Създаване предпоставки за по-нататъшно разширяване и укрепване на политическите, икономическите, културните и други връзки на социалистическите страни с Гърция.

II.

За изпълнение на тези главни задачи двете разузнавания ще провеждат мероприятия по следните конкретни направления:

– Компрометиране и дискредитиране на военната хунта, на отделни нейни ръководители и гръцкото правителство като цяло пред световното обществено мнение и вътре в страната.

– Създаване на условия за противопоставяне на умереното крило на Пападопулос срещу екстремистите в хунтата.

– Създаване условия и предпоставки за противопоставяне на министър-председателя Пападопулос срещу главнокомандуващия на гръцките въоръжени сили генерал Ангелис, който се явява доверено лице на американците.

x x x

– Създаване на условия за изграждане на единен антидиктаторски фронт в Гърция и Западна Европа.

– Подпомагане на здравите политически сили за по-нататъшното изолиране на гръцката политическа и икономическа емиграция и гръцките студенти от влиянието на хунтата.

Из архивите на ДС

– Недопускане постигането на политически компромис между хунтата и десните политически опозиционни сили (ЕРЕ и Центъра) насочен против левите сили.

– По-нататъшно изостряне на отношенията между хунтата и кралския институт и създаване на предпоставки за неговото ликвидиране.

x
x x

– Засилване на антиамериканските настроения сред гръцките опозиционни сили на базата на бруталното вмешателство на САЩ във вътрешнополитическия живот на Гърция и провежданата от американското правителство политика на поддържане на военния режим.

– Да се използуват определени признаци за неподчинение на гръцкото правителство пред САЩ и се поощряват тенденциите му за водене на по-самостоятелна външна политика в района на Балканите.

– Засилване противоречията в отношенията между Гърция и Турция като се използуват кипърският проблем и съществуващите спорни въпроси по малцинствата в двете страни и проблемът за гръцката патриаршия в Истанбул и Додеканезите.

– Подпомагане усилията на Макариос за укрепване независимостта на Кипърската република, проваляне стремежите на кипърските екстремисти за подкопаване единния фронт начело с президента и недопускане осъществяването на империалистическите планове срещу независимостта на Кипър; недопускане осъществяване на еносис или двоен еносис и превръщането на Кипър в база на НАТО и САЩ.

– По-нататъшното влошаване на отношенията между Гърция, Скандинавските страни и ГФР на базата на съществуващите противоречия между тях и военния режим в Гърция; за задълбочаване на тези противоречия и разстройване на югоизточното крило на НАТО.

Из архивите на ДС

– Влошаване на гръцко-албанските и гръцко-югославските отношения на базата на съществуващите между тях териториални и малцинствени спорни въпроси с оглед проваляне плановете на НАТО на Балканите и създаване условия за постепенното завръщане на Югославия и Албания в Социалистическия лагер.

– Недопускане проникване на китайското влияние в Гърция и проваляне на плановете и стремежите на Китай да провежда враждебна и подривна дейност против НРБ, СССР и другите социалистически страни от района на Балканите.

– По-нататъшно изостряне на отношенията между Социалистическия интернационал и хунтата с оглед указване влияние върху социалдемократическите правителства в Западна Европа за международната изолация на хунтата.

x
x x

– На базата на съществуващите противоречия между Гърция и страните от Общия пазар да се влошават техните икономически взаимоотношения.

– Осуетяване опитите на Гърция да провежда икономическо и политическо проникване в арабските страни и Африка.

– Спъване потока на чуждестранните туристи в Гърция в изгодна за нас насока.

– Използуване икономическите възможности на социалистическите страни за указване влияние върху икономическото и политическото развитие на Гърция с цел отслабване нейните връзки с НАТО и империалистическите държави.

– На базата на съществуващите стопански и други спогодби между НРБ и Гърция да се полагат усилия за разширяване на икономическите връзки между двете страни включително и получаване на достъп до свободната зона в Солун.

x
x x

Из архивите на ДС
582

– Подобряване и засилване на нашата пропагандна дейност по отношение на Гърция и по-специално за изселването в Източна Македония и Западна Тракия чрез средствата за масова информация (радиото и телевизията).

III.

За успешното изпълнение на горепосочените основни задачи и направления външните разузнавания на КГБ-СССР и МВР-НРБ ще проведат следните агентурно-оперативни и организационни мероприятия:

– Създаване на по-благоприятни условия на резидентурите на разузнаванията на СССР и НРБ и другите социалистически страни за отклоняване вниманието на гръцките специални служби от тяхната дейност в Гърция и Кипър.

– Да се изготвят планове от линейните отдели в ПГУ, за придобиване на агентура и ОВ, които биха могли да влияят в определени области на обществено-политическия живот в Гърция в изгодна за нас насока.

– Да се преразгледат възможностите на наличната агентура и ОВ в поделенията на МВР с оглед изпълнение на предвидените в настоящия план задачи.

– Да се обърне особено внимание за придобиване на перспективна агентура сред гръцката емиграция, студенти, специалисти и временно пребиваващи гръцки граждани в Западна Европа с възможности за проникване и решаване на специални задачи.

–Да се увеличи числения състав на ПГУ в резидентурите в Кипър, Рим, Франкфурт и се открие нова резидентура в Копенхаген с цел да се активизира работата по намиращите се гръцки колонии там.

– С цел изпълнение на посочените задачи в района на Северна Гърция да се направят постъпки пред външното министерство за откриване на наше представителство (търговско или консулство(в Солун.

Из архивите на ДС

583

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

– Да се изучи политическата обстановка и създадат условия за издигането на Лисаридис като заместник на Макариос в случай, че последният бъде ликвидиран или отстранен от власт. За това да се използуват възможностите и на външното разузнаване на ГДР. В тази връзка да бъде командирован за по-дълъг период от време ОР от отдел XIII на ПГУ-ДС в Кипър.

– Да се създадат и възстановят връзките с лидерите на гръцката политическа емиграция в Западна Европа (Плитас, Милонас, Елени Влаху, Сомеритис, Папандреу и др.) с цел тяхната обработка за създаване на единен антидиктаторски фронт на всички опозиционни сили.

– Отдел XIII при ПГУ да обсъди с ОВ организационните въпроси с оглед укрепване и разширяване влиянието на гръцка партия в Западна Европа и Гърция. Да му се окаже помощ за издаването на печатен орган на същата партия.

– Да се изпрати за помощник на ОВ на първо време о.р. на ПГУ-ДС.

– Да се подготвят условия за проваляне на мобилизационния план на гръцкото военно командуване по отношение гръцкия контигент в Западна Европа.

– Съвместно с външнополитическите и икономически ведомства да се проучат възможностите за по-ефективно използуване на политическите, икономическите, научнотехническите, културните и други връзки за укрепване позициите на социалистическите страни в Гърция.

– Да се използуват възможностите на научноизследователските институти за изучаване и прогнозиране на икономическите и социалнополитическите процеси в Гърция.

– Оперативните подразделения и информационните служби на двете разузнавания да засилят работата по придобиването, анализа, систематизирането и оценката на разузнавателната информация по проблемите произтичащи от главните задачи и направления за работа по Гърция по линия на активните мероприятия.

Из архивите на ДС

За изпълнение на горепосочените основни задачи и направления през следващите години ще бъдат проведени следните мероприятия:

КОНКРЕТНИ МЕРОПРИЯТИЯ ПО ОСНОВНИТЕ ЗАДАЧИ

ЗА ПЕРИОДА 1972-1973 г.

1. АМ "ЗЛОБА-СБ"

Ще бъде доведено до знанието на турското правителство и на Макариос подправен от нас документ на гръцкото военно командуване, който разкрива две неща: а/ оценката на гръцкото военно командуване, че територията на Турция не играе особена роля за отбраната на южното крило на НАТО и б/отстраняването на Макариос от власт, създаване на прозападно правителство на остров Кипър и неговото превръщане в натовска база.

2. АМ "УСОЙНИЦА"

Мероприятието ще се изрази в послание на Спиро Егню до гръцкия министър-председател Г.Пападопулос, с което ще покажем пред световната общественост, че американското правителство напълно одобрява външната и особено вътрешната политика на гръцкото правителство по отношение на десницата, краля и левицата, а също така осъждане на някои страни-членки на НАТО, като Дания и Норвегия за повдигнатия от тях гръцки въпрос в сесията на НАТО. Помощ от съветските другари: предоставяне бланка на Държавния департамент, подпис на Егню и осигуряване превод на писмото.

3. АМ "ЕСЕСОВЦИ"

Изготвяне на разобличителни документи (лично досие на сегашния министър-председател на Гърция Г.Пападопулос) показващи, че по време на немската окупация в Гърция той (може и двамата трима от неговия антураж) е бил агент на Гестапо и по негова вина са загинали десетки гръцки патриоти. За изготвяне на мероприятието е необходима помощта на немските другари.

Из архивите на ДС

585

4. АМ "РАЗРУХА"

Мероприятието ще се изрази в изготвянето на "инструкция" на КИП до военните аташета в западните страни, с която се "варежда" всички подлежащи на мобилизация гръцки работници и студенти в антихунтовска дейност да бъдат зачиклени в "черните" списъци с оглед след като се завърнат в Гърция да бъдат резпресирани.

5. ОПЕРАЦИЯ "ПРОБИВ" (втори етап)

Ще се подхвърли на гръцките власти документ-информация на западногерманския посланик в Атина до бонското външно министерство, в която се разкрива наличието на офицери в гръцката армия готвеща преврат за сваляне правителството на Пападопулос. (Мероприятието се подготвя съвместно с немските другари).

6. ОПЕРАЦИЯ "ПРОБИВ" (трети етап)

Мероприятието ще се изрази в изготвяне на документ показващ връзките на ген.Ангелис с привържениците на Щраус. Цел - засилване противоречията между Ангелис и Пападопулос.

7. ОПЕРАЦИЯ "СВОБОДА-5"

Мероприятието ще се изрази в разпространението на документ от името на "Свободни гърци" във връзка с подетата кампания от 12 о.з.генерали репресирани от хунтата през 1968 г. като членове на организацията. Позовавайки се на декларацията подписана от тях за даване амнистия на пол.затворници ще се излезе с прокламация за образуване на общ фронт срещу хунтата.

8. АМ "СВОБОДА-6"

Мероприятието ще се изрази в разпространение от името на организацията "Свободни гърци" на декларация подканваща въоръжените сили на бунт срещу хунтата.

9. АМ "СВОБОДА-7"

От името на фиктивната организация "Свободни гърци" ще бъде изпратено до председателя на Социалистическия интернационал Питерман послание с молба социалистическите партии в Западна Европа да засилят натиска върху гръцкото правителство за демократизиране на режима и провеждане на свободни парламентарни избори в Гърция.

Из архивите на ДС
586
КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

10. АМ "СВОБОДА-8"

Със съветските другари да се обсъди въпросът за разпространение 5-10 хиляди позива от името на "Свободни гърци" в Атина чрез подходящо устройство (балон или друг способ). Това би могло да стане в навечерието на годишнината от преврата в Гърция. Позивите биха могли да съдържат програмна декларация на организацията.

11. АМ "ЗЛОБА-72" - [illegible]

Мероприятието ще се изрази в секретен документ на ГДЕА (Главна дирекция на държавна сигурност), с който се нарежда до полицейските управления в Ксанти, Гюмюрджина и остров Родос да започнат незабавна разработка на активните от местното турско население с оглед тяхното репресиране в случай на усложнение на отношенията между Гърция и Турция.

12. АМ "ЗЕЛЕНА УЛИЦА"

Да се обмисли с ОВ подготовката и свикването учредителна конференция на гръцка земеделска партия сред гръцката емиграция в Западна Европа и издаването на печатен орган с оглед укрепването й. Обмисляне на подходящи форми и канали за легендирането на средствата за дейността на партията. Подготовка и привеждане в Западна Европа на сътрудник на . Посредством формирането на партията ще се създадат условия за изграждането на единен антидиктаторски фронт, съвместно с компартията. За създаването на такава партия ОВ има санкцията на ГКП.

13. АМ "ОМИР"

Мероприятието ще се изрази в отпечатването и разпространението сред гръцката емиграция на книга с антихунтовско и антирелигиозно съдържание, написана от агент "Атон" с цел разобличаване истинския облик на хунтата и нейния девиз "Гърция на гръцките християни.

Из архивите на ДС
587

14. ДМ "ГРЪМООТВОД"

Да се отвлече вниманието на гръцкото КРО от разузнавателните органи на СССР и отчасти на НРБ, като се проведат следните комплексни мероприятия:

- от наша страна да се покаже, че разузнавателната ни дейност по отношение на Гърция е изнесена извън пределите й - Западна Германия, Италия и др.;

- резидентурата в Гърция да преустрои работата така, че да се създаде убеждение в гръцкото КРО, че ние не работим активно против тях поради липса на достатъчна възможност.

15. ДМ "ОСМАНДИЯ"

Да се покаже на гръцкото КРО, че турските разузнавателни органи работят активно на територията на Западна Тракия (Гърция) за осъществяване заветната мечта на Турция за присъединяване на Западна Тракия към нея. Мероприятието ще се реализира чрез писма с тайнопис до турци живущи в Западна Тракия обекти на разработка от страна на гръцкото КРО.

С цел координиране дейността на разузнаванията на КГБ при МС-СССР и МВР-НРБ в областта на активните мероприятия по линия на Гърция да продължи взаимния обмен на опит и информация по планираните и провеждани акции по Гърция, а така също консултациите по тези въпроси на равнище на съответни подразделения.

Този перспективен план за съвместни активни мероприятия по Гърция влиза в сила след утвърждаването му от министъра на вътрешните работи на НРБ и Председателя на КГБ-СССР.

18.I - 1972 г.

Отп.в 2 екз.
Изпълнител:
VIII-1-17242
/НХ

166

Строго секретно
Екз.№ 2

МВР — ГЛ. УПРАВЛЕНИЕ ДС
Вх. № 4948 24 II 1975 г.
Кш

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ПРИЛОЖЕНИЕ № 8

за съвместната дейност на органите за външно разузнаване на КГБ при МС на СССР и МВР на НРБ по линия на активните мероприятия за периода 1972-1975 г.

Сложната, противоречива и напрегната международна обстановка в някои райони на света и особено на Балканите и Близкия изток и Западна Европа изискват от двете разузнавания да предприемат всички необходими мерки за провеждане на комплексни активни мероприятия, насочени към подпомагане външно политическата и икономическа дейност на СССР, НРБ и другите социалистически страни, за укрепване и разширяване позициите на Социалистическия лагер в света.

I.

На основание на общия перспективен план на двете разузнавания, главните, дългосрочни задачи, за изпълнението на които отделите за активни мероприятия ще планират и провеждат съвместни и самостоятелни мероприятия през периода 1972-1975 г., да се считат следните:

НА БАЛКАНИТЕ

ТУРЦИЯ

За съвместната работа по Турция е разработен и утвърден от ръководителите на двете разузнавания отделен план, който ще се счита като неразделна част от настоящия план.

Из архивите на ДС
589

ГЪРЦИЯ И КИПЪР

- Демократизиране на политическия живот в Гърция, създаване на благоприятни условия за дейност на прогресивните и патриотични сили; оказване помощ на тези сили за изграждане на единен антидиктаторски фронт.

- Отслабване връзките на Гърция с НАТО, превръщането ѝ в непълноценен член на тази организация и създаване на предпоставки за по-нататъшно разширяване и укрепване на политическите, икономическите, културни и други връзки на социалистическите страни с Гърция.

- Оказване помощ на Макариос и на политическите сили в Кипър, борещи се за запазване независимостта на кипърската държава и недопускане решаването на кипърския проблем в интерес на НАТО.

- Отслабване на китайското влияние и недопускане изграждането на антисъветска и антибългарска групировка на Балканите, в която да участвува и Гърция, целяща изолиране на България или противопоставяне една социалистическа страна на друга.

НА БЛИЗКИЯ ИЗТОК

- Оказване помощ на прогресивните национално-освободителни и антиимпериалистически сили и режими в арабския свят, разширяване и укрепване на политическото и икономическото влияние на СССР, НРБ и на останалите социалистически страни.

- Дискредитиране политиката на САЩ и на другите западноевропейски капиталистически държави, стесняване и отслабване на военно-стратегическите, политическите и икономически позиции на империализма в Близкия изток.

- Дискредитиране действията на китайците, които се стремят да насочат национално-освободителното движение в арабските страни по пътя на антисъветизма.

Из архивите на ДС
590

- Оказване подкрепа на палестинското съпротивително движение в борбата му срещу Израел и международния ционизъм, за създаване на единна Палестинска държава.

В ЗАПАДНА ЕВРОПА

- Оказване помощ за осъществяване предложенията на социалистическите страни за свикване на Общоевропейска конференция за сигурност и сътрудничество, вземане на изгодни за нашите страни решения от същата и провеждане на мероприятия, обезпечаващи тяхното изпълнение, с оглед запазването на мира в Европа и по-специално на Балканите.

- Обезпечаване изпълнението на основните задачи, стоящи пред разузнаването в района на Балканите и Близкия изток от територията на главните империалистически страни-членки на НАТО.

-Дискредитиране на най-важните идеологически центрове на противника, които се занимават с разработката и участвуват в провеждането на стратегията и тактиката на империализма по отношение на СССР, НР България и останалите социалистически страни.

II.

За изпълнение на тези главни задачи съответните отдели на двете разузнавания ще провеждат мероприятия по следните конкретни направления:

ГЪРЦИЯ И КИПЪР

- Засилване противоречията между Гърция и Турция, като се използува Кипърския проблем и съществуващите спорни въпроси по малцинствата в двете страни, Додеканезите и проблемът за гръцката Патриаршия в Истанбул; изостряне противоречията между Гърция и Италия, като се използуват исторически сложилите се икономически и политически взаимоотношения между двете страни.

Из архивите на ДС
591

– Използуване определени признаци на неподчинение на гръцкото правителство към САЩ и поощряване тенденциите за водене на национална външна политика на Балканите, засилване на антиимпериалистическите и антинатовските настроения сред гръцкия народ и част от буржоазната опозиция на базата на вмешателството на САЩ и НАТО във вътрешнополитическия живот на Гърция и поддържане на военния режим.

– Използуване икономическите възможности на социалистическите страни за указване влияние върху икономическото и политическото развитие на Гърция с цел отслабване нейните връзки с НАТО и империалистическите държави.

– Дискредитиране военната хунта и гръцкото правителство, както и отделни ръководители пред световната общественост и пред гръцкия народ, създаване противоречие вътре в хунтата, като се противопоставя умереното крило на Пападопулос срещу екстремистите, Пападопулос срещу главнокомандуващия въоръжените сили генерал Ангелис и др.

– Създаване условия за изграждане на единен антидиктаторски фронт, недопускане постигането на компромис между хунтата и десните политически опозиционни сили на ЕРЕ и Центъра, насочен срещу левицата, по-нататъшно изостряне на отношенията между хунтата и кралския институт.

– Осуетяване опитите на Гърция да провежда икономическо и политическо проникване в арабските и африканските страни.

– Недопускане проникване на китайското влияние в Гърция и провалянe на плановете и стремежите на Китай да провежда от гръцка територия враждебна и подривна дейност срещу НРБ, СССР и другите социалистически страни.

– Подпомагане усилията на Макариос за укрепване независимостта на Кипърската република, провалянe стремежите на кипърските екстремисти за подкопаване на единния фронт начело с президента и недопускане решаването на кипърския въпрос в интерес на НАТО.

Из архивите на ДС

592

170

БЛИЗКИЯ ИЗТОК

- Оказване помощ и съдействие на прогресивните, демократични и патриотични сили в арабските страни за изграждане на единен антиимпериалистически фронт; разширяване и укрепване политическото и икономическото влияние на СССР, НРБ и останалите социалистически страни в този район на света.

- Дискредитиране и разстройване дейността на дипломатическите мисии, пропагандните, културни центрове и специални служби, учреждения и институти на САЩ и техните съюзници от НАТО в Близкия изток, инспириране на антиамерикански и антиимпериалистически настроения, изказвания и пр. сред арабската общественост.

- Дискредитиране дейността на реакционните, политическите и религиозни организации и дейци, които под знамето на антикомунизма и антисъветизма водят борба за изолиране на арабското освободително движение от Социалистическия лагер и указват помощ за укрепване позициите и влиянието на империализма в арабския свят.

- Изостряне на съществуващите и създаване на нови противоречия между империалистическите държави, за ограничаване на тяхното влияние и стесняване на икономическите им и политически позиции.

- Провеждане мероприятия за укрепване и разширяване на позициите на онези политически лидери и държавни дейци и групировки, които стоят на близки до нашите позиции.

- Противодействие на стремежите на китайските ръководители да използуват арабските страни и палестинското движение в подривната си дейност срещу СССР, НРБ и другите социалистически страни.

- Оказване помощ за разрешаване на Палестинския проблем в интерес на Социалистическия лагер и арабското национално-освободително движение.

Из архивите на ДС

ЗАПАДНА ЕВРОПА

- Оказване помощ на политическите и масовите организации, групи и на отделни обществени в западноевропейските страни, които подкрепят инициативата на социалистическите страни за свикването на конференцията за европейска сигурност и сътрудничество и обезпечаването на мира в Европа и на Балканите.

- Компрометиране на някои реакционни и неофашистки организации в ГФР, Франция, Италия и Австрия, които провеждат мероприятия за провалване инициативата и практическата дейност на социалистическите страни за свикване на конференцията за европейска сигурност.

- Разкриване и дискредитиране на връзките на определени десни кръгове в Западна Европа с най-реакционните групировки в Турция и Гърция.

- Използуване противоречията между черните и бели войници за провеждане разложителни мероприятия сред американската армия, като се действува под флага на съществуващи вече организации или се създават нови такива, засилване настроенията срещу американските военнослужещи в Европа.

- Създаване на противоречия между Гърция и Турция от една страна и Общия европейски пазар, от друга, с оглед забавяне приемането им за пълноправни членове на организацията, провалване инициативите на гръцкото и турско правителства в някои международни организации и форуми, насочени към укрепване на техните режими, инспириране на антигръцки и антитурски настроения и действия.

- Внасяне на смущения в живота на гръцките и турски работници в Западна Европа с оглед намаляване на постъпленията от твърда валута в турските и гръцки банки, създаване недоверие в западните банкови и финансови среди, които се явяват кредитори на Гърция и Турция относно кредитоспособността на двете страни.

Из архивите на ДС

182

- Оказване помощ на гръцката емиграция в Европа за дискредитиране на военната хунта пред европейската и световна общественост, подкрепяне дейността на отделни организации и дейци за насочването им към обединяване усилията на емиграцията и превръщането й в по-сериозна сила, която да влияе за развитие на някои процеси и изменения на обстановката в Гърция в полза на прогресивните и демократични сили.

- Изостряне отношенията между Социалистическия интернационал и гръцката военна хунта, с оглед оказване влияние върху социалдемократическите партии и правителства в Западна Европа за предприемане на по-решителни действия, водещи до международна изолация на режима в Гърция.

- Компрометиране дейността на по-главните центрове, институти и организации, провеждащи идеологическа диверсия срещу СССР, НР България и другите социалистически страни от територията на Англия, Франция, ГФР и Австрия.

- Дискредитиране емигрантските организации, създаване на недоверие и противоречия между различните групировки и техните лидери, с цел пълното им разлагане и обезвреждане.

III.

За успешното изпълнение на горепосочените основни задачи, външните разузнавания на КГБ-СССР и МВР-НРБ ще проведат следните агентурно-оперативни и организационни мероприятия:

- Да се вземат специални мерки с оглед решаване задачата за придобиване на агентура и оперативни връзки с възможности да оказват влияние в определени области на обществено политическия живот на Гърция, Кипър, Близкия изток и някои западноевропейски страни в изгодна за нас насока, а така също за увеличаването на каналите за довеждане до съответните правителствени кръгове изгодна за нас информация. Да се преразгледат възможностите на наличната агентура и оперативни връзки с оглед изпълнение на предвидените в настоящия план мероприятия.

Из архивите на ДС

595

– Да се обърне особено внимание от страна на резидентурите в Западна Европа на придобиването на перспективна агентура и оперативни връзки сред гръцката емиграция, студенти, специалисти и временно пребиваващи гръцки граждани в европейските страни гръцки граждани с възможности за решаване задачите по настоящия план.

– Да се изучи въпросът за увеличаване числения състав на резидентурите на КГБ и МВР в Гърция и Кипър за възможно създаване на помощни резидентури в др.градове на Гърция, а така също за изпращане на оперативни работници в трети страни, където има по-компактни гръцки колонии. (Рим, Франкфурт, Париж и др.)

– С цел по-ефективното осъществяване на запланираните активни мероприятия по Гърция и Кипър да се практикува командироването в Атина и Никозия представители на отдел VIII-ПГУ-МВР-НРБ за по-продължително време.

– Оперативните подразделения и информационните служби на двете разузнавания да засилят работата по придобиването, анализа, систематизирането и обобщението на разузнавателната информация по проблемите и събитията произтичащи от главните задачи и насоки за работата на разузнаванията по линия на Гърция и Кипър в областта на активните мероприятия.

– Да се използуват възможностите на научноизследователските институти (Институт по Балканистика, Институт за външна политика и др.) за изучаване и прогнозиране на политическите, икономическите и социалните процеси в развитието на страните от Близкия изток, Гърция и Кипър с оглед планирането на по-целенасочени перспективни мероприятия.

– Съвместно с външно-политическите и икономическите ведомства допълнително да се проучат възмогностите за по-ефективното използуване на политическите, икономическите, научно-техническите, културните и други връзки за укрепване позициите на социалистическите страни в Гърция и Кипър.

Из архивите на ДС

596

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

184

– Да се изучи въпросът за възможностите, пътищата и средствата за подобряване и засилване пропагандната дейност по отношение на Гърция и по-специално на населението от Западна Тракия и Източна Македония, чрез средствата на масовата информация (радио и телевизия) от територията на НРБ и се внесе съответно предложение.

– Да се изучат възможностите и набележат мероприятия за увеличаване на числения състав на резидентурите в някои арабски страни или преразпределение на наличните сили с оглед изпълнение на набелязаните задачи.

– Да се командирова ОР на отдел VIII при ПГУ-ДС, с цел изучаване на възможностите за активизиране на работата по линия на АМ в АРЕ, Сирия и Ливан и осъществяване на планираните акции.

IV.

АКТИВНИ МЕРОПРИЯТИЯ ЗА ПЕРИОДА 1972-1975 Г.

ГЪРЦИЯ И КИПЪР

– В рамките на операция "Наследника" да се провеждат АМ с цел да се създаде подходяща обстановка за издигането на Лисаридис като заместник на Макариос в случай, че последният бъде ликвидиран или отстранен от власт. Във връзка с подготовката на операцията ще бъде командирован за по-дълъг период от време ОР от отдел VIII на ПГУ-ДС в Кипър.

– Чрез отделни АМ от операция "Свобода" да се създадат нови връзки и възстановят старите с лидерите на гръцката политическа емиграция в Западна Европа (Плитас, Мелонас, Сомеритис и др.) Да се проведат мероприятия за създаването чрез тях на единен антидиктаторски фронт. Със същата цел при ОВ да бъде изпратен добре подготвен агент, със задача след време да бъде в състояние да оглави ръководената от

партия. Да се изучи обстановката и проучат възможностите (финансови и юридически) за създаването на печатен орган на тази партия.

Из архивите на ДС

597

– В рамките на същата операция ще се провеждат АМ, които ще имат за цел да предизвикат остри антихунтовски настроения и на тази основа да се създадат предпоставки за обединяването на всички антихунтовски сили вътре и вън от страната. За целта ще се използува флага на създадената от българското разузнаване фиктивна организация "Свободни гърци". От нейно име ще бъдат разпространявани позиви, обръщения, възвания и др. както в Гърция, така и извън нея.

– Ще бъде подготвена и започне провеждането на постоянно действуваща операция "Разруха". Чрез отделни АМ от нея ще се цели да се подготвят условия за проваляне на мобилизационния план на гръцкото военно командуване по отношение на гръцкия контингент в Западна Европа. Ще се обърне главно внимание на гръцките студенти и работници в Западна Европа, като вред тях се създадат настроения за неподчинение към изискванията на гръцките въоръжени сили.

– Чрез отделни АМ от операция "Злоба" ще се засилват противоречията между Гърция и Турция като се използуват техните разногласия в Кипър, Западна Тракия и Додеканезите; ще се засилват съмненията съществуващи в турските военни среди, че НАТО смята Гърция за по-важен член на пакта от гледна точка на стратегическото й разположение; ще се засилват съмненията в гръцкото КРО, че Турция води разузнавателна дейност на територията на Западна Тракия; ще се поддържа създаденото убеждение в прогресивните и близки на Макариос политически среди в Кипър, че пунтата в Атина готви "еносис" или е готова на съглашение за двоен "еносис" с Турция.

– Чрез АМ от операция "Пробив" ще се създава недоверие и подозрителност между ръководителите на хунтата, ще се показва, че Ангелис има поддръжката на военните от ГФР и САЩ в борбата си срещу Пападопулос. Ще се провеждат и АМ за компрометиране на отделни лидери на хунтата, като били или продължават да бъдат в услуга на разузнаванията на ГФР и САЩ.

Из архивите на ДС

– В рамките на операция "Скорпион" ще се провеждат АМ за отвличане вниманието на гръцките КРО от разузнавателните органи на СССР и НРБ.

БЛИЗКИЯ ИЗТОК

– Подготовка и провеждане на комплекс от мероприятия за оказване влияние на президента Ануар Садат за още по-голямо обвързване със страните от Социалистическия лагер и пълното му откъсване от влиянието на западните страни.

За целта, службите по АМ на външните разузнавания на двете страни да подготвят и съвместно проведат мероприятия, целящи компрометирането на десните и прозападни елементи в правителството на АРЕ като генерал Садек, Саид Мареи, Хегази и др.

– Ще се активизира работата по АМ от операция "Мародери" за компрометиране дейността на американските разузнавателни служби в арабските страни.

Основна насока в работата ни по операция "Мародери" ще бъде компрометация на дейността на разузнавателните служби на САЩ работещи под прикритието на "Американския университет в Бейрут" и дипломатическата мисия в Кайро.

Ще бъде изготвен документ-указания на ЦРУ до резидентурата му в Бейрут, за активизиране на работата на "Специалната служба" сред студентите и предимно тези от палестински произход.

– Да се използуват възможностите на аг."Професора" за оказване политическо влияние сред арабските страни.

На същия да се разработят съвместни задачи за написване и издаване на книга за популяризиране на прогресивните тенденции на насъризма, като му се окаже и съответна материална помощ.

– Да се обсъдят възможностите на ОВ "Саладин" за прокарване на нашите концепции по въпроса за създаването на Палестинска държава сред палестинското съпротивително движение.

Из архивите на ДС
599

КРДОПБГДОРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

177

За обезпечаване изпълнението на това мероприятие ОВ да се покани на гости в нашата страна или СССР, където ще се извърши конкретната договорка.

- Да се проведат мероприятия за компрометиране политиката на ГФР по отношение на Алжир.

За целта да се използуват връзките на Бутефлика с ГФР. Мероприятията в тази насока да се подготвят съвместно с другарите от ГДР.

- Да се проведат АМ за компрометиране дейността на Китай сред арабските страни и палестинското движение.

Да се изготви документ, уличаващ китайските ръководители в тясно сътрудничество със САЩ, за борба срещу влиянието на СССР и останалите социалистически страни в Близкия изток.

- Да се извършат съответни проучвания за отражението на инициативата на ливанските комунисти за изграждане на единен антиимпериалистически фронт и се проведат мероприятия за реализирането на тази инициатива.

- Да се проведе АМ за компрометация дейността на организацията "Мюсюлмански братя", уличаваща същата в тясно сътрудничество със САЩ и международния ционизъм, за борба срещу прогресивните арабски режими и национал-освободителното движение в арабския свят.

ЗАПАДНА ЕВРОПА

А. По отношение на ГЪРЦИЯ

- С поредица от АМ и др.средства да се оказва помощ на антихунтовските сили на територията на Франция, ГФР, Англия и Италия и за изграждането на единен антидиктаторски фронт, да се активизират съществуващите и се установят нови оперативни връзки с дейци от гръцката политическа емиграция в Западна Европа. Особено внимание да се обърне на работата с ОВ за възстановяването на партия с организационно ръководство и печатен орган.

Из архивите на ДС
600

Провеждане на АМ от територията на Италия за компрометиране на гръцкия кралски институт.

– Ще се провеждат отделни активни мероприятия от постоянно действуващата операция "Вардар", с цел да се способствува за задълбочаването на съществуващите и създаване на допълнителни трудности в отношенията на Гърция със западноевропейските страни и главно със западноевропейската социалдемокрация и ГФР; провеждане на активни мероприятия срещу Гърция в страните на Западна Европа и в международните организации и институти – по линия на ЮНЕСКО, МОТ, Политическия съвет на НАТО и др., с цел компрометиране режима на военната хунта в Гърция; провеждане на АМ за влошаване отношенията на Гърция с Общия европейски пазар; Провеждане на АМ за влошаване отношенията на Гърция със западноевропейските страни-кредитори на Гърция и по-специално от територията на ГФР и Англия.

– За изостряне отношенията вътре в хунтата, за противопоставянето на Ангелис на Г.Пападопулос и влошаване отношенията между Гърция и ГФР, да се покаже връзката на противниците на Г.Пападопулос с разузнавателните органи на ГФР и САЩ, ще продължи провеждането на отделни АМ в рамките на операция "Пробив".

Б. <u>По отношение на ТУРЦИЯ</u>

– С цел влошаване отношенията на Турция с Общия европейски пазар и с отделни западноевропейски страни, да продължи провеждането на отделни АМ от постоянно действуващата операция "Тракия"; с цел изостряне по-специално отношенията на Турция с ГФР, да се подбуждат турските работници да не правят парични преводи до турските банки.

– Да се осъществят мероприятия за разобличаване на връзките и финансовата зависимост на реакционните кръгове на Турция и отделни техни представители с десните реакционни сили в ГФР.

Из архивите на ДС

601

– На територията на Германската федерална република, където се намират на работа повече от 500 000 турски работници, да бъдат изведени агенти и сътрудници на външното разузнаване с цел създаването в ГФР на първите групи от социалдемократически тип с перспектива по-късно да се образува и партия от социалдемократически тип в самата Турция.

В. По отношение на арабските страни и ИЗРАЕЛ

– От територията на Западна Европа ще се работи главно по компрометирането на отделни арабски дейци в Египет, Алжир, Сирия, Либия и др., с цел разкриването им като агенти или имащи връзки с разузнавателните служби на западноевропейските държави.

– Да се провеждат целенасочени активни мероприятия за дискредитиране и париране дейността на ционистките организации и центрове в Западна Европа, насочени към подриване авторитета и влиянието на СССР, НРБ и другите социалистически страни и подкрепа на реваншистките планове и действия на израелските управляващи среди, за разобличаване връзките и съвместните акции на тези центрове с разузнавателните органи на САЩ и другите империалистически страни.

Г. Самостоятелни активни мероприятия в страните на Западна Европа

– Ще бъдат проведени отделни мероприятия в рамките на операция "ФОРТУНА", с цел оказване помощ на правителствата на социалистическите страни за свикването на конференция за европейска сигурност и сътрудничество, за вземането на нея на положителни за Социалистическия лагер решения и за обезпечаване на приложението им от западноевропейските държави, с оглед запазването на мира в Европа и по-специално на Балканите.

За същата цел ще се проведат и отделни активни мероприятия за компрометирането на десни дейци и сили, главно в ГФР и Англия, които активно създават пречки за свикването на европейската конференция за сигурност и сътрудничество.

180

- Съвместно с външното разузнаване на ГДР ще бъдат проведени активни мероприятия - "Зевс" и др. за компрометирането на реакционните неофашистки организации в ГФР, провеждащи пропаганда и активни действия против социалистическите държави по линия на спорта, културата и др.

- Ще се провеждат активни мероприятия за разлагането на емиграциите от социалистическите страни, обединени в тъй нар.Антиболшевишки блок на народите и за тяхното компрометиране, като покажем, че те се намират в пряка връзка и се ръководят от ЦРУ.

- Съвместно с външното разузнаване на ГДР ще бъдат проведени активни мероприятия за внасяне на смущения в центровете за подготовка и идеологическа диверсия срещу нашите страни, а именно: СЮДЕСТ ЕУРОПА-Мюнхен, СЮДЕСТ ИНСТИТУТ-Мюнхен и др.

V.

С цел координиране дейността на двете разузнавания в областта на активните мероприятия, да продължи взаимния обмен на опит и информация по планираните и провеждани акции по изброените в настоящия план направления, а така също консултациите по конкретни въпроси и мероприятия, на равнище на съответните подразделения.

НАЧАЛНИК НА ПГУ-МВР-НРБ
Ген.-лейтенант_____
(Д.Кьосев)

НАЧАЛНИК НА ПГУ-КГБ-МС-СССР
Ген.-лейтенант_____
(Ф.Мортин)

Отп.в 3 екз.
Изпълнител: VIII-6-17018
отдел VIII-ПГУ-ДС
/НХ

Екз.№ 1 - КД-секретариат
Екз.№ 2 - КД № 5467 Т.I.
Екз.№ 3 - Улицоуреи с протокол №. [illegible]

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

МВР — I ГЛ. УПРАВЛЕНИЕ ДС
Вх. № 7856 29 III 1972 г.
отдел 8

Препис извлечение!
Строго секретно!
Екз.№ — 181

"УТВЪРЖДАВАМ"
МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЦАНЕВ

" " март 1972 година

"УТВЪРЖДАВАМ"
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИТЕТА ЗА ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ ПРИ МИН.СЪВЕТ НА СССР

АНДРОПОВ

" " март 1972 година

ПЕРСПЕКТИВЕН ПЛАН

за взаимодействие между органите на външното разузнаване на Комитета за държавна сигурност при Министерски съвет на СССР и Министерството на вътрешните работи на НРБ през 1972-1975 г.г.

Интересите на успешното изпълнение на задачите, произтичащи от решенията на XXIV конгрес на КПСС и X конгрес на БКП, и необходимостта от повишаване ефективността на борбата срещу засилилата се подривна дейност на империалистическия лагер и китайската управляваща клика изискват по-нататъшно засилване на координацията и провеждане на съвместни действия на външно-политическите разузнавания на КГБ при МС на СССР и МВР на НРБ.

I.

За тази цел външнополитическите разузнавания на двете страни ще насочат своите усилия през 1972-1975 г.г. към решение на следните главни задачи.

1. Разкриване на враждебните планове и намерения на противника срещу СССР, НРБ и другите социалистически страни, проникване с тази цел в политическите, военни, правителствени и икономически учреждения на САЩ, Англия, ГФР,Франция, Турция, Гърция, а също така в НАТО, създаване на трайни агентурни позиции в тях.

2. Разкриване враждебните планове на китайската управляваща клика и албанските разколници срещу единството на страните от социалистическата общност, в международното комунистическо и

Из архивите на ДС

604

182

работническо движение, за създаване на антисъветски блок на Балканския полуостров.

3. Придобиване на информация за плановете и замислите на САЩ и НАТО на Балканския полуостров, за намеренията на империалистическите държави по отношение на Югославия, Румъния и Албания

4. Разкриване военно-политическите и други подривни планове на САЩ, Израел, международните ционистки организации и управляващата китайска клика по отношение страните от Арабския изток, развиващите се страни и национално-освободителните движения

. . . . . .

6. Разкриване плановете за подривна дейност на специалните служби на противника, за провокационни акции спрямо представителствата, делегации и отделни граждани на СССР, НРБ и другите социалистически държави.

7. Провеждане на комплексни активни акции в съгласувани направления.

II.

С цел практическо решение на изброените главни дългосрочни задачи външнополитическите разузнавания на КГБ и МВР ще осъществят следните мероприятия.

По политическото разузнаване

Двете разузнавания ще си сътрудничат в работата по определяне признаците на назряване на военна ситуация (глобална и локална), в разкриването и информационно осветляване на тези признаци и други кризисни ситуации, засягащи интересите на сигурността на социалистическите страни, системно ще си разменят информация по тези въпроси.

Двете разузнавания ще вземат допълнителни мерки за получаване на достоверна разузнавателна секретна информация и за подобряване размяната на информация с оглед взаимните интереси. Специално внимание ще бъде отделено за придобиване на информация, включително документална, по главния противник, империалистическите агресивни блокове, за подривната дейност на управляващата китайска клика и империалистическите държави на Балканите.

Те ще вземат мерки за активизиране на своята дейност в Центъра и резидентурите с цел разширяване на агентурния апарат,

Из архивите на ДС
605

способен да придобива секретна разузнавателна информация и да изпълнява комплексни активни мероприятия и други целенасочени задачи

С цел засилване на своята дейност двете разузнавания щателно ще проанализират възможностите на наличната агентура, оперативните връзки и контакти на резидентурите и ще разработят мерки за по-ефективното им използуване в общ интерес.

Ще си разменят тематични планове на информационно-аналитичната работа и ще се обръщат с взаимни конкретни молби за придобиване на информация в съответствие с практическите нужди.

Двете разузнавания ще насочат основните си усилия към агентурно проникване в следните обекти на противника:

- щабовете на южното и юго-източното крило на НАТО;
- държавните учреждения на страните-членки на НАТО, занимаващи се с въпросите на НАТО;
- канцеларииите на президента и министър-председателя във всяка страна-членка на НАТО;
- министерствата на външните работи и дипломатическите представителства зад граница;
- генералните щабове;
- националните разузнавателни и контраразузнавателни органи
- ръководните центрове на управляващите и други основни буржоазни партии;
- центровете за идеологическа диверсия против социалистическите страни ("Свободна Европа", "Свобода", АБН, САКЛ, ционистките организации и др.);
- младежките организации и профсъюзни центрове;

. . . . . .

Ще вземат необходимите мерки за подобряване размяната на придобивана информация за вътрешнополитическата и оперативна обстановка в Китай, военните приготовления на маоистите, подривните акции на китайските специални служби, техните намерения и практически действия по отношение на социалистическите страни.

. . . . . .

Отчитайки разколническата и подривна дейност на албанското ръководство и ролята на Албания като опорен пункт на Китай в Европа и по-специално на Балканите, двете разузнавания ще засилят координирането на действията по тази страна с цел да съдействуват за нормализиране на отношенията на Албания със страните от социалистическата общност и освобождаването й от влиянието на КНР.

Из архивите на ДС
606

. . . . . .

Ще си оказват взаимна помощ в придобиването на агентура в ръководните кръгове на албанската емиграция с цел използуването й както за получаване на информация за Албания, така и за провеждане на комплексни активни мероприятия.

Като отчитат създаващата се обстановка в страните на Близкия и Средния изток, увеличаването на негативните тенденции в политиката на редица арабски страни, наличието на разногласия между тях, двете разузнавания ще вземат необходимите мерки за разширяване и укрепване на съществуващите възможности с цел придобиване на секретна информация за военно-политически и икономически планове на САЩ, Израел и международните ционистки организации, за замислите на маоистите в този район на света, с цел оказване влияние върху политическите и държавни дейци на арабските страни и укрепване позициите на социалистическите страни.

. . . . . .

III.

По активните мероприятия

Двете разузнавания ще взаимодействуват помежду си и ще си оказват помощ при подготовката и провеждането на комплексни активни мероприятия, имащи за цел:

- дискредитиране на агресивната политика на САЩ в различни райони на света, задълбочаване на противоречията между САЩ и техните съюзници от агресивните блокове, отслабване на военно-политическите и икономически позиции на САЩ на Балканите;

- укрепване позициите на социалистическите страни в Европа, Близкия и Средния изток, съдействие за ратифициране на договорите на СССР и ПНР с ГФР, провеждане от правителството на ГФР на по-реалистична политика по отношение на СССР и европейските социалистически страни;

- подриване позициите на САЩ в Западна Европа, засилване на антиамериканските настроения и антинатовски тенденции в западно-европейските страни, особено на северния и южния фланг на НАТО, имайки предвид отслабване връзките на Италия,

Из архивите на ДС
607

185

Гърция,Турция, Дания, Норвегия и Исландия, като най-слаби звена на НАТО, със САЩ и Североатлантическия съюз;

- съдействие за развитието на изгодни за социалистическите страни тенденции във външнополитическия курс на Франция; укрепване и задълбочаване на постигнатите между социалистическите страни и Франция отношения; противодействие на усилията на САЩ и на вътрешната реакция, насочени към изменение независимия външно-политически курс на Франция, засилване на френско-американските разногласия;

- задълбочаване на противоречията между ГФР и САЩ, като се използуват тенденциите в ГФР за засилване самостоятелността на нейната външна политика; съдействие за отслабване връзките между ГФР и САЩ и провеждане от Западна Германия курс към укрепване на политическите и икономически отношения със социалистическите страни; компроментиране и разобличаване на реваншистките и неонацистки среди в ГФР, поддържане на силите, които се обявяват за намаляване на напрежението и трайна система на сигурност в Европа;

- съдействие на процеса за международно признание на ГДР;

- активизиране на движението за създаване на трайна система за колективна сигурност в Европа; съдействие за свикване на общоевропейско съвещание; развитие на широко обществено движение в Европа в полза на това съвещание. Разобличаване опитите на САЩ и Англия да отложат за неопределен срок провеждането на общоевропейско съвещание;

- разобличаване десните сили в Англия, Италия,Франция и ГФР, занимаващи се с активна враждебна дейност срещу социалистическите страни в Европа;

- отслабване връзките на Ирландия и Малта с Англия, подтикване на същите към провеждане на независим политически курс и развитие на политически, икономически и културни връзки със социалистическите страни в Европа;

- засилване противоречията между Турция и Гърция, между Турция и Иран, способствуващи за отслабване агресивните блокове НАТО и СЕНТО. Да се използуват за тази цел кипърския проблем, проблемите за националните малцинства(арменци,кюрди) и Додеканезките острови;

Из архивите на ДС
608

- разобличаване и проваляне враждебните замисли на маоистите срещу страните от социалистическата общност и световното комунистическо движение;

- противодействие на опитите на китайското ръководство да използува съседните на Съветския съюз държави във враждебната си дейност срещу СССР и другите социалистически страни;

- отслабване на китайското влияние и недопускане създаване на антисъветска и антибългарска групировка на Балканите с участието на Гърция, насочена към изолиране на България или противопоставяне една социалистическа страна на други;

- засилване противоречията между Гърция и САЩ, съдействие за нарастване на антиамериканските настроения,отслабване връзките между Гърция и НАТО; засилване на антиимпериалистическите и антинатовски настроения сред гръцкия народ и една част от буржоазната опозиция във връзка с вмешателството на САЩ и НАТО във вътрешнополитическия живот на Гърция и поддръжката на военния режим; създаване на предпоставки за по-нататъшно разширяване и укрепване на политическите, икономическите, културните и други връзки на социалистическите страни с Гърция;

- дискредитиране на гръцката военна хунта и на отделни нейни ръководители пред световната общественост и гръцкия народ, създаване на противоречия вътре в хунтата;оказване помощ на дейността на прогресивните и патриотични сили;оказване помощ на тези сили в създаването на единен антидиктаторски фронт; недопускане компромис между хунтата и десните политически опозиционни сили на ЕРЕ и Центъра, насочен срещу левите сили; по-нататъшно изостряне на отношенията между хунтата и кралския двор;

- поддържане усилията на Макариос, насочени към укрепване независимостта на Кипърската република; разобличаване кипърските екстремисти и техните стремежи да подриват единния фронт начело с президента, проваляне плановете за решение на кипърския въпрос в интерес на НАТО;

- поддръжка на национално-освободителното движение в южната част на Арабския полуостров; разобличаване политиката на САЩ, насочена към оказване подкрепа на експанзионистич-

Из архивите на ДС
609

ните замисли на Израел и подриване прогресивните режими в арабските страни; отслабване на реакционните монархически режими (Саудитска Арабия, Кувейт,Йордания); разширяване антиамериканските настроения в страните на Близкия изток;

- укрепване авторитета и позициите на СССР,НРБ и другите социалистически държави в страните на Близкия и Средния изток и подкрепа на справедливата борба на арабските народи срещу израелската агресия; оказване противодействие на десните тенденции в Арабския изток, представляващи заплаха за прогресивните социално-икономически преобразования в арабските страни; разобличаване замислите на западните държави и вътрешната реакция, насочени към отклоняване на тези страни от некапиталистически път на развитие;

- разобличаване и пресичане подривната дейност на международните ционистки организации, израелските специални органи и тяхната агентура срещу Съветския съюз и другите социалистически страни, международното комунистическо и работническо движение, национално-освободителната борба на народите.

Конкретните акции по посочените въпроси разузнаванията ще осъществяват самостоятелно или във взаимодействие,след съгласуване с инстанциите.

За съвместната работа по Турция е разработен и утвърден от ръководителите на двете разузнавания отделен план, който ще се смята за неразделна част от настоящия план.

. . . . . .

VII.

По други въпроси

Двете разузнавания признават за целесъобразно поддържането на оперативни контакти между резидентурите на двете страни в капиталистическите страни по следните въпроси:

- размяна на срочна оперативна информация и сведения за мобилизационните мероприятия на противника;

- обезпечаване сигурността на работниците от задграничните представителства, членовете на делегации и отделни граждани на СССР и НРБ;

- разкриване силите, средствата, формите и методите

Из архивите на ДС
610

на работа на американските, английските, западногерманските, турските, гръцките и другите чуждестранни специални служби срещу представителствата и граждани на социалистическите държави;

- оказване взаимна помощ при осъществяване на съвместни действия за разкриване и осуетяване на конкретни провокационни акции на специалните служби на противника, насочени срещу представителствата и граждани на СССР и НРБ зад граница.

В целесъобразните случаи и със съгласието на Центровете двете разузнавания ще осъществят взаимодействие при провеждането на сериозни агентурно-оперативни мероприятия като срещи с агентура, организиране на активни операции, ще си оказват помощ в осигуряване безопасността на тези мероприятия. При необходимост резидентурите в Турция и Гърция ще внасят съвместни предложения за провеждане на активни акции и други оперативни мероприятия.

. . . . . .

Двете разузнавания ще си оказват също помощ в:

- разработването и прилагането на нови тактически приьоми, ефективни форми и методи в агентурно-оперативната дейност;

- използуването на нови прикрития и провеждане на мероприятия за подобряване конспирацията в работата;

- повишаване нивото на разузнавателната работа чрез обмен на опит и провеждане на съвместни разузнавателни мероприятия, а така също чрез обмен на опит по кадровата работа.

28

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно!
Екз. № 1

И Н С Т Р У К Ц И Я

За взаимоотношенията и взаимодействието
между ПГУ, ВГУ и VI Управление-ДС

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Съвременната международна обстановка се характеризира с изключителна сложност и непрекъснати всестранни усилия на противника за провеждане подривна дейност срещу социалистическата общност и НРБ.

Империалистическите разузнавателни и контраразузнавателни органи координират своята дейност в рамките на отделните страни, а също така на двустранна и многостранна основа.

Противниковите разузнавания широко използуват собствената си територия и трети страни за вербовачна работа по наши граждани. Разширяват се формите на подривната дейност на противника в нашата страна, като в по-голяма степен се използуват чуждестранните официални учреждения и дейности.

Измененията в политическата и оперативна обстановка и сериозността на задачите, които Партията поставя пред ДС, налагат най-тясно и непрекъснато взаимодействие между основните поделения на ДС - ПГУ, ВГУ и VI Управление-ДС.

2. Настоящата инструкция урежда въпросите, свързани с взаимоотношенията и взаимодействието между ПГУ, ВГУ и VI Управление-ДС, с цел да се осигури по-високо равнище на специализацията, интеграцията и координацията между трите поделения за още по-успешно решаване на задачите, поставени пред тях от ЦК на БКП и ръководството на МВР.

./.

Из архивите на ДС

612

3. Взаимоотношенията между ПГУ, ВГУ и VI Управление-ДС се изграждат на основата на съществуващите ръководни документи на ръководството на министерството, правилното разбиране смисъла и съдържанието на основните задачи на ДС и договорността между началниците на трите управления.

4. Разширяването на взаимодействието и интеграцията между трите управления трябва да съдействува за по-нататъшното засилване на интеграцията в работата на органите на ДС с КГБ за по-успешно водене на борбата срещу подривната дейност на империалистическите разузнавания.

5. Взаимодействието между трите управления се осъществява чрез краткосрочни и дългосрочни планове за съвместни действия по главните насоки и по отделни въпроси в борбата срещу противника, а също така чрез срещи и обсъждания на различни нива.

II. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

1. ПГУ организира и отговаря за цялостната разузнавателна и контраразузнавателна дейност зад граница по разкриване плановете и намеренията на противника, насочени срещу НРБ и социалистическата общност, осигуряване безопасността на нашата страна и съдействие за нейното развитие.

За изпълнение на поставените му задачи ПГУ използува възможности за работа на територията на противника, на трети страни и на нашата страна.

2. ВГУ организира, ръководи и провежда борбата за разкриване, пресичане и предотвратяване на подривната дейност на чуждите разузнавателни, контраразузнавателни и други органи, организации и лица срещу НРБ и другите социалистически страни.

ВГУ като основно контраразузнавателно поделение е център, в който се съсредоточава и анализира контраразузнавателната

./.

Из архивите на ДС
613

информация от всички поделения на ДС, и на тази основа то определя и планира главните задачи и основните направления на работа по линия на контраразузнаването. (Редакция на ВГУ).

"ВГУ като основно контраразузнавателно поделение е център, в който се съсредоточава и анализира контраразузнавателната информация за подривната дейност на противниковите разузнавателни служби от всички поделения на ДС. На тази основа то определя и планира главните задачи и основните направления на работа на контраразузнавателните поделения в страната". (Редакция на ПГУ).

3. VI Управление-ДС организира и провежда контраразузнавателната работа за разкриване и пресичане на подривната дейност на задграничните идеологически центрове и контрареволюционни организации и лица и провежда оперативни и профилактични мероприятия за ограничаване последиците от тази дейност на противника в средите на художествената и научната интелигенция, младежта, духовенството, народностните групи и другите слоеве на населението, както и за разкриване и пресичане вражеската дейност на антинародните елементи и контрареволюционните остатъци в страната.

Управлението се явява център за обединяване и координиране дейността на органите на ДС в борбата им с идеологическата диверсия на противника срещу нашата страна.

III. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО

А. По делата на оперативния отчет и сигнали за вражеска дейност

1. По чужди дипломати и служители в дипломатическите и други официални представителства на капиталистическите, развиващите се и на някои други страни в НР България.

а) Разработки на лица из средите на дипломати и служители в посолствата и консулствата на капиталистически, развиващи се и други страни се водят от ВГУ.

./.

Из архивите на ДС

614

Разработката на такива лица от турските консулства в Пловдив и Бургас се води от съответните окръжни управления на МВР под ръководството и контрола на ВГУ.

Когато ПГУ прояви интерес за някои лица из средите на дипломатическите и други чуждестранни официални представителства, ВГУ, при съгласие, му осигурява възможност да се запознае с данните по делата и ако е целесъобразно, по-нататъшната работа се провежда съвместно. (Редакция на ВГУ).

"Когато ПГУ прояви интерес за някои лица из средите на дипломатическите и други чуждестранни официални представителства и съвместно се прецени, че същите представляват особен интерес за разузнаването, ВГУ осигурява възможност на ПГУ да се запознае с данните по делата. При целесъобразност по-нататъшната работа се провежда съвместно. ВГУ предлага за разглеждане такива случаи и по своя инициатива." (Редакция на ПГУ).

б) Когато дипломат - обект на ВГУ се уличава в престъпни връзки с обект на другото Управление, съответните ръководства от двете Управления се споразумяват за бъдещата работа по обекта, която може да продължи по съвместно разработен план или самостоятелно. В този случай двете управления взаимно се информират за получените резултати.

ВГУ информира VI Управление-ДС за подривната дейност на културните аташета и служителите от културните секции на посолствата на капиталистическите страни, насочена към провеждане на идеологическа разложителна дейност сред българските граждани, работещи в обекти обслужвани от VI Управление-ДС и двете управления периодично разработват съвместно мерки за пресичането на тази дейност.

Всички сведения за лица от обекти, обслужвани от VI Управление-ДС, установили контакти с дипломати и служители на капиталистически или развиващи се страни, получавани в VI Управление-ДС, се изпращат на ВГУ за сведение.

./.

Из архивите на ДС
615

в) ВГУ и VI Управление-ДС своевременно информират ПГУ за постъпващите при тях материали, представляващи интерес за разузнаването.

г) По искане на ВГУ и VI Управление-ДС, ПГУ в рамките на своите възможности, изучава лица, на които предстои да бъдат изпратени на продължителна работа в дипломатическите и други официални представителства в НРБ, с цел изясняване кои от тях са свързани с подривните служби на противника. За резултатите то информира съответно ВГУ или VI Управление-ДС.

д) Когато ВГУ планира провеждане на репресивни мероприятия срещу дипломати или служители в официални представителства на чужда държава, то предварително ги съгласува с ПГУ, за да се избегнат нежелателните последствия от прилагането на реципрочни мерки.

е) Всички предложения за промени в режима за дипломатите от капиталистическите страни, акредитирани в НРБ, както и промените в режима за посещение на български граждани в сградите на официалните представителства на чуждите държави, подготвяни от ВГУ, предварително се съгласуват с ПГУ.

ж) ВГУ и VI Управление-ДС периодически изпращат на ПГУ информации и обзори за формите и методите, прилагани от противника срещу нашата страна.

2. По чужди граждани, временно пребиваващи в НР България - туристи, търговци, специалисти, гости, по научния и културен обмен, спорт и др.

а) Разработката и изясняването на сигнали за лица от горепосочените категории от капиталистическите и развиващи се страни се извършват съответно от ВГУ, VI Управление-ДС и окръжните управления на МВР в кръга на техните компетенции и установената практика.

./.

Из архивите на ДС

616

Когато чужди граждани (специализанти, преподаватели, студенти и др.), работещи в обекти, обслужвани от VI Управление-ДС, бъдат уличени като разузнавачи и агенти, чиято дейност не е свързана с идеологическа диверсия, тяхната разработка се води от ВГУ.

Работата на окръжните управления на МВР по временно пребиваващите чужденци се ръководи и контролира съответно от ВГУ и VI Управление-ДС.

Разузнавателната дейност, провеждана в окръжните управления, се ръководи от ПГУ.

ПГУ също води дела на временно пребиваващи в нашата страна чужди граждани, като своевременно уведомява ВГУ или VI Управление-ДС, че работи по съответното лице.

При получаване на сигнали за подозрителни връзки и дейност на граждани на социалистически страни с чужденци от горната категория, се уведомяват съответните братски органи и след договаряне се провеждат съвместни мероприятия.

б) В случаи когато обекти на разработка за шпионаж или идеологическа диверсия на едно управление (ВГУ или VI Управление-ДС) се уличават в престъпни връзки с обекти на другото поделение, ръководствата на съответните отдели или на двете управления се договарят за бъдещата работа по тези обекти, която може да продължи по съвместно разработен план или самостоятелно. В тези случаи двете управления взаимно се информират за получените резултати.

в) В случаи когато временно пребиваващи в НРБ гражданин на чужда държава се води на отчет в ПГУ или VI Управление-ДС и бъде установено, че той поддържа връзки с дипломат или служител в представителство на капиталистическа страна, управлението, водещо разработката, уведомява ВГУ.

ВГУ уведомява ПГУ и VI Управление-ДС за установените от него връзки на временно пребиваващите в страната чужденци - техни обекти, с дипломати и служители от представителствата на

./.

Из архивите на ДС
617

капиталистическите и развиващите се страни.

г) При изясняване на сигнали и водене на дела на временно пребиваващи в НРБ чужди граждани, които поддържат връзки с дипломати от капиталистически страни, VI Управление-ДС координира мероприятията си или ги провежда съвместно с ВГУ.

д) За провеждане по-ефикасна работа по чуждестранните студенти и специализанти у нас, ШГУ информира V-1 Управление-ДС за въпросите по тях, които по свой почин или по искане то е изяснило зад граница, а получава от VI Управление-ДС всестранно съдействие за работа по подходящи кандидати за вербовка, особено за категорията "Перспективна агентура". VI Управление-ДС своевременно предлага свои агенти из средата на студентите за ползуване от ШГУ при пътуванията им в чужбина.

ШГУ изпраща на VI Управление-ДС политически обзори за някои страни като Сирия, Судан, Кипър и др., от които има у нас по-големи групи студенти.

е) При провеждане на репресивни мероприятия по граждани на капиталистическите страни и развиващите се страни, VI Управление-ДС съгласува своята работа с ВГУ.

ВГУ уведомява VI Управление-ДС за проведените репресивни мероприятия спрямо чужди граждани, влезли в НРБ по каналите на ВГУ и провеждащи идеологическа диверсия.

Когато репресираните лица представляват интерес за разузнаването, ВГУ и VI Управление-ДС съгласуват своевременно мероприятията си с ШГУ. В случай, когато няма възможност за съгласуване, мероприятието се провежда без мнението на ШГУ.

ж) По искане на ВГУ или VI Управление-ДС, ШГУ изучава зад граница, според възможностите си, чужденци, които работят в чужди търговски, туристически и други фирми, държавни организации и пр., представляват интерес за сигурността на страната и посещават НРБ. За резултатите се уведомява съответното Управление.

Из архивите на ДС

618

За установените по свой почин разузнавачи и агенти на противника, работещи в тези фирми и организации, ПГУ информира съответно ВГУ или VI Управление-ДС.

з) При организиране на международни прояви като конгреси, симпозиуми, олимпиади, панаири, фестивали и др. в нашата страна, при необходимост ПГУ, ВГУ и VI Управление-ДС разработват съвместни планове за решаване на разузнавателни и контраразузнавателни задачи.

3. По разработки и сигнали за български граждани

а) ВГУ и VI Управление-ДС редовно се информират за получените сигнали и заведени дела на лица, които работят в обекти или протичат по линии на обслужване на другото Управление.

б) VI Управление-ДС уведомява ВГУ за всички сигнали и дела за шпионаж, заведени на лица от обектите и линиите, които обслужва, и координира с него работата си по тях.

ВГУ подпомага методически VI Управление-ДС в работата по сигналите и делата за шпионаж, уведомява същото за сигнали и дела, заведени на лица за идеологическа диверсия и контрареволюционна дейност и съгласува с него работата си по тях.

VI Управление-ДС подпомага методически ВГУ при изясняване на сигнали и дела за идеологическа диверсия и за контрареволюционна дейност.

в) ВГУ изпраща на VI Управление-ДС справки за всички лица, осъдени за шпионаж и излежаващи присъди в затвора, с мнение за по-нататъшното отношение към тях - разработка, вербовка, компрометиране, изолация и др.

VI Управление-ДС от своя страна изпраща на ВГУ всички придобити по агентурен и други пътища данни за такива лица, изтърпяващи присъди в затвора, уличаващи ги в подготовка или провеждане на престъпна дейност.

./.

Из архивите на ДС
619

Б. По българските граждани, временно пребиваващи зад граница

1. ПГУ провежда контраразузнавателната работа сред българските граждани, пребиваващи в капиталистическите и развиващите се страни за повече от 3 месеца, съгласно Инструкцията за контраразузнавателната работа зад граница. В това отношение ВГУ и VI Управление-ДС го подпомагат като му предоставят наличните данни за лицата, включително и подходящата агентура за работа по тях и активно участвуват в окомплектуването на групите от български специалисти, специализанти и други, които се изпращат в развиващите се и в някои капиталистически страни.

По българските граждани, временно пребиваващи зад граница до 3 месеца, работят съответно ВГУ, VI Управление-ДС и окръжните управления на МВР, съгласно Инструкцията за излизащите зад граница, като по-важните мероприятия зад граница съгласуват с ПГУ.

2. ПГУ информира своевременно ВГУ и VI Управление-ДС за всички по-важни данни, касаещи пребивавалите зад граница български граждани. При изясняването на сигналите за такива лица ПГУ подпомага ВГУ и VI Управление-ДС в случаите когато се налага събирането на допълнителни данни за престоя им в страната, където са пребивавали.

3. ПГУ изпраща периодически на ВГУ и VI Управление-ДС справки или обзори с характерни примери за дейността на чуждите разузнавателни и контраразузнавателни органи срещу временно пребиваващите български граждани в съответните капиталистически страни.

4. ПГУ своевременно изпраща на ВГУ справки, сигнали и данни за проявявания интерес и дейността на противника срещу нашите дипломатически и други представителства в капиталистическите и развиващите се страни.

./.

Из архивите на ДС
620

5. При организирането на по-крупни международни прояви в капиталистическите и развиващите се страни с участието на НРБ, ПГУ, ВГУ и VI Управление-ДС разработват съвместни планове за решаване на разузнавателни и контраразузнавателни задачи.

В. По използуване на агентурата

1. Вербовката на агенти из средата на дипломати и служители в посолства, легации и консулства на капиталистическите и развиващите се страни се осъществява от ВГУ и окръжните управления на МВР в Пловдив и Бургас, под ръководството и контрола на ВГУ.

В случаите когато на такива агенти предстои да напуснат страната и оставането им под ръководство на ВГУ и окръжните управления е нецелесъобразно от гледна точка на промяната във възможностите им, ВГУ своевременно уведомява ПГУ, за да може то, ако реши да ги използува, да извърши необходимата подготовка и да организира връзката с тях.

Когато ВГУ реши да използува такива агенти зад граница за изпълнение на свои задачи, то предварително съгласува задачите с ПГУ, а в някои случаи двете управления работят съвместно.

2. ПГУ, ВГУ и VI Управление-ДС могат да извършват самостоятелно вербовки на чужденци, временно пребиваващи в НРБ, съобразно задачите на трите поделения.

Когато чужд гражданин - агент на ВГУ или на VI Управление-ДС има възможност да изпълнява разузнавателни задачи зад граница, управлението, което го ръководи, предоставя възможност на ПГУ да се запознае с материалите за него и двете управления се споразумяват за бъдещото му използуване.

3. ПГУ има право да взема на ръководство агенти на окръжните управления на МВР, работещи по линия на ВГУ и VI Управление-ДС след съгласуване с последните.

./.

Из архивите на ДС

621

4. Когато агент на VI Управление-ДС има възможност да изпълнява важни задачи на ВГУ, VI Управление-ДС предоставя възможност на ВГУ да се запознае с материалите за агента и при взаимно съгласие го предава на ВГУ.

VI Управление-ДС от своя страна също може да взема на лично ръководство агенти на ВГУ за решаване на такива задачи, при същите условия.

5. В случаите на предстоящо заминаване за повече от три месеца зад граница на български граждани - агенти на ВГУ и VI Управление-ДС, те уведомяват зашифровано ПГУ, с оглед евентуалното използуване на агентите от това Управление.

6. ВГУ и VI Управление-ДС системно предлагат на ПГУ своя агентура с добри разузнавателни възможности за ползване в страната или зад граница по задачи на разузнаването.

7. ПГУ предава своевременно на ВГУ или на VI Управление-ДС завърналите се от задгранична работа свои агенти за по-нататъшно ползване, ако работят във ведомства, обслужвани от ВГУ и VI Управление-ДС и не изпълняват задачи на ПГУ. В такива случаи ПГУ предава и характеристики на агентите за времето когато са били зад граница.

Г. По проникване в противниковите разузнавателни и контраразузнавателни органи и други подривни центрове

Проникването в противниковите разузнавателни органи, идеологически подривни центрове, изменнически организации и др. на сегашния етап се явява една от основните задачи на ПГУ, ВГУ и VI Управление-ДС.

1. Мероприятията за проникване в разузнавателния и агентурния апарат и в други специални служби на противника зад граница се организират и провеждат от ПГУ.

./.

Из архивите на ДС
622

ВГУ и VI Управление-ДС провеждат такива мероприятия (като вербовка, превербовка, срещи, извикване обект на наша територия, извеждане на агенти на продължително оседание и др.) по конкретни обекти след съгласуване с ЦГУ.

Периодически трите управления уточняват номенклатурата на обектите за проникване съгласно ръководните документи.

2. На територията на НР България мероприятията по проникване в противниковите подривни органи се провеждат от ВГУ и VI Управление-ДС съобразно каналите, по които работят и отговарят.

Всички активни мероприятия, които VI Управление-ДС провежда на наша територия и зад граница по установени разузнавачи и агенти от капиталистически и развиващи се страни, се съгласуват с ВГУ.

ВГУ съгласува с VI Управление-ДС всички активни мероприятия, които провежда на наша територия и зад граница по лица, провеждащи идеологическа диверсия.

3. Трите управления си оказват помощ с агентура, информации и консултации при провеждане на активни мероприятия в рамките на своите възможности и компетенции. В интерес на работата се разработват и провеждат и съвместни мероприятия.

4. При извеждане на агенти зад граница от страна на ВГУ и VI Управление-ДС за провеждане на "М-100" по обекти, които представляват интерес за двете управления, работата по подготовката и провеждането се съгласува между тях.

Д. По други проблеми

1. ВГУ и VI Управление-ДС системно предават на ЦГУ документи, бланки, подписи и др., изхождащи от дипломатически, държавни, културни, военни и разузнавателни служби на противника и предоставят агентурни и технически канали за провеждане на АМ и дезинформация, съгласно МЗ № 4690/64 г.

./.

Из архивите на ДС
623

40

Двете управления системно събират по агентурен път и при разпити и предават на ПГУ данни за дейността на турски и гръцки организации, действуващи на тяхна или чужда територия, а също така подписи, печати, бланки, пропагандни материали и др., изхождащи от такива организации.

2. При поискване, ПГУ оказва методическа помощ на ВГУ и VI Управление-ДС за провеждане на АМ и дезинформация, а в рамките на своите възможности и друго съдействие.

3. ВГУ и VI Управление-ДС събират и изпращат на ПГУ всякакви лични и други документи на чужденци, както и данни за лицата и организациите, които ги изготвят, и за начина на тяхното изготвяне и ползване.

4. ПГУ и VI Управление-ДС организират и провеждат съвместна работа по Израел и ционизма, на основата на периодически съвместни планове.

5. По искане на ВГУ и VI Управление-ДС ПГУ, в рамките на съществуващите възможности, използува силите на свои ОР на прикритие в нашата страна и агентура в наши ведомства, за изпълнение на конкретни задачи на тези управления.

6. ПГУ отговаря по въпросите за опазване на държавната тайна в задграничните представителства във всички страни, където има резидентури или отделни работници. За останалите страни отговаря ВГУ. Списъкът на страните се уточнява ежегодно между двете управления. ПГУ информира ВГУ за свои констатации, оценки и изводи по състоянието на държавната тайна в задграничните представителства, за които отговаря.

7. ВГУ координира, обобщава и анализира цялостната работа по вражеската емиграция.

ПГУ работи по ръководствата на вражеските емигрантски

./.

Из архивите на ДС
624

организации и отделни изменници на Родината, които провеждат активна подривна дейност и са в услуга на чуждите разузнавания. В рамките на тези задачи ПГУ оказва възможното съдействие на ВГУ и VI Управление-ДС в тяхната работа по вражеската емиграция.

В процеса на изпълнението на задачите по емиграцията трите управления периодически си обменят информации.

8. За подобряване работата по линия на НТР ПГУ предоставя сведения за лица и фирми, интересуващи ВГУ и VI Управление-ДС и разработва конкретни задачи за агентурата и източниците по линия на НТР, по искане на тези управления.

ВГУ и VI Управление-ДС съдействуват на ПГУ по линия на НТР чрез предлагане за извеждане зад граница на тяхна подходяща агентура и с други средства.

9. ВГУ и VI Управление-ДС, наред с изпълнението на основните си задачи, използуват своите възможности за събиране на политическа, икономическа, научно-техническа, контраразузнавателна, оперативна и друга информация по номенклатурните въпроси на ПГУ. За целта се използуват възможностите в нашата страна и агентурата, излизаща зад граница, при съответно съгласуване с ПГУ. Получената информация се предава на ПГУ за обработка, анализ и използване в съответствие с изискванията на МЗ № 890 от 17.IV.1972 год.

ПГУ информира ВГУ и VI Управление-ДС за получени контраразузнавателни данни, касаещи обекти, по които те работят.

10. Трите управления периодически си разменят лектори (отговорни ръководители) за изнасяне пред личния състав на съответните управления или отдели доклади, беседи и други, касаещи оперативната обстановка, политически проблеми, методи за действие, примери от оперативната практика и др.

./.

Из архивите на ДС
625

42

IV. ОРГАНИЗАЦИОННИ ВЪПРОСИ

1. Ръководствата на ПГУ, ВГУ и VI Управление-ДС в началото на всяка година провеждат двустранни или тристранни срещи, на които разглеждат въпроси, възникнали в практическата дейност при осъществяване взаимодействието между трите управления и набелязват мероприятия за подобряване на съвместната работа.

Ръководствата на съответните линейни отдели в трите управления поддържат необходимите контакти за организиране на взаимодействието по направленията, по които работят, и провеждат периодически срещи за разглеждане въпросите, представляващи взаимен интерес.

Взетите решения и набелязаните съвместни мероприятия при срещите между управленията и отделите се оформят в документ, който се докладва на висшестоящата инстанция.

2. Възникналите в процеса на осъществяването на взаимодействието различни мнения по някои въпроси се обсъждат и решават между ръководствата на трите управления, а в случай, че не се постигне единно решение, се докладват на ръководството на министерството.

3. Ръководствата на трите управления своевременно си обменят оперативна информация за придобити особено важни данни, които от гледна точка на запазване конспирацията не се поместват в текущите бюлетини на управленията.

4. Ръководствата на ПГУ, ВГУ и VI Управление-ДС провеждат системна възпитателна работа сред целия личен състав на своите поделения, в дух на непрекъснато търсене възможности за оказване съдействие на другите поделения.

5. При взаимна договореност и след съгласуване с ръководството на МВР, всяко от трите управления може да изпраща ОР

./.

Из архивите на ДС
626

43

на кратковременна или продължителна работа в друго управление за изпълнение на съвместни задачи.

Н-К ПЪРВО ГЛАВНО У-НИЕ-ДС
Ген.-лейтенант:_____

_____ 1972 год.
С о ф и я

Н-К ВТОРО ГЛАВНО У-НИЕ-ДС
Ген.-лейтенант:_____

НАЧАЛНИК VI УПРАВЛЕНИЕ-ДС
Ген.-майор: _____

Отп. в 5 екз.
№ 1-ПГУ
№ 2-ВГУ
№ 3-VI у-ние ДС
№ 4-КД
№ 5-КД
№ Щ-14-17377
Нап.: ВЦ

15

Строго секретно
Екз.№ 1

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Т Е З И С И

за беседите с братските разведки по противопоставяне на американското и китайското влияние на Балканите.

ТУРЦИЯ – влияние на САЩ и Китай по държавна линия:

– влияние на САЩ върху буржоазните партии;

– влияние на Китай върху левите и прогресивни сили.

ГЪРЦИЯ – влияние на САЩ по държавна линия (НАТО).

– влияние на Китай по линия на левите и прогресивни движения – гръцката емиграция в чужбина;

– влияние на САЩ върху десните и умерени буржоазни партии.

По прогресивните и леви сили в Турция и Гърция:

– да не се позволява на Китай да оказва влияние за появяването на екстремистки течения в тези сили;

– там където след нанасянето на удара (Турция) са останали части от левите и прогресивни сили, да се провеждат мероприятия за опазването им и спечелването им за нас.

Конкретни обекти:

– Турската работническа партия

– Съюз на революционната младеж (Дев Генч)

Информационна страна на въпроса

– Братските разузнавания (които разполагат с възможности), да създават връзки и вербуват хора от Дев Генч, за да разкриваме плановете, намеренията и действията на китайците

Из архивите на ДС
628

по линията на левите и прогресивни движения в Турция. Едновременно с това китайското правителство провежда и държавна политика спрямо Турция в основата на която лежи идеята; че Китай като социалистическа страна е по-изгоден партньор за Турция отколкото Съветския съюз или НРБ, понеже не е имал и няма с нея спорове от териториално естество и др.

На основата и на двете посочени по-горе обстоятелства се налага може би по-активното участие на немските другари в дейността срещу Турция.

Не трябва ли да се насочи вниманието на другарите от ГДР, съвместно разбира се с нас, върху военната помощ на ГФР за Турция (пет договора за доставка на военни съоръжения за около 100 милиона долара).

"Независимо, че позициите на САЩ и НАТО в Гърция значително се укрепиха, а в Турция се укрепват, причините, които предизвикаха антиамериканските и антинатовски настроения и действия не са премахнати. При определени условия те могат отново да се активизират." (из справката на "Информация")

С Р Р

Влияние на САЩ - да засилват в нейните ръководители на националистически и антисъветски тенденции, да намаляват влиянието на СССР и другите страни-членки на Варшавския договор на Балканите и изолиране на НРБ.

Влияние на Китай - да намаляват влиянието на СССР в СРР и на Балканите за сметка на увеличаване на тяхното влияние.

С Ф Р Ю

Същото.

Из архивите на ДС
629

Н Р Б

Чрез незначителните икономически и политически връзки между НРБ и САЩ, последните се мъчат да наберат разузнавателна информация и провеждат идеологическа диверсия срещу НРБ. Разчитат на морално и политически неустойчиви елементи всред интелигенцията и младежта. Целят да противопоставят младото поколение на старото и да обработват отделни лица на антисъветска и националистическа основа.

Китай се стреми да покаже, че с НРБ няма никакви различия (ако има такива то те са със СССР) и че не вижда защо отношенията между двете страни (държавни и партийни) не са добри.

САЩ се стремят да парират външнополитическите инициативи на НРБ на Балканите за развиване на двустранното сътрудничество с отделните балкански страни. Те представят тези инициативи пред останалите балкански страни като такива, които отстояват повече интересите на СССР".

Крайна цел: За САЩ - сближение на балканските държави на антисъветска основа, което би представлявало препятствие срещу влиянието на СССР и другите страни членки на Варшавския договор на Балканите.

За Китай - сближение на балканските държави, комунистическите партии, на левите и прогресивни сили и движения на антисъветска основа.

Два извода:

1. Интересите и целите на САЩ и Китай на Балканите напълно съвпадат.

2. Китайските попълзновения са за сега и по-опасни защото засягат и сферата на идеологията, където за САЩ е по-трудно да действуват.

Поради това може и трябва да се очаква, че за своята цел САЩ ще подкрепят и помагат на Китай.

Из архивите на ДС
630

АЛБАНИЯ

По отношение на тази балканска страна обстановката е много сложна. Тук се борят за установяване на влияние редица страни:

- САЩ правят опити за установяване на дипломатически отношения;

- турското и гръцкото правителства се стремят да подобрят отношенията си със СФРЮ, СРР и НР Албания на антисъветска и антибългарска основа;

("Една Албания, предмостие на Русия е много по-опасна за Гърция, отколкото една изолирана Албания - сфера на влияние на далечен Китай" - становище на гръцки политически деец).

- под влияние на КНР Албания активизира връзките си с Гърция и Турция, а също и с Италия и Франция. По този начин това обективно допринася за укрепване на югоизточното крило на НАТО и пречи на нормализиране отношенията на Албания със СССР.

- Албания разширява отношенията си със СФРЮ и СРР по държавна линия под влияние на Китай.

Анализът показва:

Има признаци за охлаждане на албано-китайските отношения, което се дължи на следните фактори:

- недоволство сред някои слоеве на населението на Албания от подкрепата, която албанското ръководство оказва на великодържавния шовинизъм на КНР;

- китайците не ги информират за някои вътрешнополитически мероприятия;

- разногласия по посещението на Никсън в Пекин;

- недостатъчна икономическа помощ;

- засилване на тенденциите в Албания за нормализиране на съветско-албанските отношения.

Из архивите на ДС
631

Общи изводи:

1. Укрепването на Югоизточното крило на НАТО е стратегическа линия във външната и военна политика на САЩ, чрез която целят да отслабнат единството на социалистическите страни на Балканите и засилят позициите си там.

2. САЩ целят да отслабят южния фланг на Варшавския договор, да разбият единството на социалистическите страни на Балканите и да създадат тук антисъветска групировка:

- САЩ ще продължават своята диференцирана политика към Румъния, Югославия и Албания;

- ще засилват антисъветските настроения във всяка една от балканските страни;

- Гърция ще предлага провеждането на общобалкански инициативи по отделни въпроси за намаляване на влиянието на СССР и НРБ на Балканите, както и на останалите страни - членки на Варшавския договор.

М е р о п р и я т и я:

- да не допускаме пълно единство между Турция и Гърция, да влошаваме отношенията на тези две страни със САЩ и следващия по важност партньор от НАТО - ГФР;

- да не допускаме превръщането на Албания и Югославия в "пасивни" подържници на американската линия за влияние върху Румъния;

- да не се допуска Кипър да стане база на НАТО;

- да върнем Албания към социалистическия лагер. Да се върнат военните бази на Адриатическо море;

- разширяване на антикитайските настроения всред някои кръгове в Албания;

- подпомагане тенденциите в югославското ръководство (държавно и партийно) за сближение със страните членки на Варшавския договор и СИВ;

- компрометиране политическите, икономическите и културните мероприятия на КНР в Албания, Югославия и Румъния.

———— " ————

22

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно
Екз.№ 1

П Л А Н

за съвместни АМ за влияние на външните разузнавания на НРБ, СССР и ГДР на Балканите

Насоки на действие:

1. Разстройване югоизточното крило на НАТО (Турция, Гърция, Италия).

2. Създаване на препятствия за китайско влияние по държавна и партийна линия в тези страни..

3. Недопускане на разбирателство между Гърция - Югославия, Гърция - Албания, Гърция - Румъния за сметка на някои от социалистическите страни.

4. Изолиране на Албания от Гърция, Турция, Югославия, Китай, САЩ и Румъния и връщането ѝ във Варшавския договор и СИВ.

Обекти за действие

1. Непрекъснато влошаване на турско-гръцките отношения (на основата на Кипър, Зап.Тракия, Додеканезите).

2. Влошаване на отношенията между Турция и САЩ.

3. Изостряне на отношенията Гърция - САЩ и изостряне на отношенията Гърция - ГФР, Турция - ГФР.

Тук по този въпрос е необходимо да се направи уточняване със съветските и немските другари. По всяка вероятност ще се наложи едно диференцирано "третиране" на ГФР в зависимост, кой ще състави правителство след 19 ноември т.г. Брандт-Шел или Барцел-Щраус.

Във втория случай всичко е ясно, но при положение, че правителството Брандт-Шел бъде преизбрано провеждането на АМ по т.3 ще бъде затруднено, а същевременно е и крайно необходимо.

Из архивите на ДС
633

(Все пак това са мероприятия, които се провеждат и сега!)

4. Итало-гръцките отношения (вероятно ще се наложи да се използува "Анжело".)

5. Китайското икономическо и политическо влияние в Турция и Гърция. Нямаме информация. Преди да набележим съвместни мероприятия срещу това влияние трябва да имаме информация за него.

Що се касае до т.н. "идеологическо" влияние на КНР върху левите и прогресивни сили в тези две страни то за сега основните обекти биха могли да бъдат:

Т У Р Ц И Я

- Ние да получим решаващото влияние върху формиране на стратегията и тактиката на Дев Генч (револ.младежко движение) и турската народоосвободителна армия т.е. да я поставим на марксически основи. Конкретно ще предложим съвместна работа по намиращите се у нас членове на тази организация (операция "Солидарност" - СССР, НРБ и ГДР); да обучим от техните редове агент-вербовчици.

- Да предложим на ЦК на нашите партии мероприятия за по-активното използуване на възможностите на "Бизим радио" за пропаганда в Турция и всред турските работници в Западна Европа в духа на политиката на ТРП. (операция "Единство").

Г Ъ Р Ц И Я

- Провеждане на редица АМ, с които да покажем на левите и прогресивни сили вътре в страната и извън нея, че между китайското правителство и хунтата съществува споразумение Китай да изкупува селскостопанската продукция на Гърция (тютюн, сушено грозде, вино), което ще помага за стабилизирането на хунтата (наемане на гръцки кораби), а в замяна на това Гърция

Из архивите на ДС
634

мълчаливо ще подкрепя претенциите на Китай за получаване на влияние на Балканите. (операция "Одисей").

– Да покажем чрез АМ на правителството в Турция, а също така и на Макариос, че Китай е съгласен с еносиса, срещу обещана ненамеса от страна на хунтата по отношения на действията на Китай на Балканите.

А Л Б А Н И Я

На албанците трябва да покажем, че тяхната страна е обект на спекулации в играта на Китай и че Китай не гледа на нея като на партньор, а като на разменна монета в играта си със САЩ.

Да се покаже на обективно настроената част от албанското държавно и партийно ръководство, че ръководството на КНР е готово да отстъпи Албания от сферата си на влияние и я предоставят на Гърция и Италия в замяна на о-в Тайван и икономическо проникване в Турция, а също така и политическо влияние в някои други балкански страни.

Всички мероприятия по Албания да се провеждат под кодовото наименование "Блудник".

В Албания, обаче, има много въпроси за изясняване:

1. Получаваната информация е недостатъчна поради обстоятелството, че имаме малобройна резидентура там.

2. Недостатъчно внимание държавното ръководство отделя на Албания и нейното икономическо развитие.

И з в о д и:

Нашата разведка заедно със съветската и немската трябва да реорганизира работата си в Албания. Да се изпратят повече о.р. там включително и управляващия посолството или посланика. Това ще засили притока от информация.

Из архивите на ДС
635

Да се използува повече и Италия за получаване на информация за Албания. Може би един о.р. от италианската резидентура да се занимава главно с това.

Външните разузнавания на СССР, ГДР и НРБ да предлагат мероприятия на ЦК на партиите си за оказване на действителна техническа и икономическа помощ на Албания, за неутрализиране на първо време на китайската помощ.

Да се създаде координационен център на нивото на началниците на отделите за АМ на трите разузнавания за изработването на конкретен план по тези въпроси и за тяхното практическо приложение.

Крайна цел: Връщане на Албания в лагера. Връщане на базите за съветския флот. Това има изключително значение за цялата наша политика в Средиземноморието.

51

И Н С Т Р У К Ц И Я

по подготовка и провеждане на психологически мероприятия

I

1. Психологическите мероприятия - ПМ - са съставна част от агентурно-оперативната работа на I Управление при Министерството на вътрешните работи на ЧССР, основана на целенасоченото активно използуване на получените разузнавателни сведения и материали в съответствие с главните цели на разузнаването.

Подготовката и реализирането на ПМ е дело на всички оперативни работници и анализатори на разузнаването независимо от тяхното служебно положение.

2. Психологическите мероприятия с оглед на значението им се делят на психологически операции и психологически акции.

Психологически операции /ПО/ - това са мероприятия от висока категория с комплексен и в повечето случаи дълготраен характер, чрез които, по предварително установен план, се стига до интересни обекти на разузнаването. Психологическите операции се състоят от редица запланувани психологически акции, насочени към постигане на набелязаната цел.

Психологически акции /ПА/ - това са еднократни мероприятия, чрез които се стига до противника в момент на създала се ситуация и агентурно-оперативни възможности въз основа на получени разузнавателни материали, както и отделните или частични мероприятия в рамките на определена психологическа операция.

Из архивите на ДС

637

3. Психологическите мероприятия се провеждат главно чрез специфични разузнавателни методи, т.е. това са мероприятия на чехословашкото разузнаване, реализирани преди всичко в капиталистически държави с използуване на агентурно-оперативни средства и комбинации.

4. Главните психологически мероприятия и основните обекти на чехословашкото разузнаване се определят с петгодишен план на същото съгласуван с отдел ПМ в годишните планове на оперативните отдели на политическото разузнаване, външното контраразузнаване и научно-техническото разузнаване. Ръководството на МВР на ЧССР и Ръководството на I управление при МВР на ЧССР поставят нови задачи в съответствие с потребностите.

II

5. Всички оперативни работници, както и работниците от аналитичните служби на разузнаването са длъжни в хода на своята работа да отделят внимание на проблема за психологическите мероприятия, т.е. да събират съответни материали, предложения, да се занимават с подготовката и провеждането на психологическите мероприятия, да следят за отзвуците и оценката на психологическите мероприятия.

6. Инициативата в разработването на предложенията и постигането на резултати при подготовката и реализирането на психологическите мероприятия - това е един от основните критерии за общата оценка на работата на всички работници в резидентурите, оперативните отдели и аналитичните служби. Резидентите и началниците на съответните отдели носят отговорност за създаването на необходимите условия за инициативно и ефикасно изпълнение на задачите в областта на психологическите мероприятия.

Из архивите на ДС

638

7. Работата над психологическите мероприятия се състои от следните етапи:

а) Разработка на предложения - т.е. създаване на предложения на основата на получени сведения, анализа на дълготрайно направление в развитието и стратегията на противника в борбата против нас, на съответни материали, познаване на ситуацията и възможни средства.

- Собствена разработка на предложения.

б) Подготвителен стадии при реализирането на ПМ - т.е. изучаване и обсъждане на предложенията от гледна точка на насочеността, методиката и предлаганите форми. . . .

- определяне техническата страна на обработката на ПМ,

- консултация със заинтересовани служби в I Управление при МВД на ЧССР или с други служби на МВР, с дружески служби или със съответните държавни и партийни учреждения;

- разработка на предложенията и на набелязания одобряващ процес;

в) Реализация на ПМ - т.е.

- на набелязаната техническа разработка;

- собствена реализация на ПМ.

г) Оценка на реализираното ПМ - т.е.

- оценка на собственото осъществяване на психологическото мероприятие със специално подчертаване на нарушаващите моменти;

- осигуряване на отзвуци и общо влияние на ПМ;

- цялостна оценка на реализираното ПМ.

Из архивите на ДС

III

8. Разработването на предложения за психологически мероприятия е задължение на всички работници от разузнаването. Главно внимание при разработка на предложенията трябва да бъде отделено на психологическите операции, реализирани чрез агентурно-оперативни средства зад граница.

9. Център за изработване на предложения са:

а) резидентурите на чехословашката разведка зад граница;

б) оперативните отдели в Центъра;

в) аналитичните служби на I Управление при МВР на ЧССР;

г) областните отдели на I Управление МВР ЧССР;

д) отдела за психологически мероприятия.

10. Работниците от оперативните отдели и аналитичните служби на I Управление при МВР на ЧССР предават предложенията за психологически мероприятия за обсъждане на съответните си началници, които след основателна оценка /или мнение на координатора по ПМ/ ги предават за окончателно одобряване и по-нататъшна разработка на отдела по ПМ.

11. Работниците от резидентурите предават предложенията за психологически мероприятия на резидента, който, след като направи забележки в съответствие с проблема, ги предава на определения отдел на политическата разведка, външното контраразузнаване или научно-техническото разузнаване. След обсъждане реалността на предложението или допълнението, то се предава на отдела по ПМ /както собствените предложения на отделните оперативни отдели/.

Из архивите на ДС

12. Отделът за психологически мероприятия в случай на необходимост има право да поиска предложенията за психологически мероприятия със специално предназначение да се предават непосредствено на него.

13. Предложение, предадено на отдела за психологически мероприятия, трябва да съдържа следното:

/виж приложението /

а) цел на предлаганото психологическо мероприятие;

б) ситуация и съдържание;

в/ начин на провеждане /форма, използуване на канали и др./.

г/ предлагани консултации извън рамките на I у-ние на МВР на ЧССР;

д) опасни и рисковани обстоятелства.

14. В случай, че подаденото предложение за провеждане на психологическо мероприятие не бъде одобрено от отдела за психологически мероприятия, то същият отдел в срок от 10 дни е длъжен да информира този, който е подал предложението относно причините за отклоняването му или за възможността от по-късното му използуване.

IV

15. Характерът на работата в областта на психологическите мероприятия изисква строга централизация, отчет и особена конспирация. С оглед на това с организацията и координацията на дадената дейност в I Управление на МВР на ЧССР се занимава само отдела по психологически мероприятия.

Без съгласието на отдела за ПМ, като отговорен отдел за провеждането на всички психологически операции на I Управление

Из архивите на ДС

при МВР на ЧССР, не може в рамките на разузнаването да се провежда нито едно психологическо мероприятие. При изключителни случаи дава разрешение началникът на I Управление МВР ЧССР.

16. Отдел за психологически мероприятия:

а) организира систематичната дейност в рамките на разузнаването и дава заключителна оценка на постъпилите предложения.

б) носи отговорност за подготовката и техническата разработка на психологическите мероприятия, включително разработването на съответни предложения относно психологическите мероприятия

641

в) в сътрудничество със съответните оперативни отдели наблюдава и контролира хода на реализацията и регистрира влиянието на психологическите мероприятия;

г) извършва цялостна оценка на реализираните психологически мероприятия;

д) води централен отчет на психологическите мероприятия, който наблюдава психологическите мероприятия във всичките етапи - т.е. от предложението до заключителната оценка.

По-нататък води отчет на:

- използуваните технически средства при реализацията и разработката на психологическите мероприятия;

- на използуваната агентура, сътрудниците от I Управление при МВР на ЧССР и всички лица, които са участвували в подготовката или реализирането на отделните психологически мероприятия или са били запознати с материалите, на които стои четлив подпис и дата;

- използуваните консултанти, специалисти по езика и др.;

- забелязани обосновани подозрения и сигнали за враждебни акции против ЧССР и нейните съюзници;

Из архивите на ДС

- сътрудниците на I Управление при МВД на ЧССР, публикуващи статии или материали в средствата за масова информация на ЧССР или зад граница.

е) разработва тримесечна оценка на предложенията и проведените психологически мероприятия в рамките на разузнаването, предназначена за др. Министър, и информация за тримесечието за предложенията и мероприятията, провеждани от отделните оперативни отдели, областните отдели и др. определени отдели на I Управление. / тези информации се предават на посочените отдели чрез зам. началника на Управлението/;

ж) води и при активното участие на резидентурите и опаретивните отдели, а в определени случаи и със собствени сили постоянно допълва документацията на материалите за психологическите мероприятия;

з) организира специално обучаване по проблема за психологическите мероприятия в рамките на I Управление на МВР на ЧССР и обезпечава следното:

- специално обучение в школа на I Управление МВР ЧССР;
- лекции в рамките на специалното обучение по усъвършенствуване;
- обучаване на работници, заминаващи за дълго време в резидентурите /специално внимание се отделя на резиденти те/;

и) организира и ръководи беседи с резидентите и техните заместници по време на пребиваването им в ЧССР по проблема за психологическите мероприятия.

17. Началникът на отдела за психологически мероприятия предава за одобрение на зам.началника на управлението предложенията за психологическите мероприятия след като е разисквано по тях и по препоръка на началниците на участвуващите отдели.

Из архивите на ДС

Предложенията, отнасящи се до важни извънредни психологически мероприятия, се предават посредством зам.началника на управлението на висшите служебни лица за одобрение. Предложенията, отнасящи се до по-малко важни отделни акции в рамките на одобрените психологически мероприятия, одобрява началникът на отдела за психологически мероприятия. След реализирането на психологическото мероприятие, по същия път се предава информацията на този, който е одобрил предложението.

V

18. Оперативните отдели и аналитичните служби на I Управление при МВР на ЧССР:

а) въз основа на подробно изучаване на получените сведения организират предаване на предложения в мащаба на своите възможности.

б) Преди да постъпят предложенията в отдел ПМ, обеспечават посредством определени координатори и отговорни началници разискване по подадените предложения, главно от гледна точка на: съответствие и значение на предложението въз основа на развитието на ситуацията в дадена държава и обекта, агентурно-оперативната среда, максимално използуване на получените материали и агентурни канали, начин на провеждане, осигуряване конспирация на предложеното психологическо мероприятие и сравняване на възможния ефект от психологическото мероприятие със запланувaните разходи.

в) Съвместно с отдел ПМ контролират хода на подготовката и реализацията на психологическите мероприятия и своевременно информират отдела за психологически мероприятия за забелязаните недостатъци и сигнали за нарушение, както и за всички значителни изменения в одобреното предложение.

Из архивите на ДС

г) следят за влиянието на реализираните психологически мероприятия и информират за тях отдел ПМ.

д) системно създават съответни агентурни канали за психологически мероприятия.

е) със съгласието на ръководството на отдела за психологически мероприятия назначават на своите участъци работници, на които са доверени проблемите на психологическите мероприятия, т.е. координатори или по някакъв друг начин се осигурява поефикасна форма на координация и сътрудничество.

ж) предоставят възможност на работниците от отдела за ПМ да се запознаят с материалите, касаещи психологически мероприятия и за тези материали своевременно информират отдел ПМ.

з) придобиват и веднага предават на отдел ПМ съответни документационни материали, които могат да бъдат използувани при провеждане на психологически мероприятия. Забранено е тези материали /ако непосредствено не се използуват за работа над предложенията за психологически мероприятия или поради агентурно-оперативни причини/ да се намират в резидентурите и в оперативните отдели.

и) осигуряват участието на своите подчинени работници, заминаващи на работа в резидентурите, на лекциите за проблема за психологическите мероприятия, които организара отдела за ПМ в рамките на I Управление на МВР на ЧССР.

к) По време на пребиваването в ЧССР на подчинените резиденти и техните заместници /или други работници от резидентурите/ осигуряват присъствието им на консултациите на отдела за психологически мероприятия.

л) информират отдел ПМ за публицистичната дейност на своите работници в чехословашките или чуждестранните средства за масова информация.

Из архивите на ДС

м) информират отдел ПМ за всички забелязани и обосновани подозрителни сигнали, свидетелствуващи за подготовка или реализация на враждебни психологически акции против ЧССР и нейните съюзници.

н) оказват някаква помощ на отдела ПМ при осигуряване на техническия материал и средствата, необходими за разработка на психологическите мероприятия.

о) след реализирането на отделни психологически мероприятия информират отдел ПМ за финансовите разходи, свързани с подготовката и реализацията на психологическите мероприятия.

645

VI

19. Сътрудничеството и координиращата дейност в рамките на МВР на ЧССР / в съответствие със заповедта на Министъра на вътрешните работи № 21/ 72/, а така също и извън рамките на МВР на ЧССР, отнасящи се до психологическите мероприятия, са поверени на отдел ПМ с изключение на координацията от териториалните отдели на Министерството на външните работи на ЧССР, която по искане на отдела за ПМ обезпечава съответните отдели на политическото разузнаване.

20. На отдела за психологически мероприятия чехословашката разведка е възложила да осъществява координацията и сътрудничеството със съответните служби от дружеските разведки. Преговорите и косултациите с тези служби се провеждат в съответствие с годишен план или извън плана в зависимост от конкретните потребности на чехословашкото разузнаване или дружеските разведки.

21. Сметката за финансовите разходи във валута и в чехословашки крони, свързани с подготовката и провеждането на психологически мероприятия, работниците от I Управление при МВР на ЧССР предоставят на онези оперативни отдели, които ги ръководят или в които те са зачислени в съответствие с всеобщите действителни указания на финансово-икономическия отдел на I у-ние.

Приложение към "Инструкцията за ПМ"

Предложение за психологическа акция /операция/

Наименованието ще определи отделът за психологически мероприятия.

1) Цел:
/целта на психологическото мероприятие - какво преследва реализацията/.

2) Ситуация и съдържание:
/кратка оценка на ситуацията на противника и собствената, от какви документационни и информационни материали изхожда ПМ и др./.

3) Начин на провеждане:
/ предполагаеми методи и форми, канали, технически средства, участвуващи части, финансови разходи, време, начин за откриване на отзвуците и др./.

4) Предполагаеми консултации:

а) в рамките на I Управление на МВР на ЧССР

б) в рамките на МВР

в) извън рамките на МВР.

5. Опасни обстоятелства и риск:

/да се посочат мероприятията, които ще бъдат проведени с цел избегване на разшифровка/.

Препоръчва:
/началник оперативен отдел/

Предлага :
/работник от съответния оперативен отдел/

Съгласен

/началник отдел № 36/.

15

Строго секретно
от особена важност
Екз.№ 1

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

ОТНОСНО: Провеждане на активни мероприятия за изпълнение на задачите по пресичане влиянието на Китай и САЩ на Балканите, формулирани в съвместните перспективни планове и разменените мнения по време на съвещанието във Варна през 1972 година.

I. ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ

1. Разобличаване антисъветската и разколническа дейност на сегашното партийно и държавно ръководство на КНР на Балканите и осуетяване опитите му за създаване на групировка между Албания, Югославия и Румъния, противостояща на СССР и социалистическата общност.

2. Разобличаване на антикомунистическата и агресивна същност на политиката на САЩ, НАТО и другите капиталистически страни към Албания, Югославия и Румъния, стремежът им да ги откъснат и противопоставят на социалистическата общност и да ликвидират социалистическите завоевания в тези страни. Изостряне на противоречията между САЩ, НАТО и другите капиталистически страни от една страна и Албания, Югославия и Румъния от друга.

3. Подпомагане на здравите сили в Албания, Югославия и Румъния, които са за сближение и цялостно връщане на страните им в социалистическата общност. Паралелно с това да се компрометират представителите на антисъветските, националистически сили.

Из архивите на ДС

648

II. ПРОУЧВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

За разработката на конкретни мероприятия в указаните по-горе направления съответните подразделения следва да насочат своите сили и възможности за обезпечаване на необходимата информация, която да послужи като изходна база за по-значителни и дълготрайни активни акции.

1. Придобиване на секретна, служебна и официална информация за политиката, замислите, действията и взаимоотношенията на КНР, НРА, СФРЮ и СРР по между им и с капиталистическите и развиващи се страни.

2. Придобиване на официални и неизвестни на обществеността биографични данни за обществено-политическата и държавническа дейност, за личния, семеен и интимен живот на партийни, държавни, обществени, културни и други дейци в АНР, СФРЮ и СРР, които заемат възлови места в партийния, държавен и стопански апарат на своята страна.

3. Издирване на политически, научни, стопански и културни дейци - писатели, журналисти и други в капиталистическите и развиващи се страни - наши агенти, ОВ или притежаващи качества да станат такива, които могат да посещават безпрепятствено АНР, СФРЮ и СРР, да изучават проблеми, да събират под съответна легенда интересуващата ни информация и да излизат със статии, интервюта, брошури и книги или за политиката на други държави към тях.

4. Изучаване дейността и характера на международни и регионални организации, в които участвуват АНР, СФРЮ, СРР ши КНР и на лицата и каналите за провеждане на АМ по основните направления.

5. Изучаване личния състав, структурата, плановете и дейността на международни, религиозни и национални ревизионистични левоекстремистки, троцкистки, маоистки и други организации на територията на различни страни, чиято дейност е насочена в полза или против сегашните партийни и държавни ръководства на АНР, СФРЮ, СРР и КНР.

17

6. Изучаване на официалните взаимоотношения на наши политически, стопански, културни и туристически учреждения с АНР, СФРЮ, СРР и КНР, с оглед получаване на интересуващата ни информация и откриване на канали, за провеждане на активни мероприятия за влияние.

7. Съвместно с другите оперативни и технически поделения на МВР да се използуват съществуващите и се набележат нови източници на информация за АНР, СФРЮ, СРР и КНР и канали за провеждане на активни мероприятия.

III. МЕРОПРИЯТИЯ

Предлага се да се обсъдят следващите идеи за активни мероприятия:

1. Подготовка на публикации в западноевропейски или арабски вестници на статии за успехите и слабостите на югославската икономика. В тези статии авторът, който ще бъде наш агент или ОВ, наред с личните си впечатления от разговори с различни дейци в Югославия по време на посещението си, ще изнесе факти известни нему от "западни източници" за намеренията на НАТО чрез икономическо обвързване на Югославия със Запада, постепенно да й диктува политически условия в нейната външна и вътрешна политика за откъсването й от "Комунистическия блок".

2. Подготовка, отпечатване и разпространение към средата на 1974 година на брошура от около 80 страници на тема: "Югославия в явните и секретни планове на НАТО". Брошурата да бъде издадена от западно издателство, с автор или анонимно и да се разпространи в европейските, афроазиатските, латиноамериканските страни и в самата Югославия.

Предлага се мероприятието да се подготви и проведе съвместно със съветските другари.

3. Ще бъде изготвен документ, произхождащ от английска или друга натовска секретна служба, от който ще се вижда, че десноекстремистките организации се финансират от

Из архивите на ДС
650

специалните служби на Англия и НАТО и фондове на американски корпорации за подривни действия срещу сегашното югославско правителство. По агентурно-оперативен път документът ще бъде доведен до югославските органи на сигурността.

За подготовката на мероприятието ще бъде необходима помощта и на съветските другари.

4. От името на американска фирма, която участвува в икономическите разговори на американо-китайската комисия в Париж, ще бъде изготвено поверително писмо до друга американска фирма. От съдържанието на писмото ще се разбира, че американските концерни са готови да удовлетворят определени китайски икономически искания, ако китайците подкрепят с конкретни действия съгласието си да окажат съдействие на САЩ за икономическо проникване на Балканите и в частност в Албания. Това писмо по съответен агентурно-оперативен път ще бъде доведено до знанието на някои от ръководителите на албанските представителства в чужбина. Изхождайки от развоя на съветско-американските отношения и с оглед най-правилно решение за провеждане на тази акция ще се потърси помощта на съветските другари в избора на фирмите, намиране на подходяща бланка и оказване помощ при извършване на превода.

5. Ще бъде изготвен документ на НАТО, от който да се вижда, че при усложнена обстановка или война, се предвиждат съвместни действия между армиите на Гърция и Италия срещу Албания и поделбата й между двете страни. С помощта на оперативно-технически средства на разузнаването, този документ ще бъде доведен до знанието на албанския генерален щаб. За подходяща бланка и превод ще се потърси помощта на съветските другари.

6. Ще бъде изготвен документ на ГЩ на гръцката армия, който да е следствие на документа на НАТО и да потвърди, че в усложнена обстановка или война, албанската територия - Северен Епир се предвижда да бъде окупирана от Гърция, а останалата част от Италия. С помощта на агентурно-оперативни средства на разузнаването този документ ще бъде доведен до знанието на албанския ГЩ.

Из архивите на ДС
651

7. Ще бъде изготвен документ на НАТО до ГЩ на италианските въоръжени сили - "приложение към съществуващ план" за действия срещу Албания при усложнена обстановка, който да потвърждава със съдържащите се в него сведения, замисъла на горните два документа. С помощта на агентурно-оперативни средства на разузнаването този документ ще бъде доведен до знанието на албанския ГЩ. За подходяща бланка и превод ще се потърси помощта на съветските другари.

8. Ще се напише авторитетна книга от известен икономист в ГФР за истинското икономическо положение в Югославия, от която да се виждат грешките на икономическото развитие на страната. Задълбочено проучване ще се направи на ЕИО да проникне в социалистическите страни чрез Югославия, Румъния и др.

Книгата ще се разпространи сред ръководните кадри на Югославия, Румъния и Унгария.

С немските другари е постигната договореност да осигурят автора и отпечатването на книгата. За основните насоки на изследването ще се потърси помощта и на съветските другари.

9. Ще бъде изготвен документ-доклад на турския представител в НАТО до турското м-во на външните работи. В този документ, като получена достоверна информация от "съюзнически източник" ще бъдат засегнати следните моменти:

- Китай и САЩ са се споразумели да упражнят натиск за приемането на Югославия в ЕИО.

- Западните съюзници трябвало да проявят разбиране и търпеливост по отношение на Югославия, защото включването ѝ в една западна групировка ще отслаби Варшавския договор и може да стане примамка за икономически облаги за някои страни като Румъния и други.

- Турският представител съветва своето правителство да не подкрепя тази теза, защото едни като Турция щели да носят военното бреме, а други, като Югославия, ще бъдат привилегировани и ще ползуват само облаги.

20

- Документът ще бъде доведен до знанието на компетентните югославски органи, с помощта на агентурно-оперативни средства на разузнаването.

10. Ще бъде изготвен документ, имащ формата на лично писмо на американски дипломат, акредитиран в Букурещ до директора на ЦРУ У.Колби, като ще бъдат засегнати следните въпроси:

- Оценка на личността на Н.Чаушеску от проведени лични срещи и получени информации, в смисъл, че лично той споделя всичко, и разчита най-много на САЩ в своята националистическа политика.

- Обръща се внимание на препоръките дадени от Н.Чаушеску за нормализиране на отношенията между САЩ и Албания.

- Информира се, че Чаушеску се стреми да докаже на китайците, че те са най-сигурните им съюзници в Европа и че не трябва да залагат толкова много на Албания.

- Изказва се предположение, че в резултат на горните внушения от румънска страна китайското ръководство е намалило финансовата и друга помощ за Албания.

- Съобщава се за установените регулярни контакти между разузнавателните служби на Израел и Румъния. Подчертава се, че румънската страна държи изключително тези контакти, които са насочени главно срещу арабските страни и палестинските организации да останат скрити за СССР и другите страни членки на Варшавския договор.

- Информира за получени достоверни, но откъслечни сведения за анормално психическо поведение на Чаушеску. Изтъква се, че видни румънски психиатри са поставили диагноза, че Чаушеску боледува от паранойа - изразяваща се в мания за величие и болезнена подозрителност.

С помощта на оперативно-техническите средства на разузнаването, този документ ще бъде доведен последователно до знанието на албанското ръководство, ръководителите на Ирак, Либия, Алжир, Сирия и на палестинските организации. На втория етап ще се обмисли целесъобразността да бъде доведено до знанието и на някои ръководства на комунистическите партии.

Из архивите на ДС

21

За подходяща бланка и превод ще се потърси помощта на съветските другари.

Предлага се при целесъобразност и със съгласието на съветските другари, при разработката и провеждането на някои мероприятия, да участвуват съответните служби и на други братски разузнавания.

_____1973 г.
София

Отп.в 2 екз.
Изпълнител:
082/17069
/НХ

62

И З К А З В А Н Е

на полковник ТОЧО ТОЧЕВ - зам. началник
Първо Гл.управление-ДС, по доклада на
Генерал П.СТОЯНОВ - началник у-ние VI-ДС

ОТНОСНО: Задачите на органите на Държавна сигурност, произтичащи от решенията на Пленума на ЦК на БКП по идеологическите въпроси.

Февруарският пленум на ЦК на БКП обсъди проблема за издигане на идеологическата работа на Партията на висота-та на поставените от Десетия конгрес на Българската комунис-тическа партия задачи за изграждане на развито социалистичес-ко общество в нашата страна. Пленумът направи задълбочен марксистко-ленински анализ на съвременната вътрешна и между-народна обстановка и посочи задачите, които стоят пред Партия-та на идеологическия фронт на настоящия етап. Особено внимание бе обърнато на произтичащите задачи в идеологическата борба при настъпилия поврат в международните отношения от "студената война" към мирно съвместно съществуване - резултат на после-дователната мирна външна политика на Съветския съюз, изразена особено ярко напоследък при посещенията на др.ЛЕОНИД ИЛИЧ БРЕЖНЕВ в САЩ, ГФР, Франция и Индия. Измененията в междуна-родните отношения доведоха, както бе подчертано в доклада на

Из архивите на ДС
655

др.ТОДОР ЖИВКОВ на Юлския пленум на ЦК на БКП - 1973 г., до изменения и в съотношението на основните плацдарми на борбата между социализма и капитализма. В тази обстановка се повишават изискванията към нашия идеологически фронт, както от гледна точка на комунистическото възпитание на българския народ, така и с оглед на идейното настъпление на социализма в чужбина. Февруарският пленум подчерта, че трябва да се използуват създадените възможности за пропагандиране в капиталистическите страни успехите на социализма и по-специално на НРБ, да се повишава влиянието на социалистическата идеология, наука и култура, да се изнесе идеологическата борба на територията на противника, като за целта нашите усилия се координират с усилията на СССР и другите братски социалистически страни - въпрос, по който бяха взети съответни решения на Московското съвещание на секретарите на централните комитети на комунистическите партии на братските социалистически страни, състояло се през м.декември 1973 г. В тази насока пленумът постави пред нашата задгранична пропаганда следните задачи:

" - широко да пропагандира приноса на българския народ в социалния прогрес и културната съкровищница на човечеството, най-крупните творби на българското съвременно творчество и на многовековната ни култура и изкуство, да съдействува за по-пълно изясняване и вярно тълкуване на историческото ни минало, на нашата политика на Балканите и в

Из архивите на ДС

656

света, като противодействува активно на антибългарската, антикомунистическата и антисъветската пропаганда".

" - активно да съдействува за успешното провеждане на миролюбивата външна политика на НРБ, изградена върху принципите на марксизма-ленинизма и социалистическия интернационализъм."

" - да подпомага по-нататъшното утвърждаване на НРБ като бързо развиваща се индустриална държава."

" - да изтъква градивната роля на БКП за укрепване единството на международното комунистическо движение, нейния последователен интернационализъм и непримиримостта й в борбата за отстояване на идеите и принципите на марксизма-ленинизма, против догматизма и ревизионизма, против разколническата дейност на маоизма".

" - да изтъква благотворното влияние и ролята на българо-съветската дружба за успехите, които постигна нашия народ, огромното значение на КПСС и Съветския съюз за развитието на световния революционен процес."

" - да съдействува за по-нататъшното задълбочаване на сътрудничеството с братските социалистически страни".

В изпълнение на решенията на Февруарския пленум и Московското съвещание се поставят отговорни задачи и пред органите на Държавна сигурност, в това число и пред Първо Главно управление - ДС. В дух на Националната партийна конференция решително повишаваме ефективността на своята работа и на този сектор. ПГУ-ДС трябва активно да съдействува с агентурно-оперативни средства за идеологическото настъпление на

Из архивите на ДС

657

територията на противника. Тази голяма задача може да бъде успешно изпълнена като се използува богатият опит и по-нататъшна интеграция на усилията ни с тези от Първо главно управление при Комитета за държавна сигурност на СССР, като това се изрази в разработването и провеждането на конкретни съвместни агентурно-оперативни мероприятия.

В светлината на партийните решения и ползуването опита на славните съветски чекисти, ръководството на МВР е поставило задачата пред ШУ-ДС да провежда агентурно-оперативни мероприятия, чрез които да се подпомогне реализирането на идеологическата работа на Партията и държавата зад граница, на борбата срещу буржоазната идеология, ревизионизма и маоизма. Февруарският пленум и Московското съвещание изискват решително активизиране на нашата работа по тези линии и по-специално в следните насоки:

- Да се изучават и създават връзки с капиталистически граждани и чрез тях да се провеждат агентурно-оперативни мероприятия за подпомагане отразяването на успехите на нашата страна посредством статии, филми, беседи и т.н.

- Да се работи активно чрез наши агенти и с.с. за изучаването и обработването на известни учени, културни и обществени дейци, писатели, журналисти и други от капиталистическите страни и се подпомага написването на книги и други печатни произведения по наши указания и предварително подготвени и предоставени им от нас материали. В тази насока възможности за работа има, придобит е и известен опит: Например подготвено бе с наши агентурно-оперативни възможности издава-

Из архивите на ДС
658

нето на книги и специални броеве на списание в капиталистическите страни, посветени на България, като текстовете са написани от наши сътрудници, но излизат под авторството на чужденци.

- Да се издирват и изучават с агентурно-оперативни средства наши сънародници, живеещи в капиталистическите страни, които имат добро отношение към социалистическа България, с цел използуването им за пропагандиране на успехите ни. Чрез тези и други лица приятелски настроени към България , да проведем агентурно-оперативни мероприятия за популяризирането на нашата страна и идеология, като използуваме българските културни центрове и дружества за приятелство в чужбина, да подпомагаме и съдействуваме на Комитета за изкуство и култура и Министерство на външните работи за проучване възможностите и условията за създаване на нови асоциации за работа в тази насока, там, където съответната капиталистическа държава няма да предяви искане за реципрочност. В казаната насока някои капиталистически, а също и балкански социалистически страни работят доста активно. Например, по наши данни, румънците използуват асоциацията "Романия", ръководена от румънското разузнаване, чрез която обхващат един и половината милиона румънци живеещи зад граница и отчасти ги използуват за пропаганда в полза на Румъния - като допуска неправилно тълкуване на марксистко-ленинската идеология, в защита на политиката им.

- Да се издирват и доставят с разузнавателни средства в чужбина културно-исторически паметници, които да се използуват за пропагандиране на древната ни история и култура и нейното правдиво обяснение. В това отношение също можем да се опрем на придобития опит в доставянето на голямо количество

Из архивите на ДС
659

документи, ръкописи, картини и т.н., чрез които се съдейству-
ва за изпълнението на поставената голяма задача за написване
на 14-томната история на България, във връзка с честването
на 1300-годишнината на българската държава.

- Да се активизира дейността ни за проникване в центровете за идеологическа диверсия в чужбина и пресичане тяхната работа по пропагандиране на буржоазната идеология и маоизма. Тази задача придобива особено значение при новата обстановка в международните отношения, която се използува от противника за идеологическо проникване. Работата ни в тази насока трябва да съсредоточим на територията на главните страни от които се провежда идеологическата диверсия - ГФР, Франция, Англия, САЩ и други. Налага се активизиране и на нашата работа за недопускане на буржоазно и прокитайско влияние върху пребиваващите в чужбина наши граждани.

За изпълнение на тези задачи Първо Главно управление трябва да работи в координация и интеграция с Първо Главно управление на КГБ, като се заведат съвместни разработки и провеждат съгласувани мероприятия. Важна задача за осигуряване на успеха ни е тясно координиране на нашата работа с другите поделения на МВР, които могат да ни окажат съществена помощ с предоставяне на материали и информация при подбиране на подходящи за наша работа чужденци, маршрутиране на агентура в центровете за идеологическа диверсия и провеждане на активни и други мероприятия, а също така и за водене на съвместни разработки и провеждане на общи операции.

Из архивите на ДС

660

Съгласно указанията на др.Министър, с оглед комплексното решаване на големите задачи по идеологическата работа, както в нашата страна, така и зад граница считаме, че ще бъде целесъобразно да се разработи единен перспективен план на органите на ДС имащи отношение по тези въпроси. В този план точно и ясно да се определят целите, задачите и обектите за проникване, а така също и правата, задълженията и отговорностите на всяко поделение. При разработката на плана да се използува опита от проведения неотдавна семинар в Куба на органите на МВР на социалистическите страни по въпросите на идеологическата борба с противника.

Считаме, че изпълнението на задачите зад граница от страна на поделенията на ДС ще трябва да се съгласуват с ПГУ-ДС, а на наша територия ПГУ-ДС да съгласува дейността си с контраразузнавателни поделения на ДС. Успешното изпълнение на тези високо отговорни задачи ще зависи преди всичко от тясното сътрудничество и взаимопомощ между поделенията на ДС работещи на идеологическия фронт, със съчетано използуване на всички сили и агентурно-оперативни възможности. За голямо значение на тези въпроси говори и решението на ЦК на БКП и Министерския съвет на НР България за по-нататъшно усъвършенствуване на ръководството на културния фронт у нас.

За умелото съчетаване на дейността на органите на ДС с дейността по официална линия, необходимо е поделенията на ДС да поддържат делови връзки с официалните учреждения, като Комитета за изкуство и култура, Министерството на външните работи, КНТПВО, БАН и други за широко използуване на

Из архивите на ДС

661

тези учреждения като прикрития за провеждане на активни агентурно-оперативни мероприятия.

При провеждането на по-крупни и отговорни операции съвместно да се подготвят планираните мероприятия, като органите на ДС,с агентурно-оперативни средства, съдействуват на нашите официални учреждения за успешното и резултатното им реализиране.

В случай, че се изгради замисления надведомствен съвет по информация и културно-пропагандна дейност в чужбина, би било целесъобразно да се включи в състава му и отговорен представител на нашето Министерство, с оглед правилно насочване, организиране и координиране на работата на органите на ДС по тези въпроси в страната и зад граница.

Въоръжени с решенията на Февруарския пленум на ЦК на БКП, на Московското съвещание и на другите партийни решения по въпросите за идеологическата работа, органите на ДС, в т.ч. на Първо Главно управление - ДС, са призвани да дадат своя принос в борбата срещу буржоазната идеология, ревизионизма и маоизма, за възтържествуване на марксизма-ленинизма, идеите на който се осъществяват в братските социалистически страни начело със Съветския съюз.

16. април 1974 г.

Строго секретно! 10б
Екз.№ 1. 4

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

8.IV 87

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Приносът на наши АМ за настъпилите положителни промени в Гърция.

Като се е изхождало от задачите на външната политика на НРБ и задачите на разузнаването, съобразявайки се с политическата обстановка в Гърция, перспективните планове на отдела - гръцко направление, са предвиждали провеждане на АМ в следните основни насоки:

1. Отслабване и разстройване на южния фланг на НАТО чрез изостряне на отношенията между Гърция и Турция.

2. Разобличаване и компрометиране на най-реакционните институти, партии, групировки и отделни лица в Гърция. и подпомагане на демократичните тенденции за сближаване със социалистическите страни.

3. Засилване на антиамериканските настроения сред гръцкия народ на основата на бруталното вмешателство във вътрешните работи на Гърция от страна на САЩ.

4. Създаване на условия за преминаване на Гърция към нормален, демократичен вътрешно-политически живот и провеждането й на по-неутрален външно-политически курс.

5. Компрометиране и дискредитиране на военната хунта, отделни нейни ръководители пред световното и гръцкото обществено мнение.

6. Подкрепа на Макариос в условията му за запазване независимостта и териториалната цялост на кипърската република против домогванията на империалистическите сили за превръщане на Кипър в база на НАТО.

Из архивите на ДС

В тази насока по гръцко направление от 1963 год. до 1967 год. са проведени успешно редица конкретни мероприятия, които имаха за цел главно влошаване на гръцко-турските отношения и засилване на антиамериканските чувства сред гръцкия народ.

След военния преврат 1967 год. до падането на хунтата от власт в Гърция усилията на направлението бяха насочени главно към провеждане на мероприятия за дискредитиране и отслабване на военно-фашистката диктатура, подпомагане на прогресивните сили за изграждане на единен антидиктаторски фронт с цел смъкване хунтата от власт, установяване на по-демократичен режим и отслабване на връзките на Гърция с НАТО. През този период са проведени общо около 45 мероприятия, като по-главните от тях са: "Мираж", "Ерма", "Космос", "Дойран", "Преспа-1 и 2", "Разрив", "Драйфус", "Пробив от 1 до 5", "Свобода от 1 до 19" и др.

От 1969 год.направлението започна да провежда цялостни, постоянно-действуващи операции. Същото стана възможно след анализирането на резултатите от проведените до тогава АМ "Свобода", "Злоба" и др. и набелязване на допълнителни мероприятия за разширяване и задълбочаване на тяхния ефект. Така през периода 1970-1974 год. бяха провеждани мероприятия изключително от постоянно действуващите операции "Свобода", "Злоба, "Пробив", "Преспа" и "Разруха", съчетани с други допълнителни самостоятелни АМ.

Една от най-важните и големи постоянно действуващи операции, проведени по направление Гърция бяха следните:

1. "СВОБОДА" - операцията започва да се провежда от м.януари 1969 год. и досега са проведени общо 19 отделни мероприятия. Същата по своята важност и мащаби представлява значителна акция, която се изразява в провеждането на серия от активни мероприятия. На първо място бе създадена от нас мнимата нелегална роялистка организация "Свободни гърци", под чието име от гръцка територия и чужбина се провеждаха всички АМ. Документите по отделните АМ (позиви, обръщения, призиви, прокламации, лични и съпроводителни писма до правителствени лидери, международни организации, антихунтовски конгреси и конференции) са оформяха с бланки, печати и подписи на организацията, ръководена от "генерал Пелопидас" (измислен от нас псевдоним).

108
6

В резултат на реализираните мероприятия, в Гърция и извън нея, нашироко се заговори за антихунтовската дейност на организацията "Свободни гърци", което спомогна още повече за нейното утвърждаване и популяризиране.

През лятото на 1969 год. гръцкото правителство съобщи, че била разкрита голяма заговорническа организация под името "Свободни гърци", която си била поставила за задача насилствено да свали законното гръцко правителство. В организацията участвували предимно роялистки офицери, вдъхновявани и ръководени от крал Константин. На специална пресконференция правителственият говорител заяви, че са били арестувани главните ръководители на заговора, между които 14 генерали. С разкритията по "заговора" хунтовският режим започна остра кампания срещу краля и монархически настроените офицери. Още тогава официозът "Елефтерос козмос" заплаши краля, че със своето поведение той поставял в опасност съществуването на короната в Гърция. Едновременно с това започнаха репресиите на десетки роялистки офицери, обвинени за участие в заговора на организацията "Свободни гърци", като в продължение на години бяха интернирани в различни райони на Гърция. Освен това те бяха подложени на непрекъснато наблюдение и разработка от страна на гръцкото КРО.

Проведеното през м.май 1971 год. АМ "СВОБОДА-4", което имаше антиамериканска насоченост, съвпадна с взривяване паметника на Труман в Атина. Всички гръцки вестници, позовавайки се на правителствени източници, съобщи, че това е дело на организацията "Свободни гърци". С официална декларация, предадена по радио Атина, правителството подкрепи обвинението на в."Нея политиа ", че кралят не е осъдил публично атентаторите и заговорниците от организацията, като по този начин се явявал вдъхновител на действията на "Свободни гърци".

Бунтът във военноморските сили през м.май 1973 год. и разкритата нелегална организация ЕАН ("Гръцка антидиктаторска младеж") се свързват пряко с операцията "Свобода". Според съобщение на гръцкия печат, за ръководители на ЕАН и на бунта във военноморските сили, се посочват запасни офицери, репресирани през 1969 год. за участие в организацията "Свободни гърци", По този повод, за същите офицери, говорителят на правителството Стаматопулос заяви, че те проявили "неблагодарност за указаното им от правителството снизхождение за престъпното им минало, което е

известно на всички.

На 27 май 1973 год. в. "Елефтерос козмос" призовава крал Константин да осъди заговорниците в двете конспирации и да призове офицерите към подчинение на правителството. Ако не направел това, тогава "те си измивали ръцете и народът щял да си каже думата по въпроса за монархията".

Антимонархическата кампания завърши на 1 юли 1973 год. когато Гърция бе обявена за република. От анализа на постъпилите материали за ефекта на операция "Свобода" за периода от 1969 г. до сега се вижда, че по повод на всяко мероприятие хунтата реагираше извънредно остро срещу краля и роялистките офицери, в лицето на които виждаше единствената реална заплаха за режима. Поради това има реални основания да се счита, че наред с обективните причини за ликвидиране на монархията в Гърция, операция "СВОБОДА" със своята разновидна дейност и целенасоченост има определен дял за ликвидирането на реакционния монархически институт и обявяването на Гърция за република. В подкрепа на това можем да споменем уводните статии на главатая на режима С.Константопулос в "Елефтерос козмос", който изрежда петте основни причини, довели до премахване на монархията, като една от тях била тази, че кралят насърчил и вдъхновил създаването на нелегалната организация "Свободни гърци" (наша операция "Свобода"), с което готвел сваляне на военното правителство.

Мероприятията по операция "СВОБОДА" спомогнаха до голяма степен и за разцепление вътре в самата управляваща хунта, което бе благоприятно условие за нейното отслабване. От това привържениците на ген.Давос се възползуваха при извършената фатална авантюра от страна на фактическия ръководител на военната хунта ген. Д.Йоанидис за преврат в Кипър на 15.VII, за да ускорят падането на диктатурата и предаване на властта в ръцете на политиците Разбира се за това допринесе и борбата срещу хунтата на всички антидиктаторски сили вътре и вън от Гърция. Голям дял за постигане на единодействие на всички патриотични сили в борбата им против военната диктатура, създаване на предпоставки за демократизиране на политическия живот в страната и подготвяне почва за легализиране на левицата и ГКП, смятаме, че имат и нашите мероприятия по операция "Свобода".След 24.VII Гърция се върна към демократичен път на развитие,начело с един опитен десен буржоазен политик, какъвто е Караманлис. Всички факти досега говорят, че той ще доведе страната до по-независими и неутралистични позиции. Опирайки се на подкрепата на ген.Давос, правителството на Караманлис вероятно ще възбуди процес срещу главните виновници

Из архивите на ДС
665

Из архивите на ДС
666

за преврата от 1967 год., преврата в Кипър и разрухата в политическия и икономически живот в страната, които доведоха Гърция до ръба на национална катастрофа. Това нещо ще бъде окончателен удар срещу хунтата и същевременно ще укрепи позициите на сегашното правителство.

Мероприятията по операция "СВОБОДА" имаха насоченост и към създаването и засилване на антиамерикански настроения сред гръцката общественост. Особено силно това настроение се изрази по време на последните кипърски събития, което подсказва, че освен официалното заявление за излизане на Гърция от военната организация на НАТО, направено на 14.VIII.1974 год. от Караманлис, действията против САЩ и НАТО ще продължат и могат да засегнат сериозно американските интереси в Гърция, където до вчера американците бяха пълни господари.

2. "ЗЛОБА" - постоянно действуваща операция "Злоба" започва малко по-късно от 1970 год. и има за цел влошаване на гръцко-турските отношения, като умело се използуваха съществуващите спорни въпроси между Гърция и Турция, като Кипърския въпрос; проблемът за малцинствата, живущи в двете страни; възникналите спорове между двете страни по въпроси за континенталния шелф, териториалните води и др.

Общо по тази операция са проведени 6 отделни мероприятия. За резултатите от тези мероприятия може да се съди от сегашното състояние на отношенията между двете страни-съюзнички в НАТО. На два пъти те стигнаха до ръба на войната в резултат на раздухване на противоречията между тях. Състоянието на отношенията им особено след турската интервенция на о-в Кипър е такова, че Гърция и Турция от "съюзници" в НАТО са се превърнали в два смъртни врага. Някои по-значителни мероприятия по операция "ЗЛОБА" са следните:

а) На 10.III.1972 год. проведено в Кипър АМ представлява "секретна заповед" на ген.Гривас до неговите въоръжени групи в която се казва за подготовката на въоръжени действия срещу Макариос, АКЕЛ и турското население на острова.

Турската администрация и печат в Кипър дадоха широка гласност на документа в резултат, на което той стана достояние на цялата общественост в Кипър и Гърция. От страна на гръцко-

Из архивите на ДС
667

кипърската и гръцката преса се публикуваха опровержения, което спомогна за разкриване на действителните планове на Ериваc и хунтата. Те преписаха "заповедта" като дело на турците, с цел засилване недоверието между двете страни.

б) През м.май 1974 год. проведено в Атина и Никозия АМ представлява листовка от името на "Съюз на гърците прокудени от родните земи". В листовката се отправят обидни думи и изрази по адрес на турците, както и заплахи, че ако Турция наруши гръцките граници, то Гърция не само ще отблъсне нападателите, но със сила ще си възвърне Цариград и ще подложи на клане мюсюлманското население, живеещо в Западна Тракия. Листовката бе изпратена до турските представителства в Гърция, а също и до печата в Турция и турско-кипърските вестници.

Първата реакция от мероприятието се появи на 5 юни 1974 год. в турския в.Анадолу", който озаглави коментара си по листовката така: "Огън и мюсюлманска кръв ще се лее в Западна Тракия".

В. "Елиникос Ворас" от 23.XI.1974 год. ни осветлява за реакцията, която са предизвикали сред турските официални среди, разпространените в Турция гръцки листовки с "язвително антитурско съдържание. "Турция, изтъква вестникът - е обърнала внимание на гръцкото правителство върху факта, че разпространените неотдавна гръцки позиви с антитурско съдържание, били дело на гръцките власти". Въпреки гръцкото опровержение, турците подозират, че позивите са дело на гръцки офицери.

в) През май 1974 год. проведено в Никозия АМ представлява "секретна заповед" на КИП до поделенията й в Западна Тракия. В "заповедта" се дават указания за действие срещу мюсюлманското малцинство в Тракия по време на период на обтегнати отношения с Турция. Открит ефект от мероприятието няма, но някои намеци от турска страна дават основание да се предполага, че АМ е достигнало предназначението и определената цел е постигната.

3. В насока за разцепление и отслабване на хунтата бяха и мероприятията от операция "Пробив". С тези мероприятия се целеше да се обработва Пападопулос, че Ангелис, със съдействието на "силни съюзници" на Гърция, подготвя заговор срещу него ("Пробив-5). Други мероприятия (Пробив-4) целеше компрометиране на

Из архивите на ДС
668

Ангелис пред ръководителите на хунтата и гръцките военни, като го представяше за извратен хомосексуалист.

4. За внасяне разцепление сред реакционната екстремистка организация "Национален фронт" в Кипър (която по-късно стана ядрото на ЕОКА-2) и укрепване позициите на правителството на Макариос, на 26 май 1970 год. в Никозия бе проведено АМ "Разрив".

Мероприятието се изрази в изготвяне и разпространяване на декларация от името на група ръководни дейци на "Национален фронт", с която заявяват, че напускат фронта, осъждат неговите престъпни действия и призовават останалите членове да последват техния пример.

Мероприятието имаше голям ефект и спомогна за разпадането на нелегалната организация "Национален фронт". На пресконференция на 27 май Макариос дава положителна оценка на постъпката на тази "група" от "Националния фронт".

5. АМ "Светкавица" - проведено в края на м.юли т.г. във връзка с военния преврат в Кипър. Същото имаше за цел обработката на арабското обществено мнение против авторите на преврата и компрометиране на Израел и НАТО като съучастници на гръцката хунта в тези събития.

Мероприятието представлява обширна статия, наситена с "достоверни факти" за връзките на ген.Йоанидис с израелската военщина, която бе поместена във влиятелното списание "Магазин"- бр.918 от 25.VII.1974 год., излизащо на френски език в Бейрут.

За това, че мероприятието е постигнало поставената цел, говори факта, че на 21.VIII.1974 год. "Дойче Веле" предаде коментар за мероприятието, позовавайки се на чужди публикации.

На 22.VIII.1974 год. правителството на Израел опровергава писаното в чуждестранната преса, че Израел бил намесен в Кипърските събития.

Предполага се, че мероприятието ще намери отзвук и сред арабските страни, тъй като те пряко са заинтересовани за превръщане на Кипър в база на агресивните сили на НАТО.

6. По линия на съвместните планове със съветските и немските другари също така направлението е разработило или участвувало в разработването на някои мероприятия, които имаха за цел влошаване на гръцко-турските отношения ("Родос" -проведено през

Из архивите на ДС

III 3
11

м.януари 1972 год., "ФОС" -реализирано през м.септември 1972 г. и др.), други имаха за цел влошаване на отношенията между Гърция и европейските й съюзници (Вардар-3" и "Пробив-2", които бяха проведени в началото на 1972 год., "Ригас" - през м.февруари 1974 год.). Горните мероприятия са били в дух на главните задачи стоящи пред разузнаването.

Считаме, че като общ резултат от проведените акции по гръцко направление следва да се отчете, че те допринесоха в значителна степен за падането на монархията, компрометирането и падането на хунтата, идването на власт правителството на Караманлис, което предвещава сериозни политически изменения във вътрешния и външния курс на Гърция, създаването на силни антиамерикански настроения и излизането на Гърция от военната организация на НАТО, изострянето до краен предел на гръцко-турските отношения.

23. 8. 1974 год.
София

Виз. №2 - уничтожен

152

Секретно
Екз.единствен

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД

ОТНОСНО: Работата по линия на арабските страни и проведените АМ през 1974 година.

Основните насоки в работата по арабските страни през 1974 година са съответствували на задачите залегнали в годишния план на направлението и бяха съобразени с договорността на отдела за съвместна дейност със съветските другари.

При подготовката и провеждането на АМ в арабските страни, направлението се е ръководило от следните основни задачи:

1. Укрепване позициите на Съветския съюз, НР България и на социалистическите страни в арабския свят и създаване на условия за реализиране на политическите и икономически интереси на социалистическата система.

2. Провеждане на мероприятия за укрепване единството на антиимпериалистическите и антиамерикански сили в арабския свят и засилване борбата на националната буржоазия и прогресивните сили за запазване на политическата и икономическа независимост на арабските държави от САЩ и Запада.

3. Разобличаване и компрометиране на американската двулична и експанзивна политика в арабските страни и противопоставяне на политическите и икономически намерения на САЩ в Близкия и Среден Изток.

4. Разобличаване на разузнавателната дейност на ЦРУ и западните разузнавателни централи в Близкия Изток, провеждана против арабите под прикритието на различни дипломатически и търговски представителства, агенции, вестници, фирми и др.

5. Разобличаване антиарабската и двулична политика на Саудитска Арабия и на крал Фейсал в услуга на САЩ и Запада против интересите на арабския свят.

Из архивите на ДС

671

255
153

6. Набелязване за компрометиране на някои от най-реакционните, проамерикански и антисъветски настроени арабски лидери пред прогресивната и демократична общественост в арабските страни.

За изпълнение на горните основни задачи, направлението, като се съобразяваше с конкретната обстановка в Близкия изток, непоследователния и непостоянния характер във външната политика на главните арабски страни и на тези взели непосредствено участие по време на октомврийската война с Израел, извърши значително преустройство в своята работа по насоките на провежданите АМ. Активното участие и посредничество на САЩ между Египет и Израел, а впоследствие и със Сирия, значително усложни обстановката и усили влиянието на американците за сметка на Съветския съюз и социалистическите страни. Провежданата политика от Садат "на открити врати" и балансиране, както и антисъветската й насоченост, създаде условия за усилване на известен период влиянието на САЩ и за възвръщане на изгубените в миналото позиции.

През отчетния период направлението подготви и започна провеждането на постоянно действуваща многоетапна операция "Кобра" в арабските страни, както следва:

1. АМ "Кобра-1"

Главната цел на мероприятието бе да се компрометира двуличната и произраелска политика на САЩ в арабския свят, като се покаже на ръководителите на Египет, Сирия, Ирак, Либия и Алжир, че американците са изменили само своята тактика по отношение на тях, но глобалната им политика остава същата, както и до Октомврийската война.

Мероприятието представлява инструкция на ГЩ на Турция до военните аташета в Бейрут, Аман, Кайро, Дамаск, Багдад и Москва, на които се възлага да събират разузнавателна информация за политическото и икономическо положение на тези страни и военния им потенциал след Октомврийската война. Военните аташета трябва срочно да съберат исканата информация и я изпратят в ГЩ на Турция, който ще я предаде на САЩ. Посочено е, че

Из архивите на ДС

Турция прави това без особено желание под натиска на САЩ, като членка на НАТО. На документа бе поставен подписа на началника на ГЩ на Турция - Сандмар.

Реализацията на АМ бе извършено през м.февруари т.г. от резидентурите ни в Кайро, Дамаск, Багдад и Бейрут, като бе изпратено фотокопие от инструкцията до президентите Садат, Хафез Асад, Ал Бакр, Кадафи и Бумедиен. Писмото до президентите бе изготвено на английски и френски език от фиктивно лице - Мехмет Ал Филали.

След реализирането на мероприятието имаме сведения, че то е попаднало в ръцете на сирийското военно разузнаване. Ако се съди от действията на Асад и Кадафи при водене на разговорите с Египет, както и твърдата позиция на Сирия при преговорите с Кисинджър и организирания заговор против Садат от президента на Либия считаме, че АМ "Кобра-1" е изиграло положителна роля в посочените арабски страни.

2. АМ "Кобра-3"

Провеждане на мероприятието имаше за цел да засили още повече антиамериканската насоченост във външната политика на правителствата на Сирия, Ирак и Либия и се разобличи двойната игра на САЩ в Близкия изток, както и намеренията им да използуват в бъдеще възможностите на съюзниците от НАТО в арабските страни за целите на свойта експанзивна политика, да създават разкол между правителствата на арабските държави, да задълбочават съществуващите противоречия, за да не се получи единство между тях при решаване на проблемите с Израел и се отлага Женевската конференция за глобално решаване на близкоизточния въпрос. Мероприятието също така целеше да се подскаже на Асад, Бакр и Кадафи, че политиката на САЩ е насочена към запазване на икономическия и военен потенциал на Израел, като за това използуват проамериканските тенденции в политиката на Египет, Саудитска Арабия и някои други реакционни лидери в арабските страни.

Мероприятието представляваше доклад на турския посланик в Бейрут - Тунджел до Министерството на външните работи - Анкара. В доклада посланикът информира за състоялото

Из архивите на ДС

673

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

267
155

се съвещание в Бейрут на 9 април 1974 г. на посланиците на страните членки на НАТО по инициативата на американския посланик Мартър Годлей, , организатор на погромите против прогресивните движения в Конго, Лаос и Виетнам.

Турският посланик споделя своята загриженост от това съвещание и исканията на Годлей и някои американски кадрови разузнавачи, които указват натиск върху някои от турските дипломати да работят за тях против арабските страни и техните представители в Бейрут.

Мероприятието бе реализирано на 8 октомври т.г. в Триполи до президента на Либия - Муамар Кадафи от ОР по арабското направление със съдействието на резидентурата. Фотокопието от доклада се изпрати до Кадафи от името на Мехмет Ал Филали от Бейрут по негов "доверен" човек, бил на посещение в Либия. От името на същото лице бе реализирано през м.февруари т.г. и АМ "Кобра-1".

Досега нямаме данни за резултатите от проведено АМ, но като се имат в предвид някои остри реакции на Кадафи по отношение на САЩ и Египет след реализацията имаме основание да считаме, че мероприятието е изиграло положителна роля върху него.

На 30 октомври т.г. чрез ОВ мероприятието бе реализирано и до президента на Сирия Хафез Асад от резидентурата в Дамаск.

Предстоящата е реализацията на мероприятието до президента Ал Бакр, като за това ще бъдат използвани връзките на "Саладин" с Азис Тарик или Садам Хюсеин - вторият човек след Бакр. За това са дадени конкретни указания на резидентурата ни в Бейрут.

Из архивите на ДС
674

156

3. АМ "Кобра-4"

Мероприятието представлява доклада на италианския посланик Бици в Дамаск до министъра на външните работи на Италия проф.Алдо Моро. Докладът съдържа данни за политиката на САЩ и страните-членки на НАТО в Сирия, Ирак и Египет, политиката на Запада и мероприятията, които ще провеждат против единството на тези страни, за откъсването им от Съветския съюз и за укрепване на своето политическо и икономическо влияние в района. Изтъква се ролята и влиянието на Съветския съюз и социалистическите страни в арабския свят и действуващите фактори, които спомагат за техното присъствие в Близкия изток. Показана е и политиката, която Италия ще следва през следващите години в Сирия и съседните й арабски страни.

С реализиране на мероприятието се целеше да се подскаже на държавните ръководители на Сирия и Ирак каква политика ще трябва да следват при преговорите със Запада и САЩ при решаване на проблемите с Израел, както и необходимостта от единство на двете страни във външната им политика и че следва да преодолеят противоречията между двете партии БААС. Също така с мероприятието целяхме да привлечем Алжир към по-активна поддръжка на Сирия и Ирак и да оказва върху Садат влияние да се въздържа от по-нататъшно обвързване на Египет със САЩ, които се стремят да покажат, че те са държавата, която може да разреши проблемите с Израел, а не Съветския съюз.

На 1 октомври 1974 г. в Рим мероприятието бе реализирано чрез временно управляващия посолството на Ирак в Италия - пълномощния министър Абдул Хамид. На последния бе лично предадено фотокопие от доклада на италианския посланик Бици от наш ОР с молба да го изпрати до вицепрезидента на Ирак - Таха Маруф, който преди този пост беше посланик на своята страна в Италия. ОР се представи за местен гражданин и реализацията се осъществи успешно без да бъде засечен нашият работник и нашата страна.

На 2 октомври също в Рим бе проведена реализацията на мероприятие до президента на Сирия - Асад и на Алжир -

Из архивите на ДС
675

2609
157

Бумедиен. С помощта на резидентурата и на ОР от отдела документът бе предаден в посолствата на тези страни, за да го изпратят на своите президенти.

Досега не са ни известни резултатите от провеждането на мероприятието. Имаме обаче всички основания да считаме, че посолствата са изпратили доклади по дипломатическите канали до Асад, Маруф и Бумедиен.

Освен проведените три АМ от постоянно действуващата операция "Кобра" са набрани необходимите материали за подготовка на следващите етапи на същата - "Кобра-2", "Кобра-5", "Кобра-6" и "Кобра-7". Също така проучени са възможностите за подготовката и отпочване провеждането на нова постоянно действуваща операция "Хеопс" в Египет и останалите арабски страни. Операцията ще има за цел да окаже влияние върху прогресивните и демократични сили и национално-патриотичната буржоазия в борбата им против американските домогвания в Близкия изток и проамериканските лидери в арабския свят, както и за продължаване на дружбата със Съветския съюз и социалистическите страни, за запазване идеите на насаризма

През отчетния период бяха използувани също така възможностите на "Саладин" за публикации на някои материали против маоизма и такива с антиамерикански насоченост. Разработено е съвместно с отдел IX и специален план за работата ни в бъдеще със "Саладин" по линия на АМ, както и използуване на възможностите му като канал, чрез който да реализираме наши АМ пред иракските ръководители и ООП.

При подготовката и провеждането на посочените АМ направлението получи много добро съдействие от резидентурите ни в Рим, Париж, Бейрут и Дамаск. Особено полезна и ценна бе помощта на резидентурата в Рим, която проучи поставените й въпроси по дипломатическите представителства на някои арабски страни в Италия и при реализацията на АМ "Кобра-4". В резултат на извършената предварителна проучвателна работа беше проведена успешно реализация на мероприятието. За съжаление има все още резидентури като тези в Кайро, Триполи, Багдад и Алжир, които не изпълняват

Из архивите на ДС

676

А-70
158

достатъчно активно и навреме дадените им указания по линия на направлението и имат чисто формално отношение към нашата работа.

Съществен напредък има в сътрудничеството на направлението с отдел IX, отговарящ за арабските страни. През настоящата година съвместно с отдел IX бяха обсъждани някои въпроси с резидентурите в Кайро, Бейрут, Триполи и Дамаск по време на пребиваването им в страната. В резултат на това бяха включени в плановете на посочените резидентури конкретни въпроси по които ще трябва да работят за подготовката и провеждането на нови АМ през 1975 година.

Значително е подобрено и сътрудничеството с отдел VI - направлението по арабските страни. Обсъждани са някои проблеми на политическото, икономическо и военно положение в арабския свят и новите тенденции във външната политика на Египет, Саудитска арабия, Алжир, Иран, Сирия и др. Това сътрудничество ще бъде продължено и в бъдеще, като се отделя още по-голямо внимание на оценките, анализите и прогнозиране на бъдещото развитие на положението в Близкия изток.

Както е видно направени са съществени подобрения в сътрудничеството ни с отдел IX и с арабското направление при отдел VI. Но все още то не е на такова ниво, за да отговаря на изискванията на задачите и работата. В това отношение работата следва да продължи, за да стане също важен и един от основните въпроси в работата на резидентурите, което ще спомогне за провеждането на още по-целенасочени и ефикасни АМ по линия на направлението.

Проведените АМ са били главно с антиамериканска насоченост, разобличаване на двуличната политика на САЩ в Близкия изток и реакционните лидери в някои арабски страни и оказване подкрепа на силите борещи се против израелската агресия и американската експанзия, за укрепване на дружбата със Съветския съюз и социалистическите страни. Тази насока в работата ще бъде продължена и през следващата година, като се положат още по-целеустремени и резултатни форми на работа в това число и още

Из архивите на ДС
677

по-тясно сътрудничество с братските разведки и на първо място със съветските другари.

Опитът ни показва, че можем да подготвим дадено АМ и да проведем реализацията, но все още не сме в състояние да получим необходимата информация за ефекта и отношението на лидерите, за които е предназначено. В това отношение още дълго нашата работа ще страда, тъй като такива са възможностите на агентурата ни. От друга страна съдържанието и характера на проведените досега, а и в бъдеще АМ, са такива, че не бе целесъобразно публикуването им в печата в някои от арабските и западноевропейски страни. Това налага да се търсят повече и различни форми на АМ, за да не се получи шаблон и бъдем засветени. Все още направлението не е използувало всички агентурни възможности на линейния отдел за придобиване на необходимата информация по въпросите на нашата работа, пускане на слухове, компрометиране на някои от активните проамерикански и реакционни лидери. За съжаление и самите резидентури нямат необходимата нагласа и пълно разбиране на нашата работа и ефикасността, която може да даде дадено АМ. Досега няма нито едно идейно предложение от резидентурите, с изключение на тази в Триполи за провеждане на АМ. Все още работата им се ограничава в рамките на събиране на подписи, бланки и изпращена на пликове и хартия.

Информациите, които изпращат резидентурите, са от такъв характер, че не дава точна представа за настъпващите изменения във вътрешнополитическата обстановка на отделните арабски страни, както и за интересуващите направлението обекти из средите на държавния и обществен апарат, политическите групировки, съществуващите противоречия и ориентация, коя от тези групировки и лидери следва да компрометираме или да поддържаме. Още по-недостатъчна е информацията за дейността на кадровите работници на ЦРУ и западноевропейските разузнавателни служби на територията на арабските страни, която да използуваме за подготовка и провеждане на АМ за тяхното компрометиране и създаване на негативни настроения против Запада, както и за разобличаване на двуличната политика на САЩ по отношение на арабите в полза на Израел.

Из архивите на ДС

678

Основна слабост е въпросът за каналите, които можем да използуваме за реализиране на АМ, които провеждаме, както и предложения за това. Оттук и еднообразието при реализирането на мероприятията - фиктивни податели, доброжелатели и др. Тази еднообразност крие сериозна слабост в нашата работа и опасност, провежданите АМ да бъдат поставени под големи резерви от лицата, до които са адресирани. За преодоляване на това състояние е необходимо линейния отдел да положи по-големи и конкретни усилия и ни предложи агентура, ОВ и други обществени дейци, които можем да използуваме при реализиране на нашите АМ.

В работата на направлението се чувствува остра нужда от ОР, който да знае арабски език. Излишно е да се посочват обстоятелствата, които изискват решаването на този въпрос. Още повече, че задачите по направлението, които стоят за решаване са от особена важност за нашата страна и социалистическите страни в Близкия изток. От разрешаването на този въпрос в значителна степен зависи подобряването на работата, както и качеството на изработваните документи.

В заключение на казаното до тук може да се каже, че работата по арабско направление е протекла съгласно утвърдения план и задачите, които са поставени от ръководството на отдела и управлението. Налице са всички условия и съществуват всички възможности за провеждане на още по-съдържателни и целенасочени АМ в арабските страни. Особено важно е в бъдеще още по-тясно да работим с братските разведки и преди всичко по-голямо интегриране с КГБ по линия на арабските страни през 1975 година.

16.XII.1974 г.
София

ЗАМ.-НАЧАЛНИК ОТДЕЛ
Полковник _____

20

Строго секретно!
Екз. № /

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П О Л О Ж Е Н И Е

за взаимодействието между резидентурите
на Първо главно управление ДС и РУ - ГЩ

При изпълнение на поставените им задачи резидентурите на ПГУ-ДС и РУ-ГЩ работят в тясно взаимодействие по въпросите, свързани с изучаването на оперативната обстановка и създаване по-голяма сигурност в разузнавателната работа, като за целта:

1. Системно си обменят новопридобити, представляващи интерес данни за оперативната обстановка в съответната страна.

2. Своевременно на място взаимно се информират за сведения, касаещи формите и методите на КРО и за негови конкретни замисли, по които се налага вземане на срочни мерки.

3. Незабавно си обменят данни, касаещи готвени и проведени от противника провокации срещу ОР и други наши граждани или представителства.

4. Двете резидентури взаимно си оказват съдействие в рамките на възможното при важни оперативни мероприятия, за отвличане вниманието на ВН, дезинформиране на противника и др.

5. Данните, получени от технически средства от дадена резидентура, касаещи работата на другата резидентура й се предо-

ставят за ползуване в подходяща форма и своевременно.

6. Всички данни се обменят между резидентите на двете резидентури. При необходимост да се използуват получените данни за даване указания на оперативния състав или за провеждане на конкретни мероприятия, съответния резидент взема необходимите мерки за недопускане разкриване източника на информацията или разгласяване на същата.

7. За случаите на обменени сведения и оказване съдействие, всеки резидент информира своето ръководство с поредната оперативна поща, а при особени случаи и незабавно по шифров път.

8. Двете управления си разменят информация за всички установени до сега подстави, а в бъдеще това става своевременно за вземане на необходимите мерки и от двете страни.

9. С настоящето положение се запознава ръководния състав до началник отдел, включително и всички резиденти и зам. резиденти от двете управления.

Н-К ПЪРВО ГЛ. У-НИЕ - ДС
полковник:_____

НАЧАЛНИК РУ - ГЩ
ген.-лейтенант:_____

_____1974
С о ф и я

Отп. в 2 екз.
1-РУ-ГЩ
2-ПГУ-ДС
Изп.043-17377
Нап.СМ/

Строго секретно! 266
Екз.единствен! 9

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П И С Ъ К

ОТНОСНО: Въпросите, по които резидентурите следва да събират и изпращат на отдел VIII-ПГУ информации, документация и др.

А. ИНФОРМАЦИИ

I. Следваната от дадената страна външна политика и активност в рамките на различните политически съюзи и пактове на западните страни независимо дали членува или не в тях.

— 2. Състояние на политическите партии и национални политически организации – управляващи и опозиционни, линиите следвани от различните фракции в тях по отношение външната и вътрешна политика, данни за ръководителите и активистите на тези фракции и връзките им със страните чиято политическа линия следват. Особено внимание да се обръща на компрометиращи данни за активните политически дейци, уличаващи ги в близки връзки или сътрудничество с бивши и настоящи фашистки режими нанесли щети на интересите на дадената страна.

— 3. Активност на дадената страна в организациите НАТО и Общия пазар и линията, която следва. Противоречия с останалите членки по проблемните въпроси пред организацията и приемането на нови членове. Ако не е член на тези организации, какво е отношението й към тези организации. И в двата случая да се събират данни за изтъкнати представители на дадената страна и характера на връзките им с представители на другите страни-членки в тези организации.

V 4. Отношение на страната по Кипърския въпрос, становище и реакция по отношение ролята на САЩ, Англия, ГФР, Франция и други

Из архивите на ДС
682

западни сили за решаването на този въпрос.

5. Дейност на чуждите представителства в дадената страна- посолства, културни институти, телеграфни агенции и кореспондентски бюра за обработка на общественото мнение и правителството за следване една или друга политическа линия. Особено внимание да се обръща на данни за прикритие в тези представителства разузнавачи и връзките им с държавни служители и политически дейци от управляващите и опозиционни партии.

6. Отношение на дадената страна по кризата в Близкия изток и по-специално политиката на САЩ и ролята на Саудитска Арабия Египет, Кувейт и Иран.

7. Малцинствени групи в дадената страна и режима упражняван върху тях. Водят ли и какъв организационен живот и с каква политическа насоченост, връзки с официалните представителства на майката- родина. Да се имат предвид и компактните маси работници временно пребиваващи по международни договори в дадената страна. По-специален интерес представляват прогресивните организации и тяхната дейност, ръководители и активисти сред тях, както и данни за отношение на местните власти и общественост, с което се бие по националното и лично достойнство на тези лица.

8. Маоистки организации - ръководство, дейност и връзки с представителствата на КНР, Албания и западните страни и помощта, която получават от тях за провеждане на антисъветска и антикомунистическа дейност.

9. Нелегални местни и чужди организации действуващи на територията на дадената страна, политическата им насоченост, средства и форми на дейност, позиви и др.

10. Ционистически организации - ръководство, дейност, връзки и съгласуваност с ционистическите организации в САЩ, Англия и други западни страни.

Б. ДОКУМЕНТАЦИЯ

I. Образци - (оригинали или фотокопия) от документи използувани като средство за кореспонденция между държавните ведомства в дадената стра (парламент, президенство, министерски съвет,

Из архивите на ДС

министерства, радио, телевизия, банки, научни институти, политически партии и организации, органите на полицията и сигурността, крупни търговски фирми) - писма, докладни записки, обзори, проучвателни доклади, телеграми, телекси и др. Целесъобразно е да се набират такива екземпляри, които дават представа за това, по какъв начин даденото ведомство оформя тези документи т.е. адресиране, сигнатура, подреждане на текста, подписи, печати, шрифт на пишещата машина, размер на бланката или хартията, вида на плика ако се ползува такъв и пр.

2. Образци от документи, предмет на кореспонденцията на чуждите представителства в дадената страна (посолства, търговски представителства, телеграфни агенции, културни институти, представителства на международни организации и др.) - писма, ноти, доклади паметни бележки, докладни записки, проучвателни доклади, договори, телеграми, телекси, различни видове пликове и др.

3. Чисти канцеларски материали използувани от ведомствата посочени в т.I и 2-ра по-горе като бланки, хартия, пликове, мастила, химикалки, фотоматериали, лепила и др.

4. Подписи на отговорни служители от държавния апарат (президентство, министерски съвет, министерства, органи на полицията и сигурността и др.), депутати, журналисти, банкери, директори на крупни търговски фирми, служители в дипломатическите представителстна, в телеграфните агенции и кореспондентски бюра, културните институти, малцинствените организации и др.

Изпращането на подписите да се придружават от пояснителна бележка, в която да се посочат трите имена на лицата, служебното му или обществено положение надписани на съответния език и кратка характеристика по данните, с които се разполага за него.

5. Дипломатическата листа, листи на служителите в отделните министерства (ако се дават такива), справочници от типа "Кой, кой е", телефонни указатели на столицата и някои по-важни градове, карти на същите и пр.

6. Политическите бюлетини издавани от посолствата и други печатни пропагандни материали, печатни материали на малцинствените и нелегални организации и др.

25.11. 1975 год.

Строго секретно! 262
Екз.единствен!

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ:
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VIII, ПГУ
Полковник
София, 27 II 1975 г.

ЗАДАЧИ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТАТА В НАПРАВЛЕНИЕ "ДОКУМЕНТАЦИЯ" ПРИ ОТДЕЛ VIII-ПГУ

С оглед най-пълно подпомагане работата на оперативните направления при планирането и реализирането на активните мероприятия провеждани в различните страни направление "документация" изпълнява следните задачи:

I. Обезпечава образци от различни документи и писмени материали от разработваните страни въз основа,на които да се подработват документите необходими при провеждането на активните мероприятия. Касае се до писма, ноти, доклади, обзори, докладни записки и други даващи представа за начина, по който те се оформят - адресиране, подреждане на текста, подписи, печати, шрифт на пишещата машина, сигнатура и пр.

Набраните образци се съхраняват в класьори подредени по страни като се вземат мерки за опазване на вида им - не се перфорират,нито се правят каквито и да било бележки по тях.

2. Обезпечава необходимите канцеларски материали и чисти образци от бланки, пликове необходими за изготвяне на документацията за отделните активни мероприятия. Включват хартия, мастила, хими калки, ленти за пишещи машини, фотоматериали, лепила, бланки от различните ведомства, хартия за машина, пликове и др.

3. Обезпечава необходимите подписи и печати необходими за полагане върху документацията за активните мероприятия.

4. Обезпечава превеждането на съответен език на текста за даденото активно мероприятие, осигурява оформянето на дадения документ и го пуска за реализация по дадения канал или указания от съответното оперативно направление. Ако е необходим пасаж, същия

Из архивите на ДС

се подработва от оперативното направление.

5. Води ~~се~~ на отчет адресите, местата и градските пощенски кутии, чрез които се реализират мероприятията за предпазване от провал.

6. Води на списъчен отчет лицата, чийто почерк или друго качество е използувано за оформяне на даден документ използуван за активно мероприятие.

7. Съобразно нуждите на отделните направления, обезпечава превод на материали от чужди легални и други източници по проблемни въпроси осигурява съхраняването и ползуването им от отделните оперативни работници.

8. Грижи се за пощата за и от резидентурите.

Набраните документи и други материали в изпълнение на стоящите пред направление "документация" задачи се съхраняват в дървени шкафове, разпределени по раздели, както следва:

685

I раздел - Образци от различни бланки, документи пликове-използувани, разпределени по държави и ведомства.

II раздел - Канцеларски материали и образци (чисти) - по държави и ведомства.

III раздел - Справочни материали - проучвателни доклади, обзори, материали по проблемни въпроси и др. (НАТО, Общия пазар, Кипърския въпрос и др.).

IV раздел - КАРТОТЕКИ:
а) подписи на лицата
б) адреси, места и градски пощенски кутии
в) на лица използувани за оформяне на документи за активни мероприятия (полагане подписи, почерци)
г) на проведените активни мероприятия

V раздел - пишещи машини, циклостил и др. оперативна техника

НАЧАЛНИК ОТДЕЛЕНИЕ
Полковник: _____ (Н. Христов)

_____ 1975 год.

154

Строго секретно
Екз.№ 2

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

за съвместните активни мероприятия на външно-политическите разузнавания на НРБ и СССР през 1976 година

Турция

В съответствие с главните дългосрочни задачи, набелязани в перспективните планове за съвместна дейност на външните разузнавания на МВР-НРБ и КГБ при МС на СССР, през 1976 г- усилията на двете разузнавания в областта на активните мероприятия да се съсредоточат върху следните основни направления:

- Укрепване позициите на страните от социалистическата общност в Турция.
- Дискредитиране политиката на САЩ и другите империалистически държави в Турция, задълбочаване на американо-турските противоречия, засилване на тенденциите за провеждане на независима външна политика и излизане на Турция от военната организация на НАТО.
- Засилване на турско-гръцките противоречия.
- Съдействие за оздравяване и укрепване на национално-патриотичните сили на Турция и разобличаване опитите на реакцията са ликвидира демократичното движение в страната.
- Компрометиране на най-реакционните представители на правителството, генералитета и политическите партии, най-активни проводници на политиката на САЩ и техните съюзници.

Мероприятия, които ще бъдат осъществени от отдел VIII-ПГУ НРБ при съдействието на Служба "А" при ПГУ-КГБ.

ОПЕРАЦИЯ "ТРИЗЬБЕЦ"

С цел да се дискредитира политиката на САЩ по отношение на Турция и по-нататъшното задълбочаване на турско-

Из архивите на ДС

687

гръцките противоречия и привличане вниманието на световната общественост към положението на кюрдите в Турция, ще бъдат проведени серия от акции изразяващи се в разпространение на възвания и материали от името на кюрдска автономистка организация на кюрдите в Турция действуваща в САЩ и Европа, борещa се за създаване на "федеративна кюрдска държава" в Турция по подобие на създадената турска държава в Кипър.

В материалите ще се прокарва тенденция, че кюрдската организация е създадена и ръководена от ЦРУ.

Срок - през течение на 1976 г.

ОПЕРАЦИЯ "КОШМАР"

1. За засилване на антиамериканските и антинатовски настроения сред турското държавно и военно ръководство да се проведе АМ разкриващо неискрената и двулична политика на САЩ по отношение на Турция в изгода на Гърция. За целта на турския пратеник в Брюксел да се направи достояние документ (служебен информационен бюлетин на гръцките въоръжени сили)изобличаващ САЩ в двуличие по отношение на Турция в полза на Гърция.

Срок - 15.II.1976 г.

2. Понастоящем САЩ и Турция водят преговори за установяване на нов статут на американските военни бази в Турция, резултата от които ще предопредели състоянието на турско-американските отношения в бъдеще.

Използувайки тази ситуация за разгаряне и засилване на антиамериканските и антинатовски настроения в Турция да се разпространи обръщение от името на фиктивна турска военно-патриотична организация, която осъжда угодническата политика на отстъпки на турското правителство пред САЩ и НАТО и настоява за провеждането на самостоятелна и независима национална политика на необвързаност.

Срок - 1.III.1976 г.

3. САЩ упражняват груб натиск върху турското правителство за възстановяване на споразумението между САЩ и Турция за забрана на отглеждането на маковата култура, което беше

Из архивите на ДС
688

анулирано от правителството на Еджевит. Използвайки това обстоятелство за разобличаване на вмешателството на САЩ във вътрешните работи на Турция и за засилване на антиамериканските настроения да се проведе мероприятие (спец.публикация или листовка) от името на засегнатите среди производители на мака, които да настояват да не се правят отстъпки на САЩ, а да се провежда политика съобразно националните интереси и суверенитета на страната.

Срок - 1.III.1976 г.

4. Констатираните досега редица случаи на контрабандно изнасяне от страна на американци и други чужденци на исторически и музейни ценности от Турция предизвикват остри възмущения и недоволства сред турската общественост. За засилване на тези настроения и да им се придаде антиамериканска насоченост, да се проведе мероприятие (документална акция), което да представя, че официалните представителства на САЩ и Турция, подпомагани от тези на Израел, улесняват и съдействуват тази контрабанда в нарушение на турската законност.

Срок - 1.X.1976 г.

ОПЕРАЦИЯ "ЗЛОБА"

1. Кипърската криза и гръцко-турският спор за континенталния шелф в Егейско море вече години наред изострят и разстройват гръцко-турските отношения, което парализира южното крило на НАТО.

За поддържане на това напрежение, като се използува проблема за турското малцинство в Западна Тракия, да се проведе мероприятие (документална акция) разкриващо пред гръцките власти подривната дейност на турските официални представителства и тяхната агентура сред турците в Западна Тракия.

Срок - 1.VII.1976 г.

Из архивите на ДС
689

2. За предизвикване на репресивни мерки от страна на гръцките власти срещу турското малцинство в Западна Тракия и на ответна антигръцка реакция на Турция да се проведе документална акция – разпространяване на листовка с антигръцко съдържание в Западна Тракия от името на фиктивна турска националистическа организация.

Срок – 1.IV.1976 г.

ОПЕРАЦИЯ "РИГАС"

Редица интереси и съображения от икономически, политически и военен характер подтикват Турция към сближение с ГФР, което укрепва членството на Турция в НАТО.

За да се постигне охлаждане и разстройване на турско-немските отношения, а чрез тях и влошаване положението на Турция в НАТО, да се проведат самостоятелни и съвместни с немските другари мероприятия за създаване на антитурски настроения в ГФР и за предизвикване на ответна и враждебна на ГФР реакция сред турското обществено мнение.

Срок – през годината

ОПЕРАЦИЯ "БУРЯ"

Понастоящем на власт в Турция са най-реакционните, проамерикански и пронатовски буржоазни партии обединени в т.н. "Националистически фронт". Дискредитирането на съюзниците и разбиване единството на "Националистическия фронт" ще създаде условия за консолидация и укрепване на демократичните и патриотични сили в страната. За тази цел:

1. В продължение на АМ "Бацил" да бъдат проведени документални акции (разпространяване на обръщения) от името на средите привърженици на Ербакан, в които да се отправят обвинения и нападки по адрес на Демирел, Тюркеш и Фейзиоглу, че провеждат угодническа на САЩ и НАТО политика във вреда на националните интереси и да се настоява за провеждането на политика на необвързаност за постигане на лидерство на страните от мюсюлманския свят.

Срок – през годината

Из архивите на ДС

690

2. За компрометиране на профашистката "Партия на националното движение" на Тюркеш в Турция, която тероризира прогресивните и демократични сили в страната, да се проведат документалните акции "Дракон" и "Дракон-2" – първата представяща Тюркеш за агент на немско-фашистките разузнавателни служби, а втората разкриваща неговите идейни и организационни връзки с неофашистите на Фон Тадден в ГФР.

Срок – 1.III.1976 г.

ОПЕРАЦИЯ "ЕВРИМ"

Изучаване принципите на кемализма и възможностите за използването му за обединяване на демократичните и прогресивните сили в Турция.

Работата по проблемите и използването на материалите ще става на базата на съгласувания за целта план.

Срок – 30.XII.1976 г.

Г ъ р ц и я и К и п ъ р

Външнополитическите разузнавания на НРБ и СССР ще осъществяват активни мероприятия по тия страни в следните направления:

– Да се съдействува за развитието на демократическите тенденции в Гърция, да се компрометират представителите на крайнодесните течения. Да се насочва гръцкото правителство към разширяване и задълбочаване на всестранните връзки със страните от социалистическата общност.

– Да се подтиква правителството на Гърция към последователни стъпки за скъсване връзките с НАТО и за преразглеждане на гръцко-американските военни съглашения. Да се засилват антиамериканските и антинатовски настроения в Гърция. Да се дискредитират проамериканските и пронатовски политически дейци на Гърция.

– Да се запази Кипър като суверенна, независима, с териториална цялост държава, провеждаща политика на неприсъединяване.

Из архивите на ДС
691

– Да се противодействува на плановете на САЩ и НАТО за усилване на тяхното военно-политическо присъствие в Кипър и в района на източното Средиземноморие. Да се пречи на опитите да се използува територията на Кипър от американците за техните военно-стратегически планове. Да продължи кампанията за премахването от Кипър на американските радиостанции, използувани за разузнавателни цели.

– Да се способствува за демилитаризирането на Кипър и изтеглянето на всички чуждестранни войски от острова.

Мероприятия, които ще бъдат осъществени от отдел VIII при ПГУ-МВР НРБ при съдействието на Служба "А" ПГУ – КГБ.

1. Операция "ЖАНДАРМ"

Ще се проведат редица мероприятия, които ще са насочени към дискредитиране представителите на крайно десното крило в партията "Нова демокрация" Авероф, Гикас; остатъците от хунтата в държавния апарат и армия; прокралските привърженици ген.Куруклис, Савас Костандопулос и др. имащи за цел оказване подкрепа на демократичните сили в страната. За целта ще се използуват листовки, прокламации, документи, кореспонденция и т.н.

Срок – постоянен

2. Операция "РУПЕЛ"

Ще се състои от редица мероприятия, насочени към поддържане на антитурските настроения в Гърция, като се използуват турските претенции към континенталния шелф, спорните въпроси за малцинствата, положение на вселенската патриаршия в Истанбул и др.

Наред с това ще бъдат проведени АМ разобличаващи дейността на турското разузнаване (МИТ)чрез неговите новооткрити подразделения в градовете Никозия, Сирения, Корфу и Фамагуста с цел от една страна раздухване на противоречията между Гърция и Турция, а от друга – внасяне на смут и недоверие в сътрудничеството между турко-кипърската администрация и турското правителство.

Ще се използува новия документ на гръцкото правителство за отношение към турското население в Западна Тракия, с цел също засилване противоречията между Турция и Гърция.

Срок – м.юли 1976 г.

Из архивите на ДС
692

3. Операция "ЗЛОБА-76"

От името на НЕААХП (новосъздаден съюз на борците за освобождение на поробените от Турция гръцки земи, ще бъдат разпространявани листовки съдържащи остри нападки по адрес на Турция и турската нация, имащи за цел раздухване на противоречията между Гърция и Турция.

Срок - м.март 1976 г.

4. Операция "КРАТЕР"

Въз основа на налични документи ще се изготви документ-окръжна заповед на КИП до периферийните поделения (монади), в която да се нарежда за най-строго наблюдение движенията и контактите на дипломатите и гражданите от ГФР. Горното ще има за цел засилване недоверието между двете страни.

Срок - м.април 1976 г.

5. Операция "БОЗДУГАН"

Да се изготви писмо от турския ГЩ до щаба на новата егейска армия и копие до щаба на турския окупационен корпус в Кипър за съгласувани действия между двете армейски групировки по време на конфликт между турската и гръцка армия в района на Егейско море. Да се дадат задачите и периметър на действие на всяка една от тях. Целта на АМ е засилване на недоверието и напрежението в отношенията между Гърция и Турция.

Срок - м.август 1976 г.

6. Операция "КОНСЕРВИ"

Въз основа на архивни материали за реакционни гръцки полит. дейци, следвали във фашистка Германия, да се проведат мероприятия за разобличаването им като агенти на Гестапо и БНД.

Подготовката и реализацията на АМ да стане съвместно с немските другари.

Срок - м.септември 1976 г.

Из архивите на ДС

693

7. Операция "КОШМАР"

Да се продължи "обезпечаването" на нови материали по делото "Чапман", разобличаващи американските интереси на Балканите във вреда на Гърция.

Мероприятието да се изработи въз основа на наши тезиси съвместно с братска разведка.

Срок - м.март 1976 г.

А л б а н и я

С цел преминаване на Албания към независим от Китай курс и следващо в перспектива нормализиране на отношенията с тази страна да се осъществи:

Операция "ОМИКРОН"

- Да се реализира съгласувания документ по "ОМИКРОН-А" изготвен от името на Дружеството за югоизточна Европа до Източно-европейска секция, с който се цели компрометиране на китайската политика в Европа пред албанското ръководство.

Реализацията ще се осъществи по закрит канал от отдел VIII-ПГУ-МВР.

Срок - 15 май 1976 г.

- Ще се използува заболяването на Е.Ходжа за внушение на албанското ръководство, че това е резултат на специална акция на китайците, санкционирана по личното указание на Мао Цзе-дун.

Наред с това в "информацията" ще се покаже, че тези действия на китайците не са изолирано явление и прибягват често към тях когато техните приятели си изиграят ролята. Специално ще се изтъкне, че китайското ръководство въпреки неговия "комунистически характер" се отнася с недоверие към белия човек, независимо какъв е той - враг или приятел.

Акцията ще бъде проведена по закрит канал на съветските другари.

Срок - 15.XI.1976 г.

Из архивите на ДС

694

– За пресичане на китайското влияние в района на Балканите и по специално сриване опитите на китайската страна да използува Албания за тази цел, ще започне подготовката и провеждането на АМ, което ще представлява "информация" на разузнаването на ГФР, на техния МИД или отделна политическа личност на тази страна, в която ще се третира въпроса за Северен Епир в по-далечното бъдеще. В "документа" ще се изтъкне, че китайското ръководство използувайки страха на албанците, че гърците никога няма да се откажат от Северен Епир, замислят под формата на защита на албанските интереси в този район, да заселят китайци в тази част на Албания. На първия етап китайците ще настанят голям брой техни специалисти. На втория етап гръцкото население ще бъде изселено от района, а на третия цифрата на китайските заселници ще достигне 600 хиляди. Главният удар на китайците в района на Балканите след изпълнение на трите етапа на заселване на китайци в Северен Епир ще бъде Гърция.

Срок – 1.XI.1976 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СТРАНИ, НАТО, ОБЩ ПАЗАР

– Съдействие на европейската политика на страните от социалистическата общност за заздравяване и разширяване на процеса на разоръжаване и утвърждаване принципите на мирното съвместно съществуване. Подпомагане усилията на социалистическите страни за разширяване и претворяване в живота на приетите в Хелзинки документи.

– Разобличаване агресивната политика на САЩ и вмешателството им във вътрешните работи на другите страни с цел задълбочаване на съществуващите противоречия между страните членки на НАТО и ЕИО и създаване подозрителност и недоверие между спецслужбите им.

– Създаване на недоверие и разклащане на позициите на САЩ като световен лидер на капитализма и показване на злините, които те са донесли на света през тяхното 200-годишно съществуване.

Из архивите на ДС

695

263

1. ОПЕРАЦИЯ "ЗАРЯ"

Съществува подходяща обстановка за засилване на антиамерикански настроения сред обществеността в Турция, Гърция, Италия и Франция.

С цел разширяване на тези настроения и задълбочаване на съществуващите противоречия, съобразно специфичните особености на тези страни ще се проведат серия от АМ под формата на публикации, оказване внушение за изказвания в желаната от нас насока на видни общественици и политически лидери.

Срок - 30.XI.1976 г.
Отг. - Червеняшки

2. ОПЕРАЦИЯ "СВЕТКАВИЦА"

За оказване съдействие на активната политика на СССР и социалистическите страни в борбата за разширяване на постигнатите резултати от конференцията за сигурност и сътрудничество в Хелзинки, да се проведат серия от АМ, изразени в публикации за обработка на общественото мнение, инспирирани изказвания в парламенти и внушения в европейските страни.

Срок - постоянен
Отг. - Червеняшки

3. АМ "ДРУЖБА"

За пресичане настъплението на десните сили в Португалия, разцеплението вред ДВС, както и вмешателството на САЩ, НАТО и ЕИО във вътрешния живот на страната, да се проведат комплекс мероприятия за оказване помощ на прогресивните и демократични сили в Португалия, неутрализация на десните сили и разобличаване на чуждата намеса и предателските действия на социалистите.

Срок - първата половина на 1976 г.
Отг. - Червеняшки

Из архивите на ДС

696

4. По "МИСИЯ-А"

Изхождайки от интересите на социалистическите страни за контакти и преговори с МИО ще се използват агентурни и други възможности за създаване на предпоставки и насочване на правителствени лидери и такива от МИО към контакти и сътрудничество със СИВ.

Срок - постоянен
Отг. - Червеняшки

5. По "ЛЕШОЯД"

Дейността на някои лидери от реакционните профсъюзни организации като Джордж Мини и др. след приемане на документите в Хелзинки се активизира и цели миниране то им и е насочен срещу СССР и другите социалистически страни.

Посредством публикуване на статии и др.материали в страни членки на НАТО и такива от третия свят, ще бъдат разобличавани като оръдия на ЦРУ, сторонници на "студената война" и прокарващи антисъветски тенденции.

Срок - в течение на 1976 г.

АРАБСКИ СТРАНИ

- Укрепване позициите на Съветския съюз и на НРБ в арабския свят чрез провеждане на АМ за реализиране на външнополитическите, икономически и други мероприятия на страните от социалистическата общност.

- Провеждане на АМ за укрепване единството на антиимпериалистическите сили в арабския свят и активизиране борбата на прогресивните сили и на националната буржоазия за запазване на политическата и икономическа независимост на арабските държави от САЩ и Запада.

- Провеждане на мероприятия за разобличаване на американската двулична и експанзивна политика към арабските страни, политическите, икономически и военни намерения на САЩ в района на Близкия и среден изток, а така също и разузнавателната дейност на ЦРУ и на разузнаванията на западноевропейските страни в арабския свят.

Из архивите на ДС
697

– Компрометиране пред арабската общественост на някои от най-реакционните и антисъветски настроени арабски лидери, които САЩ използуват за осъществяване целите на своята политика в Близкия и Среден изток.

1. АМ "КОБРА-11"

Второто египетско-израелско споразумение за Синай усложни обстановката в Близкия изток и показа на арабския свят какви цели преследват САЩ в този район. За разобличаване двуличната политика на САЩ по отношение на арабските страни ще бъде подготвена, отпечатена и разпространена документална брошура на арабски език от името на известен арабски журналист-публицист. В книгата ще бъдат посочени факти за военната, икономическа и политическа помощ, която САЩ оказват на Израел, стремежът на американците да използуват близкоизточната криза за разширяване на своето влияние и военно присъствие в арабските страни, отслабване позициите на Съветския съюз и социалистическата общност, да предизвикат процес на дълбоко разцепление сред арабите и отложат свикването на Женевската конференция за глобално разрешаване на конфликта. Ще бъдат посочени факти за последователната, лоялна и безкористна помощ, оказвана на Египет и Сирия и другите арабски страни от СССР и социалистическата общност в продължение на последните 20 години в борбата им против Израел и империалистическите държави.

Срок – м.юли 1976 г.

2. АМ "КОБРА-12"

За разкриване и разобличаване целите на американската политика "стъпка по стъпка" при разрешаване на проблемите между Египет, Сирия, Йордания, ООП и Израел ще се проведат документални акции и публикации за разобличаване нежеланието на САЩ да застават Израел да се изтегли от окупираните арабски земи. Основна тема на АМ ще бъде второто споразумение между Египет и Израел, осъществено в резултат на политическите отстъпки на президента Садат пред САЩ, присъствието на американски специалисти в Синай и последиците за единството на арабските страни в борбата им против Израел.

Срок – 15 август 1976 г.

Из архивите на ДС

698

3. АМ "КОБРА-13"

За задълбочаване на противоречията между САЩ и страните-членки на ОПЕК по въпросите на енергийната криза, петродолари-те и създаване на още по-голяма подозрителност от страна на арабските страни към американците, ще се доведе до знанието на някои арабски ръководители писмото на Кисинджър до страните членки на ЕИО за политиката на САЩ и Запада по въпросите на петролната и енергийна криза.

Документът ще бъде изготвен на френски език и ще изтече от американското посолство в Париж.

Срок - 30 януари 1976 г.

4. АМ "КОБРА-14"

С цел да се създадат условия за преодоляване на противоречията между Сирия и Ирак и укрепване на отношенията им, ще се подготви документ, чрез който да се подскаже на Хафез Асад и Ал Бакр, че техните спорове са инсценирани и ръководени от САЩ и ЦРУ. Ще се посочат данни и факти в докумен-та, че противоречията между Сирия и Ирак не създават условия за укрепване на арабското единство за борба срещу Израел и присъствието на САЩ в Близкия изток.

Срок - м.юни 1976 г.

5. АМ "УРАН-1"

Организиране и публикуване на поредица от статии в арабските страни - Ирак, Сирия, Ливан, Алжир за разобличаване антиарабската дейност на САЩ и президента Садат с подписването на споразумението между Египет и Израел за Синай и настаняване-то на 200-те американски специалисти в района на Митла и Гиди.

Срок - през цялата 1976 г.

6. АМ "УРАН-2"

Организиране и разпространяване на позиви с анти-американско съдържание, както и разобличаващи президента Садат, като изменник на арабските интереси и вредната политика на Египет за арабското единство в борбата срещу Израел и импери-ализма. Позивите ще бъдат изготвени на арабски език и разпростра-

Из архивите на ДС

699

нявани в Либия, Ливан, Ирак, Сирия, Алжир и Египет.

Срок - през цялата 1976 г.

_____1975 г.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VIII-ПГУ
Полковник:_____

205

Строго секретно
Екз.единствен

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Проведената консултация по линия на АМ в Берлин от 3 до 6 май 1976 година.

Съгласно плана за сътрудничество с немските другари по линия на АМ от 3 до 6 май т.г. се проведе в Берлин работна консултация.

В срещата и разговорите от немска страна участвуваха началника на отдела за АМ полковник Ралф Вагенбрет и зам.-н-ка на отдела подполковник Ханс Кнауст.

Направен беше аналитичен преглед на изпълнението на съвместния план и конкретно беше договорена подготовката и реализацията на следните АМ по операциите:

- "РИГАС" - До края на м.май немските другари ще реализират в ГФР четири материала всред турските и гръцките работници в гр.гр.Мюнхен, Щутгарт, Кьолн, Франкфурт и др. С провежданите АМ се цели създаване на предпоставка за влошаване на отношенията между Турция и ГФР, Гърция и ГФР. Документите за въпросните АМ са утвърдени от ръководството на МВР.

- "ДРАКОН" - Немските другари ще реализират в ГФР през м.май т.г. два документа разобличаващи Тюркеш като агент на Гестапо и връзките му с Фон Тадден.

- "ДЖУНГЛИ" - Предадох на немските другари "документ" на КИП, който те съответно ще реализират в БНД. Наред с това се договорихме немските другари да подготвят "документ" на БНД разобличаващ дейността му в Гърция и Турция. Все по тази операция немските другари помолиха да работим за изясняване връзките на посланика на ГФР в Анкара с Тюркеш и Демирел.

Из архивите на ДС
701

- "КОБРА-МАРАБУ" - По представения от нас тезисен материал до 30.VI.т.г. немските другари ще изработят "документ" на ГФР разобличаващ политиката на САЩ и Саудитска Арабия в Близкия изток.

- "ТАРАЛЕЖ" - Въз основа на предадените им документи немските другари ще подготвят реализацията им с насока създаване на противоречия между Франция и ГФР и Саудитска Арабия. От проведената акция ще стане ясно, че Франция доставя тайно оръжие на Саудитска Арабия и другите арабски страни.

- "ЧЕРНО" - Немските другари предадоха тезисни материали за подкрепяне изборната борба на коалицията - ГСД/ГСП, който да изпратим за ползване от резидентурите в Бон, Виена и Париж. Наред с това немските другари помолиха да ги информираме за реакциите и отношението на отделните лица в ГФР към третираните въпроси с цел вземане на оперативно отношение.

На 5 май т.г. бях приет от генерал-майор Енике.

Първоначално генерал Енике направи кратък преглед на сътрудничеството ни по линия на АМ, като му даде добра оценка.

По обстойно той се спря на следните въпроси:

- Борбата против спецслужбите на противника и по-специално против ЦРУ, БНД, КИП и МИТ. Той изрази мнение, че е необходимо двете страни да провеждат съгласувани и координирани активни мероприятия. Следвало нашите действия по характер да бъдат настъпателни и да създават условия за разложение на спец-органите, противопоставянето им и засилване на противоречията помежду им. В заключение той препоръча през време на консултациите с другите братски органи да застъпваме становището за засилване на взаимодействието в борбата против спецслужбите на противника.

- Нашите действия в източната част на Средиземно море, отношенията между Турция-Гърция-САЩ-ГФР след сключването на турско-американските и гръцко-американските договори трябва да бъдат съобразени с тази обстановка и да бъдат насочени към недопускане едно положително развитие в отношенията между Турция и Гърция, а съответно със САЩ и ГФР.

Из архивите на ДС
702

– Изрази мнение, че братските служби трябвало да окажат помощ на компартиите в капиталистическите страни за разкриване и разобличаване агентурата на спецорганите на противника проникнала в ръководните звена на компартиите. Сподели, че имали конкретни случаи, когато ръководствата на някои партии търсели тяхната помощ в това направление. На тях била известна агентурата във финландската, датската и норвежката партии. Според него този въпрос трябвало да стане също предмет на обсъждане от нашите служби и набелязване на съвместни мероприятия. Особено тревожно в това отношение било положението в ИКП и ФКП.

– Помоли да бъдат информира за изпращането на ОР в Чили

От своя страна изразих мнение, че ние също разбираме необходимостта от съвместни координирани действия на по-широк фронт против спецорганите на противника и по срециално срещу ЦРУ, БНД, МНТ и КИП, а също така за още по-плътна интеграция по южното крило на НАТО.

По въпроса за организиране на съвместни акции против чуждата агентура в компартиите му обясних, че ще бъдем в състояние да провеждаме АМ тогава когато се получат указания от ЦК на БКП за организиране на мероприятия създаващи условия за АМ.

Считам, че сътрудничеството с немските другари се развива положително и се създават все по-конкретни сфери и звена за разширяване на интеграцията.

10 май 2976 г.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VIII-ПГУ
Полковник: [signature]

/НХ

10.5.1976 г.

Др. Министър,
Въпроса за работа по разкриване на дейността на спецслужбите на противника в Комитетите на западноевроп. страни ще бъде съгласуван със съв. другари до края на м. май т.г. 12/5

КРДОПБГДОРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА

269
12

"ДОКУМЕНТАЦИЯ"

В отдела за АМ съм от самото му основаване. В началото работех като секретар-машинописец, по-късно като помощник в "Документация" като пишех текстовете на мероприятията на машина на гръцки, турски, английски, френски и немски езици. От 1969 г. останах сама в направлението, тъй като завеждащият тогава служба "Документация" - Кр.Кръстев, премина на работа в арабско направление. До 1972 г. съвсем сама се справях с всички дейности в тази служба, включително оформянето - писането на машина на всички мероприятия.

От 1972 г. - след назначаването на др. в отдела, писането на мероприятията на чужди езици отпадна от моите задължения;-с малки изключения след това съм писала някои документи на турски език.

През 1972 г. към Документация бе назначена др. , с цел отпочване и водене картотека към отдела, но това и до сега не е станало, тъй като др. на няколко пъти е придавана в помощ на други отдели за продължително време (по няколко месеца, а към I-ви отдел е вече повече от година).

За кратко време към отдела - за началник на "Документация" бе назначен др.Йордан Христов, но след престой от една година той замина и понастоящем съм сама.

Какви задачи изпълнявам аз и какво смятам, че трябва да се прави в бъдеще.

I.

1. Набавям (чрез съответно поискване с пасаж от резидентурите) необходимите канцеларски материали за подготовка и провеждане на всички мероприятия.

- Получените материали по отделно се описват (завеждат) по страни в специални дневници и при ползуване от тях, съответно се отбелязва в дневника колко броя (пликове, листове) и какви

Из архивите на ДС

270
2.-13

други материали (фотоматериали, лепила, мастила, химикалки и др.) се ползувани; по кое мероприятие; от кой ОР; кога и къде.

2. Водя досиета на всички пишещи машини в отдела (без българските). При получаване на всяка нова машина се образува досие, в което се прилага рапорт за получаването й - откъде и кога е закупена, какъв шрифт и сигнатура има и образец на шрифта й при получаване на същата.

- След това, при всяко ползуване на дадена машина по АМ се прави докладна записка, в която се отбелязва какъв документ е писан със същата (позив,"документ", придружително писмо, брошура и пр.), на какъв език, в какъв вид е изпратен документа (фотокопие, оригинал, ксерокс или отпечатен в XV отдел), в коя страна е пуснат материала, за къде е предназначен (страна, редакции, посолства или определено лице), псевдоним на мероприятието и от кой ОР е подготвено.

3. Изготвям справка след всяко проведено АМ, която се прилага от ОР към делото на мероприятието. В справката накратко се отбелязва какво представлява същото, какво се цели с него, до къде е изпратено, кои работници са работили по същото (текст, превод, писане на машина, полагане на подписи и пр.) и какви канцеларски материали и машини са ползувани.

4. След изготвяне на справката се попълва картон за мероприятието, с данни от справката и този картон остава на съхранение при мен. Картоните са групирани по години, в пликове.

5. Водя пощите с всички резидентури. Всички материали за изпращане се опаковат от мен и всички пасажи, които излизат от отдела независимо за коя страна се изпращат, ги извеждам, снимам и прилагам към съответното дело.

Входящата поща също получавам аз, правя съответно описи на полученото, след което материалите раздавам срещу подпис на работниците, а тези, предназначени за "Документация", остават при мен и биват прилагани към съответната страна.

Из архивите на ДС

705

271
3.-14

Получаваните материали обикновено са ползувани бланки и пликове от различни министерства, ведомства, дипломатически представителства, акредитирани в дадената страна, хотели, подписи на някои видни политически и обществени дейци, понякога чисти бланки и пликове от дадено представителство в съответната страна и повечето случаи - чисти бланки на хотели. (Напоследък получихме чисти бланки и пликове от американското и канадското посолства в Кайро). Тези материали, както казах и по-горе лист по лист се прилагат на съответното място по страни,(а към всяка страна има отделни папки на министерства, на представителства на дадената страна в други страни , партии, позиви, хотели и др. и др.)

Само по Гърция и Турция е започнато попълването на картони на по-известни личности, като материалите съответно се прилагат в номерирани пликове, който номер е вписан в картона и е лесно да се направи справка дали има или не подписа на дадено лице. Но и по тези страни не всичко е картотекирано. Необходимо е доста продължително време за да се регистрират всички ония интересуващи ни личности и ведомства.

II.

Какво смятам, че трябва да се направи в бъдеще?

1. По набавянето на канцеларски материали - съгласувано с направленията, в началото на всяка година да се преценява какви канцеларски материали, какво количество и от кои страни ще им бъдат необходими през годината.

2. По машините - с помощта на началника на отдела да бъдат доставени машини с турски и гръцки шрифт, тъй като при закупуването на същите срещаме трудности (трябва да се прави предварителна поръчка, която се изпълнява след не по-малко от 6 месеца, трябва да се вписва в същата и името и адреса на купувача). Може би по-лесно и по-евтино ще бъде закупуването на отделни шрифтове (букви или блок-шрифтове) на турски и гръцки езици, които тук да се монтират. Но това да стане, след като бъдем сигурни, че има добър

Из архивите на ДС

272
4.15

специалист, който да сменя шрифтове на машини, защото преди две години работникът, който обслужва управлението (по ремонт на пишещи машини) се "опита" да подмени шрифта на една машина с турски такъв (с буквени и цифрови знаци), но буквите не бяха добре залепени, излизат наполовина, закачат и писането е почти невъзможно. До сега тази машина не е ползувана, защото другарите не я одобряват,- така, че вместо да имаме машина с турски шрифт, ние развалихме такава с латински.

(Според мен не е лошо да се помисли за връщането на др. Кръстев в направление "Документация" - ~~[illegible]~~ тъй като той е с технически познания и в много случаи преди сме ползували дадена машина по няколко АМ допълнително, тъй като самият той разцентроваше някои букви и така шрифта на машината ставаше различен от предишния.)

III.

Какви картони трябва да се водят според мен?

1. Картони на проведените АМ, които за сега се попълват.

2. Картони по страни на видните държавни, военни и политически дейци (министър-председатели, посланици, министри, сенатори, депутати и др.).

3. Според мен трябва да се отпочне воденето на картони на всички лица и адреси, до които са пращани материали от наши АМ, като в същите се отбелязва от кое мероприятие материали са изпратени на даденото лице или адрес (редакции на вестници, бюра, агенции).

При изпращането на дадено мероприятие, работниците правят списък на адресите, до които е изпратено, но тези списъци се прилагат към делото на мероприятието и при следващи мероприятия тези адреси в много случаи се повтарят, но от никъде не е видно на дадена личност или редакция на вестник какви именно материали са изпратени и в какъв интервал от време. Много място от различните направления се изпращат материали до едни и същи адреси, без да се знае какви други наши АМ са им изпращани.

Из архивите на ДС
707

КРДОПБГДСРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

4. Мисля, че трябва да се водят картони на всички личности, чиито подписи сме фалшифицирали и използували по дадени АМ, като в картоните се вписва кога и по кое АМ е ползуван подписа, как е положен (на ръка, чрез фотоспособа или по друг начин), от кой ОР и ~~пр.~~ на какъв език е сложен подписа. (Например подписът на Пипинелис е ползуван до сега по 3 мероприятия, като на две от тях е изписан на гръцки език, а по едно мероприятие е на френски език).

5. Трябва да се водят на отчет и всички наши служители които са ползувани по наши мероприятия (например за писане писмо на ръка, адресиране на пликове, полагане на подписи и пр.) като се отбелязва по кое мероприятие са ползувани, в коя страна е изпратен написания от тях материал и пр.

(За сега, макар и само в едно тефтерче, аз си отбелязвам имената на ползуваните лица по т.т. 4 и 5.)

6. Не зная доколко целесъобразно ще бъде и воденето на отчет ПК , в които са пускани наши материали в съответните страни. Може би ще е добре да се знае в дадена ПК кога, по кое АМ ~~колко~~ и колко броя пликове са пуснати. Обикновено резидентурата в Атина винаги в справката за проведено АМ дава и адресите на ПК, в които са пуснати материалите.

Това е мое мнение и моля другарите от отдела да вземат отношение и ако могат да предложат някакъв друг вариант за водене работата в това направление.

Предлагам, ако е възможно, по-скоро да бъде върната др. в отдела, за да се отпочне такъв вид картотекиране, защото не е по силите ми сама да върша всичко. Ежедневна, текуща работа има постоянно, защото непрекъснато се правят мероприятия, а при тези случаи често се налага даване на материали, машини, образци, понякога печатене на циклостил и др., а освен това и пощи има често, за което се отнема доста време.

Забележка: За организирането на т.н. картотека ще трябва съответно подходящ шкаф-кардекс за съхраняване на картоните, а ако се приемат всички тези видове картони да се водят - ще трябва съответно отпечатване на необходимия брой образци - картони.

21.VII.1976 г.

22

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СПРАВКА № 503

за плана за активните мероприятия през 1977 год.

Ние разгледахме вашия план за активни мероприятия през 1977 година. По наше мнение той напълно отговаря на задачите, произтичащи от перспективния план за взаимодействие между външните разузнавания на нашите страни.

Включените в плана активни акции по направленията Турция, Гърция, Кипър, Албания, европейските и арабските страни напълно съответствува на набелязаните в перспективния план дългосрочни задачи за изпълнение в нашата дейност в областта на АМ, а така също и на съвременната международна обстановка.

Конкретните мероприятия и техните замисли са достатъчно добре обосновани. Може да се предполага, че тяхната грижлива подготовка и тяхното реализиране ще окажат положително въздействие за развитието на събитията и ще способствуват за укрепването на позициите на страните от социалистическата общност в въответните райони.

В предложения план личи стремежът на другарите да съсредоточат вниманието си върху дългосрочните комплексни операции, което ще способствува за повишаване на резултатността на провежданите мероприятия. Главно място в плана е определено за документалните акции, а това предявява особено високи изисквания за оперативната обезпеченост на заплануваните мероприятия и за качеството на тяхната подготовка. В много случаи другарите предвиждат масово разпращане на изготвените от тях секретни документи на адрес, а така също запознаването на широките обществени кръгове с тяхното съдържание. Това представлява сериозна опасност за разкриване на тяхното непосредствено отношение към акциите с нежелателно за нас разгласяване, което е възможно да последва. Що се отнася до

Из архивите на ДС
709

нас, като правило ние не придаваме гласност на нашите документални акции, а се стремим документите да достигнат до конкретните деятели по закрити канали.

Съвременната вътрешно-политическа обстановка в Турция се характеризира в навечерието на предстоящите парламентарни избори с изостряне на борбата между ведущите политически партии и със засилването на разногласията със САЩ. Тези вътрешно-политически условия благоприятствуват за провеждането на комплекс от активни мероприятия, които биха съдействували за засилването на стремежа сред турските управляващи кръгове към преразглеждане политиката на едностранна ориентация на Турция към САЩ и сътрудничеството със социалистическите страни.

Освен документалните акции по Турция желателно е, при наличието на възможности да се предвидят мероприятия по довеждането на изпратена вече информация и предизвикване на написването на статии в чуждия печат, запитвания в Парламента и изказвания на турски обществено-политически дейци. В това отношение би било възможно да се проведат допълнително такива мероприятия в рамките на операциите "Кошмар", "Злоба", "Буря", "Боздуган".

Акция "Кошмар", т. 1 (да се даде гласност на подготвения документ, възлагащ отговорността за убийството на турските дипломати на Гърция) и т. 3 (реализиране на изготвения документ за отговорността, която носят турците за нападението на иранското консулство в Женева) поне в тази форма, както те са включени в плана, предизвикват у нас съмнения за целесъобразността на провеждането им, имайки предвид, че в основата им лежат факти с преходен характер.

Набелязаните акции "Буря" т. б) и т. в), отнасящи се до въпросите за взаимоотношенията на Турция с Общия пазар, по наше мнение се явяват недостатъчно ефективни.

С цел да се засилят позициите на социалистическите страни би било целесъобразно да се предвидят мероприятия по довеждането на насочена информация до турските управляващи кръгове и предизвикване появата на публикации в пресата на третите страни за

Из архивите на ДС
710

за необходимостта Турция, противопоставяйки се на американския натиск, да разчита повече на съществуващите възможности за развитие на отношенията й със Съветския съюз и другите социалистически страни.

По наше мнение в организирането на работата по Гърция и Кипър следва да се взема под внимание факта, че давлението от страна на САЩ и НАТО над правителствата на тези страни се засилва. В това отношение от голямо значение за нас по своя замисъл представляват такива мероприятия като: "Ферментация", "Сепаратисти", "Катастрофа". Що се отнася до операция "Хамелеон" има смисъл тя да бъде проведена само в случай, че съществува увереност, че нейното провеждане няма да повлияе на позициите на Макариос и на гръцкото правителство в неизгоден за нас смисъл.

Имайки предвид ролята, която на Запад се отрежда на Клиридис за придвижването на натовските планове за уреждане на кипърския проблем, мероприятията по неговото дискредитиране (операция "Гарван") се явяват актуални. Ние напълно споделяме мнението на другарите, че в активните акции против Клиридис е необходимо да се наблегне на заговорническия характер на неговите действия (организиране на щурмови групи от членовете на ЕОКА-2 и превратаджии, доставка на оръжия, финансова подкрепа от чужбина и т.н.). Би било целесъобразно подготовката на мероприятията да бъде приключена през второто тримесечие, а времето на реализирането му да бъде уточнено в зависимост от стеклите се обстоятелства.

Нашата служба също е набелязала акции по Клиридис и ето защо желателно е другарите да подготвят операцията си в тесен контакт с нас.

Заплануваните мероприятия от другарите по дискредитиране на антиарабската политика на САЩ и разобличаване на проамериканския курс на Садат са много остри. Тяхното осъществяване трябва

Из архивите на ДС
711

да способствува за по-нататъшния ръст на антиимпериалистическите настроения в арабския свят и за засилване на недоволството от Садат. При тяхното провеждане е необходимо да се вземат по-особени предпазни мерки и да се изключи всякаква възможност за разшифриране на нашето участие в тях, за да не се дадат поводи за използуването на каквото и да е против нас. Ако не съществува гаранция за тяхната безопасност, то по-целесъобразно ще бъде да се прояви въздържаност към тяхното провеждане.

По мероприятие "Кобра" т.2 подготвящият се документ (докладът на турския посланик) така както ни се предлага е целесъобразно да се доведе до знанието на ръководствата само на тези страни (с оглед съществуващите у другарите възможности) , които могат най-ефективно да го използуват в своите пропагандни действия срещу САЩ (Египет в този случай отпада).

Предложеното от другарите мероприятие "Кобра" т.4 (въоръжаването на египетската армия) е много интересно по своя замисъл. Най-вероятният автор на документа очевидно би могъл да бъде Израел. Отчитайки характера и насочеността на това мероприятие, необходимо е документът да бъде изготвен на особено високо професионално ниво, за да се изключат и най-малките подозрения за участието на СССР или на другите социалистически страни в тази акция. В противен случай трябва въобще да се откажат от провеждането нападеното мероприятие вместо да се рискува разшифроването на нашето участие.

Що се отнася до акция "Кобра" т.5 едва ли е целесъобразно по този въпрос (компрометирането на Садат) да се изготвя специален документ. По наше мнение би могло с успех да се ограничат със серия от остри публикации, разобличаващи Садат като деец, чрез когото САЩ осъществяват изгодното за тях влияние в Близкия изток.

Освен заплануваните от другарите мероприятия по арабските страни желателно би било да им се препоръча да обърнат внимание

Из архивите на ДС
712

(при наличието на възможности) на разработването на акции, насочени към съдействие за мирното уреждане на близкоизточната криза. При това следва да се обърне особено внимание на тези от тях, които биха способствували за създаване условия за свикването и успешната работа на женевската мирна конференция по въпросите на Близкия изток.

За провеждането на мероприятия по Иран (операция "Юпитер") ние възнамеряваме да изпратим на другарите съответни тезиси и други подходящи материали.

В представения план по направление "А" би било целесъобразно да се предвиди допълнително провеждане на мероприятия, с които да се изтъква всестранното въздействие на китайските ръководни кръгове с цел подтикването им към нормализиране на отношенията на Китай с СССР и другите социалистически страни.

Би било желателно да се обсъдят с другарите въпросите, свързани с подготовката на брошурата " Същността на маоизма " (Да се изяснят по-подробно нейното съдържание и насоченост, кой е официалният й автор, къде ще бъде издадена, на какъв етап е нейната подготовка). Ако българските другари по принцип са съгласни с това, би било възможно и нашето участие, което ще бъде под формата на преглеждане на брошурата, като се привлекат видни съветски специалисти-китаеведи.

Необходимо е да се отбележи, че в плана недостатъчно е разкрито съдържанието на някои акции, поради което на нас ни е трудно да изказваме мнение и съображения ("Рупел", "Блато", "Корона" и някои други), За да се получи по-задълбочена разработка на мероприятията на другарите, ние сме готови за допълнителен обстоен обмен на мнения по всяка отделна операция.

От наша страна предлагаме да се включат в съвместния план за 1977 година мероприятия по Турция,Гърция и Кипър, Албания, които посочваме в приложение. Освен предлаганите от нас мероприятия, ние възнамеряваме да осъществим посредством сътрудничеството с българските другари активни акции и по други актуални проблеми

Из архивите на ДС

713

(въпроси, свързани с международната сигурност и сътрудничество, с дейността на подривните центрове и идеологическата диверсияна противника, с ционизма и други),

Молим да бъдат обсъдени в подходяща форма изложените съображения с българските другари, да им се предадат нашите мероприятия и да ни се съобщят евентуалните забалежки и предложения, както на другарите, така и на представителството. Ние не изключваме, че тясното сътрудничество с другарите по предложения план, чиито мероприятия са близки едни с други в редица случаи, може да позволи на едната или другата страна да се откаже при целесъобразен случай от провеждането на аналогични мероприятия с цел да се избегне ненужното дублиране и провеждане на успоредни акции.

ПРИЛОЖЕНИЕ: към текста - мероприятия на 4 листа,
строго секретно.

" " април 1977 год.

169
Стр.секретно! 28

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 13143, отд.№ 1
4 VIII 1978 год.

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Проведените делови разговори в служба "А" на ПГУ - КГБ.

От 26 юни до 30 юни 1978 г., като член на делегацията на ПГУ-МВР проведох делови разговори с др. полковник Иванов - началник служба "А" при ПГУ - КГБ. В разговорите взеха участие и заместниците на службата, другарите - полковник Привалов и Сомков.

По страни и направления бяха разгледани и обсъдени проблеми, операции и отделни акции, както следва:

По Турция

Съветските другари препоръчаха да се засили провеждането на "АМ" в следните основни насоки:

- Засилване на недоверието между турското правителство и администрацията на Картър;

- Обработка на турската общественост в антиамериканска насоченост;

110
29

- Способствуване за активизиране на турско-гръцките противоречия на базата на политиката и действията на САЩ;

Накратно бяха разгледани операциите:

- "Триръбец" - оценено беше, че реализираните съвместни акции са създали предпоставки за провеждането на още по-целенасочени мероприятия, които да създават убеждение в турското правителство и общественост, че действията на кюрдите се ръководят и направляват от САЩ и Иран. Договорихме се в близките няколко месеца съветските другари да ни изпратят концепция за експлоатирането на кюрдския въпрос и военните групировки в Турция за провеждането на АМ в определената по-горе насоченост.

- "Кошмар" - поради измененията настъпили в Турция след идването на Бюлент Еджевит на власт и набелязаните нови насоки на работата съветските другари препоръчаха до края на м.август т.г. да им изпратим нова тезисна разработка за съгласуване.

В резултат на обсъждането на въпросите се стигна до извода да се използуват възможностите на двете разветки за събиране на информация характеризираща разстановката на силите и групировките в турската армия с цел провеждането на "АМ" обработващи офицерството в антиамериканска насоченост. Съветските другари изразиха мнение "Реформатори" още по-активно да се използуват по проблемите свързани с обстановката в армията.

Из архивите на ДС
715

111

30

Г ъ р ц и я

По операция "Цунами III " - съветските другари от предложените им варианти за реализиране на документите възприеха да се използуват възможностите на "Атос". Според тях, обектът в значителна степен ще бъде защитен, тъй като преди една година част от тях са били реализирани. До края на м.август т.г. ще ни изпратят съответното предисловие на английски и руски език, а от нас ще бъде преведено на гръцки език.

Междувременно те ще се договарят с немските другари да бъдат използувани и документите протичащи по "Цунами-IV ", в същата брошура.

По "Гитон" - изказаха благодарност за оригиналната реализация. Препоръчаха за сега да не се предприемат действия, а да се осъществява пълен контрол и периодически да бъдат информирани.

По "Европа" - за да бъдат в състояние да дадат компетентно мнение и подготвят документа на ЦРУ предложиха до 20.VII т.г. да им изпрати съответната аналитична справка.

По "Жандарм"- договорихме се, от името на създадената от нас организация, да се проведе листовачна акция, с която да се протестира пред гръцкото правителство, че правителството на Еджевит го изпреварва в развитие на контактите със САЩ и западноевропейски страни и прави всичко възможно да замрази кипърския въпрос и да бъде снето ембаргото наложено на Турция.

Из архивите на ДС
716

Из архивите на ДС

112
31

Наред с това, от името на същата организация да се отправят протести и до Картър.

По операция "Сепаратисти" - съветските другари препоръчаха да дадем в скоро време своите мнения и съображения по изпратената ни справка-ориентировка.

По операция -"Злоба" - съветските другари възприеха нашата идея, документа засягащ действията на IV- армия да протича евентуално между ГЩ и МИД или ГЩ и президента с цел насищането му с проблеми от политически аспект, разобличаващи американската концепция.

717

По операция "Аркон" - засягаща дейността на ЦР и Пентагона на Балканите и реализирана от съветските другари. В близко време ще получим материали за разшифроване ефекта на операцията.

По операция "Кошмар" - договорихме, след разглеждане на книгата на Садък Котич, да ги информираме за нашите съображения.

По операция "Гарвани" - освен набелязаните и съгласувани мероприятия да се разработят "АМ" по компрометирането и на Михаилидис, като опора на САЩ, за да се поставят задачи на резидентурите в Анкара и Истанбул за работа по турската общност.

По Албания

Съветските другари препоръчаха да се провеждат "АМ" в Европа и Азия противопоставящи албанските на маоистките групировки.

113
32

По операция " "Оминхрон " - съветските другари са реализирали "АМ" и "Оминхрон"VI и ще ни изпратят копие от материалите.

Договорихме се ние да подготвим документация по акция "Оминхрон VII" изразяваща се в оценка на гръцките, италианските или компетентни органи на други страни за бъдещето на Албания при сегашните обстоятелства от позициите на НАТО.

По САЩ и НАТО

Операция "Хоризонт" - да продължи провеждането на акции насочени към :

- Разобличаване политиката на Картър и неговата администрация, която се стреми да изостря международната обстановка, неотговаря на даваните обещания, компенсират вътрешните затруднения с изостряне на отношенията със СССР и лагера, да се използува неговата концепция за защита правата на човека, създават затруднения в Италия, поощряват ГФР към засилване на въоръжаването и военно-стратегическата подготовка. За целта се препоръчва да се засилят публикацията на статии и издаването на брошури.

По операция "Заклет враг" да се подготвят публикации в турския и гръцкия печат.

По операция "Черния ястреб" след като се направи анализ на натрупаните материали да предложим вариант за участие в тази многостранна операция.

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

117 33

719

По арабските страни

Договорихме "АМ" да бъдат насочени в следните насоки:

- Да се разобличават политиката и действията на САЩ в Близкия Изток;
- Да се съдейства за обединяване на противниците на САДАТ;
- В Египет, в САЩ и Европа да се показват нарушенията на правата на човека;
- Да се разобличават теориите на Садат, като се посочва, че войната от 1973 г. е политически ход на Садат за създаване предпоставки за колаборация със САЩ.
- Да се възпрепятствува евентуално сближение на САДАТ с фронта на .

По операция "Кобра" - да се използуват средствата наложени от операцията за разобличаване на САЩ и Саудитска Арабия, че са покрепили Садат през 1973 г. и хиляди офицери и войници са станали жертва, поради възприетия от Садат курс.

По Китай и Югославия

Съобразно обстановката беше отчетено, че работата срещу политиката на китайското ръководство следва да се активизира в следните насоки :

- Да се противодействува на сближаването на Китай с НАТО и да не се допусне западните страни да въоръжават Китай.

115
34

- Разобличаване китайската експанзия в Югоизточна Азия;

Съдействане за разобличаване сътрудничеството на Китай , реакционните режими, партий и личности;

- Широко да се използува концепцията за жълтата опасност;

- Да се внушава на различните правителствени среди, че сближаването на Китай нарушава разведряването и способствува за влошаване на отношението на собствената страна със СССР;

- Разлагане на промаоистките организации в света.

По Югославия съветските другари невъзразиха да провеждаме "АМ" насочени към активизиране дейността на националистическите хърватски, словенски и македонски организации насочена към нарушаване цялостта на Югославия.

По ЦРУ, БНД и другите специални органи на противника:

Службата за "АМ" провежда серия от "АМ" насочени към разобличаване дейността на спецорганите на противника.

Съвместно с немските другари подготвят провеждането на "АМ" "Мигрена", с която ще бъде разобличена агентурата на ЦРУ в средствата за масова информация.

В близко време ще бъде реализирано мероприятието "Термит -3", разобличаващо сътрудничеството на ЦРУ с левоекстремистките организации.

Из архивите на ДС
720

Из архивите на ДС

Доразработени бяха насоките на съвместната операция "Осман", насочена към разобличаване дейността на БНД в Иран.

Под формата на обмяна на опит др.Иванов В.П. разказа следното:

1. Като основни главни противници на разузнаването в областта на "АМ" се считат САЩ-Китай и тяхната политика в различните части на света.

2. Ръководството на ПГУ изисквало да се повищи мащабността, трайността и силата на въздействие на провежданите "АМ".

3. За цялостното и организационно подобряване на работата широко се използували възможностите на ТАСС и агенция "Новости".

В резидентурата в Ню Йорк, Рим, Париж, Виена и Техеран създали звена за работа по активните мероприятия.

Щатът на службата бил увеличен с 15 ОР.

4. Активни мероприятия провеждала само служба "А", за да имало целенасоченост, концентрация и недопускане на провали.

Отп.в 1 екз.
Изп.-С-17515
Отп.-ЦР
София,4.VII.78г.

ЗАМ.НАЧАЛНИК ПЪРВО ГЛ.У-НИЕ-ДС
ПОЛКОВНИК : _____

20

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОСНОВНИ НАСОКИ
НА АГЕНТУРНО-ОПЕРАТИВНАТА РАБОТА НА ОРГАНИТЕ НА ДС ПО СФР ЮГОСЛАВИЯ

Проведеният през м.юни 1978 година XI конгрес на СЮК показа, че югославското партийно и държавно ръководство и занапред ще се придържат към своите "особени" позиции и ще продължава да противопоставя самоуправлението и необвързаността на реалния социализъм и на страните от социалистическата общност. През последните 2 години се наблюдава и все по-тясно обвързване на СФРЮ със западните държави и с Китай.

Този курс е съпроводен с активизиране на антисъветската и разколническа дейност на СЮК в международното работническо и комунистическо движение, с оказване на пълна подкрепа на т.н.еврокомунистическа линия на някои западноевропейски комунистически партии.

XI конгрес на СЮК потвърди и засили още повече антибългарския курс на югославското ръководство във вътрешен и външен аспект. Непрекъснато се засилват антибългарската пропаганда и опитите на Югославия за груба намеса във вътрешните работи на НР България, за налагане на югославските становища по откритите въпроси като предварително условие за подобряване на двустранните отношения. Проявяват се неприкрити национални и териториални претенции към нашата страна.

Из архивите на ДС
723

УДБ и другите специални служби на Югославия водят постоянна активна разузнавателна и контраразузнавателна работа срещу НР България с всички форми и методи, включително с вербовка на наши граждани на наша, югославска и чужда територия. Засилват се напоследък репресивните мерки срещу български граждани, посещаващи или пребиваващи в Югославия.

Измененията в обстановката и новите задачи налагат да се извърши цялостно преустройство на работата на Държавна сигурност по югославска линия. Горната обстановка налага да бъдат използувани в бъдеще всички форми и методи на агентурно-оперативната работа, включително вербовка на югославски граждани с цел оказване подкрепа на здравите сили в Югославия, против западното влияние и китайското проникване, защита на социализма и противодействие на антибългарския курс на сегашното югославско ръководство.

Агентурно-оперативната работа да бъде организирана и провеждана на югославска територия от трети страни и от територията на НР България.

При подбора на лица за вербовка да се подхожда предимно към онези югославски граждани, които стоят на здрави марксистко-ленински позиции и имат положително отношение към страните от социалистическата общност и към НР България.

. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

Из архивите на ДС
724

. . . . . .

IV. АКТИВНИ МЕРОПРИЯТИЯ

1. Да се разработят мероприятия с цел активизиране дейността на националистическите хърватски, словенски и македонски организации против югославското ръководство и създаване на условия за влошаване на отношенията на Югославия с Австрия и Гърция по малцинствените въпроси.

2. Да се проведат активни мероприятия за създаване на недоверие в отношенията на Югославия със САЩ и другите страни от НАТО.

3. Да се проведат мероприятия за създаване на допълнителни трудности и недоверие в отношенията на Югославия с Албания и Китай.

. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ XVII, ПГУ-ДС,
Полковник: Григоров
Григоров

Отп.в 3 екз.

Екз.№ 1 - отдел XI
Екз.№ 2 - отдел VIII
Екз.№ 3 - отдел IV

Изп.-17320-17312
Нап.-Н.Миленова
София,3.8.1978 г.

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 17460, екз. 2
4.X 1978 год.

Строго секретно! 27
Екз.№ ___

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Насоките на АМ по линия на Албания.

1. Да продължи разобличаването пред албанците на хегемонистичните стремежи на китайското ръководство и сътрудничеството на Китай с реакционните режими, партии и личности.

2. Разобличаване пред албанското ръководство намеренията на империалистическите държави да укрепят своите позиции в Албания.

3. Оказване съдействие за нормализиране на междудържавните и други отношения на Албания със СССР, НР България и другите страни от социалистическата общност.

4. Създаване на допълнителни трудности и недоверие в отношенията на Албания с Югославия.

Мероприятията за влияние ще се реализират чрез довеждане до знанието на албанските ръководни среди документални материали, провеждане на беседи за влияние с официални албански представители в трети страни, придвижване на целенасочена информация и осъществяване на публикации.

7.9. 1978 год.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VIII, ПГУ-ДС
Полковник О. Гаврилов

2 екз.
№ 1-отд.XVII
№ 2-отд.VIII
Изпълн.17069
08-180-ЛЛ/

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС

Рег.№ 18220 кн.№ 2
18.IX 1978 год

Строго секретно!
Екз.№ 1

26

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Насоките на активните мероприятия по Китай.

1. Да продължи разобличаването пред албанците на хегемонистичните стремежи на китайското ръководство и намеренията на империалистическите държави да укрепят своите позиции в Албания, оказване съдействие за нормализиране на междудържавните и други отношения на Албания със СССР, НРБ и другите страни от социалистическата общност.

2. Разобличаване китайската експанзия в различните райони и сътрудничеството на Китай с реакционните режими, партии и личности, както и да се противодейства на сближението на Китай с НАТО.

3. Да се внушава на различните правителствени и други среди, че сближението с Китай нарушава процеса на разведряването и способствува за влошаване на отношението на собствената страна със СССР и другите страни от социалистическата общност.

4. Да продължат усилията за разлагане на промаоистките организации в различните страни.

5. Противодействие на политика на Китай в стремежа й да използува т.н. малцинствен проблем на Балканите във вреда на НР България.

6. Създаване на допълнителни трудности и недоверие в отношенията на Югославия с Албания и Китай.

София, 18.IX 1978 год.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VIII, ПГУ-ДС,
Полковник Г. Гаргулев

2 екз.
№ 1-отд.XIII
№ 2-отд.VIII
08-186-17161

125
65

Ш.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 21217 екз.№
9 XI 19 78 год.

Строго секретно

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

О Т Ч Е Т

за работата на Европейско направление
при отдел XIII-ПГУ за 1978 г.

През отчетния период направлението се ръководеше от плана за работата за 1977 г., от плановете за съвместна работа с аналогичните служби на братските разведки, както и от текущи задачи поставяни от ръководството на отдела във връзка с някои актуални вътрешно и външнополитически събития.

Основните усилия на направлението бяха насочени за работа по следните АМ и операции:

I. Многоетапна операция "ХОРИЗОНТ"

1. АМ "ХОРИЗОНТ-У-Г"

Въз основа на изпратени подробни тезиси изготвени в направлението в резидентурата в Бон беше извършено следното:

а. Активизиран контактът с председателя на Социалистическата образователна общност - гр.Бохум Хайнц Люнц и беше оказано положително въздействие върху него, имащо пряко отношение към операцията. С усилията на резидентурата и Центъра Люнц посети НРБ и има срещи в няколко учреждения, имащи отношение с провеждането на обществена дейност, благоприятствуваща в международен акпект целите на операцията.

б. Оперативни работници от резидентурата в Бон проведоха няколко срещи с представители на деловите среди в ГФР за оказване на влияние по въпросите на икономическото сътрудничество със страните-членки на СИВ и НРБ като форма на материализиране процеса на разведряване. Посочените срещи са допринесли за активизиране на икономическите връзки на фирмите с нашата страна.

в. В резултат на поставените на резидентурата задачи беше засилена информационната й дейност по проблемите

Из архивите на ДС
728

на разведряването и неутронната бомба.

2. АМ "ХОРИЗОНТ-VI-И". През м.февруари 1978 г. във Флоренция беше проведена конференция по разведряването и отрицателната роля на НАТО в международните отношения. Освен конференцията беше извършено следното:

а. Публикуване на статии в италиански вестник, написани въз основа на изготвени от направлението тезиси, както следва:

- Флоренция - дискусия върху НАТО от 11.II.1978 г.
- Флоренция - левицата дискутира върху НАТО от 16.II.1978 г.
-"Атомна, водородна, неутронна бомба - все същата история" от 1.II.1978 г.
- "Разделение в Брюксел по въпроса за неутронната бомба" - в броя от 10.II.1978 г.

б. Отразяване на конференцията в редица телевизионни предавания от няколко телевизионни станции.

3. АМ "ХОРИЗОНТ-VII-Т". На резидентурата в Анкара бяха изпратени през м.април 1978 г. разработени тези и указания за провеждането на АМ, както и две статии за неутронната бомба и за борбата на западноевропейската общественост срещу неутронната бомба. Поради липса на подходящи условия, според данни на резидентурата, провеждането на АМ се забави. През м.септември бяха изпратени нови указания на резидентурата и се очаква изпълнение на АМ.

4. АМ "ХОРИЗОНТ-VIII-А". През м.април 1977 г. на резидентурата във Виена бяха изпратени четири тезиса, изработени в направлението по въпросите на:

а. Неутронната бомба.
б. Сътрудничеството между ЕИО и СИВ.
в. Правата на човека.
г. Балканската политика на НРБ.

Тезисите са предназначени за журналиста Х.Лухт. От посочените тезиси Лухт е поел ангажимент през м.октомври 1978 г да публикува последния тезис, разработен във формата на статия в обем 4 машинописни страници.

Из архивите на ДС
729

5. АМ "ХОРИЗОНТ-АЛФА". Мероприятието се изрази в изпращане на оригинален документ на английски език на "Комитета за правата на човека" при "Хърватската академия в Америка" и придружително писмо, изготвено в направлението, изпратени до вестници и списания в Западна Европа. Ефект от АМ се получи в западногерманския вестник "Ди Велт" от 13 юли 1978 г. в статия, озаглавена "Хърватски емигранти обвиняват югославската секретна служба в убийството на 21 техни земляци в ГФР", в която беше цитирана част от нашето придружително писмо.

II. АМ "ВАТЕРЛО" . Същото се изрази в изготвяне на неофициално писмо на Генералния секретар на НАТО Лунс до постоянния представител на САЩ в НАТО - Бенет, в което се изобличават действията на белгийското министерство на отбраната, САЩ и НАТО срещу усилията на прогресивните журналисти в подкрепа на кампанията срещу неутронната бомба. Органите на НАТО излязоха с опровержение в броя на "Атлантически новини" от 9 юни т.г., с което отрекоха достоверната информация за техните действия. Според сведения на резидентурата в Брюксел, мероприятието е имало благоприятен отзвук сред дипломатическия корпус в белгийската столица.

III. АМ "ДРУЖБА-78". АМ се изрази в оказване влияние върху президента Еаниш с цел предприемане по-активни мерки срещу десните сили в Португалия и за укрепване българо-португалските връзки. За постигането на тези цели ОР от резидентурата в Лисабон проведе разговор с личен приятел на Еаниш, като разполагаме със сведения, че съдържанието на разговора е доведено до знанието на Еаниш.

IV. АМ "ДИАПАЗОН-78". По инициатива на отдел III в изпълнение на препоръка на нашия отдел, резидентурата в Лондон осигури чрез ОВ "ФИЛИП" публикуване на две статии през м.IX.т.г. в икономическото списание "Източна Европа" и в-к "Файненшъл Таймс" отнасящи се до тазгодишния Пловдивски панаир, в които се третират въпросите на активизирането на икономическите контакти между Англия и България.

Из архивите на ДС
730

68

V. АМ в подкрепа на политиката на НРБ по така наречения "македонски въпрос". По инициатива на резидентурата в Лондон, имаща възможност за уреждане на научна публикация, на същата беше изпратена на английски език научна статия за революционната дейност на Гоце Делчев, Даме Груев и Яне Сандански от български учен, чието публикуване предстои.

VI. Операция "МАРС". Проведена съвместно с немските другари, по данни на които представените им от нас материали за разобличаване на Картър като "неутронен" президент са били широко използувани.

VII. По операциите "ЧЕРНИЯТ ЯСТРЕБ", "ЦИТАДЕЛА" и "ЗАКЛЕТ ВРАГ", които са включени в плановете за сътрудничество с братските разведки, са събрани достатъчно материали, което дава възможност за провеждане на АМ през следващата 1979 година.

През отчетния период са поддържани тесни връзки с резидентурите, особено с тези, които срещат затруднения в провеждането на запланувaните мероприятия. Изготвяни са оценки на работници и резиденти при разглеждане на работата им през отпусни периоди или след окончателно завръщане. Оказвано е съдействие при подготовка за работа по линия на АМ на заминаващи работници и резиденти. По провежданите мероприятия е поддържан тесен контакт с оперативните отдели за съгласуване на съвместната работа.

ИЗГОТВИЛ:
Майор

Отп.в 1 екз.
Изпълнил:17073
Написала:08- 243
Христова
8.XI.1978 г.

12.2.91г.

Строго секретно
Екз. Единствен

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Д О К Л А Д

за състоянието на дезинформационната работа в ПГУ-ДС и предпоставки за нейното подобряване.

Основното звено в ПГУ-ДС, което се занимава с въпросите на активните и дезинформационни мероприятия е отдел XIII. Създаден в началото на 1963 година като Служба "Б" към Информационния отдел на управлението, през 1966 година, на основата на тази служба, той бе обособен като самостоятелно подразделение, под прякото ръководство на началника на управлението.

Дейността на ПГУ-ДС в областта на активните мероприятия и дезинформацията бе регламентирана с два документа: лично строго секретно писмо № I-2610 от 10.7.1963 г. на тогавашния председател на КДС А.Солаков и строго секретна заповед № I-4690 от 31.12.1964 г. на м-ра на вътрешните работи Дико Диков. Тези документа бяха съставени на основата на съветския опит, след проведени разговори с представители на съответната служба на ПГУ-КГБ през 1963 и 1964 г.

Това бяха първите години на нашата дейност в областта на активните мероприятия и дезинформацията, когато все още липсваше ясна представа за мащабността и силата на това оръжие в ръцете на органите на ДС, когато нямахме необходимия опит в разработката и

Из архивите на ДС

2

реализацията на активните и дезинформационни акции. В резултат на това и нормативните документи не можаха да уредят напълно цялостната дезинформационна дейност на органите на ДС и да дадат една ясна и недвусмислена постановка на всички принципни въпроси.

А там където заповедите определяха задълженията на поделенията на ДС в областта на информационната и техническа обезпеченост на мероприятията, в създаването на канали за прокарване на дезинформацията към противника, в определяне на ръководящото и координиращо звено в системата на ДС, не се провеждаха целенасочени и ефикасни мерки за обезпечаване на необходимите условия за стриктно изпълнение изискванията и разпоредбите на заповедите.

Л.с.с. писмо № I-2610/10.7.1963 г., което се отнася главно до дезинформационната дейност, след като възлага на службата при ПГУ "да организира основните мероприятия по дезинформиране на вражеските разузнавания" задължава другите поделения "да организират и провеждат всички мероприятия по дезинформиране на врага... задължително съвместно с управление I-ДС."

Писмото задължава у-ния II и III ДС, окръжните управления и отдел I-ДС:

- за съставят... и изпращат в управление I-ДС справки относно въпросите, които са станали достояние на чуждите разузнавания;

- да изпращат в у-ние I-ДС... преписи от всички получаващи се при тях агентурни, следствени и други материали... от които се вижда по какви въпроси от военен, политически и икономически характер за нашата страна се интересуват чуждите разузнавания;

- да излизат с предложения за ...дезинформационни мероприятия;

- да предлагат на у-ние I-ДС...възможности и канали за придвижване на дезинформация към противника.

С писмото се изисква също така "материалите свързани с провежданите дезинформационни мероприятия се събират, обобщават, анализират и съхраняват в у-ние I-ДС.

Със заповед № I-4690/31.12.1964 г., в която вече се утвърждава окончателно създаването на служба "Б" при у-ние I-ДС, се прави известен анализ на извършеното в областта на активните мероприятия и дезинформацията, се прави опит да се регламират някои основни положения върху които да се изгражда по-нататък работата с

оглед да се внесе подобрение в организацията, планирането и координирането на мероприятията.

В констативната част на заповедта ясно се дават най-съществените недостатъци допускани от органите на ДС при осъществяване на тази важна и отговорна дейност: "проведените мероприятия не винаги се отнасят до главните въпроси; не се използуват всички налични канали и възможности на министерството; взаимодействието с другите оперативни поделения не е на необходимата висота; редица поделения все още не използуват метода на активните мероприятия и дезинформация за решаване на поставените пред тях задачи."

В заповедната част на този нормативен документ отново се казва: "В служба "Б" при у-ние I-ДС да се централизират всички мероприятия по политическото въздействие и дезинформация, провеждани от органите на МВР. Нито едно поделение на министерството в Центъра и по места не може да провежда каквито и да са активни и дезинформационни мероприятия без предварително те да са съгласувани със служба "Б".

Ясно са определени задълженията на централните поделения на ДС както по създаването на канали за провеждане на дезинформационни мероприятия, така и за "събиране и предоставяне на служба "Б" образци от бланки, печати, правителствени и други документи, подписи на държавни дейци, образци за попълване и пр.-необходими за подготовка на разобличителни и дезинформационни мероприятия."

"Всички материали, полезни за работата на служба "Б", които постъпват в радиоконтраразузнаването да се предават на служба "Б" за ползуване при възможност".

Със заповедта се задължава у-ние I-ДС да съгласува с ръководството на Министерството на външните работи всички мероприятия за въздействие, които се отнасят до външната политика.

Военната дезинформация да се предава само със санкция на ГЩ на БНА.

Икономическата и научно-техническа дезинформация да се подготвя съвместно със съответните компетентни ведомства у нас и се съгласува с ръководствата на същите."

Из архивите на ДС

734

Освен споменатите по-горе ръководни документи, в които се третират и някои въпроси от работата на служба "Б", в ПГУ няма специален документ-заповед, положение или инструкция - с който по-цялостно и комплексно да се регламентират задачите на управлението по линията на активните мероприятия и дезинформацията, взаимодействието между отделите, кадровата, информационно-аналитичната и техническата осигуреност на отдел VIII, задълженията на оперативните отдели и резидентурите в подготовката и реализацията на отделните мероприятия, ръководството е осъществявано главно на базата на съветския опит и на опита на някои други братски разузнавания.

Трябва определено да се отбележи, че разгледаните по-горе два нормативни документи изиграха съществена роля в създаването и укрепването на отдел VIII при ПГУ-ДС, който през този кратък период на съществуване натрупа значителен опит в областта на активните мероприятия и дезинформацията, разработи и осъществи самостоятелно или съвместно с другите отдели на управлението редица крупни акции, които дадоха съществен принос в осъществяване на външно-политическите ходове на нашата страна, Съветския съюз и останалите социалистически страни. По този начин отделът за активни мероприятия се превърна в главното координиращо и направляващо звено в управлението при изпълнение на отговорните задачи, които му се възлагат от ръководството на министерството и ЦК на БКП.

Не можем обаче да не констатираме, че писмото и заповедта, както поради тяхната непълнота, така и поради несъответсвието на някои отделни положения, с настъпилите изменения в оперативната обстановка, вече са загубили голяма част от своята регламентираща сила. Поради тази причина отдавна вече редица задължения на оперативните поделения, произтичащи от тези документи не се изпълняват. Възможно е при изготвянето им в отделни пунктове да не са били взети предвид възможностите на поделенията, особеностите на тяхната работа, нуждата от такъв вид дейност, в резултат на което тяхното изпълнение е било предварително обречено на неуспех.

Видимо крайно време е на основата на натрупания вече наш опит, на опита на братските органи и най-вече на опита на КГБ, съобразен с нашите сили и възможности, да се направи реална оценка на

Из архивите на ДС

735

мястото и ролята на активните мероприятия и дезинформацията в цялостната дейност на органите на ДС и се разработи нов документ, който да регламентира ясно и категорично основните положения и принципи, върху които в бъдеще да се изгражда тази дейност.

Отделът за АМ към ПГУ-ДС, още от първите дни на своето съществуване, на основата на съветския опит, се е стремял да съблюдава в работата си следните по-важни принципи и изисквания:

а/ Активните мероприятия за политическо въздействие трябва да бъдат подчинени на задачите на външната политика на НРБ, на нейната отбрана и държавна сигурност.

б/ АМ трябва да бъдат целенасочени и да третират главните проблеми, в резултат на които могат да се решават основни, стратегически задачи.

в/ АМ изискват добро познаване на обстановката в даден район или страна. Отчитането и съобразяването с обстановката са главни условия за успеха на всяка акция.

г/ Спазване на пълна секретност при подготовката и реализирането на активните и дезинформационни мероприятия.

д/ Да се избягва шаблона и еднообразието при разработката на мероприятията. Всяка дезинформация трябва да бъде оригинална по замисъл и различна по форма.

е/ АМ да се строят на реална основа, при наличието на необходимите средства, канали и възможности.

ж/ ПГУ-ДС не трябва да се заема с АМ, които могат да се провеждат от други официални органи.

з/ Познаване степента на осведоменост на противника в областта на военното дело, икономиката, науката и техниката е важна предпоставка за успеха на всяко дезинформационно мероприятие.

и/ Никога на противника не трябва да се дава чиста дезинформация. Всяка дезинформация, от какъвто характер да е тя, трябва да съдържа елемент на правдоподобие.

к/ Важната политическа дезинформация изисква оперативност и своевременност. Тя трябва да достигне противника преди той да е взел отношение по въпроса.

Из архивите на ДС

736

л/ Централизация на активните мероприятия в рамките на ПГУ.

Цялата своя дейност отдел VIII при ПГУ-ДС е извършвал главно на базата на едногодишните планове по райони, страни и направления. Почти всички мероприятия и по-крупни акции от появата на идеята до тяхната реализация, се подготвят на основата на работни планове, които в процеса на разработката непрекъснато се детайлират с оглед предвиждане и съобразяване с най-малките подробности имащи отношение към успеха на мероприятието.

Наред с това в плановете на линейно-териториалните отдели за годината също се включват отделни активни мероприятия.

В отдела се разработват планове по отделни проблеми или събития, особено при кризисни ситуации, които бързо се съставят и бързо реализират.

За подготовката и осъществяване на мероприятия при подобни извънредни ситуации обикновено са необходими усилията на цялото управление, поради което и плановете имат комплексен характер.

Всяка еднократна акция, било тя малка или по-крупна, се оформя в предложение, което се докладва за утвърждаване от др.Министър, или неговия заместник,отговарящ за работата на ПГУ-ДС.

Едно от условията за по-голяма ефективност от осъществените активни и дезинформационни мероприятия на ПГУ-ДС е доброто взаимодействие между отдел VIII и останалите отдели на управлението. Отделът за активни мероприятия се явява координиращо и планиращо звено, но информационните и агентурни възможности, без които е немислима подготовката и реализацията на мероприятията се намират в ръцете на линейните отдели. Постепенно в управлението започват да се изпълняват изискванията на ръководството - за активните мероприятия в дадена страна да отговарят и линейните отдели. Поради тази причина взаимодействието между отдел VIII и оперативните отдели се осъществява ежедневно както на равнището на оперативни работници, така и на началници на отдели. По време на тези контакти се изучава обстановката, подготвят се планове за съвместни действия, разглеждат се получените интересни информации и документи, обсъждат

се произтичащите от тях идеи за мероприятия и се търсят нови канали и възможности за реализиране на подготвените акции.

Трябва да се каже, че що се касае до едно пълно взаимодействие в рамките на управлението, което да води до максимално използуване всички сили и възможности на отделите в Центъра и резидентурите за разработка и провеждане на по-крупни и комплексни акции с дълготраен ефект, има още доста да се желае. Тук са нужни от една страна по-голяма инициативност в работата на отдел XIII и от друга по-голяма целенасоченост и плановост в линеините отдели по това направление. И на трето място, но не и по важност, създаване на вкус и разбиране в целия оперативен състав за важността и ефективността на тази дейност на органите на ДС особено с успешното реализиране на някои акции в подкрепа външнополитическия курс на нашата страна.

Когато говорим за състоянието на взаимодействието и съгласуваността между поделенията на ДС в процеса на разработката и осъществяването на активните и дезинформационни мероприятия, следва да отбележим, че в самите органи на ДС като цяло не са създадени необходимите предпоставки за съвместна и съгласувана дейност. Няма ясно разработена концепция въобще за дезинформацията, за необходимостта от нейното провеждане, областите в които се осъществяват дезинформационните мероприятия и организационните звена, които ще бъдат натоварени да отговарят за тази дейност.

Както бе констатирано още в началото на настоящия доклад, някои положения в двата нормативни документи от 1963 и 1964 год., които до известна степен регламентираха и въпросите за взаимодействието между поделенията на ДС, макар и в един по-общ смисъл, в последствие не бяха доразвити и изяснени по начин, който максимално да спомага за издигане равнището на дезинформацията и нейната ефективност.

Що се отнася до отдел XIII при ПГУ-ДС, независимо от това, че мероприятията, които провежда е за политическо въздействие са насочени изключително към проблеми и обекти извън нашата страна, той винаги е разбирал значението на едно по-тясно сътрудничество и взаимодействие с отделите на ВГУ и XI управление ДС за качеството е ефекта на мероприятията.

ВГУ и XI управление са носители на важна и секретна информация, както и на оригинални документи на натовски и други

страни, които в отделни случаи биха послужили като добра основа за разработка на по-голями документални, разобличителни и дезинформационни акции. За своевременното получаване и използуване на тези материали от съществено значение е редовния контакт с отделите особено на ВГУ-ДС, пред които да се изясняват по-конкретно нуждите на отдела от документи.

ВГУ и VI у-ние на ДС разполагат също така с канали, чрез които може да се провежда дезинформация по всички направления на нашата работа. Добре разработените канали и тяхното умело използуване, могат значително да повишат ефективността на активните и дезинформационни мероприятия. Тук видимо не може да се разчита само на разбирането и благоволението на отделните ръководители от централните поделения на ДС. Необходимо е както инициативата на ПГУ, така и ясно формулирани нормативни документи, които да задължават всички оперативни поделения и особено ВГУ и VI управление ДС да предоставят на ПГУ-ДС придобитите документи за ползуване при разработката на активни мероприятия, като се спазват стриктно условията за секретност.

Справедливостта изисква да се каже, че при всички случаи когато ПГУ-ДС се е обръщало към ВГУ-ДС и VI управление за предоставяне на материали за нуждите на отдел VIII, съответните началници са се отнасяли с пълно разбиране. Нуждна е обаче по-голяма инициатива от тяхна страна. За издигане на още по-високо равнище взаимодействието между поделенията на ДС по линия на активните мероприятия и дезинформацията, ще бъде необходимо и целесъобразно отговорните служители от централните поделения да бъдат запознати под формата на беседи и при спазване на необходимата секретност, с характера и основните направления и особеностите на тази дейност, принципите върху които се изгражда тя и областите в които се прилага. Практиката показа, че излизането на отдел VIII от прекалено дълбоката конспиративност, запознаване на отговорния състав с неговите нужди и дава своето благоприятно отражение върху цялостната му дейност, създава разбиране и вкус в оперативния състав към това остро и ефикасно средство в работата на Държавна сигурност.

В изпълнение на своите задачи по линия на активните и дезинформационни мероприятия, ПГУ-ДС взаимодействува и съгласува своята дейност, както с поделенията на ДС, така и с някои други

Из архивите на ДС
738

държавни ведомства и партийни органи, респективно Министерството на външните работи и ЦК на БКП, главно чрез ръководството на Министерството на вътрешните работи. За да могат активните мероприятия, които се провеждат по неофициални канали и със специалните средства на разузнаването, да съдействуват за решаване на външнополитическите задачи на Партията и Правителството, те трябва да бъдат подчинени на тези задачи, да допринасят за отбраната и сигурността на НР България и социалистическия лагер.

Това налага осъществяването на необходимото взаимодействие на съответно равнище, за съгласуване на насоките на работата по дадени страни, а в отделни случаи и обсъждане и разработка на планове за съвместни акции по важни проблеми за успеха на които обезателно ще зависи от обединяване на общите усилия на Разузнаването и Министерството на външните работи.

Политическите мероприятия не представляват самоцел, а се явяват част от общата политическа и идеологическа борба на нашата страна в решаването на крупните задачи в областта на международните отношения.

Осъществяваното до сега взаимодействие от страна на ПГУ-ДС с външнополитическите органи, институти и пр. не е било достатъчно регулярно и целенасочено.

За издигането му на по-високо равнище, за да стане то по-действено и резултатно, следва да се разработи и уточни съответна система, за да се приеме и от двете страни като нещо необходимо и полезно в осъществяването на външно-политическите ходове на нашата страна. От интерес за работата на ПГУ-ДС и другите поделения в областта на активните мероприятия и дезинформация е да се съгласуват и уточняват в началото на всяка година с по-висшите инстанции отговарящи за външната политика на страната, основните насоки на тази дейност, така както се уточняват информационните задачи на Разузнаването.

Единствено чрез обединяване на силите и възможностите на органите на ДС (Разузнаване и Контраразузнаване) с тези на съответните наши ведомства и партийни органи, могат да се разработват и провеждат по-мащабни и целенасочени политически акции, с които можем да влияем на отделни страни от живота на капиталистическите държави в изгодна за нас насока.

Из архивите на ДС
739

Из архивите на ДС

740

Една от съществените предпоставки за успешни активни и дезинформационни мероприятия, както зад граница, така и в страната е добрата отчетност на проведените акции и доведената до противника дезинформация.

В това отношение отдел 08 при ПГУ-ДС има изградена система за регистрация и отчитане на цялата своя дейност. Макар и чрез използуване на по-примитивни средства - различни картони - в Документационното направление на отдела се извършва регистрация на всички проведени мероприятия в разузнаваните страни по няколко показателя. На първо място това улеснява оперативния състав и ръководството на отдела в извършване на постоянен анализ с оглед търсене на по-голямо разнообразие и целенасоченост, за избягване от шаблона и предпазване от неудачи и провали.

Подобна отчетност е още по-необходима за дезинформацията, която органите на ДС са довели до противника. В противен случай всяко дезинформационно мероприятие, колкото и добре да е подготвено, по колкото и добър канал да бъде прокарано може да претърпи провал. От интерес за работата на ДС е да се знае по всяко време какви дезинформации, или целенасочени информации са доведени до знанието на противника и какъв е бил техния ефект. Сега у нас в ДС няма въведена централна отчетност за осъществените със средствата и възможностите на поделенията дезинформационни мероприятия. Тук дори не става въпрос за дребните и незначителни факти и данни, които оперативните поделения предоставят на противника чрез агента, когото подготвят за подстава, или искат той да спечели доверие и подобри своите разузнавателни възможности, а за посъществени информации от тактически, или стратегически характер.

Какво решение ще се даде на този въпрос ще зависи от това дали се приема създаването на Център в органите на ДС, който да ръководи, направлява и координира цялостната дейност по линия на дезинформацията, или тя ще бъде предоставена изцяло на отделните поделения.

Звеното, което осъществява активните мероприятия в ПГУ-ДС е отдел 08, който е подчинен на един от зам.-началниците на управлението. По щат към 1.I.1979 г. отделът се състои от 20 човека, от които:

- началник отдел - 1
- зам.началник отдел - 1

Из архивите на ДС

- оперативни работници - 12
- работник по отчета - 1
- преводачи - 3
- техн.сътрудник - 1
- картотекар - 1

В отдела са обособени две направления:

1. Политическо направление -

а/ по линия на Турция - 3 ОР
б/ по линия на Гърция, Кипър- 3 ОР
в/ по линия арабски страни- 2 ОР
г/ по линия САЩ и НАТО - 2 ОР
д/ по линия на "А" - 1 ОР

2. Документационно направление

оперативен работник - 1
работник по опер.отчет - 1
преводачи - 3
картотекар - 1

Основното направление в отдела е Политическото, което разработва и предлага за утвърждаване и провеждане всички акции и конкретни мероприятия в политическата област по районите и страните за които отговарят.

От горното разпределение се вижда, че всичко 12ОР, включително с н-ка и зам.н-ка на отдела са пряко заети в подготовката на активните мероприятия.

По-голямата част от състава са опитни оперативни работници, работили дълги години в органите на ДС и ПГУ. Само трима ОР имат стаж по-малък от 15 години.и двама не са учили в разузнавателна школа. Четирима обаче са без всякакъв задграничен опит, което в процеса на работата се отразява неблагоприятно върху тяхната ефективност и компетентност при планирането и разработката на мероприятията. Двама от тези ОР (работещи по Турция и Гърция) компенсират липсата на задграничен опит с перфектното владеене на езика на страната (писмено и говоримо). Това им дава възможност ежедневно да следят печата и да подготвят документални активни мероприятия на съответните езици, които многократно издържаха проверката на всякакви експертизи.

741

Из архивите на ДС

742

12

Работещите обаче по две от линиите - арабски страни и "А" не знаят езика на страните и не са в състояние да следят от близо обстановката, да вникват по-дълбоко в проблемите и да планират по-големи и ефективни мероприятия. Само единият от тези работници е бил на работа в арабските страни и познава по-добре обстановката.

Съотношението между ръководния изпълнителски и помощен състав на отдела е добро. Трябва обаче да се подчертае, че изпълнителски състав, този който пряко е свързан с процеса на планирането и разработката на акциите, особено по линия "А" е далеч недостатъчен, като се имат предвид някои последни ходове, планове и конкретни действия на Китай и Югославия срещу НРБ, Съветския съюз и другите социалистически страни на Балканите и други райони на света. Също така възможностите на отдел 08 по линиите "А", САЩ и НАТО абсолютно не отговарят на поетите пред съветските другари задължения за провеждане самостоятелно или съвместно с тях, на по-крупни акции, които да съдействуват за утвърждаване на процеса на разведряване в Европа и света и от друга страна за разстройване на агресивния пакт НАТО и отслабване позициите на САЩ на международната арена.

Що се отнася до специалната квалификация на оперативния състав в отдел 08 трябва да се каже, че тя не е получавана в теоретически школи и курсове. Тя е придобина единствено в процеса на практическата работа, на основата на съветския опит и на скромния опит на по-отдавна работещите в отдела оперативни работници. Общо теоретическата подготовка на работниците и особено в области като международните политически отношения, журналистиката и средствата за масово въздействие, пропагандата, психологическите операции и идеологическа диверсия е също на незадоволително ниво. Без такава минимална подготовка на работещите в отдела изпълнителски състав не е възможно да се издигне общото равнище на активните мероприятия.

Разработката на комплексни, мащабни и дългосрочни операции може да извършва само от високо квалифицирани и подготвени във всяко отношение кадри. Подготовката и реализацията на мероприятията за политическо въздействие е сложен и многопосочен процес, който не може да се обхване от неопитни и теоретически непод-

Из архивите на ДС

743

13

ковани работници, без въображение, склонност към творчество, самоинициативност и аналитичност. Едва ли има друг отдел в ПГУ-ДС към работниците на който да се предявяват толкова много разностранни и сериозни изисквания.

От съществено значение за цялостната работа на отдела за активни мероприятия и дезинформация е наличието на документални и други информационни фондове по райони, страни, проблеми, събития и отделни лица, които по всяко време да бъдат на разположение на оперативните работници. В това отношение отделът не среща никакви трудности да бъде запознат с всички информации от политически характер, които влизат във фондовете на управлението. По един брой от информациите, които се изпращат от резидентурите до Центъра веднага се предоставят на н-ка на отдел VIII и съответните оперативни работници за ползуване при целесъобразност. Пристигналите с пощите информации до линейните отдели, след обработка от информационния отдел, също се изпращат в отдел VIII.

Началникът на отдел VIII е в състояние да се запознава и със секретните материали, които се получават чрез възможностите на отдел IV-ДС. Тези материали от всяка гледна точка представляват една сериозна и с нищо незаменима база за разработка на големи и перспективни акции.

Трябва обаче да се констатира, че материалите добре се използуват само в една посока - информиране на съответните инстанции. Що се отнася до ползуването им по линия на активните и дезинформационните мероприятия то това не става по най-ефикасния и резултатен начин. От една страна не всички получавани в IV отдел съобщения се обработват поради недостатъчните кадрови възможности на отдела, а от друга факта, че се извършва известно селекциониране и преценка от страна на Информационния отдел за това кои от съобщенията са важни и кои не представляват интерес. В много случаи субективната преценка на един човек, лишава отдел VIII от такава информация, която за него би била от първостепенно значение. Смятаме, че е възможно и в интерес на работата на органите ДС, без да се нарушава Заповед № 1-4400/1975 г. за начина на използуване и съхранение на информациите от IV отдел ДС и при спазване на строга секретност, да се направи възможно използуването в настоящия момент и в перспектива на подхождащите материали за разработка на краткосрочни и дългосрочни операции. Някои от

тези операции биха могли да бъдат реализирани в трудни за нашата страна моменти и изострена международна обстановка на Балканите, когато е необходимо да се разстройват силите на противника или да се отвлече вниманието му по второстепенни въпроси.

Както вече споменахме в началото на доклада, поради някои неуредици от организационен характер и липса на установен ред, не винаги отдел VIII ПГУ е в състояние да ползува секретните документални материали, които другите поделения на ДС получават поради естеството на своята работа. От никаква гледна точка не е оправдано пропиляването на такива златни възможности, каквито могат да бъдат оригиналните документи или копие от такива, изхождащи от държавен орган на противника.

Поради естеството и характера на своята работа, при реализацията на активните мероприятия Отдел VIII използува най-вече пътищата и каналите, с които линейните отдели и резидентурите на ПГУ разполагат, както и някои други специфични за отделните страни пътища. В отделни случаи биха могли успешно да се използуват каналите и на другите поделения на ДС, особено когато става дума да се доведе до противника някаква дезинформация или целенасочена информация.

Едно от изискванията, които се предявяват към оперативните работници разработващи активните мероприятия е да се предвиждат и възможностите за проследяване на техния ефект след реализацията им. В отдела се води подробна отчетност за резултатите от всяка акция, било то положителни или отрицателни, които по съответен начин се довеждат до знанието на ръководителите, утвърдили мероприятието. Получените резултати се анализират най-задълбочено с оглед избягването на допуснатите слабости или набелязване на нови мероприятия за разширяване и задълбочаване на ефекта. Въпросът за анализа на всички информации по време на подготовката на мероприятията, както и на проведените вече акции, техният ефект и пр. все повече придобива първостепенно значение в целия този сложен процес на активно въздействие.

За този кратък период на съществуване отделът за АМ към ПГУ-ДС бележи едно чувствително израстване. Докато в началото на неговото създаване работата му се изразяваше главно в публикации на някои материали в чуждестранния печат или в провеждане на дребни и незначителни мероприятия, то през последните години отделът

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС
745

е в състояние да разработва и осъществява сравнително по-сложни документални и други акции, които могат да влияят върху отделни страни от живота на разузнаваните страни. От една страна това се дължи на нарастналите възможности на ПГУ-ДС, а от друга - на взаимодействието и координацията със съответните служби на братските разузнавателни органи и на първо място - на ПГУ-КГБ.

През последните три години отделът подготви и проведе самостоятелно или съвместно с разузнаванията на социалистическите страни повече от 120 по-малки или по-големи акции, някои от които с дълготраен и значителен ефект. Тяхната целенасоченост съответствува напълно на определените стратегически задачи в онези географски райони и страни, където нашата външна политика е най-активна.

В този смисъл трябва да се каже, че планирането на голяма част от мероприятията е дългосрочно, което не се влияе от честите и конюнктурни изменения в международната обстановка. Когато става дума да се разстрои южното крило на НАТО, да се отслабват позициите на САЩ на Балканите и в Близкия Изток или да се утвърждава процесът на разведряването в Европа и света, перспективното планиране има първостепенно значение.

Не са редки случаите, когато причините, предизвикали провеждането на една или друго мероприятие са възниквали твърде бързо и изненадващо, особено при кризисни ситуации. Бързо изменящата се обстановка е налагала за кратко време да се мобилизират повече сили и се съсредоточат на най-важните участъци с оглед получаване на желания ефект. Каквито и да са причините, предизвикали бързите действия, какъвто и да е характерът на провежданите мероприятия, те трябва винаги да бъдат в унисон с дългосрочното планиране, да подкрепват стратегическите цели на външната политика. Единствено чрез вярното предвиждане на хода на събитията за един дълъг период от време и предварителната разработка на различни мероприятия могат да се избегнат прибързаните, недобре обосновани и разработени мероприятия, които не само че не предизвикват търсения ефект, но могат да станат причина за сериозни провали с непредвидени последствия.

Отдел XIII при ПГУ-ДС е разработвал мероприятия за политическо въздействие и по искане на ръководството на министерството и на по-висши партийни и държавни органи. Общо взето те са били

Из архивите на ДС

сравнително по-малко на брой и са произтичали от някои спешни външнополитически ходове на нашата страна, от посещения на първия партиен и държавен ръководител др. Тодор Живков в чужди държави.

Трябва да се направи изводът, че с малки неизбежни изключения работата на отдела винаги се е характеризирала с една стабилна и целенасочена плановост, която е съдействувала максимално за най-рационалното използуване на силите на разузнаването в разработката и осъществяването на ефективни и резултатни политически операции.

Съществена роля за тази стабилност в планирането играе и ежегодната съгласуваност на нашите планове за работа със съветските другари, както и ценната помощ, която ежедневно ни оказват при всички етапи на голяма част от подготвяните от нас акции.

746

Когато говорим за областите, в които могат да се осъществяват активни и дезинформационни мероприятия, трябва да кажем, че те имат твърде широк диапазон - толкова, колкото е широк диапазонът на информацията, която органите на ДС се стремят да получават за противника в различните области на живота.

На първо място АМ се провеждат в областта на политиката. С тях се цели да се оказва изгодно за нас политическо въздействие на някои съществени страни на политическия и икономически живот на империалистическите държави, формиране на общественото мнение, критическо отношение против подривната дейност на противника в различните райони на света.

В съответствие с перспективните планове за съвместна работа с ПГУ-КГБ Отдел VIII при ПГУ-ДС провежда АМ в следните основни направления:

- Разобличаване агресивната и милитаристична политика на САЩ на Балканите; разстройване на южното крило на НАТО.

- Разстройване отношенията между страните-членки на НАТО; засилване на антиамериканските настроения сред съюзниците в НАТО и необвързаните страни.

- Дискредитиране на американската и израелска експанзионистична политика към арабските страни; разобличаване дейността на реакционните арабски сили.

Из архивите на ДС

747

- Подпомагане външнополитическия курс на Съветския съюз, НР България и другите социалистически страни, насочен към разведряване и разоръжаване.

- Разобличаване и дискредитиране на хегемонистичната политика и подривна дейност на Китай сред международното работническо движение и необвързаните страни.

По-голямата част от мероприятията на Отдел XIII имат стратегически характер. Те изхождат от постоянните дългосрочни действуващи операции и са насочени към разширяване и задълбочаване на техния досегаем ефект. Може да се каже, че някои операции и отделни АМ като "КОШМАР", "ТРИЗЪБЕЦ", "ЗЛОБА", "КОБРА", "ЖАНДАРМ", "СЕПАРАТИСТИ", "ГАРВАНИ", "ГИТОН", "ХОРИЗОНТ", "ОМИКРОН" и др. са предизвикали дълготраен политически ефект и са оставили трайни следи в обществения живот на страните, в които се провеждат.

За подготовката и реализирането на тези мероприятия Отдел XIII използува изключително възможностите на другите отдели на ПГУ-ДС, както що се отнася до информациите и документите, така и до каналите и пътищата за тяхното осъществяване.

Когато се прави оценка на надеждността и ефективността на методите и средствата, използувани за изготвяне на активните и дезинформационни мероприятия и довеждането им до противника трябва винаги да се изхожда от областта, в която се реализират - политическа, икономическа, военна или оперативна. Специфичността в дейността на ДС за придобиване на информация дава определен отпечатък и върху формите и методите на дезинформационната работа.

Използуваните досега от Отдел XIII форми, методи и средства в политическите АМ са достатъчно надеждни и ефективни, издържали са проверките на времето с конкретните резултати, които са дали. Тяхното по-нататъшно усъвършенствуване и разнообразяване съобразно конкретната обстановка в страните и възможностите на противника за анализ и разкриване на нашия замисъл е императивна повеля както за Отдел XIII, така и за цялото разузнавателно управление. Тук с пълна сила важи стратегическият лозунг, който издигна БКП на своя XI Конгрес "Качество и ефективност,ефективност и качество".

За успешната подготовка, реализация и получаване на положителен ефект от една значителна част от акциите за политическо въздействие допринесе сътрудничеството с ПГУ-КГБ, което все повече

се разширява и задълбочава на базата на подписаните съвместни перспективни планове в областта на разузнаването. Само през 1978 г. бяха осъществени 18 съвместни акции, 16 от които с определен ефект на въздействие.

Във връзка със сътрудничеството с братските разузнавания по линия на активните и дезинформационни мероприятия трябва да се отдаде заслуженото и на сътрудничеството с немските другари; с които се работи по съвместни годишни планове.

Дезинформационни мероприятия могат с успех да се провеждат в икономическата и военна област.

По своя характер и същност те се отнасят до онези мероприятия, които пряко засягат сигурността на страната във военната и икономическата област. Врагът се стреми да разкрива възможностите на нашите въоръжени сили, които са част от силите на Варшавския договор. При тяхното реализиране следва да участвуват както поделенията на ДС, така и функционалните министерства имащи пряко отношение към военното дело и икономиката.

В първите години на своето съществуване и до 1974 год. в Отдел VIII имаше направление по военната и икономическа дезинформация. През същата година се прецени за целесъобразно Отдел VIII да бъде освободено от преките задължения да бъде организатор и координатор на военната дезинформация в органите на ДС. Тези задължения за сега са поети от III-то управление ДС, което заедно с група към ГЩ на БНА разработва всички въпроси касаещи стратегическата и тактическа дезинформация.

Как по-добре да се организира тази дейност, как да се осигури прерастване на мирновременната дейност по военната дезинформация вътре в страната с дейността на ДС и особено на ПГУ през степените готовност и във време на война (Разпореждане № 5/69 г.на ДКО/ трябва да бъде напълно изяснен в една нова заповед.

Същото се отнася и до въпросите на икономическата дезинформация, чийто значение за нашата сигурност не трябва да се подценява. Противникът непрекъснато засилва своята дейност по разкриване нашите възможности в икономиката, науката и техниката. Наличието на някои резултати, макар и не толкова ефективни, при осъществяване на дезинформационните мероприятия в тази област по времето,

Из архивите на ДС
748

Из архивите на ДС

749

когато към Отдел VIII имаше специално направление, показва че към решаване на въпроса трябва да се пристъпи с известна перспектива, като към съответния отдел на ВГУ-ДС се създаде група, която да разработва и координира работата в ДС по икономическата дезинформация.

Както при военната, така и при икономическата дезинформация ПГУ-ДС ще играе не малка роля, особено когато ще трябва да се използуват неговите задгранични канали за прокарване на дезинформационните, или целенасочени информации до противника.

Особено значение има работата на органите на ДС в борбата срещу разузнаването и контраразузнаването на противника.

Активните мероприятия в оперативната област имат за цел разобличаване и пресичане на подривните планове и конкретна дейност на империалистическите разузнавания, разобличаване тяхната агресивна същност пред народите и правителствата на европейските, африкански и азиатски държави, с което се поставя сериозна преграда на дейността им. Ефикасно проведени мероприятия в тази област могат да нанасат големи загуби на противника.

Голяма част от мероприятията по това направление са насочени против най-главните идеологически централи, работещи в тясно взаимодействие с разузнаванията на противника, както и против ръководителите на емигрантските организации, за разлагането им й за създаване на раздори сред тях.

Съществено място заемат и мероприятията за обезпечаване сигурността в работата на резидентурите, с отвличане на вниманието на противниковите КРО от действителните наши задачи, отделни разузнавачи и агенти.

В досегашната своя дейност срещу специалните органи на противника ПГУ-ДС е провеждало частични разобличителни акции за нанасяне удари и противодействия, използувайки средствата и възможностите на активните мероприятия. Както в количествено, така и в качествено отношение те не са съответствували на активността на спецслужбите на противника, които през последните години активизираха и разнообразиха дейността си срещу НРБ и другите социалистически страни, поставили стратегическата задача за ерозиране на

социалистическата общност. Със своите действия ЦРУ, БНД, МИТ и КИП провеждат организирани и координирани действия против социалистическите страни, като стават инициатори на мероприятия от рода на трибунала и бианалето в Италия, разширяване на дисидентското движение и провеждане на тотално разузнаване срещу нашите страни.

Разузнавателните служби на империалистическите държави участвуват активно в провеждането на техните външно политически ходове и укрепване на позициите им в различните райони на света.

Понастоящем в системата на ПГУ няма специализирано звено в областта на активните мероприятия, което да провежда целенасочени акции за подриване доверието към спецорганите на противника от страна на обществеността, дезорганизиране на тяхната дейност и изостряне на противоречията между разузнаванията на САЩ, ГФР, Гърция и Турция.

Опитът на братските разведки и най-вече този на ПГУ-КГБ показват, че е крайно необходимо да се разширяват и засилват активните мероприятия на ПГУ-ДС в оперативната област, като към отдел XIII се създаде ново направление, което във взаимодействие с политическото направление и останалите отдели на ПГУ да провежда целенасочени акции срещу разузнавателните и контраразузнавателни органи на империалистическите държави.

5 май 1989 г.

Изготвил: Д. Стайков
/ Д. Стайков
н. к. отдел 08. ПГУ

отпечатан в 1 екз.

Из архивите на ДС
750

~~168~~
45

СТРОГО СЕКРЕТНО

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 10630, акт.№ 1
6.6.79 год.

РОЛЯ И МЯСТО НА АКТИВНИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ В РАЗУЗНАВАНЕТО

Беседа с др.В.П.Иванов - 24.IV.1979 г.

Съветските другари считат, че ролята на активните мероприятия в работата на разузнаването все повече нараства и както се изрази началникът на ПГУ др.Крючков през последните няколко години активните мероприятия са заели своето достойно място в цялостната дейност на разузнаването. Когато се говори за ролята и мястото на активните мероприятия трябва да се има предвид разбирането, което все повече се утвърждава сред ръководния състав на ПГУ при КГБ, че цялостната агентурно-оперативна дейност на разузнаването се изгражда и функционира в крайна сметка за да се придобива ценна и секретна информация за плановете и намеренията и конкретните действия на противника и за да се осъществяват активни мероприятия, които да оказват влияние върху събитията в изгодна за Съветския съюз и Социалистическия лагер насока.

Служба "А" при ПГУ-КГБ е създадена през 1959 година. Тогава е утвърдено и специално положение за нейната работа. На два пъти след това - 1961 и 1967 г. Колегиумът при КГБ е изслушвал доклади за състоянието на работата на службата и е приемал документи за нейното подобряване. Тези документи в същност определят ролята и мястото на службата в рамките на КГБ и в самото Първо главно управление. В съответствие с тях служба "А" се явява

Из архивите на ДС

752

169
46

главното подразделение на КГБ в областта на активните мероприятия и всички други поделения трябва да съгласуват и координират своята дейност в тази област със служба "А".

Що се отнася до ПГУ по всички въпроси, които касаят активните мероприятия също трябва да се съгласуват и обсъждат с нея. По такъв начин службата изпълнява функциите на координиращ и направляващ орган. Работата по активните мероприятия трябва да се води целенасочено и затова е необходимо един център, който да осъществява планирането и координацията и води строга отчетност за осъществяване на акциите по линия на разузнаването.

Отделите към управлението излизат също със самостоятелни предложения за активни мероприятия, но те са длъжни най-малкото да поставят в известност служба "А" и да получат подписа на нейния началник или заместник. Обикновено когато мероприятията се осъществяват с помощта на ценен агент, който оперативния отдел не желае да разкрива пред широк кръг хора, се взема само подписа на началника на служба "А", като трябва да се знае най-малко същността на мероприятието.

С оглед отчитане и контрол на проведените мероприятия за всяко едно от тях се попълва специален картон на основата на предложението, справката или телеграмата. Попълнен картонът се представя за математическа обработка и перфориране, след което се внася в електронноизчислителната машина. За проведените активни мероприятия е определен специален масив в машините, който се нарича "Актив-1". Подготвя се и разработката на нов масив "Актив-2".

Без строгата отчетност не може да се извършва и необходимия анализ, както по време на работата по документите, така и след провеждането на всяка акция.

Основният и подробен анализ за всяко мероприятие се прави от работника, който отговаря за дадената страна, който планира, разработва и предлага за утвърждаване на мероприятието.

Началникът на направлението извършва анализ за това как върви изпълнението на плана и осъществяването на акциите по няколко страни и райони.

Началникът на отдела прави анализ на това какви мероприятия се провеждат по главните направления и за изпълнение на главните задачи стоящи пред службата.

Из архивите на ДС
753

170
47

Всички въпроси касаещи активните мероприятия в рамките на Първо главно управление се уреждат със специална заповед на началника др.Крючков. В тази заповед е утвърдено положението, че всякакви указания по линия на активните мероприятия, които се дават от страна на линейните отдели до резидентурите, задължително се съгласуват с началника на служба "А" или неговите заместници, така както не могат да се изпращат никакви указания и нареждания до резидентурите от службата за активни мероприятия без подписа на началника на съответния оперативен отдел.

Крайната фаза на мероприятието, а много често и началото на мероприятията, се реализират в резидентурите. За да се запознаят по-добре и да разбират същността на работата по линия на активните мероприятия в резидентурите, още преди да заминат зад граница някои оперативни работници се привличат за по-дълъг стаж в служба "А" понякога до 1-2 години. В службата вече те участват в разработката на акциите от самото начало до края. Това обикновено става с перспективни работници, за които се знае, че е предстоящо заминаването им зад граница. Такъв пример на съвместна работа е била подготовката на дневника на бившия чилийски м-р на отбраната Пратце. Двама работника са работили по този документ повече от една година. Дневникът е с антиамериканско съдържание, отпечатан в Мексико.

За придобиване на вкус към работата на активните мероприятия в отделите и управленията на ПГУ, както и за използване на всички възможности на ПГУ за провеждане на резултатни активни акции, в рамките на управлението се води различна по форма подготовка.

В служба "А" - ежемесечно се разглеждат теми отнасящи се до обстановката в различни райони на света и се обсъждат проведените до момента мероприятия и задачите произтичащи от изменението на обстановката, както и някои идеи за конкретни мероприятия.

В рамките на управлението.

- пред ръководния състав на управлението най-малко два пъти годишно се изнасят доклади за работата на управлението по линия на активните мероприятия в даден район или в отделни страни, а понякога и по конкретни събития. На тези съвещания се раз-

Из архивите на ДС

754

+II
48

глежда работата на оперативните отдели и резидентурите, прави се преценка на извършеното и се набелязват нови насоки и конкретни действия;

- периодически се провеждат специални съвещания при някои от зам.-началниците на ПГУ, на които участвуват ръководния състав на съответните оперативни отдели и от служба "А", където се прави равносметка на извършеното по линия на активните мероприятия в страните, за които отговаря зам.-началника на ПГУ за определен период от време. Дават се указания за активизиране на работата;

- в началото на годината служба "А" прави оценка на работата на всяка резидентура по линия на активните мероприятия за изтеклата година и се дават главните насоки на работата през следващата година. Там където е възможно набелязват се и някои конкретни акции, по които следва да се насочат усилията на резидентурата;

- началникът на служба "А" или неговите заместници през годината се срещат със състава на другите отдели в рамките на оперативните занятия, където изнасят беседи по работата на активните мероприятия.

В служба "А" няма общ годишен план, а има само отчет за работата през изтеклата година. Отчетите се разработват през декември, а плановете се утвърждават през януари на новата година.

В служба "А" се изработват следните планове:

- перспективен план, който влиза в рамките на перспективния план на ПГУ. Той е сравнително кратък и съдържа само основните направления на работата за един по-продължителен период от време. Утвърждава се от началника на ПГУ;

- планове за 2-3 години, които наред с основните насоки съдържат и някои по-конкретни мероприятия. Те се разработват по отделни проблеми, райони или дори и по страни (главния противник, Турция и пр.). Утвърждават се от началника на ПГУ;

- годишни планове. Всички направления имат отделни планове, които не се обединяват в единен план на службата. Утвърждават се от началника на управлението. По принцип тези планове съдържат два раздела: а/ Основни насоки на работата през годината и б/ Конкретни мероприятия и операции със срокове и отговорници.

Из архивите на ДС
755

Ако в даден район на света стане събития, което засяга интересите на много страни, съветските другари провеждат мероприятия по всяка една от тях, като използуват възможностите на цялото разузнаване. Когато например избухнаха събитията в Иран бяха проведени много мероприятия в Близкия и Средния изток в западните страни включително с използване и на иранската емиграция, която е изиграла съществена роля. Във връзка с агресията на Китай срещу Виетнам също е бил разработен комплексен план и са били използвани резидентурите на ПГУ във всички европейски, азиатски, африкански и латиноамерикански страни.

Всяка идея за активно мероприятие независимо от къде изхожда се взема на контрол в центъра. За целта началникът на служба "А" утвърждава работен план, в който се предвиждат главните мероприятия за изучаване и проверка както в центъра така и в резидентурите. След изпълнение на работния план, в който са дадени съответни срокове, работникът излиза с предложение за разработка на самото мероприятие или изоставяне на идеята.

Работните планове за мероприятия касаещи специалните служби на противника се утвърждават от началника на ПГУ.

Кой предлага и кой утвърждава мероприятието.

Пример-мероприятия по Южна Африка, които се оформят като план. В зависимост от сериозността на мероприятията прави се предложение до председателя на комитета, в което се излага същността на мероприятията. Предложението се подписва от др.Крючков, но преди това са длъжни да сложат своя подпис началникът на отдел "А", началникът на оперативния отдел и зам.началникът на у-нието, който отговаря за Южна Африка.

- Ако мероприятието трябва да се реализира чрез каналите на специалното управление, документите се подписват от началника на служба "А" и се внасят за парафиране от страна на н-ка на това управление. Документът се утвърждава от началника на ПГУ.

- Ако мероприятието се отнася до различни райони и трябва да се задействат 5-10 резидентури, преди написването на документа трябва да се извърши обсъждане с оперативните поделения. Началниците на направления при служба "А" организират това обсъждане, след което се докладва на началниците на отдели. Оперативните отдели могат да внасят някои изменения и предложения.

Из архивите на ДС

756

- Ако мероприятието се отнася до проблеми, за които отговаря управление "К", предложението се внася от служба "А", преподписва се от началник управление "К" и се утвърждава от н-ка на ПГУ.

По взаимодействие с другите поделения на КГБ и някои въпроси на дезинформацията

До началото на 70-те години дезинформационните мероприятия по отбранителната промишленост и военните обекти са били провеждани съответно от ВГУ и Трето управление съвместно със служба "А" при ПГУ. Поради специфичния характер на тези обекти и обстоятелството, че въпросите по охраната и сигурността им са предоставени изцяло на ВГУ и Трето управление е било взето решение дезинформационните мероприятия по обектите на военната промишленост да се осъществяват от ВГУ, а тези по чисто военните обекти да се разработват и провеждат от Трето у-ние съвместно с генералния щаб.

Към ВГУ било създадено специално подразделение, което да разработва дезинформационните мероприятия. Понастоящем въпроса за дезинформационните мероприятия на противника по обектите на отбранителната промишленост се решават от ВГУ.

Що се отнася до самите военни обекти, дислокацията на армията, въоръжението и пр. т.е. всички задачи свързани с дезинформация и маскировка и контраразузнавателно обезпечаване на тези обекти са предоставени за изпълнение от Трето у-ние.

Какви мероприятия осъществяват по горните обекти тези две управления и по какъв начин става това,служба "А" при ПГУ не е запозната, а и непроявява интерес. Вероятно главната задача на ВГУ и Трето управление по военно-промишлените и чисто военните обекти си остават правилната организация на контраразузнавателната работа. При тази висока техника на наблюдение от спътници и слушане на ефира, когато една голяма част от обектите са известни на противника, провеждането на дезинформация по отношение на придвижването и дислокацията на армията става все по-трудно.

По мащабите на дезинформационната работа в рамките на КГБ е трудно да се даде пълна преценка. Тогава когато мероприятията се отнасят до обекти вън от страната ПГУ изпълнява функциите на ръководящ орган. В отделни случаи когато активните и дезинформационни мероприятия, които се провеждат от другите поделения

Из архивите на ДС
757

474
51

на КГБ са от по-крупен характер и когато за тях трябва да знаят малко хора се осигурява единствено подписа на началника на ПГУ. В този случай служба "А" не е запозната с мероприятието.

Другарите от служба "А" считат [illegible] въпроса за координацията и съгласуването като твърде важен и актуален. На няколко пъти той се е обсъждал между началниците на управления при КГБ. През 1978 година е било предвидено провеждането на съвещание между ПГУ, ВГУ и Трето у-ние на равнището на зам.-началници, на което да се набележат мерки за подобряване на организацията на дезинформационната работа, като се определят по-конкретно и задачите на поделенията. Но това съвещание не се е състояло.

Активните мероприятия са станали твърде модни и ефективни. В поделенията на КГБ е придобит определен вкус и сега вече много от тях заявяват, че сами могат да ги подготвят и провеждат. Много често ВГУ изпраща на ПГУ цял кръг въпроси, по които желаят да се подготви целенасочена информация особено от научнополитически характер, която да се придвижи към противника чрез техните агентурни канали.

Работата по активните дезинформационни мероприятия трябва да се води целенасочено и квалифицирано. Затова трябва да има един център, който да осъществява планирането и координацията на цялата тази дейност и да води строга отчетност на осъществените акции. В рамките на КГБ такъв център, както вече беше казано се явява ПГУ. Това не означава, че и другите поделения на КГБ не могат да предлагат и провеждат активни и дезинформационни мероприятия в съответствие с възприетите принципи и изисквания на ръководство на КГБ.

В рамките на ПГУ главното звено отговарящо за АМ е службата за активни мероприятия. Работата в тази област изисква голяма прецизност и тя трябва изхожда от един център и резултатите да се съсредоточават също на едно място. Необходимо е пълна отчетност на проведените мероприятия, който ще позволи да се извършва съответния контрол и анализ за да се избегнат нежеланите провали и неудачи.

За съветските другари е назрял въпроса за издигане на службата в ранг на управление. Това е необходимо да стане за да се оформят длъжностите началник отдели към управление и по този начин да се подготвят и изградят опитни работници в сферата на

Из архивите на ДС

758

175
52

активните мероприятия, както в центъра така и в резидентурите. Тази категория хора биха могли да бъдат определени и за заместник резиденти по въпросите на активните мероприятия какъвто пост вече става твърде необходим, при сегашния стремеж за засилване на дейността на службата зад граница. Заместник резидентите по АМ трябва да бъдат опитни разузнавачи с висока култура и познания във всички области на живота. Това налагат задачите, които изпълнява разузнаването в областта на активните мероприятия и от ролята и мястото на служба "А" в ПГУ. Разрастването на службата в управлението ще бъде свързано с едно чувствително увеличение на щата и с подобряване качествата на оперативния състав. Счита се, че при наличието на зам.резиденти по активните мероприятия, резидентурите ще активизират и подобрят своята работа, още на място ще се осмислят и предлагат мероприятия с познаване на проблемите и ще се насочва правилно дейността на всички оперативни работници в резидентурата по това направление.

В служба "А" има двама шифровачи, които се занимават изключително с шифровата преписка на отдела, както изходяща, така и входяща. Те водят цялата отчетност и контрола върху движението на шифрограмите. Те получават шифрограмите от шифровата служба и ги предават на началника на служба "А". След прочитането им от началника и поставянето на резолюции, шифрограмите се връщат обратно при шифровите работници, които понататък ги предават на това направление или този оперативен работник за когото се отнасят Последните от своя страна задържат към делата онези, които представляват интерес и връщат тези, които не намират за важни и полезни.

Въпроса за използване на консултанти и експерти.

На този въпрос се обръща много сериозно внимание от страна на служба "А". Това пролича и от интереса, който прояви по този въпрос началникът на ПГУ др.Крючков по време на беседата с мен.

От информацията на съветските другари става ясно, че те са го решили по един твърде ефикасен начин. На първо място в учрежденията и агенциите като АПН и др. служба "А" има оперативни работници на прикритие, които поддържат връзка с около 50-60 учени, експерти, специалисти. На последните срещу хонорар се възлагат изследвания и разработки по интересуващите службата

Из архивите на ДС
759

~~176~~
53

проблеми от политически, икономически, исторически и културен характер. Обикновено това са агенти и доверителни връзки, а понякога и само официални такива. Така например при провеждането на съвещанието на юристите по въпросите на Кипър е било възложено на сътрудник на М-во на външните работи да разработи въпроса и напише обзор, който след някои поправки и уточнения от страна на службата е бил предаден съответно за ползване. Понякога работниците от служба "А" използват за проучване на проблемите и агентура на другите оперативни управления и отдели при ПГУ на ВГУ и Московското управление. Важното е да се открият подходящи хора, които са крупни специалисти в своята област - журналисти международници, икономисти, финансисти, научни работници и др.

Когато събитията налагат да се правят публикации в съветския печат по проблеми, по които служба "А" има отношение, обикновено се дават материалите на журналисти, които подготвят статиите и осигуряват тяхното публикуване. Ако става дума за мероприятия, при които трябва да се използва съветското радио, служба "А" дава предложения чрез началника на управлението до председателя на КГБ. След утвърждаване на документа се отива при председателя на комитета за радио и телевизия, който сам поставя задача на съответния коментатор да подготви материал. За подобни мероприятия се информира и Министерството на външните работи. Когато проблема, който трябва да се засегне по радиото е в унисон с позициите на Съветския съюз, трудностите за излъчването му са незначителни или почти няма такива. Ако се касае до някои противоречиви и остри въпроси предложението се внася за одобрение в Централния комитет.

По понятието дезинформация

Първоначално към ПГУ-КГБ е бил създаден отдел "Д" (дезинформационен), впоследствие неговото име е било означено с буква "А", което продължава и понастоящем. След дългогодишна практика и теоретически обобщения другарите от служба "А" са внесли известна яснота по понятието дезинформация.

Когато се говори за дезинформация другарите разбират първия и главен метод в работата на активните мероприятия. Други методи на работа, които се използват широко са разобличаването, компрометацията и оказване на влияние над правителства, отделни партии и личности. Последният метод може да се нарече и метод за

Из архивите на ДС
760

специално позитивно влияние,когато се води работа за оказване на въздействие в изгодна за нас насока.

Другарите признават, че по едно време те са се увлекли в разработката (фабрикуването) на дезинформационни документи. Напоследък се оказва, че устната дезинформация е много действена и ефикасна. От една страна тя не изисква големи усилия, а от друга е по-оперативна и може посредством разни варианти и канали да се придвижва към интересуващите ни среди и обекти. Ако преди 6-7 години устната дезинформация е била на заден план, то сега тя съставлява една четвърт от работата на служба "А". Но затова са необходими и хора - агентура за влияние, доверителни връзки и други контакти, които биха запазили в тайна нашата съпричастност в мероприятията като правило. Разбира се може да има и изключение от това правило т.е. да се разбира участието на съветската страна, когато се отнася до дезинформация за политиката на Съветския съюз. При всички случаи по-добре е да не се знае, че тя изхожда от съветски източник.

Много е важно до какъв обект ще се довежда дезинформацията. Ако това е разузнавач той обезателно ще съобщи данните до съответното разузнаване и при един сериозен анализ може да се разбере, че става дума за лъжливи сведения. Ако обектът е чист дипломат от кариерата той е длъжен да информира посланика си, който без особен анализ ще я изпрати до своето министерство.

Съветските другари често придвижват дезинформацията под формата на публикации. Така са действували по време на събитията в Близкия изток и в други страни, където имат такива възможности.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08
Полковник: ~~[redacted]~~
(Д.Станков)
5/VI.1979 г.

Отп.в 1 екз.
№ 1-КД
Изп.:08-17018
Нап.:Христова-160
5.VI.1979 г.

178
55

СТРОГО СЕКРЕТНО

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег. № 10631, экз. №
6. 6. 79 19 год.

ФОРМИ И МЕТОДИ НА РАБОТА
ИЗПОЛЗВАНЕТО НА АГЕНТУРА ЗА ВЛИЯНИЕ

Беседа с др.В.П.Иванов на 25.IV. 1979 г.

В онези страни, където съветското разузнаване разполага с агентура за влияние, там работата върви по-добре и има по-големи резултати. Може да се провеждат мероприятия и без агентура за влияние. Но ако трябва да се решават големите въпроси и то да се решават умело и с големи мащаби, е необходима агентура за влияние. Не е възможно да се оказва дълбоко и трайно влияние върху политическите процеси ако няма агентура от средите на видни държавни и политически дейци, лидери на политически партии, видни журналисти, коментатори и издатели на вестници, профсъюзни, младежки и женски деятели, религиозни организации и др., чрез които да се провежда нашето влияние.

Разбира се за провеждане на активни мероприятия е необходима агентура и сред икономическите, финансовите и другите делови кръгове.

Като отчитат трудностите, които срещат при вербовката на такава агентура и когато разработката на даден обект не може да прерастне в агентурна, съветските другари ги използват и като доверителни връзки. В отделни случаи те вървят и по друг път - да използват една друга категория хора като крупни и влиятелни буржоазни дейци, които не се явяват дори приятели на Съветския съюз, но по въпросите на голямата политика стоят на реалистични позиции. Тази категория хора по някои отделни въпроси като войната

Из архивите на ДС
762

мира, разведряването, разоръжаването и пр. споделят политиката на Съветския съюз. Например политически дейци като Вили Брандт, Улофпалме и др.видни социалдемократи, членове на ХДС-ХХС, политически дейци от САЩ и др.капиталистически страни, които мислят и разсъждават реалистично могат също да бъдат използвани.

Когато няма агентура и доверителни връзки за влияние трябва да се работи и с хора като гореизброените, да се провеждат срещи с тях систематически от официални позиции, но що се отнася до придвижване на информацията, публикуването на материали и пр. това трябва да става неофициално. Трябва да се беседва с тях, да се довежда до тяхното знание изгодна за нас информация, с която да се оказва влияние върху самите тях и да се тласкат незабележимо към определени действия в наш интерес. Съветските другари имат вече голям опит, когато в срещи с такива хора могат да придобият и ценна информация. Самите те узнават нашите становища и ако искат да бъдат солидни политически дейци те отчитат нашите позиции и биха могли да направят много неща по онези въпроси, по които считат за необходимо да действуват. Например по въпроса за разведряването и разоръжаването. С такива хора действително трябва да се работи систематически. Задача за вербовка при тях не се поставя. Ако може да се получи информация е добре, но това не е главния въпрос. Въпросът е да оказваме влияние върху тях, да ги печелим като съюзници по дадени въпроси и да ги подбуждаме към действия, които са изгодни за нас.

Верно е, че понякога агентурата за влияние дава много ценна документална информация, поради което ръководителите на оперативните отдели и резидентите считат, че тя не трябва да се използва за активни мероприятия, тъй като би могла да бъде провалена. Всичко е въпрос на преценка и решения на началника на управлението. Служба "А" също проявява разбиране, а там където няма опасност за провал, тя се старае да убеждава оперативните отдели и при всички случаи се постига споразумение. Въпросът е как да става това. Ако действително агентът дава документална информация, ако е министър или зам.-министър, държавен секретар или началник на отдел той трябва да се използва за получаването на тази информация. Понякога макар и в редки случаи той може да се използва и за довеждане на информация до някои среди, с което

Из архивите на ДС
763

да оказва влияние в изгодна за нас насока.

На второ място хора от такъв калибър могат да се използват и по следния начин. Например ако работят в Италия и отговарят за секция по Съединените щати или НАТО, могат да им се дават указания да се иска от тях да помислят и ни подскажат къде е най-слабото място в отношенията между Италия и САЩ, между Италия и НАТО, кои са главните противоречия, какъв род мероприятия биха съдействували за засилване на подозренията между тях и пр.. Те могат да ни дадат прекрасни предложения без да има абсолютно никакъв риск за провал. От тук е извода, че всеки агент, който дава ценни документи, може да извърши и определена дейност за влияние.

Една категория агенти, които се ползват с пълното доверие на разузнаването могат да бъдат запитвани направо, а към други въпросите да се поставят по косвен начин т.е. от него се получава всичко на тъмно, без да му се говори за активни мероприятия, за влияние и пр. В заданието му се поставя въпроса да изпълни в срок от 5 или 6 месеца или година определена задача, в която може да отрази всичко, което той счита за необходимо.

От съществено значение тази важна агентура за влияние да се предава на ръководство на опитни оперативни работници, които знаят обстановката, познават въпросите на активните мероприятия, а също така и възможностите на агентите.

Активните мероприятия се провеждат само с агенти, които са проверени. С всеки надежден агент или доверителна връзка (която също трябва да се ползва с пълното наше доверие) се водят предварителни разговори и им се възлагат задачи за един по-продължителен период от време. Събитията се развиват много бързо и винаги може да се намери интересен аспект в тяхната дейност, по който може да се осъществи определена акция, от която ние сме заинтересувани. Те трябва да бъдат така подготвени, че при възникване на обстановката, при която трябва да се вземе бързо решение, агентите да не чакат разузнавача да им подсказва задачите, а сами да действуват. Това е от голямо значение, когато става въпрос за обстановка при която не е възможно да се проведе лична среща. Добре подготвените агенти могат правилно да се съобразят с измелата се обстановка и да действуват веднага. Всяко бездействие или забавяне на мероприятието може да бъде с големи последствия.

Из архивите на ДС

764

181
58

Затова агентите трябва да се ориентират предварително и да им се предоставя простор за действие. В същото време те трябва да бъдат предупредени при подобни бързи действия в остри ситуации да не подхвърлят себе си на опасност. Тук има едно съществено обстоятелство. Агентът за влияние да не излиза на преден план, а да използва свои сратници, приятели и пр. С една дума трябва да има голяма конспирация.

Агентурата за влияние се използва за изпълнение на следните задачи:

- да оказва влияние на главите на правителствата, в случаите когато заемат отговорни позиции или са близки приятели - личен доктор на семейството, или в други случаи като професор в университета с когото са съученици от училище, състуденти и пр.;

- да оказва влияние посредством придвижване на определена информация при непосредствени беседи със заинтересованите лица;

- организира поставянето на въпроси в парламента, инспириране на дебати и пр.

- организиране на изказвания на конференции, симпозиуми, събрания и на др.места;

- ако е виден политически и партиен функционер чрез него се оказва влияние върху линията на партията или групировката;

- провеждане на демонстрации, митинги и протестни събрания, вземане на решения от името на организацията да се отправи телеграма до дадено правителство или президент на една страна;

- организиране разпръскването на листовки по време на предизборни събрания, на протестни походи във връзка с някакво събития, какъвто напоследък беше случая с войната Китай-Виетнам;

- при положение, че нашият агент има ръководни позиции в организацията на едно малцинство могат да му бъдат дадени указания да изпрати заявление, протест или изложение до ООН или друга международна организации;

- когато нашият агент се намира в печата, радиото или телевизията на него могат да му се поставят задаци със своите коментарии да влияе на формирането на общественото мнение.

Във връзка с придобиването и ръководството на агентурата за влияние служба "А" задължава своите работници в Центъра добре да изучават обстановката в страните за които отговарят, да познават добре политическике личности, техните позиции, за да подсказ-

ват на работниците от резидентурите за някои интересни личности, към които би могла да се подходи целенасочено. Работниците в резидентурите се занимават с толкова много проблеми, че много често пропускат въпроси от подобен характер. В Центъра, например може да постъпи информация за създаването на някакъв интересен комитет или друга организация с възможности да се използва по линия на активните мероприятия. Служба "А" веднага обръща внимание на резидентурата за подобна организация и дава указания за изучаването ѝ.

Друг пример - в Центъра откриват политически деец от САЩ, който по някои важни въпроси се изказва от позиции близки до тези на Съветския съюз. Веднага е било направено достояние на резидентурата това събитие и е обърнато внимание за случая. Когато това лице е било изучено решено било да бъде поканено в Съветския съюз по линия на обществена организация. Към него е бил включен опитен оперативен работник от управлението. Служба "А" е подготвила материалите за беседите. Този човек е бил обработен и за дълго време той оставал в полезрението на разузнаването. С него се работи като с доверителна връзка и се използва за оказване на влияние. С една дума служба "А" също съдействува за създаване на този агентурен апарат за влияние в съответните страни.

Трети пример - в една страна е бил създаден комитет с възможности чрез него да се оказва влияние. Резидентурата го изучила и създала връзки с неговия ръководител. В резултат на умелата обработка на това лице, комитетът започнал да излиза със заявление от позиции близки на Съветския съюз, а резидентурата чрез неговия ръководител е създала някои интересни наводки, с които работи в оперативен план.

При посещенията, които ръководни работници от служба "А" правят в р зидентурите, внимателно се обсъждат с резидентите и с отделните работници с какви политически дейци се познава, какви възможности имат тези хора и съвместно се решава как по-добре да се използват възможностите на тези хора за влияние.

Зад граница оперативните работници се стремят да поддържат връзки на високо равнище с държавни глави, министри, висши чиновници от различните министерства, политически дейци,

Из архивите на ДС
766

ръководители на партии и пр. Обикновено високопоставените личности при срещи с работниците също се интересуват от информация. В тези случаи резидентът отправя запитване в Центъра каква информация може да му се предаде. Служба "А! изисква щото резидентите да поставят исканията си месец преди срещата с оглед по-добрата подготовка на информацията.

Ако при осъществяването на някои публикации, издаването на книги или при други мероприятия, които се провеждат чрез агентура за влияние изникват въпроси за финансовите разходи, те се посрещат от разузнаването. За целта се прави предложение до ръководството съвместно с оперативните отдели.

Когато се говори за агентурата за влияние често изниква въпросът и за притежаването на собствени вестници и списания в капиталистическите и развиващите се страни. Този въпрос никога не отпада от вниманието на ръководството на служба "А". Той обаче се решава конкретно в зависимост от страната и политическата обстановка. В някои райони на света или отделни страни, където се счита за необходимо и нужно създаването на собствен вестник, служба "А" поставя въпроса пред териториалния отдел и обосновава своето предложение. След това се поставя задачата на резидентурата за проучване на всички проблеми. Когато трябва да се финансира мероприятието прави се предложение до председателя на комитета.

Не винаги се пристъпва към създаване на собствен вестник. Всичко зависи от страната. В Западна Европа това е трудно осъществимо поради това че са необходими много средства. Поради това като правило съветските другари се ориентират към спечелването на хора в един или друг печатен орган. Добре е когато главният редактор на даден вестник или списание е човек на разузнаването. Такъв човек разполага с големи възможности за публикуване на подходящи материали.

Има случаи когато съветското разузнаване прибягва към създаване на издателство, което се занимава с публикуването на по-тесен кръг заглавия, като книги на представители на интелигенцията, на политически деятели, различни бюлетини, седмични и ежемесечни издания. Например ако понастоящем има крупен агент за влияние, директор на издателство, който се занимава с китайските въпроси, съветските другари биха могли да му подготвят книга за издаване, разработена на основата на дългата китайска история,

която е история на непрекъснати завоевания и разширявания на територии, в която да се покаже, че сегашните китайски ръководители са нищо друго освен последователи на китайските императори, които провеждат открит курс на завоевания.

Понастоящем в службата за активни мероприятия на ПГУ се обсъжда въпроса за поемане на ръководство от страна на отговорния състав на службата на някои от най-важните агенти за влияние, които разузнаването е придобило в различните страни. Според съветските другари това ще доведе до по-целенасоченото им използване и до постигане на по-големи резултати в областта на политическото влияние и дезинформация. Ръководството им ще се осъществява от Центъра, като срещите им ще се провеждат по-рядко, главно на територията на трети страни или на собствената им територия. На тези срещи ще се дават по-генерални указания за по-продължителен период от време. Служба "А" възнамерява в най-скоро време да внесе това предложение или да фиксира основните моменти в новото положение, което се подготвя за разузнаването.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08
Полковник: [signature]
(Д.Станков)
5/VI 1979 г.

Отп.в 1 екз.
№ 1-КД
Изп.:08-17018
Нап.:Христова:159
5.VI.1979 г.

185
62

СТРОГО СЕКРЕТНО

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 13569, вх.№ 1
20.7.79 год.

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Съгласуване на мероприятията залегнали в плана на отдел 08 за 1979 година по време на посещението ми в Москва от 23-27 април т.г.

Присъстваха другарите: Иванов, началник служба "А", Привалов, зам.началник на служба "А" и Икономцев, началник на Европейско направление.

Изказване по плана направи др.Иванов. Според него планът е разработен правилно и главните направления на работата на отдела съвпадат с направленията за работа на служба "А". В него са намерили място мероприятия срещу главния противник, Турция, Гърция, маоизма и специалните служби на противника.

В плана са набелязани редица мероприятия, които съветските другари ще разглеждат като съвместни ("Тризъбец", "Цунами", "Кобра-39", "Омикрон", "Черният ястреб" и др.) и са съгласни да вземат непосредствено участие при тяхната подготовка и реализация. Те са готови да участват и в някои други акции, които не са отбелязани като съвместни, но които според тях са твърде интересни.

ТУРЦИЯ

По този раздел бележките на другарите не са съществени. По-скоро те изразяват някои препоръки и пожелания.

1. "Дракон-79". По мнение на съветските другари това мероприятие би имало сериозен ефект и би предизвикало голяма реакция ако действително разполагаме с някои конкретни данни,

Из архивите на ДС

769

които да вложим в документа. В противен случай трудно може да се очаква успех.

2. "Кошмар-79-Г."Целия въпрос тук е дали въобще може да се очаква с подобна акция да се повлияе на турско-американските отношения. Другарите остават на нас да преценим какви могат да бъдат резултатите от планираното мероприятие и тогава да пристъпим към неговата подготовка и реализация.

3. "Кошмар-79". Др.Иванов прояви известно съмнение дали в един документ какъвто ние искаме да подготвим могат да се пишат такива неща. По приемливо е в случая вместо документ да се разпространи слух, който може да играе същата роля.

4. "Кошмар-79-А". Мнението на съветските другари е, че турците няма да повярват ако се каже, че ЦРУ е действувало съвместно с гръцките служби за сигурност. Повече може да се повярва, ако се каже, че ЦРУ е действало самостоятелно. От друга страна гърците сами могат да извършат подобни убийства. Би могло да се покаже също така, че тези които са участвали в убийството са били агенти на ЦРУ или че ЦРУ е било в курса на антитурската дейност. Да се твърди обаче, че ЦРУ и КИП са действали съвместно това едва ли ще се повярва.

5. "Кошмар-79-Б". Др.Иванов съобщи, че тяхната резидентура в Турция вече е започнала да работи по изпълнение на мероприятието, но досега нямали някакви чувствителни резултати. Аз изложих пред другарите нашите разбирания по концепцията и извършената от нас допълнителна работа. Предадох им нашата разработка по този въпрос, както и някои предварителни идеи за реализация на документа. Другарите са съгласни да приемат акцията като съвместна. Ще разгледат подробно подготвения от нас вариант и ще ни уведомят за мнението си.

6. Операция "Тризъбец". Съгласни са с нашите предложения и ще участват в разработката на целия проблем. Ще разгледат мероприятията, които ние предлагаме да се проведат допълнително. Според тях би могло да се разработи документ, който може да се използва по време на Мадридската конференция през 1980 година, по време на която западните страни отново ще правят всичко възможно за да поставят Социалистическия лагер в трудно положение във връзка с така наречения въпрос за"правата на човека".

Из архивите на ДС
770

187
64

7. "Ригас-79". Това че секретните служби на ФРГ и ЦРУ оказват помощ на турските десни сили е верно, но да се показва, че едновременно с тази помощ те тласкат екстремистките организации към събаряне на Еджевит е необходима действително секретна информация. Според съветските другари би могло да се каже, че оказвайки им финансова помощ, империалистическите разузнавателни служби създават благоприятни предпоставки и условия за тяхното използване включително и със събарянето на Еджевит, когато това стане необходимо и целесъобразно, когато той стане неудобен за тях.

ГЪРЦИЯ

1. Мероприятие "Вулкан". По мнението на др.Иванов сама по себе си темата е много правилна. Да се доведе до турските власти информация по третираните въпроси е възможно, но да се разработи документ, това вече е много трудно. Трябва да се мисли за други канали.

2. Операция "Боздуган". Въпросът е твърде сложен и другарите смятат, че на този етап едва ли е възможно да се направи такъв документ.

3. Операция "Европа". У съветските другари има съмнение дали понастоящем американците работят срещу Караманлис, тъй като със своята политика в много области той задоволява американците. Освен това не се вижда друга сила в Гърция, която би свършила по-добра работа за американците без да допусне сериозни сътресения в политическия живот на страната. Да се показва в момента, че те имат план за смъкването му трудно може да се повярва.

4. Операция "Цунами". Досега съветските другари са ни предоставили за използване документите по "Цунами 1, 2 и 3". Разработили са документ и по "Цунами-4". Аз информирах другарите за това какво сме извършили досега по тази съвместна акция чрез агент "Атос" и затова,че очакваме резултатите. Др.Иванов отново изложи важността на въпроса да се обезпечи отпечатването на документите в отделен сборник. От една страна това щяло да улесни преиздаването му в много други западни страни и от друга по тяхно внушение журналисти, публицисти и др.обществени деятели на Запад, а когато се счете за целесъобразно и в Съветския съюз, позовавайки се на публикуваните документи да разобличават в статиите си плановете и намеренията на американците. Настоящия момент е особено подходящ

Из архивите на ДС
771

за издаване на сборника. Другарите са съгласни ако имаме възможност да издадем сборника и в Италия. Препоръчват да не се правят опити за издаването на сборника във Франция. Предоставени ни бяха за ползване и материалите по "Цунами-4". От съдържанието им се вижда, че в случай на военно сблъскване между САЩ и социалистическата общност ако правителството на някоя западна страна неизпълнява предварителните договорки със САЩ или не е съгласно с тяхната политика, то ще бъде свалено и на негово място ще бъде установена американска администрация. Документът може да се публикува самостоятелно в италиански или друг вестник, а след това заедно с "Цунами-1,2 и 3" да се издаде в сборник. Другарите са съгласни да поемат разходите по издаването на сборника, както в Гърция, така и на други места.

5. Мероприятие "Сепаратисти". Когато мероприятието е било обсъждано в миналото и специално обстановката на острова, съветските другари са разбрали, че там ние имаме някои възможности за работа. Те също провеждат мероприятия в този дух и са съгласни да обединят усилията си с нас. Проблемът обаче изисква сериозно и задълбочено изучаване и при възможност да се използват историци и др.специалисти.

АРАБСКО НАПРАВЛЕНИЕ

Преди да започнем разговора по обстановката в района и по конкретните мероприятия другарите поискаха да ги информираме разполагаме ли със специалист по арабски език, който може да разработи документ. Казах им, че ползваме наш гражданин, който много добре знае езика. Досега е разработвал отделни по-малки документи.

Констатирано бе, че мероприятията в нашия план за годината в този раздел е бил подготвен далеч преди подписване на съглашението между Египет и Израел. В района са настъпили някои нови моменти, развиха се събития, които ние следва да вземем предвид и набележим нови мероприятия.

По АМ "Кобра-39" съветските другари нямат документи. Разполагат с тезиси, които могат да ни предоставят. По тези проблеми те отделят голямо внимание и направление "Оперативна дезинформация" работи активно. Обещаха от време на време да ни изпращат тезиси по същите проблеми. (През настоящата година вече получихме два тезисни материала срещу ционизма).

Из архивите на ДС
772

По Иран.

По този раздел мероприятията също са остарели доколкото обстановката в Иран се измени коренно. Необходимо е отново да се обсъдят възможностите за провеждане на изгодни за нас АМ.

Какви задачи решават понастоящем съветските другари по тази страна.

1. Провеждат мероприятия свързани с разобличаване вмешателството на САЩ в работата на Иран; противопоставят се на техните опити да си възвърнат предишните позиции. (Данните свидетелстват за това, че американците се опитват да влияят върху определени среди. В състава на иранското правителство има политически ръководители, които заявяват открито, че без американските съветници Иран не може да се оправи).

2. Разобличаване вътрешната реакция в Иран. Такава реакция има и тя действа подмолно и в тясно взаимодействие с бившите сътрудници на САВАК.

3. Оказване влияние върху Хомейнии духовенството като цяло в изгодна за нас насока, а именно да спрат гоненията на левите сили и да не се обявяват против създаването на демократически институти.

4. Компрометация на най-десните религиозни сили начело с Мадари и особено да се бие по личния авторитет на последния. (В обкръжението на Хомейни има доста лица антикомунистически настроени, като Язди, Ентизам и др. Язди се е заел със създаването на ново разузнаване и ислямски въоръжени сили. Възможно е в бъдеще да стане и министър-председател. Има определени данни, че той е свързан със западните сили.)

5. Провеждане на мероприятия, които да водят до сплотяване на прогресивните сили, за укрепване позициите на Талегани.

Съветските другари помолиха да им изпращаме информации за иранската реакция, както и за отделни личности, особено реакционно настроените, за техните връзки с американци и англичани.

ПО НЕОБВЪРЗАНИТЕ СТРАНИ

Тази година съветските другари ще обърнат сериозно внимание на проблемите свързани с Движението на необвързаните страни. Това го изисква VI конференция на необвързаните, която ще се проведе в Хавана през септември. Кубинските другари много се вълнували от изхода на конференцията. Неотдавна двама служи-

Из архивите на ДС
773

тели от ПГУ са посетили Хавана и съвместно с кубинците са разработили плана за действие. По време на конференцията ще бъде изпратен оперативен работник от служба "А" за провеждане на съвместни мероприятия.

В плана на съветските другари са залегнали следните основни насоки за работа:

1. Укрепване антиимпериалистическите позиции на Движението на необвързаните; борба против опитите Движението да застане на някакви неутрални позиции.

2. Противодействие на стремежите на САЩ, другите западни страни и на Китай да се вбие клин между Движението и Социалистическата общност.

3. Оказване влияние върху онези страни, които проявяват колебливи позиции с цел да се присъединят към прогресивните режими. (Някои страни в това число и Югославия се стремят да поставят необвързаните страни по далеч от Социалистическия лагер.)

4. Укрепване позициите на Куба като организатор на конференцията и като координатор през следващите три години.

Съветските другари са набелязали и някои конкретни мероприятия:

а/ С цел компрометиране политиката на САЩ да се доведе целенасочена информация до ръководителите на някои необвързани страни, че в тази кризисна обстановка САЩ търсят изход в изостряне на международните отношения. (В плана са дадени страните и каналите, по които ще се придвижи информацията.)

б/ Да се придвижи по агентурни канали в някои страни като Алжир информация, че САЩ заедно със страните от НАТО са разработили план за провалянe на конференцията в Хавана, за засилване критиката срещу Съветския съюз и за изостряне на отношенията между Куба и Югославия.

в/ По специални канали да се доведе до някои страни от Движението разузнавателни сведения за плановете на Китай да дискредитира Куба като организатор на конференцията и бъдещ координатор на Движението на необвързаните.

НАПРАВЛЕНИЕ "А"

По Албания съветските другари са извършили значителна работа. През последните седем години са провели много мероприятия. Всяка година осъществяват по една документална акция, от

Из архивите на ДС

774

които са получили положителна реакция. Те считат, че наред с обективната обстановка и техните мероприятия са допринесли значително за изостряне на отношенията между Албания и Китай. Те и в бъдеще ще продължат своята работа за по-нататъшно изостряне на отношенията между тези две страни.

Др.Иванов изказа следните съображения по някои от нашите мероприятия:

1. "Омикрон-79". Изрази готовност да действат съвместно с нас.

2. "Омикрон-Алфа". Нямат бележки по същество.

3. "Омикрон-Делта-79". Ако ние сме съгласни съветските другари могат да се включат към неговата подготовка и реализация. Предлагат за всичко което ние правим в това отношение да ги информираме, за да не се допусне разминаване и провал.

4. "Омикрон-Епсилон". Съветските другари са готови да действаме заедно по тези проблеми. Другарите имали нареждане от своето ръководство да изучат подробно проблема и да действат заедно с нас, за да се противодейства на всякакви антисъветски акции.

Неотдавна са разработили нов план, който смятат да изпълняват съвместно с нас. В плана са си поставили следните задачи:

а/ Да се провеждат такива мероприятия, чрез които да се продължи по-нататъшното влошаване на отношенията между Китай и Албания, за да не замлъква процеса и да се върви към пълно скъсване на техните отношения.

б/ Да се съдействува за сближаване на Албания със Съветския съюз и другите социалистически страни. В тази връзка съветските другари ще съсредоточат вниманието си върху следното:

- усилване на разногласията между албанци и китайци, като използват активно възможностите на своите резидентури в страните където има китайски и албански представителства (Азия, Африка, Западна Европа, Латинска Америка);

- засилване разкола сред промаоистките организации и на тази основа между китайци и албанци;

[illegible]

Из архивите на ДС

775

(Те довеждат до знанието на китайците чрез публикации или по устни канали информация затова че в много страни албанците действат срещу Китай привличайки промаоистките организации на свои позиции. Там където имат възможности придвижват към албанците информации, че китайците работят срещу тях.)

в/ Да се показва на албанците, че дълго време те не могат да продължават да се намират в една международна изолация и че тяхното истинско място е в Социалистическия лагер. (При тази обстановка другарите довеждат до албанците информации за намеренията на западните страни затова, че техните планове са неискрени и коварни.)

г/ Съветските другари правят всичко възможно за да убеждават албанците, че все пак за тях е особено важно и неизбежно да уредят отношенията си със социалистическите страни. (В тази връзка те разработват и провеждат документални акции макар и по-рядко.)

Мероприятия по промаоистките организации.

Осведомих другарите за книгата, която подготвя за издаване в Белгия бившият член на ЦК на Белгийската компартия и за известно време ръководител на промаоистко движение Жан Грипа. Копие от книгата им беше изпратена предварително. Др. Иванов нареди веднага да се издирят материалите и прегледа текста с оглед внасяне на някои изменения, ако това се счете за необходимо. У него се породиха известни съмнения затова дали от първоначалния проект на книгата са изхвърлени онези пасажи, които са имали антисъветска насоченост. Договорихме се след като прегледат книгата и намерят за целесъобразно да направят някои предложения и препоръки към автора с оглед заостряне на антимаоистката насоченост, да ни информират своевременно.

5. "Омикрон-Епсилон-1". Съветските другари намират, че маоистката организация в Турция е доста активна, има свой печатан орган в-к "Айдънлък". Против организацията и вестника досега те са провели доста мероприятия. Напоследък обаче на няколко пъти "Айдънлък" пише открито, че КГБ провежда мероприятия срещу вестника и маоистките организации. Според мнението на съветските другари трябва да се търсят други форми на работа срещу маоистките организации в Турция, за да не се дава храна на печата да пишат срещу нас.

Из архивите на ДС
776

193
20

6. Мероприятие "Александър Невски". Идеята е добра и целта на мероприятието е ясна. Според тях обаче няма да бъде съвсем правилно да се казва и утвърждава (както е направено в плана, че Съветския съюз е страната, която ще спаси човечеството от Китай. По-целесъобразно ще бъде да не се споменава Съветския съюз, а да се говори за социалистически страни, за миролюбиви страни в света и пр.)

7. Операция "Южно сияние". За съветските другари това е твърде остро мероприятие. Те не провеждали подобни акции. Основното при тях било да се показва дейността и участието на Запада за активизиране на тези организации, но не и да се провеждат мероприятия, които да водят до изостряне на малцинствените проблеми. За социалистическите страни не било изгодно да се засилват сепаратистките тенденции в Югославия.

8. Мероприятие "Кентавър". Съветските другари изразиха готовност да се включат към това мероприятие. Следва да се изясни от чие име да се състави документа. На второ място да се уточни по какъв начин ще се доведе този документ до заинтересованите страни. Преди години в този дух съветските другари са провели документална акция, при която за да доведат документа до Югославия са използвали човек от друга националност, за когото е било сигурно, че непременно ще информира югославяните. При реализирането на акцията най-голямо внимание било обърнато на издирване най-подходящия канал за придвижване на документите.

НЯКОИ ОБЩИ ИЗВОДИ ЗА НАБЕЛЯЗАНИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ.

На съветските другари е направило впечатление, че в нашия план за 1979 година са предвидени твърде много документални акции. Те знаят много добре какво означава всяка една акция, която изисква голяма работа, сили, време и много труд. Първият въпрос, който възниква в тази връзка е въобще дали ще бъде възможно да се подготвят тези мероприятия. Според тях може би е по-правилно и приемливо по някои проблеми да не се върви по пътя на документите, а да се придвижва и устно информация. Техният опит показва, че придвижването на целенасочена информация по устни канали също е твърде ефективно. На второ място ако се правят документи за предпочитане е това да бъде по крупни проблеми, които биха оказали влияние за по-дълъг период от време. За една средна по своята сложност документална акция е необходимо

Из архивите на ДС
777
КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата - 09.10.2020г. Секретар:

година, година и половина, а понякога и две. Например акция "Термит-2" е била подготвена в продължение на година и половина.

Що се отнася до пътищата за реализация на документите съветските другари идват до извода, че за предпочитане е, да не се търси гласност на акциите чрез средствата за масова информация. Случаите когато документите са насочени срещу американците другарите се стремят да ги предават на такива организации и отделни хора, които са силно антиамерикански настроени. При даване на гласност в печата страната която е засегната търси начини също да публикува опровержение, което до известна степен намалява ефекта на акцията. Практиката на съветските другари показва, че документите предадени по скрити канали имат по-голям ефект.

ЕВРОПЕЙСКО НАПРАВЛЕНИЕ

АМ "Хоризонт-VIII-А". Съветските другари ме уведомиха, че журналиста от Виена предвиден да се използва по това мероприятие по всяка вероятност е свързан с БНД, или ако не е агент на немското разузнаване, той е крайно нечестен човек. Непрепоръчват да се работи с него за осъществяване на мероприятие за влияние.

НАСОКИ В РАБОТАТА НА СЛУЖБА "А", КАКТО И НЯКОИ КОНКРЕТНИ МЕРОПРИЯТИЯ ПО ОТДЕЛНИ СТРАНИ И РАЙОНИ.

ПО ГЛАВНИЯ ПРОТИВНИК

САЩ си остават и в бъдеще главния противник. Затова и основното внимание на ПГУ-КГБ е обърнато към тях. Администрацията на Картър не води праволинейна политика по отношение на

Из архивите на ДС
778

Съветския съюз. Др.Иванов направи подробна информация за състоянието на съветско-американските отношения, която ясно показа необходимостта от засилване на дейността в областта на активните мероприятия.

Какви задачи решава служба "А" по главния противник:

1. Разобличаване агресивната същност на външната политика на САЩ, както по отношение на социалистическите страни, така и в другите райони в света.

2. Въздействие по различни пътища и канали на администрацията на Картър и на американските политически деятели за провеждане на политиката на разведряване и установяване на нормални отношения със Съветския съюз.

3. Оказване влияние върху вътрешнополитическата обстановка в САЩ; засилване на вътрешните противоречия и търкания, като се използва недоволството на профсъюзното движение и националните малцинства от политическия курс на Картър; чрез прогресивните организации в африканските страни да се въздейства върху негърското движение на САЩ, а от Мексико - върху мексиканското малцинство, индианците и порториканците, които се намират в тежко положение (пряк подход към тези организации другарите все още нямат. Сред тях работят твърде усилено специалните американски служби, поради което те действат посредством Латинска Америка, Африка и Европа.)

4. Разобличаване и компрометиране на представителите на крайната реакция в САЩ в лицето на Джексън, Бжежински, Мини и др..

5. Изостряне на противоречията между САЩ и техните западни партньори; да се доказва, че САЩ не са надежден партньор. (Могат да се използват критическите настроения на Жискар Д Естен и Хелмут Шмид. За Шмид Картър има някаква психологическа несъвместимост. Андреоти също се отнася критически към Картър и Бжежински. Зле настроен към Картър е Улоф Палме, както и някои други европейски държавници. Тези факти умело се използват от съветските другари.)

6. Да се разобличават опитите на САЩ да разиграват китайската карта, като се доказва, че това няма да даде нищо на Картър, а ще води до изостряне на обстановката в света, от което Запада няма никаква полза.

Из архивите на ДС
779

В духа на горните насоки са и съвместните акции "Цунами" и "Заклет враг".

Съветските другари разглеждат мероприятията против Бжежински като твърде важни. На основа на материалите, които ние сме им предоставили, те са разработили разобличителен документ. Бжежински има свои противници и до тях се довежда информация, че той е бил пряко замесен в шпионска дейност. Тези факти непременно ще станат достояние на Картър. Съветските другари са провели някои мероприятия в европейски и латиноамерикански страни, както и в САЩ. По тяхно мнение Бжежински е много неудобен и вреден за Социалистическия лагер. Задачата е умело да се компрометира, за да не се разбере, че това което се провежда срещу него е наше дело.

По време на разговорите беше разгледан и хода на документална операция "ТЕРМИТ", насочена срещу главния противник и по-конкретно срещу военните мисии, апарата на военните аташета и военните съветници на САЩ зад граница, която съветските другари осъществяват от 1975 година насам.

(Допълнително ни бяха изпратени копие от публикуваните материали по операцията с оглед използването им за продължение на операцията чрез нашите възможности в Турция. В съответствие със справката на съветските другари по последното развитие на операцията ще бъдат разработени конкретни мероприятия за разширяване на ефекта на операцията.)

НЯКОИ ПРОБЛЕМИ НА НАТО

Напоследък другарите забелязват някои нови тенденции в живота и дейността на тази военна организация.

На първо място това е видимото укрепване на НАТО. Разработват се нови военни планове, в които се предвижда даже и ядрен удар. На лице е стремеж за изглаждане на съществуващите противоречия между страните-членки на организацията. От друга страна САЩ непрекъснато се стремят да всеят страх сред членовете на организацията от мнимата опасност, която представлявала за тях Съветския съюз.

Съветските другари са подготвили специален план за работа по НАТО, в който са набелязали следните основни насоки:

1. Да се разобличава същността на НАТО като главен инструмент в ръцете на реакционните кръгове на Запад; да се показва,

Из архивите на ДС
780

че натовската политика се разработва от военнопромишлените комплекси на империалистическите страни; да се противодейства на намеренията на НАТО да разшири зоната на отговорности в други райони в света; да се противодейства на включването на Испания в НАТО; да се противодейства на плановете на САЩ и НАТО да складират неутронна бомба на територията на Западна Европа. (Да се обезпечи публикуването на сборника с истински документи, показващи дейността на НАТО по време на война - "Цунами-1,2 и3")

2. Да се разобличават опитите на натовските страни Варшавският договор да се представя като една агресивна организация; да се показва ролята и участието на ЦРУ в разработката на тезиси за някаква съветска угроза; да се публикуват материали, които да показват, че тази кампания се ръководи и направлява от страна на САЩ, за да се увеличават разходите на натовските страни във военната област.

3. Да се способствува за изостряне на вътрешните противоречия в НАТО; да се довежда до заинтересованите страни информации, които показват опасния характер на тази политика за отделните страни; да се показват коренно различните интереси и цели, които преследват САЩ от тези на западните страни.

4. Да се довежда до политическите кръгове информация, която да показва опасността на тенденциите за разпространяване компетентността на НАТО извън военната област (САЩ и НАТО се опитват да вземат под известен контрол въпроси от икономически и финансов характер); да се способства за разширяване недоволството на малките страни затова, че те не се допускат до обсъждане на важните проблеми, като се настройват срещу четворката; да се провеждат мероприятия срещу ФРГ като най-важната икономическа и политическа сила в НАТО; да се противодейства на опитите на Западна Германия да се сдобие с ядрено оръжие.

5. Да се съдейства за развитие на пацифистичните тенденции за обединение на антинатовските сили.

6. Отслабване на северния и южен фланг на НАТО; да се осъществят редица мероприятия, за да се оформи движение против американските бази в Гърция; засилване недоволството на Гърция по кипърския въпрос; да се противодейства на опитите на САЩ за присъствие в Кипър; засилване антинатовските и антиамерикански настроения в Турция; разработка на нова военнополитическа доктрина за Турция; ограничаване участието на Италия в НАТО;

Из архивите на ДС
781

Д98
75

да се инспирират искания за преразглеждане статута на американските военни бази в Италия.

7. Да се противодейства на сътрудничеството между НАТО и КИТАЙ.

НЯКОИ ПО КОНКРЕТНИ МЕРОПРИЯТИЯ ПО НАТО

1. Да се противодейства на тезата на НАТО за така наречената съветска военна угроза.

а/ Разгръщане на кампания вътре в Съветския съюз, при която с беседи и изказвания по радио и телевизия военни специалисти да доказват несъстоятелността на подобни тези.

б/ По каналите на разузнаването да се организира подобна кампания и зад граница. За целта да се използват оценките на някои западни авторитети, от които се вижда, че съотношението на силите е равно, че съветската доктрина е отбранителна и че Съветския съюз няма агресивни намерения.

2. Да се бие по най-слабото звено на НАТО, Гърция, Турция и Италия.

а/ По Гърция. Главният акцент ще се поставя в насока Гърция да остане извън военната организация или най-малкото да се забави връщането й колкото се може за по-дълго време.

б/ По Италия. Обстановката в Италия е нестабилна, има сили които са за преразглеждане статута на американските бази и съветските другари действат в това направление.

в/ По Турция. Най-близката цел, която трябва да си поставим е да се създаде обществено мнение по разработката и приемането на нова национална отбранителна концепция.

г/ Главното сега е да не се допусне влизането на Испания в НАТО. (Информирах съветските другари за възможностите на "Ландо" във връзка с предстоящата конференция на някои леви европейски партии в Мадрид, чиято главна цел ще бъде борбата срещу влизане на Испания в НАТО. Другарите ми предоставиха за ползване исканите от мен материали и аргументация за неизгодите на Испания от влизането й в НАТО, която ще се предостави на "Ландо".)

ОБСТАНОВКАТА В ФРГ

Съветските другари считат, че ФРГ заема много важно място във всички военнополитически и икономически организации на главните империалистически страни. Те разполагат с информации,

Из архивите на ДС
782

че Западна Германия макар и да говори добре за Социалистическата общност, че редица социалдемократи се изказват в подкрепа на разведряването и източната политика, тя продължава да се превъоръжава и упорито се стреми към ядреното оръжие. Влиянието на военните над политическите дейци непрекъснато се засилва. Расте опасността от милитаризация и повторение на събитията от преди войната.

При тази обстановка другарите са набелязали и съответен план за действие. Те са готови да издадат на Запад брошура, която показва засилване влиянието на Западна Германия в НАТО, линията която провежда ФРГ за отменяне на всички ограничения, линия на разработка и провеждане на нови видове оръжия за масово поражение и засилване на експорта на оръжие зад граница. В брошурата съветските другари се стремят да обърнат внимание, че в Париж и Рим има истинско безпокойство от засилване позициите на ФРГ в НАТО, като в същото време САЩ залагат на това, че тя е най-силната страна в НАТО. (Договорихме се и ние да участваме със свои сили в това мероприятие при поискване от страна на съветските другари.)

От интерес е да се придвижи информация за това, че САЩ действително се стремят да изградят ос Вашингтон-Бон, затова че те действат за настаняване на немците на важни постове в НАТО. С мероприятията да се показва, че Западна Германия се подготвя военно не само на своя територия, но и извън главно с помощта на реакционните режими на ЮАР, Заир и др., които предоставят полигони за тренировка на Бундесвера.

Другарите се стремят да покажат, че западногерманските генерали (най-войнстващото офицерство)засилват своята роля в определяне политиката на ФРГ.

Друго важно направление е да се изтъква опасността за западните страни от превъоръжаването на ФРГ; да се засилва общественото мнение против тези стремежи и тенденции в Западна Германия. (Плана за работа по ФРГ е бил утвърден от др.Андропов след съгласуване със зав.отдела "Международна информация" в ЦК на КПСС.)

Из архивите на ДС
783

200
77

ВАТИКАНА

Съветските другари са решили да се ориентират в създалата се обстановка след избирането на новия папа. Западните разчитат много на него. Той е умен човек, разполага с големи сили и влияние, ерудиран и твърд личност. Ще представлява опасност за всички социалистически страни. Предполага се, че папата ще иска по-активно да работи в социалистическите страни, да бъде по-непримирим в идеологическо отношение особено по правата на човека и свободата на религията. С намерение е да работи по-активно за подриване позициите на социализма, като в същото време не ще се откаже от политиката на мир и разведряване. При тези условия заедно с другите братски разведки съветските другари са набелязали три направления за работа:

1. Да се прави всичко възможно за подбуждане на Ватикана да действува за подкрепа на процеса за разведряване, за мир и сътрудничество, за подкрепа на мерките за европейска сигурност. Това е така нареченото позитивно направление.

2. Да се неутрализира и противодейства на активността на Ватикана по отношение на социалистическите страни по пътя на оказване влияние чрез наличните канали на църквата. При необходимост да се провеждат и разобличителни акции срещу някои от действията на Ватикана.

3. Компрометиране на реакционните дейци на Ватикана и засилване на търканията между прогресивните и консерваторите.

Лично към папата за сега нямат определени намерения. Стремежът е дейците на Ватикана да действат между себе си.

СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ИНТЕРНАЦИОНАЛ

Този въпрос според съветските другари е интересен предвид интеграцията в Западна Европа. Задачата е да се противодейства с всички сили на тази интеграция. Те искат да се влияе щото европейския парламент да не бъде консервативен, а по либерален и демократичен. За тази цел другарите се стремят да довеждат до социалдемократите информации, които показват, че консерваторите са си поставили за задача да изгонят социалдемокрацията от националните правителства и от европейския парламент. Да се показва, че стремежът на християндемократическите партии е да заемат всички ръководящи места в Европа. Затова и единствената възможност на социалдемокрацията е да действа съвместно с другите по-прогресивни сили.

Из архивите на ДС
784

В средите на Социалистическия интернационал има някои позитивни тенденции, за които говори и Конференцията в Хелзинки. Трябва да се оказва влияние върху социалдемократите да продължават да действуват за мир и разведряване.

Социалистическия интернационал се изказва против диктаторските режими (Чили, Уругвай и др.). Съветските другари се стремят да накарат Социалистическия интернационал да заеме по открити позиции при осъждането на тези режими.

От друга страна трябва да се има предвид, че Социалистическия интернационал е придатък на буржоазията и действа против комунистите. Той се старае да укрепва своите позиции в Африка и Латенска Америка, което всъщност е в интерес на капитала. Следва да се разобличават тези намерения на Социалистическия интернационал, да се показва на необвързаните страни опасността от неговото проникване сред тях.

В Социалистическия интернационал са представени и някои емигрантски групи, които от време на време използуват неговата трибуна за вдигане шум срещу нашите страни. Трябва да се води борба за разобличаване на тези групи, като се показва на Социалистическия интернационал, че те нанасят ущърб върху престижа на организацията.

Другарите ми съобщиха, че миналата година са ни изпратили ориентировка по въпроса на Социалистическия интернационал. Не им е известно как и къде и била използвана тази справка.

<u>НЯКОИ МОМЕНТИ ОТ ПЛАНА НА ЕВРОПЕЙСКОТО НАПРАВЛЕНИЕ ЗА 1979 ГОДИНА</u>.

Планът е утвърден от началника на ПГУ и се състои от две главни части:

Първа част - основни направления на работата.

Втора част - конкретни мероприятия.

1. Проблеми по разведряването - изброяват се всички мероприятия, които ще се проведат през годината за утвърждаване на курса за разведряване със срокове и отговорници.

Някои по-важни мероприятия:

Комплексна операция "КОРИДА" - серия от АМ за създаване на благоприятна обстановка в министерствата на външните работи на различни страни за провеждане на курса за разведряване.

Операция "СОЛИДАРНОСТ" - комплексни мероприятия за подтикване на западните страни да излизат със конструктивни предло-

Из архивите на ДС

785

жения по отношение разговорите Изток-Запад.

Операция "ЛЪЧ".

Мероприятие "ЛИЦЕМЕРИЕ" - издаване на брошура, в която да се показва по какви пунктове западните страни са нарушили договореностите залегнали във финалния акт от Хелзинки.

Мероприятие "АТИЛА" - с възможностите на КГБ да се съдейства с всички сили за провеждане на конференцията на юристите по Кипър.

2. По НАТО и главния противник.

Операция "ЦУНАМИ" (1,2, 3 и 4) - публикация на документи (съвместно с българските другари).

Документална акция "КАРКАН" и пр.

По подобен образец се подготвят годишните планове и на останалите направления от служба "А".

РАБОТАТА ПО КИТАЙ

В служба "А" е създадено направление "Китай", в което работят няколко човека, които много добре познават обстановката в страната и знаят китайски език. Разработен е специален план, който съдържа следните основни насоки:

1. Разобличаване антинародната същност на политиката на днешното ръководство на Китай. По същество тази политика се явява продължение на авантюристичния курс на Мао Дзе дун и нищо хубаво не може да се очаква от нея както във вътрешен, така и в международен план.

Особен акцент се поставя на разобличаването на външната политика на Китай и сближаването му със САЩ, с другите западни страни и десните реакционни сили в света. В мероприятията съветските другари поставят ударението още и на това, че Китай засилва връзките си с империалистическите страни и във военната област. Цели се проваляне доставките на ново оръжие или оборудване, което може да се използва във военната област. Главният аргумент тук е, че Запада не трябва да бъде късоглед и да въоръжава Китай, който винаги може да се обърне срещу тях, използвайки същото това оръжие и че обстановката в Китай е нестабилна.

2. Разобличаване на великодържавния и авантюристически курс на Китай във всички негови проявления по отношение на Движението на необвързаните страни и Далечния изток. Да се показва, че главният стратегически удар на Китай е насочен към Югоизточна

Из архивите на ДС
786

Азия и че за изпълнението на тази политика най-активно се използуват китайците, които са пръснати из цяла Азия.

3. Разобличаване на теорията за трите свята. След като китайците подобриха отношенията си със САЩ, те престанаха да говорят срещу тях, с което рухна и теорията им за трите свята. Този аргумент може успешно да се използва за разобличаване на Китай сред необвързаните страни.

4. Засилване на нестабилността и противоречията вътре в китайското ръководство. Понастоящем главният враг трябва да се счита Дън Сяо Пин.

5. Позитивно въздействие върху китайците от всички нива за промяна на курса на китайското ръководство. Да се използват всички възможности в това число и страните от третия свят, за да се показва на китайския народ порочността и пагубността на този политически курс, особено изкуствено раздухваната вражда срещу Съветския съюз и другите социалистически страни.

6. Всяване на разкол и разцепление сред маоистките организации и разобличаване пред обществеността на съответните страни някои техни конкретни действия. Трябва умело да се използва обстановката, която настъпи след скъсване на отношенията между Китай и Албания и нападението на Китай над Виетнам.

Планът съдържа редица конкретни мероприятия от най-различен характер.

Използват се възможностите за публикуване в печата на капиталистическите и необвързани страни всякакви информации, които получава разузнаването за връзките и конкретната дейност особено на империалистическите държави с Китай във военната област. Впоследствие тези публикувани материали се използват официално от съветските власти за изразяване на протест към подобни мероприятия пред съответните страни.

Разработване на комплексни мероприятия за противопоставяне на създаването на ос Китай-САЩ-Япония. След подобряване на отношенията между САЩ и Китай и подписването на договора между Япония и Китай се създава благоприятна обстановка за оформяне на някаква нова ос. Стремежът на китайците и американците в това отношение е на лице, докато японците малко се въздържат. Независимо, че реална опасност за създаването на такъв съюз поне за сега няма, но на лице е вече определена ориентация. От Япония ще зависи твърде много. Лично японският министър на външните

Из архивите на ДС

работи бил против тази ос, но как в бъдеще ще действа не е известно. Японската социалистическа партия също е против пакта Япония-САЩ. Трябва да се използва обстоятелството, че този съюз не е изгоден както за страните от Западна Европа, така и за тези от Югоизточна Азия.

КОНФЕРЕНЦИЯ ЗА БЕЗОПАСНОСТ В МАДРИД ПРЕЗ 1980 Г.

Съветските другари отчитат, че западните страни се подготвят много активно за тази конференция. Те искат да отидат на нея по организирано и да не допуснат никакви разногласия по между си, както това стана на предишната конференция. Независимо от това за сега различните страни имат различни становища по въпросите, които евентуално ще се обсъждат. Американците както и в Белград имат намерение да използват отново така наречената "трета кошница по правата на човека. Те навярно ще искат съвещанието в Мадрид да се проведе на равнището на министри на външните работи. Позицията на Съветския съюз е то да бъде на равнището на експерти.

Направления по които ще се води работата на служба "А":

1. Да се съдейства на процеса на разведряване и да се утвърждава необходимостта от неговото по-нататъшно задълбочаване. С публикации, изказвания на политически дейци, заявления и пр. да се доказва необходимостта от разведряване в духа на разбирателството.

2. Разобличаване опитите да се използва тази среща в интерес на тесните военнополитически групировки. Разобличаване опитите на някои страни и делегации да използват въпроса за правата на човека с цел засилване на напрежението между отделните страни.

3. Да се организират разобличителни акции, с които да се показва на световната общественост, че нарушение на правата на човека се извършва именно от страна на Запада с цел да се отнеме инициативата от западните страни и да не им се даде възможност да атакуват Социалистическия лагер по този въпрос.

4. Да се използват нерешените въпроси свързани с положението на националните малцинства в Европа, за да се показва пред световната общественост включително и на съвещанието в Мадрид, че на Запад има толкова много проблеми от такъв характер, които съзнателно се прикриват от управляващите кръгове (кюрди,

Из архивите на ДС
788

ирландци, баски, корсиканци и пр.)

5. Да се разобличава законодателството на някои буржоазни страни, като ФРГ, където поради политическата им принадлежност на много германци не се разрешава да работят в държавни учреждения.

6. Специално внимание трябва да се обърне на нарушаване правата на малцинствата в САЩ (негри, индианци, порториканци, мексиканци и пр.

ЮГОСЛАВИЯ

Китайците се стремят да използват района на Балканите в техен интерес и най-вече за борба срещу Съветския съюз. Това особено показа посещението на Хуа Го Фън в Румъния и Югославия през 1978 г. В това направление действат и западните страни. Те обръщат сериозно внимание на Югославия и Румъния. В известна степен тук се опитват да играят някаква роля и гърците заедно със западните страни, въпреки че целите които са си поставили са различни.

Що се отнася до югославяните независимо от различните им цели те имат общи интереси както с китайците, така и с някои западни страни.

Съветските другари считат, че всички тези събития на Балканите трябва да се разгледат основно и да се набележат мероприятия срещу опитите да се изгражда групировка против Съветския съюз. За югославяните съществуват и някои обективни трудности в лицето на албанците. За да ги държат по-близко към себе си югославяните използват разногласията си с България. Съветските другари желаят да анализираме задълбочено обстановката на Балканите и да изготвим специални планове за действие, които да координираме, за да има по-голяма ефективност в работата.

В тази връзка началникът на Европейското направление др.Икономцев направи предложение да се набележат мероприятия за противопоставяне на натиска който се оказва върху България във връзка с въпроса за многостранното сътрудничество на Балканите. Според него вдигането на шум по този въпрос е идея на Запада, с която се цели да се оказва натиск върху България, като се обвинява като единствена пречка за да не се постига

Из архивите на ДС
789

многостранно сътрудничество между балканските страни. Би следвало да се проведят някои съгласувани мероприятия, с които да се покаже, че България не е виновна за това, че не се реализира идеята за такова сътрудничество. На Караманлис трябва да се покаже, че на Балканите има много противоречия, които не са решени и че именно това пречи за многостранното сътрудничество, а не България.

Насоки на мероприятията, които другарите провеждат на Балканите:

1. Разобличаване плановете на Китай в този район.

2. Разобличаване плановете на САЩ и другите капиталистически страни на Балканите, отслабване на Южния фланг на НАТО.

3. Мероприятия по отношение на Югославия.

Служба "А" провежда акции срещу Югославия твърде внимателно и тънко, в които показват, че линията на Югославия по отношение на необвързаните страни не е правилна и че тя е продиктувана единствено от нейните националистически позиции и собствени интереси. Това проличава от становището й по въпросите за приемане на нови членове в Движението на необвързаните, по изменение на устава и стремежа й да се намалява антиимпериалистическата насоченост в движението.

ОБСТАНОВКАТА В БЛИЗКИЯ ИЗТОК

Въпросите по този район обсъдихме със зам.началника на служба "А" др.Привалов. Другарите считат, че Садат е предал интересите на всички арабски страни в това число и на тези, които не симпатизират на Социалистическия лагер, в резултат на което целия арабски свят се обяви против него. В района се създава твърде сложна ситуация. Не трябва да се допуска други арабски страни особено Сирия и Йордания да тръгнат по пътя на Садат.

Американските позиции в Иран рухнаха и поради това САЩ са решили да оправят положението си в другите райони, спирайки се на първо място на Египет. С цената на крупни материални жертви те отидоха към привличане на Египет на своя страна. САЩ не отслабват натиска си върху Йордания и Сирия. Главната им задача е да повлияят на тези две страни да не застават на такива крайни антисадатовски позиции.

Из архивите на ДС
790

Във връзка с подписването на сепаративния и мирен договор между Египет и Израел с участието на САЩ съветските другари са набелязали специален план, с изпълнението на който целят:

1. Да се съдейства за разгръщане в Азия, Африка, Латинска Америка и на Близкия изток на широка кампания против сепаративната сделка посредством провеждане на беседи за влияние, инспириране на изказвания на видни дейци, организиране на митинги, разпространение на информации и коментари в печата и др.

2. Да се оказва систематически натиск върху ръководителите на арабските страни и палестинците за провеждане на дело решенията приети на конференцията в Багдад и изпълнение докрай на набелязаните санкции срещу Египет.

3. Да се разобличават опитите на арабската реакция и особено на Саудитска Арабия да се неутрализират антиамериканските и антисадатовски настроения; Саудитска Арабия да спре подпомагането на Египет с доставянето на петрол.

4. Компрометация на произраелската насоченост на близкоизточната политика на САЩ; систематически да се показва на арабите, че това което правят САЩ отговаря преди всичко на техните интереси и на интересите на Израел. Да се подчертава несъстоятелността на договора, невъзможността да се решат въпросите в Близкия изток, а още по-малко да се върнат арабските територии, които е завладял Израел без участието на Съветския съюз.

5. Да се разобличават твърденията на администрацията на САЩ, че политиката на американците е насочена към създаване на стабилност в района; да се показва, че зад тези твърдения се крият плановете им за укрепване преди всичко на собствените им позиции за вмешателство във вътрешните работи на арабските страни; да се разкриват тайните планове за създаване на военен пакт, който да замести СЕНТО.

6. Да се разпространява сред общественополитическите кръгове в арабските и др.страни информация, която разобличава скритите замисли и стремежи на САЩ, Израел и Египет да се отдалечава вниманието на народите от сепаративната сделка, като се изостря обстановката в района чрез изкуствено подтикване на военен конфликт около Сирия, Ливан, Палестинската организация и пр.

Из архивите на ДС
791

7. Провеждане на мероприятия за изолация на Садат в арабския свят като човек и като личност; да се изтъкват отрицателните черти на неговия характер, неговата безпринципност, лицемерие, авантюризъм; да се разкриват връзките му със западните разузнавания и Израел; да се показват прищевките на жена му, женидбата на сина му с дъщерята на богата фамилия.

8. Провеждане на мероприятия за консолидация на прогресивните сили (опозицията срещу Садат), като се внимава с нашите акции да не влошим позицията на тези сили.

При провеждане на мероприятията ще се използват различни способи, форми и методи: разпространение на листовки от името на легендирани организации, както прогресивни, така и десноопозиционни, борещи се срещу Садат под предлог, че е предал интересите на Исляма заради Израел.

Цяла серия мероприятия са насочени към внасяне на разкол между Израел, Египет и САЩ. На Египет се съобщават различни планове на Израел, които целят изолация на Египет от останалия арабски свят. По агентурни и др.канали (Ню-Йорк, Никозия и др.) където има силно и влиятелно еврейско лоби се довеждат до ръководителите на Израел информации, че президентът Садат в душата си е дълбоко засегнат от Израел и че той рано или късно ще отмъсти на израелците. Към Садат и неговото обкръжение се придвижва информация, че САЩ се опитват да снемат от президентския пост Садат или под предлог, че той е вече вреден за тях, търсят подходяща личност, която да го замести. До Бегин се прокарва информация, че Картър изпитва лична неприязън към него и търси начин да го смени с друга личност. На американското обществено мнение се дава информация, че със сключването на тази сделка се слагат допълнителни такси върху гърба на американския данъкоплатец и че постоянните действия на Картър за засилване на военното присъствие на САЩ в един опасен за мира район може да доведе до разгръщане на нов военен конфликт.

Провеждат се мероприятия за противодействие на плановете на САЩ, Израел и Египет да оформят сделката чрез ООН и по такъв начин да осигурят подкрепата на по-голям брой страни.

ИРАН

Другарите направиха кратка информация за обстановката в тази страна. Никой не е могъл да предвиди, че в Иран ще бъде

Из архивите на ДС
792

209
86

извършена такава ислямска революция. Дори и след започването на революцията съветските другари не са били на ясно какво ще направи шаха. И досега нямат отговор на въпроса защо шахът не е действувал. Не е ясно напълно какво представлява ислямската република, не е известно какво влияние ще окаже и на съседните страни. Нейното съществуване едва ли ще бъде добре за Съветския съюз. Влиянието й вече върху Афганистан не е положително. Привържениците на Хомейни водят антикомунистическа и антисъветска пропаганда. Не е ясно как създаването на Ислямската република ще се отрази в Ирак и Сирия. Дори и в тези страни е възможно да се нанесе удар нас.

Съветските другари съдействат за развитие на събитията в такава насока, че най-голям удар да понесат американците. Ако първите лозунги срещу шаха са били прогресивни, то сега привържениците на Хомейни започват да се изказват за забрана на комунистическата партия. Според съветските другари никаква прогресивна организация няма да има право на легално съществуване. Въпреки това в Иран има интересни организации като муджехидините, народните федаини чиито програми са прогресивни и устройват социалистическите страни. Те са създали главно условията за връщането на Хомейни в Иран, но сега нямат техни представители в правителството. В обкръжението на Хомейни има много реакционери, което не желаят и да чуят за сътрудничество на Иран със социалистическите страни.

Служба "А" е изготвила записка с мероприятия, която е утвърдена от председателя на КГБ. Предвидени са мероприятия в следните насоки:

1. Компрометация на реакционните деятели.

2. Компрометация на американците.

3. Да не се допуска разпространение на реакционните идеи на Ислямската република в други страни (съветските другари имат възможност да довеждат целенасочена информация до самия Хомейни).

По данните на съветските другари напоследък кюрдите в Иран действително надигат сериозно глава. Те искат автономия в рамките на Иран. Без съмнение ако по някакъв начин завършат успешно усилията на кюрдите от Иран, това ще даде сериозно отражение и върху борбата на кюрдите в Ирак и Турция. Според другарите този проблем е много сложен и изисква едно пълно

Из архивите на ДС
793

изясняване във всичките негови аспекти, за да се отговори на въпроса нуждно ли е да се работи и в какво направление. Досега и другарите са провеждали мероприятия в духа на операция "Тризъбец". В Иран понастоящем се счита за по-важно да се укрепва антиимпериалистическата насоченост на революцията, а след това да се води борба за автономия на кюрдите.

АЛЖИР

Основната задача на мероприятията в тази страна съветските другари виждат в недопускане на власт на хора, които са против Съветския съюз и другите социалистически страни. Когато се прави оценка на дейците в тази страна трябва да се изхожда от техния национализъм. Новият президент на Алжир Шадли е националист, който за нищо не е съгласен да предаде интересите на Алжир. Хора като Шадли оглеждат добре всички чужденци и гледат на нас като на приятели до толкова до колкото им даваме помощ. Той никога няма да действа в наш интерес.

При оценката на положението в Алжир трябва да се съобразяваме с факта, че търговският стокообмен със социалистическите страни е само 8-10% от целия стокообмен на страната. 90% от стокообмена е със западните страни. Поради това ние не можем да упрекваме алжирците за връзките им със западните страни.

Алжир ни интересува главно във външнополитическата област. Усилията на Съветския съюз са насочени към отстояване на общите позиции по някои проблеми на нашето време - в ООН, в лигата на арабските страни, в Организацията за африканско единство и най-вече в Движението на необвързаните страни

САУДИТСКА АРАБИЯ

Съветските другари извършват значителна работа за възстановяване на отношенията между Съветския съюз и Саудитска Арабия. Това обаче трябва да стане по такъв начин, че саудовците да не си направят погрешни изводи, че Съветския съюз се намира в трудно положение и едва ли не е паднал на колене. Съветския съюз няма да моли и да се унижава. Сега се създава благоприятна обстановка за подобряване на отношенията между двете страни и Съветския съюз дава да се разбере, че позициите на двете страни по някои въпроси съвпадат. Започнали са някои разговори между

Из архивите на ДС
794

двете страни, като на първия етап се обръща внимание на активизиране на търговските отношения. По секретни канали съветските другари подхвърлят идеята, че установяването на отношения със Съветския съюз отговаря на първо място на интересите на Саудитска Арабия като една от ведущите страни в арабския свят. Едновременно с това се провеждат мероприятия за да не се допусне страни като Сирия, Ирак, Йордания, Йемен да не попаднат под влиянието на Саудитска Арабия. Разобличават се истинските замисли на Саудитска Арабия по отношение на двата Йемена.

По ТУРЦИЯ

Във връзка с положението в Иран трябва да се отделя по-сериозно внимание на Турция. Условия за борба срещу американците има. С нашите мероприятия каточели повече се занимаваме с маоистите, а по-малко внимание обръщаме на американците. Дори и компрометирането на Тюркеш не е най-важната задача. Това по-скоро е един частичен въпрос. По-голямата част от нашите мероприятия трябва да се провеждат срещу американците с главна цел разбиване на Южното крило на НАТО. Съветските другари смятат, че в това отношение ние имаме по-големи възможности.

Говорейки за обстановката в Турция и кюрдския проблем (операция "Тризъбец") другарите изразиха мнение, че непосредствената и най-важна задача по този проблем се явява основното му и задълбочено изясняване. Във всяка отделна страна - Иран, Ирак, Турция и Сирия този проблем има своя специфика, своя история и развитие. В настоящия момент не са ясни, кои са най-влиятелните и най-перспективни сили, за какво се борят различните движения и партии. При това обстановката във всяка страна е различна.

Съветските другари все още не са разработили ясна концепция по кюрдския проблем взет в неговата цялост. Нямат ясно утвърдена позиция към какво да се стремят в момента, какви по-големи цели от стратегически мащаб трябва да си поставят с провеждането на АМ. Затова докато се извършва това основно изучаване на въпроса в неговата дълбочина и ширина, те ще продължат да провеждат мероприятия в духа на операция "Тризъбец" т.е. да се разобличават опитите на западните империалистически страни и на първо място САЩ да използват този проблем за свои интереси.

Тази насока в работата другарите препоръчват и на нас като продължим осъществяването на съвместни акции. Налага се да се ускори изучаването на проблема.

Из архивите на ДС
795

ОПЕРАТИВНО НАПРАВЛЕНИЕ - работа по специалните органи на противника.

Ударението в работата в това направление като една от важните в служба "А" се поставя на борбата срещу ЦРУ и БНД. По-рано съветските другари са провеждали разобличителни мероприятия и срещу СИС, но трудно й намират слабите места. Тя е опасна служба, но работи много внимателно.

МЕРОПРИЯТИЯ СРЕЩУ ЦРУ

Напоследък съветските другари са започнали разработката на така наречената операция "Мигрена". На първия етап са публикувани имената на 48 журналисти, които се явяват агенти на ЦРУ. Мероприятието е дало желания ефект, извършени са много публикации.

В ход е втората част. Съвместно с унгарците е издадена брошура със снимки и данни за тъмни сделки, корупции и разложение сред елита на САЩ (дадоха ми екземпляр от брошурата и предлагат да разпространим брошурата с наши сили и средства в страните където имаме възможност).

Възнамеряват да проведат нова акция, с която да се дадат по-конкретни данни за някои от журналистите попаднали в списъка на сътрудниците на ЦРУ - от кога сътрудничат на ЦРУ, в кои страни са работили и какви задачи са изпълнявали.

Другарите са започнали събирането на нови данни за фирми, компании, търговски и промишлени бюра, както в САЩ, така и навън, които са били използвани активно за решаване на задачи на ЦРУ. Тези данни ще послужат като база за мероприятия целящи за разобличаване на агентурата на ЦРУ, която е действала под горните прикрития. От особено значение е за акцията е информация за дейността на ЦРУ в различните страни, където има филиали на американски фирми. Все още не е уточнено как ще се използва тази информация, за издаване на брошура или книга. Другарите пожелаха да им изпратим информацията, която може да се намира в Разузнавателното управление по този проблем. По този начин ние ще се включим активно в съвместната разработка и провеждането на операцията.

На трето място съветските другари имат разработен специален план за проучване и подготовка на мероприятия за разобличаване практиката на ЦРУ да използват силни медикаменти и други опойващи средства в своята вербовачна работа. В САЩ вече

Из архивите на ДС
796

са били изнесени някои данни, излезли са и книги по този въпрос, които показват, че ЦРУ е правило експерименти в продължение на 10 години (неотдавна беше изпратена справка на съветските другари по три случая, при които на български граждани са давани подобни медикаменти или са били така манипулирани, че са завършвали в психиатрията или до самоубийства. При възможност ще изпратим и нови материали, с което ще вземем участие в разработката на мероприятието).

Съветските другари планират да използват създадената в САЩ ориентация наречена Комитет за прекратяване на правителствения шпионаж за провеждане на мероприятия срещу американските специална служби. Този комитет е създаден от 30 организации и действа открито. Той си е поставил за задача да разобличава тези служби, придавайки гласност на всички факти, които са свързани с правителствения шпионаж вътре в страната и навън. Комитетът се обръща към всички хора да му изпращат материали и факти, с които разполагат във връзка с дейността на американските служби. Съветските другари ще подготвят и негласно ще изпращат на комитета материали, които могат да попаднат в тяхно притежание, доколкото самият комитет се обръща с молба към всички хора. Служба "А" вече е установила, че има организации, които осъществяват контакт с американския комитет и които те се стремят да използват за провеждане на съвместна дейност. Съветските другари правят опит за създаване на подобна организация, група за съдействие, която могат умело да използват за разобличаване подривната дейност на ЦРУ.

Другарите обещаха да ни изпратят материали за американския комитет.

В плана на оперативното направление са предвидени мероприятия във връзка с Конференцията на необвързаните страни в Хавана през септември 1979 г.целяща разобличаване дейността на ЦРУ, насочена към разложение и разцепление на това движение.

В работата си срещу ЦРУ другарите обръщат много сериозно внимание за разобличаване тезите на западните разузнавания и специално на ЦРУ за мнимата съветска заплаха. Задачата е да се противодейства на кампанията, която американците раздухват за угрозата от страна на Съветския съюз, с което се стараят да влияят на общественото мнение и да засилват стремежите към въоръжаване.

Из архивите на ДС
797

Другарите предвиждат осъществяване по някои документални акции, с които да докажат, че твърденията на западните служби са лъжливи. За целта използват видни военни и политически дейци, които да направят публични изказвания, че Съветския съюз не заплашва никого.

Съветските другари молят да им съобщим нашите възможности -надеждни агенти, доверителни връзки от западни капиталистически страни, Гърция и Турция, които да са в състояние да направят изказвания, че западните страни си служат с лъжи по отношение заплахата от страна на Съветския съюз.

ПО БНД

Другарите ме информираха, че по БНД са провели редица успешни мероприятия. Проявиха интерес как е била използвана изпратената от тях информация по БНД. В началото на 1978 г. е бил съставен план за съвместни акции с немските другари. Стремят се да покажат, че атмосферата в БНД не е много добра и има сериозни противоречия между работещите там. Предвиждат се мероприятия за засилване и задълбочаване на този процес. Съгласно плана предвиждат заедно с ВГУ-КГБ реализация на някои немски агенти при даване на гласност на дейността на БНД в социалистическите и развиващите се страни. Набелязани са мероприятия за засилване противоречията между БНД и специалните служби на другите западни страни. Инспирират засилване нападките към БНД от страна на социалдемократите, като се показва, че на много ключови позиции все още се намират привърженици на ХДС/ХСС.

Информирах другарите какво е направено от нашия отдел за разобличаване на БНД посредством операция "Осман" в Иран и публикациете срещу западногерманския дипломат на Кипър.

Другарите ми предоставиха на ръка секретен документ на американски език по съвместната операция "Цунами-4" за използване както ние счетем за целесъобразно (разработката и реализацията на документите по тази операция се извършва от оперативното направление на служба "А", тъй като касаят специалните служби на САЩ.)

Въпросите на борбата срещу идеологическата диверсия влизат в задачите на Оперативното направление на служба "А". Имат се предвид крупните подривни центрове, радио "Свободна Европа", радио "Свобода", "Дойче Веле", "Ватикана" и някои др.

215
92

Мероприятията срещу центровете на идеологическата диверсия и по отношение на десидентите се подготвят съвместно с Управление "К" към ПГУ и V управление на КГБ. Много често инициатор на различни АМ е самото Управление "К", но съгласно заповедта на началника на ПГУ то е длъжно да ги съгласува със служба "А" и да обезпечи подписа на неговия началник. Служба "А" отказва да разработва и да подготвя АМ предлагани от други управления и отдели в ПГУ, които не са предварително обсъдени или най-малко съгласувани със службата. В рамките на КГБ с идеологическата диверсия на противника вътре в страната се занимава V управление КГБ. Вследствие на това, когато става дума за осъществяване на някои активни и дезинформационни мероприятия на територията на СССР V управление може да ги провежда самостоятелно или съвместно със служба "А". Като правило служла "А" съгласува своите мероприятия с V управление дори и тогава когато се отнася до АМ свързани с дейността на сегашната емиграция и така наречените десиденти извън страната. Мероприятията за разобличаване на центровете за идеологическа диверсия служба "А" подготвя и осъществява съвместно с V управление

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08
Полковник: _____
(Д.Станков)

ф.к. по дела:

Т - д.08-04 сф 166-170
"А" - д.08-06 сф 67-78
Ед. - д 08-02 сф 189-204
Г - д 08-05 сф 18-19
Ар - д 5508 сф 120-131

Отп.в 1 екз.
№ 1-КД
Изп.:08-17018
Нап.:Христова-196
19.07.1979 г.
Размножено в 1 екз.
Изпратени по списък
към оригинала
София 23.VII.1979 г.

~~126~~
29

СТРОГО СЕКРЕТНО

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 22456, екз.№ ___
-7.12.79 год.

О Т Ч Е Т

ОТНОСНО: Работата на отдел 08-ПГУ през 1979 година

През отчетната година дейността на отдел 08 се изрази в провеждане на АМ в следните насоки:

Разобличаване на милитаристичната и агресивна политика на главния противник; възпрепятстване стабилизирането на Югоизточното крило на НАТО; засилване противоречията и недоверието между Турция и САЩ; поддържане и изостряне на турско-гръцките отношения на базата на съществуващите противоречия помежду им и на политиката на САЩ към Турция и Гърция; оказване влияние върху гръцкото правителство за провеждане на по-самостоятелна политика; запазване независимостта на република Кипър от домогванията на главния противник за натовско решение на кипърския проблем; разобличаване политиката на САЩ и Израел към арабските страни и компрометиране сепаративната политика на Садат; разобличаване на враждебната политика на китайското ръководство; въздействие върху албанското ръководство за нормализиране отношенията със страните от социалистическата общност. През отчетния период за първи път бе отпочната системна работа и по Движението на необвързаните страни.

За изпълнение на задачите стоящи пред отдела по направления бяха подготвени и проведени следните мероприятия:

Из архивите на ДС
800

~~197~~
30

ТУРСКО НАПРАВЛЕНИЕ

Общо през годината направлението е изготвило 16 АМ, от които 14 са реализирани, а останалите две са готови за реализация. Осем от мероприятията бяха насочени срещу политиката на САЩ, вмешателството във вътрешните работи на Турция и срещу членството на същата в НАТО. С антигръцка насоченост, за изостряне на турско-гръцките отношения бяха проведени 4 мероприятия. Другите 4 мероприятия бяха насочени към компрометиране на партията на Тюркеш в Турция и неонацизма във ФРГ.

По форма мероприятията се разпределят както следва: листовачни акции 5; документални 3; насочена информация 2; организиране на изказвания 3 и организиране на публикации в печата и издаване на брошури 3.

Положителен и траен ефект дадоха мероприятията с антиамериканска и антинатовска насоченост, като "Кошмар-79-К", "Корозия", "Сирена-79", "Тризъбец-79" и "Факел". От мероприятията с антигръцка насоченост положителен ефект дадоха "Злоба", "Злоба-а" и "Злоба-б". Силен и траен ефект предизвикаха мероприятията проведени срещу партията на Тюркеш - "Ерозия-78", "Ерозия-79-б".

Трябва да се отбележи, че всички мероприятия дали положитебен ефект допринасят за усилване и укрепване ефекта на проведени от нас по-рано мероприятия по същите проблеми. Внесено бе също известно подобрение за по-целенасочено използуване на агентурата и ОВ за провеждане на АМ, като "Кооператори", "Бююклерден" и "Интибах". Това е в резултат на подобреното взаимодействие и съгласуваност на плана и мероприятията с отдел 01-ПГУ. Работата с резидентурите в Истанбул и Анкара също бележи подобрение. Все още обаче резидентурата в Анкара не отчита с необходимата прецизност работата по провеждането на АМ чрез агентура и ОВ .

ГРЪЦКО НАПРАВЛЕНИЕ

По Гръцко направление общо са проведени 10 АМ. Две от мероприятията бяха насочени по главния противник. За оказване на влияние върху гръцкото правителство за провеждане на по-самостоятелна политика бяха осъществени 3 АМ. Три мероприятия бяха насочени към подпомагане на външнополитическия курс на НР България. А за засилване противоречията между Гърция и Турция от една страна и Гърция-ФРГ от друга бяха проведени три АМ. Всички проведени

Из архивите на ДС
801

~~138~~
31

мероприятия са били по основните задачи залегнали в годишния план. Наред с това бяха проведени допълнително три мероприятия - "Филос", "Подстрекатели" и "Фос".

Ефектът от проведените мероприятия по Гръцко направление е положителен - особено по компрометиране на реакционните сили. По главния противник мероприятията "Цунами" е все още в процес на подготовка. Някои от заплануваните мероприятия не бяха изпълнени. Причината за това е, че бяха заложени редица мероприятия изостанали от миналите години и поради техническа невъзможност да бъдат оформени в необходимите документи, а така също липсата на достатъчна информация. Такива са мероприятията "Вулкан", "Сепаратисти", "Боздуган", "Акрополис", "Двуличници" и "Лабиринт". Мероприятията "Гарвани" и "Прилеп" бяха отложени поради неподходящата обстановка в Кипър и вероятността да предизвикат отрицателен ефект. АМ "Европа" бе планирано съвместно със съветските другари, но по тяхна преценка в момента е нецелесъобразно неговото провеждане.

През отчетния период продължи появяването на публикации по проведените преди няколко години мероприятия с траен ефект, като "Катастрофа", "Кошмар" и "Свобода". Особено силно се изрази ефекта от АМ "Катастрофа" с издаването на книгата "Един човек" от известната италианска журналистка Ориана Фалачи, която с голямо професионално умение е използувала изпратените й от нас "документ", разобличаващи гръцката хунта и министъра на националната отбрана Авероф.

Може да се направи извода, че проведените мероприятия през отчетния период по Гръцко направление са постигнали поставените цели, както за всяко отделно мероприятие, така и комплексно и в съчетание с проведените преди това АМ.

АРАБСКО НАПРАВЛЕНИЕ

През отчетната година по Арабско направление бяха проведени 15 АМ. От тях 9 АМ бяха осъществени по разобличаване политиката на САЩ и Израел към арабските страни, а по Иран две АМ. По Движението на необвързаните страни бяха проведени 4 акции.

Работата по арабските страни, Иран и Движението на необвързаните страни протече съгласно утвърдения план. От анализа

Из архивите на ДС
802

на реализираните АМ може да се направи изводът, че същите са били планирани целесъобразно, в резултат на което са получени положителни ефекти. Проведените АМ са добре разработени, оформени и преведени на арабски, английски и френски език, поради което няма съмнение по отношение на тяхната достоверност и автентичност.

Анализирайки цялостно дейността на направлението следва да се отбележи, че освен проведените АМ в рамките на ПДО "Кобра" са придобити материали и изготвени АМ в Египет, но поради скъсването на дипломатическите отношения и невъзможност да се реализират в съответната страна, същите не бяха проведени. По този въпрос се търсят начини за реализацията на тези АМ. Освен това при изготвяне на плана за Иран, бяха планирани мероприятия, насочени против режима на шаха и политиката на САЩ провеждана в района на Персийския залив. Свалянето на шаха от власт и установяването на режима на Хомейни наложи да се преустрои цялостно работата по тази страна, но същото не стана с необходимата бързина.

Координацията на направлението с отдел 09 и ръководните от последния резидентури се подобри, в резултат на което относителния дял на АМ проведени чрез агентура и ОВ значително нарастна.

По отношение на акциите проведени по ДНС трябва да се отбележи, че за първи път от наша страна бе отпочната системна работа. Следва също да се изтъкне, че ние бяхме всестранно подпомогнати от съветските и кубински другари.

ЕВРОПЕЙСКО НАПРАВЛЕНИЕ

През отчетния период Европейско направление проведе 5 АМ, като две от тях са съвместни със съветските другари. Всичките мероприятия бяха насочени към главния противник САЩ. Във връзка с това обаче трябва да се отбележи, че някои от мероприятията имаха комбинирана насоченост, какъвто е случаят с операция "Марс 79", която бе против форсирането на въоръжаването в рамките на НАТО, а "Експрес 1 и 2" имаха за цел да създават трудности както на САЩ, така и на Китай.

Ефектите от всички проведени мероприятия бяха положителни, но от тях заслужават внимание "Марс 79", "Тиран" и до известна степен "Експрес".

Из архивите на ДС
803

Сътрудничеството на направлението с отдел ОЗ бе подобрено. Същото се отнася и до работата с европейските резидентури в Рим и Бон.

Анализирайки работата на направлението е видно, че по количество на проведените АМ то стои на последно място в отдела. Това се обяснява с това, че в направлението половин година ОР П.Щерев бе в отпуск във връзка с подготовката на дисертацията си, а новият ОР П.Костов, който е в отдела от скоро, не можеше веднага да отпочне работа по всички мероприятията, залегнали в плана. Освен това направлението е натрупало необходимите материали за три АМ, които в момента се подготвят от консултанти наши СС. Налага се също извода, че направлението прояви мудност при подготовката на редица мероприятия, за които имаше необходимата база. Направлението следваше да прояви по-голяма находчивост и оперативност за да реализира през годината мероприятия по "Заклет враг" и "Африканско слънце". Друга негативна страна от работата на направлението е, че не работи за разширяване на ефекта от проведените мероприятия и не следи системно някои въпроси, свързани с провеждането, както на заплануваните акции, така и по някои, по които следва да се провеждат допълнителни АМ. Такъв е случаят с "Експрес". Това мероприятие даде ефект, но ограничен - само една публикация в Гърция. Като се има пред вид остротата и важността на тази акция следва системно да се работи по нея и планомерно на определен период и по конкретни поводи да се провежда АМ. От друга страна Европейско направление следва да обърне по-голямо внимание на работата с консултантите СС и своевременно да им възлага задачите.

НАПРАВЛЕНИЕ "А"

През отчетния период направление "А" проведе общо 18 АМ. Сравнявайки резултатите, постигнати през 1979 година, с тези от 1978 г. е видно, че количеството на проведените АМ е значително по-голямо. Направлението успя да реагира и да проведе редица акции по агресията на Китай срещу Виетнам. Но то не успя своевременно и с необходимата настойчивост да проведе мероприятия за влияние върху албанското ръководство. В тази насока следва да се отбележи, че не бе проведена нито една документална акция. Наистина възможностите на състава на направлението бяха ограничени - в него през годината работеше само един ОР - но при наличието на по-голяма

Из архивите на ДС

804

инициатива и находчивост имаше възможности да се проведат мероприятия от по-голямо значение. Работата по Югославия се ограничи само с една акция, която наистина даде много добър ефект, но следваше да се проведе и втора за затвърдяване на получения ефект.

Наред с това заслужава да се отбележи, че много други АМ дадоха значителен ефект. Особено това се отнася до комплекса от акции, които бяха проведени във връзка с разобличаването и осъждането на агресивните действия на Китай срещу Виетнам. Ефектът се изрази в появата на множество публикации, разпространение на позиви и плакати, запитвания в парламента и др. Характерно е, че тази дейност бе извършена в редица страни, като Италия, Кипър, Сирия, Ливан и др. Направлението следва да съсредоточи своето внимание по главните мероприятия, като през следващата година работи по-настойчиво за подготовката на документални акции и организиране на беседи за влияние.

През отчетната година общо от отдела бяха подготвени и реализирани 64 АМ. Наред с това взе участие при разработката на 5 АМ по линия на отдел КРО.

Редица мероприятия залегнали в годишния план не бяха проведени. Това се дължи основно на настъпилите изменения в обстановката, какъвто беше случаят с Египет и Иран. От друга страна редица мероприятия бяха запланувани само като идеи, без да има необходимата база за тяхната подготовка. Наред с това отделът подготви и реализира редица мероприятия извън плана. Такъв е случаят с акциите проведени против агресията на Китай срещу Виетнам и ДНС. Следва специално да се отбележи, че отделът за първи път подготви и проведе успешни акции във връзка с посещенията на др.Т.Живков в Гърция и Турция.

Анализирайки работата на отдела трябва да се отбележи, че сътрудничеството с линейните отдели 01, 02, 03 и 09 бележи значително подобрение. С ръководствата на тези отдели бяха съгласувани всички мероприятия, а годишния план съответно със зам.-началниците на управлението отговарящи за работата на отделите. Независимо от това отделът продължава да среща трудности при съгласуването на някои мероприятия и то главно в тези случаи, когато трябва да се използува агентури и ОВ. Основната причина за тези трудности са ограничения брой на резидентурите, които имат възможност да реализират нашите мероприятия чрез агентура и ОВ. От друга

172
35

страна трябва да се има пред вид, че постоянното използуване на едни и същи лица за осъществяване на нашите акции води до претоварване на някои агенти и ОВ. А това може да доведе до разшифровка на нашата причасност в провежданите акции.

През отчетния период отделът придоби значителен опит и извърши не малко по използуването на агентура за влияние по линия на 01, 03 и 09 отдели.

Работата с нашите консултанти също бележи подобрение, но все още няма добра организация и системност в тяхното използуване. Това налага още в началото на годината, след щателна подготовка, да се определи кръга от задачите, които предстои да изпълнят и своевременно да бъдат възложени на съответните СС.

Сътрудничеството ни с братските разведки значително се подобри. Със съветските другари то е най-разгърнато и най-задълбочено. Така например с тях бяха проведени 12 съвместни АМ. Следва също да се отбележи, че в процеса на конкретната работа всяка идея или предложение за провеждане на АМ се обсъжда и съгласува със съветските другари от представителството на КГБ в София. Много полезно за нашата работа се оказват тезисните и други ориентировки и разработки, които получаваме от съветските другари.

Сътрудничеството с немските другари през годината се провеждаше също по съвместен годишен план. Проведените акции през годината с тяхна помощ се оказаха с траен ефект. За периода с немските другари са проведени седем успешни акции.

Заслужава да се отбележи, че през отчетния период бе установено тясно сътрудничество с кубинските другари, в резултат на което беше изготвен план за съвместна работа по ДНС и проведени от нашата страна съответни успешни АМ.

През отчетната година бяха проведени редица консултации със службите за АМ на СССР, ГДР, Куба, ЧССР и УНР. Това спомогна за обмяна на ценен опит и конкретизиране и задълбочаване на съвместната ни работа. В съвместната ни работа с братските страни обаче следва от наша страна да се обръща по-голямо внимание на съвместните мероприятия, като за целта своевременно и на ниво подготвяме съответните материали и документи.

Отп.в 1 екз.
№ 1-КД
Изп.:08-17069
Нап.:Христова-313
7.12.1979 г.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08
Полковник: (Д.Станков)

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

88
10
6

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 21, екз.№
21 80 19 год.

О Т Ч Е Т

ОТНОСНО: Извършената работа от направление Документация при отдел 08-ПГУ, за периода 1979 год.

Документационното направление е помощно звено в системата на отдел 08-ПГУ,ДС и неговата дейност през годината се разви в две насоки:

- В изпълнението на мероприятия и задачи свързани с пряката дейност на другите направления при подготовката и провеждането на АМ в отдела и по отделен самостоятелен план. В планът бяха разработени мероприятия с насоченост подобряване организацията на работа по събирането на документи, информацията и развитието в перспективи на направлението.

Като помощно звено Направлението е поело изцяло работата в отдела по изпращането, получаването и обработката на пощите до всички резидентури, както и воденето на делата-пощи. В това отношение през годината не са допуснати пропуски и закъснения на пощи.

§ Направлението най-активно подпомагаше другите направления с материали, документи и някои с идеи. Вземало е непосредствено участие в техническото решаване на АМ и тяхното изпращане до резидентурите.

Направлението своевременно извърши абонамента на отдела за чужди вестници и списания. В това отношение се допусна грешка

Из архивите на ДС
807

11
89 г

по вина на резидентурата в ГФР, вместо посочения от нас вестник Европейско направление беше абонирано за друг.

Направлението редовно водеше на отчет ползуваните материали и пишещи машини по мероприятия и пускаше справки.

Редовно подреждаше и картотекираше постъпващите документи, помощни материали и книгите в библиотеката на отдела. Водеше на отчет активните мероприятия.

Съгласно плана на направлението за набиране на документи печати, подписи и др.материали беше извършено следното:

Направлението своевременно разработи подробни пасажи до всички резидентури с искания да бъде използувана традицията за поднасяне на поздравления във връзка с Новата 1979 год. за разширяване на кръга на поздравленията и придобиване на документи, печати, подписи и др.материали от лица, предприятия и чужди мисии, представляващи интерес за раздела на БОЖКОВ.

В резултат на разработените пасажи, резидентурите в Атина, Бон, Белград, Тирана, Брюксел и др.страни изпратиха добри материали.

След утвърждаването на плановете на направленията за 1979 год. съвместно с другите бяха разработени пасажи до основните резидентури за придобиване на документи, подписи, печати и други материали, касаещи подготовката на планираните АМ и такива в перспектива.

Направлението използува и възможностите на IV-ти самостоятелен отдел, ВГУ-ДС, VI-то управление ДС и други поделения на МВР, от където се получиха някои интересни документи. Направлението разработи и специален въпросник, какви информации, документи вещи и др.материали интересуват отдела за придобиването им от Следствения отдел. при задържане на чужденци.

Трябва да отчетем, че независимо от изпратените пасажи-искания до резидентурите, напомняния при лични срещи, не всички резидентури изпращат документи и материали, касаящи работата на отдела. Малко са резидентурите, които целенасочено и планово са провеждали мероприятия за получаване на документи, подписи и печати от лица, партии, предприятия и учреждения в разузнаваните

страни. Особено слаба в тази насока е дейността на резидентурите в някои арабски страни и слаборазвиващите се африкански такива. В тези страни не се използуват възможностите на наличните наши специалисти за събиране на оригинални бланки, пликове, печати и др.материали.

По изпратеният въпросник на Следствения отдел, също не са получени никакви материали.

По-често получавахме документи от ВГУ-ДС и IV-ти отдел, където сме създали и по-добри контакти. От IV-ти отдел получихме списък от няколко хиляди адреса на лица живущи в гръцката част на Македония. Редовно получаваме адреси и на лица от СРМ.

Редовно получаваме чисти бланки, пликове и други документи от др.Гоцев и Стрезов от Външно министерство.

Прави впечатление обаче, че направлението получава не само по количество малко документи и материали, но липсват такива от канцеларията на НАТО, от кабинетите на правителствата и министерствата, от ръководствата на различните партии и на западните страни. Налага се при разработването на пасажите за документи до резидентурите през 1980 год. конкретно да се разглеждат възможностите в тази насока на всяка резидентура и поставят задачи конкретно какви документи ще искаме.

През отчетният период направлението планира организирването на албум за подреждане на материали, изхождащи от вражеските задгранични централи и организации с оглед противопоставяне, цялостен анализ и изясняване на политическата насоченост на вражеската дейност на противника, уточняване вариантите на дейност и каналите, по които изпращат материалите си, както и разграничаване дейността на тези централи от тази на заинтересовани чужди разузнавания и страни. Организирването на албум има и за задача събирането на едно място на материалите разпространявани от тези организации и централи. В тази насока началото е сложено. Необходима е обаче сериозна работа за издирване на всички канали за получаване на такива материали и довеждане задачата докрай.

Направлението през отчетния период организира натрупването на материали и картотекира лица, имащи отношения по маоизма, Македонския въпрос, коментиращи взаимоотношенията на Балканите,

4 9
12

лица, които могат да бъдат използувани като консуматори на наши АМ, имащи положително отношение по разведряването, за мира, разни пасифисти, журналисти, писатели, общественици и други провеждащи политика за разоръжаване настроени против американския империализъм и по някои други въпроси, съвпадащи частично или непълно с насочеността на външната политика на социалистическия лагер. Работата е организирана добре, но се налага да бъде разширен кръга в тази насока, като бъдат включени и лица имащи отношения по турските, гръцките, палестинските и арабски проблеми.

Беше планирано направлението по страни да организира събирането на адреси чрез пресата и по други начини, което улеснява направленията при подбиране на адреси при АМ. За тази цел бе разработен отделен пасаж до резидентурите с искане редовно да ни изпращат дипломатическата листа, разни справочници, адресници и пр. В тази насока получихме някои справочници от резидентурите в Париж, Бон, Брюксел, Белград и пр. Обаче все още стои пред направлението задачата да бъдат изучени възможностите по страни за получаване на справочници, разни международни указатели, адреси на журналисти, кореспонденти, разни секти, дружества и организации, необходими в нашата работа.

С цел следене настъпващите изменения и технически усъвършенствувания на пощенските режими в основните разузнавани страни, направлението през отчетния период откри папки-пощенски режими за всяка страна, в които се събират материали отразяващи тези промени Въз основа на това ще се правят изводи за измененията и контрола на местните КРО на писма пускани от резидентурите и вземане на предпазни мерки.

Придобиването на помощни канцеларски материали за попълване резервите на документацията е ставало планово и за тях се е изхождало от планираните АМ в отдела. При доставката им сме се съобразявали и с оперативната обстановка и възможности на резидентурите като сме отправили повече искания към резидентурите в страните с по-леки режими.

Считаме, че помощните канцеларски материали се водят добре, че отдела разполага със солидна база от материали, която продоволства и агентурно-оперативните нужди на цялото Управление.

В същото време трябва да отчетем, че помещението, в което са подредени материалите е тясно и недостатъчно. То не отговаря на сегашните нужди и направлението се затруднява при класирането на материалите. Необходима е още една стая за тази цел.

По мероприятията за подобряване на базата с множителна и печетарска техника залегнали в плана през годината, направлението проведе сериозни мероприятия. Подбра подходящи печатни материали изготвени в Гърция и Турция и предаде за изследване в XV отдел с оглед ориентиране за техническото равнище на печетарската техника в тези страни и излезе с предложение за закупуване на подходяща печетарска машина. Отдел XV ни препоръча да бъде закупена фотонаборна машина с комплект букви на всички видове езици, която се продава в Западен Берлин. Мнението на отдел XV беше прието от нас и те излязоха с предложение до ръководството на Управлението за закупуване на машината. Поради финансови съображения, въпросната печетарска машина не бе закупена. През 1980 год. смятаме да подновим исканията си пред ръководството.

Последните три години направлението не е закупувало пишещи машини от западния пазар. Стремяло се е да задоволява нуждите на отдела с наличните, на които е правена обработка и ползуването им е организирано при строг контрол и отчетност.

Понастоящем направлението разполага с петдесет и девет машини с латински шрифт, двадесет и четири с гръцки, двадесет и една с турски, четири с арабски и три с български шрифт със стария правопис.

Независимо от това, че наличния парк пишещи машини е достатъчен, налага се през 1980 год. да бъдат закупени няколко пишещи машини с модерни латински и арабски шрифтове, каквито шрифтове вече са навлезли в употреба в западните страни. Налага се да бъдат закупени и няколко пишещи машини със сърбохърватски шрифт и с шрифт употребяван в СРМ.

В някои братски разведки, както в Чехословакия Документационното направление е оборудвано предимно с пишещи машини от марката **BIM** и с въртящи се главички. Ние не споделяме това тяхно схващане, тъй като за едно мероприятие може да бъде използвана само една шрифтова главичка. При тези системи-машини не може да

Из архивите на ДС

6 В
45-
11

се прави обработка на шрифтовете (на главичките), тъй като машините имат малко лостове и възли, които се използуват за промяна стъпката на шрифта, за разлика от обикновените машини. При тях една машина след обработка може да бъде използувана като нова, стига да няма дефекти по самите букви и могат да се правят 10-12 и повече обработки, включително смяна и на шрифта.

Направлението извърши проучване на произвежданите у нас пишещи машини марка "Марица" с намерения евентуално за ползуване наши машини. Изясни се, че нашата страна е закупила лиценз за пишещи машини на марката "Принцеса" от западногерманската фирма "Рункопи", която фирма била фалирала и певече не произвеждала машини. Става ясно, че не можем да използуваме нашето производство пишещи машини за АМ. Шрифтовете на машините нашата страна закупува от западногерманската фирма "Раис Маер" (RAIRO), която произвежда само букви и търгува с целия свят. Поръчката за буквите се прави по каталог, в който са показани извънредно много и разнообразни шрифтове. Направлението може да получи желаните латински шрифтове, но бедата е в тяхното монтиране на нашите машини. В това отношение нашите технически служби са слаби и при монтажа просто похабяват цялата машина.

Направлението организира закупуването на четири пишещи машини "Марица", от които две са с латински шрифт, една с турски и една с гръцки шрифт, предназначени за писане на материали имащи официален характер.

С оглед избягване идентифицирането на материали на наши мероприятия по белези на множителните машини "Ксерокс", направлението води на отчет машините при Управлението, тази на Секретариата на министерството, на ВГУ-ДС и на школата "Г.Димитров".

Целесъобразно ще бъде на базата на опита на притежаваната множителна техника от братските разведки да бъде разгледана тази притежавана от отдела и отдел XV и да се излезе със становище за нашата база. Направлението ще излезе с предложение за сега за закупуване на един циклостилен апарат.

През годината направлението работи и в насока издирване на подходящи наши граждани, знаещи чужди езици, като френски, английски, немски, испански, италиански, турски, сърбохърватски и пр

КРДОПБГДОРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА
Гл. ... Секретар

В тази насока бяха взети адресите на всички членове на Съюза на преводачите в страната, където се предполага, че членуват най-добрите преводачи, от които извадихме всички онези родени след 1922 год. При проверката се установиха двама преводачи с английски с.с. на ръководство при ВГУ-ДС и VI управление ДС, с италиански и испански един на ръководство при Управлението. Подходяща с италиански език е и ползувана от Управлението по време на пребиваването й като преводачка в посолството ни в Рим. С френски език се спряхме на преподавателка в Университета, а със сърбохърватски на , по която работи ВГУ-ДС за вербовка и на работа в ЦК на БКП. Някои от подбраните преводачи като с.с. с италиански вече ползуваме.

В процеса на издирването на лица, знаещи гръцки език се стигна до извода, че за сега подходящи лица няма, освен възможностите на отдела. Наложително е с този въпрос да се занимае ръководството на отдела и излезе с предложение за изпращане на подходящи лица в Гърция или Кипър за осъвършенствуване на гръцки език.

Изхождайки от перспективите за работа по Югославия направлението констатира, че не разполагаме и с преводачи, знаещи сърбохърватски за провеждане на АМ. Налага се подбирането и изпращането на подходящи лица за осъвършенствуване на този език.

През 1980 год. направлението отново трябва да разгледа списъците на преводачите и привлече подходящи лица и пристъпи към тяхната вербовка.

През отчетният период направлението самостоятелно разработи няколко документа за компрометиране на обекта "Ренегат". По замисъл АМ е оригинално и считаме, че ще постигне целта си.

Направлението оказа съществена помощ през година и на отдел IV при ПГУ при разработката и оформянето на провежданите от тях АМ по вражеската емиграция. Направлението обаче не е в състояние да отговори на всички нужди на IV отдел, което се дължи на обстоятелството, че планираните от тях мероприятия не са съобразени с наличната наша база, не сме в състояние да предвиждаме и в перспективи, какво ще им бъде необходимо. Липсва и достатъчно документация за вражеската емиграция, като в тази насока не се работи

8 ~~95~~ 17 13

целенасочено. Направлението счита, че по вражеската емиграция могат да се проведат сериозни АМ, като се премине към вербовка на агентура за тази цел. За това обаче е нужда организация.

Както направлението, така и отдел IV не разполага с български пишещи машини с шрифт от стария правопис, на които да бъдат изготвени документите. За придобиването на такива се изисква съответна организация. Пишещите машини трябва да се водят на отчет, за да се знае, по какви АМ са използувани, да се контролират лицата използувани заради почерка им, както и цялата тази дейност свързана с движението на документите използувани по мероприятията. В тази връзка направлението счита, че провежданите от отдел IV АМ са сериозна дейност на разузнаването и че тя е насочена специално срещу вражеската емиграция и централи, които безспорни ще подложат на преценка и анализ тази наша дейност. Това изисква провежданите АМ да бъдат изготвени прецизно и съобразени с всички условия за конспирация, за което отдел IV трябва да създаде организация.

През годината завеждащия направлението работи по обект на IX отдел- чужд гражданин, на който извърши вербовка и цялостна подготовка за задгранична работа.

Началник отделение
Полковник: /К. Кръстев/

Отп.в 1 екз.
Изп.:08295-17243
Нап.: КВ
16.XI.1979 год.

СТРОГО СЕКРЕТНО

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

87
16

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 15501, екз.№ 1
18.9.80 19 ... год.

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Проведените по-значителни АМ през периода 1979 до септември 1980 година

През отчетния период работата на отдела беше насочена към изпълнение на основните задачи залегнали в годишния план. Наред с това беше обърнато сериозно внимание за подготовката и реализацията на допълнителни АМ, които възникнаха с усложняването на международната обстановка. Такива бяха случаите с операция "ПОЛИГОН, насочена към противодействие на антисъветската кампания от страна на САЩ във връзка със събитията в Афганистан и операция "МАНЕЖ" за възпрепятствуване процеса на дислоциране на нови системи ядрени оръжия на територията на Западна Европа.

По направления бяха подготвени и осъществени следните по-значителни АМ.

ТУРСКО НАПРАВЛЕНИЕ

Основните насоки на проведените АМ с по-траен ефект бяха:

- разстройване на турско-американските отношения и засилване на антиамериканските и антинатовски настроения в Турция.

По-значителни АМ са:

Из архивите на ДС

815

АМ "МАНЕЖ-79"

Представляващо серия от публикации в турския печат срещу агресивната политика на САЩ и НАТО и решението за дислокация на ракети със среден радиус на действие в Западна Европа.

АМ "МАНЕЖ-I"

През м.юли т.г. беше организирано издаването на антинатовска брошура в 10 000 екз. под заглавие "Агресивният лик на НАТО" въз основа на материалите от пресконференцията на бившата служителка от Секретариата на НАТО Урсел Лоренцен.

АМ "МАНЕЖ-80"

В рамките на операция "Манеж" беше инспирирано запитване в парламента на Турция, в което се искаше разследване политиката на правителството и съставяне на сенатска комисия за разследване статута на американските бази в Турция по повод новата временна спогодба между САЩ и Турция.

АМ "ПОЛИГОН-80"

Мероприятието се изрази в осъществяване серия от публикации срещу подривната дейност на САЩ и ЦРУ в Афганистан.

АМ "ПОЛИГОН-I"

Чрез резидентурата в Истанбул бе организирано издаването на брошурата "Истината за Афганистан" в 10 000 тираж, разобличаваща подривната дейност на САЩ, ЦРУ и Китай в Афганистан.

В рамките на операция "ЗЛОБА" за поддържане напрежението в турско-гръцките отношения и разстройване югоизточното крило на НАТО бяха проведени следните по-значителни акции:

АМ "ЗЛОБА-80-в"

На гръцкото държавно ръководство беше направен достояние турски документ, разкриващ антигръцките планове на Турция по завръщането на Гърция във военната организация на НАТО.

АМ "ЗЛОБА-79-в"

На турските управляващи среди беше направена достояние информация, че управляващите кръгове в Кипър и Гърция, чрез специален център организират и провеждат терористическите актове срещу турските дипломатически мисии в различните западноевропейски страни.

Из архивите на ДС

АМ "ЗЛОБА-80-г"

На турската страна бяха доведени до знание данни, че Гърция организира терористични актове и на територията на самата Турция.

Заслужават внимание документални акции "ЕРОЗИЯ-79", "ЕРОЗИЯ-79-б4 и "РИГАС", насочени към компрометиране партията на Тюркеш и дестабилизиране режима в Турция. Същите бяха подготвени и реализирани съвместно с немските другари.

ГРЪЦКО НАПРАВЛЕНИЕ

Операция "ФИЛОС" за създаване на благоприятна обстановка в Гърция, която да допринесе за постигане на оптимални резултати от посещението на др.Т.Живков в Гърция в края на април 1979 г За целта от наша страна беше извършено следното: беше проведена беседа за влияние с гръцки журналисти; на гръцката страна бе поднесена целенасочена информация по т.н. "македонски въпрос", китайската експанзия на Балканите, многостранното балканско сътрудничество, транспортните връзки и откриване на КПП между двете страни. Характерно е, че за тази "информация" на нашия агент са били изказани специални благодарности от висши служители на КИП; по наши указания и с наши материали в гръцкия печат бяха публикувани редица благоприятни за нашата страна статии.

АМ "ПОДСТРЕКАТЕЛИ"

За влошаване на гръцко-турските отношения и разстройване на юго-източното крило на НАТО чрез закрит канал до знанието на гръцкото правителство бяха доведени данни за антигръцката дейност на турците в Северна Гърция.

АМ "ДАСКАЛИ"

За изостряне на гръцко-турските отношения по закрит канал до знанието на турското правителство бяха доведени "документи" на гръцкия МИД и КИП, показващи асимилаторската политика на гръцкото правителство по отношение на турското малцинство в Северна Гърция.

АМ "ЛАБИРИНТ"

За влошаване на гръцко-западногерманските отношения по закрит канал бе доведен до знанието на гръцката страна западногермански "документ" (изготвен от немските другари), в който се

Из архивите на ДС

817

показват предпочитанията на ФРГ към Турция пред Гърция. Във връзка с това следва да се отбележи, че Караманлис и Ралис направиха резки изявления, широко отразени от гръцката преса, явно по указание на правителството.

АМ "ФЛАНГ"

За влошаване на кипърско-западногерманските отношения и компрометиране дипломатическото ведомство на ФРГ като убежище на бивши фашисти от немските другари ни беше предоставена документация, разобличаваща съветника при посолството на ФРГ в Никозия Курбюн като бивш есесовец. От наша страна материалите бяха придвижени до няколко кипърски вестника, които ги публикуваха.

АРАБСКО НАПРАВЛЕНИЕ

ОПЕРАЦИЯ "КОБРА-86"

За компрометиране на организацията "Мюсюлмански братя". В рамките на тази операция през отчетния период бяха проведени 4 АМ, чрез които се даваха доказателства на президента Асад, че "Мюсюлманските братя" работят против властта, създадена е нелегална терористическа организация, която се подкрепя от САЩ, Саудитска Арабия, Израел и ливанските консервативни сили. Нашите мероприятия съдействуваха сирийските власти да предприемат остри действия за ликвидиране на тази организация.

ОПЕРАЦИЯ "ТАЙФУН"

В рамките на тази операция се провеждат акциите по линия на Иран.

АМ "ТАЙФУН 1 и 2"

С цел отклоняване властите в Иран от преследването на демократичните и прогресивни сили и насочването им към вземане на репресивни мерки по отношение на реакционно настроените офицери от армията бяха разпространени отворени писма от името на организацията "Военен съвет за спасение", създадена за борба против режима на Хомейни. Нашето мероприятие с коментарии бе публикувано в чуждестранния печат.

АМ "ТАЙФУН-5"

С цел по-нататъшното засилване на антиамериканските настроения в Иран на 8.I.1980 г.бе реализирано мероприятието. Чрез това мероприятие (преди несполучливата американска акция)

Из архивите на ДС

818

се довеждаше до знанието на Ислямския революционен съвет, че САЩ подготвят военна акция за освобождение на заложниците. Наред с това в "документа" се разкрива, че САЩ и Израел и бивши ирански офицери, избягали на Запад подготвят заговор за сваляне-то и убийството на Хомейни. Характерно е, че след провала на американската операция, ирански отговорни лица направиха изявле-ния, че те предварително са знаели за въпросната акция.

АМ "ТАЙФУН-6"

За разширяване на ефекта от "ТАЙФУН-5" бяха доведени до знанието на Ислямския революционен съвет нови данни за под-готовката на американски заговор срещу Иран и убийството на Хомейни.

АМ "ТАЙФУН-8"

С цел разширяване ефекта от предидущите акции и за компрометиране на някои реакционни и антисъветски настроени лица от управляващия екип в Иран бе проведено АМ "ТАЙФУН-8". Мероприятието се изрази в довеждането до знание на Ислямския революционен съвет на нови сведения за подготвящ се от САЩ военен преврат в страната,за обучението на въоръжени групи за борба против режима, за организиране на саботажни акции и др. В "документа" бе показана и помощта, която се оказва от Израел, Турция, ФРГ и Ирак в осъществяването на американски заговор срещу Иран. Чрез това АМ се съобщава, че министърът на външните работи Готбзаде е водил тайни преговори със З.Бжежински в Осло и Швейцария. Във връзка с тази наша акция кувейтският печат съобщи, че иранското правителство разследва обвиненията срещу Готбзаде за поддържане връзки с ЦРУ и САВАК. Наред с това в публикациите се посочва, че от известно време иранския външен министър е под много зорко наблюдение и че било доказано вече, че е имал контакти с американски официални лица по време на посещенията си през м.юни в Швейцария и Норвегия.

ЕВРОПЕЙСКО НАПРАВЛЕНИЕ

ОПЕРАЦИЯ "МАРС"

Същата операция е насочена против форсирането на въоръжанията на империалистическите държави и разстройване единството на НАТО.

Из архивите на ДС
819

Във връзка с 30-годишнината на НАТО бяха проведени следните по-значителни акции:

АМ "МАРС-79"

В Рим бе организиран симпозиум на тема "Против НАТО". На самата конференция взеха участие 500 души, както и представители от Испания, Франция, Белгия, Дания и Ирландия. Наред с това с наша финансова помощ бе отпечатан плакат в тираж 10 000 броя, един позив против базите на НАТО и една покана за представителите на пресата и дипломатическия корпус. Мероприятието бе отразено в пресата, радиото и телевизията.

АМ "МАРС-80"

С наша финансова помощ бяха отпечатани и разпространени 45 000 екз. плакати против дислоцирането на нови ракетни системи на НАТО на територията на Италия. Същият плакат беше разпространен в 11 града.

АМ "ТАРАН"

Мероприятието е подготвено от съветските другари и представлява документи на американското военно разузнаване. Същото беше реализирано от наша страна в Турция. По този повод в турския печат бяха осъществени 10 публикации, а американското посолство официално направи опити да опровергае автентичността на документите.

ОПЕРАЦИЯ "МАНЕЖ"

Тази операция е насочена към възпрепятствуване процеса на дислоциране на нови системи ракети със среден радиус на действие на територията на Западна Европа. Заслужават внимание осъществените разобличителни публикации по тази тематика в Италия, Турция и Гърция.

АМ "ЗАКЛЕТ ВРАГ-80"

Мероприятието се провежда в рамките на съвместната операция със съветските другари. "Заклет враг" е насочена към разобличаване и компрометиране на съветника на президента Картър по въпросите на националната сигурност З.Бжежински. Самото мероприятие представлява подготвена от нас книга за обекта, която по закрит канал ще излезе от печат в Гърция в началото на м. октомври т.г.

Из архивите на ДС

820

НАПРАВЛЕНИЕ "А"

През отчетния период направлението проведе следните по-значителни мероприятия:

ОПЕРАЦИЯ "МЪЛНИЯ"

Тази операция беше проведена във връзка с китайската агресия срещу СР Виетнам. В рамките на същата операция бяха реализирани 37 публикации в 7 страни; проведени 10 протестни митинги и манифестации в три страни, 25 дискусии, разпространение на позиви и плакати, направени интерпелации в парламенти, изпратени протестни телеграми и други антикитайски изяви в Италия, Турция, Гърция, Франция, Иран, Сирия, Алжир и др.страни.

АМ "ОМИКРОН-МЪЛНИЯ-80"

В Турция организирахме издаването на брошурата "Гласът на Виетнам", в която се разобличава агресивната и хегемонистична политика на Китай. Наред с това са показани зверствата извършени във Виетнам по време на самата агресия.

ОПЕРАЦИЯ "ОМИКРОН-ДЪГА"

В рамките на тази операция бяха проведени редица АМ, които се изразиха в осъществяване на серия от публикации в Италия, Турция и Гърция. Във връзка с това характерни са проведените АМ в Италия, където посредством "ЛОРЕНЦО" бяха осъществени множество публикации с антикитайска, антиамериканска, антинатовска и антимилитаристична насоченост от "проалбански" позиции.

АМ "ОМИКРОН-ЙОТА"

Използувайки борбата в китайското ръководство от една страна и влошаване на отношенията между Албания и Китай от друга, реализирахме обръщение, писмо и брошура под заглавие "Защита делото на Мао". Тъй като посочените позиви и писмо бяха китайски документи, мероприятието даде желания ефект, беше предизвикано изостряне отношенията между някои прокитайски и проалбански групировки в Италия, Турция, Гърция и други западноевропейски страни, а "Амнести интернешънъл" публикува факти за нарушение правата на човека в Китай.

Из архивите на ДС

821

55

21
94

8

АМ "ЮЖНО СИЯНИЕ-8-IV"

С цел създаване дискредитиране на Югославия сред необвързаните страни подготвихме и реализирахме изложения от името на югославски специалисти в Либия и интелектуалци-мюсюлмани в Югославия до Хомейни и Кадафи.

Югославските компетентни органи и западни журналисти оцениха "изложението" като "най-пълния и най-аргументиран манифест на мюсюлманските националисти в Югославия". По този повод западните агенции и другите средства излъчиха съобщения и коментарии. Наред с това югославския печат направи публикации за ескалацията на мюсюлманския национализъм, а републиканския секретар на вътрешните работи Мато Андрич произнесе реч по повод активизирането на "мюсюлманите-националисти". Характерно е също, че либийският посланик в Белград поиска обяснение за разправата над мюсюлманите в Югославия.

АМ "ОРБИТА-I"

С цел разкриване пред албанската страна неискрените намерения и действия на Запада и Югославия по отношение на Албания и оказване влияние за преориентирането на същата към изгодно икономическо сътрудничество със страните от социалистическата общност, подготвихме и разпространихме брошурата "Албания и Енвер Ходжа през погледа на Запада".

АМ "ЮЖНО СИЯНИЕ-80"

С цел възпрепятстване сближението между Китай и Югославия, подготвихме и разпространихме брошура, третираща развитието на китайско-югославските отношения под заглавие "Голямата метаморфоза".

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08
Полковник:
(Д.Станков)

Отп.в 1 екз.
Изп.: 08-8232
Нап.: НХ -218
17.9.1980 г.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СТРОГО СЕКРЕТНО!

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 12128, екз.№ ___
21.07.1981 19 ___ год.

Д О К Л А Д

ОТНОСНО: ДЕЙНОСТТА НА ПГУ-ДС В ОБЛАСТТА НА АКТИВНИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ И МЕРКИ ЗА НЕЙНОТО ПОДОБРЯВАНЕ.

"Решително влияние върху хода на събитията в света ние трудно ще оказваме, ако не издигнем на ново равнище цялостната наша работа".

(Из словото на др.Т.Живков пред Националното съвещание на служебния и партиен актив на МВР-1.7.1981 год.)

Мащабите и ефективността на Активните мероприятия за политическо въздействие се определят, както е известно от задачите, които имат да решават. А задачите поставени в настоящия момент пред българското външно - политическо разузнаване, респективно пред Активните мероприятия, са значими, неотложни и исторически. Със

Из архивите на ДС

823

своите специфични форми и средства, с методите на активните мероприятия, разузнаването трябва да съдействува за изпълнение на голямите задачи от национално и интернационално значение за отбраната на нашата страна и социалистическия строй, за международно разведряване и разоръжаване, разобличаване на агресивните планове на империалистическите държави и Китай, отслабване позициите на реакцията, укрепване на демократическите и прогресивни сили, ускоряване на световния революционен процес.

На Националното съвещание на служебния и партиен актив на МВР, на 1.7.1981 г., др.Т.ЖИВКОВ, като характеризираше международната обстановка на настоящия етап каза между другото: " Изминахме едно десетилетие, което ни донесе големи успехи във външно-политическата област, в резултат на изменение съотношението на силите в наша полза. ... Този етап обаче вече е изминат... Международната обстановка ще продължава да бъде напрегната. Сега ние ще работим при по-сложна обстановка, каквато иска да ни наложи новата администрация на Рейгън... По всяка вероятност напрежението ще продължава и надпреварата във въоръжаването ще продължи. Това е съпроводено с идеологическата борба срещу нас, с използуване на всички средства, с които империализма разполага диверсии, шпионаж и всякаква друга подмолна дейност. Ние трябва да бъдем готови да се преустроим за един продължителен период на изострена международна обстановка".

Указанията са ясни и категорични. Те са не само постановка, но и ръководство на практически действия на разузнаването в областта на активните мероприятия.

Из архивите на ДС

824

Развитието на международната политическа и оперативна обстановка в света, натрупването на огромен ядрен потенциал, непрекъснато засилващата се роля и активността на специалните служби на империалистическите страни в изпълнение на стратегическите задачи на противника, естествено извеждат активните мероприятия за политическо въздействие и психологически операции на преден план. Ние считаме, че това е съвсем естествено, защото добре подготвените и политически целенасочените активни мероприятия и специални операции могат и дават такива резултати, каквито други политически мероприятия, провеждани от официалните учреждения и ведомства, с използуването на много по-голям кадрови и финансов потенциал, не могат да дадат. Затова, съвсем не са случайни указанията на Централния комитет на нашата партия и ръководството на Министерството, да се обръща още по-голямо внимание на активните мероприятия, на тяхната целенасоченост, ефективност и резултатност.

През последните години ПГУ-ДС постигна редица положителни резултати в подготовката, планирането и реализирането на активните мероприятия за политическо въздействие

На лице е една по-голяма активност и целенасоченост в работата на отдела за АМ и което е по-важно, една значителна част от реализираните акции са постигнали желания ефект. А това е едно безспорно доказателство, че служителите от този отдел вече работят с по-голямо професионално майсторство.

Подобрени са координацията и взаимодействието между отдел 08 и останалите линейно-териториални отдели на Управлението. Ръководният състав и оперативните работници от тези отдели, както в Центъра; така и зад граница, показват по-голямо разбиране, проявяват по-голяма инициатива и

Из архивите на ДС

825

находчивост при подготовката и реализацията на активните мероприятия. От продукция на един малък колектив, произведена в кабинетите на отдел 08, активните мероприятия постепенно се превръщат в дело на повече отдели и служби, на цялото разузнавателно управление.

Нас ни радва и в същото време вдъхва увереност и оценката на съветските другари за нашата работа, за нашия принос в общата борба срещу противника, по повод на успешно проведени конкретни самостоятелни и съвместни акции. В справката на ПГУ-КГБ от 20 април т.г., във връзка с плана на отдел 08 за 1981 г., се казва следното: "Според нас, отделът на АМ на Вашето разузнаване е извършил огромна работа по планирането на своята дейност за настоящата година. Планът е разработен детайлно, реален е, определени са главните направления на работа, предвидено е провеждането на редица крупни и сложни за изпълнение мероприятия, включително и акции за подготовката и провеждането на които беше постигната договореност на деловата среща през м.октомври на миналата година в София".

Усилията на българското разузнаване в областта на активните мероприятия през последните години, са били съсредоточени в следните главни стратегически направления:

- съдействие за постигане целите на външната политика на НР България, Съветския съюз и другите социалистически страни за разведряване, разоръжаване и установяване на траен мир в света; за по-нататъшно подобряване на отношенията с Турция и Гърция ; за осъществяване линията на БКП и Правителството на България към СФРЮ.

- дискредитиране агресивната , милитаристична и експанзионистична политика на САЩ; разобличаване политиката на вмешателство във вътрешните работи на другите страни; засилване антиамериканските настроения в света;

Из архивите на ДС

826

– съдействие за проваляне на замислите и конкретните действия на САЩ и другите страни от НАТО, насочени към разширяване на своето влияние на Балканите, към отслабване позициите на социализма и нанасяне вреда на интересите на Социалистическата общност;

– противодействие на усилията на САЩ и техните съюзници за укрепване югоизточното крило на НАТО; изостряне на гръцко-турските противоречия и противоречията между другите страни-членки на Североатлантическия блок в този район на света; разобличаване плановете и практическата дейност на САЩ и НАТО за урегулиране на кипърския проблем в техен интерес;

– противодействие и разобличаване дейността на китайското ръководство, насочена към подкопаване единството на Социалистическата общност, политиката на разведряване и мир, към внасяне на разкол в международното комунистическо и работническо движение;

– разобличаване разколническата и подривна политика на Китай на Балканите; противодействие на замислите и стремежите на китайското ръководство да използува Балканите за антисъветски и антибългарски цели; подтикване на албанското ръководство към по-решителна критика на китайските ръководители и пълното откъсване на Албания от Китай;

съдействие за постепенното нормализиране на отношенията на Албания с НР България, Съветския съюз и другите страни от Социалистическата общност;

– отслабване влиянието и позициите на САЩ, Китай и НАТО в развиващите се страни; разобличаване проционистката и империалистическа политика на САЩ в района на Близкия и Средния изток;

Из архивите на ДС
827

- Оказване помощ на прогресивните и демократически режими сред Движението на необвързаните страни, компрометиране подривната дейност на реакционните и проимпериалистически сили насочена срещу влиянието и позициите на Социалистическата общност ; Подпомагане на Национално-освободителните движения.

Близо две десетилетия службата за активни мероприятия при ПГУ-ДС осъществява ефективни и целенасочени акции, съобразени със задачите на Партията и Правителството на съответния етап, в областта на външната политика и международните отношения.

Подготвиха се и продължават да се провеждат дългосрочни и ефективни операции в продължение на 10-15 години, като "КОШМАР" (срещу Съединените щати на територията на Турция), "ЗЛОБА" -(задълбочаване на гръцко-турските противоречия, отслабване и разстройване на Югоизточното крило на НАТО), "ОМИКРОН" (разобличаване хегемонистичните стремежи на Китай), "КОБРА" -(компрометиране Мюсюлманските братя м Бл.изток), "ТАЙФУН" (подкопаване позициите на САЩ в района на Близкия изток), "ХОРИЗОНТ" (по разведряването в Европа) "ТРИЗЪБЕЦ" (разобличаване ролята на западните страни по Кюрдския въпрос), "МИСОС" (изостряне на турско-гръцките отношения),"ЖАНДАРМ" (компрометиране на десните сили в Гърция), "ГИТОН"(разобличаване политиката на САЩ и създаване на антиамерикански настроения в Гърция), "БУРЯ" (дестабилизиране реакционния режим в Турция),"ЕРОЗИЯ" (компрометация и поставяне извън закона на крайно-дясната партия на Тюркеш - ПНД) и др.

Из архивите на ДС

828

Наред с тези , постоянно действуващи операции, бя: ха проведени с успех редица мероприятия и отделни акции на Балканите, Близкия изток и Европа:

- "СОЛИДАРНОСТ" (против вмешателството на специалните органи на противника в Полша);
- "ЮЖНО СИЯНИЕ" (отвличане вниманието на Югославия от XII конгрес на БКП);
- "ОРБИТА"-6" (съдействие за нормализиране на отношенията между Албания и НРБ);
- МАМБА" (разобличаване израелските разузнавателни служби и ционизма);
- "БАЦИЛ" (против турската хунта);
-"СКЕНДЕРБЕЙ"-(влошаване гръцко-албанските отношения) и др.

Много от тези мероприятия и операции бяха осъществени съвместно със съветските другари, на базата на използуването на наши канали, агентура и доверителни връзки за предвижване към обектите на изготвените от тях документи. Разработката на операциите и реализацията на документите бяха винаги съпътствувани от високо квалифицирани и компетентни консултации на службата за АМ при ПГУ-КГБ. ("КОШМАР", "ТРИЗЪБЕЦ", "МАНЕЖ", "ОКЕАН" и др.). Трудно могат да се изброят всички статийни и тезисни материали, които в течение на последните години ни бяха изпратени от ПГУ-КГБ. А те бяха твърде много.

По искане на съветските другари, ние успешно се включихме в задълбочаване ефекта на тяхни крупни операции: операция "ОКЕАН" (разобличаване вмешателството на американското военно разузнаване във вътрешните работи на Гърция и др. страни в Европа), АМ"ЗАКЛЕТ ВРАГ" (срещу Збигнев Бжежински), АМ в подкрепа на А.Папандреу в борбата му срещу гръцката реакция, "ТАТУЛ" (срещу САЩ и ЦРУ.

Из архивите на ДС
829

Много документи получихме и от немските другари при разработката на съвместни операции, някои от които ще продължим и през следващите години ("ЛАБИРИНТ","ФЛАНГ","МЬОВЕ", "ЕРОЗИЯ" и др.

За последните две години и половина, само по линия на политическото въздействие бяха проведени над 150 активни мероприятия по най-актуалните политически проблеми на нашата външна политика, по отделни страни, райони и събития, подчинени на основните стратегически насоки на дейността на разузнаването на този етап.

Цифрите, колкото и внушителни да са, все още твърде малко говорят за ефекта, за конкретното политическо отражение на тези мероприятия върху хода на събитията. Но, ако вникнем малко по-дълбоко във вътрешно-политическия живот и отношенията между Турция - Гърция- Съединените щати, трудно можем да намерим област на изострените турско-американски, турско-гръцки и американо-гръцки отношения, където да нямат пръст пряко или косвено и нашите активни мероприятия. Така например, само в резултата на операция "КОШМАР", която действува вече 15 години, се стига до там, че нашите документи доведени по съответен канал до турски държавен и политически деец, се държат заключени в швейцарска банка като ценни и автентични документи, а след това се публикуват на първите и заглавни страници на книги, брошури, статии и пр., обвиняващи американците и създаващи непреодолима пропаст между тях и различните партии и групировки в Турция.

Или да вземем Гърция. Там също бяха умело използувани политическата и социална конюнктура и сблъсъци, в това число и периода на военната диктатура, в резултат на което ние можахме да създадем фиктивна антихунтовска организация

Из архивите на ДС
830

главно сред действуващите и уволнени офицери, с такъв авторитет и правдоподобност, че не само имаше анонимни писма, петиции, позиви, възвания, брошури и други форми на антихунтовска изява, но и група офицери застанаха зад нея и заявиха след падането на Хунтата, че са реализирали конкретна дейност в рамките на тази организация(наша дългосрочна операция -"СВОБОДА").

Колко ефективни са били нашите мероприятия срещу крайно дясната и реакционна партия в Турция ПНД, говори фактът, че материалите по операция "ЕРОЗИЯ" се изтъкват като тежки престъпления и аргументация срещу ръководството на партията и лично на нейния лидер - Тюркеш. (Сегашното военно правителство иска 200 смъртни присъди на най-активните дейци на ПНД).

Десетки са още мероприятията, които оставиха дълбоки следи в забавянето или ускоряването на най-съществените явления и събития в Турция, Гърция, Кипър, страните-членки на НАТО, в Близкия изток и други невралгични райони на света в наша полза, в полза на Социалистическата общност

Това са успехи наши и на приятелите, успехи безспорни, които трябва да кажем се дължат, както на порастналите агентурно-оперативни възможности на Разузнавателното управление и на подобреното взаимодействие и координация с линейните-териториални отдели на управлението, така и на още по-тясното с трудничество със съответните служби на братските разузнавателни органи и на първо място с ПГУ-КГБ, осъществявано през последните години.

Но големият въпрос е - това ли е пределът, това ли е максималното, което може да се достигне от нашето външно-политическо разузнаване, от неговите активни мероприятия за влияние. Тук трябва да отговорим - че сме далеч от предела.

Из архивите на ДС
831

Десетки са още вакуумите в обектите на действие, където нашите активни мероприятия не са проникнали, не са оказали своето (за нас)благотворно влияние, не са предизвикали обрат на процесите.

От друга страна трябва реално да се оценят възможностите. С тези кадри и с наличната агентура и доверителни връзки, канали и документация, компрометиращи данни и секретна информация, такава е могла да бъде и продукцията на колектива или по-точно на колективите на политическото разузнаване в областта на активните мероприятия.

От тук следват вече и изводите за нас, като ръководители и изпълнители в Разузнаването, като цяло и в специализираното звено,в частност.

Най-сериозното изискване, което ръководството на МВР винаги е предявявало към разузнаването и отдел 08 е да разработват и провеждат по-значителни и по-мащабни активни мероприятия, които да оставят продължителни и трайни следи, да водят до изменение на политическата обстановка в дадена страна, да насочват определени събития и процеси в изгодна за Социалистическата общност насока. Само по този начин активните мероприятия могат значително да допринесат за повишаване активността на цялостната дейност на външнополитическото разузнаване.

Както вече бе отбелязано, в историята на отдела за АМ е имало и понастоящем има не малко разработени и реализирани твърде значителни по своя обсег, задълбоченост, перспективност и проблемност операции, които продължават да оказват своето влияние в благоприятно за нас направление.

Из архивите на ДС
832

Но, при сегашната сложна, противоречива, динамична и взривоопасна международна обстановка, логично е да се иска от нас рязко повишаване ударната и пробивна мощ на нашето оръжие, което използуваме на фронта на активните мероприятия, за по-голямо разнообразие на формите, средствата и методите на работа, за още по-голяма резултатност на нашата дейност.

Само с дребни мероприятия и листовъчни акции, които в никакъв случай не бива да бъдат изхвърлени от арсенала на нашите оръжия, не е възможно да се провалят подривните действия на противника срещу СССР и останалите съциалистически страни, срещу комунистическото и работническо движение в света.

Кои са основните нерешени проблеми, които стоят сега пред политическото разузнаване, чието решение ще издигне на ново качествено по-високо равнище работата по активните мероприятия в съответствие с отговорните задачи, поставени на разузнаването? На какво трябва да се обърне внимание, къде трябва да се сложи ударението в бъдеще, кое е основното и решаващото?

По наше мнение - много са факторите, които влияят върху успеха на активните мероприятия.

Ние ще се спрем само на най-главните:

1. Проучвателна дейност и документация

Опитът на съветското разузнаване и на разузнаванията на другите братски страни показва, че за да могат да се разработят и провеждат резултатно и целенасочено по-значителни операции за политическо въздействие, те трябва да бъдат предхождани от задълбочена, системна и квалифицирана проучвателна дейност по конкретни проблеми и направления. Необходимо е да се натрупа информация,

Из архивите на ДС
833

документация, оценки, прогнози, тематични и други разработки, да бъдат изучени задълбочено и точно стила, метода и формата, която най-резултатно може да въздействува върху общественото мнение, прослойката, групата от хора или дори върху отделното лице; да бъдат изучени предварително, психологията, политическата нагласа, темперамента на нацията, религиозните и малцинствени проблеми и всички други детайли касаещи обекта за влияние. Това предполага изграждането на стройна организационна структура за най-пълноценно използуване за проучвателна и документационна дейност на всички български учреждения и организации в страната и чужбина, на братските социалистически страни и най-вече на СССР, дори и на капиталистическите и развиващи се страни - чрез абониране на вестници, списания , книги и пр. Практика трябва да стане възлагането на задачи за проучване на официалните наши представителства, като кореспондентите на БТА, радиото и вестниците, на научни работници и специализанти,изпратени в чужбина за различни периоди от време; възлагане чрез договори на специалисти - социалози, философи, журналисти, естети, икономисти, научни работници и историци, на конкретни разработки, необходими за подготовката и провеждането на дългосрочни и постояннодействуващи операции по основните направления на нашата дейност.

2. Секретна, разузнавателна информация

Колкото и голямо да е значението на информацията, документацията, проучванията и разработките от официалните източници, все пак трябва да кажем категорично, че успехът на нашите активни мероприятия по начало се определят от значимостта на секретната, документална и друга

Из архивите на ДС
834

разузнавателна информация , компрометиращи факти и данни за атакуваните обекти. Затова, необходимо е да отделим изключително внимание на въпроса, как да се обезпечи на съответните звена в отдел 08 и на другите линейно-територи алните отдели на разузнаването необходимата секретна и документална информация, която да бъде базата и гръбнака на активните мероприятия.

Главно поради липса на достатъчно и качествена информация и документация, понякога предвидените в плановете мероприятия са нереални или се отнасят до второстепенни и незначителни проблеми. Или се върви по обратен път. Получават се задачи за провеждане на конкретни активни мероприятия и след това се търсят документация, аргумен ти, канали и лица за реализирането им. Този прийом на действие крие две основни опасности: или да се реализират без необходимата аргументация, убедителност и ефективност, или да се проточи с месеци набирането и подготовката на материалите и изходните данни, когато събитията ще отминат, политическата обстановка ще се измени и ефективността от мероприятията ще бъде минимално или нулево.

Основните наши източници на такава информация и изходни данни са линейно-териториалните отдели и резидентурите на ПГУ-ДС. Очевидно назрял е момента, когато трябва да се вземат организационни мерки за да бъдат стимулирани както колективите на отделите в Центъра, така и резидентурите за насочване тяхните усилия в издирването на необходимата информация и документация. Това означава на практика резултатите от работата им да бъдат оценявани в най-голямата степен и от извършеното по линия на активните мероприятия.

Из архивите на ДС

835

Други важни източници на секретна информация запровеждане на АМ са останалите поделения на ДС. Това е регламентирано с Инструкция I-10/7.I.1980 г., съгласно която към централните поделения на ДС-ВГУ, VI-то и III-то управления трябва да бъдат изградени специализирани звена за дезинформация. Тази инструкция по наше мнение, бе много навременна, полезна и в нея се уреждат въпросите на координацията.

Специализираните звена обаче все още не функционират, поради което не е възможно да се обсъждат идеи за активни и дезинформационни мероприятия, да се организира използуването на придобитите от тези поделения на ДС информация и документи за противника. Ние сме на мнение, че редица възможности в това отношение се пропускат.

3.Взаимодействие и сътрудничество с братските органи

Необходимо е още по-тясно сътрудничество със съветското разузнаване, кооперране в различните направления на нашата и тяхната дейност, включването ни в тяхни крупни операции по направления и задачи, залегнали в нашите планове.

В резултат на непрекъснато задълбочаващото се и разширяващо се взаимодействие и сътрудничество със Служба"А" на ПГУ-КГБ, нашата дейност ще става по-ефективна, с по-далечен прицел на действие, мероприятията ще оставят по трайни и по-дълбоки следи. От друга страна, самите ние ще бъдем принудени, в много по-голяма степен , отколкото до сега, да издигаме качеството на агентурно-оперативната си дейност, нашето професионално майсторство

Из архивите на ДС

836

на равнището на съветските чекисти. Друго яче не може и не трябва да бъде, защото съвместните операции са единни, както по цели и задачи, така и по равнището на тяхното осъществяване.

Кооперирането в областта на разузнаването и по-специално на активните мероприятия с ПГУ-КГБ , изисква от наша страна преди всичко едно равностойно партньорство и пълна централизираност в рамките на Управлението; точно спазване на основните принципи при подготовката и провеждането на АМ за влияние, компетентно контактуване със Служба "А", отстояване на сроковете, и своевременно отчитане ефекта от реализацията на получените от тях материали.

До голяма степен това се отнася и до сътрудничеството с другите братски страни и по-специално с другарите от ГДР. В продължение вече на много години, с тяхната помощ и съдействие, ние реализирахме голям брой успешни активни мероприятия, насочени срещу Югоизточното крило на НАТО. От нас се изисква да подобрим качеството на нашата работа по съвместните разработки.

Като извод трябва дакажем, че сътрудничеството ни с братските разузнавания в областта на активните мероприятия, ни обезпечава най-висок полезен коефициент на действие на нашите акции, както в изпълнение на интернационалните ни задължения по Варшавския договор и Социалистическата общност, така и за решаване на задачите, поставени от Партията и правителството за защита интересите на нашата социалистическа държава.

Из архивите на ДС
837

4. Агентура, доверителни връзки, канали

Както е известно, крайните резултати в работата на разузнаването зависят преди всичко от количеството и качеството на притежаваната агентура. Дори и в по-висока степен това се отнася и до АМ за влияние.

Най-големите акции на Съветското разузнаване и на другите братски органи, са провеждани чрез агентура. Колкото агентурата е била с по-големи възможности, толкова и мероприятията са били по-мащабни, по-ефективни.

Активните мероприятия проведени чрез агентурата повишават своята ефективност, а понякога и мащабност, защото имат не анонимен, а адресен характер. Често пъти и най-добрите и най-прецизно изготвени документи, с най-голяма дълготойност и обхватност на проблемите и задачите, не могат да имат желания ефект, защото са анонимни. Международният живот е наводнен от документи, в това число и фалшиви и хората пристъпват твърде предпазливо към тях. А когато мероприятията са проведени от живи лица и особено ако те заемат отговорно и възлово положение в обществено-политическия и административен живот на съответната страна, тяхната "информация", техните книги и статии имат съвсем друга тежест, друго влияние. Разбира се, идеално съчетание е когато има и"автентичен" силен документ и жив човек, който да стои зад него. Тогава и резултатите са по-големи.

Както за всяка агентура, така и за тази, която се използува по линия на активните мероприятия, се изисква съблюдаването на много важни условия при подбора , вербовката, подготовката и нейното използуване. Не е нужно всички тези условия и изисквания да бъдат изброявани в настоящия доклад.

И все пак, към работата с агентурата за влияние има и допълнителни изисквания.

Из архивите на ДС

838

В някои братски разузнавания, въпросът за работ та с тези категории агентура е решен по-радикално. В ГДР, Унгария, службите за АМ вербоват, ръководят и ползуват своя собствена агентура при осъществяване на мероприятията от най-различен характер. Придобитата от тях агентура не се използува изключително за провеждане на АМ, а и за събиране на интересуваща разузнаването информация. В ПГУ-КГБ преди година започна подготовката на някои от-по-важните агенти за влияние на Управлението, да се вземат на ръководство от отговорни работници на Служба "А".

Нашата собствена практика показва, че когато на някакъв етап от работата с агента за влияние е участвувал пряко и отделът за АМ, включително и с провеждането на лични срещи, резултатите от използуването му в последствие са били по-добри.

Не можем да не посочим, че работата в Управле-нието по използуване на агентурата за влияние през послед-ните 2-3 години беше издигната на по-високо равнище. За това говорят голямия брой мероприятия проведени чрез "ФРОЙД" (Либия и Малта), "ПЕРОВ" и "КАДУМИ"(Ливан),"СМЕЛИЯ"(Гърция), "ХЕКТОР" (Кипър),"ИНТИБАХ" и "ДЕМОКРАТ"(Турция, "БЮЮКЛЕРДЕН" (Зап.Европа и Турция),"ЛОРЕНЦО"(Италия) и др.

За съжаление трябва да признаем, че броят на агентите и доверителните връзки в Управлението, които могат успешно да се включват в осъществяването на активни мероприя тия, е твърде малък в сравнение със задачите , поставени за изпълнение от разузнаването. Поради това често явление е да се използуват едни и същи хора за решаване на задачи от най-различен характер. От една страна налице е едно претоварване на агентурата със задачи, което води най-малко до невъзмож-ността всички да бъдат изпълнени навреме и прецизно и от

Из архивите на ДС

839

друга - тази прекалено активна и разнообразна дейност, за която често пъти няма никаква легенда и оправдание, може да доведе до разкриването им пред противника с всичките последствия, които могат да произтекат от това.

Решаването на въпроса за агентурата в ПГУ-ДС, в количествено и качествено отношение, в това число и за влияние, има приоритетно значение за бъдещата работа на Управлението и той може да се реши единствено с усилията буквално на всички работници в Центъра и зад граница.

5. Планиране и анализ

За дейността на АМ за политическо влияние, планирането придобива важно значение и в някаква степен е определящо за успеха на дадена акция. През отчетния период, цялостната ни дейност, плътно обвързана с нашата външна политика, с дейността на разузнаванията на братските социалистически страни, се разработваше и осъществяваше по предварително изготвени и съгласувани перспективни и годишни планове, както и такива по отделни събития и ситуации. Може да се каже, че планирането при нас е поставено на добра основа. Не отдавна , то получи висока оценка от страна на съветските другари. За правилното планиране най-добре говорят конкретни и положителни резултати при реализирането на голям брой мероприятия.

Но, ние нямаме право да бъдем удовлетворени от нашата работа в областта на планирането и анализа на АМ за политическо въздействие. Напротив,имаме всичкото основание да бъдем неспокойни и разтревожени, за това, че нашето планиране и анализ така взаимообслужващи се, тясно и диалектически свързани помежду си - изостанаха не само от задачите, поставени от ръководните инстанции, но и от изискванията на динамичната и непрекъснато криеща изненади международна обстановка.

Из архивите на ДС
840

Планирането изисква на първо място обвързаност на бъдещите дейности с високо квалифицирани и ерудирани кадри - оперативни работници, сътрудници, специалисти и агентура, които ще подготвят и осъществяват тези мероприятия с цялостната дейност на разузнаването. Без тази обвързаност, нашите перспективни и годишни планове ще бъдат в най-добрия случай само едно пожелание, едно намерение, но, не и реалност.

За съжаление, плановете на различните направления в отдела за активни мероприятия, не винаги се разработват на базата на тази обвързаност с дейността на линейните отдели. От тук и несъответствието, което много често се получава между планираните акции и реалните възможности за тяхното осъществяване. Не можем да съставим реални и целенасочени планове и без анализ, без точно прогнозиране развитието на събитията в дадена страна или район. Вярно е, че ние най-пълноценно използуваме информациите, аналитичните справки и прогнозите на значителен брой български учреждения и институти. Използуваме документите и на разузнаванията на братските социалистически страни, особено на Служба "А" при ПГУ-КГБ. Но, това е недостатъчно. Ние трябва да имаме собствени разработки и анализи, а по възможност и прогнози, на основата на които да изготвяме нашите планове, отговарящи на поставените ни задачи.

До сега някаква аналитична дейност се вършеше в отдела от оперативните работници по направления и страни. В никакъв случай обаче не може тази високо квалифицирана работа по анализа и прогнозирането да се върши на аматьорски начала, между другото.

Из архивите на ДС

841

6. За координацията и взаимодействието в рамките на ПГУ-ДС

Координацията и взаимодействието в рамките на Управлението, особено през последните години бележи едно чувствително подобрение. Но, за провеждането на АМ, това съвсем не е достатъчно. Нужда е не само координация и взаимодействие. Трябва съответните линейно-териториални и функционални отдели да приемат активните мероприятия като своя дейност, свое задължение, за изпълнението на които да отделят най-добрите агенти за влияние и най-ценните документи. За съжаление все още по тези въпроси сред някои кадри на Управлението, не са изживяни старите разбирания и понятия по същността на АМ, по ролята и мястото на линейните отдели и резидентурите.

Активните мероприятия, макар и да са завършека на цялостната дейност на Разузнавателното управление, понякога погрешно се смятат за някаква чужда, неприсъща на отделите дейност и се предоставя единствено на отдела за АМ, който между прочем както е известно, не разполага със собствена агентура, нито с резидентури, нито дори с отделни работници от резидентурите.

Взаимодействието и координацията ще се издигнат на още по-високо равнище, когато активните мероприятия станат неделима част от плановете и дейността на линейните отдели и резидентурите. Друг е въпросът, че поради спецификата и острият характер на тази дейност, поради необходимостта от компетентност и професионално майсторство при подготовката и провеждането на операциите то трябва да се извършва централизирано, под функционално, или поне методическо ръководство на специализираното

Из архивите на ДС
842

звено в Управлението - 08 отдел. Това го изисква не само отчетността, анализа и оценката на ефекта, но и необходимостта от набелязване нови мероприятия за задълбочаване и разширяване на ефекта и допълнителни действия в случай на опастност от провал.

Новите моменти в международната политическа обстановка, идеологическите, политическите и икономическите сблъсъци, както и опасността от военна конфронтация, изведоха на преден план ролята и значението на политическите и специални операции. Към всички други наши задължения, ние имаме и указанията на нашия пръв партиен и държавен ръководител - др.Т.Живков, политическото разузнаване да се включи по - активно, със своите средства и форми"подобно на ЦРУ" както каза той, при осъществяване мероприятията на нашата външна политика.

Много западни разузнавателни служби изграждат в различни страни и райони на света, отделни самостоятелни резидентури, изключително за провеждане на мероприятия за политическо въздействие и дезинформация. Пред някои братски разузнавания, този въпрос също стои.

За нашата страна, с нейните скромни възможности в това число и на политическото разузнаване, не можем дори и да мечтаем за подобно нещо. Но, ние можем и следва , в перспективните и годишни планове на резидентурите, във зависимост от страната и района , където действуват , АМ за политическо въздействие да заемат подобаващо място и за тяхното изпълнение да се изисква, така както се изисква и за всички други агентурно-оперативни задачи. Защо един резидент може да бъде извикан в Центъра да докладва захода на важна разработка, а да не бъде извикан да докладва и получи компетентна консултация по провеждането или подготовката на важно

Из архивите на ДС

843

активно мероприятие. Нещо повече, целесъобразно и оправдано е от всяка гледна точка, при определени моменти и етапи на развитието на обстановката, в различните страни и райони-обекти на нашата активна външна политическа и разузнавателна дейност, да се изпращат от Центъра за по-продължителен период, оперативни работници за подготовка и провеждане на дадени операции за политическо влияние и дезинформация, така както правят всички разузнавателни служби на социалистическите страни.

7.Секретност и обезпечаване сигурността на АМ

От извънредно голямо значение за успеха на бъдещата работа на разузнаването по линия на АМ и секретността и обезпечаване на тяхната сигурност.

Този въпрос е непосредствено свързан с дейността на противника. АМ често му нанасят сериозни удари и той се стреми с всички сили и средства да разкрива нашата съпричастност, изучава основните направления, форми, методи и канали, чрез които осъществуваме мероприятията, за да ни разобличава и намалява ефекта от тях.

През последните години ЦРУ на няколко пъти представи специални доклади пред сенатската комисия по въпросите на разузнаването, разкриващи дейността на социалистическите страни в областта на активните мероприятия и специалните операции. Както в другите области на своята подривна дейност, така и в тази, специалните служби на капиталистическите страни имат много добро взаимодействие.

Из архивите на ДС

844

Мерките за обезпечаване сигурността на нашите акции трябва да вървят по няколко направления:

а/ По-прецизно, с професионално майсторство да се готвят всички активни мероприятия, независимо от това дали става дума за дребни или мащабни действия. Изключването на шаблона в работата е от първостепенно значение. Аматьорството в подготовката и осъществуването на мероприятията на практика означават подценяване силите на противника, което се наказва твърде тежко;

б/ За обработката на общественото мнение в наша полза, против империалистическите и реакционни сили, да се използуват такива агенти и доверителни връзки, чието служебно положение и официална дейност се сливат със задачите, които се дават за изпълнение, за да изглеждат техните действия оправдани и естествени.

в/ Постоянен анализ и преценка на начините, по които агентурата изпълнява нашите указания, конкретните действия - статии, интерпелации, изказвания и пр., отговарят ли на нашите задания, с оглед своевременно разкриване на нечестните между тях.

г/ Особено тежък и с големи последствия може да бъде провалът на работника от наша легална резидентура, реализирала дадена акция. Очевидно следва да се вземат конкретни мерки, включително изпращане на куриери с чужди паспорти, използуване на специални агенти и пр. за провеждане на конкретно АМ, за да предпазим легалните резидентури от директен провал. В това отношение, някои братски разузнавания (ГДР, ЧССР и Унгария) широко използуват нелегалните начини на реализация на активните мероприятия.

Из архивите на ДС
845

8.Организация и структура на отдела за АМ. Кадри.

Сегашната структура и организационни форми на работа по подготовката, планирането и реализацията на АМ показаха своята жизненост в продължение на много години и дадоха поредица от успешно реализирани операции, чийто ефект продължава и до този момент.

В същото време обаче животът се изменя, настъпиха нови моменти, нови фактори се появиха в страната и чужбина, които изискват по-съвършени, по-гъвкави, по-действени и по-резултатни организационни форми, структури средства и пр.

Без да се впускаме в подробен анализ на недостатъците и слабостите в структурата, организацията и кадровата политика в областта на АМ, трябва само с няколко думи да очертаем контурите на организацията, структурата и взаимодействията с другите поделения по провеждането на АМ за политическо въздействие.

В течение на последните години от отдела отпаднаха три направления - икономическото, военното и оперативното. Цялостната оперативно-политическа дейност остава в едно направление - политическото.

Необходимо е в бъдеще, отделът за АМ при ПГУ-ДС да приеме следната структура, която най-добре ще отговаря не само на изпълняваните до сега от него дейности но и на задачите, които предстоят да решават АМ през следващите 5-10 години.

- Първо направление - Главният враг -САЩ,НАТО
- Второ направление-Китай,Югославия и Албания
- Трето направление- Турция

Из архивите на ДС
846

Четвърто направление - Гърция, Кипър

Пето направление - Арабаски и необвързани страни

Шесто направление-Оперативна дезинформация и идеология; (ново)

Седмо направление - Отчет,анализ и контрол(ново)

Осмо направление - Документация и материално-техническа база;

Сектор - Координация и ръководство на резидентурите на прикритие (нов). Работа с агентурата за влияние.

Вече на няколко пъти в доклада стана дума за значението на кадрите, тяхната подготовка, разстановка и участие в дейността на разузнаването в областта на активните мероприятия.

Не смятаме, че е целесъобразно този въпрос да бъде разглеждан в подробности в доклада. Но, за да се подчертае още веднъж неговото първостепенно значение, за да се акцентира върху необходимостта от вземане на някои срочни мерки, ще се спрем на най-важните моменти.

Към днешна дата отдел 08 на ПГУ се състои от 20 човека - 13 ОР, 5 преводачи и офицер по отчетността, 1 секретар - деловодител и машинописец и 1 картотекар.

От 13-те ОР, 12 се занимават пряко с планиране и подготовка на АМ, включително началника и зам.началника на отдела.

Отделът има 4 ваканции непопълнени - 3 ОР(Турция, Гърция и арабските страни) и 1 преводач на френски език чието назначаване е предстоящо. Две от ваканциите на ОР са от 1 година.

В качествено отношение картината не е по-добра.

От оперативните работници - трима не са били на никаква задгранична работа (Турция, арабските страни и НАТО).

Трима ОР (по арабските страни, Китай и

Из архивите на ДС
847

Югославия) не знаят езика, който се говори в тези страни.

Четирма ОР, работили зад граница, не са били в страните, за които отговарят сега в отдела.

Само двама ОР може да се каже и един ОР частично познават основно вътрешната и външнополитическата обстановка на страните, по които работят и имат езиковите възможности да я следят и в бъдеще.

Почти всички работници притежават необходимия опит и оперативна подготовка. По-голямата част от тях са служители в органите на ДС и разузнаването повече от 15 години и се отнасят съзнателно и отговорно към своите задължения. Не всички от тях обаче са били подбрани и изпратени на работа в отдела за това, че притежават необходимите качества. На отдела за АМ са нужни кадри, които отговарят на много изисквания, да имат определени данни и лични качества, да бъдат хора с добър интелект и обща култура, с фантазия и мисъл, изобретателност, с ерудиция, самостоятелно и творчески мислящи, с добро перо, работници със задграничен опит в съответните страни. При това работниците трябва да се задържат за по-дълго в отдела. Периодът за приспособяване и привикване със спецификата на работата, понякога продължава до две години.

Интересите на работата изискват да се създадат някои нови направления и сектори:

а/ оперативна дезинформация и идеология, което е добре развито в службите за АМ на всички братски разузнавания;

б/ направление за отчет, анализ и контрол на цялостната дейност на отдел 08, на линейно-териториалните отдели в ПГУ, както и на другите поделения на ДС в областта на активните мероприятия за политическо влияние.

Из архивите на ДС

848

в/ Непрекъснатото разширяване на работата по линия на публикациите и използуването в това отношение агентурата за влияние изисква изграждането на резидентурни групи в средствата за масова информация и други пропагандни институти, които комплектовани от щатни и нещатни ОР, сътрудници и други връзки - специалисти по различните страни и проблеми, да подработват задълбочено и компетентно материалите, необходими за подхранване на агентурата и доверителните връзки в чужбина. Цялата тази дейност трябва добре да се организира и още по-добре ръководи, ако искаме да бъде ефективна. Поради това, повече от належащо е създаването на един сектор към ръководството на отдела, който да ръководи тази дейност, да осъществява координацията с отделите на Управлението и с другите поделения на ДС, да оказва методическа и практическа помощ в работата с агентурата за влияние.

Нашата практика и тази на братските страни до сега показва, че отделът за АМ не може да функционира пълноценно, ако не разполага с отлични преводачи по главните страни и направления. В отдела се получават много материали, документи и друга информация, от официални и неофициални източници на чужди езици. Тяхното рационално използуване може да стане само когато са преведени. А използуване на хора от вън не е целесъобразно, особено когато информацията е от секретен разузнавателен източник. От друга страна, знанията на преводачите по езика трябва да бъдат на много голяма висота, което най-вече е нужно при изготвянето на чужди документи. А острият и секретен характер на документалните акции предполага съсредоточаване цялостната работа по тях изключително в рамките на отдела и Управлението.

Из архивите на ДС

За сега в отдела няма преводачи по арабски сърбохърватски и китайски език, поради което ние не сме в състояние да готвим документални мероприятия на горните езици. А това се отразява върху общата резултатност и ефективността на нашите акции по тези страни.

От това състояние на кадрите в отдела следва да се направи един единствен извод: Ако на този етап определяме приоритетните задачи, чието изпълнение ще доведе до издигане равнището на работата по линия на АМ, то това безсъмнено е кадровото укрепване на отдела за АМ, подобряване на неговите организационни и структурни форми.

В настоящия доклад ние се постарахме да изложим някои съществени проблеми, които стоят пред активните мероприятия, чието постепенно решаване, по наше мнение ще даде благоприятно отражение върху издигане работата на Управлението в тази област на качествено ново равнище, в съответствие с изискванията на настоящия етап. За решаването на част от тези проблеми в Управлението вече са набелязани съответни мерки. Видимо, след това обсъждане ще вземем допълнителни мерки.

Има обаче проблеми, какъвто е този за кадрите, чието решаване може да стане единствено със съдействието и помощта на Ръководството на министерството.

21 / VII 1981 г.
София
Отп.в 1 екз.
Към дело
Изп.-08
Отп.-Русева-111

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08 ПГУ-ДС
ПОЛКОВНИК:
(Д.СТАНКОВ)

29

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Б Е Л Е Ж К И

ОТНОСНО: Работата на отдел 08 ПГУ – ДС по активните мероприятия

1. През последните две години се наблюдава количествено и качествено подобрение на работата на отдела при организирането и провеждането на активни мероприятия зад граница.

През 1979 г. и 1980 г. са проведени 150 АМ с по няколко акции по главните направления на дейност. Това показва, че са нарастнали възможностите и че ръководството на ПГУ обръща по-голямо внимание на този род разузнавателна дейност. Положителен е фактът, че се увеличава броят на документалните АМ по основните задачи, залегнали в годишните планове на отдела. Правилно са били разпределени силите на отдела – 10 оперативни работници, от които 8 са работили през целия период по 5-те линии. (Крайно недостатъчен е броят на ОР в отдела).

Подобрение бележи и координирането с линейните отдели и ръководените от тях резидентури зад граница. Правилно е било поставено и е активизирано сътрудничеството по линия на АМ със съветските и немските другари.

Из архивите на ДС

851

Направен е опит за бързо реагиране при възникване на кризисни ситуации, напр. по събитията в Афганистан. Правилно е активизирана и работата по провеждането на операции против плановете на САЩ за настаняване на нови ракети със среден радиус на действие на територията на Западна Европа.

Като цяло можем да дадем положителна оценка на ръководството на отдела и на неговия оперативен и технически състав.

2. Когато говорим за нерешените проблеми и търсим неизползуваните възможности и ресурси, не можем да не отбележим, че усилията на отдел 08 да стане център и методически ръководител по АМ в рамките на ПГУ, все още не са дали желания резултат. Правилна е постановката, че с дейността по АМ трябва да се занимават всички оперативни работници и ръководители от разузнаването, особено линейните отдели и резидентурите зад граница.

Трябва да се използуват нарастналите възможности на всички направления на разузнавателната дейност, особено в областта на придобиваната и наличната агентура, на каналите в областта на придобиваната и наличната агентура, на каналите и на информацията и документацията. За да се получи активизиране и правилно използуване възможностите и на целия оперативен състав на разузнаването по линия на активните мероприятия, с лице към тази задача трябва да се обърнат всички заместник-началници на Управлението, началниците на оперативните отдели и резидентите.

Втора страна на въпроса за активните мероприятия е необходимостта от разширяването и повишаване ефективността от тях предвид на нарастналата активност на специалните

Из архивите на ДС
852

органи на противника, на пропагандно-диверсионните централи и на вражеската емиграция. Ясно е, че придвижване напред не може да се получи, ако не се активизира дейността на цялото разузнаване по активните мероприятия. Трябва да признаем, че нашата активност в това направление все още не отговаря на активността, която проявява противникът. За тази цел е необходимо да се заеме както ръководството на специализирания отдел, така и ръководството на Управлението.

3. Засилването на комплексния характер на провежданите АМ, на тяхната актуалност и навременност, както и на тяхната резултатност, която оценяваме като положителна, ни задължава да разнообразяваме формите, методите, средствата и особено каналите, чрез които довеждаме до знанието на противника желаните сведения, информации и дезинформации. В това отношение, по наша преценка, все още допускаме редица слабости. Положени са доста усилия за разчупване на шаблона, за разнообразяване на формите, за улучване на най-подходящия и навременен момент за провеждането на акциите. Нерешен е въпросът за осигуряване на повече надеждни канали, за бързо и ефикасно, зашифровано и естествено придвижване на изготвените материали. Все още се допуска такава слабост като несъбиране на информация за реакцията и на тази основа оценяване на ефекта от проведеното АМ.

Понякога се забавя и докладването на ефекта до ръководителя, който е разрешил провеждането на АМ, т.е. до ръководството на Министерството. Ние разбираме трудността при оценяването на резултатите, но така или иначе, обратната информация е абсолютно необходима.

4. Специален интерес представлява въпросът за силите и средствата, които се използуват за провеждане на изработеното наше или съвместно с братските органи активно мероприятие. Обнадеждаващо е, че все по-малко използуваме официалните канали като поща и пощенски услуги. Този канал, естествено, ще продължи да се използува и в бъдеще, но практиката показва, че използуването му не винаги е удачно и почти винаги намалява значително желания и очакван ефект. Увеличаването на броя на агентите за влияние и за използуването им като канал, на доверителните връзки, на разкритите агенти на противника и т.н. агенти-двойници трябва да бъде първостепенна задача, ако искаме нашите активни мероприятия да изпълнят предназначението си. Както се констатира, засега ние разполагаме с единици такива агенти и доверителни връзки.

Необходимо е по-активно да използуваме и другите неагентурни възможности като връзки, техническо-оперативни средства, издателства, редакции, журналистически и други среди. Недостатъчно се използуват възможностите за устна дезинформация и за целенасочено използуване на противниковата техника за подслушване в нашите задгранични представителства. В тази връзка е необходимо и разнообразяването на формите на активните мероприятия, правдивостта и "достоверността" на изготвяните документални и други материали.

5. Изключително важен е въпросът за анализа, обобщаването на резултатите от проведените мероприятия, които трябва да се извършат от отдел 08 на ПГУ. Това ще даде възможност да се избягнат допусканите пропуски, недостатъци и слабости, да се подбират оптималните варианти, средства и

Из архивите на ДС

формы, да се подобрява планирането на дейността по АМ.

6. Нужно е да се обръща повече внимание на провеждането на навременни АМ при зреещи кризисни ситуации на Балканите, в Европа, Близкия и Средния изток. Настъпващите изменения в Европа, Балканите и прилежащите райони, в Гърция, Турция, Югославия и Албания преди всичко налагат преоценка на досегашната дейност на отдела и внасяне на съответни изменения в плановете за 1981 и следващите години. Усложняването на международната обстановка и активизирането на противника налагат активизиране и на нашата дейност в областта на АМ. Място за самоуспокоение няма и не бива да има.

7. Трябва да се засили участието на отдел 08 ПГУ - ДС в провеждането на АМ в подкрепа на културно-историческата политика на партията и държавата, за пропагандирането зад граница на българското културно-историческо наследство, във връзка с 1300-годишнината и другите годишнини през 1981 и следващите години, за защита на историята, културата на българския народ, на БКП и БНА от посегателства, присвояване и фалшифициране от страна на отделни учени, публицисти и литератори на Югославия, Гърция, Румъния, Турция и други страни.

8. Необходимо е ръководството на отдел 08 ПГУ - ДС да подобри значително и да усъвършенствува организацията на собствената си дейност, за най-пълно използуване на силите и възможностите на оперативния и техническия състав от отдели в Управлението. Да се увеличат съвместните АМ с 01, 02, 03, 09, 14 и 17 отдели на ПГУ - ДС.

Из архивите на ДС

855

34

9. Може да се препоръча, наред с подобряване на координацията с линейните отдели, оперативните работници и ръководството на отдел 08 в подходяща форма да запознават оперативния състав, готвещ се за задгранична работа, с удачно проведени и дали резултат АМ, като използуват за целта служебната квалификация, възможностите на Разузнавателната школа и временната работа на ОР в отдела, с привличането на отделни ОР за конкретни мероприятия.

10. Трябва да се засили и използуването на консултанти от научни учреждения и организации, крупни наши учени и специалисти, журналисти и други. Това е резерв, който не бива да се подценява.

1

1. VIII. 87 г.

М. Коларов

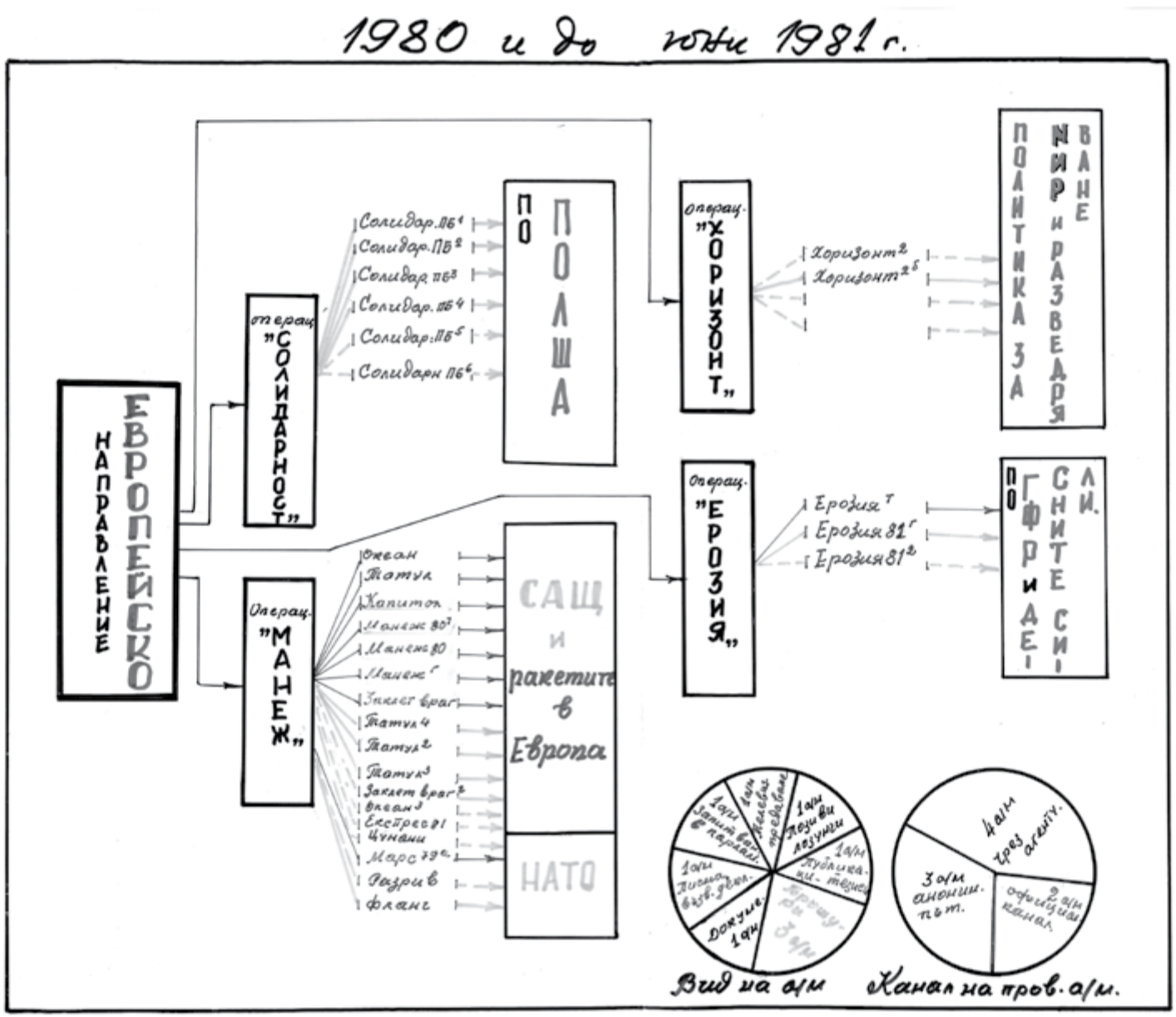
1980 и до юни 1981 г.
ЕВРОПЕЙСКО НАПРАВЛЕНИЕ
операц. "СОЛИДАРНОСТ"
Солидар. ПБ1
Солидар. ПБ2
Солидар. ПБ3
Солидар. ПБ4
Солидар. ПБ5
Солидарн ПБ6
ПО ПОЛША
операц. "ХОРИЗОНТ"
Хоризонт2
Хоризонт2б
ПОЛИТИКА ЗА ВАНЕ
НИР и РАЗВЕДРЯ
Операц. "МАНЕЖ"
Океан
Татул
Капитон
Манеж 80
Манеж 80
Манеж
Заклет враг
Татул 4
Татул 2
Татул 3
Заклет враг 2
Океан 3
Експрес 81
Цунами
Марс 79
Разрив
Фланг
САЩ и ракетите в Европа
НАТО
Операц. "ЕРОЗИЯ"
Ерозия
Ерозия 81
Ерозия 81
ПО ГФР и ДЕЙСНИТЕ СИЛИ.
Вид на а/м
Канал на пров. а/м.

1980 и до края 1981 г.

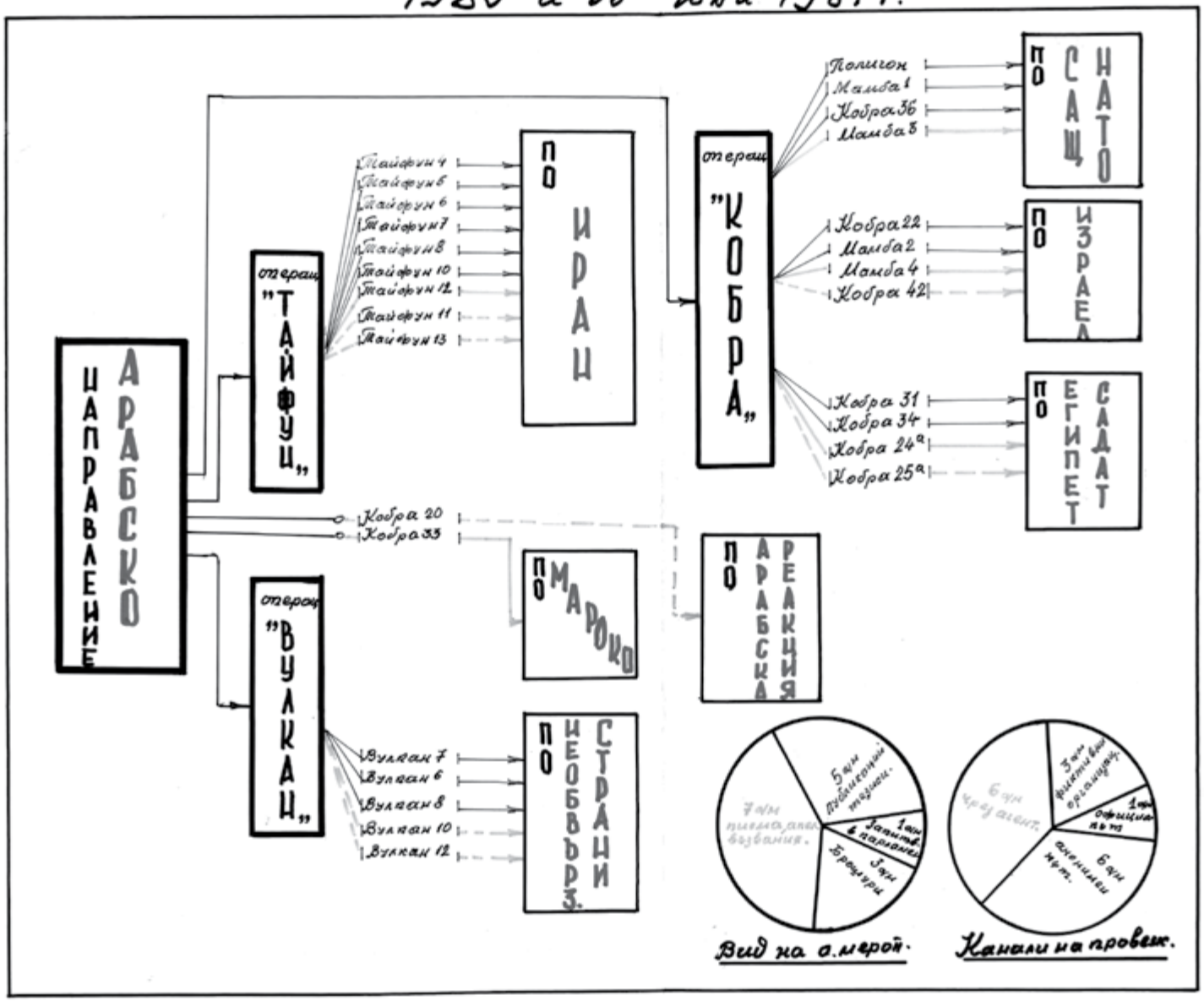

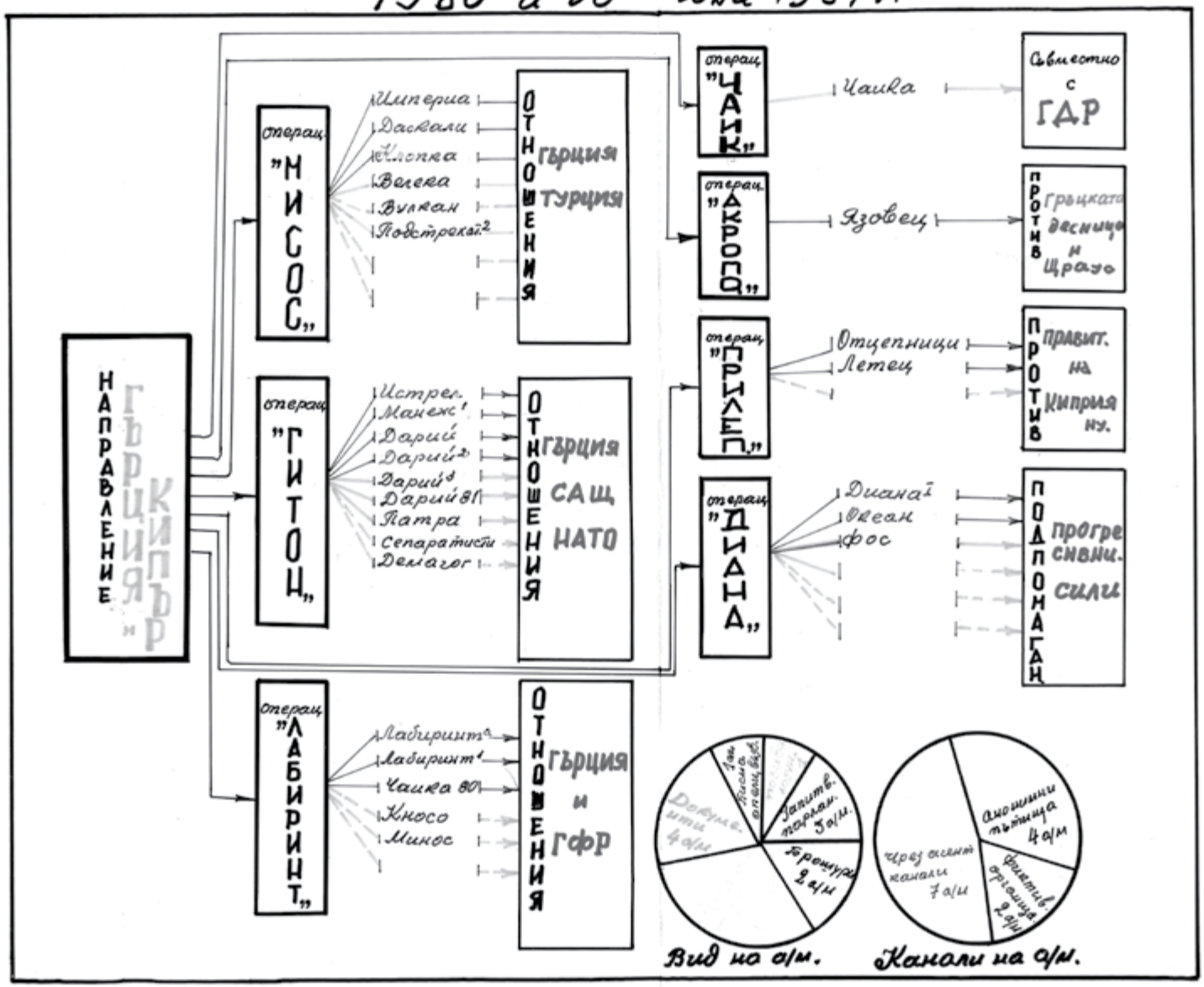
1980 и до юни 1981 г.
НАПРАВЛЕНИЕ ГЪРЦИЯ и КИПЪР
операц. "НИСОС"
операц. "ГИТОН"
операц. "ЛАБИРИНТ"
Империа
Даскали
Клопка
Волга
Вулкан
Подстрекай²
Истрел
Манеж¹
Дарий¹
Дарий²
Дарий³
Дарий 81
Патра
Сепаратисти
Демагог
Лабиринт³
Лабиринт¹
Чайка 80
Кносо
Минос
ОТНОШЕНИЯ ГЪРЦИЯ ТУРЦИЯ
ОТНОШЕНИЯ ГЪРЦИЯ САЩ НАТО
ОТНОШЕНИЯ ГЪРЦИЯ и ГФР
операц. "ЧАЙКА"
операц. "АКРОТ"
операц. "ГРИФ"
операц. "ДИАНА"
Чайка
Язовец
Отцепници
Летец
Диана¹
Океан
Фос
СЪВМЕСТНО С ГДР
ПРОТИВ Гръцката десница и Цраус
ПРОТИВ Правит. на Кипър ну.
ПОДПОМАГАН прогресивни сили
Вид на с/м.
Канали на с/м.

1980 и до края на 1981 г.

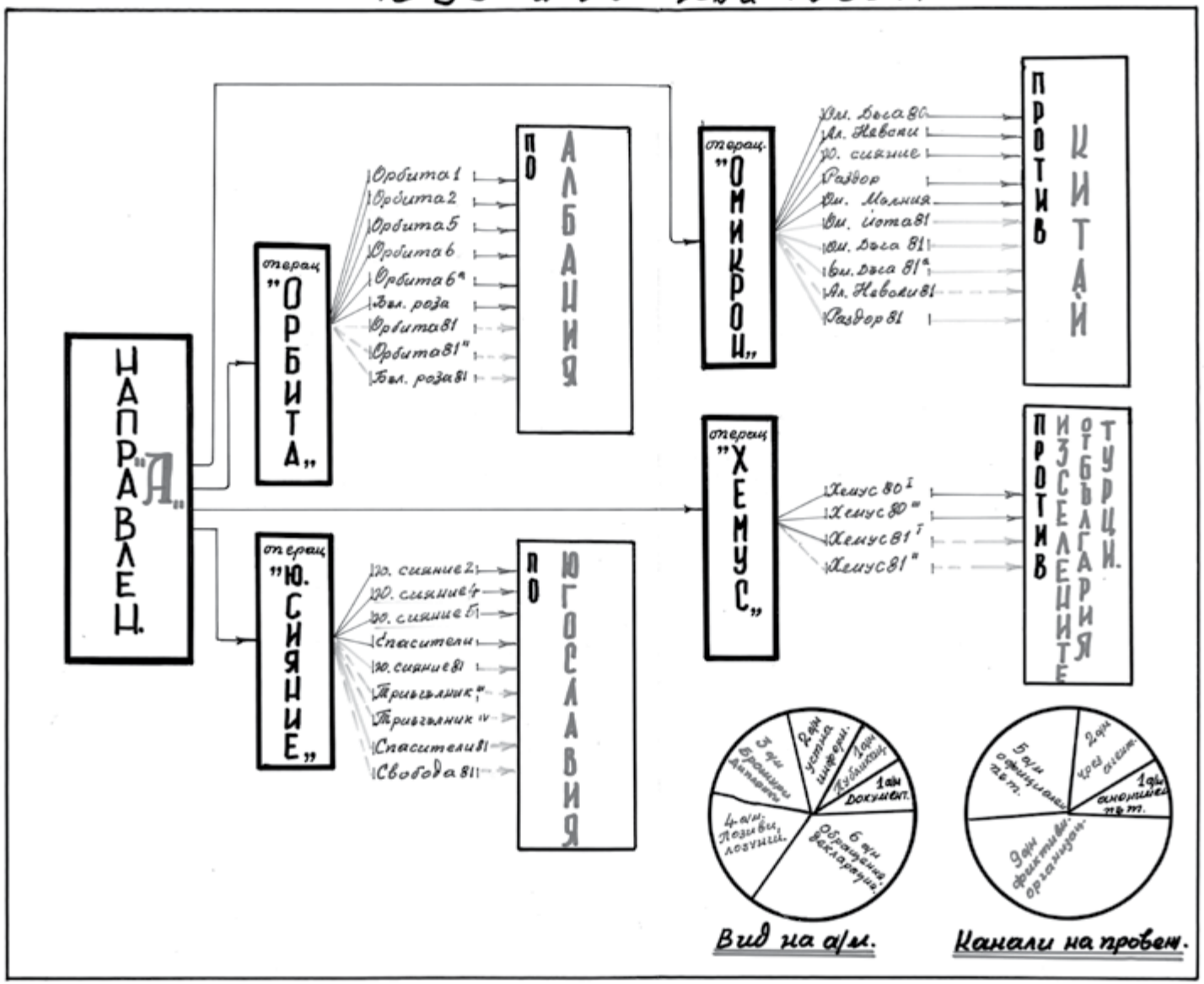

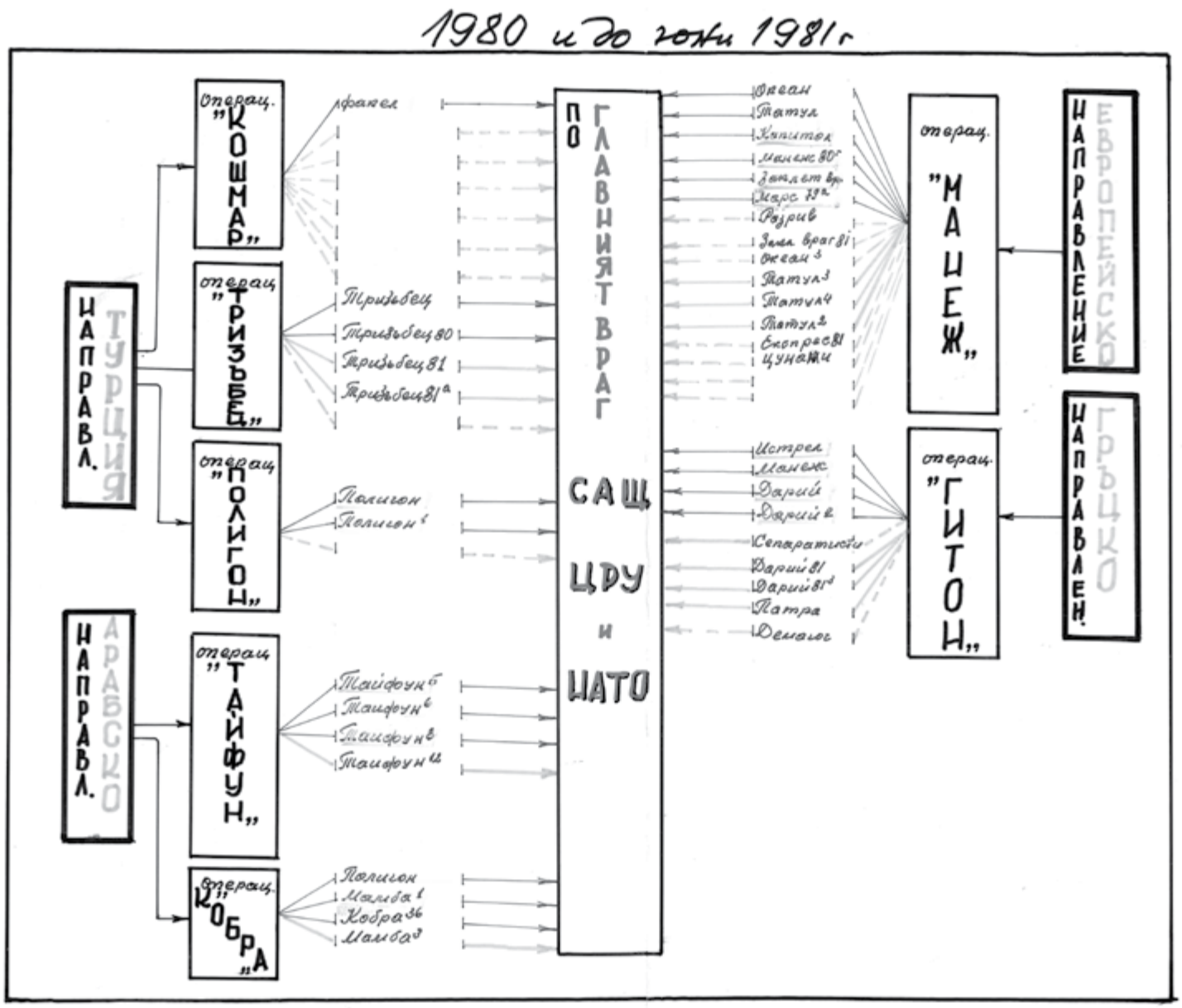
1980 и до юни 1981 г
ГЛАВНИЯТ ВРАГ
ПО
САЩ
ЦРУ
и
НАТО
НАПРАВЛ. ТУРЦИЯ
НАПРАВЛ. АРАБСКО
НАПРАВЛЕНИЕ ЕВРОПЕЙСКО
НАПРАВЛЕН. ГЪРЦИЯ
операц. „КОШМАР„
операц. „ТРИЗЬБЕЦ„
операц. „ПОЛИГОН„
операц. „ТАЙФУН„
операц. „КОБРА„
операц. „МАНЕЖ„
операц. „ГИТОН„
Фронтел
Тризьбец
Тризьбец 80
Тризьбец 81
Тризьбец 81а
Полигон
Полигон 4
Тайфун 5
Тайфун 6
Тайфун 8
Тайфун 12
Полигон
Мамба 1
Кобра 36
Мамба 3
Океан
Татул
Капитол
Манеж 80
Звезден вр.
Марс 79г.
Разрив
Зам. враг 81
Океан 3
Татул 3
Татул 4
Татул 2
Експрес 81
Цунами
Истрел
Манеж
Дарий
Дарий 2
Сепаратисти
Дарий 81
Дарий 81а
Патра
Демагог

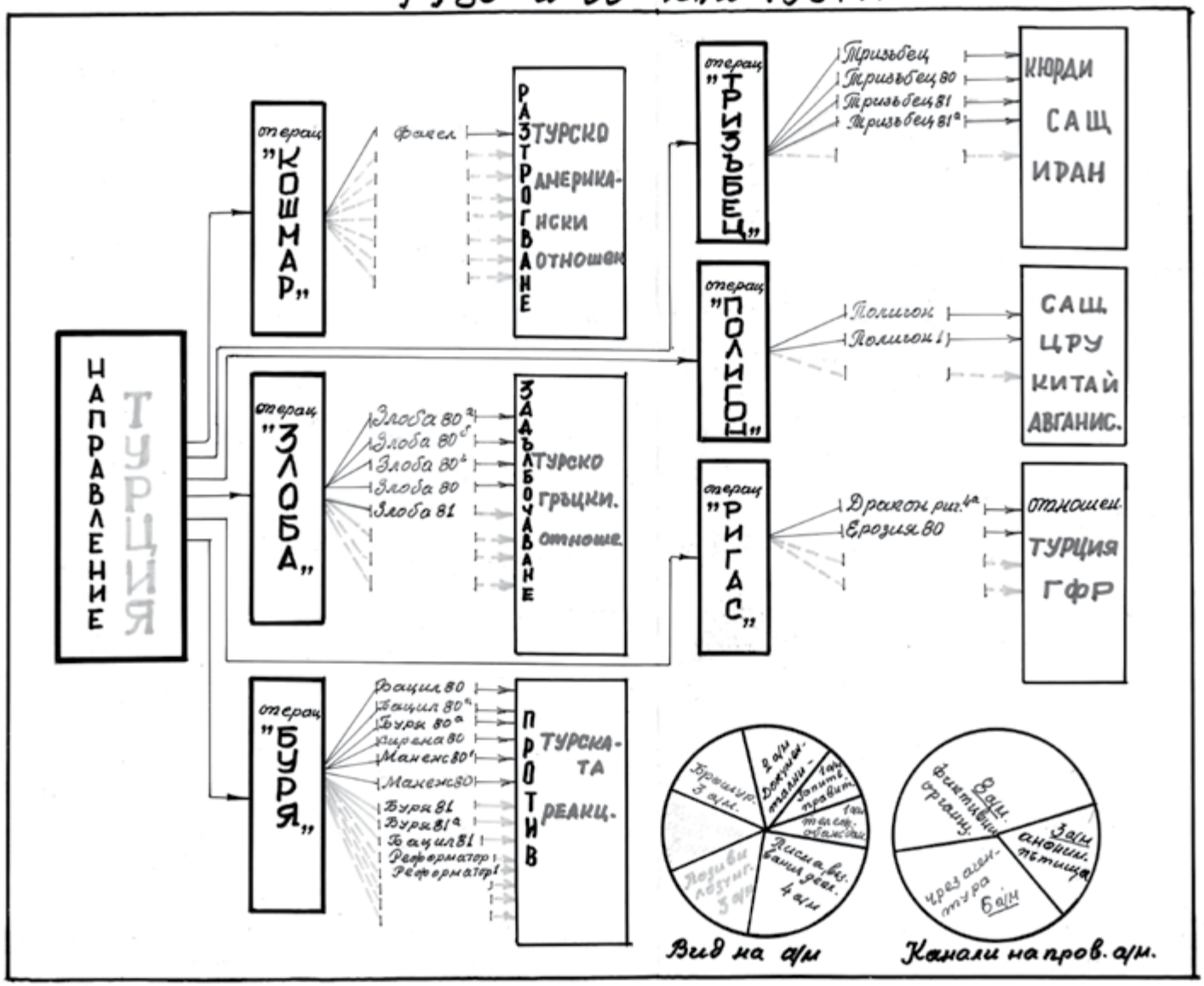
1980 и до юни 1981 г.
НАПРАВЛЕНИЕ ТУРЦИЯ
операц. "КОШМАР"
Факел
РАЗТРОГВАНЕ ТУРСКО АМЕРИКАНСКИ ОТНОШЕН
операц. "ТРИЗЪБЕЦ"
Тризъбец
Тризъбец 80
Тризъбец 81
Тризъбец 81а
КЮРДИ САЩ ИРАН
операц. "ЗЛОБА"
Злоба 80г
Злоба 80д
Злоба 80в
Злоба 80
Злоба 81
ЗАДЪЛБОЧАВАНЕ ТУРСКО ГРЪЦКИ. ОТНОШЕ.
операц. "ПОЛИГОН"
Полигон
Полигон 1
САЩ ЦРУ КИТАЙ АВГАНИС.
операц. "БУРЯ"
Факил 80
Факил 80а
Буря 80а
Факел 80б
Манеж 80г
Манеж 80
Буря 81
Буря 81а
Факил 81
Реформатор
Реформатор 1
ПРОТИВ ТУРСКАТА РЕАКЦ.
операц. "РИГАС"
Дракон рег. 4а
Ерозия 80
ОТНОШЕН. ТУРЦИЯ ГФР
Вид на а/м
Канали на пров. а/м.

1980 г.

Канали на повеждане на а/м. за – 1980 год.

Активните мероприятия проведени през 1980 год.

1. Документални акт. мероприятия	8 бр.
2. Позиви, листовки, лозунги	9 бр.
3. Писма, възвания, прокламации, деклар.	19 бр.
4. Публикации във вестници и списания	13 бр
5. Издадени брошури и дипляни	14 бр.
6. Запитвания в парламента	5 бр.
7. Информации предадени устно	2 бр
8. Телефонни обаждания	1 бр.
9. Предавания по телевизията	1 бр.

Идеи за възникване на а/мероприятие

Ефекта от проведените а/мероприятия

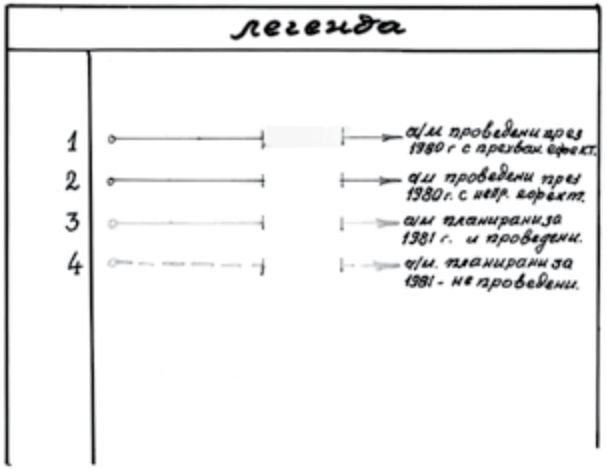

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

О Т Ч Е Т

ОТНОСНО: Работата на отдел 08-ПГУ през 1981 година

През отчетната година дейността на отдел 08-ПГУ в областта на АМ беше насочена към решаване на следните основни задачи:

- Подпомагане на външнополитическия курс на НРБългария и социалистическата общност за противодействие и разобличаване курса на САЩ и НАТО на конфронтация и засилено въоръжаване, за недопускане на нова надпревара във въоръжаването, към продължаване политиката на разведряване.

- Разобличаване и проваляне на замислите и конкретните действия на САЩ за разширяване и укрепване влиянието си на Балканите; проваляне опитите за укрепване на югоизточното крило на НАТО, задълбочаване на противоречията между Гърция и Турция.

- Дискредитиране на експанзионистичната политика на САЩ и Израел в Близкия и Средния Изток и компрометиране политиката на реакционните режими в района.

- Разобличаване на враждебната и хегемонистична политика на Китай.

- Въздействие върху албанското ръководство за нормализиране отношенията си с НРБългария, СССР и другите страни от социалистическата общност.

- Подпомагане с наши средства линията на ЦК на БКП,

Из архивите на ДС

правителството на НРБ спрямо СФРЮ.

- Борба срещу специалните служби на противника, особено ЦРУ, КИП, МИТ и БНД.
- Борба за неутрализиране и пресичане на антинародната дейност на вражеската емиграция.

През отчетния период отделът отпочна работа и по разобличаване вмешателството на САЩ, НАТО и вражеските централи във вътрешните работи на Полша.

Изпълнявайки указанията на ръководството на министерството, на ПГУ и в съответствие с усложнената международна и оперативна обстановка, беше разработен отделен план по линия на АМ във връзка с подготовката и провеждането на XII Конгрес на БКП и XXVI Конгрес на КПСС.

Следва да се подчертае, че през годината бе обърнато особено внимание на провеждането на акции за разобличаване агресивния характер на политиката на САЩ, вмешателството им във вътрешните работи на другите страни, включително и на техните съюзници по НАТО. Тази основна задача не е нова, но при създалата се обстановка придобива първостепенно значение. Наред с това, през периода се работи задълбочено и всестранно, съвместно със съветските другари по подготовката на АМ за дискредитиране на най-екстремистките личности от екипа на Рейгън, носители на агресивни доктрини.

През 1980 год. бяха осъществени 78 АМ, а през 1981 год. 84 АМ.

I. Направление САЩ и НАТО

По главния противник: за разобличаване агресивния му характер и политиката на вмешателство във вътрешните работи на другите страни.

Общо по направлението са проведени 20 АМ.

Успешно бе проведена документална акция, показваща, че американските специални органи водят активна разузнавателна работа в някои европейски страни, членки на НАТО. Мероприятието даде желания ефект, като "документът" беше публикуван и съответно придружен с обширен коментар.

Друго мероприятие, показващо експанзионистичните стремежи на САЩ, бе проведено в Гърция. Същото представлява съвместна

Из архивите на ДС

865

документална акция с немските другари.

В рамките на операция "Манеж" беше подготвена и издадена в Италия брошура на тема: "НАТО - фасада и същност", разобличаваща агресивния характер на североатлантическия пакт.

В списание "Пролетарска революция" бяха публикувани редица материали, разобличаващи политиката на главния противник.

През изтеклата година направление "Сащ и НАТО" проведе 20 АМ. Необходимо е да се отбележи, че през този период направлението увеличи в значителна степен количеството на проведените АМ. Наред с това, някои от акциите бяха със значителен ефект, а други мероприятия останаха без видим резултат.

II. Турско направление

През отчетната година бяха подготвени и осъществени 16 АМ.

По-значителни АМ са следните:

В рамките на операция "Кошмар" съвместно с отдел 01 по канала 25 беше изготвена книга, показваща, че естественото място на Турция е сред необвързаните страни, а не в НАТО, където й се отрежда ролата на троянски кон в арабския свят. В книгата се третира и въпроса за близкоизточните цели на САЩ и ролята, която се отрежда на Турция.

Заслужава внимание провеждането на АМ "Шарк 81", чрез което се цели оказване влияние на висшето военно ръководство на Турция за провеждане на политика, отговаряща на националните интереси, политика на необвързаност, насочена към сближаване с арабския свят и положително реалистична към НРБ и СССР.

През отчетната година продължи работата по затвърдяване убеждението сред турското държавно и военно ръководство, че САЩ инспирират и подкрепят кюрдския сепаратизъм в Турция и на тази основа засилване на антиамериканските настроения. В тази насока бяха проведени две акции:

- едната документална (съвместна с немските другари), а другата листовъчна. По втората акция се даде широка гласност в кипърския печат.

За засилване на турско-гръцките противоречия, изостряне

Из архивите на ДС

отношенията им и на тази основа разстройване на югоизточното крило на НАТО, бяха проведени две АМ, които дадоха желания ефект, като второто бе коментирано в гръцкия печат. Третата акция в това направление е подготвена и предстои нейната реализация.

За разстройване на отношенията между ФРГ и Турция и разобличаване неофашизма в тези страни, бе проведена една документална акция, чрез която успешно бяха отбити нападките на западната пропаганда във връзка с покушението на Папа Йоан II, като бяха разобличени връзките на неофашистите със специалните служби на САЩ.

За дестабилизиране на военния режим в Турция през отчетната година бяха проведени 5 АМ. Всички акции дадоха положителен за нас ефект.

Динамичното развитие на събитията в този район и настъпилите измемененния в самата Турция наложиха да се проведат три допълнителни мероприятия. Чрез тези акции направлението своевременно реагира на възникналите събития, които дадоха положителен ефект.

III. Гръцко направление

През отчетния период гръцко направление подготви и реализира 21 АМ.

С цел разобличаване политиката на САЩ и НАТО по отношение на Гърция, затрудняване дейността на американските бази и подсилване на антиамериканските настроения бяха подготвени и реализирани 4 АМ. Чрез тези акции бе постигнато планираното публично повдигане на въпросите за отрицателната роля на САЩ и НАТО в изграждане на отбраната на Гърция, настаняването на нови ядрени оръжия в американските бази, двуличната политика на САЩ към Гърция. Наред с това бе оказано пряко влияние върху Папандреу с оглед заангажирането му в антиамерикански и антинатовски заявления. Проблемът за оказаното давление от страна на САЩ за демилитаризиране на някои от гръцките острови, получи широко и продължително отражение в гръцкия печат.

С цел подтикване на гръцкото правителство към водене на по-самостоятелна политика и създаване на затруднения в отношенията на Гърция със страните-членки на НАТО, бяха проведени

Из архивите на ДС
867

три АМ. За ефекта от проведените акции все още не са получени данни.

За поддържане и задълбочаване на гръцко-турските противоречия и за съдействуването по този начин за отслабване югоизточното крило на НАТО, бяха проведени три акции. Чрез тях бе постигнато набелязаното проваляне на срещите между генералните секретари на външните министерства на двете страни, постигнато бе поставянето на турския контингент в Гърция под по-активно наблюдение и разработка от страна на НАТО и общо засилване на недоверието и напрежението между Гърция и Турция. Може да се счита, че с проведените акции в рамките на тази операция, в основни линии са изпълнени.

Следва специално да се отбележат акциите, проведени за оказване влияние върху Папандреу в положителна за нас насока и подпомагането му в спечелване на изборната победа. Операцията възникна по инициатива на съветските другари и беседите, проведени с А.Папандреу и политически дейци от неговото обкръжение бяха на основата на съветски информации и тезиси.

През годината продължи работата и по дискредитиране на крайната десница в Гърция и подтикване на правителството към вземане на репресивни мерки по отношение на прохунтовските елементи в армията, полицията и държавния апарат. В тази насока бе проведено комплексно АМ, което даде ограничен ефект, тъй като през този период правителството на Нова демокрация потърси подкрепа сред крайната десница.

Заслужава да се отбележи и проведената документална акция за създаване затруднения в гръцко-албанските отношения с цел подтикване на албанското ръководство към нормализиране на отношенията със страните от социалистическата общност. Получените първоначални данни свидетелствуват за добри резултати.

По Кипър се провеждаха АМ в рамките на две операции:

- За разобличаване политиката на САЩ и НАТО и за компрометиране на крайната десница в Кипър и подпомагане на демократичните сили. По тези операции за годината бяха реализирани пет АМ. Заслужава да се отбележи акцията по издаването на книга, разобличаваща политиката на САЩ, НАТО, Турция, Англия и гръцката хунта по отношение на Кипър. Характерно е също, че книгата беше

Из архивите на ДС
868

широко разпространена в западните страни, където се появиха редица рецензии и коментари.

Като положителен елемент в работата по Гърция през отчетния период може да се отбележи значителното повишаване на количеството на проведените мероприятия, включително и на документалните, провеждането на АМ по всички постоянно действуващи операции и особено повишаване ефективността от проведените акции.

IV. Арабско направление

През отчетния период по арабско направление бяха подготвени и реализирани 14 АМ, от които 9 по арабските страни, три по Иран и две по ДНС.

За разобличаване на агресивната политика на САЩ в района на Близкия Изток и Персийския залив и техните специални органи бяха проведени редица акции в рамките на операция"Тайфун", които допринесоха значително за по-нататъшното засилване на антиамериканските настроения в Иран. На иранското ръководство бяха доведени до знание редица целенасочени информации от рода на подготовка на десант от страна на САЩ за освобождаване на заложниците, за подготовка на заговор против режима на Хомейни и др.

С цел разобличаване пред световната общественост на подривната дейност на израелските разузнавателни служби и на ционистките организации, беше осъществена публикация в западния печат на тема: "Престъпно сътрудничество".

За разобличаване на Кемп Дейвидските споразумения беше предоставен материал па наш канал за изготвяне на филм по тази тематика в една арабска страна.

С цел засилване на антиамериканските настроения сред офицерския корпус на Мароко, бе изготвено мероприятие от името на нелегална офицерска организация , което е в процес на реализация.

В процес на реализация е мероприятието, разобличаващо САЩ и Израел в провеждане на тероризъм. Същото представлява публицистичен материал на тема: "Държава терорист".

Заслужава внимание подготвеното и дадено за реализация мероприятие, разобличаващо ционизма в използуването на католичес-

Из архивите на ДС
869

като църква за свои цели.

За дискредитиране близкоизточната политика на Румъния, бе проведено АМ, изразяващо се в довеждането до знание на информация до иранското ръководство, че Румъния доставя оръжие на Ирак. Същевременно, на иракското ръководство бе предоставена информация, че Румъния доставя оръжие на Иран. Ефектът е положителен.

С цел разобличаване пред световната общественост на подривната дейност на САЩ и Китай по отношение на ДНС и в съответствие с плана за съвместни координирани действия със съветските другари, бяха публикувани две статии в индийския печат. Също така, във връзка с предстоящата конференция на ДНС през февруари 1982 год. в Багдад, е изготвен материал, който предстои да бъде публикуван в Ливан.

От анализа на реализираните АМ и особено тези по Иран, може да се направи извода, че същите са били планирани целесъобразно, в резултат на което са получени положителни ефекти. Проведените мероприятия са добре изработени, оформени и преведени на съответния език, поради което няма съмнение за тяхната достоверност.

V. Направление "А"

През отчетния период направлението работи по 20 конкретни АМ и за 1981 год. бяха реализирани 17 АМ.

За разобличаване на враждебната и хегемонистична политика на китайското ръководство, бяха проведени редица мероприятия, които се изразиха в публикации на брошури и статии. Заслужава да се отбележи изготвената от нас брошура със заглавие: "Какво става в Китай?", съдържаща добра аргументация за политиката и положението в Китай. Същата бе реализирана на няколко етапа, включително и страни от Азия и КНР.

За разобличаване реакционната същност на маоизма като теория и практика продължи работата по осигуряване 27 статии по китайска проблематика за сп. Пролетарска революция в три броя и две брошури.

Продължи също работата по подхранване недоверието на ръководството на КНДР по отношение на Китай. Редица целенасочени

Из архивите на ДС

870

информации бяха подадени на посланика на КНДР в Тирана.

По сновната задача за подтикване на албанското ръководство към нормализиране на отношенията със страните от социалистическата общност всички планирани мероприятия за годината бяха реализирани. Същите допринесоха за постигане на известна част от поставените цели. Така например започна да се забелязва стремеж от страна на албанците за активизиране контактите с наши представители в Албания и трети страни. Нашите официални мероприятия в Тирана се посещават от все повече и по-отговорни албански ръководители. Характерно е, че двама албански академици и посланика в Атина изразиха пред нашия посланик приятелски чувства към България, като с подчертан оптимизъм са заявили, че "ще навлезем в друг етап на сътрудничество". Повишен е също и интереса към нашите предложения и инициативи по линия на икономическото и културно сътрудничество.

По изпълнение на основната задача за подпомагане с наши средства политиката на ЦК на БКП и правителството на НРБ към СФРЮ през годината бяха подготвени 8 АМ, от които 4 са осъществени, а на останалите четири предстои реализацията. Проведените мероприятия имат ефект и чрез същите ние се стремим да покажем, че опасността за Югославия идва от главния противник и НАТО.

Следва да изтъкнем, че от няколко години работим по издаването на книга, показваща обективно т.н. македонски въпрос. За нейното написване наред с автора, който е чужденец, използувахме и наши учени специалисти по проблематиката. Мероприятието се намира в своя заключителен етап и е предстоящо излизането от печат на самата книга.

За работата по линия на АМ по направление "А" могат да се направят следните изводи:

- всички мероприятия, проведени през годината, както по плана, така и извън него са били по задачи, произтичащи от основните насоки за работа, залегнали в годишния план;

- като положителен елемент в работата на направлението може да се отбележи, че обемът на публикациите в сравнение с миналата година се е увеличил в значителна степен, а така също и броя на АМ с определен положителен ефект.

Из архивите на ДС
871

70

VI. Направление специални органи на противника и вражеска емиграция

През втората половина на годината към отдела се създаде направление спецорган на противника и вражеска емиграция. Това беше наложено с цел по-ефикасното противодействие на нарастващата активност на противника и неговите специални служби, под чието ръководство действуват центровете за идеологическа диверсия и организациите на вражеската емиграция.

През отчетния период направлението провеждаше АМ, насочени изключително срещу ВЕ и центровете за идеологическа диверсия. През годината бяха проведени 8 АМ.

С проведените през периода АМ, целящи осуетяването на плановете и намеренията на спецорганите в борбата им срещу нашата страна чрез използуване на ВЕ и идеологическите централи, са постигнати конкретни резултати.

Някои от мероприятията имат определен положителен ефект. Понастоящем в средите на ВЕ съществува обстановка на интриги, остри взаимни нападки, клевети и остри противоречия между отделните организации и групировки, каквито преди не са съществували. Определен дял за постигането на това състояние на ВЕ имат безспорно и проведените от нас АМ. Въпреки отчитания положителен ефект, трябва да се отбележи, че той се свежда главно до едно осезателно противодействие на обединителната тенденция сред ВЕ и до засилване на противоречията между отделните нейни организации, групи и лидери.

Работата и резултатите от проведените АМ по линия на ВЕ и центровете за идеологическа диверсия потвърдиха, че провеждането на АМ и ефекта от тях са една функционална зависимост от състоянието и възможностите на цялостната контраразузнавателна дейност на управлението зад граница. Това налага създаване на солидна агентурна база, извършване на системна проучвателна работа, системен анализ и планиране на реални мероприятия, като основната тежест се постави върху спецорганите на противника.

до тук!

Из архивите на ДС

872

VII. Взаимодействие и сътрудничество с братските органи

Сътрудничеството със служба "А" ПГУ-КГБ през отчетната година се осъществяваше на основата на перспективния и оперативния годишен план за съвместна работа по линия на АМ.

През отчетния период бяха осъществени 19 съвместни акции със съветските другари. Основната тяжест на съвместната работа със служба"А" ПГУ-КГБ беше съсредоточена по главния противник.

Необходимо е да се подчертае, че с всяка измината година сътрудничеството със съветските другари в областта на АМ се разширява и задълбочава. Това сътрудничество достигна доста висока степен по въпросите на уточняване основните насоки на работа, съвместните операции, съгласуваността на годишните ни планове, обмена на материали и тезисни разработки. Характерно и положително е, че през настоящата година основното внимание и на двете страни беше съсредоточено по главния противник. Отдел 08 се стремеше и полагаше максимални усилия да изпълни поетите задължения в съвместната работа със съветските другари по линия на АМ.

В резултат на непрекъснатото задълбочаване и разширяване на взаимодействието и сътрудничеството със служба"А" на ПГУ-КГБ нашата работа стана по-ефективна, с по-далечен прицел на действие, отделните операции и акции оставят по-дълбоки и по-трайни следи.

Сътрудничеството в областта на АМ с ПГУ-КГБ изисква от наша страна равностойно партньорство и пълна централизираност в рамките на управлението; по-голяма прецизност при подготовката и провеждането на АМ за влияние; спазване на сроковете и своевременно отчитане ефекта от реализацията на получените от тях материали.

Сътрудничеството с немските другари през отчетния период се осъществяваше на основата на съвместния годишен план за 1981 год. С тяхна помощ и съдействие реализирахме голям брой успешни активни мероприятия, като в по-голямата си част това бяха документални акции, насочени срещу главния противник и югоизточното крило на НАТО. От нас се изисква да подобрим качеството на работата ни по съвместните разработки.

Като извод трябва да изтъкнем, че сътрудничеството ни с

Из архивите на ДС
873

братските разузнавания в областта на активните мероприятия ни обезпечава най-висок полезен коефициент на действие на нашите акции, както в изпълнение на интернационалните ни задължения по Варшавския договор и социалистическата общност, така и за решаване на задачите, поставени от Партията и правителството за защита на държавните интереси на НРБ.

VII. Взаимодействие с линейните отдели и резидентурите по използуването на агентурни и оперативни връзки за провеждане на АМ

Отчитайки работата на отдела, необходимо е да се отбележи, че през годината беше обърнато значително внимание на взаимодействието с линейните отдели и ръководените от тях резидентури по използуването на агентура и ОВ за провеждане на АМ. Това е основният и най-важен елемент на тази съвместна работа. През настоящата година значително се увеличи количеството на проведените АМ чрез агентура и ОВ. Така например чрез агентура и ОВ бяха проведени 27 АМ от общо 84 осъществени АМ. Очевидно е обаче по-системното изучаване на възможностите на агентурния апарат. Независимо от това не можем да не посочим, че работата по използуването на агентура и ОВ през отчетния период беше издигната на по-високо равнище. За това свидетелствува разширяването на кръга на агентурата и ОВ, взели участие при реализацията на нашите акции. През годината бяха използувани следните агенти и ОВ за провеждане на АМ: агент "Фройд" - 4 АМ (отдел 09); агент "Хектор" - 1 АМ (отдел 02); ОВ "Кобалт" - 4 АМ (отдел 02); агент "Ригас" - 1 АМ (отдел 02); К - К 11 - 2 акции за влияние (отдел 02); агент "Амадео" - 2 АМ (отдел 03); агент "Скитник" - 1 АМ (отдел 03); ОВ "Финансиста" - 2АМ (отдел 03); агент "Бюклерден" - 2 АМ (отдел 01); ОВ "Мете" - 1 АМ (отдел 01); агент "Садък" - 1 АМ (отдел 01); агент "Ачар" - 1 АМ (отдел 01); "Янус" - 1 АМ (отдел 02);. Във връзка с това следва да се посочи като най-положителен пример работата с агент "Лоренцо" на ръководство в отдел 17-ПГУ, чрез който бяха осъществени шест широкомащабни акции, или общо за годината имаме 27 публикации.

Опитът на отдела през отчетния период показва, че въпросът за агентурата за влияние продължава да стои с цялата си острота, което налага оперативните звена на всички равнища да

Из архивите на ДС

се включат активно за ефективното решаване на проблема.

Анализирайки работата по линия на АМ, могат да се направят следните изводи:

- Реализираните АМ са били планирани целесъобразно, като приоритет беше даден на акциите, насочени срещу главния противник и НАТО.

- Отделът успя да се включи в подготовката и реализацията на широкомащабни операции, провеждани съвместно с братските разведки и в частност със съветските и немски другари.

- Динамичното развитие на политическата и оперативна обстановка наложиха да се проведат редица допълнителни АМ.

- По всички направления бяха проведени документални акции и броят им през отчетния период се увеличи значително в сравнение с миналата година.

- Като положителен елемент в работата през годината може да се отбележи повишаването на ефективността от проведените акции.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08-ПГУ
Полковник: .....
/Д. Станков/

Отп. в 1 екз.
Изпълн: 08 - 8232
Нап.: НМ - 1981
24.12. 1981 год.

821-

СТРОГО СЕКРЕТНО! 1

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

115

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 21005, екз.№ 1
31.12.1981 19 год.

УТВЪРЖДАВАМ
НАЧАЛНИК П Г У - Д С
Генерал-лейтенант:
(В.Коцев)
София, 4.1. 1982 г.

П Л А Н

ОТНОСНО: Провеждане на АМ по линия на направление "Оперативна дезинформация" отдел 08-ПГУ през 1982 год.

Характерна черта на оперативната обстановка в капиталистическия свят през текущата година е рязката активизация на всички форми на подривна дейност на противника. Особено място в тази дейност придобиха разузнавателните и другите специални служби, чиято роля във формирането на външнополитическия курс на правителствата на капиталистическите страни, значително нарастна. Директивата на Съвета за национална безопасност на САЩ определи формите и методите на дейност на ЦРУ по следния начин - "откритата външнополитическа дейност на правителствата трябва да се допълва и от провеждането на тайни операции". Естествено е, че в тези операции се включва и дейността на вражеските идеологически централи. Какво значение специалните служби на противника

Из архивите на ДС

876

отдават на мястото и ролята на вражеската политическа емиграция, личи от определението на директивата - "оказване помощ на подмолните движения и на емигрантските групи за освобождение".

Усилията на противника при използуването на посочените форми на подривна дейност бяха свързани през годината главно със събитията в Полша. Както центровете за идеологическа диверсия, така и организациите на ВЕ, сочеха като път за "освободителната борба" на българския народ, примера на полските работници. Възлова тема на вражеския емигрантски печат и през настоящата година беше Полша и полските събития.

Трябва обаче да се отбележи, че освен някои статии в сп. "Бъдеще" и в други по-незначителни списания на ВЕ, други прояви на идеологическа диверсия през годината спрямо НРБ не бяха констатирани. Въпреки заканите на ВЕ за провеждане на вражеска дейност, свързана с ~~у~~чествуването на големи дати и забележителни годишнини на страната и най-вече с провеждането на XII конгрес на БКП, не бяха регистрирани никакви съществени прояви от страна на ВЕ и центровете за идеологическа диверсия. Сегашното състояние на разединение, разцепление и на дълбоки противоречия и борба между групировките на ВЕ, фактически ограничава и неутрализира нейната дейност.

С цел по-нататъшно ограничаване и неутрализиране дейността на противниковите специални служби и тези на свързаните с тях центрове за идеологическа диверсия и организациите и групировките на ВЕ, направлението трябва да работи през 1982 година в следните

ОСНОВНИ НАСОКИ

1. Разобличаване на опитите на ЦРУ за намеса във вътрешните работи на други страни и на подривната му дейност на Балканите.

Из архивите на ДС

877

116

2. Ограничаване и намаляване ефекта от дейността на центровете за идеол.диверсия - радио "Свободна Европа" и "Свобода" и "Амнести интернейшънъл", чрез разобличаване на същите като прикрития и агентура на ЦРУ.

3. Ограничаване и неутрализиране дейността на ВЕ чрез провеждане на мероприятия за:

- недопускане създаването от страна на противниковите спец.служби, чиято агентура се явява ВЕ, на условия и възможности за възникването на легална опозиция и вражеско подполие в НРБ;

- противодействие на обединителната тенденция сред ВЕ, чрез разгаряне и задълбочаване на противоречията сред нея;

- компрометиране на организациите на ВЕ и нейните лидери като агентура на спец.служби на противника.

4. Проучвателни мероприятия.

МЕРОПРИЯТИЯ

I. По специалните служби на противника

С цел разобличаване опитите на ЦРУ за намеса във вътр. работи на други страни, ще бъдат проведени следните мероприятия:

1. ДМ „Корсика" Ще бъдат събрани и проучени материалите, публикувани във в."Ел Паис" за подготвян от ЦРУ преврат в Испания, за вкарването на страната в НАТО и на основата на материалите ще бъде разработено мероприятие за разобличаване истинските намерения и ходове на ЦРУ и САЩ спрямо Испания.

Срок: 1.V.1982 г.
Отг.: Д.Делчев

ДМ „Контраст" - подготвяе

2. На базата на информация, че английските контраразузнавателни служби правят опити за внедряването им в английското движение за мир, ще се проведе мероприятие за подаване на информацията на ирландския писател Роберт Фалигот, който събира данни за написването на книга, разобличаваща английските раз.служби.

Срок: 30.VI.1982 г.
Отг.: Д.Делчев

Из архивите на ДС

878

117

С цел разкриване подривната дейност на БНД и създаване на противоречия между ЦРУ и БНД, ще бъдат проведени следните мероприятия:

1. АМ „Биорда" Ще бъде използуван случая с намерения удавен в Норвегия служител на БНД – Паул Фукс, въз основа на което ще се разработи АМ, с което ще се подскаже, че "убийството" е извършено от ЦРУ- подаване на сигнал на западногерманските власти от лице "добрало" се до "факти".

Срок: 30.III.1982 г.
Отг.: Д.Делчев и К.Кръстев

2. С цел разширяване на ефекта от проведеното от германските другари мероприятие – публикуване разкритията на Инге Голиат срещу агента на БНД, д-р Вернер Маркс, ще се подготви подходящ материал за публикуване в нашия или чужд печат.

Мероприятието ще се проведе със съдействието на германските другари.

Срок: 30.IX.1982 г.
Отг.: Д.Делчев

3. АМ „Интервенти"

За разобличаване подривната дейност на ЦРУ и БНД на Балканите, ще бъдат проведени следните мероприятия:

1. С цел засилване на антиамериканското настроение в Гърция ще бъде изготвен документ, разобличаващ ЦРУ в провеждане на мероприятия, насочени против Папандреу и неговата правителствена програма. Отпада от плана

Срок: 1.V.1982 г.
Отг.: Д.Делчев и К.Кръстев

2. За създаване на недоверие от страна на Румъния към Югославия, ще се използува придобитата информация за наличието на румънски бежанци в югославските емигрантски лагери. Мероприятието ще се изрази в подаване на сигнал на румънските органи за сигурност, че техни граждани се обработват и вербоват от УДБА, а някои от тях се предават на ЦРУ за работа срещу СРР. – изпълнено и се подготвя

Срок: 15.III.1982 г.
Отг.: Д.Делчев и К.Кръстев

Из архивите на ДС

879

118

II. Вражески идеологически централи

1. Със съдействието на германските другари ще бъдат проведени серия от мероприятия за създаване на кампания против радиопредавателите "Свободна Европа" и "Свобода" (явяващи се най-активния център за идеол.диверсия в Европа). За целта ще се разработят и публикуват материали за международно-правния статут на предавателите, за същността и насоките на предаванията им,както и за териториалния статут на същите.

Срок: 1.VIII.1982 г.
Отг.: Д.Делчев

III. Вражески емигрантски организации и групировки

С цел разстройване и разлагане дейността на главните организации и групировки на ВЕ, ще бъдат проведени следните мероприятия:

Материала е подготвен

1. Документална акция - публикуване на документи от личния архив на полк.Никола Костов, н-к на РО в бившата царска армия - за разобличаване на вражеските емигрантски организации и лидери като агентура на спец.служби на противника (главно на ЦРУ) и по-нататъшно задълбочаване и разгаряне на борбите и противоречията между отделните организации и групировки и Царския двор.

Срок: 15.VI.1982 г.
Отг.: Д.Делчев и К.Кръстев

ще се отложи

2. С цел засилване на съществуващите противоречия между групировки на ВЕ - монархисти и земеделци, както и за разобличаване на монархо-фашисткия характер и същност на новоизлязлото вражеско емигрантско списание "Български демократически сговор" ще се проведе АМ, разкриващо абсурдните опити на ИР Георги Дидов и ИР Петър Хаджидимитров за възкресяване реакционните идеи на кръволока Ал.Цанков.

За реализиране на мероприятието ще се използуват възможностите на подходящо печатно издание на ВЕ - вестник или списание, което да помести подготвения от нас материал.

Срок: 30.VI.1982 г.
Отг.: Д.Делчев и К.Кръстев

29 ~~АМ „Паразити"~~

Из архивите на ДС
880

6
119

3. С цел неутрализиране дейността на новосъздадената организация на ВЕ – "Обединение на българските демократични сили" (ОБДС) и ограничаване на вражеската дейност на нейния временен председател – обект "НОСОРОГА" – Радослав Косовски, ще бъде проведена документална акция, която ще се изрази в разпространение сред емигрантските среди (ръководствата на останалите вражески емигрантски организации и техните печатни издания) на писмо от името на "ренегата" на организацията ИР – Димитър Чавдаров.

Срок: 15.VII.1982 г.
Отг.: Д.Делчев и Кр.Кръстев

4. Ще бъде използувана информацията за предателската дейност на обект "ЖУРНАЛИСТА" – Стефан Табаков спрямо представителите на ООП в Австрия за провеждане на АМ. Същото ще се изрази в подаване на информацията на ръководството на ООП, чрез подходящ агент, с оглед да предприеме репресивни мерки срещу обекта.

Срок: 1.II.1982 г.
Отг. Д.Делчев и Кр.Кръстев

5. С цел утвърждаване в средите на емиграцията и специалните служби на противника на убеждението, че създадената от нас организация на интелектуалците в изгнание "Вечна България" съществува и развива своя дейност, насочена към обединение на емиграцията на основата на родолюбието, ще се разпространи нов материал от името на "Вечна България".

Материалът ще представлява – анализ и разбор на положителните обединителни тенденции, заложени в брошурата "Размисъл" по АМ "ПАРАЗИТИ".

Срок: 30.IX.1982 год.
Отг.: Д.Делчев и Кр.Кръстев

IV. ПРОУЧВАТЕЛНИ ЗАДАЧИ

1. За провеждане на разобличителни мероприятия по спец. служби на противника, да бъдат събирани и проучвани наличните материали в Управлението, касаещи тези служби, да се следят официалните източници, публикуващи материали по тези въпроси, да се из-

120

7

дирват и ползуват получаваните материали в това отношение по линия на ВГУ-ДС и управление VI-ДС.

2. Да се следят и изучават материалите по провежданите от противника мероприятия срещу нас, с цел противопоставяне на неговата дейност.

3. Да отпочне издирването и събирането на данни и материали за кадрови разузнавачи и агенти на ЦРУ, с цел оформяне на картотека на същите в рамките на отдел 08 при управлението.

4. Да започне събирането и изучаването на материали за дейността на "Амнести интернейшънъл" с оглед провеждане на мероприятия за разобличаването й като вражеска идеологическа централа.

5. Да се установи контакт с наши идеологически институти с оглед чрез тях да се подберат най-активно работещите, специално срещу НРБ, вражески идеологически централи, с цел натрупване на материали за провеждане на АМ по тях.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08
Полковник: Д. Станков
(Д.Станков)

ЗАМ.-НАЧАЛНИК П П У
Полковник: Бл. Плачков
(Бл.Плачков)

Съгласувано с отдел 04. 04.01.82г.

Отп.в 1 екз.
Изп.: 08-8066
Нап.: НХ-268
27.11.1981 г.
Размножено в 1 екз.
Изпратени по списък
към оригинала
София 07.01 1982г.

179

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 16435, екз.№ 1
7. 10. 1982 год.

УТВЪРЖДАВАМ:
НАЧАЛНИК ПГУ/ДС
Ген. лейт.: /В. Коцев/
София, 6. 10. 1982 г.

П Р Е Д Л О Ж Е Н И Е

ОТНОСНО: Прочистване на досиетата на проведените АМ при отдел 08 ПГУ/ДС.

Др. Началник,

От създаването на отдел 08 до сега са проведени повече от 1000 активни мероприятия. Материалите по тези мероприятия заемат места както в картотеката на управлението, така и в отдела и биха създали сериозни трудности на отдела, в случай, че се наложи извозване при кризисни ситуации и война.

По същество досиетата на мероприятията съдържат много излишни вече материали, които нямат оперативна стойност, както за отдела, така и за управлението.

С оглед опростяване на работата с тези материали

П Р Е Д Л А Г А М:

Всички дела по проведените до 1975 г. АМ да бъдат иззети от архива при управлението, прегледани от оперативните работници в отдела и

~~180~~ 2.
82

прочистени от ненужните и без оперативна стойност материали.

От материалите в досиетата да бъдат съхранени предложенията за АМ, инкриминираните оригинали, документи, материалите и справките за получения ефект, които по направления да бъдат подредени в папка по години и време на реализация. Отделните АМ, протичащи по операции, да бъдат класирани на едно място и носят регистрационния номер на операцията. След 1975 г. редовно всяка година делата да бъдат прочиствани и подреждани.

Регистрационните номера на прочистените дела ще си останат, като общото дело /Албумът/ за годината ще получи отделен номер и в дневника на картотеката срещу всяко регистрирано дело на АМ ще бъде отразено къде се намират материалите.

Новообразуваните дела ще се съхраняват от направление "Документация" в отдела.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08
Полковник: /Д. Станков/

Отп. в 1 екз.
Изп. 08-8236
Нап. 156-8245
20.08.82 г.
София

125
70

СТРОГО СЕКРЕТНО !

М. В. Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 17289, екз.№
21. 10. 1982 год.

УТВЪРЖДАВАМ:
МИНИСТЪР НА В Р
Ген. полк.: _____
/Д. Стоянов/
София, 19.10. 1982 г.

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Р О Г Р А М А

на ПГУ по линия на активните мероприятия и задачите на отдел 08, произтичащи от XII конгрес на БКП, Националното съвещание на МВР и Московското съвещание на братските разузнавания за периода до 1985 година.

Ходът на събитията в света през последните няколко години убедително показва, че управляващите кръгове на САЩ и техните съюзници, а така също и ръководството на Китай преминаха към провеждане на политика на изостряне на международното напрежение и форсиране подготовката за война.

Наред с това в несоциалистическите страни действуват фактори, които са в състояние да спрат и забавят сегашните негативни тенденции в политическата обстановка. Не само политическите партии и течения, обществени и други кръгове, но и отделни страни разбират, че над човечеството е надвиснала опасност от термоядрена война. Доказателство за това е антивоенното движение, което придоби широк размах и се отличава със значително социално-политическо многообразие.

Из архивите на ДС

124
2. 71

Факторите, които оказват възпиращо влияние върху агресивните стремежи на най-войнствуващите кръгове в САЩ, действуват и в империалистическия лагер. Администрацията на Рейгън, въпреки бесните си усилия, за сега не успя да натрапи всички свои опасни решения на европейските си съюзници. Все по-ясно се виждат съмненията на западноевропейските страни и другите партньори на САЩ в правилността на действията на техния задокеански съюзник, особено в областта на т.нар. "икономически санкции" срещу социалистическата общност.

Всичко това позволява на външните разузнавания на социалистическите страни да активизират своята дейност, насочена към оказване съдействие за реализиране стратегията на мира, която се отстоява от братските партии и държави.

В съвременната обстановка нараства възможността за активизиране работата по Социалистическия интернационал. Необходимо е да се провеждат АМ за задълбочаване противоречията на СИ с администрацията на Рейгън.

Работата на Разузнавателното управление в областта на активните мероприятия протича по следните

ОСНОВНИ НАСОКИ:

- Подпомагане осъществяването на външнополитическите постановки на конгресите на братските партии, претворяването в живота на инициативите на социалистическата общност за оздравяване на международния климат, намаляването надпреварата във въоръжаването, продължаването на политиката на намаляване на напрежението, развитието на международното сътрудничество, обезпечаването сигурността на социалистическите страни;

-Оказване влияние върху правителствените, парламентарните и обществено-политическите кръгове на капиталистическите и развиващите се страни, играещи активна роля на международната сцена, с цел формиране у тях на конструктивен подход при решаване на актуалните проб-

125
3.
72

леми на световната политика, спомагане на укрепването на реалистичес-
ките тенденции във външната политика на главните западноевропейски
страни;

- Спомагане за създаването на благоприятни условия за сключ-
ване на изгодни за социалистическите страни договори и споразумения
по въпросите на търговията, икономическото сътрудничество, валутно-
кредитните отношения и научно-техническия обмен;

- Противопоставяне на подривните намерения на империалисти-
ческите страни и Китай, насочени към отслабване сплотеността на со-
циалистическата общност, нейните връзки с национално-освободителното
движение, сътрудничеството с развиващите се страни, разобличаване и
проваляне замислите на противника за дестабилизиране на обстановката
в отделните социалистически и освободили се страни;

- Разобличаване агресивните планове на САЩ, НАТО и Китай,
тяхната намеса във вътрешните работи на други страни, отслабване по-
зициите на главния враг в различните страни, региони и международни
организации;

- Засилване на междуимпериалистическите противоречия, подко-
паване основите на НАТО, противопоставяне на опитите за разширяване
функциите на този блок;

- Разобличаване стремежите за хегемония на пекинските ръково-
дители, противопоставяне на по-нататъшното сближаване на Китай със
САЩ, Япония и Западна Европа, разкриване на неоколониалистическия
характери и империалистическата същност на икономическата политика
на главните капиталистически страни по отношение на развиващите се
страни, подпомагане укрепването на демократическите режими и прогре-
сивни сили в страните от Азия, Африка и Латинска Америка, укрепване
антиимпериалистическите позиции на Движението на необвързаните страни;

- Дискредитиране кампанията на управляващите кръгове на САЩ,
опитващи се да отъждествят международния тероризъм с национално-ос-
вободителното движение и външнополитическата дейност на социалистичес-
ките страни, разкриване участието на специалните служби на противника

Из архивите на ДС

в тази кампания;

- Разобличаване реакционната същност и подривна дейност на международния ционизъм, засилване противоречията между отделните ционистки организации и течения;

- Оказване влияние върху ръководството на Социалистическия интернационал и главните партии, членуващи в него с цел заставянето им на позиции на оказване подкрепа на намаляването на напрежението и поддържането на взаимно-изгодно сътрудничество между Изтока и Запада;

- Стремеж към неутрализиране на враждебните на социалистическите страни тенденции в ислямското движение, подпомагане активизирането на антиимпериалистическите тенденции в това движение;

Осъществяване на активни акции с цел компрометиране на американската разузнавателна общност, преди всичко на ЦРУ, спецслужбите на другите империалистически страни и Китай, с цел неутрализиране на подривната дейност на центровете за идеологическа диверсия на противника, дискредитиране и разлагане на антисоциалистическите групировки.

В съответствие с ролята и мястото на НР България в рамките на Варшавския договор, нейните интернационални задължения и външнополитическите задачи, които постави за решаване XII конгрес на БКП, усилията на Разузнавателното управление да бъдат насочени към осъществяване на активни мероприятия за решаване на следните по-главни

ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ:

1. По ТУРЦИЯ:

- Съдействие за укрепване позициите на СССР и НРБ в Турция, за повишаване на техния авторитет в различните слоеве на турското общество, по-нататъшно развитие на двустранните отношения в политическата, икономическата и културна област.

Из архивите на ДС

- Дискредитиране политиката на САЩ и другите империалистически страни по отношение на Турция. Разобличаване на вмешателството на западните спецслужби във вътрешните работи на страната, създаване предпоставки за изостряне на турско-американските отношения.

- Засилване противоречията между Турция и Гърция с цел отслабване Югоизточния фланг на НАТО.

Дискредитиране на военния режим и реакционните сили в Турция, разобличаване плановете на империалистическите държави да използуват тези сили за засилване обвързаността на Турция към Запада.

Осъществяване на мероприятия по използуване на кюрдското движение в интерес на страните от социалистическата общност.

- Провеждане на мероприятия по оказване на изгодно за нас влияние върху турското държавно ръководство да води по-самостоятелна, необвързана външна политика.

- Съдействие за консолидиране на демократичните и прогресивни сили в Турция, като планомерно и системно се работи и сред турския контингент в Западна Европа и ислямските страни.

2. По ГЪРЦИЯ:

- Укрепване позициите на СССР, НРБ и социалистическата общност в Гърция и Кипър. Съдействие на Партията и Правителството за осъществяване външно-политическия курс на НРБ по отношение на Гърция и Кипър, за превръщане на Балканите в безядрена зона. Оказване влияние на правителството на Папандреу за всестранно развитие на отношенията със социалистическите страни.

- Проваляне усилията на САЩ и НАТО за дестабилизация на Балканите; противопоставяне на опитите на САЩ, НАТО и Китай да въвлекат Гърция в изграждането на антибългарска и антисъветска групировка на Балканите, разобличаване на двуличната политика на САЩ, НАТО и Китай по отношение на Гърция и Кипър.

128
6.
075

- Подтикване на правителството на Папандреу към провеждане на политика на разведряване, разоръжаване и мир, за противодействие на плановете на САЩ и НАТО да дислоцират нова система американско ракетно-ядрено оръжие в Европа.

- Съдействие за реализиране декларацията на гръцкото правителство по отношение на американските бази и американското ядрено оръжие на територията на Гърция.

- Създаване на трудности в отношенията на Гърция със страните-членки на НАТО и ЕИО, оказване влияние върху правителството на Папандреу за провеждане на независима икономическа политика.

- За отслабване на Юго.Източното крило на НАТО да се поддържа напрежението и изострят отношенията между Гърция и Турция на базата на нерешените спорни въпроси.

- Проваляне опитите на САЩ и реакционните сили в Турция, Гърция и Кипър за натовско решение на Кипърския въпрос, подпомагане усилията на гръцкото и кипърското правителства за изграждане на единен и независим Кипър.

- Укрепване на демократичните сили в Гърция и Кипър, подпомагане и разширяване действията на обществени организации, пацифистки движения и отделни личности, борещи се за разведряване и разоръжаване, против ядреното оръжие и чуждите бази в страната.

- Разобличаване и компрометиране на крайно десните, прохунтовски и проамерикански сили в Гърция и Кипър, оказване помощ на Папандреу за провеждане на чистка в армията, полицията и държавния апарат.

3. По САЩ и НАТО

- Дискредитиране на външно-политическия курс на американската администрация, насочен към изостряне на обстановката в света, надпревара във въоръжаването и постигане на военно превъзходство, заплашващо световния мир и сигурност.

129
т.
76

- Разобличаване вмешателството на САЩ във вътрешните работи на другите страни, дискредитиране дейността на специалните служби на САЩ, засилване на антиамериканските настроения в света и по-специално в Западна Европа, компрометиране на най-отявлените противници на разведряването в САЩ.

- Оказване подкрепа на силите, противопоставящи се на решението на САЩ и НАТО за разполагане на американско ракетно-ядрено оръжие в Европа и за производството на неутронната бомба.

- Проваляне на замислите и конкретните действия на САЩ за разширяване на тяхното влияние на Балканите.

- Разобличаване и проваляне на опитите на САЩ за дестабилизиране на някои социалистически страни и нанасяне вреда на интересите на социалистическата общност.

- Дискредитиране на експанзионистичната политика на САЩ и опитите за разширяване на тяхното влияние в района на Близкия и Среден Изток.

4. По НАПРАВЛЕНИЕ "А"

- Противодействие на замислите на КНР, САЩ и НАТО, насочени към разширяване на тяхното влияние в района на Балканите, за дестабилизиране на обстановката в социалистическите страни на антисъветска основа и за превръщането на този район в опасна зона на напрежение.

- Разобличаване враждебната дейност на китайското ръководство, стремящо се да подрива единството на социалистическата общност и на международното работническо и комунистическо движение. Разлагане на промаоистките организации в съседните страни и Западна Европа.

- Разкриване и дискредитиране двуличната политика на САЩ, НАТО и ЕИО спрямо Югославия и Албания. Разобличаване плановете на Главния противник за дестабилизиране и обвързване на тези страни със Запада.

- Съдействие на компетентните български органи за осъществяване на Балканската политика на НРБ и за защита на нашите тези по т.нар. Македонски въпрос пред световното обществено мнение. Противодействие на антибългарската дейност на югославското и македонското ръководство.

- Засилване противоречията на Югославия с Албания, Гърция, Австрия, Турция и разобличаване целите на нейната политика в Движението на необвързаните страни.

- Създаване условия за насочване на албанското ръководство към нормализиране на отношенията със страните от социалистическата общност на основата на раздухване противоречията на Албания с Югославия, Гърция, Италия, Франция, ФРГ и САЩ.

5. По АРАБСКИТЕ СТРАНИ И ДНС

- Разширяване и укрепване позициите на СССР и социалистическата общност в арабския свят, подпомагане на прогресивните и демократични сили в района на Бл. и Средния Изток в борбата им срещу империализма.

- Разобличаване на американската произраелска и агресивна политика в района на Бл. и Средния Изток, на Израел и международния ционизъм, като най-верни съюзници на САЩ и на техните разузнавателни служби.

- Компрометиране на крайно реакционните сили в арабския свят и особено опитите на Саудитска Арабия да неутрализира антиамериканските настроения в района.

- Засилване на противоречията и недоверието между Египет, Израел и САЩ с цел повлияване и проваляне изпълнението на споразуменията от Кемп Дейвид.

- Засилване противоречията между Иран и САЩ за по-нататъшно отдалечаване на Иран от САЩ и сближаването му със социалистическите страни.

- Разобличаване подривната дейност на САЩ, Китай, Запада, Юго-

9. 131
78

славия и реакционното крило на ДНС, насочена към сподавяне на антиимпериалистическите тенденции в ДНС.

6. По СПЕЦИАЛНИТЕ ОРГАНИ НА ПРОТИВНИКА И ВРАЖЕСКАТА ЕМИГРАЦИЯ

- Разобличаване опитите на ЦРУ за намеса във вътрешните работи на други страни и на подривната му дейност на Балканите.

- Ограничаване и намаляване ефекта от дейността на центровете за идеологическа диверсия - радио "Свободна Европа" и "Свобода" и "Амнести интернейшънъл", чрез разобличаване на същите като прикрития и агентури на ЦРУ.

- Ограничаване и неутрализиране дейността на ВЕ чрез провеждане на мероприятия за:

Недопускане създаването от страна на противниковите специални служби, чиято агентура се явява и ВЕ, на условия и възможности за възникването на легална опозиция и вражеско подполие в НРБ.

- Противодействие на обединителната тенденция сред ВЕ чрез изостряне и задълбочаване на противоречията сред нея.

- Компрометиране на организациите на ВЕ и нейните лидери като агентура на специалните служби на противника.

Ежегодно в плановете на отдел 08 ПГУ/ДС и останалите оперативни отдели да се разработват отделните активни мероприятия, реализирани самостоятелно или в рамките на утвърдените дългосрочни операции.

10. 132

79

МЕРОПРИЯТИЯ ОТ ОРГАНИЗАЦИОННО-КАДРОВИ И ОПЕРАТИВЕН ХАРАКТЕР ЗА ИЗДИГАНЕ РАВНИЩЕТО НА РАБОТАТА

1. Да се обсъди в ръководството на министерството състоянието на работата на ПГУ-ДС по линия на активните мероприятия и се предложат мерки от организационно-кадрови и оперативен характер за подобряване на нейната ефективност.

срок: май 1983 г.
отг.: н-к ПГУ
контр. зам. м-р Савов

2. ПГУ да разработи и предложи за утвърждаване от ръководството на министерството дългосрочни операции по линия на активните мероприятия към Турция, Гърция и Югославия, в съответствие със задачите, които постави XII конгрес на БКП в областта на външната политика и интернационалните задължения на българското разузнаване, произтичащи от Московското съвещание от м. май 1982 г.

срок: февруари 1983 г.
отг. н-к ПГУ
контр. зам- м-р Савов

3. ПГУ да разработи и предложи за утвърждаване от ръководството на министерството дългосрочни операции за подпомагане външнополитическия курс на НРБ в страните от Близкия Изток и Средния Изток, в съответствие с решенията на XII конгрес на БКП и задачите, произтичащи за българското разузнаване от Московското съвещание през май 1982 г.

срок: април 1983 г
изп.: н-к ПГУ
контр. зам. м-р Савов

11. 133
80

4. Да се разработи и предложи за утвърждаване от ръководството на министерството дългосрочна операция за задълбочаване противоречията на Социалистическия интернационал с администрацията на Рейгън, като се използуват позициите и тенденциите на някои социалистически партии и техни лидери на противопоставяне на милитаристичния курс на САЩ и продължаване процеса на разведряване.

срок: юни 1983 г.
изп.: н-к отдел 08
контр. н-к ПГУ

5. Да се оформи звено в отдел 08 за компетентно ръководство на групата консултанти и сътрудници от журналисти-международници и други специалисти /български граждани/, за да се обезпечи необходимата плановост и целенасоченост при разработката на научно-аргументирани и политически обосновани разобличителни материали, които посредством агентурните възможности на ПГУ/ДС да се публикуват в средствата за масова информация на разузнаваните страни.

Групата непрекъснато да се допълва с подходящи хора из средата на посочените по-горе категории.

срок: януари 1983 г.
отг.: н-к отдел 08
контр. зам. н-к ПГУ

6. В ръководството на Управлението да се извърши оценка и анализ на положителния опит и допусканите слабости по използуване на агентурата за провеждане на активни мероприятия и се приемат мерки за подобряване работата във всички звена на ПГУ.

срок: ноември 1982 г.
отг.: н-к отдел 08
контр. зам. н-к ПГУ

7. Да се разработи дългосрочна комплексна операция за разобличаване и противопоставяне на плановете и намеренията на САЩ към

134
12.
81

социалистическите страни на Балканите, насочени към създаване на антисъветски и антибългарски групировки.

срок: 15.12-1982 г.
изп.: н-к отдел 08
контролиращ: зам. н-к ПГУ

8. Съвместно с ПГУ/КГБ да продължи работата по разработка на концепция за източната политика на Турция и на основата на нея да се оказва въздействие върху турското държавно ръководство за преориентиране на турската външна политика в насока, благоприятна за социалистическата общност и арабските страни.

срок: 1982-1984 год.
изп.: н-к отдел 08
контр.: зам. н-к ПГУ

9. В годишните планове на отдел 08 да се обхванат всички операции и отделни АМ срещу главния противник в един отделен раздел, с цел да се подобри още повече съгласуваността и координацията както между отделните направления, така и с братските разведки.

срок: всяка година
отг.: н-к отдел 08
контр.: зам- н-к ПГУ

10. В годишните отчети за работата по линия на АМ да се отдели специален раздел за анализ, изводи и предложения по проведените операции и АМ срещу главния противник.

срок: всяка година
отг.: н-к отдел 08
контр.: зам. н-к ПГУ

11. В рамките на отдел 08 да се укрепи кадрово още през настоящата година съществуващото направление за работа срещу САЩ с още една бройка от наличния щат, а през следващите години в зависимост от

13. 135
82

нуждите на направлението да се подсили с още един или двама работници.

срок: 1982 и 1983-1985
изп.: н-к отдел 08
контр.: зам. н-к ПГУ

12. В съответствие с оценките на Московското съвещание от май 1982 г. за дейността на противника срещу социалистическата общност на съвременния етап и интересите на нашата страна в икономическата област, да се обсъди в ръководството на Управлението необходимостта от създаване на специално звено към отдел 08, което да планира и разработва активни мероприятия, насочени към подпомагане на външно-икономическия курс на НРБ, за сключване на изгодни договори и споразумения по въпросите на търговията, икономическото сътрудничество, валутно-кредитните отношения и научно-техническия обмен.

срок: януари 1983 г.
изп.: н-к отдел 08
контр.: зам- н-к ПГУ

МЕРОПРИЯТИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ СЪТРУДНИЧЕСТВОТО С БРАТСКИТЕ РАЗУЗНАВАНИЯ

В духа на Московското съвещание на братските разведки следва да се извърши следното по подорбяване на сътрудничеството от наша страна по линия на АМ:

- С цел засилване ефективността от съвместната работа с братските разведки да се засили обмена на информация и документация по всички направления.

срок: постоянен
изп.: н-к отдел 08
контролиращ: зам. н-к ПГУ

136
14.
83

- Да се направи анализ на сътрудничеството със съветските другари като се излезе с предложение за издигането му на по-високо равнище.

срок: всяка година
изп.: н-к отдел 08
контр.:зам.н-к ПГУ

- Да се излезе с предложение до ръководството да продължи практиката за провеждане на две делови срещи с отдела за АМ на немските другари - едната през първото шестмесечие на годината в Берлин, а втората - през четвъртото тримесечие в София.

срок: всяка година
изп.: н-к отдел 08
контр.: зам. н-к ПГУ

- Да се извърши преглед на досегашните контакти с разведките на ЧССР и УНР и да се набележат насоките на сътрудничеството с тях с цел в близките години то да се издигне на по-високо ниво, като се разшири обхвата на проблема и конкретността на съвместните разработки, операции и отделни АМ.

срок: 15.03.83 г.
отг.: н-к отдел 08
контр.: зам.н-к ПГУ

Приложение: 14 стр.

Отп. в 1 екз.
Изп. 08-8231
Нап. 167-8245
16.09.82 г.
София

ПРЕДЛАГАМ:
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08
Полк.: /Д.Станков/

Съгласен
19/10 82

СЪГЛАСЕН:
НАЧАЛНИК ПГУ/ДС
Ген.лейт.: /В.Коцев/

София, 19.10. 1982 г.

157
84

СТРОГО СЕКРЕТНО !

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1
КЪМ ПРОГРАМАТА НА ПГУ
ПО ЛИНИЯ НА АМ И ЗАДАЧИТЕ
НА ОТДЕЛ 08 ЗА ПЕРИОДА
ДО 1985 г.

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОСНОВНИ ДЪЛГОСРОЧНИ ОПЕРАЦИИ

Работата на ПГУ по линия на АМ за периода до 1985 г. ще бъде съсредоточена по следните дългосрочни операции:

I. ТУРЦИЯ

1. ОПЕРАЦИЯ "КОШМАР" /Съвместно със съветските другари/

Насоки на операцията:
а/ Дискредитиране политиката на САЩ в Турция,
б/ Разстройване на турско-американските отношения,
в/ Засилване на антиамериканските и антинатовски настроения в Турция.

Задачи за планирания период:
а/ Разкриване пред турската общественост тежките последствия за страната от едностранното обвързване на Турция със САЩ,
б/ Засилване на тенденциите за провеждане на по-самостоятелна и независима от САЩ и НАТО външна политика.

2. ОПЕРАЦИЯ "ЗЛОБА"

Насоки на операцията:
а/ Поддържане напрежението в турско-гръцките отношения,

Из архивите на ДС

138
85 2.

б/ Дестабилизиране на юго-източния фланг на НАТО.

Задачи за планирания период:

а/ Да не се допусне сближаване между Турция и Гърция,

б/ Да се запази и засили подозрителността между двете страни,

в/ Да се осуетява изграждането на антибългарска групировка на Балканите.

3. ОПЕРАЦИЯ "БУРЯ"

Насоки на операцията: а/ Дестабилизиране и компрометиране на военния режим в Турция,

б/ Връщане на страната към парламентарна демокрация.

Задачи за планирания период:

а/ Да се засили кампанията в Европа за подпомагане на демократичните и прогресивни сили в Турция,

б/ Да се създават трудности на Турция в международните организации и форуми,

в/ Засилване недоволството сред широките народни маси от управлението на военните.

4. ОПЕРАЦИЯ "ТРИЗЪБЕЦ" /съвместно със съветските другари/

Насоки на операцията: а/ На основата на кюрдския проблем да се създават противоречия и недоверие между Турция и съюзниците й по НАТО,

б/ Оказване помощ на кюрдското движение.

Задачи за планирания период:

а/ Разкриване пред турското държавно ръководство скритите интерес, плановете и намеренията на западни-

Из архивите на ДС
900

те страни към кюрдския проблем.

б/ Запознаване на световната общественост с безчинствата на турските власти по отношение на кюрдското население

5. ОПЕРАЦИЯ "ЕРОЗИЯ" /съвместно с немските другари/

Насоки на операцията:

а/ Разобличаване крайно десните и клерикални партии като проводници на чужди интереси в Турция,

б/ Внасяне на разкол сред реакционните сили.

Задачи за планирания период:

а/ Разкриване пред обществеността в Турция връзките на реакционните сили и членове на бивши десни партии и техни ръководители с консервативните и фашистки сили в някои западно-европейски страни.

б/ Съдействие за окончателното разобличаване на бившата партия на Алпарслан Тюркеш като център на десния тероризъм в Турция.

6. ОПЕРАЦИЯ "ХАРТУН"

Насоки на операцията:

а/ Отслабване позициите на Турция в Бл. Изток и сред арабските страни,

б/ Предотвратяване сближаването на Турция с Иран, Ирак, Сирия и Либия в политическата, икономическата и военна области.

Задачи за планирания период:

а/ Да се разкрива двуличната политика на Турция по отношение на арабските страни, като проводник на интересите на САЩ и НАТО в този район.

Из архивите на ДС

901

140
4.87

б/ Да се довеждат до знанието на арабските ръководители факти и данни, които говорят за тесните връзки и взаимодействие между разузнавателните служби на Турция и Израел, които се осъществяват в ущърб на арабските страни.

II. ГЪРЦИЯ

1. ОПЕРАЦИЯ "ТИТОН" / съвместно със съветските другари/

Насоки на операцията:

а/ Разобличаване политиката на САЩ и НАТО по отношение на Гърция,

б/ Подтикване на гръцкото правителство към провеждане на по-независима политика,

в/ Засилване на антиамериканските настроения сред гръцката общественост и тенденциите за излизане на страната от НАТО.

Задачи за планирания период:

а/ Засилване недоверието на Папандреу към САЩ и подтикване на правителството към предявяване на по-сериозни искания към американците по време на преговорите за базите

б/ Поощряване правителството на Папандреу и в бъдеще да не се присъединява безрезервно към кампанията на САЩ и НАТО срещу Съветския съюз и другите социалистически страни,

2. ОПЕРАЦИЯ "МИСОС"

Насоки на операцията:

а/ Поддържане и задълбочаване на противоречията между Гърция и Турция,

б/ Отслабване на юго-източното крило на НАТО

Из архивите на ДС

Задачи за планирания период:

а/ Да не се допусне сближаването между Гърция и Турция и уреждане на спорните въпроси в интерес на САЩ и НАТО,

б/ Подпомагане политиката на България и другите социалистически страни на Балканите.

3. ОПЕРАЦИЯ "ЖАНДАРМ" /съвместно с немските другари/

Насоки на операцията:

а/ Дискредитиране на десните и прохунтовски сили в Гърция,

б/ Оказване помощ на прогресивните и демократични сили в страната.

Задачи за планирания период:

а/ Предоставяне факти и данни на Папандреу за дейността на десните партии и организации и отделни лица срещу правителството и ПАСОК,

б/ Оказване влияние върху Папандреу за предприемане на мерки и прочистване на държавния апарат, армията и полицията от реакционните и прохунтовски елементи.

4. ОПЕРАЦИЯ "ДИАНА"

Насоки на операцията:

а/ Подпомагане борбата на гръцкия народ за премахване на стационираните в страната ядрени оръжия и чужди военни бази,

б/ Засилването на тенденциите за излизането на Гърция от НАТО и Общия пазар,

в/ Подтикване на правителството на Папандреу към провеждане политика на разведряване, разоръжаване и развитие на отношенията със социалистическите страни.

Задачи за планирания период:

а/ Съдействие на силите на мира за премахване на чуждите военни бази в Гърция.

Из архивите на ДС

142
6.
89

б/ Разгръщане на по-широка кампания в подкрепа на идеята за превръщане Балканите в безядрена зона.

5. ОПЕРАЦИЯ "ЛАБИРИНТ" /съвместно с немските другари/

Насоки на операцията:

а/ Влошаване на отношенията между трите натовски страни: Турция-Гърция-ФРГ

б/ Изостряне на обстановката в НАТО и Общия пазар на основата на противоречията между тези страни.

Задачи за планирания период:

а/ Засилване недоверието на Папандреу към ФРГ на базата на преимущественото отношение на ФРГ към Турция в политическата и икономическата области.

б/ Довеждане до турската общественост данни за "съгласувани" действия между гръцки и западногермански представители на международни форуми

6. ОПЕРАЦИЯ "ОРЕЛ" /съвместно със съветските и немските другари/

Насоки на операцията:

а/ Засилване противоречията между Турция и Гърция и другати натовски страни на базата на Кипърския проблем.

б/ Недопускане решаването на този проблем в интерес на САЩ и НАТО.

Задачи за планирания период:

а/ Компрометиране на десните сили на острова и оказване помощ на Киприяну в следващите президентски избори.

б/ Противодействие на стремежите на САЩ да се заемат с решаване на кипърския проблем и укрепване на техните позиции в района на Източното Средиземноморие.

Из архивите на ДС

143
7.
90

III. САЩ И НАТО

1. ОПЕРАЦИЯ "ХОРИЗОНТ" /съвместно със съветските другари/

Насоки на операцията:

а/ Подпомагане осъществяването на външнополитическия курс и инициативите на социалистическата общност за намаляване надпреварата във въоръжаването, продължаване на политиката на намаляване на напрежението и развитие на международното сътрудничество.

б/ Оказване влияние върху правителствените, парламентарните и обществено-политическите кръгове на западноевропейските капиталистически страни с цел формиране у тях на конструктивен подход при решаване на актуалните проблеми на световната политика.

Задачи за планирания период:

а/ Спомагане на укрепването реалистичните тенденции във външната политика на западноевропейските страни,

б/ Съдействие за успешното завършване на Мадридската среща,

в/ Проваляне решението на САЩ за производство и складиране на неутронно оръжие в Европа.

2. ОПЕРАЦИЯ "ЗАКЛЕТ ВРАГ" /съвместно със съветските другари/

Насоки на операцията:

а/ Разобличаване на авантюристичния и опасен за мира външнополитически курс на САЩ,

б/ Дискредитиране плановете на САЩ и НАТО за намеса във вътрешните работи на другите страни,

в/ Отслабване позициите на главния враг в различните страни, региони и международни организации.

8. 144

91

Задачи за планирания период:

а/ Разобличаване същността на администрацията на Рейгън, нейните планове, практическа дейност и най-влиятелните фигури в нея,

б/ Предоставяне аргументация на европейската общественост за заплахата, която крие за сигурността на континента милитаристичния външнополитически курс на САЩ.

3. ОПЕРАЦИЯ "МАНЕЖ"

Насоки на операцията:

а/ Проваляне опитите на САЩ да превърнат Европа в плацдарм на своите агресивни действия.

б/ Разобличаване политиката на НАТО за превъоръжаване.

Задачи за планирания период:

а/ Мобилизиране общественото мнение в Европа с оглед проваляне плановете на САЩ за разполагане на нови системи оръжие в Западна Европа.

б/ Отхвърляне натиска на САЩ върху страните от НАТО ежегодно да увеличават своите военни бюджети най-малко с 3 %.

4. ОПЕРАЦИЯ "ФЛАНГ" / Съвместно със съветските и немските другари /

Насоки на операцията:

а/ Противопоставяне на усилията на САЩ за укрепване на Южното крило на НАТО,

б/ Противопоставяне на опитите за разширяване функциите и сферата на действие на този блок.

Задачи за планирания период:

а/ Предоставяне на факти, данни и друга аргументация на обществеността от страните на Средиземноморието за вредните после-

135
9.
82

дици за тях от едно разширяване на сферата на действие на НАТО,

б/ Да се показва пред Папандреу съществуването на негласно споразумение между натовските страни да не подкрепят усилията на Гърция за решаване на Кипърския проблем.

5. ОПЕРАЦИЯ "ВИСЛА"

Насоки на операцията:

а/ Разобличаване политиката на САЩ и другите страни от НАТО за вмешателство във вътрешните работи на Полша,

б/ Противопоставяне на подривните намерения на империалистическите страни, насочени към отслабване сплотеността на социалистическата общност.

Задачи за планирания период:

а/ Разкриване на конкретни планове и действия на западните страни и техните специални служби по отношение на Полша.

б/ Дискредитиране на САЩ и другите страни като главни поддръжници на диктаторските режими в света.

IV. АРАБСКИ СТРАНИ И ДНС

1. ОПЕРАЦИЯ "КОБРА"

Насоки на операцията:

а/ Разобличаване неоколониалистическата и проционистка политика на САЩ по отношение на арабските страни,

б/ Дискредитиране на реакционните режими и десните сили в арабския свят като проводници на американските интереси,

в/ Оказване помощ на прогресивните арабски режими и сили.

Из архивите на ДС

10. 146
93

Задачи за планирания период:

а/ Да се разкриват антиарабските замисли и действия на САЩ,

б/ Да се възпрепятствува на разширяването на Кемпдейвидските споразумения,

в/ Да се компрометират най-отявлените поддържници на Кемп Дейвид.

2. ОПЕРАЦИЯ "ТАЙФУН"

Насоки на операцията:

а/ Засилване на антиамериканските настроения сред управляващите кръгове на Иран,

б/ Компрометиране на най-реакционните политически и религиозни лидери в Иран, които са за сближение със САЩ и другите страни от НАТО.

Задачи за планирания период:

а/ Да се съдействува за провеждане от страна на Иран на една по-низависима външна политика,

б/ Да не се допусне сближаване между Иран и Турция.

3. ОПЕРАЦИЯ "МАМБА" /съвместно със съветските другари/

Насоки на операцията:

а/Разобличаване на Израел като проводник на експанзионистичната политика на САЩ,

б/ Компрометиране подривната дейност на международните ционистки организации и израелските специални служби.

Задачи за планирания период:

а/ Разкриване връзките на израелското разузнаване с крайно десни терористически организации,

б/ Да се покаже пред обществеността на някои западни страни опасността, която крият активността и влиянието на ционистките кръгове и организации за националните сили в тези страни.

Из архивите на ДС

4. ОПЕРАЦИЯ "ВУЛКАН" /съвместно със съветските другари/

Насоки на операцията:

а/Разобличаване стремежите за хегемония на пекинските ръководители,

б/Разкриване неоколониалистическата същност на политиката на главните капиталистически страни по отношение на развиващите се страни,

в/Укрепване антиимпериалистическите позиции на ДНС.

Задачи за планирания период:

а/ Подпомагане на демократическите режими и сили в ДНС,

б/ Противопоставяне на стремежите на някои страни да се откъсне ДНС от социалистическата общност.

V. НАПРАВЛЕНИЕ "А"

КИТАЙ

1. ОПЕРАЦИЯ "ОМИКРОН" /съвместно със съветските другари/

Насоки на операцията:

а/ Противодействие и разобличаване на враждебната дейност на китайското ръководство, стремящо се да подрива единството между страните от социалистическата общност и международното комунистическо и работническо движение,

б/ Противодействие на плановете за американо-китайско сътрудничество и проваляне китайските намерения за сътрудничество с НАТО и западните страни във военната област,

в/ Разобличаване и противодействие на политиката на Китай в района на Балканите.

908

Из архивите на ДС

Задачи за планирания период:

а/ Задачите ще бъдат формулирани съвместно със съветските другари на предстоящата консултация в Москва по китайска линия / 08 и 17 отдели/

АЛБАНИЯ

1. ОПЕРАЦИЯ "ОРБИТА" /съвместно със съветските другари/

Насоки на операцията:

а/ Въздействие върху албанското ръководство за нормализиране на отношенията с НРБ и другите страни от социалистическата общност.

Задачи за планирания период:

а/ Да продължи да се въздействува върху албанските управляващи и научни среди за нормализиране на отношенията между нашата страна и Албания, като максимално се използуват добрите исторически отношения и други възможности между страните.

б/ Да се внушава на албанското ръководство, че едно ориентиране към Запада и Югославия може да доведе страната до непоправими вътрешно-политически и икономически последици.

ЮГОСЛАВИЯ

1. ОПЕРАЦИЯ "ЮЖНО СИЯНИЕ"

Насоки на операцията:

а/ Противодействие на пропагандната, политическа и друга антибългарска дейност на югославското ръководство и подпомагане с наши средства линията на ЦК на БКП и Правителството на НР България към СФРЮ.

Из архивите на ДС

Задачи за планирания период:

а/ Противодействие на опитите на САЩ и НАТО да използуват Югославия за дестабилизиране обстановката на Балканите.

б/ Да се показва на югославското ръководство, че опасността за СФРЮ идва от Запад и че всяко подценяване може да доведе до непоправими последствия за самата Югославия.

в/ Да продължи работата по противодействието на антибългарската дейност на югославското ръководство.

VI. СПЕЦИАЛНИ СЛУЖБИ НА ПРОТИВНИКА И И ВРАЖЕСКАТА ЕМИГРАЦИЯ

1. ОПЕРАЦИЯ "ТАТУЛ" /съвместно със съветските другари/

Насоки на операцията:

а/ Разкриване дейността на ЦРУ като главен инструмент в реализирането на стратегическите планове на американския империализъм.

б/ Разобличаване опитите на ЦРУ за вмешателство във вътрешните работи на другите страни,

в/ Създаване противоречия и недоверие между специалните служби на натовските страни.

Задачи за планирания период:

а/ Разкриване прикритията, които използува ЦРУ и неговата дейност на Балканите,

б/ Да се покаже тоталния характер на дейността на американските специални служби, особено вниманието, което отделят на някои политически и обществени организации в Зап Европа с антиамериканска насоченост.

в/ Разобличаване на ЦРУ като най-големият център на международния тероризъм, инициатор и извършител на много убийства и преврати в света.

Из архивите на ДС

14.

97

2. ОПЕРАЦИЯ "ДИВЕРСАНТИ"

Насоки на операцията:

а/ Разобличаване подривната дейност на центровете за идеологическа диверсия.

б/ Създаване затруднения за дейността на някои центрове на базата на местните законодателства и норми.

Задачи за планирания период:

а/ Да се компрометират някои говорители в българската секция на радио "Свободна Европа".

б/ Подемане на кампания от страна на някои организации и отделни личности във ФРГ срещу функционирането на РСЕ.

в/ Създаване на подозрение и обстановка на нетърпимост между служителите в българската секция на радиостанцията.

3. ОПЕРАЦИЯ "РИВАЛИ"

Насоки на операцията:

а/ Ограничаване и неутрализиране дейността на вражеската емиграция.

б/ Компрометиране организациите на ВЕ.

Задачи за планирания период:

а/ Разгаряне и задълбочаване не противоречията между организациите на българската ВЕ и техните лидери.

б/ Осуетяване обединяването на вражеската емиграция.

в/ Компрометиране лидерите на ВЕ като платена агентура на специалните служби на противника.

Отп. в 1 екз.

Изп. 08.8245

19.10.82 г.

София

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 20078 екз.№
08. 12. 1982 год.

172 98

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

О Т Ч Е Т

ОТНОСНО: Работата на отдел 08 ПГУ/ДС през 1982 г.

През периода, при планирането, подготовката и реализацията на операциите и отделните АМ сме се ръководили от решенията на XII конгрес на БКП, директивите и указанията на Партията, на Ръководството на Министерството и лично на др. Министър, дадени на двете съвещания от юни 1981 г. и юли 1982 г., както и от решенията на Московското съвещание на братските разузнавания. Наред с това сме се ръководили и от съвместните перспективни планове със служба "А" ПГУ/КГБ. Цялата дейност в областта на АМ, както и преди, протече при пълна съгласованост със съветските другари.

През годината работата на отдел 08 ПГУ/ДС протече в следните основни насоки:

- Подпомагане осъществяването на външнополитическите постановки на XII конгрес на БКП, претворяване в живота инициативите на социалистическата общност за оздравяване на международния климат, намаляване надпреварата във въоръжаването, продължаване политиката на разведряване, развитието на международното сътрудничество, обезпечаването сигурността на социалистическата общност.

- Дискредитиране на външнополитическия курс на американската администрация, насочен към изостряне обстановката в света, надпревара

Из архивите на ДС

913

във въоръжаването и постигане на военно превъзходство, заплашващо световния мир и сигурност,

- Разобличаване агресивните планове на САЩ и НАТО, намесата им във вътрешните работи на други страни, отслабване позициите на главния противник,

-Проваляне опитите за укрепване на Югоизточното крило на НАТО, задълбочаване на противоречията между Гърция и Турция,

- Оказване подкрепа на силите, противопоставящи се на решението на САЩ и НАТО за разполагане на нови системи ракетно-ядрено оръжие в Европа и за използуването на неутронната бомба,

- Разобличаване на враждебната и хегемонистична политика на Китай,

- Дискредитиране на военния режим и реакционните сили в Турция, разобличаване плановете на империалистическите държави да използуват тези сили за засилване на обвързаността на Турция със Запада,

- Оказване на изгодно за нас влияние върху турското държавно ръководство да води по-самостоятелна политика,

- Съдействие на Партията и Правителството за осъществяване на външнополитическия курс на НРБ по отношение на Гърция и Кипър, за превръщане на Балканите в Безядрена зона. Разобличаване на двуличната политика на САЩ и НАТО по отношение на Кипър и подтикване на правителството на Папандреу към провеждане на реалистична, независима, външна политика,

- Дискредитиране на експанзионистичната политика на САЩ и Израел в Близкия и Средния Изток и компрометиране политиката на реакционните режими в района.

- Въздействуване върху албанското ръководство за нормализиране отношенията с НРБ, СССР и другите страни от социалистическата общност.

174
100
3.

- Подпомагане с наши средства линията на ЦКна БКП и Правителството на НРБ спрямо СФРЮ.

- Разобличаване и борба срещу спецслужбите на противника, особено на ЦРУ, БНД, МИТ и КИП.

- Неутрализиране и пресичане на антинародната дейност на ВЕ.

Общо през 1982 г. бяха проведени 89 АМ.

По-значителни и ефективни мероприятия от тях по направления са следните:

I. САЩ И НАТО

По главния противник: За разобличаване агресивния му характер и политиката на вмешателство във вътрешните работи на другите страни са проведени следните по-значителни АМ:

1. В насоките на операция "ХОРИЗОНТ":

а/ АМ "ХОРИЗОНТ-81-В" - съвместно със съветските другари.
Издадена е и разпространена брошура на тема "Кой заплаща мира", в която е показана заплахата за света от авантюристичния и милитаристичен курс на САЩ. Реализацията е осъществена чрез възможностите на отдел 17 ПГУ.

б/. АМ "ИНТЕГРАЛ" - съвместно със съветските другари.
Дадена беше гласност чрез наши възможности на подготвен от ПГУ-КГБ "документ на НАТО", разобличаващ доктрината на САЩ за водене на ограничена удрена война в Европа. Същото беше реализирано на два етапа с широк ефект в Гърция, Турция, Белгия, ФРГ, САЩ и отбелязано в печата на СССР, ГДР и НРБ. Получена е писмо от председателя на КГБ, в което се изразява благодарност за успешната реализация и получения ефект.

Из архивите на ДС

~~175~~ 4.
101

2. Операция "ЗАКЛЕТ ВРАГ":

а/ АМ "ЗАКЛЕТ ВРАГ"-2 съвместно със съветските другари. Издадена е и се разпространява на Запад брошура "Еврошима" разобличаваща опасността за Европа от милитаристичния курс на САЩ и показваща слабостите на американската администрация. Получена е благодарност от съветските другари.

3. Операция "ФЛАНГ-82"

а/ АМ "ФЛАНГ-82" - съвместно с немските другари. Документална акция, насочена против опитите на САЩ за укрепване на Южното крило на НАТО. Реализирано от наша страна в Гърция.

4. Операция "ВИСЛА" - против вмешателството на Запада във вътрешните работи на ПНР бяха реализирани следните АМ:

"ВИСЛА-2" в Италия
"ВИСЛА-5" в Белгия
"ВИСЛА-10" в Гърция.

Подготвени и предадени за реализация от съответните резиденти са АМ "ВИСЛА-1", "ВИСЛА-7" и "ВИСЛА-9".

През 1982 г. общо по направление САЩ и НАТО са проведени 19 АМ, от тях 5 са съвместни със съветските другари.

II. Т У Р Ц И Я

В рамките на операция "КОШМАР" /съвместно със съветските другари/, целяща разстройване на турско-американските отношения, бяха проведени следните по-значителни АМ:

1. "КОШМАР-82". В западна Европа беше издадена брошура на турски и английски език, озаглавена "Външната политика на хунтата в из-

176
5.
102

года на империализма". В нея се разобличават политиката на военната хунта за тясно обвързване на Турция със Запада и НАТО и за разширяване на политическото и военно присъствие на САЩ в тази страна. Показани са споразумения със САЩ, които накърняват суверенитета на страната. Значително място е отделено и на новата стратегия на НАТО, както и на ролята на Турция. Реализацията е осъществена чрез възможностите на отдел 01-ПГУ

2. "КОШМАР-82 А". В Западна Европа беше разпространена издадената на английски език брошура на тема: "Американските интереси в Турция". В нея е показано американското присъствие в Турция от края на Втората световна война до наши дни. Подробно се анализират американските интереси в политически, военен и икономически аспект. Същата е богато илюстрирана с карти, схеми и диаграми за американските бази, съоръжения и обслужващия персонал. От направеното изложение и задълбочен анализ се прави извод, че всичко това е в разрез с националните интереси на страната, особено сега, когато се налага Турция да води самостоятелна и необвързана външна политика, а не да играе ролята на троянски кон в арабския свят.

Мероприятието е разработено на основата на получени от съветските другари материали, а реализацията беше извършена чрез възможностите на отдела 01 ПГУ-ДС.

В рамките на операция "БУРЯ" за дестабилизиране на военния режим в Турция са проведени следните по-значителни АМ:

1. АМ "БУРЯ-82". В западна Европа беше издадена брошурата "Мисията на Европейския съвет в Турция" на английски и френски езици. Същата беше подготвена от съветски материали и реализирана чрез възможностите на отдел 01 ПГУ.

2. АМ "БУРЯ-82 А". Издадена и разпространена брошура на тема "Свобода на мисълта по военному", на френски език. Същата е разработена на основата на съветски материали, а беше реализирана чрез канал на отдел 01 ПГУ.

Из архивите на ДС

177
6.
103

3. АМ "ЕРОЗИЯ 82". Брошура на турски език, съставена от материали на обвинителния акт по процеса на А. Тюркеш и партията му със съответен коментар. Реализацията също е осъществена чрез възможностите на отдел 01 ПГУ.

За дестабилизиране режима в Турция бяха проведени комплекс от АМ, които дадоха очаквания ефект.

В рамките на операция "ЗЛОБА" - за засилване на гръцко-турските противоречия, изостряне на отношенията им и на тази основа, разстройване на Югоизточното крило на НАТО бяха проведени редица АМ, от които по-съществени са следните:

1. АМ "ЗЛОБА-81-А" - представлява документална акция. На гръцкото държавно ръководство бе изпратен "документ" на турския ГШ, разкриващ становищата на военните по някои спорни въпроси с Гърция, както и изгодата на Турция от завръщането ѝ във военната организация на НАТО в резултат на американския натиск.

Редица изявления и заети позиции от гръцкото правителство и лично от Папандреу показват, че акцията е дала необходимия ефект.

2. АМ "ЗЛОБА 82 А" и "ЗЛОБА-82 Б" също постигнаха своята цел.

Операция "РИГАС" - съвместна с немските другари, насочена към разстройване на отношенията между ФРГ и Турция и разобличаване неофашизма в тези страни.

1. АМ "ЕРОЗИЯ-82" - мероприятието представлява немски документ - писмо от члена на Бундестага, председател на фракцията на ХДС/ХСС д-р Хелмут Кол, сегашен канцлер на ФРГ, адресирано до министъра на външните работи Геншер за впечатленията и някои негови съображения след посещението му в Гърция през 1981 г. В същото писмо мотивирано се изтъква, че в отношенията си с Гърция и Турция ФРГ следва да дава предпочитания към последната.

Общо през годината направлението подготви и проведе 18 АМ, от тях 6 съвместни със съветските другари. Предстои реализацията на още 2 АМ.

Из архивите на ДС

178 7.
104

III. ГЪРЦИЯ

1. Операция "ЖАНДАРМ"

Операцията цели дискредитирането на крайната десница в Гърция и подтикване на правителството на Папандреу към вземането на репресивни мерки по отношение на прохунтовските елементи в армията, полицията и държавния апарат.

1. АМ "ЖАНДАРМ-14" даде добър ефект, независимо, че публикации се появиха само в кипърската преса. Въз основа на получените информации по агентурен път може да се счита, че с мероприятието сме постигнали поставените цели и то е спомогнало правителството на ПАСОК да вземе редица мерки по отношение на крайно-десните сили в армията.

В рамките на горната операция и в съответствие със съвместния план с немските другари, на последните сме изпратили данни за гръцки офицери, изявени с прохунтовските си действия, въз основа на които да се изготви "документ", който ще бъде реализиран от наша страна.

2. Операция "МИСОС"

С цел поддържане и задълбочаване на гръцко-турските противоречия и за отслабване на Югоизточното крило на НАТО бяха проведени 4 АМ: "ПОЛИС-4", "МИСОС-82-5", "СЪСЕДИ-2" и "СЪСЕДИ-2-б". Завършена е подготовката на АМ "ИЗМИР" и са изпълнени нашите задължения по съвместната акция с немските другари "МИСОС-Н".

Може да считаме, че стоящите пред операцията задачи в основни линии са изпълнени, като е постигната основната цел - недопускане нормализирането на отношенията между Гърция и Турция.

3. Операция "ГИТОН"

С цел разобличаване политиката на САЩ и НАТО по отношение на Гърция, затрудняване дейността на американските бази и подсилване на антиамериканските настроения, бяха предвидени и проведени мероприятия "КОШМАР-82" и "ПАТРА-82".

Чрез проведените АМ бе оказано влияние върху гръцкото правителство в антиамериканска и антинатовска насока, бе повдигнат отново въп-

179
705 8.

роса за намесата на американските спецслужби в политическия живот на Гърция.

Може да се направи извода, че ефектът от проведените АМ по дадената операция е добър, особено като се имат предвид и проведените други мероприятия по разобличаване политиката на главния противник и НАТО /съвместните акции със съветските другари "ИНТЕГРАЛ" и "ЗАКЛЕТ ВРАГ"/.

4. Операция "ДИАНА"

За подпомагане на прогресивните сили в Гърция и борбата им за премахване на чуждите бази и против ядрените оръжия, за излизане от НАТО и ЕИО и за подтикване на правителството към провеждане на политика за разведряване, разоръжаване и развитие на отношенията със социалистическите страни, а също и в подкрепа на предложението за създаване на безядрена зона на Балканите, бяха проведени АМ"ДИАНА-5" и "ДИАНА-Н

Полученият ефект е твърде ограничен. Поради липса на канали за провеждане на нашите мероприятия отпаднаха АМ "ДИАНА-Г" и "ДИАНА-К", а също и планираното предизвикване на допитване до общественото мнение за целесъобразността от останането на страната в НАТО и сключване на ново съглашение за американските бази на гръцка територия.

5. Операция "ЛАБИРИНТ"

За влошаване на отношенията между трите страни-членки на НАТО: Турция - Гърция и ФРГ и изостряне на обстановката в НАТО и ЕИО на основата на противоречията между тези страни, свъместно с немските другари бяха проведени мероприятията "ЛАБИРИНТ III" и "ЛАБИРИНТ IV". Документалният характер на посочените АМ и начина на придвижването им до гръцките правителствени среди не предполагаше открит ефект. За резултатността от проведените акции може да се съди по възникналите затруднения в отношенията между Гърция и ФРГ и Гърция с Турция. Може да се счита също, че проведените АМ са постигнали поставените задачи.

Общо през отчетния период направлението подготви и проведе 13 АМ.

Из архивите на ДС

180
106 9.

IV. АРАБСКИ СТРАНИ И ДНС

В рамките на операция "КОБРА", насочена към разобличаване неоколониалистическата и проционистка политика на САЩ по отношение на арабските страни и дискредитиране на реакционните режими и десните сили в арабския свят, бяха проведени 4 АМ, от които следните са по-значителни:

1. АМ "КОБРА-20"

С цел разстройване на турско-сирийските отношения и компрометиране на тази основа политиката на САЩ към Сирия, до президента Х. Асад бяха доведени факти и данни във формата на документална акция, уличаваща САЩ, Турция и Израел в подривна дейност срещу режима в Сирия.

2. АМ "КОБРА-25-Д"

Мероприятието се изрази в разпространяване на комюнике на Военния трибунал на "Ал Акса", в което се призовава президента на Египет Хосни Мубарак да помилва участниците в убийството на Садат и че ако не изпълни това искане, Хосни Мубарак се осъжда на смърт и присъдата му ще бъде изпълнена от командоси на "Ал Акса".

Ефектът от проведеното АМ е положителен. Агенциите "Асошейтед прес" и "Франс прес" разпространиха пълния текст на комюникето. Вестниците "Харавги" - Никозия, "Ризоспастис" - Атина и "Хюриет" също публикуваха пълния текст на мероприятието.

3. АМ "КОБРА-46"

С цел разобличаване управляващите среди на Саудитска Арабия в провеждането на проамериканска и произраелска политика, бе проведена документална акция. Същата се изрази в довеждането до знание на световната и арабска общественост на оригинален документ, от който е видно, че правителството на САЩ е съгласувало със Саудитска Арабия своя план за сваляне на съществуващите тогава режими в Сирия и Египет.

4. АМ "КОБРА-47"

С цел разобличаване империалистическата политика на САЩ и агресивните действия на Израел спрямо арабските страни бе извършена добре аргументирана публикация в Ливан чрез възможностите на резидентурата в Бейрут.

По указание на др. Министър, за разстройване на отношенията на Турция с арабските и някои други страни, бяха проведени следните АМ:

5. АМ "УРАГАН"

С ецл разстройване на либийско-турските отношения бе доведена до знанието на Кадафи достоверна и целенасочена информация, в която бе показано, че спецслужбите на САЩ и НАТО използуват придобитата информация от турските разузнавателни служби, използуващи за прикритие различни турски фирми в Либия, а така също за извършване на саботажни действия в либийската икономика.

6. АМ "ВАВИЛОН"

С цел разстройване на турско-иранските отношения и компрометиране политиката на САЩ в района на Близкия Изток, бе доведена до знанието на президента на Ирак - С. Хюсеин информация, уличаваща САЩ, Турция и Румъния в дейност, насочена срещу Ирак и в подпомагане на Иран в в конфликта между двете страни.

7. АМ "ТАЙФУН-15"

До знанието на Ислямския революционния съвет бе изпратена информация /"документ"/, в която е показано, че САЩ с активната помощ на Турция продължават да заговорничат против режима в Иран.

Операция "МАМБА" /съвместно със съветските другари/. В рамките на тази операция, насочена към разобличаване на Израел като проводник на експанзионистичната политика на САЩ и компрометиране на подривната дейност на международните ционистки организации и израелските спецслужби, бяха проведени следните по-значителни акции:

Из архивите на ДС

182 11.
108

8. АМ "МАМБА-5"

С цел разобличаване на САЩ и Израел в извършване на терори - зъм, чрез възможностите на резидентурата в Триполи бе извършена публикация, озаглавена: "Израел, основан на тероризъм и убийства".

В рамките на операция "ВУЛКАН" /съвместно със съветските другари/, насочена към разобличаване стремежите за хегемония от страна на Китай и разкриване неоколониалистическата същност на политиката на главните капиталистически страни по отношение на развиващите се страни и укрепване антиимпериалистическите позиции на ДНС, през отчетния период бяха реализирани три АМ: "ВУЛКАН-9, 11 и 12". Същите са публикации в индийския печат на теми "Китай и ДНС", "Развиващите се страни и империалистическата политика на САЩ" и "Китай и необвързаните - историята на една предателство".

Общо през отчетния период по Арабските страни и ДНС бяха проведени 13 АМ, от тях 4 съвместно с ПГУ-КГБ.

V. Направление "А"

К И Т А Й

През годината в рамките на операция "ОМИКРОН" бяха проведени следните по-значителни АМ:

1. АМ "ОМИКРОН-ДЪГА"

Издадена беше брошура на тема "Китай и третият свят" на италиански език. Мероприятието бе реализирано чрез възможностите на отдел 17 ПГУ.

2. АМ "ОМИКРОН-ДЪГА-82"

Брошура на същата тема, но на английски език, съответно корегирана и допълнена, съгласно препоръките на служба "А"-ПГУ/КГБ и разпространена в десетки страни-членки на ДНС.

3. В рамките на тази операция с наши материали и главно средства продължава да се издава списание "Пролетарска идеология", кое-

183 12.
109

то публикува 27 статии на китайска тематика и редица други по операциите по главния противник и НАТО.

А Л Б А Н И Я

В рамките на операция "ЮЖНО СИЯНИЕ" /съвместно със съветските другари/, насочена към въздействие върху албанското ръководство бяха проведени следните по-съществени АМ:

4. АМ "ДУХОВНИЦИ". За изостряне на грьцко-албанските отношения беше използуван документ-обръщение на гръцката православна църква, третиращ въпроса за преследванията на гърците в Северен Епир на верска и национална основа. Най-характерното е, че това мероприятие изигра ролята на "детонатор" и на друга наша документална акция и ефектът е, че неочаквано, както за гръцката страна, така и за други наблюдатели, албанското ръководство в лицето на Енвер Ходжа отправи остри нападки срещу Гърция и се стигна до там, че пропускателните пунктове с тази страна бяха закрити.

5. През годината беше завършена работата и по АМ "ОРБИТА-82", което представлява брошура за Енвер Ходжа. При изготвянето на същото са използувани чужда аргументация и югославски публикации по този въпрос.

Ю Г О С Л А В И Я

Операция "ЮЖНО СИЯНИЕ"

В рамките на тази операция, насочена към подпомагане с наши средства линията на ЦК на БКП и Правителството на НРБ към СФРЮ, през периода бяха проведени следните по-съществени АМ.

6. АМ "КЕНТАВЪР"

Мероприятието представлява "документ" на турското разузнаване, в който е показана мисията, която изпълнява Турция по линия на НАТО по отношение на Югославия,

184 13.
110

7. АМ "ТРИЪГЪЛНИК"-82 . През отчетната година завърши етапа на написването на книгата по т.нар. "Македонски въпрос"чрез възможностите на резидентурата в Рим и същата е дадена за печат.

8. В рамките на тази операция бяха проведени още три акции:
-Писмо от мюсюлманите в СФРЮ до ръководителите на ислямските страни за нарушаване религиозните права, на което реагира лично Кадафи.
-Писмо от емигрантска косовска организация в САЩ за издевателствата по време на събитията. Пред югославската страна се показва съпричастност на САЩ. Получен е ефект от мероприятията, като някои международни организации протестираха.

И третото мероприятие "ЩИТ" с насоченост - разобличаване двуличната политика на СФРЮ в ДНС.

В направлението общо са проведени 15 АМ.

VI. СПЕЦИАЛНИ ОРГАНИ НА ПРОТИВНИКА И ВЕ

За разобличаване и борба срещу спецслужбите на противника и пресичане на антинародната дейност на ВЕ, през годината бяха проведени следните по-значителни АМ:

1. АМ "ФИОРДА". С цел противопоставяне БНД на ЦРУ беше доведено до знанието на БНД, че неин служител, намерен удавен в Норвегия е бил ликвидиран от ЦРУ след несполучлив опит за неговата вербовка.

2. АМ "КОРСИКА". Същото беше проведено с цел разобличаване шпионската и подривна дейност на ЦРУ и намесата му във вътрешните работи на други страни. За целта беше използувана статията в испанския печат, в която се третираше дейността на резидентурата на ЦРУ в Мадрид и осъществихме две разобличителни публикации във в. "Поглед".

3. АМ "ИНТЕРВЕНТИ". Със същото се цели разобличаване намесата на БНД във вътрешните работи на други страни. Материалите са готови за осъществяване на публикацията.

4. АМ "ДИВЕРСАНТИ-82" и "ДЖУНГЛА-82"са също разобличителни статии - едната срещу "Свободна Европа", а другата - срещу БНД.

Из архивите на ДС

Предложенията са утвърдени и предстои тяхната публикация.

5. АМ "КОНТРАСТИ" - По утвърден от др. Министър план, се подготвят от наша страна материали срещу ЦРУ, които ще бъдат предадени на френския журналист за написване на втора книга за ЦРУ.

6. АМ "ДИВЕРСАНТИ-81" - С цел засилване на антиамериканските настроения във ФРГ беше изготвено и изпратено писмо от името на гражданин на ФРГ до ръководни държавни и политически лица, членове на Будестага. В същото се поставя въпроса за статута на радиостанциите "Свободна Европа" и "Свобода".

Операция "РИВАЛИ"

В рамките на тази операция, насочена към ограничаване и неутрализиране на вражеската емиграция, я така също компрометиране на самите организации на ВЕ бяха проведени следните по-значителни АМ:

6. АМ "ПАРАЗИТИ-82" - С цел изостряне на противоречията сред ВЕ и компрометиране на ИР Петър Семерджиев бяха подадени документи от архива на Гемето и копия от такива, разобличаващи въпросния обект като сътрудник на полицията в България.

7. АМ "ТЕРОРИСТИ-82". За компрометиране на т-нар. "Българска лига за правата на човека" и преди всичко нейния председател - ИР Димко Статев беше изготвено и изпратено писмо до всички издания и ръководствата на отделни вражески емигрантски организации и групировки. В същото писмо се изнасят данни, че Димко Статев е "човек" на ЦРУ, което е финансирало дейността на лигата, но обектът е злоупотребил, като голяма част е присвоил. От мероприятието се получи ефект, тъй като планираното сборище бе бойкотирано от организациите на ВЕ.

По линия на ВЕ бяха подготвени още АМ "ПАРАЗИТИ-82" и "АМИГО-82".

През отчетния период по направление "Спецоргани на противника и ВЕ" бяха проведени 12 АМ.

186 15.
112

Правейки отчет и анализ за дадения период, следва да отбележим, че през последните две години в плановете на отдела, АМ срещу САЩ и НАТО са заемали централно място. От миналата година обаче, те са гръбнака, основната линия на цялостната наша работа. Тази наша линия разширена и задълбочена е отразена и в Програмата - борба срещу главния противник във всички разузнавани страни и особено на Балканите.

Работата по Турция е сложна и поради създадената там обстановка тя е практически изнесена извън страната. Независимо от това, бяха проведени голям брой АМ и от тях редица са със значителен ефект. Необходимо е да се изтъкне ролята на отдел 01 ПГУ, който осигури реализацията на редица акции и самостоятелно проведе няколко успешни АМ.

Измененията, настъпили в Гърция през последната година създават добри условия за осъществяване на по-мащабни акции и за придобиване на агентура за влияние. Резултатите, постигнати през периода са особено насърчителни. В бъдеще работата ни по линия на АМ в Гърция ще бъде съсредоточена по 6 дългосрочни операции.

Нашата дейност в арабския свят се усложнява от разностранността на проблемите, наличие на много страни, бързо развиваща се и динамична обстановка. Независимо от това, през периода бяха проведени някои акции със значителен ефект. И тук трябва да изтъкнем, че острието на нашите мероприятия е насочено към главния противник.

Анализирайки нашата работа по направление "А" е видно, че по всички страни, включени в обсега на нашата дейност /Китай, Албания и Югославия/ са проведени по количество не малък брой АМ. Съвсем малък е обаче относителният дял на широкомащабните ефективни акции. Ние отчитаме особеността и деликатността на работата по тази линия, но независимо от това, опитът показва, че и тук могат да се провеждат значими АМ за подпомагане линията на ЦК на БКП и Правителството на НРБ към тези страни.

Нашата работа по линия на специалните органи на противника и ВЕ все още не ни задоволява. Направлението бе отново създадено съвсем наскоро. Същото през 1974 г. беше закрито и организираната дейност

187 16.

срещу ЦРУ, БНД, КИП и МИТ бе преустановена. Направлението загуби много от методиката и опита, който натрупаха другите направления. Независимо от това, направлението е попълнено и през отчетната година проведе някои по-значителни акции.

Анализирайки работата в духа на указанията на др. Министър, дадени на Юлското съвещание и при разглеждане и приемане на Програмата по линия на АМ, следва да се отбележи, че отделът е провел значителна работа по разширяване и задълбочаване на сътрудничеството с линейните отдели и резидентурите. Изхождайки обаче от задачите, които стоят за изпълнение и залегнали в програмата на отдела, сътрудничеството трябва да се усъвършенствува, както с всички звена, така и на различните нива, за да може във възможно най-кратък срок да се създаде интерес и вкус към тази така важна дейност на разузнаването, като се заангажират с конкретни мероприятия всички оперативни отдели и резидентури.

През отчетния период отделът привлече редица консултанти в разработката на материали по дадени операции и отделни АМ. Проблемът с консултантите, особено с използването на изявени научни работници от Института по балканистика, СУ, БАН и др. не е решен в неговата пълнота за да можем да обезпечим научното осигуряване на нашите операции. Във връзка с това следва още по-пълноценно и рационално да използуваме съветския и наш опит.

Друг проблем е използуването на възможностите на другите управления. Очевидно е, че отделът трябва в срок да изпълни задачата като проведе семинар с ръководния състав на тези поделения. Необходима е по-голяма инициатива от наша страна в това отношение.

Открит стои въпросът с агентурата, имаща възможности да бъде използувана за провеждане на АМ. Това е наистина ахилесовата пета, както за отдела, така и за разузнаването като цяло. Същият проблем ще бъде разгледан от Ръководството на ПГУ в най-скоро време, но всичко се свежда до предприемане на енергични мерки и даване приоритет на конкретните указания в това отношение от страна на Центъра за съз-

~~18~~ 17. 114

даване на връзки и вербовка на агентура с възможности да изпълнява задачи за провеждане на АМ. Тясно свързано с това е разширяването на възможностите на издателските бази за провеждане на АМ.

Залог за изпълнение на задачите по линия на АМ е научното осигуряване на операциите, каналите за тяхното провеждане и внедряване комплексния подход в цялостната наша дейност. Само по този начин ние бихме могли да изпълним основната ни задача - Нанасяне на ефикасни удари срещу противника в разузнаваните от нас страни.

Отп. в 1 екз.
Изп. 08-8232
Нап. 2о5-8245
26.11.82 г.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08
Полк. _____
/Д. Станков/

Строго секретно. 08

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

160

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 2116, екз.№ 1
-7. 02. 1983 год.

В Ъ В Е Д Е Н И Е

/ тезиси /

Към ПРОГРАМАТА на ПГУ по линия на АМ и задачите на отдел 08 за периода до 1985 г.направено пред др.Министър на 19.Х.1982 г.

1.От какви документи и указания се е ръководило ПГУ и отдела за АМ в своята практическа дейност през последните години.

От решенията на 12-и конгрес на БКП,директивните указания на ЦК на Партията,указанията на ръководството на Министерството на вътрешните работи и лично на др.Министър дадени на двете съвещания-юни 1981г. и юли 1982 г. както и от решенията на Московското съвещания на братските органи, състояло се през май 1982 г.
И всичко това при пълната съгласуваност със съветските другари.

2.АМ-фокус на политичност,на партийност,на идеология, или както вие др.Министър ги нарекохте"меча на разузнаването."

Това не е мое откритие.Такава е позицията на съветските другари.

В миналото и сега АМ,независимо от формата и названието,което са имали,винаги при нашите условия са изпълнявали,трудни,деликатни и много отговорни задачи,поставяни от Партията и ръководството на МВР и са били постигани добри резултати с изразходването на малки сили и средства.

Из архивите на ДС
930

161

Днес не подлежи на съмнение значението на активните мероприятия,тяхната голяма отговорност в изпълнение на задачите,които Партията и Правителството ни поставят,на интернационалните ни задължения,произтичащи от съвместната ни работа със съветските другари. Не ги подценява и противника,който провежда АМ на широк фронт,и активно се бори срещу нашите акции.

3.АМ-дело на цялото разузнаване.

АМ не могат да бъдат (работа) и дело само на отдел 08,дори ако той не е отдел,а е по-голяма служба,или управление.Те са задължение и отговорност на всички отдели на Управлението,на неговите ОР в Центъра и зад граница.

4.Значимоста и мащабността на задачите,които се решават по линия на активните мероприятия.

Далеч по-лесно щеше да ми бъде ако говорех само за една страна,или за група страни,или дори по отделни проблеми.

За съжаление обаче въпросите,които трябва да третирам както в моето встъпително слово,така и в Програмата и приложението към нея,се отнасят до много страни, до много райони на света,до много проблеми,отнасят се до работата на цялото разузнаване в областта на активните мероприятия за влияние.

Нещо повече,отговорността,която поемаме е още по-тежка защото не ангажира само отдел 08 и ПГУ,а защото е свързана със съветските другари и другите братски разузнавания.

Въпреки това ще се постарая да бъда възможно по-кратък,като засегна само тези въпроси,които по мое мнение имат отношение към настоящия форум.

Из архивите на ДС
931

162

5.Кои са главните задачи.

Задача над задачите е запазването на мира и осигуряване победоносния ход на социализма и комунизма в света.

От тук произтичат всички останали задачи:провеждане на такива политически и специални мероприятия,които да изменят чувствително съотношенията на силите в наша полза,както в отделните страни и райони,така и в света като цяло.

В Програмата и Приложението към нея сме се постарали да дадем подробно и обосновано стратегическите и тактически задачи на Управлението в тази област.

6.Някои по-значими АМ осъществени презпоследните две години при тази напрегната,както никога до сега,международна обстановка.

Схематизирано ще дам само най-едрото,главното.

Т У Р Ц И Я

Предполагам,че другари вчера добре са изяснили обстановката в страната.

Измененията,които настъпиха през последните две години изискват нови оценки и прогнози,нови начини на действие от нашата страна.по линия на АМ.

Работата практически е изнесена извън страната.

Примери на някои успешни акции:

Из архивите на ДС
932

163

Г Ъ Р Ц И Я

Изменения на обстановката в Гърция през последната година-добри условия за осъществяване на по-мащабни акции и за придобиване на агентура за влияние.

Резултатите постигнати през последните две години са особено насърчителни-няма ги в други страни.

Примери на успешни мероприятия:

И в бъдеще,както сме показали в Програмата,работата ни по линия на АМ в Гърция ще бъде съсредоточена по 6 дългосрочни операции.

С А Щ И Н А Т О

През последните години в плановете на отдела АМ срещу САЩ и НАТО са вземали централно място. ~~От миналата година обаче те са гръбнака,основната линия на цялостната наша работа.~~

Тази наша генерална линия е отразена и в Програмата; борба срещу главния противник във всички разузнавани страни и особено на Балканите.

Примери на по-значими и ефективни мероприятия:

В следващия период работата ще съсредоточим по 5 дългосрочни операции.

А Р А Б С К И С Т Р А Н И

Огромен район,много страни и проблеми.

Бързо развиваща се и динамична обстановка.

Из архивите на ДС
933

164

Работата ни е съсредоточена в 4 операции,главно по проблеми.

И тук острието на нашите мероприятие е насочено към САЩ.

В практическата си дейност срещаме голями трудности в изготвянето на документални акции-езика.

Примери на успешни акции:

Едно мое виждане:Преоценка на обстановката в арабския свят след последните събития;активизиране на работата на разузнаването сред прогресивните движения за оказване на помощ и влияние.Разпръсването на палестинците в различни страни предоставя по-добри условия за контакти с тях и използуването им в борбата срещу империализма.

К И Т А Й

Мероприятията по Китай се провеждат в рамките на една единствена операция/"Омикрон"/.Така ще бъде и в бъдеще.

Примери на резултатни мероприятия:

Необходим е анализ на обстановката в Китай.В Програмата предвиждаме определяне тактическите задачи на операцията да стане след консултациите със съветските другари,които се провеждат сега по линияна 17 отдел и които предстоят да се проведат по линия на АМ.

Из архивите на ДС
934

165

Ю Г О С Л А В И Я

В нашата работа по тази страна сме се стремяли главно да ~~оказваме помощ в провеждане на външнополитическия курс на НРБ.~~

Показване на югославяните, че реалната опасност за тях идва от Запад, а не от Изток.

Примери на проведени АМ/тук не можем да си похвалим с нещо значително/

Работата ни и в бъдеще ще върви по насоките на една дългосрочна операция.

А Л Б А Н И Я

Насоките на операцията-сближаване с нашите страни.

Провеждани мероприятия от СФРЮ и от Гърция.

Примери:

Необходимо е да се съсредоточи вниманието към дискредитиране на сегашното ръководство.

С П Е Ц И А Л Н И О Р Г А Н И И В Е

Направлението е сравнително младо. Някога то беше закрито/1974 г/

Преустанови се организираната дейност срещу ЦРУ, БНД МИТ и КИП.

Направлението загуби много от методиката и ~~натрупания~~ опит, които натрупаха другите направления.

Условно трябва да разграничим борбата срещу противниковите специални служби: а/като проводници на най-реакционната политика и б/като водещи пряка борба срещу нашата страна-сред ВЕ в чужбина и като организатори и

Из архивите на ДС
935

166

и проводници на идеологическата диверсия-пряко, или чрез други органи и организации.

Примери на някои ефективни АМ:

ИКОНОМИКАТА

Преустановена е работата по това направление преди години.

Необходимост от нейното възобновяване.

7.За някои количествени и качествени показатели.

Не ви обременявам с излишни цифри-колко са планирани и колко са проведени през тези две години. Ако някъде цифрите имат значение,при нас могат да служат само за ориентировка. (До юли 82г -56 АМ: По Гл. пр. -16; Т-12; Гр. -6; Ар. -7; „А" -6; Спец -9)

Големият въпрос е -трябва да бъдат значими и мащабни. (През 1981г - 84 АМ)

Съзнаваме напълно,че извършеното от нас е далеч от това,което се иска,което налага обстановката в света.

8.На какво трябва да обърнем внимание,независимо от това дали сме в състояние да решим всички задачи.

Цитат от книгата на Архимандритис НИКОЛАУ: който не е марксист,напротив-антикомунист.
От какво зависи успеха на специалните операции?

-Историческата съдба на делото на което служат;

-Решенията взети от съответните институти и тяхното финансиране;

-Кадрите привлечени в планирането,подготовката и осъществяването на операциите.

Из архивите на ДС
936

167

Какви са кадрите сега и какви трябва да бъдат-
"с ум и сърце,с фантазия и перо".
Кадрите-най-важна предпоставка за въвеждане на научния подгод в подготовка на АМ./Журналисти, философи,културни дейци и преди всичко-разузнавачи/

Б/Организация и система в Центъра и зад граница.

-Излизане от тесния и ограничен кръг на хора използувани до сега.Необходимо е боравене с факти и данни,необходими са солидни и задълбочени проучвания на проблемите и събитията.

Използуване на наши организации, които развиват международна дейност.

-Създаване на солидни позиции в партии,обществени и масови организации,в парламенти,вестници/и и издателства.

-Създаване на АГЕНТУРА ЗА ВЛИЯНИЕ-изграждане на средства и канали. Важността на въпроса.

-Придобиване на секретни информации и оригинални документи/Остана само Гърция и от време на време някои други.

В/Сътрудничеството със съветските другари-да станем достойни партньори.Да се използуват възможностите и на другите братски разузнавания.за разработка и осъществяване на комплексни и широкомащабни акции.

Г/Сътрудничеството ни с другите поделения на ДС и особено с ВГУ-източник на информации,оригинални документи и канали за провежданена акциите.Необходима е инициатива от нашата страна.

Из архивите на ДС
937

168

9.Отдел 08 като основно направляващо и координиращо звено в ПГУ и ДС по линия на АМ за политическо влияние.

От еднастрана са необходими указания и пълномощия,а от друга -разбиране от страна на другите началници на отдели.

АМ са се провеждали и ще се провеждат без отдела.Те дори са се провеждали и без специалните служби.

Става въпрос резултатни ли са всички проведени мероприятия,дали са достатъчно целенасочени и съвпадат ли с основните тактически и стратегически насоки на цялостната наша дейност.

За това говорим за централизация на АМ,за да се осигури максимална целенасоченост,с най-широк тематичен и политически диапазон на действие и най-голяма резултатност

Централизацията ще помогне и на анализа на нашата дейност, в резултат на който могат да се открият всички онези слаби места в подготовката и реализацията на мероприятията и в крайна сметка да се предотвратят нежеланите провали.

10.Въвеждане на ИАС в активните мероприятия.

11.Подобряване техническото равнище на документите-нова печатарска машина АЙ БИ ЕМ.Благодарим на ръководството за грижите.

12.За сега изпълнението на набелязаните задачи по ПРОГРАМАТА ще зависи/изключително от/ до много голяма степен от това ще съумем ли да мобилизираме всички сили на тази които работят непосредствено в отдела за АМ.

ПРИЛОЖЕНИЕ: 11 стр.

Отп.в 1 екз.

19.X.1982 г.

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 08-ПГУ

ПОЛКОВНИК _____

/Д.Станков/

158 08

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 2115 ,екз.№ 1
-7. 02 1983 год.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Бележките, направени от др. Министър при разглеждане програмата на отдел 08 ПГУ/ДС.

На 19.10.1982 г. по време на разглеждането и приемането на програмата на отдел 08, др. Министър направи следните бележки:

- За период от 2-3 години отделът да преустрои работата си така, че наистина да стане "меч на разузнаването".

В организационно отношение следва да се извърши следното:

- Да се усъвършенствува взаимодействието с линейните отдели.
- Да се проведе семинар с ръководния състав по работата в областта на АМ, с цел въвеждането му в особеностите на този вид дейност, както и в основните задачи, стоящи пред разузнаването.
- Да се създаде интерес към тази така важна дейност.
- Да се подсили отдела с опитни и квалифицирани ОР, имащи нагласа към творческа изява. Във връзка с това да се подберат най-подходящите от завръщащите се ОР от чужбина.
- С цел научното осигуряване и успеха на АМ по всяка операция или тема, да се подберат изявени научни работници от различни институти - Института по балканистика, СУ, БАН и др., както и от школата.
- Да се внедри комплексния подход при подготовката и провеждането на АМ.
- Да се използува най-пълноценно и рационално съветския и наш опит в работата по АМ; да се използуват ефективно средствата и възможностите на другите управления.

Из архивите на ДС
939

- Всички оперативни отдели да работят за осигуряване на нови надеждни канали за провеждане на операциите и отделните АМ.

- Отделите и ръководените от тях резидентури да отпочнат работа по разширяване на базата за АМ в съответните страни, както и за създаването на нова такава.

Залог за успешната работа на този така важен отдел е: научното осигуряване на операциите, каналите и внедряването на комплексния подход в работата.

- Справките за проведените АМ, предназначени за доклад пред др. Т. Живков да бъдат кратки, синтезирани, точни и ясни.

- Началникът на отдел 08 ПГУ да се явява лично два пъти годишно при др. Министър на доклад за извършената работа.

В заключение др. Министър подчерта, че в настоящия момент България е обект на противникови специални операции и поради това ние трябва да даваме не само отпор на тях, а и да нанасяме съответни ефикасни удари на територията на противника.

Отп. в 2 екз.
№ 1 - 08 ръководството
№ 2 -08-8232 - за изпълнение
Изп. 187-8245
София
26.10.82 г.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08
Полк.: /Д. Станков/

КОПИЕ 11

42

СТРОГО СЕКРЕТНО! 214

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег. № 14384, екз. № 1/8
5. 09. 1983 год.

До зам. д-р к ПГУ. Д. Станков

ДО Н-К отдел 08

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

За обсъждане съвещание в отдел 08 на 5. X. 1983 Договорник за отчета на отдела

24.08.83

УКАЗАНИЯ

Предстои изготвянето на отчетите за извършената работа през 1983 година и разработката на планове за дейността през 1984 г. от всички звена на ПГУ-ДС.

Международната обстановка, характеризираща се със засилената подготовка на империалистическите сили за преки агресивни действия срещу социалистическите страни на военния, дипломатическия, икономическия и идеологическия фронт и усложняването на агентурно-оперативната обстановка в разузнаваните страни поставят на преден план необходимостта от мобилизиране на всички вътрешни сили и резерви, усъвършенствуване организацията и издигане нивото на дисциплината в работата за изпълнение на отговорните задачи, поставени пред нас от партията и правителството.

Подобряване на контрола, анализа и планирането като основни функции в процеса на управление на разузнавателната дейност са необходимо условие за повишаване на

Из архивите на ДС

941

обосноваността, целенасочеността и научността в работата на всички ръководни звена на управлението.

На основата на задълбочен анализ на постигнатото, да се даде реална оценка на състоянието на нашите сили и възможности на фона на сложната АОО, да се очертаят съществуващите слабости и недостатъци в работата с цел преодоляването им в бъдеще и набелязване действени мерки за изпълнение на поставените задачи.

При изготвяне на отчета за 1983 г. и планове за 1984 г. още веднъж да се изучат и вземат под внимание:

1/ Програмата на МВР за изпълнение на задачите, произтичащи от решенията на XII Конгрес на Партията и Програмата на Политбюро на ЦК на БКП от 8.VI.1981 г. - рег.№ 1-52/20.07.1981 г.; Плана за дейността на органите на МВР до 1985 г. - рег.№ I-36 от 18.03.1982 г.; План-програма на ПГУ-ДС за изпълнение задачите на разузнаването, произтичащи от решенията на XII Конгрес на БКП и Националното съвещание на МВР от м.юли 1981 г. - рег. № 17682/2.XII.1981 г.; материалите от Московското съвещание на социалистическите разузнавания от 17 до 21 май 1982 г. и преди всичко Заключителния документ - вх.№ 4910/18.06.1982 г.; доклада на Началника на ПГУ-ДС пред служебния и партийния актив от 21 юли 1982 г. за Московското съвещание на външнополитическите разузнавания на братските социалистически страни и задачите на ПГУ-ДС - рег.№ 11044/02.07.1982 г.и изказването на др.Министър на това съвещание; съвместните планове и поетите задължения

Из архивите на ДС

216

пред братските разузнавания и преди всичко пред ПГУ-КГБ; други нормативни и планови документи, касаещи дейността на разузнаването и накрая моя заповед № 368/10.05.1977 г.

1. Изготвяне на отчетите

1.Отчетите за извършената работа от звената се обобщават лично от техните началници. Същите да не превишават 10 страници. Към тях се прилага и цифрово сведение /Приложение № 3/.

Отчетите се изготвят по плановете - т.е. посочва се точно кое е изпълнено и кое не е. За неизпълнените мероприятия се посочват причините за тяхното неизпълнение и при необходимост се препланират. В това отношение отчетите трябва да бъдат ясни и точни и да указват къде са били слабите страни в нашата работа, за да могат да бъдат преодоляни в бъдеще.

2. Отчетите се готвят отделно по раздели за всяка резидентура от съответния отдел в Центъра,използувайки оценките, анализите и предложенията на резидентите и ОР от резидентурите,направени по време на пребиваването им в страната или изпратени с оперативната поща.

3. Първо трябва да бъдат изготвени отчетите, които се приемат и парафират от съветните зам.началници ПГУ-ДС, отговарящ за резидентурата и до 30.11.т.г. се предадат запечатан в отдел КАП за обобщаване.

Из архивите на ДС
943

217

4. Изпълнението на мероприятията, планирани за м.декември на 1983 г. и неотчетени, да се докладват в началото на 1984 г. лично на съответния зам.н-к ПГУ-ДС.

II. Основни насоки и цели при планиране разузнавателната дейност на ПГУ-ДС

1. При планиране мероприятия за изпълнение зад граница или в Центъра, вниманието трябва да се насочи главно към своевременното придобиване на достоверна и секретна, особено документална, разузнавателна информация, разкриваща намеренията, плановете и конкретните мероприятия на противника във военно-политическата, научно-техническата, икономическата и идеологическата подривна дейност срещу нашата страна и цялата социалистическа общност. Особено внимание да се обърне на събирането на разузнавателна информация за подготовката на ракетно-ядрено нападение от противника. Плановете трябва да бъдат напрегнати, но реални, като се използуват по-пълно информационните възможности на източниците.

2. Бързо усложняващата се агентурно-оперативна обстановка в разузнаваните страни изисква да се засили решително и целенасочено вербовъчната работа зад граница. Вербовъчната работа да се върши както от територията на самите разузнавани държави, така от трети страни и от територията на НРБ. Особено внимание да се обърне на придобиване на перспективна агентура за бъдещо внедряване в интересуващи ни обекти за агентурно проникване.

Из архивите на ДС
944

3. В плана да се включат мероприятия за разширяване агентурните ни позиции в основните обекти за агентурно проникване и особено в спецорганите на главния противник: САЩ, НАТО, Китай, Гърция, Турция и Югославия.

4. Вербовъчната работа от територията на трети страни да се планира, ръководи и отчита само от линейно-териториалния отдел или от отдела, отговарящ за резидентурата при тясна координация и взаимодействие с ръководството на заинтересования отдел. В това направление трябва да се проявява по-голямо чувство за взаимопомощ, творчество, комбинативност и взаимодействие от всички.

5. При разработване на плановете за работа по резидентури и в Центъра за всяко оперативно дело /обектова разработка, агент, СС, ОРОН и разработка на лица/, използувайки оценките и анализа от отчета за 1983 г., да се предвидят мероприятия за внимателно установяване на мобилизационното назначение /на агенти, ДОР, ДОП и ОВ/ и за отрегулиране на връзката, за да може да продължи работата с тях при усложнена и военно-временна обстановка.

6. В плановете на всяко оперативно звено да се предвидят мероприятия по придобиване на помощна агентура. За решаването на тази задача е необходимо тясното им взаимодействие с отдел V на Управлението.

7. Плановете се разработват по раздели за всяка резидентура от съответния отдел в управлението, като се

219

използува отчета и проекто-плана на резидентурата, стоящите пред нея задачи, договореностите с братски органи и др.

8. Плановете се оформят по приложения образец. "Примерен план" - Приложение № 1 за оперативните отдели, а за останалите-в свободна форма.

III. Съгласуване и утвърждаване на плановете и планираните мероприятия

1. Планираните мероприятия по САЩ и НАТО обезателно трябва да се съгласуват с първия зам.началник управление ген.майор Вл.Тодоров, по Китай и АМ със зам.н-к ПГУ-ДС, отговарящ по тази линия и по линия "Н", Гърция и Турция със зам.н-к ПГУ-ДС полк. Тодор Генов.

2. Силното изостряне на международното положение налага да засилим и издигнем на по-високо ниво нашата дейност по линия на АМ и дезинформацията. За целта е необходимо да се подобри значително планирането, координацията и взаимодействието на отдел VIII с оперативните отдели и резидентурите. Да се отдава първостепенно значение и се планират мероприятия по укрепване и разширяване на агентурно-оперативната база за събиране и натрупване на документация и създаване на нови ефективни канали, които да бъдат използувани за реализиране на АМ и дългосрочни операции в разузнаваните страни, насочени срещу главния противник; Придобиване на агентура за влияние трябва да бъде една от основните задачи за линейно-територианите отдели и резидентурите през 1984 г.

— и —

Из архивите на ДС

946

3. В плановете да се предвидят мероприятия от организационно-управленчески характер за отделите в Центъра, за резидентурите и разузнавателните служби в окръзите.

Да се включат евентуално и мероприятия за съвместна дейност с други поделение на МВР, с РУ-ГЩ, външни ведомства и организации.

4. С информационните задачи по ВПР, НТР, КРО, РИК и линия "Н" да се запознава целия оперативен състав в Центъра, окръжните разузнавателни служби и резидентурите, с оглед пълноценно използуване на евентуални удобни ситуации и възможности за придобиване на интересуваща ни разузнавателна информация.

5. В края на първото шестмесечие и в края на годината отдел VI да изготвя информация с оценка и анализ за изпълнението на плановите и извънплановите информационни задачи /Приложение № 2 форми № 1 и 2/. Отделите IV, V и XIV и УНТР също изготвят такива информации за информационната си дейност. Тези информации след доклад се предават в отдел КАП за включване в отчетите.

6. При утвърждаване на плановете НЕМА ГО се приема срок "постоянен", а да се фиксират сроковете на мероприятията.

7. До 15 декември 1983 г. плановете се координират, уточняват и съгласуват със съответните отдели и направления.

Из архивите на ДС

221

8. Зам. к-ци ПГУ активно участвуват в изготовянето на плановите и отчетите.

9. До 30 декември се осигурява тяхното утвърждаване от началника на управлението и изпращане в резидентурата.

На 1 януари всяко звено на управлението да има утвърден план за работа през 1984 г.

ПРИЛОЖЕНИЯ: № 1- примерен план - 11 стр.
№ 2- форми № 1 и 2.
№ 3- цифрово сведение.

5. 3. 1983 г.
София
Изп.: 8008
Ж.

Н-К ПЪРВО ГЛАВНО У-НИЕ ДС
Ген.лейтенант: [signature]
/В.Коцев/

Размножено в 15 екз.
Изпратени по списък
към оригинала
София, 12.08.1983 г.

947

~~153~~ 238

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 22442, екз.№ ___
6. 12. 1983 год.

О Т Ч Е Т

ОТНОСНО: Работата на отдел 08 ПГУ/ДС през 1983 г.

През отчетната година продължи изостряне на политическата и оперативна обстановка по вина на сегашната американска администрация. Същата превръща в централна задача на външнополитическата си стратегия не урегулирането на отношенията със социалистическите държави и не толкова противопоставяне срещу последиците от активната, миролюбива политика на СССР и другите страни от социалистическата общност, а ликвидирането на тези държави със силов натиск с всички разполагаеми средства. Естествено бе, при наличието на тази обстановка през отчетния период, нашите активни мероприятия да бъдат съсредоточени по главния противник.

В своята практическа дейност през годината отделът се ръководеше от решенията на XII конгрес на БКП, указанията на ръководството на Министерството и лично на др. Министър, дадени на съвещанията през юни 1981 г., юли 1982 г. и октомври 1982 г. при приемане програмата за АМ.

Работата в областта на АМ през периода се провеждаше в рамките на ~~28~~ дългосрочни операции. По направления същите са разпределени както следва: САЩ и НАТО - 5 операции, Турция-6, Гърция - 6, арабски страни и ДНС - 4, направление "А" - 3 и по специалните служби на противника и вражеската емиграция - 3 операции. Наред с това отделът като цяло положи много усилия и време за провеждане на извънпланови АМ, главно за противодействие на антибългарската кампания, провеждана от За-

~~157~~ 2.
259

пада.

Дейността на отдела по направления и страни е следната:

I. САЩ И НАТО

Съгласно утвърдения план на направлението за 1983 г. беше предвидено да се проведат 10 АМ в рамките на четири дългосрочни операции и да се изпълнят три проучвателни задачи.

Изпълнението на плана по Главния противник е - проведени бяха 16 АМ. Количественият анализ на планираните и проведени мероприятия показва, че и през тази година се запазва големият брой на проведените извънпланови мероприятия - 11 АМ (през миналата година бяха 8 АМ). Характерно е, че всички извънпланови АМ са били насочени за отпор на антибългарската кампания, разгърната на Запад.

По направлението на САЩ и НАТО през периода бяха проведени следните по-мащабни акции:

1. АМ "ЗАКЛЕТ ВРАГ 3" - За разобличаване на опасния за страните от Западна Европа и световния мир външнополитически курс на САЩ беше издадена и разпространена в Зап. Европа книгата "Те също воюват, нали?", на английски език в тираж 10 000 екземпляра.

2. АМ "МАНЕЖ-ЮГ" - разкриващо опасната обвързаност на Гърция със САЩ, произтичащо от членуването на Гърция в НАТО. За целта беше издадена в Гърция книгата "НАТО, бази и ПАСОК" с ярка антиамериканска насоченост. Акцията е съвместна със съветските другари. С писмо от председателя на КГБ беше дадена висока оценка на мероприятието и изказана благодарност. В ход е издаването на английския вариант на книгата, съответно съобразен със западноевропейската действителност.

3. АМ "ХОРИЗОНТ-83" - За успешното приключване на Мадридската среща бяха инспирирани публикации в Португалия и

Из архивите на ДС

455
240 3.

Италия за необходимостта от успешно завършване на срещата в Мадрид. Наред с това бяха разпратени до делегациите на Мадридската среща материали, разобличаващи нарушенията на демократичните права и свободи в Турция.

Анализирайки работата ~~в областта~~ на АМ по САЩ и НАТО следва да изтъкнем, че през отчетната година те са заемали централно място. Същите са гръбнака, основната линия на цялостната наша работа. Независимо от постигнатите успехи по това направление, ние все още не можем да отговорим на нарастващата активност на Главния противник.

II. ТУРЦИЯ

Тригодишното управление на военната хунта в Турция затвърди господството на диктаторския режим в интерес на едрата буржоазия. Новият режим още по-здраво обвърза страната със САЩ и НАТО, с което ролята и мястото на Турция във военно-политическите и стратегическите им планове значително нарастнаха.

Работата по Турция се усложни поради съществуващата политическа и оперативна обстановка. Това наложи и през отчетната година да изнесем нашите АМ извън пределите на тази страна. Независимо от това, бяха проведени голям брой АМ.

Общо през годината са изготвени и проведени 18 мероприятия. От тях 4 са насочени срещу Главния противник. С антигръцка насоченост са 3 от проведените АМ.

През отчетния период бяха проведени следните по-значителни АМ:

1. АМ "ЕРОЗИЯ-82" - Съвместна акция с немските другари. Мероприятието представлява документална акция - лично писмо на Щраус - председател на ХСС до генералния председател на ПНД - А. Тюркеш. Ефектът от мероприятието

Из архивите на ДС

456
4.
2Л1

беше положителен. Списание "Янкъ", в."Миллиет", немските в-ци "Ди Велт", "Зюддойче цайтунг" и агенция ДПА поместиха обширни коментари по повод на мероприятието.

2. В рамките на операция "БУРЯ" за дестабилизиране на военния режим в Турция бяха проведени комплекс от АМ дали положителен ефект, като АМ "БУРЯ-82 А", "БУРЯ-83", "БУРЯ-83Б" "БУРЯ-83-Г", "Д", "Е" и "БУРЯ-83-Х".

3. АМ "ХАРПУН-83" - Съвместно със съветските другари. В ливанския печат бе извършена публикация на тема:"Турция ли е новият жандарм в Близкия и Средния Изток?". Статията предизвика антитурски настроения.

4. В рамките на дългосрочната операция "ЗЛОБА" за засилване и изостряне на турско-гръцките противоречия и отслабване на Югоизточното крило на НАТО бяха проведени 2 АМ. Ефектът от тези акции беше положителен.

В гръцките вестници "Елиникос ворас", "Та неа" и "Апогевматини" бяха поместени коментари с антитурско съдържание.

5. Заслужава да се отбележи и съвместната със съветските другари документална акция "ИЗОМЕР" за разстройване на турско-американските отношения и засилване на антинатовските настроения в Турция. Първият етап от акцията беше реализиран съвсем наскоро и се подготвя следващият.

Анализирайки работата по Турция е видно, че са проведени по количество голям брой АМ, редица от които са дали положителен ефект. Голям е обаче броят на листовъчните АМ - апели, обръщения, декларации - 13. Малък е броят на публикациите, на целенасочената информация за влияние. Като се изхожда от това, че Турция се превърна в най-солидната база на САЩ, нашите акции не отговарят на завишените изисквания. През периода не е правен системен анализ на положението

Из архивите на ДС

457
5.
242

в страната и политическите процеси, които протичат. В близко време, съвместно със съветските другари ще анализираме разстановката на политическите сили с оглед определяне главната насока на нашите акции - кои сили, политически партии, отделни видни политически лидери следва да подкрепяме и кои трябва да дискредитираме.

III. Г Ъ Р Ц И Я

През отчетната година в Гърция съществуваше относително стабилна вътрешнополитическа обстановка, определяща се от укрепналите позиции на ПАСОК, от неспособността на десницата да преодолее последствията от поражението в парламентарните избори и от гъвката и реалистична политика на Папандреу.

Гръцкото правителство на практика провежда такава външна политика, която нарушава единството на западните страни и затруднява дейността на Югоизточното крило на НАТО.

Оценявайки съществуващата в Гърция обстановка бе направен изводът, че политиката на Папандреу е изгодна за социалистическата общност и основната насоченост на проведените през годината АМ бе към укрепване на влиянието на ПАСОК и левите сили, компрометиране десните сили в страната, САЩ и НАТО, засилване на антиамериканските настроения, задълбочаване на гръцко-турските противоречия и отслабване Югоизточното крило на НАТО, към подтикване на Папандреу и неговото правителство да следват и разширяват изгодния за нас реалистичен външнополитически курс.

За изпълнение на задачите по линия на Гърция бяха планирани 16 АМ, групирани в 6 дългосрочни операции. От тях са изпълнени 10 мероприятия, 2 са в процес на подготовка и 1 е отложено, поради недостатъчна информация и други данни.

Из архивите на ДС

~~158~~
6.
243

Освен планираните бяха проведени допълнително 11 АМ или общо стават 19 АМ.

През отчетната година по линия на Гърция бяха проведени следните по-значителни АМ:

1. В рамките на операция "ГИТОН" - за разобличаване политиката на САЩ и НАТО по отношение на Гърция, затрудняване дейността на американските бази и подсилване на антиамериканските настроения бяха проведени мероприятията "ПАТРА-3", "ФЛАНГ 83" и "ТЕРОРИСТИ".

Проведените АМ несъмнено оказват влияние върху гръцкото правителство за провеждане на независима и изгодна за нас външна политика, за засилване на антиамериканските и антинатовски настроения в страната.

2. По операция "МИСОС" - за поддържане и задълбочаване на гръцко-турските противоречия и на тази основа - отслабване на югоизточното крило на НАТО бяха проведени АМ "ПАТРА-83", "ИЗМИР-83" и "МИСОС-83".

3. Заслужават да се отбележат акциите "МИСОС-82Б" и"ПАТРА-83". От първата се получи доста значителен ефект, за което беше информирана най-висшата инстанция в нашата страна.

4. Операция "ЛАБИРИНТ" - За засилване недоверието на Папандреу към страните-членки на НАТО и преди всичко към САЩ и ФРГ, на базата на предпочитателното им отношение към Турция в политическата, икономическата и военна област, бяха проведени съвместно с немските другари документалните акции "ЧАЙКА-83", "ЛАБИЛИНТ-5" и "ЧАЙКА-83-Б". Може да се счита, че проведените АМ са постигнали поставените пред тях задачи.

5. Операция "ОРЛИ" - за компрометиране на десните сили и оказване помощ на Киприану в проведените президентски избори, за оказване противодействие на стремежите на САЩ за

Из архивите на ДС

~~459~~
7.
244

натовско решаване на Кипърския въпрос.бяха проведени мероприятията "ВАРОША" и "ВАРДАР-83".

Докумeнталните мероприятия за дискредитиране на десните сили в Кипър и за подкрепа на Киприяну дадоха много добър ефект, за което беше информирана най-висшата инстанция.

Измененията, които настъпиха в Гърция с идването на Папандреу на власт, създадоха благоприятни условия за осъществяване на по-мащабни акции за влияние. През отчетната година, анализирайки работата по Гърция, е видно, че са проведени много по брой АМ, от тях редица - ефективни. Независимо от получените положителни резултати следва да отбележим, някои слаби страни в работата по тази страна. Така например, не напълно използувахме благоприятната обстановка, сложила се в Гърция с идването на ПАСОК на власт. По такава важна основна цел за подкрепа на силите, обявяващи се против настаняването на нови ядрени оръжия в Европа, против чуждите бази. на гръцка територия, за създаване на безядрена зона на Балканите, фактически ние не можахме да намерим своето място, нито пък резидентурата в Атина се оказа на нужната висота в това отношение.

Друга характерна слабост по гръцко направление е, че се заплануват мероприятия, за които не разполагаме с достатъчна информация и други данни, в следствие на което те отпадат. И това направление фактически не работи с консултантски апарат, което естествено влияе отрицателно върху работата.

IV. АРАБСКИ СТРАНИ И ДНС

През отчетната година обстановката в Бл. Изток продължи да бъде сложна и напрегната. САЩ използуваха създалата се обстановка и пристъпиха към реализация на стратегическите се цели в района, за ликвидиране на прогресивните

Из архивите на ДС

~~166~~
8.
245

режими и движения. В осъществяване на тази своя политика, САЩ успяха да привлекат и съюзниците си от НАТО - Франция, Англия и Италия, които изпратиха "умиротворителни сили" в Ливан.

Нашата дейност в арабския свят се усложнява от разнностранността на проблемите, наличието на много страни, бързо развиваща се и динамична обстановка. Независимо от това, през отчетния период бяха реализирани 18 АМ. По-значителни от тях и дали необходимия ефект са следните:

1. АМ "ТИГЪР-2" - С цел разстройване на трусо-сирийските отношения и компрометиране политиката на САЩ към Сирия, бе доведена до знанието на президента на Сирия Хафез Асад информация, в която се уличават САЩ, Турция и КАДЕБ в провеждането на подривна дейност срещу режима в Сирия. В мероприятието бе показано, че организацията"Мюсюлмански братя" се използува в осъществяване на американски заговор срещу Сирия. Мероприятието даде ефект. Сирийските власти предприеха редица наказателни мерки срещу "Мюсюлманските братя".

2. АМ "УРАГАН-4" - С цел разстройване на либийско-турските отношения бе доведена до знанието на Кадафи целенасочена информация и дезинформация. В същата бе показано, че разузнавателните служби на САЩ и Турция използуват турски офицери, прикрити като специалисти в различни фирми, за събиране на разузнавателна информация и за извършване на саботажни действия. Ефектът от проведените досега две мероприятия е положителен. Либийското правителство ограничи дейността на редица турски фирми, а така също и военното си сътрудничество с Турция.

3. АМ "ТАЙФУН-19" - За разстройване на турско-иранските отношения бе доведена.до знанието на иранските религиозни водачи информация, в която се посочва, ме САЩ и Турция продължават да провеждат подривна дейност срещу Иран и да подпомагат Ирак. В документа бе показано, че навлизането

А61
9.
24 С

на турски войски на иранска територия е станало след договаряне с администрацията на Рейгън, с цел да се окаже помощ на Ирак във войната му срещу Иран. Ефектът е положителен. Иранското правителство протестира пред Турция във връзка с навлизането на нейната армия в Ирак и за подпомагане на иранските емигранти.

4. АМ "ТАЙФУН 21" - С цел по-нататъшно засилване на антиамериканските настроения в Иран, компрометиране на проамерикански и антисъветски настроени лидери от управляващия екип и влошаване на турско-иранските отношения, бе проведено АМ "ТАЙФУН-21". В същото се показва, че продължава подривната дейност срещу Иран от страна на САЩ и Турция. В документа е показано също, че някои дейци от управляващия екип на Иран сътрудничат на турското разузнаване, което от своя страна предава информацията на американците. Информацията бе доведена до знанието на Хомейни и други ирански религиозни дейци. Понастоящем следим за ефекта от мероприятието.

Анализирайки работата през отчетната година по арабско направление следва да се отбележи, че всички мероприятия, залегнали в плана, са изпълнени. Независимо от постигнатите резултати и проведените допълнителни 3 АМ, като слабост в работата по тази линия може да се изтъкне, че своевременно не бе реагирано на събитията в Ливан и главно - за предотвратяване борбата вътре в ООП, между Сирия и ООП и за разобличаване политиката на САЩ в Ливан.

При реализацията на мероприятията получихме добро съдействие от резидентурите в Техеран, Делхи, Кипър и Виена. Парадоксален е фактът, че нито една резидентура в арабските страни не излезе с предложение или идеи за провеждане на АМ, насочени към разобличаване политиката на САЩ и Израел по отношение на арабските страни. Същевременно направлението и отделът не направиха необходимото за използуване възможностите на резидентурите, не бяха заставени да

Из архивите на ДС

957

~~162~~
10.
247

излязат с конкретни предложения.

От анализа на реализираните АМ може да се направи извода, че същите са били планирани целесъобразно, в резултат на което нито едно не отпадна от плана и най-важното - беше получен положителен ефект от тях.

V. "А" НАПРАВЛЕНИЕ

К и т а й

Работата по Китай е съсредоточена в една дългосрочна операция. Характерно за работата по "А" направление е, че дейността ни по китайска линия е най-голяма. Пред отчетния период са проведени 17 АМ. От тях по-значителни са следните:

1. В рамките на операция "ОМИКРОН-ДЪГА" - за разобличаване хегемонистичната политика на китайското ръководство към страните от третия свят по време на VII-та конференция на ДНС в Делхи през м. март т.г. във вид на брошури бяха разпространени статиите: "Китай- псевдоприятел на ДНС" и "Амбициите на Китай за лидерство в третия свят". Брошурите бяха издадени от името на Индийския институт за проучване на ДНС в Делхи и изпратени до делегациите, участвуващи в Конференцията и до 1500-те журналисти, отразяващи нейната работа.

2. В рамките на същата операция бе издаден в Индия брошурата "Сближението на Китай със Запада".

3. Други публикации дали по-голям резонанс и излезли също в Индия са :"Тайван и Хонг-Конг източник на противоречия" (брошура), "Пекин, фалшив защитник на Исляма", "Тайланд в сметките на САЩ" (статии).

~~163~~
11.
248

Работата по Китай протича съгласно съгласуваните със съветските другари насоки. Количественият анализ показва, че всички мероприятия, проведени по тази линия са публикации. Това налага да се полагат усилия за разнообразяването на акциите. През 1984 г. следва да се обърне внимание на китайско-турските отношения, които напоследък започват да будят тревога.

Ю г о с л а в и я

Работата по тази линия е съсредоточена в една дълг госрочна операция. През отчетния период бяха проведени 7 АМ. По-значими от тях са следните:

1. АМ "ЮЖНО СИЯНИЕ-83-А1" - С цел внасяне недоверие в югославско-американските отношения бе разпространена на английски език декларацията на Рейгън в защита на хърватите и тяхното право на самостоятелна държава. Същата бе изпратена от Швейцария до хърватския епископ в Загреб. В резултат на това, югославските средства за масова информация отпочнаха кампания срещу католическата църква и лично срещу епископа на Загреб - Кухарич.

2. АМ "ЮЖНО СИЯНИЕ-83-А3" - С цел охлаждане на отношенията между Югославия и Турция, от името на група турци на работа в Швеция беше изпратено писмо до в."Гюнеш", в което се изнасят конкретни факти на грубото отношение на официалните югославски органи към турските работници, минаващи през Югославия. В писмото беше изразено съмнение, че турският генерален консул в Скопие не се е самоубил, а е бил убит. Ефектът от мероприятието е положителен. В турския печат излезе публикация, а външно министерство изрази протест пред югославския посланик в Анкара за лошото отношение спрямо турските работници. Наред с това беше изровен трупът на турския консул в Скопие и направена ексхумация. Обвинена беше

Из архивите на ДС

~~164~~
12.
219

югославската полиция в небрежно отношение при изпълнение на задълженията си.

3. АМ "ЮЖНО СИЯНИЕ-82-А-5" - За поддържане напрежението в югославско-иранските отношения, беше изпратено съобщение от името на мюсюлманска организация в СФРЮ до иранското посолство във Виена, в което се съобщават конкретни данни за износ на югославско оръжие за Ирак. В резултат на това наше мероприятие се получи следният ефект - по настояване на иранците е била проведена среща с председателя на Външнополитическия съвет при Скупщината на СФРЮ. Предполагаме, че това седължи на нашето АМ, тъй като иранците са се държали враждебно.

Анализирайки работата по линия на Югославия е видно, че по тази страна могат да се проведат ефективни АМ. Малко са обаче проведените акции. Следва направлението и отделът да обърнат по-голямо внимание на системния анализ на политиката на Югославия и тази на главния противник и НАТО към нея за да могат нашето акции да се изготвят с по солидна аргументация. Необходимо е също през 1984 г. да насочим нашите усилия за неутрализиране на антибългарската кампания от страна на Югославия, като нашите акции се базират и на това - да показваме на югославското ръководство, че заплахата за Югославия идва от Запад, а не от Изток. Наред с това в дългосрочен порядък да влияем на определени кръгове, че продължаващата ненормалност в отношенията с НРБ не е в интерес на самата Югославия и че е необходимо промяна в това направление.

А л б а н и я

По линия на Албания, през отчетната година са проведени 3 АМ. Две от акциите са значителни. Първата е брошура, която влияе на албано-югославските отношения, втората е документална акция за влошаване отношенията между Албания и Гърция.

Из архивите на ДС

165
~~13.~~
250

Ефектът е показателен. Албанската страна, в лицето на централния печат реагира много остро, като отправи груби нападки към гръцкия патриарх Серафим.

Считаме, че работата по Албания следва да се засили. Малък е броят на проведените АМ. И тук е необходим системен анализ и натрупване на данни за провеждане на повече и по-широкомащабни акции.

Анализирайки нашата работа по направление "А" е видно, че по количество са проведени много АМ. Но по страни те са крайно неравномерни. От общо 27 АМ за направлението те се разпределят както следва: Китай - 27, Югославия - 7 и Албания - само 3. Освен това съвсем малък е относителният дял на по-мащабните ефективни мероприятия. Ние отчитаме особеностите и деликатността на работата по тази линия, но независимо от това опитът показва, че и тук могат да се провеждат значителни мероприятия за подпомагане външнополитическия курс на Партията и правителството към тези страни.

VI. СПЕЦИАЛНИ СЛУЖБИ НА ПРОТИВНИКА И ВЕ

Изострянето на политическата и оперативна обстановка по вина на империалистическата реакция и преди всичко на сегашната американска администрация, естествено доведоха до силно активизиране на всички форми на подривна дейност на противниковите специални служби. Особено място в тази дейност през годината заемаха идеологическите диверсии. Започналата безпрецедентна антибългарска кампания през периода е следствие и част от активизацията на главния противник и неговите съюзници от НАТО.

През годината работата на напревлението беше насочена главно за даване отпор на противника и разобличаване неговата подривна дейност срещу нашата страна.

Из архивите на ДС

961

151

През този период бяха осъществени 46 АМ, като по-голямата част бяха по отпора на противника. Бяха осъществени десетки публикации, включително и в нашите средства за масова информация. Още в първите месеци на отчетния период със силите на направлението и отдела като цяло организира изпращането на материали в защита на нашата кауза до резидентурите. На основата на тях се появиха положителни публикации в печата на Гърция, Испания, Португалия, Франция, Ливан, Индия и др.

Успешно беше използуван един доклад на НАТО за тероризма. По-късно същият материал бе използуван и на пресконференциите, организирани от БТА.

За укрепване морално-психическата устойчивост на Сергей АНТОНОВ бяха проведени комплекс от АМ.

С цел разобличаване ЦРУ, като инициатор на кампанията, беше проведено АМ "БУХАЛ". Със същото се разобличава дългогодишния служител на ЦРУ Пол Хенце, който е бил резидент в Турция. Подобно мероприятие бе проведено и срещу Клер Стърлинг, която първа започна кампанията срещу нашата страна.

В рамките на дългосрочната операция "ТАТУЛ" за разобличаване на ЦРУ, като най-опасно оръдие на американския империализъм, бяха проведени следните по-важни АМ: "КОНТРАСТИ", "ХЕМУС", "БУФЕР" и "ЕЗУИТИ".

Заслужава да се отбележи и АМ "ТЕСТ". За неутрализиране враждебните действия на ВЕ и отделни емигранти, проявили особена активност по "Случая Антонов". От името на фиктивна организация "Итнтелектуалци в изгнание" беше разпространено обръщение в защита на нашата национална чест и достойнство. Много характерно е, че първа реагира на това обръщение Клер Стърлинг, която грубо фалшифицира един от пасажите. Това ни дава солидни основания да проведем втора акция от името на тази организация за разобличаване на Стърлинг.

Следва да се посочи, че и другите направления се включиха в работата за даване отпор на противника. Направление

Из архивите на ДС

166/15.
252

САЩ и НАТО проведе 11 АМ. По-значителни са акциите "СИГНАЛ", "ЕТНА" и "ВЕЗУВИЙ". Мероприятията, проведени по т.нар. "Случай Скричоло" попречиха да бъде свързан с този на С. Антонов.

Анализирайки работата по специалните служби на противника и ВЕ, през отчетния период е видно, че основните усилия, както на направлението и отдела като цяло, бяха насочени към даване отпор на антибългарската кампания, отпочната от западните страни по инициатива на ЦРУ и спецслужбите на другите страни от НАТО.

Изхождайки от това, че главният противник и неговите съюзници водят срещу нашата страна, Съветския Съюз и другите страни от социалистическата общност безпрецедентна по своите мащаби и наглост психологическа война, завишава във висша степен изискванията към отдела и разузнаването като цяло за съсредоточаване на нашите усилия за подготовка и провеждане на широкомащабни специални операции за защита интересите и сигурността на НРБ.

В заключение следва да отбележим, че през отчетната година отделът като цяло успя да мобилизира силите на състава за работа по тази линия и постигна в редица случаи определени резултати, но направлението проявяваше мудност и във върховите моменти на антибългарската кампания - обърканост в работата си. Някои констатации и изводи:

През отчетната година общо в отдела бяха проведени 143 АМ, а през 1982 г. те са само 89. Увеличението на мероприятията се дължи на завишените изисквания и допълнителните задачи свързани с нарастване активността и агресивността на противника и положените усилия от състава на отдела.

През отчетния период планираните АМ бяха разработени и проведени. Изключения имаше в някои от направленията, като гръцко, САЩ и НАТО и др. Отпадането от плана на някои мероприятия беше главно по обективни причини и рядко - по субективни. Но веднага на тези АМ се провеждаха допълнителни. Анализирайки този факт показва, че в планирането е необходима по-голяма прецизност и не трябва в бъдеще да се допуска в

Из архивите на ДС

167/16.
253

плановете да намират място мероприятия, които да се базират само на идея.

От анализа на реализираните АМ може да се направи изводът, че същите (с малки изключения) са били планирани целесъобразно, в резултат на което от десетки АМ са получени положителни ефекти. Проведените АМ са добре изработени, оформени и преведени.

При подготовката и реализацията на АМ отделът получаваше добро съдействие от отделите 09, 17, 04 и 03. Що се отнася до взаимодействието с отделите [redacted] следва да изтъкнем факта, че все още има неразбиране за мястото и ролята на всяко звено - отдел за АМ, оперативен отдел, резидентурите. Това обаче не означава, че през преиздда не е работено за подобряване на взаимодействието на отдела с другите звена на Управлението. Считаме, че в това отношение е направено много и от двете страни.

Анализирайки работата на отдела и постигнатите големи резултати в количествено отношение ни карат да се спрем на работата с консултантите за подготовката на нашите акции. Задачата за научното обезпечаване на АМ бе най-отговорно поставена от др. Министър през 1982 г. по време на приемането на Програмата на отдела. Отделът като цяло положи големи усилия за изграждането на апарат от консултанти. Този въпрос, в основни линии, е решен в направленията - арабско, "А", спецоргани на противника и Турция. Крайно незадоволителна в това отношение е работата на гръцко направление. Същото придоби само един консултант, но той не може да бъде използуван за работата по Гърция, а по други направления.

През периода продължаваше да стои много остро въпроса за каналите и агентурата за влияние, чрез които се провеждат АМ. През тази година 17 отдел успя да изгради база за провеждане на нашите акции. За илюстрация трябва да посочим, че всички наши АМ по Китай са проведени чрез тези въз-

168
17.
254

можности на 17 отдел. Голяма разбиране и вкус към АМ проявява отдел 09.

Друг проблем, който стоеше през периода е използването на възможностите на другите подделения на ДС. През годината беше назначен ОР, който пряко да отговаря за сътрудничеството с другите поделения и братските органи. Бяха проведени срещи с някои от Ръководството на централните поделения и отделни отдели от тях.

Сътрудничеството с братските разведки, особено със съветските другари е тясно обвързано, ежедневно. През периода най-добри резултати се получавали от съвместните акции със служба "А" ПГУ/КГБ. Следва обаче, още даполагаме усилия за да бъдем достойни партньори в съвместните акции.

С немските другари работим по двегодишен съвместен план. Огромна е помощта на същите по отношение на документите, които те ни изготвят. Наша слабост е, че понякога изпращаме слаби материали, на основата на които те не могат да ни изготвят искания документ.

През отчетната година добро начало беше поставено в съвместната ни работа с унгарските другари. Бяха проведени някои мероприятия по Гърция със значителен ефект.

През следващата година отделът следва да положи усилия за подобряване работата си с резидентурите . Оперативните писма следва да бъдат по-задълбочени и съдържателни. Следва да вокваме срещу формализма в работата ни с резидентурите.

Изхождайки от динамично изменящата се обстановка следва системно да анализираме обстановката по страни и отделни проблеми, свързани с работата ни в областта на АМ.

Отп. в 1 екз.
Изп. 08-8234
Нап. 535-8245
6.XII.1983 г.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08
ПОЛКОВНИК:
/Д. Станков/

Копие

53

М. В. Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 259, екз.№
5. 01. 1984 год.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М:
НАЧАЛНИК ПГУ/ДС
ГЕН.ЛЕЙТ.: /В. Коцев/
София, 5. 1. 1984 г.

П Л А Н

ОТНОСНО: Работата на отдел 08 ПГУ/ДС по линия на направление "Специални служби на противника и ВЕ"за 1984г.

Усложненото международно положение и силно изострената оперативна обстановка през 1983 г. доведоха до прякото активизиране на противниковите специални служби. Особено място в тяхната дейност през годината заемаше идеологическата диверсия, която в последно време се превърна в главна форма на борба срещу социалистическата общност и в частност - против нашата страна и СССР.

Случаят с опита за покушение срещу папата беше използуван от ЦРУ и други вражески специални служби за злостни клевети срещу нас, които се превърнаха в глобална антибългарска и антисъветска кампания.

От анализа на тази кампания се налага изводът, че тя ще продължи като една дългосрочна операция на ЦРУ и специалните служби на НАТО, което изисква провеждането на ответни настъпателни мероприятия и занапред.

С оглед по-нататъшното ограничаване и неутрализиране дейността на противниковите специални служби, на свързаните с тях

Направено 19/I-1984г.

Из архивите на ДС
966

центрове за идеологическа диверсия, на групировките на вражеската емиграция и на организациите и лицата, които биват използувани срещу нас, през 1984 г. направлението ще работи в следните

I. ОСНОВНИ НАСОКИ

1. Разобличаване опитите на ЦРУ за намеса във вътрешните работи на други страни и на подривната му дейност на Балканите.

2. Ограничаване ефекта от дейността на центровете за идеологическа диверсия - Радио "Свободна Европа", "Гласът на Америка" и "Амнести интернейшънал" и разобличаването им като прикритие на ЦРУ.

3. Ограничаване и неутрализиране дейността на ВЕ:

- Недопускане създаването от страна на противниковите специални служби на условия и възможности за възникването на легална опозиция и вражеско подполие в НРБ;

- Разбиване единството на ВЕ, изостряне и задълбочаване на противоречията сред нея, компрометиране на организациите на ВЕ и нейните лидери, като агентура на специалните служби на противника.

4. Противодействие на гръцките и турските специални служби да използуват организациите на българските изселници и емигранти за антибългарска дейност.

За изпълнение на горепосочените задачи направлението ще проведе следните:

II. М Е Р О П Р И Я Т И Я

ПО СПЕЦИАЛНИТЕ СЛУЖБИ НА ПРОТИВНИКА

1. Операция "ТАТУЛ"

1.1. С цел разобличаване ролята на ЦРУ в кампанията срещу

Из архивите на ДС
967

КРДОПБГДЗРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДЗРСБНА

НРБ ще бъдат организирани критични публикации за новата книга на Пол. ХЕНЦЕ "Кой стои зад Агджа?". Същите ще бъдат публикувани в нашия, а при възможност - и в западния печат.

Срок: 29.02.1984 г.
Отг.: М. Бонев

1.2. С цел разобличаване дейността на ЦРУ в глобален мащаб:

Ще се окаже съдействие за издаването в нашата страна на книгата на Джон СТОКУЕЛ "Търсене на неприятели". В същата са описани подривните действия на ЦРУ в редица страни на Азия и Африка.

Срок: 30.XI.1984 г.
Отг.: М. Бонев

1.3. Чрез редакция "Лъч" на БТ ще се организира използуването на интервютата с Джон СТОКУЕЛ, дадени през лятото на 1983г. в Будапеща за разобличаването на ЦРУ пред нашата общественост.

Срок: 25.10.1984 г.
Отг.: М. Бонев

1.4. Ще бъдат подготвени обобщени статии:

а) За ролята на ЦРУ в изборната кампания на Роналд Рейгън;
б) За проникването на ЦРУ в профсъюзното движение.

Същите ще бъдат поместени в нашия печат.

Срок: 25.06.1984 г.
Отг.: М. Бонев

1.5. С помощта на консултантите

ще бъде написана брошура за ролята на САЩ в международния тероризъм и публикувана в Партиздат.

Срок: 30.11.1984 г.
Отг.: М. Бонев

Из архивите на ДС

2. Операция "ТЮРМА"

2.1. С цел засилване недоверието между Турция и Либия, до либийското ръководство ще бъде изпратено писмо от името на турски служител, привърженик на Ислямската революция, който ще посочи, че МИТ разработва и вербова либийските специалисти, които пребиват в Турция. Ще бъдат използувани данни, придобити от отдел 04 на ДС.

Срок: 30.04.1984 г.
Отг.: Т. Колев

2.2. За още по-голямо изостряне на отношенията между МИТ и КИП да се изпрати писмо от името на западнотракийски турчин до турското представителство в Австрия, че са му известни конкретни данни за вербовки на турски граждани от гръцките специални служби, които работят активно сред западнотракийските турци в лагера Лаврион и работниците в трети страни.

Срок: 30.11.1984 г.
Отг.: Т. Колев

3. Операция "ХЕМУС"

3.1. С цел компрометиране и предизвикване ограничаване дейността на Федерацията на изселниците и Дружеството на родопските и дунавски турци, от името на група изселници да се разпространи призив до Ислямски организации, като се настоява за защита на правата на истинските мюсюлмани в Турция. От документа и придружителното писмо ще е видно, че изселниците имат връзки с ислямски представители и се надяват на подкрепа от споменатите страни.

Срок: 30.03.1984 г.
Отг.: Т. Колев

4. Операция "ПАПА"

4.1. С цел разширяване ефекта от проведеното мероприятие с "КЛОД", на същия ще бъдат дадени указания да изпрати книгата "Папата, Исляма и ЦРУ" на турския журналист Йорсен ЙОМЕН, от когото ще поиска всички негови статии, уличаващи АГДЖА като агент

Из архивите на ДС

969

КРДОПБГДОРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА

на турските специални служби. Мероприятието ще доведе до знанието на ЙОМЕН нашите материали за участието на ЦРУ в антибългарската кампания, а на "КЛОД" евентуално ще бъдат предоставени разширени данни за бъдещи статии.

Срок: 30.03.1984 г.
Отг.: М. Бонев

4.2. С цел публикуване на Запад и разобличаване на италианското следствие, консултантът ( ) ще обобщи всички лъжи, клевети и противоречия от показанията на АГДЖА в статия "Лъжите на Али Ахмед Агджа".

Срок: 1.03.1984 г.
Отг.: М. Бонев

II. ПО ВРАЖЕСКИТЕ ИДЕОЛОГИЧЕСКИ ЦЕНТРАЛИ

1. Операция "ДИВЕРСАНТИ"

1.1. АМ "МЕМБРАНА-1"

С цел разширяване на ефекта от проведеното АМ "МЕМБРАНА" ще бъде разпространен в средите на ВЕ коментар на книгата "Диверсия в ефира" от името на фиктивната организация на интелектуалците в изгнание "Вечна България".

Срок: 15.07.1984 г.
Отг.: Д. Делчев

1.2. АМ "РЕНЕГАТ"

С цел ограничаване вражеската дейност на П. СЕМЕРДЖИЕВ, провеждана от него чрез РСЕ и ВВС, ще бъде изготвено и изпратено до ръководствата на радиостанциите писмо от името на евреин в Израел, с което авторът ще го разобличи като бивш агент на фашистката полиция и на Гестапо. Към писмото ще бъде приложена статията за предателството на П. СЕМЕРДЖИЕВ, подготвена за в-"Еврейски вести".

Срок: 28.09.1984 г.
Отг.: Д. Делчев

Из архивите на ДС
970

КРДОПБГДОРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА

1.3. АМ "МЕМБРАНА-II"

С цел разобличаване подривната дейност на РСЕ/РС и връзките им с ЦРУ, от консултанта( )ще бъде подготвена и публикувана статия в нашия печат.

Срок: 20.04.1984 г.
Отг.: Д. Делчев

III. ПО ВРАЖЕСКИТЕ ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ И ГРУПИРОВКИ

3.1. АМ "ТАШИР"

С цел окончателното морално и физическо унищожаване от страна на противника на обекта СВРЪДЛЕВ ще бъдат използувани подходящи данни от показанията на съпругата му за компрометирането му през западните специални служби и ВЕ.

Ще бъдат реализирани:

- Писмо от името на емигрант във ФРГ до Ценко БАРЕВ и Стефан ТАБАКОВ, което разкрива СВРЪДЛЕВ като оперативен работник на ДС, изведен за специални задачи.

Срок: 20 май 1984 г.
Отг.: Д. Делчев

- Да се окаже съдействие при подготовката на филм, разкриващ предателската дейност на СВРЪДЛЕВ, който ще се излъчи по БТ, както и за пресконференцията с наши и чужди журналисти.

Срок: 30.04.1984 г.
Отг.: Д. Делчев

3.2. АМ "ПРЕДАТЕЛИ"

С цел по-нататъшно компрометиране на някои от лидерите на ВЕ - Ценко БАРЕВ, Милка ГЕНАДИЕВА, Димко СТАТЕВ и др. като агенти на специалните служби на противника, ще бъде разпрос-

Из архивите на ДС

транено в средите на емиграцията писмо от името на фиктивната група "Идейна насока", която вече е използувана в подобно мероприятие.

Срок: 30.07.1984 г.
Отг.: Д. Делчев

IV. ПРОУЧВАТЕЛНИ ЗАДАЧИ

1. С помощта на резидентурите ще се събират конкретни данни и документи за ЦРУ по следните въпроси:

- Дейност на Балканите;
- Намеса в движението за мир;
- Участие в снабдяването с оръжие на ирландските терористи;

Срок: постоянен
Отг.: М. Бонев

2. Съгласно договорността със съветските другари, съвместно с отдел 04 и другите поделения на ДС, ще бъдат събирани данни:

- Как ЦРУ използува за прикритие търговски фирми, дружества, банки и други икономически организации при провеждането на подривната дейност срещу социалистическите страни.

Срок: постоянен
Отг.: М. Бонев

- За американски и други журналисти и писатели, поставили се в услуга на ЦРУ, като служители или агенти.

Срок: постоянен
Отг.: М. Бонев

3. По операция "ПАПА" да бъдат установени със съдействието на резидентурата ни в Рим, журналисти, писатели и депутати, показали положително отношение към делото АНТОНОВ, с цел ангажирането

971

Из архивите на ДС

им с нови статии и изявления, свързани с настъпилите промени по случая "АНТОНОВ".

Срок: постоянен
Отг.: М. Бонев

4. С цел, подготовката на конкретни предложения за провеждане на дезинформационни мероприятия срещу специалните служби на Гърция, Турция и Югославия, да се обсъдят съвместно с отделите 01, 02, 04 и 17 ШУ възможностите ни за използуване на наши ОР, квартири и други канали, за които има данни, че се наблюдават от МИТ, КИП и УДБА на територията на съответните държави и в нашата страна.

Срок: за обсъждането 28.02.1984 г.
за предложенията: 30.09.1984 г.
Отг.: Т. Колев

5. Да продължи работата по събиране и изучаване на данни за гръцки и турски журналисти, които третират наши проблеми от антибългарски позиции; за турски и гръцки служители от специалните органи, пътуващи в чужбина, които могат да бъдат компрометирани. Придобитите информации да се използуват за провеждане на мероприятия, които бихме могли да реализираме с братските служби.

Срок: 15.XII.1984 г.
Отг. Т. Колев

6. С оглед провеждане на мероприятия, насочени към ограничаване стремежа на МИТ да използува изселническите организации срещу нас, съвместно с отдел 04 и 11 ШУ и отдел 04 ВГУ, да се издирят и уточнят подходящи случаи и лица, които ще бъдат използувани за дискредитиране на Федерацията на изселниците и на Дружеството на дунавските и родопски турци, като центрове за проникване на реакционните ислямски организации от Иран и други арабски страни.

Срок: 30.09.1984 г.
Отг.: Т. Колев

972

61 9.

7. Да се изучат възможностите за подемане на протестна кампания срещу пребиваването на РСЕ/РС на територията на ФРГ и провежданата от тях подривна дейност против отделни социалистически страни.

Въпросът да бъде обсъден в процеса на контактите ни със съветските и немските другари.

Срок: 1.09.1984 г.
Отг.: Д. Делчев

8. Предвид започващите през м. януари 1984 г. преговори на смесената гръцко-американска комисия, която ще се занимае с въпроса за статута и дейността на радиопредавателя "Гласът на Америка", действуващ от територията на Гърция, да се съберат и изучат всички материали по този въпрос и се излезе с предложение за тяхното ползуване.

Срок: 30.06.1984 г.
Отг.: Д. Делчев

9. Да бъдат прегледани изпратените ни от резидентурата в Ню Йорк материали (стара документация на БНК) и се направи предложение за използуването им.

Срок: 30 май 1984 г.
Отг.: Д. Делчев

10. Да се събират данни за журналисти, писатели и общественици, които са писали или взели отношение по случая "АНТОНОВ" - положително или отрицателно - като същите бъдат картотекирани.

Срок: 30.09.1984 г.
Отг.: Кр. Кръстев

Отп. в 1 екз.
Изп. 08-8066
Нап. 555-8245
29.XII.1983 г.
София

30.12.83 г.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ
ПОЛКОВНИК: [signature]
/Д. Станков/

Размножено в 1 екз.
Изпратени по списъ
към оригинала
София, 6.01.1984 г.

СТРОГО СЕКРЕТНО!
Екз.№

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Проведените разговори и постигнати договорености в сътрудничеството между отдел 08, ПГУ-ДС и Служба "А" на ПГУ-КГБ по линия на АМ. (Москва - 29.10-2.11.1984 година).

ПЪРВО ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег. № 21181, екз. № 1
5. 12. 1984 год.

В рамките на редовните годишни консултации по сътрудничеството в областта на АМ беше направен преглед на изпълнението на плана за сътрудничество по линия на АМ за 1984 г. и бяха набелязани основните насоки на бъдещата съвместна дейност по тази линия, както и някои конкретни АМ за реализация през 1985 г. Съветските другари от Служба "А" на ПГУ-КГБ направиха обстоен преглед на обстановката по райони и страни, отбелязвайки същевременно насоките и акцентите в своята работа по отделните направления, в хода на който бяха обсъдени и договорени отделните съвместни операции и АМ, както следва:

I. ВЪНШНО ПОЛИТИЧЕСКО НАПРАВЛЕНИЕ

1. По главния противник:

Акцентът на работа на съветските другари е бил срещу администрацията на Рейгън, която със своите усилия и политика

Из архивите на ДС

216 2
6

на засилено въоръжаване на САЩ, е създала реална опасност за мира в света, както и военна заплаха за СССР и страните от Социалистическата общност. Това е наложило и ще налага и за в бъдеще повече острота в провежданите срещу САЩ АМ.

Според съветските другари, демократическата партия в САЩ е проиграла шансовете си да спечели изборите, тъй като нейните кандидати за президент са вървяли един срещу друг вместо да обединят усилията си срещу Рейгън. Кандидатурата на Жералдин Фераро за вицепрезидент на Мондейл също не е изиграла желаната роля в привличането на избиратели към демократите.

В политиката на Рейгън, след избирането му, което било почти сигурно, няма да има никакви изменения, освен несъществени корективи. Може да се очаква, че Рейгън даже ще засили агресивността си, особено в Централна Америка. Възможна е интервенция в Никарагуа, засилване на вмешателството на САЩ в Афганистан, продължаване на американската намеса в Ангола, където САЩ, ръка за ръка с ЮАР ще засилва терора и ще се стремят към разширяване на политическата значимост и роля на УНИТА. В арабските страни, САЩ ще се стремят към засилване на линията от кемп-дейвидските споразумения. В Кампучия се очаква нова активност на САЩ, които заедно с Китай ще се стремят да създават трудности за Виетнам и Кампучия.

2. По Западна Европа

Все повече се налага линията на САЩ за разширяване сферата на действие на НАТО - фактически НАТО вече предприема действия в съответствие с тази американска линия. В Европа, САЩ залагат особено на Западна Германия като страна с най-големи възможности за водеща роля в Западна Европа и от там -

Из архивите на ДС

за прокарване на американската политика и интереси. По икономическите въпроси, САЩ упражняват натиск не само към страните от НАТО, но и към неутралните страни (Швейцария, Австрия и т.н). Главното противоречие между САЩ и Западна Европа (т.е и вътре в НАТО) си остава въпроса за настаняването на американски оръжия в Европа.

Антивоенното движение, въпреки някои оценки за спад в неговата активност, опроверга песимистичните прогнози и си остава важен фактор в антиамериканската дейност в Европа, в т.ч. и в нашата дейност по линия на АМ. Стремежът на съветските другари е, да се внесат в него правилните, изгодни за нас лозунги, в която насока те работят и ще продължават да работят. В Холандия е създаден комитет по въпросите на провокациите срещу антивоенното движение, който набира информация и данни за това с цел тяхното публично разобличаване. (По този комитет в Холандия и други такива ни беше даден писмен материал).

Изявлението на Андреоти по т.нар. "германски въпрос" е израз на опасенията на едно голямо мнозинство в Италия, което се бои от зачестилите прояви на западно-германския реваншизъм. Реакцията на ИКП, обаче към това изявление на Андреоти е непонятна за съветските другари.

3. Близкия Изток

Забелязва се нов вариант на кемпдейвидските споразумения. Сирия играе двойствена игра. Получават се информации за контакти между Сирия и Израел, стремеж Сирия да остане в Ливан, провеждане от страна на Сирия линия на разкол в палестинското движение. Засилва се натиска срещу Йордания от САЩ и

Из архивите на ДС

2184

4

Саудитска Арабия. Сирия противодействува на връщането на Египет в Организацията на арабското единство - стремеж да измести Египет като водеща страна в арабския свят. Войната между Иран и Ирак отговаря на американските интереси и САЩ всячески ще се стреми тя да продължи без победител. Зад гърба на Хомейни, иранският президент води преговори за прекратяване на войната - според съветските другари Хомейни има в страната вече солидна, използва опозиция, която при определени условия предприема отделни действия, които не са в унисон с линията на Хомейни.

4. Балканския полуостров

В Гърция ПАСОК измени ситуацията в наша полза. Остават противоречията между Турция и Гърция. Поради загуба на надеждност (във военно отношение) в Гърция , САЩ търсят компенсация в Турция чрез засилване на турския военен потенциал. Не е изключено САЩ да готвят преврат в Гърция начело с Мицотакис. Належащо е провеждането на АМ в Гърция за разобличаване на противодействие на тези американски планове, както и за тласкане на Гърция към излизане от Комитета за ядрено планиране на НАТО.

В Албания се чувствува стремеж за излизане от изолацията, в която албанците сами влязоха. Въпросът е, да не допуснем отиване на Албания към Запада.

5. Западна Европа - САЩ, проблематика по страни; общи проблеми, насоки на работата и съвместни АМ.

Въпреки съществуващите противоречия, Европа следва САЩ, доколкото сегашния американски курс устройва западноевропейците. Но все пак, съществуващите разногласия между САЩ и Зап.Европа имат необратим характер, особено по въпроса за въоръженията и

Из архивите на ДС
978

въоръжаването.

Тези разногласия намират своето отражение и в Социалистическия интернационал. Социнтерна се явява и пречка за САЩ в налагането на дясна тенденция в света и консервативни десни правителства в Европа. С цел отслабване позициите и влиянието на Социнтерна, където чрез измененията наляво в ГСДП във ФРГ, чрез Папандреу в Гърция, се появяват отрицателни за интересите на американския курс тенденции, САЩ създадоха Международния Демократичен Съюз, който се мъчи да укрепи своето влияние и авторитет. МДС е направил опит да установи официални контакти със СССР, позовавайки се на съществуващите контакти със Социнтернационала.

Ф Р Г - аферата "Флик" и Барцел; "зелените" и тяхната дейност - въпроси, които трябва да следим за нуждите на работата по АМ.

ФРАНЦИЯ - десните изчакват. Правителството на Фабиус има преходен характер. Американската политика цели връщането на Франция в НАТО - по всичко личи, че имат известни успехи, на които трябва да се противопоставяме; Франция (заедно с Италия и Португалия) е тази , която блокира инициативите на Социнтерна по разоръжаването, по някои други, изгодни за нас въпроси. Митеран се оказа по-удобен за американците от Жискар д'Естен.

ИТАЛИЯ - няма активно, огне движение от мащаба в други западноевропейски страни. Аферата "Андреоти" е вероятно дело на американците, които в негово лице виждат пречка за осъществяване на своите политически цели. Книгата на сина на убития генерал Дела Киеза, вероятно е АМ за дискредитиране на Андреоти

(

Из архивите на ДС

~~220~~
6
10

(в нея Андреоти се обявинява във връзка с мафията и убийството на Дела Киеза). Съветските другари подадоха идея, да се проведе АМ, с което до Андреоти да се прокара информация, че американците са подхвърлили на ИКП фалшиви данни за връзките на Андреоти с мафията с цел да предизвикат отстраняването му по инициатива на ИКП. Андреоти, наред с другото, е раздразнил американците със своите изказвания по случая АНТОНОВ.

ГЪРЦИЯ - рязко нараства открития груб натиск на САЩ срещу Папандреу. Той официално е уведомен, че му е отнет американския паспорт, че американците имат запис от разговорите му с Кадафи. Слабост на Папандреу, от наша гледна точка е, че всички инициативи излизат от негово име, а не от ПАСОК, което го прави уязвим към критиките, че служи на интересите на Москва. Защо гръцкия парламент е в пасивна позиция ? Би трябвало да се внуши на Папандреу, че е по-изгодно, инициативите да излизат от името на ПАСОК, парламента или Караманлис, с когото той има доста допирни точки).

Стокхолм - КРЕ - неизгодна за нас е позицията на необвързаните страни, които действуват на принципа "големите да решават' Швейцария от своя страна играе все по-голяма роля в ДНС и прокарва в него натовската линия и позиции. Западноевропейските страни в Стокхолм се обявяват за движение напред, но на основата на американската позиция за "засветяването" на военни обекти в СССР Важно за нас е поставянето на въпроса за безядрените зони на конференцията в Стокхолм. Трябва да помислим как да подтикнем Папандреу към това.

Др. Коцев
Това не е трудно да се осъществи! предложения ...

Из архивите на ДС

ДАНИЯ - Мероприятието по безядрени зони на север. Следва да изпратим журналисти, които след провеждането му да го популяризират по-широко.

ИСПАНИЯ - "зелените". Предвид на нашите възможности сред тази партия, да се опитаме да ги насочваме против НАТО, против американските оръжия. За ориентировка съветските другари ни предадоха справка-анализ по използуването на "зелените" в нашата дейност. От своя страна, ние поехме обещанието да им изпратим получените от нас материали от съвещанието на зелените партии в Швеция.

По АМ "КАЛИПСО" - в отговор на нашата молба за допълнителни материали, ще ни изпратят нови данни и информация, подходящи за подготвяната книга. Освен това ще подработят текста за Гърция така, че да се посочат източниците на цитираните изявления и документи. За подсилване ефекта от това АМ, съветските другари предложиха да ни предоставят документ (истински) на ЦРУ-инструкция от 1976 г. за работа срещу западно-европейските страни, който да се предаде на агента за включване в книгата или отделно да се прокара от агента към Папандреу или зам.министъра на ВР, като доказателство за изложеното от него в книгата.

6. Основни насоки и акценти на бъдещата ни съвместна работа по това направление.

Ф Р Г - да се показва ненационалния характер на политиката на сегашното правителство на ХДС/ХСС.

Из архивите на ДС

- да се въздействува на социалдемократите към по-активни действия против по-нататъшното настаняване на американските ракети; специално към тях да се прокарва идеята за обявяване както против американските ракети, така и против съветските, разполагани в отговор на американските.

- да се разколебава увереността в американската надеждност (т.е. да се прокарва все по-силно тезата, че за собствените си интереси, американците са готови да жертвуват Западна Германия и всички свои съюзници.(За последното съветските другари имат американски документи, които ще предоставят и на нас за проучване на възможностите за тяхната реализация по наши канали).

ФРАНЦИЯ - да се противодействува на връщането на страната в НАТО.

ИСПАНИЯ - да се инспирират изявления и действия срещу членството на Испания в НАТО, против американските бази.

С А Щ - разобличаване на механизма и манипулацията на изборите.

- дискредитиране на американците в Европа'
- засилване на противоречията САЩ и НАТО;
- разобличаване на корупцията и скандалите в САЩ;
- да се насочат организации от западно-европейските страни с антивоенна насоченост за работа сред американските военнослужащи в Европа, да им "отварят очите" , за да могат да погледнат на проблемите от европейска гледна точка.

Из архивите на ДС

7. По операция "Заклет враг" - информирахме за започналата подготовка на АМ "Заклет враг-5" - издаване на книга- "Кой дестабилизира Европа", в която да се разобличат САЩ като основен дестабилизиращ фактор след Втората световна война. Съветските другари разполагат с материали, които ще ни предоставят. Помолиха за ориентировка за извършеното от нас до сега. Договорено бе, съвместното мероприятие да се реализира до лятото на 1985 г., като през март ще получим от тях допълнително материали за отношението на САЩ към неутралните страни; американското присъствие (бази) като дестабилизиращ фактор.

982

По "Заклет враг-4" обещахме да изпратим допълнително справка за разпространението на мероприятието в Западна Европа.

II. ВОЕННО-СТРАТЕГИЧЕСКО НАПРАВЛЕНИЕ

1. ТУРЦИЯ - По мероприятието - издаването и разпространяването на книга -"Ядрената стратегия на Рейгън и последствията за Турция"(01 отдел ПГУ) съветските другари изложиха следните съображения:

- освен материалите, които ще ни предоставят, съгласно тяхната справка, считат за целесъобразно в книгата да се използуват материалите от "ЦУНАМИ", като се обвържат с тезата, че политиката на Рейгън води към война, т.е. изпълнение на плановете от "ЦУНАМИ" с всички отрицателни последици за Европа, в това число и за Турция. Освен това, ще ни изпратят и други материали по подготовката на САЩ за ядрена война в Европа, които да използуваме за тази книга и за други наши АМ с подобна насоченост.

Из архивите на ДС

~~224~~ 10
17

- По АМ "ИЗОМЕР" - реализираното от нас мероприятие няма видим ефект. Съветските другари предлагат да проведем II-ри етап с реализация в Гърция, като подкрепим мероприятието с документ, който те вече имат (I-ви етап беше проведен без документална база). След като ни изпратят документа ще очакват от нас съображение за неговото използуване в рамките на"ИЗОМЕР".

Тук,съветските другари подчертаха няколко основни момента в работата срещу Турция по военно-стратегическата линия;

- гърците болезнено реагират на настаняването на американското оръжие на територията на Турция и оттам - по-голямо желание у гърците да привлекат Турция към идеята за създаване на безядрена зона на Балканите.

- към Гърция да се прокарва информация, че излишното американско оръжие от Северна Европа, се пренасочва към Турция. По официален път Турция е заявила пред СССР, че няма да приеме това оръжие, но съветските другари имат опасение, че това ще стане. Тук може да се използува и елемента на изнудване към Гърция, който съществува в това пренасочване на оръжие към Турция. Насоченост на АМ за разстройване на отношенията Турция-арабските страни;

- към арабските страни да се прокарва информация, че Турция развива отношенията си с тях под диктата на САЩ и в интерес на последните;

- да се покаже, че арабските страни са обект на обработка от САЩ с посредничеството на Турция за образуване на военен пакт от вида на СЕНТО;

-

Из архивите на ДС

- да се даде гласност, че е създадена комисия по консултации ввв военната област между САЩ и Турция;

- да се внушава на арабските страни, че Турция няма място в ислямската конференция, поради членството й в НАТО, отношенията й с Израел и тясното сътрудничество между МОСАД и МИТ;

- да се показва Турция като бъдещ конкурент на арабските страни;

- да се разобличава активното участие в Турция в разширяването на сферата на действие на НАТО в района на Близкия изток.

Основните насоки на работата против Турция остават следните:

- разобличаване на антидемократичния характер на режима в Турция;

- влияние за недопускане за твърде тясното сближаване със САЩ, като се използува въпроса за резолюцията на Сената на САЩ по арменския геноцид и други подобни проблеми в отношенията САЩ - Турция.

2. Военно-стратегическата доктрина на САЩ

Всички американски доктрини са насочени към отдалечаване на театъра на военни действия от територията на САЩ.

- На желанието на САЩ да се обезопасят от ответния удар е подчинена и програмата на Рейгън за "космическа война". Същевременно САЩ се стремят към военно превъзходство чрез изобретяване на нов вид оръжие, което социалистическите страни няма да могат да направят своевременно.

Из архивите на ДС

985

– САЩ се мъчат да създадат, освен в Европа, втори театър на военни действия в Азия. На това е подчинена и засилената милитаризация на Япония, под натиска и с помощта на САЩ.

– Евентуален трети театър на военни действия САЩ виждат в района на Близкия и Среден изток.

– Химическото оръжие – отвличане на вниманието на световната общественост от собствените планове за неговото развитие чрез обвинения към СССР в използуване в Афганистан, във Виетнам. И под прикритието на този пропаганден шум, САЩ се готвят за химическа война.

– Известно е, че САЩ, съвместно с ЮАР разработват етническо оръжие за използуване срещу негърското население.

3. Близкия изток – от политическа и военна стратегическа гледна точка.

– Ливан – решаването на ливанския проблем е в тясна връзка с обстановката в района, което се характеризира с твърде голямо разцепление между арабските държави и противоречиви интереси: войната между Ирак и Иран, напреварата между Сирия и Ирак за влияние и господство в една евентуално бъдеща общоарабска държава в региона, от което произтича сирийската позиция на непризнаване на съществуването на палестинско движение и подкрепата й с оръжие (в това число и съветско) на Иран.

– Нов момент по палестинския проблем има в позицията на САЩ – сега те са съгласни с участие на 2-3 представители на ООП в конференцията по този въпрос.

– За сега съветските другари се въздържат в своите АМ да влагат елемент на критика към признаването на Египет от Йордания, макар че все още липсва еднозначна оценка на този ход

220 14
17

на Йордания и последствията от него.

- Въпреки всички колебания и двойнственост на Сирия, съветските другари подчертаха, че Сирия за сега остава единствен фактор, на който можем да се опираме във военно отношение срещу израелската експанзия в района.

- Съветските другари разполагат с информация, че Ирак и САЩ в близко бъдеще ще нормализират отношенията си, на което ние за сега с нищо не можем да се противопоставяме. По този въпрос, доколкото задачата за разстройване на американо-иракските отношения си остава, съветските другари ще ни предоставят, в отговор на нашата молба, някои материали за използуване от нас с такава насоченост;

- По"кюрдския въпрос" - влизането на турски полицейски части на територията на Ирак за борба с кюрдите, се оценява от Иран като подкрепа, макар и косвена, на Турция към Ирак във войната му срещу Иран.

- Необходимо е да се влияе на Арафат, за да не отиде твърде близо до САЩ и ~~към~~ Сирия, да не съдействува за разкола в ООП.

III. СПЕЦИАЛНИТЕ СЛУЖБИ НА ПРОТИВНИКА

1. Главните усилия и насоченост на АМ на съветските другари са против ЦРУ. В тази връзка, съветските другари поискаха нашето мнение по изпратените ни идеи за АМ "Копие" за разобличаване на американските фирми (около 800 на брой) като прикритие на ЦРУ и "ДРОТИК" - за даване гласност на принадлежността към ЦРУ на около 400 американски граждани, както и предложението ни за

Из архивите на ДС
987

228
15
18

включване на нови фирми или имена за разобличаване в съответните АМ. Очакват от нас в най-скоро време нашите предложения.

2. По "случая АНТОНОВ".

(1) - бяхме уведомени, че е утвърдено издаването на книгата на "РИГАС" в СССР.

- предлагат да се върнем към тяхното мероприятие, реализирано в Рим(телеграмите на американското посолство в Рим до Държавния департамент),като обединим двата документа с нов автентичен документ,(с който те разполагат) и да ги реализираме в Рим преди началото на процеса срещу С.АНТОНОВ. (2)

- предлагат да проведем съвместно АМ - писмо от участник в заговора за убийството на папата, в което съобщава, че е престояща ликвидацията на Агджа или Антонов, за да се прикрият следите на заговора. Молят да съобщим нашето мнение по тази идея. (3)

- поставиха въпроса за необходимостта от компрометация на Мартела, наред с Агджа.Ще направят проверка за Албано, дали не е в списъка на членовете на ложата П-2. (4)

- помолиха за наши предложения по използването на книгата на Юрген Рот"Тъмните мъже на властта". (5)

- подадоха идеята за проучване и влизане във връзка с Йозбей - член на "Сивите вълци", направил изявления във филма на Западно-германската телевизия, с цел бъдещото използуване от нас. (6)

- съветските другари помолиха да им изпратим копие от предаването от рубриката "Монитър" на западно-германската телевизия за по-нататъшно ползуване. (7)

Из архивите на ДС

19

- Създадения от БТ филм на базата на предаванията на зап.-германската телевизия, да се предложи на съветската 8 телевизия.

- Да се разработи съвместно още веднъш версията-"на кого е нужно това" и по-задълбочено да се покаже американската 9. заинтересованост от убийството на папата и инспирането на антисоциалистическата кампания във връзка с атентата.

- съветските другари подсказаха, че трябва да излезем с предложение към ръководството на ПГУ за подсигуряване на помощ от страна на съветски юристи - специалисти по италианско 10. право, анализиране на материалите от следствието и разработване на ~~защитната~~ линията на защитата на АНТОНОВ.

- По отношение на случая "СКРИЧОЛО": - потвърдиха правилността на ~~линията~~, че СКРИЧОЛО е американски агент. По американските връзки на Скричоло, считат, че проверката на лица- 11. та трябва да се извърши по линия на сътрудничеството между линейните отдели на ПГУ-ДС и ПГУ-КГБ.

3. По нашето искане за материали, разобличаващи намесата на ЦРУ в Африка, за използуване в предговора на българското издания на книгата на Стокуел -"В търсене на неприятели", съветските другари обещаха да изпратят материали до края на м. ноември т.г.

Из архивите на ДС

~~17~~ 230

20

IV. НЯКОИ ОТДЕЛНИ ВЪПРОСИ НА СЪТРУДНИЧЕСТВОТО ПО ЛИНИЯ НА АМ

1. Работата от територията на Индия и използуването на създадените там възможности за АМ.

- усилията ни да бъдат насочени към продължаване на досегашния външнополитически курс от антиамерикански позиции, в т.ч. и като председател на ДНС.

- стесняване на позициите на десните сили в страната.

- подкрепа за оставане на Индия като председател на ДНС, въпреки смъртта на ИНДИРА ГАНДИ;

- главна насоченост на АМ от територията на Индия - към САЩ, към Китай; .

- издадената книга в Делхи ще бъде анализирана от съветските другари и ще ни бъде изпратена оценка. Необходимо е да изпратим справка за реализацията, както и за проведения колоквиум чрез нашия агент;

- да се отчита активността на ФРГ в Индия;

- един от въпросите на ДНС е провеждането на следващата му конференция в Индия, което е в наш интерес. Би могло там по-лесно да се внесе за разглеждане политиката и вмешателството на ЮАР към Ангола и ~~Албания~~ Намибия.

2. По положението в Никарагуа:

- разобличаване на американските планове за въоръжена интервенция в страната;

- оказване на съдействие за създаване на комитети в защита на интересите на Никарагуа;

Из архивите на ДС
990

2)

- подтикване на Социнтернационала към излизане с резолюции и становища по американското вмешателство в тази страна;

- подтикване към създаване на групи, граждански инициативи и т.н. за оказване на материална помощ за икономиката на страната;

- внушаване на Мондейл и на Демократическата партия в САЩ за обявяване против интервенцията на САЩ в Никарагуа;

-изучаване и използуване на възможностите на Мексико за противопоставяне на американския натиск върху страните от Контадора за изменение в съглашението на Контадора по никарагуанския проблем;

- да се прокара в ДНС линия на подръжка и солидарност с Никарагуа.

3. Въпросите на работата по икономическото направление

- тясно обвързване на икономическите с политическите въпроси. Така например, документът с указания на Кисинджър за събиране на икономическа информация от американските представителства зад граница и от страните на Западна Европа (от 1978 година) може да се използува за създаване на противоречия между САЩ и Зап.Европа, особено ако се допълни с информацията,че ЦРУ е получило същите указания по отношение на западноевропейските съюзници на САЩ;

- използуването на ЕИО и Западно-Европейския съюз за разединяване на САЩ и Западна Европа.

4. Съветските другари споделиха, че унгарските колеги са поставили за обсъждане и становище идеята за провеждане на съвещание на братските разузнавания по въпросите на АМ, като

Из архивите на ДС

те са готови да поемат организационната част.Въпросът е да се сондира становището на ръководствата, да се разработят темите, по които да се обмени опит и да се набележат целите, които трябва да постигнем в едно подобно съвещание.. Една от темите би могла да бъде - организационната работа по линия на АМ.

5. От страна на съветските другари беше поставен в чисто теоритичен план въпросът, дали Турция, развивайки с помощта на САЩ собствена военна промишленост, няма да принуди Гърция да се обърне към социалистическите страни за доставки на по-крупно оръжие. Въпросът може би заслужава внимание в перспектива или най-малкото да се отчита в нашите прогнози.

991

V. РАБОТАТА ПО ЛИНИЯ "А" - Китай и Албания

1. Китай - съветските другари ни информираха, че на петия рунд на съветско-китайските консултации, атмосферата е била малко по-добра, въпреки че трите китайски условия към СССР отново са били повторени от китайска страна. На съветските предложения: - по гранвичните въпроси и за договор за развитие на отношенията, китайците не са дали отговор. Съветската делегация е изтъкнала, че в отговор на условията на КНР, Съветският съюз също може да поставя редица условия, но не го прави, защото целта на консултациите е да се търси подобряване, а не усложняване на отношенията.

Във вътрешно политическо отношение, политиката на стабилизация е дала резултат и има подобрение в икономиката на страната. Т.н. "семеен подряд" в селското стопанство(даване земя за обработка на едно семейство) има положителен ефект за производството на селско-стопански продукти, което в бъдеще може

Из архивите на ДС
992

да се яви предпоставка за социални конфликти;

- във външната политика, КНР провежда курс на подкрепа на военните планове на САЩ и НАТО; на отслабване позициите на СССР в света. КНР си затваря очите пред засилената милитаризация на Япония, като същевременно сключва договори за сътрудничество в областта на електрониката, лицензиите и т.н.

Според съветските другари, нашата работа трябва да има следните насоки:

- разобличаване политиката на КНР в подкрепа на военните планове на САЩ;

- разобличаване сътрудничеството КНР-САЩ, насочено против социалистическите страни;

- прокарване към политическите кръгове на КНР на тезата че е необходимо сближаване със Социалистическата общност;

- разобличаване на политиката на Китай в района на Индокитай(военните действия на границата с Виетнам са винаги в момент, в който в Кампучия полпотовските банди предприемат акции срещу официалната власт);

- отношенията КНР - Тайланд - нов момент: действуващата нелегално в ~~Тайван~~ Тайланд и създаваща затруднения на ~~тайванските~~ тайландските власти ККП, по указание на Китай е прекратила подривната си дейност;

- съществуват определени опасения в САЩ, че след 10-15 години, Китай, с военната помощ на Запада, може да се превърне във военна сила, която да застраши не само СССР, но и САЩ. Тези опасения в САЩ трябва да се подхранват чрез наши АМ;

Из архивите на ДС
993

- използуването на тайванския проблем за разстройване на отношенията КНР-САЩ. На КНР да се втълпява, че САЩ няма да дадат Тайван при никакви обстоятелства;

- промаоистките организации на Запад (доколкото са останали) да се използуват, като от тяхно име се критикува и разобличава сегашната политика на КНР;

- да се противодействува на тактическия ход на КНР, която преднамерено допуща изтичане на информация от китайско-съветските консултации, позволяваща да се правят изгодни за Китай тълкувания на хода на консултациите.

- Съветските другари помолиха за изясняване на нашите възможности в Япония за публикации против сближаването КНР-Япония.

- Също така ни бе съобщено, че фондацията "Херитрйдж" в САЩ е против сегашния Пекин, както и че има протайванско лоби, начело с бившия шеф на ЦРУ -Клайни, които могат да се използуват като обекти на наши АМ по тайванския проблем. Срещу КНР се обявява и организацията "Китайски алианс за демокрация", издаваща сп."Китайска пролет", "Амнести интернейшън" също е публикувала неотдавна доклад за нарушаване на човешките права в Китай.

2. Албания

Съдействие за нормализиране на отношенията на Албания със социалистическите страни.

- разобличаване на плановете на САЩ и НАТО по отношение на Албания;

- придвижване на информация към Албания,към отделни албанци, чрез т.нар. "посредници".

22
~~23~~
25

– използуване на икономическите нужди на Албания за обръзването й с нашите страни (в последно време приемат достав ки от СССР).

– към Енвер Ходжа да се прокарва информация за влия- ние в психологическо отношение, а именно, че възстановяването на отношенията на Албания със СССР ще бъде делото, което ще увеличи шансовете му да остане в историята.

Уведомихме съветските другари, че разполагаме с някои документи по Албания. Те проявиха интерес към тях и беше договорено да им изпратим тези документи по линия на АМ. Уведомихме съветските другари, че за поерящане бъдещите нужди от канали към Албания за работа по АМ, на "ЛОРЕНЦО" са дадени указания да възстанови някои свои връзки в Албания.

След разговорите в Служба "А", българската делегация беше приета от зам.-председателя на КГБ и началник на ПГУ-КГБ- ген.-полковник В.А.КРЮЧКОВ, където той изказа някои интересни мнения и препоръки по съвместната работа по Албания, по специал- ните органи на противника и други, които са отразени в отделна справка.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08, ПГУ-ДС
ПОЛКОВНИК: [signature]
(Д.СТАНКОВ)

Отп.в 2 екз.
№ 1 и 2 към дело
Изп.-08/8497
Отп.-Ц.Р.-326
13.XI.1984 г.

55

Превод от руски език.

ИЗКУСТВОТО НА ПЛАНИРАНЕТО, РАЗРАБОТКАТА И ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА АМ

Активните мероприятия са действено средство на разузнаването за оказване на влияние върху развитието на обстановката зад граница, за укрепване и засилване на изгодните за социалистическите страни развития в света и в отделните страни.

АМ са изключително ефективно, но в същото време и много остро и деликатно оръжие на разузнаването. АМ са насочени към провалянe на агресивните намерения на империализма, обезпечаване на мира и социалния прогрес. Фактически те са една от формите на интернационална помощ на всички антиимпериалистически и революционни сили днес.

Дейността на външното разузнаване в областта на АМ способствува да бъдат разобличени агресивните планове на противника и създава затруднения в тяхното осъществяване, тя предвижда да бъде оказвано влияние както върху позициите на отделните държавни, политически, военни, обществени и други деятели, така и върху позициите на правителствата, партиите, организациите и формирането на общественото мнение в тази или онази страна.

Ефективността на АМ на първо място зависи от майсторството на оперативния работник, занимаващ се с АМ. Колкото по-голямо е то, толкова по-голяма е и ефективността на мероприятието.

Всяко АМ е остра политическа акция. Нещо повече, работата в тази област сама по себе си представлява една от най-острите форми на тайна политическа борба в пълния смисъл на това понятие. Каквито и АМ да се провеждат, в крайна сметка те винаги засягат коренните политически, икономически и военно стратегически интереси на социалистическата държава. В тази връзка, в работата по АМ в методологически план принципна важност имат мислите на В.И.Ленин за политиката като наука и изкуство, изразени от не-

говия труд "Левичарството - детска болест на комунизма".

Ленин предупреждаваше, че в политическата дейност не бива да се дават някакви рецепти и правила, подходящи за всички случаи и при всички обстоятелства. Той изискваше "да се изработват необходимите знания, необходимият опит, необходимият- освен опита и знанията - политически усет за бързото и правилно решаване на сложните политически въпроси" (т.41, стр.53). Ленин подчертаваше, че "по-могъщият противник може да бъде победен само с най-голямо напрягане на силите и задължително, най-внимателно, грижливо, осторожно и умело използуване на всяка най-малка цепнатина между враговете, на всяко различие в интересите на буржоазията от различните страни, между разните групи или видове буржоазия вътре в отделните страни, както и на всяка, дори най-малка възможност да спечелим масовия съюзник, макар и временно, колебливо, нездраво, условно."(т.41, стр55). Тези указания на Ленин са запазили и досега своята сила и актуалност, своето значение за сътрудниците на разузнаването, заети с разработката и осъществяването на АМ.

Разработката и провеждането на АМ са тясно свързани не само с политиката, но и с икономиката, идеологията, дипломацията и пропагандата. На основата на анализа на всички материали, а ако е необходимо и с помощта на учените и специалистите, разузнавачът е длъжен да намери най-острите огнища на кризите, недоволството, търканията, разногласията, съперничеството и борбата в лагера на противника. Откриването на тези огнища и след това - определянето на най-чувствителните точки изисква научни знания и научен подход, познаване на обективните процеси в света и в страната на пребиваването. Това е единият вид от дейността на разузнавача, занимаващ се с АМ.

Използуването на информацията, правенето на изводи за посочените уязвими точки на противника като база за разработването на АМ също е сложна задача, но вече от друг вид, изискваща друг знания. За това е необходимо не само добре да се познава обстановката, но и да се изучават психологическите и социални особе-

Из архивите на ДС

ности на тези деятели или партии, организации, обществени групи, на които искаме да оказваме въздействие. По такъв начин процесът на разработване на АМ е твърде сложно нещо, което иска от разузнавача не само знания, но и голяма интуиция, фантазия, изобретателност и усет. В крайна сметка, ако АМ са разработени и осъществени при спазването на всички тези фактори, те трябва да влияят върху процеса на мислене, върху емоциите и психологическите настроения на отделни лица или групи лица, да ги подбуждат към действия, отговарящи по предварително набелязани от нас цели.

Изкуството на планирането, организацията и осъществяването на АМ включва в себе си редица условия или принципи, в основата на които лежат както обективни, така и субективни фактори. От тях може да посочим най-важните. Преди всичко това са изучаване, анализ и осмисляне на практиката в областта на осъществяването на АМ. Т.е. планиране на мероприятията на строго научна обективна основа.

При разработването на АМ е необходимо да се овладее изкуството да се придаде на материала, на информацията такова съдържание, такъв характер, че да бъде за обекта на въздействие и актуална, и нова и полезна и да го подбужда към исканите от нас действия.

По такъв начин задачата на разработващия АМ е да създаде с минимални загуби нещо такова, което да привлече вниманието към себе си, да подбуди хората да заемат изгодна за нас позиция и в крайна сметтка - да ги накара да действуват.

При реализацията на АМ изкуството се състои в това, че трябва правилно да се определи времето за провеждането на мероприятието, да се избере оптимален канал за реализация и да се обезпечи тайната на нашата причастност и особено - безопасността на източника, привлечен в операцията.

Важен съставен елемент в майсторството, изкуството в областта на АМ представлява умението да се работи непрекъснато, последователно и комплексно, докато съществува проблемът, умението да се организира предизвикването и изучаването на реакциите по

провежданите АМ.

Наличният опит свидетелствува по-специално, че ако искаме да постигнем краткосрочни тактически цели в условията на бързо изменящи се ситуации и да предизвикаме незабавна реакция, то нашите АМ трябва да бъдат с по-емоционално съдържание. В такъв случай може да се прибегне и до значителни преувеличения, до остра дезинформация. И обратно - активните мероприятия с дългосрочен характер трябва да имат съдържание с по-спокоен, умерен тон.

Разузнавачът, който владее изкуството да провежда АМ, е длъжен да познава добре международната обстановка, политическите процеси и положение в страната на пребиваването за да може да реагира бързо и навреме на всяко важно събитие и да използува всяка благоприятна обстановка за осъществяване на акции за влияние в съответствие с поставените пред резидентурата задачи. Понякога дори и слухът, "подхвърлен" в нужния момент и познаването на същността с последващи подкрепящи го мероприятия, може да се окаже с голямо влияние и ефективност при решаването на важни задачи.

Един от най-важните компоненти от изкуството да се провеждат АМ е умението удачно да се използуват агентурно-оперативните възможности на разузнаването в операциите за влияние. Задачите в областта на АМ могат да бъдат решавани само с обширен кръг от агентура и доверителни връзки: от правителствените и парламентарни дейци, ръководителите на политически партии и обществени организации, крупни журналисти и издатели до обикновените чиновници в държавните учреждения. Поради това, успехът на работата ще зависи от нашето умение "да се разпореждаме" с тези сили при конкретни ситуации, да ги използуваме на това поприще и в такъв профил, където техните способности и възможности биха могли да се проявят напълно в активен план. Практически всички агенти и доверителни връзки могат да бъдат полезни при провеждането на АМ. Всичко зависи от нашето умения и умението на агента.

Научният подход в работата в областта на АМ изисква познаването не само на утвърдената практика, но и постоянното

Из архивите на ДС

обобщаване и анализиране на опита в текущата ни работа, отчитане и анализиране дейността на противника в тази област.

На дневен ред застана и въпросът за изработването на дългосрочни концепции за влияние в по-важните страни, райони и отделни проблеми (естествено с участието на Външно министерство, видни учени и специалисти).

При решаването на задачите, свързани с оказването на изгодно за социалистическите страни влияние зад граница по пътя на специалните акции, разузнаването винаги се сблъсква с опитен и коварен противник в лицето на неговите разузнавателни органи. Усилията им са насочени към затрудняване и парализиране дейността на разузнаването ни.

Да се подготвят и провеждат при такива условия и с минимални разходи високоефективни едномащабни АМ, които да нанасят чувствителна вреда на противника, като се скрие със сигурност причастността на разузнаването в тези акции - това именно е разузнавателното изкуство в областта на АМ.

Понятието оперативно изкуство при подготовката и осъществяването на АМ, както се вижда от казаното до тук, се състои от множество различни елементи, чието познаване и усвояване не е лесно. Това изкуство не се появява изведнъж. То се придобива постепенно, с упорит труд.

Многогодишният опит показва, че най-плодотворно и ефективно работят в тази важен участък на разузнавателната дейност тези хора, които имат широк политически кръгозор, голямо въображение, фантазия, способни да мислят творчески и логично, да анализират материала, да правят обобщения и да отделят най-главното, да проникват до същността на явленията, да работят самостоятелно, правилно да преценяват неудачите и грешките, да проявяват изобретателност и оперативна хитрост. Оперативните работници, които притежават тези качества, достигат по-бързо и добре това оперативно изкуство, обогатяват го със своя принос, постигат чувствителни резултати при осъществяването на АМ.

Из архивите на ДС

1000

Изкуството при провеждането на АМ, както и изкуството в другите области на разузнаването, не може да бъде овладяно напълно от всеки разузнавач, но все пак е задължително и необходимо да се привличат за участие понякога, особено в отделни фази от изпълнението на АМ, и оперативните работници от резидентурите, линейните отдели и някои управления.

Марксистко-ленинският мироглед на разузнавача, неговата убеденост, диалектически разсъждения оказват без съмнение решаващо влияние върху процеса на овладяването на разузнавателното изкуство и в дадената област на АМ.

№ 155/2870

Изп. 08-8245

Януари 1985 год.

Изпратено със справка № 76/15.I.83.
Бележки изготвени на основа на
едно от изказванията на
др. Вл. П. Иванов.

а
321
167

СТРОГО СЕКРЕТНО!

Екз.№___

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег. № 10734, екз. № 1
15.07.1985 год.

Д. Павлов - КД.

ОТЧЕТ

15.8.85 г.

ОТНОСНО: Проведени съвместни активни мероприятия с ПГУ-КГБ през периода 1981/1985 година.

През отчетния период, ПГУ-ДС осъществи значителен брой съвместни АМ с ПГУ-КГБ. По-съществени от тях по отделните направления са следните:

I."САЩ" и "НАТО"

- Операция "Заклет враг" - срещу Рейгън и неговата администрация, за създаване на негативно отношение в общественото мнение и политически среди на Запад против курса на конфронтация и засилено въоръжаване на американската администрация. В рамките на тази операция от 1981 до 1985 г. са проведени някои по-крупни съвместни мероприятия като:

Из архивите на ДС

1. "Заклет враг-2" - издадена и разпространена книга "Еврошима" на английски език, в основата на която залегна подготвен от съветските другари материал.

2. "Заклет враг - 3" - издадена и разпространена в Западна Европа книга на английски език - "Те също воюват,нали ?", на основата на подготвен от съветските другари материал.

3. "Заклет враг - 4" - издадена и разпространена в Западна Европа книга -"Една последна надежда", в която е даден негативен портрет на американския президент. Книгата е подготвена на основа на разработен материал от съветските другари.

4. В подготовка са съвместните мероприятия по тази операция "Калипсо", разкриваща подривната дейност на САЩ срещу Социнтернационала и "Заклет враг - 5", което ще разобличи дестабилизиращата роля на САЩ в Западна Европа от края на Втората световна война до наше време.

В рамките на тази операция са инспирирани различни отделни публикации с антиамериканска и антирейгъновска насоченост, при подготовката на които са използувани съветски тезиси, ориентировки и разработки.

- Операция "Манеж" - с основна насоченост срещу разполагането на нови американски ядрени оръжия в Западна Европа и засиленото въоръжаване на НАТО.

В тази операция са проведени следните по-крупни АМ, като :

Из архивите на ДС
1003

169

1. "Манеж" - издадена и разпространена брошура в Италия -"НАТО, фасада и същност" на основа на тезиси от съветските другари.

2. "Манеж - юг " - издадена и разпротранена в Гърция книга -"НАТО, бази и ПАСОК", разкриваща опасната обвързаност на Гърция със САЩ и НАТО.

3. "Манеж - 4" - издадена и разпространена в Италия книга "Втората студена вайна", в която е разобличен курса на конфронтация на САЩ и НАТО.

4. Съветските другари ни предоставиха разработени материали по АМ"Манеж-I",за използуване при подготовка на отделните мероприятия за реализация в Турция.

5. Подготвено за реализация е АМ"Пентагонът на смъртта" - издаване на книга в Гърция с насоченост против евроракетите и агресивната същност на американската политика. В книгата е заложен материал, подготвен от съветските другари.

6. АМ "Интегран "- реализиран бе на Запад подготвен ✓подготвен от съветските другари документ на НАТО, който предизвика бурна реакция в натовските среди. За успешната реализация на това АМ председателят на КГБ изпрати писмо до др.Министър с благодарност към всички, които са реализирали това АМ.

7. По тази операция, съветските другари, освен конкретните разработки за отделните АМ, са ни изпращали редица ориентировки, тезиси и насоки на работа, които са особено полезни за направлението и отдела при провеждането на отделни

Из архивите на ДС

1004

АМ, както и за разширяване на ефекта от провежданата операция; при подготовка на отделни статии в насочеността на операцията.

- Операция "Хоризонт" - в подкрепа на външнополитическия курс и инициативи на страните от Социалистическата общност. По операцията са проведени следните по-важни АМ:

1. АМ "Хоризонт 81-В" - издадена е брошура в Италия - "Лъжата за съветската военна заплаха", при подготовката на която са използувани тезиси от съветските другари.

2. Тезисни разработки на съветските другари са използувани при инспирирането на статиите в италианския печат "Едно чудовище между нас" (против неутронното оръжие) и "Мадридската среща - голямата въпросителна" (за създаване на благоприятно обществено отношение към Мадридската среща).

3. В рамките на операцията са инспирирани редица публикации по конференцията в Стокхолм по тематиката на преговорите в Женева между САЩ и СССР. При подготовката на тези статии особено полезни бяха своевременно изпратените ни от съветските другари тезисни разработки и ориентировки за насочеността на мероприятията.

II. Т У Р Ц И Я

1. АМ "Кошмар-81" - по предоставени ни от съветските другари материали по оперативен канал на отдел 01 е издадена брошурата "Близкоизточните цели на САЩ и ролята на Турция" - издадена е брошурата от аг."25".

Из архивите на ДС

2. АМ "Шарк-81" - предоставените ни от съветските другари тезиси за политиката, която Турция трябва да следва в региона, чрез агент на отдел 01 са направени достояние на генералния секретар на Съвета за национална сигурност - армейски генерал Юрюг.

3. АМ "Ерозия"-81 - изготвено от нас по предложение на съветските другари благодарствено писмо от Мехмед Али Агджа до Тюркеш, датирано от VI.1980 г., реализирано и оповестено в турската преса.

Целта на мероприятието бе следствието по атентата срещу папата и световното обществено мнение да се насочат към последователите на турската фашистка партия ПНД и Тюркеш и да се покаже тяхната причастност в атентата. Ефектът е положителен. Появиха се публикации в турския и западен печат.

4. "Кошмар-82" - по предоставени ни от съветските другари тезисни материали по оперативен канал на отдел 01 беше издадена брошура "Външната политика на хунтата в изгода на империализма".

5."Кошмар 82-А"- въз основа на наши и на съветските другари материали, по оперативен канал на отдел 01, беше издадена брошура "Американските интереси в Турция". Същата се разпространява в Турция и на Запад сред турските работници.

6. "Изомер-83" - на гръцкото държавно ръководство бе направено достояние съдържанието на американски документ (по тезиси от съветските другари), според които на територията на Турция американците разполагат бинарно оръжие, което турците възнамеряват при нужда да използуват срещу Гърция, вследствие на което гръцкото държавно ръководство остро реагира.

1005

Из архивите на ДС

1006

172

7. "Харпун-83" - въз основа на предоставени ни от съветските другари тезисни материали по закрит канал беше организирана публикация "За политиката на Турция в Средния и Близкия изток" в сп."Ревю дьо Либан".

8. "Буря-85" - по тезисен материал от съветските другари беше изготвен позив от името на "Млади офицери патриоти", с който се осъжда политическия курс на хунтата на Еврен. Позивът е предоставен на съветските другари за реализация. За ефекта от мероприятието е получена справка от КГБ, че в Турция са арестувани офицери в резултат на същото.

III. Г Ъ Р Ц И Я

През разглеждания период съвместно със съветските другари са проведени общо 5 АМ.

От тях едно е документално (с участие на немските другари), две са публикации и останалите две са беседи за влияние. Всички пет АМ са по основните задачи, залегнали в плана за съвместна работа за периода 1981 - 1985 година и по-конкретно:

- По задачата за оказване въздействие върху Папандреу за преразглеждане на гръцко-американските отношения с цел тяхното отслабване и разобличаване политиката на САЩ и НАТО към Гърция са проведени 4 АМ. Две през 81 г., а едно през 83 г. и едно през 1984 г. Две от тях, са беседи за оказване на влияние върху Папандеу и имаха голям ефект. Проведеното през 83 г. е документално, а през 84 г. е публикация на статии.

- По задачата за оказване съдействие за запазване на Кипър като суверенна, независима и териториално цялостна държава, както и за противодействие на плановете на САЩ и НАТО

Из архивите на ДС

1007

по Кипър, е проведено едно АМ през 1981 г., изразяващо се в издаване на брошура.

IV. АРАБСКИ СТРАНИ И ДНС

АМ през 1981-82 година

- АМ "Вулкан-10" - същността на операцията се изразява в публикация на предоставени ни от съветските другари статия "Китай и Движението на необвързаните". Материалите бяха изпратени за реализация чрез аг."Саладин" във Франция. С данни за ефекта не разполагаме до момента.

- АМ"Вулкан-12" - с цел разобличаване пред световната общественост на подривната дейност на Китай по отношение на ДНС, съветските другари ни изпратиха статия , озаглавена "Китай и необвързаните , история на едно предателство".

Статията е изпратена за реализация чрез аг."Бахар" в Индия.

С данни за ефекта не разполагаме.

- АМ"Кобра-47" - мероприятието се изразява в изготвяне на статия от нас, озаглавена - "От къде идва опасността за мира в Близкия изток".

Материалът беше подготвен на базата на предоставени ни от съветските другари тезисни материали за положението в Близкия изток. Статията беше изпратена за реализация чрез аг. "Перов" в Ливан. От предоставения материал,агентът публикува в сп."Ревю дьо Либан" статия под наслов -" Кой има интерес да смущава тези райони на света".

Из архивите на ДС

1008

- АМ "Памир" - същността на мероприятието се изразява в подготвена от нас статия на базата на предоставени ни от съветските другари тезисни материали. В статията се разобличава подривната дейност на пакистанското правителство, насочена срещу Афганистан и най-вече срещу Индия. Реализация -аг."Бахар" - Индия.

II. АМ през 1983-1985 г.

1. През този период са изпращани тезисни материали за провеждане на АМ, целящи разобличаване израелската агресия в Ливан и опитите на администрацията на Рейгън, да използува обстановката в страната за настаняване на американски и натовски войски.

Въз основа на тезисните материали бяха разработени конкретни статийни материали по третираната проблематика и бяха изпратени за реализация чрез аг."Фройд", "Лоренцо", "Бахар", "Аксения" и др.

2. През 1984 г. съветските другари ни изпратиха тезисни материали по подготовката и провеждането на Олимпийските игри в Лос Анжелос. Въз основа на тях беше разработено АМ, което се изрази в отправяне на заплахи за извършване на терористични акции срещу олимпийските групи на Израел и Франция. Дадено беше да се разбере, че терористичните акции се готвят от ислямската организация "Ал Джихад", извършила и поела отговорността за редица терористични акции. Ефектът от АМ е положителен.

Из архивите на ДС

1009

3. В момента, предадената ни от съветските другари книга, озаглавена "ЦРУ и третия свят", е предадена на издателство "Сабра", оглавявано от наша ОВ за издаване. АМ се реализира в Сирия. Безспорен ще бъде положителния ефект от АМ.

V. НАПРАВЛЕНИЕ "А"

Китай

В съответствие с плана за съвместна работа със съветските другари по многоетапната операция "Омикрон-дъга" за разобличаване хегемонистичната политика на китайското ръководство към развиващите се страни, беше изготвена брошура на тема: "Китай и Третия свят". Към същата бяха прибавени и материалите получени от съветските другари.

През м.юли 1982 г. брошурата се отпечата на английски език в 1500 броя. Тя бе разпространена от аг. "Лоренцо" от името на италианския документален център за Китай в Милано, в Италия и в редица други страни. Към брошурата бе проявен повишен интерес от демократично настроените слоеве на населението.

С цел компрометиране политиката на китайското ръководство към ДНС по време на VII-та конференция на това движение в Делхи през март 1983 г. във вид на брошура бяха разпространени статиите "Китай-псевдоприятел на ДНС" и "Амбициите на Китай за лидерство в Третия свят". Брошурата беше издадена в 3000 екземпляра на английски език.

Същата, от името на индийския изследователски институт за ДНС в Делхи беше изпратена първо до журналистите на страните-членки на АСЕАН, след това на акредитираните в Индия общо 1500 журналисти и до местните редакции. Към брошурата беше проявен повишен интерес, както от местните, така и от чуждестранните журналисти.

Из архивите на ДС

За разобличаване тесните контакти на Китай със Запада бе изготвена брошура на тема "Сближението на Китай със Запада" По указание на съветските другари в брошурата са показани тактическите изменения във външната политика на пекинското ръководство при непроменения стратегически курс за превръщането на Китай в "свръхдържава". Брошурата беше отпечатана в 1000 екземпляра и чрез аг."Шива" от името на Индийския изследователски институт, в края на м.октомври 84 г. беше беше изпратена до посолствата в Делхи, до членовете на индийския парламент, научни институти, учреждения и др.

Операция "Триъгълник"

Във връзка с утвърденото предложение за създаване на база в Индия за провеждане на АМ с антикитайска и антиамериканска насоченост сме подпомагани от съветските другари с подходящи материали, разобличаващи дейността на американския империализъм и експанзионистичната политика на Китай.

За разобличаване опитите и намеренията на Китай и САЩ за внасяне разкол в ДНС през м.март 84 г. беше отпечатана и разпространена в 5000 екземпляра на английски език книга на тема "Индия, необвързаността - световния мир"". Ценна помощ в подготовката на книгата ни бе оказана от съветските другари с предоставянето на подходящи материали. Книгата беше издадена във връзка с навършването на една година, откакто Индия е председател на VII-та конференция на ДНС в Делхи.

Ефектът от реализирането на това АМ бе голям. На книгата бе дадена висока оценка от видни политически, обществени и журналистически кръгове в Индия.

Из архивите на ДС

През септември 1984 г. от Института за изследване на ДНС, ръководен от ат."Шива" беше добре подготвен и успешно проведен семинар в Делхи на тема:"ДНС, под председателството на Индия" По индийското радио и телевизията бяха излъчени репортажи за семинара. Той намери широко отражение и в централния индийски печат.

С провеждането на това крупно АМ бяха разобличени враждебните действия на Китай, САЩ и западните страни по отношение на ДНС.

А л б а н и я

Съвместно със съветските другари, през първото шестмесечие на 1985 г. бе доведена до знанието на албанското ръководство документална информация, че страните-членки на НАТО провеждат мероприятия за дестабилизиране на обстановката в НСР Албания. За целта беше използуван и преработен вид оригинален документ от НАТО, представляващ анализ на икономическото положение на Албания. АМ бе реализирано от съветските другари в една от западно-европейските страни. В съответствие с получената реакция от страна на албанците ще продължи процеса на осъществената комплексна акция.

VI. Специални служби на противника и ВЕ

Една от основните насоки на сътрудничеството ни с ПГУ-КГБ заложена в петгодишния перспективен план бе - разобличаване на ЦРУ и особено неговите опити за вмешателство във вътрешните работи на други страни. След арестуването на Сергей Антонов(от края на 1982г работата по сътрудничеството ни с ПГУ-КГБ беше изцяло насочено към разобличаване на ЦРУ в антибългарската и антисъветската кампания.

През март 1983 г.ни беше изпратена от ПГУ-КГБ справка за разобличаване дейността на радиостанциите "Св.Европа" и "Свобода". Предлагаше се идеята,да се депозира в Комитета по конвенциите и препоръките към Изпълнителния съвет на ЮНЕСКО жалба срещу РСЕ и РС Следвайки препоръките на съветските другари,извършихме необходимите консултации с наши юристи по международното право,но до реализация на мероприятието, което трябваше да ангажира и възможностите на останалите братски органи, не се стигна.

Из архивите на ДС

~~12~~ 178

През лятото на 83 г. ни бе изпратен материал за Солженицин който бе предаден на резидентурата ни в Лисабон за реализация.

За подготвяното от ПГУ-КГБ мероприятие, разобличаващо използването от спецслужби на противника на средствата за масова информация за подривни цели и по-специално за сътрудничество на някои западни журналисти на спецслужбите,бяха предоставени по АМ"Дротик" и АМ"Копие" наши материали, както за установени от нас журналисти-разузнавачи и агенти, така и материали за радио "Св.Европа". Ефектът от мероприятието не ни е известен, тъй като не сме уведомени от ПГУ-КГБ за развитието на въпроса.

На базата на изпратени ни от съветските другари тезиси бе проведено през 83 г. АМ"Истина"-издаване и разпространяване в Италия на книга за"ролята на ЦРУ в антибългарската и антисъветската компартия. Мероприятието бе реализирано чрез обекта "КЛОД".

Заплануваната съвместна документална акция "АПОСТОЛ",насочена срещу ЦРУ, бе проведена от ПГУ-КГБ в Италия - с два документа бе разобличено посолството на САЩ в Рим като инициатор и двигател на вражеската кампания срещу НРБ и СССР. Мероприятието намери широк резонанс на Запад - беше публикувано в много западни вестници и в издадените след това книги за покушението срещу папата.

През 1983г. бяха проведени общо 8 съвместни АМ.

През 1984 г. беше организирано съвместно с ПГУ-КГБ посещение в нашата страна на видния специалист на СССР в областта на международното право, член-кореспондент - проф. Владимир Кудрявцев.

Посещението и интервюта с него, у нас и в Съветския съюз бяха използувани за публикации в печата (наш и съветски) и за радиопредавания.

Изпратеният ни от съветските другари материал - обръщение на Олег Родзински към средствата за масова информация на

Из архивите на ДС
1013

Запад и откритото му писмо до Рейгън, беше използуван за публикация в нашия печат - в."Отечествен фронт" публикува статия под заглавие "Режисирано мълчание".

По молба на съветските другари за наше участие в усилията за недопускане акредитирането на кореспонденти на РСЕ/РС на летните олимпийски игри в Лос Анжелос, беше подготвена от наш консултант статия под заглавие "Олимпийски апетити", която беше публикувана във в."Поглед" (9 април 1984 г.), а списание "Ал Хадаф" въз основа на наши материали публикува на 13.08.84г. статията "Явно нарушение на олимпийските идеи и харта".

По наша молба съветските другари ни изпратиха подробни данни за П.Хенци и Кл.Стърлинг.

Във връзка с подготовката и провеждането на XII световен фестивал на младежта и студентите, бяха подготвени от наши консултанти материали, които намериха място в нашия и чужд печат (Индия).

Силно разобличителните материали на съветските журналисти - Йона Андронов и Олег Битов по случая "Антонов", поместени във в."Литературная газета", бяха отпечатани и у нас, а част от тях намериха място и в западната преса. Оказана ни беше помощ за вземане на телевизионно интервю от Олег Битов за опитите на западните служби да го подкупят за лъжесвидетел по делото в Рим.

Бе подготвена от ПГУ-КГБ и издадена в Съветския съюз на руски език книгата на гръцкия автор Манос Харис -"Тероризмът първородна дъщеря на ЦРУ".

Из архивите на ДС
1014

От ПГУ-КГБ ни бяха изпратени материали за дейността на ЦРУ в някои африкански страни, които са включени в предисловието на подготвената за издаване у нас книга на Джон Стокуел "В търсене на неприятели".

VII. Някои констатации и изводи

През изтеглия период сътрудничеството с ПГУ-КГБ в областта на АМ протече в рамките на основните насоки, залегнали в съвместния план и заключителния документ на братските разузнавания, приет в Москва през 1982 година.

За периода 1981 г.-1985 г. сътрудничеството със съветските другари по линия на АМ още повече се разшири и задълбочи, както в количествено, така и в качествено отношение.

От отчета е видно, че са проведени значително по-мащабни АМ срещу главния противник. Съвместните акции срещу САЩ и НАТО винаги са били обект на най-задълбочено разглеждане от страна на съветските другари като ни оказваха навременна, конкретна и компетентна помощ. Анализирайки сътрудничеството по тази линия трябва да се изтъкне, че изпращаните ни тезисни разработки и друга аргументация по конкретни акции способствуваха за издигане качественото ниво на мероприятията. Особено плодотворна се оказа помощта на ПГУ-КГБ във връзка с разгърналата се на Запад широкомащабна клеветническа кампания срещу нас по повод покушението срещу папата.

През отчетния период сътрудничеството ни със съветските другари нарастна както по количествени показатели, така и по качествени. Но независимо от това, от наша страна трябва да продъл-

Из архивите на ДС

1015

335
18

жат усилията за преодоляване на някои слабости от субективен характер. Трябва още да се работи за повишаване нивото на нашето партньорство..Необходимо е веднъж за винаги да се изключат случаите на пресрочване на поетите задължения. Наред с това, документите които изготвяме по съвместните операции и отделни акции следва да са винаги на високо професионално ниво.

Сътрудничеството със съветските другари, особено що се отнася до тяхната точност, акуратност и компетентност в изпълнение на поетите от тях задължения, оказва силно мобилизиращо влияние върху работата на отдела.

Следва също да се отбележи, че в някои направления, съвместните АМ със съветските другари съставляват по-голяма част от проведените АМ.

Сътрудничеството по линия на АМ през изминалия период, с ПГУ-КГБ достигна почти до степен на пълна интеграция.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 8, ПГУ-ДС
ПОЛКОВНИК

Отп.в 2 екз.
№ 1 - КАП
№ 2-08,ПГУ-ДС
Изп.-08/8413
Отп.-Ц.Р.- 363
10.7.85 г.

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
АКТИВНИ И ОСТРИ МЕРОПРИЯТИЯ
125
Из архивите
1016

81

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София
Рег.№ 19797, екз.№ 1
29. 11. 1985 г.

О Т Ч Е Т

ОТНОСНО: Работата на отдел 08 ПГУ-ДС през 1985 година.

I. САЩ и НАТО

През отчетната година работата по САЩ и НАТО протече в рамките на три дългосрочни операции със основни насоки: разобличаване на авантюристичния и опасен за мира външнополитически курс на САЩ; дискредитиране плановете на САЩ и НАТО за намеса във вътрешните работи на другите страни; оказване на подкрепа на силите, противостоящи на курса на американската администрация; разобличаване практическата дейност на найярките представители на милитаристичната политика на САЩ; оказване влияние върху правителствените, парламентарните и обществено-политически кръгове на западноевропейските страни с цел формиране у тях на конструктивен подход при решаване на актуалните проблеми на световната политика.

Из архивите на ДС
1017

В тази насока бяха планирани 10 АМ. По оперативни съображения на отдел 03 са отпаднали 2 АМ. Общо за отчетния период за реализиране - 11 АМ.

В рамките на дългосрочната операция, насочена против милитаристичния курс на американската администрация през годината бе извършено следното:

Беше подготвена за издаване и разпространение книгата под условното заглавие - "Кой дестабилизира Европа?".Тази акция е една от най-важните и трудоемките. Следва да отбележим, че в процеса на подготовката на това мероприятие се счете за целесъобразно да бъде издадена поредица от три книги. Наред с това бяха осъществени публикации на статии в западния печат, като "Рейгън не престава да ни изненадва","Амбициите, които водят за никъде" и "Ялта - четирдесет години по-късно".

Съвместно със съветските другари е подготвена книга за издаване в Гърция на гръцки и английски език, в която се разобличава подривната дейност на САЩ срещу Социнтерна.На агента, натоварен с изпълнението на тази задача,са предадени всички материали, необходимите финансови средства и съответните указания.

Излизането на книгата от печат ще стане до края на годината.

По дългосрочната операция, насочена против курса на САЩ и НАТО към засилено въоръжаване и разполагане на нови американски оръжия в Западна Европа, през отчетния период беше извършена подготовката и реализацията на 5 АМ. Това са главно брошури и книги по проблемите на американската"инициатива за стратегическа отбрана", "Пентагонът на смъртта", "Кризата, неолиберализмът и досието на Рейгън", а така също публикации, раз-

Из архивите на ДС

1018

ширяващи ефекта от предишни наши акции за разобличаване на американските планове за водене на ядрена война в Европа.

В рамките на операцията, насочена в подкрепа на външнополитическия курс на Социалистическата общност за запазване на мира и връщане към процеса на разведряване, бяха подготвени и реализирани 4 АМ.

Най-значително от тези мероприятия е издаването на книгата -"Балканите - безядрена зона". През октомври т.г. в Гърция тази книга излезе от печат на гръцки език и започна дейното разпространение. Английският вариант, но с увеличен тираж, ще излезе от печат в края на ноември т.г.

Заслужават внимание публикациите, подкрепящи позицията на страните от Социалистическата общност по съветско-американските преговори в Женева като "Космически щит или Дамоклев меч", "Плановете на САЩ за "звездни войни" и новите преговори в Женева и други.

Характерното за работата по САЩ и НАТО в областта на АМ е, че всички проведени мероприятия през отчетния период са в рамките на 3 дългосрочни операции, които се осъществяват съвместно със съветските другари. Анализът на изпълнението на плана показва, че повечето от реализираните мероприятия са широкомащабни, трудоемки и подготовката и реализацията на някои от тях е работена в рамките на две години. Съществено за всички акции по тази линия е, че са проведени само закрити канали с възможностите на о2,03 и 01 отдели.

Из архивите на ДС
1019

II. Т У Р Ц И Я

Предприетата от Турция антибългарска кампания във връзка с провеждания у нас възродителен процес рязко измени обстановката и наложи незабавно и коренно преустройство в нашата работа в областта на АМ по турска линия. Вниманието и усилията както на направлението и отдела, така и на линейните отдели и на резидентурите бяха мобилизирани и насочени към изпълнение на приоритетната задача - чрез незабавно провеждане на разнообразни мероприятия да се оказва противодействие и да се обезсилва водената от Турция антибългарска кампания. Наложи се ускорено да се подготвят и реализират редица от мероприятията, залегнали в годишния план с по-късни срокове, а заедно с това да се организира бързо провеждане на нови извънредни мероприятия в съответствие с новосъздалата се обстановка и дадените указания от ръководството на Министерството и Управлението.

В условията на изключително напрежение, при планирани за 1985 г. 16 АМ, през отчетния период бяха реализирани общо 38 АМ, или 22 са извънплана. По вид мероприятията са: документи - 2, листовки - 11, брошури и книги - 5, политически акции пред различни форуми - 2, целенасочена информация-2 и публикации в пресата - 70.

През януари и февруари 1985 г. на резидентурите бяха изпратени подходящи материали (досие по проблемите на Турция) които да бъдат използувани за организиране на публикации в печата на съответната страна с антитурска насоченост. Публикации бяха осъществени в Гърция, Франция, Испания, Португалия и Ливан.

Из архивите на ДС
1020

Беше проведена резултатна контрапропагандна акция от наша страна за разобличаване на турската клеветническа кампания срещу НРБ. Съгласувано с Министерството на външните работи и със съдействието на нейните отдели и резидентурите, бяха организирани посещения в районите с мюсюлманско население на 8 чуждестранни журналиста от Гърция, ФРГ, Австрия, Португалия, Франция и Белгия, в това число и турски. Тези журналисти публикуваха серия от обширни репортажи, които разобличаваха антибългарската кампания като преднамерено клеветническа.

Чрез възможностите на резидентурата в Лондон беше проведена политическа акция в Английския и Европейския парламент , чрез която Турция беше заклеймена в потъпкване на демокрацията и нарушаване на човешките права.

Чрез подходяща връзка на отдел 11 ПГУ в момента се провежда подобна акция за обезсилване и париране усилията на Турция да постави в Европейския парламент въпроса за мюсюлманите в НРБ.

Добър ефект дадоха като създадоха затруднения на Турция и проведените от нас акции на различни международни форуми- Европейския парламент, Подкомисията по правата на човека при ООН в Женева, Конференцията на Интерпарламентарния съюз, Сесията на ООН, Генералната конференция на ЮНЕСКО в София, Културния форум, Международна амнистия и други.

Наред с това беше организирано издаването на брошура- "Малцинствата и репресивния режим в Турция" на английски, френски и арабски език.

Из архивите на ДС

1021

Независимо от голямата претовареност по горната основна задача по Турция, бяха осъществени АМ, залегнали в плана.

За компрометиране политиката на САЩ и създаване затруднения в отношенията на Турция със САЩ, НАТО и ФРГ успешно три акции.

За поддържане напрежението в турско-гръцките отношения бяха реализирани две АМ.

Добър ефект дадоха и АМ проведени за разстройване отношенията на Турция с Арабските страни и Иран. Общо в тази насока бяха проведени пет АМ.

Широк обхват от АМ бяха реализирани за дискредитиране режима на Еврен във вътрешен и международен аспект. За периода, в рамките на тази операция, бяха осъществени 10 АМ.

Анализът на работата по Турция в областта на АМ през отчетния период показва, че проведените акции - осъществените публикации с антитурска насоченост в западната преса, разпространяваните брошури и листовачни материали и проведените политически акции в голяма степен спомогнаха Турция да бъде представена в неблагоприятна светлина пред световното обществено мнение. Наред с това, проведените АМ представляваха допълнителна аргументация срещу Турция на различните международни форуми, като Европейския парламент, Комисията по правата на човека при ООН, Сесията на Генералната конференция на ЮНЕСКО и други.

При провеждането на АМ за противодействие на антибългарската кампания трябва да се отбележи съдействието и приноса на линейните отдели 01,02,03 и 09, а също така и на резидентурите в Атина, Дамаск, Триполи, Виена, Париж, Мадрид, Лисабон, Лондон, Брюксел и Бон.

Из архивите на ДС
1022

III. Г Ъ Р Ц И Я

През отчетния период се потвърди извода, че външната политика, провеждана от правителството на Папандреу е в интерес на съгласувания курс на страните от Социалистическата общност.

За постигане целите, залегнали в дългосрочните операции в годишния план бяха проведени следните мероприятия:

С цел оказване подкрепа на Папандреу за спечелване извънредните парламентарни избори на 2 юни т.г. и компрометиране лидера на основната гръцка опозиционна партия К.Мицотакис, съвместно с другарите от ГДР бе проведена документална акция, изразяваща се в публикуването в гръцката преса на документи, свидетелствуващи, че по време на немската окупация на Гърция, Мицотакис е бил сътрудник на хитлеристките тайни служби. Публикацията даде много добър ефект и оказа необходимото въздействие.

Друго съществено мероприятие, което бе проведено през периода бе с насоченост към дискридитиране на крайно десните сили в Гърция.

За оказване на съдействие на силите, борещи се против чуждите военни бази на гръцка територия, за подкрепа на идеята за създаване на безядрена зона на Балканите и за разобличаване и дискредитиране милитаристичната политика на САЩ и НАТО в Гърция бе издадена документално-публицистична книга по въпросите за безядрена зона на Балканите и гръцката позиция по проблема.

Из архивите на ДС

1023

С цел засилване недоверието на Папандреу към ФРГ на базата на предпочитателното й отношение към Турция, в ущръб на гръцките интереси, съвместно с немските другари бе проведена успешно документална акция.

Във връзка с указанията на др.Министър за даване отпор на провежданата от Турция антибългарска кампания, се наложи в кратки срокове работата на направлението да се пренасочи и за провеждане на извънпланови АМ, насочени пряко срещу Турция.За изпълнение на тази приоритетна задача беше планирана една една поредица от шест АМ, с остра антитурска насоченост, които бяха успешно реализирани за периода от м.февруари до м.ноември т.г. Целта на тези мероприятия бе не само да се даде отпор на турската кампания, но и нещо повече - от арменска, кюрдска и най-вече гръцка позиция да се осъди в международен мащаб деморализаторската политика, провеждана от Турция по отношение на споменатите малцинства, населяващи нейната територия.

Характерно за посочените акции е, че имаха остър настъпателен характер. По форма мероприятията бяха разнообразни: илюстровани брошури, листовки, заплашителни писма и бяха отпечатани на английски, френски и немски език. Те бяха разпространени до различни международни институции, Генералната конференция на ЮНЕСКО, СМИ и до дипломатическите представителства в западноевропейските страни и имаха значителен ефект, който намери израз в обширни публикации в турския печат и реакция сред дипломатическите кръгове на Запад.

С цел постигане на двуяк резултат - задълбочаване на гръцко-турските противоречия и засилване ефективния отпор срещу

Из архивите на ДС
1024

турската кампания в края на отчетния период отпочна провеждането на нова дългосрочна операция, чиято същност се заключава в разобличаване на турския експанзионизъм от гръцки позиции и аргументация.

От анализа на турската реакция и западните дипломатически кръгове на нашите АМ може да се направи извода, че турската страна е крайно чувствителна и е убедена, че гръцките официални власти открито подпомагат и подтикват към антитурска дейност гръцки националистически организации, както и турски и арменски, действуващи от гръцка територия.

През отчетния период по линия на Гърция и Кипър бях планирани 17 мероприятия в рамките на шест дългосрочни операции. За годината са реализирани общо 12 АМ, две са документални акции, две са публикации на книги, две са брошури, а останалите шест АМ са листовачни. Следва да се отбележи, че четирите АМ (документални); които се подготвят съвместно с немските другари от наша страна е изпълнена задачата и материалите са изпратени за изготвяне на съответните документи.

IV. АРАБСКИ СТРАНИ И Д Н С

През отчетния период основните насоки в работата и провеждането на АМ по Арабските страни и ДНС съответствуваха на задачите, залегнали в годишния план, настъпилите изменения в политическата и оперативна обстановка.

По Арабските страни, Иран, Израел, ДНС и против вмешателството на САЩ във вътрешните работи на Никарагуа бяха подготвени и проведени 22 АМ. Същите са разпределени както следва:

Из архивите на ДС
1025

По Арабските страни - 12 АМ, по ДНС - 7 АМ и Никарагуа-3 АМ.

По дългосрочната операция с основни насоки - разобличаване политиката на САЩ по отношение на Арабските страни; внасяне на затруднения в арабско-турските отношения; дискредитиране на реакционните режими и десните сили в Арабския свят бяха осъществени 10 АМ.

В рамките на тази операция се проведоха акции за създаване психоза на несигурност и страх от извършване на терористични акции срещу американски, израелски и турски обекти от страна на организацията "Ал Джихад" за разобличаване на милитаристичната политика на САЩ бе изготвена и разпространена брошура на тема - "Крилатите ракети в Комизо", в която аргументирано е показано, че тези ракети представляват опасност и за арабските страни, а с цел разстроъване на либийско-турските отношения и оказване косвена помощ в защита на нашите икономически интереси в тази страна до Кадафи бяха доведени две целенасочени секретни информации за подривната дейност на САЩ,НАТО, Турция и Южна Корея. Наред с това заслужава внимание и доведената до знанието на президента Х.АСАД секретна информация, целяща разстройване на сирийско-турските отношения.

Следва също да се отбележи и проведеното АМ по приоритетната задача за разстройване на иранско-турските отношения от досега проведените АМ в тази насока и утвърждаване на убеждението в иранските власти, че САЩ и Турция продължават подривната си дейност срещу Иран, бе доведена до знанието на Ислямския революционен съвет на нова секретна информация.

През отчетната година, работата по ДНС протече в рамките на една дългосрочна операция. Проведените АМ имаха за цел

Из архивите на ДС
1026

разобличаване пред световната общественост подривната дейност на САЩ в движението на реакционното крило на ДНС.

Мероприятията в това направление представляват публикации в чуждестранния печат. При подбора и подготовката на темите изхождахме преди всичко от съветската стравка-ориентировка за работа по ДНС. Същите са както следва: "Тайните операции на ЦРУ срещу Третия свят","Разкол и деполитизация - непостижимите цели на САЩ и НАТО в Третия свят", "САЩ и Западът следват курс за разбиване единството на Движението и установяване лидерство на реакционното крило в ДНС","Имперските амбиции под маската на миролюбие", "Заговорът на САЩ и НАТО в ДНС", "Пакистан - плацдарм за агресия срещу Индия".

В края на 1984 г., по указание на др.Министър, се пристъпи към провеждане на АМ, целящи разобличаване на политиката на САЩ на грубо вмешателство във вътрешните си работи на Никарагуа. В изпълнение на тази задача, през отчетния период бяха проведени 3 АМ. Това бяха предимно публикации добре подготвени от консултанти на отдела. Паралелно с тях организирахме изпълнението на чужди езици репортажите на Ален Герен по радио "София".

В съответствие с плана за съвместна работа със съветските другари през отчетната година ни изпратиха материали за книгата "ЦРУ и Третия свят" за превод и публикация. Тя е в процес на реализация от резидентурата в Дамаск.

В работата ни по Арабско направление сме изхождали от разбирането, че основните удари следва да се нанесат по главния противник, неговите марионетки в района и особено по Турция.

Из архивите на ДС

1027

През отчетния период, планираните АМ бяха разработени своевременно, но някои от тях не успяхме да реализираме в Ливан и Техеран главно поради усложняване на обстановката в тези страни.

В работата по арабско направление през годината срещнахме трудности с каналите за реализация на нашите АМ. Но наред с това трябва да посочим като положителен факт, че резидентурата в Дамаск ни предостави канал, издателство за реализация на наши АМ. При подготовката и реализацията на АМ получихме добро съдействие от резидентурата в Дамаск, Бейрут, Трипс ли, Делхи, Кипър, Атина и Виена.

V. "А" НАПРАВЛЕНИЕ

Във връзка с утвърденото предложение за създаване на база в Индия за провеждане на АМ с антикитайска и антиамериканска насоченост бяха подготвени и реализирани от резидентурата в Делхи 6 материала, разобличаващи дейността на американския империализъм и експанзионистичната политика на Китай в Азиатския континент. Публикуваните материали дадоха положителен ефект сред политическите и журналистическите кръгове в Индия.

Подготвя се в момента запланувaната брошура на тема: " Реакционната политика на САЩ и хегемонизмът на Китай са сериозна заплаха за мира в района на Индийския океан". Същата ще бъде отпечатана на английски език и разпространена от името на Индийския изследователски институт в Делхи.

Из архивите на ДС
1028

Планираното мероприятие за разпространение на материалите от семинара в Делхи до развиващите се страни с цел разобличаване намеренията на Китай и САЩ за внасяне на разкол в ДНС не е изпълнено, поради това, че за дълъг период от време беше преустановена връзката със "ШИВА".

Извън плана са подготвени 5 материала по въпросите на ядреното разоръжаване. Същите ще бъдат реализирани на семинара, който ще бъде проведен през януари 1986 г. в Делхи. С провеждането на това широкомащабно мероприятие се цели разобличаване позицията на САЩ по ядреното разоръжаване и мобилизиране на общественото мнение срещу нарастващата опасност от ядрена война.

С оглед засилване опасенията в САЩ и Западните страни, че с предоставената помощ от тях на Китай, последният ще се превърне във военна сила и заплаха за Запада е реализиран информационен материал чрез "Лоренцо".

За разобличаване враждебната политика на китайското ръководство към индийските народи бе публикувана статия чрез "Лоренцо" в сп."Проблеми на мира и социализма".

Мероприятието за сближаване на Китай със страните от Социалистическата общност не е проведено, поради липса на достатъчно материали.

Извън плана са проведени 2 мероприятия с антикитайска и антиамериканска насоченост.

По линия на Китай са проведени всичко 16 АМ, от които 7(седем) са извън плана. В сравнение с 1984 г., през тази година са проведени по-качествени АМ. С проведените АМ се разобличаваше хегемонизмът на китайското ръководство и реакционната политика на американския империализъм. С тези мероприятия се

Из архивите на ДС
1029

и недопускане на сближение между Китай и Индия. Бяха проведени АМ, целящи засилване на разногласията между Китай и западните страни.

Ю Г О С Л А В И Я

От началото на 1985 г., във връзка с възродителния процес в нашата страна, югославските средства за масова информация отпочнаха масирана, злостна антибългарска пропаганда. С цел противодействие на тази кампания, през м.февруари т.г. беше изготвен и утвърден от др.Министър комплексен план за провеждане на АМ по Югославия в следните насоки:

. Бяха изпратени заплашителни писма до кореспондента на ТАНЮГ и до посланика на СФРЮ в Анкара, които бяха легендирани от името на Арменска революционна организация(АРА)

По данни на резидентурата в Анкара с това АМ е постигнат желания ефект. Кореспондентът на ТАНЮГ се оплакал пред наш дипломат, че живота му бил в опасност, а същевременно и публикациите в югославските средства за масова информация, позоваващи се на негови материали престанали.

С цел отвличане вниманието на югославското ръководство от антибългарската му дейност, от името на нелегална мюсюлманска организация, в Сараево беше разпространен материал до правителствата на ислямските страни, от които бе видно, че за еднакви престъпления в СФРЮ мюсюлманите винаги получават по-строги присъди, отколкото гражданите с друго вероизповедание.

Из архивите на ДС
1030

С цел противодействие на антибългарската пропаганда в Югославия, по повод 4-годишнината от косовските събития, от името на нелегалната косовска организация "Косовари" беше изпратен апел с данни за броя и тежкото положение на намиращите се в сръбските затвори албанци от Косово. Той бе изпратен до всички международни организации и лиги по защита правата на човека.

С цел дискредитиране ролята на СФРЮ в ДНС и предотвратяването избирането й за домакин и председател на ДНС беше разпространена брошура "Дейността на американските културни центрове в СФРЮ". Конкретни данни за това АМ няма, но има вероятност и то да е допринесло за отхвърляне на кандидатурата на СФРЮ за домакин на Осмата конференция на ДНС.

За да бъде показано на румънското ръководство, че въпреки добрите му отношения с СФРЮ и Турция, то последните действуват зад гърба му, на румънците беше изпратено писмото на Владимир Дедиер до Ръселовия съд.

С цел създаване на трудности за по-нататъшно подобряване ва гръцко-югославските отношения, ще бъде доведен до знанието на гръцкото правителство секретния документ на ЦК на СЮК за действия при извънредни ситуации в СФРЮ. Документът е в процес на обработка. Мероприятието ще бъде реализирано до края на годината.

Положително в провеждането на АМ по Югославия през т.г. е, че са проведени повече документални мероприятия, а в сравнение с миналата година - повече са и тези с безспорен ефект.

Като слабост може да се отчете липсата на АМ, целящи влошаване на отношенията на СФРЮ със съседните й страни - Австрия и Италия.

Из архивите на ДС
1031

А Л Б А Н И Я

Съвместно със съветските другари бе доведена до знанието на албанското ръководство документална информация, че страните-членки на НАТО провеждат мероприятия за дестабилизация на обстановката в НСР Албания. За целта беше използуван и преработен вид оригинален документ на НАТО, представляващ анализ на икономическото положение на Албания. В съответствие с получената реакция от страна на албанците ще продължи комплексно осъществяване на акцията. Съветските другари ни уведомиха, че ще ни информират за хода на реализацията на това мероприятие

С цел обтягане на отношенията между Албания и Гърция беше изготвен апел от гръцката северноепирска организация. Той е разпространен до посолствата на Албания в Западна Европа и до някои западни страни. Следим за ефекта от мероприятието.

С оглед на по-нататъшното обтягане на отношенията между Албания и Гърция е изготвена брошура от проалбански позиции на тема "Истината за гръцкото малцинство в НСР Албания". Мероприятието е реализирано до посолството на заинтересованите страни в Швеция, Испания и Австрия. Предстояща е реализацията му и в други страни. Следим за ефекта от мероприятието.

Доведена бе до знанието на албанското ръководство документална информация, че САЩ и НАТО възлагат на Турция и Италия да се сближават с Албания в насока изгодна за Запада.

Мероприятието, че италианското правителство, с разширяване на търговските си връзки с Албания и с подписването на Спогодбата за въвеждане на италиански език като задължителен в албанските училища се стреми да влияе и приобщава Албания към Запада не е проведено, поради липса на достатъчно данни.

Из архивите на ДС

1032

През отчетния период по Албания са проведени всичко 5 АМ от заплануваните 6.

По направление "А" са проведени общо 31 АМ, от които по плана 23, а извън плана 8 АМ. По Китай са проведени 16 АМ, от които 9 по плана и 7 извън плана. По Югославия са проведени общо 10 АМ, от които 9 по плана и 1 извън плана.По Албания - общо изпълнени 5 АМ по плана, 1 АМ неизпълнено, поради липса на материали.

През отчетния период, при подготовката и провеждането на АМ, са поддържани регулярни контакти с отдел 17, 04,03,06 и 11-ти. Всички реализирани мероприятия предварително са съгласувани с отделите, имащи отношение към тях. Особено тясно сътрудничество при подготовката и провеждането на АМ е поддържано с отдел 17, ПГУ-ДС. Взаимодействие с резидентурите в Белград, Делхи и Токио беше добро. Тези резидентури излизаха с предложения и идеи за провеждане на АМ. Резидентурите в Тирана и Пекин не са излизали с предложения за АМ.

VI. СПЕЦИАЛНИ СЛУЖБИ НА ПРОТИВНИКА И ВЕ

Всички мероприятия бяха насочени за разобличаване специалните служби на противника и на първо място САЩ и Турция и Италия, като организатори на пропагандната операция срещу нашата страна и СССР. За целта бяха използувани получените от резидентурата в Рим следствени материали на СУПЕР-СИЗМИ, документи от следственото дело по атентата срещу ПАПАТА и такива, получени от унгарските другари за Клеър Стърлинг.

Из архивите на ДС
1033

Разобличителните материали имаха двупланова насока - директно срещу служители на ЦРУ - бивши и настоящи, срещу журналисти, свързани с ЦРУ и срещу АГДЖА, като манипулирани и пилотирано оръдие в операцията. В тази насока са проведени 12 документални мероприятия. По-значителни по ефекта са следните:

Писмото на АГДЖА до военното аташе на САЩ в Рим от м.август 1982 г., в което той потвърждава, че е започнал да говори по тяхното искане. Публикувано във в."Република",писмото има голям ефект и бе отразено в цялата италианска преса, в Англия, САЩ и Франция.

Друго сериозно мероприятие беше проведено седмица преди започването на процеса с публикацията във в."Република" на писмото на АГДЖА до турския в."Терджуман" от м.септември 1981 година.

На ГЕРЕН бяха предадени някои писма на Клеър Стърлинг от турския министър на отбраната БАЮЛКЕН, от ЦРУ до нейната адвокатска фирма, които също бяха публикувани и допринесоха за разобличаване то й като платен автор на ЦРУ.

В тази насока беше проведено друго мероприятие, като писмата предоставени ни от унгарските другари за връзките на Стърлинг с ЦРУ бяха изпратени от анонимен подател до сп. "Нейшън". В резултат на това, списанието помести коментар за ролята и действията на Стърлинг в услуга на ЦРУ.

От предадените му документи от делото на Супер-СИЗМИ и процеса срещу нас, Герен публикува разобличителна статия за проникнали в СИЗМИ служители и агенти на ЦРУ - Теодор ШАКЛИ, Майкъл ЛЕДИН и Франческо ПАЦИЕНЦА. Използувани бяха

Из архивите на ДС
1034

също и предадените му показания на ръководителя на френската тайна служба Де МАРАНЖ и неговия помощник Морис БЕКУ, в които бяха опровергани твърденията на МАРТЕЛА и западната преса, че са потвърдили версията, че уж предупредили Ватикана за готвения атентат.

Съвместно със съветските другари бяха проведени 4 документални акции, като ояха пуоликувани в италианската преса копия от телеграми на посланика на САЩ в Рим за успешния ход на кампанията.

На американските списания "Ковърт акшън" и "Нейшън" ояха предоставени чрез резидентурата във Вашингтон редица материали за фалшивите основи на обвинението срещу нашата страна и СССР. Освен няколко много добре аргументирани статии, излезе специален брой на "Ковърт акшън" под заглавие"Разпадането на българската връзка".

Всички аспекти на провокацията, участието на специалните служби и ролята на "сивите вълци" бяха осветлени силно и добре мотивирано. Съвместно с резидентурата беше осигурено разпространението на този брой до СМИ и обществени организации в САЩ и Европа. Част от материалите намериха място в италианския и други западни вестници.

По наша инициатива бяха събрани материали и написани брошури за основната група американски журналисти-дезинформатори: Клеър Стърлинг, Пол Хенци, Майкъл Ледин и Арно дьо Борчгрейв. Същите вече се превеждат на руски и четири западни езика и преди края на процеса ще бъдат разпространени от агенция "София-прес".

Съвместно с резидентурите в Рим, Ню Йорк и Париж беше оказано съдействие на чуждестранни автори за написване на книги

Из архивите на ДС

1035

за процеса в Рим, в които се излагат целта и същността на клеветническите обвинения.

На американските автори Дейвид Айзенауер и проф.Едуард Хърман бяха предоставени многобройни материали за Римския процес. Книгата на Аизенауер е готова и се очаква издаването и.

Книгата "Тероризмът - любима рожба на ЦРУ" е съставена по наши материали, излезе на гръцки и беше преведена на български, руски и англиийски езици. В основата си тази книга е силно разобличение на методите на ЦРУ и пилотирана от него и другите специални служби операция след покушението срещу ПАПАТА

По инициатива на резидентурата в Рим и с помощта на материали и документи от нас беше написана и издадена книгата "Процесът на века" от италианските журналисти Мария КАЛДЕРОНИ и Карло ФИДО. Добре аргументираната защита на нашата кауза по процеса от тези италиански автори е от особено важно значение, защото това е първата книга на италиански и от италианци.

Оказана беше помощ при написването и популяризирането на книгите на Кристиан РУЛЕТ "Следата", на Раихел "Истрели на пл."Св.Петър" и случаят "Антонов" на арабски език.

С наши материали и документи бяха подпомагани директно или чрез резидентурите редица журналисти, публикували материали в Италия, Франция, Испания, Гърция, Португалия, Швеция Сирия, Ливан, Кипър и други страни.

Резидентурите в Париж, Бон, Рим, Лондон и Брюксел осигуриха получаването на излъчваните телевизионни филми, отразяващи процеса в съответните страни.

Из архивите на ДС
1036

Съвместно с отдел ОЗ ШГУ беше организирана покана на "БРАМС" в София и му беше оказано съдействие да направи убедителен филм против клеветите срещу нашата страна.

По наша инициатива бяха поканени турските журналисти Йорсан Йоймен и Осман Окан, които с филм и статии, публикувани в Турция и ФРГ също опровергаха клеветите срещу нашата страна.

Голяма помощ беше оказана на агенция "София-прес"при провеждането на срещата с чуждите журналисти през м.февруари т.г. в София за разясняване истината по процеса в Рим и обвиненията за участието на НРБ в трафика на наркотици и оръжие.

Взаимодействието и помощта на КГБ във връзка с антисоциалистическата кампания през отчетния период се разгърна в още по-големи мащаби. Освен посочените документални акции са проведени много мероприятия и масова пропагандна работа в чужбина. По непълни данни, повече от 50 публикации в чуждия печат и съветски такъв, са организирани от КГБ. Проведени са системни беседи за влияние по дипломатически канал в главните западни страни и Ватикана. Оказана е помощ при организирането на комитети за защита на Антонов.

ВРАЖЕСКА ЕМИГРАЦИЯ

Проведените през годината АМ по линия на ВЕ на брой са повече отколкото през предишните отчетни години. По-характерно обаче е това, че някои от тези мероприятия показаха определено положителен ефект. Особеност на проведените мероприятия бе и това, че болшинството от тях бяха насочени към компрометиране и разобличаване на най-главната групировка на ВЕ-БОД и нейния лидер Ц.Барев И, което е още по-важно, че те бяха по-

Из архивите на ДС
1037

важните въпроси от клеветите на БОД - преименуването и съдебния процес в Рим и тероризма.

Към все по-задълбочаващите се противоречия в средите на ВЕ, настъпили в последните години(дял за което имат и нашите мероприятия), сега се прибавя и един нов много важен момент, а именно - въпросът за защита чистотата на българската нация и то от чисто патриотични и родолюбиви позиции. За целта, наред с използуваната до сега фиктивна организация"Вечна България", започна издаването на материали, извлечени от вражеския емигрантски печат) от името на друга фиктивна организация "Будна мисъл" от чието име беше реализирана на два пъти (брой първи и втори) брошурата "Ние за нас". С този вид материал се съдействува и за още по-ярко открояване на противоречията в средите на ВЕ, защото документално се посочват различията в позициите на отделните групировки по актуални въпроси, които ВЕ третира.

Мероприятията ни от позицията на защита на българската кауза намериха благоприятна почва в някои среди и групировки на емиграцията, които изцяло заеха позиции, покриващи се с нашите. Тази обективна предпоставка беше умело използувана за по-нататъшно задълбочаване на противоречията сред ВЕ. Тук следва да отбележим, че един от лидерите на ВЕ - Иван Банковски,се противопостави на БОД (Ц.Барев), на БСДП (Ст.Табаков), на БНФ (Ив.Дочев), на Спас Райкин и др., по въпроса за смяната на имената. Обръщайки се към тях (устно и с писма), той апелира: "ако не помагат, поне да не пишат и говорят срещу акцията по преименуването. Това становище е споделил с лидера на ВЕ бившият отявлен нацист - д-р Димитър Вълчев.

Из архивите на ДС
1038

Определено може да се каже, че и с проведените през годината мероприятия, се продължи линията на оказване на наше влияние върху процесите сред емиграцията (на задълбочаване на съществуващите и внасяне на нови противоречия в нея, каквито ще бъдат и насоките на работата ни през следващата година, като още по-активно ще бъде включена в материалите ни темата"тероризъм".

Като известна слабост при реализирането на мероприятията може да се отбележи следното:

По численост (а отчасти и по активност) ВЕ във ФРГ заема ведущо място. На тази основа, нашият стремеж е бил да припишем авторството на материалите на нашите мероприятия на групировка от средите именно на тази емиграция. Естествено е, при това положение реализацията на материалите да става от територията на ФРГ, което пък от своя страна води до обременяване на резидентурата ни в Бон. В предвид на тежката АОО на ФРГ, целесъобразно ще бъде занапред, част от материалите ни чплико-вете), доколкото това е възможно, да се реализират от друга страна (Австрия, Швейцария и др.).

VII. НЯКОИ КОНСТАТАЦИИ И ИЗВОДИ

През отчетния период са проведени 157, а през 1984 г. броят на реализираните е 102 АМ. Увеличението се дължи главно на поставените задачи, свързани с антибългарските кампании.

И през т.г. цифровият анализ на изпълнението на плана показва голямия брой на осъществените извънредни мероприятия.

Из архивите на ДС
1039

Във връзка с това, много характерно е, че многократно нарастнаха мероприятията, които се оформят и отпечатват чрез 15 отдел. Така например, през периода, същият отдел е работил по 32 наши задачи и е отпечатал 46041 страници, докато през предидущата 1984 г. изработените страници са били само 10418. Във връзка с това считаме за целесъобразно да се определи един работник от 15 отдел, който да отговаря за нашите АМ и тяхното оформление. Сътрудничеството ни с този отдел е много добро. Имало е случаи, когато от 15 отдел са работили извънредно, включително и в почивни дни.

От анализа на проведените АМ е видно, че са планирани целесъобразно. Същите са по-добре оформени, за което спомогна новата печатна техника, с която разполага отдела и качествената работа на другарите от 15 отдел.

През отчетния период нарастна количеството на преводи, които възлагаме на преводачи извън системата на МВР. Третирането на тези въпроси ние правим, защото естеството на преводите, оформянето и отпечатването на АМ не е само технически въпрос, а и оперативен, от които зависи достоверността и сигурността на нашите акции.

Координацията с линейните отдели, особено тази с резидентурите са двупосочни . Увеличи се броя на постъпващите предложения и идеи за провеждане на АМ от страна на резидентурите. Но все още са крайно ограничени закритите канали за провеждане на нашите акции за влияние, прокарване на целенасочени информации или дезинформации.

Във връзка с антибългарската кампания, подета от страна на Турция следва да се концентрират усилията на всички звена в отдела, особено на съпределните направления - гръцко,

Из архивите на ДС

105 25

арабско и "А" направление, които да планират АМ за влошаване или създаване на трудности във възимоотношенията Турция - Гърция Югославия-Турция, Арабските страни и Турция. Тази задача следва да заеме приоритетно място в годишните планове. Наред с това, като се изхожда от настойчивостта на турската страна към този въпрос, целесъобразно ще бъде да се обсъдят широкомащабни акции, които да разстройват икономиката и финансиите на тази страна. Досегашният опит в отпора на антибългарските действия на турското правителство показва, че следва точно да се определят задачите на всички звена в разузнаването, за да могат да се използуват най-оптимално възможностите на отделите и резидентурите.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08/ ШГУ-ДС
ПОЛКОВНИК
(Д.СТАНКОВ)

Отп.в 1 екз.

Към дело
Изп.-08-8832
Отп.-Ц.Р.-537
29.11.1985 г.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 21620, екз.№
30. 12. 1985 год.

УТВЪРЖДАВАМ:
НАЧАЛНИК П Г У - Д С
ГЕН.-ЛЕЙТ. _____
(В.КОЦЕВ)
6 / 1 1986 година

Работата на направлении трябва да бъде насочено против Турция - изолиране на Турция от арабския страни. Само 4-5 ЛМ не са достатъчни.

П Л А Н

ОТНОСНО: Работата на отдел 08/ ПГУ-ДС по Арабско направление, Израел и Иран през 1986 година.

САЩ използуват създалата се сложна и напрегната обстановка в Близкия и Средния изток за реализация на стратегическите си цели: - засилване на военното си присъствие в района, ликвидиране на прогресивните режими и движения и поставяне под свой контрол природните богатства на страните. Техните усилия са насочени към принуждаване на Сирия, да отиде на сепаративни преговори със САЩ и Израел. Те се стремят да покажат пред арабските народи, че играят главната роля при решаване на палестинския проблем и са възпиращ фактор срещу "съветската заплаха" в района. Израелската агресия в Южен Ливан доведе на практика до разгромяване на палестинската съпротива.

Тероризмът в района взе застрашителни размери, както по отношение на различните политически групировки, така и срещу другите страни.

Из архивите на ДС

9 45 2

Между арабските страни настъпи дълбоко разцепление и при сегашната обстановка не се очертават перспективи за подобряване на отношенията между тях. Реакционните арабски страни, подпомогнати от Израел и Турция, съдействуват в осъществяване на военно-политическия и икономическия курс на САЩ по отношение на страните от арабския свят.

Ирано-иракския конфликт продължава също да оказва въздействие върху отношенията между страните от Близкия и Средния изток.

Съобразно обстановката и разузнавателните ни възможности в Близкия и Средния изток, през 1986 г. направлението ще проведе следните АМ:

I. ОПЕРАЦИЯ "КОБРА".

Насоки на операцията

а/ Разобличаване неоколониалистичната и проционистка политика на САЩ по отношение на арабските страни.

б/ Дискридитиране на реакционните режими и десните ислямски сили в арабския свят като проводници на американските интереси.

в/ Внасяне на затруднения в арабско-турските отношения.

г/ Оказване на помощ на прогресивните арабски страни и движения.

М Е Р О П Р И Я Т И Я:

1. С цел да се покажат отрицателните последици от политиката на египетското правителство и въпросите на превъоръжаването на армията чрез закупуването на "разнообразно" оръжие

Из архивите на ДС

3
10 46

от САЩ и Запада, със съдействието на немските другари, на основата на наши данни ще се изготви документ, изхождащ от учреждение на ГФР. В документа ще се правят изводи, че тази политика, която неминуемо ще доведе до намаляване боеспособността на египетската армия целенасочено се поощрява от САЩ.

Документът ще бъде реализиран по наши канали до правителствата на Сирия, Либия, Ирак, Алжир и някои влиятелни кръгове в Египет с цел да се създава недоверия към намеренията и действията на САЩ в този район.

Срок - 1.7. 1986 г.

Отг.- В.Велчев

2. С цел насочване на египетските власти към преследване на организацията "Мюсюлмански братя", създаване на психоза на паника и смут сред управляващите среди в Египет, посолствата на САЩ и Израел в Кайро от извършване на терористични актове и за затвърждаване на убеждението за съществуването на нелегална терористична организация "АЛ АКСА", да се изготви и разпространи поредното специално комюнике от името на организацията, в което да се отправят нови заплахи за извършване на терористични действия срещу отговорни египетски лица, американското и израелското посолства в Кайро.

Комюникето ще бъде изготвено на английски език и разпространено в Египет по използувания до сега канал.

Срок - 1.5.86 г.

Отг. - В.Велчев

Из архивите на ДС

11/47

3. С цел разстройване на либийско-американските и либийско-турските отношения, да се доведе до знание на полк. Кадафи нова целенасочена информация, в която да се покаже, че разузнавателните служби на САЩ и страните от НАТО и особено на Турция продължават да провеждат подривна дейност срещу Либия, като за целта използуват офицери, прикрити като специалисти в различни техни фирми в Либия.

Документът ще бъде изготвен на английски език и изпратен до полк.Кадафи по използувания до сега канал.

Срок - 1.8.86 г.
Отг.--В.Велчев

4. С цел внасяне на затруднения в иракско-турските и американо-иракските отношения да се доведе до знанието на президента на Ирак - Садаам Хюсеин,нови факти и данни, уличаващи САЩ, страните от НАТО и особено Турция, в подривна дейност срещу режима в страната и в оказване на военна и икономическа помощ на режима на Хомейни.

Информацията ще бъде преведена на английски език и реализирана по пощата от резидентурата в Атина.

Срок - 15.8.86 г.
Отг.- В.Велчев

5. С цел създаване на недоверие към политиката на САЩ по отношение на арабските страни да се подготви брошура , озаглавена: "Американското военно присъствие в Близкия и Средни изток". В същата да се покаже, че военното присъствие на САЩ и НАТО в Близкия и Средния изток се явява заплаха за независимостта и сигурността на страните от района, и че главния помощник на САЩ за осъществяване на тези военни планове се явява Турция

Из архивите на ДС

1045

42/48

Материалът ще бъде изготвен от военен консултант на отдела в светлината на доктрината на Пентагона за водене на ядрена война.

Брошурата ще бъде проведена на арабски език и реализирана чрез резидентурите в Триполи, Тунис, Алжир, Мароко, Иран, Ирак и Сирия.

Срок - 1.4.86 г
Отг.- В.Велчев

6. С цел разобличаване агресивната политика на САЩ и разполагането на крупни военноморски и военновъздушни сили в района на Индийския океан, да се подготви публикация под наслов "Милитаризацията на Индийския океан - заплаха за страните в района". За целта, материалът ще бъде изработен от консултант на отдела - специалист по военни въпроси.

Мятериалът ще бъде преведен на английски език и публикуван чрез възможностите на резидентурата в Индия(аг."Бахор").

Срок - 1.3.86 г.
Отг. - В.Велчев

7. С цел разстройване на сирийско-американските, сирийско-турските отношения и изостряне отношенията между сирийските власти и десните сили в Ливан, до президента Хафес Асад да се доведе информация, в която да се покаже, че САЩ, Турция Израел и ливанската реакция, посредством организацията "Мюсюлмански братя", провеждат подривна и терористична дейност срещу режима в Сирия с оглед свалянето му от власт и дестабилизиране на обстановката в Близкия Изток.

6 43/48

Информацията ще се изготви на френски език и реализира по пощата от резидентурата в Дамаск.

Срок - 1.11.86 г
Отг. - Д.Добрев 08.09.

8. С цел разобличаване военно-стратегическите планове на САЩ и НАТО към Тунис, Алжир и Мароко, да се разработи от консултант на отдела темата : "Военно-политическата стратегия на САЩ и НАТО към страните от МАГРЕБА".

Същата ще бъде преведена на английски език и реализирана чрез аг."Фройд"-Малта.

Срок - 30.8.86 г.
Отг. - Д.Добрев

С цел разработка и провеждане на други мероприятия по операцията, през годината да се извършат и някои проучвателни действия и се съберат материали по следните въпроси:

а/ Вътрешно-политическата обстановка в Египет, Сирия Ирак, Ливан, Тунис, Алжир, Либия и Мароко-

б/ Отношенията между арабските страни и САЩ и другите Натовски страни.

в/ Дейността на разузнавателните служби на САЩ и на техните съюзници от НАТО в арабските страни.

г/ Разногласията между отделните арабски страни.

д/ Дейността на организацията "Мюсюлмански братя" и другите ислямски терористични организации и връзките им със специалните служби на САЩ и НАТО.

Из архивите на ДС

1047

14
37

II. ОПЕРАЦИЯ "МАМБА"

Насоки на операцията

а/ Разобличаване на Израел като проводник на експанзионистичната политика на САЩ в района на Близкия Изток.

в/ Компрометиране на Израел в провеждане на терористична и подривна дейност в района.

М Е Р О П Р И Я Т И Я :

1. С цел разобличаване на американската и израелска политика по отношение на международния тероризъм, да се подготви публикация под наслов : "Тероризмът - основа на политиката на САЩ и Израел по отношение на арабските страни".

Статията ще бъде разработена от наш консултант-специалист по проблемите на Близкия и Средния изток.

Материалът ще бъде преведен на английски език и публикуван чрез възможностите на аг."Фройд" - Малта.

Срок - 1.4.86 г.

Отг.- В.Велчев

2. С цел разобличаване на Израел в международен тероризъм и подтикването му към извършване на такива действия, да се доведе до знание на израелското правителство целенасочена информация, в която да се покаже, че Либия е "закупила" от черния пазар две ядрени бомби, които се намират във военната база Тобрук и, че се обмислят планове за тяхното взривяване над град Тел Авив и ядрения център в пустинята Негев. Под "черен пазар да се разбира- Пакистан. Преди реализацията на АМ ще се консултираме със съветските другари.

Из архивите на ДС

Информацията ще бъде преведена на френски език и доведена до знанието на израелското правителство чрез резидентурата в Париж.

Срок - 1.8.86 г.

Отг. - В.Велчев

С цел разработка и провеждане на други операции, през годината да се събират факти, данни и материали по следните въпроси:

а/ Дейност, организация и структура на международните ционистки организации и израелските разузнавателни служби.

б/ Документи, бланки, печати и подписи на организации от международното ционистко движение.

III. ОПЕРАЦИЯ "ТАЙФУН"

Насоки на операцията

а/ Засилване на антиамериканските настроения сред управляващите кръгове на Иран.

б/ Компрометиране на най-реакционните политически и религиозни лидери, които са антисъветски настроени и са за сближаване със САЩ.

в/ Разстройване на иранско-турските отношения.

М Е Р О П Р И Я Т И Я :

1. С цел засилване на антиамериканските настроения и внасяне на затруднения в ирано-турските отношения да се предостави на иранските радикални дейци целенасочена информация, в която да се покаже, че САЩ, страните от НАТО и особено Турция

Из архивите на ДС
1049

~~16~~ 32

продължават да провеждат подривна дейност срещу Иран, подпомагат военно Ирак и оказват помощ на определени среди в страната и зад граница за сваляне на режима на Хомейни.

Информацията ще бъде изготвена на английски език и ще се реализира по канал, който до сега на няколко пъти беше използуван успешно.

Срок - 1.10.86 г

Отг-. В.Велчев 08 -

С цел подготовка и провеждане на други мероприятия по операцията, през годината ще се събират материали по следните въпроси:

а/ Вътрешно-политическата обстановка в Иран, противоречия в управляващите кръгове, отношението към СССР, дейността на иранската опозиция в страната и чужбина.

б/ Дейността на разузнавателните служби на САЩ и страните на НАТО срещу Иран и помощта, която оказват на Ирак и опозиционните сили.

в/ Планове за реализация на идеята за изграждане на газопровод Иран-Турция и петролопровод Ирак-Турция.

IV. ОПЕРАЦИЯ "ТИГЪР"

Насоки на операцията

а/ Противопоставяне и пресичане на мюсюлманския екстремизъм, който използува "мюсюлманския фактор" за износ на "ислямска революция".

б/ Разобличаване експанзионистичната политика на Иран-

шиитската опасност на Хомейни.

в/ Изостряне на противоречията между Иран и С.Арабия в борбата им за влияние и лидерство в мюсюлманския свят.

Из архивите на ДС
1050

17
53

М Е Р О П Р И Я Т И Я :

1. С цел противопоставяне на разнородните фундаменталистически екстремистки по своя характер течения, които използуват "ислямския фактор" под лозунга - възраждане, разпространение на "чистия ислям" и износ на "ислямска революция", пресичане на религиозните мюсюлмански догми, да се започне провеждането на съвместна със съветските другари дългосрочна операция. За целта да се разработят серия от статии, в които:

а/ да се разобличава теократическата диктатура на шиитската опасност на Хомейни чрез износ на "ислямска революция" и неговата основна цел - установяване на ислямска република в редица страни.

б/ експанзионистичната политика на Иран, като се акцентира - разобличава войната с Ирак, шиизма в Ливан и техните завоевателни амбиции в Персийския залив и др.моменти, които се явяват сериозна опасност за С.Арабия и останалите арабски страни от Залива - на първо място - района на Близкия изток и мюсюлманския свят като цяло.

Срок - 30.X.86 г.
Отг. - Д.Добрев

2. С цел създаване на недоверие и страх в управляващите реакционни кръгове на западните страни от действията на някои мюсюлмански доктринери, в които ясно, аргументирано и с конкретна фактология да се покаже мюсюлманския екстремизъм и най-вече шиитския, инспириран от Иран, който поражда терористични и диверсионни актове против западни представители и учреждения. Същността на тези материали трябва да заангажират и принудят Запада и САЩ да отделят повишено внимание и да вземат ответни,

Из архивите на ДС

1051

остри мерки срещу някои ислямски представители и страни.

Срок - 30.11.86 г.
Отг. - Д.Добрев

3. С цел неутрализиране и разобличаване опитите на САЩ Пакистан и С.Арабия, да сформират в рамките на ДНС " прозападна групировка от ислямски държави", да се организират публикации на материали, в които ясно да се покаже, че такава групировка държави пречи на целта и задачите на ДНС. С реализацията на тези материали, ще цели още да противодействуваме на плановете на реакционните мюсюлмански режими в ДНС и да докажем техния агресивен характер на страните-членки на Движението.

Срок - 30.X.86 г
Отг. - Д.Добрев

4. С цел използуване в наш интерес съперническата дейност на Ирак, С.Арабия и Либия в борбата им за влияние и лидерство в мюсюлманския свят, да се разработят материали със следната тематика:

- възраждане на ислямския екстремизъм и негативните последици за ислямските страни;

б/ опасността от износ на ислямска революция от Иран.

Срок - 30.XI.86 г
Отг.- Д.Добрев

5. С цел разобличаване на иранското шиитско духовно ръководство, което придобива черти на клерикални деспоти, да се публикуват материали, в които да се направи паралел между исляма и католицизма и да се покаже, че с особена острота и днес ислямските

Из архивите на ДС

12 53

догми на иранските клерикали потискат и унижават светите чувства на вярващите народни маси, ще върнат мюсюлманските страни до средновековното мракобесие, до регрес в тяхното социално-икономическо и културно развитие, до пълна изолация от напредналите нации.

Срок - 30.XI.86 г.

Отг. - Д.Добрев

Горните мероприятия ще бъдат разработени от наши консултанти и реализирани чрез каналите на ПГУ-ДС, изпратени до съответни редакции на вестници, списания и посолства на ислямски страни.

V. ПО БОЙНАТА ГОТОВНОСТ

Да се изготви позив на арабски език от името на нелегална организация "Военен съвет за спасяване", в който да се разкриват агресивните действия на САЩ в района на Близкия изток и се апелира към арабските народи да предприемат действия за предотвратяване на опасността, която ги грози в резултат на милитаристичната политика на САЩ. На всеки три месеца позивът да се осъвременява.

Срок за изготвяне на първия позив - 1.3.86 г.

Отг. - В.Велчев

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08/ ПГУ-ДС
ПОЛКОВНИК (Д.СТАНКОВ)

Отп.в 1 екз.
Към дело
Изп.-08/8234
Отп.-Ц.Р.-580
18.12.85 г.

Размножено в 4 екз.
Изпратени по списък
към оригинала
София, 8.1.1986 г.

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София

Рег.№ 5616, екз.№ 1
07. 04. 1986 год.

СТРОГО СЕКРЕТНО !
Екз.№____

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СЪТРУДНИЧЕСТВОТО МЕЖДУ РАЗУЗНАВАНИЯТА НА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИТЕ СТРАНИ В ОБЛАСТТА НА АКТИВНИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ.

СКЪПИ ДРУГАРИ,

Разрешете ми, от името на ръководството на МВР-НРБ, на ПГУ-ДС и на целия колектив на службата за"АМ", да предам на всички участници в съвещанието най-сърдечни поздрави и пожелания за плодотворна работа. Искрено благодарим на унгарските другари за навременната и полезна инициатива да организират международна конференция на разузнаванията от братските социалистически страни по линия на активните мероприятия.

Ние дойдохме в красивата, древна и вечно млада столица на братска Унгария, с дълбоката убеденост и вяра, че на настоящето съвещание, не само ще обменим опит за повишаване ефективността на нашите АМ и ще набележим пътища за осуетяване усилията на противника да ги дискредитира, но и ще споделим мисли, идеи и виждания по решаването на някои стратегически задачи за един по-дълъг период напред, съобразно [redacted] проблематика[то] и опит[а] на всяка страна, в духа на миналото, настоящето и бъдещото ни сътрудничество.

Из архивите на ДС

1054

За българския народ, за народите на всички социалистически страни - 1986 година е знаменателна.

Тя е година на конгресите.

Строителите на Социалистическа България все още живеят под неотразимото въздействие на Двадесет и седмия конгрес на Комунистическата партия на Съветския съюз - "събитие с преломно значение за възхода на Съветския съюз..., за световната социалистическа система, за социалния прогрес в света".

На XIII-я конгрес на БКП, др.Т.ЖИВКОВ определи XXVII-я конгрес, като ново качествено състояние на социалистическото общество в Съветския съюз, Конгрес, който ще изиграе изключителна роля за динамичното икономическо и политическо развитие на световната социалистическа система, за благото на човечеството.

През тази година се проведоха и конгресите на комунистическите партии на Куба, ЧССР и Н Р България, които определиха за много години напред перспективите за движението на техните народи по пътя на комунистическото съзидание. На тях беше потвърдено, че изключително важна, съставна част на външнополитическата стратегия на комунистическите партии е курсът към укрепване на световната социалистическа система, задълбочаването на социалистическата икономическа интеграция, усъвършенстване взаимното обогатяване с опит при решаването на проблемите.

XIII-тия конгрес на БКП, проведен в началото на м.април т.г., направи задълбочена равносметка на постигнатото, обърна главното внимание на нерешените въпроси и очерта бъдещото на Партията и страната през Деветата петилетка и до 2000 година.

Из архивите на ДС
1055

17
12

Неблагоприятните ...климатически условия през 1984-1985 г., трудности в резултат на изострена международна обстановка, некои грешки от субективен характер, бяха преодолени и не се допусна спадане темповете на развитието на икономиката, понижаване жизненото равнище на народа, бяха осигурени нови предпоставки за по-нататъшния всестранен възход на нашето общество. През изминалите 30 години, от историческия Априлски племун на Партията - 1956 г., НРБ постигна най-високите темпове в своя икономически и индустриален растеж. Националният доход се увеличи 8 пъти, основните фондове в народното стопанство - 10 пъти, обществената производителност на труда - 8.4 пъти.

XIII-тия конгрес отчете огромната работа, новаторския подход на Партията , теоритическите разработки и практически подходи за формирането цялостна система от виждания за развитието на базата и надстройката на обществото върху принципно нови начала. В документите и изказванията на конгреса, това голямо богатство - плод на колективна мъдрост, получи своето по-нататъшно развитие като цялостна стратегия и платформа в нашата практическа работа за изграждането на развития социализъм.

XIII-тия конгрес бе забележителен триумф на Генералната ленинска априлска линия на нашата Партия. С грижа за настоящето, с поглед в бъдещето, той обобщи нашия и световен опит и даде нов тласък на българската научно-техническа революция, неразделна част от неспирния научно-технически и технологически подем на Социалистическата общност, на световния прогрес.

Из архивите на ДС

1056

15
13

Крупните исторически задачи, нашата партия решаваше в условията на изострена класова борба, когато империалистическите държави полагат усилия да създадат общ фронт срещу социализма, срещу всички сили на прогреса.

САЩ продължават да разширяват своя агресивен външнополитически курс, насочен към ликвидиране на достигнатия паритет във въоръжаването, установяване на военно превъзходство над Съветския съюз и груба намеса във вътрешните работи на суверенни държави. И след срещата в Женева и мирните инициативи и предложения на СССР, САЩ продължават надпреварата за милитаризиране на Космоса, изпробват нови ядрени оръжия, създават реална заплаха за мира и сигурността на народите. В Белия дом и Пентагона, без да се съобразяват с реалностите на баланса на силите в света, изработиха концепции за нов глобализъм и хегемонизъм - правото на САЩ да водят срещу когото си искат необявени войни, тайни и явни подривни операции, да следват политиката на държавен тероризъм. Те си присвоиха и правото да се намесват навсякъде, под предлог за защита на своите "жизнени" интереси. Едва ли е нужно да припомняме случаите с Гренада, Никарагуа, Ангола, Либия и други страни, отказали да следват безропотно волята на САЩ.

Нашата партия и държава, нашите органи за сигурност бяха принудени да работят при изключително тежка обстановка, създала се в резултат на масираните продължителни, целенасочени удари на противника в най-невралгичните точки на нашата международна дейност.

Из архивите на ДС

1057

16

17

САЩ и техните съюзници по НАТО рязко активизираха своята психологическа война и шпионажа срещу нашата страна. Неимоверно бяха увеличени финансовите и техническите средства на специалните им служби, за провеждане на шпионско-диверсионна и терористическа дейност, за разширяване идеологическото, верското и държавно-шовинистическо проникване, особено сред мюсюлманското население у нас. Това усложняваше непрекъснато и агентурно-оперативната обстановка, която изискваше по-голяма мобилизация на силите и средствата на органите на Министерството на вътрешните работи. Те проведоха огромна работа по разкриване замислите и плановете на противника, осъществиха редица успешни агентурно-оперативни мероприятия за пресичане на тази дейност, за защита сигурността на страната.

Както Ви е известно, нашата страна извърши голямо историческо, национално и интернационално дяло - възстановяване имената на насила помохамеданчените в миналото българи. Реакционното турско буржоазно правителство и неговата националистическа върхушка, активно подпомагани от САЩ и ЦРУ, правят всичко възможно, за да компрометират, да противодействуват и ако могат да осуетят този възродителен процес, като в [redacted] борба срещу НРБ, те са готови да отидат на съюз дори с дявола.

Изключително внимание отделят нашите органи в момента за своевременното разкриване на намеренията, плановете и опитите за извършване на остра терористическа дейност на наша територия и срещу представителствата ни зад граница. Ние все още не разполагаме с твърди данни за истинските подбудители,

Из архивите на ДС
1058

А7
15

организатори и извършители на терористическите актове у нас, но придобитите сведения и анализа на обстановката в страната и чужбина, показват, че е възможно, те да произхождат от средите на българската вражеска емиграция, свързана със специалните органи на противника, крайно реакционните политически, религиозни турски организации в самата Турция и в чужбина и техни подставени лица, групи и нелегални организации в нашата страна.

Ние разполагаме с данни, че през настоящата и през следващите години, разузнавателните органи на САЩ, Турция и другите натовски страни и техните идеологически центрове ще засилят още повече разузнавателната си и подривна дейност срещу нашата страна. Това поставя пред органите на сигурността и особено Разузнавателното управление нови, още по-отговорни задачи.

В тази тежка, взривоопасна обстановка в света, когато "реакционните империалистически кръгове хладнокръвно подготвят унищожаването на човечеството", се осъществяваше и външнополитическата и международна дейност на БКП и НРБ. Реализирана в тясно взаимодействие с братските социалистически страни, тя е насочена главно към премахване на опасността от нова война и утвърждаване на мирното съвместно съществуване на държавите с различен обществен строй.

Н Р България непосредствено участвува във формирането на съгласуваната външна политика на братските страни. Тя и занапред ще изпълнява интернационалния си дълг като дава своя принос в укрепването на отбранителната мощ на организа-

цията на държавите-участнички във Варшавския договор и за усъвършенствуване механизма на нейната дейност. Активно и последователно ще провежда политиката на добросъседство и приятелство, на сътрудничество и разбирателство между балканските страни и народи.

Из архивите на ДС
1059

Из архивите на ДС

1060

7
19
17

ДРУГАРИ,

Ние високо оценяваме инициативата за свикване на това международно съвещание и предложения богат, прецизиран тематичен обхват на проблемите, които ще бъдат поставени на вниманието на всички участници.

За нас, българските разузнавачи, работещи в областта на АМ, цялата тематика и свързания с нея практически опит, представляват огромен интерес.

Същевременно, ние ще предоставим на Вашето внимание нашия скромен опит и виждания по бъдещо сътрудничество.

Въпросът за сътрудничеството с братските социалистически страни има своите исторически, идеологически и политически предпоставки. Той е дълбоко вкоренен в духа, методологията и революционната практика на нашата партия още от нейното създаване, преминал през изпитанията и проверките на нелегалната борба и получи своя триумф в условията на народната власт и строителството на социализма. Днес, никой убеден строител на нашето социалистическо общество не може да си представи близкото и далечно бъдеще на Н Р България вън от Социалистическата общност, без най-тясното сътрудничество и пълна интеграция със социалистическите страни и преди всичко с най-могъщата и в същото време най-безкористната, всеотдайната на своите съюзници – Велика Съветска страна.

За нас българските комунисти-разузнавачи, това сътрудничество има още по-голямо политическо и практическо значение и сила в непосредствената ни агентурно-оперативна работа.

По своята вътрешна природа и дълбока партийно-политическа същност, активните мероприятия са неразделна част, естествен и логичен резултат от братското сътрудничество и единодействие

Из архивите на ДС

1061

20
18

на ръководствата на нашите комунистически партии, правителства, на външно-политическите разузнавания. На всички международни съвещания на ръководителите на външните разузнавания бяха обсъждани възлови въпроси на международното положение, на отношенията Изток-Запад, на задачите на разузнаванията и провеждането на активни мероприятия.

Московското съвещание от 1982 г. в своя заключителен документ, вземайки предвид усложнената международна обстановка, определи като най-главна задача на социалистическите разузнавания разкриване подготовката на противника и пълно разобличаване на всички етапи в подготовката на въоръжено нападение срещу социалистическите страни, за да бъде осуетена всякаква изненада.

Както от документите на международните савещания и от двустранните ни съглашения с братските разузнавания, така и от стратегията на нашата партия и държава, основната задача на българското разузнаване в областта на активните мероприятия е разстройване до степен на пълно парализиране южния фланг на НАТО и респективно неговото югоизточно крило.

В рамките на тази основна [redacted] стратегическа и непосредствена задача, в единодействие и съвместно със съветското и другите братски разузнавания, ние проведохме и продължаваме да провеждаме комплексни мероприятия по Турция и Гърция, които нанасят целенасочени удари по стратегическите замисли и плановете на главния противник - САЩ.

Из архивите на ДС

1062

19

Турция - това най-верно и безкруполно оръдие на САЩ и НАТО, преден пост на тяхната милитаристична, антикомунистическа и антисъветска стратегия и тактика на Балканите и Близкия Изток, със своя военно-феодален и тоталитарен режим днес представлява най-голямата опасност за отбраната на Социалистическата общност в този район; активно, системно и целенасочено миниращо нашата политика за мир и разведряване, за намаляване напрежението, за създаване на безядрени зони на Балканите и Средиземноморието.

Турция със своето самочувствие, произтичащо от многовековния й опит на Отоманска империя, има нахалството и дебелоочието във века на електрониката, на кибернетиката и на атомната енергия, във века на балансираните политически и дипломатически отношения, да упреква своите покровители от Пентагона и Белия дом, че не ползуват многовековния турски имперски опит и не се съветват с тях в разправата си с такива малки и неразвити страни като Либия, Египет, Сирия и др.

Турските правителства, в това число и сегашното на Кенан Еврен и Торгут Йозал, много умело и користно използуват тази глобална империалистическа политика на САЩ и НАТО за своите държавно-шовинистически версии и териториални експанзии на Балканите и в района на Близкия изток. Понякога ,турските ръководители грубо шантажират САЩ и техните съюзници - своите покровители, че ще премахнат техните бази, изнудват ги за милиони долари безвъзмездна помощ; въвличат ги в самоволни турски и националистически и държавно-шовинистически операции, които понякога изправят САЩ не само срещу потенциалните им съюзници в арабските и необвързани страни, а и в самия Североатлан-

Из архивите на ДС
1063

тически Пакт. Повече от 10 години продължава да тежи като воденичен камък в политиката на САЩ и НАТО, безцеремонната военна инвазия на Турция в Кипърската република, нескриваните им териториални претенции към Гърция в района на Егейско море, към мюсюлманското население в Северна Гърция за създаване на Трета турска държава.

Естествено, щом днешните наследници на Отоманската империя не се боят да посягат към територии на техни съюзници от НАТО, нима ще пощадят Социалистическа България, за създаването на наша територия "четвърта" турска държава.

За ~~тези~~ тези планове и замисли на натовска Турция можем да съдим не само от достоверната разузнавателна информация, с която разполагаме, но и от официалната политика и действия на реакционни, полудържавни и подставени антибългарски и антисъветски организации в самата Турция, които намират своя апогей при кризистни ситуации и изострени междудържавни отношения, каквато е и сегашната обстановка.

В изпълнение на общите стратегически планове и политиката на нашата партия и държава, българското разузнаване провежда планомерна дейност за противопоставяне на тази заплаха от югоизточното крило на НАТО, набелязвайки нови комплексни настъпателни външно-политически акции и мероприятия.

Историческото, с национално и интернационално значение, партийно-политическо мероприятие на нашето правителство, известно като "Възродителен процес" - замяна на арабските и турските имена на българското население с мюсюлманска вяра, с което така много се злоупотребява от държавното ръководство на Турция

Из архивите на ДС

и органите на психологическата война на САЩ и НАТО, има своята кратка история и постановка. Населението, за което става дума, в своето огромно болшинство, да не кажем - всички, нито са били, нито са турци. ТОВА СА ПОТОМЦИ НА НАЙ-СТАРОТО НАСЕЛЕНИЕ, ОБИТАВАЛО ЗЕМИТЕ НА ДНЕШНА БЪЛГАРИЯ И НЯМАТ НИЩО ОБЩО С НАСЕЛЕНИЕТО НА ДНЕШНА ТУРЦИЯ. Напротив, голяма част от тях са насилствено помохамеданчени и са много по-близки по етимологически корени на езика, по-антропологически показатели до коренното българско население. А по духовна и етническа характеристика, те са напълно слети с българите и славяните, с които съжителствуват много векове.

В резултатана класово феодалната политика на бейовете и султаните на Османската империя, на политиката на българските буржоазни и фашистки управници, това трудолюбиво население, е притискано до най-ниския градус на социалната стълба като е живяло в нищета, мрак и пълна неграмотност. И може би главно поради това, ислямът е пуснал такива дълбоки корени сред това неселение, успял е да култивира в душите на тези хора надежди и мечти за малко по-добър живот, макар и на Оня свят А днес и докато са живи, те трябва да се разплащат на тези обещания за щастлив задгробен живот с фанатичната вяра в Аллаха и неговите представители на земята в лицето на управниците в Анкара и Истанмубл. Такава е жестоката истина за това българско население. Ще минат може би десетилетия и ние твърдо вярваме, че от това население - от неговите потомци - атеисти ще израстнат прекрасни строители на социализма и комунизма в България. Но сега положението е друго - всеки мюсюлманин е идейна опора

Из архивите на ДС
1065

на провежданата от Турция, САЩ и НАТО и техните органи психологическа война, антикомунистическа, антисъветска и антибългарска кампания. В момента те са потенциална и консервирана агентура на противника в нашия тил.

Нашата партия, вярна на марксизмо-ленинизма, на интернационалните си традиции, на сегашната ни дружба и единодействие със социалистическите страни не може и не бива да оставя да се развива "петата колона" на империализма в Социалистическата общност. Този акт на нашата партия и правителство има историческо значение не само за българската социалистическа нация, но и е важно мероприятие и практическа мярка за укрепване на нашата стратегическа отбрана. И затова в нашите перспективни и календарни планове, в съвместната ни двустранна и многостранна дейност с разузнаванията на социалистическите страни, разобличаването на Турция, провеждането на масирани активни мероприятия на нейна територия или в трети страни, винаги е стояло и ще продължава да стои като задача № 1 на нашата служба.

Отначало, мероприятието на нашето партийно и държавно ръководство по възродителния процес в България беше зашеметяващ политически шок за управляващите кръгове на Турция. Но, те бързо се окопитиха и започнаха кампания срещу нас, срещу нашето партийно и държавно ръководство, срещу социалистическата система в България. И това те вършат не само на наша територия като използуват своята реална и потенциална агентура сред мюсюлманското население, но и в самата Турция и на международните форуми, сред необвързаните страни, където САЩ и техните съюзници от НАТО имат влияние и позиции.

Из архивите на ДС

1066

Ние разполагаме с безспорни сведения, че Турция ще продължи тази кампания срещу НРБългария и в зависимост от температурата на международния политически климат, на отношенията Изток-Запад, ще провежда масирани мероприятия, без да подбира средства и методи. Заслепена от своя ислямски фанатизъм и антикомунизъм, Турция може да създаде кризистни ситуации на Балканите в най-неочакван за нас момент. Затова, ние трябва да държим сметка и се готвим още от сега за противодействие.

В стратегическите експансиозинстически планове на Турция за провеждане на психологическа война, а в по-далечна перспектива и за завладяване на чужди територии, влиза и категорията на т.нар. "външни турци". За "външни турци" тя счита всички мюсюлмани, които говорят някакъв турски или близък до тюркските езици, за да предявят своите претенции към тези райони и население, да ги поемат под свое покровителство, считайки ги като неразделна част от своята нация, своята държавна територия.

Анкара не прави разлика, дали това население ще се намира в Социалистическа България, в партньорката им от НАТО-Гърция, в необвързана Югославия, в неутрална Кипърска република, в Ислямска република Иран, в Пакистан, Индия, а дори Китай и СССР. Както виждате, апетитите на потомците на отоманските владетели не са чак толкова скромни. Нас няма да ни учуди, ако в перспектива Турция протегне покровителствено ръка и към турските "гастарбайтери" във ФРГ, които са няколко пъти повече от цялото турско население на о-в Кипър и Гърция.

Из архивите на ДС
1067

26
24

Нашата партия е показала не веднъж в международното работническо движение в миналото и сега своя интернационализъм, своето правилно марксистко-ленинско отношение и разбиране по националния въпрос. Вярна на своите интернационални традиции, често пъти тя е пренебрегвала тесно-националните си интереси, когато това е било необходимо за общия, настъпателен ход на социалистическото развитие като цяло. За това,без да засягам подробно този въпрос, защото той е достатъчно изяснен в нашите партийни, държавни и исторически документи, искам да кажа, че ако това население не беше свързано така коварно с Исляма и с най-регресивната и преданна на НАТО сила-Турция, а беше население, имащо отношение към някои социалистически страни, очевидно позициите ни щяха да бъдат диференцирани, съобразени с традициите на нашата партия в духа на социалистическия интернационализъм.

Възродителният процес в нашата страна, със своя безспорен исторически характер и стратегическо значение за социалистическата общност е продиктуван и от дълбоки, хуманни съображения за повишаване материалното и културно равнище на това неселение. Свързано по-плътно, сляло се с целокупната ни социалистическа нация, която ежегодно повишава своя жизнен стандарт, това население в бъдеще не ще обърне и поглед към своите "събратя" в мюсюлманска Турция, останали цяла епоха назад в социално-икономическо и духовното си развитие.

Ние със задоволство трябва да констатираме, че в нашата разобиличителна дейност срещу Турция, намираме пълно разбиране в братските социалистически страни, в много антиимпе-

Из архивите на ДС

1068

реалистически движения, партии, организации, отделни страни и малцинствени групи в Европа, сред Третия свят и даже и в някои мюсюлмански страни. Забележителна в това отношение е позицията на министър-председателя на Сирия, който в интервю с турски журналист по повод обвиненията срещу България заяви категорично, че "мюсюлманите в България са преди всичко българи, както и християните в Сирия са сирийци... Мюсюлманите в България са като мюсюлманите в Ирландия, във Франция... ирландци или французи."

Възродителният процес, с цялата негова сложност и многообразие, е само един аспект от нашите стратегически планове и действия по отношение на Турция. Основната, главната насока на работа си остава:

- да се задълбочават и изострят отношенията й със съседна буржоазно-демократична Гърция, да се изолира Турция както от Гърция, така и от другите нейни съседи в района - арабските страни, като преден пост на американската милитаристична стратегия, като полигон на ядрените оръжия на смъртта, международна изолация от всички национално-освободителни и антивоенни движения, от всички необвързани и по-умерени натовски страни, на базата на нарушаване правата на човека в самата Турция. Във вътрешно-политически план, ние ще продължаваме да подготвяме и да провеждаме АМ за дестабилизация на сегашния военно-фашистки режим, за укрепване на буржоазно-демократичната опозиция и левите прогресивни сили в борбата им срещу режима, както на територията на Турция, така и в чужбина; ще подпомагаме всестранно борбата на кюрдите и другите малцинства.

Из архивите на ДС

Тук ние виждаме големите резерви за сътрудничество на социалистическите разузнавания в областта на АМ, не само на двустранна, но и на тристранна и многостранна основа. Проблемите и аспектите на това сътрудничество и евентуалните възможности за конкретни акции и мероприятия, като противодействие на турската широкомащабна и многопосочна дейност, могат да бъдат предмет на нашите двустранни срещи, по време на настоящето съвещание.

Другият член на Югоизточното крило на НАТО, към който са съсредоточени нашите усилия в областта на АМ е Гърция.

1069

По наша оценка, в настоящия момент, тя е слабото звено в агресивния Североатлантически ПАКТ - благоприятен терен за провеждане АМ в изпълнение на стратегическите задачи на социалистическата общност. Макар Гърция да принадлежи към Запада и контраразузнавателните органи да работят активно срещу нашите официални учреждения и разузнавачи на прикритие, ние сме длъжни да отчитаме спецификата в политиката на Папандреу, както във вътрешно-политическия живот на страната, с опитите му за социални реформи и преобразования, така и във външната политика с националистическия антиамерикански и антинатовски курс.

По отношение на СССР и другите социалистически страни, Гърция показа недвусмислен реализъм, подкрепи много от инициативите на Социалистическата общност по такива невралгични проблеми , като полския въпрос, случаят с южно корейския самолет, американските военни бази в Гърция, американските ракети със среден радиус на действие в

Из архивите на ДС
1070

Европа, по безядрените зони на Балканите и в други райони на света, по кипърския въпрос, по турската милитаристична и експанзионистична политика на Балканите и в Средиземноморието и т.н. Във вътрешно-политически аспект, правителството на Папандреу, в лицето на преобладаващото болшинство на членовете на партията ПАСОК провежда прогресивна социална политика, насочена към защита икономическите интереси на широките слоеве от населението, влизайки в конфронтация с едрия капитал, остатъците от военната хунта и американската агентура в страната. Политика, характерна за едно буржоазно-демократическо правителство.

Независимо от половинчатите мерки и реформистки ходове на правителството на ПАСОК, безспорна е сравнително позитивната насока в развитието на обществено-политическия живот в съвременна Гърция. Затова, българското разузнаване, с провеждането на АМ по Гърция, самостоятелно или съвместно с другите братски разузнавания, спомага за укрепване позициите на Папандреу, за разобличаване на крайната десница и проамериканските елементи. Това наше сътрудничество се почувствува особено осезателно и от приятели и врагове, в навечерието на парламентарните избори през 1985 г., когато силите на ПАСОК и десната партия "Нова демокрация" бяха почти изравнени и Папандреу беше на ръба на пропастта , да изгуби изборите и да падне от власт.

Ние горещо благодарим на немските другари, които ни предоставиха в този момент важни документи за провеждане на нашето разобличително мероприятие в подкрепа на Папандреу. Горещо благодарим на съветските другари за оказаната ни, както за него, така и за много други АМ - методическа и конкретна помощ.

Из архивите на ДС
1071

30
28

Едва ли има в момента друга страна-членка на НАТО като Гърция, от чиято територия, учреждения, институции и представителства в чужбина, да можем с такъв коефициент на ефективност да провеждаме комплексни, краткосрочни и дългосрочни операции и отделни мероприятия срещу главния противник и неговите натовски съюзници и особено срещу Турция, както в самата Гърция, така и на международни форуми и организации: Европейския парламент, Социнтерна, ЕИО, Комитети и комисии на ООН, антивоенни и други демократически движения в Европа и района на Близкия изток и Средиземноморието.

Ние считаме, че на дадения етап можем смело да приемем оценката, че е реално да се постави стратегическата задача по отношение на Гърция: за по-нататъшно задълбочаване на противоречията й с правителството на САЩ, с другите техни съюзници по НАТО и особено с Турция; отслабване политическите и икономически позиции на реакционната десница и остатъците от военната хунта; укрепване на здравите антиамерикански и антинатовски сили в общогръцкото социалистическо движение (ПАСОК) и разобличаване американската агентура в него; постепенно охлаждане отношенията на Гърция с НАТО до степен на излизане от военната й организация и по този начин да се разстрои и по същество да се обезвреди южното крило на НАТО.

За прогресивното развитие и по-нататъшната демократизация на вътрешно-политическия живот на страната, през последните години, за нейната реалистична политика по отношение на СССР и другите страни от Социалистическата общност, за засилване на

Из архивите на ДС

1072

антиамериканските и антинатовски елементи и тенденции на тази политика, допринесе преди всичко правилната външна политика на нашата партия и държава, на СССР и другите социалистически страни. В изпълнение на този външнополитически курс на БКП, службата за АМ при ПГУ-ДС проведе поредица самостоятелни или съвместно с другите братски разузнавания мероприятия, които оказаха своя дълготраен ефект, дадоха тласък на благоприятни за прогресивното развитие на Гърция необратими процеси и тенденции във вътрешната и външна политика на страната. Този наш скромен принос беше високо оценен от нашето партийно и държавно ръководство. Но това не е върхът. Макар по Гърция, в сравнение с други страни и райони в света да сме провели повече и по-ефективни АМ, ние считаме обаче, че на новия етап, при новите изисквания на изострената международна обстановка, в т.ч и на Балканите, това не е достатъчно. Това е една добра основа, едно начало както за укрепване ефекта от постигнатото, за неговото разширяване и задълбочаване в перспектива, така и за издигане на по-високо качествено равнище нашата дейност в Гърция. Налице са условия да се премине от еднократни, двустранни съвместни мероприятия и акции към постояннодействуващи, комплексни двустранни и многостранни операции.

За целенасочения характер и точните попадения на нашите мероприятия по Гърция говори нервния тон и реакцията на американските специални служби. Разтревожени от разхлабване връзките на Гърция с НАТО, Белият дом, Пентагона и ЦРУ не подбират средства да ликвидират постоянно тлеещите огнища на противоречия между Турция и Гърция, между Гърция и САЩ, да компрометират

Из архивите на ДС

1073

социалната политика на ПАСОК, използувайки за тази цел крупния капитал и крайната гръцка десница. Те се стремят по всякакъв начин да дискредитират позитивните елементи на Папандреу в областта на външната политика; да представят по тенденциозен начин присъствието на социалистическите страни в Гърция, да затегнат отново връзките й със САЩ и НАТО, да укрепят статута на американските военни бази на гръцка територия.

Сегашното вътрешно-политическо положение и съотношението на класовите сили в Гърция, противоречивата, но в общи линии с прогресивен характер външна политика на Папандреу, изискват от наша страна нов подход, ново качество, нови върхове в провежданите от нас АМ. Този нов етап може да се постигне само по пътя на подсигуряване конкретна секретна и друга информация, документи и агентура за влияние и най-важното-изключителна прицизност и висок професионализъм при подготовката и провеждането на АМ. А това, очевидно не е по силите само на българското разузнаване. Нужни са задружните усилия на всички социалистически разузнавания или осъществяването на нашата стратегия в този район на света.

Някога,"износ на революция и комунизъм", а напоследък -"международен тероризъм, контрабанда с оръжие и наркотици с цел да се дестабилизира и разложи капиталистическото общество", това е идеологията, стратегията и тактиката на западните "мозъчни центрове", специалните служби и органите на психологическатабвойна, да ги припишат на нашата миролюбива външна политика, да й прехвърлят собствените си престъпления върху света на социализма.

Из архивите на ДС

1074

33.

При всеки терористичен акт, в национален или международен мащаб, независимо от къде произхожда, те правят наимоверни, дяволски усилия, за да покажат "ръката на Москва" или на някоя друга социалистическа страна в лицето на специалните им служби.

Както Ви е известно, в края на 1982г., с арестуването в Рим на българския гражданин СЕРГЕЙ АНТОНОВ и предявените му обвинения за пряко участие в организирания опит за покушение на папата, с присъщия стил и мащабност на западните средства за масова информация, избухна антибългарската, антикомунистическата и антисъветската кампания. Това беше колкото неочаквана, толкова и закономерна провокация, насочена към париране международните инициативи на СССР и Социалистическата общност; за намаляване на международното политическо и военно напрежение. Прехвърляйки "злодейското престъпление на века" върху българската и съветската служба за сигурност, Западът целеше да опетни името на др. Ю.Вл.АНДРОПОВ, ръководител по онова време на КГБ, като го свърже с опита за убийството на папата.

Кои са интелектуалните подбудители, кои са истинските организатори и изпълнители на плановете за покушението на папата на 13 май 1981 г., наред с Агджа, това не е проблем, с който считаме, че трябва да се занимаваме на настоящето съвещание. Това, което е безусловно ясно, и за приятели и за врагове, за прокурори и съдии в Рим. Друг е въпроса дали го признават, че нито България, подложена в течение на близо 4 години под мощните удари на добре организираната кампания на САЩ и

НАТО, нито която

Из архивите на ДС

1075

и да е друга социалистическа страна имат нещо общо с атентата.

Ние обаче, нямаме право да отминем другата страна на събитието - инициаторите, организаторите и изпълнителите на тази мащабна, не лошо организирана, с далечен прицел комплексна операция на психологическата война в най-ново време.

Все още не разполагаме с точна разузнавателна информация за началото, развоя и реализацията на операцията. Поради това, за тази операция на противника ще трябва да съдим от анализа на проведените срещу нас разузнавателни, психологически и други мероприятия. Очевидно е обаче, че тя е планирана не в органите на пропагандата и в средствата за масова информация, не дори в институтите и центровете на идеологическата диверсия и психологическата война, а от някъде по-високо - в правителствените кабинети на импереалистическите държави, в лабораториите на техните специални служби.

В края на август 1982 г., журналистката Клеър Стърлинг, в сп."Рийдърс Дайджест" публикува "самостоятелно обективно проучване" за българската следа и опита за убийството на папата.

Бившият резидент на ЦРУ в Анкара - Пол Хенци, предоставил най-важните доказателства за "българската следа" на Стърлинг, излезе също със свое "собствено проучване". От началото със статии в американския печат, а по-късно, към края на 1983 г. - в обемна публицистична книга - "Заговора за убийството на папата", той определи България и нейната територия, като средище на контрабанда с оръжие и наркотици, място за подготовка на планове в опита за покушението на папата, а българските и съветски секретни служби - вдъхновители и преки

Из архивите на ДС
1076

~~35~~
33

организатори на покушението.

През октомври 1983 г. излезе от печат "документална" книга на Клеър Стърлинг - "Времето на убийците", в която авторката надмина своите предшественици, даде пълен простор на своята фантазия и безцеремонно формулира до най-уродлива степен, така наречената "българска следа" в покушението.

С типичното му за нацията "тапигюзлук" - дебелоочие и коварство, известният турски журналист и публицист - Угур Мумджу развя "нова" теза по интерпретацията за "българската следа" при опита за покушението. Заемайки фарисейска позиция, че не иска да вярва в участието на Сергей Антонов и България в опита за покушението на папата, той развя дълбоко обмислената "обективна" теза, че "контрабандата с оръжие и наркотици, с която се е занимавало българското предприятие КИНТЕКС, не може да бъде разглеждано изолирано от опита за покушението на папата". А когато ставаше дума за вината на С.Антонов, авторът едва ли не със съчувствие към обвиняемия предупреждаваше както обществеността, така и следователите в Рим, че не се знае - дали някъде в списъците и дейността на Кинтекс не фигурира и името на С.Антонов. Тук трябва да отбележим, че схемата, която той разработи както преди, така и по време на процеса срещу Социалистическа България, послужи като отправен момент и база за водене на самото следствие срещу С.Антонов от съдия-следователя Мартела в продължение на повече от две години и половина.

Двата филма на американските телевизионни кампании, подготвени с висок професионализъм с прякото участие като консултанти на К.Стърлинг и П.Хенци, преди арестуването на

Из архивите на ДС

1077

СЕРГЕЙ АНТОНОВ, извършиха обработката на западното обществено мнение, за да бъдат по-лесно асимилирани безпочвените обвинения срещу българския гражданин и реалния социализъм.

АНТОНОВ бе арестуван. Тенденциозното водене на следствието бе съпроводено от масирания огън на всички средства за масова информация на САЩ и съюзниците им от НАТО, на подставени лица и органи в Третия свят. Само в САЩ, за 38 месеца от арестуването на АНТОНОВ, броят на публикациите в печата достигна на 6021.

В тази кампания, противникът направи всичко възможно да ангажира не без успех българската вражеска емиграция и особено изменниците от радио "Свободна Европа", за да дадат достоверност, конкретност и национален колорит на голямата лъжа.

Градусът на напрежението срещу НРБ, СССР и другите социалистически страни се повишаваше непрекъснато. Тази вълна на психологическата война засегна не само широката неориентирана дребнобуржоазна маса, но и много реалистично настроени към нашите страни бизнесмени, които отказаха под един или друг претекст, да изпълняват търговските си договаряния с нас. Значителен ущръб беше нанесен на българското стопанско обединение "Международен автотранспорт".

Кампанията срещу България се водеше така масирано и динамично, че понякога трудно можеше да се разбере от къде водят началото си клеветите: дали от средствата за масова информация, за да влияят на следствието или обратно. Беше доказано, че следствието безцеремонно и системно подхранваше СМИ с целенасочено обработени факти.

От друга страна, западните СМИ , които измис-

Из архивите на ДС
1078

37
35

ляха небивалици и ги разпространяваха светкавично като новини, заливаха жадните за сензации западни читатели и влияеха по обратния път на следствието.

Официалните наши партийни и държавни и обществени организации правилно и своевременно реагираха срещу тази кампания, запазвайки необходимата тактичност ~~и резерви~~. Още в самото начало беше дадена правилната оценка, че се касае за една от поредните провокации на антикомунизма и преди всичко на САЩ и НАТО, на техните специални служби и центровете им за психологическа война. Внимателно, търпеливо и тактично, в духа на провежданата от нашата партия и правителство политика на мирно съвместно съществуване, бяха набелязани и успешно реализирани редица мерки от партиен, външно-политически, пропаганден и информационен характер.

Нашата служба за активни мероприятия пое своя дял, като обърна особено внимание на мероприятията с по-остър и настъпателен характер, обикновено под чужд флаг, на документални акции и агентура за влияние.

Въз основа на решенията и указанията на специалната комисия при ЦК , Министерството на външните работи и другите наши пропагндни институти, ние разработвахме специален план за провеждане на мероприятия, които съобразно развитието на обстановката постоянно се осъвременяваше, допълваше и обогатяваше.

Използувайки подходящата агентура, доверителни и други връзки и канали, службата за АМ насочи своите усилия по три направления:

Из архивите на ДС

1079

- Разобличаване на турските-десно-екстремистки организации, като "сивите вълци", партията на Тюркеш и др.,от където произлиза и самия физически убиец; насочване вниманието към турските специални служби, които са улеснили бягството на Агджа от затвора, а след това вземат активно участие в реализацията на антибългарската и антисъветската пропагандно-диверсионна акция;

- Разобличаване ролята на италианските специални служби, италианските следствени и съдебни органи като непосредствени участници в разработката и реализацията на кампанията;

- Разкриване дълбоките, идейно-политически и стратегически корени на провокацията - САЩ, НАТО, ЦРУ и по-специално - органите на психологическата война. Беше извършена огромна практическа работа по тези направления. Възложено бе на наши агенти или чрез тях на подходящи журналисти и публицисти в Гърция, Франция, Португалия, Италия, Испания, ФРГ и други страни,да подготвят и издадат в ежедневния централен и периодичен печат,на десетки езици документално-разобличителни книги и брошури, статии и други публикации; да излъчат по радиото и телевизията на много страни предавания в същия дух, да посочат на обществеността, на политическите културни, масови и религиозни организации и институти, на самото италианско следствие - къде трябва да се търси истинската следа в опита за покушението на техния папа. Заедно с това, бяха реализирани и голям брой документални и други мероприятия за влияние и дезинформация.

Тези задачи бяха изпълнени от службата за АМ на българското разузнаване, с необходимата политическа целенасоченост

Из архивите на ДС

1080

с разузнавателна обезпеченост и съответно професионално равнище.

Делото срещу Сергей Антонов приключи. Приключиха го тези, които го започнаха. Сега е ясно - кой е Агджа и общо взето - кой стои зад него. Безславния финал на делото е известно разочарование за неговите организатори защото не отговаря напълно на първоначалния замисъл. В същото време, те могат да бъдат доволни, защото все пак оставиха следа..."Търговията с наркотици, контрабанда на оръжие, даване подслон и финансиране на платени от ляво и дясно убийци на територията на България" и накрая -"липса на достатъчно доказателства" за вина в покушението срещу главата на Римо-католическата църква. Ето трайните следи, предвидени в техния замисъл, да останат в съзнанието на близо 800 милиона католици в света.

Ще минат години. Политици, журналисти, съдебни и следствени инстанции, представители на политически партии и религиозни организации, органите на психологическата война ще вземат отношение по процеса в Рим, ще го коментират, ще правят своите изводи. Изводите за него са задължителни и за нашите служби по АМ, особено на страните, които бяха на прекия прицел на тази провокация.

Наш професионален и партиен дълг е да направим най-прицизен анализ на всички действия и мероприятия на противника в тази мащабна операция, да излезем с повече натрупан опит по неговата стратегия и тактика, да прогнозираме неговите следващи замисли и практически стъпки и да подготвим контрамероприятия за осуетяването им, да се готвим отрано за наши собствени

Из архивите на ДС
1081

Комплексни акции и мероприятия с настъпателен характер от стратегическо значение.

Опитът по процеса в Рим, ни показа големите потенциални възможности на българското разузнаване, бързо да се мобилизира и преустройва, да нанася контраудари на противника, да поема инициативата за нови акции и да търси своевременно помощта на другите братски органи. Процесът показа, също така, неизползуваните резерви на сътрудничеството между разузнаванията. Съветските другари, още в самото начало, не само подкрепиха и активно се включиха в почти всички наши АМ, но и сами по своя инициатива и канали проведоха поредица от мероприятия, като решаваха и задачи от стратегически характер. Немските и унгарските другари, ни предоставиха своевременно ценна информация и документи и сами по свой почин и канали, проведоха подкрепящи общата линия мероприятия.

В порядъка на самокритиката трябва да отбележим, че Римският процес разкри и някои недостатъци на българското разузнаване. Ние неможахме своевременно да се сдобием с достоверна изпреварваща информация за действителните замисли и планове на противника по подготовката на тази широко-мащабна операция; неможахме да направим достатъчно задълбочен анализ на проведените от него систематични предварителни акции, да предвидим по-нататъшните му безогледни действия, включително и ареста на българския гражданин. Ние недостатъчно използувахме предоставените ни от братските разведки възможности и изявена готовност за своевременна разработка и реализация на по-комплексни и широко-мащабни акции срещу противника.

Из архивите на ДС

1082

Независимо от провала на първоначалния замисъл, в равносметката на процеса в Рим, ние не можем да не отбележим негативните страни за нас. Освен всичко друго, противникът ни принуди в продължение на три години и половина да хвърлим почти всичките наши сили и възможности за този процес, като ни отклони в голяма степен от изпълнението на главните стратегически задачи.

Сега наш ред е да ангажираме противника да се отбранява и да доказва, че не е автор на тази провокация.

Ние можем да превърнем Римския процес в бумеранг за противника. Защото, ако в недалечното минало съдебните произволи над кап.Драйфус, над Сако и Ванцети и над Г.Димитров,се превърнаха за дълги години в кошмар за буржоазното правосъдие и капиталистическия строй, завладявайки умовете и сърцата на милиони необвързани хора в света, ставайки знаме в борбата срещу войната за мир и прогрес при тогавашните сравнително ограничени възможности на прогресивните сили, то сега, когато на страната на Социалистическата общност стоят милиони хора от всички слоеве на обществеността в капиталистическите и необвързаните страни, ние имаме и сили и възможности да използуваме неуспехите и провалите на противника, като му нанасяме последователни и тежки удари и го заставим дълги години да се отбранява и да се занимава с тях.

Из архивите на ДС
1083

ДРУГАРИ,

Нащият интернационализъм и братско сътрудничество произтича не само от дълбоката идейна същност на марксизмо-ленинизма, но и от широко обхватния, космополитичен и глобален характер на действията на империализма срещу настъпателния ход на историческото развитие, срещу международното комунистическо и работническо движение и особено срещу реалния социализъм.

Той никога не се е ръководил от някакви симпатии или антипатии по отношение на отделните социалистически и други страни. На него е безразлично дали ще подкрепя "Солидарност" на Лех Валенса, дали ще превръща в герой-мъченик академик Захаров, ще размахва по международните форуми "Харта 77", [redacted], или ще въздиша по берлинската стена, дали ще пролива горещи сълзи по "хуманния"режим на Пол Пот и за загубените публични домове на американската аристокрация в Хавана, дали ще прави траурни церемонии за "избитото турско население" в България. За него е все едно - стига, социализмът отвътре да се подкопава, да се "ерозират" устоите му, да се опорочава миролюбивата и привлекателна за милиони трудови хора по света нашата външната политика.

Из архивите на ДС

43.
71

Ние сме дълбоко убедени, че настоящата международна среща на представителите на службите за активни мероприятия на братските разузнавания ще разгледа най-важните въпроси от нашата теория и практика, ще обобщи и осмисли досегашния опит на всички страни, ще издигне на нов качествен етап взаимодействието като основен метод и подход, като система и организация на агентурно-оперативната работа на Активните мероприятия. За това ни дават блестящ пример нашите комунистически партии.

1084

В Резолюцията на 27-мия конгрес на КПСС бе заявено:

"Душата на политическото сътрудничество между нашите страни е била и си остава взаимодействието между управляващите комунистически партии, усъвършенстването и обновяването на неговите методи и форми, които позволяват оперативно, по другарски да се съветваме по целия комплекс от проблеми на социалистическото строителство. Такъв подход отговаря на изискванията на времето, обогатява съдържанието на връзките на всички равнища между нашите партии и държави... Това допринася за решаване на поставените от живота проблеми, за предотвратяване на кризисни ситуации, създавани и използувани от класовия противник, за противодействуване на неговите опити да се противопоставят едни социалистически страни на други, за взаимно съчетаване на интересите на различните социалистически държави, за намиране на взаимноприемливи решения на най-сложни проблеми".

Из архивите на ДС

1085

Решенията, марксистко-ленинския подход, интернационализмът и братското сътрудничество на нашите комунистически партии, се отнася с най-голяма сила за нас комунистите - разузнавачи в областта на АМ. И това е съвсем естествено, защото ние сме тези отряди на партиите, които и при най-сложна международна обстановка, при най-високия градус на политическото и военно напрежение, трябва да действуват дълбоко в тила на противника, бързо, оперативно, с изобретателност, с най-голям коефициент на ефективност , за да го разстройват, да подкопават и отслабват неговите позиции, да осигуряват победния настъпателен ход на другите отряди на Социалистическата общност.

Ние безрезервно вярваме в деловия и ползотворен ход на съвещанието, в неговото голямо значение за изпълнение на близките и далечни стратегически задачи на нашите служби, което няма да бъде последно, а ще се превърне в постоянен стил и метод на съвместната ни работа. Ние вярваме, защото нашият съюз, нашето сътрудничество и взаимодействие " се изграждат от волята, разума и горенето на сърцата на единомишленици".

Разрешете ми да изкажа още веднъж нашата сърдечна благодарност на унгарските ни домакини, за оказаното ни радушно гостоприемство, за изключителната добра организация и обстановка, която са създали за работата на настоящата конференция.

Отп.в 1 екз.
1-_____
2-_____
Изп.-08/8231
Отп.-Ц.Р.-130
5.4.1986 год.

Размножено в 2 екз.
Изпратени по списък
към оригинала
София, 04.07.1986г.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 6541, екз.№ 1
18. 04. 1986 год.

УТВЪРЖДАВАМ:
ЗАМ.-МИНИСТЪР НА М В Р
ГЕН.-ЛЕЙТ. _____
СТ.САВОВ
София, 18/04. 1986 год.

П Л А Н

ОТНОСНО: Провеждане на АМ, против САЩ, във връзка с агресията срещу Либия.

Политическата обстановка в района на Средиземно море е сложна и напрегната. В близост до брегове те на Либия са съсредоточени крупни американски военноморски и военновъздушни сили. По заповед на президента Рейгън, САЩ нанесоха бомбени удари по обекти в Либия. Съществува реална опасност САЩ да извършат широко-мащабна военна операция срещу Либия.

За разобличаване агресивната политика на САЩ срещу Либия и Рейгъновата доктрина на "неоглоболизъм", са планирани и е отпочната разработка на следните МЕРОПРИЯТИЯ:

1. Разработка и изпращане до резидентурите, имащи възможности да осъществят публикации, беседи за влияние,

Из архивите на ДС

1087

1/2
10

запитвания в съответните парламенти, на тезиси и други материали, разобличаващи агресивната политика на САЩ като цяло и конкретните агресивни действия на американците срещу Либия.

Срок - 25.IV.1986 г.
ОТГ.- Л.НИКОЛОВ

2. Ускоряване на реализацията на АМ "Заклет враг-6", представляващо остър разобличителен материал за Рейгън и неговата идеология, сравнена с тази на Хитлер. Материалът ще бъде осъществен под формата на брошура от името на използувана от нас организация "Комитет за спасяване на европейската цивилизация".

Срок - 30.V.1986 г.
Отг. - Л.Николов

3. Да се подготви и проведе листовачна акция от името на антиамериканската организация "СТОП" , използувана в миналото от нас, чрез която да се покаже, че американската политика на държавен тероризъм се явява опасност не само за Близкия изток, но и за европейските съюзници на САЩ.

Срок - 15.V.1986 г.
Отг. - Л.Николов

4. С цел разобличаване агресивната политика на САЩ по отношение на Либия и другите арабски страни и опитите им да дестабилизират прогресивните режими, да се изготвят статийни материали, които да се публикуват чрез възможностите на отдел 09 в арабския печат: "Борсалино", "Роки"-Ливан, "Хатис и "Сребрин" -Сирия и др.

Срок - 1.VI.86 г.
Отг. - Велчев, Добрев

Из архивите на ДС

3 2
11

5. С цел засилване на противоречията и недоверието между САЩ и страните от Средиземноморието, да се изготвят статиини материали, в които да се покаже, че САЩ е главен виновновник за напрежението в района и че американското военно присъствие крие смъртна опасност за страните от района. Същите ще се публикуват чрез оперативните възможности на отдел 09 "ФРОЙД", отдел 14 "ЛОРЕНЦО".

Срок - 1.VI.1986 г.

Отг. - Велчев

6. С цел разобличаване подривната и агресивна дейност на САЩ по отношение на Либия и другите арабски страни, да се подготвят от наши консултанти материали за публикация с възможностите на ЛТО.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Списък на темите за разработка

Срок - 20.VI.86г

Отг. - Велчев,Добрев

7. С цел отклоняване вниманието на САЩ от Либия и насочването им към други организации, занимаващи се с тероризъм, да се изготви и разпространи комюнике от името на "нелегална терористична организация"Ал Акса", съществуваща в Египет. В същност да се отправят остри заплахи от извършване на терористични акции срещу САЩ, Израел и Турция. Мероприятието ще се реализира чрез резидентурите в Кайро и Кипър. От името на организацията сме провеждали успешно и други АМ.

Срок - 1.V.86 г.

Отг. - В.Велчев

Из архивите на ДС

4/3

12

8. С цел насочване вниманието на САЩ към екстремист ката ислямска олганизация "Ал Джихад", да се изготви комюнике от името на същата, в което да се отправят нови заплахи за терористични действия срещу САЩ и Израел. От името на организацията са провеждани наши АМ с положителен ефект. Реализацията ще се осъществи чрез резидентурата в Бейрут.

Срок - 5.VI.1986 г.

Отг. - Велчев

9. С цел засилване на антиамериканските настроения и разобличаване агресивните действия на САЩ срещу Либия(член на ДНС), да се изготви брошура, която ще бъде реализирана с въ възможностите на аг."ШИВА" от името на Института за изучаване на ДНС в Делхи. Брошурата ще бъде разпространена до всички членки на ДНС, Социалистическия интернационал и други международни организации.

Срок - 1.VI.86 г.

Отг.- Пехливанов

10. Да се ускори издаването на книгата :"Лицемерието на Вашингтон" (съвместно АМ с ПГУ-КГБ), като се допълни с данни и материали във връзка с операцията на САЩ срещу Либия. Това ще се договори на предстоящата среща с "ФРОЙД".

Срок - 30.VI.86 г.

Отг.- Л.Николов

11. По планираните АМ ще се разработят конкретни предложения. При изменение на обстановката и при получаване

Из архивите на ДС

на нови материали ще се разработят допълнителни АМ.

На предстоящата среща с братските органи в Унгария, ще се обсъдят и някои съвместни мероприятия.

ПРЕДЛАГА,
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08, ПГУ-ДС
ПОЛКОВНИК
Д. СТАНКОВ

СЪГЛАСЕН,
НАЧАЛНИК П Г У - ДС
ГЕН.-ЛЕЙТ.
В. КОЦЕВ
17 / 07 1986 година

Отп.в 1 екз.
Към дело
Изп.-08/8234
Отп.-Ц.Р.-156
17.4.86 г.

1090

М. В. Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София
Рег.№ — 17601, екз.№ 1
24. 10. 1986 год.

СТРОГО СЕКРЕТНО! 183 7

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Д О К Л А Д

ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА РАБОТАТА И ЗАДАЧИТЕ НА ОТДЕЛ 08, ПГУ-ДС, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ РЕШЕНИЯТА НА 13-ТИЯ КОНГРЕС НА БКП И НАЦИОНАЛНОТО СЪВЕЩАНИЕ НА М В Р.

ДРУГАРИ,

По своето съдържание, замисъл и претенции, настоящият доклад пред Вас ще бъде скромен опит за критичен анализ на цялостната дейност на отдел 08, в светлината на основните негови задачи и дейност, произтичащи от решенията и оценките на 13-тия конгрес на БКП и 27-мия конгрес на КПСС, на Националното съвещание на МВР от 1986 г., на Московското съвещание на братските разузнавания - май 1982 година, на Заключителния документ на първото многостранно съвещание на братските социалистически разведки по линия на АМ през май 1986 г. в Будапеща; ще бъде един опит да приведем равнището и ефективността в дейността на отдела, в съответствие с новата международна обстановка, с новите изисквания и отговорни задачи, поставени на българското външно-

Из архивите на ДС

политическо разузнаване, от Партията, Правителството и ръководството на Министерството.

Сега, когато препрочитаме документите на 13-тия конгрес на партията, ние отново се убеждаваме, че сме си поставили неимоверни трудни задачи. Но задачи, изпълнени с диалектика и реалност, с желязната необходимост да осъществим качествено нов икономически, социален и културен растеж на България. Нашите идеи, нашите планове - кръв от кръвта и плът от плътта на решенията на партията, изпълнени с оптимизъм и далновидност, изразяват силата на историческия период, в който навлиза нашата страна и органите на Държавна сигурност.

Както Ви е известно, целите, задачите и мащабите на АМ, се определят от задачите, които нашата партия и държава решават на външно-политическата арена, от интернационалните ни задължения към СССР и другите социалистически страни, от проблемите на нашето социалистическо строителство. Те зависят до голяма степен и от барометъра на международната обстановка, от остротата на враждебната дейност на САЩ , НАТО, ЦРУ и другите специални служби на противника срещу нас в световен и европейски мащаб, особено в района на Балканите.

А обстановката в света, въпреки някои проблясъци на реализъм и разум, след срещата на др.ГОРБАЧОВ с Рейгън, продължава да е напрегната и взривоопасна. Ядрените опити в пустинята Невада, агресията срещу Либия, форсиране на програмата на "звездните войни", Никарагуа, Афганистан, Кампучия, Близкия изток и пр. подтвърждават тази наша констатация и са сурово предупреждение за тлеещи огнища на ядрената война.

Из архивите на ДС
1093

Дейността на нашия отдел, отделът за АМ, както и на цялата разведка, е най-тясно и органически свързана със стратегията на социализма и комунизма като идеология и практика глобално. Затова,бих желал в настоящия доклад пред Вас, по-малко да се занимавам със "сивото ежедневие" на работата на нашия отдел, а да обърна Вашето внимание, да акцентувам на най-важните отправни моменти в нашата дейност, най-тясно свързани с решаване на задачите на партията и държавата, на социалистическата общност по главния противник, Турция, Гърция, специалните органи на противника, по тероризма и възродителния процес.

ПО ГЛАВНИЯ ПРОТИВНИК - САЩ и НАТО

Поради мащабността и стратегическия характер на проблемите, които решава това направление, както Ви е известно, почти всички мероприятия се планират, подготвят и осъществяват съгласувано, а някои съвместно,с другите братски разузнавания и преди всичко със службата за АМ при ПГУ-КГБ. От това произтичат високите изисквания за качество, равнище и дисциплина при подготовката и провеждането на всеки етап от мероприятията и операциите.

Работата по това направление протича главно в рамките на три дългосрочни операции - за разобличаване милитаристичния курс на САЩ и НАТО; дискредитиране на техните планове за намеса във вътрешните работи на другите страни; оказване политическо и психологическо въздействие на правителствени, парламентарни, обществено-политически, религиозни и други кръгове и отделни лица, формиране на по-конструктивен подход при решаването на световните проблеми и по-специално на отношенията Изток-Запад.

Из архивите на ДС
1094

Книги, брошури, публицистични статии и други материали, тясно обвързани с тематиката на направлението, публикувани в огромни тиражи на Запад, показаха на читателите от натовските и необвързаните страни -"кой дестабилизира Европа", "изненадите на Рейгън", "лицемерието на Вашингтон", "Пентагона на смъртта", "САЩ срещу социалистическия интернационал", досието на Рейгън и още много,много, говорящи сами по себе си заглавия.

Още по-силно въздействуващи, с по-мощни и осезателни удари, с големи перспективи и ефективност бяха документалните акции, подготвени както самостоятелно от отдела, така и с активната помощ на братските разузнавания и главно на ПГУ-КГБ.

Активната и миролюбива политика на СССР, неговите инициативи за разведряване на международната обстановка, за спиране на ядрените опити и за преустановяване милитаризацията на Космоса, намират все по-широк отзвук и подкрепа на различни слоеве от обществеността на Запад и в самите САЩ. Създава се благоприятна обстановка за провеждане на нови, допълнителни АМ, за задълбочаване ефекта от вече проведените по това направление мероприятия. Не отдавна, ПБ на ЦК на БКП прие конкретни мероприятия в подкрепа на предложението на СССР за продължаване на мораториума,като задължи всички наши държавни и обществени организации да се включат в изпълнението на това решение. Отдел 08, своевременно набеляза свои специфични мероприятия в подкрепа изпълнението на решението на ПБ, които предстоят да бъдат съгласувани с ЛТО и утвърдени от ръководството на Управлението.

Из архивите на ДС
1095

ПО ТУРЦИЯ

За направлението, без колебание, можем да заявим, че то винаги е било едно от основните, винаги е било приоритетно. То е най-старото и ветеран на службата. Нещо повече, АМ по Турция са провеждани още преди появата на специализирано звено за активни мероприятия; някои от неговите дългосрочни операции, вече десетилетия занимават контраразузнавателните органи в Турция и другите натовски страни; изразходват се огромни сили и средства зада се парират тези мероприятия, да се омаловажи техния ефект. Тази наша дейност, високо оценена от нашето ръководство и призната с дълбока горчилка от враговете ни, не ни дава основание за успокояване, защото пред нас стои враг с многовековен, богат опит и традиции не само във външната политика и дипломацията, но и в разузнаването, в провеждането на специални операции.

Винаги обстановката в Турция е била трудна и тежка за агентурно-оперативната работа, в т.ч. и за провеждане на АМ. Но от 1980 г., когато бе извършен военният преврат на Еврен, се създадоха допълнителни затруднения и ние волю-неволю, трябваше да прехвърлим по-голямата част от нашата работа извън границите на Турция, в нейните натовски съюзници и необвързаните страни. Трябва да кажем, че и при тази обстановка, колективът на отдел 08, с активната помощ и участие на отделите 01,02,03,09, успя да разгърне една широка, настъпателна дейност, както с мероприятия за влияние, чрез средствата за масова информация, така също и с документи - истински,подправени, или изцяло изготвени от нас. Като използувахме естествената благоприятна обстановка в някои аспекти от външната и вътрешната политика на Турция

Из архивите на ДС

1096

можахме да й нанесем поредица от удари, довели до изостряне противоречията й с Гърция, които стигнаха вече най-висока точка на враждебност от половин век насам; до охлаждане отношенията й с някои от арабските и други ислямски страни; създаване неблагоприятен климат за осъждане военната диктатура в Турция от много нейни натовски съюзници, а така също и в авторитетни международни организации и форуми.

До преди две години, ние работихме срещу Турция, изпълнявайки, както своите интернационални задължения по отношение на главния противник, така и срещу самата Турция, като авангпост, като втората след Израел сила, в района на Близкия изток, на която се опират САЩ. След началото на възродителния процес у нас, обаче, Турция реагира остро, както никога до сега, което на свой ред още веднъж ни убеждава, колко правилно и навреме /дори закъсняло/, е било решението на партията и правителството, да предприеме решителни стъпки за този оздравителен процес, който най-пряко засяга не само българската социалистическа нация, но и стратегическите интереси на Варшавския договор. Не случайно нашето ръководство определи задачата по този въпрос като приоритетна и най-важна в момента за разузнаването. Това изисква от нас да провеждаме мероприятия в различни международни форуми, в средствата за масова информация в света, с които да нанасяме удари върху стратегическите и тактически действи на Турция срещу нашата страна. Разбира се, срещу този опасен вековен враг, разполагащ с опит, кадри и при мощния чадър на своя съюзник - САЩ, трябва да се действува не спорадично, а системно, качествено и с перспектива.

Из архивите на ДС

1097

В тази наша борба ние не сме сами. С нас са,преди всичко, братските социалистически страни, с техните специални служби, с нас са подтиснатите малцинства и народи в самата Турция - кюрди, арменци, лази, араби, християни и други. С нас са национално-освободителните и прогресивни движения, в т.ч. и в мюсюлманските страни.

ПО ГЪРЦИЯ И КИПЪР

Втори,след Турция, наш вековен враг, който както е известно, не само е избождал очите на българите, но всячески се е стремял да им постави свои очи за пълно духовно поробване, за елинизиране, за завладяване на всички територии с българско население. Тук кратко, но точно трябва да кажем, че през последните три десетилетия, в резултат на правилната марксистко-ленинска линия, провеждана от ЦК на БКП, за която лични заслуги има др.ТОДОР ЖИВКОВ, ние можахме постепенно и методически да превърнем този наш вековен враг в наш приятел и съюзник в борбата срещу турския експанзионизъм. Изпълнявайки стратегическата линия на нашата партия и държава по отношение на Гърция, отделът за АМ вече десетилетия провежда комплексни операции за изостряне на отношенията с Турция, за охлаждане връзките й с военната и политическа структура на НАТО, за сближаването й с необвързаните и неутрални страни. Въпреки тежкото политическо наследство от Втората световна война, от Гражданската война в Гърция, вече десетилетия, независимо от социално-политическия строй и партийни управления, ние поддържаме много добри отношения с Гърция, а

Из архивите на ДС
1098

напоследък, след идването на Папандреу на власт, българо-гръцките отношения стигнаха своя апогей.

Няма да бъде преувеличено, ако кажем, че с наличните кадри, с които разполага направлението по Гърция в отдел 08, ние успяхме да постигнем твърде осезаеми резултати и ефективност от нашите АМ, които в някои случаи решаваха големия политически въпрос - накъде да върви Гърция. Поредица от мероприятия бяха проведени за разобличаване на военната хунта, на връзките й с НАТО, САЩ и ЦРУ, на опитите й за подготовка на нови военни преврати, за укрепване демократичните завоевания на гръцкия народ. Като венец на тези мероприятия през миналата година, беше разобличаването на ръководителя на гръцката десница Мицотакис, претендент за мястото на Папандреу, че е бил на активна служба при нацистите по време на окупацията. Това разобличаване в гръцката преса, само месец и половина преди изборите, се оказа решаващо за един съдбоносен отлив на колебаещи се избиратели от десницата към левицата. Сам Папандреу високо оцени този акт като изиграл своята положителна роля в изборната победа.

От друга страна, в резултат на благоприятната вътрешно-политическа обстановка в Гърция, ние все по-често и по-често използуваме гръцки канали - вестници, издателства и кадри, както в самата Гърция, така извън нейните предели, за провеждане на ефективни мероприятия срещу Турция, САЩ и НАТО.

ПО АРАБСКИТЕ СТРАНИ

Без да упоменаваме точния брой на активните мероприятия, проведени от това направление, защото не броя, а качеството определя ефективността, можем да кажем, че бяха нанесени сериозни удари по американското присъствие или обвързаност с реакцион-

Из архивите на ДС

1099

ните режими, бяха охладнели, а някъде изостренн отношенията на управляващата военна хунта на Турция с арабските страни.

За съжаление, бяха проведени по-малко мероприятия за укрепване на демократическите и прогресивни сили в самите арабски страни, поради липса на възможности. Но в същото време, проведените с ефект мероприятия срещу САЩ, НАТО, Турция, срещу ЦРУ и други специални служби на противника, косвено допринесоха за разобличаване на местната десница и реакция и проправяха пътя на вътрешно-прогресивното развитие. Бяха доведени конкретни, достоверни и целенасочени информации до знанието на Кадафи, Асад и иранските ръководители, които бързо дадоха желаните резултати.

Ние можехме да проведем повече и по-разнообразни мероприятия в арабските страни, но противоречивия характер на процесите, които се развиват там, изненадите във вътрешнополитическото развитие и външната политика на тези страни, както и трудностите по изготвяне на документи на арабски език, ни караха да се въздържаме. Разбира се, тук има и други причини, отнасящи се до всеизвестното двуличие, коварство и подкупничество на много от кадрите на тези страни, дълбоките им връзки с бившия окупатор което ни кара да бъдем особено бдителни в нашата работа.

ПО НАПРАВЛЕНИЕ "А"/КИТАЙ,ЮГОСЛАВИЯ И АЛБАНИЯ/

Колкото и да имат общо в своята антисъветска и антибългарска политика от позициите на псевдомарсизма, можем да кажем, че обстановката в тези три страни е коренно различна, което определя и нашия подход, средства, методи, канали и форми за работа.

Из архивите на ДС

1100

Така например, условията в Китай - една необятна територия, с милиардно население, което в голямата си част е неграмотно, непробиваемостта на китайския език, да не говорим за оперативната обстановка в страната, предопределят нашия терен за работа - вън от границите на Китай, сред необвързаните, неутралните афроазиатски и латино-американски страни.

Само преди няколко месеца, с агентурните възможности на 17-ти отдел, организирахме и проведохме успешно международен форум, с участието на над 40 необвързани и други страни в една азиатска страна, на който бяха разобличени експанзионистичните и империалистическите замисли на САЩ и хегемонистическите стремежи на Китай да отделят и противопоставят ДНС на СССР и другите социалистически страни. На този форум бяха реализирани около 20 подготвени от нас и ПГУ-КГБ материали, включително и доклада срещу Турция, разработен от наш консултант.

До сега, за работа срещу Китай, ние не сме отделяли достатъчно внимание на западно-европейските капиталистически страни, въпреки някои успешно проведени мероприятия. Но след като Китай започна флирт със САЩ, Япония, ФРГ, Франция и другите развити капиталистически страни, за да се превъоръжава и закупува нови технологии, очевидно нашата база се разширява. Може би именно към развитите индустриални страни трябва да насочим нашите мероприятия двупосочно - създаване на страх и взаимна подозрителност между Китай и тези страни.

АЛБАНИЯ - страната на орлите, както самите албанци я наричат, витае някъде из небесата, далеч от практическите проблеми, които решават Балканските и Средиземноморските страни.

Из архивите на ДС
1101

На всяка наша, или нашите съюзници инициатива, като създаване на зона свободна от ядрено оръжие, отговаря с пълно отрицание. За всички злини на този свят обвинява "Суперсилите", като слага на една дъска САЩ и СССР, не желае да взема активно участие или отношение по жизнено важни въпроси, които засягат най-непосредствено нейните и нашите интереси на Балканите. При това положение, за нас службата по АМ в частност и за разузнаването като цяло, се създават допълнителни пречки за реализиране на по-значими мероприятия в самата Албания. Очевидно и в бъдеще ще се стремим към мероприятия, имащи стратегическо значение, а именно - още по-голямо охлаждане и изостряне на отношенията на Албания със Западните и особено с тези страни, към които тя проявява някакъв интерес, към упорито търсене на здраво ядро в партийния и държавен апарат, на което да се опираме и залагаме надежди за някакви изменения в албанското партийно и държавно ръководство. Ние добре разбираме , че е трудна, много е трудна тази задача, но затова пък исторически необходимо е нейното изпълнение.

ЮГОСЛАВИЯ - това незаконно родено дете на революцията, на десния опортюнизъм и ревизионизъм, създава не само политически и идеологически трудности и проблеми на социалистическата общност, но е и една реална заплаха за единството на международното работническо и комунистическо, на национално-освободителните движения.

Във вътрешно-политически план, югославяните създават илюзии и хипотези за псевдомарксическа икономика и структура на производство, на демокрация и социализъм. В своята външна политика, тя коварно се колебае между Изтока и Запада, слага често пъти знак за равенство между САЩ и СССР, а на нашата страна

Из архивите на ДС

гледа като на някакъв свой кръвен враг и използува всякаква ситуация и нюанси за да я уязви - по възродителния процес, по т.нар."Македонски въпрос" и пр. И въпреки всичко, в нашите мероприятия, ние не си поставяме за задача отслабването или разпадането на югославската федерация, а нейното укрепване на просъветска, просоциалистическа външно-политическа ориентация.

Но добрата ни воля не може да бъде използувана срещу нас. Проведени бяха някои успешни мероприятия за недопускане сближаване между Югославия и Албания на антибългарска и антисъветска основа. И в бъдеще, нашите АМ ще бъдат насочени срещу опитите и действията на Югославия да развива отношенията си с другите капиталистически и социалистически страни на антибългарска основа.

Следва да обърнем по-голямо внимание за париране опитите на Турция в антибългарските си действия - да търси за съюзни Югославия.

ПО СПЕЦИАЛНИТЕ СЛУЖБИ НА ПРОТИВНИКА И ВРАЖЕСКАТА ЕМИГРАЦИЯ

Въпреки нестабилното положение на това направление, през различните периоди от съществуването на отдела за АМ, то все повече се налага, като една крайна необходимост, не само за отдела и разузнаването като цяло, но във връзка със защитата на националните интереси на нашата страна, както на наша територия, така и далеч зад граница. Специалните служби на противника, центровете за идеологическа и психологическа война и вражеската емиграция имат свои планове, програми и задачи, насочени срещу

Из архивите на ДС
1103

Социалистическа България, срещу нейния вътрешен и международен престиж и интереси. И най-малкото, което сме задължени да вършим ние, е да противодействуваме на тези планове, като положим всички усилия, да ги парираме и осуетим още в техния зародиш. И това не трябва да бъдат празни думи и лозунги, а реална необходимост. Това ни показа Римския процес, обвиненията срещу нашата страна за незаконна търговия с оръжие и наркотици, за причастността на България в международния тероризъм и пр.

Ние осъществихме поредица от мероприятия в защита на Антонов и нашата страна, за разобличаване на провокационния характер на процеса в Рим и на целенасочената планирана дейност на ЦРУ и другите спец.служби на противника, не само свързани със самия процес, но и с непрекъснатата кампания, поддържана от такива журналистически величини, като Пол Хенци, Майкъл Ледин, Клеър Стърлинг и много други, свързани с ЦРУ. Можем определено да кажем, без да изпадаме в нескромност, че отдела за АМ и особено направлението по специалните служби на противника, даде своя принос за благоприятния завършек на процеса в Рим. Но това е само начало. Като професионалисти-разузнавачи, ние не бива да си закриваме очите или да слагаме главата си в пясъка и да не обръщаме внимание на непрекъснато пристигащите данни от резидентурите или други източници за подготовката на нови провокации, на нови "инициативи" на западните специални служби срещу нашата страна.

Аз не съм сигурен, дали направлението в този си вид и не само то, а изобщо отдела, ще бъде в състояние да посрещне нови провокации с контраудари и дали няма да се наложи импровизирано да прехвърляме хора от едно направление в друго, както се налагаше по време на процеса срещу Сергей Антонов.

Из архивите на ДС
1104

Необходимо е с целия арсенал от разузнавателни средства и кадрови потенциал на нашето разузнаване да се организираме, да разкрием, разобличим и осуетим тези планове на противника още в самия им зародиш, в самите лаборатории на специалните служби. Това с още по-голяма сила се отнася и за възродителния процес където ние сме атакувани и ще бъдем атакувани още много години отвън и отвътре.

За работата по вражеската емиграция, би могло да се каже много. С утвърждаването на направлението в отдела, мероприятията, които бяха подготвени и реализирани, допринесоха значително за по-нататъшното разцепление и противопоставяне едни организации на други, едни лидери на други. Може да се каже, че има създадена сериозна база за по-нататъшна успешна работа по вражеската емиграция и по някои идеологически централи, като радио "Свободна Европа"

ДРУГАРИ,

Някога един от идеолозите на марксизма и партийното строителство беше развил с класическа простота, темата на веригата и основното звено. Трябва да кажем, че всички звена на нашата верига - веригата на АМ са важни. Но най-важното за момента в цялата верижна последователност за нас, за Социалистическа България, изправена срещу военно-феодална Турция, се очертават два най-високи акцента, или както сме свикнали правилно да ги определяме като приоритетни задачи. Вие разбирате, че става дума за възродителния процес и тероризма.

Из архивите на ДС
1105

Възродителният процес се роди като една закономерна необходимост в нашето обществено-политическо развитие. Нашата партия и държава предприеха тази историческа стъпка, за да ликвидират остатъците от пет вековното отоманско робство, да ликвидира петата "етническа" колона на НАТО в системата на Варшавския договор и ако щете накрая - да откъснем това население от капиталистическа Турция, да му създадем самочувствие на пълноправни български граждани - строители на социалистическото общество.

Тук няма да говоря нито за вътрешните трудности, които срещат нашите органи, нито за активната пропагандно-подривна дейност на противника срещу НР България. Ще си позволя няколко думи по международния аспект на проблема, свързан с непосредствените задачи на разузнаването като цяло, и по-конкретно на отдела за АМ. Справедливостта изисква да подчертаем, че в продължение близо на две години, ПГУ-ДС своевременно и оперативно даде отпор на първите атаки на турското правителство и неговите западни съюзници срещу нас. Беше получена ценна секретна информация за намеренията и целите на турските официални държавни органи и специални служби. Бяха подготвени и проведени с успех редица мероприятия за отклоняване или париране на техните удари. Но това е само начало, защото както показва животът, Турция не само няма да спре, но и постоянно ще засилва своята кампания, ще обогатява средствата и каналите, по които да ни атакува. От тук произтича необходимостта от провеждане на по-отговорни , по-мащабни и по-целеустремени мероприятия, с които да осуетяваме конкретни замисли на противника, а накрая да го убедим в безсмислеността на кампанията, която води срещу нас, независимо от това колко средства, усилия и време ще ни струва.

Из архивите на ДС
1106

Практическият извод за нас, специализираното звено по АМ, е все по-често и по-често да надникваме в календарните планове и специалните програми, да ги подлагаме на преоценка, непрекъснато да ги актуализираме и подобряваме, да даваме нови идеи да търсим нови пътища и канали за провеждане на АМ. Трябва още веднъж дебело да подчертая, че това важи за всички направления, за всички служители в нашия отдел, в т.ч. и за ръководителите му.

По второто главно звено в нашата работа на настоящия етап - тероризма, от методологическа гледна точка се налагат някои уточнения. Както е известно, с понятието "тероризъм" боравят и ръководители на държави и партии, министри, военни и религиозни дейци, борци за свобода, жертви на тероризма, леви и десни, реакционери и прогресивни - всеки го тълкува и интерпретира от своя класова, идейно-политическа и религиозна позиция. Тук, аз искам да поставя въпроса през призмата на разузнаването и по-специално на АМ. Тероризъм за нас означава - подмолните действия на турската държава срещу българската нация в страната и на международните форуми, плановете, намеренията и практическата дейност на специалните служби на противника и на ВЕ, насочени срещу нас и другите соц.страни, специалните операции на ЦРУ за дискредитиране на България като "организатор" на международни заговори, терористически актове, търговия с наркотици, оръжие и пр.

Без да се впускам в подробности, искам да изтъкна, че големият проблем, който стои пред нас е - как тези подмолни действия на противника да бъдат превърнати в бумеранг, как да ги използуваме, за да го дискредитираме и разобличаваме пред световната общественост, да провеждаме дезинформационни мероприятия за на-

Из архивите на ДС
1107

сочване силите и средствата на специалните органи на противника по въображаеми и несъществуващи обекти. Ето,тук е мястото на оперативната дезинформация, за която напоследък дори забравихме да говорим. В това отношение може да ни помогне не само богатия опит на съветските другари, но и нашия собствен опит, който някои направления в отдела натрупаха в работата срещу "Сивите вълци" "Мюсюлманските братя" и други терористически организации.

ДРУГАРИ,

С настоящото изложение пред Вас, макар и с най-пестеливи думи, аз засегнах работата почти на всички направления. Искам да отдам заслуженото на всички другари, макар и без споменаване на имената, които неуморно се трудиха, понякога при доста тежки и необичайни условия изпълняваха в срок задачите, подготвяха мероприятия и ги изпращаха своевременно за реализация.

През последните години, отдел 08 постигна сериозни резултати. Това не са само мои констатации. Това са оценките, които получихме от най-високо място, от ръководството на нашето министерство, от ПГУ-КГБ, от другите братски органи, ако щете даже и от враговете, които непрекъснато увеличават своя щатен апарат за изучаване и париране на нашите АМ.

Но, Вие сами разбирате другари, че не за това сме се събрали тук - да се ласкаем, да подчертаваме и изтъкваме нашите успехи, да се самоуспокояваме от резултатите. Това нито е в духа на новото време и на мащабните промени, които ни очертаха КПСС и БКП на своите последни конгреси, нито пък е в практиката на нашата служба за АМ.

Из архивите на ДС
1108

Затова, разрешете ми, да не се спирам повече за успехите, а да насоча вниманието на нашето съвещание върху нерешените проблеми на различните равнища, в т.ч. и в отдела; да потърсим действителните причини за това и да излезем от съвещанието с конкретни, отговорни предложения, да набележим някои мерки за реалното издигане равнището на нашата работа, до новите изисквания на нашето партийно и държавно ръководство, на другаря министър и ръководството на разузнавателното управление.

Кои са според мен невралгичните места в нашата работа в настоящия момент ?

Планиране и разработка на АМ

Тук в най-голяма степен е и нашата ахилесова пета - без налична информация, без планиране и без задълбочен анализ няма АМ!!! Това е азбучна истина и който не е разбрал тази истина, напразно си е пропилял времето в отдела за АМ. Известно е, че за АМ информацията в ПГУ не е достатъчна. Но, не по-малко е известно, че ценна информация, получена от резидентурите и по други пътища често с месеци и години залежава в различни папки и сейфове на управлението, изчерпила своята информационна стойност. Кой е виновен за това? Само работниците от другите отдели! Смятам, че най-малко няма да постъпим достатъчно отговорно, ако тук не видим ясно собствената си вина за неизползуването на различните информации в управлението за нуждите на АМ. Нима някой ни е отказвал сведения, ако се позаинтересоваме по един или друг проблем, за една или друга страна на събитието, отшумяло, актуално или в прогноза. Въпросът е - до колко ние сме на мястото си, живеем ли с пулса на събитията в съответната страна или район и знаем ли къде, какво да търсим ?!?

Из архивите на ДС
1109

Разбира се механичното довеждане на документите до отдел 08 е само първата стъпка. Тяхната полезност ще бъде равна на нула, ако те не попаднат в ръцете на компетентни, ерудирани и задълбочени творци на АМ. Тук именно се дава най-голяма възможност на всеки ОР от отдела да прояви творчество, фантазия, самостоятелност, целеустременост и мащабност в мисленето и делата и най-важното да покаже реализъм и перспективност в планирането на мероприятията.

Вторият въпрос от съществено значение за нашата работа, на който искам да обърна внимание, е въпросът за консултантите. Независимо от това, че никой тук от нас не отрича неговото значение, на практика той се подценява . Разбира се не от броя и обществено-политическото място, което заемат консултантите ще се определя тяхната ценност и полезност за нашата работа. Трябва да се разбере веднъж за винаги, че на нас не са ни необходими енциклопедисти,"момчета за всичко", макар и с големи имена, а сътрудници, консултанти, специализирани по тематиката, по направления, по проблематиката на задачите, ако щете по индивидуални възможности. Консултантите трябва да плуват в материята, по която ще пишат, а ние само да им подсказваме и насочваме или при нужда подаваме информация.

Третият, също много съществен въпрос за нас, това е лабораторната работа на офицерите от АМ, или както понякога се изразяваме - кухнята на АМ. Смело можем да кажем, че качеството равнището и ефективността на тази наша дейност зависи вече изключително от твореца, от ОР, който е планирал, прогнозирал и разработил мероприятието, който с помощта на своята творческа фантазия ясно е видял крайната реализация на мероприятието.

Из архивите на ДС

1110

Тук влиза политика, идеология, познаване на каналите /агенти и ДВ/, техните нюансирани идейно -политически концепции, техните позиции в съответните страни, където е предвидено да се проведе АМ. И накрая , разбира се, не и по значение легендирането на изявите с оглед постигането на най-голяма ефективност на мероприятията при обезпечаване сигурността на агента. Отговаряме ли ние тук събраните на тези изисквания в процеса на самата работа.Оставям, всеки в своето изказване, да вземе отношение по въпроса!

Реализация на мероприятията

Реализацията е венец на АМ, техният окончателен завършек. Върху реализацията също влияят много фактори. Една част от тях зависят от нас, от Центъра, от отделите, от компетентността, подготовката, информираността, трудолюбието и дисциплинираността на ОР, който е разработил мероприятието. Заедно с това действуват и други, по-силни и по-мощни фактори, които се намират далеч от Центъра, не са под неговото ръководство. Особено когато става дума за възможностите на агентурата, за тяхната готовност и решимост да изпълнят задачите. Без да искаме от другарите в ЛТО да разкриват своите агенти докрай, желателно е ОР от отдела за АМ да знае толкова за тях, колкото му е необходимо, за да може да подготви документ, да му даде нюансирана идейно-политическа, идеологическа и партийна насоченост, да се съобрази с мястото и положението,което агентите или ДВ заемат в съответната страна. Тук трябва диалектически да съчетаем опазването на конспирацията с осигуряване възможностите за научен и агентурно-оперативен подход на работника от АМ.

Из архивите на ДС
1111

Считам за излишно да разглеждам в подробности и задълженията на работниците от отдел 08, тяхната отговорност за опазване секретността на каналите и особено агентурата. В никакъв случай те не са по-малки от тези на ОР от ЛТО.

От друга страна заслужава внимание въпроса за наличието на агентурата за влияние с възможности. Констатацията не е много радостна. Броят на каналите, с които разполага разузнавателното управление е недостатъчен, а това дава своето негативно отражение върху качеството и ефективността на АМ. На няколко души агенти, чийто брой едва ли ще надмине пръстите на ръцете ми, ние непрекъснато им възлагаме най-разнородни, със широк политически и обществен диапазон задачи и те изпълняват и то не лоше. Това е хубаво, но то крие и голяма опасност от проваляне или намаляване ефекта на мероприятието от разконспириране и осветляване на агентите. Необходими са повече агенти, доверителни и приятелски връзки, лица способни да бъдат включени в някакъв етап при реализацията на дадено мероприятие. И колко по-голям е броя и възможностите на тези лица, толкова по-ефективни ще бъдат нашите мероприятия, толкова по-малка ще бъде опасността от тяхното разшифроване. Може би трябва да се създадат някакви стимули за оперативните работници, за да започнат по-активно издирване, изучаване и вербовка на подходяща агентура, както от резидентурите, така и на наша територия. Добър пример в това отношение може да бъде отдел 02.

Тук искам да обърна внимание на един друг въпрос. Сред една част от ОР на ЛТО се е създало впечатлението, че агентът или връзката за влияние, трябва да бъде или журналист или издател. Такова разбиране е погрешно, или най-малкото не е в интерес на нашата работа. Подценяват се и остават неизползувани

Из архивите на ДС

1112

големи възможности на депутати, ръководители и активисти на опозиционни партии и антивоенни движения, на религиозни организации, на младежки, женски и професионални съюзи, на "партиите на зелените", на съюзи на запасните офицери и т.н. и т.н. Колкото по-широк е контингента, от който се подбират агентите за влияние, толкова по-легендирани и ефективни ще бъдат нашите мероприятия.

Отчитане на мероприятия и задълбочаване на тяхната ефективност

Последната , заключителната фаза на АМ, както е известно на всички, е отчитането на резултата и набелязване на действия за разширяване на техния ефект, т.е. включване в нов цикъл на АМ, докато се решат поставените задачи да бъде разобличено лице, да бъде разложена партия, организация, да се предизвикат активни обществени действия в наша полза.и пр.

Когато говорим за ефекта, трябва да кажем, че той може да има две страни. Едната експлозивната, е съпроводена с публикации, скандали, разобличения в пресата, в книги и брошури. Понякога, тя може да се изрази и в масови демонстрации. Такъв ефект е едновременно приятен и полезен. Приятен за автора и полезен за самото развитие. Ние обаче упорито се стремим и към другата, скритата страна на ефекта, когато резултатът не е така експлозивен, така шумен, но систематически ерозира и като подмолна река подкопава в дълбочина определена структура, ситуация и дадености.

Тук му е мястото да обърнем вниманието, че при отчитане на мероприятията, ние бързаме да доложим на ръководството за извършеното, като обещаваме, че ще следим по-нататъшния ефект

Из архивите на ДС

1113

и евентуално ако можем да го разширим. Често пъти, обаче с това приключва нашата работа около мероприятието. Трябва да осъзнаем, че нашите АМ са верижно свързани, както и самият живот върху когото въздействуваме. Ние не можем и не трябва да режем като с ножица едно мероприятие от друго.

Както наличието на ефект, така и липсата на ефект ни задължава веднага да планираме нови мероприятия в съответствие с основните направления и цели.

Координация в рамките на управлението и извън него

Значим и траен ефект от нашите мероприятия може да се постигне в резултат само на добрата координация и сътрудничество, на съвместната работа с ЛТО на управлението и с другите поделения на ДС, с много наши официални обществено-политически и държавни учреждения и пропагандни институти, със службите за АМ на братските социалистически разузнавания. Това са нашите резерви, това са нашите възможности. Чрез тях ние можем да използуваме по-пълно капацитета на страната, на социалистическата общност за разработката и провеждането на по-мащабни акции.

Сътрудничеството и взаимодействията с поделенията на ДС са регламентирани със съответни заповеди, инструкции и други документи. Ние считаме, обаче, че те се изпълняват пълноценно, че е създадена подходяща координация и контрол на изпълнението на тези ръководни документи. Разбира се тук, ние разглеждаме работата на нашия отдел, поради което на първо място трябва да видим своето място, своите слабости, които никак не са малко и незначителни.

Из архивите на ДС

1114

31

Както вече споменах по-горе, сътрудничеството ни с братските разузнавания е голям резерв за нас, поради това то заслужава да заеме подобаващо място в нашия доклад и разисквания. В сътрудничеството ни с немските, унгарските, и чехословашките другари вече имаме дълголетен опит. Съвместните планове, проведените съвместни мероприятия, говорят убедително за един по-висш етап на нашите взаимоотношения, за стремежа на всяка една от страните да повишава качеството на своите мероприятия и догонва своя партньор, Това особено пролича на многостранното съвещание на службите по АМ в Будапеща през май т.г. На него за първи път се пристъпи към планиране и разработка на съвместна операция на всички участници на съвещанието.

Що се отнася до работата ни със съветските другари, с ПГУ-КГБ, то понятието сътрудничество, координация и съвместна работа е бедно и не може да обхване напълно оная многостранна, ежедневна целенасочена дейност на всяко едно по-значимо дело. Координацията е на всички равнища и това, което се иска от нас е да бъдем достойни техни партньори.

ДРУГАРИ,

Сигурно Ви е направило впечатление, че като засягам определени съществуващи нередности, слабости и пропуски в нашата работа и неизползуваните резерви - наши вътрешни, в отдела, в управлянието и на другите поделения на ДС в областта на АМ, не соча конкретни носители на тези явления и степента на тяхната отговорност. Това направих съвсем съзнателно, защото не на едно съвещание, почти винаги, ежедневно и ежечасно в конкретната работа с всички другари тук, без изключение, аз съм посочвал не само конкретните слабости и грешки, но и пътищата за изправянето им.

Из архивите на ДС
1115

И второ, искам ми се , на това съвещание, да дадем тяжест не на персоналните обвинения, обяснения и оправдания, а да проведем един откровен разговор [illegible] задълбочени и аналитични обсъждания на причините и пружините, които движат дадени явления - позитивни и негативни в нашата работа, да посочим с общи усилия най-прекия и най-резултатен начин за тяхното решаване.

Да вземем въпроса за координацията и то не координацията с другите поделения на ДС, с другите учреждения и институти, за което вече говорихме, а просто - координацията между направленията в отдела. Например, между турското и гръцкото, които ги дели само един двуметров коридор; между арабското и турското. Нима съществува такава непреодолима бариера за едно творческо съгласуване между тези направления, за да не се получават недоразумения, понякога деформиране на идеите на мероприятията още в самия зародиш. Как ще искаме координация и взаимодействия с другите поделения и учреждения, когато самите ние, в рамките на отдела, не сме решили въпроса по най-добрия начин.

Не може нашето съвещание да мине на високо равнище, ако не чуем тук оценките и вижданията на другарите от направленията, как ще работим по-нататък по анализа и прогнозирането на събитията, тенденциите в разузнаваните страни и региони. Достатъчни ли са нашите собствени анализи или ще трябва да прибегнем към другите отдели в управлението, към поделенията на ДС, към нашите държавни и обществено-политически учреждения и институти. Как практически те виждат осъществяването на тази задача с оглед ние като служба и разузнаване, като институция виждаме напред не само за една - две години, а за петилетки и пр. и на тази база да изготвим нашите планове и разработваме мероприятията.

Из архивите на ДС
1116

Един голям въпрос, който винаги е стоял и ще продължава да стои пред нашия отдел е не само как сме използували предоставената ни информация, документи и канали за провеждане на АМ, а доколко ние съответно подпомагаме другите ЛТО, нашите резидентури, нашите оперативни работници, вербовчици и водещи агентура. Би било желателно на настоящето съвещание другарите да се изкажа, какви мероприятия смитат, че трябва да се проведат в най-близко бъдеще или в перспектива, по отвличане вниманието на спец. службите на противника от нашите АМ, от нашите ОР и агентура. С какво може да бъде полезен отдела по издирването, вербовката и укрепване позициите на агентурата за влияние, за разширяване на нейните възможности, както в пряко разузнавателно отношение, така и укрепването на обществено-политическите позиции. Какво можем да направим, за да подскажем наводки и обекти, преди и след реализирането на мероприятията, да подскажем тематика и контингент, където да се търсят бъдещите агенти. Това важи както за осъществяването на мероприятия с по-масов ефект, така и за документалните акции, където нашите агенти често пъти спечелват доверието пред високо поставени личности, в това число и държавни глави

Макар, че нашата работа по своята същина е партийна и понякога високо квалифицирана партийна работа, все пак, когато говорим за партийна работа в отдела, ние имаме предвид конкретното участие на партийната организация в помощ на изпълнение на служебните задачи. Този раздел от работата ни, аз съзнателно не засегнах, тъй като той е отделен въпрос, с свои подвъпроси, аргументации и стил на работа, които на съответно подобаващо равнище, ще бъдат разгледани на ~~предстоящото отчетно-изборно~~ събрание на 108 ПО.

Из архивите на ДС

27

Накрая другари, нашето съвещание ще изиграе своята роля, ако след доклада и изказванията отговорим на въпроса - даваме ли всичко, което можем, за да отговорим на изискванията на времето, на епохата, в която живеем, на историческите задачи, които решават нашата партия и държава, във вътрешен и международен план, какво ни пречи и какво не ни достига.

БЛАГОДАРЯ,

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08, ШГУ-ДС
ПОЛКОВНИК
Д.СТАНКОВ

Отп.в 1 екз.
1 и 2 към дело
Изп.-08/8231
Отп.-Ц.Р.396
8.10.86 г.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСР
ДЕКЛАСИФИЦИРА
№ 17
от ЗДРД БГДСРСБНА

ДАННИ ЗА АКТИВНИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ ОТ "ВЕГА-8" за 1986 г.

№ по ред	П О К А З А Т Е Л И	н а п р а в л е н и е						
		САЩ/НАТО	Турско	Гръцко	Арабско	КРО/ВЕ	"А"	Вси
1.	Планирани АМ за 1986 година	14	25	14	16	17	22	10
2.	Проведени АМ през 1986 година	21	25	14	26	14	22	
3.	Непроведени от плана за 1986 г.	1	1	7	2	1	–	12
4.	Проведени с отчетен ефект	15	23	11	16	8	14	87
5.	В процес на реализация	6	1	2	10	5	6	30
6.	Без отчетен ефект	–	1	1	–	1	2	5
7.	В сътрудничество със:							
	а) съветските другари	6	3	3	3	–	4	19
	б) немските другари	1	1	–	1	–	–	3
8.	Подадени идеи от резидентури и ЛТО и проведени по тях АМ:							
	а) от отдел 01	1	1	–	–	–	–	2
	б) от отдел 02	–	–	1	–	–	–	1
	в) от отдел 04	–	–	–	–	2	–	2
	г) от отдел 09	2	–	1	–	–	–	3
	д) от отдел 11	1	–	–	–	–	–	1
	е) от резидентури	–	Истанбул 1 Женева 1	–	–	–	Белград 6	8

ЗАБЕЛЕЖКА:

Настоящето сведение е изготвено на основата на попълнените картони по "ВЕГА-8" до м. ноември 1986 г. Наред с това, в процес на реализация и подготовка за въвеждане в системата са 23 АМ или общо през отчетната 1986 г. се е работило по 144 АМ.

копие

СТРОГО СЕКРЕТНО! 220 Вх

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ:
МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ГЕН.-ПОЛКОВНИК _____
Д. СТОЯНОВ
София, 18/02/ 1987 год.

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София
Рег.№ 2541, екз.№ 1
16.4 1987 год.

П Л А Н - П Р О Г Р А М А

ОТНОСНО: Неутрализиране и пресичане враждебната политика на Турция по Възродителния процес и нейното дискредитиране пред международната общественост.

Анализът и оценката на постъпващата информация за действията и намеренията на турските държавници, дипломация и на специалните служби категорично доказват, че във враждебната политика на Турция за дискредитиране на НР България пред световното общественомнение по Възродителния процес, може да се очаква още по-голяма активност. Най-висок ще остане градусът в конфронтацията на международните форуми. Заедно с това ще нараства дипломатическата активност за интернационализиране на въпроса за сключване на нова изселническа спогодба.

С цел неутрализиране и пресичане на турската враждебна политика за осуетяване на Възродителния процес, насочена към разстройване на политическите и икономическите отноше-

ния на НР България със западните и мюсюлманските страни, ПГУ-ДС ще провежда настъпателни мероприятия за злепоставяне на Турция като най-груб нарушител на човешките права и всички останали принципи на Заключителния акт от Хелзинки.

По-конкретни цели на АМ са:

- поставяне на Турция в отбранителна позиция по собствените й проблеми и обезпечаване на осъдителни резолюции на международните организации, Европейския съвет и Европейския парламент;

- излизането на България от процедурата на ОИК и сриване на опитите на Турция да постави страната ни в аналогични процедури на други международни организации;

- влошаване на отношенията на Турция със съседните й страни, към които тя има претенции от малцинствен и териториален характер, като - Гърция, Кипър, Сирия, Иран и Ирак.

В тази връзка, ПГУ-ДС предлага, през 1987 г. да бъдат проведени следните мероприятия:

I. На агентурна основа по линия на кюрдското и ляводемократично движение на Турция.

1. През цялата 1987 г. да продължи разпространението на издаденото през 1986 г. кюрдско "Досие", до всички подходящи международни форуми, Европейския съвет, Европейския парламент, до по-големите национални и международни агенции и други. "Досието" съдържа информация и актуални оригинални документи на турската гражданска съдебна и военна администрация, разобличаваща жестоките репресии срещу кюрдското население.

Отг. - Н-ците на 01,05 отдел.

2. Наред с разпространението на кюрдското "Досие", до края на м.септември 1987 г., да бъде издадена нова книга- "Кюрдите в Турция", в която, освен материалите и документите, съдържащи се в "Досието", да бъдат разработени военнополитическите и икономическите аспекти на кюрдския въпрос в Турция

за едно още по-пълно разобличаване на Турция и САЩ и имперските им планове и намерения в района на Близкия изток.

Освен традиционния начин на разпространение, до края на 1987 г., книгата ще бъде изпратена и до елитните национални библиотеки в целия свят, университети и подходящи научно-изследователски институти.

Отг. - Н-ците на 01 и 08 отдел

3. През цялата 1987 г. да бъде продължена досегашната практика за разпространение на специални разобличителни апели до международните форуми и други международни прояви според спецификата на техния дневен ред.

Отг. - Н-ците на 01 и 08 отдел

4. Използуване на Севърския мирен договор с антитурска насоченост:

а/ С помощта на подходящ български автор, до края на м.април 1987 г. да бъде написан осъвременен публицистичен анализ-оценка на осуетения Севърски мирен договор, който предвиждаше създаването на независима кюрдска, арменска, гръцка понтийска и турска държави на територията на съвременна Турция. До края на 1987 г., анализът на бъде публикуван в Швеция по закрит канал на ПГУ-ДС за международно разпространение.

б/ По наше задание, български художник да направи пощенска картичка - изображение на очертаните на територията на Турция - кюрдска, арменска, гръцка понтийска и турска държави съгласно Севърския мирен договор.

Картичката, по закрит канал на ПГУ-ДС, до 15 май 1987 г., да бъде отпечатана в западна страна и разпространявана до подходящи международни форуми, институти и други.

Отг. - Н-ците на 01 и 08 отдел

5. ПГУ-ДС ще активизира работата си за учредяване на Асоциация на юристите кюрди в Европа, която най-късно до края на м.август 1987 г. да почне разобличителна работа срещу

Из архивите на ДС
1121

Из архивите на ДС
1122

Турция по всички възможни направления на международната дейност.

Отг. - Н-те на 01,03 и 08 отд.

6. ПГУ-ДС ще осигури присъствието на група функционери, представители на кюрдските демократични и турските леви организации във:

а/ Виена, Женева и Ню Йорк - съответно по време на конференцията на Заключителния акт от Хелзинки, 42-та сесия на Конференцията за човешките права и работата на 42-та сесия на ООН, където тези групи ще организират демонстрации пред сградите на посочените форуми, пресконференции, прожекции на филми, подвижни изложби, изпращане на протестни писма и други за разобличаване на турския режим.

б/ Подобни групи ще си осигурят присъствие на сесиите на Европейския парламент и Европейския съвет за кулоарна разобличителна работа срещу Турция, посредством лична обработка за активизиране на дейността на антитурските лобита, главно в лицето на социалдемократическите и комунистическите парламентарни среди, разпространение на материали и други.

Отг. - Н-ник 01 отдел

7. През цялата 1987 г., ПГУ-ДС ще разшири и продължи дейността си за придобиване на писма и други документи от лица, изтърпяващи присъди в турските затвори, репресирани, инквизирани, както и от лица, близки на убити в полицията. Тези материали, заедно със съобщените данни и друга информация от турските СМИ, относно нарушенията на правата на човека, след съответна обработка, ще бъдат изпращани и разпространявани на международни форуми, до влиятелни международни агенции, обществености, международни чиновници, натоварени с изготвяне на доклади по правата на човека и други заинтересовани институти и ведомства.

Отг. - Н-те на 01 и 08 отдел

Из архивите на ДС

1123

8. ПГУ-ДС ще положи усилия за организирането на паралелни международните форуми, симпозиуми за разобличаване на Турция по човешките права. Първият симпозиум ще бъде организиран и проведен със силите на марксистко-ленинските турски и кюрдски партии, обединени във фронта на "Лявото единство"до края на м.юни 1987 г. във Виена. За по-сигурен успех на мероприятието,е договорено с отдел ВПМВ на ЦК на БКП, тази задача да бъде поставена на Хайдар Кутлу - генерален секретар на Турската комунистическа партия.

Отг. - Зам.-н-к ПГУ-ДС
полк - Т.Генов

9. След разпространението на "Черната книга за военната демокрация в Турция" и двете брошури - "Държавния тероризъм в Турция", част 1 и 3 на Виенската среща , същите да бъдат реализирани и на всичките останали международни форуми по календара на ООН до края на 1987 г.

Отг. - Н-те на 01 и 08 отдел

10. В течение на цялата 1987 г., активна разобличителна дейност срещу Турция ще развие издателството на ПГУ-ДС в Белгия.

а/ Съдържащият остър разобличителен материал-бюлетин "ИНФОТЮРК", освен на международните форуми, ще бъде разпространяван до всички известни световни агенции, до неправителствени организации по човешките права, включително и до Международна амнистия, до международната федерация на юристите-демократи,до международната организация на журналистите, до международни и национални синдикални организации, така също и до националните организации за съблюдаване изпълнението на договореностите от Заключителния акт от Хелзинки.

б/ В "Черната книга" и брошурите "Държавен тероризъм", са извадени 13 пункта от нарушенията на правата в Турция. Въз основа на тях, до края на м.юни 1987 г. "ИНФОТЮРК" ще издаде

Из архивите на ДС
1124

пет брошури, покриващи най-уязвимата за Турция номенклатура, които да бъдат разпространени до края на 1987 г. по закрити канали до международните форуми, неправителствени организации, агенции, политици, общественици и други.

в/ На всички сесии през 1987 г. на Европейския парламент и Европейския съвет, ще бъдат изпращани от издателството лични писма-обръщения до депутатите с приложение на неговите издания и настояване за ревизия на положителните за Турция резолюции, взети от тези форуми.

г/ Ще продължи организирането на пресконференции в Брюксел, излизането с интервюта и излъчването на филми по белгийската и другите западноевропейски телевизии, разобличаващи режима в Турция по нарушение на човешките права.

Отг. - Н-те на 01 и 08 отдел

С цялостната си разобличителна дейност през 1987 г., турските и кюрдски леви организации ще настояват за ревизия на положителните за Турция резолюции, гласувани през 1986 г. от Европейския парламент и Европейския съвет и някои други международни организации. На тази основа ще настояват за връщане на Турция в конфиденциалната процедура на Комисията по правата на човека при ООН и внасяне отново на "Досието" й в ЕС и ЕП.

II. По линия на арменския фактор

1. През пролетта на 1987 г., със съдействието на ПГУ-ДС, във Виена да се организира, от името на арменска организация, международна конференция-симпозиум, посветен на положението на малцинствата в Турция. Ще бъде създадено съдебно жури на обществени начала, което ще се състои от известни журналисти - международници, което ще издаде осъдителна присъда срещу Турция. Материалите от конференцията ще останат във фонда на ПГУ-ДС с оглед използуването им на международни форуми през цялата 1987 г. и след това за продължителен период от време.

Отг. - Н-щите на 01 и 08 отдел

Из архивите на ДС

1125

2. ПГУ-ДС ще организира по свои канали изпращане до делегациите на Виенската среща Присъдата на международния трибун на народите в Париж. В нея, Турция публично се обвинява в извършването на политическо престъпление и се предлага на международната общественост да съдействува за изграждането на арменска държава на територията на Турция.

Срок - 15.II.1987 г.
Отг. - Н-ците на 01 и 08 отдел

3. ПГУ-ДС ще въздействува на ръководни среди на арменски организации, които да изготвят и изпратят до Виенската среща апел, осъждащ Турция за нарушение на религиозни права в Турция. Документът ще бъде изпратен и до Комисията по правата на човека във Виена, заседанието на групата по религиозната търпимост в Женева, Световния съвет на църквите.

Срок - 20.II.1987 г.
Отг. - Н-те на 01 и 08 отдел

4. ПГУ-ДС ще организира изпращането на апел на арменския Информационен център в Западен Берлин и други антитурски материали на д-р АНЖЕЛО РИБЕЙРО. докладчик по въпроса за България в Комисията по правата на човека в Женева.

Срок - 20.I . 1987 г.

5. От името на арменски и кюрдски организации, действуващи на територията на Гърция, ще бъдат издадени проклами-ции с остра антитурска насоченост, осъждащи турските престъпления, извършени в миналото спрямо арменския народ и физическото изтребление на кюрдското малцинство в наши дни.

Отг. - Н-ник 08 отдел

Всички материали, издадени по наша инициатива от арменски организации ще бъдат изпратени до Третия комитет на ООН и всички международни форуми на 1987 г.

Из архивите на ДС

1126

ПГУ-ДС ще внушава на ръководството на Световния арменски конгрес да активизира контактите и работата си всред латиноамериканските и африканските страни и всред арменското и гръцкото лобито в САЩ с цел арменския геноцид в Турция отново да бъде поставен за разглеждане в ООН и Световния арменски конгрес да получи статут на наблюдател в ООН.

Отг. - Н-щите на 01 и 08 отдел

III. Направление -"Гърция - Кипър"

Проблемите на мюсюлманското и турското направление в България, Гърция и Кипър имат сходен, а в някои моменти идентичен характер. Отчитайки това, гръцкото правителство рязко се дистанцира от воденатa антибългарска кампания по Възродителния процес от другите страни-членки на НАТО. Тя активизира антитурската си дейност, особено по кипърския въпрос и турската официална и подмолна експанзионистична дейност в Северна Гърция и Егейско море. По този начин се създадоха благоприятни условия за разобличаване на Турция като оръдие на САЩ, като непосредствена заплаха за кипърската независимост и териториите на Северна Гърция, за неспазване на хелзинските споразумения за човешките права.

Специфичните условия, при които работят резидентурите в Гърция и Кипър налагат извода, че разузнавателната дейност на ПГУ-ДС в тези страни, трябва основно да бъде насочена към подготовка и провеждане на АМ за влияние.

На тази основа, през 1987 г. се предвиждат по това направление да бъдат проведени следните по-значителни АМ:

1. Чрез оперативен канал на Отдел 02 да се довежда целенасочена документална информация до А.Папандреу за протурските позиции на другите страни-членки на НАТО по гръцко-турските противоречия, както и за секретните планове на Турция, насочени към отслабване позициите на Гърция.

Из архивите на ДС
1127

2. Чрез агентурен канал да се довежда до президента на Република Кипър целенасочена, документална информация, разобличаваща САЩ и Турция, целящи натовско решение на кипърския проблем.

3. Чрез агентурен канал да се довежда до знанието на кипърския президент разобличителна, целенасочена информация, осветляваща намеренията на турското правителство за разрешаване "де юре" на кипърския проблем.

4. По оперативни и анонимни канали, на гръцкото и кипърско-гръцкото държавно ръководство, да се прави достояние достоверна целенасочена информация, с която да се разкриват и разобличават антигръцките инициативи и действия на Турция в НАТО и на други международни форуми от икономически, политически и военен характер.

5. Да се довеждат до знанието на гръцките управляващи среди целенасочена информация и дезинформация с цел укрепване на българо-гръцките отношения и формиране у тях на идеята за създаване на гръцко-български съюз с антитурска насоченост.

6. Издаване на документална-публицистична книга по съветски материали, която третира заговора на САЩ и Турция по кипърския проблем.

7. Преиздаване на английски език и разпространение в Западна Европа и САЩ на историко-документалната, научно-изследователска книга на кипърски византолог "Турция и Балканите", която в исторически план, от неутралистични, прогресивни, демократични позиции показва правотата на нашата теза по Възродителния процес.

Срок - VI.87 г.

8. Да се преиздаде на английски език документално-публицистичната книга "Турция - безцеремонен провокатор на Балканите", издадена през 1985 г. на гръцки език в Атина.

Книгата ще бъде разпространена в страните на Зап.Европа, САЩ и другаде по света.

Срок - VIII.1987 г.

Из архивите на ДС
1128

9. Да се издаде на гръцки език документално-публицистична книга "Кой дестабилизира Балканите", насочена срещу Турция и САЩ.

Срок - VIII.1987 г.
Отг. - по т.т. -от 1 до 9
Н-ците на 02 и 08 отдел

10. От името на гръцки националистически организации ще бъдат издадени 2 брошури, чието съдържание ще бъде с остра антитурска насоченост, разобличаващо турската политика на геноцид спрямо гръцкото малцинство в Турция , както в исторически аспект, така и в наши дни.

Материалите в брошурите ще бъдат подбрани от гръцки печат или написани от нас. Брошурите ще бъдат издадени на гръцки език, английски, френски и немски и разпространени до международните форуми.

Срок - I и III тримесечие
Отг. - Н-к отд. 08

11. На базата на налични действителни документи на турското военно командуване, в различни райони на турски Кюрдистан, които третират военните операции срещу кюрдски въстанници, по оперативен канал в Гърция, да се издаде на гръцки и английски език брошура " Военни офанзиви срещу кюрдите в турски Кюрдистан". Брошурата да се разпространи до СМИ и международни форуми в западните и арабските страни.

Срок - II-то полугодие на 87 г.
Отг. - Н-к отд. 08

12. На базата на налични официални турски и други материали, по оперативен канал в Гърция, да се издаде на гръцки и английски език брошура "Великодържавните претенции и агресивни аспирации на Турция към други страни".

Срок - II-ро полугодие
Отг. - Н-ците на 02 и 08 отдел

13. До подходящи адреси в Гърция и някои международни форуми, да се разпространяват изготвени от нас антигръцки апели и обръщения, от името на"Движение за освобождаване на гръцките турци" - фиктивна организация, използувана и при други наши АМ, два пъти.

Срок - пре годината
Отг. - Н-к отд. 08

14. За създаване на антитурски настроения в Гърция и предизвикване на ответна реакция в Турция, по оперативен канал, регулярно да се организират антитурски публикации в печата на Гърция и Кипър.

Материалите да се подготвят от отдел 08.

Срок - постоянен
Отг. - Н-щите на 02 и 08 отдел

15. От името на гръцка националистическа организация ще бъде разпространена прокламация с остро антитурско съдържание, показващо потъпкване правата на гръцкото малцинство в Турция и призив за вземане действени реципрочни мерки срещу турското малцинство в Зап.Тракия.

Срок - I-во тримесечие
Отг. - Н-к отдел 08

16. За дискредитиране подривната дейност на турските дипломати и духовни лица в Зап.Тракия и за тяхното осъждане от страна на Гърция, като намеса във вътрешните работи, от името на турска шовинистическа организация, действуваща в Зап.Тракия, ще бъде издадена прокламация с антигръцко съдържание.

Срок - III тримесечие
Отг. - Н-к отд. 08

17. През м.януари 1987 г. ще бъде проведена конференция в гр.Солун, под егидата на Съюза на гръцките писатели, с основна тематична насоченост - разобличаване вътрешно и външно-

Из архивите на ДС
1129

Из архивите на ДС
1130

политическия курс на турското правителство, като акцента ще бъде поставен в нарушаване човешките права в самата Турция.

Чрез оперативните възможности на Отдел 02, ПГУ, ще се съдействува за постигане на набелязаните цели.

ОТГ. - Н-щите на 02 и 08 отдел.

IV. АРАБСКО НАПРАВЛЕНИЕ /ИСЛЯМ/

За противодействие на постоянно нарастващата кампания на турското правителство по Възродителния процес, за разоблачаване и осуетяване на явните и тайни намерения, планове и действия на турските секретни служби и други реакционни турски организации по линия на арабските и ислямски страни и организации, ще бъдат проведени АМ за изостряне на отношенията на Турция с нейните естествени съюзници - арабските и ислямските страни, за създаване на допълнителни затруднения на Турция в международен и вътрешен мащаб, които да отслабват и отклоняват нейните сили от антибългарската кампания.

През 1987 г. ще бъдат проведени следните по значителни АМ:

1. Да се предостави на иранските радикални дейци целенасочена информация, с която да се покаже, че Турция, подпомагана от САЩ и страните от НАТО продължават да провеждат подривна дейност срещу Иран, подпомагат военно Ирак и оказват помощ на опозиционни на режима среди, в страната и зад граница, за сваляне режима на Хомейни и за установяване на лаическо правителство.

Информацията ще се реализира по анонимен канал, използуван до сега успешно.

Срок - I -тримесечие
Отг. - Н-к отд.08

2. До президента Ассад да се доведе информация, че Турция подпомогната от САЩ и Израел, провежда остра подривна дейност срещу режима на Сирия, за свалянето му от власт и деста-

Из архивите на ДС
1131

билизиране на обстановката в Бл.Изток.

Информацията на френски език ще се реализира по анонимен канал.

Срок - II тримесечие
Отг. - Н-к отд.08

3. Да се доведе до знанието на Садам Хюсеин информация за подривната дейност на Турция и САЩ срещу режима и във водене на тайни преговори между Иран и САЩ за оказване на военна и икономическа помощ на Хомейни.

Информацията на английски език ще се реализира по анонимен канал.

Срок - I -тримесечие
Отг. - Н-к отд.08

4. Да се доведе до знание на Кадафи целенасочена информация, която да покаже, че разузнавателните служби на САЩ, НАТО и Турция продължават своята подривна дейност срещу Либия, като използуват турските официални представителства и фирми в тази страна.

Информацията на английски език ще се реализира по използуван до сега канал.

Срок - II тримесечие
Отг. - Н-к отд.08

5. По анонимни и закрити канали, на държавните ръководства на Иран, Ирак. Сирия и Либия, системно ще се прави достояние на целенасочена информация за подривна дейност на Турция в координация със САЩ срещу тези страни.

Срок- след получаване информация
Отг. - Н-ците на 08 и 09 отдел.

6. По оперативен канал в Сирия да се издаде книгата "Турция в стратегическите планове на САЩ и НАТО в Близкия изток и Персийския залив". В книгата да се показва, че Турция е оръдие на САЩ и НАТО и се явява сериозна военна заплаха за страните от този район на света. Срок - II-ро полугодие.
Отг. - Н-ците на 08 и 09 отдел

Из архивите на ДС
1132

7. На базата на наличните в ПГУ-ДС и новопридобитите материали за нарушаване на човещките права в Турция , по оперативен канал в Сирия, да се издаде и разпространи на арабски и английски език брошура " Човешките права в Турция - 7 години след военния преврат".

Срок - края на I-во шестмесечие
Отг. - Н-щите на 08 и 09 отдел

8. По оперативен канал в Ливан, под формата на публикации, илюстрирана с факсимиле на писмо на турското външно министерство, да се покаже, че САЩ са сигнализирали турците за очакван атентат в синагогата в Истанбул. Те са поискали, предприеманите от турските органи за сигурност мерки, да позволят нещата да се развиват така, че да се създаде възможност да се заловят повече материали и доказателства за арабските терористически организации.

Срок - I-во тримесечие
Отг. - Н-к отд. 08

9. За ангажиране и насочване вниманието на общественото мнение в западните и арабските страни, към проблеми, които компрометират Турция, да се организират редовни публикации с антитурска насоченост в СМИ на тези страни.

Срок - постоянен
Отг. - Н-щите на 08 и 09 отдел

10. Да се разработи статия на тема "Тайната война между Турция и Иран - напрежението остава", която ще бъде реализирана по агентурен канал на отдел 09.

Срок - III тримесечие
Отг. - Н-щите на 08 и 09 отдел

11. Във връзка с конференцията на ОИК в Кувейт, през януари 1987 г., да се публикува в Дубай статията "Турция - троянският кон на САЩ и НАТО сред ислямските страни" по канал на отдел 09.

Срок - януари 1987 г.
Отг. - Н-щите на 08 и 09 отдел

Из архивите на ДС
1133

12. За разобличаване усилията на САЩ за образуване на военен блок в Бл.изток и Персийския залив с участието на Турция, ще се подготви публикация "Стремежа на САЩ да образуват военен пакт в Бл.изток и Персийския залив и ролята на Турция в него".

Материалът ще бъде публикуван в ливанската преса чрез агентурен канал на отдел 09.

Срок - II-ро тримесечие
Отг. - Началниците на 08 и 09 отд

13. По оперативен канал в Бейрут, да се помести коментар в печата, с който на арабската общественост да се направи достояние документ на турското външно министерство, за главните цели на Турция и развитието на турско-израелските отношения. Факсимиле от документа ще илюстрира коментара.

Срок - I-во тримесечие
Отг. - Н-к отдел 08 и 09

14. Да се осъвремени действително разпротранения документ "Декларация на невидима кюрдска армия", в която Турция се заплашва с химически и бактериологически заразявания и да бъде разпространена до фирми в западните и арабски страни, които импортират турски хранителни стоки. В Декларацията ще се отправят предупреждения, че екипи на организацията ще заразяват с отровни вещества хранителни продукти за местна консумация и износ.

Срок - I-во тримесечие
Отг. - Н-к отдел 08

15. По подходящи поводи, за създаване на антиирански настроения в Турция и дразги в отношенията между двете страни, да се разпространяват,изготвяни от нас,прохомейнистки пропагандни материали - позиви, листовки, писма и други.

Срок - постоянен
Отг .- Н-к отдел 08

Из архивите на ДС
1134

V. НАПРАВЛЕНИЕ "ЗАПАДНА ЕВРОПА И АМЕРИКА"

Турското правителство и Управлението за психологическата война към Генералния щаб на турската армия, провеждат в широк мащаб дългосрочно планирана пропагандна кампания и психологическа война срещу нашата страна по Възродителния процес. Тази дейност особено се активизира в Зап.Европа и Америка, където се намират естествените и най-верни съюзници на Турция.

За неутрализиране на антибългарската кампания, за превръщане на тази дейност в бумеранг срещу самата Турция, главно по нарушение правата на човека и извършвания геноцид на милионите малцинствени групи, ПГУ-ДС, със свои агентурни средства и други разузнавателни възможности, както и съвместно с други наши официални учреждения, ще проведе серия от разобличителни АМ в съответствие с дългосрочните и постоянно действуващи операции.

През 1987 г. ще бъдат осъществени по това направление следните по-значителни мероприятия:

1. Чрез доверителна връзка в английската камара на общините, да се подемат нови инициативи и акции, за разоблича-ване и осъждане на Турция за потъпкване на демокрацията и нарушаване на човешките права.

Същата връзка да се използува за влияние на англий-ски европарламентаристи за подемане на подобни инициативи и в Европейския парламент.

Срок - постоянен
Отг. - Н-ци на 03 и 08 отдел

2. Чрез ДВ - европарламентарист от ФРГ, да се оказва влияние и въздействие в ЕП за отхвърляне и сриване на турските обвинения срещу НРБ. За целта регулярно да му се предоставят тезисни материали и целенасочени информации.

Срок - постоянен
Отг. - Н-ците на 03 и 08 отдел

Из архивите на ДС

1135

3. От името на фиктивни и действителни организации да се изпращат подходящи материали, разобличаващи Турция в нарушаване човешките права, както следва:

- до работната група на комисията на ООН по оплакванията за нарушаване правата на човека /26-30.I.87 г./ в Женева;

- 43-та сесия на комисията на ООН по правата на човека в Женева /2.II.87 г. - 13.III.87 г./;

- Комисията по расовата дискриминация в Женева 2-20.III.1987 г./;

- 29-та сесия на Комитета по правата на човека в Женева - 23.III.87 г. - 10.IV.87 г./;

- Работната група и подкомисията по малцинствата при ООН в Женева /27.7 - 7.8.87 г./;

- до съответните органи на ЕС и ЕП.

Срок - преди и по време на форумите
Отг. - Н-к отдел 08

4. За разобличаване режима на хунтата на Еврен в провеждане на културен геноцид срещу кюрдите:

а/ По оперативен канал да се публикува в натовска страна действителен турски документ-заповед на командуващия военното положение и командир на 7-а армия до вилаетите - Диарбакър, Сиирт, Мардин, Урфа и Ван, от 16.7.1982 г., с която строго се забранява говоренето на кюрдски език;

б/ След публикуване на документа, с помощта и по канал на немските другари, да се излезе с нова публикация и коментар във ФРГ за забраната на кюрдския език в Турция;

в/ Публикациите да се използуват за разобличаване на Турция на различни международни форуми по правата на човека.

Срок - I-во полугодие
Отг. - Н-ци на 02,03 и 08 отдел

Из архивите на ДС
1136

5. - За дискредитиране на режима в Турция, периодически да се изготвят и разпространяват до СМИ в западните страни и до международни форуми, изготвени от нас оплаквания, обръщения и позиви, от името на действуващи и фиктивни организации в Турция, с настояване за прекратяване на терора и потъпкване на човешките права в Турция.

Срок - постоянен
Отг. - Н-ците на 03 и 08 отдел

- По договореност с немските другари, изготвена от тях листовка, от името на немска крайно националистическа организация, която настоява за изгонване на турците от ФРГ, да се разпространи във ФРГ и се направи достояние на турски вестници с оглед предизвикване на ответни реакции и трудности в отношенията между ФРГ и Турция.

Срок - края на шестмесечието
Отг. - Н-к отдел 08

6. Да се използуват възможностите на агент на СГУ-МВР за издаване на книга на испански език, в която да се показва асимилаторската политика на турската империя към съседните народи, в т.ч. и към българите. Книгата ще напише сам агентът, на базата на предоставените му от нас материали, като привлече за съавтори свои връзки от университета в Мадрид. Първоначално книгата ще се отпечати в Аржентина, като агентът използува връзките си с аржентинския министър на културата, а след това бъде преиздадена в Мадрид.

Срок за написване на книгата
- 30.X.87 г.
Отг. - Н-к отд.08 и СГУ-МВР

7. С оглед създаване на предпоставки за изостряне на отношенията между Турция и Западноевропейските страни, да се разпространи в някои от тях призив към съответните правителства, да вземат мерки срещу турските работници, които са

Из архивите на ДС
1137

потенционални носители на болестта СПИН, като едновременно с това се показва, че Турция е огнище на това опасно заболяване.

Срок - април 87 г.
Отг. - Н-к отд. 08

8. Съвместно с отдела за АМ при разузнавателното управление на ГДР, да се публикуват в СМИ на ФРГ подходящи документи и материали, разобличаващи турските специални служби в провеждане на терористически, наказателни операции за обезвредяване противниците на режима на хунтата, което вършат в тясно сътрудничество с ЦРУ и специалните служби на западните страни.

Срок - I-во полугодие
Отг. - Н-к отд.08

9. С помощта на немските другари и по техен канал във ФРГ, да се реализира турски документ -"благодарствено писмо на Йозал до американския посланик в Анкара - Хюпе", за оказаната от САЩ на Йозал политическа и материална подкрепа в предизборната кампания през 1983 година. Факсимиле на писмото ще бъде като илюстрация на коментар за влиянието и ролята на САЩ в политическия живот на Турция.

Срок - I-во тримесечие
Отг. - Н-к отдел 08

10. За злепоставяне привържениците на Тюркеш и създаване проблеми на режима, да се подготви от ЦРУ и разпространи в Турция позив-предупреждение от името на "Тюрк юлкюджилер" /турски националист/ - бившата младежка организация на партията на Тюркеш. В позива ще се отправят нападки и заплахи срещу Еврен и Йозал за това, че преследват националистите, действуват като продажници и потъпкват турските национални интереси.

Срок - I-во тримесечие
Отг. - Н-к отдел 08

11. Чрез резидентурите в западните и арабски страни, редовно да се заснемат на видеозапис подходящи телевизионни предавания с антитурска насоченост.

Из архивите на ДС

1138

На базата на такива записи, да се подготвят специални телефилми, които да се използуват по оперативен канал в западните страни за провеждане на мероприятия срещу Турция.

Срок - постоянен
Отг. - ЛТО и отд. 08

12. По оперативен канал в Сирия, да се издаде на арабски език, английски и френски, брошура "Пантюркизмът и неофашизмът в Турция", подготвена от наш консултант - научен работник. Брошурата ще разобличава сегашния режим в Турция, който провежда политика на великотурски национализъм и фашизъм.

Срок - 30.12.1987 г.
Отг. - Н-ци на 08 и 09 отдел

13. До края на 1987 г., посредством оперативните възможности в Италия, да бъдат публикувани две статии в италианския печат срещу Турция и подготви един филм с антитурска тематика, който да бъде излъчен по италианската телевизия по случай 7-та годишнина от преврата.

Срок - 30.10.87 г.
Отг. - Н-ците на 03 и 08 отдел

14. Като се използуват наличните оперативни канали в Западна Европа:

- Кюрдски институт в Париж;
- Дружеството на кюрдските политемигранти;
- Организацията Партизан Йолу;
- Френската телевизия;
- Дружеството на турските емигранти - да се проведат целенасочени АМ по Възродителния процес и по-специално в Женева - по време на 43-та сесия на Комисията по правата на човека, Конференцията във Виена и на други форуми по календарния план на ООН, а именно да се изпращат представителни групи, петиции, обръщения и други материали, свързани с нарушението на правата на човека в Турция.

Да се потърсят възможности за провеждане на аналогични мероприятия, посредством новосъздадените кюрдски институти в Бон.

Из архивите на ДС
1139

КРДОПБГДОРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА

Срок - преди и по време на форумите.
Отг. - Н-ците на 03 и 08 отдел

15. Съвместно със VI-то управление на ДС, ШГУ-ДС да използува под съответни подходящи прикрития, пътуващи до САЩ български научни работници, като проф. Христов и други, за установяване или задълбочаване на вече установени контакти с влиятелни учени в САЩ от български и американски произход и тяхното ангажиране за противодействие на антибългарската кампания на Турция по Възродителния процес. Ще се имат предвид на първо време - проф. Райкин от университета в Страсбург - Пенсилвания, Любомира и Чарлз Грийбъл Охаио и други.

Срок - април и септември 87 г.
Отг. - Н-ците на 10 и 08 отдел

16. При съгласие на , от Ню Йорк, с когото се работи на доверителна основа, ШГУ-ДС, да финансира прожекция в САЩ, на филма "Арменският въпрос не съществува" - през април т.г. и втори филм с антитурска насоченост във връзка с годишнината от превратата в Турция през септември.

Съвместно с МВнР, агенция "София-прес" и КБЧ, системно да подхранваме етническата радиостанция в Ню Йорк с подходящи материали по Възродителния процес.

Срок - постоянен
Отг. - Н-ците на 08 и 10 отдел

17. За противодействие на антибългарската дейност на групировките на ВЕ и за оказване влияние на западните представители на Виенския форум, да се подготви и разпространи брошура разкриваща положителното отношение и оценка на част от самата българска емиграция за Възродителния процес в НРБ. Брошурата да се изпрати и до делегациите на Виенската среща.

Срок - 25.II.87 г.
Отг. - Н-к отд. 08

Из архивите на ДС
1140

18. За задълбочаване и разширяване противоречията сред ВЕ по Възродителния процес, от името на фиктивна организация, да се разпространи в емигрантските среди обръщение, разобличаващо клеветническите твърдения на "Българския национален фронт"/БНФ/ в сп."Борба" за произхода на българите и същността на Възродителния процес.

Срок - II тримесечие
Отг. - Н-к отдел 08

VI. НАПРАВЛЕНИЕ ДНС, КИТАЙ и ЮГОСЛАВИЯ

1. За да се предизвика турската страна да вземе отношение към масовото изселване на турците от Косово, от името на турската общност от косовското градче Мамуша, ще бъде разпространена петиция до турските СМИ и организациите за защита на човешките права. В петицията ще се посочват факти за репресиите срещу турското население в Косово.

Срок - I-во тримесечие
Отг. - Н-к отдел 08

2. За отвличане вниманието на Турция от нашата страна, да бъде изготвена брошура "Мюсюлманите в СР Македония - чисти македонци".

Екземпляр от брошурата ще бъде изпратен на турското консулство в Скопие от името на турчин от Македония. Авторството на брошурата ще се предпише на инициатора на Възродителния процес в СР Македония - Ниази Мимановски - зам.-председател на културата на СРМ.

Срок - II тримесечие
Отг. - Н-к отдел 08

3. За създаване трудности в отношенията между СФРЮ и Турция, ще бъде изготвена и доведена до знанието на турското посолство в Стокхолм информация, че убийството на турския посланик в Белград и на турския генерален консул в Скопие, са подготвени от арменската общност в СФРЮ, но било прикрито от югославските власти.

Срок - III-то тримесечие
Отг. - Н-к отд.08

Из архивите на ДС

1141

4. По повод съдебния процес срещу мюфтийството в гр.Загреб и наложената забрана, да бъде открита построената преди година нова джамия в града, от името на фиктивна мюсюлманска организация "Мюсюлманско единство", ще бъде разпространено открито писмо до СМИ в Турция и останалите ислямски страни, с призив за оказване натиск върху югославското ръководство. С това се цели да се предизвика реакцията на Турция и някои ислямски страни, финансирали построяването на джамията.

Срок - 30 януари 87 г.
Отг. - Н-к отд. 08

5. Въз основа на данни за сътрудничество на турските специални служби с усташките и четническите емигрантски организации, ще бъде изготвен и доведен до знанието на югославските власти документ, от който е видно, че турците подстрекават югославските емигрантски организации към антиюгославски действия.

Срок - II-ро тримесечие
Отг. - Н-к отд. 08

6. На международен семинар в Делхи, от 1 до 3 септември т.г., посветен на превръщане зоната на Индийския океан в зона на мира, Турция и Пакистан ще бъдат разобличени като оръдия на САЩ, които пречат за реализирането на тази мирна инициатива.

Семинарът ще се организира с агентурните възможности на отдел 17.

Срок - III-то тримесечие
Отг. - Н-щите на 08 и 17 отдел

7. За създаване трудности в турско-китайските отношения, до китайското ръководство ще бъде доведена информация за действията на Турция за използуване като пета колона на тюркистанците от Китай.

Срок - III-то тримесечие
Отг. - Н-к отдел 08

Из архивите на ДС

1142

8. С помощта на консултанти на Отдел 08, ще бъдат подготвени серия статии, разобличаващи Турция като оръдие на САЩ сред ДНС и ислямските страни, които ще бъдат реализирани чрез възможностите на отделите 04 и 17 в Индия.

Отг. - Н-ците на 08 и 17 отдел

9. Чрез агентурните възможности на Отдел 09, в кюрдски организации в Дамаск, да се изпращат обръщения, писма и пр. до ислямски и международни форуми, които да изнасят компрометиращи Турция факти и данни, за нарушения на човешките права и се апелира към световната общественост за санкциониране на Турция.

Срок - постоянен
Отг. - Н-ците на 08 и 09 отдел

VII. НАПРАВЛЕНИЕ -"КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКИ УЧРЕЖДЕНИЯ И РЕЛИГИОЗНИ ОРГАНИЗАЦИИ"

1. Да се предложи на ЦК на БКП, Институтът по история на БАН, да организира международна научна конференция във Великотърновския университет по Възродителния процес.

Посредством своите оперативни възможности, ПГУ-ДС да предостави някои материали, които да се използуват при подготовката на доклади и изказвания.

Материалите от конференцията да се публикуват и зад граница по каналите на ПГУ-ДС.

Срок - 30.VI.1987 г.

Отг. - Н-к отдел 14

2. Отдел 14, ПГУ-ДС, със своите агентурно-оперативни възможности да обобщи наличните документи и други материали по отношение на българската църква, заграбването на просветните заведения, болници, паметници на културата и пр. с оглед да се

Из архивите на ДС

1143

подготви специална брошура, която да се използува за разобличаване на Турция на международните форуми и по други поводи.

Брошурата да се счита като част от подготовката на един научен сборник за отношението на Османската империя и Турция към християнските малцинства, живеещи на територията на тази страна.

Срок - 30.12.87 г.
Отг. - Н-к отдел 14

3. Отдел 14, ПГУ-ДС, да предостави за реализация у нас и зад граница на придобити от него документи и материали по Възродителния процес.

- С възможностите на отдела да се състави сборник от документи по ислямизацията от архивите на НБКМ. Реализацията на сборника в чужбина да се осъществи от отдел 08,ПГУ-ДС.

- Да се подготви СМ в Холандия въз основа на придобити от отдела документ, показващ насилственото помохамеданчване на холандски поданик.

За провеждането на мероприятията да бъдат подсигурени финансови средства от ПГУ-ДС.

Срок - 30.05.1987 г.
Отг. - Н-к отдел 14 и 08

4. Чрез възможностите на отдел 14, в Църковния историческо-архивен институт, да се проведе международна научна конференция на тема: "Османокият феодализъм в българските земи", етнически, религиозни и социални проблеми. Целта е да се посочат историческите корени на Възродителния процес.

Срок - 30.10.1987 г.
Отг. - Н-к отдел 14

5. Да се използуват възможностите по линия на българските църковни общини и емигрантските културно-просветни организации зад граница за реализация на подготвени от отдела материали по Възродителния процес. Като първи етап на мероприятието ще се публикуват документи за насилствено помохамеданчване, поместени в някои църковни и специализирани научни издания.

Срок - 30.05.87 г.
Отг. - Н-к отд. 14

Из архивите на ДС

1144

6. Въз основа на придобити американски консулски документи за геноцида на арменците в османската империя, чрез възможностите на отдела, под флага на фондация "Голбахян" Лисабон, да бъде издадена в Зап.Европа книга за дискредитиране на Турция пред световната общественост.

Срок - 30.05.87 г.
Отг. - Н-ците на 08 и 14 отдел

7. Чрез агентурните възможности на отдел 14, в Индия, водеща страна в ДНС, да бъдат проведени мероприятия за популяризиране и утвърждаване на историческата истина за Възродителния процес пред страните от Третия свят.

Срок - 30.06.87 г.
Отг .- Н-к отдел 14

8. Въз основа на документи за помохамеданчване в западните български земи и Сараево, да се подготви материал, който да бъде разпространен чрез възможностите на отдел 02, в Гърция.

Срок - 30.09.87 г.
Отг. - Н-ците на отд.02 и 14

9. Чрез агентурни възможности, от територията на Австрия и Ирландия, ще бъде реализирано специално мероприятие, изразяващо се в публикуване и разпространяване,на немски език, книга от чужд автор с антитурско съдържание.

С възможностите на същия агент ще започне публикуването на специални материали по Възродителния процес, подготвени от нас с цел разпространяване във всички страни на Европа, САЩ и Канада.

Реализацията на мероприятието ще се осъществява съвместно с отдел 08,ШГУ-ДС.

Срок - 30.11.87 г.
Отг. - Н-ците на 08 и 14 отдел

Из архивите на ДС
1145

VIII. СЪВМЕСТНИ МЕРОПРИЯТИЯ НА ЦЕНТРАЛНИТЕ ПОДЕЛЕНИЯ ПО ДС С МИНИСТЕРСТВО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ И ДРУГИ ПРОПАГАНДНИ ИНСТИТУТИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА СТРАНАТА И ЗАД ГРАНИЦА.

1. От края на м.януари до края на м.юни 1987 г. да бъдат проведени утвърдените от др.др. П.Младенов и Д.Стоянов пресконференции, интервюта, видеозаписи и др.,със завърнали се от Турция в НРБ изселници и с прибежчици. Съгласно утвърденото предложение, резултатите от тези мероприятия следва нашироко на бъдат разпространени от българските пропагандни институти, печата, радиото и телевизията за вътрешно и международно ползуване.

Отг. - Н-к отд."Пропаганда"-МВР
- ВГУ, VI-то и ПГУ - ДС.

2. Съвместно с МВнР, Комитетът за култура, БТА и "София-прес", ПГУ, ВГУ и У-ние VI-ДС, през 1987 г., да обезпечат на подходящите международни форуми, изцяло или частично, следните мероприятия:

а/ Подготвената от "София-прес", за отпечатване на английски език книга по материали, събрани от окръжните управления на МВР, обработени и предоставени от ПГУ-ДС, за документално опровержение на публикувания от "Международна амнистия" списък на"убити и репресирани", да бъде разпространена на пресконференция в прес-центъра към Конференцията във Виена до 30.01.1987 г. На тази прес-конференция, ВГУ-ДС и управление VI-то ДС, да обезпечат присъствието и участието на група"убити" и "репресирани", които да разобличат публикациите на "Международна амнистия".

б/ През м.февруари 1987 г., София-прес и БТА, да организират прес-конференция във Виена по проблемите на вероизповеданията, с участието на 3-ма мюфтии от НРБ. Подбора и придружаването да се извърши от управление VI-то - ДС.

Из архивите на ДС

1146

в/ През м.март, по случай годишнината от освобождението на България от турско робство, Културният център във Виена и останалите задгранични културни центрове, да организират чествуване, в присъствие на чужди журналисти и представители на местната общественост и СМИ. ШГУ-ДС и Управление VI-то-ДС, да обезпечат подходящи говорители - историци от контингента на възстановили имената си, които да разобличат турските спекулации по етническия проблем и да разкажат за геноцида на българите и насилствената асимилация по време на турското робство.

г/ След завършването на проверката и документирането по списъка на "Международна амнистия", извършвана от ШГУ-ДС, с помощта на окръжните управления на МВР, София-прес да отпечата втора книга, която да бъде разпространена през м.април 1987 г. официално до Конференцията и до всички по-големи телеграфни агенства, западни вестници, списания, подходящи институти и др.

Разпространението на втората книга да стане на пресконференция в Прес-центъра.

Управление VI-то,ДС да подсигури присъствие и участие на група, завърнали се изселници за дискредитиране турските искания за подписване на изселническа спогодба.

Отг. - Н-щите на ШГУ и VI-то ДС

д/ През м.май 1987 г., Културният център във Виена да организира чествуване на празника на българската култура, на което ШГУ-ДС и управление VI-то-ДС, да осигурят присъствие и участие на учители и научни работници с възстановени имена за разобличаване на турските спекулации по културния, образователен и езиковия аспекти на Възродителния процес. На чествуването да се осигури присъствие на местни културни дейци, общественици, акредитирани в Австрия чужди журналисти.

е/ В случай, че Турция в своето поведение на Конференцията във Виена стигне до нербуздана ескалация, ШГУ-ДС да използува агентурните си възможности и благоприятния процедурен ред за вкарване на Конференцията на представители на турското ляво-демократично движение и турските кюрди, които да говорят на прес-конференцията в двореца ХОФБУРГ.

Отг. - Н-щите на 01,03 и 08 отдел ШГУ-ДС

Из архивите на ДС
1147

IX. НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА, ИНФОРМАЦИОННА КАДРОВА И АГЕНТУРНО-ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ.

1. Да се картотекират и детайлно изучат всички наши институти, учреждения, издателства и организации, в тематично и кадрово отношение, които могат да се използуват по изпълнение на задачите , залегнали в настоящата програма.

2. Информационният и линейно-териториалните отдели на ПГУ-ДС, да разработят подробна инструкция до резидентурите за следене отблизо на всички антибългарски публикации по Възродителния процес, на публикации и изяви, засягащи експанзионистичната външна политика на турското правителство и нарушение на човешките права в самата Турция, като материалите се систематизират, анализират и се изпращат в Центъра, с предложения за провеждане на АМ и други противодействия.

Там, където оперативно и икономически е целесъобразно да се абонираме за материалите от някоя местна служба "Прескъининг".

3. Научно-изследователски институти, учреждения, организации, издателства, вестници, списания и други, които се занимават с антибългарска пропаганда по Възродителния процес или могат да бъдат използувани за провеждане на наши АМ, в тази насока, да бъдат включени в плановете на резидентурите, като ОБЕКТИ НА ПРОНИКВАНЕ.

4. Да се направи преглед и прегрупиране на кадровия потенциал на Управлението в Центъра, по прикрития и в резидентурите, за най-пълното, целезъобразно и ефективно използуване по изпълнение на задачите по Възродителния процес.

5. Да се направи преглед на наличната агентура на ръководство в Центъра и в резидентурите, да се профилира и се проведат мероприятия за разширяване на нейните възможности, както и да се насочат резидентурите към придобиване на нова, дееспособна, с необходимата професионална квалификация и обществено-политическо положение агентура, способна да решава задачите по настоящата програма.

229
30
113

6. Да се издирят, изучат и вземат на оперативен отчет всички учреждения, организации и отделни техни дейци, особено в ислямските страни, които могат да бъдат използувани като естествени наши съюзници в борбата срещу антибългарската пропаганда на Турция по Възродителния процес.

7. Със съдействието на РУ при ПЩ, да се разработи многопосочна, постоянно действуваща операция, с която да се разкриват военно-политически и стратегически планове на Турция по отношение на Иран и Ирак във връзка с евентуалното развитие на ирано-иракската война и окупирането на района на Киркук от страна на Турция.

Операцията ще се разработи на основата на подправени и фалшиви турски документи, които по оперативен канал на ПГУ-ДС ще се довеждат до знанието на иранските и иракските ръководители.

Целта на операцията е да се създава недоверие и разстройват отношенията на Турция с Иран и Ирак.

Първият документ да се изготви и реализира до юни 87г.

Отг. - Н-ците на 01 и 08 отдел

8. Да се използуват двустранните и многостранни срещи с органите на сигурността на социалистическите страни на всички равнища за информирането им по проблемите на Възродителния процес и се иска тяхната помощ и съдействие по работата ни срещу Турция.

При необходимост ще бъдат използувани създадените връзки със специалните органи на Сирия, Ирак, Либия и НДРЙ за провеждане на АМ срещу Турция.

По конференцията във Виена и срещата на високо равнище на ОИК в Кувейт, има разработени и утвърдени конкретни програми, които са в процес на изпълнение.

ПРЕДЛАГА, НАЧАЛНИК ПЪРВО ГЛ.У-НИЕ - ДС
ГЕН.-ЛЕЙТ. _____
ВЛ.ТОДОРОВ

СЪГЛАСЕН, ЗАМ.-МИНИСТЪР _____
ГЕН.-ЛЕЙТЕНАНТ СТ.САВОВ

Отп.в 1 екз.
КЪМ ДЕЛО
Изп.-08, 8231
Отп. -Ц.Р.
6.1.1987 год.

Размножено в 4 екз.
Изпратени по списък
към оригинала
София 23.II.87

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ – ДС
гр. София
Рег.№ 20122, сиз.№
19 ІІІ 1987 год.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

УТВЪРЖДАВАМ:
МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ГЕН.-ПОЛКОВНИК
Д.СТОЯНОВ
София, 12/11/ 1987 г.

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Р О Г Р А М А

ЗА ИЗДИГАНЕ АМ НА НОВО КАЧЕСТВЕНО РАВНИЩЕ

Сегашната сложна международна обстановка продължава да се влошава. Агресивният външнополитически курс на Вашингтон заплашва света с ядрена катастрофа.

САЩ увеличават ракетно-ядрените средства, провеждат широкомащабни мероприятия по изпълнение програмата за "Звездни войни", предприемат политически и дипломатически стъпки за създаване на проимпериалистически военно-политически и икономически групировки в различни райони на света. Това налага ново политическо мислене, изисква нов подход към проблемите на мира и войната, за създаване на всеобхватна система за международен мир, равенство и еднаква сигурност за всички държави и народи.

Правителството на СССР, НРБ и другите социалистически страни предприеха широкомащабни инициативи и международни ходове, политически отстъпки и компромиси, непознати досега. Тази нова тактика, политика и стратегия, този нов начин на мислене, завариха неподготвени и изненадаха западните апологети на студената война и ядрените доктрини.

Трезвомислещите политици, бизнесмени, в т.ч. и някои хора от управляващите екипи на Запад и в САЩ започнаха да пре-

Из архивите на ДС

1150

осмислят своите досегашни концепции и доктрини за мира и войната, за отношенията Изток-Запад. Започнаха да търсят преки контакти, мирен, реалистичен подход и диалог със Социалистическата общност, за предотвратяване на всеобща катастрофа, за оцеляване на човечеството.

Агентурно-оперативната обстановка в света и особено в разузнаваните страни, в съответствие с международното политическо положение, продължава да се усложнява, става все по-трудна както за разузнаването като цяло, така и за АМ.

В големия комплекс от политически, дипломатически и икономически средства и мероприятия, които СССР, НРБ и другите социалистически страни провеждат за осъществяване на своята външна политика, изключително важно място заемат външното разузнаване и АМ за политическо въздействие.

РОЛЯ И МЯСТО НА АМ

Ролята и мястото на АМ за политическо въздействие се определят от стратегията и тактиката на външната политика на НРБ, СССР и другите социалистически страни, на световното комунистическо и национално-освободителното движение. Те са насочени към отслабване политическите, икономическите и военните позиции на империализма, проваляне на неговите явни и тайни планове, срещу нас и нашите съюзници, създаване на благоприятни условия за реализиране на нашата външна политика, за осигуряване на мира, демокрацията и социалния прогрес на Балканите, в Европа и в света.

АМ подпомагат външнополитическата, търговската и валутна политика на НРБ, създават условия за достъпа ни до най-съвременна техника и технология, за разобличаване на дискриминационната политика на империализма към страните от Третия свят и реалния социализъм.

При планирането, подготовката и провеждането на АМ, разузнаването се ръководи от основните документи на Партията и Правителството, на Ръководството на МВР и на личните указания на др.Министър, на съвместните планове и разработки с

с ПГУ-КГБ, от целевите програми и планове и други документи на ПГУ-ДС.

Основната дейност на външното разузнаване в областта на АМ през последните години се извършваше по предварително утвърдените планове и програми. В не малко случаи, обаче, противникът ни наложи да се занимаваме или да съсредоточим всичките си сили по изпълнение на екстрени и приоритетни задачи. Безцеремонните антикомунистически и антибългарски действия на Турция по Възродителния процес, острите пропагандно-психологически операции на ЦРУ и другите спецоргани на противника срещу нас(случаят Сергей Антонов), обвиненията срещу НРБ в незаконна търговия с оръжие, наркотици, а накрая и в международен тероризъм, поставиха на изпитание силите на ПГУ за противодействие и нанасяне върху противника на изпреварващи удари.

Изпълнението на екстрени и приоритетни задачи се съчетаваше с основните стратегически направления. С наши сили и средства бяха публикувани в западния печат, от името на известни буржоазно-демократични журналисти и политически дейци, поредица от документално-публицистични книги, брошури и статии; поднесени бяха по агентурни и неагентурни канали, до съответни ръководители, подправени и действителни документи, целенасочена информация и дезинформация за оказване на политическо влияние, за разобличаване на САЩ и техните натовски съюзници, за засилване противоречията в Югоизточното крило на НАТО. Най-голяма част от мероприятията бяха проведени срещу Турция, като противовест на водената от нея антибългарска политика по Възродителния процес, както и по други уязвими за Турция вътрешни и международни проблеми,което я застави да отклони голяма част от своите кадрови и материални ресурси в желана от нас насока.

В близките години, дейността на ВПР в областта на АМ ще се разгръща по следните направления:

Из архивите на ДС
1152

I.ПОЛИТИЧЕСКО НАПРАВЛЕНИЕ:

ОСНОВНИ СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

1. Подпомагане външнополитическия курс и инициативи на НРБ, СССР и другите социалистически страни - за намаляване надпреварата във въоръжаването, за осигуряване траен мир на Балканите, Европа и другите райони в света, за проправяне пътя за успешното реализиране на нашата външна политика.

2. Противодействие на антибългарската кампания на Турция по Възродителния процес; разобличаване и компрометиране на явните и подмолни замисли и действия на официалните учреждения, ведомства и спецслужби на Турция срещу НРБ.

3. Разобличаване на агресивния милитаристически курс на американската администрация, насочена към изостряне на международната обстановка, надпревара във въоръжаването и засилване на американската военна заплаха над света; поощряване и подкрепа действията на антивоенните движения, за разоръжаване и против разполагането оръжия в Космоса.

4. Дискредитиране и сриване на агресивните милитаристични планове на САЩ и НАТО срещу социалистическите страни; изостряне на противоречията в Югоизточното крило на НАТО; изолиране на Турция от нейните натовски съюзници и на първо място от Гърция, от необвързаните и ислямските страни. Нанасяне превантивни удари срещу Турция по нарушаване правата на човека, геноцида на малцинствата, по тайните й замисли и планове на религиозна, политическа и териториална база срещу нейните съседи и други страни с мюсюлманско население.

5. Подпомагане на международното революционно, работническо и комунистическо движение, на национално-освободителните и антиимпериалистически сили.

Из архивите на ДС

1153

Т У Р Ц И Я

Турция заема важно стратегическо и политическо положение на Балканите, Средиземноморието, Близкия и Средния изток. Тя е член на НАТО и е най-тясно обвързана в икономическо, военно и политическо отношение със САЩ, поради което представлява изключително голяма опасност за НРБ, СССР и другите социалистически страни, особено като се има предвид нейния постоянно растящ икономически и военен потенциял.

Независимо от широкия диапазон от проблеми, задачи и направления, по които е работило през изминалия период ВПР в областта на АМ (по 15 стратегически задачи и направления и 29 постоянно действуващи операции),проведените през това време АМ и операции винаги са имали антитурски характер.

Официалната политика и дипломация на Турция, тайните планове и действия на нейните специални служби и пропагадни централи показват недвусмислено, че политиката на турското правителство за дискредитиране на НРБ пред световното обществено мнение по Възродителния процес ще продължава още по-активно и настъпателно, без да се подбират средства. Ще нараства дипломатическата и политическата дейност на Турция и нейните натовски съюзници за интернационализиране на Възродителния процес, за сключване на нова изселническа спогодба. Очевидно, най-високият връх на конфронтацията ще бъдат международните форуми.

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. Противодействие и париране на явните и секретни замисли, планове и действия,от политически и икономически, пропагандно-психологически и агентурно-оперативен характер на официалните държавни и обществени учреждения и секретни служби на Турция, насочени пряко или косвено срещу Възродителния процес в НРБ.

Из архивите на ДС

1154

2. Разобличаване агресивната, милитаристична, експанзионистична и провокаторска роля на Турция на Балканите и други невралгични райони на света.

3. Задълбочаване противоречията на Турция с Гърция,с арабските и други ислямски страни, дискредитирането й пред ислямския свят като оръдие на САЩ, НАТО,Израел и международния ционизъм.

4. Компрометиране на управляващата военна хунта, дискредитиране на режима и на десните екстремистки течения и сили в страната, изостряне борбата между ислямските фундаменталисти и по-умерените религиозни среди; засилване на антиамериканските и антинатовски настроения в Турция; създаване на затруднения на Турция от всякакъв вътрешен и международен характер.

О П Е Р А Ц И И:

- Операция "ХЕМУС": - Противодействие на антибългарската кампания и подривните действия на Турция по Възродителния процес;

- Операция "КОШМАР": (съвместно със съветските другари) -дискредитиране политиката на САЩ в Турция, Близкия и Средния изток; провокиране на антиамерикански настроения.

- Операция "ЗЛОБА": - поддържане напрежението в турско-гръцките отношения и отслабване на Югоизточното крило на НАТО;

- Операция "ХАРПУН": - Отслабване позициите на Турция пред арабските и ислямските страни;

- Операция "БУРЯ": - Компрометиране и дестабилизиране на управляващите режими в Турция;

- Операция "ТРИЗЪБЕЦ": - (съвместно със съветските другари) - по кюрдския въпрос;

Из архивите на ДС
1155

- Операция "ЕРОЗИЯ" : - (съвместно със съветските другари) - компрометиране десните екстремистки сили и фашистката партия на Тюркеш.

- Операция "Тюрма". - Разобличаване и пресичане дейността на турските спецслужби и други вражески турски централи срещу НРБ.

Г Ъ Р Ц И Я

През 13-вековната история на България, Гърция винаги е била реална заплаха за българския народ и българската държава и особено за нашето духовно оцеляване.

Днес, външната политика на Гърция се провежда и формира под въздействието на относително трайни политически и исторически фактори: многостранната й обвързаност със Запада - НАТО и ЕИО, географската й принадлежност към Балканския регион, трайно проявяващите се антиимпериалистически и антинатовски настроения сред голяма част от гръцкото общество и управляващите среди, демократичният, но социално разнороден класов характер на ПАСОК.

От друга страна, Гърция продължава да е член на НАТО, да държи на своя територия американски военни бази с ядрено оръжие. Нейните КРО работят активно срещу нашите официални представителства.

Въпреки всичко, политическото положение и АОО имат своята специфика, на която ние отдаваме дължимото се в нашата непосредствена политическа и оперативна работа. През последните години, българското ВПР, със своите специфични форми и средства, проведе серия от АМ за поправяне пътя и укрепване позициите на нашата външна политика, за засилване съществуващите и създаване на нови проблеми и пртиворечия с Турция, САЩ и другите натовски страни, за подпомагане прогресивното и демократично развитие на страната. В резултат на многостранното и комплексното въздействие от наша страна, Папандреу взе по-твърда позиция спрямо

Из архивите на ДС
1156

Турция и САЩ, предприе редица прогресивни инициативи вътре в страната, подкрепи антиимпериалистическите и миролюбиви външнополитически ходове на СССР и другите социалистически страни, влезе в групата на "Шесте", отхвърли дискриминационните мерки на общия пазар срещу социалистическите страни, даде пълна подкрепа на нашите инициативи за безядрени зони.

По-нататъшната работа с Гърция ще протича по следните

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. Подпомагане на външнополитическия курс на партията и правителството на НРБ по отношение на Гърция за превръщането на Балканите в зона свободна от ядрено и химическо оръжие, за всестранно политическо, икономическо и културно сътрудничество с Гърция на антитурска и антиамерикански основа.

2. Подкрепа на прогресивните сили в Гърция,в т.ч. и правителството на Папандреу за провеждане на реалистична, независима от САЩ и НАТО, външна и вътрешна политика, изостряне отношенията й с Турция, САЩ и НАТО.

3. Поощряване и използуване на сегашната външнополитическа линия на Гърция за противовест на антибългарската кампания по Възродителния процес.

4. Подпомагане на сегашния курс на правителството за разобличаване и възпиране, от буржоазнодемократически позиции, на турския експанзионизъм в района на Балканите и Източното Средиземноморие.

О П Е Р А Ц И И:

- Операция "ГИТОН" - (съвместно със съветските другари) - за разобличаване и компрометиране на антигръцкия характер на политиката на САЩ и НАТО, подкрепа тенденциите и силите в страната за провеждане на независима от САЩ политика, за излизане на Гърция от НАТО.

Из архивите на ДС
1157

- Операция "МИСОС"- Задълбочаване противоречията между Турция и Гърция, разстройване на ЮИ крило на НАТО.

- Операция "ЖАНДАРМ" - Компрометиране на крайно десните и прохунтовски кръгове в Гърция и Кипър, подкрепа и консолидация на демократичните и прогресивни сили.

- Операция "ДИАНА" - Против чуждите бази и складираните в тях ядрени оръжия.

- Операция "ЛАБИРИНТ" -(съвместно със немските другари) - Влошаване отношенията между Гърция, Турция и ФРГ.

- Операция "ОРЕЛ" : - (съвместно със съветските другари) - засилване противоречията между Гърция , Турция и другите натовски страни по кипърския проблем, против решаването му в интерес на САЩ и НАТО.

ЮГОСЛАВИЯ И АЛБАНИЯ:

В помощ на външнополитическия курс на нашата партия и държава, ВПР проведе редица АМ за политическо въздействие и разобличаване, за създаване на необходимото политическо недоверие между Югославия и другите балкански страни, за осуетяване създаването на Балканите на групировка на антибългарска основа, главно с Турция, особено пред започването на Възродителния процес.

През следващия период по Югославия и Албания ще се работи по следните

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. Разобличаване тайните замисли и действия на САЩ, НАТО и ЕИО спрямо Югославия и Албания, осуетяване плановете на Запада за дестабилизирането на тези страни и обвързването им към него.

Из архивите на ДС

1158

2. Популяризиране и защита пред световното обществено мнение на българската теза по т.нар."Македонски въпрос" и Възродителния процес, противодействие на антибългарската дейност на югославското, македонското и албанското ръководства.

3. Задълбочаване противоречията на Югославия с Турция, дискредитиране антибългарските и антисъветските елементи в политиката на Югославия в ДНС и на други международни форуми и организации.

4. Оказване влияние на албанското партийно и държавно ръководство за нормализиране на противоречията и разстройване на отношенията на Албания с натовските страни и Югославия.

О П Е Р А Ц И И:

- Операция "ОРБИТА" - По албания;
- Операция "ЮЖНО СИЯНИЕ" - по Югославия.

С А Щ И Н А Т О

Като цяло, АМ на ВПР, съхраниха своята открита антиамериканска и антинатовска насоченост. Наред с Турция, главният обект на дейност на всички направления на Отдела за АМ останаха САЩ и НАТО: Особено внимание беше обърнато на публикуването с агентурните възможности на ПГУ на остри разобличителни книги брошури, статии и други материали, тясно свързани с тематиката и задачите ни по САЩ,отпечатани и разпространени в огромни тиражи, главно в капиталистическите и развиващите се страни. Книгите-"Кой дестабилизира Европа?", "Изненадите на Рейгън", "Лицемерието на Вашингтон","Пентагонът на смъртта", "Социнтернът на прицела на ЦРУ", "Досието на Рейгън" и още много други, показаха кой дестабилизира обстановката в Европа и света.

Из архивите на ДС

1159

Голяма ефективност имаха документалните акции срещу САЩ и НАТО, една част подготвени самостоятелно от Отдел 08, ПГУ-ДС, а другата - с активната помощ на братските разузнавания и преди всичко на ПГУ-КГБ.

Създадена е в различните райони на света благоприятна обстановка за провеждане на допълнителни АМ за задълбочаване ефкта от реализираните до сега.

В бъдеще дейността на АМ по линия на САЩ и НАТО ще се провежда в следната последователност по задачи и постояннодействуващи операции:

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. Дискредитиране на външната политика на САЩ,насочена към:

- изостряне на военнополитическата обстановка в света;
- надпревара във въоръженията за военно превъзходство и опасно нарушаване равновесието във военната област;
- Заплаха за световния мир и сигурност.

2.Разобличаване безцеремонната намеса на САЩ и техните специални служби във вътрешните работи на развиващите се и неутрални страни, на своите съюзници от НАТО, на социалистическите и други прогресивни и с лява ориентация страни. Засилване на антиамерикански настроения.

3. Дискредитиране на политиката, икономическата и военната експанзия на САЩ на Балканите, в Близкия и Средния изток.

4, Подкрепа силите, които се противопоставят на надпреварата във въоръжаването, на ядреното и химическото оръжие и милитаризирането на Космоса.

Из архивите на ДС
1160

О П Е Р А Ц И И :

- Операция "ХОРИЗОНТ" (съвместна със съветските другари) - за оказване влияние върху правителствените, парламентарните и обществено-политическите среди в разузнаваните страни,за по-конструктивен подход към инициативите на социалистическите страни.

- Операция"ЗАКЛЕТ ВРАГ" -(съвместно със съветските другари) - за разобличаване на агресивната, милитаристична политика на САЩ и НАТО срещу световния мир, намеса във вътрешните работи на други страни, за отслабване позициите на главния противник в различни страни, райони и международни организации.

- Операция "МАНЕЖ" -(съвместна със съветските другари) -разобличаване политиката на НАТО за превъоръжаване и проваляне плановете на САЩ за превръщане на Западна Европа в плацдарм за агресия срещу социалистическите страни.

По проблемите на САЩ и НАТО ще се провеждат мероприятия и извън посочените операции, съвместно със съветските, немските, унгарските и чехословашките другари. В бъдеще, всички направления в Отдел 08, ПГУ-ДС ще бъдат ангажирани в разработката и провеждането на АМ по САЩ и НАТО.

АРАБСКИ И ДРУГИ ИСЛЯМСКИ СТРАНИ:

Някои от проведените АМ в това направление имаха значителен ефект и нанесоха сериозни удари по американското присъствие и обвързаност с реакционните режими. Разобличителните акции срещу САЩ, Турция, ЦРУ и други специални органи на противника, косвено допринесоха за дискредитиране на местната реакция и подпомогнха прогресивното развитие. До знанието на Кадафи, Асад и иранските ръководители, бяха доведени конкретни, достоверни и целенасочени информации. По-значителните и с добър ефект меро-

Из архивите на ДС
1161

приятия допринесоха за охлаждане, а някъде и за изостряне на отношенията на Турция с Иран и някои арабски страни.

По-нататъшната дейност по проблемите на арабските и ислямските страни в областта на АМ ще се провежда в изпълнение на следните

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. Съдействие за разширяване и укрепване влиянието на НРБ и Социалистическата общност в арабския и ислямския свят, подкрепа на прогресивните и демократични движения и сили в борбата им срещу империализма.

2. Разобличаване и компрометиране агресивната политика на САЩ, Израел и Турция по отношение на арабските страни и особено в района на Близкия изток и Персийския залив. Разобличаване на реакционните режими в тези страни.

3. Поддържане напрежението в отношенията между Иран и САЩ и насочването на Иран към сътрудничество със социалистическите и необвързаните страни с антиамерикански ориентация.

4. Недопускане използването от Турция на арабските и ислямски страни за осъществяване на турската пропагандно-подривна дейност срещу НРБ и Възродителния процес.

О П Е Р А Ц И И:

- Операция "КОБРА" - Разобличаване и компрометиране на агресивната произраелска политика на САЩ по отношение на арабските и мюсюлмански страни. Дискредитиране на реакционните и подпомагане на прогресивните режими и сили в тези страни.

- Операция "ТАЙФУН" - Засилване антиамериканските настроения и тенденции в Иран; разобличаване на най-реакционните политически и религиозни дейци, свързани със САЩ и НАТО.

Из архивите на ДС
1162

- Операция "МАМБА" (съвместно със съветските другари)
- Разобличаване на Израел като проводник на американската политика в района на Близкия и Средния изток; разобличаване подривната дейност на израелските спецслужби и ционистки организации срещу ислямските страни.
- За по-целенасочена и ефективна работа срещу Исляма като учение и практика, да се разработят основните направления, цели и задачи на една постоянно действуваща операция.

Д Н С И К И Т А Й

За изминалия период, съобразно нашите сили и възможности, бяха проведени не много на брой, но целенасочени мероприятия за проваляне хегемонистничната политика на ръководството на КНР. Успешно бяха проведени редица АМ на територията на някои капиталистически и необвързани страни, особено след като Китай започна да активизира своите връзки със САЩ, Япония, ФРГ, Франция и други, да се превъоръжава и закупува нови технологии. Нашите мероприятия целяха да се създаде страх и взаимна подозрителност между Китай и тези страни.

Специално внимание бе отделено в нашите мероприятия за осуетяване антибългарските и антисъветските замисли и външнополитически ходове на Китай на Балканите и в ДНС.

По-нататъшната дейност по Китай и ДНС ще се развива в рамките на следните

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. Проваляне плановете и усилията на ръководството на КНР за подриване единството на Социалистическата общност и международното комунистическо и работническо движение.

2. Противодействие и създаване затруднения в сътрудничеството на КНР със САЩ и другите империалистически страни във военната област.

Из архивите на ДС

1163

3. Париране на антибългарските и антисъветските замисли, планове и действия на КНР на Балканите.

4. Разобличаване подривната дейност на САЩ, западните страни и Югославия за притъпяване антиимпериалистическия характер и тенденции в политиката на ДНС.

5. Укрепване позициите на НРБ, СССР и другите социалистически страни в ДНС.

О П Е Р А Ц И И:

- Операция "ОМИКРОН"-(съвместно със съветските другари)- Обхваща всички мероприятия, насочени към реализиране на основните цели по Китай;

- Операция "ВУЛКАН" -(съвместна със съветските другари)- По укрепване и засилване на антиимпериалистическите тенденции в ДНС.

II. ОПЕРАТИВНО НАПРАВЛЕНИЕ

Борбата срещу разузнавателните, контраразузнавателните и другитне специални служби на противника, срещу ВЕ и идеологическите централи, винаги е заемала изключително важно място в АМ за политическо въздействие.

През изминалите няколко години, стратегическите задачи по това направление бяха съчетани с екстрените и приоритетните задачи. Това особено ярко се откроi при подготовката и провеждането на мероприятия, свързани с т.нар."престъпление на века". Нашите мероприятия баха насочени към разобличаване и дискредитиране на спецслужбите на САЩ, Турция и Италия като организатори на пропагандно-психологическата и дезинформационна операция срещу НРБ и другите соц.страни във връзка с опита за покушение на Папата.

Из архивите на ДС
1164

Разпадането на "българската връзка" по процеса срещу С.Антонов, бе резултат и на проведените АМ, на издадените публицистични книги на гръцки, английски, италиански, арабски и други чужди езици.

Много от проведените АМ по процеса срещу Антонов бяха осъществени със съдействието на братските разведки и особено на ПГУ-КГБ .

Голяма част от АМ през този период доведоха до задълбочаване противоречията в средите на ВЕ, където задачите на нейното разложение бяха обвързани с проблемите по Възродителния процес.

Бъдещата работа на оперативното направление ще се развива в рамките на следните

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1.Разобличаване и противодействие на подривната дейност на ЦРУ, като главен проводник на реакционната и антикомунистическа политика на САЩ срещу НРБ и Социалистическата общност;

2. Проваляне плановете на ЦРУ и спецслужбите на главните натовски страни да се вмесват във вътрешните работи на прогресивните режими, да компрометират неудобните им политически и държавни дейци.

3. Ограничаване ефекта от дейността на вражеските центрове за идеологическа диверсия - РСЕ, организация"Международна амнистия"и други, и разобличаването им като креатури и прикрития на ЦРУ.

3. Разобличаване и неутрализиране ефекта от дейността на организациите и центровете на българската ВЕ, противопоставяне и сриване на обединителната тенденция сред нея, компрометиране на нейните лидери, като агентура на противниковите спецслужби.

4. Компрометиране на Ватикана като световен център на реакцията и антикомунизма, проводник на опасната за световния мир агресивна политика на САЩ.

Из архивите на ДС
1165

О П Е Р А Ц И И:

- Операция "ТАТУЛ" (съвместно със съветските другари)- Разобличаване на ЦРУ като главен орган на американския и световен империализъм за осъществяване на техните експанзионистични планове и за намеса във вътрешните работи на другите страни. Създаване противоречия и подозрителност между спецорганите на натовските страни.

- Операция "ДИВЕРСАНТИ"- Разобличаване и осуетяване подривната дейност на центровете за идеологическа диверсия на противника и особено на радио "Свободна Европа".

- Операция "РИВАЛИ" - ограничаване и неутрализиране дейността на ВЕ и компрометиране на нейните лидери; ангажиране на част от националистически настроените емигранти в защита на Възродителния процес в България.

III. ИКОНОМИЧЕСКО НАПРАВЛЕНИЕ

След продължително, неколкогодишно прекъсване, Икономическо направление в Отдел 08, е отново възстановено и от 1987 година, то функционира, макар и само с 1 ОР. Проведените до сега няколко АМ не дават все още облик на това звено. В следващия период, то ще се развива и работи по следните,

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. Оказване съдействие на нашата външноикономическа политика за изпълнение на валутно-финансовите планове и за успешно реализиране на крупни външно-търговски сделки.

2. Париране дискриминационните действия на противника срещу нас в областта на търговията, техниката и технологията, валутната, финансовата и кредитната система.

Из архивите на ДС
1166

3. Дестабилизиране икономиката на Турция, затрудняване на нейните външноикономически и търговски отношения с арабските, развиващите се страни и ЕИО.

4. Отслабване икономическите позиции на САЩ в развиващите страни . (Участие в АМ и операции, разработени съвместно с другите братски разузнавания.

За изпълнението на тези задачи да се съставят целеви програми и постоянно действуващи опрации, в рамките на които да протича бъдещата дейност.

IV. кадрови, ОРГАНИЗАЦИОННИ,СТРУКТУРНИ И НОРМАТИВНИ ВЪПРОСИ

В периода на преустройство и търсене на най-голяма ефективност, обхванал цялостно нашата партия и държава, нашия всестранен обществено-политически, материален и духовен живот, АМ за влияние на ВПР - не могат да останат настрана. Те трябва да бъдат един от челните отряди на този исторически процес, на тази необикновена по своите мащаби, дълбочина и актуалност революция у нас.

За да отговарят на новите високи изисквания, на мащабите и темповете на нашето на стъпателно развитие в национален и интернационален аспект, необходимо е през следващите години, АМ да се поставят на действително съвременна научна основа - да бъдат решени някои важни проблеми от кадрови, организационен, структурен и нормативен характер:

1. Да се извърши комплексна оценка на ОР в Центъра,по прикрития и зад граница, на агентурата, ДЛ и консултантите - български и чужди граждани, които имат отношение към планирането, подготовката и провеждането на АМ:

а/ Постепенно Отдел 08 да се освободи от всички ОР, консултанти, ОРОН и други сътрудници, които нямат необходимите

Из архивите на ДС
1167

качества за работа в областта на АМ. На мястото на пенсионираните и изпратени на задгранична работа ОР, в Отдел 08 да се привличат само лица с доказани качества, култура и ерудиция за работа по АМ. Някои от тях да имат и възможности да вербоват, контактуват и ръководят агентура за влияние.

Б/ Линейно-териториалните отдели и съответните резидентури, в следващите няколко години, да придобият необходимия брой агентура за влияние, като обърнат особено внимание на индивидуалните качества, разузнавателните възможности и положение, което заемат в държавния и обществено-политически живот на съответната страна.

В/ ЛТО, съвместно с Отдел 08, да определят обектите на проникване за търсене и вербовка на агентура за влияние за всяка разузнавана страна, международни организации и форуми.

2. Като се има предвид, че армиите в Гърция и Турция винаги са играли и очевидно ще играят важна роля в замислите и действията на турската и гръцката реакция срещу прогресивните и демократически сили, във формирането на външната политика на тези страни и с цел да се усъвършенства и повишава качеството на АМ за политическо въздействие срещу Югоизточното крило на НАТО, да бъде създадено военно-политическо направление в Отдел 08, със следните задачи:

А/ Разобличаване на военно-стратегическите концепции, доктрини, планове, замисли и действия на главния противник -САЩ и преди всичко на страните от ЮИ крило на НАТО - Турция и Гърция.

Б/ Провеждане на АМ по гръцката и турската армии за понижаване на бойния им дух и мобилизационна готовност.

В/ Засилване на съществуващите и създаване на нови антиамерикански и антинатовски настроения в офицерския и войнишкия състав на националистическа и социална основа.

Из архивите на ДС

1168

Г/ Политизиране на армиите чрез ориентирането на офицерския и войнишкия състав към идеологията, програмите и действията на демократичните и прогресивните партии и организации в Турция и Гърция.

Д/ Настройване местното население срещу американските военни части на турска и гръцка територия, а в отделни случаи и в други страни, чрез разпространяване на листовки, публикации в печата, демострации и други дезинформационни мероприятия

3. Въз основа на личното указание на др.Министър - Д. Стоянов и програмата на ПГУ-ДС за работа срещу Турция по Възродителния процес, до края на 1987 г., да се създаде към Отдел 08, ПГУ-ДС, специализирано редакционно-издателско звено, което, съвместно с другите направления в отдела и самостоятелно да подготвя пропагандно - публицистични материали, необходими за АМ на ПГУ-ДС главно по линия на САЩ, Турция и Възродителния процес; -

- документално-публицистични статии, брошури и книги, специални разработки и изследвания, свързани с програмите на различни партии, организации и движения, представляващи интерес за разузнаването, както и различни листовки, обръщения, призиви и други.

- При целесъобразност, ще се организират публикации на някои от тези материали в нашите СМИ с възможностите на ПГУ-ДС или чрез Отдел "Пропаганда" на МВР;

- При подготовката на своите планове, тематични разработки и самите документално-публицистични издания за чужбина и страната, Отдел 08 да работи съгласувано, а където е необходимо и съвместно с другите отдели и звена на ПГУ-ДС и на МВР, като използува техните информации, анализи ,обобщения и прогнози;

- За осъществяване на тази специално-пропагандна дейност ще се използува полиграфическата база на Отдел 15,ПГУ-ДС, съществуващите полиграфически и издателски бази вече изградени или ще се изградят в бъдеще с агентурните възможности на ПГУ-ДС в разузнаваните страни;

Из архивите на ДС

1169

- Окомплектоването на новото звено да стане в рамките на съществуващия щат на Отдел 08, като евентуално се отпуснат няколко допълнителни бройки: машинописка и редактори (ОРОН), назначени на полудневна работа.

4. Да се създаде в рамките на Отдел 08 аналитично звено със следните специфични задачи:

- Документиране и анализ на противниковите психологически и специални операции срещу нашата страна. Предлагане мерки с възможностите на ПГУ като цяло, на братските разведки, на други поделения на МВР, на наши държавни и обществени организации и институти.

- Анализ на дейността на противниковите спецслужби срещу нашите АМ.

- Изучаване и оценка на причините за неудачно проведени или провалени наши АМ и даване мнение и препоръки на другите направления за избягване на допуснати грешки и слабости.

5. Да се подготвят документи за създаване на кадрова и материална база за икономическо направление както в страната, така и зад граница в съответствия с решенията на Юлския пленум на ЦК на БКП и задачите, които произтичат за Разузнавателното управление в оказване помощ на икономическото развитие на Н.Р.България; За изграждане необходимата организация и система на функциониране с оглед включване на ОР в резидентурите и на прикритие в страната, на агентурата, ДВ и другите възможности на разузнаването в разработката и реализацията на АМ в икономическата област.

- При разработката на въпросите на икономическото направление от организационен, функционален и кадрови характер, да се имат предвид мерките, които ще се вземат в рамките на Министерството на вътрешните работи и на Разузнавателното управление за издигане на по-високо равнище работата на поделенията на ДС в икономическата област.

Из архивите на ДС
1170

6. За да отговори на новите задачи, които разузнаването ще решава в областта на АМ,документалното направление в Отдел 08 трябва да бъде организационно преустроено, да се въведат в действие научни методики, техника и системи за картотекиране, класиране и регистриране на документи, адреси, лица и организации, които имат отношение към подготовката на АМ, за пълно изучаване на пощенските режими, техническите средства, които противникът използува за разкриване, документиране и разобличаване на нашите АМ.

7. За регламентиране правата и задълженията на Отдел 08, като главно планиращо и координационно звено в областта на АМ, функционалните и творческите му взаимоотношения с ЛТО и резидентурите, с другите поделения на ДС и официални учреждения, които се занимават със сродна дейност, до края на I-то шестмесечие на 1988 год., да се утвърди Положение за работата на ПГУ-ДС в областта на АМ.

8. Да се усъвършенствуват механизмите на сътрудничеството с другите братски разузнавания, като с ПГУ-КГБ то се осъществява в пълна интеграция, единомислие и единодействие по всички направления и задачи.

В съвместните програми, планове и операции с братските разузнавания, наред със задачите и проблемите от интернационален характер, все повече да се дава място на проблеми, които пряко засягат нашата страна - като Възродителния процес, международния тероризъм и т.н.

Настоящата програма определя насоките, дейностите и етапите за изпълнението на поставените задачи и цели, а характерът, обемът на работата, редът, материалните, кадровите, агентурно-оперативните ресурси, както и сроковете за изпълнението и отчитането на тези дейности , ще се осъществяват в отделни тематични и целеви

ПРОГРАМИ, ЕЖЕГОДНИТЕ И КОМПЛЕКСНИ ПЛАНОВЕ, В РАМКИТЕ НА ПОСТОЯННОДЕЙСТВУВАЩИТЕ ОПЕРАЦИИ.

НАЧАЛНИК ПЪРВО ГЛ.У-НИЕ-ДС
ГЕН.-ЛЕЙТ._____
ВЛ.ТОДОРОВ

СЪГЛАСЕН, ЗАМ.-МИНИСТЪР НА М В Р
ГЕН.-ЛЕЙТ._____
СТ.САВОВ
София, 12/10/ 1987 год.

Отп.в 1 екз.
Към дело
Изп.-08/8231
Отп.-Ц.Р.___
22.09.1987 г.

Из архивите на ДС
1171

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно!

219

ДАННИ ЗА АМ [redacted] "ВЕГА-8" ЗА 1987 ГОДИНА

№ по ред	Показатели	Направление						
		САЩ/НАТО	Турско	Гръцко	Арабско	КРО/ВЕ	Юг.+ "А"	Всичко
1.	Планирани АМ за 1987 г.	22	26	11	17	14	12 + 29	131
2.	Проведени АМ през 1987 г.	23	32	10	23	9	13 + 32	142
3.	Непроведени АМ от плана за 1987г.	3	–	4	–	1	– 2	10
4.	Проведени извънпланово АМ	4	6	4	6	–	1 + 5	26
5.	АМ в процес на реализация	2	2	1	2	4	1 –	12
6.	С отчетен ефект	17	20	10	17	6	5 + 25	100
7.	Без отчетен ефект/очаква се	6	12	–	6	3	7 + 7	42
8.	АМ проведени в сътрудничество с:							
	а) Съветските другари	8	5	3	2	–	– 13	31
	б) Другарите от ГДР	4	1	2	1	–	– –	8
	в) Другарите от ЧССР	3	–	–	–	–	– –	3
	г) Унгарските другари	–	–	–	–	1	– –	1
9.	АМ по подадени идеи от ЛТО и резидентури	–	02 – 1 09 – 1	–	Бейрут1	–	Тирана1 Белград2 Делхи 3	9
10.								

ЗАБЕЛЕЖКА: Посочените данни се отнасят към 15.XI.1987 г.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08:
ПОЛКОВНИК: /Д. Станков/

Отп. в 1 екз.

Изп. 08-8245
Нап. 08-8245
27.11.1987 г.

21 90

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 19523, екз.№
12. 12. 1988 год.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КОПИЕ

КРДОПБГДСРСБНА 2
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Разговорите, водени в служба АМ при ПГУ-КГБ в Москва от 25 до 28 октомври 1988 г. по въпроси на сътрудничеството с отдел 08 ПГУ/ДС.

От 25 до 28 октомври 1988 г. в Москва се състояха разговори с представители на службата за АМ при ПГУ/КГБ по въпроси на сътрудничеството по линия на АМ между ПГУ и КГБ. От съветска страна присъстваха др.др. Владимир Петрович Иванов, Анатолий Петрович Привалов и Михаил Григориевич Пономарьов с временно участие на колегите от съответните направления. От наша страна участваха зам. н-к ПГУ/ДС и началник отдел 08 полк. Д. Станков и зав. "Европейско направление" Ст. Станчев. Направен бе анализ и оценка на съвместната ни работа през изтеклия едногодишен период и набелязани задачите за по-нататъшното ни сътрудничество.

Съветските другари изразиха задоволството си от сътрудничеството с нас. Констатирано бе, че договореното в основни линии е изпълнено. Има дори мероприятия в повече от планираните.

Планираните АМ по главния противник са изпълнени. По-слаба е била съвместната ни работа по Турция. Според тяхната оценка, те имат по-слаби възможности, а от друга страна и общата активност била спаднала малко.

Направени бяха някои взаимни уточнения и пояснения от наша страна във връзка с поставени въпроси от съветските другари по отделни съвместни мероприятия.

Съветските другари направиха следната оценка на днеш-

Из архивите на ДС

1174

ната обстановка в света, отчитайки новите нюанси в международните отношения:

В ядрено-космическия век главното е, че човечеството е изправено пред дилемата: да загине или да (преживее). Има и противоречия в днешния свят, но има и взаимни връзки във всичко - светът е единствен. КПСС е единна по този въпрос: главна цел на партията и правителството е запазването на мира. Мирното съвместно съществуване продължава да е универсален принцип в международните отношения.

Не се отменят оценките за империализма и неговата политика. Остава противоречието империализъм-социализъм. Остава и идеологическата непримиримост между империализма и социализма.

Главното, това което е на първо място на този етап е: не конфронтацията, а преживяване на човечеството.

Друг път за спасяване на човечеството сега няма.

По-конкретно: АМ трябва да съдействуват за развитието на процеса на разоръжаването, започнал с договора за ракетите със среден и по-малък радиус на действие.

Най-важните моменти в този процес са:

1. 50 % съкращаване на стратегическите настъпателни оръжия. Това е важен въпрос не само за СССР и САЩ. Това ще бъде много съществен етап в изменението на политическото мислене в света.

2. Обсъжда се предложение за забрана на химическото оръжие и на производството и унищожаване на съществуващото.

3. Прекратяване на опитите с ядрено оръжие.

На Запад, а и Китай, заявяват, че няма да приемат ангажимента да не употребяват първи ядрено оръжие.

4. Виенската среща е към края си. На дневен ред е въпросът за съкращаване на въоръженията в Европа.

Някои аспекти на нашите задачи, произтичащи от тези проблеми:

а) Противникът не се отказва от плановете си. Все още

Из архивите на ДС
1175

целите му са коварни. Веднага, след като се подписа договорът за ракетите със среден и по-малък радиус на действие, заговориха за модернизация (подразбира се компенсация).

Задачата ни в това отношение е: ДА РАЗОБЛИЧАВАМЕ ТЕХНИТЕ НАМЕРЕНИЯ И ДЕЙСТВИЯ С НАШИТЕ АМ.

б) Правят се опити за дискредитиране на нашите предложения по разоръжаването.

Задачата е: ДА РАЗОБЛИЧАВАМЕ ТЕЗИ ТЕХНИ ОПИТИ.

в) Да оказваме съдействие с АМ за политическото решаване на регионалните конфликти, които са източник на напрежение, на недоверие и съдействуват за запазване на "образа на врага".

Ако моделът на афганистанското решение завърши с успех, ще може да се използува и при решаване на други регионални конфликти. А подобни проблеми има в Ангола, Мозамбик и другаде.

г) Съдействие за оздравяване на международната обстановка. Става въпрос за хуманизация на международните отношения, в т.ч. по-специално:

- Преодоляване на досегашната представа на Запад за "образът на врага" (има се предвид представата за СССР и социалистическите страни). Този процес вече е в ход на Запад, макар че реакционните сили с цената на всичко се стремят да запазят "образа на врага".

- Оказване на политическо въздействие с наши средства върху политически и обществени среди, върху интелигенцията, за да влияят те от своя страна на Запада да върви към компромиси, към отстъпки в отношенията с нас.

Днес придобива особено значение въздействието върху ръководните среди в САЩ. От отношенията СССР-САЩ зависят отношенията между останалите страни. Разбира се, не трябва да се изключва и обратното въздействие: ако западните страни развиват отношенията си със СССР, това ще влияе върху отношенията СССР-САЩ.

<u>Затова е необходимо преди всичко САЩ да се подтикват към насрещни стъпки, компромиси и договорености със СССР.</u>

В оценка на съветското посолство в САЩ и на съветски

Из архивите на ДС
1176

24 73

учени и специалисти, поредният цикъл в САЩ на засилване на консервативните тенденции е към апогея си и трябва да се очаква спад. Все още обаче този извод не трябва да се смята за окончателен. Нашата задача е да съдействуваме този извод наистина да стане сигурен и да се потвърди от практиката.

Продължава да стои задачата за разобличаване на отделни ръководители в САЩ - най-консервативните, най-реакционните. (Съветските другари не уточниха за момента кои точно личности трябва да се имат пред вид).

Доколкото главният принцип сега е ДИАЛОГ, а не КОНФРОНТАЦИЯ, ние не трябва да засилваме конфронтацията, не трябва да даваме поводи за раздухване на конфронтация от противника. Изводът е: ДА РАБОТИМ ПО-УМНО!

Пример: Европейският парламент прие резолюция срещу търговията с деца в света и използуването на деца за осигуряване на органи за трансплантация. В тази връзка САЩ изпратиха протестна нота до Европейския парламент. В нея се обвиняват СССР и КГБ, че са предоставили материали на Европейския парламент. В действителност в съветския печат е писано по въпроса две години преди това, докато в печата на САЩ - преди 4 години. В случая очевидно става дума за опит от страна на САЩ да се дискредитира СССР.

Този пример показва, че САЩ ще използуват всяка възможност за дискредитиране на СССР и социалистическите страни. Именно за това се налага изводът, че трябва да работим по-умно. Естествено, няма да се отказваме от разобличителни ам, от компрометацията. Но всеки път трябва да мислим за легендирането на произхода на АМ. Това се отнася включително и за документалните мероприятия.

Сега преди всичко е необходимо да насочим усилията си към положителното въздействие върху обществените среди, управляващите кръгове, парламентаристите.

В европейското направление се налага вече като правило принципът, когато се подготвят разобличителни АМ, в тях да се залагат и положителни аспекти. Така например, ако разобличаваме някого за стремеж към ядрено въоръжаване, в същото време трябва да по-

Из архивите на ДС
1177

кажем и пътищата, как би могъл да се реши проблемът.

Друг принципиален подход: При подготовката на крупни, дългосрочни АМ трябва да се обезпечат проблемни материали като използваме учени, специалисти. Такива има в службата за АМ, на прикритие в различни ведомства, а се привличат и от други ведомства. След като се пусне мероприятието, започва използването на пресата и т.н. С една дума - в основата на такива АМ стои един сериозен материал, съдържащ концепцията. В този смисъл, такива АМ се наричат "концептуални "АМ.

Пример: Разработен е материал, посветен на военните разходи - за мирни цели. Подаден е на агента. Две години нямало никакъв резултат. Изведнъж, на конгрес на една социалистическа партия материалът залегнал в програмата на партията. В началото е разработена само концепцията.

За да се реализират такива АМ е необходимо каналите да с влиятелни личности. Такива съветските другари имали няколко. Чрез тях те се стараят да въздействуват в дълбочина: стремежът е, тези разработки да влязат в програми на партии или във важни държавнически изказвания.

Работата с обществеността на Запад е важно нещо, но още по-важно е подобни концепции да влезат в политическите и парламентарните среди.

Пример: По проблема за ненастъпателната отбрана: С помощта на служба "РТ" бил намерен консултант, който разработил документ. В сътрудничество с немските другари документът бил доведен до знанието на ръководството на Социалдемократическата партия на ФРГ. Впоследствие, много от положенията на тази концепция залегнали в тезите на фон Бюл (СДП), който става един от авторите на концепцията за ненастъпателната отбрана.

Съветските другари са използвали свой консултант за участие в една среща на учени през 1988 г., в която са участвували и социалистическите страни. Там той излязъл от свое име. Издадена била и брошура.

Чрез съгласуване с МИД те използват на "тъмно" и някои свои посланици. В две страни така са били прокарани АМ.

Из архивите на ДС

1178

По концепцията за "довъоръжаването" - от територията на СССР чрез техен учен, под формата на недоумение и недоволство от позицията на ФРГ по този въпрос, изказано пред негови колеги в Бон, съветските другари индиректно изразили становището си. В резултат на това, Кол предупредил сътрудниците си да не дават повод на СССР да бъде обвинявана Федералната република.

Работа с "особени неофициални връзки"

Това са хора с много високо положение, с които се поддържа връзка - подобно на доверителните връзки. С тях се осъществява обмен на информация, като се използува само достоверна информация, на която се придава такава насоченост, че да ни ползува.

Този вид работа носи много големи резултати. Такива хора постепенно започват да ползуват нашата информация.

Те не са агентурен канал.
Те не са и доверителни връзки.

Често те имат интерес да повишат авторитета си с наша помощ.

Затова от резидентурите се иска да търсят такива влиятелни личности.

Друга форма: С нашите АМ да се помогне на определено лице да стане експерт, да се утвърди постепенно и да издигне общественото си положение. По този начин се разширят и оперативните му възможности.

За решаването на горните задачи важно значение има и създаването на контролирани от нас организации. Такива организации могат да съществуват дори извън рамките на съответната държава. Например: по екологическата сигурност. Една организация, предназначена да се занимава с този проблем, би могла да се ползува като консултант и от съответното правителство. Или - организация по безядрените зони, за демилитаризирането на космоса. Организация може да се създаде и сред учените. Сега в Москва е създаден "Московски енергетически клуб" - за нови източници на енергия, за търсене на по-малко енергоемки технологии. Предложението на

Из архивите на ДС

Красноярската РЛС също има такова значение. Американците били поставили като условие за договора за 50 % съкращаване на ядреното оръжие нейното премахване.

Проблемът за нарушаване правата на човека на Запад:

В работата на съветските другари по АМ този въпрос преди не е бил приоритетен. Занимавали са се с него от време на време, а дори и сега не работели както трябва.

Обикновено се стремят да покажат нарушаването на правата на човека на Запад - това е единият им подход.

Другият метод се свежда до оказване на влияние върху определени кръгове, които да признаят, че и у тях има нарушения на правата на човека. Оказват влияние върху САЩ и западните държави за да ги склонят към компромиси: например, да не изострят проблема.

Разобличават също САЩ, които оказват подкрепа на режимите в Чили, Южна Африка. В тези страни почти няма права, а САЩ ги подкрепят икономически, политически, всячески. Налице е фарисейство!

Съветските другари са издали книга за нарушаването на правата на човека в САЩ.

Работят по въпроса за малцинствата в САЩ: индианци, чикано. порторикканци. Тук влиза и нарушаването на редица граждански права: подслушване, следене, и др. САЩ предприели мерки за да загладят неприятното впечатление от нарушаването на правата при тях.

В организационен аспект с проблема за правата на човека съветските другари се занимават в Европейското направление и направлението по САЩ. При тях няма един човек, който да отговаря за въпросите, свързани с нарушаването на правата на човека.

В СССР с проблема се занимавали още: МИД, Комисията към Върховния съвет на СССР по правата на човека, някои пропагандни органи, Съветският комитет за европейска сигурност и сътрудничество.

В Управление "Р" също е създаден неголям отдел по пра-

1179

Из архивите на ДС

1180

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Глав. ... Секретар: ...

ВАТА НА ЧОВЕКА. ОТДЕЛЪТ Е УСТРОЕН ПО ПОДОБИЕ НА ОБЩОЕВРОПЕЙСКИЯ ХЕЛЗИНГСКИ ПРОЦЕС: ИМА ХУМАНИТАРЕН, ИКОНОМИЧЕСКИ И ВОЕНЕН СЕКТОР.

СЪВЕТСКИТЕ ДРУГАРИ ЖЕЛАЯТ ДА ПРОДЪЛЖИМ СЪТРУДНИЧЕСТВОТО ПО НАРУШЕНИЯТА ПО ПРАВАТА НА ЧОВЕКА - ОСОБЕНО В САЩ. ЗА ЦЕЛТА ЩЕ НИ ИЗПРАЩАТ СЪОТВЕТНИ МАТЕРИАЛИ.

ОТ НАША СТРАНА БЯХА ДАДЕНИ НЯКОИ ПОЯСНЕНИЯ ЗА РАБОТАТА ПО ТОЗИ ВЪПРОС. ОТБЕЛЯЗАНО БЕ, ЧЕ ПРИ НАС В ОБЛАСТТА НА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА СЕ РАБОТИ ГЛАВНО ПО ТУРЦИЯ.

НА СЪВЕТСКИТЕ ДРУГАРИ БЯХА ПРЕДОСТАВЕНИ ПОДБРАНИ ОТЗИВИ И РЕЦЕНЗИИ ОТ ИТАЛИАНСКИЯ ПЕЧАТ ЗА ИЗДАДЕНАТА ОТ НАС КНИГА "ПРАВАТА НА ЧОВЕКА НА ЗАПАД" СЪВЕТСКИТЕ ДРУГАРИ СЕ СЪГЛАСИХА ДА ПОДПОМОГНАТ ПРЕИЗДАВАНЕТО НА КНИГАТА НА АНГЛИЙСКИ ЕЗИК.

<u>ПО ДЕЗИНФОРМАЦИЯТА, РАЗПРОСТРАНЯВАНА ОТ ПРОТИВНИКА И НЕГОВИТЕ ТАЙНИ ОПЕРАЦИИ</u>.

В САЩ ВЗЕМАТ МНОГО СЕРИОЗНИ МЕРКИ ЗА ИЗУЧАВАНЕТО НА АМ НА КГБ И ЗА НЕУТРАЛИЗИРАНЕТО ИМ. СЪВЕТСКИТЕ ДРУГАРИ ИМАТ ДАННИ, ЧЕ СЪВЕТЪТ ПО НАЦИОНАЛНАТА СИГУРНОСТ НА САЩ Е СЪСТАВИЛ МЕМОРАНДУМ, КОЙТО ВЪЗНАМЕРЯВА ДА ВРЪЧИ НА СЪВЕТСКИЯ СЪЮЗ НА ВИСОКО РАВНИЩЕ ПРИ ПОДХОДЯЩ СЛУЧАЙ.

САЩ СЕ ОПИТВАТ ДА ПРОТИВОПОСТАВЯТ ЧАСТ ОТ СЪВЕТСКОТО РЪКОВОДСТВО НА ГОРБАЧОВ.

ЕДНА ОТ НАЙ-ВАЖНИТЕ ЗАДАЧИ ПРЕД ЮСИА Е РАЗКРИВАНЕТО НА АМ НА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИТЕ СТРАНИ И ВЗЕМАНЕ НА МЕРКИ СРЕЩУ ТЯХ. В РЕДИЦА СТРАНИ, ПО ЛИНИЯ НА ЮСИА В ПОСОЛСТВАТА НА САЩ, ИМА ГРУПИ ЗА ИЗУЧАВАНЕ СМИ В СЪОТВЕТНАТА СТРАНА. С ТАЗИ ДЕЙНОСТ СЕ ЗАНИМАВАТ В ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА ТРИ ГОДИНИ. АНАЛИЗИРАТ ВСИЧКО В ПЕЧАТА С АНТИАМЕРИКАНСКА НАСОЧЕНОСТ. ДАННИТЕ СЕ ВЪВЕЖДАТ В КОМПЮТЪР И СЕ АНАЛИЗИРАТ СЛЕД ТОВА. ИЗПОЛЗУВАТ СЕ ГРЕШКИТЕ, КОИТО ДОПУСКАМЕ.

ТАКА НАПРИМЕР, В ЕДНА АФРИКАНСКА СТРАНА СЪВЕТСКИТЕ ДРУГАРИ ИНСПИРИРАЛИ ПУБЛИКУВАНЕТО НА ЕДНО СЪОБЩЕНИЕ. ОР ГО ДАЛ НА АГЕНТА, КОЙТО ГО ПУБЛИКУВАЛ. ОР (ВЕРОЯТНО ЖУРНАЛИСТ ОТ ТАСС) ПРЕДАЛ СЛЕД ТОВА ПО ЕМИСИЯТА НА ТАСС ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪОБЩЕНИЕТО В ПЕЧАТА НА ТАЗИ СТРАНА, НО НЕ СИ НАПРАВИЛ ТРУДА ДА ГО ПРОЧЕТЕ

Из архивите на ДС

1181

във вида, в който е публикувано, а използвал първоначалния текст, изготвен от службата за АМ. Американците веднага си направили извода, че това АМ е от КГБ.

Примерът показва, че те щателно изучават печата. Не само фиксират появата на някакво съобщение и правят извода, че е АМ, но и оказват натиск върху съответното СМИ. В Индия, например, веднага се свързали с главния редактор, публикувал материал за СПИН и настояли пред него, ако друг път му се даде подобен материал, да го покаже първо на тях за да му кажат кое е вярно в него и кое - не. Започват и действия за дискредитирането на такива хора. От наша страна такива действия следва да се разобличават. Това е намеса в работата на печата. Съветските другари вече са започнали да работят в тази насока.

В аналитичните си доклади за нашите АМ ЦРУ се опитва да разгласи нашата дейност. Но, ние бихме могли да докажем, че самият доклад е дезинформационен документ. Трябва да работим в това отношение.

В съветските средства за масова информация въпросът за СПИН се появи две години, след като се появиха първите съобщения в света. Един американски конгресмен дори е заявил, че се правят изследвания по създаването на такова оръжие. Съветските другари публикуваха тези факти. Американците заявили, че са се позовавали на дребни факти, което не е вярно. Използвани са и солидни факти. Американският конгресмен наистина е говорил така. В разговор с представители на ЦРУ той е потвърдил изказването си. Съветските другари ще продължат тази работа.

На една делова среща американците отново поставили въпроса за търговията с деца, по който е реагирал Европейския парламент, като пак обвинили СССР, че стои зад тази "дезинформация". Но, на същата среща съветските другари дали материалите, с които разполагали. Американците замълчали и отговорили, че ще информират ръководните среди на САЩ.

По книгата, която се издаде в Съветския Съюз за гибелта на сектата на Джоунс, американците досега не са опровергали нито един факт. Сега съветските другари събират нови факти: от американския печат и от самата секта.

Из архивите на ДС

1182

Трябва да се защищава тезата, че всички доклади, които изготвя ЮСИА за съветската дезинформация, са лъжа. В доклада само се споменавало, че са фалшиви, но доказателства нямало. Констатирано било, че докладите са направени на високо равнище, квалифицирано и обикновеният човек не можел да разбере, че става дума за дезинформация.

В САЩ има специална служба, занимаваща се с тази дейност Разглеждат мероприятията ни от различни гледни точки: форма, съдържание, политическа страна, лексическа страна и т.н. Съпоставят и анализират. В резултат могат да установят, че няма такъв документ. Но не могат да установят, че е направен от неамериканец. Остава им само да разсъждават логически на кого е изгоден такъв документ. И си отговарят - на КГБ.

Във връзка с горното, съветските другари препоръчаха:

1. Документалните АМ по правило да се реализират чрез закрити канали. Само в краен случай да се дават на печата.

2. Документи да се изготвят само във връзка с дълготрайни явления. Съдържанието да не е свързано само с текущо събитие.

3. Да не се стремим да изготвяме американски документи.

4. Не бива да се предава оригиналът, а копие от него. Може дори само да се преведе текстът и препечата, а понякога е достатъчна дори само част от "документа". Може също само да се покаже документа в конфиденциална обстановка. В такъв случай доверието е по-голямо.

5. Винаги да мислим на кого ще предадем документа. Трябва да го дадем на човек, който е заинтересован. Някой дори плащат за такива документи.

Предимството на реализирането чрез закрит канал е и в това, че може да се види първоначалната непосредствена реакция на лицето, на което се предоставя. Впоследствие нашият агент дори може да се поинтересува от съдбата на документа.

Сега с документалните АМ не трябва да се гони количество, а качество.

В своите АМ противникът се стреми винаги да замеси и

Из архивите на ДС

компрометира КГБ, ЦК на КПСС, междудържавни организации и др. за да внуши, че тези органи са подчинени или се използват от КГБ

От наша страна, бе поставен въпросът за Пол Анастиадис и неговите публикации, в които той обвинява редица личности в Гърция, че са съветски агенти. Съветските другари поискаха да им изпратим данните, с които разполагаме за Анастасиадис, след което те ще ни уведомят за тяхното становище.

Съветскитедругари обърнаха внимание, че те разглеждат тайните операции на ЦРУ в по-широк аспект, тъй като всички такива се обсъждат от Съвета за национална сигурност, а в течение е и президентът на САЩ. Като се разобличават такива операции, в същно се разобличава и политиката на САЩ.

Сега съветските другари имат група, която изследва тайни операции на противника. До резидентурите са изпратили задание-ориентировка. Поставили са задача да се анализират СМИ и да се информира Центъра. Засега все още получавали малко материали по този въпрос.

Освен това има решение за издаване на нов бюлетин на АПН озаглавен "Тайните операции на САЩ". Подготвили са вече три броя, но още не са издали нито един. Първият брой е посветен на въпроса: "Как се организират и срещу кого са насочени тайните операции на ЦРУ?" Въпросът е много важен за развиващите се страни. Бюлетинът ще се разпространява от АПН. Вторият брой ще бъде посветен на "делото Антонов". В него ще се покаже, че всички материали по делото са инспирирани от ЦРУ. Третият брой - по тайните операции на ЦРУ, с които се опитва да докаже, че СССР използвал химическо оръжие.

Предоставен ни беше подготвеният от тях материал за делот Антонов, за да го прегледаме в София и изпратим нашите съображения и евентуални допълнения. Информирахме ги, че разполагаме с някои документи, разобличаващи САЩ и ЦРУ по "делото Антонов" и те пожелаха да им ги изпратим.

Сега съветските другари готвели брой по темата: "Тайните операции в Латинска Америка". Възнамерявали да подготвят и "Тайните операции в Азия". Един брой ще посветят на тайните операции

1183

Из архивите на ДС

1184

срещу Либия. Съветските другари се интересуват от информации и факти по въпроса за тайните операции срещу СССР и социалистическите страни. Противникът използувал много умело и проблемите, които Съветският Съюз има при преустройството, а също и противоречията между социалистическите страни.

В ЦРУ 1200 души са свързани с тайните операции. Имало 4 отдела: политика, икономика, идеология, полувоенни въпроси. Резидентурите на ЦРУ в чужбина имат служби "ВЕ", занимаващи се с тайните операции. За "случая Антонов" в Рим е била създадена специална резидентура. Техните тайни операции не са насочени само срещу социалистическите страни, а и срещу ДНС, срещу западните държави, срещу отделни политически дейци.

Съветските другари възнамеряват да установят контакт с някои разведки от развиващите се страни. ЦРУ е направило груби фалшивки по Ю. Йемен и Етиопия и то на лош руски език.

За работата от територията на СССР

Териториалните им органи не са достатъчно подготвени за работа по АМ. Сега в Центъра готвели ориентировка за тях. Съществувала практиката, да се командироват ОР от Москва в различни райони на СССР за оказване на съдействие. На конференцията във Владивосток по проблемите на Далечния Изток пратили свой ОР от Центъра.

Помолихме да получим материалите от тази конференция.

В Центъра приемат за по една седмица ОР от отделните републики. Поставят задачи на отделни учени, академици. В Москва работят чрез РТ (служба "Работа от територията"), и чрез Московското управление - за Московска област.

Досегашният опит показва, че АМ на своя територия може да се провеждат в две направления:

а) Оказване на положително влияние върху чужденци, пребиваващи в СССР (например по въпроси, като тези за Афганистан, по разоръжаването, правата на човека и пр. От тази дейност имали положителни резултати.

б) Провеждане на АМ в дезинформационен план.

Из архивите на ДС

1185

Например: Всички държави се опитват да получат информация колко зърнени храни ще купи Съветският Съюз и се интересуват от реколтата. С АМ, съветските другари дезинформират чужденците. Беседват с тях. Понякога използуват и съответните учреждания, които следят реколтата. Дезинформират също и по други икономически проблеми - например за продажбата на злато.

Използуват почти всички международни форуми. По линия на "РТ" те създават щаб за такива форуми, в който участвува техен ОР. Предварително провеждат беседи за влияние.

Пример: японски журналисти поискали интервю от директор на техен институт по съветско-китайските отношения. Службата за АМ дала кратки насоки на директора, които той използувал в отговорите си.

Дори Заглядин също ги е питал. От различните ведомства хората сами се обръщат към тях. Контактите с "РТ" били много добри.

в) От името на КГБ изразяват своите позиции по подадени въпроси от едни или други държавни органи.

Понякога правят и груби АМ - дезинформация, съдържаща заплахи. Например по Пакистан или във връзка с тероризма: заплашват, че Съветският Съюз ще действува като САЩ: ще започне да нанася удари по базите на тероризма.

Някои нюанси в работата по САЩ

- актуална е задачата за компрометиране на десните сили. Каквито материали имат, ще ни бъдат изпращани. В САЩ има някои интересни явления: крупни учени вече бягат от "Херитидж фондейшън" - вече няколкостотин души са напуснали.
  Съветските другари ще ни изпратят ориентировка за обстановката в САЩ след изборите и новите нюанси.
- Ще продължат да работят и по ЦРУ. Занимават се с връзката между ЦРУ и турската мафия в контрабандата на наркотици. Известно е, че ЦРУ е замесено в Ливан, Ангола. Турската мафия - също. Афганистанската мафия също ще се опитат да я включат. Засега ня-

Из архивите на ДС

1186

мат нищо конкретно подготвено. Предлагат и ние да мислим по въпроса. Засега това е идея. Ако съберат интересни материали, ще организират АМ.

По международния тероризъм:

Работата следва да се съсредоточи главно по САЩ, които се опитват да прехвърлят камъните в градината на СССР и КГБ: обвиняват ги, че поддържат или организират терористични акции.

В досегашните опити за дезинформиране на общественото мнение се вижда почерка на ЦРУ. СССР не се ръководи от принципа "зъб за зъб, око за око", но знае, че ЦРУ стои зад много такива действия в подкрепа на тероризма:

- в Афганистан ЦРУ организира терористични действия чрез Пакистан;
- в Ангола - Савимби е подкрепян от ЦРУ с оръжие;
- в Никарагуа - ЦРУ се занимава с подготовката на терористи от различни страни, за да изпълняват задачи при необходимост.

Съветските другари разполагали с някои конкретни данни. Съществуват частни школи, функциониращи с подкрепата на ЦРУ.

Тази тема е важна. Трябва да се поддържа тезисът за разобличаване и противодействие, да се събират нови факти.

Съветските другари напомниха, че са ни изпратили материали за "ТИГЪР". Уведомихме ги, че допълнително ще уточним възможностите си, ще заложим мероприятието в плана за следващата година и ще ги информираме.

САЩ и химическото и бактериологично оръжие:

Съветските другари имат информация, че в Турция се строи химически завод за производството на химическо оръжие. От наша страна бе споделена информация, че САЩ складират без знанието на Турция химическо оръжие в своя база в тази страна. Договорено бе и двете страни да помислят за организирането на АМ с цел да се дискредитира САЩ в областта на химическото оръжие. Съветският Съюз е постигнал договорености с Англия, а със САЩ не успява.

Из архивите на ДС
1187

Необходимо е да се работи по въпроса със съвместни усилия.

САЩ и СПИН

Работата по СПИН удря силно по престижа на САЩ и американците се тревожат много. Поставили въпроса така: Ако пишете така за СПИН - никакво сътрудничество в медицинската област!

Наложило се Покровски да излезе в печата с интервю. Сега работели по-издържано тактически. Лансират тезата, че американските военнослужащи са разпространители на СПИН.

В Сеул наскоро е имало голяма демонстрация с искания да се закрият базите на САЩ, защото разпространявали СПИН. В Гърция също имало изявления в този смисъл. Там можели да се разпространяватлистовки. Съветските другари са правили подобни листовки с карикатури и данни за броя на американските военнослужащи и са ги разпространили в западноевропейска страна. В САЩ имало мюсюлманска секта (ислямска), която обвинявала лекари евреи (американци), че съзнателно заразявали мюсюлманите, особено децата, със СПИН. Може да се използува и въпросът за износ на американска кръв. Имало факти за износ на заразена кръв.

За работата на икономическото направление:

В службата за АМ на съветските другари сега съществува отдел 5, в който е съсредоточена тази работа. Тя е ориентирана в две направления:

1. Международни икономически проблеми (глобални)

2. Търговско-икономически и научни отношения на СССР с другите държави.

В първото направление влизат проблеми,като: валутно-финансови, задлъжнялостта на Третия свят, реформата на международната валутна система, хегемонията на долара и др. Тук се обхващат и икономическото сътрудничество ЕИО-СИВ, световната търговия (борбата с протекционизма), отношенията Север-Юг...

Въпросът за ембаргото се разглежда в по-широк аспект.

Из архивите на ДС

1188

Подобни действия има във валутно-кредитната система, финансиите и т.н. Затова задачата е да се преодолява дискриминацията в тези области.

Второто направление работи по отношенията на СССР с останалите държави в следните насоки:

- Как да се подпомогнат търговско-икономическите отношения на СССР с всяка отделна страна;

- Създаване на условия за висококачествен внос;

- Създаване на предпоставки за изгодно научно-техническо сътрудничество в области, като термоядрения синтез, биотехнологиите, космоса и др.

- Внос на продоволствени стоки при най-благоприятни условия;

- Създаване на съвместни предприятия при най-благоприятни условия;

- Дискредитиране на КОКОМ като натовски орган;

Сега се създали благоприятни условия в икономическите отношения. 60 бизнесмени от ФРГ, водени от канцлера Кол посетили СССР. Предложили кредит от 2 млрд. долара, които ще се използват за модернизация на хранително-вкусовата промишленост.

В Съветския Съюз например, са имали неправилна представа за Франц Йозеф Щраус. След разговорите си с Горбачов в Москва, не е имало никакви антисъветски изказвания от негова страна. Две седмици преди смъртта си, в писмо до посланика на СССР, Щраус е писал, че до края на живота си ще се посвети на развитието на отношенията със Съветския Съюз. Изводът е, че досега е работено неправилно с такива дейци. Смятани са за реакционни.

По сътрудничеството в работата по Турция:

Съветските другари напомниха, че могат да разпространява наши материали чрез техни канали. В тази връзка отправиха молба да им изпращаме материали по Турция.

Те обърнаха внимание, че днес в Турция няма военна дик-

Из архивите на ДС

татура. В страната има прогресивни и демократични среди, които можем и трябва да подбуждаме към действия в наш интерес.

Съветските другари поеха ангажимента да поставят пред своите резидентури задачи за влияние върху трети страни и организации за разобличаване на Турция в нарушаване правата на човека

Според тях, главната задача по Турция е: Подронване на доверието на Турция в САЩ. Да се противодейства на американо-турското военно сближаване. Да не се допусне Турция да се интегрира по-нататък в американските планове. Да се влошават турско-американските отношения. Съветските другари са завоювали известни позиции в Меджлиса. Успяват периодически да правят парламентарни запитвания. Предлагат да се включим в тази дейност и ние.

Обърнаха внимание на необходимостта да се подкрепят и подтикват положителните тенденции в политиката на Турция. Така например, вече имало тенденция на подобряване на отношенията на Турция със СССР. Съветските другари се поинтересуваха за състоянието на отношенията между България и Турция, за да могат те от своя страна да подтикват Турция към подобряване на отношенията с нас в областта на икономиката, а и в други области.

Съветските другари имаха предвид подхвърлянето чрез АМ на такава информация, която тази страна ще бъде склонна да приеме. Може да се подхвърли например, че САЩ възнамеряват да подобрят отношенията си със социалистическите страни. Или друга идея: Съветско-турските отношения биха могли да станат още по-добри, ако Турция подобри отношенията си с България.

Друг пример: Да се подхвърли, че Турция ще има полза, ако излезе с определени инициативи от свое име пред Европейския парламент, които се доближават да някоя от нашите идеи и косвено са в наша полза. Би могло да им се подхвърли, че в социалистическите страни сега са обсъжда въпроса за отношенията им с Турция. Ако Турция не си подобри отношенията с България, те ще предприемат някои действия срещу нея, и т.н.

Съветските другари ни уверяха, че във всички техни мероприятия присъствува елементът подкрепа на България. На всички агенти и връзки, изпращани от съветските другари на различни фо-

1189

Из архивите на ДС
1190

румъния е поставяна задачата да не се допусне натиск срещу България.

От наша страна бе отбелязано, че е полезно да се оказва влияние върху ръководителите на Алжир, Либия, Сирия. На последната конференция на ОИК тези страни мълчаха, въздържаха се.

Съветските другари напомниха, че сме обещали да им изпратим списък на хората, които влизат в контактната група. Настояха да им го изпратим, след което ще ни дадат допълнителни данни за тях.

Имат възможност да прокарват в арменската преса зад граница антитурски материали за влияние върху американския конгрес, като се използува арменското лоби в САЩ. Арменски организации има в Париж, САЩ, Бейрут, Техеран.

Досега в САЩ са били забранени демонстрациите през м. април във връзка с годишнината на арменския геноцид, а тази година са ги разрешили. Съветските другари са подготвили АМ, с което показват, че САЩ отделят много внимание на Нагорни Карабах, а са забравили "арменския геноцид".

Налице са усложнения в ирано-турските отношения. Турция проявявала загриженост от евентуален износ на иранската революция

При съветските другари никой по същество не се занимава с кюрдския проблем. Решаването му се усложнява и от това, че отношението към кюрдите е различно и няма обща концепция в арабския свят. Концепция е имало до 1968 г.. След това Барзани бе обвинен като агент на ЦРУ. Сега кюрдското движение се ръководи от сина му Съветските другари понастоящем не оказват помощ на кюрдското движение като цяло. По-рано са подкрепяли демократическата партия в Иракски Кюрдистан, но Ирак реагирал остро.

За Турция кюрдите са проблем №1. Този проблем трябва да се разглежда в светлината на нарушаване правата на човека.

Съвместната ни работа, според съветските другари, следва да се насочи към придобиване на секретна информация за отношението на Турция и на другите страни към кюрдите и използуването й за АМ.

В западния печат внимателно следят какво излиза в турския печат. Но не е достатъчно да се провеждат АМ само по вестни-

Из архивите на ДС

1191

ците.

Във връзка с проявен от нас интерес към американската позиция по кюрдския проблеми, бяхме информирани, че напоследък САЩ повишават интереса си към този проблем. Имало е и американски емисари. Съветските другари смятат, че трябва да се възползуваме от разтревожеността на Турция от американската политика. Започнали са реализацията на конкретни мероприятия чрез резидентурата си в Турция. Дадоха положителна оценка на изпратената им от нас брошура от името на Ислямския освободителен фронт "Третата световна война и Средният Изток". Поеха ангажимента да съберат мнения и информации от резидентурата си по въпроса: Какви цели преследват САЩ по кюрдския проблем. Смятат, че САЩ биха могли да подкрепят кюрдите в Ирак.

Напомнихме, че има изказвания дори на американски правителствени дейци, в които се твърди, че в Турция в отношенията кюрдите се нарушават правата на човека.

Съветските другари се интересуват дали имаме преки връзки с кюрдски лидери. Отговорено бе отрицателно, като бе пояснено, че нашият отдел 01 има връзки в Европа с кюрдски дейци.

От наша страна беше разяснено състоянието на взаимоотношенията ни с Турция в момента. Засега няма положителни промени. Българската страна прави компромиси, но турската страна продължава на всички форуми и навсякъде, където има възможност, да напада България.

Ние разрешихме на родителите на щангиста Шаламанов да заминат в Турция. Пуснати са деца, отделени от родителите си. Др. Живков изпрати послание до Еврен и т.н. Но, антибългарските действия от страна на Турция продължават.

Възможностите ни да работим в посока на оказване на положително въздействие са ограничени. Освен това за нас е по-трудно да работим в Турция. Изразихме надежда, че съветските другари ще могат да окажат влияние върху Турция.

Информирахме съветските другари за насоките на работата ни и възможностите за сътрудничество по Турция:

- Разобличаване на Турция като страна, в която се нарушават правата на човека;

Из архивите на ДС
1192

- проблемът за арменския геноцид
- кюрдският проблем;
- отношенията Турция-Гърция;
- отношенията на Турция с арабския ислямски свят;
- Турция и Западна Европа - Европейския парламент;
- използуване на други форуми, в частност на Организацията на ислямската конференция.

Задачата за нас е да се предотвратяват прояви на антибългарска основа от ислямските страни.

Договорено бе да изпратим на съветските другари нашия план за работата по Турция.

Съветските другари бяха информирани по главните аспекти на работата ни по кюрдския проблем, а именно:

- Ам в подкрепа на правата им;
- използуване на различни кюрдски и други организации;
- използуване на кюрдски издания, книги, брошури;
- издига се искането да се даде на кюрдите право на организиране (в Турция има 10-12 млн. кюрди);
- да се проучва позицията на САЩ по кюрдския проблем. (Те също имат концепция, както имат концепция по палестинския въпрос. Няколко пъти ни изпревариха. САЩ казаха, че в Ирак се използува химическо оръжие. Поставя се въпросът: Защо? Вероятно искат да се сближат с Иран);
- да се продължи с АМ, които да покажат, че САЩ възнамеряват да оказват натиск върху Турция по кюрдския въпрос.

Трябва да се имат предвид и обстоятелствата:

- Кюрдските ръководители казват, че социалистическите страни не ги поддържат. Те са прагматици: който им дава оръжието, обявяват се за него;

-На Запад има факултети за кюрдски език;

Защо да не се съставят учебници за кюрдските деца? Въпросът бе поставен на съветските другари. Интересуваме се за техните възможности в това отношение. Ние нямаме такива възможности. Нашето мнение е,

Из архивите на ДС
1193

ЧЕ ТРЯБВА ДА ПОДДЪРЖАМЕ НАЦИОНАЛНОТО САМОСЪЗНАНИЕ НА КЮРДИТЕ.

СЪВЕТСКИТЕ ДРУГАРИ ПРЕПОРЪЧАХА В БЪДЕЩЕ ДА ТЪРСИМ ПО-ГОЛЯМА ЕФЕКТИВНОСТ И В РАБОТАТА СИ ПО ЕКСПЛОАТИРАНЕТО НА КЮРДСКИЯ ПРОБЛЕМ, ДА НАМИРАМЕ НАЙ-ПОДХОДЯЩИЯ ОБЕКТ НА НАШЕТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ, ДА ТЪРСИМ ХОРА, КОЙТО ГИ ИНТЕРЕСУВА КЮРДСКИЯТ ПРОБЛЕМ.

ОТ СЪВЕТСКА СТРАНА БЕ ПОЕТ АНГАЖИМЕНТА ДА БЪДЕМ ИНФОРМИРАНИ ЗА ТЯХНАТА РАБОТА ПО ТУРЦИЯ И ПО КЮРДИТЕ ПО-ЧЕСТО, А НЕ В КРАЯ НА ГОДИНАТА, ЗА ДА МОЖЕМ ДА КООРДИНИРАМЕ ДЕЙСТВИЯТА СИ.

По афганистанския проблем:

ОКАЗВА СЕ, ЧЕ ГОЛЯМА ЧАСТ ОТ ОБЩЕСТВЕНОСТТА НА ЗАПАД НЕ ЗНАЕ КАКВО СТАВА В АФГАНИСТАН. ДОРИ ПОЛИТИЧЕСКИТЕ РЪКОВОДИТЕЛИ НЕ СА ЗАПОЗНАТИ. В ДЕЙСТВИТЕЛНОСТ ТАМ СЕГА СЕ ВОДИ "НЕХУМАННА" ВОЙНА, УНИЩОЖАВАТ СЕ МИРНИ ЖИТЕЛИ, ГРАДОВЕ, СЕЛА. ЗАГИВАТ НЕ ВОЙНИЦИ, А МИРНИ ХОРА. ТОВА ТРЯБВА ДА ПОКАЖЕМ ПРЕД ОБЩЕСТВЕНОСТТА. НИМА ИСЛЯМЪТ ПОЗВОЛЯВА ТАКОВА НЕЩО? НАЛИЦЕ Е ЯВЕН ТЕРОР. МОЖЕ ДА СЕ ИЗДИГНЕ ЛОЗУНГЪТ: ДА ВОЮВАТ ВОЙНИЦИТЕ С ВОЙНИЦИ, А ТЕРОРИСТИЧНИТЕ ДЕЙСТВИЯ ДА СЕ ПРЕКРАТЯТ!

СЪВЕТСКИТЕ ДРУГАРИ СЕ ИНТЕРЕСУВАТ ОТ НАШИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РАЗПРОСТРАНЯВАНЕ ИЛИ ПУБЛИКУВАНЕ НА МАТЕРИАЛИ ЗА ИСТИНСКОТО ПОЛОЖЕНИЕ В АФГАНИСТАН. МАТЕРИАЛИТЕ МОГАТ ДА СА ДОРИ С КОНСТАНТИВЕН ХАРАКТЕР, СТИГА ДА СА НАСОЧЕНИ КЪМ:

- ПОКАЗВАНЕ НА АНТИХУМАННАТА ВОЙНА, КОЯТО СЕ ВОДИ ТАМ;
- ДИСКРЕДИТИРАНЕ НА ФУНДАМЕНТАЛИСТИТЕ - ДА СЕ ОПИСВАТ КАТО ФАНАТИЦИ, КОИТО НЕ СА ИЗГОДНИ ДОРИ ЗА ЗАПАДА. ДА СЕ СРАВНЯВАТ СЪЩИТЕ С ПОЛПОТ. ДА СЕ ЛАНСИРА ТЕРМИНЪТ "АФГАНИСТАНСКИ ПОЛПОТОВЦИ". МОГАТ ДА СЕ ИЗНАСЯТ ДАННИ ЗА ОПРЕДЕЛЕН СРОК - НАПРИМЕР КОЛКО ГРАЖДАНИ СА ЗАГИНАЛИ ЗА 1 МЕСЕЦ.

СЪВЕТСКИТЕ ДРУГАРИ МОЛЯТ ДА ГИ ПОДПОМОГНЕМ С КАНАЛИ В ЗАПАДНА ЕВРОПА, АРАБСКИТЕ СТРАНИ И ТРЕТИЯ СВЯТ, ЗА ДА ДОСТИГНАТ ДО ВЛИЯТЕЛНАТА АФГАНИСТАНСКА ЕМИГРАЦИЯ И ДО ОБКРЪЖЕНИЕТО НА БИВШИЯ КРАЛ НА АФГАНИСТАН - ЗАХИР ШАХ.

ОТ НАША СТРАНА БЕ ОТГОВОРЕНО, ЧЕ ЩЕ ПРОДЪЛЖИМ ДА РЕАЛИЗИРАМЕ ТАКИВА МАТЕРИАЛИ. НА ПЪРВО ВРЕМЕ ЩЕ ИЗПОЛЗУВАМЕ АГЕНТ "ЛО-

Из архивите на ДС
1194

ренцо" и неговото списание. Нека те продължават да ни изпращат такива материали.

Съветските другари направиха оценката, че в Афганистан продължават вътрешните борби. Обединението било изкуствено.

Обърнато бе внимание на връзката между ислямския фундаментализъм и международния тероризъм.

Отправиха молба за информация за Саудитска Арабия и за отношението й към ОИК. По някои данни в Европа имало съвещание на страни, населявани с мюсюлмани. Саудитска Арабия обещала да дава материална помощ за мюсюлманите в СССР и НРБ.

Бъдещето на Иран продължава да е неясно, но съществуват обективни условия за сближаване на Иран и САЩ. Срещу това сближаване са разработили комплекс от мероприятия. Искат да им изпращаме материали по въпроса. Постепенно Иран се обръща срещу Афганистан и СССР. Възниква опасност от военен блок между Турция, Иран и Пакистан.

Актуални аспекти на работата по Западна Европа и предстоящи задачи

- Съветските другари са изготвили програмни тезиси за строителството на "Общоевропейски дом" - като ориентир за бъдещите отношения в Европа;

- Обръщат голямо внимание на двустранните контакти с отделни страни. Например: с австрийския канцлер Враницки, посещението на Кол. Предстои посещение на Горбачов във ФРГ, Гърция, Италия, Англия, Франция. До края на годината в Москва се очаква и Митеран. Чрез тези двустранни отношения със западноевропейските държави ще се подтикват САЩ да развиват отношенията си със СССР.

- Подпомагат усилията за постигане на сигурност, за разоръжаване;

- Развиват отношенията си със западноевропейските държави: икономически, културни, научно-технически и т.н.

- Отчитат обстоятелството, че продължава процесът на

Из архивите на ДС

1195

формиране на самостоятелна Западна Европа, по-независима от САЩ (към 1992 г. ЕИО ще бъде без граници). Но това има и неблагоприятен за нас аспект - например, във военната област: отношенията между Франция и ФРГ (френско-западногерманският договор), създаване на Съвет на отбраната и т.н.

Главните усилия да се насочат към съдействие с всички наши средства и методи към оздравяване на обстановката. В основата е въпросът за разоръжаването: да се попречи на решението за довъоръжаване с тактически ядрени оръжия, независимо под каква форма се прави това: като "модернизация" или по други начини. Др. Горбачов няколко пъти е обърнал внимание на Кол по време на посещението му в Москва, върху плановете на НАТО за довъоръжаване.

По въпроса за тактическото ядрено оръжие: интересна ситуация е създадена във ФРГ: въпросът за разполагането на френско-американските тактически ядрени оръжия са като "нож в гърлото" за ФРГ. Там разбират, че това може да доведе до унищожаване на германския народ, затова са за ликвидирането (третата "0").

Западните държави сега не са готови за ликвидирането на тактическото оръжие. Съветските другари не повдигат официално въпроса, но влияят върху общественото мнение. Англия и Франция, например, са "за", смятайки, че по този начин ще отвлекат удара от себе си. Задачата е, да се засилва движението за "третата нула".

Да се използуват и засилват противоречията в НАТО. По ФРГ да се работи с голямо внимание. Съветските другари са създали специална група, която работи само по ФРГ.

По Франция:

Във връзка с победата на Митеран линията му се промени в посока по-благоприятна за СССР. Това се отнася включително и до въпроса за разоръжаването, до идеята за "Общия европейски дом". Преди Франция беше ориентирана много по-проатлантически и се придържаше към политиката на САЩ. Трябва да отчитаме обстоятелството, че официално Франция не е интегрирана във военната организация на НАТО и не допуска на своя територия натовски войски. Трябва да се стремим и други страни да се обявят с такъв статут.

Съветските другари ни уведомиха, че нямат възможност

Из архивите на ДС
1196

да се занимават с всички европейски страни. Работят там, където могат да получат по-големи резултати по задачите, които стоят пред тях.

В плановите задачи те имат формулирани следните основни задачи:

- военно-политическа проблематика;
- военната заплаха от страна на САЩ;
- разобличаване агресивната същност на НАТО;
- противодействие на плановете на САЩ и НАТО по модернизиране на ядреното оръжие;
- използуване на противоречията между капиталистическите държави и в частност: САЩ - Западна Европа, САЩ - Бенелюкс, мерки срещу активното участие на страните от Бенелюкс в НАТО;
- положително въздействие върху обществеността и правителствата за разведряване;
- стимулиране на антивоенните движения;
- съдействие за създаване на безядрени зони;
- оказване на влияние върху Социнтерна;
- влияние върху вътрешнополитическите процеси и външната политика на ФРГ;
- компрометиране на най-десните сили във ФРГ и другите европейски държави;
- подтикване на управляващите кръгове и отделни ръководители към положителни стъпки по въпросите на европейската сигурност.

Във връзка с европейската отбрана и военно-политическата интеграция и противоречия, съветските другари са подготвили нова ориентировка-концепция, която ще ни изпратят. Интересуват се от нашето мнение за нея.

Става дума за идеята за ненападателна отбрана, достатъчна за отбранителна война. Тази концепция би могла да се използува в Западна Европа.

От наша страна бе заявено, че имаме възможност чрез аг. "Харис" да издадем книга по тези проблеми, като за целта ще са ни

Из архивите на ДС

1197

необходими техни разработки. Те разполагаха с такива и ни ги предадоха.

По идеята за "Общ европейски дом"

Необходимо е да се следи обстановката и отношението към идеята във водещите страни: Франция, Италия, ФРГ, Англия, като се търсят различията в позициите им.

Франция - отношението може да се смята за положително.

ФРГ - Кол, от една страна има желание, а от друга- няма възможности да го реализира.

Италия - изразяват се ясно, но имат проблеми, които им пречат.

Англия - заема неизгодна за Съветския Съюз позиция, особено за последните три години.

Посочените нюанси трябва да се използуват и на базата на различията да подготвяме АМ. Сега съветските другари готвят АМ, с което се прокарвала идеята, че САЩ се стремят да държат в подчинение Западна Европа и да поддържат своето превъзходство над нея. Във връзка с последното ще получим справка-ориентировка по тази концепция.

По безядрената зона на Балканите:

Представлява интерес развитието на процеса в Скандинавските страни, където е създадена междуправителствена комисия. Съветските другари обещаха да ни изпратят подробен анализ.

Потвърдена бе актуалността на идеята за координационен комитет за създаване на безядрени зони. Изразено бе убеждението, че е полезно да се лансират идеи за безядрени зони и в други райони - например в Иберийския полуостров. Съветските другари са разработили нов обширен материал за Средиземноморието, който изпратили до две резидентури. Сега възнамерявали да проведат две конференции в Италия и в Кипър на обществена основа.

От наша страна бе поставен въпросът за повече материали по Средиземноморието поради разширените ни възможности за реалира-

Из архивите на ДС
1198

нето им.

Работата с антивоенните движения:

Задачата, която се поставя пред нас сега е да се преустанови спадът в дейността на тези движения. Необходимо е да ги въоръжим с материали и нови лозунги за да се засили натискът им върху отделните правителства. Налице е спад в активността им и в САЩ и в Западна Европа.

Съветските другари търсят решение, като междувременно се опитват да компенсират в известна степен със зелените. Задачата е, да се заемат зелените с общочовешките проблеми, да водят борба за живота на човека в хуманитарен план, за запазването на човечеството. Съветските другари подготвят тезиси по въпроса. Трябва да се отчита и обстоятелството, че зелените много се страхуват да не се превърнат в политическа партия.

Ново значение придобива и движението на религиозните сили. Мисли се по въпроса, какви лозунги да им се предложат.

На мирните движения трябва да се внушават следните цели:

1. Преди всичко, никакво довъоръжаване, превъоръжаване или компенсиране.

2. Съкращаване на ядреното оръжие.

3. Съкращаване на обикновените оръжия.

Изказано бе мнение, че може да се лансира идеята за вредата от интегрирането на ЕИО във военната област. Тъй като това не е лесно достижимо, може отначало да се насочат към борбата срещу химическото оръжие.

Съветските другари са изготвили програма за действие на антивоенните движения, която са изпратили на немските другари, които имат позиции сред антивоенното движение в Западна Европа.

През м. ноември ще се организира съвещание на антивоенните движения в Зап. Европа. Надяват се разработката на тази програма да се приеме там. В бъдеще ще разработват други такива концепции.

Из архивите на ДС
1199

По Гърция:

Основният проблем е извеждането на ядреното оръжие от гръцка територия. Съветските другари имали информация, че Папандреу имал подобни намерения. Не се знае само какво ще е отражението от боледўването му. За Съветския Съюз е изгодно да се вземе следното решение: да се определят срокове и извеждането да се осъществява постепенно. При наличие на допълнителни съображения ще бъдем информирани.

От наша страна бе изразено мнението, че Папандреу до известна степен е компрометиран. Новият брак не би му донесъл по-голяма популярност, дори обратното. Говори се, че на изборите жените в Гърция ще гласуват против него. Възможно е да ликвидира една база, но едва ли ще се захване цялостно с ядреното оръжие. Малко вероятно е Гърция да излезе от военната организация на НАТО. Авторитетът на Папандреу през последните години не се е повишил. Би могло да му се оказва съдействие да не загуби изборите. Такава би могла да бъде конкретната задача на този период. Върху Папандреу трябва да се оказва влияние да се насочи към извеждането на ядреното оръжие и създаването на безядрена зона на Балканите.

Трябва да помислим и да се готвим за варианта, когато Папандреу няма да участвува вече активно в политическия живот. Трябва да сме наясно какво ще стане с ПАСОК и кои сили ще използуваме. Сега ще продължим да използуваме съществуващите възможности, но трябва да подготвим и мероприятия за времето, когато Папандреу няма да е политическа фигура.

По Кипър:

Съветските другари са си поставили задачата да се създаде фронт на ляводействуващи сили: ЕДЕК, ДП (на Киприану). Целта е, опозиционните партии от изборите да се обединят в някаква конструктивна опозиция и да оказват положително въздействие на Василиу в изгодна на нас насока.

Съветските другари отчетоха, че са допуснали погрешна оценка в навечерието на изборите. Смятали са, че Киприану ще спечели и без подкрепата на АКЕЛ. По тази причина преценяват, че не

Из архивите на ДС
1200

се провеждали АМ в правилната посока.

Кипър интересува съветските другари, доколкото е свързан с Кипърския проблем и има важно значение за международната обстановка. Главното за Кипър е, да бъде неутрална и независима държава, която да може да се изказва на международната сцена и то в наша полза.

От съветската страна бе отбелязано, че Денкташ и Василиу имат вече преки контакти и нямаме интерес да раздухваме конфликта. Можем да тласкаме турците към някои отстъпки. Съветските другари смятат, че е възможно Турция да направи някои отстъпки, особено, ако САЩ и Зап. Европа окажат натиск върху нея. Имали информация, че Турция извежда постепенно войските си от Кипър. Трябва да се очаква скоро в Кипър да се създаде федерация.

Общо оценката беше, че в Кипър може да се работи. От наша страна бе отбелязано, че това е доста трудно, особено ако се имат предвид някои изявления, според които никога няма да има турско правителство, което ще изведе войските си от Кипър. Съществува и зависимост от Гърция при решаването на проблема.

Задачи по Движението на необвързаните страни

През 1988 г. имаше две главни събития по ДНС: Срещата на координационното бюро в Хавана на тема "Разоръжаване и укрепване на международната сигурност" и Конференцията на министрите на външните работи на необвързаните в Никозия, където бе приет документ. Оценката на съветските другари за този документ е положителна. Лявото крило успяло да даде максимална антиимпериалистическа насоченост на движението. Сега се готвят за конференцията на високо равнище през 1989 г. в Белград. Оценката им е, че няма да е лесно да се запази постигнатото, поради силният натиск от Запад. Растат и икономическите трудности на необвързаните страни. Така те стават по-уязвими. На конференцията в Никозия е обсъдена концепцията за движението и за някои структурни проблеми. В Белград тези въпроси ще бъдат обсъдени отново. Има предложения за създаване на постоянен орган - Секретариат на ДНС. Предложено е също да се измени характерът на приеманите документи, които да бъдат по-

Из архивите на ДС
1201

краткИ. Издига се пак принципът за еднаквата отдалеченост (предложение на Сингапур).

След Белградската среща координатор на движението за следващия период ще бъде Югославия, която заема неизгодни за нас позиции по редица въпроси, като:

- сигурността на необвързаните,
- "еднаквата отдалеченост",
- През м. май т.г. югославяните са изказали редица идеи, противоречащи на нашата външна политика. Те са се опитали да създадат нещо като военен блок на необвързаните.

Задачата е: да се противопоставяме на подобни опити, като изхождаме от принципа, че Югославия е била и си остава социалистическа държава.

Насоки на работата по ДНС:

1. Да се работи постепенно, по отделни страни и главно по въпроса на разоръжаването. Бихме могли да тласкаме "шестте" към важни и изгодни за нас акции.

2. Компрометиране на най-реакционните представители на ДНС. Съветските другари смятат, че като цяло не е лошо, че Югославия ще бъде координатор. Трябва да се отчитат и трудностите: Западът и САЩ ще оказват натиск върху нея. Ще трябва и ние да въздействуваме върху Югославия. Съветските другари не можеха да предложат за момента конкретни АМ по нея.

От наша страна бе изтъкнато, че ни е необходима информация за подготовката на конференцията два-три месеца преди началото й и по време на консултациите на Югославия с другите страни. Напомнено бе, че на срещата в Берлин е договорено да се работи по ДНС не само във връзка с конференцията, а постоянно, особено по въпроси, като: САЩ, регионалните конфликти, разоръжаването.

Съветските другари смятат, че някоя страна-членка на Координационното бюро би могла да предложи документ за Афганистан. В него, без обвинения и нападки, от хуманитарни позиции да се постави въпросът за прекратяване на варварските методи на водене на война в тази страна.

Из архивите на ДС

1202

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

30.
49

По сътрудничеството при работата с агент "ШИВА":

От наша страна бе пояснено, че сме се уточнили с чехословашките и кубинските другари и са премахнати недоразуменията.

В Москва бяха договорени следните съвместни действия по АМ, които предстои да се реализират чрез агент "ШИВА":

1. До края на м. ноември т.г. да се даде отговор на София ще се реализира ли предлаганото от нас АМ: издаване на книга от "ШИВА", в която да се включат материалите от вече проведения международен научен симпозиум в Делхи. Нашето предложение е, книгата да излезе в 3-4000 екземпляра, като издаването й ще струва около 5000щ.д

2. Да се организира индийско-афганистанска среща в Делхи през м. януари 1989 г. на тема: "Необвързан Афганистан, мир и стабилност в района". Ще бъдат утвърдени 10 000 долара за разходи по мероприятието. В срещата ще участвуват около 200 видни личности в т.ч. 20 от чужбина, 30 дипломати от посолствата в Индия, 150 индийски представители. Ще има представители от Кабул, Пакистан, Иран.

Препоръчано бе от съветските другари да се включи индийското Министерство на външните работи като съорганизатор.

На срещата да се лансира идеята за национално помирение в Афганистан, да се поканят представители на ООН, на международни организации и да се осигури участие на представители на муджахедините. Да се подпомогне "ШИВА" с материали.

3. Да се организира през м. февруари-март 1989 г. в Делхи национален семинар на тема: "Триетапният план на Раджив Ганди за ликвидиране на ядрените оръжия". Половината от средствата "ШИВА" ще си осигури от индийското правителство.

Съветските другари предложиха на семинара да се обсъдят и други въпроси, не само плана на Раджив Ганди.

4. Решено бе чрез "ШИВА" да се издаде книга за Афганистан, с илюстрации. Предадохме на съветските другари текст, разработен от "ШИВА". Уточнено бе разходите да възлязат до 5000 щ.д. С книгата да се разобличат действията на ишеварската групировка.

Из архивите на ДС

1203

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

51
31.
30

Книгата да се разпростани навсякъде, включително и в ООН.

Съветските другари настояват книгата да излезе колкото се може по-скоро, ако е възможно дори до края на годината.

Решено бе "ШИВА" да започне работа въз основа на своя текст. Допълнителни материали и илюстрации ще му се изпратят направо от Москва (за да не се губи време) чрез резидентурата в Делхи.

5. Обсъден бе въпросът за участието ни в Международната неправителствена конференция-семинар по проблемите на ДНС. Семинарът ще бъде най-важното събитие в навечерието на Конференцията на високо равнище на необвързаните в Белград. Планира се да влязат в докладите предложенията на М. Горбачов. Постигнато бе съгласие, че е необходимо да се изясни точно с какво ни застрашава конференцията в Белград за да се даде по-ефективна насоченост на докладите. Освен това, не е необходимо, да се разработват изцяло докладите, а само да се подадат на "ШИВА" най-важните идеи, които трябва да залегнат в тях.

Информирахме за намеренията ни "ШИВА" да промени името на института

На вниманието на съветските другари бе поставена възможността за по-активното използуване на новосъздадения през 1986 г. "Световен институт за благосъстояние и управление на ресурсите" Съветските другари проявиха интерес към този въпрос. Те смятат, че институтът може да се използува за разработване на крупни проблеми със световна значимост като екология, използуването на морските блага, изследване на Арктика и Антарктида и др.

По Албания:

Албания е поела курс към постепенно излизане от изолацията. Нашите задачи тук са:

- Да се ускори нормализирането на отношенията й със социалистическите страни;

Из архивите на ДС

- Разобличаване на плановете на Запада по Албания.

От наша страна бе отбелязано, че Албания продължава антисъветските нападки. Изтъкната бе необходимостта от обмен на информация и от съвместни АМ. По-добри са отношенията на Албания с кубинците и виетнамците. Уведомихме, че виетнамските другари са обещали да ни информират по Албания.

По Южна Корея:

Северна Кория обвинява Съветския Съюз за участието му в Олимпийските игри. Ю. Корея е три пъти по-развита от Северна и е третата икономическа сила в Азия. С нея трябва да се нормализират отношенията. По редица въпроси Съветският Съюз стои на близки позиции.

По Израел:

Израел е васал на САЩ и провежда тяхната политика в Бл. Изток. Пред нас стои задачата:

1. Как да оказваме влияние върху Израел, за да участвува в мирната конференция по Бл. Изток.
2. Да разобличаваме Израел като проводник на политиката на САЩ.

Оказва се, че и Израел може да влияе на политиката на САЩ - силното еврейско лоби.

Съветските другари смятат , че с Шимон Перес могат да намерят допирни точки, но Шамир стои на много реакционни позиции. Западна Европа е за свикване на съвещанието. САЩ са за, но при определени условия. Те са за двустранни преговори между Израел и арабските страни поотделно.

Съветските другари осъществяват публикации, беседи за влияние, инспирират различни други мероприятия, насочени към урегулиране на конфликта в Бл. Изток, разобличават позицията на Израел попредлаганите срещи за намиране на политическо решение.

Арабските страни са разединени. САЩ иска да ги противопостави една на друга. Ако бяха единни - ще решат проблемите си.

Из архивите на ДС
1205

Сирия спори с Арафат, готви се да унищожи южната групировка. Египет стои настрана. Либия също. Както се вижда, общоарабските интереси нямат предимство във взаимоотношенията им. Напоследък се нормализират отношенията на Съветския Съюз със Саудитска Арабия. Бяха поставили като условие извеждане на войските от Афганистан. След САЩ, Саудитска Арабия е на второ място по оказване на военна помощ на муджахедините в Афганистан.

По Китай:

Отношенията се подобряват. В Съветския Съюз ще пристигне китайският министър на външните работи и ще разговаря за подготовката на среща на високо равнище. Китайците поставят някои условия - искат да се повлияе върху Виетнам, по кампучийските проблеми. Китайският печат помества по-положителни и по-малко критични материали за Съветския Съюз.

Политиката на Китай по основните направления почти съвпада по много въпроси със съветската. Но има и други, по които има различия. Например: отношението към НАТО -

- китайците не критикуват НАТО;

- не разговарят за извеждане на американските войски от Европа;

- за регионалните конфликти били виновни и САЩ и Съветския Съюз;

- Според някои информации, Китай се опитва да удря по престижа на Съветския Съюз в някои африкански и азиатски държави.

Главните задачи са:

1. Съдействие за нормализиране на отношенията с Китай по всички линии.

2. Разобличаване на истинските цели на Япония, САЩ и НАТО към Китай.

3. Положително влияние върху Китай за намаляване на дистанцията по въпросите, по които имаме различия.

==========

Из архивите на ДС

54

34.

53

Нашата делегация бе приета от Първия зам. началник на ПГУ/КГБ др. Грушко. В размяната на мисли отново бе обърнато внимание на необходимостта да се провеждат повече АМ с положително въздействие върху процесите на оздравяване на международната обстановка и разоръжаване и да се повишава ефективността от работата ни.

Отп. в 1 екз.
Изп. 08-8497
Нап. 08-8245
28.11.1988 г.

ЗАМ. НАЧАЛНИК ПГУ И
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08
ПОЛКОВНИК: [signature]
/Д. Станков/

Размножено в 1 екз.
Изпр[illegible]
към [illegible]
София, 13 XII 1988 г.

66
65

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Пише се в 1 екземпляр само на ръка, кратко и четливо

СТРОГО СЕКРЕТНО!

написана без чернова (да се отбележи) ~~с чернова~~ (да се приложи)

Образец № 12

Копие за отд 08

Изходяща шифрограма № 140

CQ-16п.

До Боровски – Бон, Острев – Париж, Боров – Рим, Бранев – Мадрид, Пашов – Лисабон, Филипов – Лондон, Войников – Атина, Черноколев – Истанбул, Силянов – Анкара, Санев – Белгия, Шейнов – Ню Йорк, Богоров – Вашингтон, Карлов – Осло, Лакин – Хага, Енев – Люксембург, ~~Викторов~~ – Отава

Във връзка с подготвяните чествувания на 40-годишнината на отсъздаването на НАТО в страните-членки ще бъде направен опит да се убеди обществеността в западноевропейските страни в „заслугите" на НАТО за поддържането на мира.

По този повод и в изпълнение на задачите по раздела на Божков ще бъдат подготвени АМ за дискредитиране на НАТО и намаляване ефекта от чествуването на годишнината.

Планираме разпространение на листовки и малки брошури, изпращане на „писма на читатели" до авторитетни западни издания, публикуване на статии и други мероприятия.

Дата ..... 198 г. Изпълнител: →

Получена за шифриране ..... час ..... минути ..... 198 г.

Шифрирана . . . . час ..... минути ..... 198 г.

Предадена . . . . час ..... минути ..... 198 г.

Подпис: .....
(на шифровача)

№ 457829

Място за пришиване към делото

Из архивите на ДС
1208

66 64

КРДОПБГДСРСБНА 2
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Пише се в 1 екземпляр само на ръка, кратко и четливо

написана без чернова (да се отбележи) / с чернова (да се приложи)

СТРОГО СЕКРЕТНО!

Образец № 12

6

Изходяща шифрограма № .....

~~До~~ За изпълнение на горната задача е необходимо:

1. Срочно да организирате събирането и изпращането в Центъра на материали (статии, документи, книги, брошури или ваши обзорни справки и отделни факти), които разкриват:

– противоречия между националните интереси на европейските страни – членки на НАТО и линията, следвана от САЩ и НАТО;

– аргументация на антинатовски и антивоенни сили в страната на пребиваването Ви;

– факти за замърсяването на околната среда и опасността от нарушаване на екологичното равновесие в резултат на дейността на военните бази и маневрите на войски на НАТО;

– отрицателни икономически и социални последствия от пребиваването на американските и други чуждестранни военнослужещи на територията на западноевропейските държави: →

Място за пришиване към делото

Дата ..... 198 .... г. Изпълнител: .....

Получена за шифриране ..... час ..... минути ..... 198 .... г.

Шифрирана . . . . . час ..... минути ..... 198 .... г.

Предадена . . . . . час ..... минути ..... 198 .... г.

Подпис: .....
(на шифровача)

№ 457830

Из архивите на ДС

68

67

КРДОПБГДСРСБНА 2
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Пише се в 1 екземпляр само на ръка, кратко и четливо

написана без чернова (да се отбележи) / с чернова (да се приложи)

СТРОГО СЕКРЕТНО!

Образец № 12 7

Изходяща шифрограма № _____

До

→ разпространение на наркоманията СПИН, разширяване на престъпността;

— факти и материали за някои по-известни скандални случаи, свързани с некоректното поведение и грубдиктат на американски военни спрямо военни от страната в която пребиваватe с цел дискредитиране на неудобните за САЩ;

— други факти за дискредитиране дейността на НАТО в очите на западно-европейската общественост.

2. Изпратете в Центъра адреси на военни, политици, обществени дейци и други лица които представляват интерес за нас, чиито имена и възгледи могат да бъдат цитирани, или които ще можем да използуваме като адресати ~~за~~ на наши мероприятия. Съобщете ни и вашите идеи и предложения за АМ.

3. Интересуват ни също датите и →

Място за пришиване към делото

Дата ..... 198... г. Изпълнител: .....

Получена за шифриране ..... час ..... минути ..... 198... г.

Шифрирана . . . . час ..... минути ..... 198... г.

Предадена . . . . час ..... минути ..... 198... г.

Подпис: .....
(на шифровача)

№ 457831

Из архивите на ДС

1210

69

68

КРДОПБГДСРСБНА 2

ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Пише се в 1 екземпляр само на ръка, кратко и четливо

написана без чернова (да се отбележи) / с чернова (да се приложи)

СТРОГО СЕКРЕТНО!

Образец № 12 8

Изходяща шифрограма № _____

До

→ програмата на проявите (на НАТО) които ще бъдат организирани в страната на пребиваването Ви, както и планираните контра-прояви на обществеността особено на по-авторитетните мирни движения.

Материалите и информациите изпратете до Божков до средата на февруари т. г. като използувате и бързия начин.

За изпълнението на задачата мобилизирайте целия състав на резидентурата

Кондов

№ 140

Място за пришиване към делото

03

02

10

01

Дата 1989 г. Изпълнител: 84-70

Получена за шифриране 09 час 00 минути 10.1. 1989 г.

Шифрирана . . . . . 11 час 30 минути 10.1. 1989 г.

Предадена . . . . . час минути 10.1. 1989 г.

Подпис: (СМ)
(на шифровача)

№ 457832

М. В. Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София
Рег. № 2332, екз. № 1
15. 02. 1989 год.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

17

П Р О Т О К О Л

НА ИЗКАЗВАНИЯТА, НАПРАВЕНИ НА ОТЧЕТНОТО СЛУЖЕБНО СЪВЕЩАНИЕ НА ОТДЕЛ 08, ПРОВЕДЕНО НА 02.02.1989 г.

ВЛАДИМИР МИЦОВ:

Отчитам критичния дух на доклада и задълбочения анализ, направен в него.

Ще се спра на работата като завеждащ "Направление А". В доклада дейността на направлението е безлично спомената. За шест години са изготвени 72 мероприятия, от които 26 с положителен ефект. Особено благоприятна година беше 1987 г.. По редица причини, между които неизпълнението на някои задачи от страна на резидентурата, 1988 е по-слаба.

Предвид новата обстановка и главната насока в работата по Турция, а именно работата по възродителния процес, би следвало да се насочат усилията към предотвратяване на съвместни действия между Югославия и Турция в това отношение. Възможностите в Турция са вече изчерпани и затова е умесно дейността да се прехвърли на югославска територия. За да сме в помощ на нашето правителство трябва да се ориентираме към мероприятия за предизвикване на възродителен процес и в тази страна, с цел да се докаже, че този процес е неизбежен. Това налага резидентурата да положи усилия за придобиване на доклади относно ислямизирането на славянското население в Югославия.

Би следвало, да се промени виждането относно командировките като на работниците от отдела им бъде давана възможност да излизат зад граница, особено в близките страни. От собствен опит съм убеден, че едно участие в международни конференции, симпозиуми и т.н. може да бъде много полезно за работата.

Из архивите на ДС

1212

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

100 2.18

ОРОНите представляват голям резерв за отдела. Срещу 125 лв имаме един опитен работник, при положение, че работи пълноценно и всеотдайно. Такъв е например случаят с др. , който като ОРОН работи по същия начин, както преди пенсионирането си. Останалите обаче идват нередовно и присъствието им е формално: освен че не са в особена помощ на отдела, те оказват и отрицателно възпитателно въздействие върху младите работници. Считам за целесъобразно използването на ОРОНи в отдела и изобщо, но началникът трябва да проявява по-стриктно всискване към тях.

Малко се използува от страна на ръководството моралния и материалния стимул за положително въздействие, същото се отнася и до наказанието, което би трябвало да бъде прилагано своевременно за остраняване на отрицателните явления.

Като партиен секретар се присъединявам към отправената от др.Станков критика към ПБ. Предишното ПБ, на което и аз бях член, не допринесе за подобряване на служебната работа. Новоизбраното бюро трябва да положи усилия в това отношение. За в бъдеще е необходимо взаимодействие на служебното и партийното ръководство за подобряване на микроклимата в отдела.

СТАНИСЛАВ СТАНЧЕВ:

Има ли преустройство в работата на отдела? Не се чувствува. Няма.

- не сме променили нищо съществено в организацията, в характера на работата си;

- не сме увеличили значително, да не кажа неколкократно ефективността, резултатите от нея.

Не мога да давам рецепти какво точно трябва да се извърши, за да можем да кажем, че сме се преустроили. Но бих си позволил да споделя мнението си по редица въпроси, които според мен са особено важни и са свързани с рязкото увеличаване на резултатността и ефективността в работата ни:

1. Първият въпрос има връзка с насоките на работата ни, с основните групи проблеми,за решаването на които отделът допринася с АМ.

104
3. 11

Защо все още нямаме икономическо направление?

Мене лично не ме задоволява отговорът, че Л.Попов не се е справил. Нямали сме и преди Икономическо направление, а няма да имаме вероятно и тази година. Въпросът опира,според мене, до пропуск в концепцията за задачите на отдела.

Изхождайки от интересите, мащабите и възможностите на страната ни, това направление би трябвало да стои по значение наравно с Турското направление. А след тях по важност да се нареждат другите направления.

2. Струва ми се, че няма достатъчно взаимодействие между отдела и другите ведомства в нашата държава - с МВнР например. Не е изграден механизъм за такова взаимодействие и сътрудничество. Необходимост от такова има: когато изготвяме плановете си, когато предстоят важни външнополитически прояви и посещения в чужбина на наши ръководители, когато възникнат извънредни ситуации и т.н. Нямаме достатъчно информация, не се и сещат за нас. В КГБ например, както ни обясниха, нещата са поставени на друга основа. Има и случаи, когато към службата за АМ се обръщат доста високопоставени личности- разбира се по установен ред - за мнение, за помощ. Има случаи дори, когато на посланици се поставят задачи /разбира се на съответното равнище/, задачи, които по същество са класически АМ, без да знае посланикът, че това е АМ и къде е разработено. А то е разработено съвместно между службата за АМ и МВнР. Една скоба: и ние ОР в отдела /говоря за своето направление в момента/ имаме вина, че нямаме достатъчно консултанти, сътрудници, именно в МВнР или други ведомства, за да компенсира тази слабост. Този пропуск е очевиден, но с това няма да се реши големият промлем, който поставям.

3. Смятам, че на работата по линия на АМ се отразява неблагоприятно обстоятелството, че в ПГУ, с този вид работа се занимава още един отдел - 01. Това може да се компенсира частично със сътрудничеството и взаимодействието между отделите и ОР в тях, но според мене - само частично.

103, 70
4

4. Важно за нашата работа е и сътрудничеството с другите линейни отдели. Като засягам този въпрос естествено ще изхождам предимно от взаимоотношението на Направление "САЩ, НАТО и Западна Европа" с тези отдели и предимно с отдел 03.

Един от основните проблеми, който се отразява на резултата от работата ни и който ако няма развитие в положителна насока в близко бъдеще ще се отрази още по-силно на ефективността това е въпросът за каналите на АМ. Около този въпрос трябва преди всичко да се върти нашето взаимодействие с линейните отдели. Аз съм сравнително от скоро в отдела, но за две години не виждам да са включени в оборот нови важни канали за АМ. Това води до снижаване на критериите, до постигане на малък ефект, до преувеличаване от нас самите на ефекта и т.н.. Това се отнася и до Европейското направление и до мен - защото и аз правя справки за ефект от АМ, в които оценките са малко завишени, и аз използувам канали в чиято надежност или възможност се съмнявам - но се задоволявам с това, което имаме.

Според мен, независимо, че линейният отдел, както е известно се занимава с оперативната страна на въпросите и с вербовката на агентура, в нашия конкретен случай, по-важно е нашата инициатива, настоятелност, подсещане. Мисля, че напоследък, по-специално през изминалата година нашето взаимодействие и взаимопомощ се активизира и получи един много сериозен тласък- говоря за съвместната работа на европейското направление и отдел 03. Има случаи на такава инициатива и от тяхна страна.

Един пример, макар и да изглежда парадоксален: /Да ме извинят от отдел 03, ако не споделят мнението ми - нямам намерение да обиждам никого или да се меся в техните работи/. Имаме случаи, в които чрез активизиране на работата по линия на АМ с някои обекти на отдел 03, се активизира въобще работата с тези техни агенти, ДВ и т.н. Издигнаха се дори като че ли оперативните отношения с тези лица. Получава се една обратна връзка: колкото повече АМ провеждаме с тези канали, толкова повече укрепва и оперативната връзка с тях.

Из архивите на ДС

1215

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

И ДРУГ ПРИМЕР ЗА ЗНАЧЕНИЕТО НА НАШАТА ИНИЦИАТИВА: ПРЕЗ ПОСЛЕДНИТЕ МЕСЕЦИ МИ НАПРАВИХА ВПЕЧАТЛЕНИЕ НЯКОИ ИЗТОЧНИЦИ НА ИНТЕРЕСНИ ИНФОРМАЦИИ, ПО ПРОБЛЕМИ, ПО КОИТО РАБОТИМ: НЯКОЛКО В ОТДЕЛ 03, ЕДИН В ОТДЕЛ 04 /ОКАЗА СЕ, ЧЕ ТЕХЕН ЧОВЕК ГО КОНТАКТУВА/. НАРУШАВАЙКИ МАЛКО ПРИНЦИПИТЕ НА КОНСПИРАЦИЯТА, ПОРАЗУЗНАХ ЧРЕЗ МОИТЕ КОЛЕГИ ТАМ, И СЕ ОФОРМИ МНЕНИЕТО, ЧЕ ЩЕ БЪДЕ ПОЛЕЗНО, АКО СЕ ПОРАБОТИ ПО ТЕЗИ ЛИЦА /ЗАСЕГА ТЕ СА САМО ОФИЦИАЛНИ ВРЪЗКИ/ ВЪЗНАМЕРЯВАМ ДА ЗАПОЗНАЯ РЪКОВОДСТВОТО НА ОТДЕЛА И ВЕЧЕ НА ДРУГО РАВНИЩЕ ДА СЪГЛАСУВАМЕ ДЕЙСТВИЯТА СИ И ДА СЕ АКТИВИЗИРА РАБОТАТА ПО ТЕЗИ ЛИЦА ОТ ЛИНЕЙНИТЕ ОТДЕЛИ. ТОВА Е ОЩЕ ИДЕЯ - ДАНО ПОНЕ ЕДИН НОВ КАНАЛ ДА СЕ РОДИ. МИСЪЛТА МИ Е, ЧЕ В ЛИНЕЙНИЯ ОТДЕЛ СЕ СЛУЧВА ДА НЯМА НАГЛАСА, ИЛИ ПРОСТО НЯМАТ ВРЕМЕ ДА СЕ СЕТЯТ, ЧЕ РАБОТАТА МОЖЕ ДА СЕ ЗАДЪЛБОЧИ - ЗАДОВОЛЯВАТ СЕ ДА ПОЛУЧАВАТ САМО ИНФОРМАЦИЯ.

5. ПО НЯКОИ КАДРОВИ ВЪПРОСИ, ЩАТА, ОРГАНИЗАЦИЯТА НА РАБОТАТА В ОТДЕЛА, СТИЛА И МЕТОДА НА РАБОТА.

А/ ЩАТЪТ НА ОТДЕЛА НЕ Е ЗАПЪЛНЕН. ПОНЕ АКО СЪДЯ ПО ФАКТА, ЧЕ ЗАПАДНОЕВРОПЕЙСКО НАПРАВЛЕНИЕ ДОСТА МЕСЕЦИ НАРЕД /ВЕЧЕ ЦЯЛЯ ГОДИНА/ СЪВСЕМ ОФИЦИАЛНО Е САМО С ЕДИН ЧОВЕК. ЗАЯВЯВАМ НАЙ-ОТГОВОРНО, ЧЕ ТОВА СЕ ОТРАЗЯВА НА РАБОТАТА, И ЧЕ РЪКОВОДСТВОТО ТРЯБВА ДА ЗАПОЧНЕ ВЕЧЕ ДА МЕ НАКАЗВА.

ЗАЩО НЯМА ЧОВЕК ПО ИКОНОМИЧЕСКО НАПРАВЛЕНИЕ?

ЗАЩО НЯМАМЕ МАШИНОПИСКА /ОСВЕН СЕКРЕТАРКАТА РУСЕВА/_ НЕ СЪМ СИГУРЕН ДАЛИ ПО ЩАТ ТРЯБВА ДА ИМАМЕ, ЗАЩОТО НИКОГА НЕ СЪМ ВИЖДАЛ ЩАТНАТА ТАБЛИЦА. НО АКО НЕ НИ СЕ ПОЛАГА, ПОСТАВЯМ ВЪПРОСА, ЧЕ ИМАМЕ НУЖДА ОТ ТАКАВА.

В МОМЕНТА НЯКОЛКО ДУШИ СЕ ПЕНСИОНИРАТ. ИМА ЛИ РЪКОВОДСТВОТО СТАНОВИЩЕ , КОНЦЕПЦИЯ И ГОТОВНОСТ ДА ПОСТАВИ НА ТЯХНО МЯСТО НОВИ РАБОТНИЦИ. НЕ СМЯТАМ ЗА ПРАВИЛНО, АКО СЕ СМЯТА ДА СЕ КОМПЕНСИРА С ОРОН-ИТЕ./ЗА ДА НЕ БЪДА РАЗБРАН КРИВО, НЯМАМ НИЩО ПРОТИВ ДР. , КОЙТО ПОМАГА В ЕВРОПЕЙСКОТО НАПРАВЛЕНИЕ АЗ СЪМ МНОГО ДОВОЛЕН ОТ ПОМОЩТА МУ./ ВЪПРОСЪТ ПОСТАВЯМ ПРИНЦИПНО И КОНКРЕТНО - ПО-ДОБРЕ Е ДА СЕ ОСИГУРИ ОТДЕЛЪТ С РЕДОВНИ КАДРИ, ОТКОЛКОТО ДА СЕ РАЗЧИТА НА КОМПЕНСИРАНЕ С УВЕЛИЧАВАНЕ НА БРОЙКАТА НА ОРОН-ИТЕ. ТОВА Е ЗАКЪРПВАНЕ, А НЕ РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА.

РЕШАВАНЕТО НА ТЕЗИ НЕЩА, А И НА ДРУГИ ОТ ТОЗИ ХАРАКТЕР, НАЙ-МАЛКО ЗАВИСИ ЗАСЕГА ОТ ОТДЕЛНИТЕ ОР В ОТДЕЛА. ЗНАЕ СЕ ОТ КОГО ЗАВИСИ - ОТ ВСИЧКИ ТЕЗИ, КОИТО СЕ ЗАНИМАВАТ С КАДРОВИТЕ ВЪПРОСИ - КАТО СЕ ПОЧНЕ ОТ НАЧАЛНИКА НА ОТДЕЛА И СЕ СТИГНЕ

Из архивите на ДС
1216

до началника на Управлението.

б/ Няма плановост, както струва ми се и в другите отдели, в движението на кадрите /поне такова е моето мнение/. Често елемента на случайност е определящ. Аз например през 19-те години служба съм сменял няколко пъти направлението на работата си, т.е. проблемите и районите, до които се отнася работата ми. Не е толкова страшен фактът, че се е наложило да ги сменя, ненормалното е, че всеки път това ставаше случайно, по силата на обстоятелства, стоящи извън тази служба. И като похлупак - след четиригодишна работа по Югославия и 7-8 по Балканите, се заех с НАТО , Западна Европа и САЩ. Вярно е, че вече мога да кажа, че съм навлязъл, но навлязох за година и половина, а ако бях продължил да работя по Югославия и тук, щях да навляза за един месец.

- Във връзка с кадрите на отдела искам да споделя още едно виждане.

Предлагам в отдела да има два вида кадри:

Единият вид да са работници, които общо са прекарали повече години тук, в смисъл, че след излизане зад граница, отново са се връщали в отдела. Тази категория ще бъде основният стълб. Те ще са действително специалисти в работата си. /Не става дума за това някои да стоят десет и повече години само в отдела./ Става дума да се връщат в отдела.

Втората категория /но не второ качество/ да са ОР, които при заминаване в дългосрочна задгранична командировка да изкарат две години - и като на стаж и като пълноценни работници.

Във всяко направление по възможност да има и от двете категории.

И още нещо: началникът на отдел 08 да има право сам да избира най-добрите и най-подходящите от управлението за тази втора категория. Той няма да ги краде. Те ще се връщат след това и ще продължават работата си по направлението, по което са работили в линейния отдел - зад граница или в отдела.

В противен случай - за отдел 08 ще продължат да се разправят две противоположни мнения - едното, че това е имперският отдел, а другото, че това е наказателният отдел.

в/ По някои въпроси на структурата и организацията на работата на отдела

Из архивите на ДС

1217

105
7.92

-Няма достатъчно сътрудничество между отделните направления по едно или друго АМ

- Мисля, че ще бъде полезно да се обсъди от ръководството въпроса с числения състав на отделните направления, както и за броя на самите направления, а дори и това да се премахнат ли някои от съществуващете направления.

Някое направление /може би турското/ може да бъде ако се прецени за правилно и от 4-5 души, а друго - от трима, от един дори; някои от сегашните направления могат да се обединят, в смисъл, че работи един ОР по задачи, които влизат в компетенцията на две направления и т.н.

За такива промени могат да се намерят аргументи.

Освен това да не се смята за вечна една или друга структура. Ако е необходимо след две години може да има промени.

- Друго, навсякъде и нас днес се обмисля как да се намалят излишните звена. В тази връзка: защо днес имаме в отдела двама заместник-началници - общо трима началници. Това тенденция ли е, ще нараства ли в бъдеще - може би на всяко направление ще съответствува по един зам. началник?

Предлагам друго: Да се повиши ролята на водещия направлението. Това да не е абстрактна категория, която е въведена само в отдела, не се покрива с никоя от длъжностите, които съществуват в системата, а не е и длъжност, защото я няма по щата и не се отразява и върху възнаграждението.

С една дума- да има действително по щат ръководители на направленията, които и ще ръководят направлението и пряко ще работят наравно с другите ОР и да има само един зам. началник на отдела.

При нужда ръководителите на направлението ще съгласуват работата си със зам. началника на отдела или с началника в зависимост от установения ред.

Още една скоба - надявам се, че не съм разбран неправилно - с Агайн съм бил заедно на школа и той знае, че имам най-добри чувства към него, а от началото на съвместната ни работа с Михов - заявявам официално, че съм много доволен.

6. Не зная дали съм прав, но известно основание да го споделя ми дава обстоятелството, че и други колеги от

106
8. 77

ОТДЕЛА СА ГО СПОДЕЛЯЛИ ПРЕД МЕН.

Като че ли на др. Станков му е много трудно да похвали някого. Лично аз много го уважавам като специалист по въпросите на нашата работа, като ОР с много голям опит и ръководител на отдел, който е един от най-важните в управлението, и именно пради това не мога да допусна, че може да подценява значението на моралните стимули. За мен лично остава открит въпросът: защо на др. Станков му е толкова трудно да похвали някого. Поточно е не "хвали", а да отчете, изтъкне при определени конкретни обстоятелства конкретният принос на един или друг ОР при решаването на един или друг въпрос. Не е достатъчно това да се прави на годишното съвещание. Защо предложенията за провеждане на АМ се подписват само от началника на отдела, а конкретният изпълнител и автор не се знае? Защо е тази анонимност?

7. Споделям, че в отдела има закъснения /и аз закъснявам/, че може би се застояваме повече време в някои стаи на кафе - има и други страни на формалната дисциплина.

Смятам обаче, че тези явления, макар и важни, нанасят многократно много по-малко вреда на работата, от някои от тези за които говорих, от една страна, а от друга, те зависят от общото състояние на взаимоотношенията в колектива, от решаването на някои от проблемите, които поставих и в крайна сметка лесно може да се пребори с тях самото ръководство-то, има и права и възможности. А носи и отговорност за тяхното съществуване.

8. а/ Предлагам подобно събрание да се провежда още един път в годината;

б/ Не мисля, че има причини, освен ако не е бил готов доклада, да не ни се дава предварително, а дори и да не се чете тук, ако сме се запознали предварително.

АЛЕКСЕЙ ХАДЖИЕВ:

Със своята критичност и аналитичност, докладът дава повод за размисъл.

От 15 години насам, повтаряме елни и същи проблеми и те остават на книга. Поради това, напоследък се отказах

107 24
9.

да се изказвам. Нещата, които сега ще споделя, няма да бъдат нещо ново.

Напоследък се забелязва пренебрегване на резолюциите, поради недостиг на физически и психически възможности. Навремето нямаше толкова много резолюции и оставаше място за самоинициативата. В последно време, броят на резолюциити расте; до направлението идват по 3-4 резолюции относно даден проблем. Тяхното изпълнение отнема времето, което ОР може да използува за подготовката на дадено мероприятие; а едно мероприятие е толкова по-добро, колкото по-дълго време се работи върху него.

Ще дам един показателен в това отношение пример. Наскоро, във връзка с предаването на Радио "Гласът на Турция" за Западна Тракия, др. Димитър Стоянов резюлира до Началника на Управлението излъчения материал, с цел използването на същия за разстройване на гръцко-турските отношения. Резюлиран от Началника на направлението до др.Станков и от него до направлението, материалът достигна до нас. А всъщност, включените в тези няколко резолюции проблеми са третирани в един документ на ГЩ, изготвен от нас още през 1969 г., т.е. преди 20 години. Документът е реализиран в Кипър, където е дословно отпечатан; имаше отзвуци и в гръцката преса. Следователно, тези проблеми са били предвидени още преди 20 години. Аз изпитах голямо лично удовлетворение от случая и смятам, че е необходимо да готвим документални акции с перспектива от рода на тази, за която говорих; необходимо е да се изпреварват събитията. От друга страна трябва да се отчита, че работата по подготовката на документ е много по-сложна и продължителна.

Необходимо е също гъвкаво виждане по кадровия проблем. Обикновено попълнението в отдела се прави конюнктурно, по случайно стечение на обстоятелствата.Така например през 1980 г., когато в Турция стана Военния преврат, съставът на Турско направление, който би следвало да бъде при такава ситуация утроен, беше трикратно намален. Би следвало да се отчитат такива ситуации; би следвало всеки да си знае перспективата, а не отделът да се използува само за трамплин на някои другари. Не би следвало, по основните направления да работят хора без задграничен опит.

ЮРИЙ В. РИХЛОВ:

Ще бъда кратък, защото много от това, което исках да кажа, беше вече казано.

Процесът на преустройство налага изменение и в нашата работа. Централно мяста на настоящия етап заемат мероприятия, свързани с поддържане на мирните инициативи, предотвратяване кризисните ситуации, уреждане на регионалните конфликти. Върви се от конфронтация към сътрудничество, което именно налага изменение и в работата. Би следвало от форми като разобличението, компрометацията да се премине към такива, които да оказват позитивно въздействие върху хода на процесите съобразно изискванията на новата политическа реалност. Необходимо е да се отчитат темповете и динамиката на политическия живот при подготовката на мероприятията.Пример за мероприятие, съобразено с духа на новото политическо мислене и курса на правителството е съгласуваната в Москва и вече излязла книга по Афганистан.

Необходимо е по-ясно да се отчитат и усещат новите тенденции и да се реагира своевременно.В това отношение би могло да се изготви едно добро мероприятие по проблема САЩ-Либия-ФРГ.

Запознах се плана на отдела за 1989 г.:Има полъх на обновление, предвиждат се свежи, нози форми, като например подготовка на филми. Но се забелязват също следи на инерцията и консервативния подход.

Във връзка с кадровия проблем смятам, че има резерви за подобряване на работата при наличния състав.Необходима е по-голяма активност за компенсиране на числеността.

По въпроса за икономическото направление може да се поиска помощ от Москва, където има опит от проведени мероприятия в тази насока. Може да се работи по икономическите проблеми и на територията на НРБ като се използуват провежданите тук форуми.

Лошо се използуват западните обществени организации. В това отношение има известна недоработеност от страна на другарите, занимаващи се с Гърция. Някои организации се използуват за публикации, а не се работи върху изказванията им на форуми. В Индия има опит в използуването на такава организация за публикация на книги, статии и т.н.

100.
11/76

Трябва да се активизира работата на всеки работен участък, с цел да се повиши прираста на нашите резултати.

ИВАН МОНЕВ:

Мнението ми за доклада е положително, но имам някои забележки. Това са лични преценки на др. Станков и докладът е готвен само от него, а не с помощта на ПБ. Липсва обща концепция за бъдещата работа на отдела, липсват конкретни идеи.

Добро впечатление направиха изказванията на др. др. Мицов и Станчев: в тях има принципно мислене.

Предвид спецификата на нашата работа се налага да бъдат направени допълнения към доклада под формата на изказвания.

Съгласен съм с изразеното от др. Станчев мнение, относно ролята на случайността в кадровата политика.

Някои въпроси, отчетени като грешки, биха могли да се решат преди събранието, а сега да се докладват, като преодолени през годината. Вината се прехвърля в неверни посоки. Критиката по отношение на др. Христо Попов не е основателна и обективна. За работещите по прикритие, случаят с Христо Попов не е типичен, за да се изнася в доклад, още повече, че той е на езиков курс с откъсване от работа.

Относно проблема за съотношението началници-работници, по който сега се пише в печата, искам да отбележа следното: в отдела има 9 ОР, които конкретно работят по мероприятия, а се ръководят от един началник и двама негови заместници.

В рамките на отдела, аз завеждам турско направление. Доколкото ми е известно такава длъжност "зав. направление" не съществува. В случая тя предполага само допълнителна натовареност. Внаправлението нас ни затрупват с работа и е физически невъзможно "завеждащият" да се справи с нея.

Къде е научният подход в работата ни по АМ, за да се види ефекта от тях? Наред с въпросите на координация вътре в рамките на Управлението и с други ведомства, стои въпросът за документацията и в самия отдел. Предложението ми е за залагане на данни в системата /като например адреси/, за да се получи

обратната връзка и да се отчете ефекта.

По въпроса за възродителния процес и утвърждаването му в международен аспект, се създава впечатлението, че това е предоставено само на нашия отдел. Без резултат остава предложението в тази дейност да се включат и други официални институции.

Липсва научен потенциал - става въпрос не само за работници в отдела, недостатъчен е броят и на консултантите или по-скоро няма компетентни специалисти, които да ползуваме.

ВЕНЦИСЛАВ АГАЙН:

Характерът и обема на дейността на отдела, зависят от функциите на Управлението. Трябва да се засили ролята на ПГУ в провеждането на външнополитическата дейност на нашата страна, съобразно държавните и нтереси и интересите на Партията.

Обвиненията в доклада е възможно да са верни, но отговарят ли те на действителността?

За да изпълнява отдела стоящите пред него задачи, е необходим анализ на външнополитическия курс. Тогава всеки ще работи по-добре, разбира се в зависимост от интелектуалните си способности.

Каква е функционалността на отдел 08? - дейността на отдела е подчинена на висшестоящи партийни и правителствени органи.

Хората работят с желание, но някои са уморили, поради това, че няма мотивация и има дистанция ръководство-работници.

Основно място в работата на отдела заема Балканско направление. Наша задача е да предвидим какви ще бъдат евентуалните агресивни действия на балканските държави към нашата страна.

Лично аз съм се стараел да работя не само като зам. на отдела, но и по изпълнение на задачите, както и по тяхното формиране.

Отчитам, че задачите са много: необходимо е да се следи пресата, периодиката, книгите, които излизат и т.н. Самият обект на работата изисква творчески подход, а не администриране. Ако даден работник разбере, че може да помогне, ще помогне, но му трябва мотивация, стимул.

А.А.
28

13.

Относно работата на гръцко направление, някои АМ бяха похвалени от министъра през лятото. Понастоящем Гърция се намира във важен период - предстоят избори и ние трябва да насочим нашите усилия в тази насока.

Във връзка с кадровия проблем специално за турско направление въпросът вече е поставен.

По отношение формите на работа-те са остарели, трябва да търсим нови. Да не става така, че вместо да нанасяме удари на противника, да нанасяме удари на себе си. Да не даваме повод да бъдем разобличавани. Работено е за да се намерят нови форми.

Централно място в нашата работа заема Турция и възродителния процес. Трябва да се сенсибилизира обществеността в Европа и в САЩ и по кюрдския проблем. Наша основна задача е да покажем, че Турция продължава да бъде империя. Имам конкретно предложение за подготовка на неизгодни за Турция филми за историческото наследство на балканските народи. Трябва да се нанесе удар срещу Турция, който да възпретятствува влизането ѝ в ЕИО.

Във връзка с новите форми на работа, моето мнение е, че мероприятията не трябва да се повтарят.

По структурата на отдела и неговата функционалност-тук стои въпроса за направленията и тяхната численост, а също и за преводачките. Преводачите са млади хора с висше образование. Те имат възможности, понякога повече от другите, защото следят пресата. Трябва да се помисли за преминаването им на оперативна работа, а не само да подават материали на другите. За сега все още не знам, как това може да стане.

По работата с братските разведки: ние сътрудничим с тях и имаме план за работа с немските другари и с чешките другари.

За научния подход в отдела: трябва да се използуват новоизлезли книги, нужен е консултантски, сътрудническа апарат, нужна е помощта на историци във връзка с работата по възродителния процес.

По ислямските страни: ОИК застава на антибългарски позиции. Арабско направление трябва да работи за внасяне раздор.

В цялостната ни работа обществения интерес трябва да стои пред личните интереси.

ГЕОРГИ ЧАУШЕВ:

За отдела особено важен е кадровия проблем. В това отношение е направен известен прогрес. В отдела има 4 журналисти. В тази насока работата трябва да продължи. Въпреки известно забавяне от страна на ръководството, кадровият проблем ще се реши: не трябва и да се прибързва. Ръководството на отдела трябва да внимава да не допуска идването на неподходящи ОР за тази работа. Това може да се осъществи като се спазват критериите, на които трябва да отговарят ОР от отдела.

По формите на работа: при активните мероприята не трябва да има шаблон. Необходима е вариантност, също и всестранна култура и подготвения човек ще измисли хубаво АМ. Формите на АМ са известни, не трябва да отричаме или пренебрегваме някои от тях. Формата се избира съобразно характера на даденото АМ.

За научния потенциал: необходимо е отдела като цяло да познава нашия научен потенциал и да привлича най-кадърните и подходящи за наши консултанти. Особено внимание да се обръща на младите научни кадри, които също да бъдат използувани за наши цели.

По отношение стила и метода на ръководство има какво да се желае. Повдигнат беше въпроса за поощренията, но конкретно за нас като ръководство смятам, че не сме използували достатъчно предоставената ни власт и за наказания.

КРЪСТЬО КРЪСТЕВ:

Искам да изкажа мнение за използуването на научен потенциал при провеждането на АМ. В отдела трябва да се действува научно. Наличието на консултантски апарат не е достатъчно. Не сме привлекли достатъчно такъв на територията на България. Трябва да се обхванат повече журналисти, да се използуват на форуми, срещи, конференции.

Занемарено е сътрудничеството с другите управления. Трябва да се използват вътрешните ресурси в нашата страна.

По отношение на документацията има разработена концепция.

ДР. ВЛАДИМИР ТОДОРОВ:

Известни са ролята и мястото на отдел 08 в разузнаването. Тази роля и това място занапред ще се увеличават.

Считам, че отделът има определени успехи, направи крачка напред в своята работа. Използува по-активно инициативите и възможностите на резидентурите, подобри отношенията си с линейните отдели, докато преди се беше изолирал и имаше известна нетърпимост, сега това е частично преодоляно.

Задачите на отдела по всички направления, независимо че са много, се свеждат главно до разобличаване опитите на главния противник САЩ и Турция, който е техен съюзник, за дискредитиране на България. Всички мероприятия са насочени в защита на националните интереси на нашата страна, в разобличаване националистическите и пантюркистки амбиции на Турция.

Отделът няма да реши стоящите пред него приоритетни задачи, ако не използува възможностите на всички отдели, ако няма синхрон втяхната работа. Използуваме ли вътрешните си резерви? Например вотдел 06 има интелектуален и умствен потенциал 14 отдел има историци, които трябва да бъдат използувани. Трябва да мислим не за увеличаване на щата, нужни са инициативи за използуване възможностите на всички отдели.

По подбора на кадрите бяха отправени основателни критични бележки. В това отношения са направени опити от страна на ръководството. Изпратихме в отдела двама заместници със задграничен опит, както и др. Монев, като специалист по Турция.

Трябва да се работи с по-голямо напрежение, с еднакво натоварване. Някои работят с ентусиазъм, а други не мислят , не живеят с проблемите на отдела. Това е истината.

Тук стои въпросът за ролята на ръководството и на ППО да използуват законните си права за наказания, да проявяват по-голяма взискателност и да вземат по-сериозни мерки.

Мерки за попълване на отдела с хора със задграничен опит ще се вземат.

Забележката за моралните стимули е основателна.

Тук бяха направени принципни изказвания: трябва да се преразгледа структурата на отдела. Тези изменения трябва да бъдат строго съобразени със съвременните изисквания.

По формите на работа: трябва да се воюва против шаблона и стереотипа. В зависимост от случая ще се определя и съдържанието на мероприятието. То може да бъде и листовка, и телефонно обаждане, филм, книга. Трябва да се мисли и за трайния ефект. Днес трябва да се съобразяваме с епохата, с научно-техническия прогрес. Четат ли се големите книги? Има ли ефект от тях? Брошурата може да има по-голямо влияние от голямата книга. Трябва да се подхожда творчески.

Докладът със своята конкретност и критичност създаде обстановка да се проведе тази оживена дискусия. Бяха казани истини и направени критични забележки. Отправена беше критика, че не се създава възможност по-често да се водят такива разговори. Ръководството трябва да създаде обстановка ежедневно да се водят такива разговори, а не в края на годината. Трябва да се поддържа тесен контакт със секретаря на ППО да се създаде творчески климат на работа и тогава ще има успехи.

Докладът хвърли ръкавицата и на тази основа бяха направени интересни предложения за подобряване на микроклимата, за използуване на творческите резерви.

Навсякъде пролича най-доброто желание да се подобри работата. Но малко виждат себе си като носители на недостатъците. Ние ще вземем практически мерки.

Водили протокола: / Маргарита Бонева/ /Мариана Павлова/

Отп.в 1 екз.
КД
Изп.-08/8231
Отп.-М.Б.
31.2.1989 г.

14.2.1989 г.

Размножено в 1 екз. - за КАП
Изпратени по списък
към оригинала
София, 16.02 1989 г.

25 I

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 305, екз.№ 1
10. 01. 1990 год.

УТВЪРЖДАВАМ:
НАЧАЛНИК ПЪРВО ГЛ.У_НИЕ - ДС
ГЕН.-ЛЕЙТЕНАНТ
ВЛ.ТОДОРОВ
София, 9 / 01 1989 година

П Л А Н

ОТНОСНО: Работата на направление "КИТАЙ И ДНС".

През 1989 г. важен момент от вътрешната обстановка на Китай бяха големите студентски демонстрации през м.май и юни в Пекин. За да се справи с тези вълнения, китайското ръководство въведе военно положение и твърди, че това по същество е било " контрареволюционен заговор ", организиран и ръководен от САЩ и западните страни. За укрепване на политическата стабилност в страната, китайското ръководство започна да отдава голямо значение на издигане ръководната роля на китайската комунистическа партия.

Във външнополитическия си курс, китайското правителство продължава да провежда политика на "отворени врати" независимо от това, че САЩ и западните страни набелязаха редица санкции спрямо Китай.

Китай активизира връзките си със социалистическите страни и нормализира отношенията си със СССР. Понастоящем китайското ръководство проявява интерес към процесите на преустройство, които се извършват в европейските социалистически страни.

Из архивите на ДС
1228

256

Важно политическо събитие бе провеждането на 9-тата конференция на необвързаните страни през септември 1989 г. в Белград. Обсъжданите въпроси в значителна степен касаеха формирането на международните отношения на сегашния етап. Все по-голямо значение започва да се отдава на ролята на ДНС в борбата за мир, ядрено разоръжаване, разведряване, създаването на безядрени зони и пр. Дава се отпор на реакционните сили в ДНС и се запазва антиимпериалистическата насоченост на това движение.

При такава обстановка, направлението през 1990 година ще осъществява своята дейност в следните основни насоки:

- засилване и задълбочаване на разногласията между Китай и САЩ, Япония и западните страни и сближаването му със социалистическите страни;

- противодействие на плановете на САЩ и западните страни за засилване влиянието им сред развиващите се страни и внасяне разкол в ДНС;

- разобличаване на Турция и Пакистан като послушни оръдия на САЩ, стремящи се да отклоняват някои арабски и ислямски страни, членки на ДНС от антиимпериалистическата им борба.

За решаване на задачите по тези основни насоки, направлението ще проведе следните АМ.

I. ОПЕРАЦИЯ "ТРИЪГЪЛНИК" (Съвместно със съветските другари)

Насоки на операцията:

а/ Разобличаване политиката на САЩ и Япония в района на Индийски океан;

б/ Разобличаване плановете и намеренията на САЩ и Турция за внасяне разкол в ДНС;

в/ Компрометиране реакционните сили в ДНС;

г/ Засилване антиимпериалистическата насоченост в ДНС и активизиране дейността му в брбата за мир, ядрено разоръжаване, разведряване, създаване на безядрени зони и пр.

257

3

1. За разобличаване плановете на САЩ и Япония в района на Индийския океан и за превръщането му в зона на мира и сигурността периодически ще се подготвят и изпращат подходящи материали за публикуване в индийския печат. Същите ще бъдат реализирани чрез агентурните възможности на отд.10, ПГУ-ДС.

Срок - постоянен
Отг. - Пехливанов

2. Провеждане на национален семинар през април 1990 г. в Делхи, на който би било целесъобразно да се разгледат въпроси като: активизиране и повишаване ефективността на диалога "Север-Юг" и "Юг-Юг", перспективи за укрепване на мира и сигурността, разширяване на сътрудничеството в азиатския и тихоокеанския район, необходимост от обединяване усилията на страните от региона за бързо решаване на афганистанския и камбоджанския конфликт, създаване на зони за мир и сътрудничество, ролята на Индия относно регионалните конфликти и др.

С провеждането на това мероприятие се цели да се допринесе за политическо уреждане на афганистанския проблем и подкрепи курса за национално помирение, провеждан от афганистанското правителство; да се намерят и открият перспективи за разрешаване на камбоджанския въпрос; да се подкрепят мирните съветски инициативи за мир, ядрено разоръжаване, разведряване и др.

Една част от материалите за семинара ще бъдат подготвени от института на ШИВА, а другата от нас и съветските другари.

Срок - 30 април 1990г
Отг. - Пехливанов

3. Ще бъде написана книга за Турция от проф. Рефакат Али Кхан на тема :"Възраждане на турския национализъм". За подготовката на книгата ще бъдем подпомогнати с тезисни материали от съветските другари.

Срок - 30 юни 1990 г.
Отг. - Пехливанов

Из архивите на ДС

1230

4. Да се отпочне подготовката за организиране на международен форум на неправителствени организации по необвързаността в международните отношения през 1991 година в Делхи.

5. Да продължи публикуването на материали с антитурска и антиамерикански насоченост чрез аг."МЕНСЕЛ" и обектите "БЕРГЕР", "МАН" и "ГАРД" в индийския печат.

Срок - постоянен
Отг. - Пехливанов

II. ОПЕРАЦИЯ "ОМИКРОН-ДЪГА"

Насоки на операцията:

а/ Засилване разногласията на Китай със САЩ, Япония и другите империалистически държави;

б/ Провеждане на мероприятия, целящи по-нататъшното сближаване на Китай със социалистеческите страни.

1. С оглед засилавне на противоречията на Китай със САЩ и западните страни, при получаване на нови данни да бъде евентуално преиздадена брошурата "Лицимерна политика".

Срок - 30.8.1990 г.
Отг. П.Пехливанов

2. С цел задълбочаване противоречията между Китай и Япония ще бъде доведена до знанието на китайското ръководство документална информация, че Япония чрез своите търговски фирми, които имат филиали в Китай събира разузнавателна информация от политически и икономически характер. Особено активна дейност чрез своите филиали в Китай развива японската фирма "С ИТОХ".

Срок - 30.9.1990 г.

Отг. - Пехливанов

Из архивите на ДС

1231

259

3. С оглед охлаждане на турско-китайските отношения да бъде доведена до знанието на китайското ръководство информация, че Турция продължава да подпрекава и разпалва пантюркизма в Синдзян-Уйгурския район и в други райони на Китай, където има мюсюлманско население.

Срок - 30.6.1990 г.
Отг.- Пехливанов

4. С цел по-нататъшно охлаждане на турско-китайските отношения да бъде доведена информация до китайското ръководство, че Саудитска Арабия и Турция развиват много активна дейност за разпространение на исляма в азиатските страни , в т.ч. и в Китай,че в тази насока усърдно работи и турското посолство в Пекин, начело с посланика Билял Шимшир.

Срок - 30.7.1990 г.
Отг.- Пехливанов

5. Да се публикуват материали в индийския печат, а така също и в списанието на ЛОРЕНЦО, в които да се подкрепят позициите на Китай, сходни с тези на СССР и другите социалистически страни на международната арена по проблемите на мира, сигурността, ядреното разоръжаване и др.

Срок - постоянен
Отг.- Пехливанов

Отп.в 2 екз.
1- КД
2- -КД
Изп.-08/ 216
Отп.-Ц.Р.___
26.12.1989 г.

ЗАМ.-НАЧАЛНИК П Г У - Д С
И НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08 ПГУ-ДС
ПОЛКОВНИК
Д.СТАНКОВ

6

СТРОГО СЕКРЕТНО! КОПИЕ

М.В.Р.
ПЪР О ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 301, екз.№
10. 46 1990 год.

КРДОПБГДСРСБНА 2
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ:
НАЧАЛНИК ПЪРВО ГЛАВНО У-НИЕ-ДС
Ген.лейт.:
/Вл. Тодоров/
9.01.1990 г.

П Л А Н

ОТНОСНО: Работата на направление "Турция" в отдел 08, ПГУ-ДС през 1990 година

Политическата обстановка в Турция запазва характерните за 1989 г. елементи на вътрешно напрежение. Опозиционните партии оспорват хегемонията на управляващата Отечествена Партия, като несъответствуващо на реалното положение на политическите сили.

Процесите на обновление в света все още не намират отражение в начина на мислене и действия на турските политически сили и управляващи среди. Демократизирането на обществения живот се задържа от действуващата конституция и реакционни закони. Продължават военните операции срещу кюрдските партизани и цялото кюрдско националноосвободително движение в южните и югоизточни райони на страната. Нараства недоволството от икономическата и социална

Из архивите на ДС
1233

политика на правителството, задълбочават се кризисните явления, нараства външните дългове, продължава ръстът на инфлацията.

Усилията на Турция за пълноправно членство в ЕИО се посрещат резервирано от западноевропейските страни. Управляващите среди се безпокоят, че новите подходи на САЩ и Запада продиктувани от настъпващите промени в социалистическите страни ще засилят натиска за демократизация на турското общество, за истинско зачитане на човешките права и свободи, за признаване на националните права на малцинствата, за разрешаване на спорните й въпроси с Гърция и останалите съседни страни.

Продължават усилията на Турция за сближаване с арабските страни, за използване на ислямския фактор във вътрешната и външна политика на страната.

Отношенията си с НРБ, Турция продължава да свързва с въпроса за т.нареченото "турско малцинство". Макар и по-внимателно Турция продължава и ще продължи да води антибългарска кампания надявайки се на отстъпки от наша страна и с цел поддържане проблемите на вниманието на световната общественост.

Развитието на вътрешнополитическата обстановка и тенденциите на развитие на външнополитическия й kурс, както и интересите на нашата страна определят основните задачи на направлението за 1990 г. както следва:

а/ Противодействие на антибългарската кампания на Турция - дискредитиране на пропагандната кампания и извоюване на стратегическа инициатива.

б/ Компрометиране политиката на САЩ и НАТО спрямо Турция и региона и предизвикване на затруднеия в отношенията им.

Из архивите на ДС
1234

в/ Поддържане на направление, разстройване и изостряне на отношенията на Турция с Гърция, Иран и арабските страни.

г/ Дискредитиране на режима в Турция, създаване на вътрешни и външни затруднения на управляващите среди.

За изпълнение на горните задачи ще бъдат проведени следните мероприятия:

I. ОПЕРАЦИЯ "ХЕМУС"

Противодействие на антибългарската кампания на Турция във връзка с единението на българската нация.

1. "ХЕМУС-90"

Разпространение на брошурата "Голямата трагедия на малките народи на Турция" във всички комисии, комитети, движения и др. по защита правата на човека в страните от Западна Европа, САЩ и Канада.

Срок: м. януари 1990 г.

Отг.: Й. Йорданов

2. "ХЕМУС-90-А"

Разпространяване на материала "Турското нашествие и съдбата на християнските храмове" до настоятелствата на църковните общини в Западна Европа, Ватикана и подопечните му диоцензи католически общности, Православните патриаршии, Вселенската патриаршия, Александрийската патриаршия, Антиохийската патриаршия, Маронитската, Арменската и др.

Срок: м. март 1990 г.

Отг.: Й. Йорданов

Из архивите на ДС
1235

3. Реализиране на плана по съвместните мероприятия със съветските другари, съгласуван по време на посещението на ръководителя на служба "А", ген. Иванов и нашата страна. Планът съдържа редица мероприятия, насочени към париране и разобличаване на турската антибългарска пропаганда.

Срок: постоянен

Отг.: Й. Йорданов

ОПЕРАЦИЯ "КОШМАР"

Компрометиране политиката на САЩ в Турция, заселване на подозрителността и недоверието към Турция за Западните страни, от ЕИО и създаване на препядствия за пълноправното й членство в общността.

1. "КОШМАР-89"

Ще се реализира "Благодарствено писмо на Т. Йозал до посланика на САЩ в Анкара за оказаната му помощ в парламентарните избори през 1983 г. Документа ще бъде изпратен от името на съмишленик на Т. Суналп (до когото бе изпратено писмото, но той не му даде гласност) на адреса на седмичното списание "Към 2000-та година".

Срок: м. февруари

Отг.: Ал. Хаджиев

2. "КОШМАР-90"

С цел намаляване на туристическия поток към Турция ще бъдат подготвени брошури, които ще бъдат разпространени в туристическите агенции на западните страни. Брошурите ще бъдат под-

Из архивите на ДС

1236

готвени по данни от турския и чуждестранен печат за насилия върху туристи, изнасилвания, убийства, кражби и др.

Срок: м. април 1990 г.

Отг.: Ал. Хаджиев

3. "КОШМАР-90-А"

Чрез възможностите на отдел ОЗ, ПГУ-ДС в Брюксел да бъде издадена брошура, която да доказва отрицателните последици за Запада от евентуалното приемане на Турция в ЕИО.

Срок: постоянен

Отг.: Ал. Хаджиев

ОПЕРАЦИЯ "ТРИЗЪБЕЦ"

Използуване на кюрдския проблем и КНОД в Турция за засилване на недоверието на НАТО и Западните страни и оказване на морална подкрепа на КНОД.

1. "ТРИЗЪБЕЦ-90"

Ще бъде издадена брошура и възвание за жестокостите на турската жандармерия и специални части в преследването на кюрдските патриоти и партизани по време на операциите в планината Джуди. Брошурата ще бъде разпространена на форумите по правата на човека и останали международни мероприятия, които имат отношение към тази проблематика.

Срок: постоянен

Отг.: Й. Йорданов

2. Изпълнение на мероприятието по съвместния план със съветските другари, които съдържа четири мероприятия.

Срок: края на м. ноември 1990 г.

Отг.: Й. Йорданов

Из архивите на ДС
1237

ОПЕРАЦИЯ "ЗЛОБА"

Поддържане на напрежението в турско-гръцките отношения.

1. "ЗЛОБА-90"

В навечерието на парламентарните избори в Гърция през м. април 1990 г. ще бъде изготвен и разпространен на турски език позив-обръщение в Западна Тракия от името на фиктивната организация "Съюз за освобождение на гръцките турци".

Срок: м. март 1990 г.

Отг.: Ал. Хаджиев

2. "ЗЛОБА-90-А"

По случай годишнината от окупацията на Северен Кипър, от името на фиктивна организация,бореща се за независимост на Кипър да се разпространи позив на турски и английски език, в който да се осъжда обявяването на Севернокипърската турска република и да се иска възстановяването на независимостта и цялостта на република кипър.

Срок: м. юни 1990 г.

Отг.: Ал. Хаджиев

3. "ЗЛОБА-90-Б"

На гръцкото държавно ръководство да бъде направен достояние "документ" произхождащ от турския генерален щаб, който да разкрива дейността на турското военно разузнаване в Гърция, респективно сред турското малцинство в Западна Тракия.

Срок: м. септември 1990 г.

Отг.: Ал. Хаджиев

Из архивите на ДС
1238

ОПЕРАЦИЯ "ХАРПУН"

Създаване на напрежение в отношенията на Турция с Иран и абарските страни.

1. "ХАРПУН-90"

На турски и английски език да бъде изготвена и разпростр нена брошурата "Хомейнизма срещу Ататюркизма". На основата на съпоставяне на революцията на хомейни в Иран и на Ататюрк в Турц да се създаде възможност на турските привърженици на Хомейни да реагират срещу съвременното турско правителство.

Срок: м. март 1990 г.

Отг.: Ал. Хаджиев

2. "ХАРПУН-90-А"

По официални закрити и анонимни канали до държавните ръководители на Иран, Сирия, Ирак, Либия ще бъде отправена целенасочена информация и дезинформация за подривната дейност на Турция срещу тези страни, както и за ролята й на проводник на американската политика сред тях.

Срок: м. юли 1990 г.

Отг.: Ал. Хаджиев

3. "ХАРПУН-90-Б"

Да се изготви и разпространи на турски и английски език позив-обръщение от името на прохомейнистското течение в Турция "Национален възглед". В позива ще се отправят остри нападки срещу режима в Турция, че в стнаната се нарушават елементарните човешки права и преди всичко хората преследвани заради религиозните им убеждения.

Срок: м.септември 1990 г.

Отг.: Ал. Хаджиев

Из архивите на ДС
1239

АМ ПО ПДО "КОШМАР" И "ЗЛОБА"

Съвместно със съветските другари и чрез наши канали да се оказва съдействие за поместване на статии, материали и други публикации по повод 75-годишнината от арменския геноцид, с цел:

1. Формиране на положително обществено мнение в подкрепа на проекторезолюцията на американския сенат по арменския въпрос.

Срок: февруари 1990 г.

Отг.: М. Петров

2. Да се изготви писмо от името на фиктивна арменска организация, адресирано до видни американски конгресмени, в което да се посочи постоянното потъпкване на човешките права на етническите малцинства в Турция.

Срок: април

Отг.: М. Петров

3. Провеждане документално АМ на база предоставен материал от отдел 02, ПГУ, представляващ лично писмо на президента Буш до един от членовете на сенатската комисия, съавтор на проекто-резолюцията по арменския въпрос.

Срок: м. март

Отг:: М. Петров

4. Изготвяне брошура - изследване, разкриваща взаимствуване на фашистката идеология от възгледите на Талаат паша и другите турски организации на арменския геноцид.

Срок: м. юни

Отг.: М. Петров

Из архивите на ДС

5. Оказване въздействие върху "еврейското лоби" за подсилване на мотивацията за промяна в позициите му по арменския геноцид.

Срок: м. септември

Отг.: М. Петров

ПРОУЧВАТЕЛНИ ЗАДАЧИ

1. Командироване на наш ОР в Арменска ССР за проучване и събиране на материали от архива на съветските другари по арменския въпрос.

Срок: м. март.

Отг.: М. Петров

2. Систематизиране и обработка на публикациите от западните СМИ по арменския въпрос.

Срок: м. декември

Отг.: М. Петров

3. Поставяне задачи на резидентурите от страни с компактно население от арменски произход за изготвяне на проучвателни доклади по специфични проблеми на това население.

Отг.: м. декември

Отг.: М. Петров

1240

Из архивите на ДС
1241

ОПЕРАЦИЯ "БУРЯ"

Дискредитиране режима и създаване на вътрешни и външни затруднения на управляващите среди в Турция.

1. БУРЯ-90"

Ще се разпространи призив-обръщение от името на фиктивна организация "Офицери патриоти" използувана и при други мероприятия, която ще отправи упреци и заплахи срещу Т. Йозал, че като бивш лидер на една управляваща партия не може да бъде безпристрастен президент на република Турция, следователно час по-скоро трябва да подаде оставка,в противен случай ще го последва съдбата на бившия президент Дж. Байяр на 27 май 1960 г.

Срок: м. юни 1990 г.

Отг.: Ал. Хаджиев

ОПЕРАЦИЯ "КАМБАНА"

Операцията има за цел използуването на християнските православни, католически, протестански и др. църковни общности за дискредитиране и изобличаване асимилаторската политика на турските завоеватели спрямо християнството в Европа. Ще се работи по-специално утвърден самостоятелен план.

Срок: постоянен

Отг.: Й. Йорданов

ДРУГИ МЕРОПРИЯТИЯ

1. Във връзка със 75-та годишнина от арменския геноцид в Турция за разобличаване на Турция като организатор и извършител на геноцида над повече от 1,5 млн. арменци ще се работи по специално утвърден план.

Срок: постоянен

Отг.: М. Петров, Й.Йорданов

Из архивите на ДС
1242

2. За затрудняване сближаването на Турция с Израел и внасяне на напрежение в отношенията й с арабските страни на тази основа е утвърден отделен план за използуване на израелския фактор във вътрешната и външна политика на Турция. Мероприятията са утвърдени под псевдоним "КААБА".

Срок: постоянен

Отг.: Й. Йорданов

3. На базата на противоречията на Турция със Сирия и Ирак във връзка с язовира "Ататюрк" ще се изготви и разпространи диплянка, разобличаваща Турция в опити да използува този проблем за политически натиск върху тези страни.

Срок: м. март 1990 г.

Отг.: Й. Йорданов

Отп. в 1 екз.
Изп. 08/22226
Нап. СГ- 296
.....1989 г.

ПОЛКОВНИК:
/Й.Йорданов/

СЪГЛАСЕН:
ЗАМ.-НАЧАЛНИК ПГУ-ДС
И НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08,
Полковник:
/Д. Станков/

Размножено в 1 екз.
Изп. [illegible]
към [illegible]
София, 11.I.1996 г.

1

СТРОГО СЕКРЕТНО!
Екз.№____

КРДОПБГДСРСБНА 2
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛ.У-НИЕ
УПРАВЛЕНИЕ – ДС
гр. София
Рег.№ 302, екз.№ 1
10.01.1990 год.

УТВЪРЖДАВАМ:
НАЧАЛНИК ПЪРВО ГЛ.У-НИЕ - ДС
ГЕН.-ЛЕЙТЕНАНТ_____
.ВЛ.ТОДОРОВ
София, 5/01 1989 година

П Л А Н

ОТНОСНО: Работата на направление "САЩ, НАТО и Западна Европа" в отдел 08, ПГУ-ДС през 1990 година.

В новата политическа обстановка в света, която постоянно се променя, но се развива трайно в посока на създаване на предпоставки за единен свят на взаимно доверие и сигурност за всички народи, активните мероприятия, подготвени от направлението съдържат елементи на положително въздействие и в повечето случаи преследват такава цел. Намален е относителния дял на подчертано разобличителните мероприятия. АМ ще бъдат насочени през 1990 г. предимно към общественото мнение.

Основната цел на мероприятията е подпомагане на Съветския съюз в усилията му за постигане на договореностти за 50-процентно съкращаване на ядрените оръжия, за премахване производството, разпространението и използването на химическите оръжия и за съкращаване на конвенционалните въоръжения.

Из архивите на ДС
1244

Все още голяма част от мероприятията ще бъдат реализирани в традиционните форми като брошури, книги, статии, макар че тези форми са не винаги най-ефективни в днешните условия. Ще продължат усилията за подготовка на АМ с използуване на по-съвременни средства като телевизионни филми, радиопредавания, мероприятия, предназначени за парламентарни и други обществени дейци, които имат възможности за пряко въздействие върху общественото мнение. В тази връзка са необходими повече и по-резултатни усилия от линейните отдели за придобиване на нови по-подходящи канали.

През годината ще се проучат възможностите за създаване и използуване на регионални организации (мирни екологически и други), които да работят под нашето пряко или косвено ръководство.

Голяма част от мероприятията на направлението ще бъдат насочени към Средиземноморието, предвид интересите и конкретните възможности на нашата страна за резултатно участие в международните отношения.

Направлението планира и мероприятия по проблеми на турското направление, чийто относителен дял в плана е увеличен. По-специално те са насочени към противодействие на антибългарската пропаганда и действията на най-реакционните сили в Турция срещу нас.

Редица от мероприятията ще бъдат подготвени съвместно със съветските другари, главно по техни материали и ще бъдат реализирани с наши канали.

ОПЕРАЦИЯ "ЗАКЛЕТ ВРАГ".

ОПЕРАЦИЯТА СЕ ВОДИ СЪВМЕСТНО СЪС СЪВЕТСКИТЕ ДРУГАРИ И НА ТОЗИ ЕТАП Е НАСОЧЕНА КЪМ РАЗОБЛИЧАВАНЕ ДЕЙСТВИЯТА НА НАЙ-РЕАКЦИОННИТЕ СРЕДИ В САЩ И НА СИЛИТЕ, ДЕСТАБИЛИЗИРАЩИ СВЕТОВНИЯ МИР И СИГУРНОСТ.

1. АМ " КАУБОЙ":

Да се издаде третата книга от поредицата "Кой дестабилизира Европа ?" с работно заглавие "Съмнения и надежди". Книгата обхваща периода след Хелзинки до наши дни. Подготовката е започната през 1989 година. Ще бъдат обхванати и новите условия въз-

Из архивите на ДС
1245
КРДОПБГДОРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

никнали след срещата между Горбачов и Буш в Малта от декември 1989 г. Основният изходен материал е изготвен от съветските другари.

Срок - първо тримесечие на 1990г.
Отг. - Ст.Станчев, Г.Гьоков

II. ОПЕРАЦИЯ "ХОРИЗОНТ"

ОПЕРАЦИЯТА СЕ ПРОВЕЖДА СЪВМЕСТНО СЪС СЪВЕТСКИТЕ ДРУГАРИ. С НЕЯ СЕ ЦЕЛИ ПРЯКА И КОСВЕНА ПОДКРЕПА НА МИРОЛЮБИВИЯ КУРС НА СССР И СТРАНИТЕ ОТ СОЦИАЛИСТИЧЕСКАТА ОБЩНОСТ, РАЗПРОСТРАНЯВАНЕ И ЗАЩИТА НА ИДЕЯТА, ЧЕ СВЕТЪТ Е НЕДЕЛИМ И ЧЕ СА НЕОБХОДИМИ СЪВМЕСТНИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ОЦЕЛЯВАНЕ НА ЧОВЕЧЕСТВОТО.

2. АМ "ДОВЕРИЕ"

Да се подготви и издаде брошура с работно заглавие: "Мерки на доверие - военноморски сили - европейски води ", като ударението се постави върху Средиземноморието. Мероприятието има за цел да въздейства върху общественото мнение в Западна Европа за подкрепа на съветските позиции в по-нататъшните преговори по разоръжаването. Основният изходен материал ще се получи от съветските другари.

Срок - май 1990 година
Отг. - Ст.Станчев

3. АМ "ИНЦИДЕНТ-2"

Да се подготви диплянка от името на вече използваната и измислена от нас организация "Италианско-демократично движение", с която да се окаже положително въздействие на антиамерикански настроения в Италия, на базата на неприключилото вече 10 години следствие по катастрофата на италианския граждански самолет ДС - 9.

Из архивите на ДС

1246

Мероприятието ще бъде продължение на документалното АМ "ИНЦИДЕНТ", реализирано в края на 1988 год. и ще цели разширяване на неговия ефект, като се отчете най-новото развитие по случая през 1989 г. Ще бъде подготвено в центъра с техническото съдействие на отд.15, ПГУ-ДС.

Канал: - разпращане чрез ПК до подходящи адреси в Италия.

Срок -юни 1990 година
Отг. - Ст.Станчев, Д.Златанов

4. АМ "ОКЕАН -С";

Да се подготви и издаде брошура по проблемите на сигурността в Средиземноморието, с авторски материали на бивши италиански военни. Целта на мероприятието е да се изрази подкрепа на съветските инициативи в областта на ядреното и конвенционално разоръжаване в региона. За подготовката му ще бъдат използвани също съветски и наши материали.

Канал: - аг."ЛОРЕНЦО" - на ръководство на отдел 17-ПГУ-ДС

Срок - I-во тримесечие 1990 година
Отг. - Ст.Станчев

5. АМ "ГИБЕЛ".

Да се подготви брошура за пагубното влияние върху екологичното равновесие в Средиземноморието от по-натътъшното натрупване на ядрени, химически и конвенционални оръжия в района. Ще се използват съветски и наши материали.

Канал: - аг."ФИНАНСИСТА" - на ръководство на отд.03, ПГУ-ДС.

Срок - октомври 1990 година
Отг. - Ст.Станчев

6. Да се изяснят конкретните възможности и темите, по които бихме могли да използваме аг.АМЕЛИЯ" за публикуване на интересуващи ни материали по проблемите на разоръжаването и идеята за "общ европейски дом", срещу американско присъствие в Европа, най-реакционните среди в НАТО и др.

Срок - февруари 1990 г.
Отг.-Ст.Станчев, Ванков (отд.03)

Из архивите на ДС

ОПЕРАЦИЯ "ХЕМУС"

ОПЕРАЦИЯТА СЕ ВОДИ ОТ НАПРАВЛЕНИЕ "ТУРЦИЯ" И Е НАСОЧЕНА КЪМ ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА АНТИБЪЛГАРСКАТА ПРОПАГАНДА И НА ДЕЙСТВИЯТА СРЕЩУ БЪЛГАРИЯ НА НАЙ-РЕАКЦИОННИТЕ СИЛИ В ТУРЦИЯ

7. Да се проучат възможностите за организиране на АМ във връзка с разпространението на СПИН в Турция, с антиамерикански насоченост. Мероприятието ще цели да покаже, че американските военнослужещи от базите на САЩ в Турция са сред разпространителите на СПИН.

Срок: май, 1990 г
Отг.: Станчев, В. Добчев

8. Да се проучат възможностите за издаване на брошура в Португалия по нарушаването на профсъюзните свободи в Турция.

Канал: чрез връзка на резидентурата в Лисабон.

Срок: февруари 1990 г.
Отг.: Станчев, Ванков (отдел 03)

9. Да се проучат възможностите за подготовка и издаване на брошура в Испания по нарушаването на правата на кюрдите в Турция.

Канал: чрез връзка на резидентурата в Мадрид.

Срок: март, 1990 г.
Отг.: Ст.Станчев, К. Димитров (отдел 03)

Отп. в 2 екз.
№ 1- отдел 08
№ 2- отдел 08
Изп. 08/22483
Нап. ЦР/
.....1989 г.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ ПРИ ОТДЕЛ 08
Полковник:
/М. Михов/

21

СТРОГО СЕКРЕТНО!

М.В.Р.
ПЪР О ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София
Рег.№ 303, екз.№
10. 01. 1990 год.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ:
НАЧАЛНИК ПЪРВО ГЛАВНО У-НИЕ-ДС
Ген.лейт.:
/Вл. Тодоров/
9.01.1989 г.

П Л А Н

ОТНОСНО: Работата на отдел 08, ПГУ-ДС по линия на Гърция и Кипър за 1990 година

През 1989 г. бяха извършени значителни промени във вътрешнополитическия живот в Гърция. В резултат на нарастващите икономически затруднения, вътрешнопартийните противоречия в ПАСОК и засиления натиск от страна на другите политически партии, влиянието на ПАСОК в страната бе разклатено и при проведените през м.юни т.г. парламентарни избори, изгуби своето политическо мнозинство и излезе в опозиция.

Победата на "Нова Демокрация" на изборите не бе достатъчна да й обезпечи самостоятелно управление на страната. С мълчаливото съгласие на ГКП бе формирано правителство от политически

Из архивите на ДС

1249

функционери на "Нова Демокрация", което трябваше да подготви извънредните парламентарни избори, насрочени за октомври т.г. Резултатът от тях също доведе до изравняване на политическите сили в страната и до невъзможност за създаване на самостоятелно правителство. Постигна се съгласие за образуване на служебно правителство с единствена задача да подготви парламентарни и президентски избори през март 1990 година.

Поради неустановения характер на вътрешнополитическата обстановка в този предизборен период, очаква се Гърция да запази своите приоритети във външнополитическата област и да не предприема решения засягащи националните й въпроси.

Отношенията на Гърция със САЩ, НАТО и ЕИО ще запазят своя характер на отношения между съюзници, като Гърция ще продължи да отстоява своя "самостоятелен" курс по националните си проблеми-гръцко-турските отношения и кипърския въпрос.

Гърция е обезпокоена от проблема с мюсюлманското малцинство в Западна Тракия и се набелязват практически действия за париране засилената активност на Турция по отношение на това малцинство и за решаването му в перспектива.

В гръцко-югославските отношения продължава да доминира негативния момент, предизвикан периодично от аспирациите на Белград към т.нар. "македонско малцинство" в Северна Гърция.

Гръцката страна обсъжда мероприятия за засилване на влиянието си върху националистически настроените северноепирски организации, направляване на тяхната дейност и използуването им за постигане на своите цели в гръцко-албанските отношения.

Гърция продължава да поддържа добри отношения със социалистическите страни, провежда активна политика на Балканите и се стреми да развива активни връзки с трети страни - Израел, Египет,

Из архивите на ДС

1250

Япония, КНР и др.

Политическата и агентурна обстановка в Гърция и Кипър през визирания период определя следните основни насоки на работа на направлението:

- Съдействие на партията и правителството на НРБ за осъществяването външнополитическия курс на България по отношение на Гърция и Кипър за превръщане на Балканите в зона, свободна от ядрено оръжие;

- Даване отпор, от гръцка позиция и аргументировка, на развихрилата се антибългарска пропаганда, провеждана от Турция, по повод възродителния процес в НРБ; дискредитиране на Турция в международен мащаб за нейния експанзионистичен външнополитически курс и политика на геноцид по отношение на малцинствата, населяващи днешната нейна територия.

- Проваляне усилията на САЩ и НАТО за укрепване позициите им на Балканите и противопоставяне на опитите им да въвлекат Гърция в изграждането на антибългарска и антисъветска групировка в района; разобличаване политиката на САЩ и НАТО по отношение на Гърция и Кипър;

- Поддържане напрежението и изостряне отношенията между Гърция и Турция на базата на съществуващите противоречия и спорни въпроси; отслабване на югоизточното крило на НАТО;

- Проваляне усилията на САЩ и Турция за разделяне на Кипър и за превръщане на острова в база на САЩ и НАТО;

- Разобличаване и компрометиране на крайнодесните, прохунтовските и проамериканските сили в Гърция и Кипър.

В съответствие с тези основни насоки се планира провеждането на следните конкретни мероприятия:

Из архивите на ДС

1251

1. Мероприятия, насочени към по-нататъшното задълбочаване на гръцко-турските противоречия и произтичащото от това дестабилизиране на югоизточното крило на пакта, както и недопускане уреждането на спорните въпроси в интерес на САЩ и НАТО, чрез което ще се подпомогне политиката на НРБ и ОВД (ПДО "МИСОС").

1.1. В района на Западна Тракия, населен с компактни маси от турско малцинство, в близост до град Гюмурджина, от нас ще бъде монтиран портативен радиопредавател, който ще излъчва всекидневно (в период от една седмица) предавания с остро антигръцко съдържание от името на мнима инспирирана от нас турска националистическа организация. При изготвянето на радиопредавателя ще бъдат включени такива елементи, които да разкриват неговия произход от турските секретни служби, а при реализацията на АМ ще се осигурят условия то да бъде разкрито от гръцката полиция.

Мероприятието ще се осъществи съвместно с отдел 12, ПГУ-ДС, който ще го обезпечи технически, а залагането му ще се осъществи от нелегал на отдел 05, ПГУ-ДС.

Срок: II-ро тримесечие на 1990 г.

Отг.: Обретенов, Хаджиев

1.2. С цел засилване гръцко-турските противоречия по въпроса за правата на турското малцинство в Западна Тракия ще доведем до знанието на турската страна "секретен документ" на бюрото на гръцкия МИД в гр. Кавала. От "документа" ще станат ясни мерките, които гръцките власти възнамеряват да предприемат към турското малцинство в Западна Тракия с цел неговото намаляване, чрез разселване, силно ограничаване на икономическите и социалните му права и т.н.

Из архивите на ДС
1252

"Документа" ще бъде изготвен от отдел 08, ПГУ-ДС, а техническото му изпълнение - отдел 15, ПГУ-ДС.

Отг.: Агаин, Обретенов, Караянев
Срок: II трим. 1990 г.

1.3. За дискредитиране подривната дейност на турските дипломати и духовни лица в Западна Тракия и за осъждането на Турция от страна на Гърция за намеса във вътрешните й работи, от името на мнима инспирирана от нас турска националистическа организация, действуваща в района на Западна Тракия, ще бъде разпространена прокламация с остро антигръцко съдържание. В нея ще се съдържат данни за дискриминационната и репресивна политика на гръцките власти към турското малцинство в този район. На гръцките секретни служби е известно, че въпросната организация е креатура на турското консулство в Гюмурджина и МИТ.

Срок: II трим.1990 г.

Отг.: Агаин, Обретенов, Караянев

1.4. От името на инспирирана от нас гръцка шовинистична организация ще бъде разпространена прокламация с остро антитурско съдържание, показващо потъпкването правата на гръцкото малцинство в Турция и призив за вземане на действени реципрочни мерки срещу турското малцинство в района на Западна Тракия.

Срок: III-то трим. 1990 г.

Отг.: Агаин, Обретенов, Караянев

2. <u>Мероприятия за даване отпор на развихрилата се антибългарска пропаганда, провеждана от Турция по повод възродителния процес в НРБ и за дискридитиране в международен мащаб на турския експанзионистичен външнополитически курс и политика на геноцид спрямо малцинствата, живяли и живеещи на нейна територия (ПДО "ДЕФАНС")</u>

2.1. От името на две гръцки националистически организации

Из архивите на ДС

1253

(ЕДНАТА МНИМА ИНСПИРИРАНА ОТ НАС, ДРУГАТА - РЕАЛНО СЪЩЕСТВУВАЩА) ЩЕ БЪДАТ ИЗДАДЕНИ ДВЕ БРОШУРИ, ЧИЕТО СЪДЪРЖАНИЕ ЩЕ БЪДЕ С ОСТРА АНТИТУРСКА НАСОЧЕНОСТ, РАЗОБЛИЧАВАЩО ТУРСКАТА ПОЛИТИКА НА ГЕНОЦИД СПРЯМО ГРЪЦКОТО МАЛЦИНСТВО В ТУРЦИЯ, КАКТО В ИСТОРИЧЕСКИ АСПЕКТ, ТАКА И В НАШИ ДНИ. ОСВЕН ТОВА ЩЕ СЕ РАЗОБЛИЧАВА ТУРСКАТА ПОЛИТИКА В РАЗЛИЧНИТЕ Й СФЕРИ НА ПРОЯВЛЕНИЕ. СТАТИИТЕ В ПОСОЧЕНИТЕ БРОШУРИ ЩЕ БЪДАТ СЕЛЕКЦИОНИРАНИ ОТ ГРЪЦКИЯ ПЕЧАТ ИЛИ НАПИСАНИ ОТ НАС. ТЕЗИ МЕРОПРИЯТИЯ ЩЕ БЪДАТ ИЗДАДЕНИ НА АНГЛИЙСКИ ЕЗИК ДОБРЕ АРГУМЕНТИРАНИ И ОСНОВАВАЩИ СЕ НА ОБЕКТИВНИ ИСТОРИЧЕСКИ ФАКТИ. ЩЕ БЪДАТ РАЗПРОСТРАНЯВАНИ НА ВСИЧКИ ПОДХОДЯЩИ МЕЖДУНАРОДНИ ФОРУМИ И ПРОЯВИ.

СРОК: I-ВО ТРИМ. 1990 Г.
III-ТО ТРИМ. 1990 Г.

ОТГ.: ОБРЕТЕНОВ

3. <u>МЕРОПРИЯТИЕ ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА КИПЪРСКОТО И ГРЪЦКОТО ПРАВИТЕЛСТВО В БОРБАТА ИМ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА ЕДИНЕН И НЕЗАВИСИМ КИПЪР И ЗА ОКАЗВАНЕ НА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА СТРЕМЕЖИТЕ НА САЩ И НАТО ЗА ТРАЙНО НАСТАНЯВАНЕ НА ОСТРОВА, КАКТО И ЗА РАЗОБЛИЧАВАНЕ НА ЕКСПАНЗИОНИСТИЧНАТА ПОЛИТИКА НА ТУРЦИЯ (ПДО ""ОРЕЛ").</u>

3.1. В ГРЪЦКО-КИПЪРСКИЯ ПЕЧАТ ЩЕ ПУБЛИКУВАМЕ ДВА СТАТИЙНИ МАТЕРИАЛА, В КОИТО ЩЕ СЕ РАЗКРИВА, ЧЕ ДЕЙСТВИЯТА НА СКТР ПО ЗАКРЕПВАНЕТО НА ЕДНОСТРАННИЯ ЕНОСИС СЕ ОСЪЩЕСТВЯВАТ ПОД ПРЯКОТО РЪКОВОДСТВО НА САЩ И СА НАСОЧЕНИ КЪМ ОБЕЗПЕЧАВАНЕ СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ИМ ПОЗИЦИИ В РЕГИОНА.

СТАТИИТЕ ЩЕ БЪДАТ НАПИСАНИ И ПУБЛИКУВАНИ, ВЪЗ ОСНОВА НА НАШИ ТЕЗИСИ, ОТ ИЗТОЧНИК НА ОТДЕЛ 02, ПГУ-ДС.

СРОК: II ТРИМ. 1990 Г., IV-ТО ТРИМ.

ОТГ.: ОБРЕТЕНОВ

Из архивите на ДС

1254

4. Мероприятия за засилване противоречията на Гърция със страните членки на НАТО и най-вече с ФРГ и в подкрепа на самостоятелните позиции на Гърция (Акция "ЧАЙКА").

4.1. Ще се доведе до знанието на гръцкото правителство и гръцките секретни служби "Документ", разкриващ действията на тайните служби на ФРГ на територията на Гърция.

Документът е изготвен от немските другари, а реализацията ще бъде осъществена от нас.

Срок: II-ро трим. 1990 г.

Отг.: Обретенов

5. Акция за засилване отрицателните моменти в гръцко-югославските отношения, предизвикани от югославските претенции по т.нар. "македонски въпрос"(Акция "ЦЕНТУРИОН").

5.1. От името на реално съществуващото нелегално проскопско "Движение за човешки и национални права за македонците от Егейска Македония" ще бъдат издадени карти и позив, с остро антигръцко съдържание, във връзка с потъпкване правата на "македонското малцинство" в Северна Гърция.

Срок: II-ро трим. 1990 г.

Отг.: Обретенов, Караянев

5.2. От името на гръцка националистическа организация ще бъде издадена брошура с богат фотоматериал от началото на века, с която ще се покаже наличието на значително гръцко етническо и културно присъствие в района на град Битоля и действията на днешното скопско ръководство, насочени към неговото заличаване.

Брошурата, заедно с фотодокументите, ще бъде изготвена от отдел 08, ПГУ-ДС със съдействието на отдел 15, ПГУ-ДС.

Срок: II трим. 1990 г.

Отг.: Обретенов, Караянев

Из архивите на ДС

1255

ПРОУЧВАТЕЛНИ МЕРОПРИЯТИЯ

1. Събиране на данни и документи за дейността на емигрантския куцовлашки център в Париж и печатния му орган "Франдзъ Румънъ" по отношение на куцувлашкото малцинство в Централна Гърция с оглед провеждане на АМ за дискредитиране намеренията на западните тайни служби за раздухване на малцинствен проблем и дестабилизиране положението в района.

Срок: през плановия период

Отг.: Обретенов, Мицов

Отп. в 1 екз.
Изп. 08/22476
Нап. СГ- 298
.....1989 г.

МАЙОР: К. Обретенов
/Кр. Обретенов/

СЪГЛАСЕН:
ЗАМ.-НАЧАЛНИК ПГУ-ДС
И НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08
Полковник: Д. Станков
/Д. Станков/

Размножено в 1 екз.
Изпратени по списък
към оригинала
София, 11.5.1994.

29

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА 2
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ — 304, екз.№
10.01.1990 год.

УТВЪРЖДАВАМ :
НАЧАЛНИК ПЪРВО ГЛ.У-НИЕ - ДС
ГЕН.-ЛЕЙТЕНАНТ
ВЛ.ТОДОРОВ
София, 9 /01 1989 год.

П Л А Н

ОТНОСНО: Работата на Отдел 08, ПГУ-ДС през 1990 год. по специалните служби на противника, центровете на вражеската емиграция и правата на човека.

Ратифицирането от НРБ на международните пактове и конвенции на ООН по правата на човека, както и подписването на Заключителния акт от Хелзинки и Заключителния документ на Виенската среща наложи нов подход към международното сътрудничество в хуманитарната област. Промените в страната, наложени от духа на съвремието очертават взаимодействието между вътрешната и външната политика на НР България.

Заедно с положителните тенденции в хуманитарната област, приетите механизми за контрол в Заключителния документ на Виенската среща дават възможност за активна и целенасочена работа на противниковите специални служби, ВЕ, както и на официални държавни органи на САЩ и Турция за засилване на антибългарската кампания. Опитът от изминалата 1989 г. доказва

Из архивите на ДС
1257

че тази тенденция има траен и дълговременен характер.

Като се отчитат новите моменти в международната обстановка в направлението ще се работи по следните

I. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. Организиране на ефикасна защита на международните интереси на НР България за париране на опитите на Турция и нейните западни съюзници да провеждат кампании срещу нашата страна, за издигане авторитета на страната на международната арена.

2. Събиране и резултатно използване на документална и друга информация за състоянието на правата на човека в Турция, САЩ и Западна Европа, които могат да участвуват в антибългарски мероприятия в различни международни органи и организации.

3. Създаване на предпоставка за ефектно въздействие върху хуманитарни неправителствени органи и организации в системата на ООН, Комисията по правата на човека, "Международна амнистия", "Хелзинки уоч", "Съвета на Европа" и др. с цел намаляване ефекта от работата им против НРБ, както и използването им срещу Турция.

4. Своевременно разкриване и противодействие на опитите на ЦРУ и други спец.служби на противника да провеждат подривна дейност против НРБ.

5. Ограничаване и неутрализиране дейността на ВЕ в опитите й за създаване на организирано опозиционно движение у нас.

А. ПО ЛИНИЯ " ПРАВАТА НА ЧОВЕКА "
И СПЕЦИАЛНИ СЛУЖБИ НА ПРОТИВНИКА.

I. М Е Р О П Р И Я Т И Я :

1. За 46-та сесия на комисията на ООН по правата на човека(Женева, януари-март,1990 г.) да се изготви общ план за

Из архивите на ДС

работата на ПГУ-ДС по защитата интересите на страната във връзка с българо-турските отношения.

В плана да бъдат включени мероприятията по линия на отдел 01, 03, 08, 09 и 10, както и на съответните резидентури.

Срок 10.1.1990 г.
Отг.-П.Костов

2. АМ "ОПАЛ" - от името на кюрдска организация на жертвите на турския терор от Лондон да се разпространи апел до 46-та сесия на Комисията на ООН за правата на човека. Апелът да съдържа предложение за включване на кюрдския проблем в дневния ред на сесията, както и резолюция по този въпрос. Освен до Секретариата, апелът да се разпространи и до някои европейски СМИ.

Срок - 20.1.1990 г.
Отг.- П.Костов

3. За втория етап на конференцията по правата на човека в съответствие със Заключителния документ на Виенската среща , 5-29.6.1990 г.- Копенхаген, да се изготви отделен план за мероприятията на ПГУ-ДС за париране усилията на Турция и нейните съюзници за предотвратяване на антибългарска кампания и приемане на антибългарска резолюция. В плана да бъдат включени мероприятията по линия на отделите - 01,03,08,09 и 10.

За резултатите от изпълнението на плана да се изготви аналитична справка.

Срок - 15.04.1990г.
Отг.- П.Костов

4. АМ "ОПАЛ -II" - ще бъде подготвена и разпространена до Секретариата на конференцията по правата на човека, някои от делегациите, участвуващи в деловата работа на Конференцията, СМИ и посолства в Копенхаген брошура на тема: "Нарушение на човешките права в Турция". Брошурата ще бъде създадена на базата на снимков материал и кратки коментарни текстове за геноцида,на който са подложени кюрдите от официалните турски власти.

Срок - 15.04.1990г
Отг.- П.Костов

1258

Из архивите на ДС
1259

(s) 6. АМ "КАРДИНАЛ" - чрез резидентурата на ПГУ-ДС в Рим да се възстанови връзката с об. "ФРИДА" и се изяснят по-нататъшните му възможности за издаване на книга за връзките между ЦРУ, италианските спец.служби и Ватикана.

При необходимост да бъде преработен първия вариант от плана на обекта за книгата и му бъдат предоставени нови - наши и съветски материали.

Срок: 30.11.1990 г.
Отг.: П. Костов

(t) 7. АМ "СТАФ" - мероприятието е договорено и ще се провежда съвместно със съветските другари. Целта на АМ е разобличаването на САЩ и Турция, които използуват проблема за борбата с международната търговия с наркотики за разгръщане на пропагандно-подривна кампания против социалистическите страни, в т.ч. и НРБ. Особено внимание ще бъде обърнато на двуличната политика на САЩ и Турция в борбата против наркотиците, както и взаимоотношенията САЩ-Турция по този въпрос. Подготвените материали ще бъдат адресирани до комисията по наркотиците към Генералната асамблея на ООН, международни организации и изявени политически личности.

Срок: 30.12.1990 г.
Отг.: П. Костов

Б. <u>ПО ЦИД И ВРАЖЕСКАТА ЕМИГРАЦИЯ:</u>

I. ОПЕРАЦИЯ "ДИВЕРСАНТИ"

1. <u>АМ "МЕМБРАНА-90"</u>

С цел компрометиране на Румяна Узунова пред работодателите й от РСЕ ще се използува контрола върху изходящата кореспонденция за обекта, като в същата се внасят "тайнописни текстове", които биха могли да събудят подозрение, че Узунова има някакви ангажименти към ДС.

2. <u>АМ "ДЕПРЕСИЯ-90"</u>

За разобличаване в средите на българската емиграция на радио "Свободна Европа, респективно на неговата българска секция като агентура на ЦРУ, от името на "Вечна България" ще се разпространи материал, показващ неизменната диверсионна същност

Из архивите на ДС

1260

НА РАДИОЦЕНТРАЛАТА ДОРИ И В УСЛОВИЯТА НА НОВИЯ КУРС В НРБ - НА ГЛАСНОСТ, ДЕМОКРАЦИЯ И ПРЕУСТРОЙСТВО.

Срок - 01.07.1990 г.
Отг. - _____

II. ОПЕРАЦИЯ " РИВАЛИ "

1. АМ " ВЪЗРАЖДАНЕ - 90"

За оказване противодействие на антибългарската пропаганда, и политика, която се води от страна на Турция и която се подкрепя от някои среди на българската вражеска емиграция (Ц.Барев, Ив.Дочев и Ст.Табаков) ще бъде разработен от наш консултант специализиран материал, който ще бъде разпространен в средите на българската емиграция и заинтересовани личности и среди на Запад.

Срок - 30.7.1990 г.
Отг. - _____

2. АМ "ВЪЗРАЖДАНЕ - 90 А".

С цел оказване въздействие в наш интерес върху СМИ, институции и отделни личности в немскоговорящите страни (ФРГ, Австрия и Швейцария) по въпроса за единението на българската нация, ще бъде разпространен текст, на немски език, посветен на ислямизацията на българския народ. Текстът е от анонимен автор от Щутгарт, придобит от резидентурата ни в Бон. Разработен е от неутрална позиция, която обективно съвпада с провежданата от нас линия.

Срок - 1.4.1990 г.
Отг. _____

3. АМ "ПАТРИОТ-90"

С цел засилване на родолюбивите и патриотични чувства у българите, живущи в чужбина и за по-нататъшно утвърждаване у тях

Из архивите на ДС

34

НА ПРЕДСТАВИТЕ ЗА ОСНОВНАТА ЦЕЛ НА "ВЕЧНА БЪЛГАРИЯ" (УСПЕШНО ИЗПОЛЗУВАН НАШ КАНАЛ ЗА ЗАЩИТА НА БЪЛГАРСКАТА НАЦИОНАЛНА КАУЗА) ЩЕ БЪДЕ РАЗПРОСТРАНЕН ПОДХОДЯЩ МАТЕРИАЛ.

Срок - 01.03.1990 г.
Отг. _____

ЗАМ.-НАЧАЛНИК П Г У - Д С
И НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08, ПГУ-ДС
ПОЛКОВНИК _____
Д.СТАНКОВ
София, 27 / 12. 1989 г.

1261

Отп.в 1 екз.
1- отд.08
2- отд-08
Изп.-08/22481
Отп.-Ц.Р._____
14.12.1989 г.

Размножено в 4 екз.
Изпратени по списък
към оригинала
София, 11.01.1990 г.

40

СТРОГО СЕКРЕТНО!

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София
Рег.№ 18371, екз.№
18.12.1989 год.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ:
НАЧАЛНИК ПЪРВО ГЛАВНО У-НИЕ - ДС
Ген.лейт.:
/Вл. Тодоров/
...9.01...1989 г.

П Л А Н

ОТНОСНО: Работата на отдел 08, ПГУ-ДС по арабско направление през 1990 година

Въпреки настъпилото разведряване в международния живот през последно време, САЩ и техните съюзници не са се отказали да използуват обстановката в Близкия и Средния Изток за реализиране на своите стратегически задачи и цели. Приемането на плана БЕЙКЪР от Египет и Израел, с който се цели изолирането на ООП и СССР при решаването на палестинския проблем е нов важен момент в сценария за решаването на близкоизточната криза в полза на американските и израелските интереси в региона. Продължават усилията им да принудят Сирия към сепаративни преговори с Израел. Завръщането на Египет на политическата сцена в арабския свят не доведе до

Из архивите на ДС
1263

възстановяване на единна арабска позиция по палестинския проблем.

Усилва се борбата за лидерство в ислямския свят между Саудитска Арабия, Иран, Пакистан и др. Нескрита амбиция в това отношение има и Турция, която активно и настъпателно икономически и политически прониква в отделните ислямски страни и организации, за което има подкрепата на САЩ и тайното съгласие на Израел и на еврейското лоби в западните страни. По този начин Турция си осигурява солидна подкрапа за реализиране на агресивната си политика по отношение на България, Кипър и Гърция.

Отчитайки настъпилите изменения в политическата и оперативната обстановка в региона и разузнавателните ни възможности, пред 1990 г. направлението ще проведе следните АМ:

I. ОПЕРАЦИЯ "КОБРА"

1. Внасяне на затруднения и напрежение в арабо-турските отношения.

2. Разобличаване на неоколониалната и проционистка политика на САЩ в района на Близкия изток.

3. Дискредитиране на реакционните режими и десните ислямски сили в Арабския свят, като проводници на американските и на турските интереси.

4. Оказване помощ на прогресивните арабски сили и режими.

МЕРОПРИЯТИЯ:

1. С цел разширяване ефекта от досега проведените АМ, поддържане психозата на несигурност и страх и ангажиране силите на съответните органи по предотвратяване мними терористични акции срещу американски, израелски и турски представителства, да се проведе петия етап от АМ "ДРАКОН", като се разпространи "комюнике" от името на нелегалната терористична ислямска организация

Из архивите на ДС

1264

"АЛ ДЖИХАД" (ДЕЙСТВУВАЩА В ЛИВАН) В КОЕТО ДА СЕ ПОКАЖЕ, ЧЕ "АЛ ДЖИХАД" ЩЕ ПРОДЪЛЖИ ДА ВОДИ СВЕЩЕНА ВОЙНА ПРОТИВ САЩ, ИЗРАЕЛ И ТУРЦИЯ", ДОКАТО НЕ БЪДАТ ОСВОБОБЕНИ ОКУПИРАНИТЕ МЮСЮЛМАНСКИ ЗЕМИ И НЕ БЪДЕ ПРЕКРАТЕН ГЕНОЦИДА ПО ОТНОШЕНИЕ НА БРАТЯТА КЮРДИ И ПАЛЕСТИНЦИ.

КОМЮНИКЕ ЩЕ БЪДЕ РАЗПРОСТРАНЕНО ДО ВЕСТНИЦИ И ЧУЖДИ АГЕНЦИИ В КИПЪР И СИРИЯ.

СРОК: 01,05,1990 г.

ОТГ.: Г. ГЬОКОВ

2. С ЦЕЛ ИЗОСТРЯНЕ НА АРАБСКО-ТУРСКИТЕ ОТНОШЕНИЯ И ЗЛЕПОСТАВЕНИ НА ТУРЦИЯ ПРЕД АРАБСКАТА И СВЕТОВНА ОБЩЕСТВЕНОСТ, ДА СЕ ИЗГОТВИ ДОКУМЕНТ (АПЕЛ ИЛИ ПОЗИВ) ОТ ИМЕТО НА КЮРДСКА ОРГАНИЗАЦИЯ, В КОИТО ТУРЦИЯ ДА СЕ РАЗОБЛИЧАВА В ИЗВЪРШВАНЕ НА ГЕНОЦИД ПО ОТНОШЕНИЕ НА КЮРДИТЕ И В ГРУБО НАРУШАВАНЕ ПРАВАТА НА ЧОВЕКА.

ДОКУМЕНТЪТ ЩЕ БЪДЕ ПУБЛИКУВАН В БЮЛЕТИН "КЮРДЕСТАН ДНЕС" - ДАМАСК И РАЗПРОСТРАНЕН ДО МЕЖДУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ В ЗАЩИТА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА И МИНИСТРИТЕ НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ НА СТРАНИТЕ ЧЛЕНКИ НА ОИК.

СРОК: 28.02.1990 г.

ОТГ.: Г. ГЬОКОВ

3. С ЦЕЛ НАСОЧВАНЕ НА ЕГИПЕТСКИТЕ ВЛАСТИ КЪМ ПРЕСЕЛВАНЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА "МЮСЮЛМАНСКИ БРАТЯ", СЪЗДАВАНЕ НА ПСИХОЗА НА ПАНИКА И СМУТ СРЕД УПРАВЛЯВАЩИТЕ СРЕДИ В ЕГИПЕТ, ПОСОЛСТВАТА НА САЩ И ИЗРАЕЛ В КАЙРО ОТ ИЗВЪРШВАНЕ НА ТЕРОРИСТИЧНИ ДЕЙСТВИЯ, ДА СЕ ИЗГОТВИ И РАЗПРОСТРАНИ КОМЮНИКЕ ОТ ИМЕТО НА ОРГАНИЗАЦИЯТА "МЮСЮЛМАНСКИ БРАТЯ", В КОЕТО ДА СЕ ОТПРАВЯТ ЗАПЛАХИ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ТЕРОРИСТИЧНИ ДЕЙСТВИЯ СРЕЩУ ОТГОВОРНИ ЕГИПЕТСКИ ЛИЦА ПРОВЕЖДАЩИ АНТИТУРСКА ПОЛИТИКА, А ТАКА СЪЩО И СРЕЩУ АМЕРИКАНСКОТО И ИЗРАЕЛСКО ПОСОЛСТВО В КАЙРО.

Комюникето ще бъде готвено на английски и арабски език и разпространено в Египет.

Срок: 01.06.1990 г.

Отг.: Г. Гьоков

4. С цел изостряне на арабо-турски отношения да се проведе АМ, като се публикува материал в сирийската преса, съдържащ обвинения срещу Израел и Турция за съучастничество в убийството на ливанския президент РЕНЕ МУАУАД.

Мероприятието ще бъде реализирано чрез канал на отдел 09.

Срок: м. януари 1990 г.

Отг.: Г. Гьоков

5. С оглед внасяне на недоверие в палестино-турските отношения до знанието на Ясер Арафат да се подаде информация с данни за сътрудничество между израелските и турските спецоргани насочено срещу ООП.

Мероприятието ще се реализира чрез обект "КАИД".

Срок: м. май 1990 г.

Отг.: Г. Гьоков

6. С цел дискредитиране на Турция пред арабската и международната общественост по отношение на провежданата от нея политика на геноцид спрямо кюрдите в навечерието на 19 конференция на ОИК да се издаде специален брой на списанието "КЮРДИСТАН ДНЕС", в който да се включи подходящи материали по въпроса от френската и западногерманската преса, както и от бюлетина на Амнести Интернейшън.

Мероприятието да се реализира чрез канал на отдел 09.

Срок: м. февруари 1990 г.

Отг.: Г. Гьоков

Из архивите на ДС

7. С оглед създаване на напрежение в отношенията на Алжир със САЩ, Турция и Франция и компрометиране дейността на посолствата на тези страни, да се проведе АМ, изразяващо се в разпространение на листовки от името на терористичната ислямска организация "Ан нахда ислямия". В листовката да се отправят заплахи за терор срещу служители от посолството на тези страни в Алжир, в обвинение, че се занимават с шпионска дейност.

За целта, да се използват налични данни намиращи се в отделите 04 и 09.

Срок: м. март 1990 г

Отг.: Г. Гьоков

1266

8. С оглед разстройване на тунизийско-турските отношения да се проведе АМ изразяващо се в изготвяне на листовка от името на ислямска и турска терористична организация със заплахи срещу министъра на правосъдието на Тунис.

Ам ще се проведе на базата на предложение, изпратено от резидентурата в Тунис.

Срок: м. март 1990 г

Отг. Г. Гьоков

Из архивите на ДС
1267

9. През годината да се издадат общо шест броя на списанието "КЮРДИСТАН-ДНЕС", като във всеки брой се публикуват по два предоставени от нас антитурски материала.

Да се обсъдят с отдел 09 възможностите за подобряване цялостната работа по издаване на списанието.

Срок: постоянен

Отг.: Г. Гьоков

10. С оглед създаване на недоверие в арабо-турските отношения в списанието "АЛ ХИУАР", излизащо в Париж, да се публикува статията "Плановете на Турция да продава на арабските страни и Израел водата на кюрдската и арабска река Ефрат.

Да се търси мултиплицационен ефект АМ чрез препечатването на статията в сирийската, ливанската и палестинската преса.

Срок: м. септември

Отг.: Г. Гьоков

II. ОПЕРАЦИЯ "МАМБА"

1. Разобличаване на Израел като проводник на експанзионистичната политика на САЩ.

2. Компрометиране на подривната дейност на израелските разузнавателни служби и международните ционистки организации.

МЕРОПРИЯТИЯ:

1. С цел разобличаване на политиката на Израел по отношение на арабските страни и палестинския въпрос, да се подготви публикация под надслов "Консервативната политика на Израел по отношение решаване на палестинския проблем".

Материалът ще бъде преведен на английски език и публикуван чрез възможностите на отдел 09 в Ливан.

Срок: 01.04.1990 г.

Отг.: Г. Гьоков

Из архивите на ДС

1268

2. С цел засилване на антитурските настроения в арабските страни и внасяне на затруднения в турско-израелските отношения, да се подготви публикация под наслов "Военното сътрудничество между Турция и Израел", в които ще се покаже, че това сътрудничество е насочено срещу сигурността на арабските страни.

Материалът ще бъде преведен на английски и арабски език и реализиран чрез възможностите на отдел 09, Дамаск, като публикацията ще бъде разпространена до вестници в арабските страни и страните членки на ОИК.

Срок: 01.08.1990 г.

Отг.: Г. Гьоков

III. ОПЕРАЦИЯ "ИСЛЯМ"

1. Разобличаване на подривната дейност на САЩ и техните съюзници срещу ислямските страни; военното им присъствие в района на Близкия Изток, новия политически курс в арабския свят и противодействие на съюз между Турция, Иран и Пакистан.

2. Отслабване позициите на реакционните мюсюлмански режими в ОИК (Саудитска Арабия, Турция, Пакистан и др.), разобличаване проамериканската дейност в движението за ислямска солидарност, укрепване на прогресивното крило в ОИК.

3. Привличане вниманието на мюсюлманските страни по въпросите на международната сигурност, урегулиране на регионалните конфликти и защита на суверенните права на развиващите се страни.

4. Изостряне на противоречията между Турция, Иран и Пакистан в борбата им за влияние в лидерство в мюсюлманския свят.

Из архивите на ДС
1269

МЕРОПРИЯТИЯ:

1. С ЦЕЛ РАЗКРИВАНЕ И КОМПРОМЕТИРАНЕ ПОЛИТИКАТА НА ТУРЦИЯ ПРЕД МЮСЮЛМАНСКИЯ СВЯТ И ВЪВ ВРЪЗКА С КОНФЕРЕНЦИЯТА НА ОИК В КАЙРО (МАРТ 1990 Г.), ДА СЕ ИЗГОТВИ СТАТИЯ ПОД НАСЛОВ - "ОРГАНИЗАЦИЯТА ИСЛЯМСКА КОНФЕРЕНЦИЯ ПРЕД РЕДОВНАТА XIX СЕСИЯ НА МИНИСТРИТЕ НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ - КАКВО НОВО?

МАТЕРИАЛЪТ ДА СЕ ПУБЛИКУВА С ВЪЗМОЖНОСТИТЕ НА ОТДЕЛ 09 - СИРИЯ.

СРОК: 30.03.1990 Г.

ОТГ.: Г. ГЬОКОВ

2. С ЦЕЛ РАЗОБЛИЧАВАНЕ ВРАЖДЕБНАТА И ПОДРИВНА ДЕЙНОСТ НА САЩ И ДРУГИТЕ ЗАПАДНИ ДЪРЖАВИ СРЕЩУ МЮСЮЛМАНСКИТЕ СТРАНИ, ДА СЕ РАЗРАБОТИ СТАТИЯ НА ТЕМА - "ИСЛЯМСКИЯТ СВЯТ ПРЕД ИЗПИТАНИЯТА НА СЪВРЕМЕННОСТА".

МАТЕРИАЛЪТ ДА СЕ РЕАЛИЗИРА В ИНДИЯ.

СРОК: 30.07.1990 Г.

ОТГ.: Г. ГЬОКОВ

3. С ЦЕЛ КОМПРОМЕТИРАНЕ ОРГАНИЗАЦИЯТА "МЮСЮЛМАНСКИ БРАТЯ" ПРЕД АРАБСКАТА И ИСЛЯМСКА ОБЩЕСТВЕНОСТ, НЕЙНАТА РОЛЯ В РЕАЛИЗИРАНЕТО НА АМЕРИКАНСКИТЕ СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАНОВЕ В ТЕЗИ СТРАНИ, ДА СЕ РАЗРАБОТИ СТАТИЯ НА ТЕМА - "ФАКТОРЪТ "МЮСЮЛМАНСКИ БРАТЯ" В ЖИВОТА И ПОЛИТИКАТА НА ИСЛЯМСКИТЕ СТРАНИ".

МАТЕРИАЛЪТ ДА СЕ ПУБЛИКУВА С ВЪЗМОЖНОСТИТЕ НА ОТДЕЛ 09.

СРОК: 30.08.1990 Г.

ОТГ.: Г. ГЬОКОВ

4. С ЦЕЛ ЗАСИЛВАНЕ ПОДОЗРЕНИЯТА КЪМ САЩ ПРЕД МЮСЮЛМАНСКИЯ СВЯТ, КАК ТЕ ИЗПОЛЗУВАТ ЕГИПЕТ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА СВОИТЕ ЦЕЛИ В АРАБСКИТЕ СТРАНИ ПРОДЪЛЖАВАЙКИ ДВУЛИЧНАТА СИ ПОЛИТИКА КЪМ ТЯХ,

Из архивите на ДС
1270

да се разработи статия - "Египет към нова роля в Близкоизточните дела в чия полза"?

Материалът да се публикува с възможностите на отдел 09.

Срок: 30.09.1990 г.

Отг.: Г. Гьоков

5. С цел компрометиране политиката на САЩ в Магреба пред мюсюлманския и ислямски свят, използувайки за това Мароко, да се разработи статиен материал под надслов - "Магребът в "нови доспехи" - кое предизвика бурното активизиране на Мароко?"

Материълт да се реализира с възможностите на отдел 09.

Срок: 30.07.1990 г.

Отг.: Г. Гьоков

6. С цел дискредитиране на Турция пред мюсюлманския свят и засилване недоверието им към нея, да се разработи статия - "Турската "тиха инвазия" в икономиката на ислямските страни".

Материалът да се реализира с възможностите на отдел 09.

Срок: 30.04.1990 г.

Отг.: Г. Гьоков

Отп. в 1 екз.
Изп. 08/22490
Нап. СГ- 292
.....1989 г.

Размножено в 1 екз.
Изпратени по списък
към оригинала
София, 18. 12. 1989

ПОДПОЛКОВНИК: /Г. Гьоков/

СЪГЛАСЕН:
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ ПРИ ОТДЕЛ 08
Полковник: /М. Михов/

рег. 1841О/19.12.89г.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ:
НАЧАЛНИК ПЪРВО ГЛАВНО У-НИЕ-ДС,
Генерал-лейтенант:
/Вл.Тодоров/
София, 9.01.1989 година

П Л А Н

за работата на Културно-историческо направление в отдел 08, ПГУ - ДС през 1990 година

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. Провеждане на специални мероприятия, насочени към утвърждаване политиката на Партията и правителството по въпросите на българската нация и народност с приоритет към възродителния процес.

2. Издирване, изучаване и привличане към сътрудничество на чужди граждани, с възможности за придобиване на историческа документация и архиви за нашето историческо минало и провеждане на АМ.

ПО ЛИНИЯ НА ТУРЦИЯ

В бързо изменящата се политическа обстановка у нас и в чужбина все по-голямо значение ще придобиват усилията за обединяване на нацията и за утвърждаване в чужбина на

Из архивите на ДС
1272

нашите тези. В тази връзка ще се повишава ролята на АМ, насочени към постигане на посочените цели и значението на придобиването на оригинални османо-турски документи.

I. Работата по придобиването на документи и сигнатури от главните ОАП на КИН на отдел 08, ПГУ-ДС, намиращи се на територията на Турция - ОАП "Погреба", ОАП "Хазната" и ОАП "Гробницата", следва да се води:

- чрез възможностите на балкански и западно-европейски османисти, имали и /или/ имащи достъп до ОАП-ите, съгласно списък, утвърден от ръководството на ПГУ-ДС.

а/ придобиване на включените в списъка лица на наличните у тях документи от ОАП, които не са понастоящем достояние на нашите научни работници;

б/ провеждане на АОК по изпращането на тези лица на нови краткосрочни специализации в Турция за придобиване на сигнатурни описи и османо-турски документи от ОАП;

в/ ангажирането на лица от списъка в подготовката и провеждането на АМ чрез съвместни разработки, специализации у нас и други;

г/ изучаване обкръжението на тези учени с цел разширяване на контингента от оперативно-интересни за КИН лица:

Срок: 31.12.1990 г.
Отг.: ОР Начев

- при промяна на българо-турските политически и културни отношения възстановяване на връзките и използуване на възможностите на агент "ОСМАНИСТ" и обект на ДОР "ЗЕКИ" с цел придобиване на османо-турски документи срещу заплащане в съкратени скорове.

Срок: 31.12.1990 г.
Отг.: ОР Начев и резидентите
в Анкара и Истанбул

Из архивите на ДС
1273

II. Работа с наличната агентура и по разширяване на агентурните позиции

– Чрез възможностите на резидентурите в Анкара и Истанбул установяване на чуждестранни учени и конкретизиране данните за турски учени – историци и османисти, имащи достъп до ОАП на КИН на отдел 08, ПГУ–ДС в Турция и работа по тяхното изучаване.

Срок: 30.11.1990 г.
Отг.: ОР Начев и резидентите в Анкара и Истанбул

– Чрез възможностите на аг."Петров" и на ОР Алипиев продължаване контактите с обект на ОП "Хун", който при благоприятно развитие на отношенията да прерастне в ДОП "Хун". Като задачи на обекта да се поставят искания за сигнатури от ОАП "Гробницата".

Срок:31.10.1990 г.
Отг.: ОР Начев, ОР Алипиев и резидентът в Истанбул

III. РАБОТАТА ОТ ТЕРИТОРИЯТА НА СТРАНАТА

– Чрез възможностите на сътрудническия апарат на КИН при отдел 08, ПГУ–ДС да се изучат възможностите и при подходяща обстановка да се създаде сдружение на български османисти с печатен орган сп."Акта Ориенталие" на СУ, чрез което да се води пропаганда на българските исторически тези у нас и зад граница, да се създават трайни контакти за съвместна работа със западно–европейски научни институти и издателства.

Срок: 30.07.1990 г.
Отг.: ОР Начев

Из архивите на ДС
1274
КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

под флага на ИБ и ГУА и НБКМ да продължи организирането на специализации за западни османисти с цел подготовка на съвместни разработки в подкрепа на възродителния процес.

Срок: 30.11.1990 г.

Отг.: ОР Начев

– чрез възможностите на сътруднический апарат на КИН при отдел 08, ПГУ-ДС да се използува подготовката и провеждането на международни семинари по османо-турска дипломатика и палеография с цел проверка на възможностите за образуване на международна научна група за подготовка на сборник с документи за историята на всички подвластни на Османската империя народи, станали жертва на асимилаторска и антихуманна политика.

Срок: 30.09.1990 г.

Отг.: ОР Начев

ПО ЛИНИЯ НА ГЪРЦИЯ

I. РАБОТА ПО ОАП

И през 1990 година ще продължи работата по проникване в ОАП "ЦИТАДЕЛА" – Манастира „Св. Георги Зограф" – Света гора ..., и ОАП "НАСЛЕДСТВО" – Патриаршеския институт – Влатадон – Солун, а също така и по други обекти на територията на страната, представляващи интерес, като Атинската национална библиотека, библиотека "ГЕНАДИОН", Солунският македонски архив, Архивите на Кожани и Верия.

Из архивите на ДС

1275

1. По ОАП "ЦИТАДЕЛА" ще се води работа от позициите на прикритието в КБПЦ при МВнР, като целта ще бъде главно опазване българския характер на обекта, запазване и консервиране на духовното и културно наследство.

Срок: 31.12.1990 г.

Отг.: ОР Александров

2. По ОАП "НАСЛЕДСТВО" работата ще продължи в две основни направления:

- изясняване наличието на микрофилми на османотурски документи от Света гора.

- при наличие на такива да се пристъпи към придобиването им чрез наличните възможности.

Срок: 31.12.1990 г.

Отг.: ОР Ковачев

II. Работа по разширяване на разузнавателните възможности

1. Да се използува създадената възможност за активизиране работата по ДОР "СТОИЛ", като се наблегне на използуване неговите възможности за придобиване на документи и публикации, утвърждаващи истината за ислямизационните процеси на Балканите.

Срок: 31.12.1990 г.

Отг.: Резидентът и ОР Ковачев

2. Да продължи работата по ДОП: "РОБОВА", "ВОЛОВА" и "БИСЕРОВ", с оглед прерастването им в ДОР.

Срок: 31.12.1990 г.

Отг.: ОР Ковачев и ОР Добров

3. Да бъдат открити ДОП на Аманиз. Дама..... - директор на Солунския македонски архив и на Косиас.....

Из архивите на ДС
1276

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Гата: 09.10.2020г. Секретар: [signature]

.....Камбуридис..... - директор на архива в Кожани.

Срок: 30.09.1990 г.

Отг.: ОР Ковачев и ОР Добров

III. РАБОТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА СТРАНАТА

1. Да се осигури поканването на Амалия Паца..... и . Георгиос...Канакис..... от Солунския македонски архив на летния семинар по българистика.

Срок: 30.08.1990 г.

Отг.: ОР Ковачев

2. Да продължи работата със СС по съответните обекти за проникване и разработките, като се използват възможностите за тяхното маршрутиране за изпълняване на съответни задачи.

Срок: 31.12.1990 г.

Отг.: ОР Ковачев

ПО ЛИНИЯ НА КИПЪР

1. Да продължи работата по проникване в Центъра при Манастира Кико, като за целта се използват възможностите на аг."МЕРКУРИЙ" и обект "ЧЕРНОГОРОВ".

Срок: 31.12.1990 г.

Отг.: ОР Каравелов и ОР Ковачев

2. В Центъра да бъде изучена - аспирантка при и да се прецени целесъобразността от привличането й за СС за изпълнение задачи по обекта в Кипър.

Срок: 30.05.1990 г.

Отг.: ОР Ковачев

Из архивите на ДС

1277

ПО ЛИНИЯ НА РУМЪНИЯ

I. РАБОТАТА ПО ОАП

1. Да продължи работата по придобиване на материали и разширяване на възможностите за придобиване на следните обекти за проникване - Националният архив, Националната библиотека, библиотеките в Клуж, Сибиу, манастирите Путна и Драгомирна, Патриаршеската библиотека в Букурещ.

Срок: 30.11.1990 г.

Отг.: Резидентът, Кисьов

II. РАБОТАТА С АГЕНТУРАТА:

1. Чрез аг."БАЧУ" да продължи придобиването на архивни материали от румънски закрити архиви. През следващия отчетен период да се поставят нови задачи за придобиване след консултации със СС на отдел 08, [illegible].

Срок: м.11.1990 г.

Отг.: Тошев, Кисьов

2. През първото тримесечие на 1990 г. да бъде проведена вербовката на обект "МИХАЙ", като чрез него се увеличат възможностите за придобиване на архивни материали.

Срок: 30.03.1990 г.

Отг.: Кисьов

III. РАБОТА ОТ ТЕРИТОРИЯТА НА СТРАНАТА:

1. Чрез СС "БЕЛА" и СС "ЦЕНКОВ" да продължи работата по събиране на наводки за представляващи интерес румънски учени. В същото време да продължи работата по придобиване на материали от закрити румънски архиви, като се създават нови възможности в това направление.

Срок: 30.10.1990 г.

Отг.: Кисьов

Из архивите на ДС
1278
КРДОПБГДСРБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРБНА
Дата: 08.10.2020г. Секретар:

2. Чрез СС "БЕЛА" да се завърши работата над книгата на "БАЧУ", приготвена за печат в нашата страна с цел легендиране на връзките му с нас.

Срок: 30.09.1990 г.

Отг.: Кисьов

3. В течението на 1990 година да завърши работата по предаване в издателството книгата на агент "БАЧУ" и започне превода на втората му книга. Издаването на двете книги по същество ще представлява АМ в защита на българската култура и история.

Срок: 30.11.1990 г.

Отг.: Кисьов

РАБОТАТА ПО "ВРАНЧА-2"

I. РАБОТА ПО ОАП:

1. Да продължи работата по проникване в ОАП "ФАЛШИФИКАТОРИ" Исторически архив на СР Македония - Скопия а също по архивите на Щип и Нови сад, като за целта се използуват възможностите на агент "БОГДАНОВИЧ" и "ОРЦЕ".

Срок: 31.12.1990 г.

Отг.: Резидентът и ОР Ковачев

II. РАБОТА ПО РАЗШИРЯВАНЕ НА РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ:

1. Да продължи работата по дългосрочната програма на отдела за придобиване на материали чрез възможностите на агент "БОГДАНОВИЧ".

Срок: 31.12.1990 г.

Отг.: Резидентът

Из архивите на ДС
1279
КРДОПБГДОРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

2. Да бъдат подновени усилията за възстановяване и стабилизиране връзката с агент "ОРЦЕ".

Срок: 30.03.1990 г.

Отг.: ОР Ковачев и ОР Козарев

III. РАБОТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА СТРАНАТА:

1. Да продължи изучаването на .....т. асистент в СУ "Кл.Охридски" с цел използуването му по задачи на отдела.

Срок: 30.09.1990 г.

Отг.: ОР Ковачев

2.

Срок: 30.06.1990 г.

Отг.: ОР Ковачев и ОР Кънчев

3. Ще продължи работата със СС "ВЕЛИКОВСКИ" по АМ по възродителния процес.

Срок: 31.12.1990 г.

Отг.: ОР Кънчев

ПО ЛИНИЯ НА ИТАЛИЯ

1. Да продължи работата по ОАП "ОСТРОВА" като се обърне особено внимание на измененията в оперативната обстановка и придобиването на материали по важни за българската история проблеми.

Срок: 15.12.1990 г.

Отг.: ОР Димитров и Резидентът

Из архивите на ДС
1280
КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата 09.10.2020г. Секретар

2. да се издирят материали за съпротивата и трагедията на българите католици по време на Чипровското въстание през 1688 година, съхранявани във Ватикана и на тази основа да се подготви публикация за италианския печат.

Срок: 30.10.1990 г.

Отг.: ОР Димитров и Резидентът

3. да се проведе специално мероприятие като бъдат публикувани в италианския печат статии, разкриващи тенденцията към духовно сближаване между балканските народи през XV-XVIII век и ролята на българското културно наследство в този процес, както и духовния подвиг на българите-новомъченици, загинали за християнска вяра през XV - XVIII век.

Срок: 30.11.1990 г.

Отг.: ОР Димитров, Резидентът

4. Да се проведе специално мероприятие като бъде издаден в Италия

подготвения сборник с документи, придобити от Архива на Италианското министерство на външните работи, отнасящи се за освобождението на България от османско робство.

Срок: 30.11.1990 г.

Отг.: ОР Димитров, Резидентът

5. да се участвува с доклад в работата на Международната научна конференция в гр.Сполето "Европа през X век", Целта е въз основа на конкретни данни да се утвърди българския характер и език на някои важни паметници на общославянската култура, като се противодействува на схващането на Ватикана по този въпрос.

Срок: 30.04.1990 г.

Отг.: ОР Димитров

6. За изпълнението на задачите по придобиването на интересуващите отдела документи и за работа по специалните

Из архивите на ДС
1281
КРДОПБГДОРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

мероприятия да се маршрутират в Италия за сметка на ПГУ-ДС, СС на отдела.

Срок: 15.11.1990 г.
Отг.: ОР Димитров, Резидентът

ПО ЛИНИЯ НА АВСТРИЯ

1. Да продължи работата по политическия архив във Виена с цел изучаване на измененията в оперативната обстановка и придобиване на материали по важни за българската история проблеми.

Срок: 15.12.1990 г.
Отг.: ОР Димитров

2. Да се използуват възможностите на културен институт във Виена за работа по задачи на отдела и за провеждане на специални мероприятия на територията на Австрия.

Срок: 30.11.1990 г.
Отг.: ОР Кънчев, ОР Димитров

3. да се използуват възможностите на българо-австрийския симпозиум на славистична тема в Залцбург за утвърждаване на българския характер на делото на Кирил и Методи и за противодействие на ненаучното схващане на някои западни учени, включително от Австрия по този въпрос.

Срок: 15.11.1990 г.
Отг.: ОР Димитров

4. да се обработят материалите за жестоки турски репресии в Шлаку, Албания през 1909 - 1910 година

Из архивите на ДС
1282

КРДОПБГДОРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

придобити от Австрия с цел провеждане на специално мероприятие зад граница.

Срок: 30.11.1990 г.
Отг.: ОР Димитров

ПО ЛИНИЯ НА АНГЛИЯ

I. РАБОТА ПО ОАП:

1. Основен обект на проникване на територията на Англия е "ПАРКЕР", в който и през 1990 година ще продължи работата по получаване на наводки и придобиване на интересни за отдела документи.

За целта в резидентурата да се преразгледат възможностите на наличния сътруднически апарат и да се потърсят нови наводки, имащи възможности за работа по обекта.

Срок: 31.12.1990 г.
Отг.: ОР Кунчев

2. Да се издирват и придобиват документи, представляващи интерес за отдела от архивохранилища извън ОАП "ПАРКЕР". Да се обърне внимание на издирването на частни архиви

Срок: 31.12.1990 г.
Отг.: ОР Кунчев

II. РАБОТА ПО РАЗШИРЯВАНЕ НА РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ:

1. Да се активизира работата по обект "ВИСОКИЯ" с цел завеждането му на ДОР.

Срок: 31.12.1990 г.
Отг.: ОР Ковачев, ОР Кунчев

Из архивите на ДС
1283
КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

2. Да се продължи контактът с член на редакторския екип на сп. с цел провеждане на дългосрочно АМ на отдела. Чрез този контакт да се потърсят и други възможности за публикации на нашите позиции по важни въпроси от българската история.

Срок: 30.04.1990 г.
Отг.: ОР Кунчев

III. РАБОТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА СТРАНАТА:

1. Да се организира поканването на обект "ВИСОКИЯ" в страната за едномесечна специализация по линия на Центъра по българистика. По време на пребиваването му да бъдат проведени активни агентурно-оперативни мероприятия по неговото по-нататъшно изучаване и обвързване За целта ще бъде изготвен подробен план.

Срок: 30.10.1990 г
Отг : ОР Ковачев

2. Да се организира своевременно превод, обработка и подаване на материалите за провеждане дългосрочното АМ в сп.

Срок: 30.04.1990 г.
Отг.: ОР Ковачев

3. С цел обезпечаване активизирането на контакта с ....., чрез наличните възможности да се осигури редовното изпращане на сп."Българиън хисторикъл ривю".

Срок: постоянен
Отг.: ОР Ковачев

./..

Из архивите на ДС
1284

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

ПО ЛИНИЯ НА ФРГ

1. Да продължи работата в следните направления:

- придобиване на първата част от колекцията от организиране на изложба в НРБ;
- проучване на възможностите за придобиване на личния архив на Фердинанд под легендата на събиране архива на В.Радославов
- закупуване на книги и документи от акциони във ФРГ за "Къщата-музей Георги Димитров";
- изучаване съдбата на униформата на цар Освободител, продадена през 1987 година във ФРГ;
- придобиване на политическа информация за "алтернативната листа" - управляваща партия в Западен Берлин.

Срок: 31.12.1990 г.
Отг.: ОР Пачев и Резидентът в Берлин

2. Да продължи работата чрез СС "АЛЕКСАНДРОВ" по обект на ОП "Прусин" като се организира посещението на "ПРУСИН" в нашата страна и се уточнят възможностите му да придобива документи и материали или да подпомага отпечатването на наши материали в сп."Миноритас".

Срок: 30.10.1990 г.
Отг.: ОР Пачев

Из архивите на ДС
1285

КРДОПБГДОРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА
Дата: Секретар:

ПО ЛИНИЯ НА ФРАНЦИЯ

I. РАБОТА ПО ОАП:

За решаване на дълготрайните задачи, свързани с неутрализиране фалшификациите на турската историческа наука спрямо нашето минало,е целесъобразно:

1. Чрез обекта на ДОП "РАБЛЕ" да продължи събирането на актуална информация за активността на ОАП "Център за изучаване на Източна Европа и Турция" в областта на османистиката и туркологията.

Срок: 30.12.1990 г.
Отг.: ОР Пл.Митев

2. Чрез ДОП "РАБЛЕ" да се реализира публикация на страниците на сп."Турсика" в подкрепа на българската национална кауза.

Срок: 30.10.1990 г.
Отг.: ОР Пл.Митев

II. РАБОТА С НАЛИЧНАТА АГЕНТУРА:

1. да започне придобиването на исторически документи от архива на "Ке д'Орсе" имащи научна и оперативна стойност.

Срок: 30.09.1990 г.
Отг.: ОР Пл.Митев

2. Под прикритието на СИБАЛ да започне съвместна работа с обекта на ДОП "РАБЛЕ" за организиране в Страсбург на II международен семинар по османска палеография и дипломатика.

Срок: 30.12.1990 г.
Отг.: ОР Ж.Кабадаиев
ОР Пл.Митев

Из архивите на ДС
1286
КРДОПБГДОРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

III.РАБОТА ОТ ТЕРИТОРИЯТА НА СТРАНАТА:

1. да продължи работата по придобиване на ценни османски ръкописи от Националната библиотека в Париж.

Срок: 30.11.1990 г.
Отг.: ОР Вл.Кънчев, Пл.Митев

ПО ЛИНИЯ НА ШВЕЙЦАРИЯ

I. РАБОТА ПО ОБЕКТИ:

1. да се организира командировката на подходящ научен работник за придобиване на ценни за българската историческа наука документи от архива на ООН, Женева.

Срок: 30.09.1990 г.
Отг.: ОР Пл.Митев и
ОР Вл.Кънчев

II. РАБОТА С НАЛИЧНАТА АГЕНТУРА:

1. да се разработи перспективна програма за активно използуване на новосъздадената Международна фондация в областта на културното сътрудничество

Срок: 30.06.1990 г.
Отг.: ОР Пл.Митев

2. да започне подготовката и публикуването на серия от документални брошури, посветени на етно-религиозните противоречия между България и Турция през XIX и XX век

Срок: 30.12.1990 г.
Отг.: ОР Пл.Митев и
ОР Вл.Кънчев

Из архивите на ДС
1287
КРДОПБГДОРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

III. РАБОТА ПО СМ В ОБЛАСТТА НА КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКОТО РАЗУЗНАВАНЕ:

1. Чрез обект "ЙОНОВ" да продължи подготовката и реализацията на АМ "РОЖЕН-1"

Срок: 30.12.1990 г
Отг.: ОР Пл.Митев и
ОРОН "АПРИЛОВ"

2. да се подготви в окончателен вариант от АМ "МАЯК".

Срок: 30.12.1990 г.
Отг : ОР Пл Митев

ПО ЛИНИЯ НА ИСПАНИЯ

I. РАБОТА ПО ОАП "КОРОНА"

1. С възможностите на резидентурата да се актуализира наличната информация за местонахождението и състоянието на царския архив.

Срок: 30.10.1990 г.
Отг : ОР Пл.Митев

II. РАБОТА С НАЛИЧНАТА АГЕНТУРА:

1. да се подготви за печат брошура, посветена на етнорелигиозните противоречия на Балканите.

Срок: 30.12.1990 г.

Отг.: ОР Пл.Митев

Из архивите на ДС
1288

КРДОПБГДСРБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

ПО ЛИНИЯ НА САЩ

I. РАБОТА ПО ОАП:

1. Съвместно с отдел 10, ПГУ-ДС, да се разработят мероприятия за работа в архива на Македонските патриотични организации /МПО/ и придобиване на документи и материали,ползващи нашата историческа наука.

Срок: 30.08.1990 г.
Отг.: ОР Цветков

II. РАБОТА С АГЕНТУРАТА И РАЗШИРЯВАНЕ НА АГЕНТУРНИ ПОЗИЦИИ:

1. Да продължи работата с агент "РОБЕРТ", чрез СС "МИХАЕЛ", от официални позиции за придобиване на материали и документи,представляващи интерес за нас.

Срок: 30.11.1990 г.
Отг.: ОР Цветков

2. Да се проведе първия етап от подготвеното АМ - издаване на том I от поредицата и да започне подготовката на том II с оглед реализирането му през 1991 година.

Срок: 30.07.1990 г.
Отг.: Резидентурата и ОР Цв.Цветков

3. Да се разширяват контактите и възможностите за работа по американските българисти, да продължи тяхното изучаване с оглед перспективата за използването им по линия на КИН.

Срок: 30.10.1990 г.
Отг.: Резидентурата и ОР Цв.Цветков

Из архивите на ДС
1289

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата ... Секретар: ...

4. Да се активизира работата по изучаването наличието на частни архиви, представляващи за нас интерес и се провеждат мероприятия за тяхното придобиване.

Срок: 30.11.1990 г.
Отг.: Резидентурата и
ОР Цв.Цветков

5. Да се създават и разширяват контакти с активисти на МПО, да се следят процесите в организацията, за което периодично да се информира Центъра.

Срок: 30.11.1990 г.
Отг.: Резидентурата и ОР Цв.Цветков

III. РАБОТА ОТ ТЕРИТОРИЯТА НА СТРАНАТА:

1.
да започне подготовката на том II от поредицата

Срок: 30.09.1990 г.
Отг.: Цв.Цветков

2. Съвместно с ВГУ-ДС и наличните СС/"ЦОЛОВ" и "РАДА"/ да продължи изучаването на американските българисти на територията на страната, да се разширява информацията за американската българистика. СС "РАДА" да се използува по линия на КИН за периода на предстоящото й пребиваване в САЩ.

ПО ЛИНИЯ НА КАНАДА

I. РАБОТА ПО ОАП:

1. Да се създават условия за разширяване на контактите с ръководството на Македонските патриотични организации

Из архивите на ДС

1290

/МПО/ и нейни активисти с оглед упражняване на влияние в организацията и за утвърждаването на българския й характер, развиване на сътрудничество с кореспондиращите й в нашата страна структури.

Срок: 30.10.1990 г.
Отг.: Резидентурата и
ОР Цв Цветков

2. Да се работи активно за създаването на позиции в редакцията на в."Македонска трибуна", предвид възможностите, които предоставя за провеждането на АМ
. по националния въпрос.

Срок: 30.11.1990 г.
Отг.: Резидентурата и
ОР Цв.Цветков

II. РАБОТА С АГЕНТУРАТА И РАЗШИРЯВАНЕ НА АГЕНТУРНИТЕ ПОЗИЦИИ:

1. Да се направи опит за възстановяване на контакта с обекта на ДОР "БОРОВСКИ" за работа по лицето и изпълнение на поетите от негова страна задължения по отпечатването на брошура с наши научни тези относно македонския език.

Срок: 30.08.1990 г.
Отг.: Резидентурата и
ОР Цв.Цветков

2. Да започне задълбочено изучаване на процесите в МПО, сондиране на възможности за сътрудничество с КПК "Гоце Делчев"; да се провеждат мероприятия за утвърждаване на българщината и противопоставяне на проскопската пропаганда в страната.

Срок: 30.11.1990 г.
Отг.: Резидентурата и
ОР Цв.Цветков

Из архивите на ДС
1291

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

3. Да продължи работата с агент "БОЯН", да се създават условия за успешно приключване на учебната година, редовно да се провеждат беседи с възпитателна цел.

Срок: 30.11.1990 г.
Отг.: ОР Цв.Цветков

III. РАБОТА ОТ ТЕРИТОРИЯТА НА СТРАНАТА:

1. Да се проучат възможностите в Комитета за българите в чужбина /КБЧ/ за придобиване на СС с възможности за работа по МПО и българската емиграция в Канада за решаване на задачи по линия на КИН.

Срок: 30.07.1990 г.
Отг.: ОР Цв.Цветков

2. Активно да се използуват наличните СС и агентура из средите на КПК "Гоце Делчев" за работа по българската македонска емиграция в Канада, за разширяване на агентурните възможности на КИН.

Срок: 30.09.1990 г.
Отг.: ОР Цв.Цветков и
Хр.Христов

3. да продължи за реализирането на подготвяното АМ за асимилационната политика на СФРЮ в СР Македония. До м.май да се издаде подготвяната книга и разпространи съгласно плановете до края на м.септември.

От м.ноември да започне подготовката за работа по втория етап от работата написването на втора автобиографична книга.

Срок: 30.12.1990 г.
Отг.: ОР Цв.Цветков

./..

Из архивите на ДС
1292
КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата - 09.10.2020г. Секретар:

ПО ЛИНИЯ НА МЕКСИКО

I. РАБОТА ПО ОАП:

1. Чрез намиращият се в страната СС, на ръководство от отдел 10, ПГУ-ДС, да продължи работата за придобиване на архивни материали от МИД, свързани с историята на нашата страна

Срок: 30.10.1990 г.
Отг.: Резидентурата и
ОР Цв.Цветков

II. РАБОТА С АГЕНТУРАТА И РАЗШИРЯВАНЕ НА АГЕНТУРНИ ПОЗИЦИИ:

1. да продължи изучаването на подадените от него наводки, които имат перспектива за работа по линия на КИН.

Срок: 30.07.1990 г.
Отг.: Резидентурата и
ОР Цв.Цветков

III. РАБОТА ОТ ТЕРИТОРИЯТА НА СТРАНАТА:

1. да продължи проучването на възможностите за подготовката и провеждането на АМ относно асимилационната политика на СР Румъния по отношение на бесарабските българи, насилствено депортирани в Бразилия.

Срок: 30.07.1990 г.
Отг.: Цв.Цветков

2. Да се проучи необходимостта и възможностите за привличане на СС, компетентен по "добруджанския въпрос"

Срок: 30.04.1990 г.
Отг.: ОР Цв.Цветков

Из архивите на ДС
1293
КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

ПО ЛИНИЯ НА ИНДИЯ

I. РАБОТА С АГЕНТУРАТА И РАЗШИРЯВАНЕ НА АГЕНТУРНИ ПОЗИЦИИ:

1. да продължи придобиването на архивни материали от индийски закрити архиви.

Срок: 30.11.1990 г.
Отг.: ОР Сл.Кисьов и Стоянов

2. Да продължи работата по придобиване на политическа информация чрез агент "ЯЗЯДЖИЕВ". Да се използуват възможностите му на журналист за публикуване на материали в защита на нашата история, култура, политика.

Срок: 30.12.1990 г.
Отг.: ОР Сл.Кисьов

3. Да се активизира работата с агент "БАХАР" по придобиването на политическа информация и провеждането на АМ по САЩ, Китай и Пакистан. Списанието, чийто собственик е агентът, е вече с утвърдена номенклатура и солидна разпространителска база

Срок: 30.11.1990 г.
Отг.: ОР Сл.Кисьов и Стоянов

II. РАБОТА ОТ ТЕРИТОРИЯТА НА СТРАНАТА:

1. Чрез агент "КАШМИР" да се подготвят две нови статии за публикации в индийски списания. Да се активизира

./..

Из архивите на ДС
1294

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

работата по отношение на журналистическата му подготовка.

Срок: 30.03.1990 г.

Отг.: ОР Сл.Кисьов

2. Чрез СС "НОРА" да се изучават пребиваващите в страната ни индийски научни и културни дейци и се подбират представляващите интерес за разузнаването.

Срок: 30.10.1990 г.

Отг.: ОР Сл.Кисьов

ПО ЛИНИЯ НА АРАБСКИТЕ СТРАНИ

I. РАБОТА ПО ОАП:

- Работата да се насочи към проникване в архивохранилищата на Египет и Сирия.

II. РАБОТА С НАЛИЧНАТА АГЕНТУРА И ПО РАЗШИРЯВАНЕ НА АГЕНТУРНИТЕ ПОЗИЦИИ:

1. Резидентурата в Кайро да търси възможности по придобиване на масив от османски документи при ползуване флага и базата на СИБАЛ.

Срок: 31.09.1990 г.

Отг.: ОР Цв.Начев и Резидентът в Кайро

Из архивите на ДС
1295

КРДОПБГДОРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДОРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

2. След извършване на проверка ДОП да прерастне в ДОР при оптимализиране възможностите му:

- за придобиване на документи
- за създаване възможности за провеждане на АМ по възродителния процес;
- за подставянето му на турски културни центрове.

Срок: 30.10.1990 г.
Отг.: ОР Цв.Начев и
Резидентът в Кайро

3.

Срок: 30.08.1990 г.
Отг.: ОР Начев и Резидентът в Дамаск

III. РАБОТА ОТ ТЕРИТОРИЯТА НА СТРАНАТА:

1. Чрез възможностите на сътрудническия апарат на КИН при отдел 08, ПГУ-ДС, привличане на специализации на подадени от арабските резидентури перспективни арабски османисти с цел чрез възлагане на теми за разработка провеждане в перспектива на АМ в арабските страни в подкрепа на възродителния процес и за изостряне противоречията между арабските страни и Турция.

Срок: 30.12.1990 г.
Отг.: ОР Начев и резидентите

Полковник: /П.Шерев/

Размножено в 1 екз.
Изпратено по списък
към оригинала
София, 11.1 1990 г.

СЪГЛАСЕН:
ЗАМ.НАЧАЛНИК ПГУ-ДС и
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 08
Полковник: /Д.Станков/

Отп.в 1 екз.
Изп.-1466-141574
Нап.-0666-НМ
София, 15,12.1989 г.

221

СТРОГО СЕКРЕТНО!

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София

Рег.№ 569, екз.№ 1
17.01.1990 год.

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ:
ЗАМ.-МИНИСТЪР НА МВР
Ген.лейт.:
/Ст. Савов/
16/01 1990 г

За Л. Желев в планове

П Л А Н

ОТНОСНО: Агентурно-оперативните мероприятия, които ще бъдат проведени от ПГУ-ДС във връзка със сесията на Комисията по правата на човека на ООН (Женева 30 януари - 11 март 1990 г.)

I. ПО ЛИНИЯ НА ОТДЕЛ 01

1. На нашите връзки в "СЪЮЗ" е поръчано на споменатата по-горе среща да се проведат мероприятия за дискредитиране на Турция.

Задачата е посрещната с разбиране, и най-общо ще обхваща:

- изготвяне на комплект документи, включващи: последният VI-ти доклад за нарушенията на човешките права в Турция и турски Кюрдистан придружен с писмо, в което се излага накратко кюрдския проблем в Турция с позоваване на досегашни апели и декларации приети на международни форуми и конференции имащи отношение към правата на човека. Тези комплекти ще се разпространят до Генералният

Из архивите на ДС
1297

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

секретар на ООН, страните-членки в КПЧ, пресцентъра и др, органи на форума.

- провеждане на лични срещи с експерти и западноевропейски депутати от "про-кюрдското" лоби за осигуряване на тяхното съдействие в работата на форума.

- провеждане на пресконференции с журналисти относно нарушаването на правата на кюрдите в Турция с раздаване на подготвените материали, разпространение на листовки, специални плакати, демонстрации и др., които ще се проведат с участието на кюрдски масови организации.

2. На обект на отдела е възложено да бъдат изпратени до делегациите на страните-членки и пресцентъра антитурски материали от името на Арменския информационен център в Западен Берлин и Обществото на застрашените народи - арменска секция. Чрез обекта ще бъдат ангажирани и обществени организации на негови сънародници, намиращи се на територията на ФРГ и Франция в изпращането до горепосочените адресати на материали уличаващи Турция в нарушаване на правата на християнското население, извършването на геноцида над арменския народ и системното унищожаване на културното му наследство.

3. При възможност за провеждане на лична среща с аналогични задачи за изпращане на материали срещу Турция ще бъде поставена и на него.

4. На резидентурите в Турция ще се възложи подбора на подходящи за тематиката на срещата материали, които да бъдат изпратени до КПЧ чрез Центъра или от Турция, като за това се използват за прикритие подходящи организации.

Из архивите на ДС

1298

КРДОПБГДСРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 09.10.2020г. Секретар:

II. ПО ЛИНИЯ НА ОТДЕЛ 03

1. Италия

а/ Да се постави задача на ОВ "КОРЛЕОНЕ" да продължи публикациите на събраните материали за съдбата на българските мюсюлмани изселили се в Турция и причините за завръщане обратно в България.

б/ Да му се предостави документален филмов материал за изготвяне на телевизионно предаване за проблемите на изселилите се в Турция български мюсюлмани.

Срок: 15.02.1990 г

Отг.: Центъра, резидентурата

2. Франция

Да актуализира досието за нарушения на човешките права в Турция и го изпрати до Комисията по правата на човека в Женева.

Срок: 15.02.1990 г.

Отг.: Резидентурата

3. Испания

Да се разработят задачи, за оправяне под различна форма на протести от международна амнистия за нарушение на правата на човека в Турция до Комисията по правата на човека в Женева.

Срок: 15.02.1990 г.

Отг.: Центъра, резидентурата

4. Португалия

Да се продължат усилията и ускори издаването на брошура, от името на Интерсиндикала за безправното положение на турските работници в Турция и да бъде изпратена до Националните и Международните институти занимаващи се с правата на човека.

Из архивите на ДС

1299

5. Бенелюкс

Чрез "САНОВНИКА", "СТАС", "СИЛВАНА" и други да се обезпечи получаването на всички антитурски материали в ЕИО, КП, Съвета в Европа и други европейски институции и се използват по предназначение за изпращане в Комисията по правата на човека в Женева.

Срок: постоянен

Отг.: Центъра, резидентурата

6. Англия

Посредством обект "РАВИН" да се организира събирането на материали за нарушение правата на човека в Турция и да се изпратят до Комисията по правата на човека в Женева.

Срок: март 1990 г.

Отг.: Резидентурата

7. Ф Р Г

Да се стимулира обект "САЙМЪН" за подготвяне на материали по нарушение правата на човека в Турция, извършването на геноцид над кюрдското население там и др. които да бъдат изпратени в Женева на Комисията по правата на човека. Да се договори също изпращане на петиции и възвания в тази насока, както и провеждането на демонстрации и митинги във ФРГ и Швейцария.

Срок: март 1990 г.

Отг.: Резидентурата

8. Австрия

Да се продължи посредством "АРМАНИ" подготовката на материали с антитурска насоченост като срещите се обвържат с годишнините от турския геноцид над арменците. "АРМАНИ" да бъде стимулиран за

Из архивите на ДС

1300

ИЗДАВАНЕ НА ТЕЗИ МАТЕРИАЛИ И ИЗПРАЩАНЕТО ИМ В ЖЕНЕВА НА КОМИСИЯТА ПО ПРАВАТА НА ЧОВЕКА.

СРОК: МАРТ 1990 Г.

ОТГ.: РЕЗИДЕНТУРАТА

III. ПО ЛИНИЯ НА ОТДЕЛ 08, ПГУ-ДС

1. "ХЕМУС-90"

А/РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА БРОШУРАТА "ГОЛЯМАТА ТРАГЕДИЯ НА МАЛКИТЕ НАРОДИ В ТУРЦИЯ", КОЯТО ТРЕТИРА НАРУШЕНИЯТА НА ПРАВАТА НА МАЛЦИНСТВАТА В ТАЗИ СТРАНА.

Б/ ДА СЕ ИЗГОТВИ И РАЗПРОСТРАНИ НА ТУРСКИ И АНГЛИЙСКИ ЕЗИЦИ ПОЗИВ -ОБРЪЩЕНИЕ ОТ ИМЕТО НА ПРОХОМЕНИСТКОТО ТЕЧЕНИЕ В ТУРЦИЯ "НАЦИОНАЛЕН ВЪЗГЛЕД". В ПОЗИВА СЕ ОТПРАВЯТ ОСТРИ НАПАДКИ СРЕЩУ РЕЖИМА В ТУРЦИЯ, ЧЕ В СТРАНАТА СЕ НАРУШАВАТ ЕЛЕМЕНТАРНИТЕ ЧОВЕШКИ ПРАВА И ПРЕДИ ВСИЧКО ХОРАТА ПРЕСЛЕДВАНИ ЗАРАДИ РЕЛИГИОЗНИТЕ ИМ УБЕЖДЕНИЯ.

В/ ВЪВ ВРЪЗКА СЪС 75-ТА ГОДИШНИНА ОТ АРМЕНСКИЯ ГЕНОЦИД В ТУРЦИЯ ЗА РАЗОБЛИЧАВАНЕ НА ТУРЦИЯ КАТО ОРГАНИЗАТОР И ИЗВЪРШИТЕЛ НА ГЕНОЦИДА НАД ПОВЕЧЕ ОТ 1,5 МЛН. АРМЕНЦИ ДА СЕ РАЗПРОСТРАНИ МАТЕРИАЛ, ИЗГОТВЕН ПО СЪДЕБНИТЕ ПРОТОКОЛИ НА МЛАДОТУРЦИТЕ, КАТО ПОДГОТВИТЕЛИ И ИЗВЪРШИТЕЛИ НА ГЕНОЦИДА.

Отп. в 1 екз.
Изп. 08/22481
Нап. СГ- 19
.....1990 г.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ В ОТДЕЛ 08,ПГУ-ДС
Полковник:
/М. Михов/

СЪГЛАСЕН:
НАЧАЛНИК ПГУ-ДС
Ген.лейт.:
/Вл. Тодоров/

8

С П Р А В К А

ОТНОСНО: унищожени томове
на действуващи оперативни
дела

Въз основа на предложение утвърдено от началника на отдел 08 - НРС на 13.3.1990 год. / / са унищожени следните томове на действуващи оперативни дела :

По операция"ХОРИЗОНТ" - д.№ 11861 - том: VIII /"Хоризонт-2" -239стр./и том XI / "Хоризонт-Юг" - 131 стр./;,

По операция "МАНЕЖ" - д.№13994 - том XI-Б -107 стр., том XI /"Манеж-алфа/-18 стр., том II - 248стр. ;

По операция "ЗАКЛЕТ ВРАГ" -д.№ 12806 - т.XI /"Нерон"/-79стр

Подполковник: _____
/ Ст.Станчев /

15.3.1990год.
София

18

СТРОГО СЕКРЕТНО!

ПРЕЗИДЕНТСТВО
НАЦИОНАЛНА РАЗУЗНАВАТЕЛНА СЛУЖБА
Рег.№ 1384 екз.№ 1
01. 03. 1991 г.

КРДОПБГДСРСБНА 2
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ:
ДИРЕКТОР НА НРС
Ген.-майор:
/Р. Тошков/
..28.02.1991 г.

П Р Е Д Л О Ж Е Н И Е

ОТНОСНО: Провеждане на АМ "ЗАСТАВА-91"

През октомври 1990 г. в и от Дания беше проведено АМ "ЗАСТАВА-90", разобличаващо подготовката на турската армия да смаже КНОД под прикритието на наближаващия тогава въоръжен конфликт в Персийския залив.

Развитието на обстановката потвърди данните, използвани в това АМ и очертава мащабността на турската офанзива за елиминиране кюрдската съпротива в Турски Кюрдистан. Понастоящем турската армия провежда операции за подавянето на центровете на кюрдските въоръжени отряди в Югоизточна Турция. Стотици хиляди кюрди са принудени да напуснат този район под предлог, че са застрашени от евентуален конфликт с Ирак.

Обявената през януари т.г. отмяна на забраната да се ползува кюрдски език от турските кюрди при битово общуване е акт с пропагандна насоченост и цели туширането на протестите на редица

Из архивите на ДС

1303

международни организации и чуждестранни правителства за нарушаването на човешките права в Турция.

Утвърждаването на позициите на Турция като регионална политическа, икономическа и най-вече военна суперсила, на която се "полага" основната част от икономическата помощ и компенсациите за понесените щети от войната с Ирак след разгрома на Садам Хюсейн не отговаря на интересите на България и би нарушило установения относителен баланс на силите в Близкия Изток и Черноморския район.

Във връзка с гореизложеното,

П Р Е Д Л А Г А М:

1. Да бъде проведено АМ "ЗАСТАВА-91" с цел привличане вниманието на европейската общественост към действителното положение на кюрдите в Турция и разобличаване опитите на турското правителство да ликвидира КНОД под прикритието на войната с Ирак.

Понастоящем в редица страни от Западна Европа съществува относително подходяща обстановка-подем на пацифистското движение, изострена чувствителност към жертвите сред цивилното население, активизиране на редица кюрдски организации и пр.

2. АМ "ЗАСТАВА-91" ще представлява апел от името на използуваната при провеждането на АМ "ЗАСТАВА-90" фиктивна кюрдска организация. В Западна Европа съществуват няколко подобни организации.

3. Текстът на апела ще бъде разпространен по пощенския канал на английски език на изготвена от нас бланка на организацията.

Адресатите са международни политически и хуманитарни организации, имащи отношение към кюрдския въпрос и правата на човека.

ВЛИЯТЕЛНИ СМИ И ВОДЕЩИ ЖУРНАЛИСТИ, ПОЛИТОЛОЗИ И ПАРЛАМЕНТАРИСТИ С ИЗЯВИ ПО ПРОБЛЕМА.

4. ЩЕ БЪДЕ ИМИТИРАН СТИЛЪТ И НАЧИНЪТ НА ОФОРМЛЕНИЕ НА РЕАЛНИ ДОКУМЕНТИ НА СЪЩЕСТВУВАЩИ КЮРДСКИ ОРГАНИЗАЦИИ. В АПЕЛА ЩЕ ЗАЛЕГНАТ ДАННИ, ПОЛУЧЕНИ ОТ РЕЗИДЕНТУРИТЕ В Анкара, Бон, Берлин, И Вашингтон, КАКТО И ОТ СМИ.

5. С ЦЕЛ МУЛТИПЛИЦИРАНЕ ЕФЕКТА НА АМ, МАТЕРИАЛЪТ ЩЕ БЪДЕ ИЗПРАТЕН ДО НЯКОЛКО КЮРДСКИ ПОЛИТИЧЕСКИ ЦЕНТРОВЕ В ЗАПАДНА ЕВРОПА, МЕЖДУ КОИТО И "KOMKAR". В ТЯХ СЪЩЕСТВУВАТ ПОДХОДЯЩИ НАСТРОЕНИЯ И ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ШИРОКО ОГЛАСЯВАНЕ В КЮРДСКИ И ЕВРОПЕЙСКИ ИЗДАНИЯ В ЗАПАДНА ЕВРОПА.

МЕРОПРИЯТИЕТО ЩЕ БЪДЕ ИЗГОТВЕНО ОТ МАЙОР Ив. ДИМОВСКИ И ЩЕ БЪДЕ РЕАЛИЗИРАНО ОТ РЕЗИДЕНТУРИТЕ В Швеция И Белгия.

Отп. в 1 екз.
Изп. 06-2/112383
Нап. СГ- 45
.....1991 г.

ПРЕДЛАГА:
НАЧАЛНИК СЕКЦИЯ 06, 2
Полковник:
/В. АГАИН/

СЪГЛАСЕН:
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 06, НРД
Подполковник:
/Ал. ГЕОРГИЕВ/

СПИСЪК НА ПО-ВАЖНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ И ТЕРМИНИ

АКЕЛ – Прогресивна партия на работещите хора (на гръцки: Ανορθωτικό Κόμμα Εργαζόμενου Λαού, ΑΚΕΛ) е кипърска комунистическа партия

АМ – активно мероприятие

АОО – агентурно-оперативна обстановка

АРЕ – Арабска република Египет

АСЕАН – Асоциацията на страните от Югоизточна Азия (на английски: Association of Southeast Asian Nations)

АСПИДА – лява заговорническа офицерска организация, която иска излизане на Гърция от НАТО

БНД – Федерална информационна служба, външното разузнаване на Германия

ВЕ – вражеска емиграция

ВПР – външно-политическо разузнаване

ГАТТ – Общото споразумение за тарифите и търговията (на английски: General Agreement on Tariffs and Trade, GATT)

ГДЕА – Главна дирекция за национална сигурност на Гърция

ГСДП – Германска социалдемократическа партия

ГСП – Германска социалистическа партия

Д/ОП – Дело за/ оперативна проверка

ДВ – доверена връзка

ДВС – Движение на въоръжените сили, офицерска организация в Португалия

ДКМС – Димитровски комунистически младежки съюз

ДЛ – доверено лице

ДМ – дезинформационно мероприятие

ДНС – Движение на необвързаните страни

ДОР – дело за оперативна разработка

ДП – Демократическа партия

ЕАН – Гръцка антидиктаторска младеж

ЕДА – Единна демократична левица, Гърция

ЕДЕК – Движение за социалдемокрация (на гръцки: Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών, ΕΔΕΚ) е кипърска социалдемократическа партия

ЕИО – Европейска икономическа общност

Еносис – (на гръцки: Ένωσις — съюз, обединение, единство) се отнася до движението на различни гръцки общности живеещи извън Гърция за присъединяването им към гръцката държава

ЕРЕ – Национален радикален съюз (Εθνική Ριζοσπαστική Ενώση, ΕΡΕ), главен изразител на гръцката политическа десница

ЕФТА – Европейска асоциация за свободна търговия (на английски: European Free Trade Association, EFTA)

КБЧ – Комитет за българите в чужбина

КИН – Комитет за изкуство и наука

КИП – Централна информационна служба на Гърция

КНОД – Кюрдско национално-освободително движение

КНТПВО – Комитет за наука, технически прогрес и висше образование

КОКОМ – Координационен комитет за контрол на износа (на английски: Coordinating Committee for Multilateral Export Controls, CoCom)

КПКВЧ – Комитет за приятелство и културни връзки с чужбина

КПЧ – Комитет за правата на човека

ЛТО – линейно-териториални отдели

МИТ – Национална разузнавателна организация (на турски: Milli Istihbarat Teskilati, MIT), е обединена държавна специална служба на Турция

Мосад – Институт за разследване и специални задачи, израелското разузнаване

МОТ – Международна организация на труда

МПО – Македонски патриотични организации

НАСА – Национално управление по въздухоплаване и изследване на космическото пространство (англ. National Aeronautics and Space Administration, NASA)

НЕААХП – Новосъздаден съюз на борците за освобождение на поробените от Турция гръцки земи

НРП – Народна републиканска партия, Турция

НС – Национален съвет

НТР – Научно-техническо разузнаване

ОАП – обект за агентурно проникване

ОАР – Обединена арабска република

ОБДС – Обединение на българските демократични сили

ОВД – Органицация на Варшавския договор

ОЕСД – Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (на английски: Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD)

ОИК – Организация „Ислямска конференция”

ОМ – остро мероприятие

ОНС – Национална служба по статистика (на френски: Office National des Statistiques, ONS) е държавната статистическа служба на Алжир

ООН – Организация на обединените нации

ООП – Организация за освобождение на Палестина

ОПЕК – Организация на страните износителки на петрол

ОР/ОН – оперативен работник / на обществени начала

ОФ – Отечествен фронт

ПА – психологическа акция

ПАСОК – Общогръцко социалистическо движение (на гръцки: Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα , ΠΑΣΟΚ), е лява социалдемократическа политическа партия в Гърция

ПД – Партия на доверието, Турция

ПДО – постоянно действаща операция

ПМ – психологическо мероприятие

ПС – Партия на справедливостта, Турция

САВАК – Служба за информация и държавна сигурност, Иран (1957—1979)

СДРГ – специални диверсионно-разузнавателни групи

СЕНТО – Организация на централния договор (на английски: Central Treaty Organization, CenTO) или Багдадски пакт. Военно-политическа организация в Средния и Близкия изток, съществувала в периода 1955 – 1979 г.

СИБАЛ – Международен информационен център за балкански изследвания

СИВ – Съвет за икономическа взаимопомощ

СИС – Секретна разузнавателна служба на Великобритания (англ. Secret Intelligence Service, SIS/Military Intelligence Section 6, MI6)

СМ – специално/ секретно мероприятие

СМИ – средства за масова информация

СС – секретен сътрудник

ТРП – Турска работническа партия

УДБ – Служба за държавна сигурност на Югославия (на сръбски: Служба државне безбедности)

ХДС – Християндемократически съюз

ХСС – Християнсоциален / Християнсоциалистически съюз

ЦР – Централно ръководство

ЦРУ – Централно разузнавателно управление на САЩ

ЦСПС – Централен съвет на профсъюзите

ЮНЕСКО – Организацията на обединените нации за образование, наука и култура, ЮНЕСКО (на английски: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, UNESCO)

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ФОНДОВЕ И АРХИВНИ ЕДИНИЦИ

АКРДОПБГДСРСБНА - М, ф. 1, оп. 11, а.е. 68

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 2, а.е. 69; 70; 120; 129; 475; 476; 478; 479; 480; 499; 500; 501; 503; 504; 505; 509; 511; 512; 513; 515; 516; 517; 519; 522; 524; 525; 526; 527; 528; 533; 534; 535; 536; 537; 538; 542; 543; 545; 546; 548; 549; 551; 552; 556

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 3, а.е. 186; 189; 195; 201; 204; 205; 207; 208; 209

АКРДОПБГДСРСБНА - Р, ф. 9, оп. 4, а.е. 634; 637; 638; 641а; 643; 646; 647; 650; 654; 656; 660; 663; 665; 668; 671; 672; 677; 680; 684; 685; 687; 695; 696; 697

Из архивите на ДС

1309

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ АКТИВНИ И ОСТРИ МЕРОПРИЯТИЯ (1944–1991 г.)

Документален сборник

Първо издание

Формат 60x90/8
Печатни коли 65
Тираж 300

ISBN – 978-619-7361-64-3

Star®
alfa_star@mail.bg